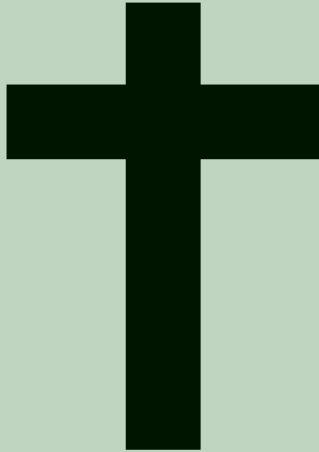

Xwiyá Gorixoyá
Siŋpirini

The New Testament in the Ankave language of Papua New Guinea

Xwiyá Gorixoyá Siñipirini

The New Testament in the Ankave language of Papua New Guinea Nupela Testamen long tokples Angave long Niugini

copyright © 1990 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Angave (Ankave)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023
7a156761-2cde-5bbc-8428-650a73434051

Contents

Xwiyá Gorixoyá Sinjipirini Yayiyá Píne

The New Testament in the Angave language of Papua New Guinea

Nupela Testamen long tokples Angave long Niugini
[aak]

Translation: © 1990, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Published, 1990 by Bible League International

Web version of first edition
© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.
www.Wycliffe.org

<http://pngscriptures.org>

www.ScriptureEarth.org

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons license (Attribution-Noncommercial-No Derivative Works).

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0>

You are free to share — to copy, distribute and transmit the text under the following conditions:

- **Attribution.** You must attribute the work to *Wycliffe Bible Translators* (but not in any way that suggests that they endorse you or your use of the work).
- **Noncommercial.** You may not use this work for commercial purposes.
- **No Derivative Works.** You may not alter, transform, or build upon this work.
- **In addition,** you have permission to port the text to different file formats, as long as you don't change any of the text or punctuation of the Bible.

Notice — For any reuse or distribution, you must make clear to others the license terms of this work.

Tok Orait

Dispela Buk Baibel i kam wantaim tok orait na lo bilong Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivative Works license. Em i tok olsem **yu ken givim kopi long narepela manmeri**. Yu ken wokim kopi na givim long husat i laikim. Tasol, yu mas tok klia dispela samting i kam long <http://tokplesbaibel.org>. Yu no ken kisim mani na salim dispela. **Yu mas givim nating**. Na tu, **yu no ken senisim Tok**.

Ol piksa i kam wantim ol Baibel na narapela buk i stap long dispela sait i gat tok orait long usim wantaim dispela samting tasol. Sapos yu laik narapela tok orait, yu mas askim husat i papa bilong copyright long dispela ol piksa.

Sapos yu laik stretim samting i no orait long dispela tok orait, stretim tok, salim Buk Baibel, o tainim Tok bilong God long nupela tok ples, yu ken **askim mipela**.

Olgeta tok orait na lo long tok ples English i stap long <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/legalcode>.

Sapos yu gat askim long dispela, **plis askim mipela**.

Xwiyá yáy neainariñ Matiyuo eañpirini.

Ríwamini rípi “Xwiyá yáy neainipax Matiyuo eañpiyi” riniñpirini. O Jisaso wíepisagowa worini. Xegí yoí ámi bí Ripaiorini. Jisaso ríxa nípémána níwíapíni meami añíamí nání nípeyimána enána ámi xwiogwí ríxa obaxí nípwémána enána ríwamini rípi eañirini. Xegí Judayí dñj re yaiwiaríñagía níwini, “Míxí ináy nímoní re mñjweañíyí napa xwayí naníri ñweañwáomani. Jisaso napa aríowayá xwíá piaxíyo dání iwíaroníoyí raríñwáo nímoníri síñwiríyí, míxí ináy nímoníri añí Jerusaremí tíyo dání neamerñweaminiñ eníñirini.” yaiwiaríñagía níwini nání ayí ámi dñj némore “Xerñwí rífa moaríñwani? Jisaso napa Kiraisorini. Goríxoyá xewaxorini.” yaiwírixiniñ ríwamini rípi eañirini. E yaiwírixiniñ ríwaminiñ nearína wíá rókiamoagíáwa áma aríowayá xwíá piaxíyo dání iwíaroní nání níñro ríwaminiñ eaagí obaxí mñj nírorí “Jisaso apí tñi apí tñi xixeni nímóga uñíñirini.” níñri eañirini.

Jisasomí xiáwo íriñjo náníñini.

¹ Xwiyá rípi íwíaríawé Jisasi Kiraisoyá náníñini. Oyá íwíaríawé nímóga nuri áwini e míxí ináy Depitorini. Depitoyá íwíaríawé nímóga nuri wígí xiáwo íriñjo Ebírfamorini.

² Ebírfamo Aisakomí eañíñigini. E dání Aisako Jekopomí eañíñigini. E dání Jekopo Judaomí tñi xegí xexíñmeáowami tñi eañíñigini.

³ E dání Judáo xífái Temái tñi íwí níñri Pereso tñi Serao tñi eañíñigini. E dání Pereso Xesíronomí eañíñigini. E dání Xesírono Ramomí eañíñigini.

⁴ E dání Ramo Aminadapomí eañíñigini. E dání Aminadapo Nasonomí eañíñigini. Nasono e dání Sarímonomí eañíñigini.

⁵ E dání Sarímono émayí apíxí Rexapí nímeari Bowasomí eañíñigini. E dání Bowaso Rutímí nímeari Obetomí eañíñigini. Obeto e dání Jesiomí eañíñigini.

⁶ Jesio e dání míxí ináy Depitomí eañíñigini. Depito e dání apíxí Yuráioyái nurápirí Soromonomí eañíñigini.

⁷ Soromono e dání Riabowamomí eañíñigini. Riabowamo e dání Abaisaomí eañíñigini. Abaisao e dání Esaomí eañíñigini.

⁸ Esao e dání Jexosapetomí eañíñigini. Jexosapeto e dání Joramomí eañíñigini. Joramo e dání Asaiaomí eañíñigini.

⁹ Asaiao e dání Jotanomí eañíñigini. Jotano e dání Exasomí eañíñigini. Exaso e dání Xesekaiaomí eañíñigini.

¹⁰ Xesekaiao e dání Manasaomí eañíñigini. Manasao e dání Emosomí eañíñigini. Emoso e dání Josaiaomí eañíñigini.

¹¹⁻¹² Josaiao —Babironí dání émayí míxí nímeáa níñro Judayo nípiñkiomearo íwí nímearo nímeámí úná Judayí añí e xwiogwí obaxí ñweañána Josaiao e dání Jekoniaomí tñi xegí xexíñmeáowami tñi eañíñigini. Jekoniaiao e dání Siatieromí eañíñigini. Siatiero e dání Serababeromí eañíñigini.

¹³ Serababero e dání Abiudomí eañíñigini. Abiudo e dání Eraiakimomí eañíñigini. Eraiakimo e dání Esomí eañíñigini.

¹⁴ Eso e dání Sedokomí eañíñigini. Sedoko e dání Ekimomí eañíñigini. Ekimo e dání Eraiatomí eañíñigini.

¹⁵ Eraiato e dání Ereaasomí eañíñigini. Ereaaso e dání Matanomí eañíñigini. Matano e dání Jekopomí eañíñigini.

¹⁶ Jekopo e dání Josepo, Maríaímí xiagwomí eañíñigini. Í Jisasomí xiríñigini. O yeáyí neayimíxemeaña nání Goríxoyá dñj tñi xegí xiáwowayá xwíá piaxíyo dání iwíaroní enagí nání xegí yoí bí Kiraisoyí ríñgíforini.

¹⁷ Ayínání xiáwo íriñjo Ebírfamo nemeága níñro míxí ináy Depito eameñe nání xiáwowa wé wúkaú síkwí wáu wáu imóníñirini. Xiáwo Depito ñweañe dání nemeága níñro Babironí kírapusí omíñj wíge nání xiáwowa wé wúkaú síkwí wáu wáu ení imóníñirini. Omíñj wíge dání Jisaso rémonje nání ámi xiáwowa wé wúkaú síkwí wáu wáu imóníñirini.

Jisasomí xínái xiríñe náníñini.

¹⁸ Xwiyá Jisasi Kiraiso xiríñe nání rípiñini. Omí xínái Maríaí Josepo meáwiniñirini íkíyíñj níyáñmána enána ayáu síní nímeánímí memé enána í ríxa Goríxoyá kwíyí tñi níaiwí agwí eníñigini. Í níaiwí agwí enagí níwiniñro

¹⁹ Josepo, ímí meaníto áma saníño enagí nání “Xwiyá ímí ayá winípaxí wí murípa oemíni.” níyáiwirí “Ímí yumí emí omómíni.” níyáiwirí

²⁰ siní dñj e nímóá waríná re enjíniginí. Oríjá wíñaríná Goríxoyá anjínajf wo sñjání nñwimónírí re uríjíniginí, “Josepoxí, míxí ináyf Depitoyá xiáwoxíní, díxí apíxí Mariaímí éf nñwirí emí mímopaní. Niaíwo ímí kwíyí Goríxoyápímí dání eweáo enjagí nání ananí meai.

²¹ Í niaíwí oxí wo xírínfáríní. Ámá xegí imónígífáyo fíwí yarígífápi nání xwíyífá meárínfíríxínírí yokwarímí nñwíirí yeáyf uyimíxemeanfá enjagí nání xegí yoí Jisasoyí wíríxíní.” uríjíniginí.

²²⁻²³ Ayí enjíná wífá rókiamoagfá wo áwanj nírírí rífwamíj eááríj rípi “Re enfáríní. Apíxí oxí míméaníj wí niaíwí agwí nerí oxí wo xíránáyf, yoí Emaniueroý —Yoí mfkf ayí Goríxo nene tñí nawíní nñweanfá náníríní. Yoí e wíríxíní.” Rífwamíj e nírírí eááríj apí xíxeni imónínfá nání e imóníjíniginí.

²⁴ Anjínajf Goríxoyáo e urfagí Josepo sá wenje dání nñwiápnímeari anjínajo sekaxí uríjpa nerí xegí apíxí Mariaímí meanjíniginí.

²⁵ Ímí nñmeari aí sñí niaíwo míxírípa nerfáná í tñí sá bí mñwé néra núísáná í ríxa niaíwo xíráná xegí yoí Jisasoyí wíríjíniginí.

2

Sogwí fwiaparíjímí dání bígífáwa náníríní.

¹ Mariaí Jisasomí Judia píropenísíyo anj yoí Betírexemí dání nñxírímáná enjáná Judayf ámíná wo míxí ináyf Xerotoyí ríníjjo Jerusalemíyo nñjwearí xegí Judayo menjweanáná re enjíniginí. Ámá sñj nání enjwípearígífá wa sogwí fwiaparíjímí dání nñbíro Jerusalemí nírémoro

² yaríj re wígfawíxíní, “Judayf míxí ináyf imónínfá nání niaíwí sñj xíríjjo geríní? Sogwí fwiaparíjímíní nñjwearíná omí xíráná sñj o nání nñweáagí sñjwí nñwínírane nání omí yayf oumeanírane baríjwíní.” urémeáagfá

³ míxí ináyf Xeroto “Niaíwo míxí ináyf nimónírí nñmúronírífeníjjo?” nñyáwirí dñj rífá nuxerí Jerusalemí nñweáyf nñn ení dñj rífá nuxéa úagí

⁴ o apaxípníj imónígífá xwéowamí tñí nñwí ikaxí eáníjpi mewegífawamí tñí awí neáárímáná yaríj re wíjíniginí, “Kiraisoyí ríníjjo, yeáyf neayímíxemeanfá nání negí aríowayá xwífá piáxíyo dání iwíaroníoyí raríjwáo rífwamíj nírínírí eáníjpi ge xíríxíní nání ríníní?” urfagí

⁵ awa re urígífawíxíní, “Negí Judia píropenísíyo re anj yoí Betírexemíyo xírípaxí imóníní. Ayí rípi náníríní. Wífá rókiamoagfá wo áwanj nñwúríyírí rífwamíj re eááríjíní,

⁶ ‘Judayf anjío anj yoí Betírexemí nñweáyífné anj nñyoní nání ámá obaxíyífné menjagí aiwí segí ámá wo míxí ináyf nimónírí gí Judayf nñyoní menjweanfá enjagí nání segí anj apí anj xwé tñí xíxeni imónínfáríní.’ nírírí eááríjíní.” urfagí

⁷ Xeroto yumí dñj nñyáiwimáná “Sñjío enjwípearígífáwa obíjpoý.” nírírí awa ríxa báná yaríj re wíjíniginí, “Sñjo gíná nñweáagí wíngífawíxíní. Sñjomí sñjwí nñwínímáná enjáná emá ararí pwenfíní?” urfagí awa ríxa áwanj uráná

⁸ o Betírexemí nání re uowáríjíniginí, “Soyífné nuro niaíwo nání píráníj pía époýí. Ríxa sñjwí nñwíníroná nioní ení nurí yayí seáyí e umemínírí nání ámí nñbíro áwanj níríjpoýí.” urfagí

⁹ awa arfá e nñwiro wíjpi ófyo waríná re enjíniginí. Sñj awa xámí sogwí fwiaparíjímíní nñjwearóná wíngífo awamí xámí numearí anj niaíwo wenjwámí seáyí e nñweanjíniginí.

¹⁰ Sñjo e nñweáagí nñwíníro seáyímí seáyímí nimóníro dñj nífá nñwínírí

¹¹ anjwámí nñpáwiro niaíwo xínáí Mariaí tñí nñweanjagí nñwíníro re egíawíxíní. Xwífáyo nñpíkinímearo omí yayí numemáná amípi o nání imóníj wígf ayá rímíxarígífápi nñroaro sñj gorí tñí íkfá dífá —Dífá yoí pírakenísanf tñí murí tñí nání ríníní. Dífá apí dñj nanj eaaríj xíxegíní síxí wíxáu tñí mñn wígfawíxíní.

¹² Mñn nñwimáná enjáná Goríxo oríjá nupárírí rímíj re uríjíniginí, “Míxí ináyf Xeroto tñj e nání ámí mupa époýí.” urfagí wígf anj e nání nuróná óf xegí wíyo ugíawíxíní.

Isipíyí anjío nání éf ugífá náníríní.

¹³ Awa ríxa numáná enjáná re enjíniginí. Josepo oríjá nñwínírná anjínajf Goríxoyá wo sñjání nñrónapírí re uríjíniginí, “Ríxa nñwiápnímeari niaíwo tñí xínáí tñí nñmeámí Isipíyí anjío nání éf úpoýí. Sepíoyífné nuro rémófe dání ámí nioní searímífaé nání nñweáíríxíní. Xeroto niaíwomí píkiní pía énapíní enjagí nání ríraríjíní.” urfagí

¹⁴ o aríwíyímí aí nñwiápnímeari niaíwo tñí xínáí tñí nñmeámí Isipíyí anjío nání nuro

¹⁵ n̄hwearóná m̄ixf̄ ináyf̄ Xeroto péé nán̄i h̄weaagf̄ár̄in̄i. Wf̄á rókiamoagf̄á wo xwiyf̄á Gorixoyá n̄iwur̄iyir̄i r̄fwam̄h̄j̄f̄ eaár̄h̄j̄f̄ r̄ip̄i “Gf̄ iwo Isipiyf̄ an̄f̄yo h̄wean̄áná ‘Ēin̄h̄.’ ur̄imf̄ár̄in̄i.” n̄ir̄ir̄i eaár̄h̄j̄f̄ ap̄i x̄ixen̄i imón̄in̄f̄a nán̄i Josepo n̄iaíwom̄i Isipiyf̄ an̄f̄yo nán̄i n̄imeám̄i un̄h̄niḡin̄i.

Niaíwáyo m̄h̄j̄f̄ r̄iróm̄f̄ emegf̄á nán̄ir̄in̄i.

¹⁶ Xeroto, Jerusarem̄iyo xwayf̄ nan̄ir̄i h̄weaño sogw̄f̄ f̄wiapar̄h̄j̄m̄i dán̄i ur̄fnénapar̄igf̄áwa ám̄i x̄fom̄i m̄iwiménap̄agf̄a nán̄i “Yap̄isf̄ r̄f̄a níwap̄iyiof̄?” n̄iyaiwir̄i d̄h̄j̄f̄ r̄f̄á ápiáwfn̄h̄j̄f̄ wéaḡi xewan̄h̄jo awam̄i sin̄jo nán̄i yar̄h̄j̄f̄ wíáná awa “Iná h̄weáaḡi w̄in̄h̄waniḡin̄i.” ur̄f̄áp̄i nán̄i d̄h̄j̄f̄ n̄imor̄i porisowam̄i urowáráná awa nuro n̄iaíw̄i ox̄f̄ Bet̄irexemi d̄an̄f̄ȳf̄yá t̄n̄i e m̄id̄im̄id̄án̄i n̄h̄weaxa pugf̄áȳf̄yá t̄n̄i, n̄iaíw̄i ox̄f̄ wiḡf̄ xwilogw̄f̄ waú wo sin̄i m̄imúropa egf̄á n̄iyon̄i m̄h̄j̄f̄ r̄iróm̄f̄ emegf̄awix̄in̄i.

¹⁷⁻¹⁸ M̄h̄j̄f̄ r̄iróm̄f̄ eméáná xwiyf̄á Gorixoyá wf̄á rókiamoagf̄ Jeremaioȳi r̄in̄h̄jo n̄iwur̄iyir̄i r̄fwam̄h̄j̄f̄ eaár̄h̄j̄f̄ r̄ip̄i “An̄f̄ Rama dán̄i ‘Yeyi.’ n̄ir̄ir̄in̄i h̄j̄f̄ eánar̄h̄j̄aḡi ar̄f̄á wiar̄h̄j̄o. Reser̄im̄i x̄if̄áíwa wiḡf̄ n̄iaíw̄i nán̄i h̄j̄f̄ piȳf̄ n̄iwf̄r̄in̄iro wiḡf̄ n̄iaíw̄i wów̄i s̄h̄j̄w̄f̄ m̄iw̄in̄f̄agf̄a nán̄i m̄h̄j̄f̄ ik̄h̄j̄w̄f̄ um̄ir̄f̄agf̄a aiwi p̄fn̄i m̄iwíar̄igf̄awix̄in̄i.” r̄fwam̄h̄j̄f̄ eaár̄h̄j̄f̄ ap̄i iná x̄ixen̄i imón̄h̄niḡin̄i.

Ámi Isipiyf̄ an̄f̄yo dán̄i yigf̄á nán̄ir̄in̄i.

¹⁹ Xeroto r̄ixa n̄ipéáná re en̄h̄niḡin̄i. Josepo Isipiyf̄ an̄f̄yo dán̄i or̄h̄j̄á n̄iw̄in̄ir̄íná an̄fn̄aj̄f̄ Gorixoyá wo s̄h̄j̄án̄i n̄rónap̄ir̄i re ur̄h̄niḡin̄i,

²⁰ “N̄iaíwom̄i op̄ik̄ianeȳin̄ir̄i emegf̄áwa r̄ixa pegf̄á en̄aḡi nán̄i n̄wiáp̄fn̄imear̄i n̄iaíwo t̄fn̄i x̄inái t̄fn̄i n̄imeám̄i d̄ixf̄ Is̄irer̄iyf̄ an̄f̄yo nán̄i úpoȳi.” ur̄f̄aḡi

²¹ Josepo n̄wiáp̄fn̄imear̄i n̄iaíwo t̄fn̄i x̄inái t̄fn̄i n̄imeám̄i nur̄i Is̄irer̄iyf̄ an̄f̄yo n̄irémoro

²² Josepo ar̄f̄á re w̄in̄h̄niḡin̄i, “Xerotom̄i xewaxo Akereasoȳi r̄in̄h̄jo xano m̄ixf̄ ináyf̄ nimón̄ir̄i neameh̄weaagf̄pa xewaxo en̄i m̄ixf̄ ináyf̄ e nimón̄ir̄i Judia p̄ropen̄is̄f̄yo re neameh̄wean̄i.” rar̄h̄j̄agf̄a ar̄f̄á n̄iwir̄i wáȳfn̄w̄in̄ir̄i “Ar̄ige nur̄i Judia p̄ropen̄is̄f̄yo h̄weám̄n̄iréfn̄i?” yaiwiar̄fn̄á Gor̄ix̄o Josepom̄i or̄h̄j̄á nupár̄ir̄i éf̄ urowáráná epówa Judia p̄ropen̄is̄f̄yo wíar̄i n̄imúro Gor̄ir̄o p̄ropen̄is̄f̄yo nán̄i nuro

²³ an̄f̄ yo f̄ Nasaret̄i r̄in̄h̄j̄pim̄i h̄weaagf̄ár̄in̄i. Wf̄á rókiamoagf̄áwa ám̄a xiáwowayá xw̄f̄a piax̄f̄yo dán̄i iwíaron̄fo nán̄i re r̄igf̄áp̄i “Ayf̄ re r̄ip̄r̄f̄ár̄in̄i, ‘O Nasaret̄i d̄an̄j̄or̄in̄i.’ r̄ip̄r̄f̄ár̄in̄i.” r̄igf̄á ap̄i x̄ixen̄i imón̄f̄w̄in̄h̄niḡin̄ir̄i Nasaret̄i nán̄i nuro h̄weaagf̄ár̄in̄i.

3

Jono wayf̄ numeaia un̄jo xwiyf̄á wáf̄ ur̄im̄en̄f̄ nán̄ir̄in̄i.

¹ Jono, wayf̄ numeaia un̄jo, J̄isaso sin̄i Nasaret̄i h̄wean̄áná, o nur̄i Judia p̄ropen̄is̄f̄yo ám̄a d̄h̄j̄f̄ mean̄je wáf̄ nur̄imer̄fn̄á

² re urayagf̄r̄in̄i, “Gor̄ix̄o xwiox̄f̄yo m̄imeám̄i n̄ineair̄i pírán̄h̄j̄f̄ neameh̄wean̄i an̄j̄w̄i ayo en̄aḡi nán̄i segf̄ f̄w̄f̄ yar̄igf̄áp̄i r̄fw̄m̄in̄i n̄imamoro pírán̄h̄j̄f̄ n̄isan̄iro h̄weáfr̄ix̄in̄i.” urayagf̄r̄in̄i.

³ Wf̄á rókiamoagf̄ Aisaiaȳi r̄in̄h̄jo n̄ir̄ir̄i r̄fwam̄h̄j̄f̄ re eañp̄i, “Ám̄a d̄h̄j̄f̄ mean̄j̄m̄i dán̄i ám̄a wo r̄f̄aiwá re rar̄in̄i, ‘Ámin̄áo nán̄i segf̄ d̄h̄j̄f̄ óf̄ nan̄h̄n̄h̄j̄f̄ wimoiro óf̄ pírán̄h̄j̄f̄ imoar̄igf̄áp̄an̄h̄j̄f̄ wimoiro nero h̄weáfr̄ix̄in̄i.’ rar̄in̄i.” r̄fwam̄h̄j̄f̄ e n̄ir̄ir̄i eañp̄i t̄fn̄i x̄ixen̄i Jono nur̄i ax̄p̄i e yagf̄r̄in̄i.

⁴ O rap̄irap̄i nan̄f̄ n̄iyin̄ir̄i emeagoman̄i. Kamer̄f̄ f̄á (iyf̄á ír̄ikw̄fn̄h̄j̄f̄ imón̄h̄j̄f̄ wú) n̄iyin̄ir̄i arer̄ix̄f̄ ír̄in̄f̄yo ȳnagor̄in̄i. Aiwá en̄i nan̄f̄ nagoman̄i. Áxwax̄f̄ t̄fn̄i p̄fk̄f̄ in̄iḡif̄ t̄fn̄i nagor̄in̄i.

⁵ Judayf̄ wiḡf̄ an̄f̄ xwé Jerusarem̄i h̄weagf̄áyf̄ t̄fn̄i Judia p̄ropen̄is̄f̄yo am̄i am̄i h̄weagf̄áyf̄ n̄fn̄i t̄fn̄i in̄iḡif̄ Jodan̄i rapáp̄am̄i h̄weagf̄áyf̄ t̄fn̄i

⁶ Jono t̄h̄j̄f̄ e nán̄i nuro wiḡf̄ f̄w̄f̄ yar̄igf̄áp̄i nán̄i waropár̄f̄ wíáná o wayf̄ numeaia nur̄i aí

⁷ Parisiowa t̄fn̄i Sajusiowa t̄fn̄i —Awa weyfn̄i n̄imen̄iro ám̄a wíyo seáȳi e wimón̄ar̄igf̄áwar̄in̄i. Awa Jono wayf̄ oneameain̄iro bar̄h̄j̄agf̄a Jono s̄h̄j̄w̄f̄ e n̄iw̄in̄ir̄i ayf̄ wiḡf̄ f̄w̄f̄ yar̄igf̄áyf̄ r̄fw̄m̄in̄i n̄imamoro n̄isan̄iro mé “Wayfn̄i oneameain̄i.” n̄iyaiwiro bar̄h̄j̄agf̄a n̄iw̄in̄ir̄i nán̄i re ur̄h̄niḡin̄i, “Sid̄ir̄f̄ miáoȳfné, ‘R̄fwéná Gor̄ix̄o xean̄h̄j̄f̄ sealkár̄in̄f̄a en̄aḡi nán̄i éf̄ úpoȳi.’ go searf̄aḡi r̄fn̄h̄j̄f̄ mean̄iḡin̄ir̄i wáyf̄ nero nion̄i t̄fám̄in̄i éf̄ bar̄h̄j̄o?”

⁸ Soyfné f̄w̄f̄ yar̄igf̄áp̄i r̄fw̄m̄in̄i n̄imamorfn̄áyf̄, pírán̄h̄j̄f̄ nero ik̄f̄á sogw̄f̄ nan̄f̄ n̄werfn̄á yar̄h̄j̄pa imón̄fr̄ix̄in̄i.

⁹ Re m̄in̄r̄ipa epoȳi, ‘Negf̄ ar̄fo Eb̄ir̄famoyáone en̄aḡi nán̄i Gor̄ix̄o wí xean̄h̄j̄f̄ nealkár̄in̄f̄a men̄in̄i.’ m̄in̄r̄ipa epoȳi. Gor̄ix̄o ‘Eb̄ir̄famoyá f̄wíar̄fawé nán̄i “Nion̄i ayo xean̄h̄j̄f̄ n̄iwir̄fn̄á ar̄ige xwé obax̄f̄ imón̄in̄f̄ár̄in̄i?” n̄iyaiwir̄i ududf̄ winar̄in̄i.’

riyaiwiarinjo? Oweoi, Gorixo dñj e yaiwipax menini. Anani sñj tño dani Ebirfamo nani fwiarfawé wimixiyipaxrini.

¹⁰ Gorixo rixa rapiwé ikía młkí tñj e nani fá xirini. Ikía gini gina sogwí nanj miwéagi niwinirina nidikariri ría ikeaarinarini.

¹¹ Nioni sa inigí tñi wayí seameairinarini. Nioni enj eaninjon aiwi rfwoyo bñfo nioni nmurónini. Seyíne nioni nani 'Ámá wé roninjorini.' naiwiarinagfa aiwi o nioni tñi xixeni mimóninagi nani amá xináiwáninj mimóniro ominj wiiarigfáy bosoyá sikwí sú gwí wikweairigfápa nioni oyá wikweaipax menini. O wayí niseameairina inigí tñi seameainfamani. Wiyíne Gorixoyá kwiyí tñi seameairi wiyíne ría tñi seameairi enfarini." nuriri

¹² Gorixo amá nanjyo yeáy uyimixemeari sipiyo anipa imixiri enfa enagi nani ewayí xwiyfá re uriniginini, "Omñj yarigfáy pokí tñi wif aiwá eyeyíromf ero aiwá ná anjyo tiro mamíw tñi siyikí tñi ría ikeariro yarigfápa Gorixo eni axipi e emfaniri wif mamíw tñi ná tñi eyeyíromf inije xegí pokí fá nixiriri roni. Aiwá náy anjyo tiri mamíw tñi siyikí tñi ría supáripaxí mimóninjyo ikeariri enfarini." uriniginini.

Jisasomí wayí umeainj nánirini.

¹³ Jisaso Jono wayí onimeainri nani Gariri ppropensíyo dani nibiri inigí Jodani rapá tñj e niremori omi wímeaagi aiwi

¹⁴ Jono nurakimiri nerí re uriniginini, "Joxi nioni nani o wayí onimeainri ribarini? Oweoi, 'Joxi wayí onimeainri.' nimónarini." urfagi ai

¹⁵ Jisaso re uriniginini, "Xe wayí umeaimiri sijnwí nanef. E neraínáy, Gorixo nioni nani 'O síw wé roninjyí nñi oeni.' yaiwiarinipi xixeni yanfwii." urfagi

¹⁶ o Jisasomí wayí umeaiana o rixa niminimeamí peyarina re eniginini. Anj pñyo dani óf inana kwiyí Gorixoyápi xawiówininj niweapiri omi wímeainiginini. Omi wímeaana re eniginini.

¹⁷ Anjnamí dani xwiyfá re rinénariniginini, "Gf niaiw ayá tñjorini. Amipi o yarinipi nani yaf ninarini." rinénariniginini.

4

Obo Jisasomí iwamfo wíwapinjin nánirini.

¹ Kwiyí Gorixoyápi Jisasomí niwímeamána omi Obo iwamfo owíwapiyiniri amá dñj meanj e nani níméra uána

² o aiwá mñf ñwía ninjweari rixa sfá 40 nórímána enjana o agwí wiana

³ iwamfo wíwapiyarño nibiri re uriniginini, "Joxi 'Niaiw Gorixoyáonirini.' yaiwinarinipi nepa enánáy, aiwá nri nani 'Sñj tiy aiwá oimónini.' rei." urfagi ai

⁴ Jisaso re uriniginini, "Oweoi, wí emiméini. Gorixoyá Bikwíyo dani rfwaminj re eanini, 'Ámá aiwá nánini dñj nímorínáy wí dñj meapax menini. Xwiyfá Gorixo rinjyí niyoní dñj níkwírorínáy ayini dñj meapaxrini.' Rfwaminj e niriniri eanini." uriniginini.

⁵ Obo Jisasomí niameamí Jerusaremí anj Gorixoyá ayá tñjmñi nani nuri anj Gorixo nani ridiyowá yarigfiwami rikwíyo seáy e nuráramána

⁶ re uriniginini, "Joxi 'Niaiw Gorixoyáonirini.' yaiwinarinipi nepa enánáy, Gorixoyá Bikwíyo dani rfwaminj re niriniri eaninagi nani 'Gorixo joxi sikwí sñjyo pñf uyikimí inrixiniri xegí anfnajowa awí nñoro fá rixepiri nani uowarininjo.' niriniri eaninagi nani anani mñmí nímawiri xeamoi." urfagi ai

⁷ Jisaso re uriniginini, "Xwiyfá joxi mñj nñori rñpi eaninagi aiwi xwiyfá rñpi eni nñiriniri eanini, 'Negf Gorixo nepa enj neaniri epaxorfaniri iwamfo mñwíwapiyipan.' eni rininagi nani nioni wí e emiméini." uriniginini.

⁸ Amí Obo dñwí mñj seáyimí wiápnimeanj bimí nani niameamí niyiri anj nñi xwíá rñri nñimñi ikwíroninjyo síwá niwiri xegí amipi amá niwiniróna ayá síwí nurori niweapaxí wimónarinipi eni síwá niwiri

⁹ re uriniginini, "Joxi xwíayo nñpñkinimeari smanjwíyoninj nñnurniri nioni nani yaf seáyimí niameí. E niánáy, amipi síwá síá tiy nñini siapmñni." urána

¹⁰ Jisaso re uriniginini, "Setenoxi pñni nñniwíarimí éf ut. Xwiyfá rñpi 'Áminá Gorixo nánini xwíayo nñpñkinimearo yaf seáyimí umero segí amipi 'Ñwíaxini.' rininjyí emí nímoro síwí oyá nánini dñj ikwíroro érixini.' rininagi nani joxi nñrñpa wí emiméini." urfagi

¹¹ Obo pñni niwíarimí uána anfnajf wa nñbñro arira wigfawixini.

¹² Jisaso amá wa Jono wayí numeaia warinjo nani re rarinagfa "Omí rixa fá nñxero gwí anjyo ñwirarfárinini." rarinagfa o arfa e niwimo Gariri ppropensíyo nani nurí ninjwearina

¹³ anj Nasareti xfo xwé iwiaroŋe pñni nwiárimni nuri anj xegf yof Kapaneamij riniŋŋyo —Anj api ipi Gariri tñni ikwíronni. Seburano tñni Napitaraio tñni awaiya fwiáfawé nweaagíerini. E nani nuri nweaninigin.

¹⁴ Ayf ripi nanirini. Gorixoya xwiýá wá rókiamoagf Aisaiaoyf riniŋŋo xwiýá nuriwiri ríwamijf re eaárinifini,

¹⁵ “Xwá Seburanoya fwiáfawé tñni Napitaraioya fwiáfawé tñni enina nweaagíe ipi tñnimni tñni iniigf Jodani rapáyo jfariwámi dán tñni xwá Gariri imóninimni émayf nweaagíe,

¹⁶ áma oxí apixí e nweaagíyaf nñni Gorixomi muxídarinagífa nani sfá yiniŋimniŋ nweaagíe ríxa wá xwé bi ónagí winigfawixini. Ayf apaxí mé pearinagífa nani ikwapinifini umeaarinifio ríxa wá wókimixini.” Ríwamijf e niriñirí eáninifí xixeni imónini nani jisaso wáninif imóninjo e nani nuri nweaagíerini.

Áma wiepisarinif imóninifri nani wirimeamenif nanirini.

¹⁷ O anj e nani nuri nweaé dán wáf re urimeninigin, “Gorixo xwioxíyo míméamf niseairí piráninif seamenti anjwí ayo enagí nani segí fwí yarigíapi ríwimni nímamoro saninif nimóniro nweárixini.” nurimeri

¹⁸ ipi Gariri imanipá tñni nipurina sijnwí wininigin. Xiráxogwá wá —Xiráo xegf yof Saimonorini. O xegf yof ámi bi Pitaorini. Xogwáo Adíruorini. Agwiaú egf omif peyf ápearigíwáwú enagí nani ubenf peyf nani ipiyo mamówararinagí jisaso e niwini

¹⁹ re urinigin, “Agwiagwi níxídfípiyí. Peyf nani yarigípa áma nioni níxídfírfíyaf eni axípi e wirimeapísi nani eaiwapinimni.” uríagí

²⁰ agwiaú ubenf apaxí mé e nitiñi ríwíyo uxídfísisixini.

²¹ O e dán nurina sijnwí wininigin. Ámi xiráxogwá wá —Agwiaú Sebediomí xewaxowaurini. Wífo Jemisorini. Wífo xogwáo Jonorini. Agwiaú xano tñni ewéyo ninweámána wigf ubenf aríkininagí piráninif yadiriñinarinagífa jisaso e niwini ríwaiwá “Níxídfípiyí.” urána

²² agwiaú eni anjñi egf ewé tñni xanomí tñni pñni nwiárimni nayoari númi uxídfísisixini.

Jisaso wáf urimeri simixíyo nanif imiximeri enif nanirini.

²³ Jisaso Gariri piropenisíyo ami ami nemeína xegf Judayífa rotú anjyo dáni uréwapiyemeri xwiýá yayf winipaxípi —Api Gorixo xwioxíyo míméamf neri piráninif umenweanif nani riniñipirini. Api wáf urimeri áma pí pí simixí yarigíyo tñni uranf xixegíni imónigíyo tñni nanif imiximeri yarina

²⁴ o yariniñi nani yanf níwea nuri Siria piropenisíyo nweaagíyaf nñni arífa niwiaro nani wigf áma simixí xixegíni yarigíyaf tñni riniñif xixegíni winarigíyaf tñni áma imífo dñif xixeroarinif tñni xóxwí yarigíyaf tñni enj síwimí yárigíyaf tñni o tñif e nani níméami bána o piráninif wimixiyarinagí nani

²⁵ áma oxí apixí obaxí Gariri piropenisíyo dánif tñni Dekaporisi piropenisíyo dánif tñni Judia piropenisíyo dánif tñni wigf anj xwé Jerusalemí dánif tñni iniigf Jodani rapáyo jfariwáminí dánif tñni epíroyf nero omi númi uxídfífwixini.

5

Xwiýá jisaso dñwíyo dáni uréwapiyinifri nanirini.

¹ Jisaso áma oxí apixí niaiwf obaxí o tñif e nani bimiarinagífa niwiniñi dñwí mñijyo nani niyoari éf ninweari xegf wiepisarinif xfo tñif e nani bána

² o nuréwapiya nuri re urinigin,

³ “Áma gíyí gíyíne ‘Nioni nigípi apánirini.’ miriña éfáyíne, ‘Áma arirá oneaipoyí.’ yaiwiarinif, Gorixo xwioxíyo míméamf niseairí piráninif seamenweanif enagí nani yayf seainipaxíyínerini.

⁴ Áma gíyí gíyíne, njwí eaniri yarigíyíne, Gorixo mñif ikinjwí seamirinaf enagí nani yayf seainipaxíyínerini.

⁵ Áma gíyí gíyíne, fwí mé niriñimniñi saninif imónigíyíne, Gorixo xwioxíyo míméamf neri seamenweanif dán xwá niriñi segí imóninífa enagí nani yayf seainipaxíyínerini.

⁶ Áma gíyí gíyíne, aiwá nani agwí seairi iniigf nani seainiri yariniñi rífa mikiro piráninif yarigífa ayf naninif niseaimónirina Gorixo anani xixeni seainífa enagí nani yayf seainipaxíyínerini.

⁷ Áma gíyí gíyíne, áma wíyo wá wianarigíyíne, Gorixo eni wá seawianífa enagí nani yayf seainipaxíyínerini.

8 Ámá gíyí gíyíné, ámá sɨɨwí anígíe dánɨrani, seǵípi úfámi dánɨrani, dɨɨɨ ná bɨni nɨmoro axɨpɨni yarígíáyíné, Gorixoxewaniɨo síwá seainɨnɨfá enaǵi nani yayí seainɨpaxíyínerɨni.

9 Ámá gíyí gíyíné, ámá mɨxí inarɨnáná nuro piyífá wɨrarigíáyíné, Gorixoxeyí nani ‘Gí niaíwɨxɨni.’ rɨnɨfá enaǵi nani yayí seainɨpaxíyínerɨni.

10 Ámá gíyí gíyíné, wé rónɨɨfá Gorixoxeyí e éfɨrɨxɨnɨrɨ wimónarɨɨɨpɨ xɨdarɨɨaǵífá nani xeanɨɨfá seaikáríáyíné, o xwioxíyo mɨmeámɨ nɨseairɨ píranɨɨfá seameɨweanɨfá enaǵi nani yayí seainɨpaxíyínerɨni.

11 Ámá gíyí gíyíné, nionɨ nɨxɨdarɨɨaǵífá nani ikayíwí seairɨo xeanɨɨfá seaikáriro pí pí xwíyífá yapí seaxekwímoro seaiarɨnáyí, yayí seainɨpaxíyínerɨni.

12 Enɨnáná wífá rókiamoaǵíawamɨ xeanɨɨfá nɨwikára wagífápa axɨpɨ seyíné enɨ nɨseaikára warɨnáyí, seyíné anɨnamɨ nɨpeyírɨnáná Gorixoxeyí nɨseaimorɨ amɨpí ayá rɨmɨxarɨɨɨpɨ seaiapɨnɨfá enaǵi nani yayí seainɨpaxíyínerɨni.

Saxí tɨni wífá tɨni nani urɨɨfá nánɨrɨni.

13 “Saxí aiwáyo nɨmorɨ nɨnɨrɨnáyí awíí yarɨɨfápa seyíné nionɨ seararɨɨaǵíyo píranɨɨfá nɨnɨxɨdɨrónáná ámá nɨyonɨ enɨ nɨwíwapiyíro saxí awíí yarɨɨfápa axɨpɨnɨɨfá wimɨxífɨrɨxɨni. Saxí awíí yarɨɨfápi nɨpurɨ rɨxa uráwɨnɨɨfá imónɨɨnánáyí arɨre éáná ámi awíí imónɨnɨɨo? Oweoi, amɨpí wí imɨxɨpaxí mimónɨɨaǵi nani óf e emɨ mɨwíarómóáná ámá xwɨrɨɨwí osɨxayarígífáni. Seyíné nionɨ seararɨɨaǵíyo nɨnɨwíakirɨnáyí, saxí rɨxa uráwɨnɨɨfá imónɨɨɨpɨ emɨ moarígífápa Gorixoxeyí enɨ axɨpɨ emɨ e seamonɨfáranɨ.

14 Seyíné ámá Gorixoxomɨ xɨdɨpɨrɨfá nani uyíwí nɨmɨxároro wífanɨɨfá uyamopɨrɨfáranɨ. Anɨ dɨwí mɨɨfáyo ikwɨrónɨɨpɨnɨɨfá inɨmɨ mimónɨ enɨpɨ yapí seyíné enɨ nionɨ píranɨɨfá nɨnɨxɨdɨrónánáyí, ámá nɨyonɨ sɨɨánɨ e wimónɨpɨrɨfáranɨ.

15 Ámá ramɨxí nɨmɨxároro síxí wá nɨmearo síxí ikwaseaarígífámanɨ. Nɨmɨxároro seáyí e ikwíarɨwíyo ɨwírárarígífáranɨ. Seáyí e tánáyí ámá anɨfáyo inɨmɨ ɨweaǵífá nɨyonɨ wífá wókíarɨɨɨrɨni.

16 Ramɨxí seáyí e ikwíaráráná ámá nɨyonɨ wífá wókíarɨɨfápanɨɨfá seyíné enɨ ámá sɨɨwíyo dánɨ wé rónɨɨfá imónɨro ámáyo arɨrá wíro nerónáyí ámá sɨɨwí nɨseairɨ ‘Ayí Gorixoxomɨ nɨxɨdɨro nani rɨfá yarɨɨo?’ nɨyáiwíro omɨ seáyí e umepɨrɨfáranɨ.

ɨwí ikaxí nɨrɨnɨrɨ eánɨɨfápi nani rɨɨfá nánɨrɨni.

17 Seyíné nionɨ nani ‘O Gorixoxoyá ɨwí ikaxí Moseso nɨrɨrɨ eanɨpɨ tɨni wífá rókiamoaǵíáwa nɨrɨro eagífápi tɨni enɨ xwífá iwenɨ nani bɨɨɨrɨni.’ mɨnɨiaiwipani. Xwífá iwenɨ nani mɨbɨ amɨpí nɨrɨnɨrɨ eánɨɨfápi sɨni xɨxenɨ imónɨnɨfá nani bɨɨɨrɨni.

18 Aga nepa seararɨɨni. Xwífá rɨni anɨfána tɨni sɨni enánáyí ɨwí ikaxí nɨrɨnɨrɨ eánɨɨfá nɨpɨnɨ sɨni xɨxenɨ mimónɨpa enánáyí ná bɨni onɨmíapɨ rɨnɨɨfá apɨ aiwí xwífá iwenɨfámanɨ.

19 Ámá gíyí gíyíné ɨwí ikaxí nɨrɨnɨrɨ eánɨɨfápi bɨ nani ‘Xwémanɨ. Xwíyífá nɨmeairɨpaxífámanɨ.’ nɨyáiwíro ogámɨ nero ámá wí enɨ axɨpɨ ogámɨ epɨrɨ nani nɨwíwapiyírɨnáyí, Gorixoxewaniɨo mɨmeámɨ nerɨ seameɨweanɨfá e yarígíáyí nani ‘Sɨyikwípiánɨɨfá imónɨɨfáɨrɨni.’ rɨpɨrɨfáranɨ. Gíyí gíyíné ɨwí ikaxí nɨrɨnɨrɨ eánɨɨfápi xɨxenɨ axɨpɨ nero ámá wí enɨ axɨpɨ epɨrɨ nani nɨwíwapiyírɨnáyí, Gorixoxewaniɨo mɨmeámɨ nerɨ píranɨɨfá seameɨweanɨfá e yarígíáyí nani ‘Ámá xwé mamadɨrɨxánɨɨfá imónɨɨfáɨrɨni.’ rɨpɨrɨfáranɨ.

20 “Seyíné Parisiowa tɨni ɨwí ikaxí eánɨɨfápi mewegífáwa tɨni “None ɨwí ikaxí eánɨɨfápi mɨ nɨxɨdɨrane e nerɨnáyí wé rónɨɨfá yarɨɨwɨni.” yáiwinarígífápi mɨmúropa nerɨnáyí, Gorixoxewaniɨo mɨmeámɨ nɨseairɨ seameɨweanɨfá wí ɨweapɨrɨfámanɨ.’ seararɨɨni.

Wíkí wónarígífá nani uréwapiyɨɨfá nánɨrɨni.

21 “Enɨnáná Moseso seǵí seárfawéyo ɨwí ikaxí nurɨrɨnáná ‘Nɨwíapɨnɨmeairɨ ámá mɨpɨkipani. Ámá gíyí e nerɨnáyí xwírɨxí seamepɨrɨfáranɨ.’ urɨɨfápi seyíné rɨxa arɨfá nɨwíro nɨɨfá imónɨɨo.

22 Ayí nanɨfá nerɨ aiwí agwí nionɨ ámi bɨ nɨpɨkwɨni nanɨfá seáyí e nɨmɨxírɨ re seararɨɨni, ‘Ámá gíyí xegí ámá imónɨɨfá wo nani wíkí nɨwónɨrɨ mɨxí nurɨrɨnáyí anɨ e dánɨ xwírɨxí mepɨrɨfáranɨ. Gíyí xegí ámá imónɨɨfá womɨ “Dɨɨɨfá mayí roxɨni.” nurɨrɨnáyí opisɨ anɨfáyo dánɨ xwírɨxí mepɨrɨfáranɨ. Gíyí xegí ámá imónɨɨfá womɨ “Majɨmajɨfá ikárɨnarɨɨfá roxɨni.” nurɨrɨnáyí xewaniɨo xwíyífá nɨmeárɨnɨrɨ rɨfá anɨɨfá wearɨɨfáyo ikeairɨpɨrɨfáranɨ.’ seararɨɨni.

23 Ayínanɨ Gorixoxeyí nani aiwá peaxí tɨmɨnɨrɨ nerɨnáná dɨɨɨfá re sínáná ‘Gí ámá imónɨɨfáɨfá wo sɨni xwíyífá nɨmeairɨpaxí imónɨni.’ dɨɨɨfá e sínánáyí

24 aiwá peaxí tarigé midániñf e nítimí nurí omí xámí pýfá nítwírínimáná ámí ríwíyo dání nítbírí díxí aiwá peaxí tírfíní.

25 Seyíné woxí ámá wo tñní xwiyfá mearínipaxí imóniñánáyf xwíríxíyo ríwáríníní nání síní óf e o tñní nuríná aññí pýfá wírínírfíní. E mepa nerfnáyf, o xwíríxíyo ríwáráná gapímaní xwíríxíf mearíño e dání porisowa tññf e ríwáráná awa gwí añño ríwárípírfíní.

26 Aga nepa re seararíñíní, 'Joxí fwf enjyíf nání nítgwí fwf enjípí tñní xíxeni nítroarí mítwípa nerfnáyf, aníñf e ñweañáná wí pfní nítwíarítro ríwáramopaxí mimóníní.' seararíñíní.

Íwf inarígápi nání uréwapíyíñf náníríní.

27 "Enjíná Moseso segí seárfawéyo ñwf ikaxí nurírfná ríwamíñf nearí 'Meánigífpagwí ámá wí tñní fwf minípaní.' nurírí eañpí seyíné arfá nítwiro nítjáf imóniño.

28 Ayf nanj nerí aiwí agwí ámí bít nítíkwiní nanj seáyí e nímíxírí re seararíñíní, 'Ámá nfní gíyíf gíyíf apíxí wímí "Nioní í tñní fwf inípaxoníríní." yaiwimínírí nání síñwf fwf nítwínírfnáyf, o ríxa dññf tñní fwf inaríñí.' seararíñíní." uríñínigíní.

29 O ámá ayf dññf oeyírónífpoyínírí re uríñínigíní, "Segí síñwf wíyíji 'fwf apí eí.' ríránáyf síñwf e ríríyí nítyorí emí morfíní. E nínírfnáyf rfníñf xwé nítseainíríñf aiwí Goríxo ríá aníñf wearíñíyo sealkaáráná rfníñf seainímínírí enjípíníñf seainínífamani. Síñwf wíyíní anípá nímónírfnáyf ayf nanj menjagí aiwí joxí síní síñf urfá enjagí nání ayf ananíríní.

30 Díxí wé onamíñú tñní fwf nání feapá sínánáyf 'Goríxo gí wará níríní ríá aníñf wearíñíyo níkeaárínigíní.' nítaiwirí wéu nítwákwinírí emí morfíní. E nínírfnáyf rfníñf xwé nítínírí aiwí rfníñf Goríxo ríá aníñf wearíñíyo síkeaáráná sínímínírí enjípíníñf sínínífamani. Wé wúní nítwákwinírfnáyf ayf nanj menjagí aiwí joxí síní síñf urfá enjagí nání ayf ananíríní.

Apíxí emí moarígápi nání uréwapíyíñf náníríní.

31 "Enjíná Moseso ñwf ikaxí nítírí ríwamíñf re eañínigíní, 'Ámá go xegí xiepímí "Emí omómíní." nítaiwirífnáyf ámá nfní "O apíxímí ríxa emí moño." yaiwípírfí nání payí wína nímíxírí míní wíowárfwínigíní.' Moseso ríwamíñf nanj e nítírí eañí aiwí

32 agwí nioní ámí bít nítíkwiní nanj seáyí e nímíxírí re seararíñíní, 'Go go xegí xiepí xámí meaní ámá wo tñní fwf bít minarfná emí nítmorífnáyf í ámá womí nítmeanírí aí xámí nítmearí emí moñoyá dññíyo dání fwf inaríñí. Go go apíxí wa nítmearo emí mogfímí nítmearífnáyf ayf ení í tñní fwf inaríñí.' seararíñíní.

Sfñá tññf e dáníñíñf rarígápi nání uréwapíyíñf náníríní.

33 "Enjíná Moseso segí seárfawéyo ñwf ikaxí nurírfná ríwamíñf rípí nearí re uríñínigíní, 'Seyíné woxí woxí sfñáyo árfá nítwírí "Sfñá ro ñweañe dání ríraríñíní." nurírfná yapí bít murípaní. E nurírfná Goríxoyá síñwfyo dání axpí érfíxíní.' Ríwamíñf e nurírí eañpí seyíné arfá nítwiro nítjáf nímónírí aiwí

34-35 agwí nioní ámí bít nítíkwiní nanj seáyí e nímíxírí re seararíñíní, 'Xwiyfá bít nítírfná sfñá tññf e dání mírípa érfíxíní. Añña ayf Goríxoyá íkwíañwf éf ñweañí nání imóníñjagí nání e dání xwiyfá "E ríraríñíní." mírípa érfíxíní. Xwfárfí ení ayf Goríxoyá síkwí tñní xwíríñwf nosaxírí ñweañírí enjagí nání xwfá rírí ene dání xwiyfá "E ríraríñíní." mírípa érfíxíní. Jerusaremí ayf añf mítxf ínáyf Goríxoyá enjagí nání añf apímí dání ení murípa érfíxíní.

36 Díxí dññíyo dání dífá wíyí pfpó onj werí apfá wenj werí epaxí mimóníñjagí nání "Gf mññf ríyímí dání ríraríñíní." wí murípa érfíxíní.

37 Pfné nurírfná sa "Oyí." urírí "Oweoí." urírí xíxeni érfíxíní. Wíní nítira nurí "Sfñá tñf tññf e dání ríraríñíní." nurírfnáyf, ríxa Oboyá dññíyo dání yaríño." seararíñíní.

Xíxe eánarígápi nání uríñf náníríní.

38 "Enjíná Moseso segí seárfawéyo ñwf ikaxí nurírfná ríwamíñf nearí re uríñípí, 'Ámá wa seyínéyá womí síñwf pírí seauyíkíaná seyíné ení wayá womí síñwf pírí uyíkírfíní. Wa seyínéyá womí nanj pírí seayíreááná seyíné ení wayá womí pírí uyírearfíní.' nurírí eañpí seyíné arfá nítwiro nítjáf imóniño.

39 Ayf nanj nerí aiwí agwí nioní ámí bít nítíkwiní nanj seáyí e nímíxírí re seararíñíní, 'Mítxf seyíné seaíaná seyíné xíxe mítwípaní. Ámá wo marípíñwfyo iwanj reááná xfomí ení meá ámí bít tñní reámínírí yarfná xe oneanírí marípíñwf midání wímíxírífní.

40 Ámá wo xwíríxí nítímerí díxí sorfá rírápímínírí yarfná xfo xe onítápínírí síñwf nítwínírí iyfá nítpání meú ení míní wírífní.

41 Porisf worani, gapimanf worani, “Nigwf nani marfa, joxf sanf n+nirapirf nigf sanf rpf nmeami anf apimf nani nuit.” riraná “Nigwf meami imorf nmeami um+nireni?” miyaiwipani. Anf xfo rirfipimi niremorf aiwi “Amf anf bimi nani anani nmeami oruimni.” urirfni.

42 Ámá wo amipi nani xegf dñf niyaiwiri rixñf rirfipyf sa mñf wirfni. Ámá wo “Amipi wi nioniyá rfwená siapmfa nani joxiyá napei.” riranáyf “Meni.” muripani. Sa mñf wirfni.” seararñni.

“Xewf imonigfayf nani dñf sipi seaiwinigñi.” urewapiyñf naniñni.

43 “Enina Moseso segf searfaweyo ñwf ikaxf nurirna rfwamñf neari re urñfpi, ‘Ámá dixfyoaf dñf sipi siwinigñi.’ nurirf eañfpi seyné arfa niwiro niñfá imonñoi. Xwiyá rñf, segf ámináowa rigfapf ‘Xepixepá ronigfayf tñf wikf tñf inirfni.’ rigfapf eni seyné rixa niñfá imonñoi.

44 Ayf e nerf aiwi nionf ámf bñf nipikwñf nanf seayf e nimixirf re seararñni, ‘Dixf xepixepá ronigfayf nani dñf sipi siwinigñi. Ámá xeanñf seaikararigfayo nanf wi owimeanirf Gorixomf rixñf urirfni.

45 Seyné e nerfnáyf, nepa niaíwf segf ápo Gorixoyá niaíwfyñenñf imonñoi.’ seararñni. Ayf rñf nani seararñni. Xewanñoyá dñf tñf amá sipi ayo tñf nanf ayo tñf sogwf wanarñfni. Inia eni oyá dñf tñf wé ronigfá ayo tñf wé mironigfá ayo tñf eארñfni. O ‘Ámá sipi ayo aiwf inia wearf sogwf wanirf mepa oeni.’ yaiwiarñfmani. Seyné o xegf niaíwfyñé enaqi nani amá segfyo tñf xepixepá ronigfayo tñf aiwf Gorixoyá rñfpa axfpi wéyo merfni.

46 Seyné amá dñf sixf seayigfayoni dñf sipi niwirónáyf, ‘Nene e yarñagwf nani Gorixoyá yaf nneairf amipi ayá tñf bñf neaiapñfni.’ riyaiwiarñoi? Oweo! Ámá takisf nani nigwf nneararñfna xixeni mñearapf bñf fwf nearaparigfáwa axfpi dñf sixf uyigfayoni dñf sipi niwiro nani ‘Gorixoyá amipi ayá tñf bñf mñf winfni.’ yaiwiarñfwanani? Oweo!

47 Ámá dixfyonf of e sñwf niwñfni yaf niwirfnáyf, ‘Ámá wi yarigfayf tñf xixeni mimónf múroarñfni.’ riyaiwinarñoi? Oweo! Ámá Gorixomf mñxfñpa yarigfayf af axfpi seyné yarigfápa eni e yarñagfa nani e miyaiwipani.

48 Ayinani segf séno, anfnamf ñweajo wé ronñf nimónirf amá nanf ayo tñf sipi ayo tñf af dñf sipi niwirf nanf wiarñfpa seyné eni axfpi e wirfni.

6

Arira niwirfna epaxfpi nani urewapiyñf naniñni.

1 “Seyné Nanf owiimni.’ niyaiwirfna amá sñwf niseanro weyf seamepñf nani wigf sñwf anigfe dani miwipani. Seyné e nerónáyf, séno, anfnamf ñweajo rfwená ayá tñf wí seaiapñfmani.

2 Ayinani ‘Uyipeayfo arira niwirf rñf mñf owimni.’ niyaiwirfnáyf, amá sipi eri nanf eri yarigfayf amá sñwf nñanro weyf onimépayñf wigf amá womf ‘Pekakf nra xami nmeat.’ nurirf of erani, rotu anfyorani, yarigfápa mepa éfrxñf. Nionf nepa seararñni. Ámá weyf numerfnáyf ayf wigf wimónarñfpi rixa meaarñagfa nani rfwená Gorixoyá ayá tñf bñf wimñfni enfpi meapñfmani.

3-4 ‘Uyipeayfo arira niwirf rñf mñf owimni.’ niyaiwirfnáyf, wé núkaunf tñf miwipani. Ná wñf tñf inimf ikwisófrxñf. Inimf e niwirfnáyf, ápo Gorixoyá sñwf niseanirf rfwená yaf niseairf amipi ayá tñf xfo seaiapñfni yarñfpi anani niseaiapñfni.

Gorixomf rixñf nurirfna uripaxfpi nani urewapiyñf naniñni.

5 “Seyné rñf eni Gorixomf xwiyá rñf niwirfna amá sipi rñf nanf rñf yarigfayf amá sñwf nñanro weyf onimépayñf ge ge amá obaxf tñf e rotu anfyorani, of osisagwfyorani, éf niroro Gorixomf xwiyá rñf wiarñf mepa éfrxñf. Nionf nepa seararñni. E yarfná amá sñwf niwñf ro weyf numerfnáyf ayf wigf wimónarñfpi rixa meaarñagfa nani rfwená Gorixoyá ayá tñf bñf wimñfni enfpi meapñfmani.

6 Seyné Gorixomf xwiyá rñf niwirfna re éfrxñf. Dixf anfyoyá inimf nipawiri ówanf niyarimána dixf ápomf inimf dani rñf wirfni. Seyné inimf dani nerfnáyf, Gorixoyá sñwf niseanirf rfwená amipi ayá tñf xfo seaiapñfni anani niseaiapñfni.

7 Gorixomf xwiyá rñf niwirfna amá Gorixoyá nani majfayf omf xwiyá rñf niwirfna ayá wñf nra nuro ‘Nene e nerfnáyf, Gorixoyá arfa neainñoi.’ niyaiwiro yarigfápa mepa éfrxñf.

8 Seyíne amípi wí nání dífwí nikeamóniro síní segí séno Goríxomi yarínj míwipa enjána o ríxa xámí níjfa imóníhagí nání Goríxo nání majíáyí yarínj ayá wí níwía nuróná yarígíápa mepa éfríxíní.

9 Goríxomí xwíyá rírímí níwiríná re urífríxíní, 'Negí ápoxíní, anjínami hweanoxíní, "Ámá níni joxíní hwfáoxí enjagí nání wéyo orímépayí." neaimónaríní.

10 "Joxí xwioxfyo mímeámí níneairí neamehwearfa nání oimóníní." neaimónaríní. Anjínami amípi joxí "E oépayí." simónarínjpi nání yarígíápa nene "Xwíá rírímí ení axípi e oyaneyí." neaimónaríní.

11 Agwí sfá ríyí aiwá nání nání neaiapeí.

12 Ámá nene íwí nealfáyo yokwarímí wiíarínjwápa joxí ení nene yokwarímí neaií.

13 Ámá wí enj éanígíárfanírí iwamfó owíwapíyípayínírí síhjíwí míneanípaní. Obo mímíwíakí neainígínírí awí neamehwearfíní. [Xwioxfyo mímeámí níneairí píráníj neamehwearpaxoxí imónírí enj síxí éanípaxoxí imónírí ikínípaxoxí imónírí enjoxí, íníná ayí joxíní enjagí nání rarínjíní. "E e imóníwínígíní." neaimónaríní.] Goríxomí ríxínj níwiríná e urífríxíní.

14 Seyíne ámá wí íwí sealfáyo yokwarímí wíánáyí, séno Goríxo, anjínami hweanjo seyínéyá ení yokwarímí níseaiínjoi.

15 E nerí aí íwí sealfáyo yokwarímí míwipa éánáyí, segí séno ení seyínéyá yokwarímí seaiínmenínjoi.

Aiwá hwfá níhwráriníná epaxípi nání uréwapíyínj náníní.

16 "Seyíne aiwá hwfá níhwráriníná amá sípi ero nanj ero yarígíáyí símí níyímiro yarígíápa mepa éfríxíní. Ayí amá síhjíwí níraníro símímanj síyó xenána ayí re yaiwíprí 'O aiwá hwfá níhwrárinínjorání?' oyaiwípayínírí emearígíápa mepa éfríxíní. Níoní mepa re seararínjíní, 'Ayí amá weyí onímépayínírí e nero wígf wimónarínjpi ríxa amá weyí uméagífa nání ayá tñj ríwéná wimínírí enjpi wí meapírfámani.' seararínjíní.

17-18 Seyíne aiwá hwfá níhwráriníná amá 'O aiwá hwfá níhweanoríní.' yaiwíprí nání dífá komíx níniro símímanjyo wayí níróniro éfríxíní. Seyíne yumí e nerínáyí, segí séno Goríxo síhjíwí níseanírí ríwéná yayí níseairí ayá tñjpi bí mání níseaiapínífaríní.

Amípi ayá tñjpi anjínami otípayínírí uréwapíyínj náníní.

19 "Xwíá tño amípi ayá rímíxarínjpi wí ípíkwíyí xwírfá ikíxerí wí nígyí kirí wí ríweaxwí imóníro níkwírí nípáwíro íwí mearo epaxí enjagí nání wíní wíní nání dñj nímore nímeayíro mítípa éfríxíní.

20 Seyíne Goríxoyá síhjíwíyo dání wé rónínj nímoníro yumí amáyo arírá níwirínáyí ayí seyíne amípi ayá tñjpi anjínami awí eámeámínj yáranjoi. E ípíkwíyí wí xwírfá ikíxerí nígyí kirí ríweaxwí imóníro níkwíro nípáwíro íwí mearo epaxí mímoníní.

21 Segí amípi nanj ayá rímíxarígíápi xwíá tño wenánáyí ayí xwíá tño nání dñj mopírfáriní. Anjínami wenánáyí ayí e nání dñj mopírfáriní.

"Síhjíwí uyíwínínj imóníní." uréwapíyínj náníní.

22 "Segí síhjíwí ayí uyíwínínj imóníní. Síhjíwí tñí píráníj naníro wé rónínj nerónáyí dñj nanjíní aumaámí níniro segí xwioxfyo wíánínj seaókiaríní.

23 E nerí aí segí síhjíwíyo dání íwí nání naníronáyí segí dñj xwioxfyo sfánínj yímíxárinarínjoi. Dífá xwioxfyo wíánínj ónínjpi sfá níyímíxírfánáyí ayí aga sfá xaiwínínj yímíxárinarínjoi.

Aiwá tñí aikí tñí nání ududí winarínj nání uréwapíyínj náníní.

24 "Ámá wo amá waúyá xínáinínj nímonírí omínj wíipaxí meníní. E nerínáyí wíomí dñj síxí nuyírí wíomí dñj peá nímorí nerí wíomí píráníj ayá tñí níxídrí wíomí peayí níwíánírí enínjoi. Seyíne nígwíyíyá omínj wíarínjínj nímoníro 'Nígwí wí mánímúropa oení' níyáwirínáyí, Goríxoyá omínj wíarínj woxínínj imónípaxí meníní.

25 Níoní re seararínjíní, "Aríge píráníj hweanréwíní?" mírípá nero aiwá tñí inígí tñí níprí nání ududí mepa ero íyá aikí amípi waráyo yíníprí nání ududí mepa ero éfríxíní.' seararínjíní. Ayí rípi nání seararínjíní. Segí dñj jfáyí aiwá nání moarígíáyo seáyí e imónírí wará jfáyí ení aikí yínarígíáyo seáyí e imónírí enjagí nání seararínjíní.

26 Seyíne ínj nání dñj mópayí. Inj aiwá íwíá urírí aiwá mír anjyo awí eámeámí yáriní mepa yarígíá aiwí segí séno Goríxo, anjínami hweanjo nímerí aiwá mání wíarínjíní. Seyíne 'Injowa neamúrojo.' ríyáwíarínjoi? Oweoí.

27 Seyíne woxí, 'Sepiá ámí bí oimónímíní.' níyáwirí ududí éoxí sepiá ámí bí imónarínjraní? Oweoí.

28 Seyíné apí aí wí mepaxí imónihagfa nání aikí nání pí nání ududí yarího? Ará adowayí amíyo enjínána nání dñhí mópoyí. Aníhí miní iyfá óf earí aikí yirí yaríhífraní? Oweoí.

29 E nerí aí nioní re seararíhíní, 'Eníná negí míxí ináyí Soromono níkfíníri okiyá nínífsáná adowayí apí tñní xixeni mimóníhínigíní.' seararíhíní.

30 Goríxo adowayí tñní aráyo —Ará agwí enjío ananí nýoaro sfá wiyimí rfá ikeaarípírfáríní." uríhínigíní. Wiepísaríhíyí "Goríxo ará nání ayá sfwf muroaríní." oyaiwípoyníri Jisaso e nuríri re uríhínigíní, "Oxí apíxíyíné, Goríxomí dñhí onímiápi íkwíroarígíáyíné Goríxo adowayí tñní aráyo okiyáhíníhí yaríhagí nání soyfíné ení aníhípaxí aikí e seayírínfáríní.

31 Aiwá tñní iníhígí tñní pí nanírewíníri ududí mepaní. Aikí ení pí yínanírewíníri ududí mepaní.

32 Émáyí, amá Goríxo nání majfáyí apí nípíní nání aníhí miní nero meaaníro yarígífáríní. E nerí aí segí séno, anjínamí hweanjo seyíné apí nípíní nání seainarfná o ríxa níhíá imónihagí nání seyíné axípi e mepa éfírxíní.

33 Amípi apí meámíníri nání mepa erí 'Wé róníhí Goríxo yaríhípi nioní oimónímíní.' nýaiwirí erí Goríxo xwioxíyo míméamí nínearí neamehweanfe páwirí nání amípi xfo wimónaríhípi erí nerfnáyí, Goríxo ananí apí nípíní nísínífáríní.

34 Ayínání 'Wíaríná aikí pí yínírane aiwá pí nírane yaníwárfani?' nýaiwiuro ududí mepaní. E nerfná ududí sfá wiyimí epírfáyí tñní nawíní axínání níkwímíxiro ayá wí ududí yaríhoí.

7

Píne meararígíá nání uréwapíyíhí náníri.

1 "Goríxo seyíné ení xwíyíá seamearínígíníri amá wíyo xwíyíá mumearípa éfírxíní.

2 Seyíné amá wíyo xwíyíá umeeararígíápa Goríxo ení xwíyíá seamearínífáríní. Seyíné rfá tñhí numearírnáyí, Goríxo ení rfá tñhí seamearínífáríní.

3 Seyíné 'fwí amípi e mepaní.' urígíápimí dání Goríxo apimí dání xwiríxí seamenífáríní. Joxíyá fwí yaríhípi síhíwíyo írfóníhí wenagí aiwí mísekínaríhagíníhí dñxí amá imóníhí wo fwí onímiápi yaríhípi síyikwfíníhí hweanagí pí nání wínaríhífíní?

4 Íkfá írfó dñxí síhíwíyo wenáná dñxí amá imóníhí woyá síhíwíyo síyikwí hweanagí níwíníro aríre 'Orímeámíní.' uraríhífíní?

5 Joxí naní erí sípi erí yaríhíoxíní, joxíyá ení írfó urí wenípi xámí emí nímamónímáná síhíwí píráníhí níwíníri oyá síhíwíyo wenípi ení ananí emí umamorífní.

6 "Segí memíá odípi xwiríhíwí osaxípírfírxíníri odípi yaríhe xwíá e mítarígíápa xwíyíá naní Goríxoyá ení amá 'Ayí pí pñérfani?' yaiwíarígíáyí arfá níwirí aí rfíwímíní mamopírfírxíníri murípa éfírxíní. Sfwí sfwf nearopírfírxíníri amípi naní míní míwíarígíápa xwíyíá Goríxoyá amá arfá míwífáyí xeaníhí seaiapírfírxíníri murípa éfírxíní.

Goríxomí ríxíhí urírfírxíníri uréwapíyíhí náníri.

7 "Seyíné Goríxomí yaríhí níwiuro segí seaimónaríhípi nání ríxíhí uráná o ananí míní seaiapírfírxíní. Ríxíhí nuríri amípi wí o tñhí e dání pñáníhí nerfná ananí meapírfírxíní. Ríxíhí nuríri wá e nírómáná wakwí óránáníhí éaná Goríxo ananí arfá nísirí aní ówaníhíhí seafkwíinífáríní.

8 Ayí rípi nání seararíhíní. Amá nfní gíyí gíyí yaríhí níwirí wíhí wimónaríhípi nání Goríxomí ríxíhí nurírnáyí ananí meearígífáríní. Yaríhí níwirí Goríxo tñhí e dání pñáníhí nerfnáyí ananí meearígífáríní. Yaríhí níwirí Goríxoyá wá e éf nírómáná wakwí óránáníhí éaná o ananí aní ówaníhíhí wíkwíiaríhífíní. Ayínání ananí Goríxomí yaríhí wíayírfírxíní.

9 Seyíné re éf hwiáxpígíáyíné woxí dñxí íwo aiwá nání ríxíhí ríráná xehwí síhíá rehíyí nímearí umeaiaríhífraní? Oweoí!

10 Dñxí íwo peyí nání ríxíhí ríráná sídírí rehí nímearí umeaiaríhífraní? Ayí ení ananímaní.

11 Seyíné fwí néra warígíáyíné aiwí segí níaiwí ríxíhí searáná amípi awíaxíyí míní wíarígífáríní. E nerí aí segí séno, anjínamí hweanjoyí aníhípaxífíní. Gíyí gíyí ríxíhí uráná amípi naníhí ananí míní wínígíní.

12 Seyíné 'Amá e oneaiipoyí.' nýaiwirírnáyí, seyíné ayo ení axípi e wíirífní. Nwí íkaxí Moseo nírihí eanípi tñní xwíyíá wá rókíamoagíáwa níriro eagíapi tñní apí e ríníhagí nání raríhíní.

fwí iníhíyau nání uréwapíyíhí náníri.

13-14 “Iwi onigf iniyiyikwfnim pawianiro efrixini. Ayf ripi nani seararini. Iwi rwená Gorixo xeanijf winfa nani inijiyi of xwe inijagf nani amá obaxf Gorixo nani dnj mímó ayim nípawiro wigf dnj tñi nera warijoi. Ayinani seyñe of Gorixo rwená dnj anijf ininá jweaprfá nani seaiapnfa nani onigf iniyiyikwfnim pawiprfi nani anijf minf o rñjipim nixfdiro efrixini.

“Amá ikfanijf imónijoi.” uréwapiyijf nánirini.

15 “Mimónf wfa rókiamoarigfáwa wigf dnj inimniyf swi sayf sf roariñj yapf nimónimána aiwi seyñe tfáminf nibirfná sipisipf yapfnijf awayini yarigfápa nimónimf seaimeaprfáriní. Ayinani sijwf tñi erfiní.

16 Seyñe ikfa nanj wéna nwinirfná ‘Ana nanjarini.’ riro sipi wéna nwinirfná ‘Ana sipinarini.’ riro yarigfápa sipi imónijf mimónf wfa rókiamoarigfáwa yarigfápi nwinirfná ‘Yapf rineaiwapiyarijoi? Nepa Gorixoyáowamaní.’ yaiwifrxini. Amá yapf seyñe seaiwapiyaniro bñyf ekirikwfnijf imónijoi. Wainf sogwf ekirikwfyo darigfáranf? Oweoi! Ikfa pikf sogwf enjwxfyo darigfáranf? Oweoi!

17 Ripi eni axfpirini. Ikfa nanjyf sogwf nanj wearijfrini. Sipiyf sogwf sipi wearijfrini.

18 Ikfa nanjyf sogwf sipi wexaf mimónini. Sipiyf sogwf nanj wexaf mimónini.

19 Ikfa nñi sogwf nanj mñwéyf ndikáritro rfá ikeaararigfáriní.

20 Ayinani seyñe ikfa sogwfyo nwinirfná njfá imónarigfápa sipi imónijf mimónf wfa rókiamoarigfáwa yarigfápi nwinirfná ‘Gorixoyáowamaní.’ yaiwifrxini.

Gorixo “Joxi nani nioni majfáriní.” urinijñirí uréwapiyijf nánirini.

21 “ Amá Jisasomf “Amnáoxini, Amnáoxini” urarigfá nñi xegf xano, anjnamf jweajo xwioxfyo mñeámf neri piránijf umeñjweanf pawiprfáriní. miyaiwipaní. Amá xfo wimónarijnjpi xfdarigfá giyf giyf, ayñi nípawiro jweaprfáriní.

22 Sfá Gorixo amá nñyoní mí ómómiximf enfáyimí amá obaxf re nñayiprfáriní, ‘Amnáoxini, Amnáoxini, nene yof joxiyáyo dání xwiyfá wfa rókiamoagwáriní.’ nñiriro ‘Yof joxiyáyo dání imfó mñxf umáñowáragwáriní.’ nñiriro ‘Yof joxiyáyo dání emimf obaxf wíwapiyagwáriní.’ nñiriro epfáfa enjagf aiwf

23 amá nñiyá sijwf anigfe dání re urimfáriní, ‘Seyñe nani nioni njfá wí mimónijní. Rikikrfo yarigfáyiné nionf pñi nñiwiarimf úpoyí.’ urimfáriní.

Anj mñrarigfáwa nani uréwapiyijf nánirini.

24 Amá giyf giyf nioniyá xwiyfá rípi arfá nñirí xixeni e nñixfdirfnáyf ayf amá sfñá anj nñirirfná dnj piránijf neñjwiperí xwíá nñmiga nñwerí sfñá piará inimf yapfnijfnamf dání sfñá piará anj mñrñfápi e dání níkkíróa nñyapirí mñrarijnijf imónijoi.

25 Iníá earí inijgf waxf xwe weapirí rfwípi eri neri aiwf anjwá sfñá inimf yapfnijfnamf dání níkkíróga yapfnijagf nani mñkwierómioañijnigñi.

26 Amá giyf giyf xwiyfá nioni rarijnápi arfá nñiro aí xixeni mepa nerfnáyf ayf amá sfñá anj nñirirfná majimájfá níkkáriní inikíyo seáyi e dání sfñá níkkíróa nñyapirí mñrararijnónijf imónijoi.

27 Iníá earí inijgf waxf weapirí rfwípi eri yarfná anjwá níkwierónowirí ríwí nñra piéronijnigñi.” Jisaso e nurirí

28-29 xwiyfá api nñpñi ríxa nñra núisáná enjáná amá e epfroyf egfáyf o njwf ikaxf eánijnjpi mewegfáwa uréwapiyarigfápa murewapiyjf nénf tñjónijf uréwapiyarijnagf nani ududf nera ugfawixini.

8

Peyiyf imónijf womi nanj imixijf nánirini.

1 Jisaso nuréwapiyisáná dñwf mñjfyo dání weaparfná oxí apíxf niaíwí obaxf númi weaparfná re enijnigñi.

2 Amá peyiyf imónijf wo nñbirí nñwimeari mñijf xwfáyo níkwírorí re urijnigñini, “Amnáoxini, joxi nioni nani ‘Nanj owimiximni.’ nñyairfná anani nanj nímñxipaxoxirini.” urfagf

3 Jisaso wé feapá nñwirí seáyi e nñwikwiárirí “ ‘Joxi nanj oimónini.’ nimónariní. Ríxa nanj imóneí.” uráná re enijnigñini. Peyiyf imónijoi nanj imónifagf

4 Jisaso re urijnigñini, “Joxi nioni nanj simixfáyf nani amíná nurí amáyo áwanj muripaní.” nurirí amá o Moseso enjána njwf ikaxf ragfpi mé amáyo xewanijoi áwanj nura emenijnirí e nurirí amí re urijnigñini, “Amíná apaxfpánijf imónigfáwa tñj e nani nurí womí sfwá nwinirí nanjwí rídhýowá nani negf arfo Moseso enjána sekaxf nearagfyf bí

mñnì wítrixìnì. Gorìxo nánì rìdiyowá síárirì joxì nanj imónífpì nánì áwanj rírì oenírì mñnì wítrixìnì.” urowárinjiginì.

Porisí woyáy womì nanj imixijí nánirini.

5 O anj yó Kapaneamiyo rémóáná wauyí porisí áminá imónijí wo níwímeari wauní rixijí nurirí

6 re urinjiniginì, “Ámináoixinì, gí inókínijí nimónirì omínijí niaríño enj nfnì síwímí nerì níwerì rínijí xwé winarínì. Ananì nanj imixiréinì?” urfagí

7 Jisaso re urinjiniginì, “Ananirínì. Nionì nurì nanj imiximíinì.” urfagí aí

8 porisí áminá imónijò re níyaiwirí “Porisí wa nionì ínìmi nurínijípa simixíyí enì Jisasomì ínìmi wurínì.” níyaiwirí re urinjiniginì, “Ámináoixinì, nionì áamá wé rónijí joxì tñnì xixenì mimónijagí nánì joxì gí anjío fwiapíxaxí mimóninì. E nerì aí joxì re dánì ‘O nanj oimóninì.’ ráná gí omínijí niaríño nanj imóninijòt.

9 Ayí rípi nánì seararíninì. Nionì enì áamá omínijí ‘Ayí ayí ei.’ nírarigíáwamì ínìmi wuríninì. Nionì enì porisí wa ínìmi nurínijòt. Womì ‘Joxì anj úi.’ uráná sa ananì arfá nínirì warínirínì. Womì ‘Bei.’ uráná sa xixenì barínirínì. Gí inókínijí niarínijí womì ‘E ei.’ uráná xixenì yarínirínì.” urfagí

10 Jisaso arfá e níwirì nánì ududí nerì áamá xfómì númì warigíáyo níkinimónirì re urinjiniginì, “Isíreriyífné woxí áamá ro dñj seáyì e nínìkwírorì yarínijápa xixenì e dñj mñnikwíroarínijagí síjwí ranínjárnì.

11 Nionì re seararíninì, ‘Áamá Gorìxo xegíyí xwioxíyo míméámí nerì píranínijí umeñweanáná émá obaxí sogwí fwiaparínimínì ñweagíáyí tñnì sogwí wearínimínì ñweagíáyí tñnì níbìro segí arfowa Ebírfámo tñnì Aisako tñnì Jekopo tñnì nawínì anì níñwearo aiwá nípírfárínì.

12 E nerì aí Isíreriyífné, Gorìxo anjípaxí xwioxíyo míméámí níseairì seamerñweapaxíyífné Gorìxo menñweané dánì sfá yinínimì seamoaiáná e dánì míménijwí ayíkwí míméarínfá enjagí nánì ñwí earo manj síwí ríkwínìro epírfárínì.’ seararíninì.” nurirí

13 wauyí porisí áminá imónijomì re urinjiniginì, “Díxí anj úi. Joxì ‘O e epaxorínì.’ níniáiwirí dñj níkwíroarínijí xixenì ríxa oimóninì.” urowáraná axíná xegí omínijí wíarínjò ríxa nanj imóniniginì.

Pitaomì xineagwímì nanj imixijí nánirini.

14 Jisaso Pitaoyá anjío nípáwiríná weníjí éfyí wíninigininì. Pitaomì xineagwí wará rfá pírf wíarínijagí íkwianjwíyo sá riyí wenjagí níwínirí

15 wé seáyì e íkwíaráná re enjiniginì. Rfá pírf pfnì wíaráná níwíapfnímearí Jisasomì aiwá níxerì winjiniginì.

16 Ríxa sogwí wéáná áamá e dánjyí wígí áamá imfó dñj xixéoroarínijí obaxí o tñj e níméra níbìro wáraná oyá xwíyífá tñnì mñxí umáñnowárayirí simixíyí nfnì enì píranínijí imímíximí erì enjiniginì.

17 Gorìxoyá xwíyífá wfá rókiamoagí Aisaiaoyí ríninjo áamá xegí xiáwowayá xwíá piaxíyo dánì iwíaronfó nánì xwíyífá nírirí eanj rípi, “Xewaníño negí simixíyí tñnì uraní tégíáyí tñnì nanj imímíximí enfárínì.” rínjípì ríxa xixenì imóninì nánì Jisaso e enjiniginì.

Áamá “Oríxfdaneyí.” urigífá nánirini.

18 Jisaso áamá oxí apíxí obaxí omí íkwíkwierí wíarínijagí níwínirí xegí wíepísarínjowamì sekaxí re urinjiniginì, “None ipíwámì jfáríwámì dánì xemoanì nánì ewéyo píxemoánípoyí.” urarfíná

19 ñwí íkaxí eánínjípì mewegíáyí wo níbìrì re urinjiniginì, “Nearéwapíyarínjoxínì, anj amí gímì gímì nánì úáná nionì númì ríxífdímefárínì.” urfagí

20 o re urinjiniginì, “Sfíwí sayí sá wenfá nánì sfíná sirírkí tñjirínì. Inj enì sá wenfá nánì níyíní tñjirínì. E nerì aí áamá imóninijomì sá wémífa nánì anj wí menínì.” urinjiniginì.

21 Xegí wíepísarínijíyí ámì wo re urinjiniginì, “Ámináoixinì, gí ápo tñnì níñweanísáná o ríxa péáná xwífá níweyárimonì númì ríxífdímefá nánì ananíránì?” urfagí aí

22 Jisaso áamá xfómì dñj mñnikwíroarínijíyí nánì re urinjiniginì, “Xegí píyí wfá xwífá weyárfírxínirí síjwí níwínirí nionì númì níxídei.” urinjiniginì.

Ipi imeamíkwí yarínjípì samínijí imixijí nánirini.

23 E nurímì ewéyo píxemoánáná xegí wíepísarínjowa enì nípíxemoánìro ipíyo oríwámì dánì nánì nímeámí waríná re enjiniginì.

24 Rfíwípí xwé nerì iníigí imeamíkwí nerfíná ríxa ewépá mñwíarómínirí yarínijagí aiwí Jisaso sá maíwí wenjagí

²⁵ wiep̄sar̄iḡowa nuro saiwiár̄i n̄wiro re ur̄iḡfawix̄ini, “Ám̄ináox̄ini, r̄ixa n̄neam̄wiáropx̄r̄ini. Ar̄irá neaīt.” ur̄faḡfa

²⁶ o re ur̄iḡniḡini, “D̄iḡ on̄im̄iápī n̄ikw̄roar̄iḡfoýf̄né pí n̄áni wáȳf̄ seainar̄ini?” nur̄imī n̄wiápf̄n̄imear̄i re r̄iḡniḡini, “Im̄iḡf̄ t̄nī in̄iḡf̄ t̄nī sam̄iḡf̄ oweár̄ini.” ráná re en̄iḡniḡini. Im̄iḡf̄ p̄nī wiár̄irī in̄iḡf̄ wiḡw̄f̄ mé r̄iwoár̄irī ner̄i ḡiḡif̄á im̄ónar̄iḡniḡini.

²⁷ ḡiḡif̄á im̄ónar̄if̄aḡi n̄winīro re r̄iḡf̄awix̄ini, “Pí am̄órf̄ani? Im̄iḡf̄ t̄nī in̄iḡf̄ t̄nī ar̄fá n̄wirī sam̄iḡf̄ weár̄f̄ayōi.” r̄iḡf̄awix̄ini.

Ámá im̄fó x̄ixéroar̄iḡf̄iwaúmī m̄ix̄f̄ um̄áin̄iḡf̄ n̄án̄irīni.

²⁸ O t̄nī xeḡf̄ wiep̄sar̄iḡowa t̄nī or̄iwám̄i d̄áni am̄á yōf̄ Gadaraȳf̄ an̄ḡf̄f̄ t̄ḡf̄ e ni-wiék̄in̄imearo ewéyo d̄áni ayoááná am̄á im̄fó d̄iḡf̄ x̄ixéroar̄iḡf̄ waú —Awaú im̄fó nimón̄iri saȳf̄ e roḡaḡf̄i n̄áni am̄á óf̄ ayimī m̄ipwar̄iḡf̄ar̄ini. Awaú xwár̄ipá am̄á tayar̄iḡfá t̄ḡf̄ an̄ḡf̄ e d̄áni n̄ib̄irī nawinī órór̄i nin̄iro

²⁹ xwamián̄f̄ re ur̄iḡf̄isix̄in̄i, “Niaiw̄f̄ Gor̄ixoyóox̄in̄i, jox̄i pí neaim̄in̄irī bar̄iḡin̄i? Gor̄ixor̄f̄wéná r̄f̄niḡf̄ neaiap̄in̄fá s̄in̄i en̄áná jox̄i r̄f̄niḡf̄ neaiap̄im̄in̄irī r̄ibar̄iḡin̄i?” nur̄iro

³⁰ od̄ipī obax̄f̄ b̄i ná j̄fam̄i n̄irómáná aiwá nar̄iḡaḡfa n̄winīro

³¹ r̄ixiḡf̄ re ur̄iḡf̄awix̄ini, “Jox̄i m̄ix̄f̄ n̄neam̄án̄ir̄f̄n̄áȳf̄, od̄ipiyo ox̄ixérópoyin̄irī s̄iḡw̄f̄ neanei.” ur̄faḡfa

³² o “Eman̄i!” ur̄faḡf̄ am̄á awaúmī p̄nī n̄wiár̄im̄i od̄ipīpimī x̄ixéroáná re en̄iḡniḡini. P̄iman̄ḡf̄ m̄iwiároḡf̄m̄i an̄ḡf̄nī imeḡf̄nī wéf̄áȳf̄ ip̄iyo igw̄fá nuyīroo in̄iḡf̄ n̄namiro p̄iȳf̄ eḡf̄awix̄ini.

³³ P̄iȳf̄ éaḡfa od̄ipī awi mearoar̄iḡfáwa s̄iḡw̄f̄ e n̄winīm̄i w̄iḡf̄ an̄ḡf̄ apimī n̄áni m̄r̄f̄ nuro od̄ipī in̄iḡf̄ nam̄if̄ápī t̄nī am̄á im̄fó x̄ixéroar̄iḡf̄iwaú en̄i nan̄ḡf̄ im̄ónirī éip̄i t̄nī n̄áni rep̄iȳf̄ wíáná

³⁴ am̄á ox̄f̄ ap̄ix̄f̄ n̄nī an̄ḡf̄ apimī d̄ánḡf̄f̄ Jisasom̄i wímean̄iro n̄áni nuro om̄i n̄winīro r̄ixiḡf̄ “Jox̄i neneyá xw̄fá re p̄nī n̄neawiar̄im̄i wí e n̄áni uī.” ur̄iḡf̄awix̄ini.

9

Ámá en̄ḡf̄ n̄nī s̄iwim̄f̄ en̄om̄i nan̄ḡf̄ im̄ix̄iḡf̄ n̄án̄irīni.

¹ Jisaso ewép̄am̄i n̄p̄ixemoán̄irī n̄iḡwearī n̄imeám̄i or̄iwám̄i d̄áni n̄ixemoaur̄i xeḡf̄ an̄ḡf̄ ḡweaar̄iḡpimī n̄irémorī ḡwean̄áná

² re en̄iḡniḡini. Am̄á wa am̄á en̄ḡf̄ n̄nī s̄iwim̄f̄ en̄ḡf̄ wo ikwian̄ḡw̄f̄yo n̄it̄imáná n̄imeám̄i b̄aná Jisaso awa “O anan̄t̄ nan̄ḡf̄ neaim̄ix̄iȳipax̄r̄ini.” n̄iyaiwiro x̄f̄om̄i d̄iḡf̄ w̄ikw̄roar̄iḡaḡfa n̄winīrī en̄ḡf̄ s̄iwim̄f̄ en̄om̄i re ur̄iḡniḡini, “Am̄á rox̄in̄i, jox̄i ayá s̄f̄w̄f̄ m̄ir̄iropanī. f̄w̄f̄ jox̄i yar̄iḡf̄p̄i r̄ixa yokwar̄im̄f̄ siár̄ini.” ur̄áná re en̄iḡniḡini.

³ ḡw̄f̄ ikax̄f̄ eán̄iḡf̄pī meweḡfáwa w̄iḡf̄ x̄wiox̄f̄yo d̄áni d̄iḡf̄ re n̄ip̄ik̄iḡa uḡf̄awix̄ini, “Am̄á ro ‘Gor̄ixoyar̄iḡf̄p̄i epaxon̄irīni.’ n̄iyaiwirī n̄ir̄ir̄f̄ná Gor̄ixom̄i r̄iper̄ir̄f̄ umear̄ini.” Ín̄im̄i d̄áni d̄iḡf̄ e yaiwiar̄iḡaḡfa n̄áni

⁴ Jisaso d̄iḡf̄ adad̄f̄ n̄wirī n̄iḡfá nimón̄irī re ur̄iḡniḡini, “Pí n̄áni seḡf̄ d̄iḡf̄yo d̄áni ‘O Gor̄ixom̄i r̄iper̄ir̄f̄ numer̄if̄ yan̄irī.’ naiwiar̄iḡoi?”

⁵⁻⁶ Nion̄i en̄ḡf̄ s̄iwim̄f̄ en̄om̄i ‘D̄ix̄f̄ f̄w̄f̄ yar̄iḡf̄p̄i r̄ixa yokwar̄im̄f̄ siár̄ini.’ ur̄áná soȳf̄né ‘O n̄énf̄ t̄ḡor̄f̄ani?’ naiwip̄ir̄ir̄éoi? Om̄i ‘Nan̄ḡf̄ nimón̄irī n̄wiápf̄n̄imeám̄i an̄ḡf̄ uī.’ ur̄áná soȳf̄né ‘O n̄énf̄ t̄ḡor̄f̄ani?’ naiwip̄ir̄ir̄éoi? f̄w̄f̄ yar̄iḡf̄p̄i yokwar̄im̄f̄ n̄wiir̄f̄ná ín̄im̄i im̄óniḡaḡf̄ n̄áni e yaiwipax̄f̄ mimón̄ini. E ner̄i aiw̄f̄ am̄á im̄óniḡáon̄i n̄áni ‘O xw̄fá t̄f̄yo n̄iḡwear̄f̄ná en̄i f̄w̄f̄ yar̄iḡf̄ápī yokwar̄im̄f̄ wiinī n̄áni n̄énf̄ t̄ḡor̄f̄ani?’ naiwip̄ir̄i n̄áni s̄iḡw̄f̄ nan̄ḡpoȳi.” nur̄irī am̄á en̄ḡf̄ n̄nī s̄iwim̄f̄ en̄om̄i re ur̄iḡniḡini, “Jox̄i n̄wiápf̄n̄imear̄i d̄ix̄f̄ ikwian̄ḡw̄f̄ n̄ixopem̄ix̄irī n̄imeám̄i uī.” ur̄áná

⁷ o n̄wiápf̄n̄imeám̄i xeḡf̄ an̄ḡf̄ e n̄áni ḡḡniḡini.

⁸ Xeḡf̄ an̄ḡf̄ e n̄áni úaḡf̄ ox̄f̄ ap̄ix̄f̄ e ep̄f̄roȳf̄ eḡf̄áȳf̄ s̄iḡw̄f̄ e n̄winīro n̄áni d̄iḡf̄ n̄iyeawár̄iro “Gor̄ixoyar̄iḡf̄p̄i n̄iḡf̄on̄iḡf̄ wim̄ix̄iḡf̄r̄ani?” n̄iyaiwiro x̄f̄om̄i yaȳf̄ seáȳim̄i d̄áni umeḡf̄awix̄ini.

Matiyuomī “N̄ix̄f̄deī.” ur̄iḡf̄ n̄án̄irīni.

⁹ Jisaso e p̄nī n̄wiár̄im̄i nur̄f̄ná am̄á wo xeḡf̄ yōf̄ Matiyuoȳf̄ r̄in̄iḡo takis̄f̄ n̄áni n̄igw̄f̄ ur̄ápar̄iḡfá opis̄f̄ an̄ḡf̄yo riwo ḡwean̄aḡf̄i n̄winīrī re ur̄iḡniḡini, “Nion̄i n̄ix̄f̄d̄im̄éir̄ix̄ini.” ur̄faḡf̄ o n̄wiápf̄n̄imear̄i n̄um̄i ux̄f̄d̄iḡniḡini.

¹⁰ Jisaso xeḡf̄ wiep̄sar̄iḡowa t̄nī an̄ḡf̄ Matiyuoyá n̄áni nuro aiwá nar̄f̄ná am̄á takis̄f̄ n̄áni n̄igw̄f̄ ur̄ápar̄iḡfá t̄nī f̄w̄f̄ ar̄k̄i yar̄iḡf̄á w̄in̄iȳf̄ t̄nī om̄i n̄wimearo nawinī aiwá nar̄iḡaḡfa

¹¹ Parisiowa s̄iḡw̄f̄ e n̄winīro xeḡf̄ wiep̄sar̄iḡowam̄i re ur̄iḡf̄awix̄ini, “Seḡf̄ sear̄éwap̄iyar̄iḡf̄ ro pí n̄áni am̄á takis̄f̄ n̄áni n̄igw̄f̄ near̄ápar̄iḡfá t̄iȳf̄ t̄nī f̄w̄f̄ ar̄k̄i yar̄iḡf̄á t̄iȳf̄ t̄nī nawinī n̄iḡwearo aiwá nar̄iḡoi?” ur̄faḡfa

12 Jisaso arfá e n̄wirí xewanijo n̄n̄i “Ámá f̄w̄f̄ yarigfáyo arirá wim̄n̄ir̄i n̄n̄i weap̄ijorfan̄i?” oyaiwipoyin̄r̄i ewayf̄ ikaxf̄ re ur̄in̄igin̄i, “Ámá sim̄ixf̄ miyarigfáyf̄ xwir̄f̄ t̄nj̄f̄ e n̄n̄i warigfáran̄i? Oweo, sim̄ixf̄ yarigfáyin̄f̄ xwir̄f̄ t̄nj̄f̄ e n̄n̄i warigfárin̄i.

13 E ner̄i aí soyf̄né nuro xwiyfá en̄iná wfá rókiamoagf̄ Xoseao n̄r̄ir̄i eanf̄ r̄ipi, ‘ “R̄id̄iyowan̄i Gor̄ixon̄i n̄n̄i nífr̄ixin̄i.” m̄nimónar̄in̄i. “Ámá wiyó n̄n̄i ayá nur̄im̄ix̄iro arirá wífr̄ixin̄i.” nimónar̄in̄i. n̄r̄ir̄i r̄fwam̄ijf̄ eanf̄ apim̄i f̄á n̄r̄oro nijfá imónf̄poyi. Ayf̄ r̄ipi n̄n̄ir̄in̄i. Ámá “Wé rón̄ijf̄ yar̄in̄jwaen̄exin̄i.” yaiwinarigfáyo ‘Nion̄i t̄fám̄ini b̄ipoyi.’ ur̄im̄in̄ir̄i n̄n̄i weap̄in̄jaman̄i. ‘f̄w̄f̄ yar̄in̄jwaen̄exin̄i.’ yaiwinarigfáyo n̄n̄i weap̄in̄j̄r̄in̄i.” ur̄in̄igin̄i.

“D̄ixf̄ wiep̄isar̄in̄j̄yf̄ aiwá ŋwáfá m̄in̄jw̄ir̄ar̄in̄ayar̄in̄joi.” ur̄igfá n̄n̄ir̄in̄i.

14 Jono wayf̄ numeala war̄in̄joyá wiep̄isar̄in̄jowa Jisaso t̄nj̄f̄ e n̄n̄i n̄b̄iro re ur̄igfawix̄in̄i, “None t̄n̄i Parisiowa t̄n̄i Gor̄ixo none n̄n̄i yayf̄ owin̄in̄ir̄i aiwá ŋwáfá ŋw̄ir̄ar̄in̄ayar̄in̄jagwi aiwá d̄ixf̄ wiep̄isar̄in̄jowa pí n̄n̄i aiwá ŋwáfá m̄in̄jw̄ir̄ar̄in̄f̄ yar̄in̄joi?” ur̄fagfá

15 Jisaso xewanijo n̄n̄i “Om̄i wa n̄p̄ikimáná en̄áná wiep̄isar̄in̄j̄yf̄ d̄in̄j̄f̄ sip̄i n̄wir̄fná aiwá ŋwáfá ŋw̄ir̄ar̄in̄p̄ir̄f̄ar̄in̄i.” oyaiwipoyin̄r̄i ewayf̄ xwiyfá re ur̄in̄igin̄i, “Ámá ap̄ixf̄ s̄in̄j̄f̄ meáo xegf̄ amá imónigfáyf̄ t̄n̄i ŋwean̄áná o n̄n̄i d̄in̄j̄f̄ sip̄i wipaxf̄ men̄in̄i. E nero aí amá wa om̄i an̄n̄im̄ixáná íná aiwá ŋwáfá ŋw̄ir̄ar̄in̄p̄ir̄f̄ar̄in̄i.” ur̄in̄igin̄i.

16 “Xwiyfá Parisiowa nearéwap̄iyarigfáp̄i t̄n̄i Jisaso s̄in̄j̄f̄ nearéwap̄iyar̄in̄j̄p̄i t̄n̄i kum̄ix̄ipaxf̄ mimónin̄i.” oyaiwipoyin̄r̄i am̄i ewayf̄ ikaxf̄ nur̄ir̄i re ur̄in̄igin̄i, “Ámá wigf̄ sorfá axen̄in̄jaḡi n̄w̄in̄tróná rap̄rap̄f̄ s̄in̄i m̄ik̄kar̄in̄ijf̄ b̄i n̄imearo ur̄f̄ óf in̄in̄j̄m̄i n̄p̄r̄oro gw̄f̄ kiwearigfáman̄i. E ner̄fnáyf̄, igfá eánáná rap̄rap̄f̄ s̄in̄j̄f̄ p̄r̄óf̄ap̄i n̄ik̄kar̄in̄ir̄fná ur̄ú xwé naxega unf̄ar̄in̄i.

17 R̄ipi en̄i amá in̄igf̄ wain̄f̄ s̄in̄j̄f̄ memé wará s̄ixf̄ ur̄fwám̄i iwajfá yarigfáman̄i. E ner̄fnáyf̄, memé wará s̄ixf̄wá n̄up̄iyin̄ir̄fná in̄igf̄ wain̄f̄ pur̄i s̄ixf̄wá xwir̄fá ik̄ixen̄ir̄i e en̄gin̄i. Wain̄f̄ s̄in̄j̄yf̄ memé wará s̄ixf̄ s̄in̄j̄fwám̄i yíanáyf̄, wará t̄n̄i in̄igf̄ t̄n̄i n̄piaún̄i nan̄j̄ en̄in̄joi.” ur̄in̄igin̄i.

Ap̄ixf̄ ragf̄ an̄in̄j̄ pwar̄in̄j̄f̄ wim̄i nan̄j̄ im̄ix̄ir̄i miáf̄ peñf̄ wim̄i nan̄j̄ im̄ix̄ir̄i en̄j̄ n̄n̄ir̄in̄i.

18 Jisaso xwiyfá ap̄i s̄in̄i e urarfná re en̄in̄igin̄i. Judayfá rotú an̄j̄ meweñf̄ wo n̄b̄ir̄i Jisaso s̄ikw̄f̄ t̄nj̄f̄ e m̄in̄j̄ xwfáyo níkw̄r̄or̄i re ur̄in̄igin̄i, “Gf̄ miáf̄ r̄ixa pear̄in̄i. E ner̄i aí jox̄i n̄b̄ir̄i wé seáyf̄ e wikwiáráná nan̄j̄ oen̄i.” ur̄fagf̄

19 o n̄wiáp̄in̄imear̄i núm̄i nur̄i wiep̄isar̄in̄jowa en̄i nawin̄i warfná

20-21 re en̄in̄igin̄i. Ap̄ixf̄ wí —Í xegf̄ ragf̄ an̄in̄j̄ pwar̄fná xwiogw̄f̄ wé wúkaú s̄ikw̄f̄ waú múron̄j̄r̄in̄i. Í “Niún̄i oyá iyfáyon̄i amáf̄ n̄r̄ón̄ir̄fná nan̄j̄ imón̄im̄in̄iyf̄r̄fani?” n̄yaiwia n̄b̄ir̄i r̄fw̄yo n̄r̄onap̄imáná Jisasoyá iyfáyo s̄ir̄fw̄f̄ j̄fe amáf̄ r̄on̄in̄igin̄i.

22 Amáf̄ rón̄faḡi Jisaso n̄ik̄in̄imón̄ir̄i ím̄i s̄in̄j̄w̄f̄ n̄w̄in̄ir̄i re ur̄in̄igin̄i, “Gf̄ ineyi, ayá s̄w̄f̄ m̄ir̄opan̄i. J̄ix̄i d̄in̄j̄f̄ n̄in̄ikw̄r̄or̄in̄j̄pim̄i d̄an̄i er̄k̄iemeán̄in̄i.” uráná í r̄ixa nan̄j̄ imón̄in̄igin̄i.

23 Jisaso e d̄an̄i nur̄i rotú an̄j̄ meweñoyá an̄j̄ e n̄r̄emor̄i ox̄f̄ ap̄ixf̄ ep̄froyf̄ n̄yár̄imáná ŋwapé r̄iro webf̄i r̄iro nero yaiwin̄in̄j̄f̄ yar̄in̄jagfá n̄w̄in̄ir̄i

24 re ur̄in̄igin̄i, “R̄ixa peyeápoyi. Miáf̄ piyf̄ men̄in̄i. Sa sá wen̄i.” ur̄fagf̄ ayf̄ r̄ipfá nur̄iro yar̄in̄jagfá aí

25 n̄fn̄i miáf̄ t̄nj̄f̄ e p̄n̄i n̄wiár̄im̄i r̄ixa n̄peyeámáná en̄áná o n̄p̄awir̄i miáf̄im̄i wéyo f̄á n̄max̄ir̄ir̄i m̄feyoááná re en̄in̄igin̄i. Miáf̄ wiáp̄in̄imean̄in̄igin̄i.

26 Í wiáp̄in̄imeaḡi xwiyfá o éfp̄i n̄n̄i xwiyfá an̄j̄ n̄yoni r̄inár̄imen̄in̄igin̄i.

S̄in̄j̄w̄f̄ sup̄ar̄igf̄f̄ waúm̄i nan̄j̄ wim̄ix̄in̄j̄f̄ n̄n̄ir̄in̄i.

27 Jisaso e d̄an̄i warfná amá s̄in̄j̄w̄f̄ sup̄ar̄igf̄iwaú núm̄i nux̄f̄d̄iri r̄faiwá re ur̄igf̄isix̄in̄i, “Negf̄ m̄ix̄f̄ in̄áyf̄ Depitom̄i xiáwoxin̄i, yawawi anan̄i wá yeawian̄ir̄éin̄i?” nur̄ir̄i

28 o r̄ixa an̄j̄yo n̄p̄awir̄i ŋwean̄jaḡi awaú en̄i n̄p̄awir̄i wímeááná Jisaso yar̄in̄j̄f̄ re win̄in̄igin̄i, “Awagw̄i d̄in̄j̄f̄ n̄in̄ikw̄r̄or̄i ‘O anan̄i s̄in̄j̄w̄f̄ sup̄ar̄igw̄f̄yf̄f̄ nan̄j̄ yeaim̄ix̄ipaxor̄in̄i.’ r̄in̄iaiwiar̄in̄j̄?” ur̄fagf̄ awaú “Oyi, Ám̄ináox̄in̄i, jox̄i e epaxox̄ir̄in̄i.” ur̄fagf̄

29 o egf̄ s̄in̄j̄w̄f̄yo wé f̄á nux̄ir̄ir̄i re ur̄in̄igin̄i, “Awagw̄i d̄in̄j̄f̄ níkw̄r̄oar̄igf̄ipa x̄ixen̄i oimón̄in̄i.” uráná re en̄in̄igin̄i.

30 Awaú s̄in̄j̄w̄f̄ noxoari an̄igf̄isix̄in̄i. S̄in̄j̄w̄f̄ noxoari an̄agf̄i Jisaso arfá j̄iyikf̄ nor̄i re ur̄in̄igin̄i, “Awagw̄i nion̄i eaiáp̄i amá w̄yo áwan̄j̄ mur̄imepa éisix̄in̄i.” ur̄fagf̄ aí

31 awaú o t̄nj̄f̄ e d̄an̄i nur̄in̄á x̄fo wífp̄i n̄n̄i am̄i am̄i rep̄iyf̄ n̄wia emegf̄isix̄in̄i.

Man̄j̄ p̄r̄ón̄ar̄in̄j̄f̄ wom̄i nan̄j̄ wim̄ix̄in̄j̄f̄ n̄n̄ir̄in̄i.

³² Jisaso e dání warfáná amá wí wigf amá imfó dñf xixéronagí nání manf pírónarñf wo Jisaso pwarñje nání nimeámí nñbìro wáráná

³³ o imfóyo mǎx umáñnowáráná manf pírónarago rixa xwiyfá rarñjagí oxí apixí e epfroyf egfáyf sñjwí e éagí n-wññiro uduđf nero re nira ugřawixññí, “Aga enjína enjína aiwí Isirerene amá wo e yarñjagí wñnagwámani.” nira úagřa aiwí

³⁴ Parisiowa re rigřawixññí, “Obo, imfóyo umeñweañoyá dñf tñf mǎx umáñnowáranñfññí.” rigřawixññí.

Jisaso amá nání wá wianñf nánññí.

³⁵ Jisaso Judayfya anf xwéyo tñf onñmiáyo tñf nemerfná wigf rotú anfyo nñpáwiri uréwapiyemerí xwiyfá yayf winpaxfpi —Apí Gorixó amá xfo xegf xwioxfyo mñmeámí nerí píránñf umeñweañfpi nání rñññfññí. Apí nání wáf urimerí amá smǎx xixegfñí yarigfáyo tñf uranf xixegfñí imónigfáyo tñf nanf imǎxímǎf wíemerí nerfná

³⁶ amá oxí apixí epfroyf egfáyf sipisipí xiáwo mayf nerfná úrapí nero dñf smǎgwfá nñyññrónñf wíároárñnarigřapa yarñjagřa n-wñññí wá n-wianñí

³⁷ amá xwiyfá Gorixoyá wáf urimepříra nání obaxf mimónñjagí nání xegf wíepřsarñfyo re urñññigñí, “Aiwá omñfyo přřřř inárñjagí aiwí amá nñmipřřa nání obaxf menññí.

³⁸ Ayñññí Gorixomí rixñf re urřpoyí, ‘Amá aiwá apí rñmipřř nání dñf omñf tñf e nání urowářřřññí.’ urřpoyí.” urñññigñí.

10

Wáf wurimeiarigřawami enf sixf weámixowářřř sekaxf urññ enf nánññí.

¹ Jisaso xegf wíepřsarñf wé wúkau síkwf wáu awamí “Awí eánřpoyí.” nurimáná awa amá imfó dñf xixéroarñfyo mǎx umáñnowářřro amá smǎx xixegfñí yarigfáyo tñf uranf xixegfñí imónigfáyo tñf nanf imǎxíro epaxf imónřřřñññí enf weámixowářřññigñí.

² Xegf wáf wurimeiarigřáwa, wé wúkau síkwf wáu imónigfáwa wigf yoř rowarññí. Xámñjo Saimonorññí. Amí yoř bñ Pitaoyí wřřñññorññí. Xegf xogwáo Adřuorññí. Sebediomí xewaxowáu Jemiso tññ xogwáo Jono tññññí.

³ Piripo tññ Batoromuo tññññí. Tomaso tññ Matiyuo tññ —O takisf nání nigwf urápagorññí. O tññññí. Arřpiasomí xewaxo Jemiso tññ Tadiaso tññññí.

⁴ Saimono —O amá “Émáyo mǎx oxíđowáraneyí.” rarigřáyf tññ nawíñí nñkumǎxñññí emeagorññí. O tññ Isikariotí dñf Judaso —O Jisaso nání mtyf urññorññí. O tññññí.

⁵ Jisaso wé wúkau síkwf wáu awamí nurowářřfná sekaxf nurññ re urñññigñí, “Soyñné nuróná émáyfya anf tññññí mupaní. Samariayf —Amá ayf Judayf tññ xepřxepá rónarigřayřññí. Ayfya anfyo nání enñ mupaní.

⁶ Soyñné negf Isireriyf —Ayf sipisipí xiáwo píránñf mñmearfná amí amí uni-amoarñññf imónigfayřññí. Ayf tñf e nánññ úpoyí.

⁷ Soyñné nuróná wáf re urimerfññí, ‘Gorixó xfo xegf xwioxfyo mñmeámí nñneairí neameañweant anjwí ayo enjagí nání segf řwí yarigřapí rřwñññí nñmamoro nñsanřro ñweářřññí.’ urñmero

⁸ amá smǎxíyo nanf imǎxímǎf ero amá pėfáyo dñf sixf numímoro saiwiarř wiro amá peyiyf tğfáyo wigf wará nanf wimǎxiro imfó dñf xixéroarñfyo mǎx umáñnowářřro emeářřññí. Soyñné nioní enf eánñf anřpa enf seaeámixowářřfayf nání soyñné amá smǎxíyo nanf imǎxímǎf n-wirfná nigwf nání murřpa nero sa anřpa nanf imǎxímǎf wřřñññí.

⁹ Soyñné n-wanñro nerfná nigwf sixf imoarigfáyo nigwf xwėrani, onñmiárani, nñmearo sixf nímoro nñmeámí mupa ero

¹⁰ řá árupañf aí tññ nimanñmí mupa ero iyfá wúkau raiwakiyf mepa ero síkwf sú nñyññro aiwí amí wáu mñmeapa ero xoyřwá nñmaxřñññí mupa ero éřřññí. Ayf řpí nánñññí. Amá arřá wiarğfomí ananí aiwá mññ wiarñjagřa nání soyñné enñ aiwá ananí seaiapřřřa enjagí nání amřpí nñmeámí mupa éřřññí.

¹¹ Anř xwé bimřraní, onñmiá bimřraní, nñřémorfná amá anř apimí ñweagřáyf amá go go řwí amřpí mtyarñomí n-wñññfná oya anfyo nñpáwiro anř apimí pññ n-wiárñmí upřřřfná nání o tñññ wėřřññí.

¹² Amá ‘O tññ oweaneyí.’ yaiwřfoyá anfyo nñpáwřfná ayo yayf nñwiro “‘Gorixó píránñf oseamení.’ neaimónarññí.’ urřřřññí.

¹³ Ayf enñ yayf nñseairo segf pñné arřa seapřř nání wimónánáyf, soyñné yayf n-wirfná urřapí ananí ‘Xe oimónññí.’ yaiwřřřññí. Ayf e mñseaiapa seaiánáyf, soyñné yayf n-wirfná urřapí ‘Anřpa oimónññí.’ yaiwřřřññí.

14 Ámá gíyí gíyí wígí anjío nání niseaipemeámí mupa ero soyínéyá xwíyífá arfá mīseaimónípa ero éánáyí anj íwámíraní, anj apimíraní, píní nīwíáírímí nurfná ámá e njeaqgíyíf ‘Goríxo xeanínjí neaikárínfa nání tíyí réoi?’ oyaiwípoyínírí segí síkwíyo síkí xéníjípí pírí wíalkímí nīyárímí úfríxíní.

15 Nioní nepa seararínjíní, ‘Sfá Goríxo ámá nīyoní mí ómómíxímí enfáyímí ámá enjíná anj yof Sodomíyo njeaqgíyíf tñní Gomora njeaqgíyíf tñní aga ríkíkírífó néra wagíyáyo Goríxo xeanínjí ríá tñnjí wíkárnínfá enjagí aiwí ámá soyíné arfá mīsealífáyó xeanínjí ayo wíkárnínfápa axíjípí xixení e wíkárnínfámaní.’ seararínjíní.

“Xeanínjí seaiméanfáríní.” urínjí náníríní.

16 “Nioní soyíné sipísípí míxí xíxe mepa yarínjíníjíní imónígíoyíné ámá sfwí sayíníjíní imónígíyíf tñnjí e nání searowárarínjíní. Ayínání soyíné nuróná ámá ayí nání síjwíf tñní úfríxíní. Sidírí yarínjípa dñnjí émí saímí moro injí xawíówíf uyíníf bí mé awayíní yarínjípa ero néra úfríxíní.

17 Soyíné nioní nixídarínjagífa nání ámá wí fá niseaxero negí Judayí áminá xwíríxíf mearígífáwa tñnjí e xwíríxíf seamepírí nání seawáríro negí rotú anjío dání síkwífá ragí puní nání seaearo

18 Soyíné píné nioníyá émáyí arfá egíe dání áwanjí urípírí nání gapímanowa tñní míxí ináyowa tñní tñnjí e niseameámí nuro seawáríro epírífáríní.

19 E seawárpírífa aiwí ríxa xwíyífá urípírí ináníní Goríxoyá dñnjí tñní urípírí enjagí nání ayá sfwí nīsearorí ‘Aríre uraníréwíní? Pí pí uraníréwíní?’ mīyáiwípa éfríxíní.

20 Ayí rípí nání seararínjíní. Awa ríxa xwíríxíf seamearfná segí dñnjío dání urípírífámaní. Segí séno Goríxoyá kwíyífpímí dání urípírífá enjagí nání ayá sfwí mīsearopa éfríxíní.

21 Xíráxogwáowáú wífo Jisasomí xídarínjagí nání wífo ámá wí omí opíkípoyínírí mīyíf urírí xano xewaxo nání mīyíf urírí nīaiwíyíf xaníyáú nání mīyíf uríro epírífáríní.

22 Soyíné nioní dñnjí níníkwíroro nixídarínjagífa nání ámá níní sfmí tñní seaiapírífa aiwí gíyíf gíyíf sfá yoparípí nioní weapímífáyí nání enjí neáníro njeafáyífne Goríxo ananí yeáyí nīseayímíxemeanfáríní.

23 Anjí bímí nīseapíkianíro nání nómí seaméánáyí, ámí anjí bímí nání éf úfríxíní. Nioní nepa seararínjíní, ‘Isíreríyíf anjío píné nioníyá wíyo síní muríníjáná ámá imóníjáoní weapímífáríní.’ seararínjíní.” urínjínigíní.

24 Jisaso xegí wíepísarínjowa “Omí sípí wíkárníprífá enjagí nání none ení sípí neaikárípaxífríní.” oyaiwípoyínírí ewayíf ikaxí re urínjínigíní, “Wíepísarínjowa wígí uréwapíyarínjomí seáyí e imónarígífámaní. Xínáíwáníjíní nímóníro omíjíní wíiarígífáwa ení wígí omíjíní wíiarígífómí seáyí e wímónarígífámaní.

25 Wíepísarínjowa wígí uréwapíyarínjío tñní xixení nímónírínáyí, ayí apáníríní. Xínáíwáníjíní nímóníro omíjíní wíiarígífáwa ení wígí omíjíní wíiarígífo tñní xixení nímónírínáyí, ayí apáníríní. Sénoní ikayífwíf imífóyo xíráoníjíní imóníjioyí nínítrírónyíf, gí nīaiwoyíné ení anjípaxíf searípírífáríní.

“Wáyíf wípaxo roríní.” urínjí náníríní.

26 “Ámá fwíf ínímí dání éfáyífraní, ikayífwíf yumíf ríáyífraní, rífwéná nípíní síjání imónínfá enjagí nání ayo wáyíf mīwípa éfríxíní.

27 Xwíyífá amípí nioní ínímí dání áríwíyíná searfápi soyíné ikwáwíyíná áwanjí urífríxíní. Amípí nioní yumíf ikaxí searfápi anj ríkíwíyo nīxenjeamáná áwanjí urífríxíní.

28 Ámá nīseapíkíroná warání seapíkípaxífríní. Dñnjí ení seaxekwapaxíf menjagí nání wáyíf mīwípa éfríxíní. E nerí aí Goríxo wará aí tñní dñnjí aí tñní ríá aníjíní wearínjío sealkearípaxíf imóníjio nání wáyíf wíríxíní.

29-31 Ámá makerífáyó nání nurfná injí sírkwá wáú bíf nerfná nīgíwíf ríá níjíní bíf tñní bíf yarígífáríní. E nerí aí segí séno mīwímónípa nerfnáyí, wo ananí nīperí xwífáyó píéoroarínjímání. Soyíné injí onímíápiamí múrónjagí nání Goríxo amípí wí mīwíméopa oenírí síjwíf nīseanírínáyí, wí nīseaiméanfá enjagí ámá nání wáyíf mepantí. Segí mījío dífá fá ropaxíf mímóníjagí aí Goríxo nījífá enjagí nání re yaiwíríxíní, ‘O nene nání aga nījífá imóníjagí nání ananí píráníjíní neamenígíní.’ yaiwíríxíní.

32 Ámá gíyíf gíyíf ámáyá síjwífó dání ‘Jisasomí xídarínjáoníríní.’ uránáyíf nioní ení gíf ápo anjínámí njeanjoyá síjwífó dání ‘O nioní nixídarínjoríní.’ urímífáríní.

33 E nerí aí gíyíf gíyíf nioní nání ámáyá síjwífó dání ‘O nání nioní majfáríní.’ uránáyíf nioní ení o nání gíf ápo anjínámí njeanjoyá síjwífó dání ‘O nioní majfáríní.’ urímífáríní.” urínjínigíní.

“Kírá míxíf náníníjíní imóníjípá níméámí bínjíní.” urínjí náníríní.

34 O ámi re uriniginini, "Nioni nani 'Áma niyoní piyá wárimfaniri bihorini.' miniaiwpiani. Gorixoyá xwiyá kirá mixí náninifí imóninifí nimeámi bñáriní.

35 Arfá niarigáfí tñi arfá miniarigáfí tñi Gorixoyá Bìkwíyo nírini eáninifípa xepixepá orónipoyiniri nimeámi bñáriní. Xewaxo xanomí símí tñi wiri xemíái xinámi símí tñi wiri xewaxo xiepí xífámi símí tñi wiri oinipoyiniri bñáriní.

36 Áma xwiyá nioniyá nixidarigáfí wigí áma imónigáfí mixí wimónipéráriní.

37 Áma gíyí gíyí xanomíraní, xinámiraní, dñí sáxí uyarinifími nioní niyinini nani mímúronípa nerfnáyí, áma nioniyá imónipaxí mimónini. Gíyí gíyí xewaxomíraní, xemíáimiraní, dñí sáxí uyarinifími nioní niyinini nani mímúronípa nerfnáyí, nioniyá imónipaxí mimónini.

38 Gíyí gíyí 'Jisasomí ouxfímíni.' niyaiwirí aí xeaninifí nñiro nípikipírinxiniri minixídfí éfíéfíyí ayí nioniyá imónipaxí mimónini.

39 Áma goxí goxí 'Nioni Jisasomí dñí nìwìkwírorí nuxfdírnáyí, nípikipírinxini.' niyaiwirí xewaninixí éfí nimenírnáyí, dñí niyimínifí anifí ñwearfá nani mearfámani. E nerí aí gíyí gíyí éfí mimenípa nerí 'Nioni Jisasomí xídarinagí nani áma wí nñipíkirónáyí, ayí ananirini.' niyaiwirfnáyí, dñí niyimínifí anifí ñwearfá nani mearfáriní." uriniginini.

"Nipemeámi seaufá gíyí gíyo Gorixó naní wiinfáriní." urinifí nánirini.

40 O ámi re uriniginini, "Gíyí gíyí soyiné wáf urimearfá arfá niseairo naní niseairónáyí nioní searowárinagí nani nioninifí niro Gorixó nñowárenapíjomínifí ení wiro yariñoi.

41 Áma gíyí áma wo Gorixoyá wáf rókiamoarino enagí nani 'Áma ro Gorixoyá wáf rókiamoarínorfaní?' niyaiwirí nipemeámi xegí aníyo nani úoyí rfwéná Gorixó xegí wáf rókiamoarigáfíyo yayí nìwirí ayá rímixarínifí mñi winfápa axípí e winfáriní. Gíyí áma wo wé róninjo enagí nani 'Áma ro wé róninorfaní?' niyaiwirí nipemeámi úoyí rfwéná Gorixó áma wé rónigáfíyo yayí nìwirí ayá rímixarínifí mñi winfápa axípí e winfáriní.

42 Áma gíyí gíyí soyiné nioniyá seaiapísariníyoíné enagí nani inígí iminifí rínifí kapíxí wá seaiapánáyí Gorixó 'Omí wíimiginí.' yaiwípi anípa imóniníamani. Oweo! Nioni nepa seararinini, 'Gorixó mñi winfáriní.' seararinini." uriniginini.

11

Jono Jisasomí yarinifí wipísi nani urowárinifí nánirini.

1 Jisaso xegí wiepísarinifí wé wúkaú síkwí wáu awamí sekaxí e nurfísaná uréwapiyemerí wáf urimerí eminiri nani e dání pñi nñiwárimí Judayí aní ami ami ikwífrónifíyo nani uniginini.

2 Jono wayí numeaia warinjo gwí nñweámáná arfá re winiginini, "Jisaso e yariní. E yariní." rarinagí arfá nìwirí xfo xegí wiepísarinifíyo waúmi Jisaso tñí e nani urowáraná

3 awáu nuri yarinifí re wigfísixini, "Jono 'Áma wo rfwíyo bñfáriní.' rarinjoxíraní? Weninifí nerí ñweaaní nani wo síní rfa barini?" uríagí

4 Jisaso re uriniginini, "Awagwí nuri amípi nioní yarfána síñwí nanípi tñi arfá níípi tñi nani repiyí nìwirí áwaní urémeápiyi.

5 Nioní yarfána áma síñwí supárigáfí síñwí oxoaro síkwí ikfí egáfí naní nimóniro aní ero peyiyí tfgáfí wará naní iníro arfá píronigáfí arfá ero péfáyí wiápnímearo áma uyípeayí xwiyá yayí winpaxí none wáf nemerane urarinwápi arfá wiro yarinagí nani Jonomí áwaní e urémeápiyi.

6 Rípi ení 'Nioní nani áma go símí tñi wíkwí dñí "O pí rfa yariní?" miniaiwpia nerfnáyí, yayí owinini.' urémeápiyi." nurowáriní

7 awáu ríxa gwí aní Jono ñweaníwá tñí e nani warfána áma oxí apíxí e epíroyí egáfíyo Jono nani re uriniginini, "Seyiné áma dñí meañe nani nurfána pí ámayo winaníro wagfáriní? Áma saminifí iminifí onímiápi nerí aí rfwí wáf apaxí mé winwí yarinifípa yarinifí womí síñwí winaníro wagfáraní? Oweo!

8 E nerí aí pí ámayo winaníro wagfáriní? Áma rapírapí yarapayí ení wú yininifí womí síñwí winaníro áma dñí meañe wagfáraní? Oweo! Áma rapírapí yarapayí naníni niyíníro mixí ináyíyá aníyo ñweaarigáfáriní.

9 E nerí aí seyiné pí nani áma dñí meañe nani wagfáriní? Gorixoyá wáf rókiamoarinifí womí síñwí winaníro wagfáraní? Oyi, e nerí aí 'O Gorixoyá wáf rókiamoagáfí tñi xixeni imóninomaní. Seayi e múroniní.' seararinini.

10 Xwiyá Gorixó xewaxomí urinifí wáf rókiamoagí Marakaio nñwuríyiri rfwaminifí eanfí rípi, 'Arfá eí. Gorixoní gí xwiyá yaní wiowárimfáío joxí gí íwoxi xámi rímeaní

nání urowárímfáriní. O joxí nání á máyo nuríríná ófíníjé simoinfáriní.' nírírí ríwamínjé eanjé api jono nání ríníní.

¹¹ Nepa seararínjíní, 'Jono á má aríowayá xwá piaxíyo dání iwiaroníoyí rarígó nání ófíníjé imonjo enjagí nání á má níní aiwí wo Jonomí seáyí e imóníní xírígífamání. E nerí aiwí gíyí gíyí nioní nixíróro Goríxoyá xwioxíyo páwíro yarígíyá xwíyá nioní nání wáf nurímeipírípí Jono wáf urímenjípimí seáyí e imónínjagí nání á má ayí onípí aiwí Jonomí ení seáyí e wimónínjot.' seararínjíní.

¹² Jono wayí níneameaia warínjo xwíyá 'Goríxo xwioxíyo míméamí níneairí neamenjewanfa nání á má wo urowárenapínjot.' iwamíto searínjíná dání á má uyíníf yarígíyá 'Goríxoyá xwioxíyo aríge páwianíréwíní?' níyaiwíro pírfí fkwíeámí néra páwianíro yarínjot.

¹³ Nwá ikaxí Moseso nírírí eanjípí tñní wáf rókiamoagíwáwa níríro eagíápí tñní Goríxo xwioxíyo míméamí nerí seamenjewanfa náníyí wáf nírókiamóo nábíro Jono yoparfí o axípí rínjíní.

¹⁴ Enjíná wáf rókiamoagíyáf wo re rínjípí, 'Goríxo xwioxíyo míméamí nerí neamenjewanfápí ríxa nimónínínírí anjwí e enánáyí á má wo wáf rókiamoagí Irajíadónínjé imónínjé wo bínfáriní.' rínjípí tñní xíxeni Jono ríxa bínjíní. Seyíné omí nímímínírínáyí, o Irajíao imónínjépa imónínínírí enjíní.

¹⁵ Arfá tígíyáfné píránínjé nioníyá xwíyáfpí arfá erfíní.

¹⁶ "E nerí aí pí ewayí xwíyá nísearírí re searímífní, 'Á má agwí ríná njeagíyáfné ayínínjé imónínjot.' searímífní? Seyíné niaíwí rípíánínjé imónínjot. Niaíwí bíbia makerfá tñjé e éf nínjwearo bíbia tñní nífá yaníro nerfíná rfáiwá re urarínjot,

¹⁷ "Nene seyíné símínínjé epírí nání sonjé eaaríná seyíné símínínjé méoí. Nene seyíné njwapé rípírí nání njwapé ráná njwapé sanjé míméarápáoí.' E uraríná niaíwí anínjé winarínjépa yapí imónínjot.

¹⁸ Ayí rípí nání seararínjíní. Jono níbiríná aiwá á má wimónarínjépí tñní inígfí wainfí tñní mímí njwá njewanjána á má wí dínjé mamó o nání 'Imfó dínjé xíxeroenjagí nání yaríní.' rarínjot.

¹⁹ Á má imónínjéoní níbiríná aiwá inígfí amípí ananí narfíná á má wí 'Á má royfí aiwá tñní inígfí wainfí tñní ríwíf enjé nerí ayá wí narínjoríní. Á má takísfí nání nígwíf néarápírigíwá tñní íwí néra warígífá winíyíf tñní níkumíxínírí emearígíforíní.' rarígífáriní. Agwí e níríro aí idáná nioní yarínjápí tñní Jono yarínjépí tñní aiwánínjé ná wéánáyíf re rípírífáriní, 'Á má imónínjot tñní Jono tñní Goríxoyá dínjé tñní nanjé yagífíní.' rípírífáriní.' urínjínigíní.

Anjé bí bimí njweáyíf xíomí dínjé míwíkwíroarínjagí uréwapíyínjé náníníní.

²⁰ Jisaso e nurífsáná á má e epíroyfí egíyáyo nuríríná anjé o emímí obaxí wíwapíyínjépí yofí nírírí á má ayo njweagíyáf wígfí íwí yarígíápí ríwífmíní nímamoro nísaníro mínjweá éagífa mímíf nurírí

²¹ re urínjínigíní, "Korasíníyo njweáyfné aweyí! Sfá wíyí seyíné majfá seaórínfáriní. Goríxo xeanínjé rfá tñjé seaikárínfá enjagí nání dínjé sípí oseainíní. Betísaida njweáyfné aweyí! Sfá wíyí seyíné ení majfá seaórínfáriní. Ayí rípí náníníní. Emímíf segífí anjéyo seaíwapíyínjápí émáyíf anjé yofí Taiayí rínínjéyo tñní Saidoníyí rínínjéyo tñní níwíwapíyírí sínjwíríyí, á má anjé apíáúmí njweáyíf enjíná wígfí íwí yarígíápí nání píaxíf níwéáníro ayá fá níxíríníro nání iyáf íríkwíf páníro rfá uráwíyo iwíeáníro yanírí egífáriní.

²² Nepa seararínjíní. Sfá Goríxo á má níyoní mí ómómíxímíf enfáyímíf á má Taia njweáyo tñní Saidoní njweáyo tñní winfápa axípí seainfámání. Seyínéyá seáyí e imóníní.

²³ Kapaneamí njweáyfné ení 'Goríxo anjámání nání níneameánapínfáriní.' níyaiwíarínjot? Oweo! Rfá anínjé wearínjéyo nání wepírífáriní. Emímíf nionífí segífí anjé e seaíwapíyínjápíf enjíná Sodomí njweáyíf, ríkíkíríó yarínjagífa Goríxo rfá mamówárínjéyíf sínjwíf nínaníro sínjwíríyíf, ayí físaníro agwí njewanwá re nání níjweaxa baníro egífáriní.

²⁴ Nepa seararínjíní. Sfá Goríxo á má níyoní mí ómómíxímíf enfáyímíf Sodomí njweagíyáyo winfápa xíxeni axípí seainfámání. Seyínéyá seáyí e imóníní." urínjínigíní.

"Nioní táfámíní níbirínáyíf, dínjé emímówárfí ínpíríáoí." urínjé náníníní.

²⁵ Jisaso e nurímaná Goríxomí xwíyáf rírímíf níwiríná re urínjínigíní, "Gí ápoxíní, Ámíná anjína imíxíríf xwáf imíxíríf nerífí tñjoxíní, xwíyáf nionífí urarínjé rípífí nání á má 'Nioní níjóníníní. Go níréwapíyínjot?' yaiwinarígíyáyo yimároríf á má niaíwíf onímíápía yapí 'Anínjé oníréwapíyípyoyí.' yaiwinarígíyáyo wáf urókiamoríf éagífí nánífí yáyí seáyímíf dáníf orímémíní.

²⁶ Ápoxíní, joxí e simónarínjagífí nánífí dínjéfí tñnífí e imóníní." nurírí

²⁷ á máyo re urínjínigíní, "Gí ápo xwíyáfí amípífí oyáfí nípínífí bífí yumífí mímífí nípínífí fánínjéfí niepíxífníasinjíní. Á má nínífí aiwífí wo xegífí dínjéfí tñnífí xewaxonífí nánífí níjífífí mímóníní. Gí

áponi nijfá imónini. Ámá wo xegf díñf tñni gí ápo nání eni nijfá mimónini. Xewaxonini nijfá imónini. E nerí aí ámá xewaxoní 'Gí ápo nání xe nijfá oimónipoyí.' nityaiwirí o nání wíá wókímíxarínáyí ayf eni gí ápo nání nijfáriní.

²⁸ Ayínáni sekaxí 'Rípi époyí. Rípi époyí.' níriga unjpi píranínj oxúfdímíniri nerfna sanj xwé nimearínj nimeámí nuro anínj seainarínjfyne, niontyá díñf tñni sá nweapfiri nání nioní tfámíni bípoyí.

²⁹ Nioní ámá nþenioní nimóniri seáyi e mimónarináoní enjagi nání sanj niontyá ikfáninj xwanjwí níkwónimí nurfnáyí nioní searéwapíyíáná segf díñf emímówárf inípráoi.

³⁰ Ayf rípi nání seararínini. Xwíyíá niontyá sanjínj nimeámí upfípi ayf sanj seainmenínjoi. Nayf seain enjagi nání ananiríní." uríniginí.

12

"Sabarfáyo nwfáriní." rínjfyoy pí nání xórorí yarínjoi?" urígá nánirini.

¹ Íná Sabarfá wiyimí Jisaso tñni wiepísarínjowa tñni óf wítf omínj áwínimí inínjyoy nuróná wiepísarínjowa agwí wíagi wítf siyf sijn yiyirín yarínjagfa

² Parisiowa síñwí e ntwínro omí re urígáwixíní, "Díxí wiepísarínjowa 'Sabarfáyo nwfáriní.' rínjfyoy aiwá pí nání miarínjoi?" urágfa aí

³ Jisaso re uríniginí, "Eníná negf míf ináy Depito tñni xegf níkwímíniri emearígáwa tñni agwí wíáná egfápi Goríxoyá Btkwíyo rfwamínj níriní eánínjpi sñni fá míroarínj reñoi? Oweoi, soyfne fá nírooro aiwí díñf nípikwíní mímóarínjoi.

⁴ Depito senfá anj Goríxo nání aiwá peaxí tarígíwámí nípáwiri bisíkerfá Goríxo nání peaxí tarígíapi o tñni xegf ámá tñni nání 'Nwfáriní.' rínjínj —Apí 'Sa apaxípanínj imónígáwani ananí nípaxíriní.' rínjínj. Bisíkerfá apí apaxípanínj imónínj xwéomeafáná Depito nurápirí náfagi aiwí Goríxo míf bí muríniginí.

⁵ Nwí ikaxí eánínjyoy dání re rínjínj eni sñni fá míroarínj reñoi, 'Sabarfáyo apaxípanínj imónígáwa anj Goríxo nání rídiyowá yarígíwámí nípáwiro rídiyowá neróná sfá "Omínj nfní nwfáxiní." rínjfyoy xórorí nero aiwí xwíyíá meárinígámaní.' níriní eánínjpi fá míroarínj reñoi? Soyfne fá nírooro aiwí sñni nípikwíní díñf mímóarínjoi.

⁶ Apaxípanínj imónígáwa Sabarfá ayimí xórorí nero aiwí anj Goríxo nání rídiyowá yarígíwámí dání nero nání xwíyíá míméarínjpa yarígíriní. E nerí aiwí ámá wo re ronj royf anj rídiyowá yarígíwámí seáyi e múroní." xewanínj nání e nuríri

⁷ ámí re uríniginí, "Soyfne xwíyíá Goríxo rínj, Btkwíyo eánínj rípi 'Nioní ámá wí wíyo wá níwianíri arírá owípoyíní nání nimónariní. Nioní nání rídiyowání onípoyíní nání mímimónariní.' rfwamínj e níriní eánínj apí nání soyfne díñf nírooro níxíro síñwíríyí, ámá niontyá rowamí, wíwanínjowa xwíyíá meárinípaxí mimónígá rowamí xwíyíá uxekwímoanro éfámaní.

⁸ Ámá imónínjóní Sabarfá xiáwoni enjagi nání 'Sabarfáyo ayf ananiríní.' rípaxí imónínjóniríní." uríniginí.

Wé kírinj enj womí nanj imíxínj nánirini.

⁹ O e dání píni níwíarímí nurí wígf rotú anj wíwámí nípáwiri nweanáná re eniginí.

¹⁰ Ámá wé kírinj enj wo e nweanagí Parisiowa Jisasomí xwíyíá meáriní nání yarínj re wígfáwixíní, "Negf "Sabarfáyo nwfáxiní." rínjfyoy ámá símíxíyoy nanj nímíxírná xórorí mepaxíriní." rísimónariní?" urágfa

¹¹ o xíxewís ikaxí re uríniginí, "Soyfne woxí, sipísipí wo tfínoxí Sabarfáyo sipísipíowáwíwíyoy píeróánáyí, sipísipomí mímíxeearínjraní? Oweoi, apaxí mé míxeearínjriní.

¹² Ámá sipísipí tñni xíxeni mimónínjagi nání Sabarfáyo aí ámáyo nanj níwímíxírnáyí, ayf ananiríní." nuríri

¹³ wé kírinj enjómí re uríniginí, "Díxí wé írú pímfíxeí." urágí ámáyo wé írú pímfíxáná wé nanj wíúnínj axípi imóníniginí.

¹⁴ Nanj wíúnínj axípi imónínjagi Parisiowa níwíápnímeámí nípeyearo wáf e dání omí píkianro nání mekaxí megfáwixíní.

Goríxo Rípeanjo nánirini.

¹⁵ Jisaso Parisiowa xfo nání mekaxí mearínjagfa nání nijfá nimóniri nání e píni níwíarímí nurí oxí apíxí obaxí númí xídarínjagfa símíxí egfá níyoní nanj imímíxímí nerfna

¹⁶ ámáyo áwanj urípríxíníri "Nioní síápi nání áwanj murímepa époyí." urayíniginí.

¹⁷ Xwíyíá Goríxo rínj wíá rókiamoagf Aisaiáo níriní rfwamínj eanj rípi xíxeni imóníní nání Jisaso e eniginí,

18 “Arfá époi. Ámá ro gí omíñf niaríñóníñf imónínfa nání rípeañáoríni. Gí dñf síxf uyíñáoríni. Gí kwíyf ení omí wíáná émáyf ‘E neríná wé róníñf Goríxo wimónaríñfpi imónánwárfaní?’ yaiwíprí nání wáf urepeárfínfárfíni.

19 O nípenioríni. Ámá wí tñí xíxewíámí nírínrí wíyo xwamiání níwírí enífámani. Sfmí ófyo dání xwamiání yaríñagí wínpírífámani.

20 O ámá ení samíñf níwémí emearíñagí níwínírfná síxf míñf eaaroaríñf wáníñf imóníñagí níwínírfná wíyo fá wekímíxínfámani. O ámá wí ramíxf gwí ápiáwí wearíñf ríxa níyupárfímínrí yaríñfñf imóníñagí níwínírfná fá supímíxínfámani. Xegí e enífápa arfki néra nútsáná wé róníñf xfo yaríñfpi seáyí e imónínfárfíni.

21 Émáyf ‘O arírá neaiwíníñgíni.’ níyaiwíro omí dñf ukíkayoprfárfíni.” Xwíyfá Goríxo e ríñfpi xíxeni imónínfa nání Jísaso nemerfná axfpi e eníñigíni.

“Oboyá dñfyo dání yaríni.” rígfá nánírfíni.

22 Ámá womí imfó dñf xíxéronáná maní pfrónrí síñwí supárfí enjomí Jísaso tñf e nání níméra níbítro wáraná Jísaso imfó míxf numáñowárfí píráníñf wímíxáná o xwíyfá rírí síñwí anrí eníñigíni.

23 E éáná oxí apíxf obaxí e epíroyí egfáyí ududí niga nuro re rínígfawíxíni, “ ‘Ámá royí ámá yeáyí neayímíxemeañfa nání aríowayá xwíá piaxíyo dání iwíaroníoyí raríñwáo, negí míxf ináyí Depitoyá xiáworíni.’ ríyaiwíaríñwíni? Oweoi, omani.” rínaríñagí

24 Parisiowa arfá e níwíro re rígfawíxíni, “O imfó xíráóníñf imóníño —O xegí yof bí Bieseuroyí ríníñoríni. Oyá dñfyo dání Jísaso imfó míxf umáñaríñoríni.” rarfáná

25 Jísaso awa e rínaríñagí dñf adadí níwírí níjfa nímonírí xíxewísf íkaxí re uríñíñigíni, “Ámá gwí axfí xepíxepá níróníro míxf níñírónýf ayí aní míwíárekíxínípxárfíni. Ámá aní bímí ñweáyírfaní, aní wíwámí ñweagfáyírfaní, ení xepíxepá níróníro míxf níñírónýf, axfí aní míwíárekíxínípxárfíni.

26 Nioní Obo —Oyá yof bí Setenoyí ríníñoríni. Nioní oyá dñfyo dání xegí imfóyo míxf numáñowárfínáyí, axfí ríxa xepíxepá níróníro nání aríge nero ení neáníro ropfáoi? Oweoi. E nero aiwí soyfne nioní nání re raríñoi, ‘Setenoyá ení eáníñfyo dání imfó míxf umáñowárfárfíni.’ raríñoi.

27 Nioní imfó xíráóníñf imóníño, Bieseuroyá dñfyo dání imfó míxf numáñowárfínáyí, segí wíepísarígfáyí dñf goyáyo dání míxf umáñowárfárfíni? Ayí awa re rarígfárfíni, ‘Goríxoyá dñfyo dání míxf umáñowárfárfíni.’ rarígfáyí nání awa xwíyfá seamearíprfárfíni. Nioní segí wa yarígfápa yaríñagí aiwí soyfne pí nání níxekwímoaríñoi?

28 E nerí aí nioní kwíyf Goríxoyápi tñí imfó míxf umáñánáyí, dñf re yaiwíríni, ‘Goríxo xwíoxfyo mímeámí nerí neameñweaní ríxa írfaní?’ yaiwíríni.” nurírf

29 “Obo ení eáníño aiwí Jísaso seáyí e imóníñoríni.” oyaiwípyonírí amí xíxewísf íkaxí re uríñíñigíni, “Ámá wo ení eáníñf woyá amípi fwí meámínírfná xámí xfómí fá níxírírfí gwí níjárímáná ananí nípáwírí xegí amípi meaníñíni.” nurírf

30 Ámá nfní Jíساسomí dñf wíkwíróro xfdíro epfíxínírf pfrí rakiámí wianíro yarígfáyí nání ewayí xwíyfá rípi uríñíñigíni, “Ámá nioní tfámíni mímonígfáyí, ayí nioní tñí míxf imóníñwáyírfíni. Ámá nioní tñí sípísfí awí meárfípa yarígfáyí sípísfí xfdíxfí dowárf yarígfáyírfíni.” nurírf

31 re uríñíñigíni, “Ayínání nioní re searíñíni, ‘Pí pí fwí yarígfá tñí ámá wíyo pí pí ríperírf umearíñí tñí Goríxo ananí yokwarímí níwíirí aiwí ámá gíyf ámá wo Goríxoyá kwíyf tñí yaríñagí níwínírfná ríperírf numerí “Ayí kwíyf Goríxoyápi tñí míyaríni.” umearíño Goríxo yokwarímí wíipaxí meníni.

32 Ámá gíyf gíyf ámá imóníñáoní pfné sípí níñírfí aiwí Goríxo ananí yokwarímí wíínírfíni. E nerí aiwí gíyf gíyf Goríxoyá kwíyf nání pfné sípí rfáyí agwí rínárfaní, ná rfwíyoraní, Goríxo yokwarímí wíínírfí meníni.’ searíñíni.” uríñíñigíni.

“Íkfá sogwí naníf wearíñfáníñf imóníñíni.” uríñíñf nánírfíni.

33 Awa “Jísaso naníñf yaríñagí nání ‘Oboyá dñfyo dání yaríni.’ rípxárf mímoníni.” oyaiwípyonírí amí xewaníño nání ewayí íkaxí rípi nurírf re uríñíñigíni, “Soyfne íkfá wína sogwí naníf wenagí níwínírfná ‘Íkfá nanírfaníni.’ rírfíni. Íkfá wína sogwí sípí wenagí níwínírfná ‘Íkfá rína sípínaríni.’ rírfíni.” nurírf

34 míxf re uríñíñigíni, “Weaxfá míáoyfne, ríxa sípíní imóníñagífa nání aríge nero pfné naní rípráoi? Oweoi, ámá pí pí dñf aumaúmí inígfáyí e dání rarígfá enagí nání soyfne pfné naní wí rípxárf meníni.

³⁵ Ámá nanjyí wígf ayá tñjípí meariǵǵápa dñj nanjñi aumaúmí ninñro nání xwiyǵá nñrñrná nanjñi rariǵǵáriní. Ámá sipíyí sipí nánñi dñj nñmoro aumaúmí ninñro nání xwiyǵá nñrñrná sipíni rariǵǵáriní.

³⁶ Nioní re seararñjñi, ‘Gorixó ámá nñyoní mí ómómixímí nerí xwíríxí nñmeríná sipí ikaxí amñpí ùrapí rariǵǵá nññi nání yarñj imímí wiaríná e dání urípíǵáriní.

³⁷ Gorixó sewanñoyóiné rariǵǵáyo dání xwíríxí nñseamerí re searññárñi, “Xwiyǵá tñjoxírñi. Xwiyǵá mayoxírñi.” searññárñi.” urñjñigñi.

Ekñjñj nání rixñj urigǵá nánñrñi.

³⁸ E urǵagi ñwí ikaxí eánñjípí mewegǵá wa tñni Parisi wa tñni re urigǵawixñi, “ ‘None ‘Gorixó rñrowárénapñjoxírñaní?’ yaiwianí nání anñnamí dñj ekñjñj bí neaiwapñyi.’ neaimónarñi.” urǵagá aí

³⁹ o re urñjñigñi, “Seyíné agwí ríná ñweagǵáýné. Gorixomí rñwñmñni nñmamoro segǵ ñwǵá rññjípí tñni ǵwñññj niga uro niga bíro yarigǵáýné ekñjñj nání reaxí nñseainñrñ seaimónarñjagí aiwí ekñjñj wǵá rókiamoagǵ Jonao enñpñni seaiwapñyimñgñi.

⁴⁰ O peyǵ xwé womí agwíyo inñmí inññaná sǵá wíyáú wíyi órñjñpa ámá imónñjñoni xwǵáyo inñmí weñaná sǵá wíyáú wíyi nórññárñi.

⁴¹ Ámá enñná anñ yóí Ninipayí rñññjñyo ñweagǵáý —Ayǵ Gorixoyá wǵá rókiamoagǵ Jonao Gorixoyá xwiyǵá wǵá uríméáná ayǵ wígf ǵwí egǵápí rñwñmñni nñmamoro nñsanñro ñweagǵáýrññi. Ayǵ ámá woní Jonaomí seáyí e imónñjñoni re éf nñrómáná seararñjagí aiwí seýiné arǵá mññiarñjagǵa nání ámá Ninipayí ñweagǵáý sǵá Gorixó ámá nñyoní mí ómómixímí enǵáymí nñwiápññimearo xwiyǵá seameárñjñárñi.

⁴² Gorixó ámá nñyoní mí ómómixímí enǵáymí apíxí enñná Sibayǵ anñyo menñweañí —Í mñxí ináyí Soromono nñjǵá seáyí e nímónñrñ rñrñmí yaríná arǵá wimññrñ nání anñ aga ná ǵfámí dání bññjñrñi. Í ámá woní Soromonomí seáyí e imónñjñoni re éf nñrómáná seararñjagí aiwí seýiné arǵá mññiarñjagǵa nání í sǵá ayimí nñwiápññimearí xwiyǵá seameárññárñi.” urñjñigñi.

Imfó xegǵ wíñjyo wirñmeañj nánñrñi.

⁴³ Ámá ayǵ “Nene Jono nearáná sanñj onñmiápí nerane aiwí imfó xñxéroarñj rónñj imónññgñi.” oyaiwipoyññrñí amí xñxewisǵ ikaxí bí nurñrñ re urñjñigñi, “Imfó xñxéroarñjñy mñxǵ umáñnowáráná ámá womí pñni nñwiárñmí nurñná inñjǵ mayñmí ‘Ge ge sá onñweámñi?’ nñyaiwia nemeñ pǵá nñmegññmésáná

⁴⁴ re yaiwiarññrññi, ‘Gǵ amí anñ axǵ pñni nñwiárñmí bññjñé nání oumñni.’ nñyaiwimí nurñ anñ rñxa sǵ peárññrñ píránñj imñxárññrñ yárñññjagí nñwññrñ sñni anǵá imónñjagí nñwññrñ nání

⁴⁵ amí nurñ imfó wé wǵúmí dñj wáú ǵwí neróná xñomí seáyí e múrooro egǵáyo nñwirñmeámí nuro axomí nñxñxéroro e ñweaarñjñárñi. Xámí sipí imónnago aí ináyí aga sipí ikeamónñjñrñi.” urñjñigñi.

Jisasomí xñnái tñni xogwáowa tñni nánñrñi.

⁴⁶ Jisaso sñni ámá xño tñj e epñroyǵ egǵáyo xwiyǵá uraríná re enññigñi. Xñnái tñni xogwáowa tñni nñbíro “Omí ge dání xwiyǵá uranñrèwñni?” nñyaiwiwo bññarñwámñni roñáná

⁴⁷ ámá wo re urñjñigñi, “Aí, dñxǵ rñnái tñni rñgwáowa tñni joxí xwiyǵá rññarñro nání wǵá e bíraiyǵ roñoi.” urǵagi aiwí

⁴⁸ o re urñjñigñi, “Ayǵ neparññi. Gǵ inókí tñni gwǵáowa tñni wǵá e nñrooro aiwí ámá aga gǵ inókíwa gwǵáowa imónñgǵáý ayǵ gñyǵrññi?” nurñrñ

⁴⁹ xegǵ wiewpñsarññjñyo wé arǵá nñwirí ámá omí re urñjñigñi, “Gǵ inókíwa gwǵáowánñj imónñgǵáý ámá tñ ñweagǵáýrññi.

⁵⁰ Ayǵ rñpí nánñrñi. Ámá gñyǵ gñyǵ gǵ ápo anñnamí ñweaño wimónarñjñpí yarigǵáý ayǵ gǵ gwǵáowa napíwa inókíwánññj imónñgǵáýrññi.” urñjñigñi.

13

Ewayǵ ikaxǵ wítǵ siyǵ wiáronñj nánñrñi.

¹ Jisaso sǵá ayimí anñyo pñni nñwiárñmí nñpeyearí ipí manǵpá tñni éf nññwearí

² ámá oxǵ apíxǵ ayá wí epñroyǵ wiarññjagǵa nání ewé bání nñpñxemoánñrñ éf nññwearí oxǵ apíxǵ nññi sñni ipí imanǵpá tñni roñáná

³ ewayǵ xwiyǵá ayá wí nura nurñná re urñjñigñi, “Ámá wo (Nene ayé siyǵ nñwiáróa nurñná yarññwápa) o xegǵ omññjñyo wítǵ siyǵ nñwiáróa umññrñ nání nurí

⁴ rñxa xwǵá yunǵ ikñxearñññe píránñj nñwiárorí aí wí óf manǵpá tñni piérorǵyññ jññ nñbíñrñ mñmánñ enññigñi.

5 Ámi wí sǵná ínǵmǵi yapǵnǵǵáná xwǵá seáyǵ e onǵmǵiápi enǵyoy piérorǵyǵ xwǵá akwǵnǵáná enǵagǵ nánǵ apaxǵ mé nerápirǵ nǵyapǵrǵ aiwǵ

6 sogwǵ nǵwepǵnǵrǵ xaiwǵ anáná mǵmǵ rapǵnǵ mǵwárinǵ enǵagǵ nánǵ yeáyǵ yǵweánárinǵinǵnǵ.

7 Ámi wí emǵ pipǵnǵ arǵkiárǵinǵe wiáronǵyǵ emǵ pipǵnǵyoy dánǵ nawǵnǵ nerápimáná emǵ xenǵwárinǵagǵ nánǵ witǵ ayǵ ná mǵweǵnǵinǵnǵ.

8 Ámi wí xwǵá nanǵyoy wiáronǵyǵ nerápirǵ nǵyapǵrǵ ná nǵkǵikǵreánǵrǵnǵá wí aga dǵnǵ nǵmoriǵ fá mǵropaxǵ werǵ wí xwé obaxǵ werǵ wí xwé onǵmǵiápi werǵ enǵnǵinǵnǵ.” Jisaso ewayǵ xwǵyǵá e nurǵrǵ

9 re urǵnǵinǵinǵ, “Seyǵné witǵ siyǵ nánǵ rǵá apǵ nánǵ arǵá ókiarǵ nǵmónǵpoyǵ.” urǵnǵinǵinǵ.

“Ayǵ rǵpi nánǵ xixewisǵ ikaxǵ tǵnǵ seararǵinǵi.” urǵnǵ nánǵrǵnǵi.

10 Wǵepǵsarǵnǵowa idáná Jisaso xegǵpǵ nǵweanǵáná nǵbǵiro yarǵnǵ re wigǵawǵxǵnǵ, “Joxǵ ámáyo nuréwapǵyǵrǵnǵá ewayǵ xwǵyǵá tǵnǵ pí nánǵ urǵnǵrǵnǵi?” urǵagǵá

11 o re urǵnǵinǵinǵ, “Xwǵyǵá enǵnǵá dánǵ Gorǵxo xwioxǵyoy mǵmeámǵ nǵseairǵ seamenǵweanǵápi nánǵ yumǵí imónǵnǵpǵ nǵonǵ soyǵné nǵjǵá imónǵpǵrǵrǵ nánǵ áwanǵ nǵsearǵrǵ aiwǵ ámá wǵyoy áwanǵ murarǵnǵnǵ.

12 Ayǵ rǵpi nánǵrǵnǵi. Ámá nǵonǵ xwǵyǵá rarǵnǵá arǵá nǵiro dǵnǵ nǵkwǵroro nero nǵjǵá bǵ tǵnǵ imónarǵǵá gǵyǵ gǵyǵ Gorǵxo ámi wí mǵnǵi winǵnǵoy. Arǵá mǵnǵipa ero dǵnǵ mǵnǵkwǵropa ero yarǵǵá gǵyǵ gǵyǵ ‘Nǵjǵá rǵpi imónǵnǵnǵ.’ yaiwǵarǵnǵagǵá aí Gorǵxo apǵ aí ámi nurápiǵnǵoy.

13 Ayǵnánǵ ámáyo nuréwapǵyǵrǵnǵá ewayǵ xwǵyǵá tǵnǵ urarǵnǵárinǵ. Ámá nǵonǵ dǵnǵ mǵnǵkwǵropa yarǵǵáyǵ ewayǵ xwǵyǵá nǵonǵ rarǵnǵápi arǵá nǵnǵiro aiwǵ mǵkǵ nánǵ dǵnǵ mǵmopá nero nǵjǵá wí imónarǵǵámanǵ.

14 Ayǵ e yarǵnǵá xwǵyǵá Gorǵxo rǵnǵ wǵá rókiamooagǵ Aisaiáo nǵrǵrǵ rǵwamǵnǵ eanǵ rǵpi rǵxa xǵxenǵ imónarǵnǵ, ‘Seyǵné arǵkwǵkwǵ nǵwiwo segǵ arǵá píronǵiro sǵnǵwǵ supáǵiro nero nánǵ arǵá nǵwǵia nuro aí nǵjǵá imónǵpǵrǵámanǵ. Sǵnǵwǵ nǵwǵiga nuro aí dǵnǵ wí mopǵrǵámanǵ.

15 Ayǵ rǵpi nánǵrǵnǵi. Segǵ dǵnǵ tǵnǵ néra warǵǵáyǵné mǵnǵ sǵnǵnǵ imonǵagǵá nánǵ seararǵnǵnǵi. Wigǵ sǵnǵwǵ mǵsupáǵipa ero arǵá mǵpǵrónǵpa ero nero sǵnǵwǵrǵyǵ, wigǵ sǵnǵwǵ tǵnǵ sǵnǵwǵ anǵro arǵá ero dǵnǵ píranǵnǵ neyǵroro moro wigǵ íwǵ yarǵǵáyǵ rǵwǵmǵnǵ mamoro éánáyǵ Gorǵxonǵ píranǵnǵ wǵmǵxǵpaxǵrǵnǵ.’ Xwǵyǵá apǵ xǵxenǵ imónǵnǵ nánǵ ámáyǵ e yarǵnǵoy.

16 E nerǵ aí gǵ seaǵepǵsarǵnǵáoyǵné segǵ sǵnǵwǵ tǵnǵ sǵnǵwǵ nanǵro arǵá tǵnǵ arǵá nǵiro nero nánǵ yayǵ oseainǵnǵi.

17 Aga nepa seararǵnǵnǵi, ‘Wǵá rókiamooagǵá obaxǵyǵ tǵnǵ ámá wé rónǵǵá obaxǵyǵ tǵnǵ enǵ soyǵné sǵnǵwǵ nanǵro arǵá nǵiro yarǵǵá rǵpi nánǵ “None sǵnǵwǵ winǵwanǵnǵnǵ.” nǵyaiwǵiro aga nǵwimónǵrǵ aí wí arǵá nǵiro sǵnǵwǵ nanǵro yagǵámanǵ.’ seararǵnǵnǵi.” urǵnǵinǵinǵnǵ.

Witǵ siyǵ wiáronǵ mǵkǵ nánǵ áwanǵ urǵnǵ nánǵrǵnǵi.

18 E nurǵrǵ re urǵnǵinǵinǵnǵ, “Ewayǵ xwǵyǵá ámá wo nurǵ witǵ siyǵ wiáronǵpǵ mǵkǵ nánǵ áwanǵ osearǵmǵnǵi.

19 Witǵ siyǵ wiáronǵyǵ xwǵyǵá Gorǵxo xwioxǵyoy mǵmeámǵ nerǵ seamenǵweanǵápi nánǵrǵnǵi. Ámá xwǵyǵá apǵ arǵá nero nǵjǵá mepa éǵáyǵ ayǵ witǵ siyǵ óf manǵpá tǵnǵ piéronǵpǵnǵnǵ imónǵnǵoy. Ayǵ arǵá wǵarǵnǵá obo, arǵkǵ yarǵnǵo nǵbǵrǵ ayǵ Gorǵxomǵ dǵnǵ wǵkwǵropǵrǵxǵnǵrǵ xwǵyǵá apǵ wigǵ xwioxǵyoy mǵnǵnǵyǵ emǵ rǵroámǵ yarǵnǵrǵnǵi.

20 Ámá xwǵyǵá apǵ arǵá nǵwirǵnǵá axǵnǵá yayǵ nero ‘Nanǵrǵnǵi.’ yaiwǵíǵáyǵ, ayǵ witǵ siyǵ sǵnǵá ínǵmǵ yapǵnǵǵáná xwǵá seáyǵ e akwǵnǵáná enǵyoy piéronǵyǵnǵnǵ imónǵnǵoy.

21 Witǵ siyǵ sǵnǵá ínǵmǵ yapǵnǵǵagǵ nánǵ rapǵnǵ ná ínǵmǵ mǵwáripa enǵyǵnǵnǵ ámá ayǵ enǵ wigǵ dǵnǵ rapǵnǵnǵnǵ xwǵáyo mǵmǵ fá mǵmǵxǵnǵagǵ nánǵ ámá wí ayǵ xwǵyǵá apǵ xǵdarǵnǵagǵá nánǵ xeanǵnǵ wǵkáráná apaxǵ mé pǵnǵ wiárarǵǵárinǵi.

22 Ámá xwǵyǵá apǵ arǵá nǵwiwo aiwǵ wigǵ yarǵǵápa sǵnǵ nǵxǵdǵrónáyǵ amǵpǵ xwǵáyo dánǵ ayá tǵnǵpǵ nánǵ dǵnǵ obǵbaxǵ moro ‘Amǵpǵ wí nǵonǵ mǵnǵmǵropa onǵnǵ.’ yaiwǵiro ‘Amǵpǵ ayá tǵnǵpǵ arǵge nǵmeámǵárǵanǵ?’ yaiwǵiro néra warǵǵáyǵ ayǵ witǵ siyǵ emǵ pipǵnǵ kǵkǵidǵpeárǵǵe piéronǵyǵnǵnǵ imónǵnǵoy. Witǵ emǵ xenǵwárinǵagǵ nánǵ ná mǵwepa enǵyǵnǵnǵ ámá ayǵ enǵ ‘Amǵpǵ ayá tǵnǵpǵ arǵre nerǵ meámǵárǵanǵ?’ yaiwǵarǵǵápi xwǵyǵá Gorǵxoyápmǵ yokwarǵmǵ éáná omǵ anǵnǵ mǵnǵ xǵdarǵámanǵ.

23 Ámá xwǵyǵá apǵ arǵá nǵwiwo nǵjǵá éǵáyǵ ayǵ witǵ siyǵ xwǵá nanǵyoy piéronǵyǵnǵnǵ imónǵnǵoy. Witǵ apǵ ná kǵkǵreánǵyǵnǵnǵ ámá ayǵ enǵ ná nǵwerǵnǵá wí dǵnǵ nǵmoriǵ fá mǵropaxǵ werǵ wí xwé obaxǵ werǵ wí obaxǵ onǵmǵiápi werǵ yarǵǵárinǵi.

Ewayǵ ikaxǵ rǵpǵkǵyǵ witǵ omǵnǵyoy yapǵnǵ nánǵrǵnǵi.

24 O “Agwǵ Gorǵxo ámá sǵpǵyǵ wigǵ dǵnǵ tǵnǵ xe néra úfǵrǵxǵnǵrǵ sǵnǵwǵ nǵwǵnǵrǵ aiwǵ rǵwéná rǵáyo ikeáárǵnǵárinǵi.” oyaiwǵipoyǵnǵrǵ ewayǵ xwǵyǵá ámi xegǵ bǵ nurǵrǵ re

urijinigini, "Gorixo xegf amayo xwioxfo mameamf neri menjweaminiri nani yarina imonijipi, ayf ama wo xegf omijifo xwfa yunf nikixemana wif siyf wiaronjipi tni rframijiyf epaxirini.

²⁵ Wif siyf niwiaroarimana xegf anjfo nani nuri sa wenana o tni smf tni inarigfio nibiri re enjiginini. Ripikf siyf wif siyf wiaronijhe seayf e niwiaroarimi unjiginini.

²⁶⁻²⁷ Niwiaroarimi numana enana rixa wif nerapiri niyapiri rixa na kikreaniniri yarina omijf xiawomi omijf wiariqfawa sijwf winfayf winqfawixini. Ripikf ai tni nawini enagf niwinim nuro bosomi re urigfawixini, 'None "Joxi dixf omijifo siyf nanfn wiaronjirini." neaimonarini. Arire neri ripikf eni nerapiri yapirfani?' urafga ²⁸ o re urijinigini, 'Gf smf tni inarigwfo enjirani? Oyi, orini!' urafga xegf omijf wiariqfawa yarinjf re wigfawixini, 'None nurane ripikfyf yifoamf yanirewini?' urafga ai

²⁹ o re urijinigini, 'Oweoi, soyfne ripikfyf yifoamf nerfna wif ai tni yifoamf epirixiniri

³⁰ aiwa mipirfina nani tni xe oeniri sijwf winfpoi. Wif rixa yof enana wif mihakwimf yarigfawamf re urimfarini, "Xam ripikfyf mihakwimf nero awini e gwf nikirfwimana rfa ikeaaririxini. E nemana wif mihakwimf nero aiwa anj nntiarigfawamf nitirixini." urimfarini.' urijinigini." Jisaso ewayf xwifaf e urijinigini.

Ewayf ikaxf masite siyf nanirini.

³¹ O ama re oyaiwipoyiniri "Agwi ama obaxf Jisasomf mixdarinjagfa aiwi rfwifo Gorixo xegf amayo xwioxfo mameamf neri umenjweanayf Jisasoaf ama obaxf imonipirfarini." oyaiwipoyiniri ewayf xwifaf ami bi nuriri re urijinigini, "Gorixo seyfne xwioxfo mameamf niseairf seamenjweanajipi, ayf masite aiwa siyfninj imonini. Masite aiwa xegf siyf aga onimia imonini. Masite siyf nimearo omijifo moararigfayf

³² aiwa siyf niyonf masite siyf aga onimia enagf aiwi rixa niyapiri xwe nironina ikfaninj rojana inj nibiri njweari yewf tipaxf imonarinjirini." urijinigini.

Ewayf ikaxf yisf nanirini.

³³ O ewayf xwifaf ami bi nuriri re urijinigini, "Gorixo xwioxfo mameamf niseairf seamenjweanajipi, ayf yisfninj —Yisf biskerfa sini sijf enana bi onimiapi inim tana nimni ikwanj eapinarinjirini. Gorixo xwioxfo mameamf niseairf seamenjweanajipi, ayf yisfninj imonini. Apixf biskerfa sini sijf diramixf xwe sixf ininjana yisf bi nimearo inim tana nimni ikwanj eapinarinjirini." urijinigini.

Ewayf xwifaf tfini urewapiyinj nanirini.

³⁴ Jisaso oxf apixf e epifoyf egfayo xwifaf api nipini nurewapiyirina ewayf xwifafani nuriri urewapiyayinjiginini.

³⁵ Xwifaf Gorixoyaf waf rokiamoagf wo niwuriyiri rfwaminj eanf ripi, "Nioni xwifaf nirfina ewayf xwifafyo dani riri xwifaf Gorixo xwfa imixinjina dani inim rininjipi awanj riri emfarini." niriri enjipi xixeni imonini nani Jisaso nurewapiyirina ewayf xwifaf tfini nuriri urewapiyagirini.

Ewayf ikaxf ripikf nani urijipi mafipi awanj urinj nanirini.

³⁶ O oxf apixf e epifoyf egfayo pini niwiarimf nuri anjfo nipawiri njweanana xegf wiepisaninjowa nibiro re urigfawixini, "Joxi nearewapiyirina ewayf ikaxf ripikf nani nearifp awanj nneariri piraninj nearewapiyi." urafga

³⁷ o re urijinigini, "Ama wif siyf nanf wiaronjof ama imoninjoni nanirini.

³⁸ Omijiyf ayf xwfa riri nanirini. Wif siyf nanjyf, ayf ama Gorixo xwioxfo mameamf neri umenjweanayf nanirini. Ripikfyf ayf ama Gorixomf muxfdarigfayf, ama oboyaf nanirini.

³⁹ Smf tni inarigfio, ripikf siyf wiaronjo, ayf Oborini. Aiwa yof enagf mipirfinayf ayf sf yopariyi nanirini. Wif mihakwimf nero mipirfayf, ayf anjnajirini.

⁴⁰ Ayinani ripikfyf mihakwimf nero gwf nikirfwimana rfa ikeaarigfapa imonijyf sf yopariyimf axipi e imonana

⁴¹ ama imoninjoni ama rikirfo ero wa eni nene yarinjwapi oepoyiniri wipapiyiro yarigfayf gf apo menjweane njwearirixiniri gf anjnajowa awi eameamf epiri uowarimfarini.

⁴² Uowarana awa awi eameamf nemana rfa apiawf xwe aninj wearinjrimi ikearana ayf e dani 'Yeyi!' niriro magi ironipirfarini.

⁴³ E neri ai oxf apixf we ronigfa Gorixoyayf xfo xwioxfo mameamf neri umenjweane dani sogwf nanirina yarinjpa xixefa sjanf inipirfarini. Seyfne araf tgfayfne enanayf, araf okiarf nimonipoyi." urijinigini.

5 Xeroto Jono nání “Omí opókímíní.” nšyáiwírí áiwí ámá oxí apíxí “Jono Goríxoyá wíá rókíamoaríńń wóríní.” yáiwíarígíá enagí nání wáyí nerí “Nioní ení nípíkípíríxíní.” nšyáiwírí sa gwí anšyó wáríńńínígíní.

6 E nšwárímáná enáná sáá Xerotomí xínáí xíríńńyí imónáná Xeroto xegí ámá wa tńńí áiwá nimíxíro narńńá omí xiepi Xerodiasímí xemiáí nńbírí áwíní e nńrómáná simńńńńń eníńńíní. Í simńńńńń yarńńá Xeroto simńńńńń í yaríńńpí nání yayí nšwínírí

7 xwíá e dání re uríńńínígíní, “Nioní jixí sńmńmanšyó dání ríraríńńí, ‘Pí pí nání nioní ríxíńń nńránáyí nšiapímńńń.’ ríraríńńí.” uráná

8 Í xínáí tńńí e nání nurí ámí nńbírí xínáí urepíšípí axípí re uríńńínígíní, “Poríš wa Jono wáyí numeáia waríńńoyá sńńwí mńńń nšwákwiro mńńo sńńwí wínímí nání pńreríxšyó nńńro nńmeámí nńbńro oniapípoyí.” uráná

9 Xeroto dńńń sńpí wíagí áiwí awa tńńí áiwá nawíní narígíe dání uríagí nání poríš wamí í uríńńí axípí sekaxí nurírí

10 urowáráná wo gwí anšyó nání nurí e dání Jonomí sńńwí mńńń nšwákwirí

11 mńńo pńreríxšyó nńńń nńmeámí nńbńń míámí mńńí wíáná í nuráńń nńmeámí nurí xínáímí mńńí wńńńínígíní.

12 E éáná Jono xegí wíepšaríńńowa nńbńro pńyomí nńmeáro nńmeámí nuro xwíá nšweyárímowa nuro Jisasomí áwanń urígíawíxíní.

Oxí 5,000 apimí áiwá mńńí wńńń nánńńń.

13 Jisaso xwíyíá Jono nání aráfá nšwirí e pńńí nšwíárímí ewéyo nńpńxemoánńńí ámá dńńń meanje nání xegípí waríńńagí áiwí oxí apíxí obaxí anń bń bímí dńńńyí “Jisaso ewéyo punoń.” rńńńagí aráfá nšwiro yání ófyo númí ugíawíxíní.

14 Jisaso ríxa ípí imanńpá tńńń e níwíékńńńmearí wínńńńínígíní. Oxí apíxí obaxí xó tńńń e nání bńmíaríńńagíá nšwínńńí wá nšwíanńńí wígí sńmńxšyí pńránńńń imńmíxímń yarńńá

15 sáfá tńńí xegí wíepšaríńńowa nńbńro re urígíawíxíní, “Re ámá dńńń meánńń. Sáfá wórńńínígíní. Joxí ámá nńń wígí áiwá bń nero nšpńńń nání anń onímíápía amí amí ņweameńńyó nání urowárapei.” uríagíá aí

16 Jisaso re uríńńínígíní, “Ayí nupaxí mimónarńńí. Soyńé áiwá wí mńńí wípoyí.” uríagí

17 awa re urígíawíxíní, “Negí áiwá xwapí menńńí. Sa bíškeríá wé ná wúní tńńí peyí yeáyí waúní tńńńńńń.” uríagíá

18 o re uríńńínígíní, “Nioní tńámíní nńmeámí bípoyí.” nurírí

19 ríxa nńmeámí báná re uríńńínígíní, “Oxí apíxí nńń aráyo éf onšweápoyí.” sekaxí e nurímáná bíškeríá wé wú tńńí peyí waú tńńí nńmearí anńńamí sńńwí nanánńmáná Goríxomí áiwá apí nání yayí nšwirí bíškeríá kwíkwińńńń nerí xegí wíepšaríńńowamí mńńí wíáná awa oxí apíxí éf ņweáfáyo yanń nšwía warńńá

20 ámá nńńí áiwá apí nńńńro agwí ímí uyíńńínígíní. Agwí ímí uyíagí wíepšaríńńowa sńńwí e nšwínńro áiwá ríxa apání nńńńro e tńápía nńmeameró soxí fá wé wúkaú sńkwí waúmí nńmeaayiro aumaúmí nero magwí nńmíro tígíawíxíní.

21 Níawí tńńí apíxí tńńí nńńńńń áiwí oxowaní ámá 5,000 áiwá apí nígíawíxíní.

Jisaso ípíyo xwíríńńwí nosaxa uríńń nánńńń.

22 Jisaso xegí wíepšaríńńowa áiwá ámá ayí nńńńro tńápía soxí fáyo magwí nńmíro táná re urowáríńńínígíní, “Nioní oxí apíxí tńyó urowáraparńńá soyńé ewéyo nńpńxemoánńro ípíwámí jńaríwámńńí nání xámí nńmeápoyí.” nurírí

23 awa ríxa nńpńxemoánńro úáná ámá oxí apíxí e epíroyí egíáyo ení nurowárápímáná Goríxomí xwíyíá urímńńńńń nání xegípí dńwí mńńńyó nání nšyírí ríxa sáfá nóra waríńń tńńí xegípí ņwearńńá

24 ewépá sńńí ípí áwíní e warńńá iníígí ewépámí imeamńkwí merí imńńń ení ewé sńmńmí dání bńńń nerí yarńńá

25 ríxa wíá nání ísfá yínńńáná Jisaso ípíyo nosaxa nńbńń wíepšaríńńowamí ríxa wímeámńńńń yarńńá

26 awa wenńń éfáyí wńńńgíawíxíní. Jisaso ípíyo xwíríńńwí nosaxa baríńńagí nšwínńro wáyí níkarńńńro “Pńyńń sńwí wo ríá barńńń?” nńńro “Yeyí!” rekárńńarńńá

27 Jisaso re uríńńínígíní, “Soyńé wáyí míkarńńńpaní. Ayí nionńńńń. Dńńń sńxí nńńńro ņweápoyí.” uríagí

28 Pítáo re uríńńínígíní, “Ámńńáoxxńń, ayí nepa joxí enánáyí, ‘Joxí ení ípíyo nosaxa nńbńń nńmeaí.’ nńreí.” uríagí

29 Jisaso “Bet.” uríagí Pítáo ewépámí dání nayoarí Jisaso tńńń e nání nosaxa nurí aí

30 imńńń yaríńńagí nšwínńń wáyí éfáyí re eníńńíní. Ípíyo ríxa nuríńńńńńń ríáfíwá re uríńńínígíní, “Nioní iníígí namímígíní! Ámńńáoxxńń, árńwí nńmeaí!” uráná

31 o anjini feapa niyauri weyo ni maxiri ni mifeoyari re uriniginini, "Dini onimiapi nikwifroarigfoynirini. Pitaoxini, joxi 'Jisasoya dini tni ipiyo xwinijwif nosasa umfina.' niyaiwiri ai ami pi nani 'Oya dini tni e epaxonimani.' yaiwiarinini?" nuriri

32 awa rixa eweoyo paxemoanana re eniginini. Iminj yarinjpi pni wiariniginini.

33 Iminj pni wiarana eweoyo nweagfay minj eweoyo nikwifrooro omi yayi numerfana re urigfawixini, "Neparini. Joxi niaiw Gorixoyaoxirini." urigfawixini.

Simixif Jisasomi amaf nironiro nanj egfa nanirini.

34 Awa ipiyo oriwam dani niremoro anj xegf yof Genesaretiyi rininjpi tni e iwiekfimeana

35 ama e danjif Jisasomi mi niwomixiro anj nipimni awanj nirinanimana wigf ama simixf yarigfa nni o tni e nani nimera nibiro warana

36 simixif rixinj re urayigfawixini, "Joxiya iyfa sirfwyo amaf onironfopoyiniri sinjwif neanei." nuriro nni amaf e nironayiro nani nanj egfawixini.

15

Aminayf enina ewowiapnigfapi nanirini.

1 Ina Parisi wa tni njwif ikaxf eaninjpi mewegfa wa tni Jerusarem dani nibiro Jisasomi niwimearo re urigfawixini,

2 "Negf arfowa ewowiapnigfapi dixf wiepisaninjowa pi nani prf wiaikimf yarinjoi? Aiw nanirfana pi nani arfowa rigfapi we wayf mironipa nero narigfarini?" Jisasoya wiepisaninjowa we wayf nironiro aiw xiawowa egfa axf m yarinjagfa nani e urana

3 Jisaso re uriniginini, "Soyne eni segf searfawewa ewowiapnigfapimi xfdanro nani pi nani njwif ikaxf Gorixoya rininjpi prf wiaikimf yarigfarini?"

4 Gorixo rininjpi rfwaminj re niriniri eanini, 'Dixf rinomf weyo meri rinaimf weyo meri erfini.' niriniri eanini. Rfwaminj rpi eni niriniri eanini, 'Ama giyf giyf xano nanirani, xinai nanirani, pnf sipi umeארfayf ayo emi opikimopoyiniri sinjwif winirini.' E niriniri eaninjagf aiw

5 ama giyf xanomirani, xinaimirani, 'Amipi nioni nsiapiri arira sipaxfpi nani Gorixomi urepearina enagi nani bi mini siapipaxfmani.' urarinjagfa

6 soyne sinjwif e niwinirona re rarigfarini, 'Ayi xaneyo weyo mimepa yarinjagf aiw apani yarinjoi.' rarigfarini. Soyne e nerfana Gorixoya rininjyif xororf nero segf searfawewa ewowiapnigfapini seayi e mfeoyarigfarini.

7 Nanj riro sipi riro yarigfoyni, xwiya Gorixo rinj wfa rokiamoagf Aisaiyo niwuriyiri rfwaminj eanjpi soyne nani xixeni re rinini,

8 'Ama tiyf "Gorixomi weyo piraninjf mearinjwini." niri aiw nioni dini sixf miniyipa yarigfarini.

9 E nerona amayo amipi ama wigf dini tni ewowiapnigfapi nani nurewapiyirona yaf re nuriro "Xwiya tiyf Gorixoyarini." nuriro nani "Gorixomi seayi e umeارinjwini." nirinona Gorixoniya yofni surfma rarigfarini.' Aisaiyo xwiya Gorixoyapi niwuriyiri soyne nani xixeni rfwaminj eanjini." uriniginini.

"Rip pi axf wearinjirini." urinj nanirini.

10 "Ama oxif apixf re epfroyf egfayf obfpoi." niri ayf rixa anjwif e awi eanarana re uriniginini, "Arfa nniro njfa imonfpoi." nuriri

11 ewayf xwiya bi nurirfana re uriniginini, "Amipi ama ninro gwf narearigfapi pi axf ninj wearinjmani. Amipi xwioxfo dani dini mofapi, ayf pi axf ninj wearinjirini." uriniginini.

12 Xegf wiepisaninjowa nibiro re urigfawixini, "Joxi Parisiowami e nurirfana 'Sfmirirf mfiwiarinini.' riyaiwiarinini?" urfagfa ai

13 o Parisiowa nani ewayf xwiya re uriniginini, "Rfwenana Gorixo aiwa xfo iwfa murinj niyoni emf yiyoamf enfarini." nuriri

14 ami Parisiowa nani re uriniginini, "Soyne awa nani ayfa sfwf mifsearopani. Awa sinjwif suparigfawa sinjwif suparigfayo nipemeami warigfawa yapi imoninjoi. Ama sinjwif suparinj wo sinjwif suparinj womi nipemeami nurfana niwau ni xwarinjwif pieropifii. Ayinani ayfa sfwf mifsearopani." urfagf

15 Pitao re uriniginini, "Joxi ewayf xwiya ama aiwa ninro gwfnarearigfapi nani rfapi awanj nearei." urfagf

16 o re uriniginini, "Gf seaipisaninjaoyni eni sinj majfa riseainirini?"

17 Amipi ama nfaxf arfowa egfapa we wayf nironiro nirinirani, awa egfapa me nirinirani, agwfo nininjisana ikf nemoro nani pi axf ninj wearinjmani.

18 E nerf aiw xwioxfo dani fwf amipi nani dini mofapi pi axf ninj wearinjirini.

¹⁹ Xwioxíyo dání dínj nímoro yarigfápi ‘Sípí oim+ximíni.’ yaiwiarigfá rípiríni. Ámá pikírí ero ámá wí tñí fwí iníro ero s'wí piaxf éánipaxf imónínjyí niga uro fwí mearí ero yapf rírí ero ámá wí nání ikayfwí rírí ero

²⁰ yarigfápi nímorfná wiwanínjyó piaxfnínj weaarínjíní. E nerí aí ámá wé wayf mírónípa nerí aiwá nínírná wiwanínjyó wí piaxf weaarínjímání.” urínjínigíní.

Émáyf apíxf wí dínj xixení wíkwíronj náníní.

²¹ O e dání pfní n'wíarímí nuri píropenísf émáyf anj Taia tñí Saidoní tñí tñj e emearfná re enjínigíní.

²² Émáyf apíxf Kenaní dánj anj apiaú tñj e dání n'bíri jfámíne dání nuxfdírná rfaiwá re nura unjínigíní, “Ámínáoxíní, m'xí ináyf Depitomí xiáwoxíní, joxí wá n'wíaneí. Gf miáímí imfó dínj n'xíxérorí xixeanínj wíkararíní.” nura warínjagí aiwí

²³ Jisaso xfo ení bí murarínjagí nání xegf wíepísarínjowa n'bíro arfki re urayigfawixíní, “Apíxf rí arfki rfaiwá tñí neaxfdarínjagí nání joxí xegf miáímí imfó dínj xixéroarínjípí m'xí numáínowarírí ‘Emíní.’ urowáreí.” urayíagfa aí

²⁴ o re urínjínigíní, “Nioní émáyo arírá wimínírí b'njáonímání. Gf Isíreríyf —Ayf sípísípí xiáwo píranínj m'imearfná amí amí uniamoarínjínj imónígíáyírní. Ayf nání b'njáoníní.” urfagí aiwí

²⁵ í anjwí e n'bíri xómínj n'nyíkwírí m'ínj xw'fáyo n'kwírorí re urínjínigíní, “Ámínáoxíní, arírá ní.” urfagí

²⁶ o re urínjínigíní, “Nioní aiwá n'iaíw' narígfápi nurápirí s'wíyo m'íní wiarínáyf, jíxí ‘O nanj yaríní.’ r'iyaiwiarínjíní?” urfagí aí

²⁷ í re urínjínigíní, “Ámínáoxíní, wauyene s'wínínj imónínjagwí nání nepa n'rarínjíní. E nerí aí s'wíyf xiáwo aiwá íkwíanjwíyo éf n'njweámáná aiwá n'íní yunf mamówarf éyf m'imeánf yarínjíní.” urfagí

²⁸ o re urínjínigíní, “Ineyí, jíxí aga dínj xixení n'nikwírorí rarínjagí nání jíxí simóníyf xixení nimónínjotí.” uráná re enjínigíní. Xemiáí nanj enjínigíní.

Símíxf obaxíyo nanj imímíxímí enj náníní.

²⁹ Jisaso e dání pfní n'wíarímí nuri ípí Gariríwámí n'pwerí d'wíf m'ínjyó nání n'nyírí éf njweanjáná

³⁰ ámá oxí apíxf ayá wí o tñj e nání n'yoamíro wí síkwí ík'f egfáyo níméra yoaro sínjw'f supárigfáyo níméra yoaro xw'yfá marf manj p'fónígfáyo níméra yoaro símíxí xixegfní obaxf t'gífáyo níméra yoaro nero xegf síkwí tñj e tayarfná o nanj imímíxímí wínjínigíní.

³¹ Nanj imímíxímí wiarínjagí oxí apíxf e epíroyf egfáyf manj p'fónígfáyf ámí xw'yfá ríro enj kírínj egfáyf ámí ú úroro síkwí ík'f egfáyf ámí anj uro sínjw'f supárigfáyf ámí sínjw'f aníro yarínjagfa n'wíníro ayá n'írwamóníro Njwá Isíreríyfáomí yayf seáyí e umegfawixíní.

Oxf 4,000 apímí aiwá m'íní wíj náníní.

³² Jisaso xegf wíepísarínjowamí “Eíní.” nurírí re urínjínigíní, “Ámá oxí apíxf tíyf nioní tñí sfá wíyáú ríxa njweanjární. Wígí aiwá n'pírfyf menjagí nání nioní dínj spí níaríní. Nioní ayf agw'f wiarfná nurowárnírnáyf, óf e sínjw'f xaxá upeyinínjíní nání rarínjíní.” urfagí

³³ wíepísarínjowa re urígíawixíní, “Ámá dínj meanj rímíníyotí. Gímí nurane aiwá ámá none tñí epíroyf egfá tíyf n'íníro agw'f ímí uyíní nání urápaníréwíní?” urfagfa

³⁴ o re urínjínigíní, “Soyfné bísfkerfá ararí maxírínjotí?” urfagí awa “Bísfkerfá wé w'fúmí dánj waú tñí peyf orá yeáyf bíá tñíníni.” urfagfa

³⁵ o oxí apíxf e epíroyf egfáyo “Xw'fáyo éf n'njweaxa úpoyí.” nurímáná

³⁶ bísfkerfá wé w'fúmí dánj waú apí tñí peyf apía tñí nurápirí Goríxomí yayf n'wírí kwíkwírímí nerí wíepísarínjowamí wíayíáná awa nurápiríro ámáyo yanj n'wíá úáná

³⁷ ayf n'íníro agw'f ímí uyíagí wíepísarínjowa aiwá ayf n'íníro t'fápía n'imeamero sox'f fá wé w'fúmí dánj waúmí magw'f n'ímíro t'gíawixíní.

³⁸ Apíxf tñí n'iaíw' tñí marfáí, oxowa aiwá apí n'fáwa 4,000 imónígíaríní.

³⁹ Jisaso “Segí anj úpoyí.” nurowárnírnáyf wíepísarínjowa tñí ewéyo n'píxemoáníro nuro Magadaní iwíékfní meagfawixíní.

16

“Ekíyínj anjnamí dánj neaíwapyíí.” urígíá náníní.

¹ Parísí wa tñí Sajusí wa tñí Jisasomí n'wímearo “O símíxíyo nanj imímíxímí nerí aí ekíyínj wí nepaxomaní.” n'iyaiwíro iwamfó owíwapíyaneyíníro re urígíawixíní, “Joxí anjnamí dánj ekíyínj bí neaíwapyíí.” urfagfa aiwí

2 o re uriniginini, "Soyine sfapi tni yewanf eaqi nwinirina re rarigfayinerini, 'Yewanf eayf rewf enirfeninjo?' rarigfayinerini.

3 Wifapi tni eni birami dani kipinjf yarinjagi nwinirina 'Inia yapinirfeninjo?' rarigfayinexini. Agwifo yewanf eari kipinjf yir yarinjagi nwinirona xixeni 'E nimoninjo.' nriro aiwi amipi nioni smmajoninjf imixarinjapi sijnwf nnanirona 'Gorixo e oyaiwipoyinri rfa neaiwapyarin?' miyaiwiarigfayinerini.

4 Agwi rina jweagfayine, Gorixomi rfwfmni nmmamoro segf jwfata rininjpi tni fwijnf niga uro niga biro yarigfayine, ekijinjf nani reaxf nseiniri seaimonarinjagi aiwi ekijinjf wfa rokiamoagf Jonao enjpinini seaiwapiyimigini." nurarimi pni nwiarimi uniginini.

Yisf Parisiowaya tni Sajusiowaya tni nanirini.

5 Wiepsarinjowa bisferfa bi nprini nani arfa nkeamoro Jisaso tni ipiyo jarwamini nani nurona

6 o xixewisf ikaxf re uriniginini, "Soyine Parisiowa tni Sajusiowa tni awaya bisferfa nmiga uni nani imixarinj yiso rininjpi nani wayf oseainini." urana

7 wiwanjowa re rinigfawixini, "None bisferfa nmeami mibwa enjagi nani o mixf nneariri neararini." rinarfna

8 Jisaso awa e rinarinjagfa dnj adadf niwiri re uriniginini, "Dinj onmiapi nikwroarigfoyne, pi nani segipi re rinarinjo, 'None bisferfa nmeami mibwa nani neararini.' rinarinjo?"

9 Soyine sini nijfa mimonipa renjo? Nioni bisferfa we wuni kwikwirimf eana ama 5,000 rixa apani nana soyine ami soxf fa arariyo miarigfapi nani dnj miseainirirani?

10 Ami bisferfa we wumi dnjf wau ama 4,000 nani kwikwirimf eana soyine soxf fa arariyo miarigfapi nani eni dnjf miseainirirani?

11 Biau nioni e eana soyine soxf fa obaxfo miarigfa enjagi nani nioni Parisiowa tni Sajusiowa tni yisf awaya nani xixewisf ikaxf searana arige nero 'O aga bisferfa nani mneararini.' miyaiwi yarinjoi? Nioni re seararinjini, 'Parisiowa tni Sajusiowa tni awaya yisf nani wayf oseainini.' seararinjini." urana

12 xegf wiepsarinjowa rixa re yaiwigfawixini, "Nepa yisf bisferfayo tana nmiga warinjpi nani mneararini. Parisiowa tni Sajusiowa tni urewapiyarigfapi nani mixdipa oepoyinri neararini." yaiwigfawixini.

Pitao "Joxi Kiraisoxirini." urinj nanirini.

13 Jisaso ppropenif anf Sisaria Piripai tijnimini nuri nemerina xegf wiepsarinjowami iwamio yarinjf re winiginini, "Oxf apixf nni ama imoninjoni nani goxini rarinjoi?" yarinjf e wiagi

14 awa re urigfawixini, "Oxf apixf 'Ama enjanf wo niwiapinimeari rfa yarini?' niyaiwiro nani wi re rarinjoi, 'Jono wayf nneameaia unorfani?' rarinjoi. Ami wi 'Gorixoy wfa rokiamoagf mipa enjanf nani peyinjo, Eraijaorfani?' rarinjoi. Ami wi 'Wfa rokiamoagf Jeremaiaorfani?' rarinjoi. Ami wi 'Ayf wfa rokiamoagfayf ami worfani?' rarinjoi." uragfa

15 Jisaso re uriniginini, "Soyine eni nioni nani goxini yaiwiarinjoi?" uragf

16 Saimoni Pitao re uriniginini, "Joxi Kiraisoxi, arfowaya xwfa piaxfo dani iwaronfoyf rarinjwoxinini. Nwfa aninjf sinj imoninjomi xewaxoxinini." uragf

17 Jisaso re uriniginini, "Jonaomi xewaxoxi Saimonoxini, joxi ninarinjpi ama wo wfa mtrrokiamonjo. Gf apo, anjanf jweanjo wfa rrokiamoagf nani joxf yayf osinini.

18 Ripi eni rirarinjini, "Joxi snjaninjf nimoniri enj eaninjoxirini. Snja piara eapinarinj romf seayf e ama nioniyf siyikf imonigfayf gf anf wiwaninjf mixarimfarini. Obo tni imonigfayf enj neanro ama pkipaxf imonigfayf aiwi nioni tni imonigfayo wi xopirarf wipirfamanf. rirarinjini.

19 Gorixo tnfj e pawipirfa nani rokf kininjf imoninjf joxi siapimfarini. Joxi xwfayo re dani 'Ayf sipirini.' ranayf, Gorixo anjanf dani eni joxf sini mtrpa enana o xami 'Ayf sipirini.' rinfarinini. Joxi re dani 'Ayf ananirini.' ranayf, Gorixo xami emi dani eni 'Ayf ananirini.' rinfarinini." nuri

20 xegf wiepsarinjowami arfa jiyikf nori jwf ikaxf re uriniginini, "Amayo nioni nani 'O yeayf neayimixemeanfa nani negf arfowaya xwfa piaxfo dani iwaronfoyf rarinjwoirinini.' awanjf e muripani." uriniginini.

Jisaso awanjf "Ninipikipirfarini." urinj nanirini.

21 Ina dani o xegf wiepsarinjowami snjanf awanjf re nura uniginini, "Gorixoy dnjfoyo dani nioni Jerusaremni nani unana negf Judayf aminowa tni apaxpaninjf imonigfa

xwéowa tñni ñwá ikaxé eáníñpí mewegáwa tñni xeaníñ wíwí níkáráná wa nínipíkíagfa aiwí ámi sfá wiyáú wíyi óráná Goríxoyá dñíyo dání wíáfpñimeámfáriní.” urarfñá

²² Pitao Jisasomí xewi jfamíní nímfaumáná míxí re uríñínigíní, “Ámináoxíní, oweo! ‘Goríxoyá dñíyo dání joxí nearífpí wí osípoyíníri sñwá míránípa éwínigíní.’ nímónaríní. Wí nísimónínfá meníní.” uríagí aí

²³ Jisaso Pitaomí ríwí numorí re uríñínigíní, “Setenoxí, ríwí ríríwámíní nípú. Joxí nioní níkirípeaánípxaf níkárímíníri nání níraráñíní. Joxí Goríxo dñí wímónaríñíyo nání mamó ‘Jisaso ríxa míxí ináyí nímóníri Jerusaremí dání neameñweañáná nioní seáyíimí imónímíníyírífaní?’ nímorí níraráñíní.” nurírí

²⁴ wíepísaríñí nowamíní re uríñínigíní, “Ámá ‘Jisasomí ouxfdmíní.’ yaiwiaríñí goxí goxí re éríxíní. ‘Amípi nioní nígfpí nání oemíní.’ yaiwíyí dñí peá nímorí re yaiwíríxíní, ‘Nioní Jisasomí xídaríñagí nání ámá wí níbíro xeaníñ níro nípíkíro níníro aí ayí ananíríní.’ níyaiwírí níxídfíríxíní.

²⁵ Ámá Jisasomí dñí níwíkwírorí xídarífná nípíkípríxíníri éf menaríñí goxí goxí dñí níyímínífpí aníñí ñwearífa nání mearfámaní. E nerí aiwí éf míménípa nerí ‘Nioní Jisasomí dñí níwíkwírorí xídaríñagí nání nínípíkíronáyí ayí ananíríní.’ yaiwinaríñí goxí goxí dñí níyímínífpí aníñí ñwearífa nání mearfáriní.

²⁶ Ámá wo nioní míníxídfí iyífa ía nígwí amípi emeámíníri náníní néra nurí níméáísáná xewaníño aníñíní ikeamónáná oyá amípi aníñí níxíríri ñweañfárfaní? Oweo! Amípi níní xwíá tíyo dñí nímeari aiwí xewaníño aníñíní ikeamónáná amípi apí tñni aníñí ñwearífa nání roayírónípxaf wí meníní.

²⁷ Ayí rípi náníríní. Ámá imóníñáoní níknímí níweapíríná xíxíféa gí ápo anínamí inaríñpí aníñajowa tñni axípi niga níweapímáná nioní ámáyo neyírorí sípi yarígfáyo xegí ení sípi wirí naní yarígfáyo naní wirí emfáriní.

²⁸ Nepa seararíñíní. Woyíne re rogíá royíne sñni mípepa egíamí enjáná nioní woyíne ámá imóníñáoní yeáyí níseayímíxemeari xwioxíyo míméamí emífa nání níknímí ronjáná woyíne sñwá nanípírfáriní.” uríñínigíní.

17

Jisaso níknírí xegí bí imóníñí náníríní.

¹ Jisaso e nurírí ríxa sfá wé wíúmí dñí wo óráná Pitaomí tñni Jemisomí tñni xogwáo Jonomí tñni awamíní níwirímeámí dífwí mñíñí sepiá bimí nání wígfípi níyíro

² níñwearo Jisaso wíepísaríñí waú wo awa sñwá aníge dání re eníñínigíní. O xegí bí imónírí símímaní oyá sogwíñíñí anírí rapírapí oyá wífa nókirífná xwíñfá eaarírí eníñínigíní.

³ E éáná wífa rókíamoogífa waú Moseso tñni Irajiao tñni —Awaú eníñá pegífuwáuríní. Awaú o tñí e anjwí e níronapírí o tñni xwíyífa rínarfñá

⁴ Pitao Jisasomí re uríñínigíní, “Ámináoxíní, none re níñwearífná naníriní. Nioní aní wíkaú wíwá re opákímíní. Joxí nání wíwáyí. Moseso nání wíwáyí. Irajiao nání wíwáyí.”

⁵ sñni e urarfñá re eníñínigíní. Agwí wífa wúraráñínigíní. Agwí wífa wúraráná re eníñínigíní. Agwípímí dání xwíyífa re ríníñínigíní, “Ayí oyí gí níaiwí dñí síxí uyíñáoríní. O amípi yaríñpí nání nioní dñí yayí ninaríní. O pí pí searánáyí arífa wírífní.” rínaríñagí ⁶ wíepísaríñíjowa arífa e níwíro xwífámí nípíkínímearo wáyí níkáríníro warí iníñáná

⁷ Jisaso awa wegíe anjwí e níbírí wé seáyí e níwíkwíarímáná re uríñínigíní, “Soyíne wáyí mepaní. Wíáfpñimeápoiyí.” uráná

⁸ awa sagagí eméáyí Jisaso ámá wo tñni míró xegípi ronjagí wíñígfáwíxíní.

Wíepísaríñíjowa Irajiao nání yaríñí wígfífa náníríní.

⁹ Awa dífwí mñíñí apímí pñni níwíarímí níwero Jisaso óf e dání arífa jtyíkí norí ñwá ikaxé xaíwíni re uríñínigíní, “Ámá imóníñáoní sñni xwárpáyo dání míwíáfpñimeapa enjáná soyíne éde sñwá wíñfápi nání ámá wíyo áwaní murípa éríxíní.” uríagí

¹⁰ wíepísaríñíjowa yaríñí re wígfíawíxíní, “Negí ñwá ikaxé eáníñpí mewegáwa pí nání re rarígfáriní, ‘Wífa rókíamoogí Irajiao ámá arífowayá xwífa píaxíyo dání iwíaronfoyí raríñwáomí xámí meañfáriní.’ pí nání rarígfáriní?” yaríñí e wíáná

¹¹ o re uríñínigíní, “Irajiao níbírí ámá wígfí dñí wé róníñí imónípírí nání wáf nurímerí píráñíñí imíxínífáriní.

¹² E nerí aí nioní re seararíñíní, ‘Ámá Irajiaóníñí imóníñí wo ríxa bñíñí enjagí aiwí ayí “Xámí meañfání?” míyaiwí sñwá mí míwómíxípa nero wígfí dñíyo dání símí tñni níwíro píkgíawíxíní. Ámá imóníñáoní ení axípi e níniro ríñíñí niapírírfáriní.’ seararíñíní.” uráná

13 xegí wiewísariñjowa “Jisaso e nearariñjyí ayí Jono wayí nñeameaia unjo nání rñeararíni? Oyi, ayí oríni.” yaiwigíawixíni.

Niaiwí imó xixéoaríñj womi nanj wimixíñj nániríni.

14 O tñi xegí wiewísariñj wáu wo awa tñi oxí apixí obaxí xegí wiewísariñj wá tñj e epíroyí egíe rémóaná áma wo nñbiri Jisasoyá sñmñmanjñi dání xómíñj nñyíkwiwí re uríñinigíni,

15 “Ámínáoxíni, gí iwo xóxwí nerí aga sipí ikeamónaríni. Wíni wíná ríayo ikeaaríniñi iníñyio eámorí yaríñjagí nání joxí wá oruníni.

16 Joxí sñni émi ñweañaná nioní dñxí wiewísariñjowa tñj re nñmeámi bñagí aiwí awa nanj mñnimíxíyipa éfá enjagí nání rñraríñjini.” uríagí

17 Jisaso aníñj wíñfagí re uríñinigíni, “Seyíne agwí ríná ñweagíáyíne dñj nñnikwíroro mepa ero dñj xejwíni moro yarígfá tñyíne, ‘O íníná nene tñi nñjwearí arírá neainíaríni.’ ríyaiwiaríñjoi? Nioní xwiogwí ararí re nñjwearí searéwapíyarífná Goríxomi dñj nñwikwíroro enj eáníñj oyá gíná nñjfná imónipírfáríni?” nuríri xanomi “Íwomi añwí re nñmeámi be.” nuríri

18 ríxa añwí e nñmeámi báná Jisaso imó dñj xixéoaríñj mñxí umáñnáná imó pñni nñwiaríni úaná iwo axíná nanj eníñinigíni.

19 Ríwíyo wiewísariñjowa Jisaso xegípi ñweañagí nñwiníro nñbiro yaríñj re wigíawixíni, “Pí nání imó iwomí dñj xixéoaríño none mñxí umáñnáná éf mú enjoi?” uríagí

20 o re uríñinigíni, “Goríxomi dñj onímiápi wikwíroaríñjagí nání imó o arfá nñseaimí mujoi.” nuríri xixewisí ikaxí re uríñinigíni, “Nepa seararíñjini. Masíté aiwá siyí negí omíñyio iwí uraríñwáyí aga onímiápi nerí aí ríwéná nerápirí nñrorífná ikfáníñj roaríñjini. Segí dñj Goríxomi wikwírófáyí apñíñj nerífnáyí, ‘Díwí mñj rípiñíni nurí wí e roí.’ uráná ananí arfá nñseaimí nurí wí e ropaxíni. Soyíne apñíñj nerífnáyí, amípi wí mñmíxípaxí imóníñfámaní. Nñni ananí epaxí imónipírfáríni.

21 [E nerí aí imó enj eáníñj róníñj imóníñjyí Goríxomi yaríñj wirí aiwá ñwá ñwíráríniñi nerífnáni mñxí umáññpaxíni.”]

Jisaso ámi áwanj “Nñipíkipírfáríni.” uríñj nániríni.

22 Jisaso tñi wiewísariñjowa tñi Gariri píropenísyio awí neáníroná o re uríñinigíni, “Áma imóníñjóni nání áma wo mñyí nuríñjoi.

23 Mñyí nuráná awa nñipíkiro aiwí ámi sfá wíyau wíyi wenjáoni wíapññmeámírfáríni.” uríagí nání awa ayá sipí wíññinigíni.

Takisí añj rídiyowá yarígfíwá nání uráparígfá nániríni.

24 Awa ríxa añj yoí Kapaneamíyí ríñjípimi rémóaná áma añj Goríxo nání rídiyowá yarígfíwá nání ñgwí xwé wáu xwiogwí ayí ayo uráparígfáwá Pitaomi re urémeagíawixíni, “Segí seaiepsariñjoi añj Goríxo nání rídiyowá yaríñjwáiwá nání ñgwí wáu taríñjorani?” uríagí

25 o “Oyi.” nuríni nurí añjyio nñpáwiri Jisaso nání e uríapí nání áwanj muríñjñá Jisaso xámi xixewisí ikaxí bñ nuríri re uríñinigíni, “Saimonoxíni, dñj joxíyá aríreríni? Mñxí ináyí xwí tñyio menweagíáyí ámayo takísí nání ñgwí nurápiróná wigí áma imónígfáyo uráparígfáraní? Áma xejwí wíyo uráparígfáraní?” uríagí

26 o “Xejwíyo uráparígfáraní.” uráná Jisaso re uríñinigíni, “Ayíñáni wigí imónígfáyo takísí nání áxenwarí iníñpaxí meníni.

27 Yawawi ení Goríxo mñxí ináyí aññnamí menweañoyáwawi imóníñjagwí nání awa ñgwí añj Goríxo nání rídiyowá yarígfíwá nání áxenwarí iníñpaxí mñmóníñjagí aiwí awa wikí dñj yeaiwipírfáríniñi ipíwámí nání nurí kipayá nñmori peyí iwamó ápéomi manj íá neroámíxímáná ñgwí bñ wenjagí wññíñjini. Ñgwí apí nñmeámi nurí joxí tñi nioní tñni nání nawíni mñni yeawíi.” uríñinigíni.

18

“Go seáyi e imóníñjáríni?” urígfá nániríni.

1 Íná wiewísariñjowa “Noneyá negí wo seáyi e neaimóníño goríni?” nñyaiwiro Jisaso tñj e añwí e nñbiro re urígfawixíni, “Joxí ríxa mñxí ináyí nñmóníri neamenweañaná noneyá wo go seáyi e neaimóníñjáríni?” uríagí

2 o nñiawí onímiá bimi “Eñi.” nuríri áwíni e nurárimáná

3 re uríñinigíni, “Nioní nepa seararíñjini. Soyíne dñj ‘Ayo seáyi e omúrónimíni.’ yaiwiarígfápi dñj yaikiá mñmopa ero nñiawí onímiáníñj mñmónípa ero nñiawí ‘Áma wo seáyi e nñmónírfána ayí ananíni.’ yaiwiarígfápa axípi e mñyaiwipa ero nerífnáyí, aññnamí ñweañoyá xwióxíyo wí páwipaxí meníni.

4 Ámá ‘Seáyí e imóníhãónímaní. Niaíwí rípi yapí imóníhãní.’ yaiwífá gíyí gíyí anjnamí ñweajo xwioxóyo míméámí neri menjweanfápmi nípáwiro seáyí e imónípi-rí-fá-ríni.

5 Gíyí gíyí nioní níníxífdíro nání ámá niaíwí rípiamífníhí nímimónírónýf ayí nioní enífníhí nímimóníhãóní.

6 E neri aí ámá niaíwí rípiáníhí síní dñhí níkwróaníro yarígfáyo mírírakí wiarígfá gíyí gíyo Goríxo xeaníhí ríá tñhí wikárínfá enjagí nání síní mírírakí míwiníhãná ámá wa sñhá tñí sñhwíyo gwí nñjimáná rawírawáyo mamówáránáyf rífníhí xwé níwiníri aiwí Goríxo wimífníri enjpi tñí xíxeni mimóníhãgí nání ayí ananíríni.

7 Ámá wíyo óreámioápoyníri wíwapíyarígfáyf aweyí! Sfá wíyi ayí majfá wórínfá-ríni. Goríxo xeaníhí wikárínfá enjagí nání dñhí sípí wíwinígní. Ámá wíyo óreámioápoyníri wíwapíyírfá aiwí ámá e wíwapíyífáyf xeaníhí wímeanfá enjagí nání aweyí! Sfá wíyi ayí majfá wórínfá-ríni.

8 Díxí wéú tñniraní, síkwú tñniraní, fwi nání nímimónírfánáyf ‘O ríá aníhí wearíhíyo níkeaarínígní.’ níyaiwirí níwákwiníri emí morfíni. E nínírfánáyf, rífníhí xwé nímimóníri aiwí wé rasfá síkwí rasfá enjoxí dñhí níyímhíhípi aníhí ñwearfá nání nímimónírfánáyf ayí ananíríni. Míwákwinípa neri wé núkaúni tñí síkwí núkaúni tñí síní enjánáyf, o ríáyo nímimónírfáná ayí nanjmaní.

9 Díxí sñhwíyi ení ‘fwi apí ei.’ rírfánáyf, ‘Goríxo ríá aníhí wearíhíyo níkeaarínígní.’ níyaiwirí sñhwíyi níyóníri emí morfíni. E nínírfánáyf, rífníhí xwé nímimóníri aiwí sñhwí wíoní aníhíxoxí dñhí níyímhíhípi aníhí ñwearfá nání nímimónírfánáyf ayí ananíríni. Míyónípa neri síní sñhwí níwaúni tñí aníhánáyf, Goríxo ríáyo nímimónírfáná ayí nanjmaní.

Ewayí ikaxí sípí sípí wo aníhíhí náníri-ní.

10 “Niaíwí onímíá rípiá bímí peayí míwianípaní. Ayí rípi nání seararíhíni, ‘Anjñají apíamí awí mearoarígfáyf anjnamí Goríxoyá sfímímanjfmíni ñweaaríhãgá nání peayí wí míwianípaní.’ seararíhíni.

11 Ayí rípi náníri-ní. Ámá imóníhãóní ámá fwi néra nuro aníhí ikeamónaníro yarígfáyo nání pía neri yeáyf uyímíxemeámíni bñhãóníri-ní.” uríhígnígní.

12 O xíxewísí ikaxí re uríhígnígní, “Segí dñhí aríreríni? ‘Ámá wo xegí sípí sípí 100 enjána wo aníháná bfbí 99 enjpi dñwíyo níwárimí nuri wífo nání pía mepa enígní.’ níyaiwiaríhí? Oweoi pía eníhí.

13 Ámí ríxa nímimónírfánáyf nipa seararíhíni. Yayí sípí sípí 99 manífníhípi nání winaríhíhíhí winíhímaní. Aníhífo nání aga yayí seáyímhí dání winíhíhíni.

14 Segí ápo, anjnamí ñweajoýf ení ‘Niaíwí onímíá apía yapí imónígfáyf wí oaníhípoyí.’ míyaiwiníni.” uríhígnígní.

“Segí wo fwi síánáyf, re éríxíni.” uríhíhí náníri-ní.

15 O re uríhígnígní, “Ámá nioní níníxífdíro nání rí-ríxífmeá imóníhíyí wo fwi síkáránáyf, joxí nuri xegíhí ñweajoýf níwínírfáná joxí díxíhí níwímearí fwi xfo síkáríhípi nání yumí yaríhí wiríhíni. O arfá síánáyf joxí nanj wímíxíhíhí nání síní rí-ríxífmeá imóníhíyí wóníhí nímimóníri eníhí.

16 E neri aí joxí arfá mímípa yaríhãgí níwínírfánáyf, ñwí ikaxí níríni eáníhípi tñí xíxeni neri ámá wa re rípi-rí nání, ‘None ení o yaríhí wíáná o “Oweoi, nionímaní.” raríhãgí arfá wíwíni.’ rípi-rí nání ámá waúmíraní, womíraní, níwirímeámí nuri obaxoyíné ámí yaríhí wiríhíni.

17 O síní arfá mímíseaipe yaríhãgí sñhwí níwínírfánáyf, ámá nioníyá síyíkí imónígfáyo áwanj uríhíhíni. Ayo ení arfá mímíwípa yaríhãgí níwínírfánáyf, re yaiwírfíxíni, ‘Síní níríxífmeáo wí mimóníni. Ríxa émáyíhíhí imóníri ámá takísí nání nígwí nearáparígfáwáníhí imóníri neri wí enjóníhí imóníni.’ yaiwírfíxíni.

18 Nipa seararíhíni. Seaeipísaríhãoyíné xwíáyo re dání ‘Ayí sípíríni.’ ránáyf, Goríxo anjnamí dání ení soyíné síní mírípa enjána o xámí ‘Ayí sípíríni.’ ríhíhíni. Soyíné re dání ‘Ayí ananíríni.’ ránáyf, Goríxo xámí emí dání ení ‘Ayí ananíríni.’ ríhíhíni.

19 Rípi ení seararíhíni. Xwíá tíyo dání soyínéyá waú amípi wí nání dñhí axípi-ní nímorí gf ápo, anjnamí ñweajoýf yaríhí axípi-ní wíáná o arfá níwirí xíxeni e wímíxíyíníhíni.

20 Ámá nioníyá imónígfáyf waúmíraní, waú woníraní, nioní seáyí e nímeaníro nání awí eánáná nioní áwíni e ñweámíá enjagí nání wígfí dñhí axípi nímorí yaríhí wiarígfápi gf ápo arfá níwirí xíxeni wímíxíyíníhíni.” uríhígnígní.

Yokwarímhí aníhí mímí owíhípoyíni uríhíhí náníri-ní.

21 Íná Pítao níbírí Jísasomí yaríhí re wíhígnígní, “Ámínáoxíni, ámá joxí níríxífdíri nání negí níríxífmeá wo fwi ararí níkáránáyf, nioní ení xíxeni xfo níkáríhípa yokwarímhí

wiimfarini? 'fwí wé w'úmí dájí waú nikárfípi nání yokwarimí n'wiimáná enáná ámi wíni nikáráná yokwarimí wiipaxí menini.' nimónariní." urfagi

22 Jisaso re uriniginini, "Joxi wé w'úmí dájí waú apini yokwarimí wiianáyí, 'Ayí Apánirini.' riririméini. Joxi aniní miní yokwarimí wiirfa nání rarinini." nuriri

23 "Ámá Gorixo xwioxíyo míméamí neri umejweanfáyí aniní miní yokwarimí wiirixiniri rfa nearariní?" oyaiwipoyiniri ewayí ikaxí re uriniginini, "Gorixo, anínamí menjeanjo, o m'ixí ináyí wo xegí omíní wiirigfáyí wami n'gwí n'wirí 'Idáná awayá niapfirixini.' niyaiwiri n'wiimáná n'jweanjaná re enóniní imónini. O 'Emá ayá wí ríxa múronfirini. Agwí awa n'biro awayá oniapfopyi.' rana

24 awa n'biro xfoya urapigfápi nání awayá m'ini n'wirina wo xfoya n'gwí xwé ayá wí K10,000,000 urapinjo eni n'birí aiwi

25 xfoya xixeni e m'wipaxí enagi nání m'ixí ináyo xegí w'ami re uriniginini, 'Nioní n'gwí meámí nání oya iyá fá amípi nurápiri amá wíyo bí époyi. O ení xiepi t'ni n'iaiwi t'ni amá wayá x'naíwaniní nimóniro omíní wiirifa nání bí nero n'gwípi n'méamí n'biro niapfopyi.' rana

26 K10,000,000 urapinjo m'ixí ináyoyá agwí r'wámí dání xw'áyo n'p'kínimeari wauní nikáriniri re uriniginini, 'N'gwí niapinipi nání siní d'íní n'kwírorí yarinini. R'wéná nání weniní neri n'weáirixini. N'níméáaná joxi niapinipa xixeni siapimfarini.' urfagi

27 m'ixí ináyo wá n'wianiri nání re uriniginini, 'N'gwí nioní siapinipi nání d'íní peá móini. Joxi anani uí.' urfagi aiwi

28 omíní wiirinjo n'peyeari xegí w'ío 'R'wéná oya ení xixeni niapwiginini.' niyaiwiri K100 w'ijomí s'ijwí n'w'iniri fá n'xeri s'ijwí fá n'iyámixiri re uriniginini, 'Joxiyáni r'ixa xixeni niapimniri riyarinini?' urfagi

29 xegí omíní nawini wiirigfáyo xw'áyo n'p'kínimeari wauní rixiní re uriniginini, 'N'gwí joxi niapinipi nání siní d'íní n'kwírorí yarinini. R'wéná nání weniní neri n'weáirixini. N'níméáaná joxi niapinipa xixeni siapimfarini.' urfagi ai

30 w'ío 'R'wéná niapwiginini.' m'iwimónfagi fá n'ixirimi nuri g'wí aníyo n'jwiráiriri porisíyo re uriniginini, 'N'gwí nioní winápa xixeni niapána anani ikweawárfirixini.' urfagi

31 m'ixí ináyoyá omíní wiirigfá w'fa o e yarinjagi s'ijwí n'w'iniro ayá winfagi nuro o éfpi nání m'ixí ináyomí áwaní urána

32 m'ixí ináyo 'Omíní niarinjo obini.' nuriri omi r'ixa n'wirimeámí baná o re uriniginini, 'Joxi omíní niariní sipioxini, joxi wauní rixiní n'rfagi nání n'gwí ámi oya niapwigininiri siapinipi nání d'íní peá r'moiagi aiwi ámi joxi omíní niariní w'omí pí w'káriginini?

33 Nioní ayá n'ririmixiri "D'ixí n'gwí xe oweni." r'rfagi aiwi joxi pí nání d'ixí w'omí ayá murimixipa éninigini?" nuriri

34 w'íkí wónfagi omí fá n'xeri porisíyo m'ini n'wirí re uriniginini, 'N'gwí nioní winápa xixeni niapinife nání iwaní n'imépa úfirixini.' uriniginini." Jisaso ewayí xwiyá e nurimána

35 xegí w'iepisarinjowami re uriniginini, "Ámá nioní n'ixf'iro nání segí séríximeá imónigfáyí fwí seaikárfápi yokwarimí m'wiipa nerónáyí, m'ixí ináyo xegí omíní wiiriní s'ipiomí winápa Gorixo eni ax'pi e sainfarini." uriniginini.

19

Apix'emi m'imopa érixiniri uréwapinijí nánirini.

1 Jisaso xwiyá apí n'p'ini nurifaná Gariri p'ropenisíyo p'ni n'wiárimí nuri inigfí Jordaní rapáyo n'xemorí Judia p'ropenisí ar'wámíni n'emerí

2 amá oxí ap'ixí obaxí númí ux'f'arína e sim'ixí t'g'f'ayó narí n'wim'ixa warfína

3 Parisi wa Jisaso m'ixí ináyí Xeroto menjeanje emearinjagi n'w'iniro "Jono wayí numeala wago enípa xewaninjo xwiyá n'ririna rfa omeáriní." niyaiwiro n'biro iwamfó w'wapiyaniro nání yarinjí re wig'awixini, "Ap'ixí pí pí nání n'p'ikwini m'iyarinjagi n'w'iniri emi n'morináyí, ayí ananiraní? Xwiyá t'g'f'ayó narí?" urfagi

4 Jisaso re uriniginini, "B'ikwíyo xwiyá 'Iwamfó amípi n'ni n'ixirina oxí t'ni ap'ixí t'ni im'ixiniri.' r'rininipi soyiné fá n'roro aiwi siní n'ijá mimónipa renjo?

5 Im'ixinjo xwiyá 'Ayinani oxo xaniyaumi p'ni n'wiárimána xegí ap'ixí t'ni n'ikum'ixinirina ná ayí ná b'íniní imónipisfirini.' rinipi eni fá n'roro ai siní n'ijá mimónipa renjo?

6 E n'riniri eáninjagi nání ayau xixegini imónarigímani. Ná ayí ná b'íniní nimóniri emearigfirini. Ayau meánipisii nání Gorixo n'wiriní enagi nání wí emi m'imónipa yanigini." urfagi

7 Parisiowa re urigfawixini, "Joxi neararini nipa enjanyi, Moseso nwi ikaxi niwuriyiri rfwamini nearina pi nani re niri eanini, 'Dixi apiximi emi nimirina 'Imi anini emi morini.'" niri payi e nari wiowarixini.' Moseso pi nani e rini?" uragfa

8 Jisaso re urinini, "Soyine arki apixi emi moanro yariagfa niseaniri nani xe emi omopoyinri sinwi niseaniri aiwi iwamfo Gorixo xwfa imixine dani wi e enjmani."

9 Nioni re seararini, "Go go xegf apixi xamini emi nimiru siwf piaxi weanarini nani marfa, ami sinwi wi nimearina ayi fwf inarini.' seararini." uragf

10 xegf wiepsarijowa re urigfawixini, " 'Amá apixi nimeamána emi mopaxi mimónipa enjanyi, apixi mmeapa nerina nanj imónipaxini.' neaimonari." uragfa ai

11 o re urinini, "Soyine rfa pi nanj e nimóniri aiwi amá nni dñj axi soyné yaiwifapa yaiwipriméoi. Sa amá wini wini Gorixoyá dñjyo dani e yaiwipaxini."

12 Ayi rpi nani seararini. Oxowa apixi mmeapa epaxi imóninyi mfk xixeginiri. Wa xnaí agwíyo dani piáf mayi xirini nani apixi mmeapa epaxi imóninjo. Wa piáw yoninjo nani ayi awa emi mmeapaxi imóninjo. Wa Gorixo nani wáf urimepni nani éfawa wígf dñjyo dani eni apixi mmeapaxi imóninjo. E neri ai 'Gorixo nani wáf nurimerina apixi mayoni éimigini.' yaiwiarini go go sa e yaiwiwinigini."

Niaiw onimiapiami wé ikwkwiarimf enj naniini.

13 Amá wi wígf niaiwipiamí Jisaso wé seáyi wikwiariri xwé imónipri nani Gorixomi yarinj wiri oenri nimeami barinjoagfa wiepsarijowa sinwi e nwinro mixi uragfa ai

14 Jisaso re urinini, "Niaiwia xe obipoyi. Amá niaiw onimiapia xanayaumi dñj niwikwiroro yariagfa Gorixomi dñj wikwirófayí o xwioxíyo mmeamí neri umenjeanfe enagi nani niaiwia xe obipoyinri sinwi winipoyi. Pfrf mwaikipa époyi." nuri

15 apiamí wé seáyi e ikwkwiarimf niwimána e dani pni niwiarimj unigini.

Amipi mimuroninj wo yarinj winip naniini.

16 Jisaso e dani warina re enjini. Amá wo nibri re urinini, "Nearwaparijoxini, nioni pi nanjyi nerina dñj niyimini anini inina njeamfa nani imonimfari?" uragf

17 Jisaso re urinini, "Joxi pi nani nanjyi nani yarinj niarini? Gorixo ná woni nanj imóninjo nani joxi api nani dñj rmoarini? E neri ai joxi 'Dñj niyimini anini inina njeamfa nani oimónimni.' niyaiwirináyi nwi ikaxi éaninyi xdirini.'" uragf

18 amao re urinini, "Pi nwi ikaxi éaninyi nani nriarini?" uragf Jisaso re urinini, "Re nriarini éanini 'Niwiaimimari amá mipikipa erini. Amá wi tni fwf minipa erini. fwf mmeapa erini. Amá wo nani xwiyfá niyimaroniri yapf muripa erini."

19 Dixi apomi tni inokimi tni wéyo umerini. Amá wíyo jwaninjoxi nani dñj sipi nisiri menarini axi e wirini.' E nriarini éanini xdirini.'" uragf

20 amao re urinini, "Api nriarini nioni xdarinini. Nioni bi snti mepa enayi gpirani?" uragf

21 Jisaso re urinini, "Joxi 'Pirani oimónimni.' nisimónináyf, nuri dixi iyfa fa amipi nigwi nani bi neri nigwi nimearina amá uyipeayíyo mni niwimána nibri nioni nixdirini. E nerináyi, amipi ayi tñj Gorixo anjnami joxi nani awi eameamí siarinini."

22 Jisaso e uragf o arfa niwiri amipi xwé tñjo enagi nani xegf xwioxíyo dani dñj rfa uxéagi nani dñj sipi niyaiwia unigini.

23 Jisaso xegf wiepsarijowami re urinini, "Nioni aga nipa seararini. Amipi mimuronigfayí Gorixo amá xfo xegf xwioxíyo mmeamí neri umenjeanfe opawianeyinri anini minf nero aiwi nipiwapaxi mimónini."

24 Rpi eni seararini, 'Kamerf enj rapraf gw kiwearigfa ofiyimí páwipaxi mimónini. Amá amipi mimuronigfayí kamerf enj ofiyi mipawipa yarinjyi yapí anjnamí njeanjoayá xwioxíyo páwipaxi mimóninjo.' seararini." uragf

25 wiepsarijyí —Judayf nni "Amipi mimuronigfayí Gorixoyá dñj tni amipi mearinjagfa nani Gorixo yayf winarini." yaiwiagfari. Wiepsarijyí eni e niyaiwiro nani Jisaso e uragf arfa niwirona ududf niwikariniro omi re urigfawixini, "Joxi rfyf nipa enjanyi, Gorixo amá gíyo yeayf uyimixemeanfari?" uragfa

26 Jisaso sinwi agwf nwinri re urinini, "Amá wígf dñj tni Gorixoyá xwioxíyo páwipaxi mimónini. E neri ai Gorixo amipi mepa epaxi wi mimóninjo nani oya dñj jfayf tni ayf ai anani páwipaxi imónini." urana

27 Pitao Jisaso áamáomi “Dixí iyfá fá amípi nígwí nání bí nerí uyípeayíyo mání nìwia numáná n-nìxífdírnáyí, Goríxo anjnamí amípi ayá tñjípí rítínfáriní.” urfápi nání dñj nímori Jisasomi re uríjñigíní, “Arfá ei. Amípi noneyá nñní ríxa pñní nìwiárimí joxí ríxífdaríjwáyí pí meanfwaríní?” urfagí

28 Jisaso re uríjñigíní, “Nioní nepa seararíjñí. Goríxo xwífa síjñí wírí imíxáná ámá imóníjóní ríxa míxí ináyí nimóníri menjweañáná soyfné ení negí Isíreríjyí gwí wírí wírí wé wúkaú síkwí waú enjyio xíráowayífnéníjñí nimóníro mí ómómíxímí nero menjweapírfáriní.

29 Ámá gíyí gíyí nioní n-nìxífdíro nání wíjé anjwámíraní, xexírímeáowamíraní, xexírímeáíwamíraní, xanomíraní, xínáímíraní, niaíwíyoraní, xegí omíjñíraní, pñní nìwiárimí wíjé amípi pñní nìwiárimí ufápipí Goríxo wíjé aga seáyí e murónífnáriní. Ayí ení dñj nìyímíjñí aníjñí jweapírfá nání meapírfáriní.”

30 nuríri wíepísaríjñí “None Jisasomí xámí xídaríjagwí nání seáyí e imóníjwíní.” yaiwípírxíníri re uríjñigíní, “Agwí ríná xámí xámí imóníáyí ríwéná surfímá imónípírfáriní. Agwí ríná surfímá imóníáyí xámí imónípírfáriní.” uríjñigíní.

20

Ewayí ikaxí wainí omíjñíyo wíjéáyí náníri.

1 Jisaso ewayí xwíyífa re uríjñigíní, “Anjnamí jweañó ámá xfo xegí xwioxíyo míméámí nerí umenjweañáyo yaní numeíríná ayí míraxwí róníjñí imóníni. O wífa móníjñí 6:00 a.m. imónáná ámá xegí wainí omíjñíyo wíjé wírí meámíni nání nurí

2 ámá wa ‘Sfá ríyímí nání xíxegíní íkwí wína neaiapáná omíjñí síianfíwíní.’ urfagífa xegí omíjñíyo nání urowáríjñigíní.

3 Ámí 9:00 a.m. imónáná awí eánarígíe nání nurí weníjñí éfyí wíníjñigíní. Wa re kíkífa ríwa roñagífa nìwíníri

4 re uríjñigíní, ‘Soyfné ení gí omíjñí níjé rí nání úpoyí. Sfápi tñní soyfné omíjñí níífápi nání nígwí xíxeni seaiapímíni.’ urfagí awa ení nuro omíjñí wíjéawíxíní.

5 Ámí sogwí áwíní e enjáná ríxa 12:00 imónáná nurí ámí wa e kíkífa roñagífa nìwíníri axípi e urowáríjñigíní. Ámí 3:00 p.m. imónáná axípi e eníjñigíní.

6 Ámí ríxa 5:00 p.m. anjwí e imónáná nurí ámí wa e kíkífa roñagífa nìwíníri re uríjñigíní, ‘Sfá ríyí nìyímíni pí nání kíkífa re roñó?’ urfagí

7 awa re uríjéawíxíní, ‘Ámá wo “Níjé omíjñí níjé.” mímearíone enjagí nání roñwíní.’ urfagífa o re uríjñigíní, ‘Soyfné ení omíjñí níjé rí gí wainí omíjñíyo nání úpoyí.’ uríjñigíní.

8 Sfápi tñní wainí omíjñí xíáwo bosíwomí re uríjñigíní, ‘Joxí omíjñí níiarígíawamí “Eñí.” nuríri nígwí mání nìwíríná ríwíyo úfáwamí nìwia nurí xámí úfáwamí nìwírí pñní wíareí.’ urfagí

9 o nurí míraxwo urfípa yaríná ámá 5:00 p.m. dání úfáwa nìbíríná xíxegíní íkwí wínání wínání níméáa ugíawíxíní.

10 Ámá wífa móníjñí dání úfáwa nìbíríná nígwí seáyí e meapíráoníri éfáyí awa ení xíxeni axípi íkwí wínání wínání níméáa ugíawíxíní.

11 Íkwí wínání wínání níméáa nuríná míraxwo omíjñí xíáwo nání aníjñímí ikaxí níríníro

12 omí re uríjéawíxíní, ‘Sfápi tñní nuro omíjñí onímíápi éfáwamí none wífa móníjñí dání nurane yaríná sogwí xaiwí neanaríone tñní xíxeni pí nání mání wíní?’ urfagífa aí

13 o awayá womí re uríjñigíní, ‘Gí ámáé, nioní sípi wí mísikáríni. Joxí wífa móníjñí dání re máníripa réñigíní, “Joxí íkwí wína niapíri nání omíjñí síimíni.” máníripa réñigíní?

14 Nígwí nioní siapífa díxípi níméámí uí. Ámá sfápi tñní éfí ro “Nígwí xíxeni axípi owímíni.” nimóníagí nání joxí siapífa axípi mání wíní.

15 Amípi nioní gíyí níwaníjñí dñj tñní nìwírínáyí, “Ayí nípíkwinímaní.” rínaiwíaríjñí? Nioní yaní ewaní nimóníri yaríjagí nání joxí sípi dñj rínaiwíaríjñí? uríjñigíní.” Jisaso “None xámí xídaríjagwí aí ríwíyo xídfáyí tñní xíxeni neaiapímífnáriní?” oyaiwípoyíni ewayí xwíyífa apí nurímáná

16 re uríjñigíní, “Agwí ríná xámí xámí imóníáyí ríwéná surfímá imónípírfáriní. Agwí ríná surfímá imóníáyí xámí imónípírfáriní.” uríjñigíní.

Xfómí píkípi ríapí nání ámí áwaní uríjñí náníri.

17 Jisaso ófí Jerusalemí nání warígíayo umíníri nání neríná xegí wíepísaríjñí wé wúkaú síkwí waú awamí nìwíríméámí ná dámníe onímíápi ófí e nuróná re uríjñigíní,

18 “Ar’á époyi. Ríxa Jerusaremí nání waríhwiní. E rémóaná ámá imóníhāoni nání mīyí uráná apaxfáníhí imónígá xwéowa tñí hwí ikaxí eáníhípi mewegfáwa tñí xwíyá nínímeáríroná nioní nání re ríníhíráríní, ‘Ámá romí opíkípoi.’ níníró

19 émayí nioní ríperíhí nímearíro síkwá ragí pírí nuyíkiro ík’áyo níyekwíroáríro epírí nání mñí níníwiro aiwí sífá wíyau wíyi óráná xwáripáyo dání ámí wíápínímeámíráríní.” uríhínigíní.

Wiepíсарíhí wáumí xínáí ríxíhí uríhípi náníhíní.

20 Jerusaremí nání ófyo warína Sebediomí xewaxowáú —Ayí Jemiso tñí hogwáo Jono tñíhíní. Awáú tñí xínáí tñí “Jisaso ríxa Jerusaremí nírémoríná mīxí ináyí nimóníhí neamehweaníyíráríní?” níyaiwiro nĩbīro wauní ríxíhí uraníro nání mñí xwíáyo íkwíróagfa

21 Jisaso re uríhínigíní, “Sep’oyíné o pí oneainíhí niaríhí?” urfagí í xegí niaíwowáú wiepíсарíhí wíamí seáyí e owimónípiyíhíní re uríhínigíní, “Joxí ríxa mīxí ináyí nimóníhí neamehweanáná gí niaíwí rowáú wífo wé náúmí dání hwearí wífo wé onamíhúmí dání hwearí epísí nání rei.” urfagí aí

22 Jisaso re uríhínigíní, “Sep’oyíné yaríhí niarígíhí nání níjá mimónípa nero nání yaríhí niaríhí.” nuríhí ewayí íkaxí ámá wa xfómí píkíhíráríní enagí nání áwaní nuríhíná yaríhí re wíhínigíní, “Awagwí iníhí síxí nioní nímíwáwá ananí nípaxí imóníhíráríní?” urfagí awáú re urígíhíxíní, “Ananí nípaxowawíríní.” urfagí

23 o re uríhínigíní, “Iníhí nioní nímíwáwá awagwí ení níhíráríní. E nerí aí ‘Wífoxí ríhí dání hwearí. Wífoxí ríhí dání hwearí.’ wí earíhíxí mimóníhíní. Wáú gowáú mídímídání hwearíhí nání gí ápo ríxa rárhíráríní. Ayínání nioní e earíhíxí wí meníhí.” urfagí

24 wiepíсарíhí wé wúkaú wífa awáú Jisasomí yaríhí e wíagí ará níwiro nání wíkí dñí wíaiwíaríhíagfa aí

25 Jisaso xfo tñí e nání “Eíní.” nuríhí re uríhínigíní, “Soyíné níhíráríní. Émayíyá ámá ámíná mehweagfáwa seáyí e níwimóníro paimíhí wíarígíráríní. Wígí ámá ení ríhí mehweagfáwa ení seáyí e níwimóníro ‘Xe noneníní smárhíwíyóníhí yeáyí oneaurónípoi.’ níyaiwiro yarígíráríní.

26 ‘Áwa seáyí e níwimóníro yarígíhípa soyíné ení axíhí nimóníro mepa oépoi.’ nimóníhíní. ‘Gí wíamí seáyí e oimóníhíní.’ yaiwíaríhí goxí goxí awayá omíhí wíiaríhíoxíhíní wímóneí.

27 ‘Neaiepíсарíhíone woní xámí xámí oimóníhíní.’ yaiwíaríhí goxí goxí ámá wí joxí nání re ríhíhí nání, ‘O wiepíсарíhí wíamí xínáíníhí nimóníhí arírá wíaríní.’ ríhíhí nání joxí e eríhí.

28 Ámá imóníhāoni yaríhípa axíhí éhíxíní. Nioní ámá wí arírá níhíxíníhí bñhámí. Nioní ámá ntyoní arírá wíhí nioní nupeíríná gwíhíhí uroyírorí emíhíhí bñháríní.” uríhínigíní.

Síhíwí supárigíhíwáumí nahí ímíxíhí náníhíní.

29 O tñí wiepíсарíhíowa tñí aní yofí Jerikoyí ríhíhíyó dání warína oxí apíxí ayá wí númí warína

30 re eníhíní. Ámá síhíwí supárigíhíwáú ófí maníhípa tñí hweagfíwáú “Jisaso rimaní pwaríní.” rínaríhíagfa ará níwíri ráíwá re urígíhíxíní, “Ámínaé, negí mīxí ináyí Depítomí xiáwoxíní wá yeawíaneí.” ráná

31 ámá obaxí Jisasomí xámí umeagfíyí ríhíhí tñí re urígíhíwíxíní, “Awagwí ráíwá mīhípa épiyí.” urfagfa aiwí awáú aríkí wíní ení tñí re ríhíhíxíní, “Ámínaé, joxí negí mīxí ináyí Depítomí xiáwoxíní, wá yeawíaneí.” urfagí

32 Jisaso e éfí nírónapímáná ófí e dání ráíwá re uríhínigíní, “Awagwí o pí oyeainíhí raríhíhí?” urfagí

33 awáú anwí e nĩbīri re urígíhíxíní, “Ámínáoxíní, joxí yegí síhíwí oyeaoxoaníhí raríhíwí.” urfagí

34 Jisaso awáú nání wá wuníhí egí síhíwíyo wé seáyí e wíkwíaráná re egíhíxíní. Níwáuní síhíwí noxoari nanímáná númí uxídhíhíxíní.

21

Jerusaremíyo nírémoríná mīxí ináyí rémoarígíhípa rémoarí náníhíní.

1 Jerusaremí ríxa anwí e imónáná dhíwí Oripí tñí e aní yofí Betípasí ríhíhíhíhí nírémómáná Jisaso wiepíсарíhíyí wáumí nurowárhíhí

2 re uríhínigíní, “Awagwí aní híapímí nání nuri dogí xínáí xegí miá tñí e yurárhíhíhí níwíhíhíhí níwáuní níkwearí nímeámí bhíyí.

³ Ámá wo sɨwɨf neanɨrɨ ‘Awagwɨ pí nánɨ íkweaarɨnjɨ?’ earánáyɨ, re urɨpoyɨ, ‘Ámɨnáo seáyɨ e éf nɨɨwearɨ nɨmeámɨ umɨnɨrɨ yearowárɨnjɨ.’ uráná xiáwo apaxɨ mé eapowárɨnapɨnɨnjɨ.” urɨnjɨnɨgɨnɨ.

⁴⁻⁵ Wɨfá rókiamooagɨ wo nɨrɨrɨ rɨwamɨnjɨ rɨpɨ eanjɨpɨ, “Saionɨ —Jerusaremɨ nánɨ nɨrɨro aiwɨ dɨwɨf bɨ nánɨ Saionɨyɨ rarɨgɨfárɨnɨ. E ɨɨweagɨfáyo re urɨpoyɨ, ‘Arfá époyɨ. Segɨ mɨxɨf ináyo awayɨnɨnjɨ nɨmónɨrɨ dogɨ xwéomɨ marfáɨ, dogɨ miá womɨ aɨ nɨɨweámáná seyɨné tɨámɨnɨ barɨnɨ.’ urɨpoyɨ.” nɨrɨrɨ rɨwamɨnjɨ eanjɨpɨ xɨxenɨ imónɨnɨ nánɨ Jisaso awaúmɨ e urowárɨnjɨnɨgɨnɨ.

⁶ Wiepɨsarɨnjɨ awaú nuri Jisaso urɨfpa e neri

⁷ dogɨ miá tɨnɨ xɨnái tɨnɨ níkwearɨ nɨmeámɨ nɨbɨri wigɨ iyá dogɨ miáomɨ seáyɨ e níkwjárɨro Jisaso seáyɨ e nɨɨwearɨ nɨmeámɨ warɨná

⁸ mɨxɨf ináyɨfyo yayɨ wianɨro nánɨ yarɨgɨfápa ámá oxɨ apɨxɨf epɨroyɨf nero númɨ xɨdarɨgɨfáyɨ obaxɨ Jisaso iyáfyo seáyɨ e nosaxa opunɨrɨ wigɨ iyá nɨpɨrɨro óf e íkwɨanjɨf neapára uro wɨ wéwɨf wɨ nɨdoayiro íkwɨanjɨf neapára uro nerɨná

⁹ xámɨ umeaarɨgɨfáyɨf tɨnɨ rɨwɨfyo uxɨdarɨgɨfáyɨf tɨnɨ rɨaiwá re nura ugɨfawixɨnɨ, “Mɨxɨf ináyɨf Depitomɨ xiáwo romɨ yayɨ seáyɨ e dánɨ umeaneyɨ. Ámá Ámɨná Gorɨxo urowárɨnapɨnjɨ ro —Negɨ arɨowa o nánɨ wenɨnjɨ nerɨ ɨɨweanjáná xwɨogwɨ obaxɨ múroagɨrɨnɨ. O Gorɨxoyá dɨnjɨf tɨnɨ seáyɨ e imónɨfwinɨgɨnɨ. Gorɨxo seáyɨ émɨ ɨɨweanjomɨ yayɨ seáyɨmɨ dánɨ umeaneyɨ.” Rɨaiwá e nɨra nuróná oxɨ níkéa nuro

¹⁰ rɨxa Jerusaremɨ rémóáná e ɨɨweagɨfáyɨf mɨrɨf mɨrɨf neamero re rɨnɨgɨfawixɨnɨ, “Ámá o go nánɨ rɨa rarɨnjɨ?” rɨnarɨná

¹¹ oxɨ apɨxɨf xɨo tɨnɨ warɨgɨfáyɨf re urɨgɨfawixɨnɨ, “Garɨri pɨropenɨsɨfyo anɨf yoɨ Nasaretɨ dájɨ, Gorɨxoyá wɨfá rókiamooarɨnjɨ Jisaso nánɨ rarɨnjɨwɨnɨ.” urɨgɨfawixɨnɨ.

Ámá anɨf rɨdɨyowá yarɨgɨfáwámɨ inɨmɨ dánɨ bɨ inarɨgɨfáyɨf emɨ mɨmeámɨf enɨf nánɨrɨnɨ.

¹² Jisaso anɨf Gorɨxo nánɨ rɨdɨyowá yarɨgɨfáwámɨ nɨpáwɨrɨ ámá anɨf iwámɨ inɨmɨ dánɨ bɨ inarɨgɨfáyɨo mɨxɨf dámɨf wɨowárɨrɨ ámá nɨgɨwɨf senɨsɨf ninayiro tarɨgɨfáyɨfá íkwɨanjɨf mɨmɨwɨárɨf erɨ ámá inɨf xawɨówɨf rɨdɨyowá nánɨ bɨ inarɨgɨfáyɨf íkwɨanjɨf éf ɨɨweaarɨgɨfápɨ mɨmɨwɨárɨf erɨ neri

¹³ mɨxɨf re urɨnjɨnɨgɨnɨ, “Anɨf rɨiwá nánɨ rɨwamɨnjɨf re nɨrɨnɨrɨ eánɨnɨ, ‘Anɨf Gorɨxonɨyáiwá ámá xwɨyáfá rɨrɨmɨf nɨpɨrɨfá nánɨiwárɨnɨ.’ nɨrɨnɨrɨ eánɨnjagɨf aɨ soyɨné fɨwɨf meaarɨgɨfáyɨf yarɨgɨfápa axɨpɨnɨnjɨf nero nánɨ anɨf rɨiwá fɨwɨf meaarɨgɨfáyɨfá anɨnɨnjɨf imónɨnɨ.” urɨnjɨnɨgɨnɨ.

¹⁴ E nuriɨrɨ sɨnɨ anɨf Gorɨxo nánɨ rɨdɨyowá yarɨgɨfáwámɨ inɨmɨ emearɨná sɨɨwɨf supárɨgɨfáyɨf wɨ tɨnɨ sɨkwɨf íkɨf egɨfáyɨf wɨ tɨnɨ o tɨnjɨ e nánɨ báná o nanɨf imɨmɨxɨmɨf wɨnjɨ

¹⁵ apaxɨpánɨnjɨf imónɨngɨfá xwéowa tɨnɨ ɨɨwɨf íkaxɨf eánɨnjɨpɨf mewegɨfáwa tɨnɨ Jisaso emɨmɨf e épɨf sɨɨwɨf nɨwɨnɨro nɨaiwɨf o nánɨ anɨjwámɨ inɨmɨ dánɨ rɨaiwá re nɨra warɨnjagɨfá, “Negɨ mɨxɨf ináyɨf Depitomɨ xiáwo romɨ seáyɨ e umeaneyɨ.” nɨra warɨnjagɨfá arɨfá e nɨwiro nánɨ wɨkɨf dɨnjɨf nɨwɨaiwiro

¹⁶ mɨxɨf re urɨgɨfawixɨnɨ, “Pɨné nɨaiwɨf joxɨf nánɨ rarɨgɨfáyɨf arɨfá rɨwɨnjɨnɨ?” urɨfagɨfá Jisaso re urɨnjɨnɨgɨnɨ, “Oyɨ, arɨfá nɨwɨrɨf aɨwɨf soyɨné xwɨyáfá Gorɨxo nánɨ re nɨrɨnɨrɨf eánɨnjɨpɨf, ‘Dɨnjɨf joxɨyáyo dánɨ nɨaiwɨf onɨmɨiápɨa tɨnɨ sɨnɨf amɨnjɨf narɨnjɨfɨpɨa tɨnɨf yayɨf seáyɨmɨf dánɨf rɨmepɨrɨfárɨnɨ.’ nɨrɨnɨrɨf eánɨnjɨpɨf soyɨnéf fá nɨrɨro aɨf rɨxa agwɨf xɨxenɨf imónɨfagɨf nɨwɨnɨro aɨf sɨnɨf dɨnjɨf mɨmoarɨnjɨf.” urɨnjɨnɨgɨnɨ.

¹⁷ E nurɨmo awamɨf pɨnɨf nɨwɨárɨmɨf nɨpɨyearɨf anɨf apɨmɨf pɨnɨf nɨwɨárɨmɨf nurɨf anɨf yoɨ Betani nánɨ nurɨf e sá wenɨnjɨnɨgɨnɨ.

Íkɨfá pikɨfna ramɨxɨnjɨf nánɨrɨnɨ.

¹⁸ Sá wenɨf wɨfápɨf tɨnɨf ámɨ Jerusaremɨ nánɨ nɨbɨrɨná agwɨf wɨáná

¹⁹ wenɨnjɨf éfɨf wɨnɨnjɨnɨgɨnɨ. Íkɨfá pikɨf wɨna óf e jɨfina ronagɨf nɨwɨnɨrɨf “Sogwɨf bɨ odanɨmɨnɨ.” nɨyáiwɨmɨf nurɨf anjwɨf e dánɨf wenɨnjɨf éfɨf wɨnɨnjɨnɨgɨnɨ. Sogwɨf mɨwepa fɨwɨnɨf inárɨnjagɨf nɨwɨnɨrɨf íkɨfánamɨf nɨramɨxɨrɨf re urɨnjɨnɨgɨnɨ, “Íkɨfá pikɨf rɨnaxɨf, sogwɨf wɨnɨf werɨfamanɨ.” uráná apaxɨf méf yɨweárɨnjɨnɨgɨnɨ.

²⁰ Apaxɨf méf yɨweárɨfagɨf wiepɨsarɨnjowá e nɨwɨnɨro ududɨf nɨwiro yarɨnjɨf re wigɨfawixɨnɨ, “Íkɨfá pikɨf ana arɨre nerɨf apaxɨf méf yɨweárɨnjɨf?” urɨfagɨfá

²¹ Jisaso re urɨnjɨnɨgɨnɨ, “Nɨonɨf nepa seararɨnjɨnɨ, ‘Soyɨnéf Gorɨxomɨf dɨnjɨf wɨkwɨrɨro dɨnjɨf bɨiáwɨf mɨmaxɨrɨpá ero ‘Gorɨxoyáf dɨnjɨf tɨnɨf íkɨfáf rɨna e epaxɨfnamanɨ.’ mɨyáiwɨpá ero nerɨnáyɨf, ayɨf xɨxenɨf nɨonɨf yarɨnjápa nɨmónɨnɨnjɨf. Íkɨfáf rɨna nánɨnɨf mɨrarɨnjɨnɨ. Dɨwɨf mɨnjɨf apɨmɨf aɨf ‘Rɨpɨxɨnɨf nurɨf rawɨrawáyo píero.’” uránáyɨf xɨxenɨf e nɨmónɨnɨnjɨf.

²² Pɨf nánɨf Gorɨxomɨf rɨxɨnjɨf nurɨf dɨnjɨf nɨkwɨrɨrɨnáyɨf, xɨxenɨf axɨfɨf e sɨmɨxɨyɨnɨfárɨnɨ.’ seararɨnjɨnɨ.” urɨnjɨnɨgɨnɨ.

“Nénɨf tɨfjoxɨf imóneɨ.’ go rɨrɨnjɨf?” urɨgɨfáf nánɨrɨnɨ.

23 O ámi Jerusaremí nírémorí ríxa anj Gorixo nání rídíyowá yarígíwámí nípáwirí ámayó uréwapíyaríná apaxípáníj ímónígá xwéowa tñí wígí Judayí mebáowa tñí níwímearo re urígíawixíní, “Joxí aríge nímónírí amípí nene anj ríwámí íníní dání yaríjwápi pírí wiaikímí yaríjíní? ‘Joxí néní tñjoxí imóne.’ go ríríagí e yaríjíní?” uríagí aí

24 Jisaso re uríjínigíní, “Nioní ení yaríjí bí oseaimíní. Soyíné nioníyápi áwanj níránáyí, nioní ení ‘Apí et.’ nírífo nání áwanj searímínní.” nurírí

25 re uríjínigíní, “Yaríjí nioníyá rípi seaimíní. Jono wayí níneameaia unjo wayí Goríxoyá dñj tñí neameainífran? Xegí dñj tñí neameainífran?” Yaríjí e wíaná wíwaníjowa re rínígíawixíní, “ ‘Jono Goríxoyá dñj tñí enjíríní.’ uránáyí, re nearíníjoi, ‘Soyíné pí nání arfá míwí egfáríní?’ nearíníjoi.

26 E nerí aí ‘O xegí dñj tñí enjíríní.’ uránáyí, amá sipfá re epíroyfí egfáyí, ‘Jono Goríxoyá wíá rókiamorjoraní?’ yaiwiarígíyá iwanj neamepepíríxíní.” níríníro

27 Jisasoní re urígíawixíní, “None majfáríní. Jono dñj goyá tñí enjírání?” uríagí o re uríjínigíní, “Nioní ení ‘Amípí api pírí wiaikímí et.’ nírífo nání áwanj searímíménní.

Ewayí ikaxí xíráxogwáowaú nání uríjíní náníríní.

28 “E nerí aí ewayí xwíyá rípi nání segí dñj aríre yaiwiaríjoi? Amá wo xegí níaiwí wáú tñjo xámí xíráomí nurí re uríjínigíní, ‘Íwe, joxí negí wainí omíjíyo nání nurí omíjí et.’ uríagí

29 o re uríjínigíní, ‘Oyí, numínní.’ nurímáná mujínigíní.

30 Xano xogwáomí nurí axfípi ‘Omíjíyo nání nurí omíjí et.’ urána o re uríjínigíní, ‘Oweoi, numíménní.’ nurímáná ríwíyo dñj sípi níyáiwírí ‘Gí ápomí “Oweoi.” pí nání ríá urínní?’ níyáiwímí nurí omíjí enjínigíní.” Jisaso ewayí xwíyá api nurímáná

31 awamí yaríjí re wíjínigíní, “Awaú go go xano urífpa xíxení arfá níwírí enjínigíní?” uríagí awa “Xogwáoríní.” uríagí Jisaso re uríjínigíní, “Nioní nepa seararíjíní. Apíxfí ede dání iyí oikíxearígíwa tñí amá fíwí yarígíá, takísí nání nígwí nearáparígíá tñí Goríxoyá xwíoxíyo ananí nípáwíro jweapírífa aiwí soyíné páwipaxí mimóníjoi.

32 Ayí rípi nání seararíjíní. Jono níbírí wé róníjí oimónífoyínírí searéwapíyíagi aí soyíné xíráo enjípa arfá míwígíawixíní. Apíxfí iyí ede dání warígíwa tñí takísí nání nígwí nearáparígíáwa tñí xogwáo enjípa Jonomí arfá níwíro saníjí ímónaríjagíá soyíné síjwí e níwíníro aí xogwáo enjípa amí ríwíyo dñj sípi níyáiwíro ‘None pí nání arfá míwípa yaríjwíní?’ níyáiwíro saníjí mimónígíawixíní.

Ewayí ikaxí wainí omíjí síjwí uwíniarígíyá náníríní.

33 “Ewayí xwíyá amí bí rípi arfá nípoyí. Amá xwíá tñj wo wainí uraxí íwíá nurírí xwíná nírórí wainí xegí ínígí nípírífa nání wainí sogwí xoyíkímí enfa nání síjáyó ofí nímorí wainí omíjíyo áwínímí anj awí jweapírífa nání seayí émi nímitra nípeyírí nétsáná amá wí umeipírífa nání re uríjínigíní, ‘Wainí sogwí níáf éánáyí, bí soyíné segí mearo nioní gí mearí emfa nání nioníyá omíjí rípipímí ananí síjwí níwínípírífraní?’ nurímí anj wíyo ememínírí nání nurí níjweanísáná

34 wainí sogwí ríxa níáf éáná xegí omíjí wíiarígíá wamí re urowáríjínigíní, ‘Soyíné nuro wainí nioní nání nítfíápí nurápaupoyí.’ urowáríagí aí

35 omíjí síjwí uwíniarígíáwa xífo urowáríawamí womí iwanj mépero womí píkiro womí síjá earo egfawixíní.

36 Omíjí xíáwo amí omíjí wíiarígíyá obaxí onímíápí wamí urowáríagí aí omíjí síjwí uwíniarígíáwa xámíjowamí wígíápa axfípi wígíawixíní.

37 Amí ríwíyo o xegí xewaxo nurowárírí re yaiwíjínigíní, ‘Nígí íwomíyí xwíyá xíxení arfá wípíráoi.’ yaiwíagi aí

38 omíjí síjwí uwíniarígíáwa xewaxo baríjagí níwíníro re rínígíawixíní, ‘Xanoyá dñj tñjo nímónírí amípí meanífo iwo baríní. Oyá amípí meaníwá nání omí opíkianeyí.’ níríníro

39 omí fá níxero omíjíyo bfaníríwámíní nímoairo píkígíawixíní.” Jisaso e nurírí Judayí ámínáowa re oyaiwípoyínírí “None omíjí síjwí uwíniaríjwáonéníj ímóníjagwí nání ríneararíní?” oyaiwípoyínírí ewayí xwíyá e nurímáná

40 ayo yaríjí re wíjínigíní, “Omíjí xíáwo níbíríná omíjí síjwí uwíniarígíáwamí pí wínígíní?” uríagí

41 awa re urígíawixíní, “Sípi yarígíáwamíyí ení sípi níwíkarímáná amí amá wa ‘Xwiogwí ayí ayo wainí sogwí níáf éáná ananí nídírane o nání utíaníwáríní.’ yaiwíáfawamí re uríníaríní, ‘Gí omíjí rípi síjwí níwínífríxíní.’ uríníaríní.” uríagí

42 Jisaso re uríjínigíní, “Ewayí xwíyá amá Goríxo seyíné yeáyí seayímíxemeanífa nání urowárénapínífo nání nírínírí eáníj rípi ení ‘Síjá anj mírarígíáwa síjá awíaxí nání pífá

nerfna wo “Sipirini.” niri-ro emi mofono nani Gorixo “Sijna o tfini xami nitirfnayf, anj enj neaniri nanj imoninjoi.” niri-r sijna o nimeari tana anj enj neaniri nanj imoninjofini. Gorixo e ef enjagi nani nene sijwf nwinirfna aga imirinj mimoninjagi wininjwini.’ E niriniri eaninjpi sofné sini fá mropa egfaran? Oweoi, fá niro-ro aiwi djnj mmoarinjoi.

43 Ayinani gf Judayfne re seararinjini, ‘ “Gorixo nene xfo xegf xwioxfo mmeamf neri piranjnj neamejweanfari.” riyaiwiarinjoi? Oweoi! Ominj sijwf uwiniarigfawa yapf arfki nera warigfayfne Gorixo xfo xegf xwioxfo nipawiro onjweapoyiniri sijwf seaninfamani. Áma xenjwf wi saninj mimoniro wé roninj yarigfayf opawipoyiniri sijwf wininfarini.’ seararinjini.

44 Xwasfwf yeayf bimi sijna nipiérori nearfna yunf wararinjpa sijnani áma giyo giyo nipiérori nearfna axfpi xwasfwf yuninjnj imiximfarini.” Jisaso xfo sijnanoninj mimoniri nani e urfagi

45 apaxifpaninj imonigfa xwéowa tfini Parisiowa tfini ewayf xwiyfá api wiwaninjowa nani rinarinjagi arfa niwiro “None nani rfa rarin?” niyawiwo

46 “Omí rixa fá oxiraneyi.” yaiwifáyf oxí apixí nfni Jisaso nani “Gorixoyá wá rókiamoarinjorfaní?” yaiwiarinjagfa nani ámi wáyf nero wí e megfawixini.

22

Ewayf ikaxf aiwá apixf meanf nanirini.

1 Jisaso ámi ewayf xwiyfá wí nurirfna re urinjiginí,

2 “Áma xwiyfá Gorixoyá arfa niwiro saninj mimoniro xfo xegf xwioxfo mmeamf neri mejweante njweapaxf imoninjyf, ayf ewayf xwiyfá riphinjnj imonini. Mtxf ináyf wo xewaxo apixf omeaniri nani aiwá xwé riyamf niyárimána

3 xegf ominj wiariigfawami re uowarinjinigini, ‘Áma nion urepeárimenjáyo “Aiwá nani bfpoi.” urimépoi.’ uowaráná awa mxf ináyo urípa nuro uriméagfa aiwi ayf mbipaxf wimoninjiginí.

4 Mxf ináyo xegf ominj wiariigfá ámi wami re uowarinjinigini, ‘Áma nion aiwá rípi nani urepeárimenjáyo re urimépoi, “Aiwá rixa riyamf yárfnigini.” nuriro “Xegf burimákau oxfyf tfini sipisipf memé nanjwf xixegfni mininjrixa tfini rixa nipikirí sfó kikirómí neri sijna exárinini. Xegf xewaxo apixf meanf nani aiwá imixfápi nani bfpoi.” urimépoi.’ uowaráná awa áwanj e uriméagfa aiwi

5 urepeárimenjyf arikwkwf niwiro wigf djnj tfini numiro re egfawixini. Wo xegf aiwá ominjyo nani unjinigini. Ámi wo xegf nigwf ominj bi eminiri nani unjinigini.

6 Wfa ominj wiariigfawami fá nixiro iwanj nimepero pikigfawixini.

7 Mxf ináyo rixa wikf wónfagi xegf siminj winarigfawami uowaráná awa nuro áma xegf ominj wiarigfawami pikfáyo eni nikipiro wigf anjyf eni rfa niyárimána enána

8 mxf ináyo xegf ominj wiariigfá wami re urinjiginí, ‘Gf iwo apixf meanf nani aiwá rixa riyamf inárininjagi aiwi áma aiwá apí nani urepeárimenjáyf mbipaxf wimonifagi nani ayf nipaxf mimonigoí.

9 Ayinani sofné xwamidigfyo nuro áma of e nímúronirinjyfo iwo apixf meanf nani aiwá imixfá rípi nípíri bípíri nani áwanj urfpoi.’ urfagi

10 ominj wiariigfáwa of wiyf wíyo nuro áma nímúronirfnáyf nanj ai tfini sipí ai tfini nwinimeami nibiro anj aiwá nípíri nani imixárfiwami dérogfawixini.

11 Anj iwami rixa nidérojagfa mxf ináyo áma oxí apixf aiwá nípíri nani bfáyf sijwf winimniri nani nipawiri weninj éfyf wininjiginí. Áma wo aiwá nani nibirfna aikf sijnj yiniri iyfá sijnj pániri nemo nibiri minjweapa enjagi nwiniri

12 re urinjiginí, ‘Ámáoxini, joxi aiwá rípi nani nibirfna pí nani aikf sijnj yiniri iyfá sijnj pániri nemoxi mbípa érfini?’ urfagi o xwiyfá bi murarinjagi

13 mxf ináyo xegf ominj wiariigfawami re urinjiginí, ‘Soyfné omi fá nixero gwf wéyo jiro síkwíyo jiro nemána sfá yininj bfaríwáminí moaipoyi. Sfá yinjeyf rfninj ayikwí mwinípa enjagi nani áma njwf earo magí ironiro epírfarini.’ urinjiginí.” Jisaso ewayf xwiyfá e nuriri

14 re urinjiginí, “Gorixo áma obaxfyo nurepeárirí ‘Nioní tfáminí bfpoi.’ nuriri aiwi neyírorfna áma nanj imoninjyf árfnf meanfari.” urinjiginí.

Nigwf takisf nani émayo wiarigfá nanirini.

15 Parisiowa Jisaso e rarinjagi arfa niwimowa nuro mekaxf niri-ro omi pasárinj numero xwiyfápai njwiráranro nani re rinigfawixini, “Omí yapf re uréwapíyanfwiní, Takisf nani nigwf émayf nearáparigfápi sini mni wianiréwiní?” uranfwiní. O ‘Oweoi, sini mni mñwipa époi.’ ránáyf, émayf omi fá nixero gwf yipírfaoi. E mriipa neri ‘Oyi, seyné

m̄n̄n̄ n̄w̄ir̄f̄n̄á ap̄án̄i yar̄iñ̄oí.’ r̄án̄áȳf̄, ám̄á om̄i x̄f̄dar̄iḡf̄á ám̄i ar̄f̄á b̄i m̄iw̄i nero p̄f̄ni w̄iár̄p̄f̄r̄áoi.” n̄r̄iñ̄iñ̄o

¹⁶ wiwan̄iñ̄owayá w̄iep̄sar̄iḡf̄á wam̄i t̄f̄ni ám̄á m̄ix̄f̄ ináȳf̄ Xeroto n̄kum̄ix̄in̄iñ̄i emear̄iḡf̄á wam̄i t̄f̄ni Jisaso niñ̄wear̄i ur̄éwap̄iyar̄iñ̄e n̄áni urow̄ár̄aḡf̄á awa nuro Jisasom̄i re ur̄émeaḡf̄awix̄in̄i, “Near̄éwap̄iyar̄iñ̄ox̄in̄i, jox̄i n̄near̄éwap̄iyir̄f̄n̄á nep̄áni near̄éwap̄iyar̄iñ̄ox̄iñ̄i. Ám̄á Ámin̄áowayá siñ̄w̄f̄yo d̄áni aí x̄w̄iȳf̄á ám̄i xeḡf̄ b̄i m̄ir̄f̄ ax̄f̄p̄in̄i rar̄iñ̄ox̄iñ̄i. Sip̄i r̄ir̄i nan̄f̄ r̄ir̄i yar̄iñ̄f̄man̄i. Jox̄i x̄w̄iȳf̄á Gor̄ixoȳáni nep̄áni x̄ixen̄i near̄éwap̄iyar̄iñ̄ox̄iñ̄i.” Weȳf̄ e numear̄iñ̄o yar̄iñ̄f̄ re wiḡf̄awix̄in̄i,

¹⁷ “Jox̄i none nearēi. D̄ix̄f̄ d̄iñ̄f̄ ar̄ire simón̄ar̄in̄i? Judayene ém̄áȳf̄á m̄ix̄f̄ ináȳf̄ Sisaoȳi r̄in̄iñ̄omi takis̄f̄ n̄áni n̄igw̄f̄ m̄ñ̄i w̄iar̄iñ̄w̄ápi m̄ñ̄i n̄w̄ir̄f̄n̄á ‘Ap̄áni yar̄iñ̄w̄n̄i.’ r̄isimón̄ar̄in̄i? ‘N̄ip̄ikw̄in̄i m̄iyar̄iñ̄w̄n̄i.’ r̄isimón̄ar̄in̄i?” ur̄f̄aḡf̄a aí

¹⁸ Jisaso awa sip̄i wik̄aran̄iñ̄o yar̄iñ̄aḡf̄a d̄iñ̄f̄ adad̄f̄ n̄w̄ir̄i re ur̄iñ̄iniḡin̄i, “Nan̄f̄ r̄ir̄i sip̄i r̄ir̄i yar̄iḡf̄á roȳiné, pí n̄áni iwam̄ó n̄iwap̄iyar̄iñ̄oí?

¹⁹ Ém̄áȳf̄á n̄igw̄f̄ nene takis̄f̄ n̄áni w̄iar̄iñ̄w̄á wo siñ̄w̄f̄ w̄in̄im̄i siw̄á n̄ipoȳi.” ur̄f̄aḡf̄i awa n̄igw̄f̄ x̄fo ur̄f̄f̄ wo n̄imearo siw̄á w̄ián̄á

²⁰ o re ur̄iñ̄iniḡin̄i, “N̄igw̄f̄ rom̄i s̄f̄m̄iman̄f̄ im̄ix̄in̄iñ̄f̄ t̄f̄ t̄f̄ni yōf̄ eán̄iñ̄f̄ t̄f̄ t̄f̄ni goȳar̄in̄i?” ur̄f̄aḡf̄i

²¹ awa re ur̄iḡf̄awix̄in̄i, “Aȳf̄ ém̄áȳf̄ m̄ix̄f̄ ináȳf̄ Sisaoȳar̄in̄i.” ur̄f̄aḡf̄a o re ur̄iñ̄iniḡin̄i, “Am̄ip̄i Sisaoyá imón̄iñ̄aḡi n̄w̄in̄r̄f̄n̄á aȳf̄ Sisaom̄i m̄ñ̄i w̄ir̄ix̄in̄i. Gor̄ixoyá imón̄iñ̄aḡi n̄w̄in̄r̄f̄n̄á xewan̄iñ̄om̄i m̄ñ̄i w̄ir̄ix̄in̄i.” nur̄iñ̄i ám̄á Gor̄ixo xewan̄iñ̄on̄iñ̄f̄ im̄ix̄in̄iñ̄f̄ en̄aḡi n̄áni om̄i d̄iñ̄f̄ ow̄ikw̄ir̄f̄poȳin̄iñ̄i e ur̄f̄aḡi

²² awa ar̄f̄á e n̄w̄iwo d̄iñ̄f̄ udud̄f̄ nero p̄f̄ni n̄w̄iár̄im̄i uḡf̄awix̄in̄i.

“Ám̄á ám̄i w̄iár̄p̄ñ̄imeap̄r̄f̄ar̄in̄i.” ur̄iñ̄f̄ n̄án̄iñ̄i.

²³ S̄f̄á ax̄f̄yim̄i Judaȳf̄ Sajusiȳi r̄in̄iḡf̄á w̄i —Sajusiowa re rar̄iḡf̄áwar̄in̄i, “Ám̄á piȳf̄f̄ȳf̄ ám̄i w̄iár̄p̄ñ̄imeap̄r̄f̄áman̄i.” E rar̄iḡf̄áwa n̄b̄iñ̄o “None en̄i o near̄ar̄iñ̄f̄pa ewaȳf̄ x̄w̄iȳf̄á b̄i nur̄ir̄ane maj̄f̄á ow̄ikix̄eár̄aneȳi.” n̄iyaiw̄iwo Jisasom̄i yar̄iñ̄f̄ n̄w̄ir̄on̄á

²⁴ re ur̄iḡf̄awix̄in̄i, “Near̄éwap̄iyar̄iñ̄ox̄in̄i, Moseso en̄j̄n̄á re n̄r̄ir̄i r̄f̄wam̄iñ̄f̄ ean̄f̄r̄in̄i, ‘Ám̄á wo n̄iaíw̄f̄ mem̄eá péán̄áȳf̄ xogw̄áo náo ap̄ix̄f̄ an̄i n̄imear̄i xex̄ir̄f̄meáoýá n̄iaíw̄f̄ wiemeaíw̄in̄iḡin̄i.’ n̄r̄ir̄i ean̄f̄r̄in̄i.” nur̄iñ̄o

²⁵ ewaȳf̄ x̄w̄iȳf̄á r̄ip̄i ur̄iḡf̄awix̄in̄i, “X̄ir̄áxogw̄á wé w̄f̄um̄i d̄án̄f̄ wau imón̄iḡf̄á none t̄f̄ni ñ̄weañ̄wáwa re eḡf̄awix̄in̄i. X̄ir̄áo x̄ám̄iñ̄o ap̄ix̄f̄ n̄imear̄i n̄iaíw̄f̄ mem̄eá péán̄á

²⁶ xogw̄áo x̄fo t̄ñ̄o x̄ir̄áoyá ap̄ix̄f̄ an̄i n̄imear̄i aí o en̄i n̄iaíw̄f̄ mem̄eá péán̄á w̄f̄a en̄i im̄i wo wo n̄imearo aí n̄iaíw̄f̄ mem̄eá penow̄ián̄áȳf̄

²⁷ i en̄i yopar̄f̄ r̄f̄w̄f̄yo pen̄iniḡin̄i.” Ewaȳf̄ x̄w̄iȳf̄á ap̄i nur̄imán̄á

²⁸ Jisasom̄i yar̄iñ̄f̄ re wiḡf̄awix̄in̄i, “Ám̄á n̄ñ̄i Gor̄ixo mí om̄óm̄ix̄im̄f̄ en̄f̄f̄n̄á w̄iár̄p̄ñ̄imeáán̄á x̄ir̄áxogw̄á wé w̄f̄um̄i d̄án̄f̄ wau imón̄iḡf̄áwa ap̄ix̄i go goyá imón̄in̄f̄ar̄fan̄i? Pí n̄áni? Aȳf̄ awa nowan̄i meaḡf̄i en̄aḡi en̄aḡi n̄án̄iñ̄i.” ur̄f̄aḡf̄a aí

²⁹ Jisaso re ur̄iñ̄iniḡin̄i, “Soȳf̄né x̄w̄iȳf̄á Gor̄ixoyá n̄r̄in̄iñ̄i eán̄iñ̄f̄p̄i t̄f̄ni oyá en̄f̄ eán̄iñ̄f̄p̄i t̄f̄ni maj̄f̄á en̄aḡf̄a n̄áni maj̄imaj̄f̄á nero xer̄j̄w̄n̄i rar̄iñ̄oí.

³⁰ Aȳf̄ r̄ip̄i n̄áni sear̄ar̄iñ̄iñ̄i. Ám̄á peḡf̄áȳf̄ n̄w̄iár̄p̄ñ̄imear̄on̄á an̄f̄n̄aj̄f̄ yap̄i nero ap̄ix̄f̄ mearo w̄iwo ep̄r̄f̄áman̄i.

³¹⁻³² E ner̄i aí x̄w̄iȳf̄á ám̄á peḡf̄áȳf̄ w̄iár̄p̄ñ̄imeap̄r̄f̄ápi n̄áni Gor̄ixo re sear̄iñ̄f̄pi ‘Nion̄i Ñ̄w̄f̄á Eb̄ir̄f̄amoyáon̄i t̄f̄ni Aisakoyáon̄i t̄f̄ni Jekopoyáon̄i t̄f̄ni awayáon̄iñ̄i.’ E n̄r̄in̄iñ̄i eán̄iñ̄f̄pi soȳf̄né s̄in̄i f̄a m̄iropa eḡf̄ar̄an̄i? Oweot̄, f̄a n̄iñ̄oro aiw̄f̄ niñ̄f̄á mimón̄iñ̄pa nero rar̄iñ̄oí. Aȳf̄ r̄ip̄i n̄áni sear̄ar̄iñ̄iñ̄i. Gor̄ixo ám̄á peḡf̄áȳf̄ n̄áni Ñ̄w̄f̄áoman̄i. Ám̄á s̄in̄i d̄iñ̄f̄ t̄ñ̄iñ̄f̄ n̄áni Ñ̄w̄f̄áor̄in̄i.” nur̄iñ̄i awa d̄iñ̄f̄ re oyaiw̄ipoȳin̄iñ̄i, “Neḡf̄ ar̄f̄owa peḡf̄a en̄aḡf̄ aiw̄f̄ wiḡf̄ d̄iñ̄f̄ s̄in̄i siñ̄f̄ rimón̄in̄i?” oyaiw̄ipoȳin̄iñ̄i e ur̄f̄aḡi

³³ ám̄á ox̄f̄ ap̄ix̄f̄ e ep̄f̄roȳf̄ eḡf̄áȳf̄ ar̄f̄á n̄w̄iwo o x̄w̄iȳf̄á ur̄éwap̄iyar̄iñ̄f̄pi n̄áni d̄iñ̄f̄ udud̄f̄ n̄w̄iwa uḡf̄awix̄in̄i.

Ñ̄w̄f̄ ikax̄f̄ seáȳf̄ e imón̄iñ̄f̄pi n̄án̄iñ̄i.

³⁴ Jisaso Sajusiowa x̄w̄iȳf̄á n̄imeám̄i b̄f̄ápi gw̄f̄ m̄iñ̄f̄n̄iñ̄f̄ wákwiaḡf̄ n̄áni ám̄i b̄i mur̄ar̄iñ̄aḡf̄a Parisiowa siñ̄w̄f̄ e n̄w̄in̄iñ̄o awan̄i ax̄f̄m̄in̄i awi neán̄ar̄imán̄á

³⁵ wiḡf̄ wo —O ñ̄w̄f̄ ikax̄f̄ eán̄iñ̄f̄pi m̄ewen̄f̄ȳf̄ wor̄in̄i. O Jisasom̄i yap̄f̄ n̄w̄iwap̄iyirane maj̄f̄á ow̄ikix̄eár̄aneȳin̄iñ̄i yar̄iñ̄f̄ re win̄iniḡin̄i,

³⁶ “Near̄éwap̄iyar̄iñ̄ox̄in̄i, neḡf̄ ñ̄w̄f̄ ikax̄f̄ eán̄iñ̄f̄ȳf̄ n̄iyon̄i ḡp̄i seáȳf̄ e imón̄in̄i?” ur̄f̄aḡi

³⁷⁻³⁸ Jisaso re ur̄iñ̄iniḡin̄i, “Ñ̄w̄f̄ ikax̄f̄ re n̄r̄in̄iñ̄i eán̄iñ̄f̄pi, ‘D̄ix̄f̄ Ámin̄á Gor̄ixom̄i d̄iñ̄f̄ niñ̄w̄ir̄ár̄ir̄f̄n̄á d̄iñ̄f̄ siñ̄f̄ uyir̄i x̄wiox̄f̄yo d̄áni d̄iñ̄f̄ wikw̄ir̄or̄i er̄f̄ñ̄i.’ Ñ̄w̄f̄ ikax̄f̄ e n̄r̄in̄iñ̄i eán̄iñ̄f̄pi seáȳf̄ e imón̄in̄i.

39 Nwá ikaxf 'Jiwanijoxi nani dñf sipi sinariñpa ama joxi siñwfi winariñfyf nani eni dñf sipi axfpi e wirifini.' nirinri eaniñfpi eni seayi e imoniñfpi tñi xixeni imonini.

40 Xwiyfa Moseso tñi wfa rokiamoagfa tñi nriro rfwamñf eagfa nipini ñwfi ikaxf mfkf rpiuamf ikwikwifri inini." urñiniginf.

"Kiraisoyf riniño niaiwf goyáorini?" urñf naniñini.

41 Parisiowa sinf awi eaarinñanáf Jisaso yarñf bi nwiwif

42 re urñiniginf, "Kiraiso, ama arfowayá xwfa piaxfyo dani iwiaronfoyf rariçfo nani segf dñf arirerini? Niaiwf goyáorini yaiwiarño?" urfagf awa re urifawixini, "Negf mxf inayf Depitomf xiaworini." urfagfa

43 o re urñiniginf, "Kiraiso sa Depitomf xiawo enanayf, o kwiyf Gorixoyá tñi rfwamñf nearfna o nani arige 'Gf Amináorini.' niriri rfwamñf re eanñini,

44 'Amináf Gorixó gf Amináomf re urñiniginf, "Joxi tñi mxf imonigfayo xopirarf rwiimfae nani gf we náfmi dani ñweaf." urñiniginf, niriri eanñini?

45 Depito Kiraiso, arfowayá xwfa piaxfyo dani iwiaronfoyf rariçfo nani 'Gf Amináorini.' rñfyf arige nerf amf xegf xiawo imonini?" nuriri awa re oyaiwipoyinri "Kiraiso Depitomf xiawo imoniñgagf aiwf seayf e muronñgagf nani Gorixomf xewaxorñani?" oyaiwipoyinri e uranf

46 ama ayf nñf "Kiraiso, ama arfowayá xwfa piaxfyo dani iwiaronfo sa Depitomf xiaworini." niyaiwiro nani wiyfya nwiapñimearf muripaxf wimonñagf amf ina dani yarñf bi mñwifawixini.

23

"Nwfi ikaxf eaniñfpi mewegfawa yarigfapa mepani." urñf naniñini.

1 Jisaso xwiyfa api nurifsanáf amáf oxí apixf e epiroyf egfayo tñi oyáf wiefisariñowamf tñi nuriri

2 re urñiniginf, "Nwfi ikaxf eaniñfpi mewegfawa tñi Parisiowa tñi wianñowa nani re riniñfariñi, Nwfi ikaxf Moseso nñnearéwapiyirf rfwamñf eanñf newaniñoneni amayo uréwapiyipaxfñini."

3 E riniñfagf enagf nani nñf awa searñfyf nixfidro erñni. E nerf af awa nanñ nriro aiwf wianñowa piraniñf mñxfdarñgagfa nani wifg yarigfapa seyñe eni mepani.

4 Amayo ñwfi ikaxf nurironáf sanñ xwé ayáf winñf gwí nñjuro sanñfyo ikwiararñfariñi. E nerf af wianñowa 'Iwamfo wé reñf ná woni tñi omfeyoámin.' wimonarñfmanf.

5 Amipí awa yarigfapí amáf siñwfi oneanñpoyinri yarigfariñi. Awa amáf Gorixomf piraniñf xdarñfagfayf dñf xwiyfa Gorixoyáf nani dñkinarñfari mñfyo dñkinro wifg iyáf sirfñfyo dani wayaxññf niywáraf puñfyf yinro yarigfapa mé amáf siñwfi oneanñpoyinri dñf xwé fáf nwearo dñkinro wayaxf eni sepiáf ywárafpiñf yinro nero emearñfariñi.

6 Awa aiwáf xwé imñxarñge nani nurónarani, rotú anñyo nani nurónarani, amáf siñwfi oneanñpoyinri sññanñfminf niñweameró yarigfawarini.

7 Awí eanarñgerani, makerfáf imñxarñgerani, 'Nearéwapiyariñoxini.' onñfpoynri emearñfawarini.

8 Awa e nero af segf searéwapiyariño ná woninri. Seyñe niyñeni nionf nñnxfidro nani amáf axf imonigfayñe 'Ráre, napíe riniñfayñe imoniñgagf nani seyñe awa yapf 'Nearéwapiyariñoxini.' onñfpoynri e mepani.

9 Segf apo anñnamf ñweaño ná woni onf enagf nani eni xwáf tñyo dñf womí 'Ápoxinñ muripani.

10 Niñeaméra unfó ná woni Kiraiso, amáf arfowayá xwfa piaxfyo dani iwiaronfoyf rariçfo enagf nani eni seyñeyáf wo nani 'Niñeaméra warñorini.' mñrñnfa époyf.

11 Seyñe giyñe seayi e seaimoniñoyf segf inókinñf nimoniri omñf seaiwiniginf.

12 Amáf giyf giyñe sewanñfyfñe seayi e menñfyñe, Gorixó xwfami seaimññfariñi. Giyf giyñe 'Sipienerini.' niyaiwinro inimi imonñfyfñe, Gorixó seayi e seamenñfariñi.

Nwfi ikaxf eaniñfpi mewegfawa nanf ero sipi ero yarigfáf nani xwiyfáf umeañf naniñini.

13 "E nerf af ñwfi ikaxf eaniñfpi mewegfayñe tñi Parisioyñe tñi, nanf ero sipi ero yarigfayñe aweyi! Sfáf wiyf soyñe majfáf seaorinñfariñi. Soyñe amáf Gorixomf dñf niwkwifororo oyáf xwioxfyo nñpáwiro ñweanñf éfayo nuréwapiyirñaf pñrñfñññf wiarñgagfa nani Gorixó xeanñf rfáf tñf seaikarñfáf enagf nani dñf sipi oseaini. Sewaniñoyñe Gorixomf dñf mñwkwifropa ero mñpáwipa ero nero af amáf eni xe opáwipoyinri siñwfi winarñfamanf.

14 [Nwfi ikaxf eaniñfpi mewegfayñe tñi Parisioyñe tñi aweyi! Sfáf wiyf soyñe majfáf seaorinñfariñi. Nanf ero sipi ero yarigfayñe, sfwí yáf rñkinñfyf yapf amáyáf aiwáf pñrñf

nñni ðwí manarinjpa soyné apixí aní apianjpa nání dñj sípí mñseal wigí amñpí ðwí nurápíro anípápa wárarigfáriní. Soyñé Gorixomi rixinj nuriróná ámá arfá nñneairo weyí oneamépoynñri ámá sñjwí anigíe dání sepiá nñra warigfoynérini. Ayináni soyñé xwiýfá ámá wí meárinñpñrfápa axíþpí meárinñpñrfámani. Soyñé rfá tñj meárinñpñrfá enjagí nání dñj sípí oseainí.]

15 Nwí ikaxí mewegfoyné tñni Parisioyné tñni aweyí! Sfá wíyi soyñé majfá seaórinfáriní. Nanj ero sípí ero yarigfoyné, ‘Ámá ná jfamí ñweagfáyí negñinj imónñrixini.’ ñiyaiwiro rawñrawáyo xero xwíáyo anj uro neróná segí yarigfáþi ayo uréwapiyarigfoynérini. Ayí soyñéninjñimónñrínáyí soyñé rfá aninj wearinjyo ikeáarinñpaxí aiwí soyñé ayo wíwapiyarinjagí nání ayí soyñé nñseamúrooro anjþaxí rfá aninj wearinjyo ikeáarinñpaxí imónñjot. Ayináni Gorixo xeaninj seaikárinfá enjagí nání dñj sípí oseainí.

16 Soyñé sñjwñinj supárigfoyné aweyí! Sfá wíyi soyñé majfá seaórinfáriní. Sñjwñinj supárigfoyné aiwí ámá wíyo óf siwáninj wiariigfoyné, ámá wo ‘E emfíni. Anj Gorixo nání ridiyowá yarinjwá riwámí dání rñrarinjñni.’ rarinjagí ñiwññríná re rariigfoynérini, ‘Ananñrini. Xfo ríþpa mepa nerñnýf, xwiýfá meárinñpaxí wí mñrarinjñni.’ rariigfoynérini. E nerí aí ámá wo ‘E emfíni. Sñjá gorí anj ridiyowá yarinjwáiwámí inñmí weñjþimí dání rñrarinjñni.’ rarinjagí ñiwññríná re rariigfoynérini, Xfo ríþpa mepa nerñnýf, xwiýfá meárinñpaxí rarini. rariigfoynérini.

17 Majímajfá ikárinñro sñjwñinj supárinñro egfoyné, gfmñni gþpi seáyí e imónñni? Sñjá gorí anj ridiyowá yarigfiwámí weñjþi seáyí e rimónñni? Anj ridiyowá yarigfiwá seáyí e rimónñni? Anj ridiyowá yarigfá ñwfá iwámí gorí sñjápí sa e weñjagí nání ení ñwfá imónñjagí nání anj iwá seáyí e imónñni. Ayináni ámá wo ridiyowá yarigfiwámí dání ráná pí nání ‘Xwiýfá meárinñpaxí þi mñrarinjñni.’ rariigfáriní?

18 Soyñé rñpi ení rariigfoynérini. Ámá gíyí gíyí aiwá peaxí tanñro nání iráf noa peyinñje dání rarinjagí ñiwññríná ‘Ayí ananñrini. Xwiýfá meárinñpaxí þi mñrarinjñni.’ rñro ámá aiwá peaxí seáyí e ikwiárinñjþimí dání rarinjagí ñiwññríná ‘Ayí apimí dání ríþpi xixeni mepa nerñnýf, xwiýfá meárinñpaxí rarini.’ rñro yarigfoynérini.

19 Sñjwñinj supárigfoyné arige nerí yapí e uréwapiyarigfáriní? Gfmñni gþpi seáyí e imónñni? Aiwá peaxí ikwkwíarñmí yarigfáþi seáyí e rimónñni? Iráf noa peyinñjþpi seáyí e rimónñni? Iráf onñjþpi aiwá ñwfá imñxarinjagí nání iráþpi seáyí e imónñni.

20 Ayináni ámá iráf onñjþpimí dání ññróná aiwá seáyí e ikwiárinñjþimí dání ení rariñjot.

21 Ámá ridiyowá yarigfiwámí dání ññróná Gorixo anjwámí inñmí ñweañjomí dání ení rariñjot.

22 Ámá ‘Anjñamí dání rñrarinjñni.’ ññróná Gorixo ikwiánjwí éf ñweañje dání rñro xewanñjo éf ñweañjomí dání rñro ení yariñjot. Ayináni xwiýfá soyñé ‘E dání ññríná ananñrini.’ rariigfáyí ñþikwñni ñþikwñni mñrarigfoynérini.

23 Nwí ikaxí mewegfoyné tñni Parisioyné tñni aweyí! Sfá wíyi soyñé majfá seaórinfáriní. Sípi ero nanj ero yarigfoyné dñj sípí oseainí. Soyñé aiwá ñmñróná aninj miní yíyí tñni af tñni siyó amñpí píraninj fá ññrooro rixa we wúkaú imónñjána wo Gorixomi mñni ñwiro aí ñwí ikaxí xwé rñnjñj tñyo ‘Dixí ámá imónñjyo xixeni wíwarinjpa ámá xenjwíyo ení axíþpi wíirñni. Ámá xenjwíyo ení ayá urñmñxíñni. Gorixomi dñj wíkwñrorñni.’ rñnjñj ayo soyñé ogámí nero onñmiáþianí xñdarigfáriní. Segí aninj miní yarigfá jþapí þñni mñwíarñpa ero ámáyo nanj mñmñxñpa yarigfáþi ení ero nero sñjwññyí, nanj imónñmññri enjñri.

24 Soyñé sñjwñinj supárigfoyné aiwí ámá wíyo óf siwáninj wiariigfoyné, inaiwá ñññroo sidñrfá onñmiáþia weñjagí ñiwññróná ananñ emí ñmñmoro aí kamerí xwérixá weñjána sñjwñ mñwñni o tñni gwññárearigfoynérini.” nurñri awa re oyaiwípoynñri “None ñwí ikaxí xwé eánñjyo ogámí neranéná ayí kamerñnjñj gwññárearinjwáñfani? Nwí ikaxí onñmiáþia eánñjyo píraninjññ xñxñññññé ayí sidñrfá emññinj mamooarinjwáñfani?” oyaiwípoynñri e urñnjñgñni.

25 Ámí re urñnjñgñni, “Nwí ikaxí mewegfoyné tñni Parisioyné tñni aweyí! Sfá wíyi soyñé majfá seaórinfáriní. Nanj ero sípí ero yarigfoyné, Gorixo xeaninj seaikárinfá enjagí nání dñj sípí oseainí. Soyñé kapixíyo tñni xwárfá sixíyo tñni þñaríwámí dání wayí ññrooro aí xwioxíyómñni segí ðwí meaarigfáyí tñni uyññí yarigfáyí tñni magwí ení.

26 Parisi sñjwñinj supárigfoyné, kapixíwámí tñni xwárfá sixíwámí tñni xámí xwioxíyómñni wayí róaná þñaríwámñni ení nanj imónññjot.

27 Nwí ikaxí mewegfoyné tñni Parisioyné tñni aweyí! Sfá wíyi soyñé majfá seaórinfáriní. Nanj ero sípí ero yarigfoyné, Gorixo xeaninj seaikárinfá enjagí nání

dijñf sipi oseaini. Soyñné ámá xwáripáyo seáyi e mǎf imixáná simajiyf nanf rarinjǎpánijñf imónijoi. Inimniyǎf ámá enjf nórówapiri piyanf eaarinjǎpánijñf enjáná.

²⁸ Ámá wí soyñné sijnwǎf niseaniróná 'Wé rónigǎfáwarini.' seaiawiarinagǎfá wí seǎf xwioxǎfóminini nanf ero sipi ero yarigǎfápi tñni rikikirǎfó yarigǎfápi tñni magwǎf enjagi sijnwǎf mǎseanarigǎfáriní.

²⁹ Nwǎf ikaxǎf mewegǎfóyǎné tñni Parisioyǎné tñni aweyi! Sǎfá wiyi soyñné majǎf seadǎrinǎfáriní. Nanf ero sipi ero yarigǎfóyǎné, Gorixó xeanijñf seaikárinǎfá enjagi nánini dijñf sipi oseaini. Soyñné Gorixoyá wǎf rókiamoagǎfáyǎfá xwáripáyo manf e waripánijñf sfñáyo xegǎf yof nearo uráráiro ámá wé rónigǎfá enjiná pegǎfáwa xwǎf weyárinijje eni mǎf imixáiro neróná

³⁰ re rarigǎfáriní, 'None enjiná arǎfowa njweaaginá nijwearane sijnwiriyǎf, awa wǎf rókiamoagǎfáwami pikiarǎfá none eni nawini wí pikianiri enjwámani.' rarigǎfáriní.

³¹ Sewanijoyǎné e nǎriróná xwiyǎfá nǎmeáriníro rénijñf rinarijoi, 'Nesǎf arǎfowa wǎf rókiamoagǎfáwami pikiaǎfówami xiáwonerini.' áwanjǎf éniñjǎf rinarijoi.

³² Soyñné seǎf arǎfowa wǎf rókiamoagǎfáwami nipikiro yagǎfápi nímúroro xwiyǎfá wini meárinipǎriri nánini ananini éfirixini.

³³ Sidiroyǎné, weaxǎfá miáoyǎné Gorixó xwiyǎfá nǎseameariri rǎfá anijñf wearijǎfó sealkearǎfá arige neri urakinipǎrǎfáriní? Oweoi, wí nurakinipǎrǎfámani.

³⁴ Piránijñf arǎfá époyi. Nionini wǎf rókiamoarigǎfáwami tñni ámá nijǎfáwami tñni njwǎf ikaxǎf eánijñfpi mewegǎfáwami tñni soyñné tñnjǎf e nánini uowárimǎfá enjagi aiwi soyñné awa wami pikiro wami ikǎfáyo yekwǎroáriro wami seǎf rotú anǎfó dání síkwǎf ragǎf pǎrǎf uyikiro wa nuro anjǎf bi bimi njweáfe mǎxf mǎxfda uro epǎrǎfáriní.

³⁵ Ayǎf rǎpǎf nánini awami soyñné tñnjǎf e nánini uowárimǎfáriní. Soyñné xwǎf tǎyo xwiyǎfá ámá wé rónigǎfá nijyonini go go pikigǎfá nánini rǎfá meárinipǎriri awami soyñné tǎfáminini uowárimǎfáriní. Iwamó wé rónijñf Aiboromini pikijje dání yoparǎf wǎf rókiamoagǎf Sekaraiaomini —O íráf rǎdiyowá yaníro ikwǎkwǎrimǎf yarigǎfe midáni enjáná Gorixoyá anjǎf awawá 'Nwǎfáxiní.' rinijje midáni enjáná áwinimini e pikigǎforini. Omí pikigǎfe nánini xwiyǎfá meárinipǎriri ámá ayo seǎf tǎfáminini uowárimǎfáriní.

³⁶ Nepa seararijnini, 'Oxǎf apǎxf agwǎf ríná njweagǎfáyǎné amǎpi nionini seararijná rǎpǎf nǎseameanǎfáriní.' seararijnini.

Jerusaremi njweáyǎf nánini rǎjǎfpi nánini.

³⁷ Jerusaremi njweáyǎf wǎf rókiamoarigǎfáwami pikiro ámá Gorixó seyñné tñnjǎf e nánini uowárenapinjowami sfñá nearo pikiro yarigǎfáyǎné, nionini karǎkarǎf xiná miá iwǎfóyó inimini mǎmeámǎf yarijnǎpa nionini eni axǎfpi seaiminiri yarǎfá seyñné mǎseaimónariní.

³⁸ Arǎfá époyi. Gorixó yeáyǎf nǎseayimixemearǎfá anjǎf seyñné njweaaniri egǎfe rǎxa anipá imónijoi.

³⁹ Ayǎf rǎpǎf nánini seararijnini. 'Seyñné nionini sijnwǎf mǎnanini néfasáná re rǎpǎfǎfá nánini nanipǎrǎfáriní, "Ámináo uowárenapáná weapinǎfomini yayǎf seáyi e oumeaneyi." rǎpǎfǎfá nánini sijnwǎf nanipǎrǎfáriní.' seararijnini." urijniginí.

24

"Anjǎf rǎdiyowá yarigǎfáwá ikwierómioanǎfáriní." urijnǎf nánini.

¹ Jisaso anjǎf rǎdiyowá yarigǎfáwámǎf dání nǎpeyearǎf warǎfá xegǎf wiepǎsarinjowa anjǎf Gorixó nánini e mǎrinijnijǎf awiaxǎf enjagi "Jisaso piránijñf sijnwǎf owini." nijaiwiro árxá wianíro báná

² o re urijniginí, "Soyñné sfñá anjǎf tǎfǎf nǎfni sijnwǎf rǎwinarinjoi? Nepa seararijnini. Rǎfǎfó sfñá kikírónijñf rǎpiyǎf wó wómi seáyi e ikwiárininǎfámani. Sfñá ikwǎkweyárinijñf rǎpǎf nǎfni ikwierómioanǎfáriní." urijniginí.

Xeanijñf iwamó wimeanǎfápi nánini urijnǎf nánini.

³ E nurimini nuri dǎfǎf mǎnjǎf Oripiyo nijyiri e éf njweanáná wiepǎsarinjowa Jisaso xegǎfpi njweanagǎf nǎwiníro anjǎf e nǎbíro yumǎf yarijnǎf re wigǎfawixiní, "Joxi áwanjǎf nearef. Sfñápi gíná ikwierómioanǎfáriní? Sijnwǎf ayo nǎwinírane 'O rǎxa nǎweapini anjǎf ayorǎfáni?' yaiwirane 'Sǎf yoparǎf rǎxa rǎyirǎfáni?' yaiwirane yanǎfá nánini pí ekijnijǎfó wǎnanǎfáriní? Joxi nearef." urǎgǎfá

⁴ o áwanjǎf nurǎfá re urijniginí, "Ámá wí yapǎf searéwapijǎpǎrǎxiniri dijñf fǎ nixíriro éfirixini.

⁵ Ayǎf rǎpǎf nánini seararijnini. Ámá obaxǎf wo wo nǎbayiro yof nioniyá nǎriníro yapǎf re searéwapijyaníro epǎrǎfáriní, 'Ámá yeáyǎf seayimixemeanǎfá nánini arǎfowayá xwǎf piáxǎfó dání iwíaronǎfóyǎf rarigǎfó imónijnáonirini.' searéwapijyaníro éáná ámá oxǎf apǎxf obaxǎf 'Nepaxini.' nijaiwiro xenjǎfóyó xǎfǎpǎrǎfáriní.

⁶ Soyíné 'Anj nowamini mixí ikwínaroarini.' rinánáyí xwiyíá iminjí 'Anj wimi mixí inarího.' rini méánáyí wáyí mepa éfrixini. Mixí ayí xámi niga nurí aiwi sá yoparf Jisasoni weapimfáyi sinirini.

⁷ Ámá gwí wirí nwiápínimearo winiyí tñni mixí iníro ero mixí ináyí wí nwiápínimearo winiyí tñni mixí iníro ero anj wiyí wíyo poboní eri anj wami agwí nani íkeamóniro epírfáriní.

⁸ Api nípiní e imónaríngagi nwiniríná re yaiwífríxini, 'Rfwená xwé enfa nani iwamfó riyí riyarini? Oyini.' yaiwífríxini. Apixí niaíwí xirítmínirí nerfíná dñj re yaiwiarígíapa, 'Rfwená ríninjí xwé nimínirí nani iwamfó riniarini? Oyini.' yaiwiarígíapa soyíné ení nioní rarínjapi imónaríngagi nwiniríná re yaiwífríxini, 'Rfwená xeaninjí xwé neaimenáfáfaní?' yaiwífríxini.

⁹ Iná soyíné ámá wí fá níseaxero xeaninjí seaikáiro seapíkiro epírfá nani ámá wíyo miní wipírfáriní. Ámá gwí rixí wirí wirími dñj nñni soyíné nioní níxídaríngagá nani símf tñni seaipírfáriní.

¹⁰ E seaiaríná ámá obaxí nioní níxídaríngagí ríwí nínimoro wigí winiyí Jisasoni níxídaríngagí nani ámáyo míyí uríro ayí tñni símf tñni iníro epírfáriní.

¹¹ Ámá wí nwiápínimearo mimóní wíá rókiamoarígíáwa nimóniro ámá oxí apixí obaxíyo yapí wíwapíyipírfáriní.

¹² Ámá rikíkírfó niga upírfá enjagi nani ámá obaxí wíyo wá níwianirí arírá wiarígíápi pñni wíarípírfáriní.

¹³ E nerí ai gíyí gíyí enj neániro nioní dñj nínikwíroero níxídaríngagíyo sá yoparfíyimi nioní ananí yeáyí uyimíxemeámfáriní.

¹⁴ Xwiyíá yayí seainarínj 'Goríxo xegí xwioxíyo mímeámí nerí seameñweanfá nani segí íwí yarígíápi ríwífmíní nímamoro nísaníro ñweáfrixini.' ríninjípi ámá nioní níxídaríngagíyo nuro ámá gwí wirí wirí níyoní xwíá ríri nírimíní amí gími ñweagíáyo wáfi nurímemáná enjáná sá yoparfíyi imónínfáriní.

Xeaninjí ríá tñj wímeanfápi nani uríngí nánirini.

¹⁵ "Soyíné wíá rókiamoagí Daniero nírirí eanjípi ámá sípi seaikáirího anj awawá Goríxoyá ñwíá ikwíronínjfwámí xórórfí nerí xwiríá ikixéagí níwíniríná —Ámá gíyíné xwiyíá rípi fá rófáyíne, dñj píranínj moríni.

¹⁶ E níwíniríná Judia píropenísfíyo ñweagíáyi dfwíyo nani éf yífríxini.

¹⁷ Ámá gíyí gíyí anj waiwíyo nípeyíro seáyífmíní ikwíronínjfwámí níñwearoná 'Sípi neaikáirího ríxa ñwíá imóníne xwiríá ikixearini.' rínaríngagá aríá níwiríná síní mepa éfrixini. Nwiápínimeámáná amípi ínimi ikwíronínjfwámí wenjípí míeaníro nani níwepíníro mípáwípa sa níwepíníro dfwíyo nani anj éf yífríxini.

¹⁸ Ámá aiwá omíníyo yarígíáyi ení aríá e níwiríná amí iyíá meaníro nani anj e nani mupa sa dfwíyo nani éf yífríxini.

¹⁹ Iná apixí niaíwí agwí egííwa tñni síní niaíwí amínj narígííwa tñni anj éf upaxí mimóníngagí nani aweyí! Aríge nero dfwíyo nani anj éf yipírfáfaní? Oweoi.

²⁰ Anj éf mupaxí neaimónínjínirí Goríxomí ríxínj re urífríxini, 'Iná imínj mírípa éwínjgíni. Sabarfá ení mimónípa éwínjgíni.' urífríxini.

²¹ Ayí rípi nani seararínjini. Goríxo xwíá imíxírí anjána imíxírí enje dani ámá xeaninjí nímogá bagíá aiwí sípi seaikáirího ñwíá imóníne xwiríá ikixéáná xeaninjí ríá tñj seaimeanfáriní. Xeaninjí iná imónínfá rípi tñni amí wí xíxeni imónínfá meníni.

²² Goríxo xeaninjí imónínfá api nani 'Anjíní pñni owiáriní.' míyaiwíarípa nerí síñwíríyí, ámá wíyo yeáyí uyimíxemeapaxímaní. Ámá xfo eyíróarínj enjagi nani xeaninjí api nani 'Anjíní anípa oimóníni.' rínfáriní.

²³ Iná ámá wí 'Síñwí wínípoi. Yeáyí neayimíxemeanfá nani aríowayá xwíá píaxíyo dani iwíaronfoyi raríñwáo ríworíní.' re searánáraní, wí 'Jííworíní.' searánáraní, aríá míwípa éfrixini.

²⁴ Ayí rípi nani seararínjini. Ámá wa nwiápínimearo 'Oxí apixí Goríxo eyíróarínjíyo yapí wíwapíyipaxí ríá imóníni?' níyaiwíro yapí wíwapíyaníro nani wí 'Kíraisoi, aríowayá xwíá píaxíyo dani iwíaronfoyi raríngó, ayí nioníriní.' ríro wí 'Wíá rókiamoarínjóníriní.' ríro nero emímf xwé ámá síñwí míwínarígíápi ero ayí ríwamónípaxí bí ero epírfáriní.

²⁵ Píranínj aríá mónípoi. Amípi ríwéná imónínfápi nani ríxa áwanj seararíngagí yapí seaíwapíyipífríxínirí nani dñj nímore éfrixini.

²⁶ Nioní ríxa píranínj áwanj searfá enjagi nani ámá wí 'Aríá époi. O ámá nani dñj meñe jíamí ñweani.' searáná soyíné aríá níwíro mupa éfrixini. Wí 'Aríá époi. O anjyo ná ínimi yumí ñweani.' searáná aríá míwípa éfrixini.

27 Ámá imóninjáoní nîweapîríná ápiawí neríná anj íkwíróniñjî nîmîni wíá ókiariñjîpa nionî enî wíá nókia weapîmfá enjagî nánî ámá wí 'O yumí e ñweani.' searánáyí, arfá mîwîpa éfrixîni." nurîri

28 awa re oyaiwîpoyîni, "Nionî weapîmfáe nánî ámá áwanj wí rîpaxî menîni. Ámá nîni sîñwí nanîpîrfárinî." oyaiwîpoyîni ewayí ikaxî rîpi urîñinigîni, "Nanjwí piyî weñe apurî obaxî pénarîñjîrinî." urîñinigîni.

Ámá imóninjô weapînfápi nánîrinî.

29 Ámî re urîñinigîni, "E nerî aí xeanîñjî apî nîni rîxa nîseaímeámáná enjáná apaxî mé sogwí sfá yinîri emá wíá mónîpa erî sîñjî anjnamî dánî exweánowirî erî amîpî enjî eánîñjî anjnamî enjîfí úpiyinîri erî rîxa nemáná enjáná

30 nionî ekîyinîñjî nîga nîweapîri ámá nîyonî sîñjîni wimónáná ámá gwí arfî arî nîni ámá imóninjáonî níkwîni gî enjî eánîñjî tîni anjî pîrfîyo dánî agwí tîni weaparîñjagî sîñwí nînanîróná ñwí eapîrfárinî.

31 E yaríná pékákî aga enjî tîni rîñfagî nionî gî anjîñajowa ámá oxî apîxfî Gorîxo eyíroárinjîfí xwíá rîri nîrimîni amî gîmî ñweagfáyo wirîmeapîri urowárimfárinî.

Ewayí ikaxî íkíá pikîna nánîrinî.

32 "Soyíné ewayí ikaxî íkíá pikîna nánî rîñîñjîpî nánî dîñjî nîmoro nîjîfá imónîpoyî. Íkíá pikîna mîmîñwí neánowimáná ámî iniñgî sîxî nîni rîxa mîñjî ináná, 'Rîxa xwîogwírfanî?' yaiwiarîgîfárinî.

33 Sîñwí e nîwîniro yaiwiarîgîfápa nionî seararîñjáyî nîni imónarîñjagî nîwîni ríná re yaiwírfîxîni, 'O nîweapîni nánî rîxa fíwî éniñjî rîrónapîni? Oyîni.' yaiwírfîxîni.

34 Nepa seararîñjîni. Ámá ríná ñweagfáyîfné wiyíné sîni mîpé ñweañáná amîpî nionî seararîñjîpî nîmónînfárinî.

35 Anjîna tîni xwíá rî tîni anîpá imónînfá enjagî aiwî xwíyífá nionîyá wí surfíá imónînfámani.

"Nionî weapîmfáyî nánî ámá wo nîjîfámani." urîñjî nánîrinî.

36 "Nionî ámî gínî gíná nîweapîmfá nánîyífí ámá nîni aiwî wo nîjîfá mimónîni. Anjîñajfí aiwî nionî aiwî nîjîfá mimónîñwîni. Sa gî áponî nîjîfárinî.

37 Ámá imóninjáonî ámî weapáná ámá Nowao tîñîná yagîfápa axîpî yarîñjagfá wîni mfárinî.

38 Iniñgî waxî sîni nîróga mîwîápîni meapa enjáná ayí sfá Nowao sîpîxfîyo páwînfé nánîni re néra ugáfîwîxîni. 'Gorîxo iniñgî waxî tîni xwírfá wí neaikîxenfámani.' nîyaiwîro aiwá nîro iniñgî nîro néra nuro apîxfî nîñjwîrâra uro nîmeáa uro néra núisáná

39 'Pî pí neaímeanfárfanî?' nîyaiwí néra waríná iniñgî waxî nîmárómî urîñinigîni. Ámá imóninjáonî ámî nîweapîríná ámá maiwí axîpî e néra warîñjagfá wîmeámfárinî.

40 Sfá nionî weapîmfáyîmî ámá waú, aiwá omîñjîyo yarîgífwá gî anjîñajowa wíomî nîwîrîmearo aí wíomî e wáripîrfárinî.

41 Apîxfî wípaú enî pîrawá yunî ikîxémî yaríná wíimî nîwîrîmearo wíimî e wáripîrfárinî.

42 Ayînánî soyíné awîniñjî ñweapîni. Dîxfî Ámînáonî bîmfá nánî soyíné majfá imónîñjagfá nánî dîñjî tîni ñweárfîxîni.

43 Ewayí ikaxî rîpi nánî enî dîñjî mópoyî. Ámá wo, anjî xiáwo 'fwí meaarîño sfá rîyimî ríná bîni rîfenîño?' nîyaiwîrî sîñwîrîyí, awí nîñweapîfná xe níkwîri opáwîni rî sîñwí wîni mîni rî enjîmanî.

44 Ámá imóninjáonî weapîmfáyî nánî enî soyíné sîni majfá enjagfá nánî awîniñjî ñweárfîxîni." urîñinigîni.

Ewayí ikaxî bosîwo nánîrinî.

45 Ísaso ewayí ikaxî ámî bî urîmîni rî nánî yarîñjî re wîñîñigîni, "Omîñjî wîiarîñjîfí wo xegfî bosoyá manjî arfá nîwîri dîñjî neñwîperî nerínáyí arîge imónîni? O re imónîni. O omîñjî rîpî nánî bosîwo oimónîri xegfî bosî rîpeañorîni. O xegfî bosoyá omîñjî wîiarîgîfáyo umeirî aiwá yanjî umeirî yarîñjorîni.

46 Boso amî dánî níbîri xegfî bosîwo rîpeañî xámî yagîpa axîpî píránîñjî yarîñjagî nîwîni rínáyí, bosîwo yayfî owîni.

47 Nepa seararîñjîni. O píránîñjî yarîñjagî nîwîni rínáyí, xegfî omîñjî nîni enî menfa nánî rîpeañfárinî.

48 E nerî aiwî bosîwífí axo 'Gí bosî yapapîni bîni menîño.' nîyaiwîrî
49 xegfî omîñjî anî wîiarîgîfáwamî iwanjî nîméperî ámá papîkî yarîgífá wa tîni iniñgî nîro aiwá nîro néra nurfá

⁵⁰ ‘Boso s’á riyimi n’bini+men+hoj.’ n’yaiwiri yariñy’f wiyimi, s’á x’fo bini+iyimi maj’á nimón’ri yariñy’fimi boso rixa n’irémón’p’ri re win’f’riñt.

⁵¹ Omí m’ñj’f n’wák’wiri ámá nan’f ero sip’í ero yari’g’fáy’f t’ñj’f e w’arin’f’riñt. E r’ñj’ñj’f xwé winar’f’ná ñw’f earo mag’í irón’ro ep’r’f’er’f’riñt.” Jisaso eway’f xwiy’fá e ur’ñj’ñig’f’ni.

25

Eway’f ikax’f apix’f apiyá wé wúkaú nán’riñt.

¹ Jisaso eway’f xwiy’fá re ur’ñj’ñig’f’ni, “Ámá ‘Gorixo x’fo xeg’f xwiox’fyo m’imeám’f ner’i oneamer’wean’f.’ yaiw’í’fáy’f apix’f apiyá wé wúkaú riwán’ñj’f imón’hoj’. Íwa ‘Neg’f ámá o xeg’f apix’f s’ñj’f mean’im’i n’wir’ímiaum’i bini+hoj.’ r’ñf’agi ar’fá n’wiwo ó’f e oneair’imearon’ri wig’f ramix’f xixeg’f’ni n’imixáróm’i nuro ó’f e wen’ñj’f nero ñweag’f’war’f’ni.

² Apix’f wé ná wún’i iwa maj’imaj’fá ikárin’ig’f’war’f’ni. Wé w’úm’i dán’j’f wíwa d’ñj’f pírán’ñj’f mog’f’war’f’ni.

³ Maj’imaj’fá ikárin’íwa ramix’f n’imaxir’f’ná piur’f six’f m’imaxir’f’ig’f’war’f’ni.

⁴ D’ñj’f pírán’ñj’f mófiwa ramix’f n’imaxir’f’ná piur’f six’f en’i xixeg’f’ni maxir’f’ig’f’war’f’ni.

⁵ Íwa wen’ñj’f ner’i ñweañáná apix’f s’ñj’f meano s’in’i s’fá órip’f’ñj’f yar’f’ná íwa sá niówá’f’f nero rixa sá wen’áná

⁶ rixa ári+weg’f imónáná r’faiwá re r’ñj’ñj’ñig’f’ni, ‘Wen’ñj’f époy’f. Apix’f s’ñj’f meáo rixa iwo bar’f’ni. Sey’f’né ó’f e wir’ímén’ap’f’poy’f.’ r’ñf’agi ar’fá n’wiwo

⁷ apix’f apiyá níwan’i n’wiáp’f’ñj’f mearo ramix’f ápiáw’f xwé owen’ri’f f’á n’ik’in’im’ix’imáná

⁸ maj’fá ikárin’íwa wig’f piur’f yeáy’f ner’i ramix’f supárar’ñj’ag’f n’w’in’ro d’ñj’f pírán’ñj’f mófiwam’i re ur’ig’fawix’f’ni, ‘Neg’f ramix’f supár’im’ñj’ri’f yariñj’ag’f nán’i seway’f’né piur’f b’i neaiap’f’poy’f.’ ur’f’ag’fá aiw’f

⁹ íwa re ur’ig’fawix’f’ni, ‘Oweoi, piur’f newanéyá ramix’f seway’f’néyá t’f’ni newanéyá t’f’ni xixen’i mimón’ni. Newanéyá en’i supár’im’ñj’ni. Seway’f’né nuro seg’f en’i s’it’iwá an’f’yo ámá piur’f b’f yari’g’fáyo b’f époy’f.’ ur’f’ag’fá

¹⁰ maj’imaj’fá ikárin’íwa piur’f b’f yan’ro nán’i úaná ámá apix’f s’ñj’f meáo n’b’ri’f apiyá wíwa pírán’ñj’f nimix’f’ni’f wen’ñj’f nero ñweag’f’íwa o t’f’ni ner’imeán’im’i an’f’ aiwá apix’f mean’i nán’i imixár’f’f nán’i nuro an’f’yo páwíáná ówan’f’f yár’ñj’ñig’f’ni.

¹¹ Ówan’f’f rixa n’iyár’ñj’imáná en’áná apiyá piur’f b’f yan’ro úf’íwa n’b’iro bíar’f’wám’i dán’i re ur’ig’fawix’f’ni, ‘Ámin’áo+x’f’ni, Ámin’áo+x’f’ni, newané ówan’f’f neaf’kwíomea’f.’ ur’f’ag’fá aí

¹² o re ur’ñj’ñig’f’ni, ‘Nion’i nepa searar’ñj’ñt. Nion’i seway’f’né nán’i maj’f’on’r’f’ñt.’ ur’ñj’ñig’f’ni.” Jisaso eway’f xwiy’fá e nur’ri’f

¹³ re ur’ñj’ñig’f’ni, “S’fá nion’i weap’f’im’fáyi soy’f’né maj’fá en’ag’f’f nán’i pírán’ñj’f wen’ñj’f nero aw’ñj’ñj’f ñweá’f’r’f’ñt.

Eway’f ikax’f om’ñj’f wiir’ig’f’fá wau’f wo nán’riñt.

¹⁴ “Ay’f r’ip’f nán’i ‘Aw’ín’ñj’f ñweá’f’r’f’ñt.’ searar’ñj’ñt. Nion’i ám’i n’weap’f’r’f’ná ámá nion’i n’ix’f’dar’ig’f’fáyo wig’f niar’ig’f’f’p’f xixen’i wiim’fá en’ag’f’f nán’i nion’i ámá am’p’í m’imúrón’ñj’f rón’ñj’f imón’ñj’ñt. O xeg’f an’f’ wíyo ur’f’naum’f’ñj’f ner’f’ná ámá x’ínáiwán’ñj’f nimón’ro om’ñj’f wiir’ig’f’fawam’i ‘E’ñt.’ nur’ri’f xeg’f iy’fá f’á n’igw’f am’p’í pírán’ñj’f umeip’f’r’f’f nán’i yan’f’f n’wir’f’f’ná

¹⁵ om’ñj’f xixen’i epaxowa en’ag’f’f n’w’in’ri’f wom’i n’igw’f K5,000 m’ñt’f wir’i wom’i K2,000 m’ñt’f wir’i wom’i K1,000 m’ñt’f wir’i nemo an’f’ wíyo ur’f’naum’f’ñj’f ur’ñj’ñig’f’ni.

¹⁶ N’igw’f K5,000 wío apax’f mé nur’f n’igw’f ap’f t’f’ni om’ñj’f ner’f’ná sayá nimix’f’ri’f ám’i K5,000 b’f sayá imix’ñj’ñig’f’ni.

¹⁷ N’igw’f K2,000 wío en’i n’igw’f ap’f t’f’ni om’ñj’f ner’f’ná ám’i K2,000 b’f sayá imix’ñj’ñig’f’ni.

¹⁸ E ner’f aí n’igw’f K1,000 wío n’igw’f ap’f n’imeám’i nur’f m’ín’ñj’w’f n’r’f’p’imáná m’iraxwoyá n’igw’f p’ñf e t’ñj’ñig’f’ni.

¹⁹ M’iraxwo an’f’ wíyo ur’f’naum’f’ñj’f wago nemé’sáná ám’i n’b’ri’f ‘G’f n’igw’f rixa sayá nim’ixa ug’f’ar’fan’f? S’ñj’w’f ow’in’im’ñt.’ n’yaiwiri’f ‘G’f om’ñj’f niar’ig’f’fá n’igw’f win’áwa ob’f’poy’f.’ ráná

²⁰ ámá n’igw’f K5,000 win’o n’igw’f x’fo win’j’p’f t’f’ni n’igw’f K5,000 x’fo sayá imix’ñj’ñj’p’f t’f’ni n’imeám’i n’b’ri’f s’iwá n’wir’f’f re ur’ñj’ñig’f’ni, ‘M’iraxwe, jox’f xám’i K5,000 niap’ñj’ñj’p’f ám’i nion’i sayá nimix’f’r’f’ná K5,000 ám’i b’f imix’ñj’f r’ip’f s’ñj’w’f w’ñe’f.’ ur’f’agi

²¹ m’iraxwo re ur’ñj’ñig’f’ni, ‘G’f om’ñj’f niar’ñj’ox’f’ni, jox’f om’ñj’f niir’f’ná an’ñj’f min’f nan’f’f niar’ñj’ox’f’ni, jox’f awiax’f é’f’r’f’ni. Om’ñj’f on’im’iá nion’i siap’ñj’áp’f jox’f an’ñj’f min’f pírán’ñj’f niñj’f en’ag’f’f nán’i g’f am’p’í obax’f’yo mer’fá nán’i “Bos’f’wox’f’ni” n’r’f’r’f’f’f or’f’f’p’eám’f’ni. Jox’f n’f’w’iap’f’f’f nion’i t’f’ni naw’ín’f n’ñj’wear’f’ná yay’f nion’i ninar’ñj’f’pa ax’f’p’f yay’f osin’f’ni.’ ur’ñj’ñig’f’ni.

22 Ámá nígwí K2,000 wíño nìbìrì re urìnjìnígìní, 'Míraxwe, joxì K2,000 niapìnjìpì nionì sayá nímìxìríná K2,000 ámì bì rìpì xìrìnjá rìpì sìnjwé wìneé.' uríagì

23 míraxwo re urìnjìnígìní, 'G' omìnjì nìniarìnjoxìní, joxì omìnjì niiríná anìnjì minì nanjì niarìnjoxìní, joxì awìaxí éfìrìní. Omìnjì onìmiá nionì siapìnjìpì joxì anìnjì minì píránjìnjì niinjì enagì nánì g' amìpì obaxíyo merífa nánì "Bosìwoxìní" nìrìrìrì orìrìpéámìní. Joxì n'wìapìrì nionì tìní nawìní nìnjwearíná yayí nionì ninarìnjìpa axìpì yayí osinìní.' urìnjìnígìní.

24 Ámá nígwí K1,000 wíño nìbìrì re urìnjìnígìní, 'Míraxwe, joxì arífa rífa wé rarìnjoxìrìní. Aiwá joxì jìwanìnjoxì iwífa murìje mirì iwí mímó enje mirì yarìnjoxì enagì nánì

25 nionì wáyí nerì nígwí K1,000 joxì niapìnjìpì nìmeámì nurì xwífa weyarìnjàrìní. Sìnjwé wìneé. Dixì nígwìpì rìpìrìní.' uríagì aì

26 míraxwo re urìnjìnígìní, 'G' omìnjì niarìnjì ríwí s'wífa yìnjì roxìní, joxì sipìní enjìrìní. Joxì "Xewanìño iwífa murìje mirì iwí mímó enje mirì yarìnjoxìrìní." nìniawìrì nánì

27 nígwí nionì siapìnjìpì pí nánì nígwí anjìyo mìtìpa enjìrìní. E nìtìrì sìnjwìrìyí, nígwí apì tìní ámì bì seáyì e ikwìarìnjáná meámìrìrì éárìní.' nurìrì

28 wamì re urìnjìnígìní, 'Nígwí K1,000 xìrìnjomì nurápiro K10,000 xìrìnjomì mìnì wípoyì.

29 Ayí rìpì nánì seararìnjìní. Ámá g'iyí g'iyí nionì wìnjìpì píránjìnjì mìmepa nerì kíkífa nerínyí apì aì nurápmífarìní.

30 Omìnjì niarìnjì sipìomì fá nìxero s'á yìnjì b'farìwámìní moaipoyì. S'á yìnjeyí r'ínìnjì ayìkwí m'wìwìnpa enífa enagì nánì ámá ñwé earo magì íróntìro ep'íferìní." Jisaso ewayí xwíyífa e urìnjìnígìní.

Ámá nìyonì mí ómómìxìm'f wìnjìpì nánì urìnjì nánìrìní.

31 Ámì re urìnjìnígìní, "Ámá imónìnjáonì m'xí ináyí nìmónìrì ník'ínìmáná g' anjìnajowa tìní nawìní xìx'íeánìnjì nìga nìwepàrane íkwianjwé ámáyo mí ómómìxìm'f emífanamì éf ñweááná

32 ámá gwí wírí wírì t'ínì g' s'ímìmanjìmìní awì eaarìp'ífarìní. Awì eaaráná nionì ámá sipìsipì mearìg'ífa wá sipìsipì t'ínì memé t'ínì neyíro sipìsipì m'ídánì memé m'ídánì wárarìg'ífa ámáyo axìpì e neyíro m'ídám'ídánì n'wáarìr'íná

33 sipìsipì wé náúmìní wáarìrì memé onamìnjùmìní wáarìrì em'ífarìní.

34 E nemáná m'xí ináyonì wé náúmìní nìnjweag'íyo re urìm'ífarìní, 'Ámá g' ápo píránjìnjì seamìx'íyíné n'wìapìro oyá xwìox'íyo ñweápoyì. Anjì o xw'íarì im'ìx'ìrì anjìna im'ìx'ìrì enje dánì sey'íné nánì wé roárìje n'wìapìro ñweápoyì.

35 Ayí rìpì nánì seararìnjìní. Nionì agwí niar'íná sey'íné aiwá bì niapag'ífarìní. Inìg'f nánì nínáná inìg'f bì niapag'ífarìní. Nionì anjì m'ídánjónì enjáná sey'íné nìnjipemeámì wag'ífarìní.

36 Iyá mayonì enjáná bì nìpárag'ífarìní. Sím'ìx'f yar'íná sey'íné nìbìro nìmenjweaag'ífarìní. Gw'f anjìyo ñweanáná sey'íné xwíyífa nìnjwénapag'ífarìní.' urìm'ífarìní.

37 E uráná ámá wé rónìg'íyí re n'ìrìp'ífarìní, 'Ámìnáoxìní, gíná agwí nánì yar'íná s'ìnjw'f n'ranìrane aiwá siapagwárìní? Gíná inìg'f nánì sináná inìg'f siapagwárìní?

38 Gíná joxì anjì m'ídánjox'ínìnjì imónìnjáná nìsipemeámì wagwárìní? Gíná iyá mayoxì emearìnjagì n'ranìrane iyá rìpáragwárìní?

39 Gíná joxì s'ím'ìx'f yarìnjagì r'menjweaagwárìní? Gíná gw'f anjìyo ñweanáná xwíyífa r'ìnjwénapagwárìní?' n'ráná

40 m'ìx'f ináyonì re urìm'ífarìní, 'Nepa seararìnjìní, "Sey'íné ámá nionì g'f imónìg'ífa t'íyo sipì apiamì aiw'f ar'íra n'wìrì e n'wìr'ínáyí ayí nion'ínìnjì niag'fawìx'ínì." seararìnjìní.' urìm'ífarìní.

41 E nurìmáná wé onamìnjùmìní nìnjweag'íyo re urìm'ífarìní, 'Gorìxo nánì ram'ìx'ínìg'íyíné p'f n'niwìarìmì nuro r'ífa anjìnjì wearìnjì x'fo obo t'ínì anjìnaj'f x'fomì íw'f wìk'arìg'ífa t'ínì nánì im'ìx'arìnj'f r'ímì nánì úpoyì.

42 Ayí rìpì nánì seararìnjìní. Nionì agwí nánì yar'íná sey'íné aiwá bì m'niapag'ífarìní. Inìg'f nánì nínáná bì m'niapag'ífarìní.

43 Anjì m'ídánjónì enjáná nìnjipemeámì wag'ífanamì. Iyá mayonì emear'íná iyá bì m'niapag'ífarìní. Sím'ìx'f wejáná m'ni-menjweaag'ífarìní. Gw'f anjìyo ñweanáná xwíyífa m'ni-njwénapag'ífarìní.' uráná

44 wìwanìnj'f re n'ìrìp'ífarìní, 'Ámìnáoxì gíná joxì agwí nánì erì inìg'f nánì sinìrì anjì m'ídánjoxì imónìrì iyá mayoxì erì s'ím'ìx'f werì gw'f anjìyo ñwearì yarìnjagì nene s'ìnjw'f n'ranìrane ar'íra m'ìsipa yagwárìní?' n'ráná

45 ayo re urìm'ífarìní, 'Nepa seararìnjìní. Sey'íné ámá nionì g'f imónìg'ífa t'íyo sipì apiamì aiw'f ar'íra m'wìpa ner'ínáyí ayí nionì en'ínìnjì niag'fawìx'ínì.' uráná

46 ayí r'ínìnjì anjìnjì wìwìne nánì up'ífarìní. E nerì aì wé rónìg'íyí d'ìnjì n'nyìm'ìnjìpì t'íg'íyí ñjwep'ífe nánì up'ífarìní." urìnjìnígìní.

26

Jisaso nani mekax megfa nani rini.

¹ Jisaso xwiyfa api nipi ni nurifisana xegf wiep sarinowami re uriniginini,
² “Soyine nijfari ni. Rixa sfa wiyau oranana sfa Gorixoya aninajo negf arfowami mipiki muronfyi —Enina sfa ayi Judayo Isipiyf mxf inayo fa xenwirarinana Gorixo niaiwf xamijf nyoni opikimiri aninajf oyao uowarinjf aiwi Judayf o njwf ikaxf urinjpi tni xixeni nero bisferfa yisf mayf urapi nimxiro nniro sipisipf mia nipi kiro owanjyof ragf xope yarfaj enajf nani aninajo ayo muroniginini. Ayinani xwiogwf o o pweana sipisipf mia nipi kiro bisferfa yisf mayf urapi nimxiro narigfari ni. “Sfa ayi imonana wa ama imonijoni fa ninixero emayf ikfayo oyekwiroarfpoyniri mni nwiwifraoi.” uriniginini.

³ Ina apaxipanjf imonigfa xweowa tni Judayf wigf aminaoowa tni awa nerimeaniro anj apaxipanjf imonigfawami seayf e imonijof, xegf yof Kaiapasoyf rini jofayao awi neanro

⁴ mekaxf re megfawixini, “Jisasomi pikianiyf yumfi arige nerane fa xiranirewini?” mekaxf e nimerona

⁵ re nira ugfawixini, “None amayo mxf emxamoanigini. Aiwa sfa Gorixo negf arfowami mipiki muronfyi nani imixarfa fa mxi ripa oyaneyi.” rinigfawixini.

Jisasomi werix nanj bi iwaymonj nani rini.

⁶ Jisaso anj Betani jweanana anj ama peyiyf yago Saimonoyao jweanana
⁷ apixf wi werixf dnj nanj e arinjf sixf wa —Sixf awa nigwf aga xwe ronjwarini. Awa nimeami nibiri o aiwa nimeanri jweanana i omi mni jyo iwaymonjiginini.

⁸ Iwaymogat wiep sarinowa sijnwf e niwiniro imi wikf dnj niwiiwiro re rinigfawixini, “Werixf dnj nanj e arinjf api nigwf xwe ronjpi pi nani xwirfa iki xearini?”

⁹ Werixf api nigwf nani bi nerane sijnwiriyf, nigwf xwe nimearfa ama uyipeayfo arira niwirane mni wipaxf rini.” rinarinagfa

¹⁰ Jisaso sijnwf e niwiniro re uriniginini, “I ayf nanj niarinjagf nani pi nani ayf wi rarijof?”

¹¹ Ayf ripi nani seararinini, ‘Ama uyipeayf soyine tni inina jweapirfa enajf nani rfwena ai arira wipaxf rini. E nerf ai nionf inina soyine tni jweamfamant.’ seararinini.

¹² I werixf api nionf niwiyamorfina ayf xwf niwepirf rini nani iwamfo nimixarini.

¹³ Nepa seararinini. Xwf riri nrimini ami gimf xwiyfa nionf nani yayf seainarinjpi waf nemero nurimerfa apixf ri nionf werixf dnj nanj e arinjf rpi niwaymofpi nani eni repiyf wiana ‘Jisasomi apixf wi e iyi renjiginini?’ yaiwipirfari ni.” uriniginini.

Judasog nigwf meamiri miyf urinj nani rini.

¹⁴ E urana Isikariotf dnj Judasog apaxipanjf imonigfa xweowa tnfj e nani nuri

¹⁵ re uriniginini, “Nionf Jisaso nani miyf searanyf soyine ‘Omi pi wianfwini.’ seaimonarini?” urfagf nigwf siripa 30 fayo niroaro re urigfawixini, “Rpi siapanfwini.” urana

¹⁶ o e dani “Xegfp jweanana pasa umemi nani sijnwf owinaxfdimemini.” niyiwiri e enjiginini.

Wiep sarinowa tni aiwa Aninajo Muronfyi nani nigfa nani rini.

¹⁷ Sfa iwamfo Judayf bisferfa yisf mayf urapi nimxiro narigfayf iwamfoyi imonana wiep sarinowa Jisasomi nibiro re urigfawixini, “Ge nurane aiwa Aninajo Neamuronfyimf nani yeaanarinjwapi joxf tni nani imixanirewini?” urfagfa

¹⁸ o wiep sarinjyf waumi re uriniginini, “Awagwi Jerusalemf nani nuri ama nionf e arinjoni niwimearfa re uripiyf, ‘Yegf yearwapjarijof re rjof, ‘Nionf xeaninjf nipf rini anjw ayorini. Gf wiep sarinowa tni joxiyf anjyof aiwa Aninajo negf arfowami mipiki wiarf Muronfyi nani nanfwini.’ rjof.’ uripiyf.” uowarfagf

¹⁹ wiep sarinowau nuri Jisaso urfpa axfpi neri sfa Aninajo Muronfyi nani sipisipf mia wo nipi kiro riyamf egfisinini.

²⁰ Sfaf tni Jisaso xegf wiep sarinjf we wukauf sikwf wau tni nibiro ikwianwifyo ef njwearo

²¹ aiwa awa nimxiro ttipf nni ronana o re uriniginini, “Nepa seararinini. Soyine woxf nionf nani miyf nurifini.” urfagf

²² awa dnj rfaj uxegaf wo wo re nura ugfawixini, “Aminaoxini, nionf nani mriarinjini. Nionf nani mriarinjini.” nura uagfa

²³ o re uriniginini, “Muyo nionf tni axina eagwiarigwifo miyf nurinorini.

²⁴ Ama imonijoni rfwamijf neanri rini jofpa xixeni nipf rini aiwa ama nionf nani miyf nurini pasa nimenog Gorixo xeaninjf rfaj tnfj winfa enajf nani aweyi. Xinaf omi mxi ripa

neri sijnwiriya, rinihi Gorixo winiapi winimniri eni menjagi nani nanj imonimniri enini.” urfagi

²⁵ Judaso, miya urino re uriniginini, “Nirewapiyarinoxini, ‘Aga nionimani.’ nimonarini.” urfagi Jisaso re uriniginini, “Jiwaninoxini ai ninarinini.” uriniginini.

“Ripi gi wararini. Gi ragirini.” uriniginini.

²⁶ Jisaso awa sini aiwa ninirona biskeria bi nimeari api nani Gorixomi yayi niwiri kwikwirimi neri wiep sarinowami mni niwiri re uriniginini, “Ripi ayi gi wararini. Ninirapiro nfoyi.” nurimi

²⁷⁻²⁸ kapixi inigi waini inihwa nimeari Gorixomi yayi niwimana awami mni niwiri re uriniginini, “Noyfne ni riva nfoyi. Ayi rpi nani seararinini. Nioni ama nni nani nipiki ana ragi nioniya xwifayo pwarinagi niwinirina re yaiwipiraoi, ‘Xwifaya sijn reorarijpi rixa yoxafinij yipamojoi. Nene iwari yarijwapi yokwarimi neaini nani rfa enoi?’ yaiwipiraoi.

²⁹ E neri ai re seararinini, ‘Nioni re dani inigi waini ami wi mni nera nusana gi apo xfo xegi xwioxo mmeami niseairi seamenjeanfe dani ami nioni tni nawini anani naniwarini.’ seararinini.” nurimi

³⁰ sonj Gorixomi yayi umeanro nrimowa nipeyaro dwi Oripipami nani yigawixini.

Pitao “Nisiepismoarimi ef umimeini.” uriniginini.

³¹ Jisaso wiep sarinowami re uriniginini, “Sfa riyimi sofyne noyfneni nniepismoarimi upiraoi. Rifwanihi neanri ewayi xwifaya sofyne nani re rininipi, ‘Gorixonini sipisipi xiawomi pikioreawarana sipisipi ami ami uminirini.’ rininipi xixeni imonini nani nioni nniepismoarimi ef upiraoi.

³² Nioni nniipikiro ai nioni Gorixoya dinjyo dani niwipinimeamana Gariri ppropensifo nani xami yimarinini.” urfagi ai

³³ Pitao re uriniginini, “Ama wa nowani nisiepismoarimi uagfa aiwi nioni wi nisiepismoarimi ef umimeini.” urfagi

³⁴ Jisaso re uriniginini, “Nepa rinarinini. Sfa riyimi ariwegimi karfkar sini rfaiwa mriarinana joxi nioni nani ripiau rpi re nuririni, ‘Nioni o nani majarinini.’ nuririni.” urfagi

³⁵ Pitao re uriniginini, “Nioni eni joxi tni nniipikiro aiwi ‘O nani nioni majarinini.’ wi rimimeini.” nurimi wiep sarinij wfa eni axipini e nura ugawixini.

Gesemani dani Gorixomi xwifaya uriniginini.

³⁶ Jisaso awa tni omihij ojikwi Gesemaniy rinihe nremoro re uriniginini, “Sofyne re njeanana nioni dae nuri Gorixomi xwifaya ririmi wimfani.” nurimi

³⁷ Pitaomi tni Sebediomi xewaxowaumi tni niwiri meami nuri dinj rfa uxearinagi ³⁸ awami re uriniginini, “Nioni dinj rfa nixearinagi nani rixa nipepaxi niarinini. Sofyne re niweamana nioni tni nawini awi onjeaneyi.” nurimi

³⁹ niwarimi bi onmiapi nuri smimanjinini nipikinimeari Gorixomi rixinij nuririna re uriniginini, “Gi apoxini, anani e epaxi enanayi, xeaninij nioni nimeanifi kapixi nioni ninihinij imonihwa anani ninirapiri emi miwayimorireini? Nioni e rinarinij aiwi dinj nioniyayo mixidi joxiyayo xidei.” nurimi

⁴⁰ wiep sarinowa warfe nani nibiri awa sa wenagfa niwiniri Pitaomi re uriniginini, “Sofyne nioni tni bi onmiapi awi niwearane nawini niwearapaxi riseaimonini?”

⁴¹ Sofyne dinj re niseaimonini aiwi, ‘Jisasomi pi pi wimeagagi aiwi anani nuni xdanwarini.’ niseaimonini aiwi segi wara ef seaiminijoi. Ef miseainipa eni nani awi niwearo Gorixomi rixinij re urfoyi, ‘Awami obo yap owiwarinini sijnw mneanipa ei.’ urfoyi.” nurimi

⁴² ami bi nuri rixinij nuririna re uriniginini, “Gi apoxini, nioni kapixi xeaninij nimeani nani imonihwa mni paxi imoninani, mni mupoxaxi enanayi, joxi simonarinijoi oimonini.” nurimi

⁴³ ami nibiri wenihij efifi wininiginini. Wiep sarinowa sijnw sipixipixi wiarinagi sa riwa wenagfa niwiniri

⁴⁴ ami awami pni niwarimi bi nuri xami xanomi rixinij nuririna urfipa axipi ami nurimi

⁴⁵ nibiri wiep sarinowami re uriniginini, “Sofyne sini kiki fa nero sa riwofyne riwenoi? Arfa renoi? Ama imoninijoni iwari yariyifi pasa nni mero fa nixiripiri rixa iyixini.

⁴⁶ Rixa wiadinimeapoyi. Oweaneyi. Sijnw wifoyi. Pasa nimeni rixa iwo yarinini.” uriniginini.

Jisasomi fa xirigfa nini.

47 Sini e urar'ana re enjiniḡini. Judaso — O wiewisariḡi worini. O ama obaxi apaxipaniḡi imonigfa xweowa tni Judayi mebaowa tni urowar'awa, wigira kira tni iwanj tni nimaximi Judasomi r'w'yo xdig'awa o nipemaximi Jisaso tni e remonapanigini.

48 E niremnapimana of e dani re ur'ipa, "Nioni pasani numeri kiyi miaunana ayi smimajfoni seaiariḡini. Soyine 'O Jisasar'ani?' nyaiwiro fa xir'ixini." ur'ipa

49 Jisasomi niwimear'ana anjini yayi "Gi nirewapiyar'ioxiḡi" nuriri kiyi miaunigini.

50 Kiyi miaunana Jisaso re uriniḡini, "Nigi nikumixiniri emearigw'ioxiḡi, joxi nioni niminiri barinipi rixa rinariḡini?" urana awa miri nibiro omi fa xirigawixini.

51 fa xirar'ana Jisaso tni rog'awa wo xegira kira rejini nimeari apaxipaniḡi imonigfa seayi e imonig'oya omigfa wiiariḡi miji orominiri eyi piri nimoj'kiri arfa miji niwiripiar' mamowariḡini.

52 Arfa miji niwiripiar' mamowar'ana Jisaso re uriniḡini, "Kirapa anjwami ami sixi ikwasearei. Xwiya riniḡi, 'Ama kira fa nimaxiri ama pikianiro emearigfa giyi giyo winiyi eni kira tni pikipir'ini.' riniḡi d'igfa rimoariḡini?"

53 Joxi d'igfa re riyaiwariḡini, 'O xegira xanomi yariḡi niwir'niyi, xano e umini nani anjanj simigfa winarig'awa fa miropaxi wi e bi wi e bi miaurari we wuka s'kw' wau inig'ni murowarenapaxir'ini.' riyaiwariḡini?

54 Oweoi, apo nurowarenapaxi aiwi nioni ani nani yariḡi niwir'niyi, r'wamiḡi nioni nani 'E niwiro pikipir'ini.' niriḡi eanig'ni arige xixeni imonig'oya? E nurimana

55 x'omi fa xiranro biyo re uriniḡini, "Soyine ama iw' xaurapar'igfa womi fa xiranro nani yariḡi kira kira tni iwanj tni fa nimaximi nioni fa nixiranro r'barig'oya? Sfa ayi ayi nioni anj r'diyowa nani m'iniḡi n'wami n'ig'wami sear'ewapiyar'ig' aiwi soyine wi fa nixiranro eg'amani.

56 E neri ai w' r'okiamog'awa nioni nani niri B'kw'yo eag'ipi xixeni imonig'oya nani soyine e nariḡi." urana wiewisariḡi nowani omi niwiewisamoi'imi e' ug'awixini.

Jisasomi xw'ix'imegfa nanirini.

57 Jisasomi fa xir'iyi omi nime'ra nuro Kaiapasoya anjyo njw' ikaxi eanig'ipi meweg'awa tni Judayi mebaowa tni awi eanarig'fa nani nimeami war'ana

58 Pitao "Jisasomi pi wipir'io?" nyaiwiri na j'ami dani an'axid' niwiera nuni nuri apaxipaniḡi imonig'fa seayi e imonig'oya anj' anj'yo n'pawiri porisowa tni nawini n'weanana

59 apaxipaniḡi imonig'fa xweowa tni Judayi mebaowa nowani tni omi pikipir'ini nani "S'niw' iw' winarog'fa xwiya omi pikipaxi imonig'yi bi ouxekw'mopoyi." nyaiwiro "Xwiya omi uxe'kw'mopaxi bi oimoni." nyaiwiro rayar'ana

60 ama obaxi nibayiro omi n' nuxekw'moro aiwi omi anani pikipaxi wi mimoni nyai'asana wau nibiri

61 omi nuxekw'mori re rig'isixini, "Ama ro re r'ioxiḡi, 'Nioni anj' r'diyowa yariḡi n'p'neari sfa wiyu wiyimini ami m'ir'ipaxoniḡi.' r'ioxiḡi." rig'isixini.

62 E nirimana enana apaxipaniḡi imonig'fa seayi e imonig'oya niw'ip'ini meari re uriniḡini, "Joxini xwiya r'ixekw'moar'ig'fa nani xwiya wi m'ir'ipaxi r'isariḡi? Sini xwiya n'ir'ixekw'mor'ana rariḡi, ayi pi nani rariḡi?" ur'agi ai

63 Jisaso xwiya bi muriniḡini. Xwiya bi murariḡi apaxipaniḡi imonig'fa xweo s'niw' e niw'ini re uriniḡini, "Joxi nepa Kiraisoxi, ama yeayi neayim'xemear'fa nani ar'owaya xw'fa piax'yo dani iwiaron'oyi rariḡi enanayi, nepa n'iw' Gor'ixoyoxi enanayi, Njw' anig' s'ni imonig'oya tni e d'aniḡi niri awanj' nearei." ur'agi

64 Jisaso re uriniḡini, "Oyi, ayi rixa joxi rariḡini. E neri ai re r'ir'ini, 'R'wena seyine ama imonig'oni Gor'ixo enj' sixi eanig'oya we nau'ini n'weanag' s'niw' naniro anjanami dani agwi tni weapar'ig'fa naniro ep'ir'ini.' r'ir'ini." urana

65 Apaxipaniḡi imonig'fa xweo wik' niw'oni xewanig'yo xegira rap'rap' yini n' naxeri amin'owami re uriniḡini, "Ama ro Gor'ixomi xewaxonig'ini rixa omi r'iper'ir' umear'ini. Ama wini wini omi xwiya uxe'kw'mop'ir' bi'paxi mimoni. Ai, o Gor'ixomi r'iper'ir' umear'ana sewanig'oyine rixa arfa wioi.

66 Soyine d'igfa pi yaiwariḡi?" ur'agi awa re urig'awixini, "O r'ip' rixa n'p'kipaxir'ini.' neaimonariḡi." nurimana

67 omi smimaj'yo reanj' ur'iro we amima nemana earo ner'ana wa we piara nup'kak'wiyir'ona

68 re urig'awixini, "Kiraisoxini, d'ixi imonig'yo yeayi uyim'xemear'fa nani ar'owaya xw'fa piax'yo dani iwiaron'oxini, awanj' n'neariri w'fa nearokiamoi. Agwi iwanj' go rear'ini? Iwanj' go rear'ini?" urig'awixini.

Pitao “O nani nioni majfarini.” urijf nani rini.

⁶⁹ Pitao, anj akinjayo inriwami ni nweanomi apixf omijf wiirinjf wi re urinjiginini, “Joxi Gariri ppropenisfyo dafj Jisasoo tfin emearinjf woxirini.” urifagf aiwf

⁷⁰ Pitao “Oweoi.” nuriri “Jixi rarinjyf nani nioni majfarini.” nurimi nurf

⁷¹ fwi akinja tnfj e rojaná ami wi nibiri omi shwf niwiniri ama e nwixapigfayo re urinjiginini, “Áma royf Nasareti dafj Jisasoo tfin emearigfayf worini.” urifagf ai

⁷² Pitao “Oweoi.” nuririna “Xwfa tf tnfj e dani seararinjini. Áma o nani nioni majfarini.” nurimána enána

⁷³ rfwfyo onimiapi e rowapigfayf anwi e nibiro Pitaomi re urigfawixini, “ ‘Xwiyá joxiyá Gariri ppropenisfyo dafjyf rarigfapi axfpi rarinjagi nani joxi ayfya woxirini.’ neaimonarini.” urana

⁷⁴ o sipi ikaxf nimeperi re urinjiginini, “Xwfa tf tnfj e dani re seararinjini, ‘Nepa o nani nioni majfarini.’ seararinjini.” urana re enjiginini. Karfkarf rfaiwa rinjiginini.

⁷⁵ Karfkarf rfaiwa rana ami pne Jisaso urifp “Karfkarf sin rfaiwa mrihaná joxi biaú bi ama wíyo re urifini, ‘O nani nioni majfarini.’ urifini.” urifp dnf niwiniri e dani nipeyarf nwf piyf wrihaninjiginini.

27

Jisasomi Pairato tnfj e warigfa nani rini.

¹ Wifapi tfin apaxfpáninjf imonigfa xweowa tfin Judayf mebaowa tfin Jisasomi nripkipfri nani xwiyfa numearimána

² gwf niyiro nimeami nuro emayf gapimani Pairato tnfj e warigfawixini.

Judaso gwf yaimininjf nani rini.

³ Judaso, Jisasomi miyf urf mebaowa “Jisaso xewanijo rfp nani pkipaxf imonijagi nani emayf opikipoyi.” rarijagfa arfa niwir dnf sifi wiagi nfgwf siripa 30 mini wifapi ami nimeami nurf apaxfpáninjf imonigfa xweowami tfin Judayf mebaowami tfin mini winiri nerina

⁴ re urinjiginini, “Nioni ama fwf bi meomi miyf nuriri nani sifi ikarinfaniginini.” urifagi aif we re urigfawixini, “Jiwanijoxi efp nani none pi nani neararinjini? Jiwanijoxi ikixeni.” urifagfa

⁵ Judaso nfgwfp ridiyowa yarigfiwami e emi nimoanimmo nurf xewanijo gwf yaimininjiginini.

⁶ Judaso peyeana apaxfpáninjf imonigfa xweowa nfgwf api nimearo re rinigfawixini, “Nigwf rfp ama opikipoyiniri wifapi enagi nani nfgwf Gorixo nani anj riwami tarigfapi tfin nawini nkwierorinayf, ayf nripkwin menini.” nriinro

⁷ nfgwf api nani xwiyfa nriinfa nfgwf api nimeami nuro ama midanf imonigfayf xwfa weyiprfa nani xwfa xegf yof Xwafa Sixf Imixarigfayfayf rini rinfpi bf egfawixini.

⁸ Nfgwf ama opikipoyiniri wigfapi tfin xwfa api bf eafga nani yof Ragfpiyf wfragfarinini. Agwi eni sin e nira warijot.

⁹ Awa e eana xwiyfa Gorixoya wfa rokiamoagf Jeremaiao niwuriyiri rfwaminjf enj rpi, “Awa nfgwf 30 Isireriyf ‘Áma wo xegf wo nani miyf nearana wianfwarini.’ rinigfapi nimearo

¹⁰ xwfa xegf yof Xwafa Sixf Imixarigfayfayf rini rinfpi Gorixo sekaxf nri rinfpi tfin xixeni bf nero mini wigfawixini.” Xwiyfa e nriiniri eanrinfpi ina xixeni e imoninjirini.

Pairato Jisasomi yarinjf wiayinjf nani rini.

¹¹ Jisasomi nimeami nuro gapimani Pairato tnfj e mearimona gapimano yarinjf niwiyirina re urinjiginini, “Joxi mixf inayf Judayfayoxirani?” urifagi Jisaso “Joxi e rarinjini.” urinjiginini.

¹² Apaxfpáninjf imonigfa xweowa tfin Judayfya mebaowa tfin xwiyfa obaxf omi ni uxekwmoarijagfa aiwf o xwiyfa xixe uripaxf nimoniri ai bi murinjiginini.

¹³ Xwiyfa bi murf yarijagf Pairato shwf e niwiniri re urinjiginini, “Xwiyfa obaxf ‘Joxini rixekwmoayarigfayo arfa mwiwa riyarinjini?’ nuriri

¹⁴ Jisaso xfomi uxekwmoarigfa bi nani ai xfo bi murf yarijagf niwiniri ududf wininjiginini.

Pairato Jisasomi nikweari warimiri enjpi nani rini.

¹⁵ Sfa Gorixo Judayo mipki wiarf murojyfi imonihana xwiogwf ayf ayo Judayf nuro wigf gwf nweagfa wo nani emayf gapimanomi yarinjf wiana o ayo yayf owimominiri wigf go go nani wimonarinjyf wariagfiri.

16 Iná wigí áamá gwí ñweañ wo Barabaso yí rínño Judayí níní yoí oyá ñijfá imónigfáriní.

17 Ayínání áamá sipfá ayí gapímaní Pairato tññí e awí eánána o re uríññiginí, “Nioní go seawárimíní? Barabaso seawárimíníréiní? Jisaso, áamá Kiraisoyí rarigfó seawárimíníréiní?” uríññiginí.

18 Ayí rípi nání e uríññiginí. O ñijfáriní. Apaxípaníñí imónigfá xwéowa Jisasomí sipí dññí nñwíawiro nání xfo tññí e wárfá nání o ñijfáriní.

19 Rípi nání ení “Jisaso seawárimíníréiní?” uríññiginí. O íkwianjwí xwírixí meariññámí éf ñweañána xiepi Jisaso nání xwíyá re uowárenapiññiginí, “Áríwiyimí áamá o nání oríñá nñwínírná dññí ríá nñxéññiginí. Ayínání áamá wé róníñí omí sipí wí mñwímíxípaní.” uowárfí enjagí o áamá e epíroyí egíáyo “Jisaso seawárimíníréiní?” uríññiginí.

20 E urfagí aiwí wíá moníññimí apaxípaníñí imónigfá xwéowa tññí Judayíyá mebaowa tññí áamá oxí apíxí aiwá apí nání epíroyí egíáyo re uríméfá enjagí nání, “ ‘Barabasomí neawárit.’ uríro ‘Jisasomí opíkípoi.’ uríro éfírxíní.” uríméfá enjagí nání

21 gapímano áamá e epíroyí egíáyo “Ámá rowáu gímíní go seawárimíní?” uráná ayí re urígfawixíní, “Barabaso neawárit.” urfagí

22 Pairato re uríññiginí, “Nioní Jisaso, áamá Kiraisoyí rarigfómí pí wímíñí?” urfagí nññí re urígfawixíní, “Omí íkfáyo seáyi e yekwíroárfpoi.” urfagí

23 o re uríññiginí, “Pí nání? Pí fwi éf nání yekwíroárimíní?” urfagí aiwí ayí xwamiání nura nuro re urígfawixíní, “Omí yekwíroárfpoi.” nñra warfána

24 Pairato “Gí xwíyá arfá mññipa epíri enjagí nání ámí bí nuríri aí naní wí imóníñmenñoi. Ríxa mñxíní épíñxamopíraoi.” nñyáwírí áamá ayí re oyaiwípoiññí, “O ‘Jisasomí xe yekwíroárfpoi.’ nññíri aí ‘Reá mñroánípa oemíní.’ nñyáwírí rífa yaríní?” oyaiwípoiññí wigí sññwí anigíe dání wé wayí nñróníri re uríññiginí, “Ámá ro maní nioníyáyo dání pñkipírnéoi. Sewaníññíné segí maníyo dání pñkipíraoi.” urfagí

25 áamá nññí re urígfawixíní, “Oyá ragí pí enñoi xe oneaxéní. Negí nñaiwíyo ení xe oxéní.” uráná

26 Pairato re enñiginí. Barabaso nñwárirí porisowamí re uríññiginí, “Jisasomí síkwíá ragí pññí nuyíkmáná íkfáyo seáyi e yekwíroárfpoi.” nuríri mññí wññiginí.

Porisowa Jisasomí ríperírf megfá náníriní.

27 Porisowamí mññí wíáná awa Jisasomí nñmeámí gapímaníyíyá añño —Aññí yoí Píretoriumíyí rínññiyoríní. Aññí ayo nñpáwiro porisí nowamíní “Eñí.” nuríro “Omí ríperírf omépeaneyí.” nññíro re egíawixíní.

28 Omí rapírapí xegí yínñjú nñwíríro emí moro ámí ayfá rññí wú, mñxí ináyowa yínarigfáyo dññíyí wú nñmearo uyíro

29 ópíyá enññíñí imóníñí wírí nñkfíyímáná mñxí ináyí amíñañwíññíñí imóníñí mññíyo dññinarigfápa omí enñí tññí mññíyo udñkiáríro xoyíwá wíyí mñxí ináyowa maxírarigfápa fá umíríro nemáná agwírwámíní xómíññí nñyíkwíro ríperírf numerfána re urayigfawixíní, “Judayíyá mñxí ináyoxíní, yayí osianeyí.” nuríro

30 reañwí nñwúrayiro xoyíwáyi nurápiro mññíyo neayiro

31 ríxa ríperírf numearfásáná rapírapí ayfá rññjú nñwíríro ámí xegú nuyírímáná íkfáyo seáyimí yekwíroáraníro nání nñméra ugíawixíní.

Jisasomí íkfáyo yekwíroárigfá náníriní.

32 Yekwíroáraníro nání aññí apímí dání nñméra nuróná Jisaso ríxa enñí meání yaríñjagí nñwíníro ámá wo, Sairíní dññí Saimonomí sekaxí re urígfawixíní, “Yoxáf rípa nñmeámí wúí.” nuríro

33 ríxa dñwí mñeyoanñí apíkwí xegí yoí Gorígotai rínññípímí —Dñwí apí yoí mñkfí ámá mññí gíxweá náníriní. Dñwí apíkwíñímí nñrémoro

34 wa Jisaso rñññí mñwíñípa oeníri marísnífá yíkí yaríññí bí iníñgí wainíyo nñwayímómáná nawíní oimóníri kíríkrí nñmeari e nero mññí wíáná iwamfó gígfé eáná mññíñpaxí wimóníññiginí.

35 Porisowa omí ríxa yoxáfíyo seáyi e nñyekwíroárimáná “Oyá rapírapí none go go meaníñfenñoi?” nññíro áwíñí e nñímáná sárú nemáná

36 éf nññwearo Jisasomí awí nñmeñwearo

37 áamá nññí “O fwi apí éf nání rípiñkiaríñoi?” oyaiwípoiññí íkfá wárá nñmearo “Ámá ro Jisaso Judayíyá mñxí ináyoríní.” nññíro ríwamíññí nearo mññí tññí e seáyi e pñraugíawixíní.

38 Jisasomí nñyekwíroáriní áamá fwi meariñíwaúmí ení mñdímídní yekwíroárigíawixíní.

39 Ámá ófuyimí b̄iri urí n̄iyayiríná peayf s̄ijw̄f n̄iw̄in̄iro m̄inj̄f k̄ir̄k̄ir̄f nimearo ikayf̄w̄f numearir̄óná

40 re urayigfawix̄in̄i, “Re r̄ijox̄iraní? ‘N̄iwan̄ijon̄i an̄j̄ r̄id̄iyowá yar̄igf̄iwá n̄ip̄near̄i ḡf̄ n̄iw̄in̄i sfá w̄iyaū w̄iyim̄i ám̄i m̄ir̄im̄fár̄in̄i.’ r̄ijox̄iran̄i? Jox̄i nepa n̄iaiw̄f Gor̄ixoyáox̄i en̄jánáyf, j̄wan̄ijox̄i en̄j̄ n̄iyoaár̄in̄im̄i wep̄fnei.” rayigfawix̄in̄i.

41 Apax̄fpán̄ij̄f imónigfá xwéowa t̄n̄i ŋw̄f ikax̄f eán̄ij̄fp̄i mewegfáwa t̄n̄i Judayíyá mebaówa t̄n̄i ámá b̄iri uro yayarigfáyf r̄iper̄ir̄f umearar̄igfápa awa en̄i r̄iper̄ir̄f numero re rigfawix̄in̄i,

42 “O ámáyo ‘N̄ion̄i t̄fám̄in̄i báná yeáyf seayim̄ixemeám̄fár̄in̄i.’ uraḡf aí xewan̄ij̄o ar̄ir̄á min̄ipax̄ir̄in̄i. Ík̄fáyo dán̄i en̄j̄ n̄iyoaár̄im̄i wep̄fnánáyf, anan̄i d̄inj̄f wikw̄froan̄fwin̄i.

43 O Gor̄ixom̄i d̄inj̄f n̄ijw̄ir̄ar̄ir̄i re r̄inar̄ijor̄in̄i, ‘N̄ion̄i n̄iaiw̄f Gor̄ixoyáon̄ir̄in̄i.’ r̄inar̄ijor̄in̄i. Gor̄ixo xewax̄f ro nán̄i yayf̄ n̄iw̄in̄ir̄fnáyf, r̄ixa éf̄ oum̄in̄in̄i. Ar̄ir̄á win̄ir̄fen̄ij̄on̄ir̄i s̄ijw̄f w̄inan̄fwin̄i.” rigfawix̄in̄i.

44fw̄f mear̄igfáw̄a mid̄im̄idán̄i yekw̄iroár̄in̄igfáw̄a en̄i Jisasom̄i ikayf̄w̄f numearir̄fná ax̄fp̄in̄i rigf̄isix̄in̄i.

Jisaso penj̄f nán̄ir̄in̄i.

45 E néra núfasaná en̄jáná r̄ixa sogw̄f áwin̄i e 12:00 imónáná re en̄j̄niḡin̄i. An̄j̄ n̄im̄in̄i sfá yinár̄ij̄niḡin̄i. Sfá n̄iyinár̄ij̄nsáná r̄ixa 3:00 p.m. imónáná ám̄i wfá ón̄ij̄niḡin̄i.

46 Ám̄i wfá ónáná Jisaso xeḡf Xib̄iruyf̄ p̄fné t̄n̄i rfaiwá re r̄ij̄niḡin̄i, “Eri, Eri, ram̄i sabak̄itan̄i?” ur̄ij̄fp̄iyf̄ re n̄ir̄ir̄fná ur̄ij̄niḡin̄i, “Gf̄ Gor̄ixox̄in̄i, ḡf̄ Gor̄ixox̄in̄i, jox̄i pí nán̄i niep̄samoar̄ij̄n̄i?” rfaiwá e ráná

47 ámá e rówap̄igfáyf w̄i Jisaso e rfaḡf ar̄fá n̄iw̄iro re r̄in̄igfawix̄in̄i, “Wfá rókiamoaḡf Irajiao nán̄i rfaiwá r̄fá rar̄in̄i?” n̄ir̄in̄iro

48 ayf wigf̄ wo an̄j̄n̄i nuro ír̄ikw̄f b̄i n̄imear̄i wegwfá wá t̄n̄i aȳijw̄f nik̄róar̄imáná in̄igf̄ wain̄f niáf en̄j̄ b̄i ír̄ikw̄fpim̄i niwayimómáná Jisaso on̄in̄ir̄i wim̄txán̄im̄in̄ir̄i yarfná

49 xeḡf win̄iyf̄ re ur̄igfawix̄in̄i. “E mepan̄i. Irajiao n̄iwep̄fn̄ir̄i ar̄ir̄á win̄ir̄fen̄ij̄o? Ar̄ir̄á m̄iw̄ipa en̄ir̄fen̄ij̄o? S̄ijw̄f ow̄inaneȳi.” rarfná

50 Jisaso ám̄i en̄j̄ t̄n̄i rfaiwá b̄i n̄ir̄ir̄fná xeḡf d̄inj̄f n̄iyám̄iga uñ̄in̄iḡin̄i.

51 Xeḡf d̄inj̄f n̄iyám̄iga úáná re en̄j̄niḡin̄i. Rap̄irap̄f an̄j̄ r̄id̄iyowá yar̄igf̄iwám̄i awawá ŋwfá Gor̄ixoyá nán̄i n̄iyimár̄on̄ir̄i epan̄joár̄in̄ij̄n̄i yoparf̄ éde dán̄i xeḡfp̄i naxega n̄iwep̄fn̄ir̄i wúkaú imónir̄i xwfá pobonf̄ éáná s̄ijná xwé áwin̄im̄i n̄ijlga ur̄i

52 ámá xwár̄ipá noxoága úáná ámá Gor̄ixom̄i d̄inj̄f wikw̄froagfá p̄iyf̄yf̄ wegfe dán̄i s̄ij̄f ero egfawix̄in̄i.

53 P̄iyf̄ ayf̄ Jisaso r̄ixa n̄iw̄iápn̄im̄eámáná en̄jáná nuro Jerusalem̄i rémóáná ámá obaxf̄ ayó s̄ijw̄f win̄igfawix̄in̄i.

54 Porisowam̄i seáyf e imónij̄o t̄n̄i porisf̄ xfo t̄n̄i Jisasom̄i awí mearogfáwa t̄n̄i xwfá pobonf̄ er̄i am̄ipí e imónir̄i éaḡf n̄iw̄in̄iro óf̄ nikár̄in̄iro re r̄in̄igfawix̄in̄i, “Ámá royf̄ nepar̄in̄i. Gor̄ixom̄i xewaxor̄in̄i.” r̄in̄igfawix̄in̄i.

55 Ap̄ix̄f obaxf̄ “Jisasom̄i san̄j̄ nurápa núm̄ ouxf̄daneȳi.” n̄ir̄iro Gariri p̄iropenis̄fyo dán̄i b̄fiwa ná j̄fám̄i n̄irómáná s̄ijw̄f win̄igfáwa riwar̄in̄i.

56 Iwa w̄i Maḡidara d̄anj̄f Mariair̄in̄i. Ám̄i w̄i Jemisom̄i t̄n̄i Josepom̄i t̄n̄i x̄inái Mariaiȳi r̄in̄ij̄ir̄in̄i. Ám̄i w̄i Sebediom̄i xewaxowaúm̄i x̄ináir̄in̄i.

Jisasom̄i xwfá weyár̄igfá nán̄ir̄in̄i.

57 R̄ixa sogw̄f nokepá t̄n̄i ámá am̄ipí m̄imúr̄on̄ij̄f wo —O Arimatia d̄anj̄f Josepoȳi r̄in̄ijor̄in̄i. O en̄i Jisaso w̄iep̄s̄inj̄yf̄ wor̄in̄i.

58 O émányf gap̄imanf̄ Pairato t̄nj̄f e nán̄i nur̄i Jisaso p̄iyom̄i xwfá weyár̄im̄in̄ir̄i nán̄i yar̄ir̄ij̄f wiáná Pairato porisowam̄i “Xe omean̄ir̄i s̄ijw̄f win̄fpoȳi.” ur̄ifaḡf

59 Josepo nur̄i p̄iyom̄i n̄imear̄i rap̄irap̄f ap̄fá xaiw̄f wen̄fp̄i t̄n̄i xop̄ixop̄f n̄irómáná

60 s̄ijná óf̄ xewan̄ij̄o nán̄i r̄ix̄inj̄f̄yim̄i —Ayí ámá s̄in̄i m̄iwen̄f̄yir̄in̄i. Ayim̄i n̄imeám̄i n̄ip̄awir̄i n̄it̄máná s̄ijná piárá xwé wo m̄imegw̄fnár̄f n̄iméra nuro s̄ijná ófuyim̄i n̄ip̄froár̄im̄i uñ̄in̄iḡin̄i.

61 Maḡidara d̄anj̄f Mariaí t̄n̄i Mariaí wfí t̄n̄i ípaú s̄ijná ófuyi m̄idán̄ij̄e n̄ijweámáná Jisaso p̄iyom̄i e tar̄ijaḡf win̄igf̄isix̄in̄i.

Jisaso p̄iyom̄i awí mearogfá nán̄ir̄in̄i.

62 Sfá Sabarfáyo nán̄i Judayf̄ am̄ipí píran̄ij̄f im̄ixárar̄igfáyi óráná wfápi t̄n̄i apax̄fpán̄ij̄f imónigfá xwéowa t̄n̄i Parisiowa t̄n̄i awa gap̄imanf̄ Pairato t̄nj̄f e awí neán̄iro

63 Jisaso p̄iyó nán̄i re ur̄igfawix̄in̄i, “Ám̄ináox̄in̄i, yapf̄ neaiwap̄iyij̄o s̄in̄i m̄ipé n̄ijwearfná re r̄ij̄fp̄i, ‘Sfá w̄iyaū w̄iyi óráná ám̄i wiápn̄im̄eám̄fár̄in̄i.’ r̄ij̄fp̄i nán̄i d̄inj̄f neainar̄ijaḡf nán̄i bar̄ijw̄in̄i.

⁶⁴ Oyá wiewisarijowa nibirowi piyomi fwi nimearo pini niti maná amáyo re uriprixiniri, 'O rixa wiapini meainini.' uriprixiniri joxi porisi wami sekaxi re uowareti, 'Om xwá weyarigfe nani nuro awi sá wiyau wiyimi mearópoi.' uowareti." urána

⁶⁵ Pairato re uriniginini, "Sewanijoyiné porisi wa awi mearopri nani nimeami nuro soyiné fwi mmeapa oepoyiniri yarigfapa wiewisarijowa piyomi fwi meaprixiniri e e nurára upoyi." urfagi

⁶⁶ awa nuro Jisaso xwá weyarinije porisowami e e nurára numána sikf bi nimearo smimajó nani sija pironijomi seayi e ikwiararigfawixini. Api mwenjana "Áma nipawiro piyomi meafaranti?" yaiwanwaniro nani e egfawixini.

28

Jisaso ami wiapini meajf nani inini.

¹ Magidara danj Mariai tni Mariai wí tni Sabarfa rixa weana Sadayo isayo ipau Jisaso xwaripayo sijnw winaniri nani nuri

² sini mremopa yarina re enjiginini. Pobonf xwe wi eana anjanj Gorixoya wo anjanami dani nweapri sija xwaripayo ofiyimi proarigo mme gwinaf nera nuri ofiyimi niwemoarimana sijaomi seayi e efjweaagi

³⁻⁴ porisi awi meararigfawa anjanajo apianwi yarijnfa wfa enijf nokiri jweanagi niwiniro xegf raprapf eni sijnw mmanijf inf yinjagf niwiniro of nikariniro piyininijf nimoniro xwfami pierinowigfawixini.

⁵ Anjanajo sini xwaripa tni e jweanana ipau remonapfagi re uriniginini, "Aipagwi wayf mepani. Nioni nijfari. Aipagwi Jisaso, piyomi ikfayo yekwararigfomf sijnw winaniri barinji.

⁶ O re mwenini. Xfo searijnfa rixa niwapi nimeami uniginini. Aipagwi xfomf tige nibiri sijnw winfpiyi." nuri

⁷ ami re uriniginini "Rixa nuri xegf wiewisarijowami re ureamepiyi, "O xwaripayo dani rixa niwapi nimeami uniginini. Arfa epiyi. O Gariri piropenisfo nani xami yifmi soyine niyoaro sijnw winpifari. urameapiyi. eararinini." urfagi

⁸ ipau anjni xwaripayo pini niwiarimi nurina wayf ikariniri yayf ikariniri nera nuri wiewisarijowami awanj uremaniri anjni warina re enjiginini.

⁹ Jisaso ipaumf niwimeari "Gf ama aipagwi!" nuri yayf e wiana ipau anji e nuri mni xwafyo nikwrori xegf sikwf fa nxirinina omf seayi e umegfisixini.

¹⁰ Seayi e umeana o re uriniginini, "Aipagwi wayf mikarinipani. Sa nuri gf ama imonigfawami awanj re urfpiyi, "Soyine Gariri piropenisfo nani yifrixini." rinot. nuri re urfpiyi, "Nioni e sijnw nanipifari. rinot." urfpiyi." uriniginini.

Porisowami xwapira eaarigfa nani inini.

¹¹ Ipaui sini wiewisarijowa tni e nani warina re enjiginini. Porisi awi mearofawa Jerusalem ni remoro apaxpaninj imonigfa xweowami wa winfapi nipini nani repiyf wiana

¹² awa Judayfa mebowami awi neaairo xwiffa nimiximana porisowa awanj muripa efixiniri nigwf xwe obaxf mni niwiro

¹³ re urigfawixini, "Áma wi yarinj seaiana re urfrixini, 'Arifwiyimi none sa wenana xegf wiewisarijowa nibirowi piyomi fwi nimeami ugfawixini.' urfrixini.

¹⁴ Gapimanf Pairato xwiffa api rinarinjagf arfa niwirinayf, o iwanj saeaniginiri saminj imixanfwa enjagf nani ayf sfwf nsearorif dnj obibaxf mmopan." urfagfa

¹⁵ porisowa nigwf api nuraporo apaxpaninj imonigfa xweowa urfapa axfpf e yarina pine api Judayf anjyo rinimenfpi agwi sini rinimearini.

Jisaso wiewisarijowa tni ami erimeanigfa nani inini.

¹⁶ Wiewisarijof we wukauf sikwf wo awa Gariri piropenisfo dfwf Jisaso urarinj pimf nani niyoaro

¹⁷ omf niwinirona seayi e numero aiwi wa "Jisaronini." yaiwiro wa "Áma ro nepa Jisaronini?" yaiwiro yarina

¹⁸ o anji e nibiri re uriniginini, "Gorixo 'Amipi anjanami imoniri xwfari m imoniri enjif nani joxi api nipini nani nenf tnojx imonirini.' nif enjagf nani

¹⁹ re seararinini, 'Soyine nuro ama gwf rixf wirf wirimi gf wiewisarijof niwimixa nurona re erfani. Yof apo Gorixoyapimi dani tni xewaxoniyapimi dani tni kwifpimi dani tni wayf umeairo

²⁰ sekaxf nioni searifa nipini xidipifa nani urewapiyiro erfani. Ripf eni arfa epoi. Nioni aninj dnj seakikayofarini. Sfa yoparfimi e nani ai niseakikayofa umfarini.' seararinini." uriniginini.

Xwiyá yáy neainariḡ Mako eanḡpirini.

Rḡwamiḡ rḡpḡ “Xwiyá yáy neainipaxḡ Mako eanḡpiyi” riniḡpirini. O Jisaso gḡ wiewisariḡaowa oimónipoyinri urḡpeanḡwo wo mimóniḡagḡ aiwḡ Jerusaremḡ dánḡ xwé niwiarorḡ iwḡ síkḡeḡo enáná amḡpi Jisaso uréwapiyiri eri yarḡná siḡwḡ wḡniḡorini. Rḡwáyo dánḡ Banabaso tḡni Poro tḡni émayḡ anḡyo wá urimeariná Mako enḡ uxḡdiḡorini. Xegḡ yoḡ amḡ bḡ Jonḡ Makoyḡ wḡrigḡarinḡ. O Jisaso rixa nḡpémáná nḡwiápiḡmeámḡ anḡnamḡ nánḡ nḡpeyimáná enáná amḡ xwiogwḡ obaxḡ onḡmiápi nḡpwémáná enáná rḡwamiḡ rḡpḡ eanḡpirini. Romiyḡ enḡ “Jisaso Gorixomḡ xewaxorfanḡ?” nḡyaiwiro dḡḡ owḡkwḡrḡpoyinri amḡpi Jisaso Gorixoyá enḡ eánḡḡpimi dánḡ enḡḡpḡ nánḡ rḡwamiḡ neáa uḡḡrinḡ.

Jono wayḡ numeaia wago wá urḡḡ nánḡrini.

¹ Xwiyá iwamḡfó Gorixomḡ xewaxo Jisasi Kiraiso —O nene yeáyḡ neayimixemeañá nánḡ Gorixó rḡpeanḡorini. O nánḡ xwiyá yáy seainipaxḡpḡ rḡpirini.

² Enḡná Jono wayḡ nḡneameaia wago sḡni menáná xwiyá Gorixoyá wá rókiamoagḡ Aisaiaoyḡ riniḡo Jono ná rḡwáyo bḡnḡfó nánḡ Gorixó xegḡ xewaxomḡ urḡḡ rḡpḡ rḡwamiḡ eanḡḡigini, “Arḡá ei. Gorixoni gḡ xwiyá yanḡ wiowárimḡfáoxḡ gḡ íwoxḡ xámḡ rimeanḡ nánḡ urowárimḡfárinḡ. O joxḡ nánḡ óḡ simoinḡarinḡ.

³ O nuri áamá nánḡ dḡḡḡ meañe nḡḡwearḡná joxḡ nánḡ rḡaiwá re riniḡarinḡ, ‘Áminá rḡwáyo bḡnḡfó nánḡ segḡ dḡḡḡ óḡ nanḡḡḡ nḡwimoiro ḡweáḡrixini. Óḡ píranḡḡ imoarḡḡápánḡḡ segḡ dḡḡḡ píranḡḡ nimóntro ḡweáḡrixini.’ Gḡ xwiyá yanḡ wiowárimḡfáoxḡ rḡaiwá e riniḡarinḡ.” Gorixó e riniḡpa

⁴ Jono wayḡ nḡneameaia wago áamá nánḡ dḡḡḡ meañe nḡrémorḡ wá nuriḡmerḡ re uragḡrinḡ, “Gorixó seyḡné ḡwḡ niga warḡḡápi yokwarimḡ seaiinḡ nánḡ segḡ uyḡniḡ yarḡḡápi rḡwḡmḡnḡ nḡmamoro nisaniḡro ḡweápoyi. E nerḡnáyḡ, wayḡ seameaimḡnḡ.” urarinḡ

⁵ áamá obaxḡ Judayḡyá anḡyo dánḡyḡ tḡnḡ áwinḡ e wigḡ anḡ xwé bḡ xegḡ yoḡ Jerusaremḡ dánḡyḡ tḡnḡ Jono tḡḡḡ e nánḡ nuro wigḡ ḡwḡ niga warḡḡápi nánḡ waropáḡ wíáná iniḡḡḡ Jodanḡ rapáyo wayḡ umeaiḡrinḡ.

⁶ O Gorixoyá xwiyá yanḡ wiowáriḡo aiwḡ seáyḡ e nerḡ weyḡ menagomani. Rapirapḡ awiaxḡ yinagomani. Kamerḡ —Ayḡ osḡniḡḡ imónḡḡrinḡ. Kamerḡ ḡá aga iyḡánḡḡ imónḡḡ nḡyḡinḡmáná arerixḡ agwoḡḡniḡḡ iriḡḡyo nḡyḡinri emeagorini. Aiwá enḡ awiaxḡ nagomani. Xópé tḡnḡ pḡkḡ iniḡḡ tḡnḡ nagorini.

⁷ O Jisaso, rḡwáyo bḡnḡfó nánḡ wá nemerḡná waunḡ xwiyá re ragḡrinḡ, “Nionḡ enḡ eánḡḡáonḡ aiwḡ enḡ eánḡḡ nionḡyá tḡnḡ rḡwáyo bḡnḡfóyá tḡnḡ xixenḡmani. Oyá nḡmúronḡ. Omḡḡ wiariḡḡáyḡ anani wigḡ bosoyá síkwḡ sḡ gwḡ wikweaiḡḡárinḡ. E nerḡ aiwḡ nionḡ simaḡwḡyónḡḡ yeáyḡ nurḡnri o aga seáyḡ émi nḡmúronḡḡagḡ nánḡ oyá síkwḡ sḡ gwḡ wikweaipaxḡ menḡnḡ.” nuriri

⁸ re uragḡrinḡ, “Nionḡ wayḡ nḡseameairḡná sa iniḡḡḡ tḡnḡnḡ igḡá seeaarḡḡarinḡ. Rḡwáyo bḡnḡfó wayḡ nḡseameairḡná kwiyḡ Gorixoyápi tḡnḡ seainḡarinḡ.” urḡḡḡḡḡnḡ.

Wayḡ umeaiḡḡ nánḡrini.

⁹ Jono wá urarinḡ Jisaso Gariri pḡropenisḡyo xegḡ anḡ Nasaretḡ ḡweañe pḡnḡ nḡwiárimḡ nuri Jonomḡ wimeááná iniḡḡḡ Jodanḡ rapáyo wayḡ numeairḡ

¹⁰ wenḡḡ éḡyḡ wḡniḡḡḡnḡ. Jisaso iniḡḡyó dánḡ nḡmḡnḡmeámḡ yarḡná anḡnamḡ dánḡ óḡ inḡagḡ kwiyḡ Gorixoyá xawiówinḡḡ xḡo nánḡ weapariḡagḡ wḡniḡḡḡnḡ.

¹¹ Sḡni e wḡnarḡná Gorixó anḡnamḡ dánḡ Jisasomḡ re urariḡagḡ arḡá winḡḡḡnḡ, “Gḡ iwḡ dḡḡḡ síxḡ riyḡḡáoxḡ nánḡ aga yáy seáyḡ e ninarini.” urariḡagḡ arḡá nḡwimáná enáná

¹² Gorixoyá kwiyḡ Jisasomḡ rixa áamá nánḡ dḡḡḡ meañe nánḡ nḡméra nuri

¹³ o e ḡweañáná sḡá 40 nóra warḡná Seteno —O imḡfóyo xiráónḡḡ imónḡḡagḡ nánḡ nḡnḡ simaḡwḡyónḡḡ wurḡnḡḡorini. O nḡbirḡ Jisaso xanoyá manḡ pḡrḡ owiaikiniḡ iwamḡfó wḡwapiyarḡḡagḡ ai o ḡwḡ wḡ mé sḡnḡ tḡḡḡ e nḡḡwearḡná anḡḡajḡ nḡwimearo simḡḡḡ wḡnagḡarinḡ.

Áamá waú waú awami “Nixḡdḡpoyi.” urḡḡḡḡḡ nánḡrini.

¹⁴ Rḡwéná Jisaso, Jono rixa gwḡ ḡweañáná, o Gariri pḡropenisḡyómḡnḡ nuri xwiyá yáy winḡpaxḡ Gorixó xḡo xegḡ xwioxḡyo mḡmeámḡ nerḡ píranḡḡ umeḡweañápi nánḡ wá nuriḡmerḡ

¹⁵ repiyḡ re wiemenḡḡḡnḡ, “Rixarinḡ. Gorixó seyḡné xwioxḡyo mḡmeámḡ nerḡ píranḡḡ seameḡweañápi sḡḡánḡ imónḡnḡ anḡwḡ ayo enḡagḡ nánḡ segḡ ḡwḡ yarḡḡápi rḡwḡmḡnḡ

nɪmamorɔ xwɪyɨ́fá yayɨ́ seainɨ́paxɨ́ nionɨ́ seararɨ́njá rɨ́pɨ́ dɨ́njɨ́ nɨ́kwɨ́rɔrɔ ɨ́jweáfrɨ́xɨ́nɨ́.”
nurɨ́merɨ́

¹⁶ ipí xegɨ́ yɔ́f Gariri rɨ́wɔnjɨ́pámi nɨ́purɨ́nǎ ámá peyɨ́ nánɨ́ yarɨ́gɨ́fá wáú Saimono tɨ́nɨ́ xogwáɔ Adɨ́ruo tɨ́nɨ́ peyɨ́ nánɨ́ ubenɨ́f ipíyɔ́ mamówárarɨ́njagɨ́fɨ́ nɨ́wɨ́nɨ́rɨ́ nɨ́wɨ́mearɨ́

¹⁷ re urɨ́njɨ́nɨ́gɨ́nɨ́, “Agwiagwí omɨ́njɨ́f peyɨ́ nánɨ́ yarɨ́gɨ́fɨ́ rɨ́pɨ́ pɨ́nɨ́ nɨ́wɨ́árɨ́mɨ́ nɨ́xɨ́dɨ́fɨ́pɨ́yɨ́. Omɨ́njɨ́f xegɨ́ bɨ́ peyɨ́ meayarɨ́gɨ́fɨ́pa ámá enɨ́ axɨ́pɨ́ e meapɨ́sɨ́ oeaɨ́wɔpɨ́yɨ́mɨ́nɨ́.” uráná

¹⁸ agwɨ́aú re egɨ́sɨ́xɨ́nɨ́. Rɨ́xa peyɨ́ nánɨ́ yarɨ́gɨ́fɨ́pɨ́ pɨ́nɨ́ nɨ́wɨ́árɨ́mɨ́ núnɨ́ ugɨ́sɨ́xɨ́nɨ́.

¹⁹ Núnɨ́ warɨ́nǎ Jisaso sɨ́nɨ́ ná jɨ́e onɨ́mɨ́áɨ́pɨ́ nurɨ́nǎ ámɨ́ ámá wáú, Sebediomɨ́ xewaxowáú Jemiso tɨ́nɨ́ xogwáɔ Jono tɨ́nɨ́ ewéyɔ́ nɨ́jweámáná egɨ́f ubenɨ́f peyɨ́ nánɨ́ yarɨ́gɨ́fɨ́ú arɨ́kɨ́nɨ́njagɨ́f yadɨ́rɨ́pɨ́narɨ́njagɨ́fɨ́ nɨ́wɨ́nɨ́rɨ́

²⁰ rɨ́xa “Agwiagwí enɨ́ nɨ́xɨ́dɨ́fɨ́pɨ́yɨ́.” uráná agwɨ́aú xano tɨ́nɨ́ o xegɨ́f ámá nɨ́gwɨ́f omɨ́njɨ́f wɨ́iarɨ́gɨ́fá tɨ́nɨ́ sɨ́nɨ́ ewéyɔ́ ɨ́jweanǎnǎ pɨ́nɨ́ nɨ́wɨ́árɨ́mɨ́ omɨ́ núnɨ́ ugɨ́sɨ́xɨ́nɨ́.

Imfó dɨ́njɨ́ xɨ́xéroarɨ́njɨ́f womɨ́ mɨ́xɨ́f umáɨ́nɨ́njɨ́f nánɨ́rɨ́nɨ́.

²¹ Jisaso wɨ́rɨ́meárɔ́fwa tɨ́nɨ́ nurɨ́ anɨ́f yɔ́f Kapaneamɨ́yɔ́ nɨ́rémoro rɨ́xa Sabarɨ́fá —Sfá ayɨ́ Judayɨ́f omɨ́njɨ́f wí mé kɨ́kɨ́fá nero xwɪyɨ́fá Gorɨ́xoyá ará wianɨ́ro nánɨ́ awí eánarɨ́gɨ́fáyɨ́rɨ́nɨ́. Sfá ayɨ́ imónáná rotú anɨ́fyo nɨ́páwɨ́ro o ámáyo uréwɔpɨ́yarɨ́nǎ

²² ayɨ́ Gorɨ́xoyá ɨ́wɨ́f ikaxɨ́f eánɨ́njɨ́pɨ́ mewegɨ́fáwa uréwɔpɨ́yarɨ́gɨ́fápa muréwɔpɨ́yɨ́f aga Gorɨ́xoyá ɨ́wɨ́f ikaxɨ́f eánɨ́njɨ́pɨ́ xɨ́áwónɨ́njɨ́f rarɨ́njagɨ́f nɨ́wɨ́nɨ́ro o uréwɔpɨ́yarɨ́njɨ́pɨ́ nánɨ́ mɨ́njɨ́f sɨ́njá nɨ́weánɨ́ro yarɨ́nǎ

²³ iná ámá imfó dɨ́njɨ́ xɨ́xéroarɨ́njɨ́f wo rotú anɨ́fyo ínɨ́mɨ́ dánɨ́f makɨ́rɨ́f wɨ́f nɨ́morɨ́

²⁴ xwamiánɨ́f re urɨ́njɨ́nɨ́gɨ́nɨ́, “Nasaretɨ́f dánɨ́f Jisasoxɨ́f imfóne pí neaimɨ́nɨ́rɨ́f barɨ́njɨ́nɨ́? ‘Xwɨ́rɨ́fá nealkɨ́xémɨ́nɨ́rɨ́f rɨ́fá barɨ́njɨ́nɨ́?’ nímónarɨ́nɨ́. Nionɨ́ nɨ́jɨ́fárɨ́nɨ́. Joxɨ́ Gorɨ́xo xewaxoxɨ́f xɨ́o rɨ́rɨ́pɨ́eajoxɨ́rɨ́nɨ́.” uráná

²⁵ Jisaso mɨ́xɨ́f numáɨ́nɨ́rɨ́f re urɨ́njɨ́nɨ́gɨ́nɨ́, “Pɨ́nɨ́ wɨ́áreɨ́! Dɨ́njɨ́f xɨ́xéroarɨ́njɨ́fɨ́xɨ́nɨ́ nɨ́wáramómɨ́f uɨ́!” uráná

²⁶ imfó ámáomɨ́f meanɨ́f neaárɨ́rɨ́f o sinapɨ́xwɨ́nɨ́f nerɨ́f weɨ́nǎnǎ imfó nurɨ́nǎ makɨ́rɨ́f wɨ́f nɨ́mómɨ́f unɨ́nɨ́gɨ́nɨ́.

²⁷ Makɨ́rɨ́f wɨ́f nɨ́mómɨ́f úagɨ́f ámá nɨ́nɨ́f sɨ́njwɨ́f e nɨ́wɨ́nɨ́ro mɨ́njɨ́f sɨ́njá nɨ́weánɨ́ro xwɪyɨ́fá nɨ́rɨ́ga nuro re rɨ́nɨ́gɨ́fawɨ́xɨ́nɨ́, “Xwɨ́yɨ́fá apimɨ́f xɨ́áwónɨ́njɨ́f nearéwɔpɨ́yarɨ́njɨ́pɨ́f xegɨ́f bɨ́rɨ́nɨ́. Enɨ́nǎ aráf wɨ́agwámánɨ́. Aga sɨ́nɨ́f sɨ́njɨ́f aí aráf wɨ́arɨ́njwɨ́nɨ́. Imfóf aí sekaxɨ́f uráná aráf wɨ́arɨ́njɔɨ́.” rɨ́nɨ́fagɨ́fá

²⁸ xwɪyɨ́fá Jisaso éfɨ́pɨ́f nánɨ́ Gariri pɨ́ropenɨ́sɨ́fyo rɨ́xa yanɨ́f amɨ́f amɨ́f nɨ́wéa unɨ́nɨ́gɨ́nɨ́.

Sɨ́mɨ́xɨ́f obaxɨ́fyo nanɨ́f imɨ́mɨ́xɨ́mɨ́f enɨ́f nánɨ́rɨ́nɨ́.

²⁹ Jisaso rotú anɨ́fyo pɨ́nɨ́ nɨ́wɨ́árɨ́mɨ́ nɨ́peyearɨ́f nurɨ́f anɨ́f Saimonoyá tɨ́nɨ́ Adɨ́ruoyá tɨ́nɨ́ xɨ́rɨ́xogwáɔwáúyá anɨ́fyo nɨ́páwɨ́ro Jemiso tɨ́nɨ́ xogwáɔ Jono tɨ́nɨ́ enɨ́f nawɨ́nɨ́f páwɨ́áná

³⁰ Saimonomɨ́f xɨ́neagwí wará rɨ́fá pɨ́rɨ́f wɨ́arɨ́njagɨ́f nánɨ́f sá weɨ́njagɨ́f Jisasomɨ́f rɨ́xa áwanɨ́f urɨ́fagɨ́fá

³¹ o í weɨ́e nánɨ́f nurɨ́f wéyɔ́f fǎ meááná sɨ́mɨ́xɨ́f rɨ́xa pɨ́nɨ́f wɨ́arɨ́fagɨ́f í nɨ́wɨ́áɨ́pɨ́nɨ́mearɨ́f rɨ́xa aɨ́wǎf rǎf nɨ́yearɨ́f tɨ́nɨ́njɨ́pɨ́f nɨ́mearɨ́f mɨ́nɨ́f nɨ́wɨ́a unɨ́nɨ́gɨ́nɨ́.

³² Rɨ́xa sfá sisisanɨ́f imónarɨ́nǎ sogwɨ́f rɨ́xa wéfmɨ́f enǎnǎ ámá anɨ́f apimɨ́f dánɨ́f sɨ́mɨ́xɨ́f yarɨ́gɨ́fáyɨ́f tɨ́nɨ́f imfóf dɨ́njɨ́f xɨ́xéroarɨ́njɨ́fɨ́f tɨ́nɨ́f nɨ́meámɨ́f Jisaso tɨ́njɨ́f e nánɨ́f nɨ́bɨ́ro

³³ rɨ́xa oxɨ́f apɨ́xɨ́f nɨ́aɨ́wɨ́f anɨ́f apimɨ́f dánɨ́fɨ́f anɨ́f Jisaso ɨ́jweanɨ́wámɨ́f f wɨ́f e awí eáárɨ́narɨ́nǎ

³⁴ o ámá pí pí sɨ́mɨ́xɨ́f yarɨ́gɨ́fáyo nanɨ́f imɨ́xowárɨ́rɨ́f ámá imfóf sayá nɨ́merɨ́f xɨ́xéroarɨ́njɨ́fyo enɨ́f imfóf mɨ́xɨ́f umáɨ́nowárɨ́rɨ́f nerɨ́nǎf imfóf o Gorɨ́xo xewaxo enɨ́njɨ́f nɨ́jɨ́fá imónɨ́njagɨ́fá nánɨ́f mɨ́xɨ́f numáɨ́nowárɨ́rɨ́nǎ xwɪyɨ́fáf wí orɨ́fɔyɨ́nɨ́rɨ́f sɨ́njwɨ́f mɨ́wɨ́nɨ́pa enɨ́nɨ́gɨ́nɨ́.

Jisaso Gariri pɨ́ropenɨ́sɨ́fyo emenɨ́f nánɨ́rɨ́nɨ́.

³⁵ O wǎf mónɨ́njɨ́fmɨ́f sɨ́nɨ́f sfá xáɨ́wɨ́f yɨ́nɨ́njáná nɨ́wɨ́áɨ́pɨ́nɨ́mearɨ́f nɨ́peyeámánáf ámá mɨ́njweagɨ́f e nánɨ́f nurɨ́f e Gorɨ́xomɨ́f xwɪyɨ́fáf rɨ́rɨ́mɨ́f nɨ́wɨ́rɨ́f ɨ́jweanǎnǎ

³⁶ Saimono tɨ́nɨ́f nɨ́kumɨ́xɨ́nɨ́rɨ́f emearɨ́gɨ́fáwa tɨ́nɨ́f Jisaso sɨ́nɨ́f anɨ́fyo mɨ́njweanɨ́njagɨ́f nɨ́wɨ́nɨ́ro o nánɨ́f pǎf néra nuro

³⁷ nɨ́wɨ́mearɨ́nǎf re urɨ́gɨ́fawɨ́xɨ́nɨ́, “Oxɨ́f apɨ́xɨ́f nɨ́aɨ́wɨ́f nɨ́nɨ́f joxɨ́f nánɨ́f pǎf yanɨ́ro yarɨ́njɔɨ́.” urɨ́fagɨ́fá

³⁸ o re urɨ́njɨ́nɨ́gɨ́nɨ́, “E nerɨ́f aɨ́wɨ́f anɨ́f wɨ́yo nionɨ́f xwɪyɨ́fáf ‘Gorɨ́xo pɨ́ránɨ́njɨ́f seamenɨ́weanɨ́f sɨ́njánɨ́f imónɨ́nɨ́f anɨ́wɨ́f ayorɨ́nɨ́.’ rarɨ́njápɨ́f wǎf ourɨ́memɨ́f nánɨ́f owaneyɨ́f. Xwɪyɨ́fáf apɨ́f anɨ́f amɨ́f amɨ́f áwanɨ́f urɨ́mɨ́nɨ́rɨ́f bɨ́njárɨ́nɨ́.” nurɨ́rɨ́f

³⁹ Gariri pɨ́ropenɨ́sɨ́fyo amɨ́f amɨ́f nemerɨ́nǎf wɨ́gɨ́f rotúf anɨ́f iwiwámɨ́f nɨ́páwɨ́mearɨ́f wǎf urɨ́rɨ́f ámá imfóf sayá nɨ́merɨ́f xɨ́xéroarɨ́njɨ́f tɨ́njɨ́fyo mɨ́xɨ́f umáɨ́nowárɨ́rɨ́f nerɨ́f e emenɨ́njɨ́nɨ́gɨ́nɨ́.

Peɨ́yɨ́f tɨ́njɨ́f womɨ́f nanɨ́f imɨ́xɨ́mɨ́f nánɨ́rɨ́nɨ́.

⁴⁰ Ámá peɨ́yɨ́f —Sɨ́mɨ́xɨ́f apɨ́f ámá sɨ́njwɨ́f nɨ́wɨ́nɨ́rɨ́nǎf neaxɨ́fmeanɨ́gɨ́nɨ́rɨ́f éf yarɨ́gɨ́fáɨ́pɨ́rɨ́nɨ́. Sɨ́mɨ́xɨ́f ayɨ́f tɨ́njɨ́f wo, Jisaso emearɨ́nǎf, omɨ́f nɨ́wɨ́mearɨ́f sɨ́fmɨ́manɨ́fmɨ́nɨ́f xómɨ́njɨ́f nɨ́yɨ́kwɨ́rɨ́f

waunf rixinj nuriri re urinjiginini, "Joxi nismonirfnayf, anani piranjnjf nimixipaxfrini." urfagi

41 o wa nwianiri we feapa nwiri omi seayi e niwikwiariri re urinjiginini, " Nioni joxi nanj oimoini.' nimonarini. Rixa nanj imonei." urana re enjiniginini.

42 Peyiyf rixa axina yfmonjiginini.

43 Rixa apaxf me yfmoagi Jisaso apaxpaninj imonigfawa tfnj e nani nurowarirfna arfa jiyikf nori

44 re urinjiginini, "Nanj simxfayf nani amina nuri amayo awanj muripani." nuriri ama o wigf yarigfapf me amayo xewanijo awanj nura emeniginiri e nuriri ami re urinjiginini, "Aminapaxpaninj imonigfawa tfnj e nani nuri womi swa nwiniri nanj ridiyowa nani negf arfo Moseso enja njw ikaxf nearagtyf bi ridiyowa siariri joxi nanj imonifyf nani awanj riri eni mini wirixini." urfagi aiwi

45 o Jisasomi pfini nwiarimi nurfna arfki awanj rimenjiginini. E eagi nani Jisaso ama arki upupgf nipfriririni anf bi bimi nurfna sijnani miremopaxf niwimoniri nani ama mayf e nweanjana ama ami dani o tfnj e nani bagfaringi.

2

Enj swimf enj womi nanj imixinjf naniirini.

1 Jisaso, sfa wi rixa nora nuisana, o ami anj yof Kapaneamiyo nani nuri xegf anjyo inimi nweanjana ama obaxf arfa re niwiro "O ami xegf anjyo nwean." rarjagfa arfa e niwiro nibiro

2 awi neanbro nipawiro anjyo inimi deroro anf fwi e eni pfwipfwif inbro yarfna o ama ayf ntyoni waf nwiri pfné repiyf wiarfna

3 ama wa enj nfn swimf enj womi —O anf epaxomani. Omi ikwianjwfyo nikwiarbro nikwonim nibiro ai

4 ama anf fwi e pfwipfwif injagfa nwinbro anjyo nipawiro Jisaso tfnj e tixaxf menjagi nani nimeami npeyiro anf rfwf seayiyoyo dani anf sfa bi Jisaso nweanje nupiyiro ikwianjwxf xfo wenfnami mdimidani gwf niyurararbro gwfyo fa nixirimanan anf sfa upiyife dani awayini mamowarana

5 Jisaso awa xfomi dnj nwiwkwroro "O negf ama enj swimf enjomi anani nanj imixipaxfrini." yaiwiarjagfa nwiniri omi re urinjiginini, "Iwe, joxi fwf ikarininj rixa yokwarimf siarinjini." urana

6 Gorixoy njw ikaxf eanijipi mewegfa wa Jisaso urewapiyarinjipi arfa wianbro nani e niwwearfna Jisaso enj swimf enjomi e urfipi arfa niwiro inimi dnj re nimoya ugfawixini,

7 "Pi nani rfa urarini? Nioni Gorixoniri yokwarimf rwiarini? Sa Gorixonif fwf yokwarimf wiarjorini. Ama ro Gorixomi rperirf numeariri rfa yarini?" yaiwiarfna

8 Jisaso xegf kwiyfyo dani awa inimi dnj e nimoya warjagfa nwiniri re urinjiginini, "Soyfne pi nani nioni nani inimi 'O fwf ama yarigfapf yokwarimf wiipaxomani.' nimoya warjoi?" nuriri

9 ami re urinjiginini, "Ama wo fwf ikarininj nioni yokwarimf wiianayf inimi imonijagi nani ama woxi sijnwf tfni sijnwf winipaxf menini. E nerf aiwi nioni ama enj nfn swimf enj womi 'Rixa nwiapfnimearif dixf ikwianjwxf nimeami ut.' uranayf o nanj imonifagi ama niyfneni sijnwf tfni sijnwf winipaxfrini." nuriri

10 re urinjiginini, "Niyfneni nioni nani re yaiwipfri nani, 'Ama imonijoyo anani ama xwfa tfyoyo danjyf fwf ikarinifapi anani yokwarimf wiipaxorini.' naiwipfri nani piranjnjf sijnwf nanfpoi." nuriri

11 enj swimf enjomi re urinjiginini, "Nioni re rirarinjini, 'Joxi nwiapfnimearif dixf ikwianjwxf nimeami anf e nani ut.' rirarinjini." urana re enjiniginini.

12 o rixa nanj nimoniri nwiapfnimearif ama nfn sijnwf anigfe dani ikwianjwxf xwanjwxf nikwonimf peyanjiginini. E eana ama ayf sirf nripkinbro Gorixomif seayf e numero re rigfawixini, "Nene enjina dani aiwi ama wo ro yarinjipa axfpi re yarinjagf mwinagwarini." rigfawixini.

Ripaioi "Nixidei." urinj naniirini.

13 Jisaso ami anf e pfini nwiarimi nuri ipi imanjpfa tfnj e nweanjana of apixf naiwif nfn o tfnj e nani bayarjagfa o nurawapiya nuri

14 sni ipi imanjpamf nipurina Arpiasomf xewaxo Ripaio —O takisf nani nigwf uraparjorini. O opisf anjyo ef niwwearf xegf ominj yarinjagf nwiniri re urinjiginini, "Joxi rfwyoyo nixidei." urana o nwiapfnimeami rfwyoyo nuxdirf nuro

15 Ripaioy anjyo nipawiro Jisaso tfni xegf wiepsarinjowfa tfni niwwearo aiwa nwinbro ama takisf nani nigwf uraparigfa wa tfni (Enjina Judayf anjyo takisf nani nigwf

urápigáwa takisí nání nígwí nurápirínáyí wígwí meapírfa nání nígwí seáyí e bí fwi urápáqá enjagi nání áamá níní awa nání xwioxíyo dání wíkwí nítwóniro kíkími nítwimóníri yagfáríní.) Awa tñní fwi yarígá wíníyí tñní áamá ayí obaxí Jisasomí nítíxídro nání ayí ení nawíní Jisaso tñní aiwá níníro yarfná

¹⁶ áamá Parisiyí ríníñyí wayá áamá Goríxoyá ñwí ikaxí eáníñpí mewegá wa Jisaso áamá takisí nání nígwí urápirínáyí wa tñní fwi yarígá wíníyí tñní aiwá nawíní naríñqá nítwíníro xegí wíepísaríñowamí Jisaso nání re urígíawixíní, “O pí nání áamá takisí nání nígwí nearáparígá awa tñní fwi yarígá ayí tñní nawíní aiwá nítro inígí nítro yaríñojí? O nanjí riyaríní?” urarfná

¹⁷ Jisaso e uraríñqá arfá nítwirí ewayí xwíyí bí nurírí re uríñínigíní, “Áamá simíxí mepa nerfná xwírí tñjé e nání warígámani. Simíxí tígíyí warígáriní. Nioní ení áamá ‘Nioní nígípi wé róníñíní.’ yaiwinarígíyí nání mibíñáríní. Áamá ‘Nioní fwi yaríñáoníríní.’ yaiwinarígíyí wígwí uyíñí yarígápi yokwarímí wíáná ayí wé róníñí imóníprí nání bíñáríní.” uríñínigíní.

“Pí nání aiwá ñwá mñweaayaríñojí?” urígá náníríní.

¹⁸ Jisaso tñní xegí wíepísaríñowa tñní aiwá ñwá bí mñweapa yaríñqá Jono wayí numeala waríñoyá wíepísaríñowa tñní áamá Parisiyí ríníñowa tñní aiwá nání ñwá níñwirárináyiróná Jonoyá wíepísaríñowa tñní Parisiowayá wíepísarígá wa tñní nawíní nuro Jisasomí nítwímearo re urígíawixíní, “Jonoyá neaiepísaríñone tñní Parisiowayá neaiepísarígone tñní aiwá nání ñwá ñwirárinayaríñwíní. Pí nání joxíyá wíepísaríñowa aiwá ñwá mñwea yaríñojí?” uraná

¹⁹ Jisaso ewayí xwíyí bí nurírí re uríñínigíní, “Áamá apíxí síñí ñwiráro síñí ñweañáná oyá nítumíxínírí emearígáwa aiwá ñwá nítexñwiráriníro yarígáraní? Oweoi, o síñí awa tñní ñweañáná aiwá ñwá xexñwirárinípaxí meníní.

²⁰ E nerí aiwí o apíxí nítmearí nítweañísáná enáná áamá wí omí aníñímíxáná íná aiwá ñwá ñweapíríáríní.” nurírí xewaníño apíxí síñí ñwirároníñí imóníñagí nání ewayí xwíyí e uríñínigíní.

²¹ Ewayí xwíyí ámí bí nurírí re uríñínigíní, “Áamá rapírapi eníñanjí nítíyíga bagfá wú axeníñagí nítwínírfná rapírapi síñí síñí wayí míróníñí wú nítmearo nupákiro gwí kiwearígámani. E yaníro éfáyí wayí róáná síñí upákíú nítíkíkarínírí enjé nítíperfná eníñanjí xwé naxega uníñojí.” nurírí ayí wígwí enjíná dání “Nene e nerfná wé róníñí nímónírane nítíperfnáyí, ananí Goríxo tñjé e nání peyaníwáríní.” nítira wagfápi síñí yarígápi tñní oyá xwíyí síñí tñní nawíní íkwieropíríxínírí ewayí xwíyí e uríñínigíní.

²² Ámí axípi oyaiwípoynírí re uríñínigíní, “Áamá inígí wainí síñí nítmearo memé wará síxí soyí axíyo iwajfá yarígámani. Iwajfá yaníro éfáyí núpíyímí nítipurí síxí soyíwá ení ríxa sípí eníñojí. Wainí síñí memé wará síxí síñíyo iwajfá yarígáriní.” uríñínigíní.

“Sabarfáyo ñwáxíní.” ríggá náníríní.

²³ Jisaso tñní wíepísaríñowa tñní Sabarfáyo anjé nemero wítí aiwá omíñjé tñjé e óyíyo nítipurfná wíepísaríñowa wítí siyí nítíyíraga warfná

²⁴ áamá Parisiyí ríníñyí wa omí yaríñjé re wígwíawixíní, “Awa pí nání ‘Sabarfáyo ñwááriní.’ ríníñpí nítwíalkiro wítí aiwá nítíyíro naríñojí?” uríggá

²⁵⁻²⁶ Jisaso re uríñínigíní, “Soyífné xwíyí negí mítíxí ináyí Depito nání eáníñpí fá nítrooro aiwí dñjé wí mímooaríñojí. Enjíná Depito, áamá Abaiataoyí ríníñyo —O enjíná apaxípaníñjé imóníñjé xwé woríní. O xegí Judayí Goríxomí rídíyowá wíaríno nání senfá anjé pákíníñyíyo mewejáná, Depito tñní xegí áamá nítumíxínírí emearígáwa tñní aiwá merjagí nání agwí wíarfná o senfá anjé pákíníñiwámí nítípawírí bítíkerfá Goríxo nání peaxí tñnínípi umeafáná Depito nítírí xegí ámayo ení nítírí wíñínigíní. Bítíkerfá apí apaxípaníñjé imóníggáwaní ananí nítípaxíriní. Apí Depito nítírí aiwí Goríxo o nání xwíyí bí murí enáná gí wíepísaríñá rowa ení agwí wíaríñagí nání yarfná pí nání xwíyí nítmeararíñojí?” nurírí

²⁷ re uríñínigíní, “Goríxo áamá xámí nítíxárimáná sfá wíyí kíkífá ñwearo dñjé síxí yíníro epírí nání Sabarfá tñjíríní. Sabarfá xámí nítírí áamá rítwíyo Sabarfáyo mewepírfa nání imíxíñímaní.

²⁸ Ayífnání áamá imóníñáoní Sabarfá ayo aí xiáwoníríní. Nioní ‘Sabarfáyo ayí ananíríní.’ rítípaxí imóníñáoníríní.” uríñínigíní.

3

Áamá wé kíríñjé enjé womí nanjé imíxíñjé náníríní.

¹ Jisaso ámí rotú anjé wíwámí nítípawírí áamá wé kíríñjé enjé wo ñweañagí nítwínírí uréwapíyarfná

2 áamá Parisi wa —Awa re rarigfáriní, “Sabarfáyo omínj nerínáyf ayf nwfáriní. Ámá aí Sabarfáyo nanj nimixínáyf ayf nwfáriní.” rarigfáriní. Awa Jisaso áamá wé kírínj enj omí Sabarfáyo nanj wimixáná omí xwiyfá mearaníro nání sínjwf níwíníro njeanagfá aiwí

3 o wé kírínj enj omí re urínjíniginí, “Níwíápnímeámí nǐbírí áwíní e éf roi.” nurírí

4 Parisiowamí re urínjíniginí, “Segf dínj píot moarínjot? ‘Sabarfáyo ámáyo nanj níwíápníáyf ayf ananíríní.’ riyaiwiarínjot? ‘Sabarfáyo sípí níwíápníáyf ayf ananíríní.’ riyaiwiarínjot?” nurírí ámí re urínjíniginí, “ ‘Sabarfáyo símíxíyo píránínj nímíxínáyf ayf ananíríní.’ riyaiwiarínjot? ‘Ámá nípkírínáyf ayf ananíríní.’ riyaiwiarínjot?” urfagf aiwí awa xwiyfá bí murígfawixíní.

5 Xwiyfá bí murarínjagfá níwínírí sínjwf níwínímerfná wíkf níwóga nuri awa wé ikf enj omí wá bí níwíánf dínj kfkfímí níwímóga warínjagfá níwínírí awa nání dínj sípí ení níwírí omí re urínjíniginí, “Wé feapá énapet.” uráná o wé feapá nerfná re enjíniginí. Ríxa nanj imónínjíniginí.

6 Ríxa nanj imónínjagfá Parisiowa sínjwf e níwíníro níwíápnímeámí nípeyearo áamá míxí ináyf Xeroto tfní níkumíxínírí emearígfáwa tfní awí neáníro Jisasomí píkiáníro nání íníní mekaxf megfawixíní.

Ipíámí dání áamá obaxíyo uréwapíyínj náníríní.

7 Jisaso, Parisiowa xfo nání mekaxf mearínjagfá, o xegf wíepísarínjowa tfní ámí ípíwá ríwojníní úáná áamá Garírí píropenísfyo dánj obaxf omí númí nuro áamá Judia píropenísfyo dánjyf tfní

8 wígf anj xwé yof Jerusaremí áwíní e mírínínjípímí dánjyf tfní xwfá yof Idumia njeáyf tfní áamá ínínj Jodaní rapáyo oríwámídání njeáyf tfní émayf anj bíau Saidoní tfní Taia tfní tnf e njeáyf tfní áamá xwé obaxf ayf Jisaso yarínjfpí nání arfá níwíro xfo tnf e nání bímiarínjagfá

9-10 Jisaso áamá obaxf símíxíyo nanj imímíxímí éf enjagf nání áamá nfní símíxíyf omí amáf rónaníro nání íkwíkwíerf niga warínjagfá nání xegf wíepísarínjowamí re urínjíniginí, “Ámá obaxf amáf níwínírnírná níxíxoyípióa níbarínjot. Ewéyo píxemoánímí nání píránínj anjwí e nítipoyí.” urínjíniginí.

11 Ámá imfó dínj xíxéorígíáyf Jisasomí níwínírnírnáyf sfmímanjímíní nípkínímearo waunf níwíápníro “Níáíwí Goríxoyáoxírní.” uraníro yarínjagfá nání

12 o míxí umáínowáírnírná míxí ríá tnf nurírí re urínjíniginí, “Nioní Goríxomí xewaxoní enjagf nání áwanj mírowíaropaní.” urínjíniginí.

Xegf wíepísínfáwamí rípeanj náníríní.

13 Jisaso dífwíyo nání níyírí áamá xfo xegf wímónarínjowamí “Soyíné ení yapípoiy.” uráná awa ení xfo tnf e nání níyíro wímeááná

14-15 o áamá wé wúkaú síkwí wáú xfo tnf emepírfá nání imóníro xfo nání wáf nurímero áamá imfó xíxéorínjyf míxí umáínowáírpaxf níwímóníro ero epírfá nání rípeanjíniginí.

16 Ámá wé wúkaú síkwí wáú xfo rípeanjowa wígf yof rowaríní. Wo Saimono —O Jisaso yof ámí bí Pítaoyf wírínjoríní. O tfní

17 ámí wáú Sebediomí xewaxowáú Jemiso tfní xogwáó Jono tfní —Awaúmí Jisaso yof Boanesisowáúyí —Yof mfkf ayf awáú akíríwfnínj imónígfíwáú enjagf náníríní. Yof e wírínjowáú tfní

18 ámí wo Adírúo tfní ámí wo Pírípó tfní ámí wo Batoromuo tfní ámí wo Matíyuo tfní ámí wo Tomaso tfní ámí wo Arípíasomí xewaxo Jemisoyf rínínj tfní ámí wo Tadiaso tfní ámí wo Saimono —O yof ámí bí Seretoyf rínínjyf —Yof mfkf ayf “Émáyf ámí oxídwáraneyí.” rarígfáyf náníríní. E rínínj tfní

19 ámí wo yoparo Isíkariotf dánj Judaso —O Jisaso nání míyf roríríménjoríní. O tfní áamá wé wúkaú síkwí wáú awamí rípeanjíniginí.

“O boyá enj éánínj tfní yaríní.” rígfá náníríní.

20 Jisaso tfní wíepísarínjowa tfní ámí anj e nání nuro njeanáná áamá obaxf o tnf e awí neáníro epíroyf wíarínjagfá nání níyórfmoro aiwá mímínpaxf wímónarínjagfá

21 Jisasomí xexírímeáyf áamá wí xfo nání “Xewanínj ríxa majfá níkárínírí yaríní.” rarínjagfá arfá níwíro omí níwírímeámí waníro nání barfná

22 Goríxoyá nwf íkaxf mewegfá wa anj yof Jerusaremí dání níbímáná Jisaso tnf e rémónapfáwa ámáyo Jisaso nání re nura ugíawixíní, “Imfó xíráónínj imónínj Bieseburoyf rínínj —O xegf yof bí Setenoríní. O Jisasomí ríwfmíní nírómáná xíxéronjagf nání o áamá imfó xíxéorínjyf míxí umáínowáírnírní.” nura warínjagfá nání

23 Jisaso awamí “Níwánínjóní tnf e nání bípoiyí.” nurírí ewayf íkaxf bí nurírná re urínjíniginí, “Seteno xegf wíamí míxí umáínowáírpaxf imóníní. Riyaiwiarínjot?” nurírí

24 ewayí xwiyá rípi uríjínigini, “Ámá axowa míxí níníro xepíxepá níróníróná ení míweánípa nero mímianwí upírfáriní.

25 Ámá gwí axíri ení míxí níníro xepíxepá níróníróná ení míweánípa nero xwíamí imóníprírfáriní.” nurírí “Seteno xegí wíamí míxí umáínowárípaxí mímóníjagí nání rífa neararíní?” oyaiwípoyínírí ewayí xwiyá apí nurímáná

26 ámí re uríjínigini, “Seteno ení xegí wíamí t́níní míxí níníro xepíxepá níróníróná yí wíwaníjowa ení meání níníro xopírárí iníprírfáriní.” nurírí ayí xewaníjo nání d́íní re oyaiwípoyínírí “Setenoyá ení eáníjípí t́níní mé omí xopírárí wimínírí rífa yaríní?” oyaiwípoyínírí nání

27 ámí ewayí xwiyá rípi uríjínigini, “Ámá wo ámá ríá ríjí woyá iyá íá urápekíxémínírí nání oyá anj́yo nípáwiríná amíná anj́ xiáwomí gwí níyírí nítmáná amípí oyá ananí urápekíxenígíní.” nurírí

28 ámí re uríjínigini, “Nioní nepa seararíní. Íwí yarígíápraní, ríperírí inarígíápraní, amípí sípí ńníní ámá yarígíáprí Goríxo ananí yokwarímí seaiínírfáriní.

29 E nerí aiwí ámá Goríxoyá kwíyí nání ríperírí méfáyí Goríxo e ríápi ámí wí yokwarímí wíínífámani. Aníj́ e nímonírí xwiyá meáríníprírfáriní.” uríjínigini.

30 Ayí rípi nání e uríjínigini. Goríxoyá kwíyí t́níní imfó míxí umáínowáraríjagí aiwí awa Goríxoyá kwíyí ríperírí nímeáríro “Jisaso imfó d́íní xíxéronjagí nání imfó wíamí míxí umáínowáraríní.” raríjagífa nání Jisaso xwiyá apí uríjínigini.

Xínáí t́níní xexírímeáowa t́níní náníríní.

31 Jisaso síní anj́yo nj́weanjána xegí xínáí t́níní xogwáowa t́níní nírémonápíro b́faríwámíní nírómáná “Jisaso níwíapírí síjwífí oneaníní.” uráná

32 ámá Jisasomí epíroyí níwíro ḿníní ḿníní níjweaxa pugfá wí re urígíawíxíní, “Ái díxí rínáí t́níní ríríxímeáowa t́níní b́faríwámíní nírómáná joxí nání raríjoi.” uráfagfa

33 o “Ewayí xwiyá b́ rífa neararíní?” oyaiwípoyínírí yaríj́ re wíjínigini, “Ámá gíyí ǵfí nókí t́níní ǵfí níríxímeáowa t́níníríní?” nurírí

34 ámá ḿníní ḿníní níjweaxa pugfáyo síjwífí níwínímeríná re uríjínigini, “Ǵfí inókíwayíné, níríxímeáowayíné ríxa t́fí nj́weagfá ayoí.

35 Ámá gíyí Goríxo ríj́j́yo d́íní níkwíroro x́darígíáyí ayí ǵfí inókíwáníj́fí t́níní ǵfí níríxímeáníj́fí t́níní imónígíáyíríní.” uríjínigini.

4

Ewayí ikaxí wítí síyí wíáronj́fí náníríní.

1 Jisaso ámí ípí Garírí imanj́fí t́j́fí e nání nurí nuréwapíyírí ámá xwé obaxí awí neáníro epíroyí wíaríjagífa o ewéyo nípíxemoánírí éfí níjwearí ámá ńníní síní ípí imanj́fí e nj́weanjána

2 o nuréwapíyíríná xíxewísí xwiyá amípí obaxí nání nuréwapíyírí

3 re uríjínigini, “Aríá époyí. Ámá wo o xegí omíj́j́yo ax́pí wítí síyí níwíaróa umínírí nání nurí

4 xwíá yunfí ikíxearíníj́e píráníj́fí níwíaróa nurí aiwí wí ófí manj́pá t́níní píeróaná inj́ níb́íro mímeání eníjínigini.

5 Ámí wí śf́j́a íníní yapíníjána xwíá onímíápí seáyí e enjáná wíaróyífí xwíá akwínífánáí enjagí nání apaxí mé nerápmáná

6 sogwí níwepínírí xaiwí anaríná pípíníj́fí ḿwáríjagí nání níyíweánírí yeáyí yáríjínigini.

7 Ámí wí emfí pípíníj́fí aríkiáríníj́e wíaróyífí emfí pípíníj́fíyo dání nerápirí xenjwíríríjagí nání wítí síyí apí ná ḿwepíníjíní.

8 Ámí wí xwíá nanj́fí e wíaróyífí píráníj́fí nerápirí xwé nerí ná níkíkíreáníríná wí xwé onímíápí níwerí wí xwé obaxí níwerí wí aga d́íní nímorí f́á ḿropaxí wenjínigini.” nurírí

9 ámí re uríjínigini, “Seyíné wítí síyí nání nioní ewayí xwiyá ríá apí nání aríá ókiarí nímónípoyí.” uríjínigini.

Enína ríníj́pí t́níní xíxeni ewayí ikaxí uríj́fí náníríní.

10 Idáná o xegíj́fí nj́weanjána wíepísaríjowa wé wúkaú síkwífí waú t́níní ámá wí xó t́níní emearígíáyífí t́níní wígíj́fí ewayí xwiyá xó ŕf́pí nání yaríj́fí wíaríná

11 o re uríjínigini, “Xwiyá Goríxo seyíné xó xegí xwioxíyo mímeámí nerí seamej́weanfá nání enína dání íníní imóníj́pí nioní ríxa wíá searókiamoaríní. E nerí aiwí ámá nioní d́íní ḿníníkwíró wígí d́íní t́níní néra warígíáyo nioní uréwapíyaríná ḿkíj́fí aríá ḿníní ewayí xwiyá raríjagípní aríá níaríjoi.

12 Ewayf rɪpɪ nʌni ɛwʌyɪ xwɪyɪfʌni urʌriŋɪni. Gorɪxoyʌ xwɪyɪfʌ wɪfʌ rʊkiamoagɪ Aɪsaiaoyɪ rɪniŋo ʌmʌ nionɪ dɪŋɪ mɪniŋkwɪrʊ wɪgɪ dɪŋɪ tɪni nɛra warɪgɪfʌyɪ nʌni ɛŋɪnʌ nɪrɪrɪ rɪwʌmɪŋɪ re ɛarɪniŋɪni, 'ʌmʌ ayɪ wɪgɪ uyɪniɪ yʌriŋɪfʌpɪ rɪwɪfɪmɪni mamʊʌnʌyɪ Gorɪxo yokwarɪmɪ wiiniŋɪniɪrɪ ɛwʌyɪ xwɪyɪfʌ arʌfʌ nɪwɪrɪfnʌ arʌfʌ nɪwɪro aiwɪ nɪjɪfʌ mimʊnɪ ero sɪŋwɪ nɪwɪniɪrɪfnʌ sɪŋwɪ nɪwɪniɪro aiwɪ dɪŋɪ mɪmʊ ero ɛpɪrɪ nʌni ɛwʌyɪ xwɪyɪfʌni urɪniɪfʌrɪni.' Aɪsaiao ɛŋɪnʌ rɪwʌmɪŋɪf e ɛarɪpɪ tɪni xɪxeni nionɪ xɪxeni e yʌriŋɪni." urɪŋɪniŋɪni.

Ewayf ikaxɪ wɪfɪ siyɪ wiʌroŋɪf mɪkɪpɪ nʌniɪrɪni.

13 O ʌmi re urɪŋɪniŋɪni, "Soyɪnɛ ɛwʌyɪ xwɪyɪfʌ nionɪ rɪfʌpɪ sɪni majɪfʌ rimʊniŋo? Ewayf xwɪyɪfʌ apɪ nɪjɪfʌ mimʊniɪpa nerɪfnʌyɪ, ɛwʌyɪ xwɪyɪfʌ nionɪ rarɪŋjʌ nɪpɪni arɪge nerɪ nɪjɪfʌ imʊniɪpɪrɪfʌrɪni? Mɪkɪpɪ ʌwʌŋɪf ɛsearɪmɪniɪrɪ rarɪŋɪni.

14 ʌmʌ wɪfɪ siyɪ wiʌroarɪŋoyɪ xwɪyɪfʌ Gorɪxo nʌni wʌfɪ nemerɪ urɪmearɪŋʊniŋɪf imʊniɪni.

15 ʌmʌ wɪ wɪfɪ siyɪ ʊpʌf tɪni piɛrʊfɪpɪ ɪŋɪ nɪbɪrɪ manarɪŋyɪfnɪŋɪf imʊniɪni. Ayɪ xwɪyɪfʌ Gorɪxo nʌni arʌfʌ wɪfʌpɪ Seteno ayɪ Gorɪxo nʌni dɪŋɪ mopɪrɪxɪniɪrɪ ʌŋɪni nɪbɪrɪ pɪrɪpɪrɪf nɪwɪrɪ ɛmɪ mɪmɛʌmɪf yʌriŋɪrɪni.

16 ʌmʌ ʌmi wɪ wɪfɪ siyɪ sɪŋjʌ ɪniɪmɪ yʌpɪniŋʌnʌ seʌyɪ e xwɪfʌ onɪmiʌpɪ ɛŋʌnʌ wiʌrʊfɪfnɪŋɪf imʊniɪni. Ayɪ xwɪyɪfʌ Gorɪxo nʌni arʌfʌ nɪwɪronʌ yʌyɪ nɪwɪniɪrɪ nɪxɪdʌniɪro yʌrɪfnʌ

17 xwɪyɪfʌ nʌ ɪniɪmɪ pɪpɪŋɪŋɪf mɪwʌriŋagɪ nʌni ʌniŋɪf xɪdʌriŋɪfʌmani. Xwɪyɪfʌ Gorɪxo nʌni xɪdʌniɪro yʌriŋagɪfʌ nʌni ʌmʌ wɪ nɪbɪro nepa ɛŋɪ neʌniɪro rɪfʌ xɪdʌriŋoɪniɪrɪ iwʌmɪfʊ nɪwɪwʌpɪyɪrɪ xeanɪŋɪf wɪkeʌrʌnʌ apaxɪ mɛ pɪni wiʌrarɪŋɪfʌrɪni.

18 ʌmʌ ʌmi wɪ wɪfɪ siyɪ ɛmɪ pɪpɪŋɪf arɪkiʌrɪniŋe wiʌrʊfɪfnɪŋɪf imʊniɪni. Ayɪ ɛni xwɪyɪfʌ Gorɪxo nʌni arʌfʌ nɪwɪro aiwɪ

19 ʌmɪpɪ xwɪfʌyo dʌŋɪ nʌni dɪŋɪ ɔbɪbaxɪ nɪmoro 'ʌmɪpɪ wɪ nionɪ mɪniɪmɪropʌ onini.' nɪyʌiwɪro ʌmɪpɪ wɪ nʌni 'Arɪge nɪmɛʌnɪfʌrɪni?' nɪyʌiwiʌ nurɪfnʌyɪf wɪfɪ ɛmɪ nerʌpɪrɪ xɛŋwɪrʌrʌriŋɪf yʌpɪ nimʊniɪro aiwʌ nʌ mɪkɪkɪrɛʌnarɪŋyɪf yʌpɪ imʊnarɪŋɪfʌrɪni.

20 ʌmʌ ʌmi wɪ wɪfɪ siyɪ xwɪfʌ nanɪ imʊniŋe wiʌrʊfɪfnɪŋɪf imʊniɪni. Ayɪ xwɪyɪfʌ Gorɪxo nʌni arʌfʌ nɪwɪro dɪŋɪ nɪkwɪrʊro pɪrʌniŋɪf nɪxɪdɪronʌ wɪfɪ siyɪ aiwʌ nʌ wɪ xwɛ onɪmiʌpɪ werɪ wɪ xwɛ ɔbaxɪ werɪ wɪ ʌga dɪŋɪ nɪmori fʌ mɪropaxɪ werɪ yʌriŋyɪfnɪŋɪf imʊniɪni." Ewayf xwɪyɪfʌ mɪkɪpɪ nʌni ʌwʌŋɪf e urɪŋɪniŋɪni.

Ewayf ikaxɪ ramɪxɪf nʌniɪrɪni.

21 O wɪɛpɪsarɪŋowa "ʌmʌ ayo ʌniŋɪf yumɪfɪ winɪfʌrɪni." yʌiwiɪpɪrɪxɪniɪrɪ sɪni ɛwʌyɪf xwɪyɪfʌ nʌni ʌwʌŋɪf nurɪrɪfnʌ re urɪŋɪniŋɪni, " ʌmʌ ramɪxɪf nɪmɪxʌrʊmʌnʌ sɪxɪf xwɛ wʌ nɪmɛarɪ upɪxʌkwɪʌrɪpɪrɪxɪni.' rɪyʌiwiʌriŋo? 'Pɪɛŋɪf ɪkwɪʌŋwɪyo ɪniɪmɪ tɪpɪrɪxɪni.' rɪyʌiwiʌriŋo? Oweoɪ, ɪkwɪʌŋwɪyo sɪŋʌniŋɪf e tarɪŋɪfʌrɪni." nurɪrɪ

22 re urɪŋɪniŋɪni, "Xwɪyɪfʌ ɛŋɪnʌ dʌni Gorɪxo xɪf ɛgɛf xwɪoxɪyo mɪmɛʌmɪf nerɪ seameŋweanɪfʌ nʌni ɪniɪmɪ imʊniŋɪpɪrʌni, ʌmɪpɪ pɪni imʊniŋɪpɪrʌni, nɪpɪni sɪŋʌni imʊniɪfʌrɪni.

23 Xwɪyɪfʌ nionɪ seararɪŋʌpɪ nʌni arʌfʌ ʊkiʌrɪ nɪmʊniɪpoyɪ." nurɪrɪ

24-25 re urɪŋɪniŋɪni, "Arʌfʌ nɪniɪrɪfnʌ dɪŋɪ pɪrʌniŋɪf nɪmoro arʌfʌ nɪrɪfnɪ. E nerɪfnʌyɪf, Gorɪxoyʌ dɪŋɪ tɪni nɪjɪfʌ nimʊniɪro sɪni dɪŋɪ pɪrʌniŋɪf nɪmoro arʌfʌ nɪniɪ nurɪfnʌyɪf, oyʌ dɪŋɪ tɪni nɪjɪfʌ ʌmi winɪ nimʊga upɪrɪfʌrɪni. E mɛpa nerɪfnʌyɪf, pɪnɛ nionɪ seararɪŋʌpɪ rɪwɪfɪmɪni mamoro ɪkɪf nemoro nerɪfnʌyɪf, xwɪyɪfʌ Gorɪxo nʌniɪpɪ nɪjɪfʌ wɪ imʊniɪpɪrɪfʌmani. Xwɪyɪfʌ Gorɪxo nʌniɪpɪ nɪjɪfʌ onɪmiʌpɪ imʊniŋɪfʌyɪf ʌf xewanɪŋo ʌmi pɪrɪpɪrɪf winɪfʌrɪni." urɪŋɪniŋɪni.

Ewayf ikaxɪ wɪfɪ siyɪ xɛgɪpɪ ɛrʌpɪŋɪf nʌniɪrɪni.

26 O sɪni ʌmʌ e ŋweagɪf nɪyoni xwɪyɪfʌ Gorɪxo xwɪoxɪyo mɪmɛʌmɪf nerɪ umeŋweanɪfʌ nʌniɪpɪ nurɪrɪfnʌ ʌmi ɛwʌyɪf xwɪyɪfʌ bɪ nurɪrɪ re urɪŋɪniŋɪni, "Gorɪxo xɪf ɛgɛf xwɪoxɪyo mɪmɛʌmɪf nerɪ seameŋweanɪfʌpɪ re imʊniɪni. ʌmʌ wo omɪŋɪfʌyo nʌni nurɪ wɪfɪ siyɪ nɪwiʌrʊʌ nɪsʌnʌ

27 sʌ werɪ wiʌpɪniɪmearɪ yʌrɪfnʌ wɪfɪ siyɪ rɪxa nerʌpɪrɪ xwɛ nerɪ o 'Arɪge nerʌpɪrɪ rɪfʌ pɛyʌrɪni?' yʌiwiʌrɪfnʌ

28 xɛgɪpɪ xwɪfʌyo dʌni nɪpɛyɪrɪ ɪwɪf nɪga nɪyɪrɪ siyɪf nerɪ nʌ nɪkɪkɪrɛʌga nɪpɛyɪrɪ

29 yʊf ɛʌnʌ rɪxa mɪpaxɪf ɛŋagɪ nɪwɪniɪrɪfnʌ kirʌ nɪmɛarɪ mɪwʌkwɪmɪf yʌriŋɪrɪni." urɪŋɪniŋɪni. Gorɪxo xɛgɪf xwɪoxɪyo mɪmɛʌmɪf nerɪ umeŋweanɪfʌpɪ axɪpɪ iwʌmɪfʊ nerɪfnʌ ayɪ dɪŋɪ "Arɪge nerɪfnʌ xwɛ imʊniɪfʌrɪni?" nɪyʌiwiɪro aiwɪ "Xɛgɪpɪ xwɛ imʊniɪfʌrɪni." oyʌiwiɪpoyɪniɪrɪ nʌni e urɪŋɪniŋɪni.

Ewayf ikaxɪf masɪtɛ siyɪf nʌniɪrɪni.

³⁰ Ámí re uríñínigíní, “Pí pí ewayí xwíyíá nírírane Goríxo xwioxíyo míméámí nerí neameñweaníápi nání raníwíní?”

³¹ O nírírí neameñweaníápi masíté aiwá siyíníñí imóníní. Masíté aiwá siyí nuríríná aga onímíápiá wíároarígíá aiwí

³² nerápimáná xwé nerí aiwá tñní negí omíñíyo yaríñíñí seáyí e nímúrorí rení sepiá wíexáráná ññí nírírí yéwí ñíríwámíní taríñíñí.” uríñínigíní. Ayí “Iwamíóyí nene onímíápi nerí aiwí ríwéná ámá xwé obaxene Goríxo neameñweaníápiñí.” oyaiwípoynírí e uríñínigíní.

³³ Xwíyíá Goríxo xwioxíyo míméámí nerí umeñweaníápi nání nuríríná ámá ayí aríá wípaxípi tñní xíxeni ewayí xwíyíá obaxí axípiñíñí imóníñí nura nurí

³⁴ sññání áwaní bí murí ewayí xwíyíá nura nurí aiwí wíepísaríñowa tñníñí nññweaníá ewayí xwíyíá xíto uraríñí mńkípi nání áwaní urayíñínigíní.

Ípí imeamńkwí yaríñagí samíñí imíxíñí náníríní.

³⁵ O ewayí xwíyíá nura núśáná śfápi tñní axíná xegí wíepísaríñowamí re uríñínigíní, “Ípiyo jfáriwámíní oxemoaneyí.” uráná

³⁶ awa ámá obaxí e awí eánígíáyo pńñí nńwíarímí ewé Jisaso éf nññweaní e dání pńné uréwapíyaríñíápi ení nńpíxemoáníro Jisaso tñní nuro ewé wí ení awa tñní waríná re eníñínigíní.

³⁷ Rfíwípi bíri inígí ení imeamńkwí erí neríná ewéyo míméámí yaríná ewéyo inígí ríxa nńróga wíápiñíméaaríñagí nńwíníro

³⁸ Jisaso ewé íkwémíñíñíñí ñkíwájwíyo sá wenómí saiwíarí nńwíro re urígíawíxíní, “Nearéwapíyaríñíoxíní, none ríxa inígí namíanírí yaríñwáyo! Joxí dññí nńmori ríweníñí?” uráná

³⁹ o nńwíápiñímearí re eníñínigíní. “Rfíwípi samíñí oweáríní.” rírí “Inígí imeamńkwí yaríñípi ení samíñí oweáríní.” rírí eáná apaxí mé rfíwípi samíñí werí inígí ení samíñí werí yáráná

⁴⁰ re uríñínigíní, “Soyíné pí nání wáyí seainaríní? Dññí mńńkwíropro nero nání wáyí riseainaríní?” urágí

⁴¹ awa óf níkáríníro nání wígípi re rínígíawíxíní, “Pí ámáorfání? Imíñí tñní inígí tñní o ráná aríre ámáníñí aríá nńwirí samíñí ríá wení?” rínígíawíxíní.

5

Imító obaxí xíxéoroaríñomí mńxí umáñíñí náníríní.

¹ Jisaso tñní xegí wíepísaríñowa tñní nuro ípi yoí Garíríyo jfáriwámíní ámá wígí yoí Gegesayí añíyo níwíékíñímearo

² o ríxa ewéyo dání ayoáaná re eníñínigíní. Ríxa ámá imító dññí xíxéoroaríñí wo ámá xwáripáyo dání nńweapírí Jisasomí nńwímearí

³ —O ámá xwáripáyo aníñí e weagoríní. Ámá wí ainíxí aí tñní aí gwí mńjáripaxí yagíforíní.

⁴ Íníná ainíxí tñní gwí xaiwí wírí tñní śíkwíyo tñní wéyo tñní jararíñagífa aiwí o narńkíarímí wagoríní. Ámá wí ení neáníro omí xayípemíxípaxí yagífomani.

⁵ Xegípi aníñí xwáripáyo nññweaníá íkwáwíyíná árńwíyíná dńwí tññí e dání makírfwí nńmósa nurí sññá nńmearí pńrf nuyíkíga wagoríní.

⁶ O Jisaso jfámí baríñagí nńwínírí mńrf nńwerí wauní nńwíkarínírí

⁷⁻⁸ Jisaso maní tñní “Ámá romí imíóyíné śíní dññí mńxíxéropaní. Pńñí wíarípoyní.” uraríñagí o xwamíání nńwirí “Jisasoxí pí neaimínírí baríñíñí?” nurírí “Goríxo ñwíá amípi nńyoní seáyí e múroñomí xewaxoxíríní. Wauní śiaríñagwí nání Goríxoyá śíñwíyo dání ‘Rńñíñí wí seaiapímíméñí.’ nearei.” urágífa

⁹ Jisaso yaríñí “Segí yoí píriní?” wíáná imífowa re urígíawíxíní, “None xwé obaxí mńróñíñagwí nání yoí Ríjoníyí —Yoí mńkí ayí mńxí nání xwé obaxí gwí mónarígíá náníríní. Yoí Ríjoníyí ríníñwíní.” nuríro

¹⁰ wauní nńwíro arńkí “Xwíá tńyo dání imífone mńxí mńneamáñowáripaní.” nuríro

¹¹ odípi aga xwé obaxí bí dńwí wíyo mńáurárf níníro aiwá naríñagífa nńwíníro

¹² wauní ríxíñí re urígíawíxíní, “Imífone odípiyo ríwímíní nńrómáná dññí oxíxéropoyínírí śíñwí neanei.” urágífa

¹³ Jisaso xe dññí oxíxéropoyínírí śíñwí wínáná imító ámá omí dññí xíxérogíápi nńmíxearo ámí odípiyómíní xíxéroáná re egíawíxíní. Pímaní éf roñí wí e aññí wéféyí wíarí śíwá nero aníñíñí ípiyo nńpiéroro píyí egíawíxíní. Odípi ayí woní marífaí, 2,000 píyí egíawíxíní.

14 E éaná áamá odípí mearígááyí anjini nuro odípí éfápi nání anj e nweagfáyo áwanj nurárimí nuro omíñj tñj e yarígáyo ení áwanj nura eméaná áamá nñni “Pí rfa enoj?” niyaiwiro sñjwí wínaníro nuro

15 Jisaso tñj e nírémoro weníñj éfáyí wínígíawixini. Áamá imfó dñj xixéroaríño xegí yaríñjpa mé dñj síxí níniri aikí nýiniri riwo éf nweañagí nýwíníro xámi imfó obaxí dñj xixérogfá nání “Nepa imfó xixéroago orfani?” niyaiwiro wáyí yarfná

16 áamá Jisaso mífí umáinowárfagí wínfáyí repiyí nýwiro imfó sayá meago éfpi nání tñni odípí éfápi nání tñni repiyí wíaná

17 Jisasomí wauní nýwiro re urígíawixini, “Negí xwíá re pñni nýneawíarimí ut.” uraná 18 o ríxa ewéyo píxemoánímíniri yarfná imfó dñj xixérofó wauní nuriri “Nioní ení joxí tñni wanfwi.” uraríñagí aiwí

19 Jisaso nioní tñni xe ouniri sñjwí mýwínípa neri re uríñjñigini, “Díxí anj e nání nuri díxí áamá Ámináoni ayá níriri míxiri síapi nání áwanj nura úrrixini.” urfagi

20 o nuri anj Dekaporisiyo api api níkwíróga uníñyo áwanj nura nemerí amípi Jisaso wípi nání áwanj nura emearfná áamá nñni dñj ududí nýwíniri “Aríge neri nanj éorfani?” yaiwiagfáriní.

Apíxí ragí aníñj pwaríñj wími tñni miál penj wími tñni nanj imíxíñj nánirini.

21 Jisaso tñni xegí wíepísaríñjowa tñni ámi ewéyo núfasaná ipíyo jfaríwámíni níwíékínimearo ewéyo dání nayoaro ipí tñj anjwí e ronáná áamá obaxí nýbéro Jisaso tñj e epíroyí yarfná

22 áamá wo —O Judayfá rotú anj wíyo ámináo nimóniri menweañorini. Xegí yoí Jirasoyí ríñjorini. O nýbiri Jisasomí sñjwí nýwínirfná oyá síkwí tñj anjwí e mñj xwífáyo níkwírori wauní níwikáriní

23 wauní xwíyíá re uríñjñigini, “Gí miál ríxa anjwí ayo nípepaxí ení. Í nanj neri sñj uní nání joxí nýbiri wé seáyí e ikwiárei.” urfagi

24 Jisaso o tñni nawíni uáná áamá nñni níxfdíro íkwíkwierí warfná re enjñigini.

25 Apíxí wí —Í xegí ragí aníñj pwarfná xwiogwí wé wúkau síkwí waú múronjirini.

26 Í nanj onímíxípoyniri xwírí obaxíyo nígwí ayá wí níroaayiri mñni nýwiri aí rññj wínaríñjpi nanj bí onímíapi mé nýyípei yaríñirini. Xegí nígwí anípa imóníñagí aí ámi wíni míxíñjñj yomíxarígíirini.

27-28 Í Jisaso nání arfá nýwirfná “Oyá iyfáyo aí amáf níronirfnáyí ámi nanj emfñni.” nýyaiwía nýbiri áamá epíroyí egfáyo áwini e nídakwirí rfwítmí dání wé feapá neri oyá iyfá amáf róníñjñigini.

29 Amáf rónáná ragí aníñj pwaríñjpi yeáyí síkiaríñjñigini. Ragí yeáyí síkiarfagi naineniri re yaiwíñjñigini, “Ríxa nanj riyini réni?” yaiwiarfná

30 Jisaso níjfa nímoniri “Enj éañjñj nioniyá bí nýnowárimí ipí ruñoj?” nýyaiwiri níkinímóniri re ríñjñigini, “Gí iyfáyo amáf go rónígoi?” ráná

31 xegí wíepísaríñjowa re urígíawixini, “Joxí áamá epíroyí nísiro íkwíkwierí nisiga warfná pí nání ‘Go gí iyfáyo amáf níronígoi?’ raríñjini?” uragfá

32 apíxí e wíimí sñjwí wínimíniri nání sagagí emearíñagí

33 í “Jisaso píraníñj nímiáxfirini.” nýyaiwiri wáyí neri enj óf néra nýbiri Jisasomí agwíríwámíni wauní níwikáriniri mñj xwífáyo níkwírori xí épi nání wíá rókiamónfagi

34 Jisaso re uríñjñigini, “Ineyí, jíxi dñj nýníkwíroríñjñipimí dání erfkiemeánfñni. Símiáxf ayá sínaríñjpi ámi wí sínfná menagí nání ámi ayá bí mísiní kíkífá néra ut.” nuriri

35 síní ími e urarfná síní miál símiáxf wenje mírémopa nerfná áamá wí rotú anj mewenoyá anj e dání nýbéro Jisaso nání re urémeagfawixini, “Nearéwapýaríñjomí síní ayá wí muríñweapaní. Díxí miál ríxa penoj.” urarfná

36 Jisaso arfá e nýwirí rotú anj mewenomi re uríñjñigini, “E neri aiwí wáyí mepani. Dñjñí nýníkwírófa ut.” nuriri

37 áamá nñni e nuraakionwírírimáná aiwí “Pitao tñni Jemiso tñni xogwáo Jono tñni awa nioní tñni xe obípoyniri sñjwí owínimíni.” nýyaiwiri nuro

38 rotú anj mewenoyá anj e nírémoro Jisaso yaiwíñjñj níniri ríñaríñagí arfá nýwirí wí yeyí níra warfná wí ñwapé raríñagfá nýwíniri

39 anjyo nípawiri re uríñjñigini, “Pí nání ñwí earo yeyí ríro yaríñoj? Miál ríxa penojñiri ñwí rímiearíñoj? Í sa sá wení.” nuriri

40 rípfá nura warfná o áamá nñni emí mímíxeámí neri miáimí xaníyáú tñni omí kumíxínarígíá waú wo awa tñni anj awawá íkwíróñjñj miál wenjwámí nípawiro

41 Jisaso miáimí wéyo fá nímaxíriri xegí pñné tñni “Tarita kumi.” nuriri —Ayí agapíné “Míá ríyí wiápfñmeai.” uraríñwápi nánirini. E uraná re enjñigini.

42 Í ríxa nîwiáþñimeari xegí xwiogwí wé wúkaú síkwí waú enagi nánî ríxa nîwiáþñimeari anj yarfná ayí sîrî nîþíkínîro “Aríge ámi rfa wiáþñimeanjo?” nîyaiwiro ududf yarfná

43 Jisaso ñwí ikaxí re urîñinigîni, “Nionî éáþî ámá wíyo áwanj murîpa éþiyî.” nurîri “Ími aiwá bî mîni wíþiyî.” urîñinigîni.

6

Ámá xegí anj e dánjyí ríwí umogíá nánîrîni.

1 Jisaso anj e pñî nîwiárimî úaná xegí wieþsarîñowa nîxída nuro o tñî xegí anj e nîrémore nîñweagfasána

2 ríxa Sabarfá imónîñaná o nurî rotú anjyo nîþawírî xwíyíá Goríxoyá uréwapîyarfná ámá arfá wífáyí sîrî nîþíkínîro xwioxíyo dánî rfa nîwóroá nuro re rîñígfawixîni, “Ro xwíyíá apí ge rfa nîjía imónîgoi? Nîjía oyá pí nîjíaþî rfa neaiwapîyarîni? Emîmf o yarîñþî aríge nîjía imónîñîrîni? Oweoi, re dánjorîni. Nenénîñj imónîni.

3 Ámá ro xegí omîñj sa anj mîrarîñorîni. Sa Mariaí xewaxorîni. Xegí xexîrîmeáowa wigí yof Jemiso tñî Josiso tñî Judaso tñî Saimono tñîrîni. Xexîrîmeáiwa nene tñî enî nawîni mîñweapa reñoi? Aríge nimónîrî nearéwapîyarîni?” nîrîga nuro “Arfá mîwîpanî.” nîrîniro wigí xwioxíyo dánî wikí nîwóga warfná

4 Jisaso xewanîjo nánî nurîrîfná wigí rarîgfáþî tñî xîxenî re urîñinigîni, “Ámá anj mîdánjyí Goríxoyá wá urókiamoarígfáyo arfá umónarígfá aí wigí e dánjyí tñî xexîrîmeáyí tñî ‘Sa negí ámaorîni.’ nîrîniro arfá umónarígfámanî.” nurîri

5 e emîmf mîwîwapîyipaxí enagi aí ámá sîmîxí yarígfá wíyonî wé seáyi e nîwikwiárirî nanj imîxîñinigîni.

6 E nerfná o ayí dñj mîwîkwíroþa nero arfá mumónarîñagfa nánî ududf winîñinigîni.

Wieþsarîñowa wáf urîmépoyîrî urowárijî nánîrîni.

O anj apî apî ikwíróñîñj wíyí wíyonî nemerî xwíyíá Goríxoyá nuréwapîya nemerfná

7 xegí wieþsarîñowa wé wúkaú síkwí waú awamî “Awí eánþoyî.” nurîri waú waú xîxegîni upîrî nánî nîkumîxîrî nîwárfîfná imfóyo mîxí umáñnowáripîrî enj sîxí eánþj bî xîxegîni enj sîxí neámîxowárfîrî

8 ñwí ikaxí re urîñinigîni, “Wagwí wagwí anj wíyí wíyo wáf nemero ‘Goríxoyá xwioxíyo ñweaníwá anjwí ayo enagi nánî seyfné uyîni néra warígfáþî rfwímfîni nîmamoro nîsanîro ñweárfîxîni.’ nurîrîfná amíþî wí nîmeámî mupanî. Aiwá biranî, árupianj wúranî, ñígwí wowí bíranî, bî nîmeámî mupanî. Xoyfwanî eranj nurîga úpoyî.

9 Síkwí sù nîyîniro aiwí iyfá wúkaú mîþánpanî.

10 Wagwí wagwí anj wí e nîrémorfná ámá wo ‘Awagwí ananî nîwîapîrî sá wéþiyî.’ earfo o tñîni sá nîwémî úsîxîni. Sîni anj e ikwíróñîñþimî nuréwapîyîrîfná anj axiwámîni sá wérfîxîni.” nurîri

11 re urîñinigîni, “Anj bimi soyfné nîseaipemeámî mupa ero arfá mîseaiþa ero éánáyí, anj apimî ríxa pñî nîwiárimî nurfná síkwí sù nîwirîro xwíá síkí yeáyí xénîñþî þrfî nîwîaikíarîmî úrfîxîni. Ámá anj apimî ñweáyí dñj re yaiwîþrî ‘Newanîjene íkárîñîñwáyí nánî awaú Goríxo nene nánî xwírfá winîni nánî iyfî ríyárfî?’ yaiwîþrî nánî xwíá síkí síkwíyo xénîñþî þrfî wîaikíarîrfîxîni.” Sekaxí e urowáraná

12 wieþsarîñowa waú waú nîkumîxîniñî numiro wáf nura nemeróná repíyí re wigíawixîni, “Seyfné uyîni néra warígfáþî emî nîmore nîsanîro ñweárfîxîni.” repíyí e nurîro

13 ámá obaxíyo imfó rfwíyo nîrómáná dñj xîxéroarîñþî mîxí numáñnowára nuro ámá obaxí sîmîxí wiarîñjyo enî ranf tñî gñîf nîwiro nanj nimîxa ugíawixîni.

Jono wayí numeaiá uñomi þíkígfá nánîrîni.

14 Mîxí ináyí Xerotoyî rîñîjo Jisasoyá wieþsarîñowa e néra emearfná anj nîyonî “Jisaso e yarîni. E yarîni.” rînarîñagfa o arfá nîwirî ñweanáná ámá wí emîmf Jisaso yarîñþî nánî re nîrîga ugíawixîni, “Jono wayí nîneameaiá wago þeño ámî nîwiáþñimeari Jisaso nimónîrî nánî emîmf apî rfa éwapînarîni?” e nîrîga warfná

15 ámá wí re nîrîga ugíawixîni, “Iraijao —O xwíyíá Goríxoyá wá nearókiamoagfá wo sîni mîpé yarfná Goríxo nîwirîmeámî anjnamî nánî peyîñorîni. O nîwepîrî emîmf apî rfa yarîni?” nîrîga warfná ámá wí re nîrîga ugíawixîni, “Goríxoyá xwíyíá enjîná wá nearókiamoagfánîñj imónîñj wo rfanî?” nîrîga warfná

16 mîxí ináyí Xeroto ámá Jisaso nánî xwíyíá xîxegîni nîra warîñagfa arfá nîwirî aiwí re rayîñinigîni, “Jono wayí numeaiá wago, nionî sîñwí mîñj wákwináo ríxa nîwiáþñimeari emîmf apî yarîni.” rayîñinigîni.

17-18 Pí nání? Ayí ríþí náníríní. Xámí o xegí xexírímeáo Piripoyí rínínoyá apíxí Xerodiasíyí ríníjí nurápírí nímearí nweañáná Jono re urayíníngíní, “Joxí díxí ríríxímeáo xiepí nurápírí nímearí náyí ‘Níþíkwiní enjáríní?’ rísimónaríní?” urayarínagí míxí ináyí Xeroto ámá wíyo “Jonómí fá xépoýí.” urowáraná awa nuro Jonómí fá níxero gwí nýiro nímeámí nńbńro kńrapusí anńyo wáraná

19-20 míxí ináyí Xerotómí xiepí Xerodiasí Jono nání sńmí xwanńwí níkwónírí arńkí “Ríxa opíkípoyí.” rarínagí aí Xeroto “Jono ámá wé rónńjoríní. Ámá nńwá Goríxo urowárenapńjorńfaní?” nńyawińí wáyí winarínagí nání xiepímí pńrń nurakírí Jonómí kńrapusí anńyo níwárńrń aiwí omń e dánń éf numínńrń níńwearńná pńné Jonoyá arńa wímńńrń nání níwímónńrń “O nepa nńrarńń.” nńyawińí aí apíxí nání wímónarínagí nání dńńj ududń níwínńrń “Arń emńńń?” nńyawińí níńweañńsáná

21 sńá xńnái xírńńyí imónáná Xerodiasí o aiwá xwé rńyamń nńyárńmáná ámá ámńná Garírí pńropenńsńyo menńweagńawamń tńń o xegí sńmńńj winarńgńá xńrńónńńj imónńgńawamń tńń o xegí gapńmanowamń tńń wáf urepearńagí í sńńwń e níwínńrń re yaiwínńngíní, “Ríxa gń oxomń yapń wíwapyńáná xewanńjo Jonómí níþíkńńńjot.” nńyawińí Xeroto tńń ámńowa tńń rńxa awí neánńro aiwá narńná í xegí xemíámń re urowárńńngíní, “Jíxí ápo tńńj e nánń nurń sńmńńńj eí.” urowáraná

22 í níþáwírń sńmńńńj yarńná míxí ináyí Xeroto tńń ámá o tńń aiwá narńgńáwa tńń sńmńńńj í yarńńjń nánń yafń níwínńrń nánń Xeroto ímń re urńńngíní, “Jíxí pí pí nánń simónńńpń nánń yarńńj níáná ananń siapńmńńń.” nurńrń

23 ámń xwńá e dánń re urńńngíní, “Jíxí xwńá nionń menńweañńpń nánń ‘Áwńń e nepayorń mńdánń niapeń.’ nńrńnáyí ananń nńsiapńmńńń.” uráná

24 í níþeyearń xńnáiń re urńńngíní, “Inńke, pí nánń yarńńj wímńńrńéńń?” uráná xńnái re urńńngíní, “Jono wayń numeala warńńjo nánń ‘Sńńwń mńńj níwákwirń niapeń.’ ureń.” uráná

25 xemíámń ámń mńrń níþáwírń míxí ináyomń re urńńngíní, “Níńń re nímónarńń, ‘Anńńń Jono wayń numeala warńńjomń sńńwń mńńj níwákwirń mńńjo pńrerńxń wńnamń níkwíarńńrń nímeámń nńbńrń niapeń.’ nímónarńń.” uráná

26 o Jono nánń dńńj sípń níwírń aiwí miámń xwńá e dánń ámá o tńń aiwá narńgńáwa arńa enáná urńńjńpń nánń ayá níwínńrń “Oweot.” murńpaxń níwímónńrń re enńngínń.

27 Xegí sńmńńj winarńńj womń sekaxń re urowárńńngíní, “Jonómí sńńwń mńńj níwákwirń nímeámń beń.” urowáraná o nurń kńrapusí anńyo níþáwírń e sńńwń mńńj níwákwirń pńrerńxńyo níkwíarńńrń

28 nímeámń nńbńrń miámń mńń wíáná í nurápńmń nurń xńnáiń mńń wíáná í “Ríxa riwo rńþíkńo?” yaiwínńngíní.

29 E éáná Jonoyá wípńsarńńowa arńá níwiro náonń nímenapńro nímeámń nuro xwńá weyárńgńawixńń. Xeroto Jonómí þíkńńj enagń nánń Jisaso rńwńyo emńmń yarńná o re yaiwíagńńrń, “Nionń Jono wayń numeaia wago sńńwń mńńj wákńńńo níwíapńńmearń ámá Jisasoýń rńńńo nímónńrń emńmń rńa yarńń?” yaiwíagńńrń.

Ámá 5,000 ayo aiwá wńńj nánńrńń.

30 E yaiwíarńná ámá Jisaso wáf urowárńńowa ámń nńbńro o tńń nerńmeánńro anń apń apímń wa emegńáþń nánń omń repńyń wiro xwńyńfá amńþń wa nuréwapńya emegńáþń nánń repńyń wiro néńsáná

31 Jisaso ámá obaxń omń sńńwń wńnanńro nánń bńrń uro yayarńńagńa xńo tńń xegń wípńsarńńowa tńń aiwá mńńpaxń wíarńńagń nánń wípńsarńńowamń re urńńngíní, “Nonenń ámá dńńj meañe nánń nurane kíkńfá bń onńweaaneyń.” nurńrń

32 ewéyo níþíxemoánńro wíńjńpń ámá dńńj meañe nánń warńná

33 ámá wí anń nńyonń dánń wenńńj éfáyí awa ewéyo pwarńńagńa níwńńro mí nóńxńro anńń xwńáyo nuro xámń nírémore nńweañáná

34 Jisaso rńwńyo nírémore ewéyo dánń nayoarń ámá xwé ayá wí epńroyń yárńńagńa níwńńrń ámá ayń sípńsíþń xíáwo mayńńńj nímónńro píránńj mńńweapaxń imónńńagńa níwńńrń nánń ayá níńmíxńrń amńþń obaxń nánń nuréwapńya nurń

35 nuréwapńya núńsáná enáná sńáþń tńń xegń wípńsarńńowa anńwń e níbńro re urńńgńawixńń, “Ríxa sńárńń. Re anń wí mayń e enagń nánń

36 ámá anń amń amń mńrńńńńyńyo nánń numiro aiwá bń nero níþńrń nánń urowárapeń.” urńgńa aí

37 Jisaso re urńńngíní, “Aiwá níþńrń nánń sewanńńoyńné mńń wípoyń.” urńgńa awa re urńńgńawixńń, “Aiwá mńń wíanń nánń nurane bískńrńfá (Aiwá nńń nánń níńrńńá Judayń bískńrńfá ragńárńń.) bískńrńfá nánń bń neranéná of ínńj 200 mńń níwírane urápanńréwńń?” urńgńa

³⁸ o re urɪɪɪnɪgɪnɪ, “Bisɪkerɪfá ararɪ tɪgɪfɔyɪnérɪnɪ? Sɪɲwɪ wɪnaúpoyɪ.” uráná awa sɪɲwɪ nɪwɪnaumɪ nɪbɪro “Bisɪkerɪfá wé wú núnɪ enáná peyɪ ná waúnɪrɪnɪ.” urɪfagɪ

³⁹ o awamɪ “Ámá nɪyonɪ sekaxɪ re urɪpoyɪ, ‘Aráyo miáúrarɪ niga uro éf nɪɲweaxa uro époyɪ.’ urɪpoyɪ.” urɪfagɪ

⁴⁰ ayɪ miáúrarɪ niga nurɪná wí ámá 50 miáúrarɪ inɪro wí ámá 100 miáúrarɪ inɪro néra úáná

⁴¹ Jisaso re enɪɪnɪgɪnɪ. Bisɪkerɪfá wé wú núnɪ enɪɪpɪ nɪmeari peyɪ waúnɪ enɪfwaú enɪ nɪmeari sɪɲwɪ anɪnamɪ nanánɪrɪná Gorɪxomɪ aiwápi nánɪ yayɪ nɪwimáná kɪkwɪrɪmɪ néra nurɪ xegɪ wiepɪsarɪɲowa yanɪ wipɪrɪ nánɪ mɪnɪ nɪwiayirɪ peyɪfwaú enɪ nororɪ mɪnɪ wiayarɪná wiepɪsarɪɲowa nurápayiro yanɪ nɪwia nuro

⁴² ámá nɪnɪ nɪnɪro agwɪ imɪ uyɪagɪ

⁴³ kwɪkwɪrɪmɪ inɪɲɪf e tɪápɪ nɪmeamero peyɪ ororómɪ inɪɲɪf e tɪápɪ enɪ nɪmeamero soxɪ fá wé wúkaú sikwɪ waúmɪ aumaúmɪ nero nɪnɪ magwɪ miárɪgɪfawixɪnɪ.

⁴⁴ Ámá oxɪ aiwá api nɪgɪfáwa nɪnɪ ayɪ ámá 5,000 nɪgɪfawixɪnɪ.

Jisaso ipɪyo seáyo e nosaxa urɪf nánɪrɪnɪ.

⁴⁵⁻⁴⁶ Jisaso, ayɪ aiwá nɪnɪro nemáná, o wiepɪsarɪɲowamɪ re urɪɪɪnɪgɪnɪ, “Soyɪné ewéyo nɪpɪxemoánɪro ipɪyo jɪarɪwámɪnɪ anɪf yof Betisaida nánɪ xámɪ nɪmeapoyɪ.” nurɪrɪ awa rɪxa úáná ámá e epɪfroyɪ egɪfáyo yayɪ nɪwirɪ xɪxegɪnɪ nurowárapɪmáná Gorɪxomɪ xwiýfá urɪnɪ nánɪ dɪwɪyo nɪyirɪ nɪɲweanɪsáná

⁴⁷ árɪwɪyimɪ wiepɪsarɪɲowa sɪnɪ ipɪyo áwɪnɪ e ewé nɪmeámɪ warɪná xɪf sɪnɪ jɪf xwɪfáyo nɪrómáná

⁴⁸ wɪnɪɪnɪgɪnɪ. Awa enɪf tɪnɪ reaarɪɲagɪfá aiwɪ imɪɲɪf xwé sɪmɪmɪnɪ nɪxemi barɪɲagɪ nánɪ ewé anɪnɪ mɪyarɪɲagɪ nɪwɪnɪrɪ ipɪyo xwɪfáyónɪɲɪf nosaxa nurɪ rɪxa isfá yinɪɲáná xegɪ wiepɪsarɪɲowamɪ múrómnɪrɪ yarɪná

⁴⁹⁻⁵⁰ nowanɪ wenɪɲɪf éfáyɪf wɪnɪgɪfawixɪnɪ. O ipɪyo nosaxa warɪɲagɪ nɪwɪnɪro “Pɪyɪɲɪf sɪwɪ wo rɪfá pwarɪnɪ?” nɪyaiwiro óf nɪkárɪnɪro “Yeyɪ!” nɪrɪro wáyɪ ayɪkwɪf mɪwɪnarɪná o rɪxa xwiýfá nurɪrɪ re urɪɪɪnɪgɪnɪ, “Wáyɪ mepanɪ. Nionɪrɪnɪ. Dɪɲɪf sɪxɪ nɪnɪro enɪf neánɪro ɲweápoyɪ. Ananɪrɪnɪ.” nurɪrɪ

⁵¹ awamɪ nɪwɪmeari ewéyo pɪxemoánáná re enɪɪnɪgɪnɪ. Imɪɲɪf enɪ rɪxa pɪnɪ wiárɪfagɪ sɪɲwɪ e nɪwɪnɪro dɪɲɪf “Imɪɲɪf axɪnánɪ pí nánɪ pɪnɪ rɪfá wiárɪɲo?” dɪɲɪf e nɪpɪkɪnɪro ududɪf néra nuro

⁵² Jisaso xámɪ aiwá kwɪkwɪrɪmɪf yarɪɲagɪ nɪwɪnɪro aiwɪ dɪɲɪf wakɪsɪf nɪnɪrɪɲɪpɪmɪ dání oýá enɪf eánɪɲɪf mɪ mómnɪxɪf éfá nánɪ sɪnɪ o nánɪ dɪɲɪf ududɪf néra ugɪfawixɪnɪ.

Genesaretɪ dánɪf sɪmɪxɪf tɪgɪfáyo nanɪf imɪmɪxɪmɪf enɪf nánɪrɪnɪ.

⁵³ Dɪɲɪf ududɪf néra warɪná rɪxa ipɪyo jɪarɪwámɪnɪ imanɪf e niwɪékɪnɪmearo

⁵⁴ ewéyo dánɪf nayoaro gwɪ yurárarɪná ámá wí Jisasomɪ rɪxa sɪɲwɪ mɪ nómɪxɪro

⁵⁵ anɲanɪnɪ ámá sɪmɪxɪf wegɪfáyɪf nánɪ anɪf ayɪ ayo nánɪ numiamoro sɪmɪxɪfɪf ikwanɲwɪyo nɪkwɪarɪro “Jisaso e ɲweanɪ.” rɪnɪf nánɪ nɪmeámɪ nɪbɪro

⁵⁶ o anɪf onɪmɪá bɪ bimɪranɪ, anɪf xwé bɪ bimɪranɪ, omɪɲɪf inɪɲerani, pwarɪɲagɪ nɪwɪnɪro sɪmɪxɪfɪf nɪmeámɪ nɪbɪro makerɪfá imɪxarɪgɪf e táná ámá sɪmɪxɪf gɪyɪf oýá rapɪrapɪf yɪnɪɲú sɪrɪfwɪ mɪfde amáf rónanɪro nánɪ waunɪ rɪxɪɲɪf nurɪro rapɪrapɪf sɪrɪfwɪyo amáf nɪrónɪrɪná nɪnɪ axɪná nanɪf egɪfawixɪnɪ.

7

Piaxɪf weaarɪɲɪpɪ nánɪ urɪɲɪf nánɪrɪnɪ.

¹⁻² Parisi wa tɪnɪ Gorɪxoyá ɲwɪ ikaxɪf eánɪɲɪpɪ mewegɪfá wa tɪnɪ, Jisaso sɪnɪ Gariri pɪropenɪsfyɔ ɲweanáná, awa Jerusalemɪ dánɪ nɪbɪro Jisasoyá wiepɪsarɪɲowa wigɪ Judayɪ xiáwowa yagɪfápa mé aiwá nɪnɪróná xámɪ wé igwɪfá mɪwɪro wé piaxɪf weanáná aiwá narɪɲagɪfá nɪwɪnɪro Jisaso tɪɲɪf e axɪf e awɪ neánárɪro

³⁻⁴ —Parisiowa tɪnɪ wigɪ Judayɪf nɪnɪ tɪnɪ nene piaxɪf neaeanɪgɪnɪrɪ wigɪ xiáwowa yagɪfápi aiwá nɪnɪróná xámɪ piránɪɲɪf wé igwɪfá wimoarɪgɪfárɪnɪ. Ayɪ makerɪfáyo nánɪ nuro aiwá bɪ nemɪ anɪf e nánɪ nɪbɪróná enɪ piaxɪf neaeanɪgɪnɪrɪ igfá meánɪpa nerɪná aiwá mɪnarɪgɪfárɪnɪ. Xiáwowa érowiápnɪgɪfáyɪf anɪɲɪf minɪf fá nɪmaxɪrɪro nɪxɪdɪro sɪnɪ axɪpɪ nero kapɪxɪf tɪnɪ xwárɪfá sɪxɪf tɪnɪ suyupenɪxɪf tɪnɪ ikwanɲwɪf sá wearɪgɪfápi tɪnɪ igfá eaagɪfápa axɪpɪ igfá eaarɪgɪfárɪnɪ.

⁵ Parisiowa tɪnɪ Gorɪxoyá ɲwɪ ikaxɪf eánɪɲɪpɪ mewegɪfáwa tɪnɪ Jisaso tɪɲɪf e axɪf e awɪ neánárɪro yarɪɲɪf re wigɪfawixɪnɪ, “Dɪxɪf wiepɪsarɪɲowa pí nánɪ negɪ arɪfowa nero nearéwopɪyɪgɪfápi nɪwɪaikɪro wé piaxɪf ai tɪnɪ aiwá narɪgɪfárɪnɪ?” urɪfagɪfá

⁶ Jisaso re urɪɪɪnɪgɪnɪ, “Enɪná Gorɪxoyá xwiýfá wáfá rókiamoagɪf Aisaiaoyɪ rɪnɪɲo soyɪné nanɪf rɪro sɪpɪ rɪro yarɪgɪfɔyɪné nánɪ xɪxenɪ nɪwɪurɪyirɪ rɪwamɪɲɪf re eanɪrɪnɪ, ‘Ámá

tɪyɪ “Gorɪxomɪ wɛyo pɪrɪnɪŋɪ mearɪŋwɪnɪ.” nɪrɪro aiwɪ Gorɪxonɪ dɪŋɪ sɪxɪ mɪnɪyɪpa yarɪgɪfɪrɪnɪ.

⁷ E nero ɔmɔyɔ amɪpɪ ɔmɔyɔ wɪgɪ dɪŋɪ tɪnɪ ɛrowɪɔpɪnɪgɪfɪpɪ nɪnɪ nurɛwɔpɪyɪrɔnɔ yapɪ re nurɪro “Xwɪyɪfɔ tɪyɪ Gorɪxo rɪŋɪrɪnɪ.” nurɪro nɪnɪ “Gorɪxomɪ seɔyɪ e mearɪŋwɪnɪ.” nɪrɪrɔnɔ Gorɪxonɪyɔ yɔnɪ surɪmɔ rarɪgɪfɪrɪnɪ. Aɪsaiɔ soyɪnɛ nɪnɪ xɪxɛnɪ e nɪwuriyɪrɪ rɪwamɪŋɪ ɛaŋɪrɪnɪ.

⁸ Soyɪnɛ ɔmɔyɔ ɛrowɪɔpɪnɪgɪfɪpɪ nɪxɪdɪrɔnɔ ŋwɪ ikaxɪ Gorɪxo rɪŋɪpɪ ikɪ nɪnemoro yarɪŋoɪ.” nurɪrɪ

⁹ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Ŋwɪ ikaxɪ Gorɪxo rɪŋɪpɪ wɪaikɪro amɪpɪ segɪ arɪfowa ɛrowɪɔpɪnɪgɪfɪpɪ xɪdɪro yanɪro nɪnɪ dɪŋɪ obɪbaxɪ nɪmoro ɔfɪ imoarɪgɪfɔyɪnɛrɪnɪ.

¹⁰ Ayɪ rɪpɪ nɪnɪ seararɪŋɪnɪ. Eŋɪnɔ xwɪyɪfɔ Gorɪxo rɪŋɪpɪ Moseso nɪrɪrɪ rɪwamɪŋɪ re ɛaŋɪnɪgɪnɪ, ‘Dɪxɪ ɔpowamɪ tɪnɪ inɔkɪwamɪ tɪnɪ wɛyo merɪnɪ.’ E nɪrɪrɪ nearɪ ɔmɔyɔ rɪpɪ nɪrɪrɪ ɛaŋɪnɪgɪnɪ, ‘ɔmɔyɔ xanomɪrɪnɪ, xɪnɔɔmɪrɪnɪ, ikayɪwɪ umearɪfɪyɪ emɪ pɪkɪmɔpoyɪ.’ Moseso e nɪrɪrɪ rɪwamɪŋɪ ɛaŋɪ aɪwɪ

¹¹ soyɪnɛ ɔmɔyɔ wɪ xɪnɔɔwamɪrɪnɪ, xɔnowamɪrɪnɪ, re urarɪnɔ ‘Amɪpɪ nɪonɪ wɛyo nɪrɪmerɪnɔ arɪrɔ nɪsɪrɪ sɪapɪpaxɪ imɔnɪŋɪyɪfɪ nɪnɪ rɪxa Gorɪxomɪ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Nɪonɪ nɪsɪapɪmɪfɪrɪnɪ.” nurɪrɪ nɪnɪ arɪge joxɪ nɪsɪapɪrɪ arɪrɔ sɪmɪfɪnɪ? Owɛoɪ, ɔpɔgɪwɪ nɪnɪ wɪ menɪnɪ.’ Parisioyɪnɛ ɔmɔyɔ wɪ xɔnɪyɔumɪ e urarɪŋagɪ sɪŋwɪ nɪwɪnɪrɔnɔ ‘O ɔpɔnɪ yarɪnɪ.’ nɪrɪro

¹² o xɔnɪyɔumɪ pɪrɪnɪŋɪ wɛyo mɪmɛpa yarɪŋagɪ nɪwɪnɪro aɪwɪ o ayɔumɪ xe bɪ arɪrɔ owɪnɪnɪrɪ sɪŋwɪ wɪnarɪgɪfɔmɔnɪ.

¹³ E nerɪnɔ soyɪnɛ sɪwɪ arɪfowa ɛrowɪɔpɪnɪgɪfɪpɪ nɪxɪdɪro xwɪyɪfɔ Gorɪxo rɪŋɪ rɪpɪ xɔrɔrɪfɪ nero wɪaikɪrɪŋoɪ. E yarɪgɪfɔpɪ nerɪnɔ xwɪyɪfɔ Gorɪxoyɔ xwɛ wɪ enɪ nɪwɪaikɪ warɪŋoɪ.” Jɪsaso Parisioyɪnɛ e nurɪmɔnɔ

¹⁴ ɔmɔyɔ e ɛpɪrɔyɪfɪ ɛgɪfɔyɔ “Aŋwɪ e bɪpoyɪ.” nurɪrɪ ayɪ rɪxa aŋwɪ e bɔnɔ o “Nɪyɪnɛnɪ nɪjɪfɔ imɔnɪpɪrɪ nɪnɪ pɪrɪnɪŋɪ arɪfɔ nɪpoyɪ.” nurɪrɪ

¹⁵ ewayɪ xwɪyɪfɔ rɪpɪ urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Aɪwɔ ɔmɔyɔ nɪnɪrɪnɔ gwɪnɔrɛɔfɔpɪ wɪ pɪaxɪ weaarɪŋɪmɔnɪ. Pɪ pɪ xwɪoxɪfɔ dɔnɪ peyɛaarɪŋɪpɪ ɔmɔyɔ pɪaxɪ weaarɪŋɪrɪnɪ.” nurɪrɪ

¹⁶ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Ewayɪ xwɪyɪfɔ nɪonɪ rɪfɔ rɪpɪ nɪnɪ arɪfɔ ɔkɪarɪ nɪmɔnɪpoyɪ.” nurɪsɔnɔ

¹⁷ ɔmɔyɔ e ɛpɪrɔyɪfɪ ɛgɪfɔyɔ e nɪwɔrɪmɪ nurɪ aŋɪyɔ nɪpɔwɪrɪ nɪŋwɛarɪ xegɪ wɪɛpɪsarɪŋowɔ ewayɪ xwɪyɪfɔ xɔ urɪŋɪpɪ nɪnɪ yarɪŋɪ wɪɔnɔ

¹⁸ o re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Soyɪnɛ enɪ dɪŋɪ mayoyɪnɛrɪnɪ? Xwɪyɪfɔ ‘Aɪwɔ ɔmɔyɔ nɪnɪrɪnɔ gwɪnɔrɛɔfɔpɪ wɪ xɔmɪ pɪaxɪ weaarɪŋɪmɔnɪ.’ searɪfɔpɪ soyɪnɛ sɪnɪ mɪkɪfɪ nɪnɪ dɪŋɪ mɪmoarɪŋɪ rɛŋoɪ?” nurɪrɪ ɔwɔŋɪ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Aɪwɔ wɪ ɔmɔyɔ pɪaxɪ ɛapɔxɪ mɪmɔnɪnɪ.

¹⁹ Pɪ nɔnɪyɪ? Ayɪ aɪwɔ gwɪnɔrɛɔfɔ nɪwerɪ ɪrɪwɪyo ɪnɪŋɪ rɪwɪyo ikɪ emoarɪgɪfɔ ɛŋagɪ nɪnɪrɪnɪ.” nurɪrɪ —E nurɪrɪnɔ aɪwɔ nɪnɪ nɪnɪ “Anɔnɪ nɪpaxɪrɪnɪ.” rɪŋɪrɪnɪ.

²⁰ ɔmɔyɔ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Aga pɪpɪ ɔmɔyɔ pɪaxɪ weaarɪŋɪrɪnɪ? Ayɪ pɪ pɪ dɪŋɪ xwɪoxɪfɔ dɔnɪ peyɛɔfɪ, amɪpɪ sɪpɪ nɪnɪ mɔfɪpɪ ɔmɔyɔ pɪaxɪ weaarɪŋɪrɪnɪ.

²¹ Xwɪoxɪfɔ dɔnɪ dɪŋɪ yɔɪwɪfɔpɪmɪ dɔnɪ rɪpɪ rɪpɪ yarɪgɪfɪrɪnɪ. fɪwɪ amɪpɪ wɪ nɪnɪ dɪŋɪ moro fɪwɪ ɪnɪro ɔpɪxɪ ɛrɔpɛnɪro amɪpɪ fɪwɪ mɛaro ɔmɔyɔ pɪkɪxwɪrɪfɔ ero oxɪ ɔpɪxɪ ɪyɪ nɪnɪ nɪga uro

²² sɪŋwɪ fɪwɪ wɪnɪro rɪkɪkɪrɪfɔ ero yapɪ wɪwɔpɪyɪro ayɔ bɪ mɛ arɪkɪ nɪga uro sɪpɪ dɪŋɪ wɪaɪwɪro xwɪyɪfɔpɪmɪ ŋwɪrɪrɪro mɪxɪ kɪnɪro majɪmajɪfɔ ikɪrɪnɪro yarɪgɪfɪpɪ

²³ ɔpɪ nɪpɪnɪ ɔmɔyɔ dɪŋɪyo ɪnɪmɪ dɔnɪ nɪmorɪnɔ pɪaxɪ weaarɪŋɪrɪnɪ.” urɪŋɪnɪgɪnɪ.

Gɪrɪkɪyɪfɔ ɔpɪxɪfɔ wɪ dɪŋɪfɔ wɪkwɪrɔŋɪfɔ nɔnɪrɪnɪ.

²⁴ O ewayɪ xwɪyɪfɔ mɪkɪfɪ ɔpɪ nurɪmɪ ɔnɪ e dɔnɪ nurɪ ɔnɪfɔ yɔfɔ Taɪa tɪŋɪfɔ e nɪrɛmɔrɪ ɔnɪfɔ wɪwɔmɪ nɪpɔwɪrɪ ɔmɔyɔ e ŋwɛɔyɪfɔ “Aŋɪ rɪwɔmɪ o mɪŋwɛanɪnɪ.” oyɔɪwɪpoyɪnɪrɪ nerɪ sɔ ŋwɛaŋagɪ aɪwɪ ɔmɔyɔ wɪ omɪ sɪŋwɪ nɪwɪnɪmɛaro

²⁵ ɔpɪxɪfɔ wɪ “Jɪsaso ɔnɪfɔ ɪwɔmɪ ŋwɛanɪ.” rarɪŋagɪfɔ arɪfɔ e nɪwɪrɪ ɪ xegɪ xɛmɪɔɪ ɪmɔfɔ xɪxɛroarɪŋɪ ɛŋagɪ nɪnɪ o tɪŋɪfɔ e nɪnɪ ɔnɪfɔ nɪbɪrɪ sɪkwɪfɔ tɪŋɪfɔ e waunɪfɔ nɪwɪkɪrɪnɪrɪ mɪŋɪfɔ xwɪfɔyɔ nɪkwɪrɔrɪ

²⁶ —Í Judayɪfɔ ɔpɪxɪmɔnɪ. Gɪrɪkɪyɪfɔ ɔpɪxɪrɪnɪ. Pɪnɪsɪayɪfɔ ɔnɪfɔ pɪropɛnɪsɪ Sɪrɪayɪfɔ rɪnɪŋɛ dɔŋɪrɪnɪ. Í Jɪsasonɪ “Gɪfɔ mɪɔɪmɪ ɪmɔfɔ xɪxɛroarɪŋɪfɔfɔ mɪxɪfɔ umɔnɔwɔrɛnɛpɛɪ.” arɪkɪ urayarɪŋagɪ

²⁷ o ɪ ɔnɪfɔ mɪdɔŋɪfɔ ɛŋagɪ nɪnɪ “Xɔmɪ gɪfɔ Judayɪfɔ sanɪfɔ ɔurɔpɪmɪnɪ.” nɪyɔɪwɪrɪ ewayɪfɔ xwɪyɪfɔ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Xɔmɪ nɪɔɪwɪfɔ aɪwɔ nɪnɪro ɔgwɪfɔ ɪmɪ uyɪnɪ nɪwɪrɪnɔyɪfɔ ayɪfɔ nanɪrɪnɪ. Nɪɔɪwɪfɔyɪfɔ aɪwɔ nurɔpɪrɪfɔ sɪwɪyo nɪwɪrɪnɔ ayɪfɔ nanɪfɔmɔnɪ.” urɔnɔ

²⁸ ɪ “Nɛpa ɔnɪfɔ mɪdɔŋɪfɔfɔ sɪwɪnɪfɔnɪfɔfɔ ɪmɔnɪŋɪnɪ.” nɪyɔɪwɪrɪ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “ɔmɔyɔ nɔoxɪnɪ, nɛpa rarɪŋɪnɪ. E nerɪfɔ aɪwɪfɔ sɪwɪfɔ re yarɪŋɪrɪnɪ. Íkwɪɔŋwɪfɔyɔ dɔnɪfɔ nɪɔɪwɪfɔ aɪwɔ nɪnɪro yunɪfɔ mɔmɔwɔrɪfɔpɪ mɪmɛɔnɪfɔ yarɪŋɪrɪnɪ.” urɪfɔgɪ

29 o “Í nepa wauní níkárínrí díní nìkwíroaríní.” nìyáiwírí re uríníngíní, “Jíxí naní nírífíyí nání dǎxí miáimí imfó xìxéroaríní ríxa mǎxí umáínfíní. Dǎxí aní úí.” uríagí
 30 í ámi xegí aníyo nání nurí síñwí wínífíyí wíníngíní. Xemiáí imfó píní nìwíárímí úf enagí nání píráníñí sá wenagí wíníngíní.

Ará tñí maní tñí píróníñí womí naní imíxíñí náníñí.

31 Jisaso ámi nìwíápínímeari aní yoí Taia tñí e píní nìwíárímí nurí aní yoí Saidoní tñí e áwíní e nurí xwíá yoí Dekaporisíyo nuríná ipí Gaririyo nírémorí yaríná

32 ámá wí ámá aráá pírónáríri xwíyá pírónáríri ení womí Jisaso tñí e nání nìmeámí nìbíró wauní ríxíñí re urígíawíxíní, “O naní ení nání wé seáyí e ikwíárei.” uríagí

33 Jisaso ámá awí eánáríge dání omí nìmeámí nurí egípi neríná Jisaso xegí wé oyá aráá óyo wíxwáríri xegí wéyo reanwí núrínímáná oyá aíwíyo ikwíáríri nemáná

34 síñwí anínamí nanímáná rímíñí níríri xegí píné tñí re uríníngíní, “Epata.” —Wígí píné “Oxoai.” nuríríná “Epata.” rarígíáríní. E uráná re eníngíní.

35 Xegí aráá oxoáníri aíwí saní wíarínípi nayí erí nerí xwíyá píráníñí nira waríná

36 Jisaso ámi ámá awí eánárígeáyo nìwímeari ñwí ikaxí nuríri re uríníngíní, “Nioní wíápi áwaní murímepaní.” uríagí aíwí amí amí nemero aríki áwaní nira nuro

37 ayá níríwamóga nuro re nira ugíawíxíní. “Amípi o épiyí aga naníñí yaríníñí. Aráá pírónarígíáyí tñí aíwí saní mearígíáyí tñí aí píráníñí imíxáná aráá ero xwíyá ríro yarígíáríní.” nira ugíawíxíní.

8

Ámá 4,000 ayo aiwá wíñí náníñí.

1 Íná ríwíyo Jisaso ámá obaxí ámi o tñí e epíroyí nìyáríro wígí aiwá ríxa menagí nìwíníri xegí wíepísarínjowamí “Eíní.” nuríri

2 re uríníngíní, “Ámá tíyí sá wíyáú wíyí nioní tñí re nínjwearóná wígí aiwá ríxa nowarígíá enagí nání wá nonaríní.

3 Wí aní aíwímí dání bǎgíá enagí nání nioní ayí síní agwí nání yaríná nurowárírnáyí ‘Síñwí xaxá nìwíníri ení síríríñwí nìwíníri ná neága upíríxíní.’ nìyáiwírí raríníñí.” uríagí

4 xegí wíepísarínjowa re urígíawíxíní, “Aní mímíríníñí re aiwá ámá tíyí xíxeni nípírí nání ge bí yaníwíní?” uríagí

5 o re uríníngíní, “Segí bisíkerfá araríríní?” uráná “Wé wíúmí dání wáú tñíwáoneríní.” uríagí

6 o ámá epíroyí egíáyo “Xwíámí éf nínjweaxa úpoyí.” nuríri bisíkerfá nímearí Goríxomí aiwá apí nání yayí nìwímáná kwíkwírímí nerí wíepísarínjowamí míní wíáná nurápayiro ámá ayo míní nìwía nuro

7 wígí peyí bia enagí Jisaso apia ení nurápirí Goríxomí yayí nìwímáná re uríníngíní, “Peyí rípia ení yaní nìwía úpoyí.” uríagí xíro urípi yaríná

8 ámá nání ríxa nínro agwí ímí uyíagí wíepísarínjowa ayí aiwá nínro e tǎpia nìmeaayiro soxí fá wé wíúmí dání wáúmí aumaúmí nero magwí miárigíawíxíní.

9 Ámá 4,000 aiwá apí nígíawíxíní. Jisaso ayí aiwá nínímáná enáná wígí aní e nání nurowárímí

10 ewéyo wíepísarínjowa tñí nípíxemoáníro nìmeámí ugíawíxíní. Ipiyo oríwámí dání aní yoí Darímanuta tñí e níwíékínímearo ayoagíawíxíní.

“Emímí bí neaíwapíyí.” urígíá náníñí.

11 Parisi wa nìwímearo ríxa símí tñí úrapí xwíyá nuríro omí iwamfó wíwapíyaníro nání re urígíawíxíní, “Anínamí dání emímí bí neaíwapíyí.” uríagí

12 Jisaso awa nání xegí xwíoxíyo dání míní nípéníri “Iní!” níríri re uríníngíní, “Judayí agwí ríná ñweogíáyíné pí nání ‘Emímí neaíwapíyí.’ nírarínjot? E nírarínjagí aíwí emímí soyíné nírarígíápi wí nemíméíní.” nuríri

13 ayo píní nìwíárímí wíepísarínjowa tñí ewéyo nípíxemoáníro ipiyo oríwámí dání nání ugíawíxíní.

Ewayí ikaxí yísí nání uríñí náníñí.

14 Nuróná aiwá nání díní aráá níkeamoro bisíkerfá ná bíní ewéyo wenípiní nìmeámí waríná

15 Jisaso Parisiowa naní rayiro sípi rayiro yarínípa wíepísarínjowa axípi yaníro neríná omí díní míkworopa nero ríwí nímopíríxíníri ewayí xwíyá nuríríná sekaxí re uríníngíní, “Soyíné píráníñí emépoyí. Bisíkerfá yísí —Bisíkerfá síní síñí enáná yísí onímíápi tǎa wí nímíní ikwíawí neapínáríri nímíga wíápínímearíníriñí. Yísí

Parisiowayá t́ni Xerotoyá t́ni nání wáyí nero emépoyi.” uríñinigini. Uyínií yisíniní wígf xwioxíyo ikwianjwí eapíninigíniri e uraríná

¹⁶ wiwaninjowa re rínigfawixinti, “None bisfkerfá menjagi nání neararini.” rinarinagfa

¹⁷ o arfá ńwirí ḿxí re uríñinigini, “Pí nání ‘Bisfkerfá mayonerini.’ rinarinjo? Sini síjwí oxoaro d́nín moro mepa reñoi? Segf ḿnín síjániní rimóniní?

¹⁸ Síjwí t́gfóyíné aiwi síjwí ḿwinípa riyarino? Arfá t́gfóyíné aiwi arfá ḿyariní reñoi? Nioní bisfkerfá wé wú núní kwíkwírímí nerí ámá 5,000yo ḿnín winá nání d́nín ḿseainarínraní?

¹⁹ Aiwá ayí ńnro t́fapí soxí f́á xwé araríyo aumaúmí yárigfawixinti?” urfagi awa “Wé wúkaú síkwí waú apimí aumaúmí yárinjwaniginí.” urfagfa

²⁰ o ámí re uríñinigini, “Nioní bisfkerfá ámá 4,000yo níkwíriri winápi soxí f́á araríyo miárigfawixinti?” urfagi awa “Wé ẃúmí d́nín waúmí miárinjwaniginí.” urfagfa

²¹ o re uríñinigini, “Soyíné siní majfá rimóninjo? ‘Aiwá menjána árnone ḿneaiapípxorini.’ ríniaiwiarinjo?” uríñinigini.

Síjwí supáriní womi naní imixiní nániní.

²² E nurfísáná nuro aní yoí Betisaidayo niwíékínímearo nayoaro emearf́ná ámá wí síjwí supáriní wo Jisaso pirániní imixini nání níméra nibro wauní rixiní re urigfawixini, “Joxí wé seáyí e níwikwiárirí naní imixiréini?” urfagfa

²³ Jisaso síjwí supárinomi wéyo f́á níxírímí aní Betisaida e níwárímí nurí yání e d́nín nírómáná oyá síjwíyo reanjwí núriri wé seáyí e níwikwiárirí yariní re winiginí, “Joxí amípi wí síjwí ríwininí?” urfagi

²⁴ o síjwí naniri re uríñinigini, “Ámá wí aní emearinagfa síjwí níwiniri aiwi ikf́aniní imóninagfa wininini.” urfagi

²⁵ ámí bí wé síjwíyo seáyí e wikwiáraná o ríxa síjwí aniní nanárirí xegf síjwí ríxa naní éagi amípi níyoní xixeni wininiginini.

²⁶ Xixeni winána Jisaso o xegf aní e nání nurowáriríná re uríñinigini, “Dixí aní e nání nurf́ná ámí Betisaida t́yo nání mupaní.” uríñinigini.

Pitao “Kiraisoxiní.” uriní nániní.

²⁷ Jisaso t́ni xegf wiepísarinjowa t́ni níwiápiníméami nuro aní xwé yoí Sisaria Piripai t́níníyo ikwíróninípimí nání nurf́ná awamí yariní níwirí re uríñinigini, “Ámá yí nioní nání aríre rarinjo?” urfagi

²⁸ awa re urigfawixini, “Wí re rarinjo, ‘Jono wayí níneameaia wago ámí níwiápinímearí rfa yariní?’ rarinjo. Ámí wí re rarinjo, ‘Enjína Gorixoyá xwíyá wá rókiamoagf́ mípé anjnamí peyiní Iraiyaoyí rininjo níweapiri rfa yariní?’ rarinjo. Ámí wí re rarinjo, ‘Enjína Gorixoyá xwíyá wá rókiamoagf́ wo níwiápinímearí rfa yariní?’ rarinjo.” urfagfa

²⁹ o siní yariní níwiríná re uríñinigini, “Ayí e níro aiwi sewaninjoyné nioní nání goriní rarinjo?” urfagi Pitao re uríñinigini, “Joxí Kiraisoxi, nene yeáyí neayimíxemearfa nání arf́owayá xwá piaxíyo d́nín iwiaronjoxirini.” urfagi

³⁰ o njwí ikaxí re uríñinigini, “Soyíné nioní e enjóní nání áwaní murípa époyi.” uríñinigini.

Áwaní “Nioní nínpikipíríní.” uriní nániní.

³¹ Xewaninjo nání iwamf́o nuréwapíyiri re uríñinigini, “Ámá imóninjóní ríniní xwé wí meámífarini. Negf mebaowa t́ni apaxípaniní imónigf́a xwéowa t́ni Gorixoyá njwí ikaxí eáninípi mewegf́awa t́ni nioní rfwí nímóáná wa nínpikipíríní. E nerí aiwi sf́a wíyá wíyí óráná ámí wiápiníméamífarini.” nuriri

³² ṕné síjání e rímóagi Pitao Jisasomí nímeámí nurí yánimí nírómáná ríxa ḿxí urimíniri nání nerí “E wí ḿnearipani.” uraríná

³³ Jisaso omí rfwí numorí wiepísariní ẃamí síjwí níwinínf́ná omí ḿxí nuriri re uríñinigini, “Setenoxini, ṕni níniwiárimí ut.” nírirí re uríñinigini. “Pitaoxí amípi nání Gorixo wimónarinípi nání d́nín mímó ámá wimónarinípi nání moarinini.” nurf́sáná

³⁴ ámá e epf́royf́ egf́áyo “Eni.” nuriri xegf wiepísarinjowa t́ni nawiní awí neánimáná enjáná re uríñinigini, “Soyíné woxí nioní yarinípa emíniri nání nioní t́ni nurf́náyí re erf́ariní. Dixí simónarinípi wí mé rfwímíní nímamorí re níyaiwirí ‘Jisasomí xídarinagí nání ámá wa ikf́áyo nínyekwíróaríro nínpikipíríná ayí ananirini.’ níyaiwirí níxídrífarini.

³⁵ Ámá go go ‘Jisasomí níxídrínáyí ámá wa nínpikipíríní.’ níyaiwirí nání nioní ḿninxídf́ xegf wará éf nímeniri nerf́ná xewaninjo aniní ikeamóninífarini. E nerí aiwi

ámá go go nioni nínixfídírí xwiyfá yáyf seainarínjípí nání wáf emearínjagí nání píkiánáyf, o anínjíní mikéamóní nioni nínixfídírínjípímí dání erfkiemeánínfáriní.

³⁶⁻³⁷ Ámá go go nioni múnixfídí iyá fá nígwí amípí emeáminírí náníní néra nuri nímeáísáná xewanínjo anínjíní ikeamónáná ayf nanjraní? Oweoi! Amípí níní xwífá tfoyo dánj mímúropá nerí aiwí xewanínjo anínj íkeamónáná amípí apí tñní xegf wará anínj njeanfa nání roayírónipaxfmaní.” nurírí

³⁸ re urínjínigíní, “Seyíné nuro ámá agwí ríná njeagfáyf Goríxomí dínj mívíkwró fwf néra warígfáyf tñj e nemeríná nioni nání ayá seainírí pfné nioni rarínjápí ení nání ayá seainírí yarínjagí nání ámáyo yumfí níwirínáyf, ámá imónínjóní níweapíríná ikfínjóní weapírí gí ápo xwínfá eaarínjpa nioni ení xwínfá eanjóní anónajf wa tñní weapírí nerí xfo nání ení ayá nínínírí ‘Go ríantí?’ rímfáriní.” urínjínigíní.

9

¹ Ámí re urínjínigíní, “Nioni nepa seararínjagí nání píránínj arfá nípoyí. Ámá re rogfá wiyfíné síní mipepa nerfná enj eánínj Goríxo xfo xegf xwioxíyo nímeámí nerí píránínj seamenjeanfa nání imónínjípí imónarínjagí sínjwí wínípíríáriní.” urínjínigíní.

Jisaso níkfínírí xegf bí imónínj náníníní.

² Ríxa sfá wé wúúmí dánj wo óráná o Pitaomí tñní Jemisomí tñní Jonomí tñní níwirímeámí dfwf xwé bimí nípeyiro wíwíní níjweanfná wígf sínjwí anígfé dání re enjínigíní. Jisaso wará xegf bí nímónírí

³ xegf rapírápí ení wfá nókiárírí ámá wí wayf nírorfná apfá e wéf mítropaxf apfá xaiwí weárinjínigíní.

⁴ E yarfná Goríxoyá wfá rókiamoagf Irajiaoyí rínínjo tñní enjíná yagf Moseso tñní omí níwímeari o tñní xwiyfá rínarfná

⁵⁻⁶ wíepísarínjowa wáyf ayíkwf mívínfagí nání Pitaó “Píoi urímfní?” níyaiwirí úrapí xwiyfá nurírí Jisasomí re urínjínigíní, “None re níjweanfná nanjíní. Ananí re njeapaxfíní. Anj pípákf wíkaú wí, joxí nání wíwáyí, Moseso nání wíwáyí, Irajiao nání wíwáyí omíraneýí.” nurímáná enjáná

⁷ agwí bí rítf wíáráná agwípímí dání xwiyfá bí re rínjínigíní, “O gí íwí dínj síxf yínjóríní. Pí pí xwiyfá searánáyf arfá wípoyí.” uráná

⁸ wenínj éfáyf wínígfawixíní. Ámá wo mepa Jisasoní iwo njeanagí wínígfawixíní.

Irajiao nání yarínj wígfá náníníní.

⁹ E níwínímáná dfwf múnjyo dání pfní níwíarímí níweapíróná Jisaso njwí ikaxf re urínjínigíní, “Rípí nanfápi nání ámáyo áwanj murímepa époyí. Ámá imónínjóní ríxa níperí xwáripáyo dání níwíápnímeámáná enjáná íná ananí áwanj uríméfríxíní.” urfagí

¹⁰ awa dínjíní fá níxíríro xwiyfá “Níperí xwáripáyo dání wíápnímeámfáriní.” urfípí nání ududf nero “Pí nání rfa nearínjoi?” níriníro

¹¹ yarínj re wígfawixíní, “Pí nání njwí ikaxf eánínjípí mewegfáwa re rarígfáriní, ‘Irajiao ríxa bíjíní enjáná rfwíyo ámá nene yeáyf neayímíxemeanfo arfowayá xwífá píaxíyo dání iwíaronfáriní.’ pí nání rarígfáriní?” urfagfá

¹² o re urínjínigíní, “Ayf neparíní. Irajiao xámí níbirí ámá wígf yarígfápi rfwímíní mamoro Goríxomí dínj wíkwíro epfí nání xwiyfá nurírí aiwí xwiyfá Goríxoyá nírinírí eánínj rípí ‘Ámá imónínjomí rínínj níwíayiro xwírfá wíkíxepíríáriní.’ xwiyfá apí ení pí nání ríníní?” nurírí

¹³ re urínjínigíní, “Nwí ikaxf eánínjípí mewegfáwa e níro aiwí nioni re seararínjíní, ‘Irajiao ríxa báfí aiwí ámá rfwamínj xfo nání eánínjípí omí arfá míví wígf dínj tñní sípí níwíera ugfawixíní.’ seararínjíní.” urínjínigíní.

Íwí ímfó xíxéoroarínj womí mífí umáínínj náníníní.

¹⁴ Jisaso awa tñní ámí xegf wíepísarínj wíamí wímeaníro nání níweapíro awa tfe ámá epfroyf enjagfá níwíníro awa njwí ikaxf eánínjípí mewegfá wa tñní xwiyfá sfmí tñní rínarínjagfá níwíníro

¹⁵ ríxa anjwí e báná ámá e epfroyf egfáyf Jisaso weaparínjagí níwíníro sírf nípíkíníro yayf wíaníro nání anjfní nuro wímeááná

¹⁶ o yarínj re wínjínigíní, “Awa tñní pí nání xwiyfá sfmí tñní rínarínjoi?” urfagí

¹⁷ ámá e epfroyf egfáyf wo re urínjínigíní, “Nearéwapíyarínjoxíní, gí íwomí ímfó xíxéoroarínjagí nání manj píróónaríní.

¹⁸ Imfó meanj eááná meáfkwífání yáriní manj sfwí kírfwínírí síkwf wé síwífá yáriní yárarínjíní. Nioni joxí nání nímeáa bfá aiwí joxí níjweanagí nání díxf wíepísarínjowamí ‘Soyfné mífí umáínínowáfpoýí.’ urfagí aiwí awa wí ananí mífí umáínínowáripaxfmaní.” urfagí

19 Jisaso rixa anidiŋɛ niwɔiawiri nani re urɛɛɛniɛni, "Agwi rina nweagfayine nioni tni nemerane ema obaxi niseamuroagɛ aiwi sɛni Gorixomi dɛɛɛ mɛwɛkwoarigɛ reɛo?
Arɛre searayimɛni?" nurɛri "Iwomi niwirimeami bɛpoyi." urɛagɛ

20 rixa niwirimeami nibiɛro imo Jisasomi sɛɛwɛ niwɛniɛni re enɛniɛni. Meanɛ eana
sinapɛwɛni nɛra niɛiɛroɛ xwɛɛo niwieaga urɛ meakɛkwiɛ pumiri yarɛagɛ

21 xanomi Jisaso re urɛɛɛniɛni, "Sa ararɛ enɛniɛni?" urɛagɛ re urɛɛɛniɛni, "Sɛni onimiado
dani e nɛra unɛriɛni.

22 Imo iwomi inina xwɛɛɛ oikixɛmɛniɛni re yarɛɛriɛni. Niɛeri rɛɛo ikeariɛni niɛeri
iniɛɛyo mamowariɛni yarɛɛriɛni." nurɛri "Jisaso eni yopa meɛniɛniɛni?" niɛiawiri re
urɛɛɛniɛni, "Joxi 'Anani nanɛ imixɛpaxonɛni.' niɛiawiriɛniɛni wa niɛeomɛniɛni arɛra
yeaiɛni." urɛagɛ

23 Jisaso re urɛɛɛniɛni, "Joxi 'O nanɛ mimixɛpaxonɛni.' niɛiawiriɛniɛniɛni
Jɛwanɛjoxi Gorixomi dɛɛɛ wɛkwoɛro. Ama gɛyɛ Gorixomi dɛɛɛ iɛkwoɛroɛɛɛ amɛpi ai anani
arɛra winɛniɛni." urɛagɛ

24 iwomi xano apaxɛ me re urɛɛɛniɛni, "Gorixomi dɛɛɛ wɛkwoɛroɛniɛni yarɛɛagɛ nani
aga piɛriɛniɛni wɛkwoɛromɛniɛniɛni." urɛagɛ

25 Jisaso ama obaxɛ o tɛni e nani mɛriɛ bɛmɛriɛɛagɛ niwɛniɛni imo iwomi xiɛroarɛniɛni
mɛxi numainowariɛni re urɛɛɛniɛni, "Manɛ piɛroariɛni arɛ piɛroariɛni enjoxi iwomi pɛni
niwɛriɛni nuri ami bɛ tɛni rɛwɛmɛniɛni nɛroɛni mɛxiɛropani." urana

26 imo makɛriwɛ niɛmori meanɛ nearɛ iwo sinapɛwɛniɛni niɛariɛni wenana omi pɛni
niwɛriɛni unɛniɛni. Pɛni niwɛriɛni uana iwo rixa niɛpɛriɛniɛni wenagɛ niwɛniɛni ama
obaxɛ "Rixa niɛpɛriɛni rɛa wenɛni?" rariɛagɛ aiwi

27 Jisaso xegɛ wɛyo fa niɛmaxɛriɛmama mɛyoana o wiapɛniɛmeanɛniɛni.

28 Niwɛriɛniɛmama enana Jisaso nuri anɛyo niɛawiri nweanana xegɛ wɛpiɛsarɛniɛni
wɛgɛriɛniɛni yarɛɛni re wɛgɛwɛriɛni, "Pi nani imo iwomi xiɛroomɛni mɛxi umainowariɛniɛni
nimoniɛni ewanɛniɛni?" urɛagɛ

29 o re urɛɛɛniɛni, "Soyɛne segɛ dɛɛɛ tɛni imo tɛniɛni imoniɛniɛni mɛxi umainowariɛniɛni
menɛni. Gorixomi dɛɛɛ wɛkwoɛro yarɛɛni wɛro neronayɛni, anani oya dɛɛɛ tɛni mɛxi
umainowariɛniɛni imoniɛniɛni." urɛɛniɛni.

Ama yumɛ "Nɛniɛiɛriɛriɛni." urɛɛniɛni.

30 Awa anɛ ayo pɛni niwɛriɛniɛni Gariri piɛroɛniɛni awɛniɛni nuriɛni Jisaso "Ama nioni
pwarɛagɛ nani niɛfa mimoniɛni oɛpoyi." yaɛniɛniɛni. Ayɛ riɛpi nani e yaɛniɛniɛni.

31 Wɛpiɛsarɛniɛniɛni nuriɛniɛniɛni re urayɛniɛni, "Ama imoniɛni nani mɛyɛ
urana niɛniɛiɛriɛriɛni. Niɛiɛni ai sɛa wɛyau wɛyi oranana xwarɛpɛyo niwɛmanana ami
niwɛriɛniɛniɛni." urayɛniɛni aiwi

32 awa sɛni niɛkwiɛni niɛfa mimoniɛni nero ai masɛsɛa niwɛro nani yarɛɛni bɛ
mɛwɛgɛwɛriɛni.

"Go gone seayɛ e imonanɛwariɛni?" riɛniɛni.

33 Awa anɛ yoɛ Kapaneami niɛromo anɛyo niɛawiro niɛweariɛni Jisaso
wɛpiɛsarɛniɛniɛni yarɛɛni re winɛniɛni, "Of e niɛbranena pi xwɛyɛa niɛriga bɛawɛriɛni?"
urɛagɛ aiwi

34 awa "Nɛgɛ woxi goxi aminana nimoniɛni neameɛniɛni wɛone sɛmanɛwɛyoniɛni
iniɛni yeayɛ rurɛnanɛwariɛni?" niɛriga bɛa enagɛ nani ayɛ nero xwɛyɛa bɛ murɛ kikiɛa yarɛagɛ

35 o ef niɛweamana wɛpiɛsarɛniɛni wɛ wɛkaɛ sɛkwɛ wau awami "Soyɛne awi neanɛro
re nweanapoyi." nurɛri re urɛɛɛniɛni, "Ama 'Nioni sɛmanɛwɛyoniɛni onurɛnayipoyi.'
niɛiawiriɛni re ewaniɛni. Ama niyonɛ xɛniɛniɛni nimoniɛni arɛra wɛwaniɛni." nurɛri

36 niaiwɛ miɛ bɛ niɛmearɛ awini e ef nurariɛmana wɛ niɛmakɛkiɛniɛni ami re urɛɛɛniɛni,

37 "Ama wo nioni niɛxiɛriɛniɛni niaiwɛ riɛniɛni imoniɛniɛni peayɛ mɛwianɛ wɛyo
niɛmɛriɛniɛni apimɛniɛni wɛyo niɛmearɛniɛni. Nioni wɛyo niɛmɛriɛni gɛ apo, niɛrowariɛniɛni
eni wɛyo umeriɛni." urɛɛniɛni.

"Ayɛ tɛamini mɛkumixɛniɛniɛni none tɛamini imoniɛni." urɛɛniɛni.

38 Jono re urɛɛɛniɛni, "Neaɛpiɛsarɛniɛniɛni, none ama wo yoɛ joxiyana niɛriɛni imo mɛxi
umainowariɛniɛni niwɛniɛni o none tɛni nawiniɛni mɛmearɛniɛni nani xe oneniɛni sɛɛwɛ
wɛnaniɛni enwamani." urɛagɛ

39 Jisaso re urɛɛɛniɛni, "Apɛ e imixana piɛriɛni mɛwɛiɛni. Ama go go yoɛ nioniɛni niɛriɛni
emɛniɛni nemi nurɛ anɛni ikayɛwɛ niɛmearɛniɛni imoniɛniɛniɛni.

40 Ama ayɛ tɛamini mɛkumixɛniɛniɛni neriɛniɛni ayɛ none tɛni imoniɛni. Ayɛnani e efɛyo bɛ
piɛriɛni mɛwɛiɛni.

41 Ámá go go soyfíne Kiraisoni níxífdíro wáf urímero yaríhagfa nání arírá níseairí iníigf bí aí níwirí níseaiapírínáyf, Goríxo e éo nání wí dínf arfá mikeamó omí xíxeni arírá winfáriní.

Íwí oépojínirí wíwapiyarígíáyf nániríní.

42 “E nerí aiwí ámá go go niaíwí rípiamí nioní dínf níkwíroaníro yarígíápiamí pírf wiaíkímínirí nerí íwí oépojínirí wíwapiyaríná Goríxo ‘O xwíyáfá mayoríní.’ mírf ríxa nípémáná enjáná rínínf xwé winfáriní. Síni niaíwípiamí íwí nání míwiepísipa enjáná ámá wa omí fáf níxero síhjá xwé wo síhjáf tñní gwí níjáriro rawírawáyo nímamówárinínáyf, sípí enjagí aiwí rínínf Goríxo wimínirí enjínínf imónínfímaní.

43-44 Íwí nání wé íeapá nísinínínáyf níwákwínirí emí morfíní. E níniníná rínínf xwé nísinirí aiwí wé rasfá enj fñní opéirí aí anjnamí nání nípeyírínáyf ayf ananíríní. Wé núkaúni íeapá nerí íwí meáú síni ú tñní nerfíná rfá anínf wearínfíyómíní nuri rfá nírinínínáyf ayf nanjmaní.

45-46 ‘Síkwí rú tñní íwí nání anj oememíní.’ yaiwíú síkwí ú mínf níwákwínirí emí morfíní. E níniníná rínínf xwé nísinirí aiwí síkwí rasfá enj tñní opéirí aí anjnamí nání nípeyírínáyf ayf ananíríní. Síkwí ‘Íwí nání oumíní.’ yaiwiarínj tñní enjáná níperfíná Goríxo rfá anínf wearínfíyó nísikeaárínínáyf ayf nanjmaní.

47 Síhjáf wíníyí tñní íwí nání nímorfínáyf síhjáf ayí níyori emí morfíní. E níniníná rínínf xwé nísinirí aiwí síhjáf ná wíyíní naníní opéirí aí anjnamí nání nípeyírínáyf ayf ananíríní. Síhjáf íwí nání mófíyí tñní néísáná níperfíná Goríxo rfá anínf wearínfíyó nísikeaárínínáyf ayf nanjmaní.

48 Rfá anínf wearínje xweamí mípé anínf nísirí rfá ení anínf rínirí yarínjeríní.

49 “Saxf aiwáyo moarígíápa Goríxo rfá ení ámá níni nanj oimónípojínirí saxfínf e monfáriní.

50 Saxf aiwá awí imíxarínf enjagí nání nanjriní. E nerí aí xegf awí yarínfípi anípá nerí aiwánínf imónínjáná aríge nerí ámí awí enínjo? Soyfíne saxfínf nímoníro saxf aiwáyo awí imíxarínfpa ámá níyoní píranínf e níwirínáyf, sewanínjyofíne mímíeyoánípa nero píranínf níkkumíxíníro néra úfíxíní.” urínínigíní.

10

Apíxf emí moarígíá nániríní.

1 Jisaso níwiápnímeari e pñí níwiárimí nuri Judia píropenífíyo nímúrorí iníigf Jodani rapáyo jfaríwámí dání warfíná oxí apíxf epíroyf nero o tñnf e awí eánáná xegf yarínfípa ámí uréwapíyaríná

2 Parisi wa níwímearo omí iwamfó níwíwapiyíro re urígíawixíní, “Wa negf íwí ikaxf eánínfí fáf nírore re rarígíáriní, ‘Xegf oxo apíxímí ananí emí mopaxfíní.’ rarígíáriní. Wa ‘Emí mopaxfíní.’ rarígíáriní. Joxfíyá dínf aríge simónariní? ‘Ananí emí mopaxfíní.’ rísimónariní? ‘Nwíáriní.’ rísimónariní?” uríagfá

3 re urínínigíní, “Moseso enjáná segf seárfawéyo íwí ikaxf nuriíná píoi urínínigíní?” uríagfí

4 re urígíawixíní, “Moseso ámá apíxf emí moaníro nání ananí payf re rínínfípi ‘Nioní imí anínf emí móáriní.’ rínínfípi nearo owíowárfípojínirí síhjáf neanagfíní.” uríagfá aiwí

5 Jisaso re urínínigíní, “Soyfíne segf dínf tñní níxífdíro arfíki segf apíxf emí moaníro yarínjagfá nání Moseso íwí ikaxf apí níriní eanjíní.

6 E nerí aiwí xwíyáf rípi níriní ríwamínf eanjíní, ‘Goríxo enjáná xwáf imíxírí anjna imíxírí nerfíná oxí imíxírí apíxf imíxírí enjíní.

7-8 Ayínání oxo xaníyaúmí pñí níwiárimáná xegf apíxí tñní níkkumíxíníriná ná ayf ná bínínínf imónípsíriní.’ E níriní eánínf enjagí nání xíxegfíní imónarígífímaní. Ná ayf ná bínínínf nímoníri emearígíáriní.

9 Ayaú nímeánímí nemeríná Goríxo íwírínínf enjagí nání pñí níwiárimí mupa oépiyí.” nuriíní nuri

10 anfíyo nípáwirí íweanjáná wíepísarínjowa ámí o meánígíá nání urfípi nání yarínf wíáná

11 o re urínínigíní, “Ámá go go xegf apíxf emí nímorí wí nímearínáyf, xámí meanímí sípí wíkáraríní.

12 Apíxf gí gí ení xegf xíagwomí pñí níwiárimí nuri womí nímeánírinínáyf, xámí meánínjomí sípí wíkáraríní.” urínínigíní.

Niaíwí onímiápiamí wé ikwíkwíárimí enj nániríní.

13-14 Ámá wí Jisaso wigí niaiwí oimónífoyiní wé wikwiáriní nimeámí bána wiewísaríjowa míxí uraríjagá Jisaso awa pírí urakianíro yaríjagá nwiní wíkwí díní nwiawírí re uríjíniginí, "Soyíné pírí murakipani. Goríxo xwioxíyo míméámí nerí píraníj seamejweaní síhání nimóníríná o ámá niaiwí tíyí yapí nioní díní níkwírófáyo menjweanfá enjagí nání soyíné pírí murakipani. Nioní tée nání xe obífoyí.

15 Nioní nepa seararíjíní. Ámá gíyí gíyí niaiwípia xaniyaúmi díní íkwírooro símajwíyóníj yeáyí uríno yarijípáníj Goríxomí e mepa nerínáyí, o xwioxíyo míméámí nerí píraníj seamejweanfápipimí wí páwipírífámani." nurimána

16 niaiwípia wimí nímearí sáyo níjwírírínimáná wé seáyí e wikwiáriní "Gí ápo píraníj oudení." rírí níwia unjíniginí.

Ámá amípí mímúróníj wo náníríní.

17 Jisaso níwiápínimeámí anj wíyo umíníri yaríná ámá wo o tíní e nání mírí níbírí símímanjímí dání xómíj níyíkwírí yaríj re winjíniginí, "Nearéwapiyaríj nanjoxíní, aríge neríná nioní díní níyímíníj ténáoní imónímífaríní?" urfagí

18 o "Jisaso Goríxoríani?" oyaiwiníri re uríjíniginí, "Joxí pí nání 'Nearéwapiyaríjnanjoxíní níníríná 'Nanjoxíní níríní? Ámá wí nanjmani. Sa Goríxo nanjoríní.

19 Joxí jwí ikaxí eáníjípí nání ríxa níjía imóníjíní. 'Níwiápínímearí ámá wí mípíkípa eríní. Ámá wí téní íwí mínípa eríní. Íwí míméapa eríní. Yapí murípa eríní. Yapí nurepísírí íwí muráípa eríní. Inókímí téní ápomí téní wéyo meríní.' E ríníjípí joxí ríxa níjía imóníjíní." urfagí

20 o re uríjíniginí, "Nearéwapiyaríjnanjoxíní, apí nípíní síní ononí imóníjagé dání pírí míwíalí píraníj níxífa bíjíríní." urfagí

21 Jisaso síjwí agwí níwiníri wá níwianíri nání re uríjíniginí, "Nípíní níxídíri aiwí ámí bí síníríní. Joxí nurí díxí iyá ífá téní xwá téní amípí díxíyí nígwí nání bí nerí nígwí meáfíyí ámá aiwá nání ikeamóníro aikí nání ikeamóníro egíáyo mímí wíríxíní. E nemoxí níbírí níxídímerínáyí, ríwéná nípémáná anjnamí nání nípeyíríná amípí joxíyá aga xwé nídérónífaríní." urfagí aiwí

22 o amípí wí mímúróníjo enjagí nání díní sípí níwírí e mepaxí wimónífagí nání símímanj kípíj níyímí unjíniginí.

23 Símímanj kípíj níyímí úagí Jisaso xegí wiewísaríjowamí síjwí níwinímerí re uríjíniginí, "Amípí xwé tégíáyí ananí Goríxomí díní níwíkwírooro o xwioxíyo míméámí nerí umenjweanfá páwipaxímani." nuríri

24 awa xó rífpí nání ududí yaríjagá níwiníri ámí re uríjíniginí, "Niaíwoyíné, ámá wí aníj mímí yaníro nero aiwí ananí Goríxomí díní níwíkwírooro o xwioxíyo míméámí nerí umenjweanfá páwipaxímani.

25 'Kamerí enj rapírapí gwí kíwearífá óyímí ananí páwipaxíriní.' ríyáiwíríjójí? Ámá amípí xwé tégíáyí kamerí enj óyímí mípáwípa éfpíníj Goríxo seamejweanfá nání ananí páwipaxímani." urfagí

26 awa ududí níkaríníro re uríjíniginí, "E imóníjáná ámá gíyo Goríxo yeáyí uyímíxemeanífaríní?" urfagá

27 Jisaso síjwí agwí níwinímaná re uríjíniginí, "Ámá wí mepa epaxí nimónímaná aiwí Goríxoyá díní téní ananíriní. Amípí Goríxo mepa epaxí wí mímóníjagí nání oyá díní téní epaxíriní." uráná

28 Pitao re uríjíniginí, "Aí, none negí amípí ríxa píní níwiárimí joxí ríxídímearíjwíní." urfagí

29-30 Jisaso re uríjíniginí, "Nepa seararíjíní. Ámá gíyí gíyí nioní díní níwíkwírooro xwíyífá nioní nání yayí seainaríjípí wáí urímero ení éfáyí xexírímeáyoraní, xínáiwamírání, xegí niaiwíyorání, xegí anjraní, xegí aiwá omíjírání, píní níwiárimí níxídírináyí, síní mípé xwíáyo níjwearfíná xexírímeá imóníyí xínáíwa imóníyí xegí niaiwí imóníyí xínáíwa imóníyí xegí aiwá omíjíní wíwaníjyí píní wíarfáyo seáyí emí múrónínífaríní. E nerí aí nioní níxídídaríjagá xeaníj ení níwímeanífaríní. Ayí ení anj ríwéná imónínfáyo díní níyímíníj tégíyí nimóníro jweapírífaríní.

31 E nerí aiwí ámá 'Xwéoníríní.' níríro xámí xámí imónarífáyí níperíná surfímá yáripírífaríní. Agwí ríná surfímá jweagíyí níperíná xámíjyó múropírífaríní." uríjíniginí.

Ámí yumí "Nínípíkípífaríní." uríjíní náníríní.

32 Awa óyo nuro anj yó Jerusaremí nání níyíríná wiewísaríjowa Jisaso aríki anj apímí nání níyírí xámí umeaaríjagí níwiníro ududí níno ámá Jisasomí xídarífáyí wí ení ayá

síwí uroaríjagí o ámi xegí wiepíсарíj wé wúkaú síkwí waú awami ná dámiñi e nímíauri ámi xíomi wa wípírfápi nání áwanj nuriñi

³³ re uríjínigíni, “None Jerusaremí nání nìyirane rémóaná áma imóníjãoni re nikaárípírfáriní. Áma wo nioní nání miyí uráná apaxípaníj imónígíá xwéowa tñni jwí ikaxí eániñjípí mewegíáwa tñni nioní xwirixí nínímero xwiyíá nínimeáríro ‘Sa joxíniríní.’ níníróro nípíkimoaníro wauyowami mñni nìwípírfáriní.

³⁴ Mñni nìwíáná awa ríperírí niro reanjwí nùríro iwanj nearo nínífasáná nípíkípirírfáriní. Nínípíkíro aiwi síá wíyáú wíyi óráná ámi wiápínímeámírfáriní.” uríjínigíni.

Jono tñni Jemiso tñni yaríj wígíjípí nániríní.

³⁵ Sebediomí xewaxowá Jemiso tñni xogwáo Jono tñni anjwí e nuri Jisasomí re urígísisixíni, “Nearéwapíyaríjoxíni, yawawí pí pí nání yaríj síwíyí joxí anani nìyeaírírfáraní?” uríagí

³⁶ o re uríjínigíni, “Nioní pí eaiimí nírariñi?” uríagí

³⁷ awáú yawawí ení ámíná imóníwinigíniñi wiepíсарíj wíá yawawí símarjwíyóníj yeáyí yeaurínírxíníñi re urígísisixíni, “Joxí idáná ámínáoxí nimóníñi menjewaná áma nñni símarjwíyóníj yeáyí rurínáná yawawí joxíyá wéyo mñni mñni onjweápiyíníñi síjwí yeañíréraní?” uríagí aiwi

³⁸ Jisaso re uríjínigíni, “Awagwí yaríj níarígíjípí nání njíá mimónípa neri nání yaríj níaríjii.” nuríñi ewayí xwíyíá áma wa xíomí píkípiríá enjagí nání áwanj nurírfná yaríj re winíjínigíni, “Awagwí inígí síxí nioní nímíáwá ananí nípaxí imónípísírfáraní? Inígí waxíyo nioní xémíápi awagwí ení anani xepaxí imónípísírfáraní?” yaríj wíáná

³⁹ awáú re urígísisixíni, “Ananíñni. Yawawí nepaxíñni.” uríagí o re uríjínigíni, “Inígí nioní nímíáwá awagwí ení nípísírfáriní. Inígí waxí nioní xémíápi awagwí ení xepísírfáriní.

⁴⁰ E nerí aiwi ‘Woxí rími dání jweaí. Woxí rími dání jweaí.’ wí earípaxonímaní. Goríxo xewaníj earípaxírfáriní. Xíó wimónaríj goxí goxí ‘Jisasomí mñni mñni jweápiyí.’ earípaxírfáriní.” uraríñá

⁴¹ wiepíсарíj wé wúkaú wíá Jemiso tñni xogwáo Jono tñni e uraríjagí arfá nìwíro wíkwí dñj nìwíaiwíro yaríñá

⁴² Jisaso “Nioní tñj anjwí re bípoyí.” nuríñi re uríjínigíni, “Émáyíyá ámíná menjweagíáwa seáyí e nimóníro wígí ámáyo ayá mñímíxí peayí wianarígírfáriní.

⁴³ E nerí aiwi awa yarígípa axípi mimónípaní. Go go segí rároníj nimónírfináy wíoyínéyá omíñj seaiiaríj nimóníñi arírá seaiwínigíni.

⁴⁴ Go go xámi xíráoníj imónífoxí xínáiníj nimóníñi áma nìyoní sanj urápmérixíni.

⁴⁵ Nioní ení áma imóníjãoni aí áma sanj nírápírfí nání weapíjãonímaní. Áma nñni nání nupeirí gwíñíj roayírómíjíníñi weapíjãriní.” uríjínigíni.

Síjwí supáríj Batimiasomí nanj imíxíj nániríní.

⁴⁶ Jisaso wiepíсарíjowa tñni nawíni síni Jerusaremí nání nìyiro anj áwíni e bimi xegí yof Jeriko nírémero ríxa anj apimí wíarí múroanro yaríñá áma síjwí supáríj wo —O omíñj mepaxo enjagí nání óf manjpa tñni nìjweámáná nígwí nání tñni aiwá nání tñni ríxíñj uraríjoríni. Xano xegí yof Timiasoríni. Xíó xegí yof Batimiasoríni. O óf manjpa tñni nìjwearíñá arfá wíyí re winíjínigíni.

⁴⁷ “Nasaretí dñj Jisaso daiwo pwaríni.” raríjagí arfá e níwirí rfaiwá enj tñni re rayíjínigíni, “Jisasoxí, rárfawé míxí ináyí Depitoyáoxíni, wá nìwíaneí.” uraríjagí

⁴⁸ áma wí míxí ríá tñj nuríro “Ríxa pñni wíaréí.” uríagí aiwí arfki winí enj tñni rfaiwá re rayíjínigíni, “Rárfawé míxí ináyí Depitoyáoxíni, wá nìwíaneí.” urayaríjagí

⁴⁹ Jisaso xegí pwaríje nírómáná re ríjínigíni, “Omí rfaiwá urípoyí.” uríagí ayf omí rfaiwá nuríro re urígíawíxíni, “O wíarí nímúroaríñi ayá síwí mñíropaní. Joxí nání rfaiwá ríraríni. Ríxa Wíápínímeaí.” uráná

⁵⁰ iyá nípáníñi jweanj nípírírí emí nímómí nìwiápínímeámí nurí Jisasomí wímeááná

⁵¹ o re uríjínigíni, “Nioní pí sími nání níraríjíní?” uríagí síjwí supáríj re uríjínigíni, “Nearéwapíyaríjoxíni, nioní ríxa síjwí oanímíñiñi ríraríjíní.” uríagí

⁵² o re uríjínigíni, “Joxí dñj níníkwírorí nání díxí síjwí ríxa nanj aníñi. Díxí anj úi.” uráná re eníjínigíni. Ámi ríxa síjwí noxoarí nanírfná óf e dání Jisasomí ríwíyo númí uníjínigíni.

11

Jerusaremíyo nírémoríñá míxí ináyí rémoarígíápa rémonj nániríní.

1-2 Jerusaremi tñj anjw e nřremorńna anj onńmińa biaú xegų yof řipiaúrini. Betipasi tńi Betani tńi apiaurńni. Anj apiayų đwų xegų yof Oripipń tñj e nřremoro Jisaso xegų wiepisarińjų waúmi re urowńrńjńigini, "Awagwi anj dayo ikwřronńjřpimi nńni nuri řixa nřremori dogi řipikų wo amń wų sńni seayų e eř mńjwearigfo gwų yurńrńjńagų sńjwų nńwńńrńna nńkweari nńmeamń břpiyi.

3 Amń wų 'Pų nńni ikweaarńjų?' yarińj e eaińanyų, re urųpiyi, 'Yegų Amńńao dogi romų seayų e nřxenjewari unń nńni ikweaarńjwi. Řixa nřxenjewari nńmeamń numńna amń re wřřrenapńjńoi.' urųpiyi." urowńrńna

4 awauń nuri amń wųyoyń anj řwi e dogi řipikų wo gwų niyurńrńńmńnań of e rońjagų nńwńńrńi ikweaarńna

5 amń wų dae rođfńyų yarińj re wigfawixini, "Awagwi pų nńni dogi o ikweaarńjų?" urfńgń

6 awauń Jisaso "Re urųpiyi." urřřpi axřpi urńna ayų xe oikweapiyini sńjwų wńńagńa

7 awauń dogi řipiko Jisaso tñj e nńmera nńbri nńwńrńmńnań Jisaso seayų e eř xenjewanń nńni wigų iyńa seayų e ikwińrńna o seayų e nřxenjewari nńmeamń warńna

8 amń obaxų wų enńna mńxų inayowami yayų wianřro nńni wigų iyńa nřpirayiro of e ikwianwų neapńra warigfńpa axřpi wigų iyńa of e ikwianwų neapńra warńna wų ofńpa tñj e řřmńj nńńńńj ikwianwų nđoro of e ikwianwų neapńra warńna

9 Jisaso awńni e enńna xamų warigfńyų tńi řwųy warigfńyų tńi řfaiwń re nřra ugųawixini, "Gorųxomi seayų e oumeaneyų. Amń Amńna Gorųxo urowńrenapńagų barńj ro oya đńj tńi seayų e imonńwńńigini.

10 Arńowa mńxų inayų Depitoyń xwioxųyo ųweaagńpa xwioxų nene ųweanńwń nńni nimogń barńjřpi Gorųxoyń đńj tńi seayų e imonńwńńigini. Anńnamų seayų e imonńjomų seayų e oumeaneyų." nřra ugųawixini.

Ikńa pikų wńnamų ramńxńjń nńńrńni.

11 Řixa Jerusaremi nřremoro Jisaso anj řđđyowń yariđńwamų nřpńwiri wń ikwřronńj e dńni wenńj amų amų nemeř řixa řfń orarińjagų nńwńńrńi xegų wiepisarińj wě wńkńu řkwų wau tńi nawńń anj yof Betani nńni nuro řa wegńa

12 wńřpi tńi nńwińřńńmeamų Betani pńni nńwińřmų nurńna Jisaso agwų wńagų

13 wenńj eřfų wńńjńigini. Ikńa yof pikųy řńńj wńna, řwų inńńna řfamų řfina rońjagų nńwńńrńi sogwų nńni pńa emńńrńi anjw e nuri wenńj eřfų wńńjńigini. Nń mńwě řwńń inarńjagų nńwńńrńi xegų nń wearńjńna sńni mimonńjagų nńni nń mńwenjagų nńwńńrńi

14 wiepisarińjowa arńa egųe dńni ikńanamų re urńjńigini, "ikńa řńaxini, amń wų sogwų mđdanńpa epřfńa nńni nń mńwepa sa anńj re eřřixini." urarńna wiepisarińjowa arńa wigfawixini.

Anj řđđyowń yariđńwamų dńni mńxų urowńrapńjń nńńrńni.

15 Jerusaremi nřremoro anj řđđyowń yariđńwamų nřpńwiro Jisaso re enńigini. Amń anj iwamų inńmų bř inarigńyogų mńxđdamų wųowńrńi amń nřgwų senisų ninayiro tarigńyogų ikwianwų mńmńwińř erų amń inj xawńowų řđđyowń nńni bř inarigńyogų ikwianwų eř ųweaarigńřpi mńmńwińř erų

16 amń sanj amńpi xwanjwų nńkwonńmų anj iwamų awńńmų anjw e imonńj xemoarigńyogų přř wńańkńmų wų enńigini.

17 E nemńna iwamńo nurewapiyřřńna mńj niroři re urńjńigini, "Re mńřńńpa renų, 'Anj Gorųxonńyńawń nńni re řpřřřřřřni.' "Amń gwų wųř wųř nńni Gorųxomi xwųyńa urpřřřřřř nńni oya anjwńrńni." řpřřřřřřni. mńřńńpa renų? E nńřńńrńi aiwų soyńe řwų meaarigńyogų yariđńpa axřřńńjń nero nńni anj řiwń řwų meaarigńyogų anńńj imonńni." urńjńigini.

18 Apaxřpńńj imonńgńa xweowa tńi ųwų ikaxų eńńjřpi mewegńawa tńi amń wų "Jisaso e neararńni. E neararńni." rarińjagńa arńa nńwiro amńyų o xwųyńa urewapiyarińjų nńni řixa đńj nřpńkńiro nńni Jisasomńni xđđpřřřřřřni wńyų nero inńmų omų pńkńiro nńni mekaxų nńmera ugųawixini.

19 řfń ayų ayo řfń orarńna o wiepisarińjowa tńi Jerusaremi pńni nńwińřmų nuro anj wųy o řa weagńřřřřni.

Pikńa yųwearńjagų wńńgńa nńńrńni.

20 Jisaso wiepisarińjowa tńi řa wegńa wńřpi tńi nńwińřńńmearo Jerusaremi nńni nurńna wenńj eřfų wńńjńigini. Ikńa pikńa mńkų ai tńi řixa yeayų yńřagų nńwńńro

21 Pitao Jisaso agńna eřřpi nńni đńj wńńagų mńj řńj neńńrńi re urńjńigini, "Ai, nearęwapiyarińjoxńni, ikńa pikńa joxų agńna ramńxńřřřřřř řixa yųweanńrńńni." urfńgų

22 o "Emńmų nionų eńpa awa enų epaxřřřřřřni." nńyawiř nńni re urńjńigini, "Soyńe enų Gorųxomi đńj nńwńkwřřřřřř řpoyų.

23 Nioni nepa seararini. Ámá gíyí gíyí 'Díwí rípá nija rawírawáyo opiéroni.' riri díní ná bini morí xfo ríípi 'Xixeni imóniníjoí.' yaiwiri nerfnáyí, Gorixoyá díní tñi xixeni eníjoí.

24 Ayináni soyíné woxi woxi Gorixomi yarini níwirfáná 'Nioni re emfáriní.' uríro omi díní wíkwíroro 'Gorixoyá díní tñi xixeni imóninífáriní.' yaiwiro nerfnáyí, oyá díní tñi xixeni imóninífáriní.

25 Soyíné woxi woxi éf níroro Gorixomi yarini níwirfnáyí, ámá wí sípi seaikárfáyí wíkwí míwónípa nero yokwarimí wíírfáriní. E nerfnáyí, segí ápo anínamí njeanjo sípi soyíné wimíxíápi nání ení yokwarimí seaiinífáriní.

26 E mepa nerfnáyí, anínamí njeanjo soyíné maní pírí wiaikigíápi nání yokwarimí seaiinífámani." uriniginí.

"Néni tíjoxi imónei." go rííjoí?" urigíá nánirini.

27 Rixa Jerusaremi níremoro Jisaso aní rídiyowá yarigíwámí iními aní emearfána apaxípaníni imónigíá xwéowa tñi nji ikaxí eáninípi mewegíáwa tñi Judayí mebaowa tñi omi níwimearo

28 re urigíawixini, "Ága go rírfagí ámá aní rídiyowá yarínwáiwá riwámí bí inarigíáyo míxídamí éiniginí? Díní goyá tñi é éiniginí?" uríagíá

29 Jisaso re uriniginí, "Nioni ení yarini bí oseaimini. Soyíné nioniyápi áwaní níránáyí, nioni ení 'É érixini.' nírinjo nání ananí áwaní searimíni." nuriri

30 re uriniginí, "Yarini nioniyá rípirini. Jono wayí níneameaia wago anínamí njeanjoyá díní tñi wayí níneameaia wagíraní? Xíoyá díní tñi yagíraní? Nioniyá api nání xámí áwaní nírfípoi." urána

31 wiwaninjoa díní nímoró iními yarini re niga ugíawixini, "None 'Jono Gorixo díní ukíkayonagí yagíriní.' áwaní e nuríranénáyí o re neariníjoí, 'Pí nání Jono searagípi nání míkwíropa néra ugíawixini?' neariníjoí." níriníro

32 ámi iními re rínigíawixini, "None 'Jono xegí díní tñi yagíriní.' uraniréwini? Oweoi. Ámá sípá re epíroyí egíáyí iwaní neaeapírxini." níriníro —Judayí níni Jono nání 'Gorixoyá wá rókiamoagí woríani?' yaiwiarigíá enagí nání "Ápi ení xixeni urípaxí mimónini." níriníro ámá iwaní neaeapírxini wáyí nero nání áwaní murí

33 re urigíawixini, "Oweoi, none majíáriní." uríagíá Jisaso "Nioni ení 'Joxi é érixini.' nírinjo nání áwaní wí nísearimiméini." uriniginí.

12

Ewayí ikaxí wainí omíni síjwí uwíniarigíáwa nánirini.

1 Jisaso ewayí xwíyí fá wí nji ikaxí eáninípi mewegíáwámí tñi Parisiowámí tñi nuriri re uriniginí, "Ámá wo wainí uraxí íwí fá nuriri xwí fá nírori wainí xegí inígí nípírfá nání wainí sogwí xoyíkímí ení fá nání síjáyó óf nírixiri wainí omíníyo áwními aní awí njeapírfá nání seáyí émi nímirá nípeyirí nétsáná ámá wí síjwí uwíniarigíáwa nání re uriniginí, 'Wainí sogwí níáf eánáyí bí soyíné segí mearo nioni gí meari emí fá nání nioniyá omíni rípi mi ananí síjwí níwinipírfáraní?' nurími aní wíyo ememíni nání nurí níjweáísáná

2 wainí rixa níáf enjáná xegí omíni wíiarigíá womí re uowáriniginí, 'Joxi nioniyá wainí omíníyo nání nurí inígí wainí awa nioni nání nímíxiri iwají fá níárfápi nurápiyauí.' uowárfagí o nurí

3 omíníyo rémóáná awa re egíawixini. fá níxero wé neáfásáná anípáomi uowárfawixini.

4 Anípáomi uowárfagí fá nání omíni xíáwo ámi xegí omíni wíiarigíá ámi womí uowáraná awa re egíawixini. Omi xegí míníyo míníyo roro sípi wíkáro wíagíá

5 omíni xíáwo ámi wo uowáraná omí nípíkiro tífagí o ámi wámí uowáraná wíyo iwáníni nearo wáro wíyo nípíkiro tíro néfásáná enjáná

6 ámi wo xegí xewaxo díní síxí uyíno síni enagí omí nurowárfáná re ríniginí, "Gí íwo enagí nání sípi wí mímíxípa nero arí fá wírfáoi." nímónarini.' ríí aiwí

7 xewaxo rémóáná wainí omíni síjwí uwíniarigíáwa re rínigíawixini, 'Íwí ro xanoyá díní tíno enagí nání omíni rípi níni negípi meaaníwá nání opíkianeyí.' níriníro

8 omí fá níxero nípíkiro omíníyo bíaniríwámíni moaigíawixini." Jisaso ewayí xwíyí fá api nuriri

9 re uriniginí, "Omíni xíáwo omíni síjwí uwíniarigíáwámí pí winíjoí? O níbirí awámí xwírfá níkíxerí ámi síni wa síjwí uwíniarigíáwa nání wáriníjoí." nuriri

10 re uriniginí, "Ewayí xwíyí fá Bíkwyé eáninípi rípi ení fá míropa egíáraní? 'Síná aní nírarigíáwa síná awíaxí nání pía nerfána wo "Sípirini." níriníro emí mófo nání Gorixo

“Síná o t́nı́ xámı́ nı́tírı́náyı́ anı́ enı́ neánı́rı́ nanı́ imónı́nı́ŋoı́.” nı́rı́rı́ sıná o nı́mearı́ táná anı́ enı́ neánı́rı́ nanı́ imónı́nı́ŋı́nı́.

¹¹ Gorı́xo e éf enagı́ nánı́ nene sını́wı́ nı́wını́rıná aga nanı́ imónı́nagı́ wınarı́ŋwárını́. E eánı́ŋı́pı́ soyfne f́a mı́ropa egf́ararı́?” urfagı́

¹² awa “None nánı́ dı́ŋı́ nı́neaı́ıwırı́ ewayf́ xwı́yf́a apı́ rfa neararı́nı́?” nı́yayı́wıro rıxa f́a oxı́raneyını́rı́ éfáyı́ amá sı́pı́f́a Jı́sasomı́ arf́a wıanı́ro nánı́ o t́ŋı́ e epı́royf́ egf́a nánı́ wáyf́ nero nánı́ omı́ pfnı́ nı́wıarı́mı́ ugfawıxını́.

Nı́gwı́ émáyo takı́f́ nánı́ wıarı́gı́f́a nánı́rı́nı́.

¹³ Awa nuro ínı́mı́ re rı́nı́gı́fawıxını́, “Omı́ pasánı́ŋı́ nı́rı́rane yapı́ re uréwapı́yanı́wını́, ‘Nı́gwı́ nánı́ takı́f́ émáyf́ nearáparı́gı́fapı́ sı́nı́ mını́ wıanı́rėwını́? Mını́ mı́wıpa yanı́rėwını́?’ uranı́wını́. O ‘Oweoi, sı́nı́ mını́ mı́wıpa époyı́.’ ránáyı́, wauyowa omı́ f́a nı́xero gwı́ yı́pı́ráoi. E mı́rıpa neri ‘Oyı́, seyfne mını́ nı́wı́rıná apánı́ yarı́ŋoı́.’ ránáyı́, amá sı́pı́áyı́ amı́ arf́a bı́ mı́wı́ nero pfnı́ wıarı́pı́ráoi.” nı́rı́nı́ro Parisı́ wa t́nı́ mı́xı́ ináyı́ Xeroto t́nı́ nı́kumı́xını́ro emearı́gı́f́a wa t́nı́ xwı́yf́a apı́ t́nı́ pasánı́ŋı́ uranı́ro nánı́ Jı́saso t́ŋı́ e urowárána

¹⁴ awa omı́ nı́wı́mearo weyf́ numearı́ro re urı́gı́fawıxını́, “Nearéwapı́yarı́ŋoxını́, nı́nearéwapı́yırıná nepánı́ nearéwapı́yarı́ŋoxı́rı́nı́. Amá amı́náoawayá sını́wı́yo dánı́ aí xwı́yf́a amı́ xegf́ bı́ mı́rı́f axı́pını́ rarı́ŋoxı́rı́nı́. Sı́pı́ rı́rı́ nanı́ rı́rı́ yarı́ŋı́manı́. Xwı́yf́a Gorı́xoyánı́ xı́xenı́ nearéwapı́yarı́ŋı́rı́nı́.” nı́rı́rı́ yarı́ŋı́ re wı́gı́fawıxını́, “Émáyf́a mı́xı́ ináyı́ Sı́saoyı́ rı́nı́ŋomı́ takı́f́ nánı́ nı́gwı́ mını́ wıarı́ŋwápı́ sı́nı́ mını́ wıayı́nı́rėwını́? Pfnı́ wıarı́nı́rėwını́?”

¹⁵ Sını́ ananı́ mını́ wıanı́rėwını́? Mını́ mı́wıpa yanı́rėwını́?” urfagı́f́a aıwı́ o “Yapı́ nı́rėwapı́yanı́ro rı́nı́rarı́ŋoı́?” nı́yayı́wırı́ re urı́ŋı́nı́gı́nı́, “Soyfne pí nánı́ yapı́ pasánı́ŋı́ nı́wapı́yarı́ŋoı́? Émáyf́a monf́ bı́ sını́wı́ wınanı́ nı́meámı́ bı́poyı́.” nı́rı́rı́

¹⁶ rıxa nı́meámı́ b́aná o re urı́ŋı́nı́gı́nı́, “Nı́gwı́ rı́pımı́ yoı́ goyá t́nı́ sfmı́manı́ goyá t́nı́ ŋweanı́?” urfagı́ awa re urı́gı́fawıxını́, “Émáyf́a mı́xı́ ináyı́ Sı́saoyá ŋweanı́.” urfagı́f́a

¹⁷ o re urı́ŋı́nı́gı́nı́, “Sı́saoyá sfmı́manı́ ŋweanagı́ nánı́ ayf́ oyárı́nı́. Ayı́nánı́ mını́ wı́rı́xını́.” nı́rı́rı́ amá Gorı́xo xewanı́ŋoı́nı́ŋı́ imı́xı́ŋı́ enagı́ nánı́ omı́ dı́ŋı́ owı́kwróropoyını́rı́ amı́ re urı́ŋı́nı́gı́nı́, “Amı́pı́ Gorı́xoyánı́ŋı́ imónı́ŋı́pı́ Gorı́xomı́ enı́ mını́ wı́rı́xını́.” uraná awa ududf́ ayá wı́ wını́ŋı́nı́gı́nı́.

“Amá amı́ wı́apfnı́meapı́rı́f́arı́nı́.” urı́ŋı́f́ nánı́rı́nı́.

¹⁸ Amá Judayf́ wa Sajusı́yı́ rı́nı́ŋı́ wa —Sajusiowa re rarı́gı́f́awa, “Amá nı́pémána enánáyı́ wı́ nı́wı́apfnı́meapaxı́manı́.” rarı́gı́f́awarı́nı́. Awa nı́bro Jı́sasomı́ nı́wı́mearo

¹⁹ mı́ŋı́ nı́roro re urı́gı́fawıxını́, “Nearéwapı́yarı́ŋoxını́, Moseso enı́ná nene nánı́ ŋwı́ ikaxı́ bı́ re nı́rı́rı́ rı́wamı́ŋı́ eanı́rı́nı́, ‘Amá wo sı́nı́ nı́ıawı́f́ meméá péánáyı́ xegf́ apı́xı́ sı́nı́ ŋweanánáyı́ péomı́ xexı́rı́meáowa wo nı́ıawı́f́ wı́emeainı́ nánı́ anı́ meáwını́ŋı́nı́.’ e nı́rı́rı́ eanı́rı́nı́.” nı́rı́mána

²⁰ ewayf́ xwı́yf́a rı́pı́ urı́gı́fawıxını́, “Xexı́rı́meáowa wé wı́úmı́ dánı́f́ wáu enána wo apı́xı́f́ wı́ nı́mearı́ nı́ıawı́f́ meméá péánáyı́

²¹ amı́ xexı́rı́meáowa wo anı́mı́ nı́mearı́ o enı́ nı́ıawı́f́ meméá péánáyı́f́

²² xexı́rı́meáowa amı́ wo awáu egf́ıpa axı́pı́ neri

²³ nowanı́ enı́ e néra nuro nı́ıawı́f́ wı́ meméá nı́pémána enánáyı́ apı́xı́ enı́ peŋı́nı́gı́nı́.” Ewayf́ xwı́yf́a Jı́sasomı́ e nı́rı́ro yarı́ŋı́ re wı́gı́fawıxını́, “Rı́wéna amá pegf́a nı́nı́yı́f́ wı́apfnı́meáána xexı́rı́meá wé wı́úmı́ dánı́f́ wáu awa enı́ nı́wı́apfnı́mearı́nı́ apı́xı́f́ axı́mı́ meagf́awa enagı́ nánı́ apı́xı́ go go meanagı́f́ wınanı́wárı́fanı́?” yarı́ŋı́ e wı́ána

²⁴ Jı́saso re urı́ŋı́nı́gı́nı́, “Soyfne xwı́yf́a Gorı́xoyá Bı́kwı́yo eánı́ŋı́pı́ nánı́ nı́jı́f́a mımónı́pa ero enı́ sı́xı́f́ eánı́ŋı́ Gorı́xoyápı́ nánı́ enı́ nı́jı́f́a mımónı́pa ero nero nánı́ xwı́yf́a wası́wá rarı́ŋoı́.

²⁵ Pegf́áyı́f́ nı́wı́apfnı́mearı́nı́ amı́ meánı́pı́rı́f́amanı́. Anı́nájı́f́ anı́namı́ ŋweáwa imónı́gı́f́apa axı́pı́ e ŋweapı́rı́f́arı́nı́.

²⁶ E nı́rı́rı́ aıwı́ segf́ dı́ŋı́ ‘Pegf́áyı́f́ amı́ wı́apfnı́meapaxı́manı́.’ yaiwı́arı́gı́f́áyı́f́ nánı́ xwı́yf́a bı́ osearı́mını́.” nı́rı́rı́ re urı́ŋı́nı́gı́nı́, “Pegf́áyı́f́ amı́ nı́wı́apfnı́meapı́rı́f́arı́nı́. Xwı́yf́a enı́ná Moseso ikf́a onı́mı́anı́na rfa mını́f́ apı́awı́f́ wearı́ŋagı́f́ wını́ŋı́pı́ nánı́ Bı́kwı́yo nı́rı́nı́rı́ eánı́ŋı́pı́ sı́nı́ f́a mı́ropa regfawıxını́? Moseso rfa apımı́ sını́wı́ wınána xegf́ xı́awowa Ebı́rı́f́amo t́nı́ Aısako t́nı́ Jekopo t́nı́ awa pegf́amı́ enána aıwı́ omı́ Gorı́xo re urı́ŋı́nı́gı́nı́, ‘Nı́omı́ dı́xı́ ráwowa Ebı́rı́f́amo t́nı́ Aısako t́nı́ Jekopo t́nı́ awayá Nı́wá imónı́ŋı́nı́rı́nı́.’ E urfagı́f́ nánı́ awa pegf́áwa aıwı́ wı́gı́f́ dı́ŋı́f́ sı́nı́ sını́ŋı́ imónı́ŋagı́f́a nánı́ Gorı́xo ‘Awayá Nı́wáonı́rı́nı́.’ rı́paxı́rı́nı́.

27 O áamá xíomí dínjé níwíkwíró pégá áí ayí síní wíjí Nwíáoríní. Ámá xíomí dínjé níwíkwíró pégá t́nń síní síńjé njeagá t́nń áiwí wíjí Nwíáomání. Soyíné dínjé aga wasíwá moarínjé.” urínjínígíní.

“Nwí ikaxé ǵmíní gípí seáyí e imóníní?” urígá náníní.

28 Nwí ikaxé eánínjépi mewegá wo níbrí Jísaso Sajusiowa t́nń xwíyá xímíximí níníro rínarínjé níwíníní Jísaso ríxa píráńjé ureńwípearínjé ará níwírí yarínjé re urínjínígíní, “Nwí ikaxé eánínjé níyoní ǵmíní gípí seáyí e imóníní?” yarínjé e wíagí

29 Jísaso re urínjínígíní, “Goríxoyá nwí ikaxé nwí ikaxé eánínjé seáyí e imónínjépi rípíríní, ‘Isíreríyíné ará époyí. Negé Ámíná Goríxo ná woní oníríní.

30 Goríxomí dínjé síxí nuyíríná onímíapí onímíapí muyípa époyí. Dínjé síxí uyíro dínjé wíkwíróro enjé neáníro xídíro éfíríxíní.’ Nwí ikaxé seáyí e imónínjépi apíríní.

31 Ámí axípí níríníní eánínjé bí rípíríní, ‘Ámá anjé nemeríná síńwí wínarínjéyí nání wará díxé nání dínjé sípí síarínjépa axípí dínjé sípí wíríní.’ Ámí bí eánínjépi apíríní. Goríxoyá nwí ikaxé níríníní eánínjéyí rípíáúmí wí seáyí e mimóníní.” uríagí

32 Nwí ikaxé eánínjépi mewéjo re urínjínígíní, “Nearéwapiyarínjéoxíní, neparíní. Joxí xíxeni mánjé nírorí re ŕfíní, ‘Goríxo ná woní oníríní. Axípí óńńjé wo mimóníní.

33 Goríxomí dínjé síxí nuyíríná dínjé síxí uyíro dínjé wíkwíróro enjé neáníro éfíríní. Ámá anjé nemeríná síńwí wínarínjéyí nání wará díxé nání dínjé sípí síarínjépa axípí dínjé sípí wíríní.’ Joxí xíxeni e ŕfíní. Ámá Goríxo nání sípísípí bí mání noní ŕfá níkeaaríróńarání, bí níníro rídíyowá níyaríróńarání, nerínáyí nanjé yarígá áiwí ámá Goríxoyá nwí ikaxé apíáúmí x́darígáyé seáyí e imóníní.” uríagí

34 Jísaso nwí ikaxé mewéjo dínjé píráńjé nímorí nanjé e urarínjé ará níwírí re urínjínígíní, “Joxí dínjé síní e ní móá nurínáyí nioní nání dínjé níwíkwíróro Goríxo xwíoxíyo míméámí nerí neameńweanfe nání páwípaxé imóníní.” uríagí ámí ŕwíyo ámá ńnń ayá urarínjé nání wí yarínjé ámí bí owímíníní míb́pa egfawíxíní.

“Kíraiso níawí goyáoríní?” urínjé náníní.

35 O síní Judáyí anjé sípísípí rídíyowá yarígíwámí dání nuréwapiyíríná ámá e epíroyé egfáyo yarínjé re wínjínígíní, “Nwí ikaxé eánínjépi mewegáwa pí nání re rarígíaríní, ‘Ámá nene yeáyí neayímíxemeanfa nání aŕowayá xwíá píaxíyo dání níwiaroríná sa xíáwo ḿxé ínáyí Depitoyáo imóníníaríní.’ pí nání rarígíaríní?

36 Depito Goríxoyá kwíyí t́nń níríní ŕwamínjé nearíná ámá yeáyí neayímíxemeanfa nání aŕowayá xwíá píaxíyo dání iwiaronó nání re níríní eanj́ríní, ‘Goríxo ǵ Ámínáomí re urínjínígíní, “Joxí wé náúmíní níńwearí síńwí naníní njeanáná ḿxé síaníro b́fáyo xopírárí ŕwíímíaríní.” urínjínígíní.’

37 Depito ŕwamínjé apí níríní nearíná aŕowayá xwíá píaxíyo dání iwiaronó nání ‘Ǵf Ámínáoyé ŕfagí nání aríge nerí sa xegé xewaxo imóníní?” uríagí ámá e epíroyé egfáyo xegé xwíyá ará níwíróná yayí wínjínígíní.

“Nwí ikaxé mewegáwa yarígíápa mepání.” urínjé náníní.

38 O síní nuréwapiyíríná re nura urínjínígíní, “Nwí ikaxé eánínjépi mewegáwa yarígíápi mepa éfíríxíní. Awa ámá weyí oneamépoyíníní rapírápí sepía níyínímí anjé emero ámá yayí ‘Ámínáoxíní onearípoyíníní awí eánarígé anjé emero

39 rotú anjéyo nípáwírínáraní, áiwá ímíxarígé níńwearínáraní, símí símí e njeawo
40 apíxé aníwamí amípí ńnń íwí urápaníro nání ero ámá ará egfé dání Goríxomí xwíyá ŕrímí níwíríná anínjé níwíwa uro yarígíápi seyíné mepa éfíríxíní. Ŕwéná Goríxo ámá níyoní mí ómómíximí neríná awa xwíyá xwé mearínípíríní.” urínjínígíní.

Apíxé aní wí nígwí t́ńjépi náníní.

41 O síní anjé rídíyowá yarígíwámí ínímí anjé nemeríná nurí Goríxo nání nígwí tayarígé oríwámíní e éfí níńweamáná ámá obaxé ní múroayíróná nígwí tarínjépa níwíníní nígwí xwé t́gáyé xwé tarínjépa níwínínsáná wínjínígíní.

42 Apíxé aní uyípeayé wí omí ní múrorí moní ŕfá níńjé bíáú t́fagí níwínímáná
43 xegé wíepísarínjéwamí “Eńí.” nuríní re urínjínígíní, “Nioní nepa seararínjíní. Apíxé aní amípí mayí rí Goríxo nání nígwí onímíá ná bíáúní t́fí áiwí ámá ńnń t́fáyo seáyí e imóníní.

44 Ámá nígwí xwé t́fáyí ná síní níweńáná obaxé tarínjépa áiwí apíxé ríyí mayí enjé anjé xegé nígwí áiwá nání bí epaxípí ńnń t́ńjé.” urínjínígíní.

13

“Anjé rídíyowá yarígíwá píneapíríní.” urínjé náníní.

1 Jisaso anj ridiyowa yarigfiwami pini nwiarimi warfina xegfi wiepisarinqowa wo re uriniginini, "Nearewapiyarinjoxini, anj awiaxi ikwironiri sija nanj niqweaxa uri enj eyf siqwi wine." urana

2 o re uriniginini, "Anj xwe tiyi siqwi rwininini? Rfweni sija kikironinji rpiyi womi seayi e ikwiarinifamani. Nini nikwieromioanifini." nuriimi ugfiawixini.

Xeaninji xami wimeanfapi nani urinji nanirini.

3 O dfiwi minji Oripiyi rininjiyo niqweari anj ridiyowa yarigfi pini nwiarimi yafamini weninji nero qweanana wiepisarini Pitao tni Jemiso tni Jono tni Adruo tni wigfi

4 yarinji re wigfiawixini, "Joxi 'Sija womi seayi e ikwiarinifamani. Nikwieronowinifini.' nearifpi gina imoninifini? Siqwi ayo nwinirane 'Rixa nimonini anji ayorfan?' yaiwanifa nani pi ekijini neainifini? Ekijini neainifapi nani awanji neare." urifagfa

5 o awanji nuri re uriniginini, "Ama wi yafi searewapiyaniro epifra enagi nani dinji fa nixiro efixini.

6 Ama obaxi wo wo nibayiro yofi nioniya nwiniro yafi re searewapiyaniro epifarinini, 'Qeayi seayimxemeamfa nani arfowaya xwifa piqfiyo dani iwarononirini.' searewapiyaniro eana ama obaxi 'Nepaxini.' nyaiwiro xeqwifo xdfipifarinini. Ayinani nioni seararinjapi dinji fa nixiro efixini.

7 Seyine 'Anj ayo mixi inarinoi.' ranayi, xwiyfa iminji 'Anj wumi mixi inarinoi.' rinimeanayi, wayi mepanti. Mixi ayi xami niga nuri aiwi sfa yopafi Jisasoni weapimayi sinirini.

8 Ama gwi wiri nwiapinimearo winiyi tni mixi iniro ero mixi inayi wi nwiapinimearo wi tni mixi iniro ero anj wiyi wiyi poboni eri anj wami agwi nani ikeamoniro yarinjagi nwinirina dinji re yaiwipifra nani 'Rfweni xwe enfa nani iwamfo riyi riyarinini?' yaiwipifra nani seararinini. Apixi niaiw nixirifina dinji re yaiwiarigfapa 'Rfweni rininji xwe niminiri nani iwamfo rinirini?' yaiwiarigfapa soyine eni nioni rarinjapi nwinirina re yaiwifixini, 'Rfweni xeaninji xwe neameanfani?' yaiwifixini.

9 Nioni rfwmnini niamopifrixiniri nioni seararinjapi sfminini tiro awininji qwearo efixini. Seyine nioni nixidarinqagfa nani ama wi pifi owiakianeyiniro fa niseaxero negi Judayiya opis anjyo seawariro rotu anj neneyayo dani iwanji seamepero epifarinini. Mixi inayi tni gapimani tni ayiya siqwiyo dani eni niseaurarimana xwifixi seamepifra enagi aiwi nioni nani sini urfixini.

10 Xwiyfa nioni nani yayi seainarinjipi ama gwi wiri wiri nini arfa wigfami enana ami weapimarinini.

11 Ayi fa niseaxero opis anjyo seawarana ayi sfiwi nisearori 'Pine arire uranirewinini?' miyaiwipa efixini. Ina Gorixo pi pi nani searifiy anani kwiyi oyapimi dani uripifarinini.

12 Xexirimea wo nwiapinimeari xexirimeadomi opikipoyiniri fa nixeri opis anjyo wariri xanowa eni wigfi niaiw opikipoyiniri fa nixero opis anjyo wariro niaiwiyi eni xanayumi opikipoyiniri wariro epifarinini.

13 Seyine yofi nioniya nwiniro xfdarinjagfa nani wikfi niseaoniro sfmi tni seaipifarinini. E seaipifra enagi aiwi giyi giyine enj neaniro nioni nixdoro aninji dinji nikwiforo nerfniyi, sfa yopafi nioni ami bimifiyi Gorixo anani yeayi seayimxemeanfariini.

Ama wo qwifa imoninje xorofi enina nani urinji nanirini.

14 "Seyine ama sipi seaikarinjo qwifa imoninje xorofi neri xwifra ikixegafi nwinirinafiy ama Judia piropenifiyo qweagfiy dfiwi tni e nani ef yifrixini. Ama giyi xwiyfa rpi fa roarigfiy dinji piraninji mofrixini.

15 Ama giyi giyi anj waiwifo nipeyiro seayimnini mirininiwami niqwearo 'Sipi neaikarinjo rixa qwifa imoninje xwifra ikixefini.' rinarinjagfa arfa nwinirinafiy nwiapinimeamana amipi inimi anj mirininiwami wenjipi meaanro nani mipawipa sa dfiwi tni e nani anjini ef yifrixini.

16 Ama aiwa ominjyo yarigfiy eni arfa e nwinirinafiy ami iyfa meaanro nani anj e nani mupa sa dfiwo nani ef yifrixini.

17 Ina apixi niaiw agwi egfiwa tni sini niaiw aminji narigfiwa tni anjini ef upaxi menjagi nani aweyi. Arige anjini dfiwo nani ef yipifarinini?

18 Anjini ef mupaxi neaimoniginiri Gorixomi rixinji re urfixini, 'Ina iminji miripa ewiniginini.' urfixini.

19 Gorixo xwifa imixiri anjina imixiri enj e dani ama xeaninji nimoga bagfa aiwi sipi seaikarinjo qwifa imoninje xwifra ikixeana xeaninji rfa tni seaikarinifariini. Xeaninji ina imoninifapi tni ami wi xixeni imoninifa menini.

20 Gorixo ‘Xeaniηf api anjñi pñi owiárini.’ m̄yawiwa nerfnáyf ámá nñi m̄iηweapaxfñi. Ámá xfo eyíroárijfñf nán̄i dñjñ n̄imori nán̄i ‘Xeaniηf api anjñi anipá oimónini.’ yaiwinfá enjagi nán̄i apaxf mé pñi wiáriniárin̄i.

21 Xeaniηf api seaímeáaná ámá wí ‘Ámá yeáyf neayim̄ixemeanfa nán̄i arfowayá xwfá piaxfyo dán̄i iwiaronfo jfiwo ηweani.’ ránáyfrani, ‘Riwo ηweani.’ ránáyfrani, arfá m̄wipa éfr̄ixini.

22 Wí epaxf enánáyf, ámá Gorixo eyíroárijfño yapf wíwapiyan̄iwo nerfná nepa mimónipa nero aí ‘Arfowayá xwfá piaxfyo dán̄i iwiaronjñon̄ini.’ nurimáná emim̄f ero ayá r̄iwamónipaxf imóniηfp̄i ero ep̄rfárini. Wí nepa mimónipa nero aí ‘Gorixoyá wfá rókiamoarjñon̄ini.’ ur̄iwo emim̄f ero ayá r̄iwamónipaxfp̄i ero ep̄rfárini.

23 Am̄ipi r̄iwená imónin̄fap̄i nán̄i r̄ixa áwanj searfagi yapf seaíwapiyip̄r̄ixiniñi nán̄i dñjñ n̄imoro éfr̄ixini.

Ámá imóniηo anjñami dán̄i weap̄in̄fap̄i nán̄ini.

24 Xeaniηf api n̄ip̄ini r̄ixa n̄iseaímeámána enána sogwf s̄fá yin̄ri emá wfá mónipa eri
25 sinj anjñami dán̄i exweánowiri am̄ipi enj eán̄iηf anjñami enjyf up̄iyin̄ri nemáná enána

26 ámá imóniηon̄i enj neán̄ri agwfyo dán̄i wfá nókia weapar̄iηaḡi nan̄ip̄rfárini.
27 Nanána anjñajf ámá Gorixo eyíroárijf xwfá r̄ir̄im̄i n̄ir̄im̄ini anj ḡim̄i ηweagfáyo wir̄imeamep̄ri urowár̄im̄fárini.” ur̄iη̄inigini.

Ewayf ikaxf ikfá pikf nán̄ini.

28 E nur̄ir̄fná ewayf xwiyfá r̄ip̄i ur̄iη̄inigini, “Íkfá pikfyi rin̄iηfyf renj sinj neán̄iwo m̄iηf inána ‘Xwiogwf r̄ixar̄ani?’ yaiwiar̄igfárini.

29 Pikfyin̄iηf xwiogwiná nán̄i n̄ijfá imónip̄ri yar̄iηfpa xwiyfá nion̄i ek̄iyin̄j nán̄i searfáyf r̄ixa imónariηaḡi n̄iw̄in̄ir̄fnáyf dñjñ re yaiwífr̄ixini, ‘Jisaso r̄ixa n̄iweap̄ri nán̄i r̄iyarin̄i? R̄ixa anj fwi éniηf rónap̄ini.’ yaiwífr̄ixini.

30 Nepa searariηini. Ámá gw̄f axf r̄iri sin̄i anipá mimónipa enána nion̄i searfap̄i wí sur̄fma mimónipa ner̄i n̄ip̄ini x̄ixen̄i imónin̄fárini.

31 Xwfá tñi anjña tñi anipá imónin̄fá enjagi aiwi xwiyfá nioniyá wí sur̄fma imónin̄famani.

Jisaso weap̄in̄fayi nán̄i ámá nñi wo nijfá mimónini.

32 Nion̄i ámi ḡin̄i ḡiná n̄iweap̄im̄fa nán̄iyf ámá nñn̄i aiwi wo nijfá mimónini. Anjñajf aiwi nion̄i aiwi majfá imóniηw̄ini. Sa ḡf ápon̄i n̄ijfárini.

33 Ayinán̄i dñjñ p̄irán̄iηf n̄imoro ηweáfr̄ixini. Nion̄i ḡin̄i ḡiná n̄iweap̄im̄fa nán̄i seyfné majfá imóniηaḡfa nán̄i xwayf nan̄ri ηweáfr̄ixini.” nur̄iri

34 re ur̄iη̄inigini, “Nion̄i n̄iweap̄im̄fa nán̄iyf ren̄iηf imónini. Ámá wo anj wim̄i ur̄fn̄im̄n̄ir̄i nur̄fná x̄in̄áiwán̄iηf om̄iηf wiariηḡfáwa o om̄i ‘Nion̄i úaná om̄iηf joxi niariηfp̄i p̄irán̄iηf niif̄r̄ixini.’ nura up̄̄inigini. E nerfná wom̄i ‘Anj fwi e awí roariηoxi xwayf nan̄ri awí róir̄ixini.’ ur̄iηo enjfp̄i

35 soyfné axfp̄i éfr̄ixini. O ‘Anj xiáwo ḡin̄i ḡiná bin̄ir̄fen̄iηoi?’ n̄iyawiri ‘Sfáp̄t tñi bin̄ir̄fen̄iηoi? Ár̄ifwegfyo bin̄ir̄fen̄iηoi? Kar̄kar̄f r̄faiwá rarfná bin̄ir̄fen̄iηoi? Wfá móniηfm̄i bin̄ir̄fen̄iηoi?’ n̄iyawia nur̄i majfá nimóniri nán̄i

36-37 o nion̄i sá wejáná n̄imeán̄igin̄ir̄i an̄iηf xwayf nan̄ri awí roariηfpa niyfnéni eni nion̄i weap̄im̄fa nán̄i p̄irán̄iηf dñjñ n̄imoro ηweáfr̄ixini. Seyfné eni maiwí nikar̄iga war̄iηaḡfa sin̄jwf sean̄im̄igin̄ir̄i nán̄i searariηini.” ur̄iη̄inigini.

14

Jisaso nán̄i m̄ixf megfá nán̄ini.

1 R̄ixa s̄fá w̄iyau óráná s̄fá enjána anjñajo Judayo múronj nán̄i bis̄kerfá yisf mayf iwamfó nar̄igfáyi —Enjána s̄fá ayi Judayo Isip̄iyf m̄ixf ináyo fá xen̄w̄ir̄ir̄ijnána Gorixo n̄iaíw̄f xám̄iηf n̄fn̄i op̄ikim̄in̄ri anjñajf oyáwo urowár̄iηf aiwi Judayf Gorixo ηwf ikaxf ur̄fp̄i tñi x̄ixen̄i ner̄i bis̄kerfá yisf mayf úrap̄i nim̄ix̄iwo n̄in̄iwo sip̄isip̄i n̄ip̄ikiro ówan̄iηo ragf xópé yarfá enjagi nán̄i anjñajo ayo múron̄inigini. Ayinán̄i xwiogwf o o pwéána Judayf Gorixo enjfp̄i nán̄i dñjñ m̄iw̄in̄ipa en̄igin̄iri sip̄isip̄i n̄ip̄ikiro bis̄kerfá yisf mayf úrap̄i nim̄ix̄iwo nar̄igfárini. R̄ixa s̄fá w̄iyau óráná s̄fá anjñajo Judayo múronj nán̄i bis̄kerfá yisf mayf iwamfó nar̄igfáyi imónin̄fa enána apaxfpan̄iηf imónigfá xwéowa tñi ηwf ikaxf eán̄iηfp̄i mewegfáwa tñi awa Jisasomi ar̄ige in̄im̄i fá n̄ix̄iwo p̄ikian̄iréw̄in̄iwo in̄im̄i mekaxf n̄imero

2 re rin̄igfawixini, “Sfá ayim̄i ámá nñn̄i aiwá im̄ixan̄iwo ep̄froyf egfáyimi ayf m̄ixf épfm̄ixamoan̄igin̄ir̄i m̄ip̄ikipa éwan̄igin̄i.” rin̄igfawixini.

Apixí wí omí werixí wíwayimoyí nánirini.

³ Jisaso ámi anj yof Betani nán nuri Saimono peyiyí imónagoyá anjyo nñweari aiwá narífná apixí wí werixí dnj nanj eaarinj sixí wá —Sixí awá nìgwí aga xwé roñfáwáriní. Awá nñmeámí nñbírí fá nóxayimixírí Jisasomí mñjyoy iwayimóáná

⁴ wa wikí dnj nñwíaiwiro re rñngífaxwixíní, “Í pí nání werixí nìgwí xwé roñfí xwírí fá ikixearíní?

⁵ Nene werixí apí nìgwí nání bí nerí sñjwíríyí, nìgwí K300 seáyí e nñmearane áamá uyípeayíyo arírá nñwirane mñn wípaxíríní.” nñrñnro ímí mñxí uraríná

⁶ Jisaso re urñnjnigíní, “Xe oení. Pí nání ayá wí urarñjóní? Í nanj niaríní.

⁷ Ámá uyípeayí sñní seyíné tñní anñjñ nñweapírí fá enjagí nání gíní gíná ‘Ayo arírá owianeyí?’ nñrñrñná ananí arírá wípaxíríní. E nerí aiwí nioní seyíné tñní nawíní anñjñ re nñweámíamaní.

⁸ Í ‘Aríge nerífná Jisasomí arírá wímíárífaní?’ nñyáiwírí xwárípáyo nñtípírí enjagí nání anñjñní xámí gí waráyo xópé niáraríní.

⁹ Nepa seararñjní. Xwí fá rírí nñrímíní amí gímí xwíyí fá nioní nání yayí seainarñjñpí wáí nemero nurímerífná apixí rí nioní werixí dnj nanj eaarinj rípí níwayimófpí nání ení repíyí wíáná ‘Jisasomí apixí wí e iyí renñnjnigíní?’ yáiwípírí fá rñníní.” urñnjnigíní.

Judasó mñyí urñnj nánirini.

¹⁰ Jisasoáyá wípísarñjní wo, Isíkariotí dnj Judasoyí rñnñj apaxípnñjní imónngí fá xwéowamí Jisaso nání mñyí urñnjníní nñrñ níwímearí

¹¹ mñyí uráná awa yayí nero apaxí mé re uríngífaxwixíní, “Nìgwí siapaníwíní.” uríngí fá Judaso nurí Jisaso xegípní nñweáage awa ananí fá xírípírí fá sñjwí wínárímíní omí sñjwí wínaxí dnj mñnjnigíní.

Aiwá Anñnají Múronjyí nání nìgí fá nánirini.

¹² Bisíker fá yísí mayí iwamífnó naríngífná ríxa anñnajo Judayo s fá ayimí múronj nání dnj mopírí nání sipísípí miá píkiarífná xegí wípísarñjowa Jisasomí re uríngífaxwixíní, “Ge nurane aiwá anñnajo neamúronjyí nání rí fá yeaarñjwápí joxí tñní nawíní nanípní ríyamí yáraníwíní?” uríngí fá

¹³ o wípísarñjníyí wáumí nurowáríre re urñnjnigíní, “Jerusaremí nání nuri anjyo áwínímí ámá wo iníngí sixí nñxírímí warñjagí órórí nñnñróónáyí númí úisixíní.

¹⁴ Númí nuri anj o páwíwámí awagwí ení nñpáwírí anj xiáwomí yarñjní re wíisixíní, ‘Yearéwapíyarñj re rñnjnigíní, “Gí wípísarñjowa tñní aiwá Anñnajo Neamúronjyí nání nñnñrñfná anj awawá gíwámí dní naníréwíní?” rñnjnigíní.’ uráná

¹⁵ o anj awawá seáyímí ikwírónñjwá ikwianjwí nñn ríxa píranñjní imíxárínñjwá síwá eainñjotí. E ealáná awagwí e aiwá none nání ríyamí éisixíní.” uríngí fá

¹⁶ awaú nñpeyearí anj pímí nání nuri Jisaso urífná xixení nerí aiwá Anñnajo Múronjyí nání ríyamí egíisixíní.

¹⁷ Sífápí tñní Jisaso tñní wípísarñjní wé wúkaú síkwí wáú tñní awaú aiwá ríyamí éífe nání nuro

¹⁸ anjyo nñpáwíro nñjwearo aiwá nñnñróóná Jisaso re urñnjnigíní, “Nepa seararñjní. Aiwá narñjwá rone woxí nioní nání mñyí nurírñníní.” uríngí fá

¹⁹ awa ayá sípí wíagí wo wo re urayíngífaxwixíní, “Nionímaní. Nionímaní.” urayarífná

²⁰ o re urñnjnigíní, “Wé wúkaú síkwí wáú egíoyífné woxíríní. Soyífné nioní tñní múyo eagwianarñjwáone woxíríní.

²¹ Woxí xwíyí fá Goríxoyá ámá imónñjóní nání ríwamñjní nñrñníní eáññjñpí tñní xixení nírñníní. Ámá imónñjóní nání mñyí uríoxíyí s fá wíyí joxí mají fá róríní fá enjagí nání aweyí! Xínáí omí mñxírípa nerí sñjwíríyí, nanj imónímíníre enjíríní.” urñnjnigíní.

“Rípí gí warárini.” urñnj nánirini.

²² Sñní aiwá nñnñróóná o bisíker fá bñ nñmearí Goríxomí apí nání yayí nñwímáná kwíkwírímí nerí yanj nñwía nurífná re urñnjnigíní, “Nírápípoyí. Rípí gí warárini.” nurímáná

²³ wainí iníngí kapíxí wá nñmearí Goríxomí yayí nñwirí awamí mñn wíáná nowaní nñga waríná

²⁴ re urñnjnigíní, “Wainí rípíyí gí ragíríní. Nioní ámá nñn nání nñpíkíáná ragí nioníyá xwíáyo pwarñjagí nñwínífná soyífné re yáiwípírí fá rñníní, ‘Xwíyí fá sñj “Nioní nñperñjñpímí dní yéáyí seayímíxemeámíáríní.” réroárñjníyí neparíní.’ yáiwípírí fá rñníní.

²⁵ Nepa seararñjní, ‘Nioní iníngí wainí ámí wí mñn néra núsáná Goríxo ríxa xwíoxíyo mñmeámí nerí seamenjweané nñweañáná ámí sñj nñmíáríní.’ seararñjní.” nuríre

²⁶ sonj bñ nñrímowa nñpeyearo dníwí Oripíyo nání ugífaxwixíní.

“Pitaoxi ríwí nímoríni.” uríjí náníriní.

27 Jisaso re uríjíniginí, “Ewayí xwíyí fá nírínirí eáníj rípi arfá nípoi, ‘Goríxo sipísipí mearijomi píkioreawarána sipísipí níní wíwíní umiamoníjoi.’ E nírínirí eáníj rípi tñí xíxeni soyíné wáyí nero nioníní niepísamopíraoi.

28 E nerí aiwí nioní Goríxoya díj tñí níwíápínímeámáná Gariri píropenísíyo xámi seameámíaríní.” uríjí aiwí

29 Pitaos re uríjíniginí, “Ámá níní siepísamopírí aiwí nioní wí e emíméini.” uríjí

30 Jisaso re uríjíniginí, “Nepa ríraríjíní. Sfá ríyimi karíkarí siní ríaiwá biaú mírípa enjáná jíwaníjoxí biaú bí re rayíríni, ‘Jisaso tñí níkumíxínirí emearíjá wonímaní.’ biaú bí rayíríni.” uríjí aiwí

31 Pitaos aríkí re uríjíniginí, “Wa nioní tñí nawíní níyeapíkírí aiwí nioní wí ‘Jisaso nání majíoníríní.’ rímíméini.” uraríná wiepísaríj wífa ení axípi rígfawixíní.

Ojíkíwíyo dání Goríxomi ríxíj uríjí náníriní.

32 Awa ojíkíwí yoí Gesemaniyo nírémore Jisaso wiepísaríjowami re uríjíniginí, “Nioní Goríxomi yaríj wimí nání yimí soyíné re njweápoi.” nurí

33 Pitaomi tñí Jemisomi tñí Jonomi tñí níwírímeámí nuríná ayá sfwí nurorí díj rí fá uxearíjagí

34 re uríjíniginí, “Díj rí fá níxearíjagí nání ríxa nípepaxí niaríní. Soyíné re xwayí naníro njweápoi.” nurí

35 jfámíní e onímíapí nurí míj xwíyí fá níkwírorí Goríxomi yaríj níwíríná imónípaxí enjánáyí awa mñípíkí wíarf onímúrípoyínirí Goríxomí re uríjíniginí,

36 “Gí ápe, joxí ananí mepaxí wí mímóníní. Nípíkianíro yarígfá inígfá yíkí yaríjíníj imóníj rípi ananí emí nímamoríréini? Nioní yaríj nísirí aiwí gí díj xídímíméini. Díx díj pí pí yaiwíyí níxífdímíni.” Goríxomí e nurí

37 níríní weníj éyí wíníjíniginí. Awa sa weníj fá níwínirí Pitaomi re uríjíniginí, “Saimonoxí sá ríweníj? Weníj nero onímíapí míjweapaxí ríseaimónaríní?

38 Obo níríní yapí seaiwápíyíniginí. Sínwí nanírí níjwearo Goríxomí ríxíj urípoi. Díj tñí ananí ‘Jisasomí pí pí wímeáfí xídáníwíní.’ níyaiwíro aiwí segí wará nání ayá níxímíxíníro nání éf seainíjoi.” nurí

39 nurí Goríxomí yaríj wípi axípi ámi níwimáná

40 ámi níríní awa wígf sínwí sipíxípxí winaríjagí nání sá órówapíjagí fá níwínirí xwíyí fá bí muríagí fá níwínirí ámi Goríxomí yaríj wimínirí nurí níjweapíjagí

41 níríní re uríjíniginí, “Síní sá ríwoyíné ríweníj? Kíkí ríyaríjoi? Ríxaríní. Ámá imóníjxoní pasá níáná íwí yarígfáwa fá níxepírí ríxa agwíríní.

42 Wíápínímeápoi. Ríxa owaneyí. Pasá nino ríxa iwo baríní.” uríjíniginí.

Jisasomí pasá umení náníriní.

43 Síní e uraríná re eníjíniginí. Wiepísaríj wé wúkaú síkwí waú imónígfáwa Judaso apaxípáníj imónígfá xwéowami tñí njwí ikaxí eáníj rípi mewegíáfawami tñí Judayí mebaówami tñí míyí uráná awa wígf ámá iwaníj tñí kírí tñí fá xírígfáwami awí nearo Judaso tñí Jisaso tñí e nání wírénapáná awa níbíro Jisaso wiepísaríj wífami uraríná wímeagíawixíní.

44 Jisasomí níwímearoní Judaso óf e nuróná re uríjagí, “Nioní pasáníj numerí omí kíyí nímiáuníríná símímajíoníj re seaiaríjíní, ‘O Jisasoríní.’ Omí soyíné fá níxíríro níméra úpoi.” Óf e nuróná e uríjagí

45 ríxa Jisasomí níwímearoní re eníjíniginí. Anjwí e nurí “Nearéwapíyaríjoxíní” nurí kíyí miáuníjíniginí.

46 Kíyí miáunáná omí mírí nuro fá xírígfawixíní.

47 fá xírariná ámá Jisasoyá xfo tñí rogí fá wo kírí areríxíyo wéróníj rípi níxíxearí ámá Jisasomí fá xírarígfá womí —O apaxípáníj imóníj seáyí e imóníjyá xínáiníj nímonírí omíj wiaríjoríní. Omí míj orómínirí éyí pírf nímoykírí arfá míj níwírípiearí mamówáríjíniginí.

48 E éaná Jisaso míxí bíáfawami re uríjíniginí, “Soyíné ámá íwí yarígfáyo fá xírarinó nání míxí nímonímí warígfápa nioní ení fá níxírarinó nání míxí nímonímí ríbaríjoi?

49 Sfá ayí ayimí aní rídíyowá yarígfíwámí sínání nímonírí searéwapíyaríná soyíné wí fá mñíxírarígfawixíní. Pí nání? Ayí píné Goríxoyá nioní nání nírínirí eáníj rípi xíxeni imóníní nání yaríjoi.” uraríná

50 wiepísaríj nowaní omí níwiepísamóarímí ugíawixíní.

51 Awa níwiepísamóarímí úáná níaiwí síkíj Jisasomí xídáníj wo rapírapí apí fá weníj xopíxopí nírónmí níbíri Jisaso tñí e axí e rónapáná míxí bíáfí omí fá xírarinó éfáyí

52 rapirapí ú nípírípeárimí aikí mayó éf uníniginí.

Árúwiyimí Jisasomí xwíríxí umegfá nánirini.

53 Míxí bífáyí Jisasomí níméamí apaxípaníní imóníní seáyí e imónínjo tñí e nání nuro e wáraná apaxípaníní imónígá xwéowa tñí Judayí mebaówa tñí njwí ikaxí eánínípi mewegfáwa tñí awí eánaríná

54 Pítao Jisasomí míxí bífáyí níméa waríná ná ríwíyo númí nuri apaxípaníní imóníní seáyí e imónínjoyá ákínáyo nípáwiri porisowa tñí nínjweámáná ríá imónaríná

55 apaxípaníní imónígá xwéowa tñí xwíríxí mearígá nowaní tñí awa ámá sínjwí fíwí wínarogfá wí xwíyá Jisasomí ananí nípíkipaxí imóníní bí orfípoynírí nero aiwí Jisasomí píkipaxí bí mírarinjagfá nínwínro njweanáná

56 ámá obaxí omí nuxekwímoayiro aiwí axípiní mírí bí bí nira nuríná

57 ámá wí éf níroro Jisasomí yapí nuxekwíromo re urígíawixíní,

58 “Nene o re rarínjagí arfá winjaniginí, ‘Nioní aní rídíyowá yarígá ríwá, ámá wé tñí mírígá ríwá nípíneámáná sfá wíyá wíyí óráná ámí wíwá, wé tñí mímírípa egfá wíwá mírímífaríní.’ rarínjagí winjaniginí.” urarínjagfá aiwí

59 xwíyá apí ai axípiní mírí bí bí nira warínjagfá nínwínro

60 apaxípaníní imóníní seáyí e imónínjo níwíapíníméamí anjwí e nóbírí Jisasoáyá sfmí e nírómáná yaríní re winíniginí, “Ayí xwíyá ‘Joxírini.’ ríxekwímoarígíyo xwíyá joxíyá wí ení mírípaxí rísiaríní?” urfagí aiwí

61 Jisaso xwíyá wákwapaxí aiwí kfkímí nimónírí xwíyá bí murarínjagí apaxípaníní imóníní seáyí e imónínjo yaríní ámí bí níríwí re uríniginíní, “Joxí níaiwí Goríxoyáoxí, nene yeáyí neayímíxemearfá nání arfowayá xwíá píaxíyo dání iwíarorjoxírani?” urfagí

62 Jisaso “Nionírini.” nurírí re uríniginíní, “Ámá imónínjóní Goríxo ení síxí eánínjoyá wé náúmíní njewarí agwí tñí weapírí yarínjagí sínjwí nanírfáríní.” urfagí

63 apaxípaníní imóníní seáyí e imónínjo wíxí níwónírí níkínimónírí xegí rapirapí naxerí xwíríxí mearígá wíamí re uríniginíní, “Sínjwí fíwí wínarogfáyí ríápi nání díní wí íkwíroaníméwíní.

64 Xewanínjo Goríxomí ríperírí umeararíná soyfíné ríxa arfá wíoi. Díní soyfínéyá pí ‘Oyaneyí.’ yaiwíarínjoi?” uráná awa “Xwíyá ámí bí rípaxí mimónígoi. Ríxa opíkípoyní.” nírífasáná

65 wa re egfawixíní. Reanjwí úrúro íríkwí sínjwíyo rítí níyárimáná iwaní earo re urúro, “Wíá rókíamoarínjoxíní, amípi ínímí éfápi áwaní ragoxí, iwaní go reaaríní? Áwaní neareí.” urúro néfasáná aní rídíyowá yarígíwá awí mearoarígíawamí míní wíáná awa ení sfmímaníyo wé upíkákwiayígíawixíní.

Pítao “O nání majfónirini.” uríní nánirini.

66 Pítao, awa aníyo ínímí Jisasomí xwíríxí mépero iwaní earo yaríná, o míde ákínáyo ínímí njweanáná apíxí apaxípaníní imóníní seáyí e imónínjoyá omíní wíiarígíá wí nóbírí

67 Pítao ríá imónarínjagí nínwínírí sínjwí agwí nínwínarínjásáná re uríniginíní, “Joxí ení Nasareti dání Jisaso tñí emearígíáyí woxíríní.” urfagí

68 Pítao “Oweoi.” nurírí re uríniginíní, “Jíxí rarínjapí nání nioní majfáríní.” nurímí níwerí fíwíyí tñí e éf ronáná

69 apíxí apíyá axí ení níwerí o e ronjagí nínwínírí ámá e rówapígíáyí tñí e dání omí áríxá níríwí re uríniginíní, “Ámá oyí Jisaso tñí nawíní emearígíá woríní.” urfagí aiwí

70 o “Oweoi. Nionímaní.” nurírí ronáná ámí ríwíyo ámá e rówapígíáyí re urígíawixíní, “Neparíní. Joxí awa tñí emearínjoxíríní. Joxí Garírí píropenísíyo dánjoxí enjagí nání Jisaso tñí emearínjoxíríní.” urfagfá aiwí

71 Pítao sípí ikaxí nírírí xwíá e dání re uríniginíní, “Ámá soyfíné rarígíó nání majfóníríní.” ríxa uráná re eníniginíní.

72 Karíkarí ríaiwá ámí bí ríagí arfá níríwí Jisaso “Sfá ríyímí karíkarí síní ríaiwá bíau mírípa enáná joxí ‘Jisaso nání nioní majfóníríní.’ bíau bí rayíríní.” urfípi nání díní nínwínírí yapí urfíyí nání ayá sípí wíagí njwí eníniginíní.

15

Jisasomí Pairato tñí e wárígá nánirini.

1 Wíá mónínímí apaxípaníní imónígá xwéowa tñí Judayí mebaówa tñí njwí ikaxí eánínípi mewegfáwa tñí awa Judayí xwíríxí mearígá níní tñí awí neánro xwíyá nímxárimáná Jisasomí gwí níyiro níméamí nuro émáyíyá gapímaní Pairatoyí rínínjomí míní wíáná

2 o Jisasomí yaríní re winíniginíní, “Judayíyá míxí ináyoxírani?” Yaríní e wíagí Jisaso “Ayí joxí raríniginí.” uráná

³ apaxípaníhí imónígá xwéowa omí símí t́nì uxekwímoaríná

⁴ Pairato ámí Jisasomí yaríhí re winíngíní, “Xwíyá joxíyá wí n'wíápínimearí mírípaxí rísiaríní? Ayí xwíyá ‘Joxíní.’ ríxekwímoarígáyí onímíápi níríro míyarího.” uríagí aiwí

⁵ Jisaso xwíyá wákwpaxí aiwí ámí píné bí míríragí nání Pairato díní ududí n'wiga uñíníngíní.

Pairato Jisasomí níkwearí wárímíníre enípi náníriní.

⁶ S'fá Aníñajo Judayo Múroníyí imóníháná xwiogwí ayí ayo Judayí nuro wigí gwí ñweag'fá wo nání émayí gapímanomí yaríhí wíáná o ayí nioní nání yayí onípoyíní nímíxearí uwárigáriní.

⁷ Íná ámá wo Barabasoyí ríního —O ámá wa t́nì n'wíápínimearo “Wauyowamí míxí oxídownaneyí.” níríníro awa t́nì míxí níníroná o ámá womí píkíagí émayí omí t́nì ámá xío t́nì níroro míxí egíawamí t́nì gwí yíag'fá nání o íná kírapusí aníyo ñweanoríní.

⁸ O nání oxí apíxí n'íní aiwá apí nání awí eánígáyí émayí gapímaní Pairatomí nuro yaríhí re wigíawixíní, “Xwiogwí ayí ayo negí ámá gwí ñweag'fá wo neaiapag'fá ámí wo neaiapíréní?” uríag'fá

⁹⁻¹⁰ Pairato “Apaxípaníhí imónígá xwéowa Jisasomí sípí díní n'wíaiwiro nání gwí n'yiyo níméamí n'bíro niapáot.” n'yiawirí re uríngíní, “Segí míxí ináyí Jisasoyí ríního seawárimíníréiní?” uríagí aiwí

¹¹ apaxípaníhí imónígá xwéowa w'fá móníhímí ámá aiwá apí nání epíroyí egíayo re rínárímé'fá nání “Jisaso pí eního! O nání yaríhí m'wípaní. Barabaso nání yaríhí wípoyí.” rínárímé'fá eníagí nání

¹² ayí Pairatomí re uríg'awixíní, “Barabaso neawárii.” uríag'fá Pairato re uríngíní, “Judayínéyá míxí ináyí uríg'omí pí em'fíní?” uríagí

¹³ ayí xixewíámí re uríg'awixíní, “Íkíayo yekwíroárei.” uríag'fá

¹⁴ Pairato re uríngíní, “Pí f'wí éf nání e em'fíní?” uríagí aiwí awa xixewíámí nura nuro “Íkíayo yekwíroárei.” urayaríhag'fá

¹⁵ Pairato ayo oyapemíxímíníre nérí re eníngíní. Barabaso nímíxearí nuwárimáná xegí porisowa Jisasomí iwaní xaiwí nímépéfasáná enáná awamí re uríngíní, “Omí níméamí nuro íkíayo yekwíroárf'poyí.” uríngíní.

Omí ríperírí umearíro íkíayo yekwíroáriró eg'fá náníriní.

¹⁶ Porisowa Jisasomí níméamí gapímanoyá aníwámí —Aní yo'f ayí Píretoriumíyí ríníhíwámíriní. Aní iwámí n'páwíro wauyí porísí nowamíní “Eíní.” nuriro “Omí ríperírí omépeaneyí.” níríníro re egíawixíní.

¹⁷ Rapírapi ay'fá ríhí wú míxí ináyí yínaríg'fá wú nímearo omí nuyíríro ópiyá eníhíhí imóníhí wírí níkfíkíyímáná míxí ináyí amínaríw'fíníhí imóníhí m'ñíyo d'f'kínaríg'fápa m'ñíyo xaiwí ud'f'kíaríro nemáná

¹⁸ míxí ináyíyo yayí wiaríg'fápa ríperírí n'wiro re urayíg'awixíní, “Judayíyá míxí ináyoxíríní.” nurayíríná

¹⁹ weg'w'fá t́nì m'ñíyo iwaní earo rean'w'f' úr'íro xómíhí n'iyíkwiro m'ñí xw'f'ayo íkwírooro nero

²⁰ ríxa ríperírí numépéfasáná rapírapi ay'fá ríhí n'wír'íro ámí xegú nuyíríro íkíayo yekwíroáraníro nání nímé'ra nuro

²¹ óf e nur'f'ná ámá obaxí pwaríg'fá womí xegí yo'f Saimonoyí —O aní yo'f Sairíní dánoríní. Xewaxo yo'f Arekísadaoríní. Xexír'f'méao yo'f Rupasoríní. Omí porisowa f'á n'xero “Jisaso nání ík'fá yoxá'f rípa níméamí wuíí.” nuriro

²² Jisasomí nímé'ra nuro d'f'wí bí Gorígota ríníhípímí —Yo'f m'f'k'f' ayí ámá m'ñí g'ixwéa náníriní. D'f'wí apímí n'réromo

²³ ámá wa Jisaso ríníhí bí m'wínípa oenírí marísín'fá mur'f'í ríníhí bí iní'g'f' wainíyo níwayímorí m'íní wianíro yaríhag'fá aí o murápi “Oweoí.” uráná

²⁴ porisowa omí ík'fáyo n'iyekwíroáriró xegí rapírapi yaní menaníro sárúyo dání “None go meanír'feního?” níríníro sárú egíawixíní.

²⁵ Jisasomí 9:00 a.m. imónáná ríxa sogwí xaiwí anar'f'ná ík'fáyo n'iyekwíroáriró

²⁶ ámá n'íní “O f'wí rípi éf nání rípi'kíarího?” oyaiwípoyíní ík'fá wára nímearo “Judayíyá míxí ináyoríní.” nír'íro r'f'wamíní e n'earo ík'fáyo seáyí e n'íp'f'rauro

²⁷ ámá ámáya am'pí f'wí p'kíoráparíg'f'íwau ení Jisaso t́hí e m'íd'm'ídání n'iyekwíroáriró nání

²⁸ r'f'wamíní eníná B'kwíyo níríní eáníhí rípi, “O f'wí yaríg'fá t́nì nawíní kumíxí'g'f'aríní.” ríníhípí xixení imóníhíngíní.

29 Ámá Jisasomí m̀ǹǹi m̀ǹǹi ǹm̀núrooyiro ikayáwí numeariuro payí ǹwianiróná m̀ǹǹj k̀r̀f̀k̀r̀f̀ nimeayairo re r̀g̀f̀awixini, “Re r̀ǹjoxiraní? ‘Ǹiwani-ñoni anj r̀idiyowá yarigíwá ǹp̀p̀nearí g̀f̀ ǹiwini śá wiyáu wiyimi ámi m̀r̀m̀f̀arini.’ r̀ǹjoxi

30 enj neániri jwanirjoxi enj ǹyoárimí wepínei.” urayaríná

31 apaxípaninj imónigá xwéowa t́ni njwí ikaxí eáninjipi mewegíwáwa t́ni eni ikayáwí numeariuro re r̀g̀f̀awixini, “O enj neániri ámayo arirá wiago aí xewaniño arirá minipaxirini.

32 Ámá yeáyí neayimixemeanfa náni aríowayá xwíá piaxíyo dáni iwiaronj ro Isirereneyá m̀x̀í ináyí r̀iǹnj royí ikíayo seáyí e dáni ǹyoárinimi wepíníagi sínjwí ǹwini-ranénáyí, d̀ǹj wíkwíroaníwini.” raríná ámá Jisaso t́nj e m̀d̀m̀idáni yekwíroarigíwá eni omi ikayáwí axipi umearigísisixini.

Jisaso penj nánirini.

33 Ayí e néra núfasáná enáná ríxa 12:00 ikwawedf imónaná re enjiginí. Anj ǹm̀ǹǹi śá ǹyináriri śá ǹyinárinjísáná śá t́ni 3:00 dáni ámi wíá okiáná re enjiginí.

34 Jisaso rfaiwá enj t́ni ǹr̀iri xegí Xibiruyí ṕné t́ni re r̀ǹnjiginí, “Eroi, Eroi, rama sabakítani?” ǹr̀iri aga ṕné “Gf Gorixoxini! Gf Gorixoxini, pi nani emi ǹm̀ónin?” urarigíapa Xibiruyí ṕné t́ni e ríagi

35 ámá e rówapigá wa arfá ǹwiro re r̀g̀f̀awixini, “Ai! Ríxa Gorixoyá wíá rókiamoagf m̀p̀e anjnamí peyino Irajiao nani rfaiwá rarini.” ǹr̀iro

36 ámá wo irikwí ǹmearí inigí wainí níaf yarinjipimi igíá nearí wegwíá wá t́ni ayínjwí níkíroarimáná wegíwáwami ǹmaxirimáná o b́i ǹǹr̀i sínj oeniri nani seáyí emi ǹwimixániri re r̀ǹnjiginí, “Irajiao omi ikíá t́ni enj oninj ǹyoari ǹmeámi wepínini anjnamí dáni weapinirfeninjoi?” ríagi

37 Jisaso rfaiwá ámi b́i enj t́ni ǹr̀imo d̀nj ǹyámíga unjiginí.

38 D̀nj ǹyámíga úaná rapirapí sepiá anj r̀idiyowá yarigíwá awawá njwá t́njm̀ni epanjoárininjú áwini e axowárininjiginí.

39 Porisowayá seáyí e imóninjo Jisaso ǹpearíná śm̀manjfm̀ni ǹrori Jisaso péagi ǹwini-ríná d̀nj ǹyámíga e úagi ǹwini-ri re r̀ǹnjiginí, “Ámá royí neparini. Gorixomi xewaxorini.” r̀ǹnjiginí.

40 Apixí wíwa eni Jisaso péaná ná jfamí ǹrómáná sínjwí wínarogíwá wigí yof ríwarini. Mariaí —Í anj yof Magídara dájirini. Í t́ni apixí Mariaíyí r̀iǹnj ámi wí —Í Jemiso onaxomí t́ni Josesomí t́ni xínáirini. Í t́ni ámi wí Saromíyí r̀iǹnj t́nirini.

41 Íwa Jisaso Gariri piropenisíyo emearíná númi nuro arirá wigíwáwini. Ámi obaxí wíwa eni o t́ni Gariri dáni Jerusaremí anjyo nani b́gíwá Jisasomí pkiaríná jfamí dáni sínjwí wíngíawixini.

Jisasomí xwíá weyárigá nánirini.

42 Ríxa sfápi t́ni śá ayi Sabarfá nani amípi píraninj imixárarigíayimi

43 Aramatia dáj Josepo —O Judayí meba seáyí e imónigá worini. O Gorixo xwioxíyo m̀meámí nerí píraninjí umeñweanfa nani d̀nj níkikayori weninj nerí nweañorini. O masísá m̀wí d̀nj síxí ǹǹm̀i émáyí gapimaní Pairato t́nj e nani nuri éf ǹrómáná Jisaso piyo nani “Anani omeámni?” nuri yarinj wíaná

44 Pairato Jisaso ríxa ríá péiniginiri “Porisowamí mearinjo obini.” ǹr̀iri poriso ríxa báná yarinj e winjiginí, “Jisaso ríxa rípeiniginí? Sini m̀pepa réiniginí?” nuri

45 poriso “O ríxa péiniginí.” ríagi Pairato arfá e ǹwirí Aramatia dáj Josepo Jisaso piyomí xe omeaniri sínjwí wíngí

46 Josepo nuri rapirapí apíá wenj wú b́f nerí ǹmeámi níbirí piyomí ǹyoari ǹmeámi ǹwepiniri e ǹtimáná wigí yarigíapa xopixopí ǹróa numáná xwáripáyo nani ǹmeámi nuri —Xwáripá ayi sínjáyo of ríxárininjíyirini. Ayimi ǹtimáná sínjá xwé wo m̀megwínarí ǹméra ǹpuro of manjwámi rítí neríná éf rárárinjiginí.

47 E yaríná Magídara dáj Mariaí t́ni Josesomí xínáí Mariaíyí r̀iǹnj t́ni “Jisaso ge típiríreoi?” niyaiwiri sínjwí wínoxídgísisixini.

16

Jisaso ámi wiápinimeanj nánirini.

1 Sá wegípaú Sabarfá ayi ríxa pwéaná sfápi t́ni Saromí t́ni awí neániro wíápi t́ni piyomí waráyo xopé wíawániginiri íwa weríxí d̀nj nanj eañinj b́i b́f nero ǹtiro

2 sá wegíwá Sadéyo wíá móninjómí ǹwiápinimeámi Jisaso xwíá weyárininje nani nuro ríxa sogwí xemónaparínagí ǹrémoríná

³ wiwanñiwa re rñngfawixñi, “Ámá gowa sñá óf mañfwámi pñrono mñmegwñnárñ nealipñrñreo?” nñrññrñá

⁴ wenññf éfáyf wñngfawixñi. Sñá aga xwéo aí rñxa mñmegwñnárñ nññrñ ófyi sñáñi inññagñ nñwññro

⁵ añwí e nñbñro ófyimñ nñpáwiro wenññf éfáyf wñngfawixñi. Añññajf wo rapñrapñ apñá wenñf sepía wú nñyñmáñá daiwo éf ñweaññagñ nñwññro ududñf wñagñ

⁶ o re urññññgññi, “Ududñf mepañi. Nionñ nñjñárññi. Sewayñné Nasaretñ dññf Jisaso, ikñáyó yekwñroárñgñomñ sññwñ wñnanñro barññoi. Sññi re mñwenññi. Rñxa wñápnñmeañññgññi. Omñ tñgñe anñá rí imónññagñ wññfpoynñ.

⁷ Rñxa nuro wñepñsññowamñ tññ Pitaomñ tññ enñ áwanñf re urémeápoynñ, ‘Jisaso Garirñ pñropenñsñyo nánñ xámñ seameañfárññi. Xewanñño searññfpa xñomñ e sññwñ wññpñfárññi.’ urémeápoynñ.” uráná

⁸ íwa nñpeyearo xwárñpáyo pññ nñwñárñmñ éf nuróná enñf óf ero sñrñ pñkññro nero wáyf nñkárññro nánñ amá wñyo áwanñf murñf éf ugñfawixñi.

Jisaso Mariaímñ sñáñi wimónññf nánñrññi.

⁹ Jisaso Sadéyo wñá mónñññmñ rñxa nñwñápnñmeámáná nuri Magñdara dññf Mariaímñ —Apñxñ í Jisaso xámñ imñó imñ dññf xñxéroarñgñá wé wñwñmñ dññf waú mñxñ umáñnowárññrññi. Imñ xámñ sñáñi sñwá wññfagñ

¹⁰ í nuri amá Jisaso tññ emeagñfáwa o nánñ dññf sñpñ nñwirñ nánñ amñxñá yarññagñfa nñwñmearñ Jisaso wñápnñmeáf nánñ áwanñf nurñrñ

¹¹ re urññññgññi, “O rñxa sññf enñagñ sññwñ wññfññi.” urñfagñ awa arñá nñwiro aí dññf nñwñkwñro “Nepa neararññi.” mñyáiwñgñfawixñi.

Jisaso wñepñsññf waúmñ wñmeaññf nánñrññi.

¹² E nemáná enñáná xegñf wñepñsññf waú Jerusaremñ pññ nñwñárñmñ aññf wñyo nánñ warñná Jisaso xegñf wónññf nñmónñrñ wñmeáagñ

¹³ awaú enñ nuri wñepñsññf wñfamñ “Jisasomñ sññwñ wññfwiñ.” urñfagñ aiwñ dññf nñwñkwñro “Nepa neararññi.” mñyáiwñgñfawixñi.

Jisaso wñepñsññf wé wúkaú sñkwñf womñ wñmeaññf nánñrññi.

¹⁴ E nemáná enñáná xegñf wñepñsññowa wé wúkaú sñkwñf wo awí neaññro aiwá narñná Jisaso sñáñi sñwá nñwññrñ awa sññ dññf mñwñkwñró ero dññf kñkñmñ imónñro yarññagñfa nánñ mñxñ nurñrñ re urññññgññi, “Ámá nionñ nñwñápnñmearñ amñ sññf enñagñ sññwñ nñnanñmñ nñbñro áwanñf searñfáyo arñá nñwiro dññf mñwñkwñropa pí nánñ yarññño?” nurñrñ

¹⁵ re urññññgññi, “Xwñá rñrñ nñrñmññi amñ amñ nemero xwñyñfá nionñ nánñ yayñf seainarññfñpñ amá nñyonñ áwanñf urñméfñrññi.

¹⁶ Ámá gñyñf arñá nñseairo nionñ nánñ dññf nññkwñro wayñf meáfáyo Gorñxo yeáyñf uyimñxemeañfárññi. E nerñ aiwñ amá gñyñf nionñ nánñ dññf mññkwñrófáyñf xwñyñfá mearññpñfárññi.

¹⁷ Ámá nionñ nánñ dññf nñkwñrófáyñf wáf nurñmerñná Gorñxoyá dññfyo dánñ emñmñf rñpñ epñrñfárññi. Gñ yoñyo dánñ amá imñó dññf xñxéroarññfyo mñxñf umáñnowárñro pñné amá wñyo majñá aiwñ Gorñxoyá dññfyo dánñ wñgñf pñnéyo dánñ urñro

¹⁸ sidñrñfyo fá nñtamñxññrññá sidññf nñworñ aiwñ mñpé ero inññgñf ayáñf inññfñpñ nññrñ aiwñ mñpé ero amá simñxñfyo wé seáyñf e nñkwñárñro nanñf imñxñro epñrñfárññi.” urññññgññi.

Jisaso aññnamñ nánñ peyññf nánñrññi.

¹⁹ E nurñmñ Jisaso Gorñxoyá dññf tññ aññnamñ nánñ nñpeyñrñná amñ o tññ xñxenñ nimónñrñ nánñ wé náumññf éf ñweañññgññi. Éf ñweaññáná

²⁰ awa nuro Jisasoyá xwñyñfá amñ amñ nurñmeróná amá “Nepa neararññoi.” yáiwñpñrñ nánñ emñmñf enñ Ámñná Gorñxoyá dññf tññ nñwñwápnñya wagñfárññi.

Xwiyá yay neainariñ Ruko eañpirini.

Rfwamij ríp “Xwiyá yay neainapax Ruko eañpiyi” rinñipirini. O Jisaso wiewisagiyi womani. Juday eni womani. Émay dokítá worini. O Poro tñi Sairaso tñi émay añyo wá nurimeríná wirimeárogiorini. O gí ámay eni amípí Jisaso uréwapiyiri eri enjpi nani pirániñ nijá nimóniro dñj wíkwírórixiniri rfwamij ríp eañpirini. Xewanjo Jisaso emearíná sñwí mñwinjo enjagí nani wiewisajowami yariñj wiri bñkwí Jisaso enjpi ñwirárinñiyfo íá rori nemána eañpirini. Rfwamij ámi bí “Wá wurimeiarigíáwa egíáriní.” rinñipirini eni níriri eañpirini.

¹⁻² Ámá obaxí amípí Jisaso xinái xirñe dáni nene tñj e imónijpí nani “Rfwamij oeaaneyi.” niyaiwiro ámá iwamó dáni Jisasomi sñwí wñiro aríá wiro egíáy wá nemeríná “Jisaso e enjirini. E enjirini.” nura úfápi rfwamij eáagfa aiwí

³ nioní eni “Gí amínáoxi Tiopirasoxi xixeni nijá imóniri nani rfwamij awa xamí eagfápi nioní íá nrori sñwí wñagfáyo yariñj nñwia nuri e nemána pirániñ dñj neñwiperi rfwamij neari joxi nani wiowárenapimíni.” E neríná nañirini.” nimónarini.

⁴ Ayí rípí nani yariñjini. Joxi íá nrori amípí rírewapiyigíápi aga xixeni nijá imóniría nani yariñjini.

Anñaj wo “Irisabetí Jonoyi rinñjo xirñíáriní.” urñj nánirini.

⁵ Enjiná Juday mñxí ináy Xerotoyi rinñjo menweañáná amá apaxfániñ imónigíá wo, Sekaraiaoyi rinñjo ñweañirini. O xegí ámay Abaijaoyáriní. O xegí ámay enjiná dáni Gorixoyá apaxfániñ imónigíáyirini. Sekaraiao xegí apixí yoí Irisabetirini. Í xegí ámay arfo Eronoyáyirini. Í xegí ámay eni apaxfániñ imónigíáyirini.

⁶ Ayaú Gorixoyá sñwíyo dáni wé rónij eri Gorixo ñwí ikaxí riri sekaxí riri enjyo mñwiaíki eri neri ai

⁷ Irisabeti rípaíwí eni enjagí nani niaíwí mayfyaú e nera nuri rixa xweyanj apianj imónigíáriní.

⁸ O xegí ámay Abaija rinñigíáy Gorixo nani ridiyowá yariñwámí ridiyowá nero wigí yariñwámí yariñá xfo tñni eni nawini nero

⁹ wigí neríná yariñwámí “None gímíni go ‘Ñwíáxini.’ rinñiwámí páwinirfenñjo?” niyaiwiro yariñwámí e nero Sekaraiao Gorixo nani ridiyowá yariñwámí awawá Gorixoyá tñj e “Ñwíáxini.” rinñe nñpáwiri ríá awí dñj eañiripí nani oikeyanri rípeááná

¹⁰ oxí apixí bñaniríwámíni rówapigíáy Gorixomi rixñj uraríná o awawá Gorixoyá tñj e nñpáwiri Gorixo nani ríá awí dñj eañiripí nikearíná

¹¹ wenij éyí wññinñigini. Anñaj wo ríá sñwíríá wé náumini peyariñmí dáni sñwí naniri yariñe ai gínániñ nibiri rónapñjagí sñwí mñwiniri

¹² óf neri wáy ikárinaríná

¹³ aññajo re urñjñigini, “Sekaraiaoxini, wáy mikárinpani. Dixí niaíwí nani yariñj wípi Gorixo rixa aríá sini. Dixí apixí niaíwí oxí wo rixiriyáná joxi yoí Jonoyi wírfrixini.

¹⁴ Omí nixiráná joxi seáyí e nimóniri yay yariñá oxí apixí obaxí eni yay epírfáriní.

¹⁵ O Gorixoyá sñwíyo dáni amá áminá eni eánñónij imóniníáriní. O inigí wainí mñnipa eri papíki yariñwámí mñnipa eri eníáriní. O sini xegí xináiyá agwíyo enjáná Gorixoyá kwíyí ukikayoníáriní.

¹⁶ O segí amá Isireriyó uráná obaxí aríá nñwiro fwi yariñwámí rfwámíni nñmamoro Gorixo wigí Ámináomi ámi xidipírfáriní.

¹⁷ Dixí iwo kwíyí Gorixoyápi xegí wíá rókiamoagí Iraijaomi ukikayonáná eni neániri yagípnñj Jono axípnñj e eri riri eníáriní. Xewaxowa tñni xanowa tñni piyá wññiro amá uyíní yariñwámí rfwámíni nñmamoro wé rónij imóniro érixiniri Jono Gorixoyá Ámináomi xamí umeañirini. Dixí Isireriyí e ero Gorixoyá Ámináomi yeáy wurññiro epíri nani oimóniri xamí umeañirini.” urfagí

¹⁸ Sekaraiao aññajomi re urñjñigini, “Aríge neri nioní nijá imónimí nñrariniñi? Nioní rixa xweyanonirini. Gí apixí eni rixa apianirini.” urfagí

¹⁹ aññajo ámi nuriri re urñjñigini, “Gí yoí Gebirieronirini. Gorixoyá sñmñmanj e roarinñonirini. Gorixo nioní xwiyá yay seainapaxí api áwanj uriniri nñrowárenapñjo.

²⁰ Amípí nioní xamí rírfáyí nimóniríná nimóniníáriní. E neri aiwí xwiyá nioní rírfáyí joxi ‘Neparini.’ niyaiwiri dñj mñkwíroarñjagí nani joxi ámi xwiyá bí mñnipa imóniri

manj pfróniri eri ei. Xámi nioni rirfáyí nimóniríná íná ámi xwiyfá rirfa nányi.” nuriri siní e nura warfná

²¹ oxí apixí Sekaraiao nání weninj nero wáf e rogfáyí ayá wí sfá órinjagí nání ududf nero “Sekaraiao pí rfa yarini?” niyaiwiro

²² o nipeyeáaná xwiyfá muripaxí imóninjagí nwiniro “Gorixoyá awawá tñj e nerfná orinjá bí rfa winigo?” yaiwiarfná o “Xwiyfá arige rimfni?” niyaiwiri xegí manj nifróniri nání wé árixá néra unjiginí.

²³ Sekaraiao anj Gorixo nání ridiyowá yarigfiwámi xegí ominj yarinjpi yoparfp nemí xegí anj e nání yoanjinigini.

²⁴ O anj e nání niyoari xiepimi nwiweari njweagfisáná re enjiginí. Irisabetí niaíwí agwí neri anjyo ínimí pñí njweanáná emá wé wú múróáná

²⁵ í re rñjinigini, “Gorixo ayá nñirimixiri dnj níkkayonagí nání niñi agwí enjirini. Niñi ámáya sñwíyo dání ayá ninarinjpi Gorixo yokwarimf ninjirini.” rñjinigini.

Mariaími “Jisasoyi rininjo xirirfarini.” urinj nánirini.

²⁶⁻²⁷ Gorixo, Irisabetí niaíwí agwí neri emá wé wúmi dnj wo rixa enjáná o anjnaj xegí yof Gebrieromí apixí wí njweane nání —Í xegí yof Mariaíi rininjirini. Gariri ppropenisfo anj yof Nasaretiyo njweanirini. Í njweane nání urowarñjinigini. Í apixí apiyái siní oxí tñí memearinjirini. Í amá wo xegí yof Josepoyi rininjo —O mñxí ináy Depitoyá fwiarfawé worini. O xegí meamñiri nání yarinjirini.

²⁸ Gorixo anjnajo í tñj e nání urowaráná o nurí imí re urémeanjinigini, “Apixí ríxi apánirini. Gorixo dnj síxí riyiri dnj rikikayorí siní.” urfagi

²⁹ Mariaí arfá e niwirí ududf níkarñiri dnj re nppkíga unjiginí, “O pí nání rfa nñarini?” yaiwiarfná

³⁰ anjnajo re urñjinigini, “Mariae, wáyí mepani. Gorixo jixí dnj síxí riyini.

³¹ Arfá ei. Jixí niaíwí agwí neri niaíwí oxí wo nñirirfnáyí yof Jisasoyi wñirfarini.

³²⁻³³ O Ámináo nimóniri amá niyoní seáyí e múróñirfnirini. Ayí o nání re rpirfarini, ‘Niaíwí Gorixo anj seáyí emí njweanoyáorini.’ rpirfarini. Xiáwo Depito amá Isreriyí nñí yeáyí urfnayagfápa díxí niaíwo ení Gorixoyá dnj tñí e nimóniri fwiarfawé Jekopoyáyo anj miní umeñweanfarini. O mñxí ináyo yapi nimóniri amá xwioxíyo mñmeámí neri numenwearfná wí npiéronfamani. Aninj umeñweanfarini.” urfagi

³⁴ Mariaí anjnajomi re urñjinigini, “Niñi siní oxí womí mñmeáninjáyo joxi nñrfíyí arire neri emfárfani?” urfagi

³⁵ anjnajo amí nuriri re urñjinigini, “Kwíyí Gorixoyápi jixí tfámíni birí enj eáninj Gorixo seáyí emí njweanoyápi jixí rikikayorí sinfá enjagí nání niaíwí jixí xirfoyí nání ‘Nwfáorini.’ riro ‘Niaíwí Gorixoyáorini.’ riro epirfarini.” nuriri

³⁶ re urñjinigini, “Arfá ei. Díxí rirówái Irisabetí rixa apianj aí niaíwí oxí wo agwí ení. ‘Oxí ronjirini.’ urarigí aiwi agwí rixa agwí tñj enjáná emá wé wúmi dnj wo imónini.

³⁷ Amípi wí Gorixo mimixípa epaxí wí menini.” urfagi

³⁸ Mariaí re urñjinigini, “Xewanjini Gorixoyá xínáññinj imónirini omí dnj nñwíkwrori yarinjini. Joxi nñrfíyí anani mimixiniginí.” uráná anjnajo imí pñí nñwiarimi unjiginini.

Mariaí Gorixomi seáyí e umenj nánirini.

³⁹ Mariaí, anjnajo e nuráimí úáná, í nñwiápnñmeámí anjini niyiri díwfní enje Judia ppropenisfo anj bimí nání nurí

⁴⁰ nñremorfná Sekaraiaoyá anjyo nñpáwiri xirówái Irisabetimi yayí wíáná

⁴¹ í arfá nñwirfná re enjiginí. Niaíwí agwí enj xixoyímf wiri kwíyí Gorixoyápi xími ukikayorí wiagi

⁴² pñé enj tñí nuriri re urñjinigini, “Apixí niyoní nání Gorixo jixini piráninj simixinjirini. Díxí niaíwí agwí enj omí ení piráninj wimixiri enjirini.” nuriri

⁴³ yayí numerí re urñjinigini, “Gí Ámináomi xñáixí imónirixi, arire neri niñi tfámíni bñni?” nuriri

⁴⁴ áwanj re urñjinigini, “Ai, jixí yayí níáná arfá nñsirfná gí niaíwí agwíyo ínñjo yayí neri xixoyímf níagi nání rñrarinjini.

⁴⁵ Jixí xwiyfá Gorixoyá rñinjpi dnj níkwrori ‘O nñrfíyí nepa nimónirfnirini.’ yaiwiri éf enjagí nání xewanjixí yayí sinfwiniginí.” uráná

⁴⁶ Mariaí re rñjinigini, “Gí xwioxíyo dání re yaiwiarinjini, ‘Ámináomi seáyí e oumemini.’ yaiwiarinjini.

⁴⁷ Gorixo, niñi yeáyí neayimixemeanfo nání aga yayí seáyímf dání ninariní.

⁴⁸ Niñi o xegí xínáññinj nimóniri ominj wñarñáini aiwi o dnj níkkayonjo enjagí nání niñi yayí ninariní. Amá agwí riná njweagfáyí niñi seáyí e nñmero rfwíyo

ɲweapɪrɪfáyf eni seáyf e nɪmero nerfáná re rɪpɪrɪfárɪni, ‘Gorixo ímɪ píránɪɲf wimixɪɲɪrɪni.’ rɪpɪrɪfárɪni.

49 Gorixo, enjɪ sɪxɪf eánɪɲo sanjɪ onɪmiá mɪnɪrápɪɲorɪni. Gorixo ɲwáfɔ nerɪɲfyo dánɪ wé rónɪɲorɪni.

50 Ámá gɪnɪ gíná ɲweagɪfáyf xɪomɪ wáyf nɪwiɪro sɪmanjwɪfónɪɲf ínɪmɪ wurɪnfáyɔ wá wianarɪɲorɪni.

51 O enjɪ neánɪrɪ wɪyo arɪrá wiemerɪ wɪyo xopɪrárɪf wiemerɪ nerfáná ámá dɪɲf ɪwɪf nánɪ nɪkɪkayorɪ ero weyf menɪro yarɪgɪfáyf dowiakínɪrɪ

52 mɪxɪf ínáyf seáyf emɪ imónɪgɪfáwamɪ mamówárɪrɪ ámá sɪpɪpɪamɪ seáyf e wimixɪrɪ nerɪ

53 ámá agwɪnɪ yarɪgɪfáyɔ aɪwá nanjɪ nɪnɪro agwɪf ímɪ uyɪnɪ wimɪxɪyɪrɪ nerɪ ámá amɪpɪ múrónɪgɪfáyɔ anɪpá urowárɪpɪrɪ enjorɪni.

54 Amɪpɪ nɪgɪ arɪowayá sɪmɪmanjɪyo urɪɲɪfɪf dɪɲf yáikɪá mɪmó anɪɲf dɪɲf morɪ xegɪ omɪɲf wɪlarɪɲweáne Isɪrerene arɪrá neairɪ enjorɪni.

55 O arɪfo Ebɪrfámo nánɪ dɪɲf nɪmorɪ nánɪ omɪ tɪnɪ xegɪ ɪwɪárɪfawé nenenɪ tɪnɪ ayá anɪɲf nɪnearɪmɪxa unfárɪni.” Marɪaɪ e nɪra unjɪnɪgɪnɪ.

56 Irisabetɪ tɪnɪ nɪɲweanɪsáná rɪxa emá wáu wo múróáná ámɪ xegɪ anjɪ e nánɪ unjɪnɪgɪnɪ.

Jonomɪ xɪrɪɲf nánɪrɪni.

57 Irisabetɪ rɪxa nɪaɪwɪf xɪrɪmɪnɪrɪ imónɪɲáná nɪaɪwɪf sɪɲwɪf nɪwanɪrɪ oxɪf wo xɪrɪɲnɪgɪnɪ.

58 Oxɪf wo xɪráná í xegɪ úrɪxɪmeá tɪnɪ ámá anjɪ ayo dánjɪf tɪnɪ arɪfá re wɪgɪfawɪxɪnɪ, “Irisabetɪmɪ Gorɪxo ayá urɪmɪxɪfagɪ nánɪ nɪaɪwɪf wo xɪrɪɲo.” Arɪfá e nɪwiɪro í tɪnɪ yayɪf seáyɪmɪ dánɪ yarɪfáná

59 rɪxa sfá wé wáfúmɪ dánjɪf wáu wo imónáná ayɪf nɪaɪwɪf ɪyɪf sɪmɪf sfó wákwɪanɪro nɪbɪro yoɪf axɪpɪ xano wɪrɪnɪɲɪpɪ Sekarɪaɪoyɪf wɪranɪro nánɪ yarɪfáná

60 xɪnái “Oweo!” nurɪrɪ re urɪɲnɪgɪnɪ, “Nene ámɪ yoɪf axɪpɪ Sekarɪaɪoyɪf wɪrɪpaxɪf menɪnɪ. Jonoyɪf owɪfraneyɪ.” urɪfagɪ

61 ayɪf re urɪgɪfawɪxɪnɪ, “Dɪxɪf oxoyá xoayowa aí wo yoɪf ‘Jonoyɪf rɪwɪrɪnɪnɪ? Oweo.’” nurɪro

62 xano arɪfá enɪ pɪrónɪɲagɪf nánɪ wé árɪxá nɪwiɪro wé tɪnɪ yarɪɲf re wɪgɪfawɪxɪnɪ, “Joxɪ yoɪf gɪpɪ ‘Owɪrɪmɪnɪ.’ yaiwɪarɪɲɪnɪ?” urɪfagɪfá

63 Sekarɪaɪo pɪraiporɪfá nánɪ árɪxá wɪagɪ umeaɪáná o rɪfwamɪɲf re eanɪnɪgɪnɪ, “Xegɪ yoɪf Jonorɪnɪ.” e eágɪf ayɪf ududɪf nero Jonoyɪf wɪrɪfɪfɪf “Pɪ nánɪ rɪfá wɪrɪrɪnɪ?” yaiwɪarɪfáná re enjɪnɪgɪnɪ.

64 Ámɪ Gorɪxoyá dɪɲf tɪnɪ manjɪ nexoarɪ xwɪyɪfá rɪpaxɪf nɪmónɪrɪ Gorɪxomɪ seáyf e numerɪ yarɪfáná

65 ámá anjɪ ayo dánjɪf ududɪf néra nuro anjɪ nɪyonɪ Judɪa pɪropenɪsfɪf dɪfwɪf mɪɲfyo amɪ gɪmɪ ɲweagɪfá pɪné “Irisabetɪ nɪaɪwɪf xɪráná xano Sekarɪaɪo manjɪ pɪrónɪɲo manjɪ exoanjo.” rɪfagɪfá arɪfá nɪwiɪro

66 dɪɲf aumaúmɪf nɪnɪro Gorɪxo Jonomɪ dɪɲf ukɪkayonagɪf nɪwɪnɪro re rɪnɪgɪfawɪxɪnɪ, “Nɪaɪwɪf o rɪwéná pí pí ámá imónɪnfárɪfani?” rɪnɪgɪfawɪxɪnɪ.

Sekarɪaɪo wáf rókɪamoarɪɲf wo yapɪ rɪɲf nánɪrɪni.

67 Xano Sekarɪaɪomɪ kwɪyɪf Gorɪxoyápɪ ukɪkayonáná o wáf rókɪamorɪgɪfá wónɪɲf nɪmónɪrɪ Jɪsaso nánɪ re rɪɲnɪgɪnɪ,

68 “Isɪrereneyá Ámɪná Gorɪxomɪ seáyf e oumeaneyɪ. O xegɪ ámaéne arɪrá neairɪ yeáyf neayɪmɪxemearɪ nɪneairɪfáná

69 nene yeáyf neayɪmɪxemeanfá nánɪ enjɪ eánɪɲf wo iwɪarɪnoɪ. O xfoyá xɪnáɪnɪɲf nɪmónɪrɪ omɪɲf wɪɪagɪf Depɪtoyá ɪwɪárɪfawé worɪnɪ.

70 Enjɪná o nánɪ Gorɪxoyá wáf rókɪamoagɪfáwá xwɪyɪfá Gorɪxo rɪɲf nɪwɪurɪyɪrɪfáná negɪf arɪfowamɪ re urɪgɪfawɪxɪnɪ,

71 ‘Ámá nene mɪxɪf neairɪgɪfáyf nánɪ éf neamɪnɪrɪ wikɪf tɪnɪ neairɪgɪfáyf nánɪ éf neamɪnɪrɪ enfárɪnɪ.’ urɪgɪfawɪxɪnɪ.

72 Gorɪxo negɪf arɪfowamɪ re urɪɲnɪgɪnɪ, ‘Nɪonɪ wá nɪseawɪanɪrɪ xwɪyɪfá sɪmɪmanjɪyo dánɪ “Nemɪfárɪnɪ.” nɪrɪrɪ réroárɪɲáyf sɪmɪf e nɪtɪnɪrɪ nɪseawɪmɪfárɪnɪ.’ nurɪrɪ

73-74 negɪf arɪfo írɪɲo Ebɪrfámomɪ sɪɲá tɪɲf e dánɪ re urɪɲnɪgɪnɪ, ‘Mɪxɪf seaianɪro yarɪgɪfáyɔ aɪwɪf éf seamɪnɪmɪfárɪnɪ.’ urɪɲnɪgɪnɪ. Mɪxɪf neaianɪro yarɪgɪfáyf emɪ nea-mamóáná nene ámɪ wáyf wɪ mé amɪpɪ o ɲwɪf ikaxɪf nearɪɲfɪf nɪxɪdɪrane nɪɲwearene

75 sɪnɪ sɪɲf nɪɲwearɪfáná wé rónɪɲf imónɪrane sanɪɲf imónɪrane nerane píránɪɲf xɪdanɪwárɪnɪ.” Sekarɪaɪo e nɪrɪfásáná

76 xewaxo Jono sɪnɪ pɪomɪf re umearɪɲnɪgɪnɪ, “Nɪaɪwoxɪnɪ, ayɪf re rɪrɪpɪrɪfárɪnɪ, ‘Gorɪxo seáyf e ɲweanjoyá wáf rókɪamoarɪɲoxɪrɪnɪ.’ rɪrɪpɪrɪfárɪnɪ. Joxɪ Ámɪnáo mɪ óf nɪwɪmoɪrɪ xámɪ umearɪfárɪnɪ.

⁷⁷ Joxi óf n̄wimoiríná xegí á máyo re urayiráríní, ‘Seyíné f̄wí yarigíáyí r̄f̄wím̄íní n̄mamoró éáná Gor̄ixo segí f̄wí yarigíáyí yokwarím̄í n̄isealirí “Anan̄í eíní.” searínfáríní.’ urayiráríní.” Sekaraiao e n̄ír̄r̄í ám̄í

⁷⁸⁻⁷⁹ re r̄ín̄ínigíní, “Gor̄ixo wá neaom̄ix̄ír̄í ayá neawian̄ír̄í neaiar̄ín̄oríní. O nene nání an̄ínám̄í dání sogw̄í w̄fá ók̄iar̄ín̄ín̄í w̄fá neaókiénap̄ínfáríní. O nene sfá yin̄ín̄ím̄í n̄weajwaéne ám̄á n̄ípean̄ír̄í yar̄ín̄waéne óf san̄ín̄f̄yím̄í neawárínfá nání nene n̄íneam̄éra n̄íneaurí w̄fá neaóm̄ix̄íyínfáríní.” Sekaraiao e r̄ín̄ínigíní.

⁸⁰ Niaíwí Jono xwé ner̄íná xegí d̄ín̄í ení r̄íxa en̄í neán̄ír̄í d̄ín̄í six̄í níga nur̄íná ám̄á d̄ín̄í mean̄í e n̄ín̄wean̄isáná xegí Isr̄er̄íyo xewan̄ín̄jo s̄ín̄ání wimón̄ín̄ínigíní.

2

Jisasom̄í x̄ír̄ín̄í nán̄ír̄íní.

¹ Jonom̄í r̄íxa n̄ix̄ír̄ímáná en̄áná Rom̄íyí m̄ix̄í ináyí Sisa Ogasítasoyí r̄ín̄ín̄jo oyá n̄wí ikax̄í b̄í re r̄ín̄ín̄í, “Ám̄á xw̄fá n̄ír̄ím̄íní n̄weagíáyí wigí xiáwo ír̄ín̄jowayá an̄í e nání numiróná gí gap̄ímanowam̄í yoí n̄wirár̄ír̄íx̄íní.” r̄ín̄ín̄í.

² Yoí n̄wirár̄ír̄ígíáyí e dání iwam̄íó n̄wirár̄ír̄ígíáríní. Yoí iwam̄íó n̄wirár̄ír̄ígííná gap̄íman̄í xegí yoí Sairiniaso in̄an̄oríní. O Siria p̄ropen̄ísf̄yo men̄wean̄oríní.

³ E r̄ín̄í en̄ogí nání ám̄á n̄f̄n̄í gap̄ímanowam̄í yoí n̄wirár̄ír̄ír̄í nání wigí xiáwowayá an̄í e nání numiróná

⁴⁻⁵ ám̄á wo, xegí yoí Josepoyí r̄ín̄ín̄jo —O m̄ix̄í ináyí Depitoyá f̄wiár̄fawé woríní. O xiepí s̄ín̄í x̄fom̄í m̄ímeán̄ín̄í —Í xegí yoí Mariaír̄íní. S̄ín̄í m̄ímeán̄ín̄í aiwí niaíwí agwí en̄ír̄íní. Í t̄f̄n̄í nawíní Garirí p̄ropen̄ísf̄yo an̄í yoí Nasaretí n̄weagíe dání n̄werí Judia p̄ropen̄ísf̄yo o xegí xiáwo ír̄ín̄jowá an̄í e Bet̄irexem̄íyí r̄ín̄ín̄je n̄ír̄émorí

⁶ e n̄ín̄wear̄íná í niaíwí agwí r̄íxa yóí nerí

⁷ niaíwí ox̄í xámí iwam̄íó x̄ír̄ín̄jo o x̄ír̄ín̄ínigíní. N̄ix̄ír̄ímáná rap̄írap̄í t̄f̄n̄í xop̄íxop̄í n̄rorí an̄í ám̄á m̄ídání n̄b̄íro wé̄f̄r̄ix̄ín̄í m̄ír̄ín̄ín̄jwá r̄íxa n̄ír̄eron̄ogá nání bur̄ímákáú aiwá nar̄ín̄je bokis̄í wámí ín̄ím̄í sá w̄fár̄ín̄ínigíní.

⁸ An̄í ap̄í t̄f̄n̄í e ám̄á wa sip̄sip̄í awí mearoar̄ígíá wa ár̄fw̄yím̄í am̄íyo wigí sip̄sip̄í ará w̄wákwin̄í yar̄ín̄je awí mearon̄áná re en̄ínigíní.

⁹ An̄ínají Gor̄ixoyá wo wigí sf̄m̄íman̄í t̄f̄n̄ím̄í dání s̄ín̄ání rónapáná awa roḡé m̄íd̄ím̄ídání Gor̄ixoyá w̄fá ók̄ím̄íxáná awa óf níkár̄ín̄íro yar̄íná

¹⁰ an̄ínajo re ur̄ín̄ínigíní, “Wáyí mepaní. Xw̄yífá nan̄í ám̄á n̄f̄n̄í d̄ín̄í yayí win̄íxax̄í b̄í soyíné t̄f̄n̄í e nání n̄ímeám̄í bar̄ín̄íní.

¹¹ Xw̄yífá nioní n̄ímeám̄í bar̄ín̄áp̄í r̄íp̄ír̄íní. Agwí r̄íná an̄í m̄ix̄í ináyí Depito xwé iwiaron̄ípm̄í ap̄íx̄í wí niaíwí seyíné yeáyí seayím̄íxemeán̄í x̄ír̄ín̄jo. O Kiraisoyí rar̄ígforíní. Yeáyí neayím̄íxemeán̄í nání ar̄íowayá xw̄fá piax̄íyo dání iwiaron̄íoyí rar̄ígforíní. Ám̄ín̄oríní.

¹² Soyíné nuro niaíwí x̄ír̄ífo rap̄írap̄í n̄ixopen̄ímáná bur̄ímákáú aiwá nar̄ígíám̄í dání bokis̄íyo sá w̄fár̄ín̄ín̄ogí n̄w̄wín̄íná ‘Or̄f̄ání?’ yaiw̄f̄r̄ix̄íní.” ur̄íyí re en̄ínigíní.

¹³ An̄ínají áwan̄í ur̄ífo ron̄je Gor̄ixoyá sf̄m̄ín̄í w̄inar̄ígíá obax̄í an̄ínám̄í dán̄jowa ení n̄íronapimáná Gor̄ixom̄í seáyím̄í numero re r̄ígíawix̄íní,

¹⁴ “Nw̄fá an̄ínám̄í seáyím̄í n̄wean̄om̄í seáyí e oumeaneyí. Ám̄á Gor̄ixo nání d̄ín̄í ar̄fá mikeam̄ogíá —O ayí nání wimónar̄ín̄ír̄íní. Ayí Gor̄ixoyá xewaxo r̄íxa rémóáná d̄ín̄í w̄fá wónáná awayíní n̄isan̄íro n̄weár̄íx̄íní.” n̄ír̄ímowa

¹⁵ sip̄sip̄í awí mearoar̄ígíawam̄í p̄n̄í n̄wíár̄ím̄í an̄ínám̄í nání peyíáná awa re r̄ín̄ígíawix̄íní, “Bet̄irexem̄í niaíwí rémóe ír̄f̄n̄í nurane Gor̄ixo áwan̄í near̄f̄í nání s̄ín̄wí ow̄íneaneyí.” n̄ír̄ín̄ímowa

¹⁶⁻¹⁷ an̄íní nuro Josep̄o t̄f̄n̄í Mariaí t̄f̄n̄í r̄ípaú n̄wean̄ogí n̄w̄wín̄íro ám̄í wen̄ín̄í éfáyí w̄ín̄ígíawix̄íní. Niaíwo bur̄ímákáú aiwá nar̄ígíe bokis̄íyo riwo w̄fár̄ín̄ín̄ogí n̄w̄wín̄íro p̄n̄é an̄ínajowa niaíwí o nání ur̄f̄f̄p̄í nání áwan̄í uráná

¹⁸ ám̄á p̄n̄é sip̄sip̄í awí mearoar̄ígíáwa ur̄f̄áp̄í ar̄fá wiar̄ígíáyí n̄f̄n̄í d̄ín̄í udud̄í nero aí

¹⁹ Mariaí xw̄yífá íwo nán̄íp̄í d̄ín̄í aumaúm̄í n̄ín̄ír̄í d̄ín̄í n̄íp̄íkíga war̄íná

²⁰ sip̄sip̄í awí mearoar̄ígíáwa ám̄í wigí sip̄sip̄í awí mearoar̄ígíe nání nuróná an̄ínajo ur̄f̄f̄p̄í x̄ixen̄í éf̄ en̄ogí w̄ín̄íro ar̄fá wiro nero nání Gor̄ixom̄í seáyím̄í umero yayí umero wigíawix̄íní.

²¹ Niaíwo x̄ínáí n̄ix̄ír̄ímáná en̄áná r̄íxa sfá wé w̄f̄úm̄í dán̄í wáú wo óráná om̄í iyí sf̄m̄í sfó wákwan̄íroná yoí an̄ínajo en̄íná x̄ínáí s̄ín̄í agwí men̄jáná “Yoí Jisasoyí w̄f̄r̄íx̄íní.” ur̄ín̄í p̄í w̄r̄ígíawix̄íní.

²² Sfá Mariaí “Nw̄í ikax̄í Moseso en̄íná n̄ír̄ír̄í r̄fwam̄ín̄í en̄í p̄í t̄f̄n̄í x̄ixen̄í nerí ígíá oéán̄ím̄íní.” yaiw̄ín̄íyí imón̄ín̄áná ayáú Jisaso Gor̄ixoyá wo oimón̄ír̄í m̄ín̄í wian̄ír̄í nání n̄ímeám̄í Jerusarem̄í nání nuri

23 —Ámináooyá ñwǎf ikaxǎf re nǎrǎnǎrǎ eánǎñǎpǎ, “Niaíwǎf oxǎf xámǎ óf imóo Gorǎxomǎ mǎnǎ nǎwǎro ‘Dǎxorǎnǎ,’ urǎfǎrǎxǎnǎ.” nǎrǎnǎrǎ eánǎñǎpǎ tǎnǎ xǎxenǎ

24 Í niaíwǎf xǎrǎfǎ nánǎ ígǎf eánǎmǎnǎrǎ nánǎ Gorǎxoyá ñwǎf ikaxǎf re rǎnǎñǎpǎ “Nionǎ nánǎ xawǎówǎf wáuranǎ, agwǎrǎwǎf wáuranǎ, rǎdǎyowá níurǎxǎnǎ.” E rǎnǎñǎpǎ ayaú nanǎwǎf rǎdǎyowá yanǎrǎ nánǎ nuri Jerusaremǎ nǎrémorǎ anǎf Gorǎxo nánǎ rǎdǎyowá yarǎígwǎmǎ nǎpǎwǎrǎ ñwǎf ikaxǎf nǎrǎnǎrǎ eánǎñǎpǎ yarǎnǎ

25 Iná ámá Jerusaremǎyo ñweagǎfáyǎf wo —O xegǎf yof Simionorǎnǎ. O ámá wé rónǎñǎf imónǎrǎ Gorǎxomǎ píranǎñǎf uxǎfǎdǎrǎ yarǎñorǎnǎ. Ámá arǎfowayá xwǎfá píaxǎfyo dánǎ níwǎiarorǎf xegǎf Isǎrerǎfyo yeáyǎf uyimǎxemeanǎfó nánǎ xwayǎf nanǎrǎf ñweañorǎnǎ. Kwǎyǎf Gorǎxoyápǎ omǎ ukǎkayonǎrǎnǎ.

26 Gorǎxo Simionomǎ dǎñǎf nukǎkayorǎnǎ kwǎyǎf tǎnǎ wǎf re urókiamonǎñǎnǎ, “Joxǎf sǎnǎ mǎpǎpǎ enǎnǎ ámá Ámináoñyá dǎñǎf tǎnǎ yeáyǎf seayimǎxemeanǎfá nánǎ arǎfowayá xwǎfá píaxǎfyo dánǎ iwiaronǎfomǎ sǎñwǎf wǎnǎrǎfǎrǎnǎ.” urǎñǎñǎnǎ.

27 Simiono Gorǎxoyá kwǎyǎf ukǎkayonǎgǎf nánǎ anǎf Gorǎxo nánǎ rǎdǎyowá yarǎígwǎmǎ nǎpǎwǎrǎ Jisasomǎ xanǎyauǎ ñwǎf ikaxǎf Gorǎxo rǎñǎpǎ wǎianǎrǎ nánǎ xǎfomǎ nǎmeámǎ fǎwǎparǎñǎgǎfǎf nǎwǎnǎrǎf

28 íwomǎ nurǎpǎrǎfǎf fǎ nǎmaxǎrǎmǎnǎ Gorǎxomǎ seáyǎmǎ numerǎf re urǎñǎñǎnǎ,

29-30 “Ámináooxǎnǎ, joxǎf nǎrǎñǎpǎ ámá nene yeáyǎf neayimǎxemeanǎfomǎ rǎxa sǎñwǎf tǎf tǎnǎ nǎwǎnǎrǎf nánǎ ayá sǎwǎf mǎnǎrǎo ananǎ xe pémfǎrǎnǎ.

31 Joxǎf rǎñǎpǎ ámá nǎnǎyá sǎñwǎfyo dánǎ dǎxǎf yeáyǎf neayimǎxemeanǎfó rǎxa neaiapǎfǎrǎnǎ.

32 Ámá joxǎf neaiapǎfó wǎfánǎñǎf ókiarǎñǎpǎ émayo nuréwapǎyǎrǎnǎ wǎfá wómǎxǎyǎnǎfǎrǎnǎ. O negǎf Isǎrereneyá anǎf re dánǎ xǎrǎfǎf enǎgǎf nánǎ ámá nǎnǎ nene seáyǎmǎf neamepǎfǎfǎrǎnǎ.” urǎfagǎf

33 íwomǎ xanǎyauǎ Simiono egǎf íwo nánǎ xwǎyǎfá apǎf rarǎñǎgǎf arǎfá nǎwǎrǎf ududǎf neri mǎñǎf sǎñǎ nǎweánǎrǎf yarǎnǎ

34 Simiono ayaúmǎ “Gorǎxo nanǎf oeaimǎxǎnǎ.” nurǎrǎf íwomǎ xǎnǎf Maríamǎf re urǎñǎñǎnǎ, “Arǎfá eǎ. Íwǎf romǎ Isǎrerǎfǎf nǎnǎf wǎf arǎf nǎwǎro dǎñǎf wǎkwǎrǎfǎf seáyǎf e imónǎpǎfǎrǎnǎ. Wǎf arǎf mǎwǎf nero dǎñǎf mǎwǎkwǎrǎf éfáyǎf anǎpǎ imónǎpǎfǎrǎnǎ. Gorǎxo ‘Ámá nǎnǎf nanǎf oimónǎfpoypǎ.’ wimónǎñǎgǎf nánǎ íwǎf ro sǎmǎmajǎfónǎñǎf yǎrǎnǎñǎgǎf nánǎ ámá obaxǎf wǎkwǎf nǎwónǎro ikayǎfǎf numearǎro yarǎnǎf ayǎf ínǎmǎf dánǎf dǎñǎf wǎwǎrǎígwǎf sǎñǎnǎf imónǎfǎrǎnǎ.

35 Jǎxǎf mǎñǎf mǎxǎf yarǎígwǎpá tǎnǎf rǎrǎogǎfánǎñǎf íwǎf ro nánǎ íkǎnǎñǎf sǎpǎf e sǎnǎfǎrǎnǎ.” urǎñǎñǎnǎ.

36 Gorǎxoyá wǎfá rókiamoarǎígwǎf wǎf —Í Panueromǎf xemíamǎf xegǎf yof Anaírǎnǎ. Xíawo írǎñǎf Asao tǎnǎf gwǎf axǎrǎrǎnǎ. Í rǎxa apíanǎrǎnǎ. Oxǎf nǎmeánǎrǎf nǎñwearǎnǎ xwǎogwǎf wé wǎfúmǎf dǎñǎf wáwǎf mǎrǎóanǎ

37 xǎogwo rǎxa nǎpéanǎf í apǎxǎf anǎf nímónǎrǎf nǎñwearǎf xegǎf xwǎogwǎf nǎnǎf rǎxa 84 imónǎñǎrǎnǎ. Í anǎf Gorǎxo nánǎ rǎdǎyowá yarǎígwǎmǎf bǎf mǎpǎpǎf íkwǎwǎyǎrǎnǎ, árǎfwǎyǎrǎnǎ, aíwǎf ñwǎfá ñwearǎf Gorǎxomǎf xwǎyǎfá rǎrǎmǎf wǎrǎf yarǎñǎrǎnǎ.

38 Í enǎf anǎwǎmǎf íwo fǎf nǎxǎrǎrǎf ñweagǎfíe axǎnǎf nǎrémorǎf íwomǎf sǎñwǎf nǎwǎnǎrǎnǎf Gorǎxomǎf yayǎf nǎwǎmǎf nurǎf ámá “Gorǎxo gǎnǎ Jerusaremǎf ñweañwaeáne gwǎnǎñǎf nǎroayǎrǎnǎfǎrǎnǎ?” yaiwǎrǎígwǎfyo íwǎf o nánǎf áwanǎf nura urǎñǎñǎnǎ.

39 Xanǎyauǎ Gorǎxo ñwǎf ikaxǎf rǎñǎpǎf rǎxa nǎpǎnǎf nǎyǎrǎmǎf Garǎrǎf píropenisǎfyo egǎf anǎf Nasaretǎfǎf rǎnǎñǎf nánǎf íwomǎf nǎmeámǎf nǎyǎrǎf e ñweañánǎf

40 íwo xwé níwǎiarorǎf Gorǎxo omǎf ayá nurǎmǎxǎrǎf dǎñǎf ukǎkayonǎgǎf nánǎf enǎf eánǎrǎf amǎpǎf nánǎf dǎñǎf enǎwǎpǎrǎf enǎñǎñǎnǎ.

Xanǎyauǎ Jisaso nánǎf pǎfá egǎf nánǎrǎnǎf.

41 Xanǎyauǎ xwǎogwǎf o omǎf aíwǎf Gorǎxoyá anǎñǎjo xǎíwowa Isǎpǎyǎf anǎfyo ñweañánǎf mǎpǎkǎf mǎrǎonǎyǎmǎf —Sǎfáf ayǎmǎf aíwǎf Pasopayǎf rǎnǎñǎf imǎxǎrǎígwǎfǎrǎnǎf. Sǎfáf ayǎf nánǎf dǎñǎf wǎnǎnǎf nánǎf Jerusaremǎf nánǎf nuayǎrǎf yayarǎnǎf

42 Jisaso xwǎogwǎf rǎxa wé wǎkáuǎf sǎkwǎf wáwǎf enǎnǎf sǎfáf Gorǎxo mǎrǎonǎyǎf rǎxa anǎwǎf ayo imónǎñǎnǎf xanǎyauǎ yarǎígwǎf nánǎf Jisaso xǎfó tǎnǎf Jerusaremǎf nánǎf nǎyǎro

43 sǎfáf aíwǎf apǎf nanǎro nánǎf nǎñweagǎfǎsánǎf ámǎf anǎf e nánǎf nurǎnǎf Jisaso sǎnǎf Jerusaremǎf ñweañánǎf xanǎyauǎf majǎfáf nímónǎrǎf

44 re yaiwǎígwǎfǎsǎnǎf, “Jisaso ámáf negǎf wǎf tǎnǎf rǎxa pǎfñǎñǎnǎf.” nǎyǎwǎrǎf warǎnǎf sǎfáf wǎyǎf órǎfagǎf ayaúf egǎf ámayo tǎnǎf ámáf egǎf imoarǎígwǎfyo tǎnǎf pǎfáf imǎmǎf neri

45 pǎfáf yopa nǎmegǎnǎrǎfǎf ámǎf Jerusaremǎf nánǎf nǎyǎrǎf pǎfáf néra nǎfǎsánǎf

46 rǎxa sǎfáf wǎyauǎf wǎyǎf órǎnǎf wenǎñǎf éfǎyǎf wǎnǎígwǎfǎsǎnǎf. Anǎf Gorǎxo nánǎf rǎdǎyowá yarǎígwǎmǎf ínǎmǎf rǎwo ñweañǎgǎf nǎwǎnǎrǎf o Gorǎxoyá ñwǎf ikaxǎf uréwapǎyarǎígwǎf wámǎf áwǎnǎf e nǎñweámánǎf yarǎñǎf wǎrǎf arǎfáf wǎrǎf yarǎñǎgǎf nǎwǎnǎrǎf

47 áma Jisaso pñné ráná arfá nñwiro ñweagfáyf nñni aga ududf nero re yaiwigfawixini, "O arire nerf nñjáf nimóniri rfa rarini?" yaiwiarfna

48 xaniyaú omi sñjwf nñwiniiri ududf nñwiri xinái re uriniñigini, "Íwe, pí nani e yeaiwapiyariniñi? Yaipawi ayá sfwf yearoarñagf nani joxf nani páf yariniñi." urfagfi

49 o re uriniñigini, "Pí nani aipagwí nioni nani amí amí páf emeariniñi? 'Xanoyá dñjf tñni xfoya afj riwami inimi ñweani.' miyaiwiariniñi reniji?" urfagfi aí

50 xwiyáfá xfo urfipf nani xaniyaú nñpikwini nñjáf mimónipa neri

51 xfo tñni nawini nuro wigf anj Nasareti nñremoro Jisaso xaniyaúmi arfá yfmgf nñwiri ñweañána xinái amipi nñni o éf nani dñjf aumaúmf inarína

52 Jisaso sñni xwé nimóga nurfna dñjf enjwiperi xwé imóniri néra warfna Gorixo tñni áma nñni tñni eni o nani "Áma nanjorini." niyaiwia wagfariñi.

3

Jono xwiyáfá wáf uriniñi naniñi.

1 Taibiriasf Sisao mñxf ináyf nimóniri xwiogwf wé wúkaú sñkwf wú áma Romiyo nñmenweámána enána Podiasf Pairato Judia pñropenisfyo gapimanf niyonf nani xiráoniniñf nimóniri menweañána Adipasf Xeroto Gariri pñropenisfyo gapimanf ámináo nimóniri menweañána xexirfmeáo Piripo Ituria pñropenisfyo tñni Rñrakonaitisf pñropenisfyo tñni gapimanf ámináo nimóniri menweañána Raiseniaso gapimanf ámináo nimóniri Abirini pñropenisfyo menweañána

2 Anaso tñni xñneagwo Kaiapaso tñni apaxfpaniniñf imónigfiwau seáyi e nimóniri menweañána Jono —O xegf xano Sekaraiarini. O áma dñjf meañe ñweañána Gorixo nñrpearf re uriniñigini, "Nioniyá xwiyáfá ripi Isireriyó wáf urimérixini." urfagfi

3 o iniñgf Jodani rapá tñj e wáf nemeri re urimeniniñigini, "Ámáyné fwf yarigfáyf rfwimniñi nñmamoro nñsaniro yarínáyf nioni wayf seameairf Gorixo fwf yarigfáyf yokwarimf seairf enfariñi." nurimeri

4 enjpa Gorixoyá wáf rókiamoagfá wo xegf yof Aisaiayof riniño enina Jono sñni menána o nani nñriri rfwaminiñf re eaniniñigini, "Áma dñjf meañfmi dani áma wo rfaiwá re riniñariñi, 'Ámináo rfwfyo bñfo nani segf dñjf of nanjiniñf wimoiro of píraniniñf imoarigfapaniniñf wimoiro neróna

5 sfkwioxf imóniniñyf xwfá xewiároro dñwf xwéranf, onñmiáranf, yipároro of nñririworf ininiñfyo nani imixáriro of sñjáf nññweari xixoarfwf néra unyf píraniniñf imixáriro éfrixini.

6 E nerfna áma nñni Gorixo yeáyf neayimixemeámiñiri yariniñagf wñniñfariñi.' Áma wo rfaiwá e riniñariñi." Aisaiáo enina Jono nani e nñriri rfwaminiñf eaniniñigini.

7 Jono Gorixo uriniñpa wáf urimearína oxf apixf obaxf Jono wayf neameainiñoñiri o tñj e nani barfna o ayf nñsaniro mé wayfni meañiro yariniñagfa nñwiniñf re urayiniñigini, "Sidirf miaéyiné. 'Rfwéna Gorixo xeaniniñf seaikarínfá enagf nani éf úpoyf.' go searfagf seyfne wáf nero Gorixo e neaikariniñiginiñi nioni tñámniñf éf bariniño?" nuriri

8 re uriniñigini, "Seyfne fwf yarigfápi nepa rfwimniñi nñmamorínáyf píraniniñf nero ikfá sogwf nanj nñwerfna yariniñpa imónifrixini. Seyfne re mñriniñpa époyf, 'Negf arfo Ebirfamoyáene imóniniñagwfi nani Gorixo wí xeaniniñf neaikarínfá menini.' mñriniñpa époyf. 'Gorixo Ebirfamoyá fwiárfawé nani "Nioni ayo xeaniniñf nñwirfna arige xwé obaxf imóniniñariñi?" niyaiwirf ududf winarini.' riyaiwiariniño? Oweof, Gorixo dñj e yaiwipaxf menini. Anani sñjáf tñyo dani Ebirfamo nani fwiárfawé wimixiyipaxfriñi.

9 Gorixo rixa rapiwé ikfá mkf tñj e nani ía xirini. Ikfá gini gina sogwf nanj mñwéagf nñwiniñfna nñdikarirf rfa ikeaariniñariñi." urfagfi

10 áma o tñj e epfroyf egfáyf yariniñf nñwiayiro re urigfawixini, "Nene nñsaniri nññwearanéna pí yanfwariniñi?" urayiağfa

11 Jono re urayiniñigini, "Áma iyfá wúkaú tñño wú áma iyfá mayomi mñni wíwiniñigini. Áma aiwá tñño eni mayomi mñni wíwiniñigini." nuriri yarína

12 takisf nani nñgwf urápanigfá wa wayf meañiro nñbironá yariniñf re wigfawixini, "Nearéwapiyariniñoxini, none nñsaniri nññwearanéna pí yanfwariniñi?" urfagfa

13 o re uriniñigini, "Nñgwf takisf nani nñnearápmernfna nñgwf gapimanowa 'Urápifrixini.' searigfápi wiárf nñmúroro seáyi e mñnearápani." nuriri yarína

14 Porisf wa eni nñbiro yariniñf re wigfawixini, "None eni nñsanirane nññwearanéna pí yanfwariniñi?" urfagfa o re uriniñigini, "Soyfne ámáya nñgwf urápaniro nani iwanj eamero xwirixf mero yapf uxekwímoro mepa éfrixini. Segf nñgwf omñjf nero meáfápani nñmearfna 'Ayf apániñi.' yaiwirfrixini. Áma wayá nani ayá sfwf mñsearopani." nuriri yarína

15 oxá apíxí nńńi “Ámá Goríxoyá dńńyjo dáni nene yeáyí neayimíxemeanfa nání arfowayá xwfa piaxfyjo dáni iwiaronfo gíná imónńńfárfani?” nıyaiwiróná xwıyfa Jono wáf urımearıńıfı arfa nıwıro nánı dńńı re nıpıkıga ugáfawıxıńı, “Ámá Goríxoyá dńńı tńńı yeáyí neayimíxemeanfa nánı arfowayá xwfa piaxfyjo dánı iwiaronfıoyı rarıńwáo ámá ro menıranı?” yaiwıarıná

16 Jono áwanıfı nurırı re urıńıńıgıńı, “Nıonı sa inııgıfı tńńı wayı seamearıńıńı. Nıonı enıfı neánıřı aıwı rıfıwıyo bıńfıo nıonı nımúrónıńı. Nıonı ámá nanıonı aıwı o nıonı tńńı xıxenı mımónıńıagı nánı ámá omıńıfı wııarıgıfıáyı bosoyá sıkwı sú gwıfı wikwearıgıfıpa nıonı oyá wikwearıpaxımanı. O wayı nıseamearıńı ná inııgıfı tńńı seamearıńımanı. Gorıxoyá kwıyıfı tńńı seamearıfı rfa tńńı seamearıfı enáfıarıńı.” nurırı

17 Gorıxo ámá nanıyo yeáyı nuyımıxemearıfı sıpıyo anıpa imıxıřı enfa enıagı nánı ewayıfı xwıyfa rıpı urıńıńıgıńı, “Ámá pokıfı tńńı wıtıfı aıwá eyeyırómıfı ero aıwá ná anıyo tıro mamıwıfı tńńı sıyıkıfı tńńı rfa ıkeaarıro yarıgıfıpa Gorıxo enıfı axıřı e emfanıřıfı wıtıfı mamıwıfı tńńı ná tńńı eyeyırómıfı inııne aıwá náyıfı anıyo tıřı mamıwıfı tńńı sıyıkıfı tńńı rfa ıkeaarıřı emınıřıfı nánı xegıfı pokıfı fá nıxıřıřı ronı.” urıńıńıgıńı.

18 E nurırıfı ámá dńńıfı oyaiwıpıoyıńıřı xwıyfa wıfı wıfı enı obaxıfı urıřı xwıyfa yafı wıńıpaxıřıfı rıfıwıyo Gorıxo urowárėnapıńıfıo nánı urıřı nerı

19 gapımanıfı Xeroto fıwfı erı xexıřıfımeóoyá apıxıfı Xerodıasıyıfı rıńıńı urápıřıfı yarıńıagı Jono mıxıfı nurırıfı “fıwfı nńńı joxıfı yarıńıřıfı nanımanı. Dıxıfı rıřıfıfımeóoyá apıxıfı nurápıřıfı ná ‘Narıfı yarıńıńı.’ rıřımónarıńı?” urfıagı

20 Xeroto fıwfı nńńı apıfı nenıagıfı aıfı ámıfı wıńıfı nerıfı Jonomıfı gwıfı nıyırıfı kırapusıfı anıyo ńwıřıřıńıńıgıńı.

Jısasomıfı wayıfı umearıńıfı nánıřıńı.

21 Jıřıso, Jono sıńıfı gwıfı mıńıwıřıřıńıfı enáná ámáyo wayıfı nımearıfı yarıná, Jıřıso enıfı nıbıřıfı Jono omıfı wayıfı umearıńıfı Jıřıso ėfı nıřıřıfı xano Gorıxomıfı rıxıńıfı urarıńıfı re enıńıgıńı. Anıńınamıfı dánıfı ófı inıřı

22 kwıyıfı Gorıxoyá xawiówıńıfıfı nımónıřıfı o tńńıfı e nánıfı wearıřıfı anıńınamıfı dánıfı xwıyfa wıfı re rıńėnapıřıfı “Gıfı fıwfı dńńıfı sıxıfı rıyıńıáoxıńı, joxıfı nánıfı aga yafıfı nınarıńıfı.” rıńėnapıřıfı enıńıgıńı.

Jısasomıfı xıáwo fıřıńıowa nánıřıńı.

23 Jıřıso ámáyo iwamıfıfı nıřıwıapıyemeřıfıfı xegıfı xwıogwıfı 30 imónıńıńıgıńı. Oxá apıxıfı o nánıfı dńńıfı re yaiwııagıfıřıńı, “Josepomıfı xewaxorıńı.” yaiwııagıfıřıńı. Josepomıfı xano Xıraıorıńı.

24 Omıfı xano Matarıńı. Omıfı xano Rıpaıorıńı. Omıfı xano Merıkaıorıńı. Omıfı xano Janaıorıńı. Omıfı xano Joseporıńı.

25 Omıfı xano Matataıasorıńı. Omıfı xano Emosorıńı. Omıfı xano Neamorıńı. Omıfı xano Eřıraıorıńı. Omıfı xano Nagarıńı.

26 Omıfı xano Meatorıńı. Omıfı xano Matataıasorıńı. Omıfı xano Semenorıńı. Omıfı xano Josekorıńı. Omıfı xano Jodaorıńı.

27 Omıfı xano Joananorıńı. Omıfı xano Resaorıńı. Omıfı xano Serababerorıńı. Omıfı xano Sıarıtıerorıńı. Omıfı xano Nerarıńı.

28 Omıfı xano Merıkaıorıńı. Omıfı xano Edaıorıńı. Omıfı xano Kosamorıńı. Omıfı xano Erımedamorıńı. Omıfı xano Erorıńı.

29 Omıfı xano Josuaorıńı. Omıfı xano Eřısaorıńı. Omıfı xano Jorımorıńı. Omıfı xano Matarıńı. Omıfı xano Rıpaıorıńı.

30 Omıfı xano Sımıonorıńı. Omıfı xano Judaorıńı. Omıfı xano Joseporıńı. Omıfı xano Jonamorıńı. Omıfı xano Eraıakımorıńı.

31 Omıfı xano Merıaorıńı. Omıfı xano Menaorıńı. Omıfı xano Matataorıńı. Omıfı xano Netanorıńı. Omıfı xano Depıtorıńı.

32 Omıfı xano Jesıorıńı. Omıfı xano Obetorıńı. Omıfı xano Bowasorıńı. Omıfı xano Sarımonorıńı. Omıfı xano Nasonorıńı.

33 Omıfı xano Amınadaporıńı. Omıfı xano Atıminorıńı. Omıfı xano Anaıorıńı. Omıfı xano Xesıronorıńı. Omıfı xano Peresorıńı. Omıfı xano Judaorıńı.

34 Omıfı xano Jekoporıńı. Omıfı xano Aıřıkorıńı. Omıfı xano Ebıřıfıamorıńı. Omıfı xano Tıraorıńı. Omıfı xano Nexorıńı.

35 Omıfı xano Serakorıńı. Omıfı xano Reurorıńı. Omıfı xano Perekorıńı. Omıfı xano Ebeorıńı. Omıfı xano Seraorıńı.

36 Omıfı xano Kenanorıńı. Omıfı xano Apakıřıatorıńı. Omıfı xano Sımıorıńı. Omıfı xano Nowaorıńı. Omıfı xano Remekorıńı.

³⁷ Omì xano Metusaraorìni. Omì xano Inokorìni. Omì xano Jaretorìni. Omì xano Maxararerorìni. Omì xano Kenanorìni.

³⁸ Omì xano Inosorìni. Omì xano Setorìni. Omì xano Adamorìni. Omì xano Gorìxorìni.

4

Obo iwamfó wíwapíyíni nánìrìni.

¹ Jisaso kwíyí Gorìxoyápi omì nìwímeari ukìkayonáni iniigí Jodani rapáyo dani peyaríni kwíyí Gorìxoyápi amá díní meanje níména waríni

² sá 40 óraríni Obo “O ení neánìrì xano wimónarìnjìpìni xfdìnrìfèniñjo?” nìyaiwirì omì iwamfó nìwíwapíyayirì yaríni sá ayo aiwá mìní néna nùsáná sá 40 imónáná ríxa agwí wiaríni

³ Obo re urìnjìni, “Joxì nepa niaíwí Gorìxoyáoxì enánáyí aiwá nìrì nánì sñjá tíyí, ‘Bisfkerfá imónei.’ urei.” uríagí

⁴ Jisaso re urìnjìni, “Oweoi, wí e emíméni. Gorìxoyá Bìkwíyo dani re nìrìnrì eánìni, ‘Amá aiwá nìpìrì nánìni díní nìmorínáyí, wí díní nìyìmjìnjí imónìnjìpì meapaxí menìni.’ rìnjìnjì nánì joxì nìrìfìpì wí emíméni.” urìnjìni

⁵ Obo Jisamì seáyì émi nìmeáa nìpeyirì aní nínì xwíá rìrì nìrìmìni nánì imónìnjìyo aníni axíná síwá nìwirì

⁶⁻⁷ re urìnjìni, “Aní nínì xwíá rìrì nìrìmìni nánì imónìnjìyo joxì síwá siarìnjìpi ayí nioniyárinì. Nínì ríxa nìgínì imónìni. ‘Amá womì mìnì owimìni.’ nìyaiwiríni anani mìnì wìpaxírinì. Joxì nionì nánì mjìnjí xwíáyo nìkwírorì nionì seáyì e nìmeánáyí ayí nínì weyí meararìgífpì apì tñnì dìxí siapímìni.” uríagí aì

⁸ Jisaso re urìnjìni, “Bìkwí Gorìxoyáyo re nìrìnrì eánìni, ‘Dìxí Ámíná Gorìxomìni mjìnjí xwíáyo ìkwírorì seáyì e umerì eríni.’ rìnjìnjì nánì joxì nìrìrìnjìpì wí e emíméni.” urìnjìni

⁹ Obo “Jisaso xegí xano Gorìxo ení eánìnjìrìfèniñjo iwamfó owíwapíyini yapí owíwapíyini.” nìyaiwirì omì aní Jerusaremìyo nánì nìmeáa nurì aní Gorìxo nánì rìdìyowá yarìgíwámì xegí rìkwíyo nìnjìwìrìrìmàná re urìnjìni, “Joxì nepa niaíwí Gorìxoyáoxì enánáyí, xwíámì nánì nìmawirì xeamoi.

¹⁰ Ayí rìpì nánì rìrìrìnjìni. Gorìxoyá Bìkwíyo xwíyíá rìpì enì nìrìnrì eánìni, ‘Gorìxo xegí anínjì joxì nánì pìránìnjì awí ñweapìrì nánì re urìnjìni, “Omì awí mearópoyì.” urìnjìni. nìrìnrì eánìnjì nánì nìmawirì xeamoi.” nurìrì

¹¹ re urìnjìni, “Rìpì enì nìrìnrì eánìni, ‘Joxì síkwí sñjáyo pìrì uyìkieámì inìrìxìnrì ayí fá rìxìrìpìrì wé awí sípíráoi.’ enì nìrìnrì eánìnjì nánì anani nìmawirì xeamóáná ‘Gorìxomì xewaxorìfèniñjo?’ siaiwimìni.” uríagí

¹² Jisaso re urìnjìni, “Nionì re dani nìpìerorínáyí, joxì nìrìrìnjìpa Gorìxo anínjì nionì fá nìxìrìpìrì nurowárenapìpaxí aì rìpì enì nìrìnrì eánìni, ‘Dìxí Ámíná Gorìxoyá ení eánìnjìpìni iwamfó mìwíwapíyini.’ eánìnjì nánì wí nìmawirì xeamómíméni.” urìnjìni

¹³ E uráná obo iwamfó nínì e nìwíwapíyìsáná omì pínì nìwíarìmì nurì idáná amì wíwapíyìpaxí imónáná nánì wenìnjì nerì ñweanìnjìni.

Jisaso iwamfó nimerì uréwapíyemènjì nánìrìni.

¹⁴ Jisaso kwíyí Gorìxoyápi ukìkayonagí amá díní meanje pínì nìwíarìmì nurì amì Gariri pìropenìsìyo nimerì píné o nánì pìropenìsì ayo amì amì yaní iwénìmearíni

¹⁵ o aní apì apì nimerì wigí rotú aníyo uréwapíyemearíni oxí apìxí nínì xfómì seáyì e umeaagírinì.

Nasaretì ñweáyí Jisasomì ríwí umogíá nánìrìni.

¹⁶ Jisaso Nasaretìyo nánì nurì —Aní ayo xfo sìnì onímíá iná nìñweari xwé iwiaroníyo nánì nurì xegí ináná yarìnjìpa Sabaríyo rotú aníyo nìpáwirì Bìkwí Gorìxoyá fá rómìnrì nánì éf nìrorì

¹⁷ ríxa Bìkwí Gorìxoyá wíá rókiamoagí Aisaiayì rìnjì eanjìpì umeaíáná o nìparìrì xwíyíá rìpì rìnjì nánì pía nerì nìwìnrìfèniñjo fá re ronìnjìni,

¹⁸ “Kwíyí Gorìxoyápi nionì nìkìkayonì. Nionì amá uyípeayíyo xwíyíá yayí winìpaxí imónìnjìpì urìmfá nánì nìrìpearì amá fá xenjìwìrìrìnjìnjìyo ‘Sìnì seyíne fá mìseaxenjìwìrìrìni. Anani úpoyì.’ urìmfá nánì nìrowárenapìrì amá sñjwí supárgíáyo ‘Anani sñjwí noxoari anípoyì.’ urìmfá nánì nìrowárenapìrì amá iwaní mépero xopìrìrì wíro egíáyo yeáyí imìxìmfá nánì nìrowárenapìrì

¹⁹ ‘Gorìxo xegí amá éf umìnìnyí aní ayorìni.’ urìmfá nánì nìrowárenapìrì enírinì.” Jisaso fá e nìroárimì

20 Bikwá ámi n+xopemixárimáná rotú anj mearinjf womi m+ni n+wimáná éf n+ñweari ámá rotú anjyo ñwixapigfáy om+ni sñwí agwí n+wiiga waríná

21 o “Xfo nán+ rfa rar+ni?” oyaiwíþoy+n+rí iwamfó nur+rí re ur+ñnig+ni, “Agw+n+ rfwam+ñf nion+ fá róapí seyfné arfá n+wirfná r+xa xixeni imón+goi.” uráná

22 nfn+ o nán+ nanj+n+ n+ra uro xwiyfá awfn+ñf yar+ñf xfo r+f jfapí nán+ dñj+ n+þikíga uro nero aí re r+ñigfawix+ní, “Ámá royf sa anj re dñj+ Josepomi xewaxor+ni. Arige neri n+jfá xwé apí imón+ñfrán+?” r+narfná

23 o re ur+ñnig+ni, “Seyfné ewayf xwiyfá r+þi n+n+r+þíráoi, ‘Joxi nepa xw+rox+ enánáyf, j+wan+ñox+ þírán+ñf im+x+nei.’ n+r+þíráoi. E n+n+r+roná re n+r+þíráoi, ‘Em+m+ am+þi anj Kapaneam+yo enoi.’ rar+ñagfa arfá wñwápí am+ d+xf anj re eni em+m+ neai.’ n+r+þíráoi.” nur+rí

24 re ur+ñnig+ni, “Nepa searar+ñn+ni. Wfá rókiamoar+ñf wo o xegf anjyo nán+ nuri Gor+xoyá xwiyfá uráná xegf ámá e ñweagfáyf omí mím+inar+gífamán+.

25 E neri aiwí nion+ nepa searar+ñagí þírán+ñf arfá níþoyí. Enjíná wfá rókiamoagf Iraitao emearfná agwí anj þ+r+ni erí iniá meapa erí ámá nfn+ aiwá nán+ dfwí ikeamón+ro enáná Is+reriyf ap+xf anj obaxf ñweañagfa aiwí

26 Gor+xo Iraitao iwamí wimí ar+rá wíw+ñgin+rí murowárí émayf ap+xf wim+ní — Í Saidoní tñj+ e anj on+miá Seraparí r+ññf bimí dñj+r+ni. Ím+ní ar+rá wíw+ñgin+rí wár+ñnig+ni.” nur+rí

27 re ur+ñnig+ni, “Enjíná wfá rókiamoagf Iraisao nemerfná eni Is+reriyf obaxf peyiyf tfgfáyf egfá aiwí Iraisao ayo womí nanj wim+xagfmaní. Émayf wom+ní —O Siria dñj+ xegf yoí Nemenor+ni. Om+ní nanj wim+x+ñfr+ní.” uráná

28 ámá nfn+ rotú anjyo ñweagfá arfá e n+wiróná xwioxfyo dání rfá áþiáw+ññf n+wóróa nuro

29 n+wiáp+n+mearo omí fá n+x+r+ro wigf anjyo dání n+xoyfþíóa nuro dfwí mñj+ wigf anj m+r+ññfþimí dání mamówaran+ro nání xixoyfþíí n+méra yarfná

30 o áw+n+m+ n+yékín+m+ xegf dñj+ tñí uñnig+ni.

Imfó dñj+ xixéoar+ñf womí m+xf umá+nñf nán+r+ni.

31 Jisaso Garirí þropen+sfo nemerfná anj xegf yoí Kapaneam+yo n+rémorí Sabarfáyo nurwapiyirí yarfná

32 ámá ayf arfá n+wiróná o xwiyfá apí xiáwón+ñf rar+ñagí n+win+ro mñj+ sfñjá n+weán+ro yarfná re enj+nig+ni.

33 Ámá rotú anjyo ñweagfáyf wo —O imfó dñj+ xixéoar+ñjor+ní. O n+wiáp+n+meari mak+r+fwí n+morí

34 re ur+ñnig+ni, “Aí! Nasaretí dñj+ Jisasox+ní, none pí neaim+n+rí bar+ññí? Xw+r+fá neaik+xém+n+rí rþbar+ññí? Joxí nání nioní n+jfár+ní. Gor+xo xewaxoxí xfo r+rþeáox+r+ní.” uráná

35 Jisaso m+xf nur+rí re ur+ñnig+ni, “Ámí þí m+rþa ei. Omí þfní n+wiárimí ut.” uráná re enj+nig+ni. Imfó ámá omí xw+r+fá wí mik+xé ámayo áw+n+m+ dání meanj+ní neaárimí uñnig+ni.

36 Meanj+ní neaárimí úáná ámá nfní óf nikár+n+ro re r+ñigfawix+ní, “Xwiyfá oyá enj síx+ eán+ní. O nénf tññón+ñf n+r+rfná sekaxf uráná imfó aí arfá n+wiwo éf war+ñoi.” n+r+n+ro yarfná

37 xwiyfá o yar+ñfþí nání þropen+sí ayo amí amí yanf iwén+menj+nig+ni.

Saimonomí xineagwími nanj im+x+ñf nán+r+ni.

38 Jisaso n+wiáp+n+meamí rotú anjyo þfní n+wiárimí nþpeyarí xegf wieþsar+ñf wo Saimonoyí r+ññoyá anjyo nání nuri nþpáwirí omí xineagwí rfá þ+rþf wiar+ñagí nání ímí nanj owim+x+n+rí yar+ñf wíagfá

39 o í sá weje nání nuri n+rómáná rfá þ+rfo m+xf uráná re enj+nig+ni. Símx+þí ímí þfní n+wiárimí úáná í r+xa anj+ní n+wiáp+n+meari aiwá þ+rþf n+mearí n+wia uñnig+ni.

Sím+xf obaxfýf nanj im+m+x+ni enj nán+r+ni.

40 Ámá anj apimí dñjfyf sogwí r+xa nipfmeááná wigf ámá sím+xf x+xegf+ní yar+gíáyf n+méamí Jisaso tñj+ e nání báná o ámá ayf ayo wé seáyí e ikwíkwíar+mí erí nanj im+m+x+mí erí yarfná

41 imfó ámá ayo wíyo obaxf xixéoar+ñfyf ámá ayo þfní n+wiárimí nuróná mak+r+fwí n+moyiro re urayigfawix+ní, “Niáiwí Gor+xoyáox+r+ní.” urayar+ñagfa o imfowa xfo arfowayá xw+fá þiaxfyo dání iwíaronfoyí rar+gfo enagí nání n+jfá imón+ñagfa nání o m+xf nur+rí: “Ámí þí m+rþa éþoyí.” urur+mí neri e néísáná

42 sá weŋo wíá móniŋfimi n̄wiápf̄n̄imeám̄i áamá mayí e nán̄i nuri ŋweaŋáná áamá oxí ap̄ixí n̄n̄i o nán̄i p̄fá wian̄iro om̄i n̄wímearoná “Nene p̄f̄n̄i n̄neawiárf̄m̄i mupan̄i.” uran̄iro yar̄iŋaḡfa aiwi

43 o re ur̄iŋiniḡin̄i, “Gor̄ixo re n̄rowár̄enap̄iŋf̄rin̄i, ‘An̄f̄ ayí ayo re ur̄imérf̄ixin̄i, ‘Gor̄ixo xwiox̄ŋyo m̄imeám̄i ner̄i seamen̄weanf̄a nán̄i seȳf̄né n̄san̄iro ŋweárf̄ixin̄i.’ ur̄imérf̄ixin̄i.’ n̄rowárf̄f̄ en̄aḡf̄i nán̄i an̄f̄ wíyo xwiȳf̄a yayí win̄ipaxí imón̄iŋf̄i ap̄i ur̄im̄in̄r̄i en̄i xe oum̄in̄i.” nur̄im̄i nuri

44 Judaȳf̄a an̄f̄ ap̄i apim̄i rotú an̄f̄ m̄ir̄in̄iŋf̄yo dán̄i nuréwap̄iya un̄iŋin̄i.

5

Jisasoyá d̄iŋf̄ t̄f̄ni peyf̄i obaxí uben̄f̄yo m̄in̄iŋf̄i nán̄ir̄in̄i.

1 Jisaso ip̄i xegí yof̄ Genesaret̄ipám̄i éf̄ n̄rómáná xwiȳf̄a Gor̄ixoyá urar̄fná áamá obaxí arfá wian̄iro nán̄i x̄im̄ixim̄f̄ nin̄iro Jisasom̄i ikw̄ikwier̄f̄i winarfná

2 ewé b̄fxáu, yán̄ipám̄i t̄fá b̄fxáu wen̄aḡf̄i n̄w̄in̄r̄i peyf̄i ápeariḡf̄awa ewé ap̄fxaúmi dán̄i nayoámáná wigí uben̄f̄ igf̄a eaar̄iŋaḡfa n̄w̄in̄m̄i nuri

3 ewé b̄fbá Saimonoyápám̄i n̄p̄ixemoán̄r̄i yar̄iŋf̄i re wiŋiniḡin̄i, “In̄ikí t̄f̄ŋf̄ re p̄f̄n̄i n̄wiárf̄im̄i ná j̄e on̄miápf̄i anan̄i n̄wan̄r̄ewií?” nur̄ir̄i éf̄ niŋweámáná ewé apám̄i dán̄i oxí ap̄ixí ip̄i man̄fpá t̄f̄ŋf̄ e r̄owap̄iḡf̄ayo nuréwap̄iyir̄i

4 r̄ixa n̄ip̄in̄i nurár̄imáná Saimonom̄i re ur̄iŋiniḡin̄i, “Ip̄i ná m̄fm̄i en̄e nán̄i n̄imeám̄i nuri peyf̄i f̄ayo m̄in̄in̄i nán̄i uben̄f̄ mamówárf̄piyi.” ur̄aḡf̄i

5 Saimono re ur̄iŋiniḡin̄i, “Negí neamemear̄iŋox̄in̄i, sfá r̄iyim̄i árf̄wiyim̄i peyf̄i f̄a wí n̄im̄in̄r̄en̄iŋōn̄r̄i an̄iŋf̄ min̄f̄ mépear̄iŋáná wíá neaógoi. E ner̄i aiwi joxi e year̄aḡf̄i nán̄i ye iwamfó mamówáran̄f̄wií.” nur̄ir̄i

6 mamówáraná re en̄iŋiniḡin̄i. Uben̄f̄ ú peyf̄i obaxíyo n̄mud̄f̄mori r̄ixa ar̄kín̄im̄in̄r̄i yar̄iŋaḡf̄i n̄w̄in̄r̄i

7 wigí wíwaúmi ewé b̄fbám̄i ŋweaḡf̄iwaú san̄f̄ oyearáp̄f̄piyin̄r̄i wápiá n̄wiri awaú n̄b̄ir̄i uben̄f̄ n̄m̄ixearo ewépf̄xaúmi ikwiáraná ewépf̄xaú r̄ixa ná in̄im̄in̄r̄i yar̄iŋaḡf̄i

8 Saimon̄i Pitao siŋw̄f̄ e n̄w̄in̄r̄i nán̄i Jisasoyá síkw̄f̄ t̄f̄ŋf̄ e m̄iŋf̄ xwíf̄ayo n̄kw̄ror̄i re ur̄iŋiniḡin̄i, “Ámináōxin̄i, nion̄f̄ f̄w̄f̄ yar̄iŋáon̄i en̄aḡf̄i nán̄i p̄f̄n̄i n̄n̄wiárf̄im̄i ut̄i.” nur̄ir̄i

9 peyf̄i aga xwé n̄mearo nán̄i o t̄f̄ni xegí áamá n̄kum̄ix̄in̄r̄i peyf̄i nán̄i yar̄iḡf̄awa t̄f̄ni uduf̄f̄ nikár̄in̄ro

10 Sebediom̄i xewaxowáú Jemiso t̄f̄ni xogwáo Jono t̄f̄ni awaú Saimonom̄i n̄kum̄ix̄in̄r̄i peyf̄i náni yar̄iḡf̄iwaú en̄i uduf̄f̄ ikár̄inarfná Jisaso Saimonom̄i re ur̄iŋiniḡin̄i, “Joxi wáyf̄ mikár̄in̄ipan̄i. Agw̄i re dán̄i peyf̄i nán̄i yar̄iŋfp̄an̄iŋf̄i áamá nán̄i en̄i e néra ur̄f̄ar̄in̄i. Áamá nion̄f̄ n̄ix̄f̄d̄ip̄f̄r̄f̄a nán̄i wir̄imearf̄ar̄in̄i.” nur̄imáná en̄jáná

11 awa ewé n̄imeám̄i n̄b̄iro yán̄i e dán̄i nayoaro ewé peyf̄i am̄ip̄i e nitim̄i om̄i n̄ix̄f̄da uḡfawixin̄i.

Áamá peyf̄if̄ t̄f̄ŋf̄ womi nan̄f̄ im̄ix̄iŋf̄i nán̄ir̄in̄i.

12 Jisaso an̄f̄ wíyo nemer̄i an̄f̄ bim̄i ŋweaŋáná áamá wo —O peyf̄if̄i p̄ip̄f̄rimfó yar̄iŋor̄in̄i. O Jisasom̄i n̄w̄in̄r̄fná oyá síkw̄f̄ t̄f̄ŋf̄ e sf̄m̄iman̄f̄ xwíf̄ayo n̄kw̄ror̄i waun̄f̄ re ur̄iŋiniḡin̄i, “Ámináōxin̄i, joxi nan̄f̄i n̄im̄ix̄im̄in̄r̄fnáyí anan̄i nan̄f̄i n̄im̄ix̄ipax̄f̄in̄i.” ur̄aḡf̄i

13 Jisaso wé n̄moaur̄i om̄i seáyi e nikwiárf̄imáná re ur̄iŋiniḡin̄i, “Nion̄f̄ ‘Joxi nan̄f̄ oimón̄in̄i.’ nimónar̄in̄i. R̄ixa nan̄f̄ imón̄ei.” uráná re en̄iŋiniḡin̄i. Peyf̄if̄i ap̄i r̄ixa nan̄f̄ imónáná

14 Jisaso “Áamá wíyo nion̄f̄ sim̄ix̄f̄áyf̄i nán̄i áwan̄f̄i mur̄ipa ei.” nur̄ir̄i áamá o Moseso en̄jáná ŋw̄f̄ ikax̄f̄ raḡfp̄i mé ámayo xewan̄iŋo áwan̄f̄i nura emen̄iḡin̄r̄i e nur̄ir̄i ámi re ur̄iŋiniḡin̄i, “Áminá apax̄fp̄an̄iŋf̄i imón̄iḡf̄awa t̄f̄ŋf̄ e nán̄i nuri wom̄i sf̄wá n̄w̄in̄r̄i nan̄f̄i r̄id̄iyowá nán̄i negí ar̄fo Moseso en̄jáná sekax̄f̄ nearaḡf̄yf̄i b̄i r̄id̄iyowá siárir̄i joxi nan̄f̄ imón̄if̄yf̄i nán̄i áwan̄f̄i r̄ir̄i en̄i m̄in̄i w̄ir̄ix̄in̄i.” Jisaso sekax̄f̄ e ur̄aḡf̄i af̄

15 xwiȳf̄a em̄im̄f̄ am̄ip̄i Jisaso yayiŋyf̄i nán̄i yan̄f̄ r̄ixa ná j̄fam̄i niwéa nemer̄i yarfná oxí ap̄ixí obaxí om̄i arfá wian̄iro nán̄i b̄iro sim̄ix̄f̄ wiar̄iŋyf̄i nan̄f̄ oneaim̄ix̄in̄r̄i b̄iro nero o t̄f̄ŋf̄ e n̄ip̄in̄ro n̄iŋwearo e yayarfná

16 o in̄iná áamá d̄iŋf̄i mean̄e nán̄i n̄wayir̄i Gor̄ixom̄i xwiȳf̄a r̄ir̄im̄f̄ wiaḡf̄rin̄i.

En̄f̄i n̄f̄ni s̄iwim̄f̄ en̄f̄i womi nan̄f̄ im̄ix̄iŋf̄i nán̄ir̄in̄i.

17 O sfá wiyim̄i ámayo uréwap̄iyarfná áamá wa Parisiȳf̄i r̄in̄iŋyf̄i wa t̄f̄ni Gor̄ixoyá ŋw̄f̄ ikax̄f̄ uréwap̄iyar̄iḡf̄áyf̄i wa t̄f̄ni —Awa Gariri p̄ropen̄is̄f̄yo an̄f̄ ayí ayo dán̄i b̄imiro Judia p̄ropen̄is̄f̄yo an̄f̄ ayí ayo dán̄i b̄imiro Is̄ireriȳf̄i an̄f̄ xwé Jerusarem̄i dán̄i en̄i b̄iro eḡf̄awar̄in̄i. Awa Jisaso uréwap̄iyar̄iŋe éf̄ n̄iŋwearo arfá wiarfná Jisaso áamá sim̄ix̄f̄ wiar̄iŋf̄yo nan̄f̄ owim̄ix̄im̄in̄r̄i nán̄i en̄f̄ six̄f̄ eán̄iŋf̄ Gor̄ixoyá p̄i ukikayonjáná re en̄iŋiniḡin̄i.

18 Ámá wa wigí ámá womi —O ení níní síwímí yárinjoríní. Omí ikwianjwáyo nítíro Jisaso nanj owimíxíní nímeámí nítíro “Nímeámí nípáwirane Jisaso yá símímanjfmíní anjwí e owíráraneyí.” nítíro éfáyí

19 Ámá obaxí anj fwi e píkwiþkíwí iníjagfa óf nání pfa nímegíníro anjwámí nímeámí níxéga nípeyíro anj sfá téníjyí wí níþnéaayíro dae nítímaná ikwianjwána téní gwí níyíro ámá anjyo ínímí eþróyí egfáyo áwínímí gwírí e e nímamówára níwepíníro Jisaso símímanj ténífmíní tána

20 Jisaso enj níní síwímí enjyá ámá níní xfo nání dínj wíkwíro “Jisaso ananí nanj imíxíþaxfíní.” wíaiwíro yarínjagfa níwíníre re urínjíní, “Ámáoxíní, díxí fwi yarínjþí ríxa yokwarímí sííní.” uráná

21 Goríxoyá njwí ikaxí eáníjþí mewegfáwa téní Parisiowa téní ikeagígwí re níriga ugáfawixíní, “Ámá royí gorfaní? Goríxomí ríþeríþí numearíþí yarínj royoí? Ámá fwi yarígíyí yokwarímí yarínj royí gorfaní? E yarínjyí sa Goríxoríní.” rínarínjagfa

22 Jisaso xegí dínj téní adadí ntwírí re urínjíní, “Nioní nání segí xwíoxíyo dání pí nání dínj e moarínj?” nuríþí

23 re urínjíní, “Ámá wo fwi ikáriníj nioní yokwarímí wíánáyí, ínímí imóníjagí nání ámá woxí sínjwí téní sínjwí wíníþaxí meníní. E nerí aiwí nioní ámá enj níní síwímí enj womí ‘Ríxa níwíáþínímeaní díxí ikwianjwí nímeámí ut.’ uránáyí, o nanj imóníjagí ámá níyínéní sínjwí téní sínjwí wíníþaxfíní.” nuríþí

24 re urínjíní, “Níyínéní nioní nání re níaiwíþí, ‘Ámá imóníjagí ananí ámá xwíá tío dánjyí fwi ikáriníþí ení ananí yokwarímí wíþaxorfaní?’ níaiwíþí nání píraníj sínjwí naníþoyí.” nuríþí enj síwímí enjómí re urínjíní, “Nioní re rírarínj, ‘Joxí níwíáþínímeaní díxí ikwianjwí nímeámí anj e nání ut.’ rírarínjíní.” uráná re enjíní

25 O ámá níní sínjwí anígíe dání ríxa nanj nímoníþí níwíáþínímeaní xegí ikwianjwí sá wenína nímeaní xwanjwí níkwónímí nípeyearí Goríxomí seáyí e número xegí anj e nání úána

26 oxí apíxí níní óf níkaríníro Goríxomí seáyí e número wigí xwíoxíyo dání sírí níþíkiníro re níriga ugáfawixíní, “Agwí xegí bí éagí ríyí wíníwíní.” rígfawixíní.

Rípaíomí “Níxídeí.” urínj nánííní.

27 Jisaso e dání nípeyearí nuríná ámá nígwí takísí nání uráþarínj wo —O xegí yoí Rípaíoríní. Xegí yoí ámí bí Matíyúoríní. O xegí opisí anjyo éf njweanagí Jisaso sínjwí e níwíníre re urínjíní, “Joxí níxídeí.” uráná

28 o níwíáþínímeaní xegí amíþí níní e þfíní níwíárimí Jisasomí uxí dínjíní

29 Jisaso nání xegí anjyo aiwá xwé bí ríyamí nerí njweanáná takísí nání nígwí uráþarínj wa téní ámá wíníyí téní nítíro nawíní awaú téní níjweámáná aiwá níníro yaríná

30 Parisí wa téní Goríxoyá njwí ikaxí eáníjþí mewegfá wo téní Jisaso nání wíeþísarínjowamí aníjómí ikaxí nuríro re urígíawixíní, “Soyíné takísí nání nígwí uráþarínj awa téní ámá fwi yarínj wíníyí téní pí nání ínígí nítíro aiwá nítíro yarínj?” uríagfa

31 Jisaso ewayí xwíyíá ríþí urínjíní, “Ámá nanj yarígíyí nanj oneaimíxíní xwírí ténj e nání warígíáraní? Oweo! Símxí yarígíyí xwírí ténj e nání warígíáriní.” Ewayí xwíyíá apí nuríþí

32 re urínjíní, “Nioní ámá wé róníj imóníjagí wigí yarígíyí ríwífmíní mamoro saníj imóníro oéþoyíní bíjámání. Fwí yarígíyí ríwífmíní mamoro saníj imóníro oéþoyíní bíjáriní.” urínjíní

“Wíeþísarínjowa pí nání aiwá njwá míjwíríní yarínj?” urígí nánííní.

33 Ámá wa Jisasomí re urígíawixíní, “Jono wíeþísarínjowa íníná aiwá njwá njwíríníro Goríxomí ríxínj uríro yayarínj. Parisiowayá wíeþísarínjowa ení axíþí yarínj. E nero aiwí joxí wíeþísarínjyí aiwá njwá bí míjwíríní íníná aiwá nítíro ínígí nítíro yarínj.” uríagfa

34 Jisaso “Nioní gí wíeþísarínjowa téní njweanáná awa aiwá njwá njweapaxímaní.” urímíní nání ewayí xwíyíá ríþí urínjíní, “Ámá wo apíxí meámíní aiwá imíxíyí ámá aiwá apí níþí nání bíáyí apíxí meáo síní ayí téní njweanáná aiwá njwá njwíríní? Oweo!

35 E nerí aiwí apíxí meáo sfá obaxí wí nórimáná enjáná ámá wí omí wanínímíxáná íná ámá ayí dínj síþí wíarínjagí nání aiwá njwá njwíríníþírfáriní.” urínjíní

36 Xfo rapírapí síjúníj imóníjagí nání ewayí xwíyíá ámí ríþí urínjíní, “Ámá wo xegí rapírapí urú axenínjagí níwínírná þrómíní nání xegí síjúní nímeaní naxerí þróarínj? Oweo! Síjúní naxeríná xwíríá íkíxenínj. Síjúní ení naxerí þróánáyí

urú yapí xixení axípi imónínimeníhoi.” nurírí awa wigí eníná dání “Nene e nerfná wé róníhí nimónítrane níperfnáyí ananí Goríxo tñhí e nání peyaníwáríní.” níra wagfápi síní yarígfápi tñní xwíyí fá sñhí tñní nawíní ikwieropírxínírí ewayí xwíyí fá e uríhíniginí.

³⁷ Ámí axí rípi re uríhíniginí, “Ámá wo re yaríhímaní. Memé wará síxí uríyo iníhí wainí sñhí iwají fá yaríhímaní. E nerfnáyí, memé wará síxí awá núpíyinírí wainí api purí memé wará síxí fá xwíyí fá ikixénírí eníhoi.

³⁸ Iníhí wainí sñhíyí memé wará síxí sñhíyo iwají yarígfáríní.” uríhíniginí.

³⁹ Xífo yaríhípi nání ámí ewayí xwíyí fá rípi uríhíniginí, “Ámá gíyí iníhí wainí píryíyí nínímáná síní sñhíyí nání wimónaríhírí? Oweoi, síní sñhíyí nání mímimóní ‘Píríyíyí apáníriní.’ rarígfáríní.” uríhíniginí.

6

Sabarfáyo “Nwíáríní.” ríníhípi yaríhí wigí fá náníriní.

¹ Jisaso xegí wíepísaríhíowa tñní Sabarfá wíyímí wítí omíhíyo áwínímí ófyo nuróná wítí síyí yáníhí sñhí yíyírímí nemáná mamíwí nání wé tñní xwíyíxwíyí níroro nígápaní warfná

² Parisi wa re urígfawíxíní, “Soyíné sabarfáyo ‘Nwíáríní.’ ríníhíyo pí nání aiwá nímíaga waríhoi?” uríagí

³ Jisaso re uríhíniginí, “Míxí ináyí Depito eníná eníyí síní íá míroaríhí rehoi? Oweoi, fá níroro aiwí síní níjía mímóníhoi. O tñní ámá xífo tñní emearígfáyí tñní agwí níwirfná

⁴ sení fá aní Goríxo nání peaxí tayarígfíwámí o nípáwírí ‘Nwíáríní.’ ríníhíyí, bisíkerí fá Goríxo nání peaxí tayarígfáyí nímeari nínírí xegí ámá níkumíxínírí emearígfáyo míní winíhíniginí. Bisíkerí fá peaxí tayarígfá api sa apaxípáníhí imónígfáwaní ananí wípaxíriní.” nurírí “Depito e yarfná Goríxo míxí wí murípa ení enagí nání gí wíepísaríhíowami pí nání míxí uraríhoi?” urímínírí nání e nurírí

⁵ “ ‘Sabarfáyo ayí ananíríní.’ rípxarfní? oyaiwípoynírí re uríhíniginí, “Ámá imóníhíoní Sabarfáyo xiáwoníríní.” uríhíniginí.

Wé kírhíhí ení womí naní imíxíhí náníriní.

⁶ O Sabarfá ámí wíyímí rotú aníyo nípáwírí uréwapíyarfná ámá wo —O xegí wé náú kírhíhí enjoríní. O ení e nweanáná

⁷ Goríxoyá nhwí ikaxí eáníhípi mewegí fá wa tñní Isíreríyíyá Parisiyí ríníhíyí wa tñní Jisaso ámá wé kírhíhí enjomi naní imíxáná none xwíyí fá oumeaaraneyíníro omí xwayí níwíníro nweanagí fá aí

⁸ Jisaso awa xíomí “Xwíyí fá oumeaaraneyí.” níyaiwíro nweanagí fá nání dñhí adadí níwirí ámá wé kírhíhí enjomi re uríhíniginí, “Níwíápínímeámí níbírí áwíní e róané”

⁹ Jisaso ámá e awí eánígfáyo re uríhíniginí, “Nioní yaríhí bí oseaimíní. ‘Sabarfáyo naní níwirfnáyí, ayí ananíríní.’ ríyaiwíaríhoi? ‘Sípí níwirfnáyí, ayí ananíríní.’ ríyaiwíaríhoi? ‘Sabarfáyo ámá naní oimónípoynírí naní níwíxírnáyí, ayí ananíríní.’ ríyaiwíaríhoi? ‘Ámáyo xwíyí fá níkíxerfnáyí, ayí ananíríní.’ ríyaiwíaríhoi?” nurírí

¹⁰ ámá e éfí nweagí fá níyoní sñhwí níwínímimáná wé kírhíhí enjomi re uríhíniginí, “Díxí wé írú pímixéi.” uríagí o e eáná re eníhíniginí. Xegí wé naní imóníhíniginí.

¹¹ Xegí wé naní imóníhí Parisiowa sñhwí e níwíníro wigí xwíoxíyo dání ríáníhí níwóroa úagí nuro wigípi jífami dání re rínígfawíxíní, “None Jisasomí pí wípaxíriní?” rínígfawíxíní.

Xífo nání wáf wurímeipírníwami rípxarfní náníriní.

¹² Iná Jisaso xano Goríxomí xwíyí fá rírímí wímínírí dñwí máníyo nípeyírí sía ayímí Goríxomí xwíyí fá nura nurí

¹³ ríxa wání wónáná “Wíepísaríhíyí obípoi.” nírírí ayo wé wúkaú síkwí waúmíní nírpéarí “Nígfí wáf nurímeipírníyíneríní.” uríhíniginí. Ámá wé wúkaú síkwí waú rípxarfná wigí yofí rowaríní.

¹⁴ Saimono, omí Jisaso yofí ámí bí Pitaoyí wíríhíriní. O tñní omí xogwáo Adíruo tñní Jemiso tñní Jono tñní Píripo tñní Batoromuo tñní

¹⁵ Matíyuo tñní Tomaso tñní Arípíasomí xewaxo Jemiso tñní Saimono tñní —O xegí yofí bí Seretoyí ríníhíriní. O tñní

¹⁶ Jemisomí xewaxo Judaso tñní Isíkarioti dñhí Judaso tñní —O Jisaso nání míyí uríhíriní. O tñníriní.

Ámáyo uréwapíyírí naní imíxíhí ení náníriní.

17 Jisaso áamá xfo rípeáowa tñni dñwí mññyo dání nñwero ayoxí nanj e rówapána oxí apíxí obaxí inína xfomi xfdarigíáyí tñni áamá obaxí Judia píropenisíyo dññyí tñni wigí anj xwé bí Jerusaremí dññyí tñni áamá émayí anj biaú Taiayí rñññpí tñni Saidoniyí rñññpí tñni —Anj apiaú rawírawá imañj tñni anjwí e ikwíronññpíauríni. Anj apiaumí dññyí tñni

18 ayí Jisasomí arfá wianñro bímiro negí simíxíyí nanj oneaimíxññrí bímiro oxí apíxí imó dññj xixérori xñxeanñj wirí egíáyí bímiro éaná o imfó mñxí umáññrí áamá nñyoni nanj nimíxa urí yaríñá

19 oxí apíxí nñni oyá enj síxí eánñpí áamá nñyoni píranñj imíxarñjagí nñwññro ayí ení nñbiro omí wé amáf rónanñro egíawixíni.

“Yayí seainñrí dññj sípí seairí éwinñgíni.” urññj nánñrñni.

20 Jisaso xegí wiepísarññyo síñwí nñwíga nuri re urñññgíni, “Seyíné amípí nání dñwí ikeamónarigíáyíné Gorixo xfo xegí xwioxíyo mñmeámí nerí seameñweanfe páwípírfá nání yayí seáyimí dání oseainñni.

21 Aiwá nání agwí riná dñwí ikeamónarigíáyíné ananí aiwá nñro agwí ímí seayirí epírfá nání yayí seáyimí dání oseainñni. Agwí seyíné dññj sípí nñseairí ñwí oéáfrí aiwí ríwéná Gorixo píranñj seameñweanfe nñpáwiro nññwearíñáyí rípfá rípfírfá nání yayí seáyimí dání oseainñni.

22 Seyíné áamá imónñjóni nñxfdarigíáyíné enjagí nání áamá wa sfmí tñni seairí xegí wúmí nání mñxí seaxídwárñro ikayíwí nñsearñro segí yoí xwíraimímf searñro seaíáná xwírfá mimónñpaní.

23 Áamá wí sípí e seaikárarñjagí nñwññrññáyí, re yaiwírñxíni, ‘Nene sípí neaikárarigíápa wigí xiáwowa ení Gorixoyá wíá rókiamoogíáwamí sípí wikárarírfání?’ nñyaiwiro seyíné idáná anñnamí nñpeyiróná Gorixo nanj wí seaipñrfá enjagí nání nñmawirí nñxeamorí yayí seáyimí dání néra úfrñxíni.

24 E nerí aiwí seyíné amípí wí mñmúrónñpa egíáyíné anígwñni aweyí! Sfá wíyi seyíné majfá seaórññfárñni. Agwí riná amípí yayí seainpaxí imónññpí ríxa nñmearo sírf muní nññwearo aiwí ríwéná rñññj meapírfá enjagí nání dññj sípí seaíwññgíni.

25 Anígwí inína aiwá nñro agwí ímí seayirí yarigíáyíné, aweyí! Sfá wíyi seyíné majfá seaórññfárñni. Ríwéná Gorixoyá xwioxíyo mñpáwí agwíñá epírfá nání dññj sípí seaíwññgíni. Anígwí yayí ero rípfá rñro yarigíáyíné, aweyí! Sfá wíyi seyíné majfá seaórññfárñni. Ríwéná Gorixo áamáyo píranñj umenñweanfe mñpáwipa neríñá dññj sípí nñseairí ñwí eapírfá enjagí nání dññj sípí seaíwññgíni.

26 Seyíné áamá nñni seáyimí seameararigíáyíné, aweyí! Sfá wíyi seyíné majfá seaórññfárñni. Eníñá segí seáwowa mimónñ wíá rókiamoogíáwamí seáyimí umearagíápa agwí seyíné ení seáyimí seameararíñá dññj re nñyaiwiro, ‘Nene ení áamá Gorixoyá mimónñpa enjagwí nání oyá xwioxíyo páwianíwámaní.’ nñyaiwiro dññj sípí seaíwññgíni.

“Sfmí tñni seaiarigíáyí nání wá oseainñni.” urññj nánñrñni.

27 “E nñrñrí aiwí seyíné arfá niarigíáyíné re éfrñxíni. Áamá seyíné wikí seaónigíáyo nání seaimónñrí áamá sfmí tñni seaiarigíáyo nanj wimñxíro

28 áamá ikayíwí tñni nñramíxñrí seararigíáyo Gorixo píranñj owimíxññrñrí ero áamá xwíraimímf seararigíáyí nanj oimónñpoyññrí Gorixomí yarññj wiro éfrñxíni.

29 Áamá wo maríññwíyo mídání reááná ámí mídání ení ananí xe reáwññgíni. Áamá wo díxí iyfá nñrñrípíññáyí, xe onñrññrñrí díxí sorfá ení ‘Xe onñrññrñrñ.’ yaiwírñxíni.

30 Áamá gíyí gíyí yarññj síánáyí, ananí mñni wirí gíyí gíyí rñrñpífáyo ímí tñni ‘Ámí niapípoyí.’ murípa erí éfrñxíni.

31 ‘Áamá e onípoyí.’ yaiwiarññpá joxí ení e wífrñxíni.

32 Joxí re nñyaiwirññáyí, ‘Áamá nioní nání wimónarññyí nánñni nimónarññni.’ nñyaiwirññáyí, áamá gíyí seáyimí rimepírfárñni? Oweo! Áamá fwi néra warigíáyí aí áamá wíwanññyí nání wimónarññyí nání wimónarññrññni. Ayíñání seyíné nání wimónarññyí nánñni nñseaimónñrññáyí, weyí áamá wí seamearípfámaní.

33 Seyíné áamá nanj seaimíxarigíáyoní nanj nñwimíxññrññáyí, weyíyí áamá gíyí seamearípfárfárñni? Oweo! fwi néra warigíáyí aí áamá nanj wiarigíáyo xñxení nanj wiarigíárñni. Ayíñání áamá seyíné nanj seaimíxarigíáyoní nanj nñwimíxññrññáyí, weyíyí áamá wí seamearípfárfámaní.

34 Seyíné woxí ‘O idáná ámí xñxení niapípaxírfárñni.’ yaiwiarññyoni mñni nñwirññáyí, weyíyí áamá gíyí seamearípfárfárñni? Oweo! Áamá fwi yarigíáyí aí wigí wíamí ‘Idáná ámí xñxení neaiapípaxírfárñni.’ yaiwiarigíáyo mñni wiarigíárñni. Ayíñání woxí ‘O idáná ámí xñxení niapípaxírfárñni.’ yaiwiarññyoni mñni nñwirññáyí, weyíyí áamá seamearípfárfámaní.

³⁵ Ámá seyíné símí t́ní seaiarigfáyí nání seaimónirí nanj wimixiro amipi wí ḿni ńwirfná 'Xfoya eni oniapni.' ḿiyaiwipa éfrixini. E nerónáyí, niaíwí Nwá seáyí émi nweanoyá nimóniro oyá nanj wí meapírfárini. Seyíné xfoya niaíwí enagí nání ámá xfomi yayí ḿiwifáyo t́ni sipini yarigfáyo t́ni wá wianarínjpa éfrixini.

³⁶ Segí ápo ámáyo ayá nurimixiri yarínjpa seyíné ayá nurimixiro éfrixini.

Ewayí ikaxí siyikwí nání urínj nánirini.

³⁷ "Joxí ámá wo yarínjagi sijnwí ńwirfná 'O sipi yarini.' ḿiripani. E nerfnáyí, joxí nání Gorixo 'O sipi yarini.' rínfamaní. Joxí ámáyo xwiyfá mumearipani. E nerfnáyí, Gorixo xwiyfá rimearinfnamaní. Joxí ámá wí fwí sífápi yokwarimí ńwiirfnáyí, Gorixo ananí joxiyáyo yokwarimí siinfariní.

³⁸ Joxí ámáyo ḿni ńwirfná sipí ḿiwipa nerí yarínjpa Gorixo ḿni siapínfárini. Ámáyo ḿni ńwirfná 'Xwé owimini.' yaiwiro aiwá sixí imimí neróná sixí úro ro wé t́ni kiskisí ero nemána rixa niyurínowíáná ḿni ńwiróná xegí iyfáyo wiároarigfápa Gorixo eni xixeni e ḿni siapínfárini. Amipi xixeni joxí wiarínjpa Gorixo xixeni e siapínfárini." urínjinigini.

³⁹ Jisaso xegí wiepísarínjyí nioní urarínj jífáyí arfá nikeamoro ámá sijnwí supárínj imónífrixinirí ewayí xwiyfá rípi urínjinigini, "Seyíné 'Sijnwí supárínj wo wfomi ananí nipemeámí ófyo uníno.' riyaiwiarínjo? Awaú ńwaúni xwárinjwíyo eainpísíi." nuriri

⁴⁰ xfoya wiepísarínj seáyí e nimóniro wigí dínj dání ananí epírxinirí re urínjinigini, "Niaíwowa uréwapíyarínjomí seáyí e múronarigfamaní. Xámí nuréwapíya numána enjána uréwapíyarínjo t́ni xixeni imónarigfárini." nuriri

⁴¹ xfoya wiepísarínjyí fwí ayí yarigfáyí ṕni ḿwiáripa nero ámá wí yarigfáyí nánini "Ṕni wiáripoyí." urífrixinirí ewayí xwiyfá ámi bí rípi urínjinigini, "Segí sijnwíyo íkfá xwé wánjfi nweanagi aí sijnwí mainenipa nero díxí imónigfáyí womí sijnwí siyikwí onímíá bí nweanáná pí nání sijnwí wínimeaarigfárini?"

⁴² Íkfá xwé awá segí sijnwíyo nweanagi sijnwí mainenipa nerfná arige nerí díxí imónigfá omí 'Sijnwí siyikwí onímíá nweanipi orimeámini.' urífrariní? Nanj riri sipí riri yarínjoxini, íkfá xwé joxiyá sijnwíyo nweaníwá emí nímamónimána sijnwí píranínj nanimána díxí ririxímeáoyá sijnwíyo onímíá nweanipi ananí mearfárini." urínjinigini.

Ewayí ikaxí íkfá sogwí nání urínj nánirini.

⁴³ Xegí wiepísarínjyí píranínj nero onjweápoynirí ewayí xwiyfá ámi bí rípi urínjinigini, "Íkfá siyíwí rínjna sogwí nanj wearínjmaní. Íkfá onagwá enjna sogwí sipí wearínjmaní.

⁴⁴ Ámá íkfá sogwí wenagi ńwirfnáyí dínj 'Íkfá yof ayo ríninj iyí ríweni?' yaiwiarigfárini. Íkfá pikí sogwí nídirfnáyí enjwixíyo darigfáraní? Wainí sogwí nídirfnáyí ará ekiríkwíyo darigfáraní? Oweoi!

⁴⁵ Ámá nanjyí wigí xwioxíyo dání dínj nanj moro píranínj néra uro yarigfárini. Ámá sipíyí wigí xwioxíyo dání dínj sipí moro fwí néra uro yarigfárini. Ámá xwiyfá ńwirfnáyí xwioxíyo dání sipí nánini dínj nímorfná sipini rarigfárini. Nanj nánini nímorfná nanjini rarigfárini." urínjinigini.

Ewayí ikaxí sijná anj ḿrarigfáwau nání urínj nánirini.

⁴⁶ Ewayí xwiyfá ámi bí rípi urínjinigini, "Pí nání 'Ámináoxini, Ámináoxini,' ńniriro aiwí nioní seararínjapi mepa yarínjo?"

⁴⁷ Ámá gíyí gíyí nioní t́fámíni ńbiro nioní searfápi arfá ńniro xixeni axípi yarigfáyí 'Ámá ónínj rímónini?' oyaiwípoynirí ewayí xwiyfá bí ńrirí síwánínj oseaimini.

⁴⁸ Ámá o sijná anj nímírfárná xámí sijná níta yapírfé xwá sewiárfónínj xapíxapí nímiri enj t́ni ínimí nímiga ńwémána sijná yapínjagi ńwirfné dání sijná piará níkíkiróa ńyapírí anj ḿrarínjónínj imóníno. Iníá xwé neáísána inígí waxí ńwerfná anjwámí nímíákwirí píneámíni éfíyí o píranínj ḿrirínj enagí nání wíjwí wí mimearínjinigini.

⁴⁹ E nerí aiwí ámá gíyí gíyí nioní searfápi arfá ńniro aí xixeni axípi mepa yarigfáyí ámá rónínj imóníno. O anj nímírfárná sijná piará yapínjje dání sijná níkíkiróa yapíni nání xwá bí ḿmí úrapí xwáfayoni seáyí e níta ńpurí ḿraríyí inígí waxí ńweapírí miákwíáná anjini inígíyo ńpíneamioarí anípa imónarínjinigini." nuriri "Nene ení Jisaso nearíípi níwiaíkirfná anjwá yapí Gorixo anípa neaimixínfárani?" oyaiwípoynirí nání ewayí xwiyfá apí urínjinigini.

7

Porisí woyá omínj wíiarínjomí nanj imixínj nánirini.

1 Jisaso, oxí apíxí arfá wiarfíná xwíyá apí nípíní nurárimáná aní wíyo xegí yoí Kapaneamíyo nání nuri nweanáná

2 wauyí porisí áminá imóníńj woyá amá xínáínńj nimónírí omńj wíiarńjo —O porisí áminá imónńjo dńj síxí wńjoríní. O símíxí nerí ríxa nípémínírí yarfná

3 “Jisaso nńbírí aní apimí nweani.” rńrarńjagfa arfá e nńwirí Judayí áminá wa Jisasomí owíríméapoyínírí re urowárńjnigíní, “Soyfné nuro gń inókínńj omńj níiarńj ro nání yarńj re nńwípoyí, ‘Joxí ananń nńbírí oyá xínáínńj nimónírí omńj wíiarńjo ríxa nńpéaxí yarńjagí nání píránńj wimíxíréní?’ yarńj e nńwípoyí.” urowáráná

4 awa nuro Jisasomí nńwímearo waunń ríxńj re urígíawixíní, “O émayí wo enjagí aiwí píránńj neaiarńjo enjagí nání joxí nńbírí oyá xínáínńj omńj wíiarńjomí píránńj wimíxíyí.

5 O Judayene dńj nńneanńwírárírí negí rotú aní jfayí mńranń nání neaiarńjoríní.” urfagfa

6 Jisaso awa tńń nuro porisí áminá imónńjyá aní tńń e anjwí e rémóaná porisí áminá imónńjo xegí amá nńkumíxínírí emearígfa wamń re urowárńjnigíní, “Jisasomí nńwímearí Porisí áminá imónńjo re nearowárńjorí urfopoyí, ‘Ámináoaxíní, nionń sńń upupgí siarfńá nanńmanń. Nionń amá nanńonń sńjagwńń. Joxí nionńyá anńyo wí wíapapaxímanń.

7 Xámń nńwanńjorń “Ámá nanńonń menńń.” nńyaiwinírí nánń joxí siríméamínírí mńbńfáríní. Ayínánń díxí rońe dánń pńné ráná gń omńj níiarńjo amń nanń imónńńjorń.

8 Nionń amá “Omńj ayí ayí et.” nńrarígíowamń ínńmń wurńńjorń. Nionń enń porisí wa ínńmń nurfńńjorń. Gń porisí womń “Joxí anń ut.” uráná sa warńńfńń. Womń “Beń.” uráná sa xńxenń barńńfńń. Gń inókínńj omńj níiarńj womń “E et.” uráná xńxenń yarńńfńń. Jisasomí e urfopoyí.” urowáráná

9 awa nuro Jisaso tńńń óf e óróf nńńro e uráná Jisaso ududf nńwirí nńkńńmónńrń oxí apíxí epńroyí nero númń uxídígíayo re urńjnigíní, “Wauyí porisí áminá imónńjo dńj nńńkwńrorń yarńńpa nńgí Isńrerńyfné aí woxń nionń dńj xńxenń mńńkwńroarńńń.” uráná

10 xwíyá urowárénapfáwa amń wígf aní e nánń nuro xegí omńj wíiarńjo ríxa amń nanń ríwo nweanagí wńńgíawixíní.

Íwí síkńj píyí womń “Wíapńńmeań.” urńj nánńńń.

11 Jisaso wauyí porisoyá omńj wíiarńjomń píránńj nimíxírí ríxa sfá wí óráná o anń bímń yoí Nenńyí rńńńńyó nánń nurń xegí wíepńsarńjowa enń o tńń nuro amá oxí apíxí obaxń nawńń nuro

12 anń apimń ákńńá fńwí e rémoanńro yarfná Jisaso wenńj éyí wńńjnigíní. Amá píyí wo —O sńńń íwí síkńńorńń. Xexńríméao wo mayorńń. Xńńá apíxí anńńń. Omń xńńá tńńń oxí apíxí e dńńj obaxń tńńń xwfa weyanńro anń apimń dánń nńmeamń wíaparńjagfa Jisaso sńńwí e nńwńńrń

13 píyomń xńńámń wá nńwianńrń re urńjnigíní, “Nwń eaarńńyí pńń wíareń.” nurńrń

14 anjwí e nńbírí íkwianńwí píyo wenńnamń fá nńxńrńń amá nńmeamń warígíayí sa e rówapńńáná o píyomń re urńjnigíní, “Íwí síkńj roxńń, ríxa wíapńńmeań.” rńrarńjorńń.” uráná re enńjnigíní.

15 Píyo nńwíapńńmearń éf nńńwearń iwamńń pńné rarfná Jisaso amń xńńá tńń e uwárarfná

16 amá nńń wáyń níkarńńro Gorńxomń seáyń e numeróná re rígfawixíní, “Gorńxoyá wfa rókiamoarńń seáyń e imónńj wí rońo rńneaurowárénapńyńjorń? Gorńxo Isńrerene nánń dńńj nńmorń arńrń neainńńa nánń ríwo rńneaurowárénapńyńjorń?” nńńro e yarfná

17 Jisaso e éfpń nánń xwíyá Judayí anń nńyonń yanń níwéa nurń mńdńmńdánń enń rńńmńenńjnigíní.

Jono xegí wíepńsarńjowa waúmń Jisaso tńń e nánń urowárńj nánńńń.

18 Jono xegí wíepńsarńjowa Jisaso éf apí nípíní nánń áwanń uráná

19 o xegí wíepńsarńj waúmń “Enń.” nurńrń Amńńá Jisaso tńń e nánń re urowárńjnigíní, “Nurń yarńj re wípíyí, ‘Joxí nánń Jono “Nńbńńfárńń.” neararńjoxńrńń? Wo amń rńwíyo bńńfo nánń sńń xwayí nanńrń nweanńwáranń?’ Nurń yarńj e wípíyí.” urowárńjagí

20 awań nurń Jisasomń re uréméagńsńxńń, “Jono wayí nńneameańa warńjo joxń tfe nánń re yearowárńjorń, ‘Omń yarńj re wípíyí, ‘Joxí Jono ‘Rńwíyo nńbńńfárńń.’ neararńjoxńrńń? Wo rńwíyo bńńfo nánń sńń xwayí nanńrń nweanńwáranń?’ yarńj e wípíyí.’ yearowárńjorń.” uráná

21 axńńá Jisaso amá símíxí xńxegńń yarígíayo nanń imíxírí sńńwí suparígfa obaxńyo sńńwí anńpńrń nánń wirń imń amáyo xńxéroarńńyó mńxí umáńńrń nerí

²² awaúmi re uríñinigini, “Awagwí nuri amípi níni nioní re yarína síñwí naníri arfá niri éfiyí náni Jonomí áwanj urípiyi, ‘Síñwí supárigfáyí ámi síñwí aníro síkwí ikí egfáyí ámi anj ero peyíyí tfgfáyí wigí wará nanj iníro arfá píroníngfáyí ámi arfá ero áma péfáyí ámi wíapfínímearo áma sípiyo xwíyíyá yayí winípaxfípi arfá wiro yaríñjo.’ urípiyi.” nuríri

²³ re uríñinigini, “Rípi ení urípiyi, ‘Yeáyí neayimíxemeanfa náni arfowayá xwíyá piaxíyo dání iwíaronfo e enfáriní. E enfáriní.’ yaiwiarígífápi tñni xixeni mepa yaríñagí síñwí nínanírí aiwi nóreámioarí dñj mìníkwíropa nerí ‘Ayí omaní.’ mīyaiwipani. Áma e yarígíyá gíyí gíyí Goríxoyá dñj tñni yayí winípaxfíyíriní. Jonomí e urípiyi.” uríñinigini.

Jisaso Jono náni uríñj nánirini.

²⁴ Jisaso, Jonoyá wíepísaríñjowáú ríxa úaná, o áma e epíroyf egfáyo Jono náni re uríñinigini, “Xámí seyíne Jonomí síñwí wínaníro náni áma dñj meanje náni nuróná pí áma síñwí wínarígíawixini? Áma enj meáníñj imíñj yarína wakwíñwí winjwí nimearíñíñj imóníñj womí síñwí wínaníro ríwarígíawixini? Oweoi!

²⁵ Aga pí áma síñwí wínaníro warígíawixini? Áma rapírapí yarapayí enj wú yíníñj womí wínaníro áma dñj meanje náni ríwarígíawixini? Oweoi! Áma rapírapí yarapayí nanfíní nīyíníro ñweagfáyí mīxí ináyíyá anjyo ñweaarígíáriní. Áma dñj meanje ñweaarígíámani.

²⁶ Aga pí áma síñwí wínaníro warígíawixini? Goríxoyá wíá rókiamoaríñj womí síñwí wínaníro ríwarígíawixini? Oyi, wíá rókiamoaríñj womí síñwí wínaníro ugíá aiwí Jono áma yeáyí seayimíxemeanfa náni xwíyá piaxíyo dání iwíaronfo náni wáf urímémánírí náni urowárénapíñj enjagí náni o Goríxoyá wíá rókiamoarígíá nīyoní xixeni imóníñjomaní. Seáyí e múronjorini.

²⁷ Jono náni Bíkíwí Goríxoyáyo ríwamíñj re nírínírí eáníni, ‘Goríxo xegí xewaxomí re uríñinigini, “Nioní gí xwíyíyá yanj wíowárímífáyo joxí xámí nírímearí áma nísanírí epírí náni óñíñj nísimoia uníá náni urowárímífáriní.” uríñinigini.’ Ríwamíñj e nírínírí eáníni.” nuríri

²⁸ re uríñinigini, “Nioní seararíñj. Jono áma yeáyí seayimíxemeanfa náni arfowayá xwíyá piaxíyo dání iwíaronfo náni óñíñj imonjo enjagí náni áma níni aiwí wo Jonomí seáyí e imóníni náni xírígíámani. E nerí aiwí áma gíyí gíyí nioní níxídíro Goríxoyá xwíoxíyo páwiro yarígíyí xwíyíyá nioní náni wáf nuríméipírípi xwíyíyá Jono wáf rímenjípimí seáyí e imóníñjagí náni áma ayí onípi aiwí Jonomí ení seáyí e imóníñjo.” uríñinigini.

²⁹ Áma níni tñni takísí náni nígwí nearáparígíyíyí tñni Jono wáf urímearíñjagí arfá níwiro nísaníro Jono wayí umeaiarína rípi urígíáñj imóníni, “Goríxoxí wé róníñjoxí ófí nene uyíníñj yaríñwaéne náni imófpí xixeni neamoíriní.” urígíáñj imóníni.

³⁰ E nerí aiwí Parisiowa tñni ñwí ikaxí eáníñjpi mewegíáwa tñni Jono wayí oneameainírí síñwí mīwínípa neróná amípi Goríxo ‘Awa oépoiy.’ yaiwífpimí ríwí umogíawixini.

³¹ Jisaso ámi re uríñinigini, “Ewayí xwíyíyá pípi nírínírí áma agwí ríná ñweagfáyíne áma wo wo Goríxo seyíne náni urowáraríñjagí aiwí seyíne mīseaimónaríñjyíne náni ‘Ayíñj imóníni.’ rímíñj? Seyíne píñj imóníñjo?” nuríri

³² re uríñinigini, “Seyíne niaíwí rípiáníñj imóníñjo. Niaíwí bia makerfá tñj e nífá neróná niaíwí b́biamí ríaiwá re uraríñjo, ‘Nepiane webí rariñjagwí aí sepiayíne símíñj mīyaríñjo. Nepiane ñwapé rariñjagwí aí sepiayíne ámíxíá b́ mīyaríñjo.’ rínarígíápiáníñj imóníñjo.

³³ Seyíne re egfápi náni ewayí xwíyíyá apí seararíñj. Seyíne Jono wayí nīneameaia waríño ńbírína aiwá nanj mīnítapa erí iníyí wainí mīnítapa erí yaríñjagí síñwí níwíníro náni ‘Áma royi imfó xíxéoaríñjoríni?’ rarígíáriní.

³⁴ Seyíne áma imóníñjóní ení ńbírína aiwá nírí iníyí nírí yaríñjagí nínaníro náni re rarígíáriní, ‘O aiwá enj nerí naríñjorini. Iníyí wainí ení naríñjorini. Áma takísí náni nígwí nearáparígíáwa tñni áma f́wí yarígíá winíyí tñni níkwíxínírí emearíñjorini.’ rarígíáriní.

³⁵ E nerí aiwí oxí apíxí wíní wíní dñj píraníñj neñwípero Jono tñni nioní tñni náni ‘Awaú nanj yaríñji.’ yaiwiarígíáriní.” uríñinigini.

Íwí inaríñj wímí yokwarímí wíñj nánirini.

³⁶ Áma Parisi wo Jisasomí yaríñj re wíñjñigini, “Joxí ananí nioní tñni gí anjyo aiwá nanírewí?” uríagí Jisaso oyá anjyo nípawirí aiwá naníri náni wigí yarígíápa xwápiyi níkírómáná nawíní aiwá narína re enjñigini.

37 Apixí fwi inarinjí wí, anj apimi nweanjí “Jisaso Parisioyá anjyo nñjwearí aiwá naríní.” rinarinjagí arfá e nñwirí sñjá tñní sñxí imixíninjí wá iniigí dñj nanj eearinjí bñ ininjíwá nñmeámí anj iwámí nñpáwiri

38 Jisaso síkwí tñnj e ríwí ríwámíní éf nñrómáná njwí nearfíná xegí sñjwíríxí Jisasoyá síkwí sosfáyo nñyorí í xegí dñá sepiá tñní kwíkwírímí neri síkwíyo kíyí nñmiaúnrí iniigí dñj nanj eearinjí nñwayimómáná gñní nñwirí e yarfná

39 Parisio, Jisasomí imání ikaxí urfó apixí í e wiarinjagí nñwíntrí inímí re rñinjñiginí, “Ámá ro nepa Gorixoyá wfá rókiamoarñjo enjánáyí, apixí fá wiapñyimíxarinjí nání xixení nñjfé re imónñpaxoríní, ‘Í apixí fwi inarinjí wíríní.’ yaiwipaxoríní.” Parisio inímí dání e yaiwinarfná

40 Jisaso o xwioxfyo dání e yaiwiarinjagí adadí nñwirí re urññiginí, “Saimone, xwiyfá bñ orírímíní.” urfagí o re urññiginí, “Nearéwapñyarñjoxíní, ananí nñrei.” urfagí

41 Jisaso ewayí xwiyfá rñpí urññiginí, “Ámá womí amá waú nñbñri nñgwí uráñgñisixíní. Wfó K500.00 uráñrí wfó K50.00 uráñrí neri nñjweagñísáná

42 awaú amí xfómí mñwipa enjáná o nñwaúmní ayá nurímíxírí nñgwí mñní wñjñpí nání dñj peá nñmorí kikiáf enñiginí. Ayínání awaú go go nñgwí mñní wñjo nání xwapí wimónññjoi?” urfagí

43 Saimono re urññiginí, “ ‘Nñgwí K500.00 uráñño, o xwapí wimónññjoi.’ nñmónaríní.” urfagí Jisaso re urññiginí, “Joxí dñj xixení neñwiperí rarññíní.” nurírí

44 apixí tfámíní nñkñmónñmáná Saimonomí re urññiginí, “Apixí rí nioní niarñj rí sñjwí wñnei. Nioní dñxí anjyo fwiapánáyí joxí negí yarñjwápa mñní iniigí bñ síkwí sosfá igfá eánímññrí nání mñniapññí. E neri aiwí apixí riyí gí síkwí sosfáyo sñjwíríxí tñní igfá nñnearí xegí dñá sepiá enj tñní nñkwírñjoi.

45 Joxí amá xwiyfá báná negí yarñjwápi kíyí mññmiaúññí. E neri aí í nioní nñwiarñri nñweááíná dání síkwí sosfáyo kíyí nññmiaúña waríní.

46 Joxí negí yarñjwápa yayí mññipa neri raní bñ mññfyo mññiwayimómíní. E neri aiwí apixí riyí síkwí sosfáyo iniigí dñj nanj eearinjí bñ nññiwayimómáná gñní nñjoi.

47 Ayínání nioní re rarññíní. Í fwi xwapí yagí aiwí nioní ríxa yokwarímí wíá enjagí nání í nioní nání xwapí nñwimóntrí nání nanj e niaríní. Ámá fwi xwapí mé bñ onñmiápi yarñgñáyí nioní yokwarímí wíáná ayí nioní nání ení onñmiápi wimónarññríní.” Saimonomí e nurírí

48 apixímí re urññiginí, “Nioní dñxí fwi yarñjyí ríxa yokwarímí siáríní.” uráná

49 amá xfo tñní nawíní nñjwearo aiwá narígfáyí re rññgñawixíní, “Ámá royí fwi yarñjyí yokwarímí wiipaxoríní.” nñyaiwiri ría raríní?” nñrññiro e yarfná

50 Jisaso apixímí re urññiginí, “Jíxí dñj nñkwíroarñjagí nání Gorixo yeáyí rñyimíxemeáñríní. Ríxa kikiáf néra uí.” urññiginí.

8

Apixí Jisasomí mirañj wígfíwa nánñríní.

1 Jisaso Saimono tñní aiwá nññrí nñjweaññsáná ríxa sfá wí óráná o anj wíyí wíyo xwiyfá yayí winñpaxí Gorixo xwioxfyo mñmeámí neri píráññj umeñwearfá nání wáí nurímerí re urímeññiginí, “Seýné fwi yarñgñáyí ríwímíní nñmamoro nñsanñro nñweáññxíní.” urímeañfná xfo xegí wiepñsarñj wé wúkaú síkwí waú o tñní nawíní nemero

2 apixí wíwa ení o tñní nawíní nemero —Wíwa sñmíxí tñgfíwamí Jisaso nanj imíxírí wíwa imfó dñj xixéroarñj tñgfíwamí mñxí umáññrí wiarññjwa wígfí yof ríwaríní. Wí Mariaíñríní. Anj yof Magídara dñj enjagí nání imí yof Magídara dñj Mariaíyí wírínññríní. Í Jisaso imfó wé wíwímí dñj waú dñj xixéroarñj mñxí umáñnowárññríní.

3 Apixí amí wí Xusao —O mñxí ináyí Xerotoyá bosíwí woríní. Omí xiepi í xegí yof Joanaíñríní. Amí wí Sasanaíñríní. Iwa tñní amí wíwa ení wígfí nñgwí tñní aiwá bñ imímí ero Jisasomí tñní xegí wiepñsarññjowamí tñní mirañj nñwiayiro númí wagfáñríní.

Ewayí ikaxí wítfí siyfí wíarñj nánñríní.

4 Oxí apixí obaxí anj ayí ayo dání Jisaso tñnj e nání nñbñmiro awí eánarfná o ewayí xwiyfá rñpí urññiginí,

5 “Ámá wo o xegí omññfyo wítfí siyfí nñwiároa umññrí nání nurí ríxa xwíá yuní ikíxeáñññe píráññj nñwiárorí aí wí ófyo píerófyí amá wí ófyo nñpurfná xwírñjwí osaxñro inj nñbñrí mñmání erí enñiginí.

6 Amí wí sñjá inímí yapñññáná xwíá seáyí e onñmiápi enñyo píerófyí apaxí mé neráñrí nñyapñrí aiwí iniigí mñrñññjagí nání apaxí mé yñweárñññiginí.

⁷ Ámí wí emí pípíńj arfkiárńńe wiáronjy emí pípíńjyo dáni nawíńi nerápimáná emí xenjwárńjagí nání wítí ayí urí enjńnigíńi.

⁸ Ámí wí xwíá nanjyo wiáronjyń nerápírí nıyapírí ná nıwerfńá aga dńjń nımori íá mıropaxń weńńnigíńi.” Ewayń xwıyńá e nurıńńá re urayıńńnigíńi, “Arńá tńgńáyńe ewayń xwıyńá rarńjń rıpı nánı arńá ókiarń nımónńpoyı.” urayıńńnigíńi.

“Rıpı nánı ewayń xwıyńá seararıńńi.” urıńjń nánıńńi.

⁹ Xegń wiepısarıńjowa ewayń xwıyńá apı mńkńpı nánı yarıńj wıána

¹⁰ o re urıńńnigíńi, “Xwıyńá enjńá dánı ‘Gorıxo xwıoxńyo mımeámń nerı seameńweanńarńńı.’ nırıńı ínımı imónńjńpı nıonı wńá searókiamoarńńıńı. E nerı aıwı ámá nıonı dńjń mńńkwıró wıgń dńjń tńńı néra warıgńáyń nıonı ewayń xwıyńá nuréwapıyırńńá wńá rókıamoagń Aısaiáoıy rıńńjow nırıńı rńwamıńj eanńpa sıńwń nanıro arńá nıro nero aıwı mńkńpı nánı nıjńá imónıpńrıxıńıńı ewayń xwıyńáńı uréwapıyarıńńı.

Wıtı sıyń wiáronj mńkńpı nánı áwanj urıńj nánıńńı.

¹¹ “Ewayń xwıyńá mńkńpı rıpıńıńı. Wıtı sıyń nánı rıńńjńpı ayń xwıyńá Gorıxoyáńńı imónıńı.

¹² Ámá wı sıyń óń manjńpámı píeróńyńńıńı imónıńı. Ayń xwıyńá Gorıxoyá arńá nıwıro aıwı axıná obo nıbıńı ayń xwıyńá oyápı dńjń móáná o yeáyı uyımıxemeanıńńı nıńı mıńrakń nıwıri xwıyńá oyá wıgń xwıoxńyo dánı emı mımeámń yárarıńjńı.

¹³ Ámá wı wıtı sıyń sńjń ínımı yapıńńjána seáyı e xwıá onımıápı enána wiáronjyńńıńı imónıńı. Ayń xwıyńá Gorıxoyá arńá nıwıróńá yayı nıwıńıńı xıdanıro yarńá xwıyńá ná ínımı pıpıńjńńıńı mıwárıńjagı nánı anıńj xıdarıgńámanı. Xwıyńá oyápı xıdanıro yarıńjagı nánı ámá wı nıbıro nepa enj neánıro rńá xıdarıńjowıńıńı iwamńó wıwapıyıána pńı wıararıgńáńı.

¹⁴ Ámá wı wıtı sıyń emí pıpıńj arfkiárńńe wiáronjyńńıńı imónıńı. Ayń enı xwıyńá Gorıxoyá arńá nıwıro aıwı wıgń yarıgńápa sıńı nıxıdıróńá amıpı xwńáyo dánj nánı dńjń obıbaxń moro ‘Amıpı wı nıonı mıńmırópa onıńı.’ yaiwıro amıpı wı nánı nıwımónıro ‘Arıge meámńarńńı?’ yaiwıro néra nurńńáyń wıtı emı nerápıńı xenjwárńńıńı yapı nımónıro aıwá ná nıyńıńı aıwı wı yóń yarıńjmanı.

¹⁵ Ámá wı sıyń xwıá nanj imónıńe wiáronjyńńıńı imónıńı. Ayń xwıyńá Gorıxoyá nánı arńá nıwıro dńjń sıpı wı mımaxıńıńjagı nánı mıwáramó anıńj dńjń nıkwıróro xaiwıńı íá nıxıńıro nerńá aıwá ná wearıńjńıńıńı imónarıgńáńı.” Wıepısarıńjowamı ewayń xwıyńá mńkńpı nánı áwanj e urıńńnigíńı.

Ewayń ikaxń uyıwń nánı urıńj nánıńńı.

¹⁶ Awa “Jıasao ámá ayo anıńj yumıńı wıńńáńı.” yaiwıpıńıńıńı amı ewayń xwıyńá rıpı urıńńnigıńı, “Ámá wo re yarıńjmanı. Xegń ramıxń nımıxárorı sıxń xwé wá nımearı upıkákwıararıńjmanı. Nımıxárorı xegń sá ikwıanńwıyo ínımı éxwıróararıńjmanı. Nımıxárómáná ámá gıyń gıyń nıwıapıńńá ananı sıńwń wıńıpıńı nánı aıwá ikwıanńwıyo seáyı e tarıńjńı.” nurıńı

¹⁷ re urıńńnigıńı, “Amıpı nńńı ínımı imónıńı aıwı wńá ókiána nńńı sıńánı imónána ámá nńńı ‘Tń ayńńıńı?’ yaiwıpıńıńı.

¹⁸ Ayıńánı seyńńe pńńe arńá nıńıróńáyń arńá pıráńıńj nıńıńı. Ámá gıyń gıyń nıonı xwıyńá rarńńá arńá nıro dńjń nıkwıróro nero nıjńá bı nımónıńńáyń Gorıxo amı wı mıńı wıńıńjowı. Gıyń gıyń arńá mıńıpa ero dńjń mıńıkwırópa ero nerńńáyń ‘Nıjńá rıpı imónıńıńı.’ yaiwınarıgńápı aí Gorıxo apı aí amı nurápıńńjowı.” urıńńnigıńı.

Jıasomı xıńáı tńı xogwáowa tńı nánıńńı.

¹⁹ Jıasomı xıńáı tńı xogwáowa tńı o tńj e nánı nıbıro ámá xwé obaxń omı epıroyń wıarıńjagı epówa mıpáwıpaxń enagı

²⁰ ámá wı áwanj re urıgńawıxıńı, “Dıxń rıńáı tńı rıgńáowa tńı sıńwń rananıro nánı bńamı bıraıyń rońjowı.” urıagńá aí

²¹ o re urıńńnigıńı, “Ámá re nıwıxapıgńá tıyń, xwıyńá Gorıxoyá arńá wıro xıxenı ero yarıgńáyń, ayń gń inókiwáńıńı nıńıxımeáowáńıńı imónıńjowı.” urıńńnigıńı.

Ipı imeamńkwń yarıńjagı samıńj imıxıńj nánıńńı.

²² Íńá sńá wıyımı Jıasao tńı xegń wiepısarıńjowa tńı ewéyo nıpıxemoánıro o re urıńńnigıńı, “Ipıyo jńarıwámıńı dánı oxemoaneyı.” nurıńı nımeámı nıro

²³ ipıyo nımeámı warńńá Jıasao rıxa sá wıńıagı sá weńńáná re enjńnigıńı. Rńwıpı xwé wı nıweapıńı ipıyo nıxemı nurı ewéyo inııgń mımeámń yarńńá awa rıxa inııgń namıpaxń yarıńjagı nainenımı

²⁴ nuro saiwiárí n̄wimáná re urígfawixíní, “Neamemeariñoxíní, neamemeariñoxíní, ríxa iniígf namianí anjw̄ ayoríní.” uráná Jisaso n̄wiáp̄n̄imeari im̄nj̄f yarín̄j̄pim̄ t̄n̄í iniígf reak̄kw̄f̄f yaparín̄j̄pim̄ t̄n̄í m̄ix̄f̄f nurírí “P̄n̄í wíareí.” uráná re en̄jnigíní. P̄n̄í n̄wiáríríná im̄nj̄f mé nerí iniígf sam̄nj̄f weárírí en̄jnigíní.

²⁵ Ríxa im̄nj̄f mé nerí iniígf sam̄nj̄f weárírí éáná o wíep̄saríñowam̄ re urín̄jnigíní, “Soȳné d̄nj̄f m̄n̄ikw̄frop̄a pí nán̄ yaríñoj?” urfaḡf awa wáȳf ero udud̄f ero nero re r̄n̄igfawixíní, “Ámá roȳf im̄nj̄f t̄n̄í iniígf t̄n̄í sekax̄f uráná ámán̄nj̄f arfá wíf roȳf gorfan̄í?” r̄n̄igfawixíní.

Imfó m̄ix̄f umáínáná od̄ípí iniígf namijn̄f nán̄ir̄n̄í.

²⁶ Awa ewép̄á n̄imeáa nuro ip̄í Gaririyo j̄farwám̄n̄í anj̄ b̄i xeḡf yōf Gegesaȳf r̄n̄inj̄p̄t̄ t̄nj̄f e niwíék̄n̄imearo

²⁷ Jisaso nayoari ríxa xw̄fáyo éf rojáná ámá anj̄ apim̄t̄ d̄anj̄f wo —Om̄í imfó wí x̄ixéroaríñoríní. En̄j̄n̄á dán̄í iyax̄f aik̄f m̄iyín̄f néra ur̄í anj̄ wíyo m̄ñj̄weapa eri ámá xwáríp̄á t̄nj̄f en̄í ñwearí yaríñoríní.

²⁸ O Jisasom̄í s̄ñjw̄f n̄wín̄r̄íná xwamián̄f n̄r̄írí Jisasom̄í agw̄f r̄wám̄n̄í n̄p̄f̄k̄n̄imeari ímf̄ t̄n̄í re urín̄jnigíní, “Jisasox̄í, naiw̄f̄f Nw̄áf̄f seáȳf émf̄ ñj̄weañoyáox̄í, pí neaim̄n̄r̄í baríñn̄í? Nion̄í waun̄f re r̄r̄arín̄j̄n̄í, ‘Xean̄nj̄f wí m̄neaikárípan̄í.’ r̄r̄arín̄j̄n̄í.” nurírí

²⁹ Jisaso sekax̄f “Imf̄oȳné ámá rom̄í p̄n̄í n̄wiárím̄t̄ úpoȳf.” urf̄f en̄jaḡf nán̄í Jisasom̄í e nurírí —O imfó íníná d̄nj̄f x̄ixéroarín̄j̄f en̄jaḡf nán̄í xeḡf ámá om̄í f̄á n̄ixero gw̄f wírí t̄n̄í ain̄x̄f ikasfá in̄nj̄f wírí t̄n̄í n̄j̄iro awí menj̄weañjaḡf aiw̄f gw̄f j̄f̄áp̄í nar̄f̄k̄lárím̄t̄ imfó ámá d̄nj̄f meañe nán̄í sayá n̄iméra wayaríñoríní.

³⁰ Om̄í Jisaso yarín̄j̄f re wíñ̄jnigíní, “Seḡf yōf píx̄n̄í?” urfaḡf imf̄owa xwé obax̄f m̄r̄ón̄ijaḡfá nán̄í re urígfawixíní, “Neḡf yōf Rijn̄oȳf —Yōf m̄f̄k̄f aȳf m̄ix̄f nán̄í xwé obax̄f gw̄f mónarígfá nán̄ir̄n̄í. Yōf e r̄n̄inj̄wín̄í.” nuríro

³¹ waun̄f r̄ix̄nj̄f re urayígfawixíní, “Jox̄í none m̄ix̄f n̄neamán̄nowáríríná sir̄r̄íkf̄f yoparf̄f b̄i mimón̄nj̄ȳí t̄nj̄f e Goríxo xean̄nj̄f neaikárín̄fé nán̄í m̄ix̄f m̄neamán̄nowárípan̄í.” nuríro

³² od̄ípí xwé obax̄f d̄f̄wíyo wíároarín̄jaḡfá n̄wín̄tro waun̄f re urígfawixíní, “Imf̄one od̄ípíyo r̄f̄wím̄n̄í ox̄ixérop̄oyín̄r̄í s̄ñjw̄f nean̄r̄ir̄éín̄í?” urfaḡfá o xe oép̄oyín̄r̄í s̄ñjw̄f wínáná

³³ imf̄owa ámá om̄í p̄n̄í n̄wiárím̄t̄ nuro ámí od̄ípíyo x̄ixérodáná re en̄jnigíní. Od̄ípí aȳf imeḡf anj̄n̄í omífáȳf sap̄t̄panj̄m̄t̄ síwá néra ip̄íyo n̄p̄áwiro píȳf eḡfawixíní.

³⁴ Ámá od̄ípí awí mearoarígfáȳf wiḡf od̄ípí e éaḡfá n̄wín̄tro wiḡf anj̄ apim̄t̄ nán̄í éf nuro ámá e ñj̄weaḡfáyo áwanj̄f ur̄tro ámá om̄nj̄fyo yarígfáyo áwanj̄f ur̄t̄mero wíáná

³⁵ ámá aȳf “Pí r̄fá enoj?” n̄iyaiwiro s̄ñjw̄f wín̄n̄tro nán̄í n̄b̄tro Jisaso t̄nj̄f e n̄r̄émoro wen̄nj̄f éfáȳf wíñ̄igfawixíní. Ámá imfó x̄ixéroaríño nuro aik̄f yín̄r̄í d̄nj̄f síx̄f yín̄r̄í nemáná Jisasoyá síkw̄f t̄nj̄f e éf ñj̄weañjaḡf n̄wín̄tro wáȳf riwo yaríná

³⁶ ámá Jisaso imfó m̄ix̄f umáín̄nowárígfaḡf s̄ñjw̄f wín̄fáȳf Jisaso imfó sayá mearíñom̄í píran̄nj̄f wim̄x̄f̄f nán̄í rep̄íȳf n̄wiróná

³⁷ ámá aȳf n̄n̄í anj̄ Gegesa d̄anj̄ȳf t̄n̄í ámá anj̄ apim̄t̄ m̄id̄m̄id̄n̄í ñj̄weaḡfáȳf t̄n̄í wáȳf xwé níkarín̄tro nán̄í Jisasom̄í waun̄f re urígfawixíní, “Nene p̄n̄í n̄neawiárím̄t̄ oun̄í.’ neaimónarín̄í.” urfaḡfá o ámf̄ ewéyo n̄p̄ixemoán̄r̄í um̄n̄í r̄ yaríná

³⁸ ámá imfó m̄ix̄f umáín̄fo waun̄f r̄ix̄nj̄f “Nion̄í t̄n̄í owaiȳí.’ nimónarín̄í.” urarín̄jaḡf aí Jisaso xeḡf anj̄ e nán̄í nurowárírí re urín̄jnigíní,

³⁹ “Dix̄f anj̄ e nán̄í nurí Goríxo síf̄p̄í nán̄í dix̄f ámáyo rep̄íȳf n̄wir̄í ñj̄wear̄f̄f uí.” urfaḡf o Jisasom̄í p̄n̄í n̄wiárím̄t̄ nurí anj̄ apim̄t̄ n̄pim̄n̄í Jisaso wíf̄p̄í nán̄í rep̄íȳf wiemen̄jnigíní.

Ap̄íx̄f raḡf an̄nj̄f pwarín̄j̄f wím̄í nanj̄f im̄ix̄r̄í míáí penj̄f wím̄í nanj̄f im̄ix̄r̄í enj̄f nán̄ir̄n̄í.

⁴⁰ Jisaso ámf̄ ip̄íyo j̄farwám̄n̄í iwíék̄n̄imeááná ámá obax̄f e ep̄froȳf ero o nán̄í xwaȳf nan̄r̄í ñj̄wearo eḡfáȳf om̄í yaȳf n̄wiro yaríná re en̄jnigíní.

⁴¹⁻⁴² Ámá ámf̄n̄á wiḡf rotú anj̄ wíwá menj̄weañj̄f wo —O xeḡf yōf Jairsoríní. Míáí ná wím̄n̄í xanoríní. O n̄b̄r̄í Jisasoyá síkw̄f t̄nj̄f e n̄p̄f̄k̄n̄imear̄í x̄fo xeḡf míáí —Í xwiogw̄f wé wúkaú síkw̄f wáu imón̄ñ̄r̄íní. Í ríxa n̄p̄ém̄n̄r̄í yarín̄jaḡf nán̄í xano Jisasom̄í waun̄f r̄ix̄nj̄f re urín̄jnigíní, “Ḡf míámf̄í nanj̄f im̄ix̄r̄í nion̄í t̄n̄í ḡf anj̄fyo nán̄í n̄wan̄r̄éwí?” urfaḡf o “Anan̄r̄n̄í.” nurírí awaú óf e warf̄n̄á ámá e ep̄froȳf eḡfáȳf nux̄d̄tro Jisasom̄í íkw̄kwier̄f warf̄n̄á

⁴³ ap̄íx̄f wí —Í xeḡf raḡf an̄nj̄f pwarf̄n̄á xwiogw̄f wé wúkaú síkw̄f wáu múronj̄r̄íní. Ámá obax̄f nanj̄f im̄ix̄an̄tro n̄yayirín̄j̄f aí nanj̄f wí mimón̄ñ̄r̄íní.

⁴⁴ Í “Jisasoyá iȳfayon̄í amáf̄f n̄r̄ón̄r̄ín̄áȳf, ámf̄ nanj̄f imón̄m̄f̄n̄í.” n̄yaiwíwá n̄x̄d̄r̄í r̄f̄wím̄n̄í dán̄í oyá iȳfá sírf̄wíyo amáf̄f rónáná re en̄jnigíní. Raḡf an̄nj̄f pwarín̄j̄p̄t̄ yeáȳf síkíárín̄jnigíní.

45 Yeáy síkiáráná Jísaso re ríñínigini, “Amáf go nírónígo?” ríagí amá níní “Oweoi, nionímaní. Nionímaní.” níra warfíná xegí wiepísaríñí wo Pitaoyí ríníño re uríñínigini, “Neamemearíñoxíní, amá epíroyí nísiro íkwíkwierí nísiga waríñoi.” uríagí aiwí

46 Jísaso re ríñínigini, “Nepa amá wo amáf nírónígo. Nígí ení eáníñí bí níníwárími amá womí naní imíxíagí naineníri nání raríñíní.” ríagí

47 apíxí í yumfí mepaxí wimóníagí níwíníri ófí néra anjwí e níbírí oyá sfmímanjíríwámíní nípíknímeari oxí apíxí níní síñwíyo dání wáf re rókíamóníñínigini, “Níni gí ragí aníñí pwaríñagí nání Jísasomí amáf róníñí. Omí amáf nírónírná ríxa naní imóníñí.” uríagí

48 o re uríñínigini, “Míae, jíxí díní níníkwírorí nání naní imóníñí. Amí ayá mísínípa nerí kíkífa néra utí.” nuríri

49 síní imí e urarírná amá wo rotú aní menjewanoyá aní e dání níbírí omí re uríñínigini, “Uréwapíyaríñomí síní ayá wí muríñjewaní. Díxí míái ríxa péñínigini.” uríagí

50 Jísaso aráf e níwírí re uríñínigini, “Díxí míái péf aiwí wáyí mepaní. Nioní díní níkwíróánáyí, í amí naní imóníñígo.” nurími nurí

51 anjío nípáwirírná amá wí nawíní opáwianeyíníri síñwí míwínípa nerí sa xegí wiepísaríñí Pítao tñí Jono tñí Jemiso tñí míáimí xínái tñí xano tñí ayí tñíní nípáwiro

52 amá níní njwí earo amíxíá mero yaríñagí nání Jísaso re uríñínigini, “Njwí eaarígífa pñí wíárípoyí. Nípéri míweníni. Sa sá wení.” urána

53 ayí “Í ríxa píyíxíní.” níyaiwiro nání rípífa uríagífa aí

54 o íyá wépámífa nímáxírímáná ímf tñí “Míá ríxíní, wíápíñímeaí.” urána re eníñínigini.

55 Míái amí díní síxí wínáná apaxí mé wíápíñímeaníñínigini. Ríxa wíápíñímeaíná Jísaso xaníyaúmí “Aíwá bí umeaípíyí.” uríagí

56 ayaú ududí íkáríníagí Jísaso njwí íkaxí re uríñínigini, “Aípagwí nioní éapí nání amá wíyo áwaní murípaní.” uríñínigini.

9

Wiepísaríñíyo ení síxí weámíxowáríri sekaxí uríri ení náníñíni.

1-2 Jísaso xegí wiepísaríñí wé wúkaú síkwí waú awamí “Awí eánípoyí.” nuríri awa símíxí xíxegíñí naní imíxípíri nání ero ímífo níní míxí umáíníwárípíri nání ero epírfá nání kwíyí bí níwírí ení síxí eáníñí bí níweámíxowáríri re urowáríñínigini, “Soyfíne aní ayí ayo nemero Goríxo xwíoxíyo mímeámí nerí seamenjewanífa nání wáf urímero símíxí yaríñíyo naní imíxímero éfíxíní.” nurowárírná

3 re uríñínigini, “Amí amí wagwí wagwí nuro uríñípíri nání segí amípi bí nímeámí mupaní. Eraníraní, fá árupianíraní, aiwáraní, nígwíraní, iyífa wúkaúraní, nímeámí mupaní.

4 Wáf nemerírná aní bímí nírémorírnáyí aní íwamífo nuro páwííyo wéfríxíní. Ríxa amá aní apímí njweagíyo nuréwapíyímáná aní axiwámíní níñjweagíísáná ‘Amí aní bímí nání owaiyí.’ níyaiwírínáyí aní axiwámí dání pñí níwíárími úfíxíní.

5 Wáf nurímerírnáyí aní bímí nírémorírná amá e njweagíyí ‘Negí aní tíyo íwíápíyí.’ mísearípa eánáyí, amá ayí díní ‘Newaníñene íkáríníñwáyí nání awaú nene nání amí míbípa epísi nání iyí ríyaríí?’ yaiwípíri nání síkwíyo xwífa síkí xéníñpí pírí wíakímí níyarími úfíxíní.” Sekaxí e nuríísáná enjáná

6 awa omí pñí níwíárími nuro aní bímí nání numíro xwíyífa naní yayí wínípaxípi wáf urímero símíxí egíyo naní imíxíro néra ugíawíxíní.

Xeroto Jísaso nání ayá sáfí uroñí náníñíni.

7 Gapímaní Xeroto Jísasoyá wiepísaríñíowa yaríñíapí nípíní nání aráf níwírí ududí níwíníri njewanáná amá wí emími apí yaríñagífa nání re níra ugíawíxíní, “Jono xwárípáyo dání ríxa níwíápíñímeari rífa yaríñí?” níra warfíná

8 amá amí wí re níra ugíawíxíní, “Goríxoyá wáf rókíamoagí Iraiyaoyí ríníño, mípé anínamí peyíño ríxa síñání nímoníri rífa yaríñí?” níra warfíná amá amí wí re níra ugíawíxíní, “Enírná Goríxoyá wáf rókíamoagífa wo ríxa níwíápíñímeari rífa yaríñí?” níra waríñagífa nání

9 Xeroto ududí níwíníri re ríñínigini, “Níwaníñoní ráná Jonomí síñwí míñí wákwígíawíxíní. E nerí aiwí amá nioní aráf e wíaríñá royí goríñí?” níríri Jísasomí síñwí owínímiñíri yayíñínigini.

Amá 5,000 apímí aiwá mímí wíñí náníñíni.

10 O xegí wáf wurímeariíagífa amí xfo tñí e nání níbíro wígf néra ugíapí nání repíyí níwímáná enjáná o awa tñíní nerímeáníro amá níní pñí níwíárími nuro wígfpi aní wíyo xegí yof Betísaidayo nání warfíná

11 oxí apíxí obaxí Jisaso tñní wiepísaríjowa tñní anjé apimí nání pwaríjagfa nñwíníro nùní nuro omí wímeááná o yayí nñwirí xwíyá “Goríxo xwioxíyo mñmeámí nerí seamerjweanfá nání seyíné nisaníro éríxíni.” uréwapíyirí sñmíxí egfáyo nanjé imímíxímí erí yaríná

12 wiepísaríjé wé wúkaú síkwí waú sogwí nokepá imónáná Jisasomí nñbíro re urígíawixíni, “Ámá oní wówí re mñjweanagfa nání ámá epíroyí egfá tíyí aiwá nñro sá wero epírí nání omíjé anjé amí amí mñrínímenjéyo nání uro anjé apí apí ikwíróníjéyo nání uro oépoýí.” uráfagfa aí

13-14 o re uríjínigíni, “Aiwá nñpírí sewaníjéyíné mñní wípoyí.” uráfagí re urígíawixíni, “Negí aiwá xwé meníni. Bisíkerfá wé wú enjáná peyí waúníni.” nuríro ámá oxí 5,000 e jweanagfa nání re urígíawixíni, “None nurane aiwá bí mepa nerínáyí, aríge mñní wianíwíní?” uráfagfa o re uríjínigíni, “Ámá tíyo re urípoyí, ‘Seyíné ámá 50 50 maxíríní wí e wí e nñjweaxa úpoyí.’ urípoyí.” uráfagí

15 awa axípi e uráná ámá nñní 50 50 maxíríní wí e wí e nñjweaxa nuro jweanáná

16 Jisaso bisíkerfá wé wú tñní peyí awaú tñní anjénamí weníjé níyánífná aiwá apí nání Goríxomí yayí nñwirí kwíkwírímí nerí xegí wiepísaríjowa nanjé nñwiaupírí mñní nñwia waríná

17 ámá nñní nñníro agwí imí uyíáná aiwá nñníro e táfápa wiepísaríjowa nñmeameró soxí fá wé wúkaú síkwí waú apimí aumaúmí yarígíawixíni.

Pitao “Joxí Kiraisoxíríní.” uríjé náníríní.

18 Sfá wíyo Jisaso xegípi nñjwearí Goríxomí xwíyá rírímí nñwirí xegí wiepísaríjowa xfo tñní jweanáná o yaríjé re winíjínigíni, “Ámá oxí apíxí nñní nioní nání goríní raríjoi?” uráfagí

19 awa re urígíawixíni, “Wí joxí nání ‘Jono wayí nñneameaia unjoríní.’ raríjoi. Ámí wí ‘Goríxoyá wfá rókiamoagí Irajjaoríní.’ raríjoi. Ámí wí ‘Enjíná Goríxoyá wfá rókiamoagfa wo ríxa wíápínímeáfíni.’ raríjoi.” uráfagfa

20 o re uríjínigíni, “Ayí e nñíro aiwí sewaníjéyíné nioní nání goríní raríjoi?” uráfagí Pitao re uríjínigíni, “Joxí Kiraisoyí ríníjoxí, ámá Isírerene yeáyí neayímíxemearfá nání negí arfowayá xwfá piaxíyo dání iwíaronfoýí ríníjoxíríní.” uríjínigíni.

Jisaso áwanjé “Nñpíkírífníríní.” uríjé náníríní.

21 Pitao e uráfagí aí o jwí ikaxí nurírí arfá jiyíkí norí re uríjínigíni, “Aga bí onímíápi ámá wíyo murípaní.

22 Ámá imóníjóní xeaníjé obaxí níkarípífníríní. Negí Judayí mebaowa tñní apaxípaníjé imóníjé xwéowa tñní jwí ikaxí eáníjépi mewegíáwa tñní nioní ríwí nñmóáná wa nñpíkírífníríní. E nerí aiwí sfá wíyaú wíyí óráná amí wíápínímeámífníríní.” uríjínigíni.

23 Xwíyá rípi ení nowamíni urayíjínigíni, “Ámá goxí goxí ‘Jisasomí ouxfídmíni.’ níyáiwírínáyí, re éríxíni. Amípi ‘Nioní nñgípi nání oemíni.’ yáiwíyí dníjé peá nñmorí re yáiwíríxíni, ‘Nioní Jisasomí xfdaríjagí nání ámá wí xeaníjé níri nñpíkírí nñnirí aí ayí ananíríní.’ níyáiwírí nioní níxífdíríxíni.

24 Ámá goxí goxí nioní Jisasomí dníjé nñwíkwírorí xfdaríjagí nání nñpíkíríxíni rí xewaníjoxí éf nñmenífnáyí dníjé níyímíjé imóníjé aníjé jwearfá nání mearfámani. E nerí aiwí ámá goxí goxí éf mñmenípa nerí ‘Nioní Jisasomí dníjé nñwíkwírorí xfdaríjagí nání nñpíkírónáyí, ayí ananíríní.’ yáiwíaríjé goxí goxí dníjé níyímíjé imóníjé aníjé jwearfá nání mearfáfníríní.

25 Ámá wo nioní mñníxífdí iyfá fá nígwí amípi emeámíni náníni néra nurí nñmeáfásáná xewaníjé aníjéni íkeamónáná oyá amípi aníjé nñxírí jweanfáfní? Oweoi!” nurírí

26 re uríjínigíni, “Ámá nioní nání ayá sinírí xwíyá nioní raríjápí nání ayá sinírí nerí nání mñníxífdípa yaríjé goxí goxí ámá imóníjóní amí nñwearífná íkíníjóní wearí wíá nioníyá tñní gí ápoýá tñní anjánajowayá tñní nñpíróa wearí emfáoní ení joxí nání ayá nñnirí re rírímífníríní, ‘Oweoi, nioníyáoxímani.’ rírímífníríní.

27 E nerí aiwí wíyíné re rogfa tíyíné sñní mñpepa egfámí enjáná Goríxo xwioxíyo mñmeámí nerí seamerjweanfápi wíyíné síjwí winípírífníríní.” uríjínigíni.

Jisaso níknírí xegí bí imóníjé náníríní.

28 E nurífnáná ríxa sfá wé wfúmí dníjé waú wo óráná o Goríxomí xwíyá rírímí winí Pitao tñní Jonomí tñní Jemisomí tñní nñwirímeámí dfwí xwé bimí nání nñyiro

29 o Goríxomí xwíyá uraríná re eníjínigíni. Xegí sñmímanjé xegí bí íríri rapírapí yíníjé ení apfá werí ápanjwíníjé xwífná earí nerí enjáná re eníjínigíni.

³⁰ Ámá píné o t́nńi nawínı xwıyǵá rarıgǵıwauǵı —Awaú Gorıxoyá wǵá rókıamoagǵıwau Moseso t́nńi Irajıao t́nńırını.

³¹ Awaú ikńıgǵıwau éf nırónapırı Jıasoo t́nńı o xwǵá t́yo pńı nıwıarımı ámı anǵnamı nánı nıpeyırńná Jerusaremıyo perı ámá nıyonı nánı wıırı enǵápı nánı xwıyǵá rınarńná

³² Pıtao t́nńı nıkumıxınırı emearıgǵıwau t́nńı xámı sá wınarınǵagı sá wegǵáwa, sainǵowa nıwıápńımearo wenınǵı éǵáyı wınıgǵawıxını. Jıasoo ikńıńıo roǵagı nıwınıro ámá nawínı roǵıwau enı nıwınıro

³³ awau Jıasomı rıxa pńı nıwıarımı wanırı yarınǵagı nıwınıro Pıtao dıńǵ nıpıkwını mımó “Pıoı urımǵını?” nırınırı Jıasomı úrapı xwıyǵá re urınıńıgını, “Neamemearınǵoxını, none re nıńwearńná nanırını. Anǵ pıpákı wıkaú wı, joxı nánı wıwáyı, Moseso nánı wıwáyı, Irajıao nánı wıwáyı oseamrıyaneyı.” nurırı

³⁴ sını e urarńná agwı wı nıyapırı awamı rıtı wımınırı yarınǵagı nıwınıro wáyı yarńná

³⁵ agwı apımı dánı xwıyǵá bı re rınıńıgını, “Gǵ nıaıwǵı royoyı, nıwanınjonı rǵpeañomı arǵá wıpoyı.” rána

³⁶ wenınǵı éǵáyı wınıgǵawıxını. Jıasoo xegı xewını roǵagı nıwınıro xwıyǵá marı wıwanınjowa sıńwǵı wınıǵápı nánı íná ámá wıyo áwanǵı murıpa egǵawıxını.

Íwı imǵó dıńǵ xıxéroarınǵı womı nanǵı imıxınǵı nánırını.

³⁷ Sá e wegǵáwa wǵápı t́nńı nıwıápńımeámı dǵwıyo weapána oxǵı apıxǵı obaxǵı epǵroyǵı egǵáyı o t́nńı órórı nınıro

³⁸ ámá apı epǵroyǵı egǵápımı dánı wo nıwıápńımearı rǵaıwá re urınıńıgını, “Nearéwapıyarınǵoxını, gǵı íwomı sıńwǵı owınınırı nánı waunǵı rıxınǵı rırarını. O gǵı nıaıwǵı ná wonırını.

³⁹ Imǵó xıxéroána o makırıwǵı nımorı rıxa meanǵı nearı móána sinapıxwǵnı iwénırı meáǵkwıǵá erı yarńná omı xwırıxwırıǵá nıkıxerı rıxa ayápını mewınarınǵagı nıwınırıná pńı wıárarınırını.

⁴⁰ Dıxǵı wıepısarınjowamı waunǵı rıxınǵı ‘Imǵó gǵı íwomı xıxéroarınǵıyǵı mıxǵı umáınowárıpoyı.’ urǵá enǵagı aıwı awa wı e epaxǵı menını.” urǵagı

⁴¹ Jıasoo re rınıńıgını, “Ámá agwı t́yǵné nıweagǵáyıné, nıonı dıńǵı mınıkwırope ero xenwını moro yarıgǵáyıné, ‘Jıasoo ínına renını nene t́nńı nıńwearane arırá neainǵarını.’ rıyáıwıarınǵoı?” nırırı xanomı re urınıńıgını, “Dıxǵı ıwo anǵı re nımeámı beı.” urǵagı

⁴² íwomı sını nımeámı barńná imǵó meanǵı eáána sırırıńwǵı néra píeróagı aı Jıasoo imǵomı mıxǵı numáınowárımáná nıaıwomı nanǵı nıwımıxırı ámı xanomı mını wıńıńıgını.

⁴³ Mını wıána ámá nńı Gorıxoyá enǵı eánıńı Jıasoo éǵı nánı ududǵı nero “Ayıkwıranı?” yáıwıgǵawıxını.

Ámı áwanǵı “Nınıpıkıpırıfırını.” urınǵı nánırını.

Ámá nńı Jıasoo yarınǵıpı nánı ududǵı yarńná o wıepısarınjowamı re urınıńıgını,

⁴⁴ “Pıránıńǵı arǵá nıpoyı. Nıonı arǵá enǵıyo searémoarını. Anǵnamı dńǵı ámá imónıńıonı ámá wıyo mıyǵı nurıpırıfırını.” urǵagı aıwı

⁴⁵ awa xwıyǵá apı Gorıxoyá dıńǵı t́nńı ínımı imónıńıagı nánı pıránıńǵı nıńǵá mımónıpa nero mǵkıpı nánı yarınǵı wıanırı éǵáyı wáyı nıwıro nánı masısǵá wıgǵawıxını.

“None go go seáyı e imónırıfenınjoı?” rınıgǵá nánırını.

⁴⁶ Wıepısarınjowa xımıxımı nınıro “None go go seáyı e imónırıfenınjoı?” rınarńná

⁴⁷ Jıasoo wıgǵı xwıoxıyo adadı nıwırı awa e yáıwıarınǵagı nıwınırı nánı nıaıwǵı bı nımearı xǵo tńǵı e éf nurırırı

⁴⁸ awamı re urınıńıgını, “Ámá woxı goxı goxı nıonı nınıxıdırı nánı nıaıwǵı rıpımı peayı mıwıanı wéyo nımerınáyı apımını mımearıńı. Nıonı enı wéyo nımerı gǵı ápo nırowárınapınomı enı wéyo umerı yarını. Soyıné woxı ‘Nıonı awamı ínımı nıwırınırı sanǵı ourápmını.’ yáıwıarınjoo oyǵı seáyı e imónıńıorını.” urınıńıgını.

“Ámá mıdánı mıró segı t́ámını imónıgǵáyıfırını.” urınǵı nánırını.

⁴⁹ Wıepısarınǵı Jono re urınıńıgını, “Neamemearınǵoxını, none ámá wo yofı joxıyá nırırı imǵó mıxǵı umáınowárarınǵagı sıńwǵı nıwınırıná o none mıneaxǵdıpa nerı yarınǵagı nánı mepa oenı urınwanıgını.” urǵagı aı

⁵⁰ Jıasoo re urınıńıgını, “Ámá orǵwámı dánı mıró segı tńǵımını imónıńıorını. Ayınánı e mepa oenırı pí nánı urıgǵawıxını?” urınıńıgını.

“Omı mıranǵı mıwıpa oyaneyı.” rıgǵáyı nánırını.

⁵¹ Rıxa Gorıxo Jıasomı anǵnamı nánı wırıménapını anǵı e imónıńıáná Jıasoo dıńǵı “Nıonı Jerusaremıyo nánı oudenı.” nıkwǵrómı nurńná

52 xwiýfá yanf wiowáríí wí xfómi xámi umeapíri nání urowáraná awa nuro anj ámá wigf yóf Samariayí —Ayf Isireríyí tñí xepíxepá rónígfáyíriñí. Ayfá anj bimí nrémoro Jisaso ríwíyo bíñí nání amípí píraníñf imíxaníro éfáyf

53 ámá anj apimí nweáyf Jisaso Jerusaremí nání umíníri yaríñagí níwíníro “Míranf bí owianeyí.” míwimóní yaríñagfá

54 xegí wíepísaríñf Jemiso tñí Jono tñí e níwíníri Jisasomí re urígfísixíñí, “Ámínáoxíñí, yawawí ‘Goríxo anjnamí dání ríá nímamówárenapíri ámá tfyó ríá níñí nání ananí ourfpiyí.’ rísimónaríñí?” urfagí aí

55 o níkínímóníri awaúmi míxí “E mírípaní.” nurími

56 anj ámi bimí nání ugíawixíñí.

Ámá “Oríxídimíñí.” urígfá náníriñí.

57 Ófyó warífná ámá wo Jisasomí re uríñínigíñí, “Amí gímí joxí úfími nioní ení númí ríxífdímefáríñí.” urfagí

58 o ámá royf enj neáníri níxíñíriñeníñoiníri re uríñínigíñí, “Sfíwí sayf xegí siríriki sá wenfa nání tñíñíñí. Inj ení xegí yéwí tñíñíñí. E nerí aiwí ámá imóníñáoniyá sá wémfa nání anj wí meníñí.” uríñínigíñí.

59 Ámí womí re uríñínigíñí, “Joxí níxídet.” urfagí o re uríñínigíñí, “Xámi xe nurí gf ápo péaná xwíá oweyáriníri síñwí naníriéñí?” urfagí aí

60 o re uríñínigíñí, “Ámá nioní dñf míníkwíropana yarígfáyf ayf ení ámá píyíníñf imóníñagfá nání wigf ámá péaná xwíá oweyáriníñpoyíníri síñwí wíníriñíñí. E nerí aí joxí xwiýfá Goríxo xegí xwioxíyo míméámí nerí umenweanfa nánípi amí amí wáf uríméíriñíñí.” uríñínigíñí.

61 Ámí ámá wo níbírí re uríñínigíñí, “Ámínáoxíñí, nioní ríxífdímefáríñí. E nerí aiwí xámi xegí ámáyo nurí yayf owíemeníri síñwí naneí.” urfagí aí

62 Jisaso ewayf xwiýfá rípi uríñínigíñí, “Ámá omíñf mearíñf wo níkínímóníri ríwími dání síñwí ananá xfo omíñf mearíñfpi xixení waríñímani.” nuríri re uríñínigíñí, “Joxí ení dñf níñíkwírorí níñíxídfíísaná ámi níkínímóníri amípí joxí pñí wíaríyf meámíñíri nání dñf nímorí neríñáyf, omíñf Goríxo nání píraníñf míwiipa erí oyá xwioxíyo páwíxí mepa erí imóníñíñí.” uríñínigíñí.

10

Ámá 72 níripearí yaxwí urowárapíñf náníriñí.

1 Jisaso e nurímáná ámá ámi wíyo 72 níripearí anj xfo unfá ayf ayo nání waúni waúni xámi umeapíri nání nurowárapíri

2 re uríñínigíñí, “Ámá nioní xwiýfá yanf seaiapowárfáyf, ayf aiwá yóf píripiñf níñíri mínípxáñíñf imóníñí. E nerí aiwí ámá seyíné aiwá apí mípiñf nání obaxí mímóníñoi. Ayíñaní Goríxo ámá wíni ení aiwá mípiñíñf nímóníro xwiýfá yayf winípxáñf yanf wiowáripíri nání yaríñf wípoyí.” nuríri

3 re uríñínigíñí, “Soyíné óf nioní searfáyo úpoyí. Ámá wí sfíwí sayf sipísipí roanarígfápaníñf seairífe nání searowáraríñíñí.” nuríri

4 re uríñínigíñí, “Nuróná nígwí wowí bíraní, fá árupianf wúraní, síkwí súraní, nímeámí mupaní. Óf e ámáyo níwínírfná yayf níñíro e éf míñweapaní.

5 Anj wíwámí nípáwirífná yayf níwírí xámi re uríriñíñí, ‘Seyíné Goríxoyá dñf tñí níwíyáriníro onjweápyí.’ neaimónaríñí.’ uríriñíñí.

6 Anjwámí xiáwo saníño imóníñagí níwínírfná xwiýfá yayf níwírífná e urfápi mídídí míkíxepant. Anj xiáwo saníño mímóníñagí níwínírfná yayf apí mídídí wikíxériñíñí.

7 Anj giwí giwámí nípáwirowí níñwearfá aiwá tñí inígf tñí seaiapápi ananí níñíro nweáriñíñí. Ayf rípi náníriñí. Ámá nígwí omíñf nerífná nígwí mearígfápa soyíné wáf nemero nioní omíñf níñírfná inígf tñí aiwá tñí seaiapfáyf nígwíñíñf wayfá nípiñfáríñí.” nuríri xegí wíepísaríñjowa aiwá oneaiapfóyíníri anj wíwá wíwámí emepíriñíñíri ámi re uríñínigíñí, “Anj wíwámí nípáwirowí nweáfiwámí dání anj axfípmí ámi wíwámí nweaníro nání mupa éfíriñíñí.

8 Anj gípi gípmí nírémorífná aiwá míranf seaianíro ‘Anjfyó nání eíni.’ nísearími úfáyo númí nuro pí pí aiwá seaiapfápi sa ananí níriñíñíñí.

9 Anj apimí símíxí yarígfáyo nanf wímíxíro ‘Goríxo xwioxíyo míméámí nerí píraníñf seamenweanfa anjwí ayo enjagí nání nísaníro nweáriñíñí.’ uríro éfíriñíñí.

10 E nerí aiwí anj gípi gípmí nírémorífná ayf níseairímeámí wigf anjfyó nání míseapa éaná nuro óf anj apimí nání iníñíyími dání re uríriñíñíñí,

11 ‘Seyfne dñf re mopfri nani, “Gorixo xwioxfo mĩmeamf neri piranñf neamejweamĩnĩrĩ ef aiwi nene apĩ nani mĩneaimonarñagĩ nani xfo xeanñf neaiapnĩfarni?” yaiwipfri nani xwfa sikf segf anj rĩpimi dñf ai negf sikwfoyo xenñfpi pĩf wiaikimf seasiarñwin.’ urfrĩxĩni.” nurĩrĩ

12 re urññinigĩni, “Nionĩ aga nepa seararññini. Gorixo ama nĩyoni mĩ omomĩximf enĩyimĩ ama anj Sodomĩ ñweaagfayf —Enĩnĩ Sodomĩ ñweaagfayf rfanĩ nĩkĩrĩa warññagfa Gorixo anñnamĩ dani rfa mamowarana nĩyoni rfa nññinigĩni. Sfay ayimi ayo Gorixo xeanñf xwe nĩwirĩ aiwi ama soyfne arfa mĩseai xe oupoyĩnĩrĩ sñwĩ seanfayo Gorixo xeanñf nĩwirĩnĩ Sodomĩ ñweaagfayo rñññf winñfapĩ tñnĩ xixeni winñfamanĩ. Seayĩ e mĩronfarnĩni.

Anj bĩ bimi ñweayf xfomi dñf mĩwĩkwĩroarññagfa urẽwapĩyñf naniĩnĩ.

13 “Isĩreriyfne ‘Gorixo nene nani aga wimonarĩni.’ yaiwinarññagfa ai xeanñf o seaikarĩnĩfapĩ ayĩkwĩ menagĩ nani dñf sĩpi oseainĩ. Isĩreriyfne anj yof Korasinĩyĩ rñññfyo ñweaagfayfne tñnĩ anj yof Betisaida ñweaagfayfne tñnĩ aweyĩ! Sfay wiyĩ seyfne majfa seaorĩnĩfarnĩ. Emayf anj yof Taiayĩ rñññfyo ñweayf tñnĩ Saidonĩyĩ rñññfyo ñweayf tñnĩ emĩmf nionĩ seaĩwapĩyñapĩ sñwĩ nĩwĩnĩro sñwĩwĩyĩ, ayf enĩnĩ nĩsanĩro iyfa irĩkwĩ wũ panĩro rfa urawfyo iwĩeanĩro yanĩrĩ egfarnĩ.

14 Gorixo ama nĩyoni xeanñf winfayimĩ xeanñf Taia ñweayo tñnĩ Saidonĩ ñweayo tñnĩ winfapĩ tñnĩ seyfne seaikarĩnĩfapĩ tñnĩ axĩpĩ imonĩnĩfamanĩ. Seyfne seaikarĩnĩfapĩ seayĩ e mĩronfarnĩni.

15 Isĩreriyfne, Kapaneami ñweayfne ‘Gorixo anñnamĩ nani nĩneameami neayĩnĩfarnĩ.’ nĩyiwĩro seayĩ e rĩyarññof? Rfa anñf wearñfyo nĩseamamowarĩnĩfarnĩ.” nurĩrĩ

16 wĩepĩsarñfyo amĩ re urññinigĩni, “Ama gĩyĩ gĩyĩ soyfne waf urĩmearnĩnĩ arfa seaĩfayf nionĩ enĩ arfa niarññof. Gĩyĩ gĩyĩ arfa mĩseaiya efayf nionĩ enĩ arfa mĩniarññof. Nionĩ arfa mĩnĩpa efayf Gorixo, nĩrowarẽnarññomĩ enĩ arfa mĩwĩarññof.” urññinigĩni.

Ama 72 imonĩgĩtawama amĩ Jisasomi wĩmeagfa naniĩnĩ.

17 Ama 72 urowarapñfayf amĩ dñf yayf nĩyawiwa nĩbĩro Jisasomĩ nĩwĩmearo re urĩgĩfawixĩnĩ, “Amĩnĩoxĩnĩ, ama imfo dñf xixẽroarñfyo ai none yof joxiyfa nĩrĩrane mĩxf umafnowarana anani arfa nĩneaimĩ ef warññof.” urafgfa

18 o re urññinigĩni, “Soyfne imfoyo mĩxf umafnowararnĩ nionĩ Seteno —O imfoyo xĩrãonñf imonĩñorĩnĩ. O apĩarñwĩnñf anñnamĩ dani piẽronaparññagĩ wĩnññanĩgĩnĩ.

19 Arfa nĩpoyĩ. Nionĩ enj sũxf eanñf seaĩapowarññagĩ enagĩ nani soyfne weaxfa tñnĩ warẽ tñnĩ anani xororĩ ero Seteno, fwf oẽpoyĩnĩrĩ seaĩwapĩyarññomĩ anani xororĩ wĩro epaxĩrĩnĩ. E yarĩnĩ wĩ xwĩrfa seaikĩxenĩfamanĩ.

20 E nĩsearĩrĩ aiwi imfo xixẽroarñfyo mĩxf umafnowarana arfa nĩseairo ef warĩgfa enagĩ nani seayĩ e nĩmõnĩro yayf mepanĩ. Sa rĩpĩ nanĩnĩ yayf epoyĩ. Anñnamĩ ikwĩ ama wẽ ronñfayf nani ñwĩrãrĩnñfnamĩ segf yof enĩ ñwĩrãrĩnññagĩ nani yayf epoyĩ.” urññinigĩni.

Gorixomĩ seayĩ e umenñf naniĩnĩ.

21 Kwĩyĩ Gorixoyapĩ ukĩkayonagĩ nani axĩnĩ yayf seayĩmĩ dani neri Gorixomĩ re urññinigĩni, “Gf apoxĩnĩ, xwfa imĩxĩrĩ anñfa imĩxĩrĩ enjoxĩnĩ, wĩepĩsarññowa yarĩgfa apĩ nani ama seayĩ e nĩmõnĩro ‘Nionĩ nĩgĩpĩ dñf rĩxa nĩjfa imonĩñãonĩ nani go nĩwapĩyĩnñof?’ rññfayo joxĩ yumfĩ wĩrĩ ama ‘Nionĩ nĩaiwonñññf nĩmõnĩrĩ majfa imonĩñãonĩ nani anani nĩwapĩyĩ.’ rññfayo joxĩ wfa rõkĩamori yarĩñoxĩ enagĩ nani seayĩ e rĩmearññini. Ape, joxĩ ‘E oemĩni.’ simonarññagĩ nani rarññini.” nurĩrĩ

22 re rññinigĩni, “Gf apo amĩpĩ xwfa rĩrĩmĩ nĩrĩmĩnĩ yanfwa nani fanñf nĩepĩxĩnĩasĩñfĩnĩ. Ama wo Gorixomĩ xewaxo nani xixeni nĩjfa mĩmõnĩnĩ. Gf apõnĩ xixeni nĩjfa imonĩnĩ. Ama wo apo nani enĩ nĩjfa mĩmõnĩnĩ. Xewaxonĩnĩ nĩjfarnĩ. Ama ‘Xewaxonĩ gf apo nani wfa orõkĩamomĩnĩ.’ yaiwĩfayf, ayf enĩ gf apo nani nĩjfa imonĩñof.” nrĩrĩ

23 nĩkĩnĩmõnĩrĩ xegf wĩepĩsarññowa wĩgĩpĩ ñweaññagfa sñwĩ nĩwĩnĩrĩ awamĩnĩ re urññinigĩni, “Amĩpĩ nionĩ erĩ xwĩyfa rĩrĩ yarññapĩ soyfne sñwĩ nanayĩfapĩ nani Gorixoyfa dñf tñnĩ yayf seayĩ e dani seainĩpaxĩrĩnĩ.

24 Gorixoyfa wfa rõkĩamogfa obaxfayf tñnĩ mĩxf inayfayf tñnĩ amĩpĩ soyfne sñwĩ nanarĩgĩfapĩ ‘Sñwĩ owĩnaneayĩ.’ nrĩro aiwĩ wĩ sñwĩ mĩwĩnĩpa ero amĩpĩ soyfne arfa niarĩgĩfapĩ ‘Arfa owĩnaneayĩ.’ nrĩro aiwĩ wĩ arfa mĩwĩpa ero yagfarnĩ. Ayĩnani soyfne yayf seayĩmĩ dani seainĩpaxĩrĩnĩ.” urññinigĩni.

Ewayf ikaxf Samariayf wo xerwĩ womĩ wã wianñf naniĩnĩ.

25 Ámá ñwá ikaxí eáníñpí mewegá wo “Jisaso ení eáníñoráani? Iwamó owiwapíyiminí.” ñiyaiwirí ñiwíápíñimeari re uríñinigíni, “Nearéwapíyaríñoxíni, ñioní aríre nerí ðíñí ñiyíminíñí tñáoni imónímfaríni?” urfagi

26 Jisaso re uríñinigíni, “Ñwá ikaxí eáníñpí aríre ñiríníri eáníni? Joxí fá ñiróríná aríre ríníñagí roariñíriñí?” urfagi

27 O re uríñinigíni, “Re ñiríníri eáníni, ‘Joxí ðixí Áminá Goríxomí ðíñí sixí nuyiri nerfna ðixí xwioxí o nání yayí osiníníri eri ení sixí eáníñí tñí xíðíri ðíñí tñí píraníñí wíkwírorí éiríxíni. Jíwaníñoxí ðíñí sípí inaríñpa ámá joxí tñí ñweagfáyí nání ení axípi síníwínigíni.’ ñiríníri eáníni.” urfagi

28 Jisaso re uríñinigíni, “Joxí xixeni raríñini. E nerínáyí ðíñí ñiyíminíñí tñíñoxí ñimóníri aníñí ñwearíaríni.” urfagi

29 ñwá ikaxí eáníñpí mewenjo ámá ñíni xewaníño nání re oyaiwípoýiníri “O ñwá ikaxí eáníñpí tñí xixeni ámá xfo tñí ñweagfáyí nání ðíñí sípí ñwírí aríra wiaríñoráani?” oyaiwípoýiníri ámi yaríñí re winíñinigíni, “Ámá ñioní tñí nawíni ñweañwáyí gíyífráni? Ámá gíyí nání ñíwaníñoni ðíñí sípí inaríñpa ðíñí sípí axípi e ñiníño?” Yaríñí e wíaná

30 Jisaso ewayí xwíyá rípi uríñinigíni, “Ámá wo aní yoí Jerikoyí ríníñíyo nání wearíni re eníñinigíni. Ámá ámáya amípi fíwí oxaurápaneyíníro yaríñí wa omí fá ñíxero xegí rapírapí wiríro iwaní mépero ríxa napénímeariñá pñí ñíwíarímí ugíawixíni. Ríxa numána enjáná

31 apaxípáníñí imóníñí wo ení óf axíyímí ñíwerfna weníñí éyí wíñíñinigíni. Iwaní mépéfo daiwo wenagí ñíwíníri aríra bí ñíwí oríwámí ðání múroníñinigíni.

32 Ámi Judayí wíyí yoí Ripaiyí ríníñíyá wo —Ripaiyí Goríxo nání ríðíyowá yaríñíwámí aríra wiaríñíyíñíni. Ripaiyí ríníñíyá wo iwaní mépéfo wenje ñíremorí ñíwíníri aiwí o ení oríwámí ðání múroníñinigíni.

33 E nerí aiwí ámá Samariayí wo —Samaraiyí tñí Judayí tñí eníñá ðání xepíxepá rónagíaríni. Samariao ení aní wíyo nání nurfna wíñíñinigíni. Ámá iwaní nearí tfo riwo wenagí ñíwíníri omí wa ñíwianíri

34 anwí e nurí iníñí wainí bí tñí raní bí tñí iwaní weáfáyo gíñí wírí wá utíri nemána ñímíeyoarí xegí dogíyo seáyí e ñíwíríríríri ñímeámí aní ámá amí amí ðání ñíbíri wéfríxíñíri ñíriníñí wíwámí nání nurí e mewenjo

35 wíápi tñí íkwí wíñíxáu ñíroari aníwámí meariñomí ñíwírí re uríñinigíni, ‘Ámá romí ñígwí rínamí ðání píraníñí méiríxíni. Rína anípa imónáná o nání joxí ðixí ñígwí xwírífá íkíxéanáyí ámi ñioní ñíbírfná ñioníyá xixeni mání siapímfaríni.’ uríñinigíni.” Jisaso ewayí xwíyá apí nurímána

36 ñwá ikaxí eáníñpí mewenjomí yaríñí re winíñinigíni, “Joxí ðíñí aríre yayíwiaríñini? Iwaní nearí tñomí ámá wáu wo ñíwíníro aí awa go o tñí ñweagfá wóníñí ñimóníri aríra winíñinigíni?” urána

37 ñwá ikaxí eáníñpí mewenjomí re uríñinigíni, “Ámá ñíwínírfná wa ñíwianíri ñaní wíño o tñí ñweagfá wóníñí imóníñinigíni.’ ñimónaríni.” urfagi Jisaso “Joxí ení nurí axípi e néra úríxíni.” uríñinigíni.

Mataí tñí xínapí Mariaí tñí náníriñí.

38 Jisaso wíepísaríñíyí tñí ófyo nuróná aní bimí rémóaná apíxí wí Mataíyí ríníñí aiwá múraní winí xegí aníño nání ñíwírímeámí nurí ñweañáná

39 í xegí xexírímeaí Mariaíyí ríníñí ñíbíri Jisasoýá síkwí tñí e ñíñweámána oyá pñé aríá wiaríni

40 Mataí aiwá ríyamí emíníri yaríni upupíñí wínaríñagí ñíbíri Jisasomí re uríñinigíni, “Ámínáoxíni, ñíni aiwá ríyamí yaríni gí ñíríxímeaí pñí ñíñíwíarímí ñíbíri ‘Ayí ananíriñí.’ ríyaiwiaríñini? Í saní ñírápíní nání urowáreapei.” urfagi

41 Ámínáo re uríñinigíni, “Mataíxi, Mataíxi, jíxi ðíñí obíboxí morí amípi obaxí nání ayá síwí rírorí yaríñini.

42 E nerí aí jíxi aníñí miní epaxí imóníñíyí obaxímaní. Aga ná bíñíriñí. Mariaí apí nání ðíñí neyírorí aríá ñiaríni. Í ðíñí eyíroariñípi míðíðí míwíxíxepa nerí jíxi ñírfípi bí urímíméniñí.” uríñinigíni.

11

Ayí Goríxomí nurírfná rípaaxípi nání uréwapíyíñí náníriñí.

1 Jisaso wí e nurí ríxa Goríxomí xwíyá rírimí ñíwímána enjáná xegí wíepísaríñíyí wo re uríñinigíni, “Ámínáoxíni, Jono wayí ñíneameaia wago xegí wíepísaríñíwamí Goríxomí xwíyá rírimí wípíri nání uréwapíyíñípa joxí ení e nearéwapíyí.” urfagi

² o awam̄i re ur̄iṅniḡini, “Gor̄ixom̄i xw̄iyá r̄ir̄im̄i n̄wir̄f̄ná re ur̄f̄rix̄ini, ‘Ápox̄ini, ‘Ámá n̄ni jox̄ini ṅw̄áox̄i en̄aḡi n̄ni w̄eyo rim̄érix̄ini.’” neaimónar̄ini. “Jox̄i xw̄iox̄yo m̄imeám̄i ner̄i neameṅwean̄f̄api s̄iṅṅani im̄ónw̄in̄iḡini.” neaimónar̄ini.

³ Nene aiwá s̄f̄a aȳf̄ ayim̄i nan̄f̄wá n̄ni neaiaȳf̄rix̄ini.

⁴ Ámá nene f̄w̄f̄ neaf̄áyo yokwar̄im̄f̄ w̄iṅaḡwi n̄ni jox̄i nene f̄w̄f̄ yar̄iṅw̄áyf̄ yokwar̄im̄f̄ neaiif̄rix̄ini. Ámá w̄i en̄f̄ eániḡf̄áyf̄r̄an̄ir̄i iwam̄f̄o ow̄iwap̄iȳipoȳin̄ir̄i s̄iṅṅf̄ m̄inean̄ipa éir̄ix̄ini.’ Gor̄ixom̄i xw̄iyá r̄ir̄im̄i n̄wir̄f̄ná e ur̄f̄rix̄ini.” ur̄iṅniḡini.

⁵⁻⁷ E nur̄imáná ewaȳf̄ xw̄iyá r̄ipi ur̄iṅniḡini, “Soȳf̄né wox̄i d̄ix̄f̄ ámá an̄f̄ w̄i e dán̄f̄ wo áriw̄eḡf̄yo símeáná aiwá men̄aḡi n̄ni jox̄i ámá n̄ikum̄ix̄in̄ir̄i emear̄iḡf̄áyf̄ wom̄i nur̄i aiwá n̄ni r̄ix̄iṅf̄ nur̄ir̄f̄ná re ur̄f̄rix̄ini, ‘Ḡf̄ ámá an̄f̄ w̄i e dán̄f̄ wo an̄f̄ w̄iyo n̄ni ún̄fo r̄ixa áriw̄eḡf̄ r̄iná n̄imeáoḡi om̄i aiwá b̄i m̄ini wim̄i n̄ni men̄aḡi n̄ni jox̄i t̄fe n̄ni r̄ix̄iṅf̄ bar̄iṅini. Aiwá biaú b̄i n̄n̄imeair̄réini?’ ur̄aná an̄f̄yo in̄im̄i dán̄f̄, sá wen̄f̄m̄i dán̄f̄ re r̄ir̄in̄iṅoi, ‘Aiwá n̄ni ayá w̄i m̄in̄ir̄iṅweapan̄i. An̄f̄ ówan̄f̄ n̄iyár̄imáná n̄iaiw̄f̄pia t̄f̄ni íkwian̄w̄iyo r̄ixa sá wen̄w̄in̄i. Nion̄f̄ w̄i n̄wiápn̄im̄ear̄i aiwá r̄imeaipax̄f̄ men̄in̄i.’ r̄ir̄in̄iṅoi.

⁸ Nion̄f̄ re searar̄iṅini, ‘An̄f̄ xiáwo aiwá n̄ni r̄ix̄iṅf̄ b̄fo xeḡf̄ n̄ikum̄ix̄in̄ir̄i emear̄iṅf̄ wo aiwá n̄wiápn̄im̄ear̄i x̄fo r̄ix̄iṅf̄ urar̄iṅf̄ȳf̄ umeaipax̄f̄man̄i. E ner̄i aiwá ar̄f̄ki r̄ix̄iṅf̄ urayar̄f̄ná n̄wiápn̄im̄ear̄i x̄fo wim̄ónar̄iṅf̄p̄i n̄ip̄in̄i m̄ini win̄iḡini.’ searar̄iṅini.

⁹ Ayin̄áni nion̄f̄ re searar̄iṅini, ‘Soȳf̄né Gor̄ixom̄i am̄ipi w̄i n̄ni yar̄iṅf̄ w̄iáná o anan̄i m̄ini sealap̄in̄f̄ar̄ini. R̄ix̄iṅf̄ nur̄ir̄f̄ná am̄ipi w̄i o t̄ṅṅf̄ e n̄ni p̄f̄a ner̄f̄n̄an̄iṅf̄ anan̄i meap̄f̄f̄ar̄ini. R̄ix̄iṅf̄ nur̄ir̄f̄ná wáf̄ e n̄ir̄ómáná wakw̄f̄ órán̄an̄iṅf̄ o anan̄i ar̄f̄á n̄isir̄f̄ an̄f̄ ówan̄f̄n̄iṅf̄ r̄f̄kwiin̄iḡini.’ searar̄iṅini.

¹⁰ Aȳf̄ r̄ipi n̄ni searar̄iṅini. Ámá n̄ni Gor̄ixom̄i r̄ix̄iṅf̄ urayar̄f̄n̄áyf̄ aȳf̄ anan̄i w̄i meap̄f̄f̄ar̄ini. Ámá ḡiȳf̄ am̄ipi w̄i n̄ni p̄f̄a ner̄f̄ná anan̄i meap̄f̄f̄ar̄ini. Ḡiȳf̄ wáf̄ e dán̄i wakw̄f̄ óráná o anan̄f̄ an̄f̄ ówan̄f̄ w̄f̄kwiin̄f̄ar̄ini.” ur̄iṅniḡini.

¹¹ Ewaȳf̄ xw̄iyá ám̄i b̄i r̄ipi nur̄ir̄i re ur̄iṅniḡini, “Ápoȳf̄né wox̄i d̄ix̄f̄ íwo n̄b̄iri peȳf̄ n̄ni r̄ix̄iṅf̄ r̄irán̄áyf̄, weax̄f̄á n̄imeari wir̄ir̄éini? Oweoi, w̄i e wir̄im̄éini.

¹² In̄f̄ k̄im̄iṅf̄ n̄ni en̄f̄ r̄ix̄iṅf̄ r̄irán̄áyf̄, wáré n̄imeari wir̄ir̄éini? Oweoi, e en̄f̄ n̄imeari wir̄im̄éini.

¹³ Soȳf̄né f̄w̄f̄ néra war̄iḡf̄oȳf̄né aiwá seḡf̄ n̄iaiw̄f̄ r̄ix̄iṅf̄ searán̄áyf̄, anan̄i am̄ipi awiaȳf̄f̄ an̄ipa m̄ini wiar̄iḡf̄oȳf̄néini. E ner̄i aí seḡf̄ ápo an̄f̄nam̄i ṅwean̄o an̄f̄pax̄f̄r̄ini. ‘Om̄i ḡiȳf̄ ḡiȳf̄ r̄ix̄iṅf̄ urán̄áyf̄, kw̄iȳf̄ oȳápi aí anan̄f̄ m̄ini win̄f̄ar̄ini.’ searar̄iṅini.” ur̄iṅniḡini.

“O en̄f̄ eán̄iṅf̄ oboya t̄f̄ni yar̄ini.” r̄iḡf̄á n̄an̄ir̄ini.

¹⁴ Jisaso, im̄f̄o man̄f̄ p̄f̄rón̄iṅf̄ wom̄i —O ámá man̄f̄ d̄iṅf̄ x̄ix̄eroar̄iṅaḡi n̄ni ámá en̄f̄ man̄f̄ p̄f̄rón̄iṅor̄ini. Im̄f̄om̄i m̄ix̄f̄ umáin̄owáráná im̄f̄o éf̄ úáná ámá man̄f̄ p̄f̄rón̄iṅo ám̄i p̄f̄né r̄iṅniḡini. Ám̄i p̄f̄né rar̄iṅaḡi

¹⁵ ámá e ep̄f̄roȳf̄ eḡf̄áyf̄ s̄iṅṅf̄ e n̄iw̄in̄iro udud̄f̄ nero aí

¹⁶ ámá w̄i re r̄iḡf̄awix̄ini, “O im̄f̄o m̄ix̄f̄ numáin̄owár̄ir̄f̄ná im̄f̄o x̄ir̄áon̄iṅf̄ im̄ón̄iṅo —O xeḡf̄ yof̄ b̄i Bieseuroȳf̄ r̄in̄iṅor̄ini. Obor̄ini. O en̄f̄ weám̄ixowár̄f̄aḡi n̄ni en̄f̄ eán̄iṅf̄ oyá t̄f̄ni umáin̄owár̄ar̄iṅf̄r̄ini.” rar̄f̄ná ámá ám̄i w̄i “Jisaso en̄f̄ eán̄iṅor̄f̄ani? Iwam̄f̄o ow̄iwap̄iyaneȳf̄.” n̄ir̄in̄iro n̄b̄iro re ur̄iḡf̄awix̄ini, “An̄f̄nam̄i dán̄f̄ em̄im̄f̄ b̄i iwam̄f̄o neaiwap̄iȳi.” ur̄f̄aḡf̄a aiwá

¹⁷ o wiḡf̄ yaiwiḡf̄á n̄ni adad̄f̄ n̄wiri ewaȳf̄ xw̄iyá re ur̄iṅniḡini, “Ámá gw̄f̄ ax̄f̄r̄i xep̄ixep̄a n̄ir̄ón̄iro m̄ix̄f̄ nin̄ir̄ón̄áyf̄, aȳf̄ an̄f̄ m̄iwiárek̄ix̄in̄ipax̄f̄r̄ini. Ámá x̄ir̄áoxogwáowa en̄f̄ xep̄ixep̄a n̄ir̄ón̄iro m̄ix̄f̄ nin̄ir̄f̄n̄áyf̄, aȳf̄ en̄f̄ an̄f̄ m̄iwiárek̄ix̄in̄ip̄f̄f̄ar̄ini.

¹⁸ Ayin̄áni Seteno t̄f̄ni xeḡf̄ im̄f̄o ax̄f̄ȳf̄ t̄f̄ni xep̄ixep̄a n̄ir̄ón̄iro m̄ix̄f̄ nin̄ir̄ón̄áyf̄, ar̄ige nero en̄f̄ neán̄ir̄i rop̄f̄r̄áo? Oweoi! E ner̄i aiwá seȳf̄né ‘En̄f̄ eán̄iṅf̄ Bieseuroyá t̄f̄ni im̄f̄o m̄ix̄f̄ umáin̄owár̄ar̄iṅini.’ n̄irar̄iṅoi.

¹⁹ Nion̄f̄ nepa Bieseuroyá en̄f̄ eán̄iṅf̄ t̄f̄ni im̄f̄o m̄ix̄f̄ numáin̄owár̄ir̄i s̄iṅw̄ir̄iȳf̄, seḡf̄ ámá en̄f̄ eán̄iṅf̄ goyá t̄f̄ni m̄ix̄f̄ umáin̄owár̄ar̄iḡf̄ar̄ini? Seḡf̄ ámá im̄f̄o m̄ix̄f̄ umáin̄owár̄ar̄iḡf̄áwa s̄f̄a yopar̄f̄yim̄i n̄wiápn̄im̄earo yar̄iṅf̄ re seap̄f̄f̄ar̄ini, ‘Nene ámá wo im̄f̄o m̄ix̄f̄ umáin̄owár̄ar̄iṅaḡi n̄iw̄in̄irane ‘En̄f̄ eán̄iṅf̄ Gor̄ixoyá t̄f̄ni e yar̄ini.’ r̄inar̄iṅwá en̄aḡi n̄ni seȳf̄né pí n̄ni Jisaso ax̄f̄pi yar̄iṅaḡi n̄iw̄in̄ir̄f̄ná xw̄iyá n̄imear̄iro ‘En̄f̄ eán̄iṅf̄ oboya t̄f̄ni yar̄iṅini.’ ur̄iḡf̄awix̄ini? Yar̄iṅf̄ e seap̄f̄f̄ar̄ini.

²⁰ Nion̄f̄ en̄f̄ eán̄iṅf̄ Gor̄ixoyá t̄f̄ni im̄f̄o m̄ix̄f̄ umáin̄owár̄ar̄iṅaḡi aí seȳf̄né ‘Gor̄ixo x̄fo xeḡf̄ xw̄iox̄f̄yo m̄imeám̄f̄ ner̄i neameṅwean̄f̄api r̄ixa rim̄ón̄in̄i?’ m̄iyaiwiar̄iṅoi. ‘Ámá yeáyf̄ neayim̄ixemean̄f̄a n̄ni uowár̄enap̄in̄fo, ar̄f̄owayá xw̄f̄a piax̄f̄yo dán̄f̄ iwiaron̄f̄oyi rar̄iṅwáwo r̄ixa nene t̄f̄ni rim̄ón̄iṅw̄in̄i?’ m̄iyaiwiar̄iṅoi.” nur̄ir̄i

²¹ ewaȳf̄ xw̄iyá ám̄i b̄i r̄ipi ur̄iṅniḡini, “Ámá en̄f̄ r̄iṅf̄ wo éwaik̄f̄ oxá nayir̄i n̄it̄ir̄i aw̄i men̄wean̄áná ámá wo xeḡf̄ an̄f̄yo n̄páwiri am̄ipi w̄i f̄w̄f̄ meapax̄f̄ men̄in̄i.

22 E neri aí áamá enj ríñomi nímúrori omi seáyi e imóníñj wo nábiri mǎx wimíniri nerfíná xopírǎrǎ níwirí amípí nǎni mǎx nǎni máxíríñjyí nurápímáná amípí oyá nǎni ení rǎxa nurápírí yanj níwia waríñíríni.” Jisaso enj eáníñj xǎoyá oboyápipimi múroñagí nǎni ewayí xwíyǎ e uríñinigíni.

23 Áamá wí áamáyí nǎni Jisasomi dǎñj wíkwíroro xǎdíro epíríxinírí pírí rakiámí wianíro yaríğǎyí nǎni ewayí xwíyǎ ámi bí nurírí re uríñinigíni, “Áamá nioní tǎmíní mimóníğǎyí, ayí nioní tǎni mǎx imóníñwáyíríni. Áamá nioní tǎni sipísipí awí meáárípa yaríğǎyí, ayí sipísipí xǎdíxǎdowárí yaríğǎyíríni.” uríñinigíni.

Ewayí ikaxí imó xegí wíñyo wírimeañj náníríni.

24 Áamá ayí “Nene Jono nearáná saníñj onímíápi nerane aiwi imó xixéroaríñj róníñj imónanígíni.” oyaiwípoynírí ámi xixewisí ikaxí bí nurírí re uríñinigíni, “Imó xixéroaríñjyí mǎx umáñowáráná áamá womí pǎni níwiárími nurfíná iníğǎ mayími ge ge sá onweámínírí nemi rǎpí nímegínímésáná re yaiwiáríñíríni, ‘Gǎ ámi anj axí pǎni níwiárími bíñǎe nǎni omíní.’ níyaiwími

25 nurí anj rǎxa síf peárínírí píraníñj imíxárínírí yáriníñagí níwínírí síní anǎ imóníñagí níwínírí nǎni

26 ámi nurí imó wé wǎmí dǎñj wáú fǎwí neróná xǎfomí seáyi e múroro egǎyo níwirímeámí nuro axomí níxixéroro e ñweaaríğǎríní. Xámí sipí imónago aí ináyí aga sipí ikeamóníñíríni.” uríñinigíni.

Yayí winípaxýyí nání uríñj náníríni.

27 Xwíyǎ apí uraríná apíxí wí áamá e epíroyí egǎyo dǎni rfaiwá re uríñinigíni, “Apíxí joxí nírixíríni amíñj siapíñj Goríxoyá dǎñj tǎni yayí winípaxíríni.” urfagí aí

28 o re uríñinigíni, “E wí níyaiwirí mírípaní. Áamá gíyí gíyí xwíyǎ Goríxoyá arǎ wíro axípi ero yaríğǎyí áamá ayíni Goríxoyá dǎñj tǎni yayí winípaxíríni.” uríñinigíni.

Ekíyíñj bí nání ríxíñj uríğǎ náníríni.

29 Áamá obaxí Jisaso tǎñj e epíroyí enjáná síní wíni wíni epíroyí yaríñagǎ o re uríñinigíni, “Isíreriyíné, agwí ñweagǎyíné fǎwí néra nuro arǎkí yaríğǎyíné, emímí nání seaimónaríñagí aiwí nioní emímí wí mǎseaiwapíyípa neri aiwí ná bíni Goríxoyá wǎ rókiamoagí Jonao yagǎpíni seaiwapíyímǎríní.

30 Enjáná Goríxoyá wǎ rókiamoagí Jonaoyí ríñño —O sfá wíyáú wíyí píyíníñj nímonírí peyí agwíyo weagoríní. O áamá anj yoí Ninipayí ríññíyo ñweaagǎyo Goríxoyá sfímímajóníñj wíñjpa áamá imóníñáoní áamá agwí ñweagǎyíné Goríxoyá sfímímajóníñj seainíñjni.

31 Goríxo áamá níyoni mí ómómíxímí enǎyími apíxí enjáná Sibayí anjyo menjweaagí —Í mǎx ináyí Soromono níjǎ seáyi e nímonírí rírímí yaríná arǎ wimínírí nǎni anj aga ná jǎamí dǎni bíñíríni. Í áamá woní Soromonomí seáyi e imóníñáoní re éf nírómáná seararíñagí aiwí seyíné arǎ mǎniaríñagǎ nǎni í sfá ayími níwiáfpínímeárí xwíyǎ seameáríníáríni.

32 Áamá enjáná anj yoí Ninipayí ríññíyo ñweaagǎyí —Ayí Goríxoyá wǎ rókiamoagí Jonao Goríxoyá xwíyǎ wǎ uríméáná ayí wíğí fǎwí egǎpí ríwímíníni nímamoro nisaníro ñweaagǎyíríni. Ayí áamá wo Jonaomí seáyi e imóníñáoní re éf nírómáná seararíñagí aiwí seyíné arǎ mǎniaríñagǎ nǎni áamá ayí sfá Goríxo áamá níyoni mí ómómíxímí enǎyími níwiáfpínímeáro xwíyǎ seameárípǎrǎríní.” uríñinigíni.

Ewayí ikaxí ramíxí nání uríñj náníríni.

33 O xwíyǎ Goríxoyá ramíxíñj imóníñagí nǎni re ríñinigíni, “Áamá wo ramíxí nímǎxárománá anj sakwímaníyo taríñfmaní. Síxí wá nímeárí upíkákwiáraríñfmaní. Nímǎxárománá áamá fwiáfpǎ gíyí gíyí wǎ oníñagí síñwí wíñpǎrǎ nǎni íkwíañwíyo seáyi e íkwíáraríñíríni.” nurírí

34 re uríñinigíni, “Segí síñwí ení uyíwíñj imóníni. Segí síñwí tǎni píraníñj naníro wé róníñj nerónáyí, dǎñj nanjíní aumaúmí níniro segí xwíoxíyo wǎnínj ókímíxínaríñjoi. E neri aiwí segí síñwí tǎni fǎwí nǎni naníroná segí xwíoxíyo sfáníñj yímíxínaríñjoi.

35 Dǎñj nanjíní aumaúmí níniro segí xwíoxí wǎnínj seaókíaríñjpi supíkínínígíníríni dǎñj tǎni éfíxíni.

36 Segí xwíoxíyo sfá wí míyíní wǎníní nókiárírná uyíwí wǎ seaókíaríñjǎnínj segí xwíoxí nǎni wǎ seaókíaríníáríni.” uríñinigíni.

Parisiowamí xwíyǎ umeáríñj náníríni.

37 E nurísfáná enjáná Parisi wo “Gǎ anjyo aiwá onayi.” nurírí nípemeámí úáná Jisaso nurí aiwá nípíre éf ñweañáná

³⁸ Parisio Jisaso xámi wé piaxíninjé eanjé nání wigé yarigéápa wé iniigéyo igwáá m+wirowé aiwá níþre éf ñweanjagi níwíniré ududé yaríná

³⁹ Jisaso re uríniginjéni, “Parisioyíné íwí mearo ríá kírooro yaníro moarigéápi segé xwioxýo síní magwé enáná kapixé tñní þirerixé tñní igéá nearínáninjé kíyí býaríwámí dáníní kwírinarigéoyínéxíni.

⁴⁰ Majímajíá íkárínarigéoyíné ‘Býaríwámíní imíxarínjo íniríwámíní mimíxínjéfríní.’ riyaiwiarínjo?

⁴¹ Amípi soyíné íá xírígéápi áamá uyípeayéyo ayá nurímíxíro arírá níwíro míní wíánáyí, soyíné igéá neáníróoninjé imóníþírífríní.

⁴² Parisioyíné aweyí! Sfá wíyi soyíné majíá seaórinífríní. Goríxo xeaninjé ríá tñnjé seaikáríníá enjagí nání dñnjé sípi oseainíní. Soyíné aiwá nímiróná aninjé míní yíyí tñní af tñní siyó amípi píranínjé íá nírooro ríxa wé wúkaú imónáná wo Goríxomí míní níwíro aí ámáyo wé róninjé wiarigéáyí þfíní wíáíro Goríxomí dñnjé síxé muyípa ero yarigéoyínéxíni. Soyíné aiwá onímiápiá aí segé aninjé míní yarigéá jíapi þfíní m+wiáípa ero ámáyo nanjé mimíxípa yarigéápi ení ero nerí síñwíríyí, nanjé imónímínirí enjéfríní.

⁴³ Parisioyíné aweyí! Sfá wíyi soyíné majíá seaórinífríní. Soyíné rotú anjéyo áamá síñwí oneanþoyínirí símfé símfé e ñwearo makeríáyo awí eánarigé áamá yayí ‘Ámínáoxíní.’ oneanþoyínirí emero ‘Oyaneyí.’ seaimónarínjagí nání Goríxo xeaninjé seaikárínífríní.” uríniginjéni.

⁴⁴ Áamá níní Parisiowamí níwínirífríná “Nanjowaríní.” yaiwiarínjagí nání wíwínirí awa wigé íwí yarigéápi áamá þiyé xwáíþáyo íníní wenjé yapí imónínjagí nání re uríniginjéni, “Aweyí! Sfá wíyi soyíné majíá seaórinífríní. Soyíné áamá þiyé tígíe xwáá emadírónínjána áamá ‘Áamá þiyé tígíerífaní?’ míyáiwí maiwí þwarigééninjé imónígeoyínéfríní.” uráná

⁴⁵ ñwí ikaxé eánínjépi mewegéá wo níwíáþínímeareí re uríniginjéni, “Nearéwapíyarínjoxíní, Parisiowamí e nuríríná none ení ikaxéwé neameararínjéni.” uríagí aí

⁴⁶ Jisaso ñwí ikaxé eánínjépi mewegéáwa ámáyo aninjé míní sekaxé “E éfríxíní. E éfríxíní.” nuríro aí wíwanínjowa wí mþyarigéá enjagí nání re uríniginjéni, “Ñwí ikaxé eánínjépi mewegéoyíné ení aweyí! Sfá wíyi soyíné majíá seaórinífríní. Soyíné ámáyo sanjé xwé ayá wí níwikwíáíro aí sewanínjeyíné sanjé xwé apí iwaméó mimífeoyarigéoyíné enjagí nání Goríxo xeaninjé seaikárínífríní.

⁴⁷ Soyíné Goríxoyá wáá rókíamoagéawamí segé aríowa þíkíarigéáyo xwáíþáyo aninjé míní m+á imíxarigéoyínéxíni.

⁴⁸ Soyíné e nerínjéþimí dání ámáyo áwanjé réninjé urarínjé, ‘Negé aríowa Goríxoyá wáá rókíamoagéawamí níþíkíaróná apání yagéá enjagí nání wigé xwáíþáyo m+á imíxarínjwíní. Éninjé urarínjagí nání Goríxo xeaninjé seaikárínífríní.

⁴⁹ Ayínání Goríxo dñnjé nerñwíperí soyíné nání xíxeni re ríniginjéni, ‘Nioní wáá rókíamoarigéá wamí tñní xwíyíá wáá urímeareigéá wamí tñní urowáraná ayé wíyo þíþkímí ero wíyo m+á xíðowárapíro epírífríní.

⁵⁰ Wáá rókíamoagéá níyoni nioní anjána imíxírí xwáá imíxírí enjína e enjé dání níþíkía býagí nání áamá agwí ñweagéáyíné nioní enjé seameámífríní.

⁵¹ Aiboríomí xámi xíráo Keno þíkínje dání níþíkía níþífasáná yoparí nioníyá wáá rókíamoagéá Sekaraiomí þíkígíawíxíní. Omí nioní nání íkwíanjé ríðiyowá yaníro íkwíkwíarímí yarigéá m+áná enáná gí anjé awawá ‘Ñwífríní.’ rínínje m+áná enáná áwínímí e þíkígíoríní. Omí þíkígíe nání oxé apíxé agwí ñweagéá tíyíné nioní enjé seameámífríní.’ Goríxo e rínjéfríní.” uríniginjéni.

⁵² Ñwí ikaxé eánínjépi mewegéáwa ámáyo Goríxo “Oéþoyí.” wimónarínjépi mímíwíakí wiarínjagí nání xíxewísí ikaxé re uríniginjéni, “Ñwí ikaxé eánínjépi mewegéoyíné aweyí! Soyíné amípi Goríxo ‘Ámáyo owíwapiyíþoyí.’ wimónarínjépi m+wiwapiyípa yarínjagí nání sfá wíyi soyíné majíá seaórinífríní. Soyíné kí anjé níjéá nání m+ínínjéwá nání íá níxíríríro aí sewanínjeyíné wí níkwíro m+þáwípa ero áamá níþáwíaríní éfáyo soyíné þírí mákímí wíro yarigéáfríní.” e nurífasáná

⁵³ anjé e þfíní níwíárimí nurí emearíne re egíawíxíní. Ñwí ikaxé eánínjépi mewegéáwa tñní Parisiowa tñní wigé xwioxéyo dání ríá ápiáwíninjé níwerí omí símfé tñní uríro amípi obaxé wí nání yarínjé wíayíro neróná

⁵⁴ “O xwíyíá sípi ñwí ikaxé eánínjé xíxeni mimónínjé þí ráná xwíríxé oumeaneyí.” níriníro aríá wíaxídígíawíxíní.

12

“Nanjé ero sípi ero mepaní.” urínjé nániríní.

¹ Ámá oxí apíxí obaxí ayá wí epíroyí nīyáriróná xokírípfí inaríná Jisaso xegí wíepísaríṅowa Parisiowa seáyí e nimóniro sípí yayiro naní yayiro yarígíápa awa ení e epíríxínírí awami xámi re uríṅnigíní, “Soyíné bisfkerfá yisí (Bisfkerfá síní sṅíṅ enjáná yisí onímiápi t́fá aiwí nímíní ikwianwí eapínáraríṅíríní.) Soyíné bisfkerfá yisí Parisiowayá nání wáyí nero emépoi. Wigí naní ero sípí ero yarígíápi nání seararíṅníní.” nurírí

² awa sípí ero naní ero mepa oépoiṅnírí re uríṅnigíní, “Amípi agwí ínīmí imóníṅíyí ŕwéná sṅjání imónínfáríní. Amípi ínīmí nimónírí yokwarímí iníṅíyí ŕwéná ámá ńníní nǐj́fá imónípírífáríní.

³ Pí pí xwíyífá áríwíyímí yumfí ikaxí rínfáyí ení ámá ńníní ikwáwíyíná arfá wípírífáríní. Pí pí xwíyífá aní náyo ínīmí dání ikeagígwí rínfáyí ŕwéná aní seáyíyo nṅweámáná áwaní rowiáropírífáríní.” uríṅnigíní.

Wáyí wipaxo náníríní.

⁴ O re uríṅnigíní, “Gí níkumíxínírí emearígíoyíné, nioní re seararíṅníní, ‘Segí waráyíní seapíkiarígíáwa nání wáyí mepaní. Dṅí ení seaxe kwapaxí meṅagí nání ayí nání wáyí mepaní.’ seararíṅníní.

⁵ Ámá wáyí wipaxo nání nioní áwaní osearímíní. Ayí Goríxoríní. O ámáyo nṅpíkímáná xewaníṅo dṅí ení niseaxe kwapírí ŕfá aníṅí wearíṅíyo seaikearípaxí enagí nání wáyí omíní wíríxíní. Oyi, o nání aga wáyí wíríxíní.” uríṅnigíní.

⁶ Ámá ayí dṅí “Goríxo ámaéne nání aníṅpaxí dṅí moaríṅíríní.” oyaiwípoiṅnírí re uríṅnigíní, “Ámá makerfáyo nání nurí iní sírkwá wé wú núní b́f nerf́ná nṅgwí ŕfá nṅíṅpia biaú t́níní b́f yarígífáríní. Iní apia aga onímiápia nání aiwí Goríxo wí dṅí peá nímorí arfá ikeamoaríṅfmaní.

⁷ Seyíné nání ení Goríxo wí arfá ikeamoaríṅfmaní. Segí mṅíṅyo d́fá aí ararí weṅíyí nání o nṅfáríní. Goríxoyá sṅwíṅyo dání seyíné iní onímiápia t́níní xixení mímóníṅagfá nání wáyí b́f mepaní.” nurírí

⁸ re uríṅnigíní, “Nioní re seararíṅníní, ‘Ámá go go ámáyá sṅwíṅyo dání ananí ‘Jisasomí x́daríṅáoníríní.’ uraríṅo nání ámá imóníṅáoní nṅweapíríná o nání ení Goríxoyá aníṅnájyá sṅwíṅyo dání ‘Gí ámaóríní.’ rímfáríní.

⁹ E nerí aiwí go go ámá nání wáyí nerí sṅwíṅyo dání “Jisasomí mux́daríṅáoníríní.” uraríṅo nání nioní ení Goríxoyá aníṅnájyá sṅwíṅyo dání “Gí ámaómaní.” rímfáríní.’ seararíṅníní.” nurírí

¹⁰ re uríṅnigíní, “Ámá go go ámá imóníṅáoní yaríṅápi nání xwíyífá sípí nínímearírí aiwí ananí Goríxo yokwarímí wiipaxíríní. E nerí aiwí go go Goríxoyá kwíyí yaríṅpí nání ‘Ení eáníṅ Setenoyá t́níní yaríní.’ nírírí ríperírí numearírínáyí, Goríxo ananí yokwarímí wiipaxí meníní.” nurírí

¹¹⁻¹² re uríṅnigíní, “Ámá wí f́fá niseaxero rotú aníyoraní, gapímanowa t́ṅí eraní, áminá neamenweagfáwa t́ṅí eraní, nṅmeámí niseaurónáyí, ‘Aríge xwíyífá wákwinanf́wíní?’ mīyaiwípa nero ayá síwí mṅsearopa éf́ríxíní. Ayí rípi náníríní. Sa axíná Goríxoyá kwíyíṅí xwíyífá soyíné urípírípi seaiwápiyíní enagí nání wáyí mepa éf́ríxíní.” uríṅnigíní.

Ewayí ikaxí amípi mímúroníṅí wo náníríní.

¹³ Ámá e epíroyí egfáyí wó Jisasomí re uríṅnigíní, “Nearéwapíyaríṅoxíní, amípi ápo nṅperf́ná nítímí péfpi ǵ róro xegfpi ikwínaroaríṅagí nání ‘Díxí rígwáó t́ṅníní píráníṅí yaní menípiyí.’ ureí.” urf́gí aí

¹⁴ o re uríṅnigíní, “Ámáoxíní, ámáyo xwíríxí méwíníṅínírí go nírípeáf́ríní? Go awagwíyá amípi yaní oeameínírí nírípeáagí nání nṅraríṅníní?” omí e nurímáná

¹⁵ ámá nṅyoní re uríṅnigíní, “Segí iyf́fá f́fá amípi dṅí nṅyímíṅí imóníṅpí seaiapíṅpaxí meníní. Xwé ayá wí t́ṅoxí aiwí wí dṅí nṅyímíṅí imóníṅpí siapíṅpaxí meníní. Ayínání amípi naní sṅwíṅí wí nṅwíníríná ‘Nioní meapaxíríní.’ yaiwiarígíápi nṅpíní ení nání wáyí oseainíní. Seyíné iyf́fá f́fá amípi náníní dṅí ikwíropíríxínírí seararíṅníní.” nurírí

¹⁶ ewayí xwíyífá rípi uríṅnigíní, “Ámá amípi mímúroníṅí woyá omíṅíyo wítí aiwá xwé pírípírí iníṅagí nṅwínírí

¹⁷ dṅí neyírorí re yaiwíṅnigíní, ‘Arí emíníréní? Aiwá pírípírí iníṅí t́f t́mí nání ǵf aní apání meníní.’ nṅyaiwirí

¹⁸ re ríníṅnigíní, ‘Re oemíní. Aní aiwá nání míríníṅíyí emí pṅpínámí nṅyárimáná ámi aga xwé wíwí wíwá nímíra numáná ǵ wítí aiwá ńníní t́níní amípi nioníyá t́níní aní iwiwámí níta úmíṅníní.

¹⁹ E niyárimáná niüwanijoni re ríimigini, “Gí amipí níní ríxa déroni. Aiwá xwiogwí fá ropaxí nání míwenini. Ananí kikiáá ñweari aiwá nírí iniigí nírí nerí yayí éimigini.” ríimigini. rínfagi aí

²⁰ Gorixo omí re uriniginini, ‘Majímajíá ikárinarini roxini, sáa riyimini joxí ríxa níperfini. Nipéaná díxí amipí pírániñí tñjpi go meanfárinini?’ uriniginini.” Ayo e nuriri

²¹ re uriniginini, “Ewayí xwiýáá api ámá Gorixo nání dñj mímopa nero ‘Amipí xewanijoni nígí winí winí nimeayiri otimini.’ yaiwiarigíáyí nánirini. Ámá e yarigíáyí amipí wí mímúroniñagí aiwí Gorixoyá síñwíyo dání uyípeayí imónarigíáyíriní.” uriniginini.

Aiwá tñni aikí tñni nání ududí winarini nání uréwapiyini nánirini.

²² O xegí wiepísariniñyo re uriniginini, “Ámá e yarigíáyí amipí wí mímúronagí aiwí Gorixoyá síñwíyo dání uyípeayí imónarigíáyí enagí nání re searariniñi, ‘Aríge pírániñí ñweariréwini?’ nírro aiwá nípirí nání ududí mepa ero waráyo aikí yinipírí nání ududí mepa ero éfrixini.’ searariniñi.

²³ Ayí rípi nánirini. Segí wára jíayí aikíyo múronini. Dñj jíayí ení aiwáyo múronini.

²⁴ Soyíné ámi iní áwí nání dñj moríini. Iní awa aiwá omiñí nero mianarigíámani. Wigí aiwá nímimí nuro añyo típíráyí ení añj wí mímírinini. E nerí aí Gorixoní mñni wiariniñi. Soyíné dñj re riyaiwiarini, ‘Iníyo mímúroniñagwí nání Gorixo none nání ení aiwá neaimxíyipaxomani.’ riyaiwiarini? Oweoi, dñj e wí mímopa époyí.

²⁵ Ámá ‘Sepiá ámi bí oimónimini.’ niyaiwirí ududí éo sepiá ámi bí imónariniñi? Oweoi!

²⁶ Soyíné ení api aí wí mepaxí nerínáyí aikí tñni aiwá tñni nání pí nání ududí yarini?

²⁷ Soyíné adowayí nání dñj moríini. Niypiríná xegí iyáá óf earí aikí yiri yariniñi. E nerí aiwí eniná negí míxí ináyí Soromono okiyáá ninírí meárininiñero nerínáyí adowayí yapí awiaxí e imónagímani.

²⁸ Gorixo adowayí tñni aráyo —Ará agwí eníyo ananí niyoaro sáa wiyimí ríá ikeaaripíríáyíriní.” uriniginini. Awa “Gorixo ará nání ayá síwí muroarinini.” oyaiwipoyinírí e nurírí re uriniginini, “Gorixo adowayí tñni aráyo okiyááñiniñí yariniñagí nání soyíné ení añjipaxí aikí e seayiriniñi.

²⁹ Ayinání soyíné iniigí tñni aiwá tñni nání ‘Pí naniréwini?’ nírro ududí néra mupa éfrixini.

³⁰ Gorixomí míxídiya yarigíáyí api nání aniniñí miní nero meaanro yarigíáriní. E nerí aí segí ápo Gorixo soyíné api nípiní aiwáraní, aikíraní seainariniñagí nání níjírini.

³¹ Api meaanro nání mepa ero Gorixo xó xegí xwiogíyo míméamí nerí seamenjeané páwipírí nání amipí xó wimónariniñipi ero nerínáyí, Gorixo ananí api nípiní níseainíriní.” uriniginini.

“E e nerínáyí, amipí nanj wí añnamí awiniñí eaárariniñi.” uriniñí nánirini.

³² Awa xwíá tíyo níñwearíná wigí amipí xwé menagí nání wáyí epírixinírí re uriniginini, “Seyíné sipísipi miaúrírí iniigíáyí yapí imónigíáyíné, segí ápo Gorixo xwiogíyo míméamí nerí seamenjeané páwírixinírí wimónariniñagí nání wáyí mepa éfrixini.

³³ Segí iyáá fá amipí nígwí nání bí nero nígwí meááyí ámá uyípeayí imónigíáyo arirá wianiro nání mñni wíríxiní. E nerínáyí, amipí añnamí ayá rímíxarigíápininiñí tariniñi. Añnamí amipí wí anipá imónariniñi. Íwí yarigíáyí wí páwipaxí mímónini. Ípikwíyí ení wí amipí xwíríá ikíxepaxí mímónini. Ayínání xwíá tíyo amipí winí winí nimeayiri mñtiya nerí ámáyo ayá nurímíxírí arirá níwirínáyí, añnamí aniniñí weníe awiniñí eaárariniñi.

³⁴ Segí amipí nanj ayá rímíxarigíápi xwíá tíyo wenánáyí, ayí xwíá tíyo nání dñj mopíríriní. Añnamí wenánáyí, Gorixo tñj e nání mopíríriní.” uriniginini.

Ewayí ikaxí omiñí wiirigíá nanjyí nánirini.

³⁵⁻³⁶ O gí wiepísariniñáyí wé níroniro ñweárixinírí ewayí xwiýáá re uriniginini, “Ámá xínáiwániñí nimóniro omiñí wiirigíáwa wigí boso nání ‘Aiwá apíxí meánini nání imíxarigíápi gíná píni níwiárimí bíniñeniñi?’ niyaiwiro rapírapi íriníyo kíkíyiniñí níkíroro nípmoanro arerixí níyiniñi uyíwí nímixároro o níremori wá e dání wakwí óráná apaxí mé ówaní íkwianeyinro xwayí nanírí ñweaarigíápa seyíné ení e éfrixini.

³⁷ Boso níremori omiñí wiirigíáwa sá mñwé wé níroniro ñweañagí níwínírináyí, awa yayí winipaxíriní. ‘Boso omiñí wiirigíáwa wé níroniro ñweañagí níwínírí xewaniniñi rapírapi níkírori arerixí níyiniñi ‘Aiwá narigíe éf ñweápoyí.’ nurírí aiwá mñni níwia uníjoí.’ searariniñi.

38 O áriwewéyoraní, isfáyoraní, nírémoni xegí omíñf wíiarígíáwa síní wé níróniro ñweañagí nìwínírfnáyí, awa yayí wínípxáfríní.” uríñínigíní.

39 Ewayí xwíyíá ámí bí nurírí re uríñínigíní, “Rípí ení nání dñf mópoyí. Aní iwámí xiáwo íwí meaní bíno nání ‘Sfá ríyímí bínñojí.’ níyáiwírí síñwíríyí, awí níñwearí íwí meano opáwínírí síñwí míwínípa emínírí enífríní.” nurírí

40 re uríñínigíní, “Seyíné ení wé níróniro ñwearífríní. Sfá ámá imóníñáoní nání ‘O níweapínímeníñojí.’ yáiwífáyímí níweapímífríní.” uríñínigíní.

Ewayí ikaxí bosíwo náníríní.

41 Pítao re uríñínigíní, “Ámínáoxíní, ewayí xwíyíá apí raríñífpí nearéwapíyaríñononí nání ríraríñíní? Ámá níyoní ení nání ríraríñíní?” uríagí

42 Jísaso ámí ewayí ikaxí urímínírí nání yaríñf re wíñínigíní, “Omíñf wíiaríñf wo xegí bosoyá xwíyíá ará níwírí dñf neñwíperí nerfnáyí aríge imóníní? O re imóníní. O omíñf rípí nání bosíwo oimónírí xegí bosó rípeañoríní. O xegí bosoyá omíñf wíiarígíáyo umeírí aiwá yaní umeírí yaríñoríní.

43 Boso amí dání níbirí xegí bosíwo xámí yagípa síní axípi píráníñf yaríñagí níwínírfná bosíwo yayí wínípxáfríní.

44 Nepa seararíñíní. O píráníñf yaríñagí níwínírfná xegí omíñf nñn ení onímeínírí rípeañífríní.

45 E nerí aiwí bosíwí axo ‘Gí bosó yapapíní bínímeníñojí.’ níyáiwírí omíñf wíiarígíáwamí tñn omíñf wíiarígíáwamí tñn íwaní nímeperí aiwá níri iníígf níri nemáná papíki nerfnáyí

46 ‘Bosó níbínímeníñojí.’ níyáiwírí yaríñfíyímí sfá xío bíníyímí majíá nímónírí yaríñfíyímí bosó ríxa nírémonapírí re enfáfríní. Bosíwomí mññf níwákwírí ámá arfki yaríñfíyí tñn wárinífríní.

47 Bosíwí go go xegí bosó wimónaríñfpi nání níjía nímónírí aiwí píráníñf mímixípa nerí wé níróniro mññweapa nerfnáyí bosó níbirífná íwaní rípi rípi eámeámí eaayínífríní.

48 E nerí aiwí bosíwí go go xegí bosó wimónaríñfpi nání níjía mímónípa nerí sípi o íwaní eapaxí bí nímixírfnáyí, bosó níbirífná íwaní onímíápí weaanífríní. Ámá nñn amípi xwé wí wífáyí ríwéná ayí ení xwé urápiífríní. Goríxo ení ámá gomí xegí omíñf wíiní uríñfíyí nání ríwéná yaríñf re wínífríní, ‘Omíñf níoní síapíñfíyí xíxení enífrání?’ urínífríní.” Jísaso xegí wíepísaríñfíyí xío mññweañáná úrapí néra upíríxínírí dñf mófríxínírí ewayí xwíyíá apí uríñínigíní.

“Ámá xepíxepá rónífríá nání bíñáoníríní.” uríñf náníríní.

49 O re ríñínigíní, “Níoní ámá xwíá tño ñweagíáyo xeaníñf Goríxoyá rífáníñf wíkeáarímíá nání bíñáoníríní. ‘Xeaníñf apí ápiáwíníñf ríxa wémínírí nerí síñwíríyí, ayí nanífríní.’ nímónaríní.

50 E nerí aiwí xeaníñf ámá iníígf waxí márómíníríníñf yaríñfpi níoní nímeanfáfríní. Síní mñnímeapa enagí nání dñf ríá níxearíní.” Jísaso xfómí píkipíríá enagí nání e nurírí

51 re uríñínigíní, “Níoní nání ‘O ámá níyoní píyíá wírímífríní bíñoríní.’ ríniáiwíaríñojí? Oweoí! Ámá níoní dñf nínikwírooro yaríñfíyí tñn uyíñí yaríñfíyí tñn xepíxepá rónífríxínírí bíñáoníríní.

52 Ríná dání ná ríwíyo ení aní ná wíwámí dání ámá wé wú axíyí imóníñagí aiwí xwíyíá níoníyápmí dání xepíxepá níróniro mídání wáú imóníñáná mídání wáú wo imónífríní.

53 Xano tñn xewaxo tñn xepíxepá rónírí xínáí tñn xemíáí tñn xepíxepá rónírí xífáí tñn xewaxomí xiepí tñn xepíxepá rónírí néra upírífríní.” uríñínigíní.

Símmajíóníñf imóníñfpi nání uríñf náníríní.

54 O ámá oxí apíxí e epíroyí egíáyo re uríñínigíní, “Seyíné sogwí wearíñmí dání agwí yararíñagí níwínírfná ‘Ríxa iníá yaparíní.’ rarígfápa nepa eaarífríní.

55 Imíñf damí dání ení baríñagí níwínírfná ‘Agwí ríná ríá sínínñojí.’ rarígfápa nepa ríá sínaríñfíní.

56 Naní ríro sípi ríro yaríñfíyíné, agwí tírí imíñf erí yaríñagí níwínírfná ananí ‘E imóníñojí.’ xíxení rarígfá aiwí amípi níoní símmajíóníñf imíxaríñapí síñwí nñnaníro ‘Ayí Goríxo rípi nání síwá ríá neaiaríní?’ míyáiwíarígfáyífríní.

Ewayí ikaxí ámá xwíyíá rímearíno náníríní.

57 “Sewaníñoyíné amípi sípi imóníñfíyí nanífríní eyeyírómí erfíní.” nurírí

58 ewayí xwíyíá rípi uríñínigíní, “Ámá wo omí xwíyíá omearímínírí joxí tñn xwíríxí yanírí síríméááná síní óf e nurífná o tñn xwíyíá nímixínírí omí píráníñf píyíá wírífríní. E míwípa nerfnáyí, o xwíríxí mearíño tññf e nání fíá níxéémí nurí xwíríxí

nirimeísaná enáná xwirixí meariño joxí íá nrixiriri porisí womi mñi wiáná o gwí aníyo riñwiráriníjoí.

⁹ Joxí nigwí yoparípi niroarí niroayíronirínáyí, gwí aníyo dání nipeyearíñi. ‘E mepa nerínáyí, aníj e ñwearfáriní.’ seararíñi.” Jisaso ayí “Xwirixí meariño Gorixorfaní?” yaiwiro sfá o ámá nñyoní mí ómómixímí eníáyí sñi mimóníñáná “Nene dñj nñyalkirorane omi dñj owíkwíroaneyí.” yaiwiro oépoyníri ewayí xwíyá e uríñinigíni.

13

“Nisaníro mepa nerónáyí, nikeamónipíráriní.” uríñj nániríni.

¹ Jisaso ámá e epíroyí egíáyo sñi uréwapíyaríná ámá wí nñwiápñimearo áwaní re urígíawixíni, “Émáyí gapímaní Pairato porisí wamí urowáráná awa aní Goríxo nání rídiyowá yarígíwámí nuro ámá Gariri píropenísíyo dñj wí rídiyowá yaríná pípíkímí egíawixíni.” uríagíá

² o re uríñinigíni. “Seyíné ‘Gariri dñj ayí ríkikíríto néra nuróná ámá nñyoní múróngíá enagí nání e píkgíawixíni.’ ríyaiwiaríño?”

³ Oweoi, seyíné íwí yarígíáyí ríwíwímíni nñmamoro mñsanípa nerínáyí, seyíné ení axípi éniñj aníñpíráriní.’ seararíñi.

⁴ Ámá 18 ayí aní rípiñwíá wiwá ipí xegí yoí Siroamíyí ríniñwá tñj e nípíneamioari ámá apimí píkiníyí nání seyíné re ríyaiwiaríño, ‘Ámá ayí ríkikíríto néra nuro ámá Jerusalemí ñweargíá wíniyí nñyoní seáyí e múróngíá enagí nání aní iwá nípíerorí píkiñinigíni.’ ríyaiwiaríño?

⁵ Oweoi, seyíné íwí yarígíáyí ríwíwímíni nñmamoro mñsanípa nerínáyí, seyíné ení axípi éniñj aníñpíráriní.” Ámá e epíroyí egíáyo “Xixeni e neaímeanfáriní.” oyaiwípoyníri e uríñinigíni.

Ewayí ikaxí íkíá píkiná nániríni.

⁶ E nuríriná ewayí xwíyá rípi uríñinigíni, “Ámá wo xegí wainí uraxí omíñíyo íkíá píki íwí nurárimáná ríwéná sogwí dñmíniñi nñbayiri aí pía megíñayíñinigíni.

⁷ Pía nñmegíñayiri nání xegí omíñj ayí wíiaríño mi re uríñinigíni, ‘Íkíá rína xwiogwí wáú womí nloní sogwí nání nñbiri pía megíñayíárini. Ná mñwearíñina íkwapiñj meaaríni. Emí rómoárei.’ uráná

⁸ o re uríñinigíni, ‘Ámíñáoxíni, ámi xwiogwí ro xe opwení. Ná wení nání pípiñíyo ará nñyárimáná xwíá píyí wiarómíni.

⁹ Xwiogwí wíomí ná weagí nñwíñirínáyí, ayí naníriní. Ná mñweñagí nñwíñiríná nñrorí emí móirixíni.’ uríñinigíni.” Jisaso ámá ayí “Nene íkíá píki aníñj imóníñagwí nání rífa neararíni?” oyaiwípoyníri ewayí ikaxí e uríñinigíni.

Aníñj ríkwíñíñimí naní imíxíñj nániríni.

¹⁰ Jisaso sabaríá wíyimi rotú aníyo nññweámáná ámáyo uréwapíyaríná re eníñinigíni.

¹¹ Apíxí wí —Í ímíto dñj xixéeroaríñagí nání aníñj símíxí nerí nñrkwíñirí emearíná xwiogwí wé wúkaú síkwí wú enáná ámi wíúmí dñj wáú wo múroníriní. Éf ropaxí wiaríñimantí.

¹² Í e ñweañagí Jisaso nñwíñiríná “Eñni.” nuríri re uríñinigíni, “Ineyí, símíxí siaríñípi ríxa pñi ríwíaríño.” nuríri

¹³ wé seáyí e íkwíaráná re eníñinigíni. Í éf píraníñj nñrorí Goríxomí yayí seáyí e umeníñinigíni.

¹⁴ E éaná rotú aní menñweañ Jisaso Sabarfáyo apíximí naní wímíxíagí nání wíkwí dñj nñwíaiwirí ámá e epíroyí egíáyo re uríñinigíni, “Sfá wé wíúmí dñj wíyí omíñj nání imóníni. Sfá ayo Jisaso naní seaimíxíñí nání bñríní. Sabarfáyo mñbípa eríñni.” uríagí aiwí

¹⁵ omí Jisaso mñxí nuríri re uríñinigíni, “Naní eri sípi eri yarígíoyíné, Sabarfáyo aí buríamákaú tñni dogí tñni wígwí aníyo nípáwiri níkwéamí inígwí oníñirí inígwí tñj e nání nñméra mupa yarígíáraní?” Ayí Sabarfáyo wígwí buríamákaú nání dñj nñmoro aí ámá nání dñj mñmoaríñagí nání e nuríri re uríñinigíni,

¹⁶ “Apíxí rí Ebñrífamoyá íwíaríawéyí wiríni. Seteno símíxí apí nñwirí gwíñíñj jaríñíñáná xwiogwí 18 múroníriní. ‘Ímí Sabarfáyo gwíñíñj nñwíkwéarí naní nñwímíxíriná nñpíkwíni mñyaríñni.’ ríñiaiwíaríño?” uraríná

¹⁷ omí wíkwí dñj wíaiwífáwa ayá winíñinigíni. Ayá winaríná ámá oxí apíxí e epíroyí egíáyí amípi ayá ríwamónípaxí Jisaso yaríñípi nání yayí seáyí dñi néra ugíawixíni.

Ewayf ikaxf masité siyf nánirini.

18 O áma obaxf dñj mîwîkwîropa yarînjagfa nîwînîri re ragîrîni, "Nionî ewayf xwîyfa bî pîpî nîrîri Gorîxo xwioxîyo mîmeámî nerî seamejweanfâpî 'Rîpîniñjî imónîni.' rîmîni?" nurîri

19 re urîjîniñîni, "Apî masité siyfîniñjî —Masité aiwá xegî siyf aga onîmiárîni. Apî masité siyfîniñjî imónîni. Ámá wo masité siyf nîmeari xegî omîñjîyo moáráná nerâpîri íkfa nimónîri peyíáná ñjî nîbîri ápaxîyo yéwî tîjîniñîni." urîjîniñîni. Ámá "Agwî Jisasomî ámá obaxf dñjî mîwîkwîropa yarînjagfa aiwî idáná obaxf dñjî wîkwîropîrîfârîni." oyaiwîpoyîniñî Jisaso e uragîrîni.

Ewayf ikaxf yisf nánirini.

20 Ewayf xwîyfa axfîpî ámî bî re urîjîniñîni, "Arîge nîrîri Gorîxo xwioxîyo mîmeámî nerî seamejweanfâpî 'Rîpîniñjî imónîni.' rîmîni?" nurîri

21 re urîjîniñîni, "Apî yisfîniñjî —Yisf bisfkerfá sîni sîñjî enjáná bî onîmiâpî ñîmî táná yarîñjîpa nîpîni íkwianjwî eapînarîñjîrîni. Gorîxo xwioxîyo mîmeámî nerî seamejweanfâpî yisfîniñjî imónîni. Apîxî wî bisfkerfá sîni sîñjî ñîramîxî xwé wámi sîxî ñînjáná yisf bî nîmeari ñîmî táná nîmîni íkwianjwî eapînarîñjîniñîni." uragîrîni.

Ewayf ikaxf óf onigfîkwî nánirini.

22 O Jerusaremî nánî nurfîná anj apî apimî nuréwapîya warfîná

23 ámá wo re urîjîniñîni, "Ámînáoxîni, sfá Gorîxo ámá nîyonî mí omómîximî enfáyimî o ámá womîni womîni nenenî yeáyf neayimîxemeanfârani?" urfagî o ámá ayo re urîjîniñîni,

24 "Gorîxomî dñjî nîwîkwîrorî xfdarîgîfâpî óf onigfîkwîniñjî ñîniñî. Óf ayimî páwipîrî nánî anîñjî minî éfîrîxiñî. Ámá obaxf ananî opáwianeyîniñî nerfîná yopa megîniñîpîrîfârîni." nurîri

25 ewayf ikaxf re urîjîniñîni, "Anj xiáwo nîwiâpîniñîmearî anj ówanj yáráná seyfîné nîbîro wáf bîfârîwámîni nîrómáná wakwî nórîri 'Ámînáoxîni, anj ówanj neafkwîenapei.' uráná re searîniñîni, 'Nionî majfârîni. Anj gîmî dånjîfînéxiñî?' searáná

26 re uranîri éfáyf 'Joxî negf anj wáfîyo nîremorî nene tîni nawîni aiwá tîni ñîniñjî tîni nîniñîre nearéwapîyîñînerîni.' uranîri éfáyf

27 anj xiáwo re searîniñîni, 'Anj gîmî dånjîfînéxiñî? Nionî majfârîni.' searîniñîni. 'fwî yarîgîfáyîné nionî pîni nîniñîwîarîmî éf úpoyî.' searîniñîni." nurîri Gorîxo anj xiáwónîñjî imónîniñjî nánî e nurîri

28 re urîjîniñîni, "Seyfîné re wîniñîpîrîfârîni. Segf seáwowa Ebîrfamo tîni Aisako tîni Jekopo tîni awa Gorîxoyá xwîyfa wáf rókiamoaagfáwá tîni xfóyá xwioxîyo nîpáwîro ñjewanagfa nîwîniro Gorîxo 'Segfîpî bîfânîrîwámîni ñjeweápyî.' searfagî nîwîniñîroná seyfîné manj magî nîrónîro ñwî pîyî wîrîniñîpîrîfârîni.

29 Émáyf oxî apîxî sogwî weaparîñîmî dånjîfî weapîro sogwî wearîñîmî dånjîfî yapîro mîdîmîdånjîfî enî bîro nero Gorîxoyá xwioxîyo nîpáwîro aiwá narînjagfa sîñjwî wîniñîpîrîfârîni." nurîri

30 xewanîño ámî nîweapîrîfîná nánî re urîjîniñîni, "Émáyf xámî surfîmá imónîniñjîfî xámî xámî imónîniñîpîrîfârîni. Xámî xámî imónîniñjîfîné surfîmá epîrîfârîni." urîjîniñîni.

Jerusaremîyo imónîniñîpî nánî áwanj urîñjî nánirini.

31 Jisaso xwîyfa apî nurfîsáná enjáná Parisî wa re urémeagfawîxiñî, "Gapîmanf Xeroto rîpîkîni nánî wimónarînjagî nánî re pîni nîwîarîmî ui." urfagfa

32 o re urîjîniñîni, "Soyfîné nuro Xeroto, sfwî sayfîniñjî fwî yarîñomî áwanj re urémeápyî, 'Jisaso re rarîni urémeápyî, 'Nionî sfá árîni wîyo imfó dñjî xîxéroarîñjîfî mîxî umáñînowârîri sîmîxîfîfî pîránîñjî ñîmîmîximî erî nemáná omîñjî (Omîñjî ayî xewanîño ámá nîyonî nánî upeinfa nánîrîni.) Omîñjî Gorîxo o éwîniñîniñîrî nîrowarénapîñjîpî yârîmîfârîni.' rarîni.' urémeápyî." nurawârîri

33 ámá e epîroyf egfáyo xewanîño nánî re urîniñîniñîni, "Nionî Xeroto nánî wáf mîniñînarînjagî aiwî nionî rîxa úmîniñîni. Nionî sfá árîni wîyo nurî Jerusaremî rémómîfârîni. Seyfîné 'Wáf rókiamoaarîgîfá womî amî amî nîpîkîrîfîná ayî nanjîmanî. Jerusaremî nîpîkîrîfînáyf ayî ananîrîni.' yaiwîarînjagfa nánî warîñîni." nurîri

34 re urîjîniñîni, "Jerusaremî ñjeweáyîné, wáf rókiamoaarîgîfáwamî pîkiro ámá Gorîxo seyfîné nánî searowáfáyo sîñá tîni nearo pîkiro yarîgîfáyîné, karfkarf xegf miá negîrî xwioxîyo mîmeámî yarîñjîpa nionî ñîniñî axfîpî e seaiayimîniñîri éagî aí seyfîné mîseaimónarîniñîni.

³⁵ Arfá épyoi. Anj Gorixo yeáy niseayimixemearfná seyfné njeaniri egfe rixa anipá imónigoí. Nioni sijnwí mnanipá néra nuro rixa ‘Ámináo urowaráná weapínfo oyá dñj tñi yayí winipaxoríní.’ níríroná ámi sijnwí naniprífáriní.” uríjniginí.

14

Sikwí mínekwidonjomi nanj imixijní nánirini.

¹ Sabarfá wiyimí Parisiowa wigí áminá wo Jisasomí “Yawawi nurai nioniyá anjyo aiwá onaiyi.” uríagí Jisaso nípawiri njeanáná awa omí sijnwí winaxídnáná

² ámá wo —O xegí síkwí anijní mínekwidóarínjoríní. O Jisasoýá símímanj tñjímíní njeanagí Jisaso e ntwínirí

³ njwí ikaxí eánijnjpi mewegfáwami tñni Parisiowami tñni xwiyfá bí nurífná yarínj re winijniginí, “Sabarfáyo soyfné ámá símíxí egfáyí nanj nimíxírnáyí, ‘Ayí ananiríní.’ riyaiwiarínjoi? ‘Nwáfáxíní.’ riyaiwiarínjoi?” uríagí aí

⁴ awa píné marí wimónijnagfa Jisaso síkwí mínekwidonjomi wé seáyí e n-wikwiárirí fá nixírírí nanj n-wimíxírí xegí anj e nání nurowárimáná

⁵ awami re urijniginí, “Soyfné woxí díxí íworani, burímákaurani, Sabarfá ayo aiwi mínijnwí iníjgí ríwonjyo píeróaná apaxí mé mímíxeaarínjraní?” uríagí

⁶ Goríxoyá njwí ikaxí eánijnjpmí Sabarfáyo ámayó arírá n-wírífná nání rfwamíjní meánijnagí nání awa xwiyfá bí murípaxí wimónijniginí.

“Símí símí e njeaniro mimónipa éfirixini.” urijní nánirini.

⁷ Jisaso awa tñni aiwá nínirí nijnwearfná ámá aiwá nání urepearfáyí xámí símí símí e onjeaaneyínirí n-wiapiro wenijní éagfa Jisaso sijnwí e n-wínirí rixa nfní n-wiapiro aiwá narfná o ewayí xwiyfá rípi urijniginí,

⁸ “Woxí woxí apíxí meáníní nání aiwá imíxíápí nání rírepearáná joxí nurí símí símí imónijnje mñjweapa éfirixini. Ámá urepearfá wo joxí seáyí e rímúronj ení n-bírífnáyí,

⁹ ámá aiwá apí nání earepearfo joxí njeanje n-bírí re rínijnjoi, ‘Joxí njeanj re o njeanijnjoi.’ rírná joxí ayá néra nurí iwiyfá jfami njwearfáriní. ‘Iwiyfá jfami njweaí.’ rírírxínirí símí símí imónijnje mñjweapa éfirixini.

¹⁰ Rírepearáná joxí nurí iwiyfá jje njwearfíni. Rírepearfo joxí iwími njeanagí niranirí re ríríniginí, ‘Gí n-íkumíxínirí emearígwíloxíní, joxí nurí áwíní dae njweaí.’ rírná ámá oxí apíxí awí xeaniro joxí tñni aiwá naríjgíáyí sijnwíyo dání joxí ámináoófníjní imónirífní.” Ewayí wéyí fá apí nurí

¹¹ re urijniginí, “Ámá go go xewaníjjo weyí menfo rfwéná Goríxo wimíxáná ayá nerí xwírfá nimóga unfáriní. Go go weyí míméní wauní ikárinífo omí Goríxo weyí uménfáriní.” urijniginí.

“Aiwá nání nurepearífná re éfirixini.” urijní nánirini.

¹²⁻¹⁴ Ámí xwiyfá rípi aiwá apí nání urepearfomí re urijniginí, “Ámá nání aiwá riyamí nerfnáyí díxí n-íkumíxínirí emearíjgíáfrání, ríríxímeáowaraní, díxí ámá axí joxíyáfrání, ámá anj axí e dánj amípi mímúroníjgíáfrání, ayí rfwéná joxí ení aiwá nání rírepearáná ayíyá ení joxíyá níjgíápa axípi nímíginirí ayo murepearípa éfirixini. Aiwá riyamí nerfná ámá uyípeayíyo tñni ámá wará mínijnjyo tñni síkwí lkí egfáyo tñni sijnwí supárijgíáyo tñni nurepearírnáyí, ámá e imóníjgíáyí joxí wí riyamí nerí siapípaxí menjagí nání rfwéná ámá wé roníjgíá wíapínimeáaná Goríxo mí omómíxímí nerfná xewaníjjo joxíyá nání siapínfá enjagí nání yayí seáyímní dání osíníni.” urijniginí.

Ewayí ikaxí aiwá apíxí meaní urepearíjní nánirini.

¹⁵ Ámá wo awa tñni nijnwearo aiwá naríjfo Jisaso e uraríjnagí arfá n-wírí n-wiápnímeari omí re urijniginí, “Ámá Goríxoyá xwioxíyo nípawiri nijnwearí aiwá nípírfá gíyí gíyí ananí oyá dñj tñni yayí winípaxíyífní.” uríagí aí

¹⁶ o ewayí ikaxí re urijniginí, “Ámá wo ámá obaxí nurepearímáná aiwá xwé riyamí nerí

¹⁷ rixa riyamí n-yárfísaná ámá xegí xínáíníjní nimónirí omíjní wíaríjomi ‘Ámá nioni urepearímenjáyo “Bípyoi. Aiwá rixa riyamí ináriní.” urímetí.’ wáf urowáfagí aí

¹⁸ ámá nfní áxenwarfníjní niga nuro ‘Aiwá apí nání baníméwíni. Baníméwíni.’ nurírná ámá xámí nurí wáf wímeáo re urijniginí, ‘Gí xwí fá bí éáoní nurí sijnwí wínmí enjagí nání aiwá nání bípaxí meníni. Xe xegí kíkí fá ouní rí sijnwí naneí.’ uráná

¹⁹ omíjní wíaríjjo nurí ámá ámí womí wáf wímeáaná o ení re urijniginí, ‘Burímákáu omíjní enífa nání wé wúkaú bí éáoní nurí waú waú maxírní n-íkumíxára nurí iwamífo emí enjagí nání aiwá nání bípaxí meníni. Xe xegí kíkí fá ouní rí sijnwí naneí.’ uráná

²⁰ o ámá ámí womí wáf wímeááná o ení re uríñínigíní, ‘Apíxí síñjé meááoní enjagí nání bípaxímaní.’ uráná

²¹ omíñjé wíaríño nuri xegí boso, aiwá ríyamí nívaríri ñweañomi áwanjé urémeááná wíkwí nónírí xegí omíñjé wíaríñomi re uríñínigíní, ‘Anjíní nuri anjé rípi rípi mí ófyo neme rí ámá uyípeayífo tñí wará miníñjéfo tñí skwí ikí egífáyo tñí síñjé supárgífáyo tñí nioníyá anjé re tñí n-wírímeaamebí.’ urowárfagí

²² o nuri xífo uríípa neme mí níríri re uríñínigíní, ‘Bosoxíní, nioní joxí níríípa néagí aiwí ikwíanjé wí síñí anípá imóníní.’ uríagí

²³ boso re uríñínigíní, ‘Aiwá rípi nání gí anjé magwí epíri nuri omíñjé óf amí amí iníñjéfo neme rí ámá omíñjé yarígfáyo míxeamebí.’ urowárfagí

²⁴ o nuri xíxeni éáná boso ámá aiwá nání awí eánígfáyo re uríñínigíní, ‘Nioní “Ámá xámí aiwá nání urepeárimenájé aiwá wí aiwí mepíríméoi.” seararíñíní.’ uríñínigíní.” Jísaso Judayí “Nene ámá xámí aiwá nání urepeáriméyíñíñjé imóníñjagwí nání rífa neararíñí.” oyaiwípoynírí ewayí xwíyífá apí uríñínigíní.

“Wíepísaríñjé oyáoní oimónímíní.” moaríñá uríñjé náníríní.

²⁵ Ámá oxí apíxí epíroyí egífáyo o tñí ófyo nuróná o níknímónírí re uríñínigíní,

²⁶ “Ámá go go nioní tífámíní níríri “Wíepísaríñjé oyáoní oimónímíní.’ n-wímónírínájé, Jísasoní dñjé síxí n-yíñjépi o xegí xanomí uyíñjépiraní, xínáímí uyíñjépiraní, xiepímí uyíñjépiraní, xegí niaiwíyo uyíñjépiraní, xexíríméayo uyíñjépiraní, seáyí e mímúropa nerínájé o gí wíepísaríñjé wo imónípaxí meníní. Go go Jísasoní nání dñjé sípi wíaríñjépi xewaníño dñjé sípi yaiwíaríñjépi seáyí e mímúropa nerínájé o gí wíepísaríñjé wo imónípaxí meníní.

²⁷ Ámá go go nioní níníxídfíríná ‘Nioní Jísasomí xídfaríñjagí nání ámá wí xeaníñjé níkarírí aiwí aníñjé xídfímífaríní.’ míyaiwípa nerínájé o gí wíepísaríñjé wo imónípaxímaní.” nurírí

²⁸ ewayí ikaxí re uríñínigíní, “Seyíné woxí anjé sepiá wíwá nímíra opeyimíníríná xámí éf níñweámáná anjé iwá mírírí nání dñjé neñwíperi ‘Nígwí ararírífaní?’ n-yaiwírí ‘Nígwí nioníyá ananí anjé wá tñí xíxeniírífaní?’ yaiwíaríñjépi.

²⁹ ‘Nígwí ararírífaní?’ nírírí meyíropa nerí ríxa síñjé níkníróo nípeyíríná nígwí anípá imóníñjagí nání anjé mírámíxwíñí n-yárimí úáná ámá anjé iwámí n-wíníríná joxí nání ríperírí n-yaiyíro

³⁰ re rípirífaríní, ‘Ámá ro anjé iwá mírímínírí éf aiwí níwání mírípaxí m-wímóníñjé nímírámíxwíñíríní unjíríní.’ rípirífaríní.” nurírí Jísaso ámá nioní níxídfarígfáyo anjé mírámíxwíñí neróníñjé nioní pñí n-níwírímí upíríxínírí e uríñínigíní.

³¹ Ewayí xwíyífá axípi ámí bí re uríñínigíní, “Míxí inájé wo xegí símíñjé wínarígfáyo ámá nñí 10,000 imóníñjé míxí inájé jíamí dñjéyo símíñjé wínarígfáyo ámá 20,000 imóníñjé nání o xámí éf níñweárimí dñjé níyáikírorí ‘Míxí níníróná ananí xopírírí wímíníréní? Enjé m-wínípa emíníréní?’ yaiwíníño.

³² Ríxa ‘Míxí inájé xopírírí níníño.’ n-yaiwírínájé wífo síñí ná jíamí ñweañáná xegí ámá wíyo re urowáriníño, ‘Nuro omí re urémeápoyí, “Negí míxí inájé re raríní urémeápoyí, “None soyíné tñí míxí xíxe seaipaxí meníní. Pí pí nearíyí n-yáníwíríní raríní.” urémeápoyí.’ urowáriníño.” Jísaso ewayí xwíyífá e nurírí

³³ “Seyíné woxí díxí iyífá fá amípi nání dñjé yáikíá mímopa nerínájé ayí gí siepísaríñjéoxí imóníméíní.” nurírí

³⁴ re uríñínigíní, “Ayínání saxí awí yaríñjé aiwí awí yaríñjépi anípá nerí aiwáníñjé imóníñjé ámí aríge éáná awí eníño? Oweoi.

³⁵ Síkwí amípi omíñjéfo aiwá xwé oenírí wíároarígfá aiwí saxí awí anípá imónáná aiwá urí eníñjé omíñjéfo wíároapaxí meníní. Aníñjé emí moarígfáriní. Ámá gíyíné arfá tífíyífné arfá ókiarí nímónípoyí.” Jísaso xegí wíepísaríñjé saxíñjé imóníñjagí nání e uríñínigíní.

15

Ewayí ikaxí sípí sípí aníá imóníño náníríní.

¹ Ámá takísí nání nígwí uráparígfá —Ayí émayí gapímanowamí wípírfá nání wígfí Judayo nígwí níwurépiyíróóná wígfí meapírífa nání ení amí bí íwí uráparígfáriní. Ayí tñí íwí yarígfá wíníyí tñí Jísasomí xwíyífá arfá wíáníro nání anjé e baríñjé

² Parísíowa tñí ñwí ikaxí eáníñjépi mewegífáwa tñí síñjé e n-wíníro mepí “Iyí tñaríño.” níríníro wígfípi re ríngífawíxíní, “Ámá o íwí yarígfáyo nímímínírí aiwá nawíní ení narígfáriní.” rínarfáná

³ Jísaso ewayí xwíyífá rípi uríñínigíní,

4 “Soyíné áamá woxi sipisipí 100 tñjoxi wo aná imónánáyí, amí eanjyo dání sipisipí 99 wíníyí e níwárimoxi nuri aná imónfo nání pfa nera núisáná ríxa wínimearífaríní.

5 Níwínimearíná nímeari yayí tñní xwanjwí níkwónimí nuri

6 anj e níremoríná díxí níkwómíxíní emearígfáyo tñní áamá anj axí e ñweagfáyo tñní rfaíwá re urímerfáriní, ‘Gí sipisipí aná imónfo ríxa pfa nerí meáaqí nání nioní tñní nawíní yayí oyaneyí.’ urífaríní.” Jisaso áamá íwí yarígfá o tñámíní barígfáyí sipisipí aná imónfo yapí imóníñagfa nání ewayí xwíyá apí nuri

7 re uríñinigíní, “Nioní re seararíñíní, ‘Áamá sipisipí nání pfa nerí nímeari nání yayí épa aññajowa áamá íwí yaríñí wo nísaníñí yaríñagí níwíníroná yayí nero aí áamá 99 “Ríxa wé róníñwaéneríní. Nene saníñí imónípaxí meníní.” yaiwínarígfáyí nání aññajowa yayí yarígfámaní.’ seararíñíní.” uríñinigíní.

Ewayí ikaxí ñígwí aná imóníño náníñíní.

8 Ámí ewayí xwíyá axípi bí rípi uríñinigíní, “Apíxí wí ñígwí wé wúkaú tñní ñígwí wo nímiáperínáyí uyíwí nímiáxároárímaná píraníñí pfa nerí anj síyí níperi wínimeaññinigíní.

9 Níwínimearíná xegí imáníñí yarígfíwami tñní anj axí e ñweagfáyo tñní rfaíwá re uríñinigíní, ‘Ñígwí níñí miápeáo ríxa meáaqí nání níñí tñní nawíní yayí oyaneyí.’ uríñinigíní.” Jisaso áamá íwí yarígfá o tñámíní barígfáyí ñígwí miápef yapí imóníñagfa nání ewayí xwíyá apí nuri

10 re uríñinigíní, “Nioní re seararíñíní, ‘Ñígwí apíxí nímiáperi pfa nerí ámí meáo náníñíñí yayí épa Goríxoyá aññajowa áamá íwí yaríñí wo nísaníñí yaríñagí níwíníñíná yayí e yarígfáriní.’ seararíñíní.” uríñinigíní.

Ewayí ikaxí níaiwí aníñíño náníñíní.

11 E nuriáná ámí ewayí xwíyá re uríñinigíní, “Áamá wo xegí níaiwí oxí waú tñño

12 —Xogwáo xanomí níwiápfínimeari re uríñinigíní, ‘Ápe, joxí nípeáná “Amípi omí wímíñíní.” yaiwíaríñípi ríxa níapeí.’ uríagí xano ‘Amípi ríwéná yanj nímerí nioní wímíñíní.’ yaiwíaríñíyí ríxa awáumí yanj númeirí míní níwímáná enjáná

13 ríxa sfá áríní óráná xogwáo o xegíní awí eámeámí nerí nímeámí anj wímí ná jíamí nání nuri anj ayo níñwearíná uyíñí nerí xegí ñígwí amípi xano wíñíyí xwíxwírfá íkíxeríñinigíní.

14 Xegí ñígwí xwíxwírfá níkíxerí ámayo níwiememáná enjáná re eníñinigíní. Áamá anj ayo dáníyí aiwá nání díwí níkeamóníro yaríná o ríxa uyípeayo imóníñí enagí nání o ení aiwá nání díwí níkeamóníñí nání

15 nuri áamá anj ayo dání womí ñígwí omíñí nání ríxíñí uríagí o omíñí Judayí níní xwírfá wíaríñípi nání re uríñinigíní, ‘Gí omíñíyo nání nuri gí odípiyo aiwá níwíí.’ uríagí

16 o nuri omíñí e neríná ríxa agwí enj mívínárfagí aiwá pfa odípi naríñípi nípaxí wímóníñagí aiwá áamá wí omí aiwá bí míní mívígfawíxíní.

17 E enjáná o ámí dání íá níxíríñí re yaiwíñinigíní, ‘Gí ápoyá omíñí wíarígfáyí níní aiwá apání nípiñí nání múróñíñagí aiwá nioní re níñwearí aiwá agwí nání nípémíñíñí ríyaríñíní?

18 Nioní níwiápfínimeámí nuri gí ápomí re urémeámíñíní, “Ápe, nioní íwí Goríxomí wíkaríñí joxí síkaríñí éanígíní.

19 Nioní nanj mímoníñagí nání síní díxí ríwaxomí imónípaxí meníní. Joxí ‘Gí omíñí níaríñíoxíñíñí imóníñíoxíñí.’ níreí.” Ápomí e urémeámíñíní. Níyaiwíri níwiápfínimeámí xano tññí e nání nuri ríxa anjwí e báná xano xegí xewaxo jííwo baríñagí níwíníñí wá níwíaríñí mírí nuri nímakfíyírí kíyí míauáná

20 xewaxo re uríñinigíní, ‘Ápoxíní, nioní Goríxomí íwí wíkaríñí joxí síkaríñí enáríní. Nioní áamá nanj mímoníñagí nání síní díxí ríwaxomí imónípaxí meníní.’ uríagí aiwí

21 xano omíñí wíarígfáyo rfaíwá re uríñinigíní, ‘Soyíné rapírapí imíñíñí mímoníñí aññí nímeámí níbíñí uyírípoiyí. Omí okíyá númeríná wé ramaxí wá wéyo uyíríñíro síkwí sú uyíríro époiyí.

22 E nemáná burímákaú sípíkí íkwání imónaríño nímeámí níbíro píkipoyí. Nene níñírane íwo nání yayí oyaneyí.

23 Nígfí íwí ro penjóníñí imóníño ámíñíñí wíápfínimeañó. “Aníñíñinigíní.” yaiwíagwá ro ámí neaímeáaqí nání yayí yaní aiwá oímíxaneyí.’ uríagí awa o urípa nero ríxa aiwá ríyamí nero yayí seáyímí dání nera waríná re eníñinigíní.

24 Xewaxo xámíño omíñíño yaríñímí dání níbíñí ríxa anj tññí e anjwí e dání weníñí éfíyí wíníñinigíní. Sonj ríro símíñíñí ero yaríñagfa níwíníñí

26 omiñf wiariğfá womi ríaiwá nuriri o ríxa anjw e bána re uriniginini, 'Ayf pí nání neri rariño?' urána

27 o re uriniginini, 'Dixf rígwáo ríxa rémónariño. O ríniñf wí mímeá nano emeago dixf ápomí wimeáagí nání o burimákau sípikf ikwanf imónariño pikino.' urána

28 o wíkf nóniñf mípáwipaxf nímimóniri wáf e roñána xano nipeyari pípípíyá xwíyá urfagí aiwí

29 xanomí míf nuriri re uriniginini, 'Nioni rínáininiñf nimóniri omiñf siaríná xwiogw obaxf nímúroarfíná sekaxf amípi joxf nífífíf nání nioni wí míríwialkináriní. E neri aí nioni gí nkumixiniri emeariñáyf tñf yayf yanf nání memé miá aí wo mñiapinirini.

30 Nioni mñiapipa neri aiwí dixf riwaxo, apíxf iyf ede dánf oikixeariğfíwa tñf nemeafíná dixf nígwf xwé nowárinjo nání burimákau sípikf ikwanf imónariño apání upikiñf.' urána

31 xano re uriniginini, 'Gf íwoxiní, "Nioniyáyf wí ámf o nírápinfáriní." mñiawipani. Joxf iníná nioni tñf ñwearinoxí amípi áponiyáyf nñf dixfnirini.

32 E neri aí dixf rígwáo penóniñf imóniño ámfniñf wiápinfameañf. "Anñiniginini." yaiwiagwáo ámf neaimeáagí nání "Yayf mepa oyaneý." rísimónariní? Oweot, xe yayf oyaneý." uriniginini." Jisaso Parisiowa "None xíráxogwáowau xíráxonñf imóniñagwí nání ríá nearariní?" oyaiwipoyiniri nání ewayf xwíyá api uriniginini.

16

Ewayf ikaxf bosiwf diñf émf saimf moño nánirini.

1 O ewayf xwíyá rípi ení xegf wiepísariniowami nuriri re uriniginini, "Ámá amípi nñf mímúroniñf wo o xegf bosíwo nání ámá wí nñbriro áwanf re uríğfawixini, 'Dixf bosíwo dixf iyfá fá amípi xwírfá ikixearini.' urfagfá

2 o bosíwo nání 'Obni.' nuriri o ríxa bána re uriniginini, 'Pí éagí nání joxf nání xwíyá wí rariñagfá wianiginí? Amípi nioniyá joxf nñmeiríná aríge nñmeia warinini? Amípi nioniyá pñf nñwiárimí urí nání nñf fá nñrorí bñkwíyo nñwiráriní niapet. Joxf siní gí bosíw mímóniri ñweariméini.' urfagi

3 bosíwo nurí re yaiwiniginini, 'Nioni bosíw roarináyf bosó "Joxf kikiíá uf." nñránáyf arí emfárfani? Bosíw mímóniri yariñáoní xwífá nímíríná ení meánf emfárfani? Ríxiníñf nura nuríná ayá nñnñfárfani?' nñyawiwi

4 re yaiwiniginini, 'Aí, pí pí éimiginiri ríxa nñfá imóniñf. Gf bosó "Joxf kikiíá uf." nñránáyf ámá nioni wíğf aníyo nání ananf nímímínipfíri nání pí pí éimiginiri ríxa nñfá imóniñf.' nñyawiwi

5 ámá o xegf bosó nígwf wayá ríwéná niapfírixiniri winíyo 'Bípoýi.' nuriri awa ríxa bána xámí bñomí re uriniginini, 'Gf bosó pí siapiñf nání ríwéná rírápinfáriní?' urfagi

6 re uriniginini, 'Werixf sixf iníñf díramixf 100 niapiñf nání xixeni axípi nñrápinfáriní.' urfagi bosíwo re uriniginini, 'Dixf bñkwí nígwf nání ñwirárinínamí nñmearí éf nñweámáná werixf sixf iníñf díramixf 100 nání eánñe nñkwíriní 50 ñwirárei.' nuriríná xfo ení bosoyá bñkwíyo axípi díramixf 100 nání eánñfpi nñkwíriní ámf 50 ñwiráriniginini.

7 Ámá ámf wo bána bosíwo yariñf re winiginini, 'Gf bosó joxf siapiñfíf ararinini?' urfagi o re uriniginini, 'O wítf fá 1000 nioni niapiñf nání xixeni axípi nñrápinfáriní.' urfagi bosíwo re uriniginini, 'Dixf bñkwíyo wítf fá 1000 nání ñwiráriníñe nñkwíriní wítf fá 800 ñwirárei.' nuriríná bosoyá bñkwíyo ení nñkwíriní axípi nñwiráriní womí womí nñf e néra uniginini.

8 Bosó xegf yaf wíwapiyariñf bosíwo nání 'O "Nioni onímimínipoyi." nñyawiwi e ériní.' rariñagfá arfá e nñwirí o nání 'Dñf émf saimf moñorini.' nñyawiwi seáyf e umeñiginini." Jisaso ewayf xwíyá api nuriri wiepísariniñf ámf bñ rípi uriniginini, "Ámá agwí ríná amípi xwífá tíyo wenípi nání dñf nñkwíroto yariğfáyf wíğf winíyf tñf nñnñóná dñf émf saimf nñmoro nero nání ámá nioni dñf nñnñkwíroto yariğfáyo seáyf e imóniño.

9 Ayínánf re seararinini, 'Nígwípi ámá wí apí tñf sípí imixariğfá aiwí soyíné uyípeayf wí negf nñkumixiniri emeariñwayfniñf imónipfíri nání nígwf tñf arírá wírfxiní. E nerfínáyf ríwéná sfá yoparfíyimi nígwf nñf ríxa anípa imónáná Goríxo soyíné xegf aní iníná ñweapfíra nání eníyo páwipfíra nání seamímínifáriní.' seararinini.

10 Ámá omiñf onímíapia nerfíná píraníñf dñf nñkwíroto xixeni yariğfá gíyí gíyí xwé ení xixeni yariğfáriní. Ámá omiñf onímíapia nerfíná dñf nñkwíroto mé ámáya sññwíyo dánf nñwiepísiro omiñf yariğfá gíyí gíyí omiñf xwé nání aí axípi yariğfáriní.

¹¹ Ayínání nígwí ámá wí nímearo ayí t́nı́ sıpı́ imı́xarígááyí soyíné nígwí ayí aí t́nı́ ámáyo ḿnı́ ḿwıpa ero arırá ḿwıpa ero nerínáyí 'Gorıxo ananı xegí amı́pı́ nanjı́ anjınanı wenjı́yí none pıránıńjı́ umeıanıfáwá nánı nealıapınfárını.' rıyayıwıarınjı? Oweoı.

¹² Soyíné amı́pı́ ámá woyáyı sıńjwı́ muwınaxı́dipa nerínáyı omıńjı́ soyínéyapı́ mepırı́fáyı go sealıapınfárını? Oweoı.

¹³ Ámá wo ámá waúya xınáınıńjı́ nımónırı́ omıńjı́ wııpaxı́ menını. E nerínáyı wıomı́ dıńjı́ sıxı́ nuyırı́ wıomı́ dıńjı́ peá nımorı́ nerı́ wıomı́ pıránıńjı́ ayá t́nı́ nıxı́dırı́ wıomı́ peayı́ nıwıanırı́ enıńjı. Soyíné nígwıyıfá omıńjı́ wııarınjıńjı́ nımónıro 'Nígwı́ wı́ mını́múropa oenı.' nıyayıwirínáyı, Gorıxoyá omıńjı́ wııarınjı́ woxınıńjı́ imónıpaxı́ menını." urınjıńgıńı.

Jı́saso xwıyı́fá urınjı́yı́ wı́ nánırını.

¹⁴ Jı́saso xegı́ wıepısarınjowamı́ e urarıná Parisıowa —Awa nı́gwı́ nánı́ xwapı́ wımónarınjowarını. Awa arfá e nıwıróná damı́ dánı́ rıperırı́ umeարարınjagfá

¹⁵ Jı́saso e nıwınırı́ re urınjıńgıńı, "Soyíné ámáya sıńjwı́yo dánı́ 'Wé rónıńjwáonerını.' nırıro yapı́ nıwıepısiro rarıgı́oyıńé aí Gorıxo amı́pı́ segı́ xwıoxı́yo ínımı́ imónıńjı́pı́ nıpını́ nıjı́fá imónını. Amı́pı́ nánı́ ámá 'Rıpı́ ayá t́ńjı́pı́ imónını.' rfápıyı́ Gorıxoyá sıńjwı́yo dánı́ xwırı́fá wınarınjıyı́ imónını.

¹⁶ Gorıxo Ebırıfamo xfomı́ dıńjı́ nıwıkwırırı́ pıránıńjı́ xıdarınjagı́ nánı́ re urınjıńgıńı, 'Dıxı́ searıfawé ámá obaxı́ nımóga úfáyı gı́ ayá t́ńjıńjı́ nımóga upırı́fárını.' urınjı́ enjagı́ nánı́ Moseso t́nı́ wıá rókıamoağfáwa t́nı́ apı́ nánı́ Bıkwı́yo nırıro eagfárını. Seyıné pıné apı́ nısearéwapiya bıgı́fárını. E nerı́ aıwı́ Jonı́ wayı́ nıneameaıa uńo nırémorıná xwıyı́fá yayı́ sealıapı́pı́ re searayınjıńgıńı, 'Seyıné Gorıxoyá xwıoxı́yo páwıpırı́ nánı́ fwı́ yarıgı́fápı́ rıwımını́ nımamoro nısanıro ńjweáfırıxını.' searayınjıńgıńı. Ámá nfnı́ anjı́ ayómını́ enjı́ t́nı́ ófı́ nımóga páwıano nıro yarınjı.

¹⁷ E nerı́ aıwı́ amı́pı́ nfnı́ Moseso t́nı́ wıá rókıamoağfáwa t́nı́ Gorıxoyá Bıkwı́yo eagfápı́ bı́ onı́mı́apı́ aí surfıná imónınfámanı. Awa nırıro eagfápa xıxenı́ imónınfárını. Anjına t́nı́ xwı́fá rırı́ t́nı́ ananı́ anı́pá nımónırı́ aıwı́ Bıkwı́ Gorıxoyá ńjwı́ ikaxı́ eánıńjı́pı́ anı́pá imónıpaxı́ menını.

¹⁸ Go go xegı́ xıepı́ xámı́ meanjımı́ emı́ nımorı́ ámı́ wını́ nımearı́fáyı́ ayı́ fwı́ inarınjı. Go go apı́xı́ ámá wo nımearı́ emı́ mońjımı́ nımearı́fáyı́ ayı́ enı́ fwı́ inarınjı." urınjıńgıńı.

Rasaraso t́nı́ amı́pı́ mımúrónıńjı́ t́nı́ nánırını.

¹⁹ Jı́saso ámá ayo re urınjıńgıńı, "Ámá wo amı́pı́ mımúrónıńjı́ —O nı́gwı́ xwé t́gı́fáwa rapırapı́ awıaxını́ yınarıagfápa ínına rapırapı́ ayı́fá rınjını́ nıyınırı́ sfá ayı́ ayo aıwá nanjını́ nınırı́ anıńjı́ sırfı́ munı́ ńjweanjána

²⁰ ámá wa wıgı́ ámá wo xegı́ yofı́ Rasarasoyı́ rınıńjı́ —O uyı́peayı́ imónıńjáná uranı́ xegı́ wı́ pıpırı́mı́fó enjorını. Omı́ nımeámı́ nıbıro amı́pı́ mımúrónıńjı́yá ákınjá fwı́ e wı́rırı́gı́forını.

²¹ Amı́pı́ mımúrónıńjı́ ikwıanjwı́yo éfı́ nıńjwearı́ aıwá nınırı́ yunfı́pa pıérorı́yı́ uranı́ tıńjı́ 'Mımeánı́ oemını.' nıyayıwirı́ yarıná sıwı́ wı́ nıbayıro xegı́ uranı́yo aıwı́ meayıgı́fáwını.

²² Uyı́peayo rıxa nıpéagı́ anjınajı́ Gorıxoyáyı́ oyá dıńjı́pı́ nımeámı́ nıyıro Ebırıfamo t́ńjı́ e warıgı́fawıxını. Amı́pı́ mımúrónıńjı́ enı́ péagı́ omı́ enı́ xwı́fá nıweyárimáná enjáná

²³ o rfá anıńjı́ wearınjı́yo dánı́ rfnıńjı́ xalıwı́ inarıná sıńjwı́ anaúfı́yı́ wınınjıńgıńı. Ebırıfamo ná jfámı́ ńjweanjána Rasaraso xfo t́fámını́ kınımónénapınjagı́ nıwınırı́

²⁴ rfáıwá re urınjıńgıńı, 'Arfo Ebırıfame, rfá tı́ mıménıńjwı́ ayı́kwı́ mınırarınını. Rasarasomı́ re urowárenapeı́, "Wé sfmı́pını́ inıgı́fı́yo ıgı́fá neámáná aıwı́ imıńjı́ urını́ nánı́ wıkwı́arauı́." urowárenapeı́." urfagı́ aí

²⁵ Ebırıfamo re urınjıńgıńı, 'Arfoe, joxı́ sıńı́ sıńjoxı́ nıńjwearıná amı́pı́ nanjını́ sımearı́ Rasarasomı́ sıpını́ wımearı́ yagı́rını. E nerı́ aıwı́ agwı́ o sa kıkı́fá yarıná joxı́ rfnıńjı́ nánı́ nıwıeánırı́ ńjweanjını.

²⁶ Rıpı́ enı́ pıńjı́ earırı́ segı́ t́fámını́ eadfırırı́ negı́ t́fámını́ eadfırırı́ enjagı́ nánı́ seyıné wı́ nene t́fámını́ mıxemónapı́paxı́rını. Nene enı́ wı́ seyıné t́fámını́ mıxemónapı́paxı́rını.' urfagı́

²⁷ rfá xalıwı́ weánarınjı́ re urınjıńgıńı, 'Nıonı́ t́fámını́ Rasarasomı́ re nánı́ urowárenapı́paxı́ mepa enjánáyı́, waunı́ rıxınjı́ re orırımını́, "Gı́ ápoyá anjımını́ urowárei." orırımını́.

²⁸ Gı́ nırıxımeáowa wé bı́ nıpını́ imónıgı́fáwa nıonı́ rfnıńjı́ mearınjá rfmı́ dánı́ bıpırı́xınırı́ Rasaraso xwıyı́fá nıjı́fá wıno urowárei.' urfagı́ aıwı́

²⁹ Ebırıfamo re urınjıńgıńı, 'Awa rıwamınjı́ Moseso nırırı́ eanjı́ t́nı́ wıá rókıamoağfáwa nırıro eagfá t́nı́ ananı́ fá nıroro nıjı́fá imónıpaxı́rını. Xwıyı́fá apı́ rınıńjı́pımı́ ananı́ arfá wıfırıxını.' urfagı́ aí

³⁰ ríá xáiwí weánariŋo re uríŋiniginí, ‘Aríto Ebírífame, xwíyíá apimi arfá umónipaxf menjagi nání ríraríŋiní. Ámá piyí wo níwíápínímeari níjífá wíánáyí, ananí arfá níwíro nísaníro ŋweapaxíríní.’ uríagí aí

³¹ o re uríŋiniginí, ‘Xwíyíá Moseso nírírí eanǵpí tǵní wíá rókiamoagíáwa níróro eagǵápí tǵní arfá mumónípa nerónáyí, ámá piyí wo níwíápínímeari níjífá wímíníri yariŋagi aí ayí arfá wí wíapaxí meníní.’ uríŋiniginí.” Jisasó xwíyíá apí e uríŋiniginí.

17

Iwí oépayíníri wíwapiyaríǵíáyí nání uríŋí náníriŋí.

¹ O xegí wiepísariŋowamí re uríŋiniginí, “Ámá wí wí íwí oépayíníri iwamfó níwíwapiyipírífa aiwí ámá e wíwapiyíáyí aweyí! Sífá wíyí ayí majfá wórínfáriní. Ayí xeaníŋí ríá tǵŋí wímeanfá enagi nání dǵŋí sípí wíwíniginí.

² Ayí niaiwí rípíamí nioní dǵŋí níkwíroaníro yariǵíápíamí pírfí wíakianíro nero íwí oépayíníri wíwapiyaríná Goríxo ‘Ayí xwíyíá mayíríní.’ mírfí ríxa nípémáná enáná rǵnínŋí xwé wínfáriní. Síní niaiwípíamí íwí nání mǵwíepísipa enáná ámá wa ayo íá níxero síŋá xwé wo síŋwí tǵní gwí níjíríro rawírawáyo nímamówárínáyí, sípí enagi aiwí rǵnínŋí Goríxo wímíníri enǵíŋiníŋí imóníŋímaní.

³ Ayínání píraníŋí éfíríxíní.

Iwí sípí yokwarímí níwíiríná epaxǵpí náníriŋí.

“Joxí ámá wo, Goríxomí níxídfírí nání ríríxífméa imóníŋo íwí síánáyí mǵxí urfíríxíní. O ríxa dǵŋí neyírorí nísanírí nerfínáyí íwí sípí yokwarímí níwíirí ‘Ananíríní.’ urfíríxíní.

⁴ O íwí nísirí píaxí weánariŋagi nání níbírí ‘Ríxa dǵŋí neyírorí íwí ámí wíní símfámaní.’ ríréméááná joxí yokwarímí níwíirí ‘Ananíríní.’ urfíríxíní. Sífá axíyímí o sípí axípi wé wíúmí dǵŋí waú ríréméaayíánáyí, joxí ení yokwarímí wíayíríxíní.” uríagí

⁵ wáí wurímeiaríǵíáwa Ámínáomí re uríǵíawíxíní, “Joxí dǵŋí ríkwíroaríŋwáyí ámí bí dǵŋí ríkwíroaní nání neaíí.” uríagí

⁶ Jisasó re uríŋiniginí, “Soyíné níjífáriní. Masíté aiwá síyí negí omíŋíyó íwí uraríŋwáyí aga onímiápiá nerí aiwí segí dǵŋí nioní nání níkwíroaríǵíáyí ayíŋiníŋí nerfínáyí, ‘Íkíá xé roxíní níyoámíga rawírawáyo e dǵní roí.’ uránáyí ananí arfáníŋí seainfáriní. Amípi ‘Nioní epaxímaní.’ yaiwíaríǵíá aí ananí epfíríŋíní.

Ewayí ikaxí omíŋí wíiaríǵíáyí náníriŋí.

⁷ “E nerí aí soyíné woxí díxí rínáíníŋí níomóníri omíŋí síiaríŋí wo xwíá nímirí yuní ikíkémí yariŋé dáníraní, sípísípí píraníŋí nímera waríŋe dáníraní, píŋí níwíarímí níbírí rémónapáná joxí ‘Ayá tǵní anǵní níwíapírí níŋwearí aiwá nei.’ uríréríní? Oweoi, o sa díxí rínáíníŋí omíŋí síiaríŋo enagi nání

⁸ xámí re uríríŋí, ‘Amíná aiwá ríá níniyeairí díxí rapírapi níkwíyínímáná aiwá níxeri níapáná nioní iníǵí níri aiwá níri nemáná enáná joxí ríwíyó nírfíní.’ uríríŋí.

⁹ O joxí sekaxí uríǵpí tǵní xixení síáná omí weyí umeríréní? Oweoi, díxí omíŋí síiaríŋo enagi nání yayí wíríméíní.” Jisasó ewayí xwíyíá apí nurírí

¹⁰ re uríŋiniginí, “Gí seaepísariŋáooyíné ení sekaxí amípi nioní searfáyí xixení nerfínáyí seayí e míomónípa nero re ríríxíní, ‘None xínáíwanéníŋí níomónírane oyá omíŋí wíiaríŋwáoneníriní. Omíŋí negíŋí nearfíyíní enjwáriní.’ ríríxíní.” uríŋiniginí.

Peyíyí tǵíá wé wúkaú nanǵí imíxíŋí náníriŋí.

¹¹ Jisasó Jerusaremí nání nurí Garírí píropenísfí tǵní Samaría píropenísfí tǵní mídímídaní enáná o áwínimaní nípurfíná

¹² anǵí bímí rémóáná ámá wé wúkaú peyíyí tǵíáwa ná jíamí nírómáná

¹³ ríaiwá re uríǵíawíxíní, “Jisasoxí, negí neamemearíŋoxíní, none nání wá oruníní.” uríagí

¹⁴ o síŋwí níwínírfíná re uríŋiniginí, “Soyíné nuro apaxípáníŋí imóníǵíáwamí síwá wínaúpoyí.” uríagí awa síŋí óf e warfíná re eníŋiní. Wíǵí wará nanǵí imóníŋiniginí.

¹⁵ Nanǵí imónáná awa wo weníŋí iníyíyí wíníŋiniginí. Xegí wará nanǵí imóníŋagi níwíníri níkinímónímí nurí Goríxomí yayí numeríná ríaiwáníŋí níra nurí

¹⁶ Jisasoyá síkwí tǵŋí e nípǵkínímeari omí yayí wíŋiniginí. Ámá oyí Samariayí woríní.

¹⁷ O yayí wíaríná Jisasó ámá e rówapíǵíáyo re uríŋiniginí, “Ámá wé wúkaú nanǵí imóníawíxíní. Wíá ǵímíníriní?

¹⁸ Pí nání ámá anǵí mídǵŋí roní Goríxomí yayí umemíníri bíŋoi? Wíá Judayowa ámí mǵbípa pí nání éoi?” nurírí

¹⁹ Samariaomí re uowaríŋiniginí, “Níwíápínímeámí uí. Joxí dǵŋí níníkwíroríŋíŋípímí dání erfíkíemeáníŋí.” uowaríŋiniginí.

“Gíná Gorixoy xwioxíyo míméámí nerí neamejweanfáriní?” urigfá nániríni.

²⁰ Parisiowa “Gorixoyá dñj tñi ámá nene yeáyí neayimíxemeanfá nání gíná arfowayá xwíá piaxíyo dání iwiaronfáriní?” nīyaiwiro Jisasomí yariñj re wigfawixiní. “Gorixoy xwioxíyo míméámí nerí neamejweanfápi gíná imóninífaríní?” Yariñj e wiagfá nání o re uriniginíni, “Símimajfóniní seainaríná sñjwí nīwīnīro re rīpírífámaní, ‘Gorixoy xwioxíyo míméámí nerí neamejweanfápi rīxa rīyíríní.’ rīpírífámaní.” nurirí

²¹ “Ámá Gorixoyá dñj tñi yeáyí neayimíxemeanfá nání arfowayá xwíá piaxíyo dání iwiaronfóyí rarīñwáo negf tñi áwīnīmī re rīwo rīroní?” oyaiwīpoyīnīrī re urīñiginīni, “Wī re rīpírífámaní, ‘Sñjwí wīnīpoyī. Rīyíríní. Sñjwí wīnīpoyī. Jīyíríní.’ rīpírífámaní. Ayí rīpírí nání seararīñiní. Gorixoy xwioxíyo míméámí nerí seamejweawīniginīnīrī yariñj rīxa seyíné tñi áwīnīmī re ronj enagí nání rarīñiní.” nurirí

²² xegí wiepīsarīñowamī re urīñiginīni, “Ríwéná soyíné ‘Sfá ámá imónīño ámí sñjání nīmónīrī emenáfáyí aññí oimónīnī.’ yaiwīpírífá aīwí aññí imónífaǵí sñjwí wīnīpírífámaní.

²³ Ámá wī nionī nání ‘Sñjwí wīnīpoyī. Jīworīnī. Sñjwí wīnīpoyī. Rīworīnī.’ searánáyí, nepa neararīñoinīrī nūmī muxídīpa éfrīxīnī.

²⁴ Ápianwí nerfíná wá anj íkwíróniní nīmīnī ókīarīñjpa ámá imónīñáonī nīweapíríná ámá nñīyá sñjwíyo dání sñjání imónīmífa enagí nání nūmī mupa éfrīxīnī.

²⁵ Xámí ámá agwí ríná ñweagfáyí ríwí nīmóáná nionī rññj xwé wī meámífaríní.

²⁶ Ámá enjíná Nowao tñj íná néra wagfápa ámá imónīñáonī weapīmīnīrī yaríná axípi epírífaríní.

²⁷ Ayí ‘Gorixoy inīgí waxí tñi xwírífa wī neaīkīxenífaní.’ nīyaiwiro o nání dñj peá nīmoro aīwá nīro inīgí nīro néra nuro apíxí nīñjwírara uro nīmeága uro yaríná Nowao rīxa sipíxíyo inīmī páwíáná re enjīniginī. Inīgí waxí xwé nīróga nīwīápīnīmearí oxí apíxí nñnī inīgí namīgíawixīnī.

²⁸ Nowao tñj íná dání ná ríwíyo Roto tñj íná ení Sodomí ñweagfáyí axípi e yagífaríní. Ayí ení Gorixoy nání dñj peá nīmoro aīwá nīga uro inīgí nīga uro nero amípí bī bī nīga uro omīñj néra uro añ nīmīra uro yaríná re enjīniginí.

²⁹ Sfá Roto Sodomí pñnī nīwīarīmí éf úyīmī Gorixoyá dñj tñi rífa tñi sñj tñi aññamí dání nīpiérorí ámá añ apīmí ñweagfáyí nñnī rífa nīñiginīni.

³⁰ Ríwéná ení ámá axípi e néra nuro ‘Gorixomí xewaxo nīweapínífaní.’ nīyaiwīa waríná ámá imónīñáonī sñjání imónīmífaríní.

³¹ Sfá ayīmí ámá añ pákíki nīmírīga peyīñjyo seáyí enjwámí ñweagfá gīyí gīyí nīwepínīro ‘Nīgí iyífa ífa añ xwífa enjwámí wenjyí nīmeámí éf oumīnī.’ nīyaiwiro mīpáwīpa éfrīxīnī. Aīwá omīñjyo yarīgífa gīyí gīyí ení wigí amípí meaanīro nání ámí añ tñj e nání mupa éfrīxīnī.

³² Rotomí xiepí nání dñj oseainīnī. Í xegí iyífa ífa amípí nání dñj sipí wīagí nīkīnīmónīrī wenīñj éfyí re enjīniginí. Nīperi sñjá imónīñiginīni.

³³ Ámá xegí amípí dñj tñjñpī nánīnī dñj móf go go o dñj nīyīmīñj imónīñj anīñj ñweanfá nánīpí síxí inīnífáriní. Ámá xegí amípí dñj tñjñpī nání aī ‘Pí enīño!’ yaiwíí go go o dñj nīyīmīñj imónīñjñpī anīñj ñweanfá nání síxí inīnífáriní.

³⁴ Sfá ámá imónīñáonī weapīmífayīmí ámá waú añ íkwīañjwíyo sá wenjáná Gorixoyá aññajowa wáro, Gorixomí dñj wīkwíroarīñomí nīwīrīmearo wífo dñj mīwīkwíroarīñomí e wārīpírífaríní.

³⁵ Ayīmí apíxí wīpaú ení pīrawá yuní ikīxémí yaríná wílmí nīwīrīmearo wílmí e wārīpírífaríní.

³⁶ [Ámá waú ení omīñjyo yaríná wíomí nīwīrīmearo wíomí wārīpírífaríní.] Jisaso e urífaǵí

³⁷ xegí wiepīsarīñowa re urīgíawixīnī, “Ámīnáoxīnī, joxí neararīñjpi gīmí imónīnífáriní?” urífaǵí Jisaso “O weapíníe nání ámá áwanj wī nearípaxí menīnī. Ámá nñnī sñjwí tñi wīnīpírífaríní.” oyaiwīpoyīnīrī ewayí xwīyífa re urīñiginīni, “Pīyí weñe apurí obaxí pénarīñjíní.” urīñiginīni.

18

Ewayí ikaxí apíxí aní tñi xwíríxí mearīño tñi nániríni.

¹ Jisaso xegí wiepīsarīñowa Gorixomí xwīyífa rīrīmí nīwīríná anīñj wīnífagí pñnī wārīpíríxīnīrī ewayí xwīyífa bī nurirí

² re urīñiginīni, “Anj bīmí opisí añjyo dání xwíríxí eyeyírómí yariñj wo —O Gorixoy nání wáyí mepa erí ámá nñīyoy dñj sipí mīwīpa erí yariñjoríní.

³ Omí apíxí aní wí —Í ení aní apimí dájíríní. Í íníná o t́nǵ e nání n̄bayírí re urayín̄nigíní, ‘Ámá níiní p̄né n̄meararíǵáyí joxí t́nǵ n̄rorai saní n̄n̄ráp̄r̄i xw̄ríxí b̄í oyayí.’ urayíagí aí

⁴ o ‘Saní murápīpa oem̄n̄i.’ n̄yayiwia núisáná r̄wéná í nání r̄ixa an̄ǵ wín̄fagí re yayiwín̄nigíní, ‘Nioní Goríxo nání wáyí mé nerí ámáyo d̄ǵ s̄pí m̄wiaríñáoní aiwí

⁵ apíxí aní í an̄ǵ nimoaxoyíagí nioní í an̄ǵ m̄iní bayar̄n̄á an̄ǵ n̄n̄n̄igín̄r̄i ím̄í oumearóm̄n̄i.’ yayiwín̄nigíní.”

⁶ Jisaso ewayí xw̄yífá e nur̄r̄i re ur̄ín̄nigíní, “Ámá xw̄ríxí eyeyíróm̄í yar̄ín̄ǵ s̄píío en̄ǵp̄í nání d̄ǵ m̄ópoyí.

⁷ O ámá s̄píío aiwí apíxí aní íníná bayaríagí nání saní urápīn̄nigíní. Goríxo ámá ón̄ǵ wí mimón̄ǵagí aí re r̄iyaiwiar̄ín̄ǵ, ‘Goríxo ámá x̄fo xeḡn̄í eyíróñyí omí ár̄w̄yirani, ikw̄áw̄yirani, “Joxí saní nearápeí.” urayar̄n̄áyí o kikífá néra núisáná ná r̄w̄yío d̄ání saní urápīn̄nigíní.’ r̄iyaiwiar̄ín̄ǵ?

⁸ Oweoi! ‘An̄ǵn̄í saní urápīn̄fár̄n̄i.’ searar̄ín̄ǵ. E nerí aiwí ámá imón̄ǵáoní n̄wep̄r̄íná ámá s̄n̄í d̄ǵ n̄nikw̄róro yar̄ín̄ǵa s̄ñw̄í w̄n̄im̄fár̄fani? R̄ixa p̄n̄í n̄n̄w̄iár̄im̄í war̄ín̄ǵa w̄n̄im̄fár̄fani? Aȳn̄ání píran̄ín̄ǵ d̄ǵ m̄ópoyí.” ur̄ín̄nigíní.

Ewayí ikaxí Parisio t́nǵ takisí nání n̄ǵwí urápariño t́nǵ nán̄r̄in̄i.

⁹ O ewayí xw̄yífá r̄ipi ení waní d̄ǵ n̄nikw̄róro “None wé rón̄ǵwáoner̄in̄i.” yayiwo ámá w̄yío peayí n̄wian̄ro “S̄píowar̄in̄i.” yayiwo yar̄ín̄ǵáyo nur̄r̄íná re ur̄ín̄nigíní,

¹⁰ “Ámá waú —W̄fo Parisior̄in̄i. W̄fo takisí nání n̄ǵwí nearápariñor̄in̄i. Awaú Goríxom̄í xw̄yífá r̄r̄im̄í wian̄r̄i nání aní Goríxo nání nan̄w̄í r̄id̄iyowá yar̄ín̄ǵáwámí nání axíná nuri

¹¹ Parisio xeḡp̄í an̄w̄í e n̄rómáná xeḡí d̄ǵ t́nǵ ínimí d̄ání re r̄r̄im̄í w̄ín̄nigíní, ‘Goríxox̄in̄í, nioní ámá wa yapí s̄píon̄í men̄ǵagí nání yayí osim̄n̄i. Wa yapí ámáyo f̄wí urápariñáon̄imaní. Wa yapí rik̄ik̄r̄fó yar̄ín̄ǵáon̄imaní. Wa yapí apíxí t́nǵ f̄wí inar̄ín̄áon̄imaní. Takisí nání n̄ǵwí nearápariñí dao yapí mimón̄ǵn̄i. Aȳn̄ání yayí osim̄n̄i.

¹² Sabarfá ayí ayo s̄fá w̄yaūmí aiwá ñw̄fá ñw̄r̄ár̄inar̄ín̄áon̄r̄in̄i. Am̄pí nioní meááyí ení yaní n̄imerí wé wúkaú en̄áná wo joxí nání tar̄ín̄áon̄r̄in̄i.’ Parisio Goríxom̄í e urar̄íná

¹³ takisí nání n̄ǵwí urápariño ná j̄fám̄n̄í e n̄rómáná piaxí weánar̄ín̄agí nání s̄ñw̄í n̄m̄feyoar̄í an̄ñamí maní ayá fá n̄ix̄r̄in̄imáná Goríxom̄í r̄r̄im̄í re w̄ín̄nigíní, ‘Goríxox̄in̄í, nioní f̄wí yar̄ín̄áon̄r̄in̄i. Wá n̄wianei.’ ur̄ín̄nigíní.” Jisaso ewayí xw̄yífá e nur̄r̄i

¹⁴ re ur̄ín̄nigíní, “Ámá o Goríxoyá s̄ñw̄yío d̄ání wé rón̄ín̄ǵ n̄imón̄im̄í xeḡí aní e nání úagí aiwí w̄fo wé rón̄ín̄ǵ mimón̄ín̄nigíní. Ámá go go xewan̄iño seáyí e men̄foyí Goríxo xw̄fám̄í im̄ix̄n̄fár̄in̄i. Go go ‘S̄píon̄r̄in̄i.’ n̄yayiwir̄í ínimí imón̄foyí Goríxo seáyí e umen̄fár̄in̄i.” ur̄ín̄nigíní.

Niaíwí on̄imiápiamí wé ikw̄ikw̄iár̄im̄í ení nán̄r̄in̄i.

¹⁵ W̄iep̄sar̄ín̄jowa ámá wí wíǵ n̄iaíw̄piamí Jisaso wé owikw̄iár̄in̄r̄i n̄meámí bar̄ín̄ǵa n̄w̄n̄ro “N̄imeámí m̄b̄paní.” uran̄ro yar̄ín̄ǵa Jisaso s̄ñw̄í e n̄w̄n̄r̄i

¹⁶ n̄iaíw̄piamí r̄faiwá “B̄p̄oyí.” nur̄r̄i w̄iep̄sar̄ín̄jowamí re ur̄ín̄nigíní, “Ámá n̄iaíw̄ on̄imiáp̄ia xan̄yaūmí d̄ǵ n̄w̄ikw̄róro yar̄ín̄ǵápa Goríxom̄í d̄ǵ w̄ikw̄rófáyí o xw̄iox̄yío m̄imeámí nerí píran̄ín̄ǵ umen̄w̄ean̄fá en̄ǵagí nání n̄iaíw̄ r̄ip̄ia xe ob̄foyin̄r̄i s̄ñw̄í w̄n̄f̄poyí. P̄f̄r̄í m̄w̄iafk̄ipa époyí.

¹⁷ ‘Ámá go go n̄iaíw̄ on̄imiáp̄ián̄ǵ mimón̄īpa erí Goríxom̄í yeáyí mur̄n̄pa erí ner̄f̄n̄áyí, oyá xw̄iox̄yío wí n̄p̄awíro ñw̄ep̄r̄f̄amaní.’ searar̄ín̄ǵ.” ur̄ín̄nigíní.

Am̄pí m̄imúrón̄ín̄ǵ wo yar̄ín̄ǵ w̄ín̄p̄í nán̄r̄in̄i.

¹⁸ Judayí ám̄n̄á wo n̄w̄imear̄í yar̄ín̄ǵ re w̄ín̄nigíní, “Nearéwap̄íyar̄ín̄ǵ nan̄ox̄in̄í, nioní pí ner̄f̄n̄á d̄ǵ n̄yim̄ín̄ǵ t̄ñáon̄í an̄ǵ íníná ñw̄eám̄fa nání imón̄im̄fár̄in̄i?” yar̄ín̄ǵ e w̄iagí

¹⁹ Jisaso ámá o “X̄fo ení nan̄o en̄ǵagí nání Goríxo t́nǵ x̄ixen̄í imón̄ín̄jor̄fani?” oyaiwin̄r̄i re ur̄ín̄nigíní, “Joxí pí nání ‘Nan̄ox̄in̄í n̄rar̄ín̄n̄í? Ámá n̄yoin̄í nání Goríxon̄í nan̄ǵ imón̄n̄i.

²⁰ N̄w̄í ikaxí eán̄ín̄p̄í joxí n̄j̄fár̄in̄i. ‘Apíxí t́nǵ f̄wí min̄paní. N̄w̄iápīn̄imear̄í ámá m̄p̄ikipaní. f̄wí m̄imeapaní. Ámá wo nání xw̄yífá n̄yim̄arón̄r̄i yapí mur̄paní. R̄in̄yaūmí wéyo mer̄f̄n̄i.’ N̄w̄í ikaxí e eán̄ín̄p̄í joxí n̄j̄fár̄in̄i.” ur̄fagí

²¹ yar̄ín̄ǵ wío re ur̄ín̄nigíní, “Nioní s̄n̄í n̄iaíw̄ imón̄ín̄ǵe d̄ání n̄p̄n̄í n̄iméra b̄ñj̄ar̄in̄i.” ur̄fagí

²² Jisaso ar̄fá e n̄wir̄i re ur̄ín̄nigíní, “N̄w̄í ikaxí api píran̄ín̄ǵ n̄iméra n̄b̄r̄i aí b̄í s̄n̄í men̄f̄r̄in̄i. Dixí iyá fá am̄pí n̄n̄í n̄ǵwí nání b̄í nemáná ámá uyipeayíyo m̄n̄n̄

nɔwɔ nɔrɔnɔyɔ, anɔnamɔ amɔpɔ ayɔ tɔnɔ tɔnɔxɔ imɔnɔrɔfɔrɔnɔ. E nemɔnɔ nɔbɔrɔ nɔnɔ nɔxɔfɔrɔxɔnɔ.” urɔfagɔ aɔ

²³ o arɔfɔ e nɔwirɔfnɔ amɔpɔ xwɛ wɔ mɔmɔrɔnɔnɔnɔ enɔagɔ nɔnɔ aga xwɔoxɔyɔ dɔnɔ dɔnɔ rɔfɔ nuxerɔ xwɔrɔfɔ nɔmɔnɔrɔ kɔpɔnɔ nɔyɔrɔ rɔnɔagɔ

²⁴ Jɔsaso e nɔwɔnɔrɔ re rɔnɔnɔnɔnɔ, “ɔmɔ amɔpɔ mɔmɔrɔnɔnɔnɔ nene Gorɔxomɔ nuxɔdɔrɔne oyɔ xwɔoxɔyɔ pɔwɔnɔ nɔnɔ anɔnɔ mɔnɔ oyaneɔnɔrɔ nero aɔwɔ nɔpɔwɔpaxɔ mɔmɔnɔnɔnɔ.

²⁵ Kamerɔ enɔ rapɔrapɔ gwɔ kiwearɔgɔfɔ ɔf ayɔkwɔnɔmɔ pɔwɔpaxɔ mɔmɔnɔnɔ. ɔmɔ amɔpɔ mɔmɔrɔnɔnɔnɔnɔ kamerɔ enɔ ɔfɔyɔmɔ mɔpɔwɔpɔ yarɔnɔyɔ yapɔ Gorɔxoyɔ xwɔoxɔyɔ nɔpɔwɔro nɔweapaxɔ mɔmɔnɔnɔnɔ.” rɔfagɔ

²⁶ ɔmɔ e nɔnɔweɔmɔnɔ arɔfɔ wigɔfɔyɔ —Judayɔ nɔnɔ “Amɔpɔ mɔmɔrɔnɔnɔnɔnɔ Gorɔxoyɔ dɔnɔ tɔnɔ amɔpɔ meaarɔnɔagɔfɔ nɔnɔ Gorɔxɔ yayɔ winarɔnɔ.” yayɔwɔgɔfɔyɔrɔnɔ. ɔmɔ e nɔnɔweɔmɔnɔ arɔfɔ wigɔfɔyɔ ududɔ winɔfagɔ omɔ re urɔgɔfawɔxɔnɔ, “Joxɔ nearɔfɔpɔ nepa enɔnɔyɔ, Gorɔxɔ ɔmɔ gɔyɔ yeɔyɔ uyɔmɔxemeanɔfɔrɔnɔ?” urɔfagɔfɔ aɔwɔ

²⁷ o re urɔnɔnɔnɔnɔ, “Amɔpɔ ɔmɔ mepaxɔ imɔnɔnɔnɔnɔ Gorɔxɔ ananɔ e nepaxɔrɔnɔ. Gorɔxɔ ananɔ ɔmɔ yeɔyɔ uyɔmɔxemeapaxɔrɔnɔ.” urɔfagɔ

²⁸ Pitao re urɔnɔnɔnɔnɔ, “Aɔ, ɔmɔ o xegɔ amɔpɔ pɔnɔ mɔwɔɔrɔpɔ nerɔ rɔxɔdɔpaxɔ mɔwɔmɔnɔrɔnɔnɔnɔ aɔwɔ none negɔ anɔ tɔnɔ amɔpɔ nɔnɔ pɔnɔ nɔwɔɔrɔmɔ joxɔ nɔmɔ rɔxɔdɔnɔwɔnɔ.” urɔfagɔ

²⁹⁻³⁰ Jɔsaso awamɔ re urɔnɔnɔnɔnɔ, “Gɔyɔf gɔyɔf nɔnɔ dɔnɔ nɔnɔkwɔrɔro wɔnɔyɔf enɔ Gorɔxoyɔ xwɔoxɔyɔ pɔwɔrɔxɔnɔrɔ wɔf rɔmepɔrɔ nɔnɔ wigɔ anɔfɔrɔnɔ, xɔpɔmɔrɔnɔ, xexɔrɔmeɔowamɔrɔnɔ, xanɔyaumɔrɔnɔ, wigɔ nɔaɔwɔyɔrɔnɔ, pɔnɔ nɔwɔɔrɔmɔ nɔnɔxɔdɔrɔnɔyɔf, anɔfɔ imɔnɔnɔpɔrɔfɔmɔnɔ. Agwɔ rɔnɔ Gorɔxɔ ayɔf pɔnɔ nɔwɔɔrɔmɔ ɔfɔ axɔpɔ wɔnɔ mɔnɔ nɔwɔmɔnɔ ɔmɔ nɔnɔ mɔ ɔmɔmɔxɔmɔ ɛɔnɔ ayɔf dɔnɔ anɔnɔ inɔnɔ nɔweapɔrɔfɔ nɔnɔ enɔ winɔfɔrɔnɔ.” urɔnɔnɔnɔnɔ.

ɔmɔ ɔwanɔf “Nɔnɔpɔkɔpɔrɔfɔrɔnɔ.” urɔnɔf nɔnɔrɔnɔ.

³¹ O xegɔ wɔpɔsarɔnɔf wɛ wɔkɔu sɔkwɔf wɔu awamɔ jɔfamɔnɔ e nɔmeɔa numɔnɔ re urɔnɔnɔnɔnɔ, “Jerusaremɔ nɔnɔ warɔnɔwɔnɔ. E rɛmɔɔnɔ amɔpɔ Gorɔxoyɔ xwɔyɔfɔ wɔf rɔkɔɔmɔagɔfɔwɔ ɔmɔ imɔnɔnɔnɔnɔ nɔnɔ nɔrɔro eagɔfɔpɔ xɔxenɔ nɔmeanɔfɔrɔnɔ.

³² Negɔf Judayɔf mɔyɔf nɔrɔrɔfɔrɔnɔ ɛmɔyɔf wɔ fɔ nɔnɔxero ikayɔwɔf nɔmearɔro iwanɔf nɔmɛpero reanɔwɔf nɔrɔro

³³ sɔkwɔfɔ ragɔf pɔrɔf nuyɔkɔro nɔnimɔnɔ nɔpɔkɔpɔrɔfɔrɔnɔ. E nerɔ aɔwɔ rɔxa sɔfɔ wɔyɔu wɔyɔ ɔrɔnɔ ɔmɔ nɔwɔɔrɔmɔmeanɔfɔrɔnɔ.” ɔwanɔf pɔrɔnɔnɔf e urɔfagɔf aɔwɔ

³⁴ xwɔyɔfɔ apɔ awamɔ inɔmɔnɔnɔf imɔnɔnɔnɔnɔnɔ nɔnɔ nɔjɔfɔ wɔ mɔmɔnɔpɔ nero xɔfɔ rɔfɔyɔf “Ayɔf nɔnɔ rɔfɔ neararɔnɔ?” mɔyɔwɔwigɔfawɔxɔnɔ.

Sɔnɔwɔf supɔrɔnɔf womɔ nanɔf imɔxɔnɔf nɔnɔrɔnɔ.

³⁵ O anɔf xegɔf yoɔf Jeriko rɔnɔnɔfɔpɔ tɔnɔf e rɔmɔne rɛmɔarɔfnɔ ɔmɔ sɔnɔwɔf supɔrɔnɔf wo ɔf manɔpɔ tɔnɔ nɔnɔweɔmɔnɔ ɔmɔ e pwarɔgɔfɔyɔ aɔwɔ nɔnɔ rɔxɔnɔf nuxɔrɔfnɔ

³⁶ arɔfɔ wɔyɔf wɔnɔnɔnɔnɔ. Oxɔf apɔxɔf obaxɔf ikwɔkwɔerɔf pwarɔnɔagɔf arɔfɔ nɔwɔrɔf yarɔnɔf re wɔnɔnɔnɔnɔ, “Pɔ nɔnɔ yarɔnɔ?” urɔfagɔ

³⁷ ɔmɔ wɔ ɔwanɔf re urɔgɔfawɔxɔnɔ, “Nasaretɔ dɔnɔf Jɔsaso pwarɔnɔagɔf yarɔnɔf.” urɔfagɔf

³⁸ o rɔfɔwɔf re rɔnɔnɔnɔnɔ, “Jɔsasoxtɔ, mɔxɔf inɔyɔf Depɔtomɔ xiɔwɔxɔnɔ, joxɔf wɔ nɔwɔnɔnɔ.” rarɔnɔagɔf

³⁹ ɔmɔ Jɔsasoxtɔ xɔmɔ umeagɔfɔyɔf o rɔfɔwɔf e rarɔnɔagɔf arɔfɔ nɔwɔro mɔxɔf nuxɔrɔro “Pɔnɔ wɔɔrɔf.” urɔfagɔf aɔwɔf rɔfɔwɔf enɔf tɔnɔf ɔmɔf wɔnɔf wɔnɔf nɔrɔrɔf re rɔnɔnɔnɔnɔ, “Jɔsasoxtɔ, Depɔtomɔ xiɔwɔxɔnɔ, joxɔf wɔ nɔwɔnɔnɔ.” urarɔnɔagɔf

⁴⁰ Jɔsaso e nɔrɔnɔpɔmɔnɔnɔ sekaxɔf re urɔnɔnɔnɔnɔ, “Omɔ nɔwɔrɔmɔmeamɔ bɔpoyɔf.” urɔfagɔf ɔmɔf wɔ rɔxa nɔwɔrɔmɔmeamɔ anɔwɔf e bɔnɔ

⁴¹ Jɔsaso yarɔnɔf re wɔnɔnɔnɔnɔ, “Nɔnɔf pɔ onɔnɔrɔf nɔrɔrɔnɔnɔ?” urɔfagɔf re urɔnɔnɔnɔnɔ, “ɔmɔnɔoxɔnɔ, nɔnɔf ɔmɔf sɔnɔwɔf oanɔmɔnɔrɔf rɔrɔrɔnɔnɔ.” urɔfagɔf

⁴² Jɔsaso re urɔnɔnɔnɔnɔ, “Dɔxɔf sɔnɔwɔf ananɔf oxoarfɔnɔ. Dɔnɔf nɔnɔkwɔrɔrɔnɔfɔpɔmɔ dɔnɔf ɛrɔkiemeanɔrɔfɔnɔ.” urɔnɔ

⁴³ re enɔnɔnɔnɔ. Xegɔf sɔnɔwɔf noxoarɔf sɔnɔwɔf anɔnɔnɔnɔnɔ. Sɔnɔwɔf nanɔrɔf Jɔsasoxtɔf nuxɔdɔrɔf Gorɔxomɔf seɔyɔf e umeanɔfnɔ ɔmɔf nɔnɔf o e ɛagɔf nɔwɔnɔro ayɔf enɔf Gorɔxomɔf seɔyɔf e megɔfawɔxɔnɔ.

Sakɔsaso enɔpɔf nɔnɔrɔnɔ.

¹ Jɔsaso rɔxa Jeriko nɔrɛmɔrɔf anɔf apɔmɔf ɔwɔnɔmɔf pwarɔfnɔ

2 ámá wo Sakiasoyí ríníño —O ámá takisí nání nígwí uráparíngfáyo xíráowáníñfá imóníngfá woríní. Amípí wí mímúróńńoríní.

3 O “Ámá Jisasoyí ríníño gorfání?” niyaiwirí sñjwí winímínírí nerí aiwí rípíwo enjagí nání oxí apíxí uyimároaríñjagfá o yopa nímegínímí

4 ayo xámí numearí anjíní nurí “Jisaso óf riyimí puníño.” niyaiwirí omí sñjwí winímínírí nání íkáfá womí nípeyírí weníñfá nerí rojáná

5 Jisaso níbírí e nírónapímáná sñjwí anánífyf Sakiasomí nívínírí re uríñínigíní, “Sakiase, anjíní wepínei. Sfá riyí joxí tñní ñweámíñí. Díxí anj e nání owaiyí.” urfagí

6 o anjíní nípewfínírí yayí tñní nívírímeámí xegfí anj e nání níméáa uríñínigíní.

7 Xegí anj e nání nívírímeámí úagí ámá níní sñjwí e nívíníro wíkf díñf nívíaiwíro re ríníngfáwíxíní, “Ámá fíwí yaríñf o tñní ñweámíñírí ním pí nání ujoí?” rínaríná

8 Sakiaso éf nírómáná Jisasomí re uríñínigíní, “Ámínáoxíní, nígí iyfá fá amípí nfní bí biaú kíkírí nepayómáná bí ámá uyípeayí imóníngfáyo míní wímfáríní. Ámá gtyf gtyo nioní yapí nívíwapíyírí nígwí fíwí urápíñáyo wígf fíwí urápíñáyf tñní nioníyá wí tñní seáyí e níkwíárírí míní wímfáríní.” urfagí

9 Jisaso re uríñínigíní, “Agwí ámá ro arfo Ebírfámo Goríxomí díñf nívíkwírorí yagfpa axfípí nerí nisanírí éagí nání Goríxo ríxa yokwarímí nívíírí yeáyí uyímíxemeañot.

10 Ayf rípí náníríní. Ámá imóníñáoní ámá fíwí néra nuro aníñf íkeamónaníro yaríngfáyo nání pfá nerí yeáyí uyímíxemeámínírí bñjáoníríní.” ríñínigíní.

Ewayf íkaxí omíñf wíiaríngfá wé wúkaú náníríní.

11 Ámá ayf xwíyífá apí arfá nívíro Jerusaremí Jisaso waríñe nání ríxa anjwí e imóníñjagí nívíníro díñf re nímóá ugfáwíxíní, “Goríxo nene xwíoxfyo míméámí nerí neameñweanf ríxa nimóníñjot. Jisaso Jerusaremí nírémorfná émáyo míxí nuxídwárimáná míxí ináyf nimónírí xwíoxfyo míméámí nerí neameñweañot.” Díñf e nímóá warfná Jisaso “O negí míxí ináyf apaxí mé nimónímeníñot.” oyaiwípoyínírí ewayf xwíyífá bí nurírí

12 re uríñínigíní, “Ámá ámíná wo míxí ináyf imónaurí ámí nívírí xegfí ámáyo menjwearí emfánírí anj ná jfamí imóníñímí umínírí nerfná

13 xegí xínáíwáníñf nimóníro omíñf wíiaríngfá wé wúkaú awamí ‘Eñí.’ nurírí nígwí gorfí ámá aníñf míní omíñf emá wáú wo nero meaaríngfó woní woní nívía nurí re uríñínigíní, ‘Nígwí nioní seaiaparíñá rípí sayá imíxípírfá nání bisínisf nimíxa warfná seaímeámíngíní.’ nurímí úáná

14 ámá anj e xfo tñní ñweagfáyf wígf xwíoxfyo dání wíkf díñf nívíaiwíro wígf ámá wíyo re urowárfáwíxíní, ‘Míxí ináyf imímíxímí yaríñomí nuro “O nene neameñweanfá nání míméaimónaríní.” urfípoi.’ urowárfagfá awa nuro míxí ináyf imímíxímí yaríñomí e urfagfá aiwí

15 o ámíná bfómí míxí ináyf nimíxírí xegfí anj e nání urowárfíñínigíní. O ríxa míxí ináyf nimónírí anj e nírémorfná awa bisínisf nimíxíríná nígwí sayá rfa imíxfawíxínírí sñjwí owínímínírí re ríñínigíní, ‘Gf omíñf níiaríngfá nígwí wíñáwa obfípoi.’ ráná

16 wo nívírí re uríñínigíní, ‘Negf neameñweañoxíní, nígwí gorfí joxí niapíño tñní bisínisf nimíxa nurfná ríxa wé wúkaú sayá imíxínáríní.’ urfagí

17 o re uríñínigíní, ‘Míxí omíñf níiaríñf nañoxíní, ayf awíaxfíní. Joxí nígwí nioní siapíñáo tñní nioní ríríñápa xíxeni enj nání gapímanf nimónírí anj wé biaúmí menjweárfíxíní.’ uríñínigíní.

18 Ámí wo nívírí re uríñínigíní, ‘Negf neameñweañoxíní, nígwí gorfí joxí niapíño tñní bisínisf nimíxa nurfná ríxa wé wú sayá imíxínáríní.’ urfagí

19 míxí ináyo re uríñínigíní, ‘Joxí ení gapímanf nimónírí anj wé bimí menjweárfíxíní.’ uríñínigíní.

20 Ámí wo nívírí re uríñínigíní, ‘Negf neameñweañoxíní, nígwí joxí niapíño nioní írkwíyfo wowf nerí tíñáo sñní ríworíní.

21 Joxí xeaníñf raríñoxí enjagí nání wáyf nínfagí “Nígwí ro xwírfá íkíxéánáyf, íwanj neanfárfání?” niyaiwirí bisínisf wí mímíxínáríní. Joxí amípí ámá wa tfáyf díxí mearí aiwá ámá wa fíwí urfáyf díxí mirí yaríñoxí enjagí nání ríraríñíní.’ urfagí

22 o re uríñínigíní, ‘Omíñf níiaríñf sumí roxíní, jíwaníñoxí nírífyo dání xwíyífá rímearímíní. Nioní xeaníñf raríñáoní amípí ámá wa tfáyf joxí mearí aiwá wa fíwí urfáyf nígí mirí yaríñáoní enjagí nání joxí níjífá imóníñjagí nání

23 pí nání nígwí nioní siapíñáo nígwí anjfo mánítípa enjíríní. E nítírí sñjwíríyí, nígwí o tñní ámí bí seáyí e íkwíáríníñáná meámínírí éáríní.’ nurírí

24 ámá anjwí e rogífáyo re uríñínigíní, ‘Ámá romí nígwí ro nurápíro nígwí wé wúkaú tíñomí míní wípoyí.’ urfagí

²⁵ awa re urigfawixini, 'Ai, negf neamejweajoxini, o rixa we wúkaú tñjorini. Pí nani ámi wo wirfíni?' uráfaga

²⁶ o re urinjiginini, 'Nioni re seararinjini, "Ámá giyf giyf nioni winjapi piráninj mímepa xwé nimixirfnáyf ámi wini meapírfárinini. Giyf giyf nioni winjapi mímepa neri kikiáf nerfnáyf api ai ámi nurápmífarinini." seararinjini.

²⁷ E neri aiwi nioni tñni mîxf imónarinjwáyf "O negf mîxf ináyf nimóniri neamejweani nani mîneaimónarini." yaiwífáyo nîwirimeámi nîbîro gf síjwáf aníjaé dáni pikipoyi.' urinjiginini."

²⁸ Jisaso ewayf xwiyfá api nurárimí Jerusaremi nani niyirfná xámi umeanjiginini.

Jerusaremiyo nîrémorfná mîxf ináyf rémoarigfápa rémonj nánirini.

²⁹ Jisaso anj onimíá biaú —Anj apiaú dñwf Oripí ríninjipimí dáni anjwí e imónini. Apiaú yof Betipasi ríninjipi tñni Betani ríninjipi tñni tñj e anjwí e nîrémorfná wiepísarinjyáf waúmi re uowárininjiginini,

³⁰ "Awagwí anj jíapimí nani nuri nîrémorfná dogí sípíkf e yurárininjagí winfío —Sini ámá seáy e éf mîjweaarigforini. Omí níkweari nîmeámi bípiyi.

³¹ Ámá wo síjwáf neaniri 'Awagwí pí nani íkweaarinjii?' earánáyf, re urípiyi, 'Ámináo seáy e éf nîjweari nîmeámi umíniri nani yearowárinjoi.' urípiyi." uowárfagi

³² awaú nuríná xfo uríípa axfpi enjagí nîwíniri

³³ rixa dogí sípíko íkweaarfná xiáwowa re urigfawixini, "Pí nani dogíomí íkweaarinjii?" uráfaga

³⁴ awaú "Yegf Ámináo seáy e éf nîjweari nîmeámi uní nani íkweaarinjwií." nuri

³⁵ Jisaso pwaríje nani nîmeámi nuri e nurárimáná wigf rapírapf seáy e yínigfáp seáy e nîwikwiáiro Jisasomí seáy e njwiráraná

³⁶ dogíomí éf nîjweari nîmeámi warfná oxí apíxf xfo tñni warigfáyf mîxf ináyfyo yayf wianiro yarigfápa wigf iyfá sanwíyo ríkarínigfáyf nîmeáro óf e íkwianjwáf neapára nuro

³⁷ o rixa Jerusaremi tñj anjwí e nîrémorfná dñwf mînjf Oripíyí ríninjipimí ípmieaarfná xegf wiepísarinj obaxí xfo tñj e epíroyf egfáyf re egfawixini. Emímí Jisaso yaríj níníyí síjwáf wínayigfá nani yayf seáyimí dáni nero Goríxo nani rfaiwáninj nîrîro yayf numero

³⁸ re nîra ugíawixini, "Mîxf ináyf Ámináo neaurowárinj ro oyá dnj tñni seáy e oimónini. 'Anjnamí njweajoxini, joxí nîwayiróniri onjweani.' neaimónarini. Omíni seáyimí dáni yayf oumeaneyi." nîra warfná

³⁹ Parisi wa ámá epíroyf egfáyo áwinimí dáni re urigfawixini, "Nearéwapíyaríjoxini, díxf wiepísarinjyáf mîxf nuríri 'E mîrîpa époyi.' urei." uráfaga aí

⁴⁰ o re urinjiginini, "Wí pñni wiáripírméoi. Pñni nîwiáirfnáyf, síjáf tíyf eni rfaiwáninj nîrîro nioni nani Goríxomí seáy e umepráoi." urinjiginini.

Jisaso Jerusaremi nani njwí eanf nánirini.

⁴¹ Jisaso rixa Jerusaremi tñj e anjwí e nîrémorfná anj apimí nîwínirfná njwáf nearí

⁴² re ríinjiginini, "Jerusaremi njweáyfné nioni éf píraninj seanjwírírfapaxf imóninjápí nani njíáf nimóniro síjwíríyí, ayf nanj imónimíniri enjirini. E neri aiwi nioni segf síjwáf anígfe dáni pñníninj imóninjagí nani seyfné majfá imóninjoi.

⁴³ Rfwená ámá seyfné tñni mîxf inarigfáyf awí nîseamero segf ákínjapimí píxemoánanero nani xwáf waiwfninj nîta nîpeyiro awí xapíxapf nîseamudfímómáná

⁴⁴ segf anj pípnamí néra uro naiwáf pípíkímí ero nero anj nímírífná síjáf níkíkíróniaga peyiníyíf bí xe okíkíróniarini síjwáf wíníprfámani. Yeáyf seayimíxemeámfá nani seaímeáagí aiwi seyfné mí mînomíxípa yaríjagfá nani e e seákaríprfárinini" ríinjiginini.

Anj rídiyowá yarigfáwámí dání mîxf uowárapíj nánirini.

⁴⁵ Jisaso rixa Jerusaremi nîrémorí anj nanjwáf Goríxo nani rídiyowá yarigfáwámí nîpáwírí ámá makerfá nimíxíro nanjwáf rídiyowá nani bí yarigfáyo mîxfídámí nîwirfná

⁴⁶ re urinjiginini, "Bíkwáf Goríxoyápimí xegf anj ríwá nani re nîríniri eánini, 'Anj nioníyáyf ámá nîbîro xwiyfá rírimí nípríwárinini.' nîríniri eáninjagí aiwi seyfné anj ámá yapf nîwiepísiro fwí uráparigfáyfáiwáninj imíxaríjoi." urinjiginini.

⁴⁷ O sfá ayf ayo anj iwámí dání ámáyo uréwapíyarfná apaxfpaninj imónigfá xwéowa tñni njwáf íkaxf eáninjpf mewegfáwa tñni Judáyf ámífná seáy e imónigfáwa tñni omí "Opíkianeyi." nîrîro aiwi

⁴⁸ oxí apíxf nñni oyá xwiyfá arfá wianiro aga nîwimónaríjagí nani omí píkíxapf bí mimóninjagí nani síjwáf wínaxfdímegfawixini.

1 Sfá Jisaso anj Gorixoxo nání ridiyowá yarigfiwámí nípawiri ámáyo xwiyfá yayf winipaxf imóninjpi uréwapiyarinj wiyimí apaxfpáninj imónigfá xwéowa tñnt njw íkaxf eáninjpi mewegfáwa tñnt Judayf mebaowa tñnt omi n#wímearo

2 re urigfawixini, "Joxi neni tñjoxi imónet." go rirfagi joxi ámá anj riwámí makerfá nimixiro nanjw ridiyowá nání bfi yarigfáyo mixfdámf eniginini?" uragfá

3 o re urinjiginini, "Nioni eni yarinj bi oseaimini. Soyfne áwanj ntránáyf, nioni yarinj niarigfápi nání eni ananí áwanj searimfíni." nuriri

4 yarinj re winiginini, "Jono wayf nneameaia ujo Nwíá anjnamí njewanjo urfagi rfa eniginini? Xegf dñnj tñnt rfa eniginini?" uragfá

5 wiwanjowa yarinj niniro re rinigfawixini, "None 'Gorixoyá dñnj tñnt eniginini.' uráná re nearinjoi, 'Soyfne pí nání o rñnjpi nání arfá n#wiwo dñnj mikwíropa egfárinini?' nearini enagf nání wí e uripaxf menini." ntriniro

6 ámi re rinigfawixini, "E neri aí none 'Jono xegf dñnj tñnt wáf nurimeri wayf nseameaia unjrinini.' uránáyf ámá nñnt 'Jono Gorixoyá dñnj tñnt wfá rókiamonj worini.' niyaiwiwo nání sfñá n#nearo neapikipirixini. Api eni wí muripa oyaneyi." ntriniro

7 Jisasomí re urigfawixini, "None majfárinini. Gorixoyá dñnj tñnt yagírfáni? Xegf dñnj tñnt yagírfáni?" uragfá

8 o re urinjiginini, "Soyfne Jono nání dñnj yaiwiarigfápi nání áwanj minirfagfá nání nioni eni 'Joxi e éirixini.' ntrinjoi nání áwanj wí searimiméini." urinjiginini.

Ewayf ikaxf wainf ominj uwínaxfdiarigfáwa nánirini.

9 O ewayf xwiyfá rípi urinjiginini, "Ámá wo wainf uraxf ominj bi iwíá nura núsáná ámá wamí re urinjiginini, 'Gf ominj rípi píráninj sfñwí nuwínaxfdífrixini.' nurimí anj wímí urñimimnirí nání nurí emá obaxf nñjewanjsána

10 ríxa wainf sogwí yóf éaná xegf ominj wiarigfá wo xfo xegf wí ourápauininiri uowárfagi aiwí ominj sfñwí uwínaxfdiarigfáwa omí fá nixero iwanj nímépero anfomí wárigfawixini.

11 Omíni xiáwo ámi xegf omíni wiarigfá womí uowáraná omíni sfñwí uwínaxfdiarigfáwa omí eni iwanj nímépero o ayá owininiri riperirf numero anfomí wárigfawixini.

12 Omíni xiáwo ámi omíni wiarigfá womí uowáraná omí mñnj niro bfaríwámíni moigfawixini.

13 Omíni xiáwo awa íniná xegf omíni wiarigfáwami iwanjini nímépero anfowami uowáraninjagfá nání re yaiwiniginini, 'Nioni arire eminiréini? Gf íwí dñnj sixf uyinjóomí ouowárimini. "Omí xixeni arfá wipírfárinini.' nimónarinini.' niyaiwirí uowárfagi aí

14 awa xegf xewaxo barinjagf sfñwí n#winiro re rinigfawixini, 'Xanoyá dñnj meanfo jíwo barini. Omíni amipíyí negf imónifá nání omí opíkianeyi.' ntriniro

15 omí fá nixero bfaríwámíni nimoaimáná pikigfawixini." Jisaso ewayf xwiyfá e nuriri yarinj re winiginini, "Omíni xiáwo xewaxomí pikigfá nání awamí pí winfárinini?" Yarinj e n#wiri

16 re urinjiginini, "Omíni xiáwo n#birí omíni sfñwí uwínaxfdiarigfáwami pípikimí niyárimáná omíni ámi wa sfñwí on#wínaxfdípoyiniri miní winfárinini." urfagi ámá e rówapigfá arfá e n#wiwo "Jisaso 'Judayfne omíni sfñwí uwínaxfdiarigfáyí yapí imóninjoi.' rfa neararinini?" niyaiwiwo re rigfawixini, "Oweoi! Wí e eníámani.' neaimónarinini." uragfá aí

17 o sfñwí agwí n#winiri re urinjiginini, "Seyfne 'Wí e epaxf menini.' yaiwiarinjagfá aí pí nání Bkwíyoi ewayf xwiyfá rípi enjína n#iro eagfawixini, 'Sfñá anj mtririgfáwa sfñá awiaxf wo nání pfa nerfna wo "Sipixini." n#iro emí mófo Gorixoxo "Awiaxorini." ntriri n#neari anj xfo mtririnjwámí iwamfo n#iwayirorí m#rinjrinini.' xwiyfá wfá rókiamoagfáwa e n#iro eagfápi pí nání r#nini? Seyfne dñnj r#moarinjoi?

18 Sixf botorixf sfñáyo n#piérori pírf miyeámí inarinjpa ámá gíyí gíyo sfñáyo n#piérori xáwíf nearfnáyf axpí imónipírfárinini. Xwasf wí yeáyf bimí sfñá n#piérori nearfná yuní wáraninjpa sfñáo ámá gíyí gíyo n#piérori nearfná axpí xwasf wí yunfñinj imiximfárinini." Jisaso xfo sfñáoninj nimónirí nání e urinjiginini.

Nigwí takisf nání émáyo wiayigfá nánirini.

19 Nwí íkaxf eáninjpi mewegfáwa tñnt apaxfpáninj imónigfá xwéowa tñnt awa "Jisaso ewayf xwiyfá n#nearírná 'Soyfne omíni xiáwomí xewaxo pikifárininj imóninjoi.' rfa neararinini?" niyaiwiwo axiná "Ríxa fá oxiraneyi." niyaiwiwo aiwí oxí apíxf e epíroyf egfáyf nání wáyf n#wiwo fá mixirípa nero

20 sfñwí n#wínaxfda nemero ámá wa yapf n#wíwapíyiro sfñwí n#wínaróá oúpoyiniri nuowáiro re urigfawixini, "Soyfne ámá nanjofnénininj nimóniro yapf n#wíwapíya nurfná pasáninj níméra úpoyi. Xwiyfá omí ananí gwí yipaxf wí ránáyf, ríxa omí fá xepírf

náni gapɩmanomɩ áwanɩf uranɩ nánɩ re urɩpoyɩ, “Takisɩ nánɩ nɩgwɩf émayɩf nearáparɩgɩfápi sínɩ mɩnɩ nɩwianɩrɩwɩnɩ? Mɩnɩ mɩwɩpa yanɩrɩwɩnɩ?” urɩpoyɩ. O “Oweoɩ, sínɩ mɩnɩ mɩwɩpa époyɩ.’ ránáyɩf émayɩf omɩ fá nɩxero gwɩf yɩpɩráoɩ.” urowárɩfagɩa

21 awa nuro Jisasomɩ nɩwɩmearo pasánɩf nɩmɩra nurɩná weyɩf re umearɩgɩfawixɩnɩ, “Nearéwapɩyarɩjoxɩnɩ, joxɩ xwɩyɩfá nɩrɩrɩ nɩnearéwapɩyɩrɩná náyonɩ nearéwapɩyarɩjoxɩ enjagɩ nánɩ nene nɩjɩfárɩnɩ. Ámá gɩyɩf gɩyɩf símeáagɩa aí sɩmɩmanɩf sɩnjwɩf nɩwɩnɩrɩ sɩnjwɩf nánɩ wáyɩf mé xwɩyɩfá Gorɩxoyá nepánɩ urarɩnjɩpɩ nearéwapɩyarɩjoxɩrɩnɩ.” nurɩro

22 yarɩnjɩf re wɩgɩfawixɩnɩ, “Dɩnjɩf joxɩyá píotɩ yaiwɩarɩnjɩnɩ? ‘Nene émayɩf mɩxɩf ináyɩf Sísaoɩmɩ takisɩf nánɩ nɩgwɩf mɩnɩ nɩwɩyairanéná apánɩ wɩarɩnjwɩnɩ.’ rɩsímónarɩnɩ? ‘Nɩpɩkwɩnɩ mɩyarɩnjwɩnɩ.’ rɩsímónarɩnɩ?” urɩfagɩa aiwɩ

23 Jísaso yapɩf wɩwapɩyanɩro yarɩgɩfápi nánɩ dɩnjɩf adadɩf nɩwirɩ nɩjɩfá nɩmónɩrɩ nánɩ re urɩnjɩnɩgɩnɩ,

24 “Émayɩfá monɩf bɩ sɩwá nɩpoyɩ.” nurɩrɩ rɩxa sɩwá wíáná yarɩnjɩf re wɩnjɩnɩgɩnɩ, “Nɩgwɩf rɩpimɩf yofɩ goyá eánɩrɩ sɩmɩmanɩf goyá njwirárɩnɩrɩ inɩnɩ?” urɩfagɩf awa “Émayɩf mɩxɩf ináyɩf Sísaoyá eánɩnɩ.” urɩfagɩa

25 o re urɩnjɩnɩgɩnɩ, “Nɩgwɩf rɩpimɩf sɩmɩmanɩf Sísaoyá njwirárɩnɩnjagɩf nánɩ xewanɩnjomɩ mɩnɩ wɩrɩxɩnɩ. Amɩpɩf nɩnɩf oyá imónɩnjɩf enɩ xewanɩnjomɩf wɩrɩxɩnɩ. E nerɩf aí amɩpɩf Gorɩxoyá imónɩnjɩf xɩfomɩf wɩrɩxɩnɩ.” Jísaso Gorɩxo ámá xewanɩnjónɩf imɩxɩnɩnjɩf enjagɩf nánɩ omɩ dɩnjɩf owɩkwɩrɩpoyɩnɩrɩf e urɩfagɩf

26 awa yapɩf nɩwɩwapɩyɩro pasánɩf e uméféf aí ámayá sɩnjwɩyo dánɩ Jísaso xwɩyɩfá meárɩnɩpaxɩf wɩ mɩrarɩnjagɩf arɩfá nɩwɩro ámá nɩnɩf enɩ Jísaso píránɩnjɩf e renjwɩpearɩnjagɩf arɩfá nɩwɩro nánɩ ududɩf nero xwɩyɩfá bɩ murɩgɩfawixɩnɩ.

“Ámá ámɩf wɩápɩnɩmeapɩrɩfárɩnɩ.” urɩnjɩf nánɩrɩnɩ.

27 Ámá Judayɩf wa, Sajusiyɩf rɩnɩnjɩf wa —Sajusiowa re rarɩgɩfáwarɩnɩ, “Ámá nɩpémáná enjánáyɩf wɩ nɩwɩápɩnɩmeapɩrɩfámanɩ.” rarɩgɩfáwarɩnɩ.

28 Awa nɩbɩro Jisasomɩ yarɩnjɩf wianɩro nánɩ re urɩgɩfawixɩnɩ, “Nearéwapɩyarɩjoxɩnɩ, enjɩná Moseso njwɩf ikaxɩf nɩnearɩrɩná nene nánɩ nɩrɩrɩf rɩwamɩnjɩf re eanjɩrɩnɩ, ‘Ámá go go apɩxɩf nɩmearɩf nɩaiwɩf meméf péánáyɩf ámɩf xexɩrɩfmeáo apɩxɩf anɩmɩf nɩmearɩf penjoyá nɩaiwɩf wo wɩmeaíwɩnɩgɩnɩ.’ Moseso e nɩrɩrɩf eanjɩrɩnɩ.” nurɩro

29 ewayɩf xwɩyɩfá rɩpɩf urɩgɩfawixɩnɩ, “Xɩrɩxogwá wé wɩfúmɩf dɩnjɩf wáu egɩfáwa xɩráo apɩxɩf wɩf nɩmearɩf nɩaiwɩf meméf péáná

30 xogwáo wo anɩmɩf nɩmearɩf nɩaiwɩf meméf péáná

31 ámɩf wo nɩmearɩf nɩaiwɩf meméf péáná wé wɩfúmɩf dɩnjɩf wáu imónɩgɩfáwa nowanɩf o o ímɩf nɩmeaayɩro aiwɩf nɩaiwɩf wɩf meméf nowanɩf rɩxa péáná

32 apɩxɩf enɩf xɩrɩxogwáf nowamɩnɩf nɩmeánɩrɩf nɩpemɩxárɩmáná xɩf enɩf penjɩnɩgɩnɩ.” Ewayɩf xwɩyɩfá Jísasomɩ e nurɩmáná

33 omɩf majɩfá wɩkɩxeáranɩro nánɩ yarɩnjɩf re wɩgɩfawixɩnɩ, “Gorɩxo ámá nɩyonɩf mí ómómɩxɩmɩf wɩnɩfá nánɩf pegɩfáf nɩnɩf nɩwɩápɩnɩmeapɩrɩfáf í xɩrɩxogwá wé wɩfúmɩf dɩnjɩf wáu nowanɩf meagɩf enjagɩf nánɩf goyáf imónɩnɩfárɩfani?” urɩfagɩa

34 Jísaso re urɩnjɩnɩgɩnɩ, “Ríná ámá apɩxɩf njwirárɩro mearo inarɩgɩfárɩnɩ.

35 E nerɩf aí rɩwéná Gorɩxo menjweanjánáf ámáf oyáf sɩnjwɩyo dánɩf ananɩf nɩwɩápɩnɩmearo njweapɩrɩfáyɩf apɩxɩf njwirárɩnɩro meánɩro inɩpɩrɩfámanɩ.

36 Ínáf ámɩf bɩf nɩpexaxɩf imónɩpɩrɩfámanɩ. Ayɩf rɩpɩf nánɩrɩnɩ. Anjɩnajokwa yarɩgɩfápa nero njweapɩrɩfárɩnɩ. Gorɩxoyáf dɩnjɩf dánɩf xwárɩpáyo dánɩf wɩápɩnɩmeapɩrɩfáf enjagɩf nánɩf ayɩf Gorɩxoyáf nɩaiwɩf nɩmónɩro anɩnjɩf ínɩnáf njweapɩrɩfárɩnɩ.

37 Soyɩnéf dɩnjɩf ‘Pegɩfáyɩf wɩf nɩwɩápɩnɩmeapaxɩf menɩnɩ.’ yaiwɩarɩnjagɩfáf aiwɩf ananɩf nɩwɩápɩnɩmeapɩrɩfárɩnɩ. Xwɩyɩfáf enjɩnáf Moseso íkáfáf onɩmɩánánáfnaf íwɩf rɩfáf mɩnɩf ápiáwɩf wearɩnjagɩf wɩnɩnjɩpɩf nánɩf rɩwamɩnjɩf nearɩnáf Gorɩxo xewanɩnjɩf nánɩf urɩnɩnjɩpɩf re nɩrɩrɩf eanjɩrɩnɩ, ‘Gorɩxonɩf dɩxɩf ráwowa Ebrɩfamof tɩnɩf Aísakof tɩnɩf Jekopof tɩnɩf awayáf Njwáfáonɩrɩnɩ.’ Moseso rɩwamɩnjɩf e nearɩnáf xíáwowa rɩxa pegɩfáf aiwɩf o rɩwamɩnjɩf e nɩrɩrɩf eanjɩrɩnɩ.

38 Gorɩxo omɩf e nurɩrɩnáf omɩf xíáwowa rɩxa pegɩfámɩf aiwɩf Gorɩxoyáf sɩnjwɩyo dánɩf wɩgɩf dɩnjɩf sínɩf sɩnjɩf enjagɩf nánɩf e rɩpaxɩrɩnɩ. Gorɩxo ámáf pegɩfáyɩf nánɩf Njwáfáomanɩf. Sɩnjɩf egɩfáyɩf nánɩf Njwáfáorɩnɩ. Oyáf sɩnjwɩyo dánɩf ámáf nɩnɩf wɩf pegɩfáf aiwɩf, wɩgɩf dɩnjɩf sínɩf sɩnjɩf enjagɩf nánɩf nɩnɩf sínɩf sɩnjɩf rɩnɩ.” urarɩnáf

39-40 njwɩf íkaxɩf eánɩnjɩpɩf mewegɩfáwaf ámɩf dɩnjɩf síxɩf mɩnɩpa nero yarɩnjɩf ámɩf wɩnɩf bɩf mɩwɩf re urɩgɩfawixɩnɩ, “Nearéwapɩyarɩjoxɩnɩ, joxɩf wɩgɩf yarɩnjɩf sífápif nánɩf nurɩrɩnáf aga nanɩf urarɩnjɩnɩ.” urɩgɩfawixɩnɩ.

“Kíraisof nɩaiwɩf goyáorani?” urɩnjɩf nánɩrɩnɩ.

⁴¹ Jisaso re urɪŋɪnigɪni, “Ámá pí nánɪ re rarɪgɪfárɪni, ‘Ámá nene yeáyɪ neayimɪxemeanfa nánɪ arɔwayá xwɔ́fá piaxɔ́yo dánɪ iwɪaronfo sa mɪxɔ́fɪ ináyɪ Depitoyá xiáwo imónɪnɪfárɪni.’ pí nánɪ rarɪgɪfárɪni?”

⁴²⁻⁴³ Bɪkwɪ Samiyɪ rɪnɪŋɪyo Depito xewanɪŋo ámá arɔwayá xwɔ́fá piaxɔ́yo dánɪ iwɪaronfo nánɪ nɪrɪrɪ rɪwamɪŋɪ rɪpɪ eanɪrɪni, ‘Gorixɔ gɪ Ámɪnádómɪ re urɪŋɪnigɪni, “Joxɪ wé náúmɪnɪ éfɪ nɪŋweari joxɪ tɪnɪ mɪxɔ́fɪ ináyɔ xopɪrárɪ rɪwiimɪfáé nánɪ xwayɪ nanɪrɪ ŋweárɪxɪni.” Gorixɔ gɪ Ámɪnádómɪ e urɪŋɪnigɪni.’ Depito rɪwamɪŋɪ apɪ nearɪnɪ

⁴⁴ xegɪ xiáwo nánɪ ‘Gɪ Ámɪnádórɪni.’ nɪrɪrɪ nánɪ arɪge xegɪ xiáwo imónɪnɪ?” Jisaso ámá nɪnɪ “Ámá yeáyɪ neayimɪxemeanfa nánɪ arɔwayá xwɔ́fá piaxɔ́yo dánɪ iwɪaronfoyɪ rarɪŋwáo ananɪ Depitomɪ seáyɪ e nimónɪrɪ nepa Gorɪxoyá xewaxorɪni?” oyaiwɪpoyɪnɪrɪ e urɪŋɪnigɪni.

“Nwɪ ikaxɪ éánɪŋɪpɪ mewegɪfáwa yarɪgɪfápa mepani.” urɪŋɪf nánɪrɪni.

⁴⁵ Ámá nɪnɪ o e rarɪŋagɪ arɪfá wiarɪnɪ xegɪ wiepɪsarɪŋowamɪ re urɪŋɪnigɪni,

⁴⁶ “Nwɪ ikaxɪ éánɪŋɪpɪ mewegɪfáwa yarɪgɪfápa mepa éfɪrɪxɪni. Awa ámá weyɪ oneamépoyɪnɪrɪ rapɪrapɪ sepiánɪ nɪyɪnɪmɪ anɪ emero ámá makerɪfá imɪxarɪgɪ é dánɪ ‘Ámɪnáoxɪni.’ onearɪpoyɪnɪrɪ emero rotú anɪyo nɪpáwirónáranɪ, aiwá imɪxarɪgɪ nɪrémorónáranɪ, ‘Ámá nɪyɪyá sɪmɪ sɪmɪ e onjweaneyɪ.’ nɪyaiwɪro ero

⁴⁷ síwɪ yáfɪ rɪkɪnɪŋɪyɪ yapɪ ámáyá aiwá pífɪ nɪnɪ íwɪfɪ manarɪgɪfápa apɪxɪ aníwayá amɪpɪ íwɪfɪ urápanɪro nánɪ ero ámáyá síŋwɪyo dánɪ Gorɪxomɪ xwɪyɪfá rɪrɪmɪfɪ nɪwiróná anɪŋɪfɪ mɪnɪ nɪra uro yarɪgɪfápa soyɪné enɪ axɪpɪ mepa éfɪrɪxɪni. Rɪwéná Gorɪxo ámá nɪyonɪ mí ómómɪxɪmɪfɪ yarɪfá awa xwɪyɪfá xwé meárɪnɪpɪfɪrɪfárɪni.” urɪŋɪnigɪni.

21

Apɪxɪ anɪf wɪ nɪgwɪf wáúnɪ tɪŋɪf nánɪrɪni.

¹ O sínɪ anɪ Gorɪxo nánɪ rɪdíyowá yarɪgɪfɪwámɪ ínɪmɪ nuréwapɪya nemerɪnɪ síŋwɪf anɪfɪyɪf wɪnɪŋɪnigɪni. Amɪpɪ mɪmúrónɪgɪfáyɪf nɪgwɪf Gorɪxo nánɪ tayarɪgɪfɪ tarɪŋagɪfa nɪwɪnɪrɪ

² apɪxɪf anɪf uyɪpeayɪf imónɪŋɪf wɪ enɪf nɪgwɪf rɪfá inɪŋɪf wáúf nɪmeéa nɪbɪrɪf tɪfagɪf nɪwɪnɪrɪ

³ xegɪf wiepɪsarɪŋɪyo re urɪŋɪnigɪni, “Nionɪ nepa seararɪŋɪni, ‘Apɪxɪf anɪf uyɪpeayɪf imónɪŋɪf rɪf Gorɪxo nánɪf nɪgwɪf onɪmɪá sípɪpɪkwɪf nɪtɪrɪf aiwɪf Gorɪxoyá síŋwɪyo dánɪf amɪpɪ mɪmúrónɪgɪfáyɪf tɪfáyo seáyɪf e imónɪgoɪ.

⁴ Amɪpɪf mɪmúrónɪgɪfáyɪf wɪgɪf nɪgwɪf xwé ayo dánɪf bɪ nɪmeáro nɪtɪro aiwɪf apɪxɪf anɪf rɪyɪf xegɪf aiwá nánɪf bɪf yanɪpaxɪf ówɪf tɪfagɪf nánɪf íyáf seáyɪf e imónɪgoɪ.’ seararɪŋɪni.” urɪŋɪnigɪni.

“Rɪdíyowá yarɪgɪfɪwá pineapɪfárɪni.” urɪŋɪf nánɪrɪni.

⁵ Xegɪf wiepɪsarɪŋɪf wa anɪf Gorɪxo nánɪf rɪdíyowá yarɪgɪfɪwá nánɪf re rɪgɪfawɪxɪnɪ, “Anɪf rɪwá nɪmɪrɪfɪnɪf sínɪf awiáxɪf nɪkɪkírɔa nuro anɪf rɪwá imɪrɪŋɪf mɪmónɪpá oenɪrɪf amɪpɪ nanɪf ámá Gorɪxo nánɪf wɪgɪfáyɪf nɪmeáro okiyɪfá egɪfárɪni.” rarɪŋagɪfa

⁶ Jisaso arɪfá e nɪwirɪf re urɪŋɪnigɪni, “Amɪpɪf nanɪf soyɪné síŋwɪf wɪnarɪgɪfá rɪpɪf rɪwénáf ámáf wa anɪf rɪwáf nɪpɪnearɪnɪf sínɪf nɪkɪkírónɪga unɪf rɪpɪf nɪpɪneayɪro emɪf mɪmeámɪf éánáf sínɪf wo womɪf sínɪf seáyɪf e ikwɪárɪnɪfámánɪ.” urɪfagɪf

⁷ awa yarɪŋɪf re wɪgɪfawɪxɪnɪ, “Nearéwapɪyarɪŋoxɪnɪ, joxɪf neararɪŋɪf apɪf gɪnáf imónɪnɪfárɪnɪf? Pɪf sɪmɪmájónɪŋɪf neainánáf ‘Rɪxa nímónɪnɪf ayorɪfánɪ?’ yaiwɪánɪfáwárɪnɪf?” urɪfagɪfa

⁸ o re urɪŋɪnigɪni, “Ámáf wa yapɪf seaiwápyɪpɪrɪxɪnɪrɪf dɪŋɪf píránɪŋɪf morɪfɪnɪ. Obaxɪf nɪbɪro gɪf yófɪ nɪrɪnɪro re rɪpɪfɪfárɪnɪf, ‘Nionɪf onɪfɪnɪf. Rɪxa ínárɪnɪf.’ searánáf arɪfá nɪwɪro númɪ muxɪfɪpanɪf.

⁹ Soyɪnéf ‘Anɪf wɪyo mɪxɪf inarɪŋoɪ.’ rarɪŋagɪfa arɪfá wɪro ‘Ámá nɪpánɪf mɪxɪf íkwɪnaroarɪŋoɪ.’ rarɪŋagɪfa arɪfá wɪro nerɪnáf wáyɪf mɪkárɪnɪpanɪf. Apɪf xámɪf imónɪnɪfárɪnɪf. E enagɪf aiwɪf apɪf rɪxa nímónɪmánáf enánáf soyɪnéf ‘Sɪfá yoparɪyɪf, o weapɪnɪfáyɪf rɪxa nímónɪnɪŋoɪ.’ mɪyaiwɪpá éfɪrɪxɪnɪ.” nɪrɪrɪf

¹⁰ ámɪf re urɪŋɪnigɪni, “Ámáf gɪf axɪrɪf nɪwɪápɪnɪmeáro ámáf xerɪwɪf wɪf tɪnɪf mɪxɪf inɪro mɪxɪf ináyɪf woyáf woyáyɪf tɪnɪf mɪxɪf inɪro

¹¹ pobonɪf xwé néráf urɪf anɪf nɪyonɪf aiwáf nánɪf dɪfɪf ikeamónɪro anɪf wɪf e wɪf e símɪárɪf wɪmeárif anɪf pírfɪyo dánɪf xegɪf bɪf nímónɪrɪf ekɪyɪŋɪf inánáf ámáf wáyɪf íkárɪnɪpɪrɪf nánɪf imónɪrɪf enɪfárɪnɪf.

¹² Ayɪf e enɪfáf imónɪŋagɪf aiwɪf sínɪf mɪmónɪpá enánáf íáf nɪseaxero xeanɪŋɪf sealkárɪpɪfɪfárɪnɪf. E nɪseairɪnáf xwɪrɪxɪf seamepɪrɪf nánɪf awɪf éánarɪgɪfɪf nɪsearowárɪro gɪf anɪfyo nɪseanɪwɪrárɪro nionɪf nɪxɪdarɪŋagɪfa nánɪf xwɪyɪfáf seamearɪpɪrɪf nánɪf mɪxɪf ináyɪfáf síŋwɪf tɪŋɪf e nánɪf tɪnɪf gapɪmanɪfáyɪf síŋwɪf tɪŋɪf e nánɪf tɪnɪf nɪseameámɪf seaupɪfɪfárɪnɪf.

13 E seaipírí fá enjagí aí ananírini. Ayí rípi nánírini. Xwíríxí seamearíná nioni nání áwaní urípírí imónípírífarini.

14-15 Xwíríxí seamearíná nioni díní niseaikayorí nijá niseaiapírí xwiyá urípírí nání imónípírí seaimiximá enjagí nání soyíné xwíríxí seamepíríáyí wí pírí seawiaikipaxí menini. Ayínání soyíné siní fá mīseaxírípa enjánáyí, díní re mófíríxini, ‘Ananírini. Xwiyá pírí wiaikimírí nání meḡwípepa oemini. Sa Goríxoyá díníyo dání uríimígini.’ yaiwíríxini.

16 Segí sénáíwarani, sénowarani, séríxímeáowarani, nawíni mīngíáyífrani, níkumíxíníre emearígíáyífrani, mīyí seauraná segíyí wfami píkipírífarini.

17 Soyíné nioni níxídaríenjagí nání ámá níní wíki niseaóníro símí tñí seaipírí fá aiwí

18 Goríxo yeáyí seayimíxemeaní fá enjagí nání soyíné anípá wí imónípírífamaní. Segí dífá wí aí anípá imónínfamaní.

19 Soyíné ení neáníro nioni aníní níníxídíronáyí, segí dínípi erfíkiemeánípírífarini.

“Jerusaremi xwírí fá ikíxepírífarini.” uríní nánírini.

20 “E nerí aí mīxí nīmeámí bíáyí aní Jerusaremi rípimi awí mudímóagí fá níwíníroná ‘Ríxa aní rípi xwírí fá ikíxepírí aní ayoríani?’ yaiwíríxini.

21 E níwíníroná ámá Judia píropenísíyo nweagíáyí dífá mīnífyo nání éf yiro ámá Jerusaremi apimí nweagíáyí píni níwíarímí uro ámá apimí bfaríwámíní omínífyo amí amí yarígíáyí aní apimí amí mīrémopa ero éfíríxini.

22 Ayí rípi nánírini. Ináyí Goríxo xeaníní fá tñí seaikáríní fá apírini. Iná amípí níní nání Bíkíwíyo nírinírí eánínípi xixení imónínfárini.

23 Iná xeaníní fá tñí xwí fá tño seaiméanfá enjagí nání apíxí niaíwí agwí egííwa tñí siní niaíwí amíní wiarígííwa tñí éf aníní mupaxí imónínjagí nání aweyí! Goríxo ámá tño wíki níwónírí xeaníní wíkararíná

24 mīxí nīmeáa bíáyí Jerusaremi nweáyo kirá tñí pípíkímí ero íwí meaaníro nání nípíkíomearo wígí aní ayí ayo nání nīmeámí umíro epírífarini. E nemáná émáyí níbíro Jerusaremi díníyíné seáyí e niseaimóníro xwírímímí niseaikíxéa nuro Goríxo ‘Yoparí e imóníwínígini.’ yaiwíarínje imónínjáná ríxa re imónínfárini.

Ámá imónínjo níweapíríná nánírini.

25 “Sogwí tñí emá tñí siní siní ekíyíníní ináná ámá xwí fá tño níyoní gwí ararí nweagíáyí ayá síwí nurorí díní fá uxenífarini. Rawírawá ení xwé ayá wí níroga níwíarínímeásáná níjírí moarínjagí níwíníroná ududí wínínfárini.

26 Siní sogwí amípí aní píríyo eníyí aníní mīxénapítagí níwíníroná ‘Xwí fá tño nweaqwaéne pí neaimínírí fá yaríní?’ níyaiwíro wáyí níkaríníroná eanírámoro wepírífarini.

27 E neróná sínjwí re nanípírífarini. Ámá imónínjóní níkínímáná ení neánírí agwí tñí nawíni weaparínjagí nanípírífarini.

28 E nerí aí soyíné sogwí emá amípí ekíyíní inarínjagí níwínírná ‘Gwíníní nearoayíroní aní ayoríani?’ níyaiwíro píraníní éf nírómáná nioni nání weníní níyánírí rófíríxini.” urínínígini.

Ewayí ikaxí íkí fá pikína nánírini.

29 O awamí ewayí xwíyá bí re urínínígini, “Íkí fá pikí tñí íkí fá níní ení yarínípi nání díní mópoyí.

30 Íkí fá mīníf inarínjagí níwíníroná ‘Ríxa xwiogwíríani?’ yaiwíarígípa

31 siní amípí ekíyíníní ení axípí inarínjagí níwíníroná ‘Goríxo nene xwioxíyo mīmeámí nerí neameḡweaní ríxa aní ayoríani?’ yaiwíríxini.

32 Nioní nepa seararíníni, ‘Ámá agwí ríná nweagíáyí siní mīpepa enjáná amípí níní nioní Jerusaremi nání searíapí xixení nímónínfárini.’ seararíníni.

33 Aníná tñí xwí fá rírí tñí ananí anípá nímónírí aiwí xwíyá nioníyá wí surímá imónínfamaní.

“Awíníní nweáfíríxini.” uríní nánírini.

34 “Míríxí maiwí nípúsáná mīrogrwí ríxa fá níwíarímíxíríná nípiérorí nearíná yarínípa soyíné ení segí waráyo náníní níyaiwíníro aiwá xwé níro inígí wainí xwé níro yaníro nání yarínáyí síá nioní weapímíáyí axípí e seaiméanígínírí díní tñí nweáfíríxini.

35 Síá nioní weapímí fá nání imóníyá ámá xwí fá rírí níríminí nweagíáyó níwímónínfárini.

36 Soyíné íníná awíníní níḡwearóná Goríxomí yaríní re wíríxini, ‘None amípí neaiméáná ení neánírane múrorane ámá imónínjoyá símímanífmíní éf rorane yaníwá nání ení bí síxí neaimíxet.’ urííríxini.” urínínígini.

37 Ikwáwiyíná anj ridiyowá yarigfiwámi dání amáyo nuréwapiya núísáná sfápi tñni nipeyeari dáfwi mñj Oripiyi riniñipimi sá wémñiri nání yagfirini.

38 O sfá ayí ayo e yarfná amá nñni wfa móniñfimi nñwiápñimearo omi anj ridiyowá yarigfiwámi dání arfa wianiro nání bayagfáriní.

22

Jisaso nání mekax megfa naniñini.

1 Sfá Judayf bisferfá yisf mayf úrapí nimixiro narigfáyi, sfá Anfnajo Wiárf Neamúroagof riniñfyi —Enjíná sfá ayi Judayo Isipiyf mñx ináyo fá xenjwíráníjána Gorixo niaíwí oxí xámñf nñni opikimñiri anfnajf oyáo urowáñf aiwi Judayf Gorixo ñwf ikaxf urññpi bisferfá yisf mayf úrapí nimixiro nñniro sipisipf nñpikiro ówanfyo ragf xópé yárfá enjagf nání anfnajo ayo muronñigini. Ayñnání xwiogwí o pweáná sfá ayi nání dññf mopfirí nání sipisipf nñpikiro bisferfá yisf mayf úrapí nimixiro narigfáriní. Ríxa sfá ayi anjwí e imónáná

2 apaxfpánñf imónigfá xwéowa tñni ñwf ikaxf eánññf mewegfáwa tñni oxí apixf nñni nání wáyf nero nání “Jisasomi arire yumf inimi pikianfwini?” nñra warfná

3 Isikariotf dññf Judaso —O Jisasoyá wiepñsarñf wé wúkaú síkwf wáw imónigfáyf worñni. Omí Seteno rfwfmñni nñrorf dññf uxixéóáná

4 o nuri apaxfpánñf imónigfá xwéowa tñni Judayfya porisowa tñni xwiyfá nñrináñiro Judaso re urñññigini, “Soyfné omí fá xññpñf nání nioni arire nerf pasánñf umemfáriní?” uráná

5 awa yayf nñwiniro re urigfawixini, “Joxf e neaiáná ñgwí siapanfwarini.” urfagfa

6 Judaso “Ananñini.” nuri nuri amá oxí apixf epñroyf mñwipa enjáná omí pasá umemññf nání wenñf wiaxfdñññigini.

Aiwá Anfnajo Múroagf nání imixigfi naniñini.

7 Jisaso, sfá bisferfá yisf mayf úrapí nimixiro iwamfó ñigfáyi —Ayf sfá Anfnajo mñpñki Wiárf Múronf nání sipisipf miá nñpikiro narigfáyirini. Sfá ayi imónáná

8 o Pitaomf tñni Jonomf tñni re urñññigini, “Awagwí none aiwá anfnajo enjíná neamúroagf nání nani nání nuri neaimxfpiyi.” urfagf

9 awaú re urigfisixini, “Joxf ‘Awaú ge nuri piránñf oimixfpiyi.’ simónarini?” urfagfi

10 o re urñññigini, “Awagwí anj e nñremorfná iniñf sixf maxññf wo tñni órórf niniñfná númi nuri anj o páwíwámf awagwí enf nñpawiri

11 anjwámf xiáwomf re urfisixini, ‘Yearéwapiyarñjo re rññoi, “Nioni gf seaiepñsarññoyfné tñni aiwá Anfnajf Wiárf Neamúroagf nání anj awawá ikwfrónñf gfwámf dání nanfwini?” Jisaso e rññoi.’ nuri

12 o anj awawá seáyi émf ikwfrónñf xwé wámf aiwá narigfáyf aiwá yeaññpñri mñmiaurfwf yáñññfwámf síwá eaiáná e aiwá rfa neayeáixixini.” urowáraná

13 awaú nuri Jisaso urfñf xixenf nñwíga nuri aiwá Anfnajo Wiárf Múroagf nání imixigfisixini.

“Rññf gf waráriní.” urññf naniñini.

14 Ríxa aiwá nñpñri bñfná Jisaso tñni wáf wurñmeiarigfáwa tñni aiwá nanñro nání nawíni nññwearo

15 o re urñññigini, “Nioni sñni rñññf mññimeapa nerfná ‘Gf seaiepñsarññoyfné tñni xámf aiwá Anfnajf Neamúroagf nání rññf onñmñni.’ aga nñnimónfagf bññini.

16 Ayf rññf nání seararññini. ‘Aiwá rññf amf bñ bñ nioni tñni xwfa tñyo dání nanfwámáni. Gorixo xwioxfyo mñmeamf nerf seameñweanfe dání aiwá rññf nání mñkñpñ xixenf imónñññini. Iná dání nioni amf nñweapñri nioni tñni nawíni nanfwáriní.’ seararññni.” nuri

17 kapixf wá nñmearf Gorixomf yayf nñwimáná re urñññigini, “Kapixf rñwá yanf nññiro nñga úpoyf.

18 ‘Iniñf wainf amf bñ xwfa tñyo dání nñmfwámáni. Ríxa Gorixo soyfné xwioxfyo mñmeamf nerf piránñf seameñweanfe dání iniñf wainf amf iná nñmfwáriní.’ seararññni.” nuri

19 bisferfá bñ nñmearf Gorixomf yayf nñwimáná nñkwirñri yanf nñwia nuri re urñññigini, “Nioniyá wará tñyf soyfné arírá seaimfa nání ridiyowá nerñññf imónñni. Rfwéná nioni nání dññf seainfná nání nioni éapa bisferfá kwirñri seaipñr éapa axfñf éfirixini.” nuri

20 awa ríxa aiwá nññmáná enjáná bisferfá nñmearfná éfpa kapixf iniñf wainf rñwñf wá nñmearf re urñññigini, “Gorixo xwiyfá sññf bñ réroáññf nání nioni nñpñfná gf ragf púyf iniñf wainf sixf rñwánñf imónñni.

21 E nerí aiwí arfá nípoi. Ámá nioní nání miyí nuríno nioní tñí nìḡwearane aiwá narìḡwini.

22 Ámá imónìḡáoní Gorìxo rìḡí jfáyo axípi nìḡḡpi kiro aiwí ámá nioní nání mìxíyo miyí nurìnomí Gorìxo xeanìḡf xwé winfá enḡaḡí nání aweyi!” urfagi

23 wìepìsarìḡowa yarìḡf re nìḡa ugáfawixini, “None go go e winí nání rífa rarini?” nira ugáfawixini.

“None ḡmìni go seayi e imónìrìfenìḡoi?” rìḡìḡfá nánìrìni.

24 Wìepìsarìḡowa xwíyíá rìpi ení nìrìro símí tñí re rìḡìḡfawixini, “None wo go go seayi e neaimónìrì enáná wone sìmḡwíyónìḡf wurínanf wárfan?” nìḡa waríná

25 Jisaso re urìḡìḡìḡini, “Émáyíyá mìxí ináyíyí ámáyíyá sḡḡwí e dání seayi e nìmónìro wá ení bì mé sekaxíni nurìro aiwí wìwanìḡowa nání re rìnarìḡfárfan, ‘Sfíwí niaiwí nñí nioní tífamini imónìḡfáyí arìrá wiarìḡáonìrini.’ rìnarìḡfárfan.

26 Soyíné ení awa yarìḡfápa axípi e mepaní. Segí rárónìḡf imóníoyí séḡwáonìḡf imóníwìḡìḡini. Segí bosónìḡf imóníoyí sénáinìḡf omìḡf seaiarìḡónìḡf imóníwìḡìḡini.

27 Dḡḡf píranìḡf mópoi. Nene píof rarìḡwárfan? Ámá kíkífá nìḡweámáná aiwá narìḡo seayi e imónìḡorfaní? Aiwá ríá nuyearí yaní wiarìḡo seayi e imónìḡorfaní? ‘Ayí kíkífá nìḡweámáná aiwá narìḡo seayi e imónìḡorfaní.’ rarìḡwárfan. Nioní e imónìḡáoní aiwí soyíné tñí nìḡwearfáná ananí segí ókínìḡf nìmónìrì arìrá seaiarìḡáonìrini.

28 Soyíné wa iwamfó níwapíyaníro yaríná nioní tñí éf nìrooro píni nñíwíarimí úfámáni.

29 Ayínání ḡf ápo ‘Joxí mìxí ináyí nìmónìrì ámá ayo meḡweátrixini.’ nìrìḡfápa

30 nioní ení re seararìḡini, ‘Nioní rìxa mìxí ináyí nìmónìrì meḡweaḡáná soyíné nioní tñí nawíní aiwá nìmfáé aiwá nìro inìḡf nìro nero negí Isrìreryí ḡwí wírí wírí wé wúkaú síkwí waú enḡfyo xìráowayfñenìḡf nìmónìro meḡweapfárfaní.’ seararìḡini.” urìḡìḡìḡini.

“Pitaoxí ríwí nìmoríni.” urìḡf nánìrìni.

31 O re urìḡìḡìḡini, “Saimonoxini, Saimonoxini, Seteno soyíné nání Gorìxomí símí tñí re urarini, ‘Ámá wítí aiwá síkí tñḡfí neyírorfáná yarìḡfápa nioní Jisaso wìepìsarìḡf awa enḡf rífa eánìḡonìrì iwamfó owìwapíyìmìni.’ Obo Gorìxomí e urarini.

32 E nerí aiwí dḡḡf soyínéyá nìkwíroarìḡfápi samìḡf mepa oenìrì Gorìxomí rìxìḡf seauríyanìḡini. Saimonoxini, ríwéná joxí ámi dḡḡf nìmorí nìkínìmónìrì nioní tífamini nìbìríná ámá nioní nìxfdarìḡaḡfá nání díxí rìrìxìmeáowa simónarìḡfáyo enḡf síxí eámìxítrixini.” urfagi

33 Pitaó re urìḡìḡìḡini, “Ámínáoxini, ḡwí ríyíferanì, rìpíkíferanì, nìwawiní yeapfárfaní.” urfagi

34 o re urìḡìḡìḡini, “Pitaoxini, sfá ríyìmi karfkarf síní ríaiwá mìrìpa enáná xwíyíá biaú bì nioní nání re urayirfni, ‘Jisaso nání nioní majfárfaní.’ urayirfni.” urìḡìḡìḡini.

Nìḡwí tñí íá tñí kírá tñí nánìrìni.

35 O awamí re urìḡìḡìḡini, “Nioní xámí ‘Xwíyíá wáf emépoi.’ nìsearowárfáná ‘Nìḡwí wowf tñí árupianḡf wú tñí síkwí sù ámi bì tñí nìḡmaxìrìmí memepa époi.’ searowárfagi aiwí soyíné amípi wí nání díwí níkeamónìro remegáfawixini?” urfagi awa “Oweoi, amípi wí nání díwí níkeamónìḡwanìḡini.” urfagi

36 o re urìḡìḡìḡini, “E nerí aiwí agwí soyíné goxí goxí nìḡwí wowf tñḡoxí nìḡmaxìrìmí uí. Árupianḡf enánáyí ení nìḡmaxìrìmí uí. Goxí goxí kírá mìxí nání enḡfíyí mayoxí enánáyí díxí iyíá nìpírìrì bì éirìxini.

37 Ayí rìpi nání seararìḡini. Bìkwíyo nioní nání re nìrìnìrì eánini, ‘Ríá kíroarìḡfáyo mépearìḡfápa omí ení nìkumìxìro axípi mépepárfaní.’ nìrìnìrì eánini. Amípi nioní nání nìrìrì eánìḡfí xìxení nìmónìḡḡoi.” urfagi

38 awa re urìḡfáwixini, “Ámínáoxini, none mìxí nání mḡḡf bíxáú rìxa rìpíxáurini.” urfagi o “Xwíyíá rìxa apánìrini.” urìḡìḡìḡini.

Díwí Oripíyo dání Gorìxomí xwíyíá rìrìmí wìḡf nánìrìni.

39 E nìrìnìmí anḡfyo nípeyearí xegí yarìḡfápa díwí mḡḡf Oripíyí rìnìḡfípimí nání yaríná xegí wìepìsarìḡowa ení númí nìyìro

40 rìxa nìrémoríná awamí re urìḡìḡìḡini, “Seteno iwamfó mìseaiwapíyìpa oenìrì nání Gorìxomí rìxìḡf urfpoi.” nurimí

41 ámá sḡḡá ananí iwafí mopaxí imónìḡe numáná xwíyáyo xómìḡf nìyìkwímáná Gorìxomí xwíyíá rìrìmí nìwírì

42 re urìḡìḡìḡini, “Ápe, joxí nìsimónìrínáyí xeanìḡf nioní nímeanfpi kapíxí nioní nìḡmḡḡf imónìḡf wá ananí emí mìwíarìmopaxfání. E nerí aiwí nioní nìmónarìḡfpi mé díxí dḡḡf tñí xìxení ananí imóníwìḡìḡini.” uraríná

⁴³ anjñajf wo sñání n̄wimónirí enj s̄ixf weám̄ixñinigíní.

⁴⁴ E éáná Jisaso r̄fññf agw̄f esñjw̄ñññf w̄imeáaḡ Gor̄ixom̄ xw̄iyfá enj t̄ñí nur̄r̄fná xegf okñf n̄pwerfná raḡñññf n̄purí xw̄fáyo n̄yóísáná

⁴⁵ Gor̄ixom̄ xw̄iyfá r̄r̄im̄f wiar̄ñje dání éf niw̄iearóm̄ nur̄í xegf w̄iepsar̄ñjowa t̄ññf e wen̄ññf éfyf w̄inññinigíní. Dññf sip̄í wiar̄ñjagf nání enj sam̄ññf n̄wóróa nuro sá órówapñjagfa n̄wñññr̄í

⁴⁶ re ur̄ññinigíní, “Pí nání soyfne sá wen̄oi? Seteno iwamfó m̄iseaíwap̄iyipa oen̄r̄í nání n̄wiápn̄m̄earo Gor̄ixom̄ r̄ixññf ur̄f̄poyí.” ur̄ññinigíní.

Jisasom̄í fá xegfá nánñr̄iní.

⁴⁷ Sññí e urarfná re enjñinigíní. Ámá wí ikw̄kw̄ierf b̄miarfná amá Judasoyf r̄ññño —O w̄iepsar̄ññf wé wúkaú s̄ikw̄f waú imónñgfá wor̄ññí. O amáyo n̄ipemeám̄ n̄yap̄r̄í Jisasom̄í kíyf miaún̄m̄ññr̄í nání anjw̄f e b̄aná

⁴⁸ Jisaso re ur̄ññinigíní, “Judase, amá imónññáoní pasá n̄ññmerí kíyf n̄miaún̄m̄ññr̄í r̄ibarñññí?” uráná

⁴⁹ Jisaso t̄ññí roḡfáwa om̄í r̄ixa fá x̄iran̄ro yar̄ñjagfa n̄wñññro re ur̄igfawixññí, “Ám̄n̄áoxññí, ‘Awam̄í m̄ññf orópoyí.’ r̄isimónarññí?” nur̄ñro

⁵⁰ wo re enjñinigíní. Apaxf̄pánññf imónññf seáyf e imónññoyá x̄ññáñññf n̄imónññí om̄ññf w̄iilarññom̄í m̄ññf róm̄ñññr̄í éfyf p̄r̄f n̄moyf̄k̄ir̄f arfá wé náum̄í d̄añño m̄ññf w̄irf̄pieañññinigíní.

⁵¹ Arfá m̄ññf w̄irf̄pieáagf Jisaso “P̄ññí wiar̄f̄poyí. E mepan̄í.” nur̄ññí amá arfá m̄ññf w̄irf̄pieáom̄í wé seáyf e nikw̄iar̄ññí nanj im̄ixñññinigíní.

⁵² Om̄í nanj n̄im̄x̄imáná apaxf̄pánññf imónññgfá xwéowa t̄ññí porisf anj r̄id̄iyowá yar̄ñgfiwám̄í awí m̄earoar̄igfáwa t̄ññí Judayf mebaowa t̄ññí awa x̄fom̄í fá x̄iran̄ro b̄fáyo re ur̄ññinigíní, “Soyfne m̄ññf t̄ññí iwanj t̄ññí fá max̄ññgfáyf amá f̄w̄f xaurápar̄igfáyo fá x̄iran̄ro yar̄ñgfápa nian̄ro r̄ibarñññoi?”

⁵³ Nion̄í sfá ayf ayo anj sip̄isip̄í r̄id̄iyowá yar̄ñgfíwám̄í ñweaññá soyfne fá wí m̄ñññx̄r̄ar̄igfawixññí. E ner̄í aiw̄f ár̄w̄iyíná obo emearfná soyfne fá n̄ix̄iran̄ro nání r̄iseaimónñgo?” ur̄ññinigíní.

Pitao “O nání majfónñr̄iní.” ur̄ññf nánñr̄iní.

⁵⁴ Jisaso e ur̄f̄agf aí awa om̄í fá n̄ñxero n̄m̄éra nuro apaxf̄pánññf imónññf seáyf e imónññoyá anj e m̄earémóáná Pitao awam̄í r̄f̄w̄fyo yaxf̄d̄f néra nur̄í

⁵⁵ amá wí ákññyo anj̄ññwám̄í dání r̄fá níkearo ñweaññagfa n̄wñññr̄í o en̄í n̄páwiri n̄w̄imear̄í e éf ñweaññá

⁵⁶ ap̄ñf om̄ññf w̄iilarññf wí r̄fá wfá óñññá Pitaom̄í s̄f̄m̄manj s̄ññw̄f n̄wñññr̄í s̄ññw̄f agw̄f n̄w̄iga n̄peyir̄í amá e ñw̄ixap̄igfáyo re ur̄ññinigíní, “Amá ro en̄í Jisaso t̄ññí emearññf wor̄ññí.” ur̄f̄agf aí

⁵⁷ Pitao “Oweo.” nur̄ññí re ur̄ññinigíní, “Ine, j̄ix̄f rar̄ñño nání nion̄í majfár̄ññí.” nur̄ññí

⁵⁸ n̄ñweámáná enjñá am̄í wo om̄í s̄ññw̄f n̄wñññr̄í re ur̄ññinigíní, “Joxf en̄í amá Jisasoyáowa woxfñññf imónarññí.” ur̄f̄agf aí Pitao “Royf, nion̄í x̄en̄wonñññí.” nur̄ññí

⁵⁹ n̄ñweaññsáná enjñá amá am̄í wo amáyo arf̄k̄í “Amá ro en̄í Gariri p̄ropen̄ññfyo d̄añño enjagf nánñ nepa Jisaso t̄ññí emearññor̄ññí.” urayarfná

⁶⁰ Pitao re ur̄ññinigíní, “Royf, joxf rar̄ññyf nion̄í majfár̄ññí.” sññí e urarfná re enjñinigíní. Karfkarf wo r̄ixa r̄faiwá r̄ñññinigíní.

⁶¹ Karfkarf r̄faiwá ráná Jisaso n̄ikññimónñr̄í Pitaom̄í s̄ññw̄f w̄ináná o Jisaso p̄fne xám̄í re ur̄f̄p̄í “Karfkarf sññí r̄faiwá m̄ññf enjñá joxf biaú b̄í ayo ‘Jisaso nánñ nion̄í majfár̄ññí.’ urayir̄ññí.” ur̄f̄p̄í nánñ dññf w̄in̄fagf

⁶² n̄peyear̄í ákññá b̄fár̄ññwám̄í dání ñw̄f p̄iyf w̄fñññññinigíní.

Iwanj mépero xw̄ñññf mépero egfá nánñr̄iní.

⁶³ Amá Jisasom̄í fá x̄ññr̄ññgfáyf ikayf̄w̄f numear̄ro iwanj n̄m̄eperfná

⁶⁴ xegf s̄ññw̄fyo wfá n̄t̄ar̄ññmáná iwanj nearo re nura ugfawixññí, “Wfá nearókiamoar̄ññoxññí, iwanj go r̄fá reaarññí? Joxf wfá rókiamoar̄ññoxf enjagf nánñ r̄ixa áwanj neareí.” nur̄ñro

⁶⁵ ikayf̄w̄f numear̄róná ayá wí nur̄fásáná

⁶⁶ r̄ixa wfá óññá Judayf mebaowa xw̄ñññf im̄ixar̄ññgfáyf, ayf apaxf̄pánññf imónññgfá xwéowa t̄ññí ñw̄f ikaxf eánññf̄p̄í mewegfáwa t̄ññí awí eánáná Jisasom̄í awa t̄fám̄ññí n̄m̄éra n̄ib̄ro wár̄fagfá

⁶⁷ awa re ur̄igfawixññí, “Joxf yeáyf neayim̄x̄em̄eñfá nánñ arfowayá xw̄fá piaxf̄yo dání iwiaron̄f̄oyf rar̄ññwáoxf enjñáyf, áwanj neareí.” ur̄f̄agfa aiw̄í o re ur̄ññinigíní, “Nion̄í n̄sear̄fagf aiw̄í soyfne ‘Neparññí.’ n̄yaiwiro arfá n̄ip̄ññm̄éoi.

⁶⁸ Nion̄í en̄í yar̄ññf b̄í seaíánáyf, soyfne áwanj wí n̄ñññññm̄éoi.

⁶⁹ E neri aiwi re searariñini, ‘Ámá imóniñáoni Gorixo, enj sixt eániñoyá wé náúimni ñweamí nán añwi ayorini. Ínina o tñni nñweari óniñi imónimáñini.’ searariñini.” urfagi

⁷⁰ nowani re urigfawixini, “Joxi niaiw Gorixoyáoxirani?” urfaga o “Soyíne api nñrarñoi.” urfagi

⁷¹ awa re rñigfawixini, “None xewaniño xwiýá mearñipaxí rarñagí arfá wíwáy nán sñwí wñnarogfá ámi wí nñbro xwiýá mearñipaxí mimónini.” rñigfawixini.

23

Omi Pairato tññ e wárigfá nánini.

¹ E nññiro nowani nñwiápnñmearo Jisasomi gapimani Pairato tññ e nán níméra nuro

² nñémómána Jisaso nán nñxekwímoro Pairatomi re urigfawixini, “O yapí nñeaiwapiya nurí Judayene yarñwáy nñeawiaikiri ‘Émáýyá mñxí ináyí Sisomi ñigwí takisí nán mñni mñwipani.’ nñearñi xewaniño nán re rarini, ‘Nioni ámá yeáy seayimñemeámá nán arñowayá xwá piaxño dán iwiaronáoni, mñxí ináyí imóniñáonini.’ rarñagí arfá wíwáñini.” urfaga

³ Pairato Jisasomi yarññ nñwia nurfá yarññ re wññinigini, “Joxi Judayýá mñxí ináyí imóniñoxirani?” urfagi o “Joxi díxí rñxa api nñrarñini.” urfagi

⁴ Pairato apaxípnññi imónigfá xwéowami tñni ámá e epñroyí egfáyo tñni re urññinigini, “Xwiýá mearñipaxí imóniñi bñ nán pñ meññarñini.” urfagi aiwi

⁵ awa arfki re urayigfawixini, “Jisaso Judia pñropenñs re amí amí nemerí ámá nñni re oyaiwípoyññi, ‘O negí mñxí ináyí imónána émayó mñxí xñdowáranfwarini.’ oyaiwípoyññi nurewapiya warñorini. Gariri pñropenñsño dán néra bññýf re ení aí nearéwapiyarini.” urfaga

⁶ Pairato arfá e nñwiri awami yarññ re wññinigini, “O Gariri pñropenñsño dánorani?” urfagi

⁷ awa re urigfawixini, “Oyi, Jisaso pñropenñs gapimani Xeroto meñweañño dánorini.” urfaga Xeroto ení íná Jerusalemí ñweaññi nán Pairato o tññ e nán wiowáññinigini.

Omi Xeroto tññ e nán wiowárigfá nánini.

⁸ Judayowa Jisasomi gapimani Xeroto tññ e nán níméra úána o enína dán amipi Jisaso yarññ nán arfá nñwiri “Omí sñwí owñmñni.” nñyaiwia bagí nán omí sñwí nñwññfá yayí nñwini “Jisaso emñf bñ oníwapiyini.” nñyaiwiri

⁹ yarññ obaxí nñwiayarññagí aiwi xñoyá bñ murññinigini. Muripa yarfána

¹⁰ apaxípnññi imónigfá xwéowa tñni ñwí ikaxí eániññi mewegfáwa tñni xwiýá rñá tññ xekwímogfá

¹¹ Xeroto tñni xegí porisowa tñni uyñni mero ikayfwi mearñiro nemána rapñrapí awiaxí wú mñxí ináyowa yñnarigfá imóniñi wú nuyñiro amí Pairato tññ e nán wiowáññinigini.

¹² Xeroto tñni Pairato tñni xami xepñxepá rónagíwaú sñá ayimi nawini imónigfáñini.

“O pí éagi ikfáyo yekwñroarimñni?” urññ nánini.

¹³ Jisasomi amí Pairato tññ e nán níméra úána Pairato “Apaxípnññi imónigfá xwéowa tñni Judayí mebaowa tñni ámá nñni tñni obñpoyi.” nñññi

¹⁴ awa amí bñna re urññinigini, “Soyíne xami ámá ro nñmeamí nññi re nñfawixini, ‘O ámá nñni ‘Émayó mñxí xñdowáranfwarini.’ oyaiwípoyññi nñsearéwapiya emearñorini.’ nñfá aiwi soyíne xwiýá umearñigfápní nán nioni segí sñwí anigfe dán yarññ wiayíagí aiwi omí xwiýá mearñipaxí wí mimónñinigini.

¹⁵ Xeroto ení pñ nñwiri aí omí xwiýá mearñipaxí bñ mimónña enñagí nán amí none tññ e nán seapowárenapññni. Arfá époyi. None omí pñkianí nán uyñni enj bñ aga mimónni.

¹⁶ Ayñnani ‘Nioni yarññapi nán rñnearñoi?’ oyaiwini sa iwanñni nñméperi wáññni.” urána

¹⁷ Judayí xwiogwí ayí ayo aiwá Anñnajo Múroagí nán narigfayimí “Émáýf gapimano negí ámá gwí ñweañ wo oneawáñni.” nñyaiwiro nán

¹⁸⁻¹⁹ ámá e epñroyí egfá nawini nñni xñxewiamí re urigfawixini, “Jisasomi nñpñkiri Barabasomi —O Jerusalemí ñweagfáy wa tñni nñwiápnñmearo ‘Émayó mñxí oxñdowáraneyi.’ nññiro mñxí nñwiróná ámá pñkiagfá omí émayí fá nñxero gwí anño ñwiráññorini. “Omí neawáñni.” urána

²⁰ Pairato “Jisasomi owáññni.” nñyaiwiri ámá ayo amí bñ urfagi aiwi

²¹ ayí rñmññi tñni re urayigfawixini, “Íkfáyo yekwñroarei. Íkfáyo yekwñroarei.” urayarfána

22 Pairato rixa biau urúf aiwi ámi bi re uriniginini, "Pi nani? O pi fwi éf nani ikfáyo yekwiroarinini? Xwiyfá omi nimeariri pikipaxf wi imóninigi mtiwini meáini. Ayinani iwanini nimeperi wármfíni." urfagi ai

23 Ámá ayf Pairato omi ikfáyo oyekwiroariniri arfki ámi wini sfmf tñt nurayironá pñe Pairatoyá xórórf wigfawixini.

24 Pñe oyá xórórf wiagfa nani re uriniginini, "Segf seaimonarinipi xe oimónini." nuriri

25 Ámá nñt wiwaninyf "Neawárii." urfo — O Jerusaremí nweagfáyf wa tñt niwíapñimeari "Émáyo mxi oxfdowáraneyi." niri mxi niwiróná ámá pikiafá omi émayf fá nixero gwf aníyo nwarigforini. O nani ayf "Neawárii." urfomi Pairato niwáriti Jisaso nani wigf dñf yaiwifáyo nixfdiri porisowa ikfáyo yekwiroaripiri nani mñt winiginini.

Jisasomí yekwiroarigfa nánirini.

26 Mñt wiáná porisowa omi níméra nurfna Jisasomí iwaní mépeayifá enagi nani rixa ení meánipa neri ná neága warinagi niwiniro ámá wo Saimonoyf riniño — O aní xegf yof Sairini dáporini. O maiwi amíyo dani Jerusaremí nani barinomi of e orórf niniro "O ikfá yoxáfpá níkwónmí Jisasomí oxfdini." ntyaiwiro omi ikfá yoxáfpá sarjwíyo niwikwiáiro níméra warfna

27 Ámá oxí apíxf obaxf ikwíkwierf rfwfmñt nuro apíxf obaxf wiwa eni rfwíyo númí nuróná nwapé tñt ámíxfá niwíaxfna warinagfa

28 Jisaso ntkinimóniri re uriniginini, "Jerusaremí dñf apíxf riwayfne niont nwf mñimieapa époyi. Sewaniníwayfne nani mieainiro segf niaíwíyo miearo éfrixini.

29 Ayf riri nani seararinini. Rfwéná xeaniní ríá tñf seaimanfá enagi nani apíxf niaíwí tgfíwa wigf niaíwí nani aga dñf sipi winfá enagi nani ámá re ripirfáriní, 'Apíxf oxí rogíwa tñt stni apíyá niaíwí mxi tgfíwa tñt apíxf stni niaíwí amñt mñt niwípa yarigíwa tñt íwa yayf owinini.' ripirfáriní.

30 Xeaniní api aga xaiwí seaimanfá enagi nani ámá dfwf mñíyo 'Nipiérori neaikwarimoi.' uriro dfwf mñf onimiápia wimí eni 'Seáy e ritf neai.' uriro eprfáriní.

31 Wé róninóni ikfá sininini imóninigi áni apíxá seaikárinifáriní." uriniginini.

32 Ámá rikikifó yarigíwau eni Jisaso tñt nawini pikianiro nani nkumxiro níméra nuro

33 rixa yof ámá Mñf Gixweái riniñe nímoro omi ikfáyo niyekwiroarimáná midimidáni rikikifó yarigíwau eni yekwiroararfna

34 Jisaso Gorixomí re uriniginini, "Ápe, niont niarigfá tíf awa majfá nimónimáná niarinagfa nani joxi yokwarimf wii." urarfna porisowa Jisaso yá rapirapí goní goní meáimniréiniri sárú nero yaní inarinagfa

35 Ámá númí bfáyf e nirowapiro siníwí niwiniro Judayf ámínáowa eni ai ripirifí numero re rigfawixini, "O ámá wíyo arirá wiagorini. O nepa ámá arfowayá xwfá piaxíyo dani iwiaronfoyi rariníwáo enánáyf, Gorixó niripearí nene yeáyf neayimixemeanfa nani urowárenapnfoyi rariníwáo enánáyf, xewaninjo arirá oinini." nira warfna

36 porisowa eni ikayíwí numeariróná iniigf wainf mxi yariniipi mñt wianiro nani anwí e niñiro

37 re urayigfawixini, "Joxi Judayfá mxi ináyoxí enánáyf, jiwanijoxi éf miníneí." urigfawixini.

38 "Ámá royf mxi ináyf Judayfáorini." niriro ikfá wárayo rfwaminí e neámáná oyá yoxáyo xwápiyi seáy émi pfraugfawixini.

39 Rikikifó yarigíwau, Jisasomí midimidáni ikfáyo yekwiroaríwau wfo Jisasomí ikayíwí nuriri re uriniginini, "Joxi nepa ámá yeáyf neayimixemearfa nani arfowayá xwfá piaxíyo dani iwiaronfoyi rariníwáo xiraní? Jiwanijoxi éf mininiri yawawi eni yeaminiri eí." urfagi ai

40 wfo "E muripani." nuriri mxi re uriniginini, "Rfinif o mearinipi joxi axipi nimeari aiwi Gorixó nani wáyf misinariniraní?

41 Yawawi yeapikíaná ayf ananirini. Íwf yarigwíyo dani xixeni yeapikiarinjo. Ámá royf fwi bi méagi aiwi pikiarinjo." nuriri

42 Jisasomí re uriniginini, "Joxi rixa mxi ináyf nimóniri nimenjwearfna niont nani dñf mórixini." urfagi

43 Jisaso re uriniginini, "Nepa rirarinini. Agwí niont tñt anfnami nweanfwií." uriniginini.

Jisaso penjf nánirini.

⁴⁴ Rixa sogwí áwíní e n̄weanáná re en̄nigíní. Sogwí n̄s̄kwirí an̄f̄ n̄m̄n̄í s̄fá xaiwí n̄yínára nurí r̄ixa 3:00 p.m. imónáná sogwí ámí noxárorí an̄n̄nigíní.

⁴⁵ Sogwí s̄kwíarínáná rapirapí sepiá an̄f̄ sip̄sip̄ r̄id̄iyowá yar̄iḡíwá n̄wíá t̄n̄f̄m̄n̄í epanjioárín̄n̄j̄ú áwíní e nax̄nowár̄í r̄í wúkaú epanjioárín̄n̄j̄nigíní.

⁴⁶ Jisaso r̄faiwá re r̄in̄nigíní, “Ápoxíní, ḡf̄ d̄n̄f̄ or̄n̄j̄wír̄ár̄m̄n̄í.” nur̄m̄n̄ d̄n̄f̄ yán̄n̄j̄nigíní.

⁴⁷ Jisaso d̄n̄f̄ yán̄faḡí porisowam̄i seáyí e imón̄n̄jo am̄ípí aȳf̄ e éaḡí s̄n̄j̄w̄f̄ e n̄w̄ín̄r̄i Gorixom̄i yaȳf̄ numer̄í re r̄in̄nigíní, “Ámá ro nepa wé rón̄n̄jo, sip̄í wí mim̄ix̄ipa enjom̄í aí p̄ik̄íw̄ín̄í.” r̄in̄nigíní.

⁴⁸ Ámá ox̄f̄ ap̄ix̄f̄ n̄n̄í Porisowa Jisasom̄i yekw̄i r̄oár̄ar̄n̄á s̄n̄j̄w̄f̄ w̄inan̄ro b̄m̄íf̄áȳf̄ sogwí s̄kwíar̄í r̄í ámí oxárorí ner̄í Jisaso per̄í éaḡí n̄w̄ín̄ro ayá f̄á n̄x̄r̄ín̄m̄í wiḡf̄ an̄f̄ e nán̄í umiḡfawix̄ín̄í.

⁴⁹ Ámá Jisasoyá xeḡf̄ imón̄n̄j̄ȳf̄ t̄n̄í ap̄ix̄f̄ Gariri p̄ropen̄s̄f̄yo d̄n̄f̄ o t̄n̄í nawín̄í b̄iḡíwá t̄n̄í ná j̄am̄í on̄m̄iáp̄í n̄rómáná om̄í p̄ik̄iar̄n̄á am̄ípí ap̄í e éaḡí s̄n̄j̄w̄f̄ w̄in̄iḡfawix̄ín̄í.

Jisasom̄i xwíá weyár̄iḡfá nán̄r̄ín̄í.

⁵⁰⁻⁵¹ Ámá wo xeḡf̄ yōf̄ Josepoȳí r̄in̄n̄jo —O Judia p̄ropen̄s̄f̄yo an̄f̄ xeḡf̄ yōf̄ Arimatia d̄āpor̄ín̄í. O Judayíyá xw̄ír̄ix̄f̄ mear̄iḡfá mebáȳf̄ wor̄ín̄í. O wé rón̄n̄jo en̄aḡí nán̄í xeḡf̄ wíá Jisasom̄i p̄ik̄ian̄ro nán̄í mekax̄f̄ n̄mero yar̄iḡfap̄í nán̄í “Apán̄r̄ín̄í.” m̄iwimón̄n̄j̄or̄ín̄í. “Gorix̄o xwiox̄f̄yo m̄imeám̄f̄ ner̄í neamej̄wean̄fap̄í ḡín̄í ḡíná imón̄n̄f̄ár̄f̄an̄í?” n̄ȳaiwiro wen̄j̄f̄ ner̄í n̄wean̄j̄or̄ín̄í.

⁵² O émáȳf̄ gap̄íman̄f̄ Pairato t̄n̄f̄ e nán̄í nurí Jisaso p̄iyom̄í xwíá weyár̄m̄n̄r̄í nán̄í yar̄in̄f̄ n̄wir̄f̄ Pairato “Oyí.” ur̄faḡí nurí

⁵³ Jisaso p̄ik̄ífom̄í n̄imeám̄í n̄wep̄ín̄r̄í xwíá e d̄án̄í rapirap̄í ap̄f̄á wen̄f̄p̄í t̄n̄í xop̄ixop̄f̄ n̄ror̄í s̄n̄j̄ayo ámá óf̄ r̄ix̄iḡfayim̄í —Ayí ámá s̄n̄í m̄itaḡfayir̄ín̄í. Ayim̄í t̄m̄n̄r̄í nán̄í n̄imeám̄í nurí in̄m̄í t̄n̄n̄igíní.

⁵⁴ Sabarfá nán̄í am̄ípí p̄irán̄j̄f̄ nim̄ix̄iro tar̄iḡfayim̄í n̄t̄r̄í aiwí Sabarfá náyi r̄ixa an̄j̄wí e en̄áná t̄n̄n̄igíní.

⁵⁵ Ap̄ix̄f̄ Gariri p̄ropen̄s̄f̄yo d̄án̄í númí b̄íwá “Jisasom̄í ar̄ige r̄fá tar̄ín̄í?” n̄ȳaiwiro s̄n̄j̄w̄f̄ w̄inan̄ro númí nuro s̄n̄j̄á óf̄yim̄í s̄n̄j̄w̄f̄ n̄w̄ín̄róná x̄fom̄í tar̄f̄n̄á en̄í s̄n̄j̄w̄f̄ n̄w̄ín̄m̄í

⁵⁶ wiḡf̄ an̄f̄ e nán̄í nuro Sadéyo Jisasoyá wará xopé éwan̄iḡín̄r̄í ik̄fá d̄fá d̄n̄f̄ nan̄f̄ eaar̄n̄f̄ b̄í t̄n̄í ḡf̄n̄íf̄ b̄í t̄n̄í p̄irán̄j̄f̄ nim̄ix̄iro n̄t̄ro sá weḡíwá Sabarfáyó n̄w̄f̄ ikax̄f̄ eán̄n̄j̄f̄p̄í rar̄n̄j̄pa kik̄ífá n̄weaḡfawix̄ín̄í.

24

Jisaso am̄í wiáp̄ín̄imean̄f̄ nán̄r̄ín̄í.

¹ Sadéyo aga wíá món̄n̄f̄m̄í íwa ik̄fá d̄fá t̄n̄í ḡf̄n̄íf̄ t̄n̄í xámí p̄irán̄j̄f̄ im̄ix̄ar̄iḡfap̄í n̄imeám̄í nuro

² r̄ixa Jisaso xwíá weyár̄ín̄je n̄rémoro s̄n̄j̄á xwár̄ip̄ayo man̄f̄ e éf̄ rárár̄ín̄jo m̄imeḡw̄inár̄f̄ n̄mega nurí yán̄í e wen̄aḡí n̄w̄ín̄ro

³ óf̄yim̄í n̄páwiro aí Ám̄n̄á Jisaso m̄iwen̄aḡí n̄w̄ín̄ro

⁴ “P̄iyo ger̄f̄an̄í?” n̄ȳaiwiro udud̄f̄ nin̄ro ron̄áná re en̄n̄igíní. Ámá waú eḡf̄ rapirap̄f̄ xw̄ín̄fá eaḡíwáwá s̄m̄iman̄j̄f̄ e rónap̄iḡisix̄ín̄í. S̄m̄iman̄j̄f̄ e rónapáná

⁵ ap̄ix̄íwá wáȳf̄ nikár̄ín̄ro s̄m̄iman̄j̄f̄ xwíáyo ikw̄íróáná awá re ur̄iḡf̄isix̄ín̄í, “S̄n̄j̄f̄ úo nán̄í ámá xwíá weyár̄ar̄iḡf̄e pí nán̄í p̄fá yar̄in̄j̄o?”

⁶ S̄n̄í re m̄iwen̄ín̄í. Rixa wiáp̄ín̄imeán̄igíní. O s̄n̄í seȳíné t̄n̄í Gariri p̄ropen̄s̄f̄yo nemer̄f̄n̄á sear̄in̄j̄f̄ nán̄í d̄n̄f̄ m̄ópoyí.

⁷ Re sear̄in̄j̄r̄ín̄í, ‘Neḡf̄ Judayí ámá imón̄n̄j̄on̄í m̄iȳf̄ n̄n̄r̄iróná ámá f̄w̄f̄ yar̄iḡfaȳf̄ f̄á n̄n̄ixero ik̄fayó n̄yekw̄i r̄oár̄ip̄r̄f̄f̄ en̄aḡí aí ámí s̄fá w̄iyáwá w̄iyi r̄ixa nórmáná en̄áná wiáp̄ín̄imeám̄f̄ar̄ín̄í. r̄in̄j̄r̄ín̄í.” ur̄faḡí

⁸ íwa Jisaso xwíȳfá en̄jáná ur̄in̄f̄ ap̄í nán̄í d̄n̄f̄ n̄w̄ín̄r̄í

⁹ xwár̄ip̄ayo p̄ín̄í n̄wiár̄m̄í nuro wiep̄isar̄in̄f̄ wé wúkaú s̄kw̄f̄ wo awam̄í íwa w̄ín̄fap̄í nán̄í rep̄iȳf̄ n̄w̄iwo ámá Jisasoyá xeḡf̄ imón̄n̄j̄yo en̄í n̄yon̄í rep̄iȳf̄ wiḡfawix̄ín̄í.

¹⁰ Ap̄ix̄f̄ rep̄iȳf̄ wiar̄iḡíwá Magidara d̄án̄f̄ Mariaí t̄n̄í Joanaí t̄n̄í Jemisom̄í x̄n̄aí Mariaí t̄n̄í ámí wíwa t̄n̄r̄ín̄í. Íwa wáf̄ wur̄imeiar̄iḡfawam̄í wiḡf̄ w̄ín̄fap̄í nán̄í áwan̄f̄ ur̄faḡfá aí

¹¹ “Íwa wiḡf̄ xwíȳfá ik̄fá f̄wíyo d̄án̄n̄j̄f̄ rar̄in̄j̄o.” n̄ȳaiwiro “Nepax̄ín̄í.” m̄iȳaiwipa nero aí

12 Pitao n̄wíáp̄n̄imeari an̄n̄i nuri xwáripáyo n̄rémómáná n̄p̄fkwín̄ri in̄im̄i wen̄in̄j éȳȳ win̄in̄igin̄i. Rap̄rap̄ Jisasom̄i xop̄xop̄ rón̄in̄j̄n̄i wí e wen̄agi n̄w̄in̄ri ámi xeḡf an̄j e nán̄i nur̄fná e en̄agi w̄in̄f̄p̄i nán̄i udud̄f néra un̄in̄igin̄i.

Wiep̄s̄in̄j̄ wáu Emeasi nán̄i war̄fná wímean̄j̄ nán̄in̄i.

13 Jisasoyá xeḡf ámá imón̄in̄j̄ȳf wáu s̄fá ax̄f̄yim̄in̄ an̄j̄ Emeasiȳi rin̄in̄j̄p̄im̄i nán̄i nuri —An̄j̄ ap̄i Jerusarem̄i dán̄i ná J̄am̄ine on̄im̄iáp̄ir̄in̄i. 11 kiromita imón̄in̄jer̄in̄i.

14 Awáu óf̄yo nuri Jerusarem̄iyo am̄ip̄i Jisasom̄i wíf̄áp̄i nán̄i rep̄iȳf niga nuri

15 xwiȳfá n̄r̄iga war̄fná Jisaso xewan̄in̄jo an̄j̄w̄i e n̄ib̄ri n̄w̄imeari awáu t̄n̄i nawín̄i nuro

16 awáu Jisasom̄i s̄in̄j̄w̄f n̄w̄in̄ri aiw̄i om̄i mí móm̄ix̄f yar̄fná

17 Jisaso yar̄in̄j̄ re win̄in̄igin̄i, “Awagwí an̄j̄ nur̄fná xwiȳfá n̄r̄iga war̄iḡf̄p̄i pí éf̄ nán̄i n̄r̄iga war̄in̄j̄?” uráná awáu éf̄ n̄rómáná s̄m̄iman̄j̄ k̄ip̄in̄j̄ n̄ȳiri

18 w̄fo, K̄riopasoȳi rin̄in̄jo re ur̄in̄igin̄i, “Ámá n̄n̄i Jerusarem̄i ur̄fnan̄iro úf̄áyo sa jox̄in̄i e imón̄f̄p̄i nán̄i maj̄f̄aran̄i?” ur̄f̄agi

19 o yar̄in̄j̄ re win̄in̄igin̄i, “Jerusarem̄iyo pí imón̄f̄n̄igin̄i?” ur̄f̄agi awáu re ur̄iḡfisix̄in̄i, “Nasaret̄i d̄an̄j̄ Jisaso nán̄i r̄inar̄in̄w̄i. O Gor̄ixoyá s̄in̄j̄w̄yo dán̄i ámá n̄n̄iyá s̄in̄j̄w̄yo dán̄i en̄i w̄fá rókiamoar̄in̄j̄ en̄j̄ eán̄in̄j̄ wo nimón̄in̄ri em̄im̄f̄ er̄t̄ xwiȳfá píran̄in̄j̄ ur̄imer̄t̄ yar̄in̄jo nán̄i r̄inar̄in̄w̄i.

20 Om̄i apax̄f̄p̄an̄in̄j̄ imón̄in̄ḡfá xwéowa t̄n̄i neḡf̄ ámn̄á neamen̄j̄weaḡf̄awa t̄n̄i xw̄ir̄ix̄f̄ numero om̄i ík̄fá seáȳyo oyekw̄iroár̄ipoȳin̄ri ém̄áyo m̄in̄i wíoi.

21 Xám̄i nene d̄in̄j̄ re k̄ikayówar̄in̄i, ‘Gor̄ixo nene ém̄áȳfá gw̄f̄ n̄j̄wean̄j̄waén̄in̄j̄ imón̄in̄j̄waéne neaik̄wean̄fá nán̄i urowár̄en̄ap̄in̄fo ámá or̄fan̄i?’ D̄in̄j̄ e k̄ikayówar̄in̄i. Xwiȳfá ap̄i aí ámi b̄i r̄ip̄ir̄in̄i. Om̄i r̄ixa n̄p̄k̄imáná en̄áná s̄fá w̄ȳau w̄ȳi or̄áná

22 agw̄i s̄fá r̄iyim̄i neneyá ap̄ix̄iwa ayá nearem̄oó. Íwa w̄fá món̄in̄j̄m̄i ámá xwáripá t̄n̄j̄ e nán̄i nuro ai

23 piȳf̄ t̄fo m̄iwen̄agi n̄w̄in̄iro nene n̄j̄wean̄j̄waé nán̄i n̄ib̄ro re near̄áo, ‘Newané xwáripáyo dán̄i or̄in̄á n̄w̄in̄iran̄éná an̄fnaj̄f̄ wáu n̄rón̄ap̄iri “O s̄in̄j̄ un̄j̄o.” near̄f̄it̄.’ near̄f̄aḡfá

24 neḡf̄ ámá wa ámá piyo t̄fe nán̄i nuro ap̄ix̄iwa near̄f̄áp̄i s̄in̄i ax̄f̄p̄i e imón̄in̄j̄agi n̄w̄in̄iro aiw̄i piyom̄i s̄in̄j̄w̄f b̄i m̄iw̄in̄áo.” Jisasom̄i rep̄iȳf e wíaḡf̄i

25 Jisaso re ur̄in̄igin̄i, “Awagwí maj̄imaj̄fá yar̄iḡfiwagw̄in̄i. Am̄ip̄i w̄fá rókiamoaḡf̄awa n̄r̄iro r̄fwam̄in̄j̄ eaḡf̄áp̄i ar̄fá n̄w̄iri aiw̄i an̄n̄i ‘Nepar̄in̄i.’ n̄iyaiwiri d̄in̄j̄ m̄ikw̄iropa yar̄iḡfiwagw̄in̄i.

26 Awagwí ámá yeáȳf̄ seayim̄ix̄emean̄fá nán̄i ar̄fowayá xw̄fá piax̄f̄yo dán̄i iwiaron̄f̄oȳi rar̄iḡfo nán̄i re r̄iyaiwiar̄in̄i, ‘O r̄in̄in̄j̄ b̄i m̄imeá anan̄i m̄ix̄f̄ in̄áȳf̄ nimón̄in̄ri n̄ik̄f̄m̄i Gor̄ixo t̄fám̄in̄i n̄j̄weapax̄f̄r̄in̄i.’ r̄iyaiwiar̄in̄i? Oweoi, xám̄i r̄in̄in̄j̄ n̄imeámáná r̄fw̄yo n̄ik̄f̄n̄ipax̄f̄r̄in̄i.” nur̄ir̄i

27 r̄fwam̄in̄j̄ Gor̄ixoyáyo am̄ip̄i x̄fo nán̄i n̄r̄in̄ri eán̄in̄j̄p̄i Moseso eane dán̄i rep̄iȳf̄ píran̄in̄j̄ n̄wíera ur̄i am̄ip̄i w̄fá rókiamoaḡf̄awa r̄fw̄yo eaḡfe dán̄i en̄i rep̄iȳf̄ píran̄in̄j̄ n̄wíera ur̄i en̄in̄igin̄i.

28 An̄j̄ awáu war̄iḡf̄ie r̄ixa an̄j̄w̄i e n̄rémor̄fná Jisaso awáu “O wíar̄f̄ n̄im̄uror̄i un̄in̄jo.” oyaiw̄ip̄iȳin̄ri wíwap̄iyar̄fná

29 awáu urakion̄w̄ir̄aran̄ri nán̄i re ur̄iḡfisix̄in̄i, “Jox̄i m̄iyeam̄uropan̄i. Sogw̄f̄ r̄ixa wéf̄ en̄agi nán̄i s̄fá rór̄in̄in̄j̄o. Yawawi t̄n̄i sá re oweaneȳi.” ur̄f̄aḡf̄i awáu t̄n̄i sá wémin̄ri nán̄i nawín̄i an̄j̄yo n̄p̄awiro

30 n̄j̄weaḡf̄asáná r̄ixa aiwá nan̄iro ner̄fná Jisaso bis̄f̄ker̄f̄ap̄i n̄imeari Gor̄ixom̄i yaȳf̄ n̄wimáná n̄ikw̄ir̄ir̄i m̄in̄i wiar̄fná

31 awáu r̄ixa s̄in̄j̄w̄f mí wóm̄ix̄pax̄f̄ nimón̄in̄ri om̄i s̄in̄j̄w̄f mí wóm̄ix̄áná re en̄in̄igin̄i. O awáu s̄in̄j̄w̄f an̄iḡf̄ie dán̄i an̄f̄in̄igin̄i.

32 O an̄fn̄f̄aḡf̄ n̄w̄in̄ri re r̄in̄iḡfisix̄in̄i, “O t̄n̄i óf̄yo n̄ib̄iran̄éná o xwiȳfá Gor̄ixoyá r̄fwam̄in̄j̄ eán̄in̄j̄p̄i píran̄in̄j̄ rep̄iȳf̄ n̄iyaiéra bar̄fná yeḡf̄ xwiox̄f̄yo dán̄i r̄ixa d̄in̄j̄ nífá yeaiér̄in̄i.” n̄ir̄in̄ri

33 ax̄iná Jerusarem̄i nán̄i n̄wíáp̄n̄imeám̄i nuri wiep̄sar̄in̄j̄ wé wúkaú s̄ikw̄f̄ wo eḡf̄awam̄i t̄n̄i ámá awa t̄n̄i nawín̄i n̄j̄weaḡf̄áyo t̄n̄i n̄w̄imeari

34 aȳf̄ “Ám̄in̄áo r̄ixa wíáp̄n̄imeáin̄igin̄i. Saimonom̄i s̄in̄j̄an̄i wimón̄f̄n̄igin̄i.” r̄inar̄in̄j̄aḡfá ar̄fá n̄w̄iri

35 am̄ip̄i óf̄yo néra úf̄ip̄i nán̄i áwan̄j̄f̄ nur̄iri re ur̄iḡfisix̄in̄i, “O r̄ixa bis̄f̄ker̄fá kw̄ir̄ar̄fná yawawi r̄ixa s̄in̄j̄w̄f mí wóm̄ix̄fw̄fisix̄in̄i.” ur̄iḡfisix̄in̄i.

Wiep̄s̄in̄j̄yo áw̄in̄i e éf̄ rón̄ap̄in̄j̄ nán̄in̄i.

³⁶ Sɪnɪ Jɪsaso nánɪ áwanɪ e urarɪnáná re enɪnɪgɪnɪ. Xewanɪŋo áamá nɪyonɪ áwɪnɪmɪ dání sɪŋánɪ rónapɪŋɪnɪgɪnɪ.

³⁷ Sɪŋánɪ rónapáná ayɪ sɪrɪ nɪpɪkínɪro wáyɪ níkáɪnɪro “Pɪyɪŋɪ siwí womɪ sɪŋwɪ rɪa wɪnɪŋwɪnɪ?” yaiwɪarɪnáná

³⁸ o re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Seyɪné óf níkáɪnɪro ‘Jisasorɪfani?’ mɪyaiwí dɪŋɪ obɪbaxɪ pí nánɪ nɪmóa warɪŋoɪ?”

³⁹ ‘Ayɪ Jisasorɪfani?’ yaiwɪpɪrɪ sɪkwíyo tɪnɪ wéyo tɪnɪ sɪŋwɪ nanɪpoyɪ. ‘Gɪwɪ tɪnɪ enɪ tɪnɪ enɪ rí renɪ?’ yaiwɪpɪrɪ wé seáyɪ e níkwɪarɪpoyɪ. Pɪyɪŋɪ siwí gɪwɪ tɪnɪ enɪ tɪnɪ tɪŋɪrɪnɪ?” nurɪrɪ

⁴⁰ xegɪ wé tɪnɪ sɪkwɪ tɪnɪ síwá wíagɪ

⁴¹ ayɪ yayɪ seáyɪmɪ dání winanɪro nero aí sɪnɪ “Aga Jisasorɪfani?” mɪyaiwí ududɪ nɪwiga warɪnáná o ayɪ “Pɪyɪŋɪ siwímanɪ. O aiwá narɪnɪ.” oyaiwɪpoyɪnɪrɪ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Nionɪ nɪmɪ nánɪ aiwá bɪ menɪrɪnɪ?” urɪagɪ

⁴² ayɪ peyɪ pɪrɪ bɪ umeaíáná

⁴³ o nuráɪpɪrɪ wɪgɪ sɪŋwɪ anɪgɪe dání nɪŋɪnɪgɪnɪ.

⁴⁴ O re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Xámɪ nionɪ sɪnɪ seyɪné tɪnɪ nemerɪnáná xwɪyɪfá rɪpɪ searɪŋanɪgɪnɪ, ‘Rɪwamɪŋɪ amɪpɪ nionɪ nánɪ Moseso ŋwɪ ikaxɪ nɪrɪrɪ eanɪpɪ tɪnɪ wɪfá rókiamoagɪfáwa nɪro eagɪfáɪ tɪnɪ Bɪkwɪ Samɪyo nɪrɪnɪrɪ eánɪŋpɪ tɪnɪ wí surɪmá mé aga xɪxenɪ nɪmónɪnɪfárɪnɪ.’ searɪŋanɪgɪnɪ.” nurɪrɪ

⁴⁵ awa rɪwamɪŋɪ xɪfó nánɪ Bɪkwɪ Gorɪxoyáyo eánɪŋpɪ nɪjɪfá oimónɪpoyɪnɪrɪ wɪgɪ dɪŋɪ jɪfayo nanɪ nɪwimɪxɪrɪ

⁴⁶ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Enɪnáná dání Bɪkwíyo rɪwamɪŋɪ re nɪrɪnɪrɪ eánɪnɪ, ‘Ámá yeáyɪ seayɪmɪxemeánfá nánɪ arɪowayá xwɪfá piaxɪyo dání iwɪaronfó rɪnɪŋɪ nɪmearɪ nɪperɪ aiwɪ sfá wɪyau wɪyɪ óráná amɪ xwárɪpáyo dání wíáɪpɪnɪmeanɪfárɪnɪ.’ nɪrɪnɪrɪ eánɪnɪ.

⁴⁷ Rɪpɪ enɪ nɪrɪnɪrɪ eánɪnɪ, ‘Ámá omɪ dɪŋɪ nɪwɪkwɪrorɪŋpɪmɪ dání xegɪ imónɪŋyɪfɪ xwɪyɪfá rɪpɪ wáf wurɪmeipɪrɪfárɪnɪ, “Segɪ fɪwɪ yarɪgɪfáyɪ rɪwɪmɪnɪ nɪmamoro sanɪŋɪ imónánáyɪ, Gorɪxo yokwarɪmɪ seainɪŋoɪ.” Jerusaremɪ dání anɪ nɪmɪnɪ wáf e wurɪmeipɪrɪfárɪnɪ.’ nɪrɪnɪrɪ eánɪnɪ.

⁴⁸ Seyɪné amɪpɪ nionɪ nánɪ wɪnɪfá rɪpɪ nánɪ áwanɪ urɪméfɪrɪxɪnɪ.

⁴⁹ Arɪfá époyɪ. Gɪ ápo enɪnáná segɪ seáwowayá sɪmɪmanɪ e dání ‘Nionɪ segɪ seárfawéyo gɪ kwɪyɪpɪ wɪmɪfárɪnɪ.’ urɪŋɪpɪ seyɪné seáimeánfá nánɪ nionɪ rɪxa seaiapowárɪmɪfɪnɪ. Seyɪné Gorɪxoyá kwɪyɪfɪ émi dání sɪnɪ enɪ mɪseaeámɪxɪpa nerɪnáná anɪ rɪpɪmɪ pɪnɪ nɪwɪárɪmɪ amɪ amɪ mupanɪ. E nerɪ ai rɪxa enɪ seaeámɪxáná nionɪ nánɪ amɪ amɪ wáf urɪméfɪrɪxɪnɪ.” urɪŋɪnɪgɪnɪ.

Anɪnamɪ nánɪ peyɪŋɪ nánɪrɪnɪ.

⁵⁰ O Jerusaremɪ dání ayo nɪwɪrɪmeámɪ nurɪ anɪ xegɪ yoɪ Betaniyɪ rɪnɪŋpɪmɪ nɪrémómáná xegɪ wé seáyɪ e nɪmɪxɪrɪ ayɪ Gorɪxoyá dɪŋɪ tɪnɪ píránɪŋɪ oŋweapoyɪnɪrɪ amɪpɪ yarɪŋɪ nɪwɪrɪ

⁵¹ sɪnɪ nɪwɪarɪnáná Gorɪxo omɪ nɪménapɪmɪ rɪxa anɪnamɪ nánɪ peyɪŋɪnɪgɪnɪ.

⁵² Rɪxa anɪnamɪ nánɪ peyɪagɪ ayɪ e sɪŋwɪ nɪwɪnɪmɪ amɪ Jerusaremɪ nánɪ nuro seáyɪmɪ seáyɪmɪ nɪmóga nuróná

⁵³ inɪnáná anɪ rɪdɪyowá yarɪgɪfɪwámɪ nɪpáwɪayɪro Gorɪxomɪ seáyɪ e umeagɪfárɪnɪ.

Xwiyá yáy neainariḡ Jono eanḡpirini.

Ríwaminiḡ rípi “Xwiyá yáy neainipaxí Jono eanḡpiyi” rininiḡpirini. O Jisaso wiepiḡsagowa worini. Xewaninjo nání niriḡr nearina yumí “Wiepiḡsariniḡ Jisaso diḡḡ sixí uyiniḡoyi” niriḡri eanḡorini. O Jisaso rixa nipémána niwiápiḡnimeámi anḡnami nání nipeyimána enána ámi xwiogwiḡ aga obaxí nipwémána enána ríwaminiḡ rípi eanḡrini. Ámá “Gorixo arire imóninḡoriani?” yaiwiarina Jisaso ririḡ eri enḡpimiḡ dání nijá imónirixiniḡ niriḡri eanḡrini. “Óḡ Gorixo t́ámniḡniniḡ ininiḡyi Jisasoniḡani?” niyaiwiro diḡḡ niwikwíroriniḡpimiḡ dání diḡḡ niyiminiḡ imóninḡipiḡ t́gíáy eni imónirixiniḡrini niriḡri eanḡrini.

Xwiyáoyi rininjo ámá imóninḡipiḡ nánírini.

1 Iwamí xwá ririḡrini siniḡ menána Xwiyáoyi rininjo iná ḡweanḡrini. O Gorixo t́niḡ nawiniḡ niḡweariḡ o t́niḡ xixeni imóninḡrini.

2 Aga iwamí dání Gorixo t́niḡ ḡweaḡḡiorini.

3 O Gorixo neriniḡpimiḡ dání amipi imóninḡipiḡriniḡ imóninḡrini. Pi pi imóninḡipiḡ wí xegípiḡ mimóniḡ xfo neriniḡpimiḡ dánírini imóninḡrini.

4 O diḡḡ ámá amipiḡ siniḡ imóninḡa nání t́inḡorini. Diḡḡ o t́niḡipiḡ, ayí ámáyo Gorixo imóninḡipiḡ nání wá wókina nánírini.

5 Wá apiḡ sá yinariḡje wá onarina sápiḡ wí sá uyimixiniḡmaní.

6 Ámá wo —O wayí neameainḡ Jonoyi rininḡorini. Gorixoyá xwiyá yaniḡ wiowarinḡorini. Omí Gorixo urowárenapána

7 o ámá t́niḡ wá apiḡ nání aría niwiro diḡḡ ikwíropiriḡ nání áwanḡ uriminiḡrini nání biḡniginiḡ.

8 O ámáyo wá wókianḡjomaní. Sa wá wókianḡjomaní nání áwanḡ neariminiḡrini biḡinḡorini.

9 Aga nepa wá wókianḡjomaní, ayí roriniḡ. Xwá t́yo nání niḡbirinaḡ Gorixo imóninḡipiḡ nání diḡḡ mopiriḡ nání wá wókimixiniḡorini.

10 O xwá t́yo ḡweanána xwári t́niḡ amipiḡ t́niḡ xfo neriniḡpimiḡ dání imóninḡipiḡ aiwi oxí apiḡ mí miwómixigíwaxiniḡ.

11 O ámá xegí Judayí t́niḡ e nání úagi aiwiḡ mumimixigíwaxiniḡ.

12 E nerí aiwiḡ ámá omiḡ numiminiḡro diḡḡ wíkwírófáy níaiwí Gorixoyá oimónipoyiniḡriniḡ siniḡwí winiḡriniḡ.

13 Ayí níaiwí ámá emearigí yapi imónigíamani. Apiḡ xirariḡigí yapi imónigíamani. Ámáyo diḡḡyo dání eni imónigíamani. Sa Gorixoyá diḡḡyo dání xegí níaiwíyí imónigíariniḡ.

14 Xwiyáoyi rininjo aga ámá nimóniriḡ xwá t́yo nene t́niḡ ḡweanána nene seáyi e o imóninḡipiḡ aga xegí bi imóninḡipiḡ winiḡwaniginiḡ. O, Gorixoyá siniḡniniḡ émiaonjo xfo t́niḡ xixeni seáyi e imóninḡipiḡ winiḡwaniginiḡ. Ámaéne wá ayá wí neawianariḡipiḡ winiḡwaniginiḡ. Gorixo imóninḡipiḡ nepa xixeni siwá neainariḡipiḡ eni winiḡwaniginiḡ.

15 O nání wayí neameainḡ Jono áwanḡ niriḡrinaḡ wá re riniḡniginiḡ, “O nioniḡ re riniḡoriniḡ, ‘Ríwíyo biḡno nioniḡ siniḡ menána o xámi ḡweanḡipiḡ nání nioniḡ seáyi e nimóniniḡ.’ riniḡoriniḡ.” riniḡniginiḡ.

16 Ayí rípiḡ nání “Ámaéne wá ayá wí neawianariḡipiḡ winiḡrane Gorixo imóninḡipiḡ nepa xixeni siwá neainariḡipiḡ winiḡrane enwaniginiḡ.” rariḡniniḡ. O wá niḡweawianiniḡriniḡ bi onímiápiḡ niḡweawianí xwapí ayá wí niḡweawianiriḡ ariraḡ ámi ámi neainḡriniḡ.

17 Ayí rípiḡ náníriniḡ. Moseso Gorixoyá diḡḡ t́niḡ ḡwí ikaxí niriḡriḡ ríwaminiḡ eanḡ enḡagi aiwiḡ ayí Jisasiḡ Kiraiso neaiwapiḡyiniḡpimiḡ dání Gorixo wá neawianariḡipiḡ nání nijá imóninḡrane nepa xfo imóninḡipiḡ nání nijá imóninḡrane enwariniḡ.

18 Wainá aiwiḡ Gorixomiḡ ámá go siniḡwí winiḡriniḡ. E nerí aiḡ Nwá siniḡniniḡ émiaonjo —O inína xanoyá sáyo ḡweanḡoriniḡ. Nene “Xano imóninḡipiḡ apiḡriniḡ?” yaiwianí wá neaókimixiniḡriniḡ.

Wayí neameainḡ Jono xewaninjo nání riniḡipiḡ náníriniḡ.

19 Judayí wí Jerusalemí dání re niyaiwiro, “Wayí umeaiariḡ Jono ámá Gorixoyá diḡḡ t́niḡ yeáyí neayimiximeanfa nání aríowayaḡ xwá piaxíyo dání iwiaroníoyiḡ rariḡniḡwáoriniḡ? Woraniḡ?” niyaiwiro apaxípaniniḡ imónigí wá t́niḡ ámá Ripaiyiḡ rininiḡyí wá t́niḡ —Ripaiowa anḡ Gorixo nání ridiḡyowá yariḡgíwámí mewegíawamí sanḡ uráparigíawariniḡ. Awa t́niḡ nuro Jonomiḡ “Goxiriḡniḡ?” urípoyniriḡ urowáraná

20 awa nuro omiḡ niwimearo yariḡniḡ “Goxiriḡniḡ?” wíána o yumí biḡ miwí waropárfiḡ niniriḡ “Aga nepa searariḡniniḡ.” nuririḡ “Nioniḡ ámá yeáyí seayimiximeanfa nání Gorixoyá diḡḡ

tfn̄i arfowayá xwʼá piaxʼyo dán̄i iwiaronʼoyi rarigʼfon̄mani. Kiraisoyi rarigʼfon̄mani.” urʼfagi

²¹ awa yarɪŋʼ re wigʼfawixɪni, “Joxɪ ayf o menjánáyʼ, goxɪrɪni? Joxɪ wʼá rókiamoagʼ Erajiaoxɪrani?” urʼfagʼa o “Ayf nionɪmani.” urʼfagi awa “Joxɪ wʼá rókiamoagʼ Isɪrere ne xwayf nanɪrɪ ŋweaŋwáoxɪrani?” urʼfagʼa o “Oweot.” urʼfagi

²² awa “Joxɪ ‘Gonɪrɪni.’ simónarɪni? Ámá none nearowárenapʼáyo áwanʼf uranɪrɪ rarɪŋwɪnɪ. Jiwanɪjoxɪ píot rɪnarɪŋɪni?” urʼfagʼa

²³ o re urɪŋɪnigɪni, “Nionɪ wʼá rókiamoagʼ Aisaiao rɪŋʼpɪ tfn̄i xɪxenɪ ámá dɪŋʼf meaŋe dán̄i rʼfaiwá re rarɪŋáonɪrɪni, ‘Óf Ámɪnáo nanɪ píranɪŋʼf wimoípoyɪ.’ rarɪŋáonɪrɪni.” urʼfagi

²⁴ awa —Parisiowa urowárfawarɪni.

²⁵ Awa yarɪŋʼ re wigʼfawixɪni, “Joxɪ ámá yeáyʼ neayimɪxemearfá nanɪ arfowayá xwʼá piaxʼyo dán̄i iwiaronʼoyi rarɪŋwáoxɪ mimónɪpa erɪ wʼá rókiamoagʼ Irajiaoxɪ mimónɪpa erɪ wʼá rókiamoagʼ nene xwayf nanɪrɪ ŋweaŋwáoxɪ mimónɪpa erɪ enjánáyʼ, pí nanɪ ámáyo wayf numeaiia warɪŋɪni?” urʼfagʼa

²⁶ Jono re urɪŋɪnigɪni, “Nionɪ ámáyo wayf numeairʼfná iniŋʼf tfn̄ni umeaiarɪŋáonɪrɪni. E nerɪ aí seyfné tfn̄i áwɪnɪmɪ roŋʼf wo soyfné sɪŋwʼf mí mómɪxʼforɪni.

²⁷ Ámá nionɪyá rʼfwýo bɪnʼfo nanɪ rarɪŋɪni. Ámá nionɪ nanɪ ‘Wé rónɪŋorɪni.’ niai-wiarɪŋagʼa aí o aga seáyɪ e nimónɪŋagɪ nanɪ oyá sɪkwʼf sú gwʼf wikweaipaxonɪmani.” urɪŋɪnigɪni.

²⁸ Jono iniŋʼf Jodanɪ rapáyo jʼfarɪwámɪni anʼf yoʼf Betani tɪŋʼf e wayf umeaiarʼfná nɪwimearo yarɪŋʼf apɪ wigʼfawixɪni.

Jisaso sipɪsipɪ rɪdɪyowá nánɪŋɪŋʼf imónɪŋʼf enagɪ nánɪrɪni.

²⁹ Wayf neameainʼf Jono, sá weŋo Jisaso xfo tɪŋʼf e nanɪ barɪŋagɪ nɪwɪnɪrɪ re rɪŋɪnigɪni, “Sipɪsipɪ miá rɪdɪyowánɪŋʼf ámá nɪnenenɪ uyfnɪf yarɪŋwápɪ yokwarɪmɪ neainɪfá nanɪ Gorɪxo neaiapɪŋo iworɪni.

³⁰ O re rɪŋáorɪni, ‘Ámá nionɪyá rʼfwýo bɪnʼfo nionɪ sɪnɪ menjáná o ŋweaagʼf enagɪ nanɪ nionɪ seáyɪ e nimónɪŋorɪni.’ rɪŋáorɪni.

³¹ Xámɪ nionɪ enɪ ámá nɪbɪrɪ yeáyʼ neayimɪxemeanʼfwɪnɪŋɪnɪrɪ xwayf nanɪrɪ ŋweaŋwáomɪ mí mɪwómɪxɪpa nerɪ aiwɪ o nanɪ gʼf Isɪreriyo wayf numeaiarɪŋʼpimɪ dán̄i wʼá urókiamómɪnɪrɪ bɪŋárɪni.” rɪŋɪnigɪni.

³² Wayf neameainʼf Jono Gorɪxomɪ xewaxo wimeanʼfɪ nanɪ mʼko nimónɪrɪ áwanʼf re nearɪŋɪnigɪni, “Nionɪ kwiyʼf Gorɪxoyápɪ anʼfnamɪ dán̄i xawiówʼf yapɪ nɪweapɪrɪ omɪ xɪŋweáagɪ wɪnɪŋanigɪni.” nɪnearɪrɪ

³³ re nearɪŋɪnigɪni, “Xámɪ nionɪ enɪ ámá nɪbɪrɪ yeáyʼ neayimɪxemeanʼfwɪnɪŋɪnɪrɪ xwayf nanɪrɪ ŋweaŋwáomɪ mí mɪwómɪxɪpa nerɪ aiwɪ iniŋʼf tfn̄i wayf numeaiia ounɪrɪ nɪrowárenapɪŋo re nɪrɪŋɪnigɪni, ‘Ámá joxɪ kwiyʼf nɪweapɪrɪ wimeáagɪ wɪnɪrʼfo nanɪ dɪŋʼf re yaiwɪrɪxɪni, ‘Ámáyo wayf numeairʼfná kwiyʼf tfn̄i numeairɪ sɪxʼf umímonʼfo, ayf orʼfanɪ?’ yaiwɪrɪxɪni.’ nɪrɪŋɪnigɪni.

³⁴ Gorɪxo nɪrɪŋʼpɪ tfn̄i xɪxenɪ nɪwanɪŋonɪ omɪ sɪŋwʼf nɪwɪnɪrɪ nanɪ nimeanʼfɪ nanɪ mʼkonɪ ‘O niaiwʼf Gorɪxoyáorɪni.’ seararɪŋɪni.” nearɪŋɪnigɪni.

Wiepɪsarɪŋʼf wáu wáu awamɪ nɪwirɪmeáa uŋʼf nánɪrɪni.

³⁵ Wayf neameainʼf Jono, sá weŋo wʼfápɪ tfn̄i xegʼf wiepɪsarɪŋʼf wáu tfn̄i nawɪnɪ éf nɪrorʼfná

³⁶ wenɪŋʼf éfyf wɪnɪŋɪnigɪni. Jisaso anʼf warɪŋagɪ nɪwɪnɪrɪ re rɪŋɪnigɪni, “Sipɪsipɪ miá rɪdɪyowá nanɪ Gorɪxo neaiapɪŋo iworɪni.” rʼfagi

³⁷ wiepɪsarɪŋwáu Jono e rʼfagi arʼfá nɪwiri Jisasomɪ númɪ warʼfná

³⁸ o nɪkɪnɪmónɪrɪ wɪnɪŋɪnigɪni. Awáu númɪ barɪŋagɪ nɪwɪnɪrɪ re urɪŋɪnigɪni, “Pɪ yanɪrɪ númɪ nɪbarɪŋɪ?” urʼfagi awáu re urɪgʼfɪsɪxɪni, “Rabai —Negʼf agapɪné nɪrɪrʼfná ‘Nearéwapiyarɪŋoxɪrɪni.’ rarɪŋwápɪrɪni. Rabai, joxɪ anʼf giwámɪ wearɪŋrɪni?” urʼfagɪ

³⁹ o re urɪŋɪnigɪni, “Awagwɪ nɪbɪrɪ sɪŋwʼf wɪnɪpiyɪ.” urʼfagi awáu tfn̄i nuro anʼf xfo wearɪŋwá sɪŋwʼf nɪwɪnɪrɪ rɪxa sʼfápɪ tfn̄i 4:00 p.m. imónɪŋagɪ nanɪ sʼfá ayi o tfn̄i e sá wegʼfawixɪni.

⁴⁰ Wayf neameainʼf Jono Jisaso nanɪ rʼfagi arʼfá nɪwiri númɪ úfíwáu wfo Adɪruorɪni. O Saimonɪ Pitaomɪ xexɪrʼfmeáorɪni.

⁴¹ O xámɪ nurɪ xexɪrʼfmeáo Saimono nanɪ pʼfá nerɪ re urémeanɪnigɪni, “Yawawi ámá negʼf Xibɪruyʼf pʼfné tfn̄i Mesaiaoyɪ rarɪŋwáo —O ámá yeáyʼ uyimɪxemeanʼfá nanɪ arfowayá xwʼá piaxʼyo dán̄i iwiaronʼoyi rarigʼforɪni. Kiraisoyɪ enɪ rɪnɪŋorɪni. Omɪ rɪxa sɪŋwʼf wɪnɪmeáwɪi.” nurɪmɪ

⁴² n̄wirimeámi Jisaso t̄ñf e n̄áni nuri wímeáaná Jisaso omi s̄ñw̄f agw̄f n̄w̄in̄r̄i re ur̄ññigin̄i, “Jox̄i Jonomi xewaxox̄i Saimonox̄ir̄in̄i. Riná dán̄i yof Sipasox̄i —Yof ap̄i Ḡirikiȳf p̄né n̄ir̄r̄fná Pitaoȳf rar̄iḡfár̄in̄i. (Yof m̄fk̄p̄i s̄ñj̄á r̄in̄in̄i.) Yof Sipasox̄i r̄ir̄p̄ráoi.” ur̄ññigin̄i.

Piripo t̄ñi Nataniero t̄ñi n̄án̄ir̄in̄i.

⁴³⁻⁴⁴ Jisaso, sá wen̄o w̄fápi t̄ñi Gariri p̄ropenis̄fyo n̄áni um̄in̄r̄i ner̄fná ámá womi —O Piripoȳf r̄in̄ñor̄in̄i. An̄f yof Bet̄saida dán̄or̄in̄i. An̄f ap̄i aȳf Ad̄iruo t̄ñi Pitao t̄ñi eni an̄f ap̄im̄i dán̄owaúr̄in̄i. Jisaso Piripoȳf r̄in̄ñom̄i n̄w̄imeari “Jox̄i n̄ix̄dei.” ur̄fagi

⁴⁵ Piripo nuri xeḡf ámá womi —O xeḡf yof Natanieroȳf r̄in̄ñor̄in̄i. Om̄i n̄w̄imeari re ur̄ññigin̄i, “Ámá Moseso en̄iná n̄ir̄r̄i r̄fwam̄ñf ear̄i w̄fá r̄ókiamoaḡfáwa n̄ir̄ro r̄fwam̄ñf earo eḡfo r̄ixa s̄ñw̄f w̄in̄imeáw̄in̄i. O Nasareti dán̄f Josepom̄i xewaxo Jisasar̄in̄i.” ur̄fagi

⁴⁶ Nataniero ámá Gor̄ixo Is̄ireriȳo yeáȳf uyim̄ixemean̄fa n̄áni uowár̄enap̄in̄fo n̄áni re ur̄ññigin̄i, “Jox̄i re r̄iyaiwiar̄ññin̄i, ‘Nasareti dán̄i nene aȳf s̄w̄f nearopax̄f imón̄ñf b̄i imón̄ipax̄r̄in̄i.’ r̄iyaiwiar̄ññin̄i?” ur̄fagi Piripo re ur̄ññigin̄i, “Jox̄i n̄ib̄r̄i s̄ñw̄f w̄inēi.” nuri n̄áni nuri Jisaso t̄ñf e bar̄fná

⁴⁷ o Nataniero bar̄ñaḡf n̄w̄in̄r̄i o n̄áni re r̄ññigin̄i, “Is̄ireriȳf wo ámáyo yap̄f b̄i m̄w̄iwap̄iyar̄ñño iwor̄in̄i.” r̄fagi

⁴⁸ Nataniero udud̄f n̄w̄in̄r̄i re ur̄ññigin̄i, “Ar̄ige neri jox̄i nioni n̄áni n̄j̄fá imón̄ññin̄i?” ur̄fagi Jisaso re ur̄ññigin̄i, “Piripo s̄n̄i r̄faiwá m̄r̄r̄r̄pa éfm̄i jox̄i ik̄fá pik̄fnam̄i ikwapiñfyo ñweañáná s̄ñw̄f ran̄ñigin̄i.” ur̄fagi

⁴⁹ Nataniero re ur̄ññigin̄i, “Nearéwap̄iyar̄ññox̄in̄i, jox̄i n̄iaiw̄f Gor̄ixoȳáox̄r̄in̄i. Is̄irerene neḡf m̄ix̄f in̄áyox̄ir̄in̄i.” ur̄fagi

⁵⁰ Jisaso re ur̄ññigin̄i, “Nioni ‘Jox̄i ik̄fá pik̄fnam̄i ikwapiñfyo ñweañáná s̄ñw̄f ran̄ñigin̄i.’ r̄r̄fagi n̄áni jox̄i ‘Gor̄ixom̄i xewaxor̄fn̄i?’ n̄n̄iaiw̄ir̄i d̄ñf r̄in̄ikw̄roar̄ññin̄i? Nioni ap̄im̄i seáȳf e imón̄ñf b̄i yar̄ñaḡf s̄ñw̄f nan̄r̄fár̄in̄i.” nuri

⁵¹ om̄i re ur̄ññigin̄i, “Aga nepa searar̄ññin̄i. An̄ñnam̄i dán̄i óf in̄áná Gor̄ixoȳá an̄ññaj̄f ámá imón̄ññion̄i t̄ñf e n̄áni yir̄i weap̄r̄i yar̄ñaḡfa s̄ñw̄f w̄in̄p̄r̄fár̄in̄i.” ur̄ññigin̄i.

2

Aga in̄iḡf in̄iḡf wain̄f oimón̄r̄i im̄ix̄ñf n̄án̄ir̄in̄i.

¹ S̄fá w̄iyau p̄wéaná Gariri p̄ropenis̄fyo an̄f b̄i xeḡf yof Kenāf r̄in̄ñf̄pimi ámá wo ap̄ix̄f mear̄ñaḡf n̄áni aiwá ap̄i n̄im̄ix̄ro yar̄fná Jisasom̄i x̄n̄ái an̄f ayo ñweañáná

² om̄i t̄ñi xeḡf w̄iep̄sar̄ññowam̄i t̄ñi urepeár̄fá en̄aḡf n̄áni awa eni n̄ib̄ro ñweañáná re en̄ñigin̄i.

³ Ámá aiwá ap̄i n̄áni awí eán̄fáȳf in̄iḡf wain̄f n̄ñi nowár̄aná Jisasom̄i x̄n̄ái re ur̄ññigin̄i, “Íwe, wain̄f n̄ñi r̄ixa nowár̄áo. B̄i s̄n̄i m̄wen̄in̄i.” ur̄fagi

⁴ Jisaso re ur̄ññigin̄i, “Ineȳt̄, jix̄i nioni pí oen̄r̄i n̄rar̄ññin̄i? Nioniȳá en̄f eán̄ñf s̄ñj̄án̄i imón̄ññiȳf r̄in̄ám̄ni.” ur̄fagi

⁵ x̄n̄ái ámá aiwá n̄xero yan̄f wiar̄iḡfáwam̄i re ur̄ññigin̄i, “O pí pí sear̄f̄f̄ȳf x̄xen̄i x̄d̄f̄poȳi.” ur̄fagi

⁶ Jisaso s̄ñj̄á t̄ñi xwár̄fá s̄ix̄f im̄ix̄ñññf wé w̄fúmi dán̄f wo —Ap̄i wán̄i wán̄i iwaj̄fá ner̄fná 100 ritá iwaj̄fá epax̄p̄r̄in̄i. Judaȳf wiḡf yar̄iḡfápi t̄ñi x̄xen̄i ner̄fná Gor̄ixoȳá s̄ñw̄fyo dán̄i am̄ñf wé rón̄iḡfá imón̄an̄ro igw̄fá wímoar̄iḡfápa yan̄r̄i yar̄iḡfár̄in̄i. Jisaso s̄ix̄f wé w̄fúmi dán̄f wo ap̄i wen̄aḡf n̄w̄in̄r̄i

⁷ ámá aiwá yan̄f wiar̄iḡfáwam̄i re ur̄ññigin̄i, “In̄iḡf niwiro iwaj̄fá ner̄fná magw̄f époȳi.” ur̄fagi awa aga in̄iḡf iwaj̄fá neróná magw̄f im̄im̄f yáráná

⁸ o awam̄i re ur̄ññigin̄i, “Xwár̄fá s̄ix̄f t̄fyo dán̄i niwiro n̄imeám̄i nuro seáȳf wiar̄iḡfoȳfné seáȳf e seaimón̄ññom̄i m̄ñi w̄ipoȳi.” ur̄fagi awa n̄imeám̄i nuro m̄ñi wíáná

⁹ seáȳf wiar̄iḡfáwam̄i bos̄f um̄ear̄ñño aga in̄iḡf r̄ixa wain̄f imón̄ññi p̄i ḡḡf neri —O awa iwífe n̄áni m̄j̄fá neri aiwá aiwá yan̄f wiar̄iḡfáwa n̄j̄fár̄in̄i. O ḡḡf neri ap̄ix̄f mear̄ñom̄i “Eñi.” nuri

¹⁰ re ur̄ññigin̄i, “Ámá n̄ñi in̄iḡf wain̄f yan̄f n̄w̄ia nuróná re yar̄iḡfár̄in̄i. Xám̄i awiax̄p̄i yan̄f n̄w̄ia n̄útsáná ámá wain̄f ap̄i r̄ixa n̄ñm̄áná en̄áná nan̄f on̄m̄iápi imón̄ññi p̄i yan̄f n̄w̄ia war̄iḡfár̄in̄i. E yar̄iḡfá en̄aḡf aiwá jox̄i e méñi. Jox̄i xám̄i wain̄f nan̄f imón̄ññi p̄i yan̄f n̄neaiap̄r̄i aiwá wain̄f aga awiax̄p̄i yóm̄ñf n̄mer̄i agw̄in̄i neaiapar̄ññin̄i.” ur̄ññigin̄i.

¹¹ Jisaso Gariri p̄ropenis̄fyo an̄f Kenayo n̄ñwear̄fná em̄im̄f ap̄i iwam̄fó n̄w̄iwap̄iyar̄ññipimi dán̄i en̄f eán̄ñf x̄fo imón̄ññi p̄i s̄wá winar̄fná xeḡf w̄iep̄sar̄ññowa s̄ñw̄f n̄w̄in̄ro d̄ñf w̄ikw̄froḡfawix̄in̄i.

¹² E nemo anj xegf yoƒ Kapaneami riniŋƒpimi nani niweri xegf xinaí tñi xexiri meáowa tñi xegf wiepŋsarinjowa tñi eni nawini niwero e sá áriní wí wegƒawixini.

Jisaso anj ridiyowá yarigfiwami nipawiri enjƒpi nani rini.

¹³ Jisaso sá Anj najo Neamuroagoƒ riniŋƒyi anjwi e imóninjána Jerusalemi nani niyoari

¹⁴ anj ridiyowá yarigfiwami ákinjajo nipawiri weninj éyí winiŋinjigini. Nigwí nani wa burimákau bí ero sipisipí bí ero xawiówí bí ero yarinjagfa niwiniŋi nigwí senisf wiarigfiawa eni éf niŋwearo yarinjagfa niwiniŋi re enjiniŋini.

¹⁵ Sámí niŋmeari síkwíá niyirearíná sipisipí tñi burimákau tñi miŋf xidowáŋiri xiáowami eni miŋf xidowáŋiri nigwí senisf yarigfiawayá nigwípi niŋmeari emi noyaximori wigf ikwianjwí eni miwiárori nemána

¹⁶ xawiówí bí yarigfiawami miŋf re urinjiniŋini, “Niŋmeámí úpoyí. Anj gí ápoyá riwá makerá anjwaniŋj pi nani imixariŋjo?” urfagi

¹⁷ xegf wiepŋsarinjowa Bikwíyo riwamiŋj re niŋiniŋi eániŋjpi nani diŋj winiŋinjigini, “‘Ápoxiniyá anjwami píraninj éfrixiniŋi símí niŋxeadfpeninjƒpimi dani miyíóyo urfkwinarinjini.’ nimónarini.” niŋiniŋi eániŋjpi nani diŋj winiŋinjigini.

¹⁸ Judayí ámináowa Jisaso éfpi síŋwí niwiniŋi ro miŋf re urigfawixini, “Nene ‘E epaxfani?’ siaiwani nani emimí bí rixa riŋeaiwapyarinjini?” urfagi

¹⁹ Jisaso re urinjiniŋini, “Soyfne anj riwá piŋeápoyí. E nerínáyí, nioni ámi sá wiyáú wiyimi mirimfáŋini.” urfagi

²⁰ Judayí ámináowa re urigfawixini, “None anj riwá miraríná xwiogwí 46 neamurojwáŋini. Joxi anani sá wiyáú wiyimi miripaxoxirani?” urfagi aiwí

²¹ o e nuriríná ewayf ikaxf xewaniŋo nani niŋiniŋi e urinjiniŋini.

²² Ayinani riwéná Jisaso Gorixoyá diŋjyo dani piyí wenje dani niwiáŋini meámána enjána wiepŋsarinjowa ewayf ikaxf xfo anjwá nani urinjiniŋi nani diŋj niwiniŋi “Bikwíyo xfo nani niŋiniŋi eániŋjpi tñi xwiýfá xfo riniŋjpi tñi neparini.” niyáiwiro diŋj wíkwírogfawixini.

Jisaso ámá nini xwioxíyo dani yaiwiarigfápi nani niŋfá imóninj nani rini.

²³ Sá Anj najo Neamuroagoƒ riniŋƒyi nani aiwá imixarigfíná Jisaso sáni Jerusalemi niŋwearíná emimí yarinjagi ámá obaxí e ŋweagfáyí síŋwí niwiniŋi ro omi diŋj niwíkwíro ro apaxí mé “Orfani?” yaiwiarinjagfa aiwí

²⁴ xewaniŋo nepaxiŋo nimónini síŋjani “Onirini.” niŋiniŋi áwanj mirowiároninjini. O ámá nini yarigfápi nani niŋfá imóniŋo enjagi nani áwanj mirowiároninjini.

²⁵ Ámá wigf yaiwiarigfápi xwioxíyo adadf niwiriŋi niŋfá imóniŋo enjagi nani wí ámá niŋiŋo api nani áwanj uripaxomani.

3

Jisaso tñi Nikodimaso tñi xwiýfá riniŋfá nani rini.

¹ Ámá wo —O xegf yoƒ Nikodimasoyi riniŋorini. Gwí mónigfá yoƒ Parisiyi riniŋjyí worini. Axo Judayí meba worini.

² O sá wiyimi áriwiyimi níri Jisasomi niwimeari re urinjiniŋini, “Rabai, ‘Joxi nearéwapyarinjƒ Gorixo rirowarénarinjoxi imóninjini.’ neaimónarini. Gorixo diŋj mukikayonána ámá wo emimí joxi yarinjƒpi epaxf mimóninjagi nani rarinjini.” urfagi

³ Jisaso re urinjiniŋini, “Aga nepa rirarinjini. Ámá gíyí gíyí seáyimi dani mewepa nerínáyí, Gorixoyá xwioxíyo wí ŋweapfá menini.” urfagi

⁴ Nikodimaso re urinjiniŋini, “Ámá go go rixa xwé niwiarómána arige neri ámi eweaniŋo? ‘Ámi xiniáyá agwíyo páwíána omi ámi síŋj xiniáyá xiripaxfiriŋi.’ niŋiniŋi riniŋarinjini?” urfagi

⁵ Jisaso re urinjiniŋini, “Aga nepa rirarinjini. Ámá iniŋfyo dani eweari Gorixoyá kwíyíyo dani eweari mepa nerínáyí, wí Gorixoyá xwioxíyo nipawiriŋi ŋweapaxf menini.

⁶ Xaniyáumi dani xirarigfápi, ayf waráŋiniŋiŋi. Kwíyíyo dani imónarinjƒpi, ayf diŋj síŋj imóninjƒpiŋini.

⁷ Nioniŋi re rirfápi nani, ‘Joxi ‘Gorixoyá xwioxíyo ŋweadimigini.’ niŋimóniríná wí seáyimi dani ewearfƒpi niŋmuropaxfmaní.’ rirfápi nani ududf misinipani.

⁸ Iminjƒ yarinjƒpi nani diŋj mo. Iminjƒ xegf wimónarinjimani yarfná joxi iwí rarinjagi arfá niwiriŋi aiwí gimí dani bíŋpíraní, gimí nani úŋpíraní, joxi niŋfá imónarinjfmaní. Niŋfá mimónipa neri aiwí ‘Iminjƒ menini.’ riŋpaxfmaní. Kwíyí eni axfƒpi imónini. Ámá síŋj ewearíná síŋwí winiŋpaxf mimóninjagi aiwí ‘Síŋj meweaýfiriŋi.’ riŋpaxf menini.” urfagi

⁹ Nikodimaso re urinjiniŋini, “Joxi niŋarinjƒpi arige neri imónipaxfiriŋi?” urfagi

10 Jisaso re uriniginini, "Joxi amina negi Isirerene nearwapiyarini woxi enagi ai nioni rirarinapi nani maji rimoninini?"

11 Aga nepa rirarinini. None nijia imoninijwayi nani rirane sinjwfi wininijwayi nani awanj rirane yarinjagwi aiwi pfi ne none rarinjwayi sofini arikwkwfi yarinoi.

12 Amipi xwfa ririmi imoninijfyi nani awanj searana sofini 'Neparini.' niyaiwiro dinj mikwiropa yarinjaga nani amipi anjnamim ononinijpi awanj nisearininayfi, arige nero 'Neparini.' niyaiwiro dinj ikwiroprairo?

13 Ama imoninjo — O anjnamim dani weapinjorini. O ama niyonim aiwi onim anjnamim nani yinjorini.

14 Enina negi arfowa ama dinj meanje nemeronana ama weaxia sidinj oiyi sinj upifra nani Moseso ainixi tfini weaxianinim nimixiri ikfayo ninjwirarimana seayi e mfeyoapipi sinjwfi niwininijpimim dani sinj ugfiawixini. Ainixi weaxianinim imixinijpi ninjwirariro mfeyoagfapa ama imoninjomim axipi numfeyoapifiranini.

15 Ama omim dinj wikwirofa giyi giyi dinj niyimimij tfigfiyim imoninipifra nanim omim numfeyoapifiranini.

16 Ayi ripi nanirini. Gorixo ama niyonim dinj sixi xwapfi ayi wi nuyiri nani xegfi niaiwfi sinjininj emiaonjo nene nanim wifrenapiniginini. Ama xewaxomim dinj wikwirofa giyi giyim maninipa nero dinj niyimimij imoninijpi tfigfiyim imoninipifra nanim wifrenapiniginini.

17 Ayi ripi ewinigininim Gorixo xegfi xewaxomim xwfa ririmi nanim uowarenapiniginini. O amayo xwiya umearininim muowarenapiniginini. Yeayfi uyimixemeanwinigininim uowarenapiniginini.

18 Xewaxomim dinj wikwirofa giyi giyim Gorixo xwiya umearininim mimoninjoim. E nerim aiwi xewaxomim dinj mikwirofa giyi giyim Gorixoya sinjininj emiaonjomim dinj mikwiroarigfa enagi nanim rixaxwiyfi umearininim imoninjoim.

19 Sa mikfi tfoyo dani Gorixo 'Xwiya tfoxinim.' uririm 'Xwiya mayoxinim.' uririm enifarinim. O xwifarinim nweagfiyim e eifixininim wimonarininim wifaninj woklagim aiwi ama wigfi yarigfapi sipinim imoninij enagim nanim wfa okinijpi nanim mifwimoninipa nerim sfa yininijpi nanim wimonarininim.

20 Ayi ripi nanim ama sipinim yarigfiyim nfinim wfa okinijpi nanim aga mifwimonim sfa yininijpi nanim wimonarininim. Wigfi yarigfapi wfa okimxinanigininim wfa okinje nanim barigfamanim.

21 E nerim aiwi ama yadimimij yarigfiyim giyim Gorixo wimonarininim oemirinim arfa niwirim yarinjapi sinjanim oimoinim wfa okinje nanim ananim barigfarinim." uriniginini.

Wayfi umeainij Jono Jisaso nanim rinijpi nanirini.

22 E nemana Jisaso tfinim wiepisarinjowa tfinim Judia piropenisfoyo nanim nuro wi e awa tfinim nawinim ninjwearona amayo wayfi numeaima warfina

23 wayfi neameainij Jono anj yofi Inonim ririnijpimim — Anj api Serimim dani anjwim erini. Jono anj apimim ninjwearina e inigfi obaxim wearinje enagim nanim o enim ama bimiarigfiayo wayfi numeaima warfina

24 — Ina Jono sinim gwfi anjfoyo mifwirarininjinarinim.

25 Ina Jono xfo xegfi wiepisarinjowa re egfiawixinim. Niwifaninimearo wigfi Judayfi wo tfinim xwiya nirinironana Gorixoya sinjwfoyo dani nanj imoniniro nanim inigfiyo igfa eanarigfapi nanim xwiya ximiximim niniro

26 e nemowa wayfi neameainij Jono tfinim e nanim nuro re urigfiawixinim, "Nearwapiyarinjoxinim, ama joxi tfinim inigfi Jodanim rapayo jarifwaminim nweagfio — O joxi awanj nearinjorinim. O re yarini. Amayo wayfi numeaima warfina. E yarfina oxfi apixim niaiwfi nfinim e nanim warinjoim." urifagfa

27 wayfi neameainij Jono re uriniginini, "Ama wigfi dinjfoyo dani seayi e imoninijfamanim. Anjnamim nweano 'Ama o e nerim seayi e oimoinim.' mifyaiwipa nerfinayfi, wi e nerim seayi e imoninipaxfamanim.

28 Xanim nionim awanj re seararinjagim arfa nigfarinim, 'Nionim Kiraisonim, ama yeayfi seayimixemeanfa nanim arfowaya xwfa piaxfoyo danim iwiaronfoyim rarigfonimanim. Omim xanim umeawinigininim nirowarenapinininim.' seararinjagim rixaxwiyfi nigfarinim." nuririm

29 ewayfi xwiya bim ripi uriniginini, "Apixim njwirarifoym ayfi apixim oyairinim. Apfi wafim wiinjoyaimanim. E nerim aiwi o damim danim efim nrorim apixim meao yayfi yarinjagim arfa niwirina xfo enim yayfi seayimim danim yarinjorinim. Ayinanim dinj nifa ninininim bim onimiapim minarininim.

30 Nionim rixaxwiyfi nimoga warfina xewaninjo niwiarorim aga nepa nera nuninjoim." nuririm

31 amim re uriniginini, "Ama eramim dano ama niyonim seayi e wimoninijorinim. Ama xwfa ririmi danonim aga ama imoninim amipi xwfa tfoyo danj nanim ririm yarinjaoininim. E nerinij aiwi anjnamim dano aga niyonim seayi e wimoninim.

³² Xewanı̄ŋo aŋı̄nami dani sı̄ŋwı̄ wı̄nı̄rı̄ arfa wı̄rı̄ eŋı̄yı̄f nani amayo awanı̄f nura warı̄ŋagı̄ aiwi wi o awanı̄f rarı̄ŋı̄pı̄ mumı̄mı̄narı̄ŋoı̄.

³³ E seararı̄ŋagı̄ aiwi ama awanı̄f o rarı̄ŋı̄pı̄ arfa niwirı̄ ‘Neparı̄ni.’ yaiwı̄fa giyı̄f giyı̄f renı̄ŋı̄f rarı̄ŋoı̄, ‘Neparı̄ni. Gorı̄xo xfo rarı̄ŋı̄pı̄ tı̄ni xı̄xenı̄ yarı̄ŋorı̄ni.’ rarı̄ŋoı̄.

³⁴ Ayı̄ rı̄pı̄ nani rı̄ni. Ama Gorı̄xo urowarenapı̄ŋomi xewanı̄ŋoya kwı̄yı̄f ayı̄kwı̄f mı̄wı̄ŋı̄f eŋagı̄ nani xfoya xwiya nı̄ra warı̄ŋorı̄ni.

³⁵ Xano xewaxomi dı̄ŋı̄f sı̄xı̄ nuyiri amı̄pı̄ nı̄ni fanı̄ŋı̄f wiepı̄xı̄niası̄ŋı̄rı̄ni.

³⁶ Ama xewaxomi dı̄ŋı̄f wikwı̄roarigı̄fa giyı̄f giyı̄f dı̄ŋı̄f niyımı̄ŋı̄f imonı̄ŋı̄pı̄ tı̄fgı̄ayı̄rı̄ni. E nerı̄ aiwi xewaxomi arikwı̄kwı̄f wı̄arigı̄fayo dı̄ŋı̄f niyımı̄ŋı̄f imonı̄ŋı̄pı̄ wı̄meanı̄fa menı̄ni. Wikı̄ Gorı̄xo ama ayo wonarı̄ŋı̄pı̄ anı̄ŋı̄f wikwı̄monı̄farı̄ni.” urı̄ŋı̄nigı̄ni.

4

Jisaso tı̄ni Samariayı̄f apı̄xı̄f wi tı̄ni xwiya rı̄nigı̄fa nani rı̄ni.

¹⁻³ Parisiowa arfa re wigı̄awixı̄ni, “Jisaso wiepı̄sarı̄ŋı̄yı̄f imı̄xı̄rı̄ wayı̄ umeairı̄ yarına oyayı̄f wayı̄ umeaiarı̄ŋı̄f Jonoya wiepı̄sarı̄ŋı̄yo rı̄xa wiarı̄f muı̄roarı̄ŋoı̄.” arfa e wiagı̄fa aiwi Jisaso xewanı̄ŋo amayo wayı̄ umeaiarı̄ŋagı̄ marfaı̄, sa xegı̄f wiepı̄sarı̄ŋowaya wayı̄ umeaiarı̄ŋagı̄fa nani Parisiowa arfa e wigı̄awixı̄ni. Amına Jisaso Parisiowa arfa e wı̄fa eŋagı̄ nani niı̄fa nimonı̄rı̄ amı̄ Gariri pı̄ropenı̄sı̄yo nani unı̄rı̄rı̄ nani Judia pı̄ropenı̄sı̄yo pı̄ni niwı̄arı̄mı̄ nuri

⁴ “Aga Samariayı̄f anı̄f tı̄ŋı̄manı̄ oumı̄ni.” niyaiwimo imanı̄ nurına

⁵ Samariayı̄f anı̄f bı̄ xegı̄ yoı̄ Saika rı̄nı̄ŋı̄pı̄ —Anı̄f apı̄ xwı̄fa eŋına Jekopo xewaxo Josepomı̄ wı̄ŋı̄pı̄ tı̄ŋı̄f e anı̄wı̄ erı̄ni.

⁶ Minı̄ŋı̄wı̄f Jekopo iniı̄gı̄f iwinı̄fa nani rı̄pı̄ŋı̄wı̄fa erı̄ni. Anı̄f apı̄ tı̄e niı̄remomana sogwı̄f awı̄ni e ŋweanana anı̄f eı̄f nani eŋı̄f samı̄ŋı̄f uwı̄eagı̄f iniı̄gı̄f nani minı̄ŋı̄wı̄f rı̄pı̄nı̄ŋı̄wı̄fa tı̄ŋı̄f e sa niŋwearı̄

⁷⁻⁸ wiepı̄sarı̄ŋowaya aiwa bı̄f yanı̄ro nani anı̄f apimı̄ nani rı̄xa numana ejanana Samariayı̄f apı̄xı̄f wi iniı̄gı̄f iwimı̄nı̄rı̄ barı̄ŋagı̄ niwı̄nı̄rı̄ re urı̄ŋı̄nigı̄ni, “Iniı̄gı̄f iwı̄fı̄pı̄ bı̄ onı̄mı̄ni.” urı̄fagı̄

⁹ i re urı̄ŋı̄nigı̄ni, “Arı̄ge simonı̄fagı̄ joxı̄ ‘Iniı̄gı̄f bı̄ niapı̄.’ niı̄rarı̄ŋı̄ni? Joxı̄ Judayı̄f woxı̄rı̄ni. Niı̄ni Samariayı̄f apı̄xı̄f wı̄ni eŋagı̄ nani rı̄rarı̄ŋı̄ni.” —Judayı̄f Samariayı̄f tı̄ni wi kumı̄xı̄narı̄gı̄fa meŋagı̄f nani i e urı̄fagı̄

¹⁰ Jisaso re urı̄ŋı̄nigı̄ni, “Jı̄xı̄ Gorı̄xo amayo anı̄fa wı̄arı̄ŋı̄pı̄ nani niı̄fa imonı̄rı̄ nionı̄ ‘Iniı̄gı̄f bı̄ niapı̄.’ rı̄rı̄faonı̄ nani niı̄fa imonı̄rı̄ nerı̄ sı̄ŋwı̄rı̄yı̄f, jı̄xı̄ yarı̄ŋı̄f ni ana nionı̄f iniı̄gı̄f dı̄ŋı̄f sı̄ŋı̄f siewapaxı̄f imonı̄ŋı̄f bı̄ siapı̄mı̄nı̄rı̄ earı̄ni.” urı̄fagı̄

¹¹ i re urı̄ŋı̄nigı̄ni, “Amınaoxı̄ni, iniı̄gı̄f ayı̄f na mı̄mı̄ riwonı̄. Iniı̄gı̄f iwiri nani enı̄ mı̄maxı̄rı̄ŋagı̄f nani iniı̄gı̄f iwiri mimonı̄ŋı̄ni. Ayı̄nani joxı̄ iniı̄gı̄f dı̄ŋı̄f sı̄ŋı̄f ewepaxı̄f imonı̄ŋı̄pı̄f ge iwiri rı̄ni?”

¹² Joxı̄ ‘Negı̄ arfo Jekopomı̄ —O minı̄ŋı̄wı̄f rı̄wa niı̄ripiı̄f iniı̄gı̄f xewanı̄ŋo niı̄ri xewaxowa niı̄ro xegı̄f sı̄pı̄sı̄pı̄f burı̄makaı̄f amı̄pı̄ niı̄ro eŋorı̄ni. Omı̄ ananı̄ wiarı̄f muı̄roŋaonı̄rı̄ni.’ rı̄yaiwinarı̄ŋı̄ni?” urı̄fagı̄

¹³ Jisaso re urı̄ŋı̄nigı̄ni, “Ama iniı̄gı̄f rı̄wami nı̄fa giyı̄f giyı̄f nı̄ni amı̄ iniı̄gı̄f nani winayını̄farı̄ni.

¹⁴ E nerı̄ aiwi ama iniı̄gı̄f nionı̄f wiapı̄f nı̄fa giyı̄f giyı̄f amı̄ iniı̄gı̄f nani winayını̄fa menı̄ni. Ayı̄ rı̄pı̄f nani rı̄ni. Iniı̄gı̄f nionı̄f mı̄ni wiapı̄f ama xwioxı̄yo iniı̄gı̄f sı̄mı̄ŋı̄f meaarı̄ŋe dani urı̄rı̄mı̄f yarı̄ŋı̄pı̄nı̄ŋı̄f nimonı̄rı̄ dı̄ŋı̄f niyımı̄ŋı̄f imonı̄ŋı̄pı̄f inana ŋweapı̄rı̄fa nani wımı̄xı̄nı̄farı̄ni.” urı̄fagı̄

¹⁵ apı̄xı̄f re urı̄ŋı̄nigı̄ni, “Amınaoxı̄ni, niı̄ni amı̄ gwı̄nı̄f yeayı̄f mı̄nı̄pa oenı̄rı̄ iniı̄gı̄f joxı̄ rarı̄ŋı̄pı̄f niapı̄f. Iniı̄gı̄f iwimı̄nı̄rı̄ mı̄bı̄pa emı̄fa nani enı̄ niapı̄f.” urı̄fagı̄

¹⁶ o re urı̄ŋı̄nigı̄ni, “Jı̄xı̄ nurı̄ dı̄xı̄f oxomı̄f niwirı̄meamı̄f re nani bı̄pı̄yı̄f.” urı̄fagı̄

¹⁷ apı̄xı̄f re urı̄ŋı̄nigı̄ni, “Oxı̄f mayını̄rı̄ni.” urı̄fagı̄ Jisaso re urı̄ŋı̄nigı̄ni, “Jı̄xı̄ ‘Oxı̄f mayını̄rı̄ni.’ niı̄rarı̄ŋı̄pı̄f xı̄xenı̄ niı̄rarı̄ŋı̄ni.

¹⁸ Ayı̄ rı̄pı̄f nani rı̄ni. Jı̄xı̄f oxı̄f we bı̄ niı̄pı̄ni rı̄meagı̄fı̄xı̄rı̄ni. Jı̄xı̄f ama agwı̄f meanı̄ŋo dı̄xı̄f oxo meŋagı̄f nani xı̄xenı̄ nı̄ra niı̄rarı̄ŋı̄ni.” urı̄fagı̄

¹⁹ apı̄xı̄f re urı̄ŋı̄nigı̄ni, “Amınaoxı̄ni, ‘Joxı̄f e niı̄rarı̄ŋagı̄f nani wı̄fa rokiamoarı̄gı̄fa woxı̄rı̄fani?’ nimonarı̄ni.” nurı̄rı̄

²⁰ re urı̄ŋı̄nigı̄ni, “Eŋına negı̄f arfowaya Gorı̄xomı̄f yarı̄ŋı̄f wiı̄ro yayı̄f wiı̄ro yanı̄ro nani dı̄wı̄f rı̄pimı̄f nani bagı̄farı̄ni. E nerı̄ aiwi Judayı̄ne re rarı̄gı̄farı̄ni, ‘Wi e marfaı̄, sa Jerusaremı̄f dani yayı̄f niwirı̄na ayı̄f apanı̄f yarı̄ŋoı̄.’ rarı̄gı̄farı̄ni.” urı̄fagı̄

²¹ Jisaso re urı̄ŋı̄nigı̄ni, “Ineyı̄f, piı̄ranı̄ŋı̄f arfa niı̄. Sfa wı̄yı̄f dı̄wı̄f rı̄pimı̄f dani rani, Jerusaremı̄f dani rani, apo Gorı̄xomı̄f yayı̄f mı̄wı̄pı̄rı̄fa nani pariı̄monı̄farı̄ni.

22 Seyfne yayf wiarigfo arigeninj imoninjpi nani majfa imoninjo. E nerf aiwf yayf wiarinjwao arigeninj imoninjpi nani Judayene nijfarini. Ayf ripi nanirini. Gorixo amayo yeayf uyimixemeaminiri yarinjpi gwf Judayene imoninjwarimf dani yarinj enagf nani o, yayf wiarinjwao nene nijfarini.

23 E nririri aiwf sfa ama e nero yayf nifrixiniri wimonarinjpi tni xixeni wiarigfayf apo Gorixomi xegf kwifyo dani yayf wiwo xixeni xfo imoninjpi nani dnj nmoro yayf wiwo wiprfyi rixa anwi e nerf rixa parimojo. Ayf ripi nanirini. Ama xfo nani e nero yarigfayf nioni gf yayf niarigfayf imonifrixiniri wimonarinj enagf nani rarinjni.

24 Gorixo kwifyni enorini. Ayinani omf yayf wiarigfayf xegf bi epaximanf. Sa kwifyo dani yayf wiwo xixeni xfo imoninjpi nani nepa dnj nmoro yayf wiwo epaxirini. urfagi

25 apixi re urinjiginf, "Mesalao —Ama Gorixo yeayf neayimixemeanfa nani arfowaya xwfa piaxfo dani iwiaronfoyf rarinjwaoirini. O ama nimonirf bnfapf nani niinf nijfarini. O nibirina amipi nni awanf nearinifarin." urfagi

26 Jisaso re urinjiginf, "Oyf, jixf tni xwifya rinarigwfi ronirini." urinjiginf.

27 E urarina xegf wiepsarinjowa, anj jfapimf nani ufawa amf nibiro weninj efayf winigfawixini. Apixf wi tni xwifya rinarinjagfi nwiniro ududf nero aiwf wo nwiapfnimearf xwifya bi re murinjiginf, "Joxf pi urapfniniri urarinjini? Pi nani i tni xwifya rinarinjini?" muripa eana

28 apixi xwafa sixf e nitimi anf jfapimf nani nuri amayo re urinjiginf,

29 "Ama niinf enina dani nera binapf nifini nani awanf ninarinjomf nurane sinjwf owinaneyf. O Kiraiso, ama yeayf neayimixemeanfa nani arfowaya xwfa piaxfo dani iwiaronfoyf rarinjwao meniranf?" uremeana

30 ayf anjapimf pfnf nwiarimf Jisasomf sinjwf winfe nani ugfawixini.

31 Wiepsarinjowa apixi amayo wirimeaminiri uana "Nearewapiyarinjoxini, aiwa bi ne." urarinjagfa ai

32 o re urinjiginf, "Aiwa nfmf nani soynf majfapf tnfanonirini." urfagi

33 wiepsarinjowa nepa aiwa nani nearariniri re rningfawixini, "None jfamf uana ama wo nibri aiwa nni nni mnf rfa winjo?" rinarina

34 Jisaso re urinjiginf, "Nionf nrowarenapinjo e winiginiri wimonarinjpi eri xfo 'Joxf e erixin.' nrinjpi xixeni yariri nerinayf, ayf gf aiwaninj imonini.

35 Seyfne ewayf xwifya ripi mtripa yarigfarini, 'Ema wau wau snirini. Rixa muronana aiwa mianwarini.' mtripa yarigfarini? Seyfne e nririo aiwf nioni re seararinjini, 'Nwiapfnimearo ominjyo mnf mnf weninj emiamopoyf. Aiwa rixa yof nerf mipaxf imonini.

36 Agwf aiwa miarinj go go ominj nerina xegf efpf nani nigwf nimearf ayf dnj nyminj imoniprfna nani rixa yarini. Aiwa ifwa urarino tni miarino tni nawini nwauni yayf epsi nani e yarini.

37 Xwifya seyfne re rarigfapi, 'Wo ifwa uriri wo miri yarigfarini.' rarigfapi, ayf nioni rirfapi tni xixeni rinini.

38 Nionf gf seaiepsarinjaofne, aiwa soynf ifwa murigfapi mipfiri nani searwarinjirini. Soynf aiwa wa ifwa urigfapi nimirona awa aninj minf egfapi miarino." urinjiginf.

39 Samariayf, anf jfapimf dnjyf apixi awanf re urfagi "Ama niinf enina dani nera binapf nifini nani awanf nrinjo." urf enagf nani obaxf o nani dnj nwikwiforo nani

40 nibiro nwiamearonana nene tni onweaneyinro yarinj wiagfa o sfa wiyau e weniginf.

41 Ama obaxf winf winf eni xwifya o rarinjpi arfa niwiro nani dnj nwikwiforo

42 apiximi re nura ugfawixini, "Jixf nearfpi arfa niwirane nanini omf dnj mwikwiforarinjwini. Newanijene eni o xwifya rarinjagf arfa niwirane rixa nijfa nimoniri re yaiwiarinjwini, 'Ama niyoni yeayf uyimixemeaminiri binorfanif?' yaiwiarinjwini." urigfawixini.

Gapimanf woyf nialwomf nanj imixinj nanirini.

43 Sfa wiyau wenjo anf apimf pfnf nwiarimf Gariri ppropenisfo nani unjiginf.

44 Jisaso xewaninjo re rinjo enagf nani, "Wfa rokiamoarinj gomf ama xegf anf e dnjyf we ikwiarjwifo unjirarigfarini? Oweoi." rinjo enagf nani amf Gariri ppropenisfo nani unjiginf.

45 Ayinani Gariri ppropenisfo remonana Gariri nweayf eni aiwa sfa Anfnajo Muroagfyi nani Jerusaremfo nani niyiro ninjwearona amipi xfo yarinjpi winigfa enagf nani wigf anjyo remonana uminifgawixini.

⁴⁶ Jisaso Gariri p̄ropenis̄fyo an̄j Kenai r̄in̄ñe —E xami aga iniñḡ ai wain̄ im̄ix̄in̄j er̄ini. E n̄r̄emori ñweañána gap̄iman̄f wo xeḡ iwo sim̄ix̄f ner̄i an̄j yōf Kapaneamiyo ñweañána xano ar̄fá re win̄ñigin̄i, “Jisaso Judia p̄ropenis̄fyo p̄ñi n̄wiár̄im̄i n̄b̄ir̄i Gariri p̄ropenis̄f t̄iyóm̄ini rémónap̄ñoj̄.” rar̄in̄aḡfa ar̄fá e n̄wir̄i Jisaso t̄ñj e n̄ani n̄yap̄ir̄i xeḡf n̄iaíwo r̄ixa n̄pém̄in̄r̄i an̄wi ayo en̄aḡi n̄ani o n̄weap̄ir̄i ḡf iwom̄i nan̄j oim̄ix̄in̄r̄i yar̄in̄j wiaḡi

⁴⁸ Jisaso re ur̄in̄ñigin̄i, “Seȳné nion̄i em̄im̄f mepa eri am̄ip̄i ayá r̄iwamón̄ipax̄f mepa eri yar̄in̄aḡi n̄nan̄r̄in̄áyf, wí d̄in̄j n̄ikw̄frop̄ir̄iméoi.” ur̄faḡi

⁴⁹ gap̄imano re ur̄in̄ñigin̄i, “Ám̄ináox̄in̄i, ḡf iwo pen̄igin̄ir̄i jox̄i an̄ñi weapei.” ur̄faḡi
⁵⁰ Jisaso re ur̄in̄ñigin̄i, “D̄ix̄f an̄j ui. D̄ix̄f iwo s̄in̄j un̄ñoj̄.” ur̄faḡi o xwiyfá Jisaso ur̄fap̄i “Neparin̄i.” n̄yawiwr̄i d̄in̄j n̄ikw̄fror̄i xeḡf an̄j e n̄ani nuri nuri

⁵¹ óf e sá weño w̄fap̄i t̄ñi s̄in̄i ófyo war̄fná xeḡf x̄in̄áiwán̄in̄j nimón̄iro om̄in̄j w̄iariñḡfáwa óf e orór̄f nin̄tro re ur̄iḡfawix̄in̄i, “D̄ix̄f iwo r̄ixa s̄in̄j úñigin̄i.” ur̄faḡfa

⁵² o yar̄in̄f re win̄ñigin̄i, “Giná nan̄j imón̄ñigin̄i?” ur̄faḡi awa re ur̄iḡfawix̄in̄i, “Aginá 1:00 p.m. imónána wará r̄fá p̄ir̄f p̄ñi wiar̄ñigin̄i.” ur̄faḡfa

⁵³ xano re yaiwin̄ñigin̄i, “Aginá Jisaso ‘D̄ix̄f iwo s̄in̄j un̄ñoj̄.’ n̄r̄r̄fná s̄im̄ix̄f p̄ñi wiar̄f̄ar̄an̄?” n̄yawiwr̄i x̄fom̄i d̄in̄j n̄wikw̄fror̄i xeḡf íwix̄e en̄i d̄in̄j w̄ikw̄frop̄fawix̄in̄i.

⁵⁴ Jisaso Judia p̄ropenis̄fyo p̄ñi n̄wiár̄im̄i am̄i Gariri p̄ropenis̄fyo nemeñná em̄im̄f am̄i b̄i ap̄i en̄ñigin̄i.

5

Sikw̄f ik̄f en̄j wom̄i nan̄j im̄ix̄in̄j n̄an̄r̄in̄i.

¹ Jisaso e nemo n̄ñweañsáná Judayf wiḡf yar̄iḡfápa Gor̄ixo nan̄i d̄in̄j moan̄tro aiwá Jerusarem̄iyo im̄ix̄ar̄fná o e n̄ani n̄yooari n̄r̄émómáná

² —Jerusarem̄iyo ákin̄já f̄wi w̄iyi Sip̄isip̄fyi r̄in̄ñin̄jfyi t̄ñj e ip̄i wá Xib̄iruyf p̄ñé t̄ñi xeḡf yōf Betesaidai r̄in̄ñifwá e r̄iwon̄jwár̄in̄i. M̄id̄im̄idán̄i r̄f̄w̄iyi n̄ani an̄j wiám̄fó wé wú m̄ir̄in̄ñer̄in̄i.

³ An̄j wiám̄fó wé b̄i ap̄i m̄ir̄in̄ñe amá s̄im̄ix̄f yar̄iḡfáyf t̄ñi s̄in̄jw̄f sup̄ar̄iḡfáyf t̄ñi sikw̄f ik̄f eḡfáyf t̄ñi sikw̄f wé k̄ir̄in̄j eḡfáyf t̄ñi ayf obax̄f e n̄ñwearo [iniñḡf yarom̄i é̄p̄i s̄in̄jw̄f ow̄in̄aneyin̄r̄i ñweaar̄iḡfer̄in̄i.

⁴ Wain̄f wain̄f an̄ñan̄j Gor̄ixoyá wo n̄wer̄i ip̄iwám̄i yarom̄i méáná amá s̄im̄ix̄f t̄iḡfáyf go go xami páwianá xeḡf wará nan̄j imón̄ar̄in̄j en̄aḡi n̄ani ñweaar̄iḡfer̄in̄i.]

⁵ Jisaso e n̄r̄émori amá e ñweaar̄iḡfáyf wo —O xeḡf s̄im̄ix̄f̄p̄t̄ yar̄fná xwiogw̄f 38 múron̄or̄in̄i.

⁶ O e wen̄aḡi s̄in̄jw̄f n̄w̄in̄r̄i “S̄im̄ix̄f en̄jáná d̄ani néra b̄ñor̄fani?” n̄yawiwr̄i n̄ñj́fá e nimón̄ir̄i n̄ani re ur̄in̄ñigin̄i, “Jox̄i ‘Nan̄j oimón̄im̄ini.’ r̄isimón̄ar̄in̄i?” ur̄faḡi

⁷ s̄im̄ixo re ur̄in̄ñigin̄i, “Amá roxin̄i, ip̄iwá yarom̄i éáná amá ip̄iyo n̄in̄imeari n̄wár̄ip̄r̄i n̄ani mayon̄ir̄in̄i. N̄iw̄an̄ñon̄i n̄wiáp̄ñimeám̄i nuri páwim̄in̄r̄i yar̄fná amá wa xami páwiar̄iḡf̄ar̄in̄i.” ur̄faḡi

⁸ Jisaso re ur̄in̄ñigin̄i, “N̄wiáp̄ñimeari d̄ix̄f ik̄wian̄jw̄f n̄ixoper̄i n̄imeám̄i ui.” uráná re en̄ñigin̄i.

⁹ Nan̄j nimón̄ir̄i xeḡf ik̄wian̄jw̄f n̄imeám̄i an̄j un̄ñigin̄i.

Sfá ayi Sabarfá ayim̄ir̄in̄i.

¹⁰ Ayin̄ani Judayf am̄ináowa nan̄j imón̄fom̄i re ur̄iḡfawix̄in̄i, “Sabarfáyimi en̄aḡi n̄ani d̄ix̄f ik̄wian̄jw̄f xe n̄imeám̄i oun̄r̄i s̄in̄jw̄f ran̄pax̄f mimón̄in̄jw̄fn̄i. N̄w̄f̄ar̄in̄i.” ur̄faḡfa ai

¹¹ o re ur̄in̄ñigin̄i, “Amá nion̄i nan̄j nim̄ix̄fo, o ‘D̄ix̄f ik̄wian̄jw̄f n̄imeám̄i ui.’ n̄r̄f̄aḡi n̄imeám̄i war̄in̄i.” ur̄faḡi

¹² awa yar̄in̄f re wiḡfawix̄in̄i, “ ‘D̄ix̄f ik̄wian̄jw̄f n̄imeám̄i ui.’ go r̄ir̄in̄oj̄?” yar̄in̄j e wiaḡfa ai

¹³ amá o x̄fom̄i nan̄j wim̄ix̄fo n̄ani n̄ñj́fá mimón̄ipa ner̄i n̄ani áwan̄j ur̄ipax̄f mimón̄in̄ñigin̄i. Ayf r̄ip̄t̄ n̄an̄r̄in̄i. Jisaso amá e ep̄froyf eḡfáyo áwin̄im̄i dakw̄iañ n̄an̄r̄in̄i.

¹⁴ E nemáná en̄jáná Jisaso amá o an̄j r̄id̄iyowá yar̄iḡf̄iwám̄i ron̄aḡi n̄w̄in̄r̄i re ur̄in̄ñigin̄i, “Ar̄fá ni. S̄im̄ix̄f jox̄i yar̄in̄j̄p̄t̄ r̄ixa nan̄j imón̄ñigin̄i. ‘Xami síp̄im̄i am̄i b̄i wiar̄f̄ múron̄ñip̄t̄ sin̄igin̄ir̄i n̄ani f̄w̄f am̄i mepa é̄r̄ix̄in̄i.’ r̄ir̄ar̄in̄i.” uráná

¹⁵ o nuri Judayf am̄ináowami Jisaso n̄ani re ur̄in̄ñigin̄i, “Nan̄j nim̄ix̄fo, ayf or̄in̄i.” ur̄faḡi n̄ani

¹⁶ Jisaso Sabarfáyo om̄i nan̄j wim̄ix̄f̄f en̄aḡi n̄ani awa “R̄ir̄ix̄in̄if wik̄arf̄wan̄igin̄i.” n̄yawiwo iwam̄fó e wian̄tro eḡfawix̄in̄i.

¹⁷ E wian̄tro éaḡfa aiw̄i Jisaso re ur̄in̄ñigin̄i, “Am̄ip̄i ḡf ápo b̄i p̄ñi m̄iwiar̄f̄ an̄in̄j min̄f néra b̄in̄j̄p̄t̄ nion̄i en̄i ax̄f̄p̄i e ner̄i amáyo ar̄ir̄á wiar̄in̄i.” ur̄faḡi n̄ani

18 Judayí ámináowa ríxa mekaxí nímero “Omí píkíwanígini.” rinígíawixini. O “Sabarfáyo ñwíáriní.” riníñpí níwíalkiri éfyí nánini marfáí, xewaníño Goríxo nání “Gí áporini.” nírírná ayí réniñfí ríífyí, “Nioni Goríxo tñni xixeni imóniñini.” éniñfí ríífyí nání eni e rinígíawixini.

“Ápo amípí fániniñfí niepíxíniasiñfíri ni.” uríñfí nánirini.

19 Ayínáni Jisaso níwíápfíniñmearí “Xamíñoni bí osearimíni.” nuríri xewaníño nání re uríñinigini, “Aga nepa seararíñini. Xewaxo xegí dñíño dání amípí wí epaxí meníni. Xano yaríñpimí síñwí níwíniñfí apíni yaríñfíriñfí. Pí pí xano yaríñpí xewaxo ení axípi e yaríñfíriñfí.

20 Ayí rípi nání seararíñini. Xano xewaxomí dñíñfí síxí nuyirí amípí xfo yaríñfípi síwá wiaríñfíriñfí. Soyíné ududí epírfá nání emímí xewaxo agwí yaríñfípi seáyi e imóniñfí bí éwíniñfíriñfí wíepísinfíriñfí.

21 Xano ámá piyíño ámí síñfí nímiñfíriñfí dñíñfí síxí umímoaríñfípa xewaxo ení xfo xegí dñíño dání ámá xfo wimónaríñfíño ananí dñíñfí síxí umímoaríñfíriñfí.

22 Rípi ení xano ámá womí xwiyíá umeararíñfímaní. Xewaxo ámá niyoní xwiyíá mearfíwíniñfíriñfí wíñfí enjagí nání oní xwiyíá mearfíwíriñfíriñfí.

23 Ámá nñni xanomí wé ikwianwíño uñwírárarígífápa xewaxomí ení axípi e éfríxiñfíriñfí ámá niyoní xwiyíá mearfíwíniñfíriñfí mñni wíñfíriñfí. Ámá xewaxomí wé ikwianwíño muñwírárípa yarígífíyí xano, urowárenapíñomi ení wé ikwianwíño muñwírárarígífíriñfí.” nuríri

24 re uríñinigini, “Aga nepa seararíñini. Ámá xwiyíá nioni rariñápi arfá niro nioni nírowárenapíñomi dñíñfí wíkwíroro éfá giyí giyí ríxa dñíñfí niyímiñfí imóniñfípi tégífyíriñfí. Wí xwiyíá mearíniñfírfá nání mimóniñfí. Síni ófí pearígífíyímiñfí mñaríñfí. Dñíñfí niyímiñfí imóniñfí iníni ñweapírfíyímiñfí waríñfí.” nuríri

25 re uríñinigini, “Aga nepa seararíñini. Sfá ámá piyíniñfí imónígífíyí maní Goríxomí xewaxoyá arfá níwiro xídfípiñfí ríxa añwi e nerí ríxa paríñfí. Ámá arfá níwiro xixeni éfáyí dñíñfí niyímiñfí imóniñfípi iníni ñweapírfá nání meapírfí.

26 Ayí rípi nánirini. Xano dñíñfí niyímiñfí imóniñfípi mfkí tñño nímiñfíriñfí ámá xfo wimónaríñfíño wiaríñfípa xewaxo ení dñíñfí niyímiñfí imóniñfípi mfkí tñño oimónirí wíñfíriñfí.

27 Rípi ení xewaxo ámá imóniñño enjagí nání ananí ámá niyoní mí ómómíximí wíñfí nání ení imóníwíniñfíriñfí fániniñfí wíepíxíniasiñfíriñfí.

28 Nioni searfápi nání dñíñfí ududí míseainpaní. Ayí rípi nání seararíñini. Sfá ámá xwárfápáyo wegíá nñniñfí xewaxoyá maní ráná arfá níwiro wíápfíniñfí meapírfíyí añwi e nímoğa baríñfípi nání seararíñini.

29 Arfá níwiro xwárfápáyo dání níwíápfíniñfí mearóná naní yarígífíyí dñíñfí niyímiñfí imóniñfípi iníni pírániñfí ñweapírfá nání mearo sípi yarígífíyí xwiyíá mearíniñfí epírfíriñfí.

30 Níwaníñoni gí dñíño dání amípí wí epaxí mimóniñfíni. Ápomí arfá wiaríñfípi tñni xixeni ámáyo xwiyíá umeararíñfíriñfí. Nioni gí nímiñfíriñfípi mñfídfípa nerí nírowárenapíñño wimónaríñfípi níxídfíriñfí nání ámáyo xwiyíá numearírfá xixeni ayo umeararíñfíriñfí.” uríñinigini.

Jisaso nání áwaní rígfá nánirini.

31 Ámí re uríñinigini, “Soyíné dñíñfí re níaiwiaríñfí agí aiwí, ‘Xewaníño nání áwaní nearáná ‘Neparíni.’ wíaiwí paxí meníni.’ níaiwiaríñfí agí aiwí

32 ámí wo nioni nání áwaní seararíñfíriñfí. Nioni nání nísearírfá ‘Ayí neparíni.’ yaiwí paxíriñfí.” nuríri

33 re uríñinigini, “Xámí segí wamí wayí neameañfí Jono tññfímiñfí urowáraná o nioni nání áwaní nísearírfá nepaxíñfí imóniñfípi tñni xixeni searíñfíniñfí.

34 Soyíné re ríseaimónaríni, ‘Xewaníño nání áwaní ríñfíniñfípi aga ámá wí rarígífípi dání sopíñfí ononirí raríni.’ ríseaimónaríni? Oweoí, seyíné Goríxo yeáyí seayímiñfí xemeaní nání wayí neameañfí Jono nioni nání searíñfípi mñfí nírorí seararíñfíni.

35 O uyíwí ápiáwí wearíñfípiñfí nerí ámáyo wíá ókímiñfí xarífná soyíné xegí xwiyíá uyíwí wíñfíniñfí imóniñfíni yáyí axínáni egíawixini.

36 O nioni nání áwaní nísearírfí aiwí nioni nání áwaníniñfí searí paxí imóniñfí bí omí seáyi e wimónini. Emímí amípí gí ápo e epaxí imóníwíniñfíriñfí niapíñfípi nání raríñfíni. Nioni emímí níseairífná apí nioni nání áwaní réniñfí seararíñfíriñfí, ‘Xegí xano urowárenapíñfíriñfí.’ éniñfí seararíñfíriñfí.

³⁷ Gf ápo, nioni nrowárenapirjo eni nioni nani rixa awanj seariririni. Omí soyfne arfa bi wiro xfo imoniripi sirwfi bi winiro megfariní.

³⁸ Xwiyfa xfo seaririryf segf xwioxfyo mwenini. Ayinani ama o nrowárenapirjoni dirfi minikwirronoi.

³⁹ Soyfne dirfi niyimirfi imoniripi meawaniginiro Gorixoya Btkwfo fa roro pariro yarigfariní. Rfwanirfi ayo nrinirí eaniripi nioni nani awanj rinirjagi ai

⁴⁰ soyfne dirfi niyimirfi imoniripi tfgfayf imonirirfa nani nioni tfaminí mibipaxf seaimonarini.” nuriri

⁴¹ re uriniginini, “Nioni ama weyf nimeirixiniri birjoni menjagi aiwi

⁴² nioni soyfne nani nijariní. Soyfne Gorixomi dirfi sixf uyarigfoyfnemani.

⁴³ Nioni gf dirfyo dani birjoni mani. Gf ápo nimirfeari nrowárenapirjoni aiwi soyfne minimiminarirjoi. Ama wo xfo xegf dirfyo dani banayf, anani numiminipaxoyfnerini.

⁴⁴ Soyfne ama weyf oneamepoyiniri ero Gorixo —Oni jwfa imonirorini. O weyf oneameniri xfo wimonariripi mixidipa ero yarigfoyfne, soyfne sini e nerona arige nero dirfi nikwirorirao? Oweoi!” nuriri

⁴⁵ re uriniginini, “Nioni nani re miniaiwipa epoyi, ‘Xanoya sirwfo dani nene xwiyfa neaxekwimonfariní.’ miniaiwipa epoyi. Ama seyfne seaxekwimonfo, ayf Mosesorini. Soyfne omi dirfi niwikwimoa nuro re yaiwiarigfariní, ‘O arira neainfariní.’ yaiwiarigfariní.

⁴⁶ Amipi Moseso nriri eanjri dirfi nikwiroro sirwiriyf, nioni nani nriri eanj enjagi nani nioni eni dirfi nikwironiro egfariní.

⁴⁷ E neri ai xfo nriri eanjri nani dirfi nikwirora yarigfoyfne, soyfne arige nero xwiyfa nioniyapi eni dirfi ikwirorirao? Oweoi wi e epaxf menini.” uriniginini.

6

Jisaso oxí 5,000 awí eanirfayo aiwá miní wirí nánirini.

¹ Jisaso e nurarimo nemésana ipi Gariri rinirirwami —Ipi awa xegf yof ami bi Taibiriasiy rinirirwariní. Awami jarirwami dani nani nurí jweanana

² ama obaxf emimf xfo simixf yarigfayo wiaririripi sirwfi niwiga nuro nani epfroyf nero omi numi uxidarina

³⁻⁴ sfa Judayf aiwá Anirjajo Neamuroagoi riniririyi nani imixiriri rixa anwi e imonirjana Jisaso dfwfo nani niyiri xegf wiepsarirjowa tni e ef nirjwearo

⁵⁻⁶ Jisaso sirwfi aniriyf winiriginini. Ama aga ayá wi epfroyf nero xfo tfaminí birjoni rjagi niwinirí xfo enirí nani nijfa numonirí aiwi re yaiwiniginini, “Gf wiepsarirjaja Piripo nepa enj neanirí dirfi rfa nikwironí? Iwamfo owiwapiriminí.” niyairiri re uriniginini, “Ama tiryf aiwá niriri nani ge b nerí wianirini?” urfagi

⁷ Piripo re uriniginini, “None aiwá of inirj 200 tni b nerane yanf niriranenayf, ama re epfroyf egfayf aga obaxf imonirjagfa nani woní woní bi onimiarí ai meapaxf imonirimenirjoi.” urfagi

⁸ wiepsariririyf wo —O Saimoni Pitaomi xogwao Adiruoyi rinirirorini. O re uriniginini,

⁹ “Iwf woyá biskerfa pirawá bari tni imixinirj wé wú tni peyf ora biaú tni nenjagi aiwi ama obaxf epfroyf egfa tfo yanf wipaxf rimonini? Oweoi!” urfagi

¹⁰ Jisaso ara xwapf ene nani wiepsarirjowami re uriniginini, “Ama nini ef onjweapoyinirí uripoyi.” urfagi wiepsarirjowa Jisaso urfipa eana oxí nini ef jweanana fa rófayf 5,000 imoniriginini.

¹¹ Jisaso ama nini ef jweagfa niwinirí biskerfa pirawá bari tni imixiniriripi nimeri Gorixomi yayf niwimana ama e ef jweagfayo yanf nimeri niwia uriniginini. Pef orapiáu eni nimeri axirí nerina wif onaneyinro wimonariripi tni xixeni niwia uriniginini.

¹² Rixa apáni nniro agwf imi uyiragi niwinirí wiepsarirjowami re uriniginini, “Wi xwirfa mikixepa oepoyinirí nniro tfapia awi eamepoyi.” urfagi

¹³ awa biskerfa pirawá bari tni imixinirj wé wú apí amáyf nniro tfapia awi neaemero soxi fa xwé wé wukaú sikwf waumi aumaumi nero magwf miarigfawixini.

¹⁴ Amayf emimf Jisaso wipiriyiripi sirwfi niwiniro nani re rinirirwawixini, “Neparini. Wfa rokiamoarirj xwfa tfo birni orini.” rinirirjagfa

¹⁵ Jisaso xomí mixf inayf imixiriri nani mawimonarirjagi ai ayf “fa nuxerane mixf inayo oimixaneyi.” yaiwiarirjagfa dirfi adad niwirí nijfa numonirí nani ayo e niwarimi xegiripi dfw mnrjyo nani yiniginini.

Jisaso ipi Gaririyó xwirirjwí nosaxa urí nánirini.

¹⁶ Sfarpi tni xegf wiepsarirjowa ipi imaní e nani niwero

17 ewéyo nîpîxemoáñiro Kapaneamî nánî orîwámî dánî xemoanîro nánî nîmeámî nuro rîxa síá yinîjáná Jisaso awamî sínî nîwimeáfîmî enjáná re enînigîñî.

18 Rîfwîpî xwé erî ipî imeamîkwî erî yarîná

19 wiepîsarîñowa ewéyo nîreaxa nuro sínî ipîyo áwîñî e kiromita wé wúranî, wé wúñî dánî woranî, núfasáná wenîñî éfáyî wîñîgîfawixîñî. Jisaso ewé tfámîñî ipîyo xwîrîñjwîf nosaxa barîñagî wîñîgîfawixîñî. Sîñwî e nîwîñiro éf yarîñagîfa aí

20 o re urîñîñigîñî, “Ananîre. Nionîrîñî. Wáyîf mepanî.” urîfagî

21 awa omî rîxa “Re xemónapeî.” uranîro yarîná re enîñigîñî. Rîxa ipîyo jîarîwámîñî anî wîgîf dîñî nîyaiwirowî warîgîfe iwiékîñîmeagîfawixîñî.

Ámá yî Jisaso nánî pîá egîá nánîrîñî.

22 Ámá orîwámî dánî bisîkerfá nîfe sá wegîfáyî wîfápi tfñî nîwiápîñîmearo re yaiwîgîfawixîñî, “Agíná ewé ámî wî re mîwé ná bání wenagî wîñîwanigîñî. Nene sîñwî wîñîjáná Jisaso xegîf wiepîsarîñowa tfñî ewepámî mîpîxemoánarîñagîfa nîwîñîrane wiepîsarîñowanî nîpîxemoánîro warîñagîfa wînowárîwanigîñî.” yaiwîarîná

23 ewé wî anîf yof Taibiriasî dánî bisîkerfá Ámînáo xegîf xanomî yayîf nîwîrî wîagîf nîfe nánî bána

24 ámá e epîroyîf egîfáyîf Jisaso sínî wîgîf tîfe mîñweanagîf wîñîro wiepîsarîñowa enî mîñweanagîfa wîñîro nerî nánî ewé bîfáyo nîpîxemoánîro Jisaso nánî Kapaneamîyo pîá yanîro ugîfawixîñî.

“Nionî aiwá anîñamî dánîñîñîf imónîñîáonîrîñî.” urîñîf nánîrîñî.

25 Ayî ipîyo jîarîwámîñî Jisaso Kapaneamîyo ñweanáná nîwimearo re urîgîfawixîñî, “Nearéwapîyarîñoxîñî, joxî re nánî gíná bîfoxîñî?” urîfagîfa

26 Jisaso re urîñîñigîñî, “Aga nepa seararîñîñî. Seyîné emîmfî nionî seaiwápîyîápîf sîñjwîf nîwîñîróná síwánîñîf nîseairî seaiwápîyîmîñîrîf éápîf nánî nîjîfá nîmónîro nánî nionî nánî pîá rîyarîñojî? Oweot, seyîné bisîkerfá nîñîróná agwîf ímfî seayîf enagîf nánî nionî nánî pîá yarîñojî.” nurîrî

27 ewayîf xwîyîfá re urîñîñigîñî, “Aiwá pîyîf pénarîñîfpi meaanîro nánî mepa nero aiwá nîñîrîñîpîmîf dánîf dîñîf nîyîmîñîf imónîpaxîfpi meaanîro nánî éfîrîxîñî. Aiwá apîf ámá imónîñîáonî ananîf seaiapîpaxîrîñî. Ápo Gorîxo ‘Mîmîwiároarîñorîfanî?’ nîñaiwîrîf xfo e éwîñîgîñîrîf nîrîpeañonîf aiwá apîf ananîf seaiapîpaxîrîñî.” urîfagî

28 ayîf re urîgîfawixîñî, “Nene pí nerîná Gorîxo ámá e oépyonîrîf wîmónarîñîfpi yanîf wîñî?” urîfagîfa

29 Jisaso re urîñîñigîñî, “Seyîné rîpîf neróná Gorîxo wîmónarîñîfpi yarîñojî. Ámá xfo nîrowárénapîñonîf dîñîf nîñîkwîrorónáyîf, xfo wîmónarîñîfpi yarîñojî.” urîfagî

30 ayîf re urîgîfawixîñî, “Nene sîñwîf nîwîñîrane dîñîf rîkwîroanî nánî pí emîmfî neaiwápîyîrîñîñî? Joxîf aga pîyîf erîñîñî?”

31 Bîkwîfyo xwîyîfá re nîrîñîrîf eánîñîfpa, ‘O aiwá nîpîrîf nánî anîñamîf dánîf wîñîñigîñî.’ nîrîñîrîf eánîñîfpa negîf arîfowa ámá dîñîf meañe nemeróná aiwá manátf rîñîñîfpi —Aiwá apîf Gorîxoyá dîñîfyo dánîf xegîfpi weagîpîrîñî. Arîfowa ámá dîñîf meañe nemeróná aiwá apîf nagîfárîñî.” urîfagîfa

32 Jisaso re urîñîñigîñî, “Nionîf aga nepa seararîñîñî. Aiwá enîná anîñamîf dánîf seaiapîñjo, ayîf Mosesomani. Agwîf enîf aga aiwá nepaxîñîfpi anîñamîf dánîf seaiaparîñjo, ayîf gîf áporîñî.

33 Aiwá nepaxîñîf ápo Gorîxo seaiaparîñîfpi, ayîf aiwá anîñamîf dánîf nîweapîrîf ámá xwîfá tfîyo ñweagîfá dîñîf nîyîmîñîf tîgîfáyîf imónîpîrîfá nánîf síxf umîmoarîñorîñî.” urîfagî

34 ayîf re urîgîfawixîñî, “Ámînáoxîñî, aiwá joxîf neararîñîfpi íñîná neaiapîrîrîxîñî.” urîfagîfa

35 Jisaso re urîñîñigîñî, “Aiwá nepaxîñîf dîñîf nîyîmîñîf imónîpîrîfápi, ayîf nionîrîñî. Ámá nionîf tfámîñîf bîfá gîyîf gîyîf ámîf agwîf wîpaxîf menîñî. Nionîf dîñîf nîkwîrófá gîyîf gîyîf ámîf inîgîf nánîf bîf gwîñîf yeáyîf wîpaxîf mîmónîñî.

36 E nîsearîrîf aiwîf nionîf re searîfanigîñî, ‘Seyîné emîmfî nionîf enápîf sîñjwîf nîñanîro aiwîf “Orîfanî?” nîñaiwirowîf dîñîf mîñîkwîróarîñojî.’ searîfanigîñî.

37 E nerîf aíf ámá ápo ‘Dîxîrîñî.’ nîñîrîñîf niapîñîyîf nîñîf xîxenîf dîñîf nîñîkwîróro nionîf tfámîñîf bîpîrîfárîñî. Nionîf tfámîñîf bîfáyîf mîxf wîf umáñîñîmfámanî.

38 Nionîf anîñamîf dánîf nîweapîrîfá nionîf gîf nîmónarîñîfpi emîfánîrîf weapîñîáonîmanî. Nionîf nîrowárénapîñjo wîmónarîñîfpi emîfánîrîf nîweapîrîf nánîf ámá xfoyá dîñîf tfñîf nionîf tfámîñîf bîfáyîf mîxf wîf umáñîñîmfámanî.

39 Nionîf nîrowárénapîñjo e éwîñîgîñîrîf wîmónarîñîfpi, ayîf rîpîrîñî. Nionîf ámá xfo niapîñîyîf wîyo mîyorîfîrîpa erîf sífá yoparîyîf imónáná ámîf wiápîñîmeapîrîfá nánîf dîñîf síxf umîmorîf emîfa nánîf wîmónarîñîrîñî.

40 'Gí ápo e éwínáginírí wimónarinjípí, ayí rípiríní.' seararínjíní. O ámá xewaxoni síjwí nínaníro dínj níkwírófá gíyí gíyí dínj níyímínjípí tígíáyí imóníprífa nání wimónírí nioní sfá yoparíyímí ayí ámí wíápnímeapírfá nání dínj síxí umímómífa nání wimónírí yarínjíní." urínjínigíní.

41 Judayí xewaníjo re rínífpí nání, "Aiwá anjínámí dání weapínjípí, ayí nioníríní." rínífpí nání anjímí níríníro o nání

42 re rínígíawixíní, "Jisaso ro Josepomí xewaxo menírání? Xaníyaú nání nene majíarání? O aríge nerí 'Anjínámí dání wepínjínáoníríní.' rífa raríní?" rínarínjagífa

43 Jisaso re urínjínigíní, "Pí nání anjímí níríníro rínarínjío?

44 Ámá wo aí xewaníjoáyá dínjío dání nioní tífámíní bípaxí meníní. Ápo, nírowarénapíjo xe o tífámíní ounírí dínj ukíkayonánání nioní tífámíní bípaxíríní. Ayí sfá yoparíyímí wíápnímeapírfá nání nioní dínj síxí umímómífáríní.

45 Ríwamínj wíá rókíamoagífáwa eagíáyo re ríníní, 'Goríxo ámá níyoní wíwápíyínífáríní.' ríníní. Ayínání ámá ápo wíwápíyaríná arífa wígífa gíyí gíyí níní nioní tífámíní barígífáríní.

46 Goríxo wíwápíyínj aiwí ayí wí Goríxomí síjwí wínígífa nání mírarinjíní. Ná woní Goríxo ténj e dání bíjóní ápomí síjwí wínjíní.

47 Aga nepa seararínjíní. Nioní dínj níkwírófá gíyí gíyí dínj níyímínjíní íníná njeapírfá nání tígíáyíríní.

48 Aiwá nínírínjípímí dání dínj níyímínjíní imónípaxípí, ayí nioníríní.

49 Enjíná segí seárfawéyí ámá dínjí meanje nemeróná aiwá maná rínínjípí níníro aiwí níjweagífasáná pegíawixíní.

50 Aiwá anjínámí dání weapínj rípí xegí bíxíní. Ámá nínírínáyí, nípepírfámání.

51 Aiwá dínj níyímínjíní imóníprí nání anjínámí dání weapínjípí, ayí nioníríní. Ámá gíyí gíyí aiwá rípí nínírínáyí, anjíníní íníná njeapírfáríní. Aiwá ámá xwíá rírímí njeagífa níní dínj níyímínjíní tígíáyí nímoníro íníná njeapírfá nání míní wímífpí, ayí gí warápíriní." urínjínigíní.

52 Judayí wígífpí xwíyífa xímíxímí níníro re rínarínjagífa, "Ámá ro aríge nerí xíoyá wará nanífwá nání neaiapínífáríní?" rínarínjagífa

53 Jisaso re urínjínigíní, "Aga nepa seararínjíní. Seyíné ámá imónínjóníyá warápní mínípa ero ragífpí mínípa ero nerónáyí, dínj níyímínjíní imónínjíní tígíáyíné meníní.

54 Gí wará níro gí ragí níro éfá gíyí gíyí dínj níyímínjíní imónínjíní tígíáyí enjagífa nání sfá yoparíyímí owíápnímeapoyínírí dínj síxí umímómífáríní.

55 Gí wará rípí aiwá nepaxínjíní imónírí gí ragífpí ínínígí nepaxínjíní imónírí enjagífa nání seararínjíní.

56 Ámá gí wará níro ragí níro éf go go nioní téní níkwímíxíníraí nawíní imónínjwí. Nioní ení xfo téní níkwímíxíníraí nawíní imónínjwí.

57 Ápo, dínj níyímínjíní mífí ténj nírowarénapínjíní. Ápo e enj enjagífa nání nioní ení dínj níyímínjíní mífí ténjóní imónínjíní. Ayínání go go níbírí nioní nínírínáyí, nioní ení dínj mífí ténjóní enjagífa nání xfo ení dínj níyímínjíní íníná njeanfá nání ténj wo imónínfáríní.

58 Aiwá anjínámí dání weapínj rípí nání seararínjíní. Rípí aiwá enjíná negí arífowa níníro níjweagífasáná pegífpí yapí mímóníní. Go go aiwá rípí nínírínáyí, dínj íníná njeanfá nání ténj wo imónínfáríní." urínjínigíní.

59 Jisaso rotú anj Kapaneamíyo mírínjínjwámí dání nuréwapíyíríná e nura unjínigíní.

Xwíyífa dínj níkwírófá dínj níyímínjíní imónípaxípí urínjíní náníríní.

60 Ayínání xegí wíepísarínjíní obaxí amípí o nuréwapíyíríná nura úfpí arífa níwíroná re rígfawixíní, "Xwíyífa o rarínjípí ududí ínínjípí raríní. Ámá go xíxení arífa wínírénínjío?" rarínjagífa aiwí

61 Jisaso xegí wíepísarínjíní obaxí o rífpí nání anjímí rínarínjagífa níjífá nímonírí re urínjínigíní, "Xwíyífa ududí seainípaxí searífpímí dání róreámíoarínjío? Nioní píní níníwíarímí upírí níseaimónaríní?

62 Seyíné ámá imónínjóní xewaníjóní weapínjoe nání ámí peyarínjagífa nínanírínáyí, pí wípífpí re imónínfáríní? Síntí píní níníwíarímí upírí nání seaimónínfáríní?" nurírí

63 re urínjínigíní, "Dínj níyímínjíní íníná njeapírfá nání wíarínjípí, ayí kwíyí Goríxoyápríní. Ámáyí wígí enj eánígífa téní wí e imónípaxí meníní. Xwíyífa nioní searífpí ámá dínj níkwírorínjípímí dínj íníná njeapírfá nání kwíyí ewearínjípíriní.

64 E nerí aí wíyíné xwíyífa nioníyá síntí dínj míníkwírófárinjío." urínjínigíní. Jisaso iwamífo dání ámá xíomí dínj míwíkwírófáyí nání níjífá imónírí xfo nání míyí urínífo nání ení níjífá imónírí enj enjagífa nání e nurírí

65 re uriniginini, "Wiyine dinj minikwifroarinjagfa nani re searfaniginini, 'Apo ama go go nioni tifi e xe ouniri stjwfi mifwinipa nerfnayfi, o nioni tfamini wi bipaxf menini.' searfaniginini." uriniginini.

66 Xwiyifa api nura uf enjagi nani xegfi wiepisarinjfy obaxf omi pfini niwiarimi nuro ami o tfini nawini bi anj memegfawixini.

67 Ayinani Jisaso xegfi wiepisarinjfi we wuka si kwfi wau awami re uriniginini, "Soyine eni 'Rixa pini niwiarimi owaneyi.' riseaimonarinini?" urfagi

68 Saimoni Pitao re uriniginini, "Aminaoxini, none go tfamini wanfwinini? Xwiyifa dinj niyiminjfi tijnwaoone imonani nani imoninjfi joxini tijnoxini.

69 None rixa dinjfi nrikwifrorane nijfa re imoninjwini, 'Joxi siyikwi mininjfi Gorixo rirfpeanoxfani? Yeayfi neayimixemeanfa nani arfowaya xwifa piaxyo dani iwiaronfoyi rarinjwao, ayfi joxirini.' niyaiwirane nijfa imoninjwini." urfagi

70 Jisaso re uriniginini, "Nioni ama we wuka si kwfi wau soyine mifsearfeapa reniginini? E neri ai woxi oboxfinjfi imoninjini." uriniginini.

71 Isikarioti dajfi Saimonomi xewaxo Judaso — O wiepisarinjfi we wuka si kwfi wau awa worini. O xfo nani mify urinifo enjagi nani e uriniginini.

7

Jisasomi xogwaoxa xfomi dinjfi mifwikwifrogfa nanirini.

1 Jisaso e niyirimo neisanfa Judayfi aminaoxa xfomi pikianiro nani mekaxf mearinjagfa nijfa nimoniri nani "Judia pifopenisfyo oememini." mifwimonif Gariri pifopenisfyo anj emearina

2 aiwa Judayfi anj pakf pakf ininjfyo nijwearinfa imixayarigfapi —Aiwa api, ayfi enina fwiarfawe Moseso tfini nemeronfa senfa anjfyo nijweaxa wafgapi nani dinjfi winini nani xwiogwfi ayfi ayo Judayfi wigf anjfyi pfini niwiarimi nuro sfa we wufimi dajfi wau wo anj pakf pakf ininjfyo nijwearo aiwa imixarigfapirini. Aiwa api rixa anjwi e imoninjana

3 xogwaoxa re urigfawixini, "Dixfi wiepisarinjfi winiyfi eni emimif amipi joxi yarinjfi pif stjwfi winipifi nani anj re pini niwiarimi Judia pifopenisfyo nani ui.

4 Ayfi ripi nani rirarinjwini. Ama wo ama nfini xfo nani nijfa oimonifpoyiniri niwimonirfnayfi, xegfi yarinjfi inimi yarinjmani. Emimif joxi yarinjfi nepa nerfnayfi, jwaninjoxi nuri ama niyifa stjwfyo dani swa winirini." urigfawixini.

5 Awa xegfi xogwaoxa ai dinjfi mifwikwifropa nero nani e urigfawixini.

6 Jisaso re uriniginini, "Soyine upifina anani gini ginfa upifina nani imoninjagfi aiwi nioni umfaina sfini mimonini.

7 Ayfi ripi nani seararinjini. Ama xwifa tifyo dajfi ninyifi soyine tfini simf tfini inipaxfi mimoninjoi. E neri aiwi nioni wigf yarigfapi nani 'Sipirini.' nuri rirararinjagfi nani simf tfini niarinjoi.

8 Segfi aiwa nene xwiogwfi o omi imixayarinjwapi nani yoapoyi. Nioni gf umfaina sfini mimoninjagfi nani wi umimeini."

9 nurarimi Gariri pifopenisfyo njweaniginini.

Jisaso aiwa anj pakf pakf ininjfyo nijwearonfa imixarigfapi nani yoanjinanirini.

10 Jisaso, xexirimeaoxa rixa aiwa api nani yoafami enana xfo eni amaya stjwfyo dani mityoa yumfi inimi niyiri Jerusalemi niremori njweanana

11 Judayfi aiwa imixarigfe xfo nani pfa nera nuro "O gerini?" niriaga nuro

12 ama e epifoyfi egfayfi ikeagwfi ayfa wi nriaga nuro wi "Ama nanjorini." riro wi "Oweoi, nanjorini. Ama niyonini dinjfi nukinimixiri xenjwimi nipemeami warinjorini." riro nero aiwi

13 Judayfi aminaoxa nani wayfi nero nani ama wi o nani ama sfimmanjfi e dani mifinifgawixini.

14 Jisaso sfa aiwa imixarigfayfi rixa awini e imoninjana anj ridiyowa yarigfiwami nani nuri nipawiri amayo urewapiyarina

15 Judayfi aminaoxa dinjfi ududfi niwiniro re rigfawixini, "Arire neri nijfa o rarinjfi pif mimoniri rfa rarinini? Sikurfa menjoyoi." rarinjagfa

16 Jisaso re uriniginini, "Xwiyifa nioni searwapiyarinjapi nioni gfi pmani. Nioni nirowarenapijyapirini.

17 'O wimonarinjfi oemini.' wimonarinjfi giyfi giyfi nioni searwapiyarinjapi nani nijfa mimoniri re yaiwipaxirini, 'Gorixoya dinjfyo dani rfa nearwapiyarini? Xfo xegfi dinjfyo dani rfa nearwapiyarini?' niyaiwiri nijfa imonipaxirini.

¹⁸ Ámá go go xfo xegf dɪŋfyo dani nɪrɪrɪnáyf, ámá weyf onɪmépoyɪnɪrɪ yarɪŋɪrɪnɪ. E nerɪ aɪ ámá nɪnɪ ámá xfomɪ urowárɛnapɪŋomɪ weyf ɔumépoyɪnɪrɪ yarɪŋo, ɔ aga nepaxɪŋorɪnɪ. Yadɪmɪŋf yarɪŋorɪnɪ.

¹⁹ Enjɪná Moseso ŋwɪ ikaxɪ nɪrɪnɪrɪ eánɪŋɪpɪ mɪseaiapɪpa reŋɪnɪgɪnɪ? E nerɪ aɪ soyfɪnéyá wo aɪ ŋwɪ ikaxɪ eánɪŋɪpɪ píránɪŋf xɪdarɪŋfmanɪ. Pɪ nánɪ soyfɪné nionɪ nɪpɪkianɪro yarɪŋoɪ?” urɪfagɪ

²⁰ ámá e epɪroyɪ egɪfáyf re urɪgfawixɪnɪ, “Imfó xɪxéroarɪŋf roxɪnɪ, ámá gɪyf rɪpɪkianɪro yarɪŋagɪfa rarɪŋɪnɪ?” urɪfagɪ

²¹ Jisaso re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Nionɪ emɪmɪ ná bɪnɪ éagɪ seyfɪné sɪnɪ ududɪ ikárɪnarɪŋoɪ.
²² Moseso ŋwɪ ikaxɪ ‘Segɪ nɪaɪwɪyo nɪxɪrɪmáná sfá wé wáfumɪ dánɪf waú wo múróáná sfá ayimɪ iyɪ sfmɪ sfó wákwiɪrɪxɪnɪ.’ rɪŋɪrɪnɪ. E nɪsearɪrɪ aɪwɪ ayɪ Moseso marɪfáɪ, negɪ arɪfowá sɪwɪ apɪ érowɪáɪpɪnɪgɪfárɪnɪ. Ayɪnánɪ seyfɪné segɪ nɪaɪwɪyf ŋwɪ ikaxɪ rɪnɪŋɪpɪ nɪxɪfɪdɪrɪŋɪpɪmɪ dánɪ nanɪ ɔimónɪpoyɪnɪrɪ Sabarɪfáyo aɪwɪ iyɪ sfmɪ sfó wákwiarɪgɪfárɪnɪ.

²³ Seyɪné ‘Nanɪ nerane ŋwɪ ikaxɪ Moseso nɪrɪrɪ eaŋɪpɪ pɪrɪ mɪwɪaɪkɪpa ɔyaneɪ.’ nɪyɪawɪro Sabarɪfáyo enɪ iyɪ sfmɪ sfó wákwiarɪgɪfárɪnɪ. Seyɪné e yarɪgɪfá ɛŋagɪ nánɪ pí nánɪ nionɪ ámá womɪ Sabarɪfáyo nanɪ wɪmɪxɪfápɪ nánɪ wɪkɪf nónarɪŋoɪ?

²⁴ Sɪŋwɪ tɪnɪnɪ nɪwɪnaxɪfɪdɪro mɪrɪpa époyɪ. Xfo yarɪŋagɪfɪ enɪ mí nómɪxɪrɪnɪ rɪfɪrɪxɪnɪ.” urɪŋɪnɪgɪnɪ.

Jisaso náni “Kiraisorɪfánɪ? Worɪfánɪ?” rɪnɪgɪfá nánɪrɪnɪ.

²⁵ Ámá Jerusaremɪ ŋweagɪfáyf wɪ re nɪra ugɪfawixɪnɪ, “Ámá ro ámá nɪpɪkianɪro egɪfó menɪranɪ?

²⁶ Sɪŋwɪ wɪnɪpoyɪ. Ámá nɪnɪ arɪfá egɪf sɪŋánɪ nɪrorɪ rarɪŋagɪ aɪ mebá neamenɪweagɪfáwa omɪ xwɪyɪfá bɪ murarɪŋoɪ. Awa ‘Ámá ro Kiraiso, ámá yeáyɪ neayimɪxemeanɪfa nánɪ arɪfowáyá xwɪfá píaxɪyo dánɪ iwɪaronɪfoyɪ rarɪŋwáɔ, ayɪ orɪfánɪ?’ mɪyɪawɪpa rɪyarɪŋoɪ?

²⁷ E nerɪ aɪ ‘Ámá ɔ Kiraiso, ámá arɪfowáyá xwɪfá píaxɪyo dánɪ iwɪaronɪfoyɪ rarɪŋwáorɪfánɪ?’ wɪawɪwɪpaxɪf menɪnɪ. Ayɪ rɪpɪ nánɪrɪnɪ. Nene xɪnáf xfomɪ xɪrɪŋe nánɪ nɪjɪfá imónɪŋwɪnɪ. E nerɪ aɪwɪ Kiraiso, ámá Gorɪxo yeáyɪ neayimɪxemeanɪfa nánɪ urowárɛnapɪnɪfo imónɪnɪfánɪyf ámá wo ‘E dánɪorɪnɪ.’ rɪpaxɪf menɪnɪ. Ayɪnánɪ ‘O Kiraisorɪfánɪ?’ wɪawɪwɪpaxɪf mɪmónɪŋwɪnɪ.” rarɪŋagɪ

²⁸ Jisaso anɪ rɪdɪyowá yarɪgɪfáwámɪ dánɪ nuréwapɪyɪrɪfná ɛŋf tɪnɪ nɪrɪrɪ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Seyɪné nepa nionɪ nánɪ nɪjɪfá ero ‘O e dánɪorɪnɪ.’ rɪpaxɪf imónɪro yarɪgɪfáyɪnéranɪ? Nionɪ gɪf dɪŋf tɪnɪ bɪŋámánɪ. Nepaxɪŋf imónɪŋo —O soyfɪné majɪforɪnɪ. O nionɪ nɪrowárɛnapɪŋɪrɪnɪ.

²⁹ O tɪŋf e dánɪ bɪŋáonɪ ɛŋagɪ nánɪ ɔ nionɪ nɪjɪfárɪnɪ. O nionɪ nɪrowárɛnapɪŋɪrɪnɪ.” urɪfagɪ nánɪ

³⁰ omɪ fá xɪranɪro nero aɪwɪ fá xɪrɪpaxɪnɪ sɪnɪ mɪmónɪŋagɪ nánɪ fá bɪ mɪxɪrɪgɪfawixɪnɪ.

³¹ E nerɪ aɪ ámá e epɪroyɪ egɪfáyf obaxɪf wɪ dɪŋf nɪwɪkwɪroro re nɪra ugɪfawixɪnɪ, “Kiraiso, ámá yeáyɪ neayimɪxemeanɪfa nánɪ arɪfowáyá xwɪfá píaxɪyo dánɪ iwɪaronɪfoyɪ rarɪŋwáɔ nɪmónɪrɪfná emɪmɪf ámá ro yarɪŋɪpɪmɪ nɪmúrorɪ ɛnfáranɪ? Oweoɪ.” rɪgɪfawixɪnɪ.

Jisasomɪ fá ɔxɪrɪpoyɪnɪrɪ urowárɪgɪfá nánɪrɪnɪ.

³² Parisiowa ámá e epɪroyɪ egɪfáyf Jisaso nánɪ ikeagɪgwɪ e rarɪŋagɪfa arɪfá nɪwɪro nánɪ awa tɪnɪ apaxɪpánɪŋf imónɪgɪfá xwéowa tɪnɪ dɪŋf axɪpɪ nɪxɪrɪro Jisasomɪ fá ɔxɪrɪpoyɪnɪrɪ rɪdɪyowá yarɪgɪfáwámɪ awɪ mearoarɪgɪfá wámɪ urowárɪfagɪfa awa nuro ɔ uréwapɪyarɪŋe rémóagɪfa

³³ Jisaso re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Seyɪné tɪnɪ re bɪ onɪmɪáɪpɪ nɪŋweámonɪ gɪf nɪrowárɛnapɪŋo tɪfɛ nánɪ umɪfárɪnɪ.

³⁴ Rɪxa úáná seyfɪné nionɪ nánɪ pɪfá nɪnɪro aɪwɪ wɪ sɪŋwɪ nanɪpɪrɪfámánɪ. Seyɪné nionɪ ŋweámɪfaé upaxɪf wɪ mɪmónɪŋoɪ.” urɪfagɪ

³⁵ Judayɪf ámɪnáoowa re rɪnɪgɪfawixɪnɪ, “O gɪmɪf nánɪ umɪnɪrɪ rarɪnɪ? Aga gɪmɪf nánɪ úáná nene ɔ nánɪ pɪfá megɪnanɪwárɪnɪ? Negɪf ámayɪf Gɪrɪkɪyf anɪfyo ŋweagɪfámɪ nánɪ nurɪ émayo uréwapɪyɪmɪfánɪrɪ rɪfa neararɪnɪ?

³⁶ Xwɪyɪfá ɔ re rɪfɪpɪ, ‘Seyɪné nionɪ nánɪ pɪfá nɪnɪro aɪwɪ wɪ sɪŋwɪ nanɪpɪrɪfámánɪ. Seyɪné nionɪ ŋweámɪfaé upaxɪf wɪ mɪmónɪŋoɪ.’ rɪfɪpɪ pí nɪyɪawɪwɪrɪ rɪfa rɪŋoɪ?” rɪnɪgɪfawixɪnɪ.

Iniɪgɪf ɔyáf tɪŋf nánɪ urɪŋf nánɪrɪnɪ.

³⁷ Sfá aɪwá apɪ imɪxarɪgɪfáyf yoparɪyɪ —Ayɪ seáyɪ e imónɪŋyɪrɪnɪ. Sfá ayɪ imónɪŋáná Jisaso éf nɪrorɪ ɛŋf tɪnɪ re rɪŋɪnɪgɪnɪ, “Ámá iniɪgɪf nánɪ gwɪnɪf yeáyɪ wɪf gɪyf gɪyf nionɪ tɪfámɪnɪ nɪbɪro iniɪgɪf onɪpoyɪ.

³⁸ Nionɪ dɪŋf nɪkwɪrɪfá gɪyf gɪyf Bɪkwɪyo nɪrɪnɪrɪ eánɪŋf rɪpɪ tɪnɪ xɪxenɪ imónɪpɪráoɪ, ‘Wɪgɪf xwɪoxɪyo ná inɪmɪf dánɪ iniɪgɪf dɪŋf nɪyɪmɪŋf imɪxarɪŋɪpɪ ɔyáf tɪŋf pwenɪfárɪnɪ.’ nɪrɪnɪrɪ eánɪŋɪpɪ tɪnɪ xɪxenɪ imónɪpɪráoɪ.” urɪŋɪnɪgɪnɪ.

39 Jisaso e niri-rírná kwíyí Goríxoyá xíomí dínj wíkwírófáyí meapírírápí nání e uríñínigíní. Íná Jisaso síní anínamí nípéyirí mikínípa éiná enjagí nání Goríxo síní xegí kwíyípí ámayo síxí mumimopa yagináríní.

Jisaso nání dínj xixegíní tñí nepayoro rigíá nániríní.

40 Ámá e epíroyí egíáyí o e raríñagí aríá níwiro wí re nira ugíawixíní, “Aga neparíní. Ámá ro wíá rókiamoagí nene xwayí nanírí ñweañwáoríní.” nira warírná

41 wí re nira ugíawixíní, “ Ámá ro Goríxo yeáyí neayimíxemeaní nání aríowayá xwíá piaxíyo dání iwíaronfoyí raríñwáó, Kiraisoríní.’ neaimónaríní.” nira warírná wí re nira ugíawixíní, “Gariri píropenísíyo dánj wo Kiraiso, ámá aríowayá xwíá piaxíyo dání iwíaronfoyí raríñwáó imónípaxí meníní.

42 Bíkwoyo re mírínípa rení, ‘Kiraiso, aríowayá xwíá piaxíyo dání iwíaronfoyí raríñwáó negí aríó Depitoyá fwiárfawé wo imónínfáriní. Anj Betírexemí —Enjíná Depito xegí ñweaageríní. Omí e dání xírínfáriní.’ mírínípa rení?” nira nuro nání

43 ámá e epíroyí egíáyí o nání dínj xixegíní tñí nepayoro níríróná

44 wí “Ríxa fá oxíraneyí.” níwimónírí aiwí omí fá bí míxírígíawixíní.

Judayí mebáowa Jisasomí dínj míwíkwírogíá nániríní.

45 Rídiyowá yarígíuwámí awí mearoarígífáwa ámí nuro apaxípáníñj imóníngíá xwéowamí tñí Parisiowamí tñí wímeááná awa re urígíawixíní, “Pí nání omí fá míxírí anípáoyíné baríñojí?” uríagíá

46 awí mearoarígífáwa re urígíawixíní, “Enjíná aiwí ámá o nearéwapíyaríñjpa wo mínearéwapíyagíríní.” uríagíá

47 Parisiowa ikayíwí nuríro re urígíawixíní, “Soyíné ení ríxa dínj níseakínímíxírí xerjwímí níseaipemeámí mupa rení?” nuríro

48 re urígíawixíní, “Seamenñweañwáone woraní, Parisione woraní, omí dínj bí wíkwírófáraní? Oweoi!

49 E nerí aí ámá epíroyí egíá jíayí ñwí ikaxí nírínírí eáníñjípí nání píráníñj níjía mímónípa nero nání Goríxoyá síñwíyo dání anínírfá nání ramíxáriníñjíríní.” uríagíá

50 Nikodimaso —O ení Parisi woríní. Xámí áríwíyímí nurí Jisasomí níwímeari yaríñj winjoríní. O níwíápínímeari re uríñínigíní,

51 “Negí ñwí ikaxí nírínírí eáníñjío bí rípi ríríníní, ‘Ámá womí xío rínaríñjípí aríá níwípa erí o yaríñjípí píráníñj níjía mímónípa erí nemáná ananí xwíyíá umeárípaxíríní.’ ríríníní?” uríagí

52 awa ikayíwí re urígíawixíní, “Joxí ení Gariri dánj iwoxírífaní? Bíkwoyo píráníñj fá rorí pía merí nerínáyí, joxí re níyáiwírí níjía imónírífní. ‘Wíá rókiamoaríñj wo Gaririyo dání imónaríñjmaní.’ níyáiwírí níjía imónírífní.” urígíawixíní.

Apíxí íwí iníñj wímí xwíríxí umeagíá nániríní.

53 Ámá níní wígí anj xixegíníyo umíagíá aiwí

8

1 Jisaso díwí xegí yoí Oripíyo nání nurí

2 sá wejo wíá móníñjímí ámí níwíápínímeámí níbírí anj rídiyowá yarígíuwámí nípáwirí ámá níní xío táfámíní baríñagíá nání o éf níñweámáná uréwapíyarírná re eníñigíní.

3 Ñwí ikaxí eáníñjípí mewegífáwa tñí Parisiowa tñí awa apíxí ámá wí íwí inaríñjagí wínímeáíá wímí níméra níbíró áwíní e éf nurárírímáná

4 omí re urígíawixíní, “Nearéwapíyaríñjoxíní, apíxí rí íwí inaríñjagí wínímeáííriní.

5 Apíxí ríníñj imóníñjyí nání ñwí ikaxí Moseso nírírí eanjípímí dání re ríníní, ‘Sfíjá tñí iwánj nearo píkíríxíní.’ ríníñjagí aí joxí píó rírífní?” urígíawixíní.

6 Ríwéná o Moseso ríñj níwíalkírí xegí bí rífpímí dání xwíyíá uxekwímoaneyíníro iwamíó níwíwapíyiro e uríagíá aiwí o ípíá éf níñweámáná xwíáyo webíá tñí ríwamíñj nearí

7 awa aríkí ámí ámí yaríñj wíayaríñjagí o ámí éf nírorí re uríñínigíní, “Soyíné woxí goxí íwí bí míyaríñjoxí xámí ímí sfíjá eaí.” nurímní

8 ámí ípíá éf níñweari xwíáyo ríwamíñj eaarírná re eníñigíní.

9 Awa Jisaso e uríagí aríá níwiro woní woní Jisaso tñj e píní níwíáritímí nuróná ámínáowa xámí numearo níní ríxa núáná apíxíní xegí xewíní Jisasoyá sfímí e éf ronjagí níwínírí

10 ámi éf n̄rori ími re ur̄iñinigini, “Ineyi, ámayf ḡm̄n̄r̄ini? Ayf wo xwiyfá m̄r̄imear̄f̄ran̄i?” ur̄fagi

11 í re ur̄iñinigini, “Ámináox̄ini, wo xwiyfá min̄imear̄f̄r̄ini.” ur̄fagi Jisaso re ur̄iñinigini, “Nioni eni xwiyfá wí r̄imear̄iméini. Dixf anj̄ ui. Re dán̄i ámi f̄w̄f̄ b̄i min̄ipa éir̄ix̄ini.” ur̄iñinigini.

“Nioni áma nani uyf̄w̄f̄niñf̄ imóniñáon̄r̄ini.” ur̄iñf̄ n̄n̄r̄ini.

12 Jisaso ámi re ur̄iñinigini, “Nioni áma xwí t̄yo ñweagfá ñyoni uyf̄w̄f̄ wf̄áññf̄ wókimiñar̄iñáon̄r̄ini. Áma nioni n̄ix̄ídf̄áyf̄ s̄fá yin̄iñm̄ini anj̄ emep̄r̄f̄f̄a men̄ini. Wf̄á d̄ñf̄ ñyim̄ñf̄ t̄gf̄áyf̄ im̄ix̄ipaxf̄ imóniñp̄i wókimix̄inf̄ár̄ini.” ur̄fagi n̄ni

13 Parisiowa re ur̄igf̄awix̄ini, “Jox̄i e r̄f̄p̄i j̄iwan̄iñoxi simeañf̄ m̄f̄kox̄ññf̄ nimón̄r̄i áwanj̄ r̄inar̄iñaḡi n̄ni ‘Nepar̄ini.’ ñyaiwirane ar̄fá sealian̄iméw̄ini.” ur̄fagfá

14 Jisaso re ur̄iñinigini, “Nioni aí ñiwan̄iñoni n̄ni áwanj̄ r̄inar̄iñápi, ayf̄ nepar̄ini. Ayf̄ r̄ip̄i n̄ni sear̄iñini. Ge dán̄i r̄fa b̄iñan̄iñr̄i ḡm̄i n̄ni umf̄ár̄ian̄r̄i imóniñp̄i n̄ni ñj̄fá nimón̄r̄i n̄ni sear̄iñini. E ner̄i aí soyf̄né nioni b̄iñae n̄n̄r̄ani, nioni umf̄ae n̄n̄r̄ani, majfá nimón̄ro n̄ni n̄rar̄iñoi.

15 Soyf̄né áma xwí t̄yo d̄ñf̄ȳf̄ yar̄igf̄ápa s̄iñw̄f̄ t̄ñni ñw̄inax̄ídf̄ro rar̄iñagfá aí nioni áma w̄m̄i aí s̄iñw̄f̄ t̄ñni ñw̄inax̄ídf̄r̄i xwiyfá m̄umear̄iñini.

16 Nioni xwiyfá numear̄r̄i s̄iñw̄ir̄iyf̄, nioni ḡf̄ d̄ñf̄ t̄ñni mepa ner̄i ápo, ñrowar̄enap̄iñoyá d̄ñf̄yo dán̄i ner̄i n̄ni nepa x̄ixen̄i imóniñp̄i t̄ñni umear̄ipax̄f̄r̄ini.

17 Segf̄ ñw̄f̄ ikaxf̄ eán̄iñyo aí re n̄r̄in̄r̄i eán̄ini, “Áma wau xwiyfá áwanj̄ n̄r̄ir̄íná ax̄f̄p̄ini n̄r̄ir̄ínáyf̄, xwiyfá ap̄i nepa imón̄ni.” n̄r̄in̄r̄i eán̄ini.

18 ‘Nioni ñiwan̄iñoni n̄ni áwanj̄ sear̄in̄r̄i ápo, ñrowar̄enap̄iñoi eni nioni n̄ni áwanj̄ sear̄ir̄i yar̄iñaḡi n̄ni soyf̄né nioni sear̄iñápi n̄ni “Nepar̄ini.” yaiwipax̄f̄r̄ini.” ur̄fagi

19 awa re ur̄igf̄awix̄ini, “Dixf̄ ápo ge ñwean̄i?” ur̄fagfá o re ur̄iñinigini, “Soyf̄né nioni n̄ni ñj̄fá mimón̄pa ero ḡf̄ ápo n̄ni ñj̄fá mimón̄pa ero yar̄iñoi. Soyf̄né nioni n̄ni ñj̄fá nimón̄ro s̄iñw̄ir̄iyf̄, ḡf̄ ápo n̄ni eni ñj̄fá imón̄n̄ro éf̄ár̄ini.” ur̄iñinigini.

20 Anj̄ r̄id̄iyowá yar̄igf̄iwám̄i Gor̄ixo n̄ni ñgw̄f̄ tar̄igf̄á t̄ñf̄ e dán̄i nuréwap̄iyir̄íná xwiyfá ap̄i urar̄iñaḡi aiw̄i om̄i f̄á x̄ir̄ip̄r̄íná s̄in̄i mimón̄iñaḡi n̄ni f̄á b̄i m̄ix̄ir̄igf̄awix̄ini.

“Nioni umf̄ae nani soyf̄né wí upaxf̄ men̄ini.” ur̄iñf̄ n̄n̄r̄ini.

21 O ámi re ur̄iñinigini, “Nioni p̄f̄ni ñseawiár̄im̄i úaná soyf̄né nioni n̄ni p̄fá ñniro aí segf̄ f̄w̄f̄ yar̄igf̄ápi s̄in̄i yokwar̄im̄i min̄iñáná pep̄r̄f̄ár̄ini. Nioni umf̄ae soyf̄né b̄ipaxf̄ wí mimón̄iñoi.” ur̄fagi

22 Judayf̄ ámináowa re n̄ra uḡf̄awix̄ini, “O ‘Nioni umf̄ae soyf̄né b̄ipaxf̄ mimón̄iñoi.’ r̄fagi n̄ni xewan̄iñoi p̄ik̄in̄im̄in̄r̄i n̄ni m̄near̄ipa r̄iyar̄ini?” n̄ra war̄íná

23 o re ur̄iñinigini, “Nioni eram̄i d̄añon̄r̄ini. Soyf̄né b̄iram̄i d̄añoyf̄néni. Soyf̄né xwí t̄yo d̄añoyf̄néni. Nioni xwí t̄yo d̄añon̄mani.

24 Ayinán̄i re sear̄f̄ini, ‘Segf̄ f̄w̄f̄ yar̄igf̄ápi s̄in̄i yokwar̄im̄i min̄iñáná pep̄r̄f̄ár̄ini.’ sear̄f̄ini. Ayf̄ r̄ip̄i sear̄iñini. Soyf̄né d̄ñf̄ ñniñkw̄r̄oro ‘Ayf̄ or̄ini.’ m̄ñiaiwipa nerónáyf̄, segf̄ f̄w̄f̄ yar̄igf̄ápi s̄in̄i yokwar̄im̄i min̄iñáná pep̄r̄f̄ár̄ini.” urar̄iñaḡi

25 awa re ur̄igf̄awix̄ini, “Gox̄r̄ini?” ur̄fagfá Jisaso re ur̄iñinigini, “Nioni iwamf̄o dán̄i searaḡon̄i on̄r̄ini.

26 Soyf̄né yar̄igf̄ápi n̄ni xwiyfá sear̄imear̄im̄i n̄ni xwiyfá xwapf̄ x̄ir̄iñáon̄r̄ini. Soyf̄né ar̄fá m̄ñiar̄iñagfá aiw̄i nioni ñrowar̄enap̄iñoi nepax̄iñor̄ini. Am̄ipi om̄i ar̄fá win̄ápi áma ñni ar̄fá eḡfe dán̄i rar̄iñár̄ini.” ur̄fagi aiw̄i

27 ayf̄ majfá nimón̄ro “Ápo Gor̄ixo n̄ni r̄fa nearar̄ini?” m̄iyaiwiar̄iñagfá n̄ni

28 Jisaso re ur̄iñinigini, “Soyf̄né áma imón̄iñáon̄i ik̄f̄áyo ñyew̄k̄w̄roar̄ip̄r̄i seáyi e ñniñm̄f̄eyoar̄íná ñj̄fá ‘Ayf̄ or̄ini.’ imón̄ip̄r̄f̄ár̄ini. Nioni ḡf̄ d̄ñf̄ t̄ñni am̄ipi b̄i yar̄iñámani. Ápo ñréwap̄iyiñf̄p̄ini rar̄iñár̄ini.

29 Íníná nioni ñrowar̄enap̄iñoi yayf̄ win̄ipax̄f̄p̄ini yar̄iñaḡi n̄ni nioni p̄f̄ni ñniñwiár̄im̄i minú s̄in̄i d̄ñf̄ ñnik̄kayoni.” ur̄iñinigini.

30 Xwiyfá ap̄i urar̄íná áma obaxf̄ d̄ñf̄ w̄ikw̄f̄rogf̄awix̄ini.

Áma áxenwarf̄ in̄igf̄áyf̄ nani ur̄iñf̄ n̄n̄r̄ini.

31 Jisaso Judayf̄ om̄i d̄ñf̄ w̄ikw̄f̄róf̄áyo re ur̄iñinigini, “Soyf̄né ḡf̄ xwiyfá rar̄iñápi d̄ñf̄ f̄á ñix̄ir̄irónáyf̄, nioniyá ḡf̄ seaiep̄isar̄iñá nepax̄iñȳf̄né imón̄iñoi.

32 Xwiyfá nepax̄iñá aiw̄i nioni ñrowar̄enap̄iñoi n̄ni ñj̄fá nimón̄ro e nemáná xwiyfá ap̄i d̄ñf̄ f̄á ñix̄ir̄ir̄iñp̄imi dán̄i áxenwarf̄ min̄igf̄áyf̄né imón̄ip̄r̄f̄ár̄ini.” ur̄fagi

33 wa re ur̄igf̄awix̄ini, “Negf̄ ar̄fo Eb̄r̄f̄amoyá f̄wiár̄f̄awener̄ini. Eñíná dán̄i áma wayá x̄ináiwan̄en̄iñf̄ nimón̄irane om̄iñf̄ m̄iw̄iagwaéne, jox̄i ar̄ige ner̄i ‘Áxenwarf̄ min̄igf̄áyf̄né imón̄ip̄r̄f̄ár̄ini.’ nearar̄iñini?” ur̄fagfá

³⁴ Jisaso re uriniginini, "Aga nefa seararinini. Ámá fwi yarini go go fwi xfo yariniyá xínáinini nimóniri áxenwarí wini.

³⁵ Ámá xínáiwáinini nimóniro omiwi wiariǵfáyí anini aniwámi xiáwo tñni nweaarigíámani. E nerí aí xewaxo íniná anini e nweaariniñini." nuriri ámá e rówapigíáyí re oyaiwipoyiniri, "Seýíne xínáiwáinini nimóniro omiwi wiariǵfáyíne yapí imóniñoi.' ríá neararinini?" oyaiwipoyiniri ewayí xwiýfá apí nuriri

³⁶ re uriniginini, "Ayínáni xewaxoni xínáiwáinini nimóniro omiwi wiariǵfáyíne áxenwarí seaininiñi anipá seaimixiyiána aga áxenwarí minigíáyíñini imónipíñini." nuriri

³⁷ re uriniginini, "Nioni nijfáñini. Seýíne arfo Ebirfamoýá fwiaríawéyíñini. E nimóniro aí seýíne gí xwiýfápi segí xwioxíyo aumaúmí miní enagi nání nioni nipiñianiro nání yariniñoi.

³⁸ Nioni ápo tñni niñwearina siñwi wininiñipi nání rarininiñini. Seýíne eni amipi segí ápo rarininigi arfá wigfápi yarigfáñini." uriniginini.

"Segí ápo oborini." uriniñini.

³⁹ Awa re urigíawixini, "Negí arfo Ebirfamorini." uríagfa Jisaso re uriniginini, "Nefa Ebirfamoýá fwiaríawéyíne enánayí, xfo yagípa epaxñini.

⁴⁰ E nerí aí nioni xwiýfá nepáni Gorixomi arfá winipi seararininiñoni nipiñianiro yariniñoi. Soyíne nianiro yarigfápa arfo Ebirfamo wí e meniginini.

⁴¹ Ayínáni re searíñini, 'Segí ápo yariniñipi yariniñoi.' searíñini." uríagfá ayí re urigíawixini, "Negí inókiwa fwi niniro neaxigíámani. Negí ápo imóniño ná woni Gorixorini." uríagfa

⁴² Jisaso re uriniginini, "Nioni gí dñni tñni biñamani. Gorixo nirowarénapíagi o tñni e píni niwiariniñi biñá enagi nání Gorixo nefa segí ápo enánayí, soyíne nioni dñni siñniñipaxñini.

⁴³ Soyíne nioni xwiýfá raríñá arfá nero aí pí nání nijfá mimóniña yariniñoi? Ayí rípi nániniñini. 'Xwiýfá arfá owianeyi.' mīseaimónarininigi nání nijfá mimóniña yariniñoi.

⁴⁴ Soyíne niaiwi segí ápo oboyáoyíne enagfa nání xfo wimónarininiñi niaiwiñini eni 'Axípi oyaneyi.' seaimónarininiñini. O eníñá dání amáyo píkiñiwíró yagorini. Nefa bi mñiripaxí imóniño enagi nání pí pí xwiýfá niriñíñá yapíni rarininiñini. O yapí rarinini imóniri amá yapí rarigfá níñiyfá xanónini imóniri enagi nání gíni gíñá yapí niriñíñá sa mñí xfo imóniniñipi tñni niñeni rarininiñini.

⁴⁵ E nerí aí nioni nepaxini imóniniñipiñini seararininigi nání 'Neparinini.' niñiñiwiro dñni mñikwíroarininiñoi.

⁴⁶ Soyíne goxi fwi nání xwiýfá niñeáripaxíñini? Oweoi, wí xwiýfá niñeáripaxímani. E nerí aí nioni nepáni seararininiñá pí nání 'Neparinini.' niñiñiwiro dñni mñikwíroarininiñoi?

⁴⁷ Ámá Gorixoyáyí xwiýfá xfoyápi arfá wiarigfáñini. Soyíne Gorixoyáoyíne mimóniniginigi nání xwiýfá oyápi arfá mñinariniñoi." uriniginini.

"Arfo Ebirfamo sinini menáná nioni nweaagáñini." uriniñini.

⁴⁸ Judayí amíñáowa omi ikayfwi re urigíawixini, "None joxi re niriñiranená, 'Ámá sipi roxiyí Samariayí woxiniñini. Imí xixeroarinini roxiñini.' niriñiranená niñeni mñiriniña réwini?" uríagfa

⁴⁹ Jisaso re uriniginini, "Nioni imí dñni mñiniñixeroarininiñini. Gí ápomí wé ikwianwíyo unwírarininigi aí soyíne wé ikwianwíyo mñiniñiwírarininiñoi.

⁵⁰ Nioni gí dñni tñni seáyí e imónimfáñiniñini niñiñiñiñiñini aíwi wo nioni nání 'Seáyí e oimóniniñini.' niaiwióyí soyíne tñni nioni tñni neapayoní nweani.

⁵¹ Aga nefa seararininiñini. Ámá gíyí gíyí xwiýfá nioniñipiñini niñiñiñiñini, wí niñepiríámani." uríagfá

⁵² Judayí amíñáowa re urigíawixini, "Joxi e rarininigi nání rixá nijfá re imóniniñini, 'Joxi imí xixeroarinini woxiniñini.' nijfá e imóniniñini. Arfo Ebirfamo tñni wí rókiamoagíáwa tñni pegfáñini. E éagfa aí joxi re rarininiñini, 'Ámá gíyí gíyí xwiýfá nioniñipiñini niñiñiñiñini, wí niñepiríámani.' rarininiñini.

⁵³ 'Joxi negí arfo Ebirfamo penomi seáyí e mñiwimóniniñini.' neaimónarininiñini. Wí rókiamoagíáwa eni pegfáñini. Joxi goniniñini yaiwinarininiñini?" uríagfa

⁵⁴ Jisaso re uriniginini, "Niñwaniniñini seáyí e niñmíyoaniniñini, surfá imóniniñiniñini. Seáyí e niñmíyoarininiñini, ayí gí áporiniñini. O nání soyíne 'Negí Nwíáoriniñini.' rarigfáñini.

⁵⁵ E niriñiñini aí xfo nání nefa nijfá mimóniniñini. E niriñiniñini aíwi nioniñiniñini. 'O nioniñini mñiñiniñini.' niriñiniñini, nioniñiniñiniñiniñini yapí rarininiñiniñini imóniniñiniñini. E nerí aí o nioniñini nefa nijfá mimóniniñini nání xwiýfá oyápi xídariniñiniñini.

⁵⁶ Segí arfo Ebirfamo sfá nioniyáyi nání ‘Sijwí wínimfárfani?’ niyaiwiri nání yayí winijinigini. Oyi, o sijwí n-nanani yayí seáyimí dání winijinigini.” urfagi

⁵⁷ Judayí ámináowa re urigfawixini, “Joxi sini xweyanoxi meníyí ‘Arfo Ebirfamomi sijwí winagáonirini.’ rirarijini?” urfaga

⁵⁸ Jisaso re urijinigini, “Aga nepa seararijini. Arfo Ebirfamo sini menána nioní xámi nweaagáriní.” urfagi

⁵⁹ awa “ ‘Gorixo tni xixeni imónijoraní?’ oniaiwipoyiniri rfa neararini?” niyaiwiro omí sfjá eanro nání sfjá meagfa aiwi xewanijo re enijinigini. Yumí nimóniri anj ridiyowá yarigfiwámí dání peyearijinigini.

9

Sijwí supárijí womi nanj imixijí nánirini.

¹ E nemo nipuriná wenijí éyí wínijinigini. Ámá wo xínái xirije dání sijwí supárijí néra unjo nweanagi wínána

² xegí wiepísarijowa ení sijwí níwinro yarijí re wigfawixini, “Nearéwapíyaríjoxini, fwi go enjipimí dání xínái sijwí supárijí ro xirijirini? Xfo éagi nánirani, xaniyau éagí nánirani?” yarijí e wíagfa

³ Jisaso re urijinigini, “Ámá ro fwi éagi marfái, xaniyau ení fwi éagí marfái, sa omí dání emimí Gorixoyá síwánijí inínfa nání e enjo xirijirini.

⁴ Agwí sini ikwáwiyíná imónijáná emimí nírowárenapíjo ‘E éwínigini.’ yaiwiaríjipi éwanigini. Árfwiyíná omá wo emimí mepaxí imónijíná ríxa anjwí e enjagi nání raríjini.” urijinigini. Díjé re oyaiwipoyiniri, “Xfomi pikíaná árfwiyínijí imónifárfani.” oyaiwipoyiniri e nuriri

⁵ ámí re urijinigini, “Nioní xwíá tíyo níjwearfína ámá níniyí nání wíá wókímíxijini.” nurárimí

⁶ xwíáyo reanjwí núrímáná xwíá tni reanjwí tni yiyí nídiri ámáoyá sijwíyo xópe níwimáná

⁷ re urijinigini, “Joxi nuri ipí Siroamíyí rínijíwámí nání —Yofí mfkí ayí mewárinijí nánirini. E rínijíwámí nání nuri símímanjío wayí rónet.” urowáfagi o nuri símímanjío wayí níronímáná re enijinigini. Ríxa sijwí aníjo bíjijinigini.

⁸ Ríxa sijwí aníjo baríjagi ámá anj xfo tíjé e nweagfáyí sijwí e níwinro sijwí supárijío enjagi nání éf níjweámáná aiwá nání ríxijí urago baríjagi sijwí níwinro re níra ugíawixini, “Ámá royí e níjweámáná aiwá nání ríxijí neararíjo meníraní?” níra warfína

⁹ wí re níra ugíawixini, “Ayí orini.” níra warfína wí “Oweoi, ayí o yapí imónijíyí worini.” níra warfína xewaníjo arfki re urijinigini, “Nioní onirini.” uraríjagi

¹⁰ ayí re urigfawixini, “Joxi aríge nerí díxí sijwí oxoáini?” urfaga

¹¹ o re urijinigini, “Ámá Jisasojí rarígo xwíá bimí reanjwí núriri yiyí nídiri gí sijwíyo xópe nínimáná re nírijo, ‘Joxi ipí Siroamíwámí nání nuri wayí rónet.’ nírfagi nioní nuri wayí níronirfína re éini. Sijwí noxoari anfíni.” urfagi

¹² ayí re urigfawixini, “Ámá o ge nweaní?” urfaga o “Nioní majfáriní.” urfagi

¹³⁻¹⁴ ámá ayí sfá Jisaso xwíápipimí reanjwí núriri yiyí nídiri omí sijwí nanj wimíxijíyí Sabarfáyí enjagi nání ámá xámi sijwí supáragomí Parisiowa tíjé e nání nímera nuro wáraná

¹⁵ Parisiowa ení omí yaríjé re wigfawixini, “Joxi aríge nerí sijwí oxoáini?” urfaga o re urijinigini, “O xwiríjwí bí tni gí sijwíyo xópe níána nioní nuri wayí níronirfína sijwí oxoáini.” urfagi

¹⁶ Parisiyí wíra re níra ugíawixini, “Ámá o Sabarfá nání njwí ikaxí rínijípipimí xopírírí níyayiri nání Gorixo tíjé e dání bíjomani.” níra warfína wíra re níra ugíawixini, “Ámá fwi yaríjéyí wo enánáyí, aríge nerí emimí o yaríjépipinijí imónijípi epaxíriní?” níra nuróná díjé xixegíni tni nepayoro nání

¹⁷ ámí sijwí supáragomí re urigfawixini, “O díxí sijwí roxoáí enjagi nání pí ámáoxini raríjini?” urfaga o re urijinigini, “O Gorixoyá wíá rókiamoaríjé wo meníraní?” urijinigini.

¹⁸ O xegí sijwí oxoáiyí nání píranijí áwanj uraríjagi aiwí xámi sijwí supáragomí aiwí Judayí ámináowa arfá mívípa nero re yaiwigfawixini, “Nepa sijwí supárago ámí sijwí maníjoraní.” níyaiwiro “Ámá sijwí oxoáoyá xaniyau obípiyi.” níriro ayaú ríxa báná

¹⁹ yaríjé níwíroná re urigfawixini, “Niaiwí ayagwiyáoraní? Ayagwí re ríraríjé, ‘Xínái níxírírfína sijwí supárijío xiríjirini.’ ríraríjé? E xiríjé enánáyí, aríge nerí agwí sijwí noxoari anarini?” urfaga

²⁰ xaniyaú re urígísisixini, “Ayí yegí íwo enagí nání yayawi nijfáriní. Xináí nixirirfná síjwí supáriní ení ení yayawi nijfáriní.

²¹ E nerí aí agwí o síjwí oxoáíyí nání yayawi majfáriní. Síjwí supáriníyí woxoá nání ení yayawi majfáriní. Xewaníjomi yaríní wípoyí. Síni onomani. Xewaníjono nání áwaní osearini.” urígísisixini.

²² Xaniyaú Judayí ámnáowa nání wáyí winfagí nání e urígísisixini. Ayí rípi nánirini. Judayí ámnáowa re rínarígí enagí nání, “Ámá gíyí gíyí Jisaso nání waropárfí nero ‘O Kiraiso, ámá yeáyí neayimixemeanfa nání arfowayá xwíá piaxíyo dání iwiaronfoyí rarínjwáorini.’ neaimónarini.” ránáyí, rotú aníyo dání yoí emí kwírímoanfwarini.”

²³ rínarígí enagí nání xaniyaú re urígísisixini, “Onomani. Xewaníjomi yaríní wípoyí.” uríagí

²⁴ Parisiowa áni “Síjwí supárago obini.” níríro o ríxa báná re urígíawixini, “Joxí Gorixomíni seáyí e numfeyoari waropárfí inei. Ámá ‘Nanjí nimixíjoi.’ rarínjono fwi yaríníyí wo enagí nání none nijfáriní. Ayínáni waropárfí inei.” uríagí

²⁵ o re uríniginini, “O fwi yarínjorani? Nanjorani? Nioni majfáriní. E nerí aí rípi nání nioni nijfáriní. Xámí síjwí supáragóni aiwí agwí o nífpimí dání síjwí noxoari anínjini.” uríagí

²⁶ awa re urígíawixini, “O pí síriní? Aríge nerí díxí síjwí roxoáriní?” uríagí

²⁷ o re uríniginini, “Nioni ríxa áwaní searfagí aí arfá mniarínjoi. Aríge níyaiwiro ‘Ámí arfá osianeyí.’ nírarínjoi? Soyíné eni ríxa xegí wíepísaríníyí imónaníro mírípa ríyarínjoi?” uríagí

²⁸ awa ikayíwí numearíro re urígíawixini, “Xewaníjoxini xegí wíepísaríníyí woxirini. None neaiepíagí Mosesoyáonerini.

²⁹ None Mosesomí xwíyíá Goríxo urínípi nání nijfá imónínjwini. E nerí aí ámá oyí e dánjoránirí none majfáriní.” uríagí

³⁰ ámá o re uríniginini, “Soyíné rarígíapí ududí ninípaxí rarínjoi. Soyíné o bíje dání majfá enagí aiwí o gí síjwí noxoáriní.

³¹ Ámá fwi yarígíyí Gorixomí ríxíní uráná arfá míwípa yaríní enagí nání nene nijfáriní. E nerí aí ámá go go Gorixomí wéyo numerí xfo wimónarínípi níxídrfnáyí, Goríxo ámáomí arfá níwirí xfo ríxíní urarínípi nání arítrá wípaxíriní.

³² Aga eníná dání aí nene arfá wí re míwínjwáriní, ‘Ámá wo níwíapínímeari xínáí xirínje dání síjwí supáriní womí síjwí oxoáíniginí.’ rarínjagí arfá míwínjwáriní.” nuríri

³³ re uríniginini, “Ámá o Goríxo tñjé e dání míbípa nerí síjwíríyí, xfo yarínípi bí epaxí imónímínirí éfmaní.” uríagí

³⁴ awa míxí re urígíawixini, “fwi nírirínípmí dání ríxírínjoxini, joxí none rínearéwapíyaríní?” nurímáná xegí yoí emí kwírímogíawixini.

Síjwí supáriníníyí imónígíyí nánirini.

³⁵ Jisaso “Ámá síjwí supáragoyá yoí kwírímoói.” rarínjagí arfá e níwirí o nání pía nemeirí níwímeámáná re uríniginini, “Joxí ámá imónínjomi díní ríwíkwíroníní?” uríagí

³⁶ o re uríniginini, “Ámnáoxini, ámá imónínjono goríni. Nioni díní ríwíkwírómi nání áwaní nírei.” uríagí

³⁷ Jisaso re uríniginini, “Omí joxí ríxa síjwí wíníníriní.” nurírí síjání re uríniginini, “Joxí tñí rínarígíwí roní, ayí onírini.” uríagí

³⁸ o re uríniginini, “Ámnáoxini, nioni ríxa díní ríkwíroníní.” nurímí xfo tñjé e xómíní níyíkwírí yayí wíniginini.

³⁹ Jisaso re ríniginini, “Ámá níyoní epayómífa nání xwíá tío nání bíjáriní. Ámá síjwí supáriníyí imóníníyí síjwí anípirí imóníro síjwí anígíyíníyí imóníníyí síjwí supáriníyí imóníro epírífa nání bíjáonírini.” ríagí

⁴⁰ Parisi xfo tñí anjwí e rówapígfáwa re urígíawixini, “None nání ení ‘Síjwí supáriníyí imóníníyí’ rínearíní?” uríagí

⁴¹ Jisaso re uríniginini, “Soyíné síjwí supáriníyí síjwíríyí, ríwí nímoarígíapí nání xwíyíá mearínípaxímani. E nerí aí soyíné ‘Síjwí anínjwáonerini.’ níriró nání ríwí nímoarígíapí nání xwíyíá mearínípíríriní.

10

Ewayí ikaxí sípísípí awí mearoarínjono nánirini.

¹ “Aga nepa seararínini. Go go sípísípí xwífná fwiyo mípáwípa nerí wí e dání ogámí nerí nípxemoánírnáyí, fwi mearíní wo imónini. fwi xauráparíní wo ení imónini.

² E nerí aí xwífná fwiyo páwiarínjono, ayí sípísípí xiáworini. Awí mearoarínjorini.

3 O xwfná róniŋe nání báná fwi e íníná awí roŋo ówanŋ fwiŋwíáná xiáwo xegf sipisipf nání yoŋ ráná xiáwoya maŋf arfá nŋwirí uxfdáná níméra nŋpeyear

4 ríxa xfoya nfní bfaríwámíní enjáná o xámí umearfná sipisipfyf xiáwoya maŋf umiŋfnaríŋf enjagf nání númí warígfáríní.

5 Xenwí womí wí númí uxfdípírfírméoi. Maŋf áamá xenwí woya umiŋfnaríŋagf nŋwínro nání númí muxfdípa nero éf upfáoi.” uríŋínigíní.

6 Jisaso ewayf xwíyífa apí urfáŋf aiwí xfo apí nání nŋjfa oimóníŋpoyíníri uréwapíymíníri yaríŋfípi nání nŋjfa mimóníŋfawixíní.

“Sipisipf pírániŋf awí mearoaríŋáoni nioníríní.” uríŋf náníríní.

7 O ayf nŋjfa mimónípa yaríŋagfa nání ámí ewayf xwíyífa re uríŋínigíní, “Aga nepa seararíŋíní. Nioní sipisipf xwfná fwiníŋf imóníŋáoníríní.

8 Nioní sní mibípa enjáná bigfá gíyí gíyí fwi meaaríŋfáyíníŋf imóníŋoi. fwi xauráparíŋfáyíníŋf ení imóníŋoi. E nerí aí sipisipfyf wigf maŋf arfá mŋwigfáríní.

9 Nioní níŋwaníŋoní fwiníŋf imóníŋáoníríní. Gíyí gíyí nioníyáyómíní fwiapáná yeáyf uyimíxemeámfáríní. Ará wíwákwiní epírfá nání fwiapiro peyearo nero epírfáríní.

10 fwi meaaríŋo sipisipfo pípi wimíníri baríŋímaní. fwi xauráparípi pípíkímí erí xwírfá ikíxerí wimíníri baríŋagf aiwí xewaníŋoní rípi wimíníri bŋjáríní. Ewáráníŋf éfríxíníri dŋf nŋyimíŋf imóníŋfpi síxí umimómíníri bŋjáoníríní.

11 Sipisipf nání pírániŋf awí mearoaríŋáoní, ayf nioníríní. Sipisipf nání awí pírániŋf mearoaríŋáoní sipisipf arírá wimíníri nerfná ‘Nioní nŋpíkíáná ayf ananíríní.’ yaiwiaríŋáríní.

12 Nígwí meámíníri awí mearoaríŋf wo —O sipisipf xiáwo nimóníri pírániŋf awí mearoaríŋo marfáí, o sfwí sayf sipisipf roanímíníri baríŋagf nŋwínírfná sipisipf píní nŋwiárimí éf úáná sfwí sayf rírómf erí xfdíxfdowáf erí yaríŋírfíní.

13 O sa nígwí nání meámíníri yaríŋo enjagf nání sipisipf nání nepa dŋf moaríŋímaní.” nuríri

14-15 re uríŋínigíní, “Sipisipf pírániŋf awí mearoaríŋáoní, ayf nioníríní. Ápo tŋn nioní tŋn xíxe mí ómíxínaríŋwárfíní. Nioní tŋn sipisipf nioníyáyf tŋn ení xíxe mí ómíxínaríŋwárfíní. ‘Nioní gí sipisipf imóníŋfyo arírá wimíníri nání nupeírfná ayf ananíríní.’ yaiwiaríŋáoníríní.” nuríri

16 re uríŋínigíní, “Nioní sipisipf ámí wí —Sipisipf xwfná tŋyo dánf imóníŋfyf marfáí, ámí wí ení tŋjáoníríní. Ayf wí aníŋf e xe jweáfírxíníri síŋwí wíníŋpaxf mimóníŋíní. Ayo ení wíníyí tŋŋf e awí neaáfíŋmíŋíní. Ayf gí maŋf arfá nŋnro xwfná tŋyo dánfyf tŋn nawíní imóníro awí mearoaríŋf ná woní axoní tŋŋf imóníro epírfáríní.

17 Ámí síŋf nímoníri wíáŋfínímeámífa nání sipisipfyo arírá wimíníri nerfná ‘Nioní nŋperfná ayf ananíríní.’ yaiwiaríŋagf nání ápo dŋf síxí nŋyíní.

18 Nioní áamá xe oníŋpíkíŋpoyíníri síŋwí mŋwínípa nerfnáyf, wí nŋnŋpíkíŋpaxímaní. Xe oníŋpíkíŋpoyíníri síŋwí wínaríŋáyf gíyí marfáí, níŋwaníŋoníríní. Peri ámí wíáŋfínímearfí emífa nání enj f síxí eáníŋfpi tŋjáoníríní. Gí ápo o e éwíníŋíníri sekaxí nŋríŋf éagf nání apí e epaxoníríní.” uríŋínigíní.

19 Judayf ámínáowa Jisaso e raríŋagf arfá nŋwiro nání dŋf xíxegfíní tŋn nŋpayoro bŋ bŋ nŋnŋróná

20 wífa obaxowa re nŋra ugíawixíní “Imfó dŋf uxíxéroaríŋagf nání xóxwí nerí raríní. Pí nání arfá wiaríŋoi?” nŋra warfná

21 wífa re nŋra ugíawixíní, “Xwíyífa o raríŋfpi ímfó xíxéroaríŋf wo yapí mŋnŋraríní. ‘Ámá ímfó dŋf xíxéroaríŋfyf áamá síŋwí supáríŋfáyo síŋwí wofoxapaxí imóníŋoi.’ ríseaimónaríní? Oweoi.” nŋra ugíawixíní.

Jisasoní ríwí umogfá náníríní.

22 Sfá Judayf enjíná émáyf wa anŋ rídíyowá yaríŋfíwámí xórórf nero xwírfá ikíxegfá enjagf nání ámí pírániŋf ímíxáragfápí sfá apí nání dŋf wíníŋf nání awí neáníro yayf yayaríŋfápí imóníŋáná

23 —Ayf íniá earí ímíŋf ríri yaríŋínáríní. Íná Jisaso anŋ rídíyowá yaríŋfíwámí nŋpáwírí anŋ wíámfó wigf enjínanŋf mŋxí ínáyí Soromono nání rŋnŋŋfímí emearfná

24 Judayf ámínáowa nŋwímearo mŋn mŋn xapíxapí numero re uríŋfawixíní, “Gíná jŋwaníŋoxí nání xe níŋfá oimóníŋpoyíníri nearírfáríní? Aníŋf yumfí nearírfaraní? Joxí Kíraisoxí, áamá yeáyf neayímíxemearfá nání arfowayá xwífa píaxfyo dání wíarionfoyí raríŋwáoxí enjánáyf, síŋjání áwanŋf nearíneí.” uríŋfáŋa

25 Jisaso awamí re uríŋínigíní, “Nioní ríxa áwanŋf searfáŋf aiwí soyfne ‘Nepa neararíní.’ nŋyáwíro dŋf mŋnkwíroaríŋoi. Emímf gí ápo e éwíníŋíníri nŋríŋf nioní yaríŋfápí síŋjání áwanŋf ayf oríníŋfí seararíŋagf aí

- 26 soyfne gf sipisipyfneninj mimonipa nerj nani nionj dnj minikwifroarinjoi.
- 27 Sipisipf nioniyayf gf manj arfa n-niuro nixfdarigfarini. Nionj ayo mi nwomixri
- 28 dnj aninj inina nweapirfa nani mini wiarinjagf nani wi anfnpirfa menini. Sipisipf nioniyayf ninweu tni fa xirinjagf nani ama gyif ntrappirfarini?
- 29 Gf apo sipisipyf niarinjrin. O ama nnyonj seayf e wimoninjagf nani nioniyaf gf imoninjyf apo ninweu tni eni fa xirinjagf nani ama gyif urappirfarini?
- 30 Nionj tni apo tni axowawirini." uragf
- 31 Judayf aminawa xami yanro egfapa snj tni Jisasomi opikianeyinro mearinjagfa
- 32 Jisaso re urinjiginj, "Nionj emimf apo e ewiniginri nriinjpi obaxf seaiwapiyarini. Gfmni gpi seaiwapiyarini nani snj tni nriinjpi nriinjpi obaxf seaiwapiyarini.
- 33 Judayf aminawa re urigfawixini, "Amipi nanj joxf yarinjpi wi nani snj tni rpiikianri mriarinjwini. Joxf aga amoxf enjagf aiwi Nwfaonrinrininj nriinjpinim dani Gorixomj riperirf umeararinjagf nani rpiikianri yarinjwini." uragfa
- 34 Jisaso xfomj wikf wonarigfapi piyfa owepoyinri re urinjiginj, "Segf njw ikaxf eaninjpinim Gorixo re rinjpi nriinjri meanipa reni, 'Nwfaonj re rnaniginj, "Seyfne eni njwafeyfne imoninjoi." rnaniginj.' nriinjri meanipa reni?
- 35 Soyfne njfarini. Xwiyfa Bikwifo eaninjpi wi surima rinpaxf mimonini. Ayinanj Gorixo segf arfowamj 'Seyfne eni njwafeyfne imoninjoi.' urinj enjagf nani
- 36 soyfne pi nani apo nriinjripearf xwfa tfo nriworenapinjoni re searanaf, 'Nionj Gorixomj xewaxonrinri.' searanaf pi nani mxf nriinjriro 'Joxf Gorixomj riperirf umearinjini.' nriinjriro?
- 37 Nionj emimf gf apo e ewiniginri nriinjpi mepa nerfnayf, dnj minikwifro 'Nepa orini.' miniaiwipa efrixini.
- 38 E nriinjri aiwi nionj emimf apo e ewiniginri nriinjpi nepa nerfnayf, soyfne xwiyfa nionj seararinjapi arfa nniro dnj minikwifro nero ai emimf nionj yarinjagf snjw nriinjri nani dnj minikwifro 'Ayf orini.' niawirixini. 'Apo tni nawini imoninjwaurini. Axowaurini.' miniaiwiro njfa imoninjri nani emimf nionj yarinjapi dnj ikwifropoyf." uragf
- 39 xami yanro egfapa omj fa oxiraneyinro yarfnaf ananj ef murojiniginj.
- 40 Jisaso ami nuri inigf Jodanj rapayo nixeri Jono xami amayo wayf umeainje nani nuri e nweanjanaf
- 41 ama obaxf xfo tnfj e nani nibiro re rinayigfawixini, "Wayf neameainj Jono emimf wi mepa nerf aiwi amipi ama ro nani rinjyf rixa xixeni imonini." nriinjriro
- 42 ami obaxf wi dnj wikwifrogfawixini.

11

Rasaraso penj naniini.

- 1-2 Ama wo, Betani dnj Rasarasoyf rinjoi simixf yarfnaf —Anj ayf xfo xegf xexirimeaipau Mariai tni xnapj Matai tni ipauyaf anj eni erini. Mariai ayf apixf rwiyo Aminawoyf sikwifo werixf niwiyawimomana dfa tni kwifrinjini. Imj xexirimeao Rasaraso simixf wiarinjagf nani
- 3 xnapixaninjipau Jisaso tnfj e nani xwiyfa re uowarigfisisini, "Aminawoxini, arfa ei. Ama joxf dnj sixf uyarinjof simixf yarini." uowarigfagi ai
- 4 Jisaso arfa e niwirfnaf re rinjiginj, "Simixf o yarinjpi nriinjri nani nani. Amayf enj sixf eaninj Gorixoyf snjw winanri ero Gorixomj xewaxonj yayf seayf e dani nriinjri ero epirfa nani simixf api wimearinjini." urinjiginj.
- 5 Jisaso Mataimi tni xnaninjimi tni ipaumj xexirimeao Rasarasomj tni ayo dnj sixf nuyiri aiwi
- 6 "Rasaraso simixf yarini." uragfa arfa niwirfnaf ami sfaf wiyau xfo nweanjen weanjiniginj.
- 7 E nriinjri sanaf xegf wiepisarinjowamj re urinjiginj, "Amj Judia piropenisfyo nani owaneyf." uragf
- 8 wiepisarinjowa re urigfawixini, "Nearwapiyarinjoxini, ayf xami snj tni rpiikianri egfe nani amj numinri nriinjri?" uragfa xfo ikwawiyininj imoninjagf nani
- 9 ewayf xwiyfa re urinjiginj, "Sogwf wiwape dani wee nani awa we wauka sikwif wau tinjini. Ama ikwawiyina anj nerfnaf na eanarigfamani. Xwfa tfo wfaf okinjagf nani snjw piraninj niwinaxda nuro nani na eanarigfamani.
- 10 E nerf ai ama arfwiyimj anj nerfnaf na eanarigfarini. Snjw niwiga upri wfaf mokinjagf nani na eanarigfarini." nriinjri ayf re oyaiwipoyinri "Gorixo wimonarinjpi nixfdarfnaf ayf ikwawiyina anj nemiinaninj rfa imonini?" oyaiwipoyinri

11 e nurimáná awami re uriniginini, “Negí níkumixiniri emearinwáo Rasaraso simixí neri sá weni. E neri aí nioni saiwiári wiminiri warinini.” urfagi

12 wiepisarinjowa re urigawixinini, “Ámináoxini, sa sáni níweriná anani naní imóninijoi.” nuriro

13 awa “Rasaraso sa sá wenjagi nani rfa neararini?” níyaiwiro e urfaga aí Rasaraso rixa péf nani inimi nuriri nani

14 ámi nípkwini sijná awanj re uriniginini, “Rasaraso rixa piyirini.

15 E neri aí soyfne sijnwí wínpírípi nani yayí ninarini. O simixí yaríná nioni xfo tñi mñjweáá enjagi nani soyfne nioni emíápi sijnwí nñaniróná dñj níkwíropíri nani yayí ninarini. O tñj e nani owaneyi.” urfagi

16 Tomaso —O xegí yof ámi bí Didimasoyí rarigforini. O xfo tñi wiepisarinj wíamí re uriniginini, “O tñi nawini peanfwá nani none eni owaneyi.” uriniginini.

17 Jisaso Rasarasoyá anj tñj e nani anjwí e níbiríná arfá re winiginini, “O rixa níperi xwáripáyo tigfami enjána sfá wiyau wiyau pwéfirini.” arfá e winiginini.

18 Anj Rasarasoyá Betaniyí rñinje Jerusaremí dani áiwimimani. Sa kiromita waú wo imóninjerini.

19 Ayínani Judia píropenisíyo dánj obaxí wí xexirfmeáo Rasaraso péf nani Mataími tñi Mariaími tñi ipaúmi oganj wianiro nani níbiri ipaú tñi ñweanjána

20 Mataí “Jisaso barini.” rñinarinjagfa arfá níwirí óf e wirímiaumini nuri xñaninjí Mariaí sñi anjyo ñweanjána

21 í Jisasomi re urémaniginini, “Ámináoxini, joxi re ññjweari sijnwiriyí, gí nírixímeáo nípémíni enjmani.

22 E neri aí níni re nípmónarini, ‘Gorixomi pí pí nani yarinj wífyí agwí aí anani xixeni siinijoi.’ nípmónarini.” urfagi

23 Jisaso re uriniginini, “Dixí rixímeáo ámi níwiápnímeanijoi.” urfagi

24 Mataí re uriniginini, “O sfá yoparfíyí amá níni níwiápnímearoná o eni wiápnímeaníápi nani níni níjfarini.” urfagi

25 Jisaso re uriniginini, “Amá piyí egfáyí ámi níwiápnímeáro sijn epíri nani dñj síxí umímoarínjáyí, ayí nionirini. Nioni dñj níkwírófá gíyí gíyí nípero aí ámi sijn upfífarini.

26 Amá sijn nero dñj níkwírófá gíyí gíyí wí anínpírfá menini. Jíxi dñj nínikwírori ‘O nepa rfa nírarini?’ rñiaiwíarinini?” urfagi

27 í re uriniginini, “Oyí, Ámináoxini, níni joxi dñj nínikwírori re siaiwíarinini, ‘Kiraísoxi, níawí Gorixoyóoxífan? Enjána dani re rigfoxífaní, ‘Aríowayá xwíá piaxíyo dani amá wo yeáyí neayimíxemeanfa nani iwíaronfáriní.’ rigfoxífaní?’ siaiwíarinini.” uriniginini.

28 E nurími nuri xñaninjí Mariaími “Eini.” nuriri yumí re uriniginini, “Nearéwapíyarínjo nírémonapíri jíxi nani ‘Obini.’ rarini.” urfagi

29 í arfá e níwiríná anjini níwiápnímeámi Jisaso tñj e nani winiginini.

30 Jisaso sñi anj e nírémonapí sñi Mataí tñi órórí iníe ñweanjána

31 Judayí anjyo Mariaí tñi nawini ññjweámána oganj wíarigfáyí í anjini níwiápnímeámi peyeáagi níwiniro xexirfmeáoyá xwáripáyo ámixíá eminiri nani wariniri númi úagfa

32 Mariaí Jisaso roñe nírémoni níwiniíná xóyá síkwí tñj e nípkínímeari re uriniginini, “Ámináoxini, joxi re ññjweari sijnwiriyí, gí nírixímeáo pémiini enjmani.” urfagi

33 Jisaso í ámixíá yarínjagi níwiniiri Judayí í tñi barigfáyí eni ámixíá yarínjagfa níwiniiri wá níwuniri xwioxíyo dani dñj rfa uxearínjagi

34 re uriniginini, “Seyfne omi ge tigfawixinini?” urfagi re urigfawixinini, “Ámináoxini, níbirí sijnwí wínei.” urfagfa

35 Jisaso eni ñwí earíniginini.

36 Ñwí eáagi Judayí sijnwí e níwiniro re rigfawixinini, “Omi aga dñj síxí uyíño enjagi nani rfa eaarini?” raríná

37 wí re rigfawixinini, “Amá royí sijnwí supárinjomi sijnwí míwoxoapa enjraní? Rasaraso sñi sijn enjmi níbirí sijnwiriyí, piyí mepa oeniri sijn imíximíni mepa epaxífaní?” rigfawixinini.

Jisaso Rasaraso piyomi sijn imixinj naniini.

38 Jisaso ámi wá bí níwuniríná oyá xwáripá —Awá sñjá ófyi enjagi nani sñjá wo próarínjwárinini. Awá tñj e nírémoni

³⁹ re rihiniḡini, “Sijá ro riwómopoyi.” uraná penjomí xexirímeái Mataí re urihiniḡini, “Ámináoxini, nene omi tihwaé dání sfá wiyáú wiyáú ríxa óriḡiḡ enḡaḡi nání ríxa piyanḡ neaanihoi.” uríagí

⁴⁰ Jisaso re urihiniḡini, “Nioni re mirirípa réanigini, ‘Jíxi dḡiḡi niniḡkwírorínáyí, enḡ eániḡi Gorixoyápi sḡiḡwí winiríni.’ mirirípa réanigini?” uríagí

⁴¹ wa sfjá emi riwómóána Jisaso aḡinami sḡiḡwí nanánirí re rihiniḡini, “Ápoxini, Rasaraso nání rixihí wuriyápi arfá níagi nání yayí siarihini.

⁴² Nioni rixihí ríránáyí, joxí íníná arfá niarihagí nání nioni nihíá aiwi oxí apixí re rogíá tḡ dḡiḡi niniḡkwíroro ‘Gorixó urowarénapihoríani?’ oniaiwípoynirí rírarihini.” nirímaná re enihiniḡini.

⁴³ Enḡ tḡni nrirí ríaiwá re rihiniḡini, “Rasarase, íwiapei.” rána

⁴⁴ re enihiniḡini. Penjo íwiapiḡihiniḡini. Penjo íwiapána írḡkwí wí wéyo tḡni síkwíyo tḡni xopixopí rónirí rapirapí wú tḡni mihíyo xopixopí rónirí enḡaḡi nání Jisaso re urihiniḡini, “Xopixopí rónihíyí íkwíweámí níwiro wárfopoyi.” urihiniḡiniḡini.

Judayí ámináowa “Jisasomí opíkianeyi.” rínárigíá nánirini.

⁴⁵ Judayí obaxí wí Mariaí tḡiḡi e nání bífáyí Jisaso e éagi níwiniro omi dḡiḡi wíkwíróagí aiwi

⁴⁶ wí Parisiowa tḡiḡi e nání nuro Jisaso éfpi nání áwanḡ uríagí nání

⁴⁷ Apaxípániḡi imónigíá xwéowa tḡni Parisiowa tḡni Jisaso nání xwíyá imíxanro nání Judayí mebaowami awí neaáiro re niríga ugíawixini, “Ámá oyí emimí ayá wí yarihagí nání aríre yaníwáriní?” nira nuríá

⁴⁸ re riniḡíawixini, “None o xegí yarihípi xe anihí néra ounirí sḡiḡwí níwinárirínáyí, amá nḡni omi dḡiḡi níwíkwíroro neróná Romi dḡiḡiyo —Ámá Romiyí riniḡíáyí Judayí simaḡwíyónihí ínimi wuríniḡíáyirini. ‘Ámá ayo míxí oxíḡowáraneyi.’ raríá ayí níbiro negí aḡi ridíyowá yaríhíwáiwá pipinamí ero negí amáyo ení xwíríá ikíxero epríxinirí nání arí yaníwárfani?” rínaríá

⁴⁹ wigíyí wo, Kaiapasoyí riniḡo —O xwiogwí omi dání apaxípániḡi imónigíawami seáyí e wimónihorini. O níwiápniméari míxí nurirí re urihiniḡini, “Soyíné aga nihíá bí mimónigíoyínérini.

⁵⁰ Ripí nání ení dḡiḡi neḡwípero mímóarihoi, ‘Negí amá nḡni pepíríxinirí ayí riniḡi meaanirí éfápi nání amá ná woní ríniḡi apí nímeari níperínáyí, negí dḡiḡiyo dání naríriní.’ mímóarihoi.” urihiniḡiniḡini.

⁵¹ O rihípi xegí dḡiḡiyo dání mirihiniḡini. O xwiogwí omi dání apaxípániḡi imónigíawami seáyí e wimónihoi enḡaḡi nání wíá nírókiamori réniḡi rihiniḡini, “Jisaso negí Judayo aríá níwiríá upeiniḡoi.

⁵² Negí Judayí nánini maríá, Gorixoyá niaíwí imónigíá ami ḡimi ḡweagíyí ení amá axíyiniḡi imónipíríá nání upeiniḡoi.” éniḡi ríagi nání

⁵³ sfá ayimi dání xíomi píkianro nání mekaxí nira ugíawixini.

⁵⁴ Jisaso xíomi píkianro mekaxí nira warihagí nání Judayí tḡiḡi e ámi sḡiḡiḡe memepa nerí amá dḡiḡi meañí tḡiḡimini omihí tḡiḡi e nání nurí aḡi onimíá bí Ipirimiyí rihiniḡimimi xegí wiepisaríhowa tḡni nawini ḡweañána

⁵⁵ sfá Aníḡnajo Neamúroagoi riniḡiyi aḡwí e imónihagí nání amá obaxí sfá ayi siní mimónipa enáná Judayí wigí yaríḡíapa Gorixó oneamimínirí igíá eánanro nání wigí omihí tḡiḡimini pḡni níwiáriní Jerusalemíyo nání nuro

⁵⁶ e dání Jisaso nání pía nmero aḡi ridíyowá yaríḡíwáiyá ákihíyo iniríwámini éf níromeróná re niríga ugíawixini, “ ‘O aiwá rihí nání wí níbipa epaxíriní.’ ríseaimónariní?” niríga ugíawixiniḡini.

⁵⁷ Apaxípániḡi imónigíá xwéowa tḡni Parisiowa tḡni Jisasomí íá oxíraneyíniróná re rínárigíá enḡaḡi nání “Jisaso ge ge ḡweañagí amá go go níwiniríá níbiro áwanḡ nearíriní.” rínárigíá enḡaḡi nání e niríga ugíawixiniḡini.

12

Mariaí werixí nanḡ bí Jisasomí síkwíyo iwayimohí nánirini.

¹ Jisaso sfá Aníḡnajo Neamúroagoi riniḡiyi imóninfa nání sfá wé wíumi dḡiḡi wo siní enáná o aḡi Betaniyí riniḡe Rasaraso, ámi sḡiḡi imíxihoi ḡweañípmi nání nurí ḡweañána

² amá aḡi apimi dḡiḡi wí aiwá Jisaso nání ríá níyero Mataí aiwá níxerí yanḡ níwia waríá Rasaraso amá Jisaso tḡni aiwá naríḡíáyí tḡni nawini níḡweámána aiwá naríá re enihiniḡini.

³ Mariai werixí awiaxí nígwf xwé roñf wá —Sìxí wíxaú enjáná xegí sanj kiro wo imónipaxíwáríni. Awá nímearí Jisasomi síkwí sosfáyo niwayimómáná xegí d́á t́ni kwíkwírimí yarfná xegí sinadiñf ámá anjwámi ñweagfáyo ñiyoni weaárfagí ai

⁴ Isikariotí d́añf Judaso —O wiepísariñjowa ení woríni. Jisaso nání m'iyf wurimfánriri imóniño, ayf oríni. O ñwiápfínimeari re ríñiniginí,

⁵ “Pi nání werixí d́añf nanj eeariñf awá ámáyo K300.00 nání b́f nerane nígwf meáwápi ámá uyípeayíyo arirá wianí nání m'ini m'iwipa réwíni?” ríñiniginí.

⁶ O uyípeayíyo d́añf sipí ñwirí nání e murí fwí meeariñjoríni. Ayínáni nígwf wowíyí o fá ñixíríni nání nígwf wa t́ápi b́f fwí meeariño enjagí nání e ŕfagí

⁷ Jisaso re ríñiniginí, “Í niariñfpi xe owiníri sñjwí winípoyi. Śfá nioní ñitípfíráyimi e nání xe oxíríni.

⁸ Ámá uyípeayí s'ini seyfné t́ni aníñf ñweapfírfá enjagí nání ayo gíní gíná ‘Arirá owianeyí.’ ñiseaimónírnáyí, ananí arirá wípaxíríni. E nerí aiwí nioní seyfné t́ni nawíní aníñf re ñweámfá menjagí nání searariñjini.” uríñiniginí.

Apaxípfániñf imónigfá xwéowa “Rasarasomí ení p'kíwaniginí.” r'ínigfá nániríni.

⁹ Judayf obaxí “Jisaso anj apimí ñweani.” ríñariñjagfá arfá ñwiwo Jisasomíni sñjwí wínaníro marfái, Rasaraso, sñjf imíxíñjomi ení wínaníro b́fagfá aiwí

¹⁰ Apaxípfániñf imónigfá xwéowa xwíyá nimíxíro “Rasarasomí ení p'kíwaniginí.” r'ínigfawixíni.

¹¹ Jisaso Rasaraso p'iyomi sñjf imíxíñf enjagí nání Judayf obaxí wigf ámnáowa t́ámíni p'ni ñwiárimí nuro Jisasomí d́añf wíkwíroaríñjagfá sñjwí ñwíwíniro nání e ñríníro mekaxf megfawixíni.

Jisaso Jerusalemíyo ñirémorfná m'ixí ináyf rémoarígfápa rémoñf nániríni.

¹² Ámá obaxí aiwá śfá Anfnajo Neamúroagoi ríñiñfíni nání imíxarígfápi nání Jerusalemíyo epíroyf egfáyf sá wegfá wíápi t́ni arfá re wigfawixíni, “Jisaso Jerusalemíyo re nání baríni.” arfá e ñwiwo

¹³ Irímiñf eearígfáyf wí ñidoro o t́ni óf e órórf inaníro nání ñimeámí nuróná apf re ñira ugfawixíni, “Goríxomi seáyí e oumeaneyí. Ámá Goríxo urowárenapíñf royf oyá d́añf t́ni seáyí e oimóníni. O m'ixí ináyf Isirerene negoríni.” O t́ni óf e órórf inaníro apf e ñira warfná

¹⁴⁻¹⁵ Jisaso Bíkwyíyo re ñríníri eániñfpi t́ni xixeni eníñiginí, “Saioni —Jerusalemí nání d́wf yof b́f Saioniríni. Apimí ñweáyíne sñjwí winípoyi. Segf m'ixí ináyo dogí sipíkíyo ññweámáná iwo baríñjagí nání amípi wí nání wáyf mepani.” ñríníri eániñfpi t́ni xixeni o dogí sipíkí wo ñimeari seáyí e ñixenjewari ñimeámí b́ñiniginí. E éagí aiwí

¹⁶ axínáyf wiepísariñjowa xfo yaríñfpi nání “Ayf nání rfa yaríni?” m'iyaiwí majfá nera núfasáná Jisaso ríxa níkfíni ñwiápfínimeámí anfnamí nání ñipeyimáná enjáná xfo nání e ñríníri eániñfpi nání d́añf winíri ámá ayf xfomí seáyí e numero wigfápi nání ení d́añf winíri egfawixíni.

¹⁷ Ámá Jisaso Rasaraso xwáripáyo wenjáná “fwiapei.” nuríri sñjf imíxarfáná xfo t́ni e ññwearo sñjwí wínarogfáyf o éfpí nání repíyí ñwiéra emeariñjagfá nání

¹⁸ ámá epíroyf egfáyf emími xfo enj apí nání repíyí nera waríñjagfá arfá wífá enjagí nání o t́ni óf e órórf inaníro nání ugfawixíni.

¹⁹ Ayínáni Parisiowa re ríñigfawixíni, “Sñjwí winípoyi. Ámá obaxí t́ni baríñjagfá nání none o nání rínárfwápi aríge yanfwiní? Sñjwí winípoyi. Oxí apíxí sfwí ñiaíwí ñníní omí ríxa númí baríñjoi.” r'ínigfawixíni.

Émáyf wí Jisasomí sñjwí wínaníro egfá nániríni.

²⁰ Ámá śfá aiwá apí imíxarígfápipimí Goríxomi seáyí e umeaníro nání úfáyf wí ámá Gírikíyí ríñiñfíni.

²¹ Ayf Pirípomi —O wiepísariñjowa wo anj Betísaida ríñiñf Gariri p'ropenisíyo ikwíróñiñfipimí d́añjoríni. Ayf omí ñwímearo ríxíñf re urígfawixíni, “Rároxíni, ‘Jisasomí sñjwí owíñaneyí.’ neaimónaríni.” urfagfá

²² Piripo nuri xexírímeáo Adíruomí áwanj nurími awaú nuri Jisasomí áwanj urfagfí

²³ Jisaso ámá ayo re uríñiniginí, “Ámá imóniñjóní seáyí e nimóníri ikíñimfá nání ríxa anjwí ayoríni.” nuríni

²⁴ ewayf xwíyá b́f xfo penfápi nání re uríñiniginí, “Aga nepa searariñjini. Witf siyf wo urf nerí xwífáyo m'ipiéropa nerínáyf, xegípi ropaxíríni. Urf nerí xwífáyo ñipiérorínáyf, ná obaxí wepaxíríni.

25 Ámá xewaninjo nánini ayá rímxíníff go go anínimíxínínfáriní. Ámá xewaninjo nánini ayá mírímíxíníf ámá wíyo nání ení ayá urímíxíníff go go manínimíxíníf dínj níyímínj ímónínjfpí tñjo ímónínfáriní.

26 Ámá 'Jisaso wimónarínjfpí éimígíní.' yaiwiarínj go go nioní níxádfwínínjíní. Nioní amí gímí ñweáámí 'Jisaso wimónarínjfpí éimígíní.' yaiwíf go go xfo ení e ñweanfáriní. Ámá nioní e éiríxíníri nimónarínjfpí yarínj gomí gomí ápo wé íkwianjwíyo unjwirárinfáriní.

Jisaso xfómí pñkipírfápi nání urínj nániríní.

27 "Agwí ríná ríxa dínj ríá níxearínjagi ápomí píoi urímíní? 'Ápoxíní, xeanínj nioní nímeanfpí "Míwimeapa oení." osimóníní.' urímíníréíní? Oweoi, ríná apí onímeantrí nání bínj enjagi nání wí e urímíméíní.

28 'Ápoxíní, díxí yoí seáyí e imíxírí enj síxí eánínj joxiyápi ámayo síwá wirí éiríxíní.' rírarínjíní." ráná re enjínígíní. Anjnamí dání xwíyáf bí re rínénapínjínígíní, "Nioní emímí joxí níwíwapíyírínjímí dání gí yoí ríxa seáyí e nimíxírí gí enj síxí eánínjfpí síwá níwirí aiwí ámí bí tñí síwá wimfíní." rínénapínjínígíní.

29 Xwíyáf e rínénapíagi ámá e epíroyf nero rówapígíáyf arfá e níwiro nání wí "Sa akíríwíf raríní." raríná wí "Anjínajf wo xfómí urínjoi." raríná

30 Jisaso ayf e rínarínjagi arfá níwirí re urínjínígíní, "Manjf apá nioní nání mírínénapínjoi. Seyfné dínj mopírí nání rínénapínjoi.

31 Goríxo ámá xwífá tñyo dánjyo xwíyáf umeáríní ríxa anjwí ayoríní. Xwífá rírímí menjweano —O oboríní. Omí xopírárf wíní ení anjwí ayoríní.

32 Níwianjóní xwífámí dání seáyí e nímfeyoááná niontyá dínjyo dání ámá nfní nioní tfámíní bípírfáriní." nurírí

33 xewanínjomí íkfáyo níyekwíróarínfá penfápi nání dínj omópoyíní e urfagi

34 ámá e epíroyf egfáyf re urígfawíxíní, "Negí ñwí íkaxí eánínjyo dání 'Kíraisó, ámá yeáyf neayímíxemeanfá nání arfowayá xwífá piaxfyo dání iwíaronfóyí rarínjwáo, anínj írná ñweanfáriní." rínjínjagi arfá wíjwá enjagi nání joxí aríge nerí 'Ámá ímónínjomí nípñkiro íkfáyo níñjwiráritro seáyí e umfeyoapírfáriní.' neararínjíní? Ámá ímónínjyojf goríní?" urfagfá

35 Jisaso xewanínjo wfánínj enjagi nání ewayf xwíyáf bí nurírí re urínjínígíní, "Wfápi sfá árínf wíyo seyfné tñj e ónínjoi. Sfá seaónínjínítrí síní wfá ónínjáná anjf epoyí. Ámá sfá yínínjmí yarígfáyf 'Amí iyf ríwarínjíní?' mtyaiwiarígfá enjagi nání seararínjíní.

36 Wfápi síní seyfné tñí níñjwearí seaónínjáná wfápiyá níaiwfýfnénínj wimónípírfá nání wfápipí dínj wíkwírópoyí." urínjínígíní.

O xwíyáf apí nurárimí pñní níwíarímí nurí pñf ñweanínjínígíní.

Judayf obaxf Jisasomí dínj mñwíkwírogfá nániríní.

37 Judayf Jisaso wígf síjwíf tñj e dání emímíf ayá wí wíwapíyíagi aí síní dínj mñwíkwíró nero "Ayf orfání?" mtyaiwígfawíxíní.

38 Ayf rípi nání e egfawíxíní. Xwíyáf wfá rókiamoagf Aisaiaoyf rínínjo xegf Judayf nání nítrírí eanjf rípi, "Ámínáoxíní, negf repíyf wíarínjwápi gíyf 'Neparíní.' níyaiwiro dínj neaíkwírogfáriní? Oweoi. Ámínáoxínítyá enj síxí eánínjfpí gíyo síwá wíáná mí nómxíro níjfé ímónígfáriní? Oweoi." nítrírí eanjfpí xíxení ímónínfá nání Judayf Jisasomí dínj mñwíkwírogfawíxíní.

39-40 Xwíyáf ámí bí Aisaiao nítrírí eanjf rípi, "Ámá ayf píránínj síjwíf wíñiro dínj píránínj moro neróná sanínj nímoníro wígf íwíf yarígfápi emí nímamoro ámí Goríxo tfámíní upíríxínítrí síjwíf upírorí dínj síjánínj wímíxírí enjíní." Aisaiao e nítrírí eanjfpí xíxení ímónínfá nání Judayf Jisasomí dínj mñwíkwíropaxf ímónígfáriní.

41 Aisaiao orínj níwínítríná Goríxo urowárenapínfo níknítrí ñweanjagi níwínítrí nání o nání e rínjíní.

42 Judayf nfní Jisasomí dínj mñwíkwíroarínjagfá aiwí Judayf ámíná obaxf wí aí omí dínj mñwíkwíroero aiwí Parisiowa negf rotú anjyo dání yoí emí neakwírmopíríxínítrí wáyf nero nání waropárf níñro "Jisasomí xídarínjónítríní." mtrínígfawíxíní.

43 Weyf Goríxo umearínjfpí nání mñwimónípa nerí weyf ámá umearígfápi nání níwimónítrí nání waropárf níñro "Jisasomí xídarínjónítríní." mtrínígfawíxíní.

"Nioní rarínjápímí dání ámá nfní epayónípírfáriní." urínj nániríní.

44 Jisaso enj tñí rífaíwá nítrírí re rínjínígíní, "Nioní dínj níkwíroarígfá gíyf gíyf nioníní dínj mñíkwíroarínjoi. Nírowárenapínjomí ení dínj wíkwíroarínjoi.

45 Nioní síjwíf nanarígfá gíyf gíyf nírowárenapínjomí ení síjwíf wínarínjoi.

46 Ámá nioni dñj nîkwîrófáy anînj sfá yinîje mînjweapa éfîxîni nîri xwfa tfo wfânînj wókîmîxîmîni bîjârîni.

47 Nioni ámá xwfa tfo njweagfáyo xwiyfa umeárîmîni mîbîf ámá nîyoni yeáy uyîmîxemeámîni bîjârîni. Ayînáni ámá xwiyfa nioni rarînjâpi arfa nîniro aî mînixfâfá gîyîf gîyo nioni wî xwiyfa umeárînjâmani.

48 Ámá nioni rfwf nînimoro xwiyfa nioni rarînjâpi peayf nîwianîro éfáyf wonî wonî xwiyfa meárînpaxîpi rîxa wentî. Xwiyfa nioni uráná arfa mîniçfáyo dánî sfá yoparfîyîmî xwiyfa meárînpaxîf enagîf nânî rarînjîni.

49 Nioni çf dînjfo dánî wî mîrf âpo, xewanîjo nîrowárénapîjo amîpi nioni urîmfâpi nânî sekaxf nîriñj enagîf nânî çf dînjfo dánî rarînjâmani.

50 Âpo sekaxf rînjîpîmî ámá dñj nîkwîrorînjîpîmî dánî dñj nîyîmînjî tfçfá anînj îníná njweapîrfa nânî imónîpaxîf enagîf nânî nioni nîjîfârîni. Ayînáni amîpi nioni seararînjâpi, âpo nîriñjîpîni seararînjârîni.” urînjîniçîni.

13

Jisaso wiepîsarînjowami sîkwîf sosfáyo igfá weanj nânîri ni.

1 Aiwá sfá Anînaço Neamûroago rîniñjîyî nânî sîni mîmîçîpa enáná Jisaso xwfa tfo pîni nîwiârîmî xano tfe nânî yîni anjwî ayo enagîf nânî o nîjîfârîni. Ámá çfo xegf imónîçfáyo dñj sîçf nuya nîbîfîsáná çfo pene nânî aî nuya unîniçîni.

2 Sfâpi tñî çfo tñî wiepîsarînjowa tñî aiwá apî nanîro nânî awî neánîmáná Obo re enîniçîni. Saimonîf xewaxo Isikarioti dánj Judaso nuri Jisaso nânî mîyîf ourîni dñj nîwîkwîrómáná enáná

3 Jisaso xegf xano amîpi nîni fânînj wiepîçfîniçînj enagîf nânî nîjîfá imónîri Gorîxo tfâmîni bînjîpi nânî nîjîfá imónîri amî çfo tfâmîni unfâpi nânî enî nîjîfá imónîri nerî nânî

4 aiwá narîçfe dánî nîwiápîniçîmearîf xegf rapîrapîf e pânînjîyîf nîpîrârîmáná roariçf wú nîmearî îriñjfo nîkîçîyîniçîmáná

5 iniçîf pîrerîçf wînamî niwayîmorîf wiepîsarînjowami sîkwîf sosfáyo igfá nîweáa nuri roariçf kîçîyîniçîni tñî nîkwîra nuri

6 rîxa Saimonî Pitaomî wîmîniçîf yaríná re urînjîniçîni, “Ámînáoxîni, joxî çf sîkwîyo igfá neámîniçîf rîyarînjîni?” urfagî

7 Jisaso re urînjîniçîni, “Nionî simîfîpîf nânî agwî joxî majfá nimónîri aiwî rfwená ‘E niwapîyîmîniçîf rfa enîniçîni?’ nîyawiçîf nîjîfá imónîriçîfârîni.” urfagî

8 Pitaos re urînjîniçîni, “Ná rfwfyo aiwî joxî çf sîkwîyo wî igfá nearfá menîni.” urfagî Jisaso re urînjîniçîni, “Nionî dîçîf sîkwîyo igfá mîreapa nerfînyf, joxî nionî tñî nawîni kumîçîniçîpaxîf mîmónîniçîni.” urfagî

9 Saimonî Pitaos re urînjîniçîni, “Ámînáoxîni, sîkwîyoni igfá mîneapanî. Çf wéyo tñî mînjfo tñî aî igfá neatî.” urfagî

10 Jisaso re urînjîniçîni, “Igfá eánînjf go go kîyîf bî meñagîf nânî sa sîkwîyoni igfá eánîpaxîf imónîni. Soyfne kîyîf bî meñagîf aiwî noyfneçîf marfá.” urînjîniçîni.

11 Çfo nânî mîyîf wurîno nânî nîjîfá nimónîri nânî “Noyfneçîf kîyîf mayoyfneçîf.” urînjîniçîni.

12 Rîxa sîkwîyo igfá nîweáa nîçîsáná xegf rapîrapîf nîmearî nîyîniçîf aiwá narîçfe amî éf nînjweapîf re urînjîniçîni, “Nionî seaiâpi nânî dñj ‘Ayîf nânî rfa neaiarîni?’ rîmoçîf?”

13 Soyfne ‘Nearéwapîyarînjoxîniçîf nîriro ‘Ámînáoxîniçîf nîriro yarîçfârîni. E imónîniçîniçîf enagîf nânî e nîniçîroná çîxeniçîfârîniçîfârîni.

14 Nionî Ámînáoniçîf imónîriçîf searéwapîyarînjâniçîf imónîriçîf enagîf aiwî seçf sîkwîf sosfáyo igfá seaeániçîf. Ayînániçîf soyfneçîf enî seçf sîkwîyo çîxe igfá eánîçîfârîniçîf.

15 Nionî rîxa sînjwepîçf seaiwapîyîagîf nânî nionî seaiâpa soyfneçîf enî axîfîf e nîga úfîçîniçîf.

16 Aga nepa seararîniçîf. Ámá çînániçîf nimónîriçîf omînjf wîiarînjîyîf go xegf bosomî seáyîf e wîmónarîniçîfârîniçîf? Xwiyfa yanj wîowârînjî enî urowârînjomî seáyîf e wîmónarîniçîfârîniçîf?” nuriçîf

17 re urînjîniçîni, “Soyfneçîf nionî sînjwepîçf seaiwapîyîf apîf nânî nîjîfá nimónîro çîxeniçîf nerfînyf, yayf seainîpaxîf seaimenîçîfârîniçîf.

18 Nionî noyfneçîf nânî mîseararîniçîf. Searîpeárînjâoyfneçîf imónîniçîfârîniçîf nânî nionî nîjîfá aiwî Bîkwîyo re nîriçîf eánînjf rîpî, ‘Ámá nionî tñî aiwá nawîniçîf narîçwîfo nionî xopîrârîf nîmîniçîf sîkwîf nîmfeyoarîf sosfá neanîçîfârîniçîf.’ nîriçîfârîniçîf eánînjîpî çîxeniçîf imónîniçîfârîniçîf noyfneçîf searîpeanîçîfârîniçîf.

19 Soyfneçîf amîpiçîf rfwfyo imónîniçîfârîniçîf imónarînjagîf nîwîniçîroná ‘Ayîf orfânîçîf?’ niawiçîfârîniçîf nânî agwîf re dánî amîpiçîf sîniçîf mîmónîpa éfîniçîf áwanj seararîniçîf.

20 Aga nepa seararɨnɨni. Ámá nionɨ urowárarɨnɨ́yo umímɨnɨpírɨ́fá gɨyɨ́ gɨyɨ́ nionɨ enɨ́ nímímɨnarɨnɨ́. Nionɨ́ nímímɨnɨpírɨ́fáyɨ́ nɨrowárɨnapɨnɨ́omɨ́ enɨ́ umímɨnarɨnɨ́.” urɨnɨ́nigɨnɨ́.

“Mɨyɨ́ nurɨno Judasorɨnɨ́.” *ɨ́nɨmɨ urɨnɨ́f nánɨrɨnɨ́.*

21 Jisaso e nurɨ́sáná dɨnɨ́ rɨ́fá uxéagɨ́ sɨnɨ́nɨ́ áwanɨ́ nurɨ́rɨ́ re urɨnɨ́nigɨnɨ́, “Aga nepa seararɨnɨ́nɨ́. Soyɨ́né woxɨ́ mɨyɨ́ nurɨ́nɨ́nɨ́.” urɨ́fagɨ́

22 xegɨ́ wɨepɨsarɨnɨ́owa o rɨ́o nánɨ́ majɨ́fá enɨ́agɨ́fá nánɨ́ kɨ́kɨ́mɨ́ nimónɨ́ro sɨnɨ́wɨ́ nainega nuróná

23 wɨepɨsarɨnɨ́owa wo —O Jisaso xɨ́o dɨnɨ́f sɨ́xɨ́ uyɨnɨ́orɨnɨ́. O xɨ́o tɨ́nɨ́f e anɨ́wɨ́ e éf ɨ́weanɨ́agɨ́ nánɨ́

24 Saimonɨ́ Pitao omɨ́ sɨ́mɨ́majɨ́fó nɨ́wirɨ́nɨ́fá rénɨ́nɨ́f urɨnɨ́nigɨnɨ́, “Joxɨ́ yarɨ́nɨ́f nɨ́wirɨ́ ámá xɨ́o rɨ́o nánɨ́ áwanɨ́f re.” Énɨ́nɨ́f urɨ́fagɨ́

25 wɨepɨsarɨnɨ́o xɨ́o tɨ́fámɨnɨ́ nɨ́kɨ́nɨ́mónaumáná yarɨ́nɨ́f re wɨnɨ́nigɨnɨ́ *‘Ámɨ́náooxɨnɨ́, joxɨ́ rɨ́o, ayɨ́ gorɨnɨ́?’* urɨ́fagɨ́

26 Jisaso re urɨnɨ́nigɨnɨ́, “Aiwápimɨ́ múyo neagwirɨ́ wimo, ayɨ́ orɨ́nɨ́.” nurɨ́máná aiwápɨ́ múyo neagwirɨ́ Isɨ́kariotɨ́ dánɨ́f Saimonomɨ́ xewaxo Judasomɨ́ mɨ́nɨ́ wɨnɨ́nigɨnɨ́.

27 Mɨ́nɨ́ wíáná Seteno Judasomɨ́ dɨnɨ́f xɨ́xéróagɨ́ Jisaso re urɨnɨ́nigɨnɨ́, “Joxɨ́ erɨ́pɨ́ anɨ́nɨ́ eɨ́.” urɨ́fagɨ́ aɨ́

28 xɨ́o tɨ́nɨ́ aiwá narɨ́gɨ́fáwa o Judaso e oenɨ́rɨ́ urɨ́fɨ́pɨ́ nánɨ́ majɨ́fá nero

29 wí dɨnɨ́f re yaiwɨ́gɨ́fawɨ́xɨ́nɨ́, “Judaso nɨ́gwɨ́ wowɨ́ xɨ́rɨ́nɨ́o enɨ́agɨ́ nánɨ́ re rɨ́a urɨ́nɨ́oɨ, ‘Aiwá Anɨ́nɨ́j Neamúroagɨ́ rɨ́pɨ́ nánɨ́ nanɨ́pɨ́ joxɨ́ bɨ́ neaɨ́.’ rɨ́a urɨ́nɨ́oɨ? ‘Uyípeayɨ́yo arɨ́rɨ́a wimɨ́nɨ́rɨ́ nánɨ́ amɨ́pɨ́ bɨ́ mɨ́nɨ́ wíi.’ rɨ́a urɨ́nɨ́oɨ?’ yaiwiarɨ́nɨ́

30 Judaso, múyo neagwirɨ́ wɨ́fɨ́pɨ́ nurápanɨ́mo árfwɨ́yɨmɨ́ peyeanɨ́nigɨnɨ́.

Jisaso ɨ́wɨ́ ikaxɨ́f sɨ́nɨ́fɨ́pɨ́ urɨ́nɨ́f nánɨ́rɨnɨ́.

31 O rɨ́xa peyeááná Jisaso re rɨ́nɨ́nigɨnɨ́, “Ámá imónɨ́nɨ́áonɨ́ rɨ́xa seáyɨ́ e imónɨ́fagɨ́ ámayɨ́f sɨ́nɨ́wɨ́ nanɨ́pɨ́rɨ́ rɨ́xa rɨ́nárɨnɨ́. Nionɨ́ e éagɨ́ nɨ́nanɨ́rɨ́nɨ́fá Gorɨ́xoyá enɨ́f sɨ́xɨ́ eánɨ́nɨ́pɨ́ nánɨ́ enɨ́ nɨ́jɨ́fá imónɨ́pɨ́rɨ́áoɨ.

32 Nionɨ́ e nimónɨ́rɨ́nɨ́fɨ́pimɨ́ dánɨ́ Gorɨ́xoyá enɨ́f eánɨ́nɨ́f sɨ́nɨ́nɨ́ nimónɨ́rɨ́nɨ́fáyɨ́, nionɨ́ enɨ́ seáyɨ́ e nɨ́nimɨ́xɨ́rɨ́ nɨ́nɨ́nɨ́nɨ́oɨ.

33 Gɨ́ nɨ́aiwoyɨ́né, sɨ́nɨ́f soyɨ́né tɨ́nɨ́ bɨ́ onɨ́mɨ́ápɨ́ ɨ́weámɨ́nɨ́. Soyɨ́né nionɨ́ nánɨ́ pɨ́fá nɨ́pɨ́rɨ́fá enɨ́agɨ́ aiwɨ́ negɨ́ Judayo re urɨ́nɨ́pá, ‘Nionɨ́ umɨ́fáe soyɨ́né enɨ́ wí upaxɨ́ menɨ́nɨ́.’ urɨ́nɨ́pá agwɨ́ soyɨ́né enɨ́ axɨ́pɨ́ seararɨ́nɨ́nɨ́.” nurɨ́rɨ́

34 re urɨ́nɨ́nigɨnɨ́, “Nionɨ́ ɨ́wɨ́ ikaxɨ́f sɨ́nɨ́f bɨ́ osearɨ́mɨ́nɨ́. Nionɨ́ dɨnɨ́f sɨ́xɨ́ seayarɨ́nɨ́pá soyɨ́né enɨ́ axɨ́pɨ́ xɨ́xe dɨnɨ́f sɨ́xɨ́ yɨ́nɨ́fɨ́rɨ́xɨ́nɨ́.

35 Sewanɨ́nɨ́oyɨ́né dɨnɨ́f sɨ́xɨ́ xɨ́xe nɨ́yɨ́nɨ́rɨ́nɨ́fáyɨ́, ámá sɨ́nɨ́wɨ́ nɨ́seanɨ́ro re seaiaiwɨ́pɨ́rɨ́fárɨnɨ́, ‘Oyá wɨepɨ́sɨ́nɨ́owarɨ́nɨ́?’ seaiaiwɨ́pɨ́rɨ́fárɨnɨ́.” urɨ́nɨ́nigɨnɨ́.

“Pitaoxɨnɨ́, joxɨ́ rɨ́wɨ́f nɨ́morɨ́nɨ́.” *urɨ́nɨ́f nánɨ́rɨnɨ́.*

36 Saimonɨ́ Pitao re urɨ́nɨ́nigɨnɨ́, “Ámɨ́náooxɨnɨ́, joxɨ́ gɨ́mɨ́ umɨ́nɨ́rɨ́ nánɨ́ neararɨ́nɨ́nɨ́?” urɨ́fagɨ́ Jisaso re urɨ́nɨ́nigɨnɨ́, “Agwɨ́ nionɨ́ ume agwɨ́ joxɨ́ wí mɨ́nɨ́xɨ́dɨ́paxɨ́f enɨ́agɨ́ aɨ́ rɨ́wénéá joxɨ́ ananɨ́ nɨ́xɨ́fɨ́rɨ́fárɨnɨ́.” urɨ́fagɨ́

37 Pitao re urɨ́nɨ́nigɨnɨ́, “Ámɨ́náooxɨnɨ́, pí nánɨ́ ‘Agwɨ́ joxɨ́ mɨ́nɨ́xɨ́fɨ́paxɨ́fɨ́nɨ́.’ nɨ́rarɨ́nɨ́nɨ́? Joxɨ́ éf rɨ́mɨ́nɨ́mɨ́nɨ́rɨ́ nánɨ́ yarɨ́nɨ́fá nionɨ́ nɨ́pɨ́kɨ́rɨ́nɨ́fáyɨ́, ananɨ́rɨ́nɨ́.” urɨ́fagɨ́

38 Jisaso re urɨ́nɨ́nigɨnɨ́, “Joxɨ́ nepa nionɨ́ éf nɨ́mɨ́nɨ́rɨ́ nánɨ́ rɨ́pɨ́kɨ́paxoxɨ́ranɨ́? Aga nepa rɨ́rarɨ́nɨ́nɨ́, ‘Karɨ́karɨ́f sɨ́nɨ́f rɨ́faiwá mɨ́rɨ́pa enɨ́nɨ́fá joxɨ́ biaú bɨ́ nionɨ́ nánɨ́ “O nánɨ́ nionɨ́ majɨ́fárɨnɨ́.” rɨ́rɨ́fɨ́nɨ́.’ rɨ́rarɨ́nɨ́nɨ́.” urɨ́nɨ́nigɨnɨ́.

14

“Gorɨ́xo tɨ́nɨ́f e nánɨ́ ófɨ́yɨ́nɨ́fɨ́f imónɨ́nɨ́áonɨ́rɨ́nɨ́.” *urɨ́nɨ́f nánɨ́rɨnɨ́.*

1 Wɨepɨsarɨ́nɨ́fɨ́yo “Soyɨ́né dɨnɨ́f rɨ́fá mɨ́seaxepanɨ́.” nurɨ́rɨ́o re urɨ́nɨ́nigɨnɨ́, “Gorɨ́xomɨ́ dɨnɨ́f wɨ́kɨ́roro nionɨ́ enɨ́ dɨnɨ́f nɨ́kwɨ́roro éfɨ́rɨ́xɨ́nɨ́.

2 Anɨ́f gɨ́ ápoyáyo awawá obaxɨ́f ikwɨ́rónɨ́nɨ́. Nionɨ́ soyɨ́né nánɨ́ anɨ́f wé searoárimɨ́fá enɨ́agɨ́ nánɨ́ anɨ́f awawá ayɨ́f mɨ́kwɨ́rónɨ́pa nerɨ́f sɨ́nɨ́wɨ́rɨ́yɨ́f, ananɨ́f áwanɨ́f searɨ́mɨ́nɨ́rɨ́f enɨ́arɨ́nɨ́.

3 Nionɨ́ nurɨ́f anɨ́f wé nɨ́searoárimɨ́f ámɨ́f nɨ́bɨ́rɨ́f soyɨ́né enɨ́ nionɨ́ ɨ́weámɨ́fáe nionɨ́f tɨ́nɨ́f nawɨ́nɨ́ ɨ́weapɨ́rɨ́fá nánɨ́ nɨ́seairɨ́mɨ́napɨ́mɨ́ umɨ́fárɨnɨ́.

4 Óf nionɨ́ anɨ́f apimɨ́f nánɨ́ umɨ́fáyɨ́ nánɨ́ soyɨ́né nɨ́jɨ́fárɨnɨ́.” urɨ́fagɨ́

5 Tomaso re urɨ́nɨ́nigɨnɨ́, “Ámɨ́náooxɨnɨ́, joxɨ́ urɨ́fɨ́f nánɨ́ none majɨ́fá nerane nánɨ́ arɨ́ge óf urɨ́fáyɨ́ nánɨ́ nɨ́jɨ́fá imónɨ́nɨ́wɨ́nɨ́?” urɨ́fagɨ́

6 Jisaso re urɨ́nɨ́nigɨnɨ́, “Ámá ‘Gorɨ́xo tɨ́nɨ́f e nánɨ́ úmɨ́mɨ́gɨnɨ́.’ wimónarɨ́nɨ́fɨ́yo nánɨ́ nɨ́iwánɨ́nɨ́onɨ́f ófɨ́yɨ́nɨ́fɨ́f imónɨ́nɨ́áonɨ́rɨ́nɨ́. Amɨ́pɨ́ Gorɨ́xo nánɨ́ nepa imónɨ́nɨ́pɨ́f ámá ayo sɨ́wá

wiri dñj n̄yim̄ñj imónñjpi six̄ umímor̄i yarñjñon̄r̄ini. Ámá wo óf w̄yimi dání ápo tñj e nán̄i wímeapax̄fman̄. Nion̄ni óf ápo t̄e nán̄yín̄ñj imónñjñon̄r̄ini.

7 Soyfné nion̄i nán̄i 'Orfan̄i?' n̄niñaiwiro píran̄ñjñjñfá nimón̄tro sñjw̄r̄iyf, ḡf ápo nán̄i en̄i píran̄ñjñjñfá imónñon̄tro egfár̄ini. E n̄sear̄r̄i aiw̄i agw̄i riná dání soyfné o nán̄i n̄jñfá nimón̄tro sñjw̄f win̄igfár̄ini." ur̄fagi

8 Piripo re ur̄ñjñigin̄i, "Ám̄náoñni, jox̄i ápo s̄iwá neaiáná 'Ayf apán̄r̄ini.' neaimónar̄ini." ur̄fagi

9 Jisaso re ur̄ñjñigin̄i, "Piripe, nion̄i soyfné t̄ñi en̄iná dání emen̄já aiw̄i jox̄i nion̄i nán̄i s̄ini píran̄ñjñjñfá mimón̄pa ren̄ñni? Ámá nion̄i sñjw̄f nanfá ḡȳf ḡȳf ápom̄i en̄i w̄n̄fáyf en̄jagi nán̄i jox̄i pí nán̄i 'Ápo en̄i s̄iwá neali.' n̄rar̄ñjñini?

10 Ápo xewaxon̄i t̄ñi nawín̄i imón̄ñrai xewaxon̄i ápo t̄ñi nawín̄i imón̄ñrai en̄jagw̄f nán̄i jox̄i s̄ini 'O xano t̄ñi axowaúr̄fani?' n̄niñaiwiri dñj m̄ññkw̄froar̄ñjñ ren̄ñni? Xw̄yífá nion̄i searar̄ñjñjñfá ḡf dñjño dání searar̄ñjñaman̄. Am̄pí nion̄i yarñjñápi en̄i ápo, nion̄i t̄ñi nawín̄i imón̄igw̄floyá dñjño dání yarñjñar̄ini.

11 Xw̄yífá nion̄i re sear̄fápi, 'Ápo nion̄i t̄ñi nawín̄i imón̄ñrai nion̄i ápo t̄ñi nawín̄i imón̄ñrai en̄jw̄i.' sear̄fápi nán̄i 'Nepar̄ini.' n̄yñaiwiro dñj ñkw̄rópoyi. 'E oyaneyi.' m̄ñseaimón̄pa ner̄fnáyf, em̄ññf am̄pí nion̄i n̄seañw̄ap̄ya barfná soyfné sñjw̄f win̄igfápi nán̄ni 'Nepar̄ini.' n̄yñaiwiro dñj ñkw̄rópoyi.

12 Aga nepa searar̄ñjñini. Nion̄i dñjñ ñkw̄froar̄igfá ḡȳf ḡȳf am̄pí nion̄i seañw̄ap̄yarñjñápi en̄i ep̄f̄r̄f̄r̄ini. Oyi, nion̄i ápo t̄e umfá en̄jagi nán̄i am̄pí nion̄i seañw̄ap̄yarñjñápi wíar̄f seáȳf e imón̄ñjñpi aí ep̄f̄r̄f̄r̄ini.

13 Xewaxon̄i en̄f eánñjñf ápoyá amáyo s̄iwá n̄wir̄ñjñpimi dání 'Ápo seáȳf e imón̄ñjñor̄fani?' wíawíñr̄ix̄ññr̄i soyfné pí pí nán̄i ápom̄i r̄ix̄ññf nur̄r̄fná xegf xewaxon̄imi dání nur̄r̄i r̄ix̄ññf uránáyf, nion̄i anan̄i x̄ixen̄i n̄seaiimfár̄ini.

14 Am̄pí ápom̄i r̄ix̄ññf nur̄r̄fná nion̄im̄i dání nur̄r̄i r̄ix̄ññf ur̄fápi nion̄i anan̄i n̄seaiimfár̄ini.

"Nion̄i Kwíȳf Gor̄ixoyápi urowár̄imfár̄ini." ur̄ñjñ nán̄r̄ini.

15 "Soyfné nion̄i dñjñ six̄ n̄ñyir̄fnáyf, nion̄i sekax̄f sear̄ñjñápi x̄ixen̄i x̄f̄d̄p̄f̄r̄f̄r̄ini.

16 Nion̄i ápom̄i r̄ix̄ññf uráná ar̄r̄á seaipax̄f imón̄ñjñf am̄i wo soyfné t̄ñi nawín̄i anñjñ íñiná ñweaññigin̄r̄i segf t̄fám̄ni urowár̄enap̄ñfár̄ini.

17 Kwíȳf x̄fo nán̄i nepa imón̄ñjñp̄ni seañw̄ap̄yarñjñápi nán̄i rar̄ñjñini. Ámá x̄fom̄i dñjñ m̄ñkw̄froar̄igfáyf kwíȳf x̄foyápi m̄i n̄wóm̄ix̄iro n̄jñfá mimón̄ipax̄f en̄jagi nán̄i ar̄r̄á wim̄ññr̄i en̄fápi umim̄ññpax̄f men̄ñni. E ner̄i aí kwíȳfpi r̄ixa soyfné t̄ñi nawín̄i imón̄ñjñagi nán̄i ap̄i nán̄i n̄jñfá imón̄ñjñoi. Idáná soyfné en̄i n̄seañmear̄i x̄wiox̄yo seañweañfár̄ini.

18 Nion̄i wimíaoyfnén̄ñjñf segfpi n̄seawár̄im̄i umfámani. Ám̄i soyfné t̄ñjñ e nán̄i b̄imfár̄ini.

19 Ámá nion̄i dñjñ m̄ñkw̄froar̄igfáyf sñjw̄f m̄ñnan̄ipa ep̄f̄r̄i nán̄i an̄jwi ayor̄ini. E ner̄i aí soyfné am̄i sñjw̄f nan̄p̄f̄r̄f̄r̄ini. Nion̄i am̄i sñjñ emfá en̄jagi nán̄i soyfné en̄i sñjñ ep̄f̄r̄f̄r̄ini.

20 Sfá soyfné nion̄i am̄i sñjñ eáná nan̄p̄f̄r̄f̄yimi re n̄yñaiwiro n̄jñfá imón̄p̄f̄r̄f̄r̄ini, 'O xano t̄ñi imón̄ñr̄i en̄jáná none x̄fo t̄ñi imón̄ñrane x̄fo none t̄ñi imón̄ñr̄i en̄jagw̄i nán̄i x̄fo t̄ñi axoner̄ini.' n̄yñaiwiro n̄jñfá imón̄p̄f̄r̄f̄r̄ini.

21 Ámá go go ḡf sekax̄f rar̄ñjñápi fá ñix̄ññr̄i ñix̄f̄d̄r̄fnáyf, nion̄i dñjñ six̄ n̄yñar̄ñjñor̄ini. Nion̄i dñjñ six̄ n̄yñar̄ñjñf gom̄i gom̄i ḡf ápo dñjñ six̄ uyir̄i nion̄i uyir̄i ner̄i ñ̄wan̄ñjñon̄i nán̄i yum̄fí b̄i m̄wí x̄ixen̄i s̄iwá win̄imfár̄ini." ur̄fagi

22 Judaso —Is̄kariot̄i dñjñ Judaso marfá, wiewp̄sar̄ñjñowa Judasoyi r̄in̄ñjñf wor̄ini. O re ur̄ñjñigin̄i, "Ám̄náoñni, pí éagi nán̄i amá ññi xw̄fá t̄ño ñweagfáyo s̄iwá m̄win̄ipa ner̄i newan̄ñjñonen̄i s̄iwá neaññr̄f̄r̄ini?" ur̄fagi

23 Jisaso re ur̄ñjñigin̄i, "Ámá go go nion̄i dñjñ six̄ n̄ñyir̄fnáyf, xw̄yífá nion̄i rar̄ñjñápi x̄f̄d̄ñfár̄ini. Om̄i ḡf ápo dñjñ six̄ nuyir̄i yawawi o t̄fám̄ni n̄b̄irai o t̄ñi nawín̄i anñjñ ñweañfár̄ini.

24 Ámá nion̄i dñjñ six̄ m̄ñyñar̄igfáyf nion̄i rar̄ñjñápi x̄f̄dar̄igfámani. Xw̄yífá nion̄i searar̄fná soyfné ar̄fá niar̄igfápi, ayf nion̄i ḡf dñjñ t̄ñi rar̄ñjñápi man̄i. Ápo ñrowár̄enap̄ñjñoyá dñjñ t̄ñi rar̄ñjñápiñni." nur̄r̄i

25 re ur̄ñjñigin̄i, "Nion̄i s̄ini soyfné t̄ñi n̄ñweañfná am̄pí ap̄i nán̄i sear̄ñni.

26 E ner̄i aí r̄wéná ar̄r̄á seainfo —O kwíȳf Gor̄ixoyápiñni. Xfo amá nion̄i ñix̄f̄dar̄igfáyo nán̄i urowár̄enap̄ñjñápiñni. Ap̄i am̄pí ññi nán̄i seañw̄ap̄yíáná nion̄i n̄seara war̄ñjñá ñp̄ñni nán̄i dñjñ seainñfár̄ini.

27 Nioni soýné pñni niseawiárimni nuri aiwi soýné nioniyá dñj tñni niwayiróniro ñweapírífarini. Nioniyá dñj tñni niwayiróniro ñweapírífaripi nani níríríná áamá xwíá tíyo dánj wigí dñj tñni yarígífaripi nani mírariñjini. Nioniyá dñj tñni aga niwayiróniro ñweapírífa nani imónipírífarini. Ayinani dñj ríá nseaxeri wáyí bi minipa éfríxini.

28 Xwíyá nioni searfá rípi, 'Nioni pñni niseawiárimni nuri ámi seyíne tñj e nani bímífarini.' searfápi soýné ríxa aríá nioi. Nioni ápo tñj e nani umi enjagi nani soýné nepa dñj sixí niniyírínáyí, yayí seáyimi dani seainimiri éfrini. Ápo seáyí e nimuroño enjagi nani rariñjini.

29 Soyíne nioni searfápi xixeni imóníagi niwinirína dñj níkwírooro 'Ayí o neariñjipírífaní?' yaiwiro oépoyniri sñni mimónipa éfmi searariñjini." nuri

30 re uríñjigini, "Xwíá tíyo meñweajo —O oborini. O ríxa bariñjagi nani nioni soýné tñni niñweari ámi ayá wí searimiméni. O nioni enj mñeáníño enjagi aiwi

31 áamá xwíá tíyo dánjyí nñni re naiwíríxini, 'O xanomí dñj sixí uyiñorfaní?' naiwíríxini ápo sekaxí niriñjipi tñni xixeni oemini." nuri re uríñjigini, "Re dani niwíapínimeami ríxa owaneyi." uríñjigini.

15

"Wainí uraxí nepaxíñj ímóníñjipíñj ímóníñjónirini." uríñj nánirini.

1 Jisaso ewayí xwíyá nuri re uríñjigini, "Wainí uraxí nepaxíñj ímóníñjipi, ayí nionirini. Wainí omíñj xiáwo gí áporini.

2 Wireñj nioni mí dani neániri ná mñwéyí nñni ápo emi wiximoariñjirini. Wireñj ná wearíñjyí nñni xwiogwí wíomni ná xwé wéwíñjigini o emi wíwákwimí niyárimaná mñá imixáraríñjirini.

3 Xwíyá nioni searariñjipimi dani soýné ríxa mñáníñj iníño.

4 Soyíne uraxí wireñj eáníñjipa axípi nioni neánírxini. E nerínáyí, nioni wireñjñj axípi soýné seaeánímífarini. Wainí mñkomí wireñj meánípa nerínáyí, ná mñwepaxí ímóníñjipa soýné eni nioni wireñjñj mñeánípa nerínáyí, ná wepaxí menini.

5 Nioni uraxí wainí mñkññj ímóníñjónirini. Soyíne uraxí wainí wireñjñj ímóníñjyínerini. Áamá nioni wireñjñj neáníñj go go nioni xíoyá mñkí ímóníñjóni enjagi nani ná xwéniñj wearíñjirini. Ayí rípi nánirini. Soyíne nioni pñni niniwíarimni nuri

6 Wireñj emi móyí yeáyí yáraríñjipa áamá nioni wireñjñj mñeánípa éf gomi gomi emi móaná yeáyí yáraríñjirini. Wireñj axípi e enjyí awí neaárirí ríá ikeaaráná ríá nowáraríñjirini." nuri

7 re uríñjigini, "Soyíne nioni wireñjñj neániri xwíyá nioniyápi xídiri nerínáyí, soýné pí pí seaimonaríñjyí nani ápomí ríxíñj uráná anani seaiínífarini.

8 Soyíne e nero ná xwéniñj neríñjipimi dani enj sixí eáníñj gí ápoypápi ámáyo siwá wíaná 'O seáyí e ímóníñjorfaní?' waiwipírífarini. Soyíne e neríñjipimi dani eni 'Xegí wíepíñjyí wírífaní?' wipímóníñjirini.

9 Ápo dñj sixí niyíñjipa nioni eni dñj sixí seayíñjini. Ayinani nioni dñj sixí seayíñjipi aníñj neayiwíñjigini éfríxini.

10 Soyíne nioni sekaxí searfáyo xixeni níxídírónáyí, nioni gí ápo sekaxí niriñjipi píraníñj xídariñjagi nani dñj sixí niyaríñjipa nioni eni axípi aníñj soýné dñj sixí seayimífarini.

11 Dñj nífá bi onímiápi seairi yayí bi onímiápi seainiri oeniri nani mñsearariñjini. Dñj nífá níriri yayí ninaríñjipa soýné eni dñj nífá ayá wí seairi yayí seainiri oeniri searariñjini.

12 Sekaxí nioni rariñjipi rípirini. Nioni dñj sixí seayariñjipa soýné eni axípi xixe dñj sixí yinírxini.

13 Áamá wo xegí ámáyo dñj sixí nuyíríná arirá wimíñjirini nani upeípi dñj sixí uyarígífaripi bi tñni xixeni mimónini. Aga seáyí e múróñni.

14 Soyíne nioni sekaxí searariñjipi xixeni axípi nerónáyí, gí ámáýíne ímóníño.

15 Xínáiwáníñj nimóniro omíñj wíarígíáyí wigí boso 'E emíñirini nani rífa neararini?' mñyaiwí majfá ímónarígífa enjagi nani sñni 'Inókiwayíñéñj ímóníñjyí searimiméni. Amípi ápo nírariñá aríá wíñj nipiñi áwanj niseairi nani 'Gí ámáoyíñj searariñjini.

16 Soyíne nioni ífá niyamíxígíamani. Ayí nioni soýné nuro ámáyo nuréwapíyiríñjipimi dani aiwá niyimíñj wéfríxini ífá yiyamíxímí niseairi searípeañjirini. Ayinani pí pí nani ápomí ríxíñj nuriñná nionimí dani nuri uránáyí, anani xixeni seaiínífarini.

17 Sekaxí nioni rariñjipi rípirini. Aga xixe dñj sixí yinírxini.

“Gf seaiepisar+ijáoyfné enjag+ náni áamá sfn+ tfn+ seaipr+íárini.” ur+ijf náni+rini.

18 “Ámá xwíá tfo enj+ náni+ moar+igfáy+ soyné sfn+ tfn+ seaiar+ijagfa n+win+ríná dnj+ re mór+xini, ‘None sn+ sfn+ tfn+ m+neai+pa nerfná xámi Jisasom+ wigfáran+?’ mór+xini.

19 Soyné ámá xwíá tfo wenj+ náni+ moar+igfáy+ tfn+ nawini mimón+ri s+ijwiri+yf, soyné wigf+ imónan+ri éfá enjag+ náni dnj+ six+ seayipax+rini. E ner+ aí soyné ámá xwíá tfo wenj+ náni+ moar+igfáy+ tfn+ nawini mimón+pa ero ayf tni+ axfp+ mimón+pa éfr+xin+ri fá y+yam+xim+ seair+ enj+ enjag+ náni ayf sfn+ tfn+ seaiar+ijot.

20 Ewayf xwiyá nion+ searfá r+pi, ‘Ámá x+náin+ijf mimón+ri om+ijf wiari+ijf go go xegf bosom+ seáy+ e wimónar+ijfmani.’ searfápi+ náni dnj+ mór+xini. Nion+ xean+ijf n+niká+ríronáyf, soyné en+ xean+ijf seaiká+ríp+ríárini. Xwiyá nion+yápi arfá n+niro n+nixf+díronáyf, soynéyápi en+ arfá n+seairo seaxf+díp+ríárini.

21 E ner+ aí nion+ n+rowárenap+ijto nán+ nijfá píran+ijf mimón+pa nero nán+ soyné nion+ n+nixf+díro ‘Jisaso+yáoner+ni.’ rar+ijagfa náni xean+ijf r+pi n+pin+ seaiká+ríp+ríárini.” nur+ri

22 re ur+ij+nigin+ri, “Nion+ n+biri+ xwiyá mur+pa ner+ s+ijwiri+yf, wigf f+w+ nero nion+ rfwf n+mófápi+ náni xwiyá meár+n+ipaxf imónan+ri éfámani. Nion+ r+ixa b+ijá enjag+ náni ayf re wí r+ipaxf men+ni, ‘Negf enjwápi+ nerfná fw+ m+yari+n+win+ri enjwárin+.’ r+ipaxf men+ni.

23 Ámá nion+ sfn+ tfn+ niar+igfáyf gf ápom+ en+ sfn+ tfn+ wiar+ijot.

24 Nion+ em+mf am+ipi ámá enj+ dán+ aiwi m+wíwapi+yigfá bi m+wíwapi+yipa ner+ s+ijwiri+yf, wigf f+w+ nero nion+ rfwf n+mófápi+ náni xwiyá meár+n+ipaxf men+ni. E ner+ aiwi nion+ em+mf wíwapi+yin+ápi s+ijwf n+nan+ro aí nion+ tni+ gf ápo tni+ en+ n+wawini sfn+ tfn+ yeaiar+ijot.

25 Rfwam+ijf nion+ náni wigf njw+ ikaxf eán+ijfo dán+ eán+ijf r+pi, ‘Mfk+ menjag+ aiwi sfn+ tfn+ nigfárin+.’ nr+n+ri eán+ijfpi xixen+ imón+ni náni niar+ijot.” ur+ij+nigin+ri.

26 Ámi re ur+ij+nigin+ri, “Ar+rá seainfo —O Gor+xoyá kwíy+pir+ini. Ap+ nion+ ápo tnf+ e dán+ soyné tnf+ e náni urowárenap+m+ápir+ini. Ap+ kwíy+ Gor+xoyápi xfo tnf+ e dán+ n+biri+ xfo náni nepa imón+ijf+ri+ seaiwapi+yari+ijf+pi náni rar+ij+ni. Ap+ n+birfná nion+ náni áwanjf sear+n+íárini.

27 Soyné nion+ ámáyo iwamfó nuréwap+ya ujaé dán+ nion+ tni+ emeagfóyné enjag+ náni seaimeanjf mfkoyfné en+ ámáyo nion+ náni áwanjf ur+ip+ríárini.

16

1 Soyné axináni dnj+ n+n+kwíroro nemána óreámioap+r+xin+ri ap+ n+pin+ searar+ij+ni.
2 Ayf re seaip+ríárini. Rotu anjfo dán+ segf yo+ em+ n+seakwírimoro aiwi rfwená xe mimón+ríná ámá seap+ikífáyf Gor+xo wimónar+ij+pin+ yar+n+win+ri seap+ikip+ríárini.

3 Ápo náni nijfá píran+ijf mimón+pa ero nion+ náni en+ axfp+ e mimón+pa ero nero náni ap+ seaip+ríárini.

4 Xwiyá nion+ searfápi, ayf r+pi náni searf+ini. Xean+ijf ap+ r+ixa nimónarfná nion+ n+seara úápi náni dnj+ mop+rfa náni searf+ini. Ap+ náni iwamfó soyné tni+ emenjwáé dán+ áwanjf m+sear+n+janigin+ri. Sn+ soyné tni+ nemer+ náni áwanjf m+sear+n+janigin+ri.

Kwíy+pi en+ápi náni ur+ijf náni+rini.

5 “R+ixa n+rowárenap+ijto tnf+ e náni war+ijag+ aí soyné wox+ ‘Jox+ gim+ náni urf+ni?’ m+n+rar+ijot.

6 Nion+ ‘R+ixa numf+ni.’ searfag+ náni soyné íkfn+ijf sipí seaiar+ini.

7 E ner+ aí aga nepa searar+ij+ni, ‘Nion+ soyné tni+ an+ijf re n+ijwearfna ar+rá n+seaipaxf aiwi pfn+ n+seawiár+m+ nurfná ar+rá aga seáy+ e imón+ijf+pi seaipax+rini.’ searar+ij+ni. Ayf r+pi náni+rini. Nion+ pfn+ n+seawiár+m+ mupa nerfnáyf, ar+rá seainfom+ —Kwíy+pi náni rar+ij+ni. Om+ murowárenap+pa epax+rini. Nion+ nurfnáyf, om+ soyné tfám+n+ urowárenap+m+fá enjag+ náni rar+ij+ni.

8 Kwíy+pi n+birfná ámá xwíá tfo dánjyf re yaiwí+r+xin+ri, ‘Nene ‘fw+pi, ayf ap+r+ani?’ moar+njwápi tni+ “Wé rón+ijf+pi, ayf ap+r+ani?” moar+njwápi tni+ “Gor+xo ámáyo xwiyá numeár+rfná e winfárfani?” moar+njwápi tni+ apiau ap+ xenjwfn+ moar+njwárfani?’ yaiwí+r+xin+ri wíwapi+yin+ri.

9 Ayf nion+ dnj+ m+n+kwíropa yar+ijagfa náni kwíy+pi ‘fw+pi, ayf ap+r+ani?’ oyaiwípoyn+ri wíwapi+yir+

10 nion+ ápo tnf+ e náni yíána o n+n+mím+n+maná soyné sn+ s+ijwf ámi wí m+nanfá enjag+ náni kwíy+pi ‘Wé rón+ijf+pi, ayf ap+r+ani?’ en+ oyaiwípoyn+ri wíwapi+yir+

11 Gorixo obo, ámá xwíá t́yo menjweañomí ríxa xwíyá umeárinj́ enjagí nání kwíyípi 'Gorixo xwíyá numeáriná e winfáriní.' ení oyaiwipoyinrí wíwapíyirí enfáriní." uríjniginí.

12 Ámí re uríjniginí, "Nioní xwíyá xwapí ámí b́ t́ní 'Osearimíni.' nimónarinjagí aiwí agwí soyfne arfá nipaxí mimóninjoí.

13 E nerí aiwí kwíyí amípi nepaxinj́ imóninj́pi nání rarinj́pi níbíríná Gorixo nání nepání imóninj́pi ńní seaiwapíyinfáriní. Api xegí d́nj́ t́ní wí ḿsearípa nerí ápomíni arfá wiarinj́piní rínfá enjagí nání amípi Gorixo nání imóninj́pi xixeni searéwapíyinfáriní. Amípi ríwíyo imónínfápi nání ení wíá searókiamonfáriní.

14 Kwíyípi xwíyá nioní rarinj́pi wíá nisearókiamorí nioní nání nisearíri nání nioní seáyí e nimíxinfáriní.

15 Ápo nioní fáninj́ niepíxf́niasinj́ enjagí nání amípi ńní oyá imóninj́pi nioniyáriní. Ayínání nioní re searfíni, 'Kwíyípi nioní rarinj́pi arfá nínirí wíá searókiamonfáriní.' searfíni." uríjniginí.

"Íkíninj́ sípi niseaisáná yayf seaininfáriní." uríjnínániríní.

16 Jisaso ámí re uríjniginí, "Nioní b́ onímiápi soyfne t́ní níjweámáná enjáná síjwí naníprírméoi. Soyfne segípi ámí b́ onímiápi níjweámáná síjwí naníprírfáriní." urfagí

17 wiepisarinj́yí wa re rínigfawixini, "O pí enípi nání rfa re áwanj́ neararíní, 'Nioní b́ onímiápi níjweámáná enjáná síjwí naníprírméoi. Soyfne segípi ámí b́ onímiápi níjweámáná síjwí naníprírfáriní.' Rípi ení 'Ápo t́nj́ e umínirí rarinj́ni.' neararinj́pi pí enípi nání rfa neararíní?" níniníro

18 re rínigfawixini, "B́ onímiápiyí rarinj́yí pí nání rfa neararíní? None xfo rarinj́pi nání níj́fá mimóninjiní." rínarinjagí

19 Jisaso awa yarínj́ owianeyiníro wimónarinjagí nání níj́fá nimónirí nání re uríjniginí, "Nioní 'B́ onímiápi níjweámáná enjáná síjwí naníprírméoi. Segípi ámí b́ onímiápi níjweámáná síjwí naníprírfáriní.' searfápi nání yarínj́ níniníro rínarinj́oí?"

20 Aga nepa seararinj́ni. Soyfne ámíxfá nero njwí piyí wírinípríri aiwí ámá xwíá t́yo d́nj́yí —Ayí Gorixo t́ní xepíxepá rónigfáyiríní. Ayí yayf seáyimí dání winíninjoí. Ríná soyfne íkíninj́ sípi niseairí aiwí ríwéná d́nj́ nífá seaininfáriní." nuríri

21 ewayf xwíyá b́ rípi uríjniginí, "Apíxiwa niaíwí níxiríná yarígfápi nání d́nj́ mópoyí. Apíxí niaíwí síjwí wanaríná 'Ríninj́ níninirí niaíwí xírímí nání ríxa rínárfaní?' níyáiwirí nání íkíninj́ sípi wiarinj́riní. E nerí aí ríwéná niaíwí ríxa níxírímáná niaíwí xírfo nání d́nj́ nífá winarinjagí nání ríninj́ winípi nání arfá ikeamoarinj́riní.

22 Soyfne ení axípríninj́ seaimóniní. Agwí soyfne íkíninj́ sípi niseairí aiwí nioní ámí síjwí seanáná xwioxíyo d́nj́ nífá seaininfáriní. Yayf api ámá wí amípi wí niseaikáriníro aí prí searikipaxí mimóninj́pi nání rarinj́ni.

23 D́nj́ yayf seainíe dání nioní ámí amípi b́ nání yarínj́ níprírfámani. Aga nepa seararinj́ni. Ápomí amípi b́ nání ríxinj́ nurírfáná nionimí dání uránáyí, ananí niseaiapinfáriní.

24 Íníná dání ápomí nionimí dání ríxinj́ murípa néra níb́fasáná aí d́nj́ nífá seaininfápi b́ onímiápi ḿseainípa éwiníginirí omí ananí ríxinj́ urírfírxiní. Ríxinj́ uráná seaiapinfáriní." uríjniginí.

"Nioní ámá Gorixo t́ní xepíxepá rónigfáyo ríxa xopírfáriní winj́riní." uríjnínániríní.

25 Ámí re uríjniginí, "Xwíyá nioní niseara úapi ewayf xwíyá t́ní niseairí aiwí ríwéná ewayf xwíyá t́ní ámí b́ ḿsearí ápo nání síjání áwanj́ searímífáiná nimóninfáriní.

26 Íná Gorixomí ríxinj́ nurírfáná nionimí dání uríprírfáriní. Sewaninjoyné ríxinj́ uráná ananí arfá seainí enjagí nání 'Íná nioní soyfne nání ápomí ríxinj́ seauríymífáriní.' ḿseararinj́ni.

27 Xewaninjo d́nj́ síxí niseayirí nání arfá seainfáriní. Soyfne nioní d́nj́ síxí níyiro 'Ápo t́nj́ e dání b́njorfaní?' niaiwiro yarínjagí nání xewaninjo d́nj́ síxí niseayirí nání arfá seainfáriní." nuríri

28 re uríjniginí, "Eníná nioní ápo t́ní njweagáoní aí o t́nj́ e dání ṕfíní níwiárimí xwíá t́yo nání b́njáriní. Re níjweañsáná xwíá t́yo ṕfíní níwiárimí ámí o t́nj́ e nání umífíní." urfagí

29 xegí wiepisarinjowá re urígfawixini, "Ayí apíriní. Agwí joxí ewayf xwíyá t́ní ḿneararinj́ni. Ríxa síjání áwanj́ neararínj́ni.

30 Agwí none d́nj́ re nísiawirane níj́fá imóninjiní, 'Amípi ńní nání níjforfaní? Ámá yarínj́ ḿwípa éfímí aiwí wigí xwioxíyo "Yarínj́ api owimíní." yaiwiarígfápi nání

nijfá imóniŋorfaní? n̄siaiwirane nijfá imóniŋwini. Ayínáni d̄ŋj re n̄siaiwirane d̄ŋj rikw̄roariŋwini, 'Joxi Gorixo t̄ŋj e dáni b̄iŋoxir̄ini.' rikw̄roariŋwini." ur̄fagfa

³¹ Jisaso re ur̄iŋnigini, "Agw̄i soyf̄né d̄ŋj r̄inikw̄roariŋoŋi?"

³² Soyf̄né x̄d̄fx̄dowar̄i sealáná nioni n̄ḡf̄p̄i p̄f̄ni n̄n̄twiár̄imi seḡf̄ an̄f̄mi nán̄ x̄ixeḡf̄ni umip̄r̄íná r̄ixa an̄w̄i e ner̄i r̄ixa imónini. Soyf̄né nioni p̄f̄ni n̄n̄twiár̄imi núagfa aí apo d̄ŋj n̄kikayon̄ḡi nán̄ nioni n̄ḡf̄p̄i ŋweapax̄mani.

³³ Soyf̄né ayá s̄fw̄f̄ m̄isearo 'O t̄ni ikár̄iniŋwáoner̄fani?' n̄yawiŋiro kikiá éf̄rix̄in̄ri x̄wiýfá nioni n̄seara b̄f̄ap̄i searf̄ar̄ini. Soyf̄né x̄wfá t̄yo ŋwean̄áná amá Gorixo t̄ni xep̄xepá róniḡf̄ȳi xeaniŋf̄ seaikár̄ip̄f̄f̄a en̄ḡi aiwi nioni ayo r̄ixa xop̄r̄ar̄f̄ wíá en̄ḡi nán̄ d̄ŋj s̄ix̄f̄ n̄n̄iro ŋweáfx̄ix̄ini." ur̄iŋnigini.

17

Wiepisariŋf̄yo nán̄ r̄ix̄iŋf̄ wur̄iŋiŋf̄i nán̄riŋi.

¹ Jisaso x̄wiýfá ap̄i nura n̄útsáná an̄ŋnam̄i nán̄ s̄ŋw̄f̄ nanan̄ri re r̄iŋnigini, "Ápoxini, nimónini nán̄ r̄ixa r̄inár̄ini. D̄ix̄f̄ riwaxon̄i en̄f̄ s̄ix̄f̄ eán̄iŋf̄ joxiyáp̄i amáyo s̄iwá wim̄i nán̄ joxi 'O amá n̄yon̄i seáyi e imóniŋorfaní?' oniaiwiŋoyin̄ri niúf̄rix̄ini.

² Amá joxiyá d̄ŋf̄yo dáni nioni n̄x̄f̄dariḡf̄yo d̄ŋf̄ n̄ȳim̄iŋf̄ imóniŋf̄p̄i s̄ix̄f̄ umimopaxo imóniŋw̄niḡin̄ri 'Amá n̄ni nán̄ n̄éni t̄ŋoxi imónei.' n̄riŋf̄ en̄ḡi nán̄ r̄irariŋini.

³ Amá rip̄ini ner̄iŋf̄pimi dáni d̄ŋf̄ n̄ȳim̄iŋf̄ imóniŋf̄p̄i t̄ḡf̄ȳi imónariḡf̄ar̄ini. Joxi nán̄ 'N̄wfá imóniŋo, ayf̄ Gorixor̄ini. Am̄i wo m̄iŋwean̄ini.' d̄ŋf̄ r̄imoro Jisasi Kiraison̄i, joxi n̄rowar̄enap̄iŋon̄i nán̄ 'Nepa ayf̄ or̄ini.' d̄ŋf̄ n̄imoro yariḡf̄ȳi, ayf̄ d̄ŋf̄ n̄ȳim̄iŋf̄p̄i imónariḡf̄ar̄ini.

⁴ Joxi o e éw̄iniḡin̄ri n̄riŋf̄p̄i x̄ixeni n̄p̄ini n̄yár̄ir̄iná en̄f̄ s̄ix̄f̄ eán̄iŋf̄ joxiyáp̄i n̄wiw̄ap̄iyir̄iŋf̄pimi dáni seáyi e joxi imóniŋf̄p̄i amá x̄wfá t̄yo d̄ŋf̄yo s̄iwán̄iŋf̄ wiár̄ini.

⁵ Ápoxini nioni e éa en̄ḡi nán̄ xám̄i x̄wfá r̄iri s̄ini mimónipa en̄f̄mi joxi t̄ni n̄ŋwear̄iná n̄k̄in̄ri ŋweaaḡap̄i 'Am̄i nioni t̄ni n̄ŋwear̄iná nioni t̄ni nawini seáyi e nimónini ax̄f̄p̄i oik̄f̄in̄i.' osimónini." nur̄iŋi

⁶ re ur̄iŋnigini, "Amá x̄wfá t̄yo d̄ŋf̄ joxiyá d̄ŋf̄ t̄ni nioni n̄x̄f̄dariḡf̄ȳi joxi imóniŋf̄p̄i nán̄ x̄ixeni nijfá oimóniŋpoyin̄ri wiw̄ap̄iyin̄ar̄ini. Ayf̄ amá d̄ix̄f̄ȳi nioni niap̄iŋf̄ȳi nán̄ r̄irariŋini. D̄ix̄f̄ x̄wiýfá nioni n̄riŋf̄pimi p̄irán̄iŋf̄ n̄x̄f̄da n̄biro

⁷ r̄ixa nijfá re imóniŋo, 'Am̄ipi joxi f̄an̄iŋf̄ niep̄fx̄n̄iasin̄f̄ nioni n̄riŋi yar̄iŋap̄i n̄p̄ini joxi niap̄iŋf̄r̄ini.' Nijfá e imóniŋo.

⁸ X̄wiýfá joxi n̄riŋf̄p̄i xewan̄iŋon̄i r̄ixa ur̄fá en̄ḡi nán̄ nijfá e imóniŋo. X̄wiýfá nioniýap̄i ar̄fá n̄iniróná d̄ŋf̄ n̄n̄ikw̄roro x̄ixeni re n̄siaiwiro nijfá imóniŋo, 'Gorixo t̄fám̄ini b̄iŋor̄ini.' n̄siaiwiro 'Gorixo urorawar̄iŋf̄p̄i nán̄ rariŋini. Ap̄i t̄ni p̄irán̄iŋf̄ n̄iaiwiár̄iŋo.'" nur̄iŋi

⁹ re ur̄iŋnigini, "Amá x̄wfá t̄yo d̄ŋf̄ apoxi t̄ni xep̄xepá róniḡf̄yo ar̄ir̄i owin̄ri yar̄iŋf̄ m̄isariŋini. Amá joxiyá d̄ŋf̄ t̄ni d̄ŋf̄ rikw̄roariŋiḡf̄ȳi d̄ix̄f̄ imóniŋaḡi nán̄ yar̄iŋf̄ siariŋini.

¹⁰ Am̄ipi amá aí nioniýáyf̄ ayf̄ joxiyá imónini. Am̄ipi amá aí joxiyáyf̄ en̄f̄ ayf̄ nioniýá imónini. Ayf̄ d̄ŋf̄ n̄n̄ikw̄ror̄iŋf̄pimi dáni amáyo r̄en̄iŋf̄ urar̄iŋo, 'Seáyi e imóniŋo, ayf̄ or̄ini.' urar̄iŋo.

¹¹ Nioni joxi t̄fám̄ini b̄imi en̄ḡi nán̄ x̄wfáyo re bi t̄ni s̄ini ŋweám̄iméini. E ner̄i aí amá rowa s̄ini x̄wfá t̄yo re ŋweap̄f̄f̄a en̄ḡi nán̄ apoxini, —Joxi s̄iyikw̄f̄ m̄in̄iŋf̄ imóniŋox̄ir̄ini. Joxi d̄ix̄f̄ en̄f̄ eán̄iŋf̄p̄i —En̄f̄ eán̄iŋf̄ joxi neám̄ixowar̄iŋf̄p̄i nán̄ rariŋini. Ap̄i t̄ni p̄irán̄iŋf̄ uméir̄ix̄ini. Yawaw̄i nawini imóniŋgw̄f̄pa ayf̄ en̄f̄ ax̄f̄p̄i nawini imóniŋp̄f̄f̄a nán̄ p̄irán̄iŋf̄ uméir̄ix̄in̄ri r̄irariŋini.

¹² Nioni awa t̄ni emear̄iná en̄f̄ s̄ix̄f̄ eán̄iŋf̄ joxi neám̄ixowar̄iŋf̄p̄i t̄ni n̄iméra n̄b̄iri awin̄iŋf̄ n̄umear̄óa bar̄iná awa wo miyor̄f̄r̄in̄ipa nemáná aiwi B̄ikw̄yo dáni r̄fwam̄iŋf̄ eán̄iŋf̄p̄i x̄ixeni imónini nán̄ awa won̄ini xewan̄iŋo ner̄iŋf̄pimi dáni yor̄f̄r̄in̄im̄in̄ri yar̄ini.

¹³ Agw̄i nioni joxi t̄ŋj e nán̄ b̄im̄f̄ini. E ner̄i aí d̄ŋf̄ nífá nioni ninar̄iŋf̄pa awa en̄f̄ b̄i on̄im̄iap̄i m̄iwini x̄wé wiw̄in̄iḡin̄ri s̄ini x̄wfá t̄yo n̄ŋwear̄iná nioni n̄ira war̄iŋap̄i r̄irariŋini." nur̄iŋi

¹⁴ re ur̄iŋnigini, "Nioni amá apoxi d̄ŋf̄ rikw̄roariŋf̄yo x̄wiýfá joxiyáp̄i ur̄iŋá en̄ḡi nán̄ amá x̄wfá t̄yo d̄ŋf̄ȳi ayo s̄im̄f̄ t̄ni wiariŋo. Nioni x̄wfá t̄yo d̄ŋon̄i mimónipa en̄ḡa awa en̄f̄ x̄wfá t̄yo d̄ŋf̄iŋf̄ mimóniŋaḡf̄a nán̄ s̄im̄f̄ t̄ni wiariŋo.

¹⁵ Awami joxi x̄wfá t̄yo dani owir̄imean̄ri m̄ir̄irariŋini. S̄ipi wikar̄ariŋo x̄wir̄fá m̄iwik̄xepa en̄fa nán̄ joxi p̄irán̄iŋf̄ méw̄in̄iḡin̄ri r̄irariŋini.

¹⁶ Nioni x̄wfá t̄yo d̄ŋon̄i mimónipa en̄ḡa awa en̄f̄ x̄wfá t̄yo d̄ŋf̄iŋf̄ mimónipa en̄ḡa nán̄ amá x̄wfá t̄yo d̄ŋf̄ȳi t̄ni ax̄f̄ȳi mimóniŋo.

17 Xwíyáá joxiyápi aga nepáni imóniḡaḡi nání áamá rowa joxi simónariḡḡi nání xixeni kumixiniḡḡi nání xwíyáá api nuréwapiyiriḡḡi dání pirániḡḡi imáxíriḡḡi.

18 Joxi xwíyáyo nání úwiniḡiniḡi nírowárenapiḡḡi xamijoni eni awami urowáriḡáriní.

19 Joxi áamáyí nání wíiwiniḡiniḡi nírowárenapiḡḡi tḡni xixeni niḡwanijoni owiiminiḡi nání okumixiniḡini. Áamá rowa eni joxi e éríxiniḡi simónariḡḡi nání okumixiniḡoyiniḡi nání joxi wíiwiniḡiniḡi nírowárenapiḡḡi tḡni xixeni owiiminiḡi.” nuriri

20 re uriḡiniḡini, “Nioni awa náníni rixiḡi mirirariḡini. Awa uréwapiyiána dḡḡi níkwírófáyí nání eni ápoxini rirariḡini.

21 Ayí nḡni axíyiniḡi imóniḡḡi nání yariḡi siariḡini. ‘Ápoxi nioni tḡni imóniḡi nioni joxi tḡni imóniḡi egwípa ayí eni yawawi tḡni nawini oimóniḡoyi.’ nimónarini. Áamá nḡni dḡḡi niniḡkwíro ‘Gorixo urowárenapiḡḡi weapiḡorfan?’ niawífrixiḡini ‘Áamá tḡyí axíyiniḡi oimóniḡoyi.’ nimónarini.

22 Eḡi síxí eániḡi joxi neámixowáriḡḡi awa eni yawawi axowawi imóniḡwípa axowániḡi oimóniḡoyiniḡi nioni awa tḡni nawini imóniḡi joxi nioni tḡni nawini imóniḡi enjwini. Áamá nḡni re niyaiwiro niḡá imóniḡḡi nání e imóniḡwini, ‘Gorixo omi urowárenapiḡḡi. Omi dḡḡi síxí uyiḡḡi awami eni dḡḡi síxí uyiḡ.’ niyaiwiro niḡá imóniḡḡi nání e imóniḡwini.” nuriri

23 Awa aga xixeni axowániḡi oimóniḡoyiniḡi nioni awa tḡni nawini imóniḡi joxi nioni tḡni nawini imóniḡi enjwini. Áamá nḡni re niyaiwiro niḡá imóniḡḡi nání e imóniḡwini, ‘Gorixo omi urowárenapiḡḡi. Omi dḡḡi síxí uyiḡḡi awami eni dḡḡi síxí uyiḡ.’ niyaiwiro niḡá imóniḡḡi nání e imóniḡwini.” nuriri

24 re uriḡiniḡini, “Ápoxini, áamá joxiyá dḡḡi tḡni níxídarigá rowa nioni xámi joxi tḡni niḡwearfá níḡiniḡi ḡweagápa ámi níḡiniḡi ḡweagána síḡwí nanipḡḡi nání nioni ḡweámíe awa eni nioni tḡni ḡweárixiniḡi nání nimónarini. Ápoxiniyá dḡḡi tḡni níḡiniḡi ḡweagápi nání rirariḡini. Ayí riri naniḡini. Xwíá riri síni mimóniḡána dḡḡi síxí niyiḡoxi enjagi nani rariḡini.

25 Ápoxini, joxi wé róniḡoxini. Joxi nání áamá xwíá tḡyo dḡḡiyí niḡá xixeni mimóniḡa enjagi aiwi nioni joxi nání niḡá xixeni imóniḡini. Rowa eni joxi nání ‘O omi urowárenapiḡḡi?’ niḡaiwiro niḡá imóniḡo.

26 Joxi imóniḡḡi nání awami ríxa níwíwapiyiri wá urókiamonariḡini. Dḡḡi joxi síxí niyariḡḡi awa eni wíniyo axípi uyiḡḡi nání ámi bi tḡni wíwapiyimíni. Nioni eni awa tḡni nawini imóniḡi nání ámi bi tḡni wíwapiyimíni.” uriḡiniḡini.

18

Jisasomi íá xirigá naniḡini.

1 Gorixomi rixiḡi e nurárimo xegí wiepiḡariḡowa tḡni nuro íriḡeni xegí yoí Kidironiyi riniḡipami níxemoro omiḡi oḡkwí bi oriwámi dání inijḡi tḡe rémogawixini.

2 Judaso, Jisaso nání miyí urino eni Jisaso tḡni xegí wiepiḡariḡowa tḡni ínina e awi eániyariḡá enjagi nání omiḡi oḡkwí api nání niḡáriní.

3 O émayí porisí wami awi eari anḡ ridiyowá yariḡíwámi awi mearoariḡáwami eni Parisiowa tḡni apaxipániḡi imóniḡá xwéowa tḡḡi e dání awi eari nemána awa ramíxí tḡni uyíwí tḡni míxíniḡi tḡni níxiriḡmána oḡkwípiḡi nání nuro rémóána

4 Jisaso xíomi wíkaripḡḡi niḡini nání ríxa niḡá mimóniḡi nání anjwi e nuri re uriḡiniḡini, “Soyíne go nání pía yariḡo?” uríagi

5 awa re uríawixini, “Nasareti dḡḡi Jisaso nání pía yariḡwini.” uríagi Judaso xí nání pasániḡi meariḡo awa tḡni roḡána Jisaso “Ayí nioniḡini.” uriḡiniḡini.

6 “Ayí nioniḡini.” urána awa re egíawixini. Óf nero ríwimaniḡi úfáyí xwíyáyo piḡiniḡeagíawixini.

7 Xwíyáyo piḡiniḡeagí o ámi re uriḡiniḡini, “Go nání pía yariḡo?” uríagi awa “Nasareti dḡḡi Jisaso nání pía yariḡwini.” uríagi

8 Jisaso “ ‘Ayí nioniḡini.’ ríxa searíaniḡini. Ayináni nioni nání pía niniḡináyí, áamá rowayí xe oḡpoyiniḡi síḡwí winiḡoyi.” uriḡiniḡini.

9 Xámi Gorixomi re urípi, “Áamá joxiyá dḡḡi tḡni xídírixiḡini niapiḡiyí womi mīwioríniḡini.” urípi xixeni imóniḡi nání e uriḡiniḡini.

10 E urarína Saimoni Pitao kirá bá nímiḡeari re enijniḡini. Mfí nuri apaxipániḡi imóniḡáwami seayi e wimóniḡoyi omiḡi wíariḡomi —O xegí yoí Marikasoyi riniḡorini. Omi mḡi rómniḡi éyí pḡri noyíkirí aráa mḡi wíriḡeapiḡiniḡini.

11 Píri noyíkirí aráa mḡi wíriḡeagí Jisaso Pitaomi míxí re uriḡiniḡini, “Kirápa xegí anḡyo ámi upíroi. Xeaniḡi kapiḡiniḡi ápo o oniniḡi niapariḡḡi ‘Míniḡa oeni.’ rísimónarini?” uriḡiniḡini.

Jisasomi Anaso tñj e nání níméra nuro wárigfá nánirini.

¹² Émáýf porisowa tñn wigf seáy e wimóniño tñn Judayf anj rídiyowá yariǵíwámí awí mearoarǵíwá tñn Jisasomí fá nixero gwí nǵiro

¹³ xámí Anaso tñj e nání níméra ugǵawixini. Anasomí xineagwo Kaiapasorini. Xwiogwí omí o apaxǵpánijf imóniǵíwá seáy e wimóniñorini.

¹⁴ Xámí xegí Judayo re urinjo, ayf orini, “Negí ámá nñni pepǵrixiniri ayf rñinjf meaaniri éfápi nání ámá ná woní rñinjf api nímeari nǵiperfánáyf, ananirini.” nimónarini.” urinorini.

Pitao “Oyá niepǵsarinjf wonimani.” rñinjf nánirini.

¹⁵ Omí xineagwo, Anasoyf riniño tñj e nání Jisasomí níméra warfna Saimoni Pitao tñn wiepǵsarinjf ami wo tñn awau Jisasomí ríwíyo n-xída nuri apaxǵpánijf imóniǵíwámí seáy e wimóniñoyá anj tñj e nírémómáná wiepǵsarinjf wíomí apaxǵpánijf imóniǵíwámí seáy e wimóniño sñmímanj oyá nñjfa enjagí nání o Jisaso tñn anj ákijáyo inimi nǵpáwiri

¹⁶ Pitao sini bǵariwámíni fwi e roñagí nání nuri apixǵ ákijá fwiyimí awí roarinijími Pitao nání nuri mo nǵpeyearí nǵwirimeámí fwiaparfna

¹⁷ apixǵ ákijá fwiyimí awí roarinijí Pitaomí re urinjinigini, “Joxi eni ámá royá wiepǵsarinjf woxí menirani?” urfagi o “Nionimani.” nurimi nǵpáwiri

¹⁸ xináiwáninjf nimóniro ominjf yariǵíwámí tñn anj rídiyowá yariǵíwámí awí mearoarǵíwá tñn e nírówapiro iminjf rarinjagí nání rfa nikeámáná rfa imónarfna Pitao eni rfa oimónimíniñiri anjwí e nuri awa tñn nawini nrori rfa imónarinjaginí.

Anaso Jisasomí yarinjf nǵwia urf nánirini.

¹⁹ Apaxǵpánijf imóniǵíwámí seáy e wimóniño Jisasoyá wiepǵsarinjf nání yarinjf wiri xwiýfá ámáyo uréwapǵyarinjfpi nání yarinjf wirí éagí

²⁰ Jisaso re urinjinigini, “Nioní ámá niyoní sñjáninje dání uréwapǵyarinjáriní. Nioní gini gíná nuréwapǵyirfna rotú anjyo dánirani, anj rídiyowá yariǵíwámí dánirani, sa negí Judayf awí éanarigé dání uréwapǵyarinjá enjagí nání

²¹ joxi pí nání nioní yarinjf niarinini. Nioní xwiýfá urarfna arfa niarigfáyo yarinjf wií. Pí pí urarinjápi nání ayf anani nǵjǵarini.” uraná

²² anj rídiyowá yariǵíwámí awí mearoarǵíwámí wo anjwí e éf nírómáná Jisasomí wé tñn nupǵkákwi re urinjinigini, “Apaxǵpánijf imóniǵíwámí seáy e wimóniñomi e nuri rfa ‘Apáni urarinini.’ rísimónarini?” urfagi

²³ Jisaso re urinjinigini, “Nioní xenjwíni niri sǵipini rarfnáyf, xenjwí rǵápí nání áwanj neareí. Nioní nanj rarfnáyf, pí nání iwanj nearinini?” urfagi

²⁴ Anaso Jisaso sini gwí jiníjáná apaxǵpánijf imóniǵíwámí seáy e wimóninjf ami wo, Kaiapasoyf riniño tñj e nání wiowárinjinigini.

Pitao “Oyá niepǵsarinjf wonimani.” ámi urinjf nánirini.

²⁵ Saimoní Pitao rfa ikeaariniñe éf nírómáná rfa imónarfna e rówapǵíwámí wí re urigǵawixini, “Joxi eni xegí wiepǵsarinjf woxí menirani?” urfagfa ai o “Oweoi.” nuriri “Nioní eni wonimani.” urfagi

²⁶ Apaxǵpánijf imóniǵíwámí seáy e wimóniñoyá xináiwáninjf nimóniro ominjf wiarigfáwí wo —O Pitao arfa minj wirǵpieanomi xexirfmeá worini. O eni Pitaomí re urinjinigini, “Nioní ojkwíwíyo Jisaso tñn nawini roñagí sñjwí ranfáoxí menirani?” urfagi

²⁷ Pitao ámi “Oweoi.” uraná re enjinigini. Karǵkarí rǵaiwá rinjinigini.

Jisasomí Pairato tñj e nání wiowárigfá nánirini.

²⁸ Wfá móninjmi Kaiapaso tñj e dání émáýf gapímanowayá anjwámí nání Jisasomí níméra nuro aiwí Judayf ámináowa none nǵpáwirinǵpimi dání xwirfá ikixenáná aiwá Anfnajo Neamúroago rñinjfyi nání mǵnǵpaxǵ imónaniginiñrǵ mǵpáwí yarinjagfa

²⁹ gapímaní pǵrimia imóniño —O émáýf wo xegí yoí Pairatoyf riniñorini. O awa tñj e nání nǵwiapiri re urinjinigini, “Omí pí xwiýfá nání xwiýfá mearaniro níméámí barinjoi?” urfagi

³⁰ awa re urigǵawixini, “Ámá ro fwi mǵyarinjo enjánáyf, joxi tfe nání níméámí baniri éwámáni.” urfagfa

³¹ Pairato re urinjinigini, “Sewaninjjoyiné níméámí nuro segí ñwí ikaxí rarinjǵpi tñn xixeni xwiýfá umearfpoi.” urfagi Judayowa re urigǵawixini, “Émáoyiné fwi yariǵíwámí opǵkipoyiniñi sñjwí neanarigfamaní.” urigǵawixini.

³² Xwiýfá Jisaso xámí re urinjǵpi, “Nioní nǵnǵkipirfna e nñiro nǵpǵkipirfáriní.” urinjǵpi xixeni imónini nání Judayowa Pairatomí xwiýfá e urigǵawixini.

³³ Pairato ámi gapímanowa wigf anj iwámí nǵpáwímáná “Jisaso obini.” niri re urinjinigini, “Joxi mǵxí ináyf Judayfáoxirani?” urfagi

³⁴ Jisaso re uriniginini, "Dixf dñf tñi rinrarinini? Wa rirfagfa rinrarinini?" urfagi
³⁵ Pairato re uriniginini, "Nioni dixf Judayf woniranini? Dixf gwf axrfi imonigfayf tñi apaxfpaninjf imonigfa xweowa tñi joxi niriameami nibiro nioni tñf re riwaraot. Joxi pi eagf nimeami ribaot?" urfagi

³⁶ Jisaso re uriniginini, "Amá mixf ináyf nimóniro xwfa tfo meñweaarigfayf yapf mimóninini. Nioni xwfa tfo dñyf mixf ináyf imonfwininini mñirfpeagfa enagf nani xwfa tfo meñweaarigfayfininjf mimóninini. Mixf ináyf xwfa tfo dñyf woni mimónini sñwiryf, gf Judayowa fa mñixiripa oepoyinini gf siminjf ninarigfayf mixf nwiipaxfinini. E niriirini ai mixf ináyf nioni imoninjapf xwfa tfo dñfmanf." urfagi

³⁷ Pairato re uriniginini, "Ayinani 'Joxi mixf ináyf woxirini.' nimónarinini." urfagi
 Jisaso re uriniginini, "Mixf ináyoxirini." joxi xixeni ninarinini. Nioni nepaxinjf imoninjapf amayo awanjf urfwininini gf oki nixirini xwfa tfo nani birf enarinini. Amá nepaxinjf imoninjapf xdarigfa gyf gyf nñi nioni arfa niarigfarini." urfagi

³⁸ Pairato re uriniginini, "Nepaxinjf imoninjapf pirinini?" uriniginini.

Pairato "Anani yekwiroarfopyi." rinjfnaninini.

E nurimo Judayf nñi tñf e nani npeyeari re uriniginini, "O xwiyfa mearinipaxf bñ rarinagf arfa mwiini.

³⁹ E nerf ai xwiogw ayf ayo sfa Anfnajo Neamuroagof rarinigfayf nani aiwa imixarfa amá gwf ñweanjf wo seawariarinarini. 'Judayenyá mixf ináyf imoninjo oneawarinini.' rseaimonarinini?" urfagi

⁴⁰ ayf xwamiánf nwiéra nuro "Omí mñeawaripani. Barabasomi —O amáyá amipi pikioraparinjf worini. Omí neawarini." nura ugfa wixini.

19

¹ Ayf Pairatomi e urarinagfa nani porisowa Jisasomi nimeami nuro sikwfa nearo ragf pirf nuyikiarimána

² opiyá enfninjf imoninjf wñi nñkfyimána mixf ináyf amñanawñinjf imoninjf mñfyo dñinarigfapa mñfyo udñiari ro rapirapf ayfa rinj mixf ináyf yinarigfa wu nimearo omi uyiriro niyarimána

³ xfo tñf e anwi e uro "Áminaoxinini, Judayfayá mixf ináyoxirini." uriro wé upikakwiro niyayimána enána

⁴ Pairato amí npeyeari re uriniginini, "Arfa nipyoi. 'Xwiyfa mearinipaxf bñ mirarinagf arfa nwiir nimeami rwiaparini?' oniaiwipoyinini nimeami fwiaparinini." nurini

⁵ Jisaso, opiyá enfninjf imoninjf udñiari ro rapirapf ayfa rinj uyiriro éfo fwiapaná Pairato amá e awi neaarinána rogfayo re uriniginini, "Amá royoí. Sñjwá wñfpyoi." urfagi

⁶ Apaxfpaninjf imonigfa xweowa tñi anj ridiyowá yarigfwami awi mearoarigfawa tñi omi sñjwá nwiñroná xwamiánf nwiuro "Íkfayo yekwiroarfopyi. Íkfayo yekwiroarfopyi." urfagfa Pairato re uriniginini, "Nioni o xwiyfa mearinipaxf bñ mirarinagf arfa nwiir nani sewaninjofné nimeáa nuro yekwiroarfopyi." urfagi

⁷ Judayowa re urigfawixini, "O nani negf ñwf ikaxf eaninjfyo dani bñ rinini. Ayo dani 'Xe sñjf ouni.' rixaxf mimónini. O 'Nialwf Gorixoyoninini.' rininjf enagf nani xe sñjf ouni sñjwá wñipaxf menini. Xe pikoí." urfagfa

⁸ Pairato xwiyfa apf arfa nwiirina wáy amí bñ tñi nwinini

⁹ amí gapmanowayá anjwami nñpawiri Jisasomi yarinjf re winiginini, "Joxi gmi dñoxirini?" urfagi ai Jisaso xwiyfa bñ muriniginini.

¹⁰ Xwiyfa bñ murarinagf nwinini nani re uriniginini, "Joxi xwiyfa bñ minirf riyarinini? 'O íkfayo niyekwiroarini níkweawarini mepa epaxorini.' rñiawiarinini? Gf dñf tñi nriyekwiroarinfá nriyekwiroaripaxfinini. Nriwarinfá nriwaripaxfinini." urfagi

¹¹ Jisaso re uriniginini, "Erami ñweano apf xe oimónini sñjwá mñiranipa nerf sñwiryf, joxiyá dñf tñi wí e rixaxf imonimñirf éfmanf. Ayinani spí joxi nriřp xwé nerf aiwí nioni joxi tfe nani nwiowarfoyapf aga seayf e imonini." urfagi

¹² Pairato arfa e nwiir nani omi wñimñirf éfyf Judayf xwamiánf nwiayiro re urigfawixini, "Joxi amá romi níkweari nwiwarináyf, émayfnyá mixf ináyf Sisaó tñi níkumxinini emearinjf woxi mimóninini. Amá go go xewantjo nani 'Mixf ináyoninini.' nriñininfáyf, Sisaomi mamówarimñirf yarinjf enagf nani rarinini." urarinagfa

¹³ Pairato xwiyfa apf arfa e nwiir nani Jisasomi nimeami wáf e npeyeari sñj tñi wáf imixinije —Ayf Xibiruyf pñe tñi Gabataf rinñerini. E ikwianjwá xwixf numerfna éf ñweaarigfanami éf nñjweari

14 —Sfá ayi Judayf Anfnajo Múronf yi nání aiwá imixárarigfáyirini. Ayimi sogwí ríxa áwini mí nweáini ní enáná Pairato re uriniginini, “Sijwí wínfopoyi. Segí mixf ináyo riworini.” urfagi

15 Judayf xwamiáni re wigfawixini “Xe nímeáa xe nímeáa oúpoyi. Nímeáa nuro ikfáyo yekwíroáripoyi.” urarinigaf Pairato re uriniginini, “Segí mixf ináyo ‘Íkfáyo oyekwíroáriní.’ ríseaimónariní?” urfagi apaxípaniní imónigfá xwéowa re urigfawixini, “Negí mixf ináyí ámi wo meníni. Émáynéyá mixf ináyí Sisao ení negorini.” urfagfa

16 Pairato Jisasomi oyekwíroáripoyiniri porisowami tñi wiowáriniginini.

Jisasomi yekwíroárigfá nánirini.

17 Jisasomi aní apimi dání nímera nuróná xewaninjo ikfá yoxáfpá xwanjwí níkwónimí nurí wí e xwíá yof bí Mijf Gixweá riniñe —Xibírufyí píné Gorígotá riniñerini. E níremoro

18 e Jisasomi yekwíroárigfawixini. Níyekwíroáritróná Jisaso áwini e enáná amá wáu ení midimidáni yekwíroárigfawixini.

19 Pairato rfawinif bí re niri ní nearí yoxáfpámí seáyí e pfrauniginini, “Nasaretí dání Jisaso, Judayf mixf ináyorini.” rfawinif e nearí pfrauagi

20 Jisasomi yekwíroárfé aní apimi ná jfami mimóninjo níni Judayf obaxf nípuróná rfawinifpí —Apí nearfna Xibírufyí píné tñi earí Romíyf píné tñi earí Gírikíyf píné tñi earí enípirini. Apí fá roarinigafá nání

21 Apaxípaniní imónigfá seáyí e imónigfáwa Pairatomi re urigfawixini, “Joxí rfawinif re níri meapaní, ‘Judayf mixf ináyorini.’ níri meapaní. Sa re níri eai, ‘Xewaninjo ‘Judayf mixf ináyorini.’ riniñorini.’ níri eai.” urfagfa aí

22 Pairato re uriniginini, “Nioni eáap xe oéanini.” uriniginini.

23 Porisowa Jisasomi ríxa níyekwíroárimáná rapirapf amípi o yinifpí yanf nímero biaú biaú nítro nowani xixeni nímearo aí xegf sorfá gwí bí mikwéninjú —Ú nimixirfna axúni imixárigfúriní.

24 Ú nání re ríngfawixini, “None maxepa oyaneyi. Áwini e nítimáná go go meanífeninoniri sárú oyaneyi.” ríngfawixini. Bkwíyo xwíyá níriní eániní rípi, “Rapirapf nioni seáyí e yínariníyf yanf níniro gf sorfá meapíri nání go go meanífeninoniri sárú egfawixini.”

25 níriní eáninípi xixeni imónini nání porisowa e egfawixini.

Jisasomi xinái tñi xinísimái tñi Kiriopasomi xiepi Mariaí tñi Magídara dání Mariaí tñi iwa ikfá yoxá Jisasomi yekwíroárinifpámí anjwí e roñá

26 Jisaso xegf xinái e roñagi níwiníri wíepísaríní xfo dání sixf uyinjo ení anjwí e roñagi níwiníri xináimí re uriniginini, “Ineyí, díxí íwo iworini.” nírimáná

27 wíepísarínjomí re uriniginini, “Díxí rínái iyirini.” urfagi wíepísarínjo sfá ayimí dání xegf aníyo nání píraniní numéra uniginini.

Jisaso penjf nánirini.

28 E nuráimo níjfa re nimónirfna “Xano e éwiniginiri nírinifpí ríxa nípiní yárfini.” níjfa e nimónirfna Bikwíyo xfo nání níriníri eániní nípiní xixeni oimóniri re ríngiginini, “Inígí nání ninarini.” rána

29 sixf wainí mixf yarinifpí magwí ininí wá wenagí nání wa írikwí bí nímearo inígí wainí apimí igfá neámáná xisopíyí riniñí wegwfániní imóniníwámí níkwíroárimáná xegf maní tñí e wimixfagi

30 Jisaso wainí mixf yarinifpí nínimáná “Ríxa píxwfnígo.” níriní mání warf níriní díñí níyámíga uniginini.

Porisowa Jisasomi miwíyo ayiníwí ikírogfá nánirini.

31 Sfá Jisasomi yekwíroárigfáyi —Ayi anfnajo Judayo múronf nání aiwá amípi píraniní nímxíro tarigfáyirini. Ayi ríxa sfá óráná Sabarfá aga seáyí e imóniníyí nimóniní enagí nání porisowa Jisasomi tñi awaúmi tñi awí menweanáná sabarfá imóniniginiri Judayf amínáowa nuro Pairatomi re urigfawixini, “Apaxí mé díñí simígwífá níyiníri opépoyiniri síkwíyo ení pírf jeápoyi. Nípeáná wigf warápi oyoaneyiniri ení pírf jeápoyi.” urfagfa

32 porisowa nuro midimidáni yekwíroárigfáwáumi síkwíyo pírf níjearo aí

33 Jisaso yekwíroáriníne weniní éfáyí wíngfawixini. O ríxa nípeagi níwiníro nání xegf síkwí pírf míjeapa nero aí

34 porisf wo wákwírxá tñi ayiníwí ikíroáná axína inígí tñí ragf tñí fwiapiniginini.

35 Amá Porisowa e yarfna síjwí wínarónaní áwaní níriní xixeni aga nepa ríñariní. Nioni rarínápi níjfa xixeni e nimóniri nání seyíne “Neparini.” yaiwiro díñí íkwíroo éfíxiniri áwaní seararinini.

³⁶ Bîkwíyo re nîrînrî eánîŋŋîpî xîxenî imónînrî nánî porisowa omî e wigíawixînrî, “Xegí enŋî bî pîrî jeapîrîfámanî.”

³⁷ Bîkwíyo ámî bî re nîrînrî eánîŋŋîpî, “Ayîŋwî ikîroárigíomî sîŋwî wînrîpîrîfárinî.” rînrîŋŋîpî enî xîxenî e imónîŋŋînrî.

Jisasomî xwíáyo weyárigíá nánîrînrî.

³⁸ E nîyárimáná enjáná amá wo —O Arimatia dánŋî Josepoyî rînrîŋŋorînrî. O Jisasoyá wiepîsarîŋŋíyî wo aí Judayî ámînáowamî wáyî nîwirî nánî ínîmî xîdarîŋŋorînrî. O Pairato tîŋŋî e nánî nuri “Jisaso pîyo omeámînrî.” uráná Pairato xe omeanîrî sîŋwî wînrîfagî o nuri pîyomî xwíá weyárimînrî nánî nîmeámî úaná

³⁹ amá amî wo —Xegí yoí Nikodimasoyî rînrîŋŋorînrî. O xámî árfwîyimî Jisaso tînrî xwíyíá rînrîŋŋînrî. O enî nîbîrî ikíá dîá biaú —Bî muríyî rînrîŋŋîpî tînrî bî earosíyî rînrîŋŋîpî tînrî aplaúrînrî. Apiaú xámî nawínî nífá megíápiaú xegí sanŋî 30 kiro imónîŋŋîpîrînrî. Apî tînrî pîyomî xópé oemînrî nîmeámî nîbîrî

⁴⁰ awaú pîyomî nîmearî Judayî wigí amá pîyî nînrînrî ná yaríŋŋíapa rapîrapíyo rígwîrígíwî nîroríná ikíá dîá dîŋŋî nanŋî earîŋŋîpî tînrî xópé nîyárimáná

⁴¹ nîmeámî omîŋŋî anŋwî e inîŋŋîpîmî nánî —Omîŋŋî apî Jisasomî yekwîroárfé dánî anŋwî e enŋîpîrînrî. Sîŋá óf sînrî amá mîtaríŋŋíyî tîŋŋîpîrînrî. Omîŋŋî apîmî nánî nîmeáa nuri

⁴² sfá ayî Sabarfá nánî Judayî amîpî pîránîŋŋî nîmîxîro taríŋŋíyî imónîŋŋagî nánî sîŋá óf anŋwî e inîŋŋíyimî nánî nîmeámî nuri e tígísisînrî.

20

Jisaso wiápînrîmeanŋî nánîrînrî.

¹ Sadéyo wíá mónîŋŋînrî sînrî sfá yînrîŋáná Magídara dánŋî Mariaí sîŋá ófîyimî Jisaso wenŋe nánî nuri wenîŋŋî éfîyî wînrîŋŋînrî. Sîŋá xwé ófîyimî éfî rárárinîŋŋo sînrî mîpîrónî rîxa wî e wenŋagî nîwînrînrî

² anŋînrî nuri Saimonî Pitaomî tînrî wiepîsîŋŋî wíó, xfo dîŋŋî sîxî uyîŋŋomî tînrî nîwîmearî re urîŋŋînrî, “Ámînáomî rîxa nexwearo gîmî ríá tîawixînrî? Newané majíárinî.” uríagî

³ Pitaó tînrî wiepîsîŋŋî wíó tînrî anŋî e pînrî nîwîarîmî xwáripáyo nánî nuri

⁴ anŋînrî nuri wíó Pitaomî nîmúrórî xwáripáyo xámî nîrémorî

⁵ nîrîfkwînrî ínîmî wenîŋŋî yánîfîyî wînrîŋŋînrî. Rapîrapí Jisasomî xopîxopí rónîŋŋúnî wenŋagî nîwînrînrî aiwî ínîmî mîpáwî wenîŋŋî yarínrî

⁶ Saimonî Pitaó enî ríwíyo nîbîrî bîarîwámînrî éfî nîrómáná wenîŋŋî mé xwáripáyo ínîmî nîpáwîrî wenîŋŋî éfîyî wînrîŋŋînrî. Rapîrapí xopîxopí rónîŋŋúnî wenŋagî nîwînrînrî

⁷ rapîrapí mîŋŋíyo xopîxopí rogíúú wíú tînrî nawínî mîwé xegí wî e nîkîrónînrî wenŋagî wînarínrî

⁸ wiepîsîŋŋî wíó, xámî xwáripáyo rémóo enî nîpáwîrî rapîrapí e imónîŋŋagî nîwînrînrî “Neparînrî.” nîyaiwirî dîŋŋî wîkwîrîŋŋînrî.

⁹ Iná awaú Bîkwíyo Jisaso ámî xwáripáyo dánî nîwiápînrîmeanfápi nánî nîrînrî eánîŋŋîpî nánî sînrî pîránîŋŋî dîŋŋî mîmopa neri majíá neri nánî

¹⁰ amî egí anŋî e nánî ugísisînrî.

Magídara dánŋî Mariaí Jisasomî sîŋwî wînrîŋŋî nánîrînrî.

¹¹ Mariaí xwáripá tîŋŋî e anŋwî e nîrómáná ŋwî nearî e nerínrî xwáripáyo ínîmî nîrîfkwînrî wenîŋŋî yánîfîyî wînrîŋŋînrî.

¹² Jisaso tígíe anŋînrî wáú rapîrapí apíá wenŋî nîyínîmáná wíó mîŋŋî tígíámînrî ŋwearî wíó síkwî tígíámînrî ŋwearî enŋagí wînrînrî

¹³ awaú Mariaímî re uríŋŋînrî, “Ineyî, jíxî pí nánî ŋwî eaarîŋŋînrî?” uríagí í re urîŋŋînrî, “Gí Ámînáo nexwearî tîe nánî nínrî majíá enŋagî nánî ŋwî eaarîŋŋînrî.” nurimáná

¹⁴ níkînrîmónînrî wenîŋŋî éfîyî wînrîŋŋînrî. Jisaso daiwo ronŋagî nîwînrînrî aiwî mí mîwómîxîŋŋînrînrî.

¹⁵ Mî mîwómîxîfagî Jisaso re urîŋŋînrî, “Ineyî, pí nánî jíxî ŋwî eaarîŋŋînrî? Go nánî pífá yarîŋŋînrî?” uríagî Mariaí omîŋŋî xíáwo nîrarînrî re urîŋŋînrî, “Ápoxînrî, joxî pîyomî nîmeámî nuri wí e tîrîá oenŋwîrîyî áwanŋî nîreî. Nínrî nuri nîmearî nîmeámî umînrî.” uríagî

¹⁶ Jisaso “Mariaíxînrî!” uríagî í níkînrîmónînrî Xibîruyî pîné tînrî Rabonaiyî —Apî “Nearéwopîyarîŋŋoxînrî.” nîrînrî ná raríŋŋînrînrî. E uríagî

¹⁷ Jisaso re urîŋŋînrî, “Nionî sînrî gí ápo tîe nánî mîpeyíá enŋagî nánî jíxî fá mînrîxepanî. Jíxî nuri amá nionî gí nîrîxîmeá imónîŋŋíyî re ureî, ‘O re rîŋŋo’, ‘Nionî gí ápo Gorîxo tîe nánî peyarîŋŋînrî. O seyíné enî segí ápo Gorîxorînrî.’” rîŋŋo. urémea. uríagî

18 Magidara dāņf Mariaí nuri xegf wiepisiņfyo áwanf re urémeaniginini, “Niini Ámináomi rixa sñwř winřini. Xfo nřřřpi, ayf apřřni. Ayf apřřni.” nura unřniginĩ.

Xegf wiepisiņowa xřomi sñwř winřgřá nānřřni.

19 Sadéyo sfá axřyimi sfāpi řni wiepisiņowa Judayf ámináowa nāni wāyf nero nāni aņf wigř řweagřiwāmř ówanf xaiwř niyārřmānā řweaņānā re eņřniginĩ. Jisaso awamř áwini e nřřonapřři re urřřniginini, “ ‘Gorixoyā dāņf řni nřwayřřniro oņweāpoyř.’ nimōnarřni.” nuriřmānā re eņřniginĩ.

20 Wé nřřř ogřfukař sřwā wiri miwř wākwirixā řni ikřrogřāyi sřwā wiri éagř wiepisiņowa Jisaso āmř sñřf eņagř sñwř nřwinřro nāni dāņf niřā winarřnā

21 āmi re urřřniginini, “ ‘Soyřné Gorixoyā dāņf řni nřwayřřniro oņweāpoyř.’ nimōnarřni. Āpo nioni xwřā řyō nřrowārēnapřřpa nioni enř soyřné searowārarřřni.” nuriřmānā

22 awamř přřāmř imřmř nřwiowārřři re urřřniginini, “Kwřyf Gorixoyāpi numřmřniro apř řni nřwini eméřřřni.

23 Soyřné āmā řwř yarřgřāpi yokwarřmř nerřnāyf, ayf Gorixō enř yokwarřmř wiarřni. Soyřné yokwarřmř mřwiipa nerřnāyf, ayf Gorixō enř yokwarřmř mřwiarřni.” urřřniginini.

Tomaso Jisasomř sñwř winřřf nānřřni.

24 Wiepisiņowa wo, Tomaso —O wiepisiņf wé wřkař sřkwř wāř imōnřgřāwa worini. Xegř yof āmi bř Didimasorřni. O mřřweaņānā wřā Jisaso wiwanřřowamřni wēmeāř eņagř nāni

25 Tomasomř re urřřřawixřni, “None Ámináomi rixa sñwř winřwini.” urřagřā ai o re urřřniginini, “Nioni wēyo nřřř ogřāyāř mřwinřpa eri nřřř ogřāyāřmř wé mřwixřmopa eri miwř wākwirixā řni ikřrogřāyimi gř wé mřwixřmopa eri nerřnāyf, dāņf wř ‘Nepa orřni.’ nřyairiri wřkwřřmēini.” urřřniginini.

26 Sfā wé wřřmř dāņf wāř wo nōřřmānā eņānā āmi xegř wiepisiņowa aņfyo řni mř řweaņānā Tomaso enř wřā řni nerřmeāniro řweaņānā Jisaso aņf ówanf nřyārřniņagř aiwř awamř áwini e nřřonapřřmānā re urřřniginini, “ ‘Gorixoyā dāņf řni nřwayřřniro oņweāpoyř.’ nimōnarřni.” nuriřmānā

27 Tomasomř re urřřniginini, “Dixř wé sřmř re nřnimřxēnapřři gř wēyo sñwř nanei. Dixř wé re nřnimřxēnapřři gř miwřyo nřwixřmoř. Sřni dāņf mřniķwřřo mepani. Aga dāņf niķwřřo.” urřagř

28 Tomaso re urřřniginini, “Joxř gř Ámināoxřřni. Gř Nřwřāoxřřni.” urřagř

29 Jisaso re urřřniginini, “Joxř sñwř nřnanarřř nāni rixa ‘Neparřni.’ nřyairiri dāņf rřniķwřřřni? Āmā nioni sñwř mřnanarřpa nero ai ‘Neparřni.’ nřyairiwo dāņf niķwřřōřāyf yāř winřřyřřni.” urřřniginini.

“Břkwřřřpi āmāyf dāņf wřkwřřřřřniřřni eānini.” urřřf nānřřni.

30 Jisaso emřmř āmi ayā wř wiepřsarřřowa sñwř anřgře dāni eņř ai apř nāni břkwř řřpimi řřwamřřf bř meānřni.

31 E nerř ai seyřné Jisasomř dāņf wřkwřřoro “O Kiraiso, āmā yeāyf neayimřxemeanřā nāni Gorixoyā dāņf řni arřowayā xwřā piaxřyo dāni iwiaronřoyř rarřřwāorřani?” wiaiwiro “Gorixoyā xewaxorřani?” wiaiwiro éřřřniřř řřwamřř řřpi nřřniřř eānini. Omř dāņf nřwřkwřřorřřřřpimi dāni dāņf nřyřmřř imōniņřřř řřgřāyf imōnřřřřřniřř nřřniřř eānini.

21

Wiepisiņf wé wřřmř dāņf wāř āmi Jisasomř sñwř winřgřá nānřřni.

1 Jisaso e nēisānā xegř wiepisiņowamř ipř Taibiriāsiyř řniņřřwā —Xegř yof bř Gaririyř řniņřřwārřni. Awā řřwoņe āmi sñřāni sřwā nřwinřřnā řřř eņřniginini.

2 Saimoni Pitao řniř Tomaso, Didimasoyř řniņřo řniř Gariri přřopenřřyo aņf yof Kena dāņf Nataniero řniř Sebediomř xewaxowāř řniř wiepisiņf āmi wāř řniř awa nerřmeāniro nawini nřřwearōnā

3 Saimoni Pitao re urřřniginini, “Nioni ubenř ipřyo mamōwārřmř umřřni.” urřagř āwa re urřřřawixřni, “None enř joxř řniř nuro wřwřni.” nuriro nřřpeyēaro ewēyo nřřřxemoāniro sfā ayimř āřřwřyimi peyř nāni nēra nuro aiwř sřmi egřřawixřni.

4 Rřxa sogwř xemōnapřřmřniřř yarřř řniř Jisaso nřbřřř ipř imanřřā řniř roņagř aiwř xegř wiepisiņowa omř mř mřwōmřřř éagřā

5 Jisaso re urřřniginini, “Niařwřřniř, segř ubenř mamōwārřřřgřāyo peyř řā mřmřniřpa reņoř?” urřnā awa “Oweoř.” urřagřā

6 o re uriniginini, "Ubeni ewe namini mamowarana peyi bi mininijoti." urfagi o rifu tni xixeni yarinu re eniginini. Peyi xwe obaxi ayi wi minifagi nani mimizeapaxi wimoniniginini.

7 Mimizeapaxi wimonifagi wiepisiyi Jisaso diti siki uyiyo Pitaomi re uriniginini, "E nearfo negi Aminadorini." urfagi Saimoni Pitao arifa e niwiri Jisasomi xami owimeaminiri xegi rapirap seayi e yinarini —U niwirarimana yarinurini. U nimeari niyinimana ipiyo niwawiri xeamoniginini.

8 Ipiyo niwawiri xeamoagi ai wiepisiyi wfa ipi imanipa tiji e anwi e sa 100 mita imonijagi nani ewepami peyi ubeni magwi miniju u tni nimizea nibiro

9 imanipami niwieknimearo weni efiyawi wifawixini. Rfa nukeanimana peyi bi rikwamijyo weni bisikerfa bi eni weni enagi winafna

10 Jisaso re uriniginini, "Peyi soyfneya ubeniyoni minifipi bi nimeami yapipoyi." urfagi

11 Saimoni Pitao eweyo nipixemoaniri ubeni peyi magwi miniju imanipa tfe nani nimizea biiginini. Peyi xwerixani 153 minijagi aiwi ubeni u wi marfkinijagi winiginini.

12 Jisaso re uriniginini, "Soyfneya anwi e nibiro aiwa nifipoyi." urfagi xegi wiepisiyowa omi rixa mi niwomixiro "Negi Aminadorini." niwawiro nani wo yarinji "Goxirini?" wipaxi mimonipa yarinu

13 Jisaso rfa wearije anwi e nuri bisikerfa nimeari yanji niwawia nuri peyi eni axipi e niwawia uiginini.

14 Jisaso xwaripayo dani niwifinimeamana wiepisiyowami xami biaw siva niwinimana am siva winiji bi apirini.

Pitaomi "Nioniyayo piraniji umetrixini." uriji nanirini.

15 Rixa aiwa ninimi Jisaso niwifinimeari Saimoni Pitaomi re uriniginini, "Jonomi xewaxo Saimonoxini, joxi diti siki niniyirina diti siki ama rowa niyigifipim wiarf ninimori riniyijini?" urfagi o re uriniginini, "Oyi, Aminadorini, nioni diti siki risinapi nani joxi nijfarini." urfagi o re uriniginini, "Sipisipi mia nimerfna aiwa wiarigfapa joxi ama nioni tfamini bfiyo axipi neri piraniji urewapiyirixini." uriniginini.

16 Jisaso ami bi nuriri re uriniginini, "Jonomi xewaxo Saimonoxini, joxi diti siki riniyijini? Miniyiji renini?" urfagi o "Oyi, Aminadorini, nioni diti siki risinapi nani joxi nijfarini." urfagi Jisaso "Ama sipisipi awi mearoigfapa joxi axipi neri ama nioni gi imonijyo piraniji umetrixini." uriniginini.

17 Jisaso ami bi nuriri re uriniginini, "Jonomi xewaxo Saimonoxini, joxi diti siki riniyijini? Miniyiji renini?" urfagi Pitao Jisaso rixa biaw bi "Joxi diti siki riniyijini?" urfipi nani diti sipi niwini re uriniginini, "Aminadorini, amipi neni nani joxi nijfoxirini. Nioni diti siki riyinapi nani eni nijfoxirini." urfagi Jisaso re uriniginini, "Sipisipi aiwa wiarigfapa joxi eni ama nioni nixidarigfayo axipi neri piraniji urewapiyirixini.

18 Aga nepa rirarinini. Joxi sini iw siki neri nifan jwanijoxi arerixi niyini diti simonimini wagirini. E neri ai joxi rixa xweyanji neri diti we wuka wimixana ama wi gw ni riji joxi 'Mupa oemini.' yaiwiarinimini nimeaa rupirfarini." uriniginini.

19 Wiepisiyowa re oyaiwipoyiniri, "Pitao penfapi nani rfa neararinini? O e neri niwipoyipim dani seayi e Gorixo imonijipi nani siva neainfarani? Oyi." oyaiwipoyiniri e uriniginini. E nurimana re uriniginini, "Joxi nixidei." uriniginini.

Jisaso wiepisiyi xfo diti siki uyiyo nani riji nini nanirini.

20 Pitao nikanimoiniri wiepisiyi Jisaso diti siki uyiyo —O xami neri meanimana aiwapi ninirona Jisaso tfamini nikanimonauri yarinji re winorini, "Aminadorini, mityi rurino gorini?" urinorini. O awaumi numi barinijagi niwini

21 Jisasomi re uriniginini, "Aminadorini, ama romi eni pi wipirfarani?" urfagi

22 Jisaso re uriniginini, "O nioni ami aninami dani weapimfaina nani xe nweawiniginiri nimonirfanyi, ayi diti joxiya menjagi nani pi nani ninarinini? Jwanijoxini sa nixidei." uriniginini.

23 Ayinani ama Gorixoya imonigfayi ripi rini megfarini, "Wiepisiyi o wi nipenfamani." rini megfa aiwi Jisaso "Joxi niwipenfamani." wi murf ripini uriniginini, "O nioni ami weapimfaina nani xe nweawiniginiri nimonirfanyi, ayi diti joxiya menjagi nani pi nani ninarinini?" uriniginini.

24 O Jisaso wiepisiyoni Pitaomi e urinorini. O amipi api nani awanji niri rfwaminiji eanorini. Nene o nani nijfa re imonijwini, "O awanji riji nini nepani rini." nijfa e imonijwini.

²⁵ Amípi Jisaso ení ámi obaxí ayá wí ení enagí aiwi nioni re nimónaríni, “O enípi nípíni nání bikwíyo ríwamíni píráníni nearínáyí, xwíá tíyo bikwí apí déropaxíni.” nimónaríni.

Wáf wurimeiarigfáwa egfápi nánirini.

Rfwmahj rípi, “Wáf wurimeiarigfáwa egfápiyi” rinhj rípi Ruko nriri eanjpirini. O Jisasoyá wiewisagfyf wamaní. Judayf eni wamaní. Émayf dokítá worini. Poro tñi Sairaso tñi émayf anjyo wáf nurimerfna wirimearogfiorini. O Tiopiraso amipi wáf wurimeiarigfáwa Jisaso rixa anjnamí nání nipeyimána enjana egfápi nání njjfa oimóniri rfwamihj rípi eanjirini. Rfwamihj nearfna Tiopiraso re oyaiwiniri eanjnigini, “Iwamfo áma Jisasoyá siyikf imónigfáfyf sa Jerusaremí dání nimóniróna ayf Judayfni imónagfa aiwi Gorixoxoyá kwíyfpí sxf umimóána anj apimi wáf nura neméfasána e dání wáf nura numiro Samariayf anjyo nura neméfasána ámi nuro émayf anjyo eni nura neméfasána enjana émayf obaxf eni Jisasoyá siyikf nimóga nuróna ayá wí nimóga nuro Judayo múrogfawixini.” oyaiwiniri rfwamihj neari rípi eni oyaiwiniri, “Pitaomí tñi Poromí tñi eni Gorixoxoyá nurfpearí enj sxf weamixijowaurfani?” oyaiwiniri emimf amipi Jisaso enjpa Pitaó xámí nera unjfpí nání nriri eari ámi rfwíyo Poro nera unjfpí nání nriri eari enjigini.

1-2 Tiopirasoxini, rfwamihj nioni xámí nriri eanjápi, ayf Jisaso iwamfo eri wíwapiyiri enjfpí tñj e dání sfá xegf wáf wurimeiarigfáwami —Awa xfo rípeanowarini. Awami Gorixoxoyá kwíyfo dání sekaxf nurimána xfo anjnamí nání peyijfyi tñj e nání nriri eanjirini.

3 O rñihj nimeari niperi nwiápfni meámána sfá 40 nóra warfna awa “O ámi sñj rfa hweanf?” oyaiwipoyiniri ámi ámi síwá winayiri Gorixoxoyá xwioxfo mmeámf nerí umejhweanf nání uréwapiyiri nerfna awa sñi ududf mé “Ayf orfani?” niyaiwiro nwiápfimónimána enjana re enjigini.

4 Awami awi neaárfimána sekaxf re urihjigini, “Ápo ‘Niseaiapimfárfani.’ searihj rípi —Apí, ayf nioni searána soyné arf níarigfápirini. Apí sñi mseaiméopa enjana anj Jerusaremí tfo dání nwarimi mupa nero apí nání wenihj nero hweárfixini.

5 Ayf rípi nánirini. Jono wayf nseameairfna inigf tñi seameaihj aiwi sñi sfá obaxf mórpa enjana Gorixoxoyá kwíyf tñi wayf seameainfárfani.” urihjigini.

Jisaso anjnamí peyijf nánirini.

6 Awa rixa awi neánimána omí yarihj re wigfawixini, “Ámínáoxini, enjána negf wa mxf ináyf nimóniro negf neárfawéyo umejhweagfápa rína dání joxf eni axfpí mxf ináyf nimóniri Isirerene xwioxfo mmeámf nneairí neamejhwearfani?” Yarihj e wíagfa

7 o re urihjigini, “Sfá seyné yarihj níarigfápi nání parimónfáyi —Ayi ápo Gorixoxoyá xfo xegf néni tñj nimónirihj pimi dání nriri tagfyirini. Ayi nání seyné njjfa imónirfiri nimónihjagfí nání áwanj seariméini.

8 E nerí aiwi rípi nání njjfa imónirfiri nání áwanj searimfni. Kwíyf oyápi niseaimeari enj sxf seaimxána soyné nioni seaiméaná mkoyfne nimóniro áma Jerusaremí hweagfáyo áwanj urimero áma Judia piropenisfo tñi Samaria piropenisfo tñi amí amí hweagfáyo urimero áma xwfa yoparf ikwíronihjimi hweagfáyo af urimero érfixini.”

9 E nurárfimána awa sñi sñjw wnarfna o Gorixoxoyá dhj tñi nipeyiri wigf sñjw anigfe dání agwf bimí ainihjigini.

10 Nipeyiri agwf bimí ainána awa sñi anjnamí sñjw anánihjana re enjigini. Áma rapirapf apfa wenj yinigfíwau awa tñj e nrónopiri

11 re urigfísixini, “Gariri piropenisfo dhjofne, pí nání re éf nrómána anjnamí wenihj yániho? Áma o, Jisasoyf rñihj soyné tfe dání Gorixoxoyá dhj tñi anjnamí nání rixa nipeyiri af soyné sñjw wnarfna peyípa ámi axfpí wepfínfárfani.” urigfísixini.

Áma womí Judaso nání wayfá urípeagfá nánirini.

12 Awa dfwf Oripiyi rinhjipimi —Apí Jerusaremí dání anj e enjpirini. Sabarfáyo Judayf ná jfami mupa nero af Jerusaremí dání dfwf mihj apí tñj e nání ananí wafápirini. Apimi pñi nwiárfimi nuro

13 rixa Jerusaremí nrémoro anj pákfkf seáyi emí mtrinhjwami —Iwá awa sá wearigfíwárfini. Iwami nání waiwíyo nipeyiro páwigfawixini. Awa wigf yof rowarini. Pitaó tñi Jono tñi Jemiso tñi Adíruo tñi Piripo tñi Tomaso tñi Batoromuo tñi Matiyuo tñi Arípíasomí xewaxo Jemiso tñi Saimoní Sereto tñi Jemisomí xewaxo Judaso tñi awarini.

14 Áma awa dhj ná bhni tfgfáwa nimóniro áma wí ámi tñyf eni apxf wíwa tñi Jisasomí xñái Mariaí tñi Jisasomí xexrfmeáowa tñi eni awa tñi nawini awi neányiro anihj minf Gorixoxomí xwíyfa ririmf wiyarfna

15 sfá wiyi áamá awí eánfáyf nfní áamá 120 enjáná Pitao áwínímí éf nírómáná re uríñínigíní,

16 “Gf níríxímeáyíné, enjáná míf ináyf Depito kwíyf Goríxoyápímí dání Judaso nání — O áamá ‘Jisasomí fáf oxíraneyí.’ yaiwífáyo o tñf e nání nípemeámí uporíní. O nání nírírí Bíkfwíyo eanfípi surfímá imónípxáf mimóníñagí nání amípi Judaso enípi ayínání xíxeni imóníñíní.

17 O none tñf nimerane yanfáwá nání urípeañf enagí nání o ení nearípeañfí woríní.
18 (O sípi wíkaríñfípímí dání nígwf meañfí tñf xwáf bí bíf nemáná e dání ná neánífná xegf agwíyo áwínímí narfínírí agwf amípi nípíní míxeánowíñínigíní.

19 Jerusaremí ñweagfáyf nfní o e iníf nání arfá nñwiro nání wígf pñé tñf xwáf apí yoí Akerídamayí —Yoí míf ayí áamá niperí ragf xwáfáyo puñf náníríní. Yoí e wírígfáríní.)

20 “Xwíyfá rípi Bíkfwí Samíyí ríníñfyo nírínírí eáníñagí nání Judaso xfo enípi enífríní, ‘Aní oya yíwí imóníwínígní. Áamá wí e mñweapa éfíxíní.’ Xwíyfá apí surfímá imónípxáf mimóníñagí nání amípi Judaso enípi xíxeni imóníñíní. Xwíyfá ámí bí rípi Bíkfwí axíyo ení nírínírí eáníní, ‘O e nimónírí éwínígnírí rípeañfí áamá wo xe nimónírí éwínígní.’ eáníñagí nání

21-22 noneyá wo anípa imóníñáná ‘Ayí ananíríní.’ rípxáf meníní. Ayínání áamá none Jisaso tñf emearfná íníná nawíní wagwáyf wo none tñf nawíní Jisaso wíápfínímeañfí nání áwaní uranfáwá nání aga orípeaneyí. Áamá iwamó Jono wayf nñeameaia wage dání Jisaso xegf xanoyá dñf tñf anínamí nání peyíñe nání o tñf emeagwáyf wo nání raríñíní.” Pitao e uríagí

23 ayí áamá waú nání —Wfo Josepí Basabasoyí ríníñoríní. Oya yoí ámí bí Jasítasoríní. Wfo Mataiasoríní. Awaú nání re rínígfawíxíní, “Áamá rowaú ananí womí Judaso nání wayfá rípeapaxowauríní.” níríníro

24 Goríxomí yaríñf nñwiro re urígfawíxíní, “Ámínáoxíní, joxí áamá nfní wígf xwíoxíyo sípi tñf naní tñf nání imóníñfípi nñífoxt enagí nání áamá awaú gfmíní go joxí simóníagí rípeáo síwá neaí.

25 Jisaso awa wáf nurímeífríxínírí nearípeáagí aí Judaso xfo ‘Aníñf apí oimónímíní.’ mñwimóní pñf nñwíarírí xegf ‘Oumíní.’ wimónaríñfmíní ríxa úf enagí nání joxí o nání wayfá oimónírí síñf rípeáo síwá neaí.” Yaríñf e nñwimáná

26 Judayí wígf yarígfápa neróná “Rowaú gfmíní go xíxeni ayo imónífeníñoi?” nñyáwiro sárúníñf nero Mataiasomí wáf wurimeiarigfá wé wúkaú síkwí wo awa tñf axípi imóníní nání síñomí kumíxarígfawíxíní.

2

Kwíyfí Goríxomí dñf wíkwíroarígfáyo wímeañfí náníríní.

1 Sfá Pedikosíyí rarígfáyí —Sfá ayí Judayí aíwá omíñf síñfyo dání mífáf Goríxomí yayf wíaríro nání nñmeáa nñbíro peaxí tarígfáyíríní. Sfá ayí imóníñáná áamá Jisasomí dñf wíkwíroarígfáyí aní wíwá axíwámí awí eáníñáná re enígníní.

2 Anínamí dání ríwípi xwéníñf íwí nñra weapíyfí aní ayí ñweagíwámí níwámíní árfó ináríníñíní.

3 Árfó ináríníñáná síñwí wínfáyf wínígfawíxíní. Rfá ápiáwíníñf imóníñf bí aípfínaníwí néra nurí womíní womíní nñweaxa úagí xíxe síñwí ainenígfawíxíní.

4 Síñwí e ainenarfná re enígníní. Ayo nñyoní Goríxo kwíyf xfoyápi ayá wí síxí umímonígníní. Síxí umímonáná kwíyfípi wímíxífpí tñf xíxeni nero pñé xegf wí wíníyf mírípxáf imónígfáyí aí ananí rípxáf nímóníro nñra ugíawíxíní.

5 Judayí wí —Ayí aní xwáf rírí nírímíní amí gímí ikwíróñíñfyo xírígfáyíríní. Goríxomí píraníñf oxídaneyíníro aníñf míf yarígfáyíríní. Ayí nñbmímáná Jerusaremí urfínígfíná ríwípi xwéníñf íwí nñra weapíñfí ináríní.

6 Íwí nñra weapáná áamá xwé ayá wí epíroyf nero Jisasomí xídarígfáyí wígf aga pñé xíxegíní tñf nñra waríñagfá arfá nñwiro nání ududí nero

7 ayá nñwamóníro dñf síñf nñweáníro re rínígfawíxíní, “Áamá aga pñé xíxegíní tñf rarígfá rowa nowaní Garírí píropenísíyo dání meníraní?

8 Nowaní e dánjowa enagí aíwí aríge nero negí aga pñé oníná dání arfá nñwia uñwá xíxegíní tñf neararfná arfá nñwia waríñwíní?

9 Nene wiene Patíayí ríníñwaéne wiene Mídiayí ríníñwaéne wiene Iramíyí ríníñwaéne wiene Mesopotemía dánjene wiene Judía dánjene wiene Kapadosa dánjene wiene Podasí dánjene wiene Esía dánjene

10 wiene Pírígía dánjene wiene Pabíría dánjene wiene Isípí dánjene wiene Sairíní tñfmíní Ríbia píropenísíyo dánjene wiene Romí dánjene nene nñbírane re urfíníñwaéne

—Wiene aga nepa Judayerini. Wiene Judayf yarigfápi nixdírane nani nawini imónijwaénerini.

11 Ámi wiene Kiriti dájene wiene Arebia dájenerini. E e dájene aiwi nineneni wine wine awa amipi Gorixo eniná enj neániri yagfyf nani ninearirfina negf aga píné xixeginiyo dani rarijagfa arfa wiarinjwin.” E nriaga nuróna

12 Ududf nera nuro ududf nikariniro nani wi re nriaga ugáfawixini, “Pí neaimeani nani rfa yarijoi?” nriaga warijagfa aiwi

13 Wí riperirf niwiro re nra ugáfawixini, “Awa wainf sijnipi xwé ninimáná papikf nero nani rarijoi.” nra ugáfawixini.

Pitao Jisaso nani xwiyfá urinjf nánirini.

14 E nra warfna Pitao Jisaso yá wiepisagf wé wúkau sikwf wo imónigfá wfa tñi éf nrómáná enj tñi repiyf neri re urinjnigini, “Gf Judia pñopenisfyo dájnyfne tñi amá amí amí dani nñbro Jerusaremí urfngfáyné tñi nioni repiyf seaiarfna piráninj arfa ókiarf nímóniro none neaimeáfp nani njfá imónfpoyi.

15 Ayf rípi nani seararinjini. Agwi siní 9:00 a.m. amá wainf xwapf mñipa yarigfina imónijagf nani sofyne amá nioni tñi re rogfa rowa nani yaiwiarigfápi nepa papikf nero mñrarinjoi.

16 Awa yarigfápi, ayf eniná wfa rókiamoagf Joeroyf rñnjho nriri eaagf rípi, ayf apirini,

17 ‘Gorixo re rarini, “Sfá yoparfyf tñjina kwiyf nioniyápi tñi amá nñni wiyf wiyoni ayá wí sixf umímóána segf niaiwf oxí tñni apixf tñni xwiyfá nioniyápi wfa urókiamoaro segf íwf síkijyf íkwíkwf yáiro segf xweyanjyf orinjá wñiro eprfárfini.

18 Íná amá wiyá xñáiwaninjf nímóniro ominjf wiiarfíga oxowami tñni apixiwami tñni ayo ai gf kwiyfpi tñni sixf umímóána xwiyfá nioni nani wfa rókiamopfárfini.

19 Nioniyá dñj tñni anj pñryfo dani ayá rñwamónipaxf imóninjyf iniri xwíá rñrimí dani ekijnyyf iniri nerfna re enfárfini. Xwíárfimi ragf puri rfa weri sñjwírfá awimñnjnjf imóninj tñi yarfna

20 anj pñryfo sogwf sfá yiniri emá ragf rñj imóniri enfárfini. E nemáná enána sfá Ámínáoní amá niyoni mí ómómiximf wimfa nani seáyi e imóninjyf parimónfárfini.

21 Ayi siní mñparimopa enána amá dñj nñnikwíróro ‘Ámínáoxini, yeáyf neayimíxemeaí.’ nriáf niyoni yeáyf uyimíxemeárfini.” Gorixo e rarini.’ wfa rókiamoagf Joero e nriri eaagfpi amá rowa yarfna seýfne axfpi xixeni wñarinjoi.

22 “Gf Isireriyfne, xwiyfá nioni searimf rípi ení arfa nípoyi. Nasareti dñj Jisaso nani rarinjini. O Gorixoyá dñj tñni emimf tñni ayá rñwamónipaxf imóninjpi tñni amipi bí amá mepaxf imóninjpi tñni nera unjpmi dani Gorixo síwá réninj neainjrfini, ‘O nioni nrípeari urowárñnjáorini.’ síwá éñinj neainjrfini. O seýfne tñni njjwearfna nera unj api nñpini nani seýfne njfá imóninjoi.

23 Enjá Gorixo xewanjho ‘Api nerinjpmi dani amáyo yeáyf uyimíxemeáimigini.’ niyaiwíriri ipímóarfñjpi tñni xixeni segf manjfo dani omí amá Gorixo nani dñj wí mímóarfgyf yoxáfpami enj noro niyekwíróro pñkigfawixini.

24 Omí pñkigfá aiwi pñjpi omí aninj gwñnjf yinipaxf menjagf nani Gorixo níkwearñjpmi dani sñj wimíxána amí wiáfpñmñnjnjf.

25 Míxf ináyf Depito o nani nriri rñwamñj re eaagfpi nioni seararinjapi tñni xixenirini, ‘Ámínáo nioni nñwanjáé inína nñwanjagf wñarñjanigini. O nioni tñnj e anjwí e njjwanjagf nani óf bí emfámani.

26 Ayináni gf xwioxfyo dani dñj nífá nñniriri yayf xwiyfáni rarinjini. Apini marfát, gf wará urf epaxf rñri “Nirini niyimñj imónimfá nani nímíxírfani? Oyi, e nímíxírfani.” niyaiwirí dñj nisikwímorí nñwanjini.

27 Ayf rípi nánirini. Joxí dñj nioniyá pñnjf síwí tfámni, Xedisyf rñnjf tfámni nñnwarimí onuniri mñni eri amá joxí aninj miní rñxdarñjagóní xwárfpáyo dani pñj oeniri sñjwí mñnaní erí erfá nani dñj nisikwímorí nñwanjini.

28 Óf dñj niyimñj imóninjpi inína nñwanfá naniyi joxí rixá síwá njjrfini. Joxí dñj nñnikayorfna nioni tñni njjwearñjoxinj imónijagf nani dñj nífá bí onimíápi mñnínf aga xwé nñninjoi.’ Depito e ragfñini.

29 Gf amáfyne ‘Negf arfo Depito nani xwiyfá bí osearenjwípémni.’ nímónarini. O nñpéagf xwíá weyárfgo xwárfpá siní jfe rñpini.

30 Ayináni enína o wfa rókiamoarñj wo imónijagf nani re niyaiwirí ‘Gorixo sñjfo dani “Díxf rárfawéf wo míxf ináyf nímóniri joxí menjwearñjpa axfpi menjwearfárfini.” nrñnjonirfani?’ niyaiwirí nani

31 ná rñwíyo imóniníápi nani njfá nímóniri Kiraiso, arfowayá xwíá piáxfyo dani iwaronfoyf rarñjwáo xwárfpáyo dani wiáfpñmñnjf nani rñjrfini. Xwiyfá o rñj rípi

'Joxi gí dñjí pñyñjí siwí t́ámíni nñiwárimí onuniri mñiní erí xwáripáyo dání pñyí oeniri sñjwí mñaní erí erfáriní.' rñjípí, ayí xfo nání mñrí Kiraiso nání rñjírini.

³² Ámá Jisasoyí riniño Gorixoyá dñjí t́ni xwáripáyo dání wiápñimeañjipi neneni neaímeañjí ḿkonerini.

³³ Ayináni o Gorixoyá dñjí t́ni xfo t́ámíni nñeyiri seáyi e o imónñjipi t́ni xixeni nimónri wé náúmíni nñjweámáná xano xfoya kwíyí 'Nioní ámayo wimfáriní.' rárñjipi wíagí o ení nene kwíyípi sñxí neaímogí nání seyiné ududí seainarñjí rípi arfá neairo sñjwí neanro yarñjoí.

³⁴ Ayí rípi nání seararñjini. Ámá anñnamí nání peyiño, ayí Depitomaní. Xewanñjo re rñjírini, 'Áminá Gorixó gí Ámináomí re urñjñigini, "Joxi gí wé náúmíni ñjweaí.

³⁵ Joxi mñxí sianro b́fáyo xopirárí ríwiimfáé nání sñjwí naniri ñjweárixini." omí Gorixó e urñjírini.' Depito xewanñjo e rñjí enagí nání 'Anñnamí nání peyiño, ayí omaní.' yaiwipaxfáriní.

³⁶ Ayináni gí Isireriyí nñni aga nñj́a rípi xixeni oimónfopyí. Jisaso, seyiné ikfáyo yekwíroarigfó, o ayí anñnamí nání peyiñorini. Gorixó o ámináo oimónri wimixiri ámá yeáyí xeméanfá nání arfowayá xwfá piaxfó dání iwiaronfóyí rarñjwáo oimónri wimixiri enjírini." Pitao e urñjñigini.

³⁷ Pitao e urarfná ayí arfá nñwiro ikññjí sñpí nñwiri nání Pitaomí t́ni wáf wurimeiarigfá wfami t́ni re urigfawixini, "Nrixímeáoyiné, nene arí yanfwni?" urfagfá

³⁸ Pitao re urñjñigini, "Segí f́wí yarigfáyí rfwímíni nñmamoro ámá nñni 'Jisasi Kiraisomí dñjí rfa wkwíroarñjoí?' seaiwipírí nání wayí meápyí. E éaná Gorixó segí f́wí yarigfáyí yokwarimí nñseaiiri xfoya kwíyípi nñseaiarñjñjoí.

³⁹ Ayí rípi nánirini. Kwíyí enj́ná dání Gorixó 'Ámayo wainini nání urowárenapimfáriní.' rárñjipi, ayí re ronwáoneni nání rñjímanti. Seyiné t́ni segí niaíwí t́ni ámá ná jfami anj gímí ñjweagfáyo —Ámá Gorixó xfoya oimónfopyiniri wéyo fá umírní gíyí gíyo —Ayo nñyoní nání Gorixó e rñjí enagí nání rarñjini." urñjñigini.

⁴⁰ O xwíyfá ámí ayá wí t́ni woákfí nñwiri enj ríremíxí nñwia nuri re urayñjñigini, "Xeandñjí ámá uyññí yarigfá t́yo wimeanfápi nene ení neaímeañjínri wáyí nñseainri Gorixó yeáyí oneayimíxemeañri kñimónfrixini." urayñjñigini.

⁴¹ Ayináni ámá Pitao rarñjipi nání dñjí nñkwíro "Ayí nepaxini." wiaiwífáyí wayí nñmearo nání sfá ayimí Jisasomí xfdarigfáyí t́ni ámá sñjí ámí 3,000 kumixínarigfawixini.

⁴² Sñjí kumixínarfáyí anñj mñf rípi néra ugfawixini. Wáf wurimeiarigfáwa uréwapíyarfná arfá wiayiro xixe aríra inayiro Jisaso penjipi nání dñjí wimóní nání aiwá nawini nayiro Gorixomí xwíyfá rírimí wiayiro néra wagfáriní.

Jisasomí uxfdarigfáyí egfápi nánirini.

⁴³ Wáf wurimeiarigfáwa Gorixoyá dñjí t́ni emímf ayá wí ero ayá ríwamónipaxf imónñjipi ayá wí ero yarñjagfá nání ámá nñni wáyí nero "Pí oépyiniri rfa neaíwapíyarñjoí?" nñyaiwiro e yarfná

⁴⁴ Jisasomí dñjí wkwíroarigfáyí nñni nñkumixinro nawini nemero amípi wigí imónñjipi ai t́ni ríxa nawini nñxiri

⁴⁵ wigí wo amípi b́i nání d́wíf íkeamónfagí nñwínríná wigí xwfáraní, amípiraní, nñgwí nání b́i nero d́wíf íkeamónfomí aríra nñwiro e néra wagfáriní.

⁴⁶ Sfá ayí ayo nawini nemeróná anj rídiyowá yarigfíwámí awí neánayiro wigí winíyí t́ni aiwá nñayiróná aiwá nñniri ninro wikf t́ni b́i onímiápi mñf aga yayf seáyimí dání ninro

⁴⁷ Gorixomí yayf seáyí e numero e yarfná ámá nñni yayf nñwínri "Ayí nanj inarñjoí." yaiwiagfáriní. E yarfná Áminá Gorixó sfá ayí ayo ámá xfomí dñjí wkwíroagfá nání yeáyí uyimíxemeañjñyí xámí dñjí wkwírogfá winíyí t́ni nawini kumixagfáriní.

3

Pitao síkwí ikf enj womí nanj imixñjí nánirini.

¹ Sfá wíyimi 3:00 p.m. Judayí Gorixomí xwíyfá rírimí wiarigfíná Pitao t́ni Jono t́ni e yaniri nání anj rídiyowá yarigfíwámí nání yarfná

² ámá wo —O siní xináiyá agwíyo dání síkwí ikf enjorini. Sfá ayí ayo xegf ámayí omí ikwíawfíyo nñtmáná nñmeámí nuro anj rídiyowá yarigfíwámí f́wí Awíaxo rñññyimi ñwirarayigfóriní. Ámá anj rídiyowá yarigfíwámí páwiarigfáyo nñgwí nání rixñjí ouriniri óf ayimí ñwirarayigfóriní.

³ O Pitao t́nɪ Jono t́nɪ anj́ rɪdɪyowá yarɪgɪwámɪ páwɪanɪrɪ yarɪɲagɪ nɪwɪnɪrɪ awaúmɪ nɪgwɪf nánɪ rɪxɪɲɪ urarɪná

⁴ Pitao t́nɪ Jono t́nɪ omɪ sɪɲwɪ agwɪ nɪwɪnárɪrɪ Pitao re urɪɲɪnɪgɪnɪ, “Joxɪ sɪɲwɪ yeaneɪ.” urɪagɪ

⁵ o “Nɪgwɪf bɪ niapanɪrɪ rarɪɲɪɪ.” nɪyaiwɪrɪ sɪɲwɪ wɪnénapɪagɪ aí

⁶ Pitao re urɪɲɪnɪgɪnɪ, “Nionɪ nɪgwɪf sɪrɪpáranɪ, gorɪranɪ, mayonɪ aɪwɪ nionɪ xɪrɪɲápɪnɪ bɪ osiapɪmɪnɪ. Enj́ sɪxɪ eánɪɲɪ Nasaretɪ dánɪ Jɪsastɪ Kiraisoyáyo dánɪ joxɪ ananɪ nanj́ imónɪpaxɪ enagɪ nánɪ ‘Nɪwɪáɪpɪnɪmearɪ anj́ eɪ.’ rɪrarɪɲɪnɪ.” nurɪrɪ

⁷ xegɪ wé náúmɪnɪ fá nɪxɪrɪrɪ mɛyeyoááná sɪnɪ mé re enjɪnɪgɪnɪ. Xegɪ sɪkwɪf sosɪfápiáú t́nɪ xómɪɲɪpɪáú t́nɪ rɪxa sɪwɪfá nɪyɪrɪ re enjɪnɪgɪnɪ.

⁸ Enj́ t́nɪ nɪwɪáɪpɪnɪmearɪ píránɪɲɪ éf nɪrómáná iwamɪfó anj́ nerɪ awaú t́nɪ nawɪnɪ anj́ rɪdɪyowá yarɪgɪwámɪ nɪpáwɪrɪ nɪmawɪrɪ nɪmawɪrɪ nɪxeamóá nemerɪná Gorɪxomɪ yayɪ seáyɪmɪ dánɪ nɪméra unjɪnɪgɪnɪ.

⁹ Ámá nɪnɪ o anj́ emerɪ Gorɪxomɪ yayɪ seáyɪmɪ dánɪ umerɪ yarɪɲagɪ sɪɲwɪ nɪwɪnɪro

¹⁰ omɪ rɪxa mí nɪwómɪxɪro “Ámá anj́ f́wɪ Awɪaxoɪ rɪnɪɲɪɲɪmɪ nɪɲwearɪ nɪgwɪf nánɪ rɪxɪɲɪ nɪrarɪɲo ayɪ ro orɪnɪ.” nɪyaiwɪro nánɪ “Arɪge nerɪ nanj́ rɪfa imónɪɲoɪ?” nɪyaiwɪro ududɪf bɪ onɪmɪáɪpɪ mé o imónɪfɪpɪ nánɪ dɪɲɪ nɪyága ugɪfawɪxɪnɪ.

Pitao anj́ rɪdɪyowá yarɪgɪwámɪ dánɪ urɪɲɪf nánɪrɪnɪ.

¹¹ Omɪ nanj́ wɪmɪxɪagɪfɪ nánɪ Pitaomɪ t́nɪ Jonomɪ t́nɪ nɪmakɪkɪyɪrɪ anj́ wɪámɪfó Soromonoyáɪ rɪnɪɲɪpɪmɪ roɲáná ámá nɪnɪ mɪrɪ nɪbɪmɪro ududɪf ikárɪnarɪná

¹² Pitao ámáɪf e yarɪɲagɪfa nɪwɪnɪrɪ nánɪ nɪwɪáɪpɪnɪmearɪ re urɪɲɪnɪgɪnɪ, “Gɪ Isɪrɪerɪyɪné, pí nánɪ ududɪf ayá wɪ níkarɪnɪro sɪɲwɪ agwɪ yeaneanjɪoɪ? ‘Egɪ enj́ sɪxɪ eánɪɲɪyoyó dánɪranɪ, sɪwɪ wé rónɪɲɪf yarɪgɪfɪpɪmɪ dánɪranɪ, omɪ nanj́ wɪmɪxɪagɪfɪ anj́ yarɪnɪ.’ rɪyeyaiwɪarɪɲoɪ? Oweoɪ!

¹³ Nwɪfá negɪ arɪfowa Ebrɪfamo t́nɪ Aisako t́nɪ Jekopo t́nɪ awayáomɪ xewaxo Jɪsaso ámɪ seáyɪ e oimónɪrɪ wɪmɪxarɪnɪ. O seyɪné émayɪf opɪkɪpoyɪnɪrɪ wɪowáráná Pairato ‘Jɪsaso f́wɪ bɪ méf enagɪ nánɪ gwɪf nɪwɪkwɪarɪ owárɪmɪnɪ.’ wɪmónɪfagɪ aí seyɪné Pairatoyá sɪɲwɪyoyó dánɪ rɪwɪf umogɪforɪnɪ.

¹⁴ Ámá aga wé rónɪɲorɪnɪ. Sɪyɪkwɪf bɪ mɪnɪɲorɪnɪ. Omɪ seyɪné rɪwɪf numoro ámá píkwɪxwɪrɪfó yarɪɲɪf wo nánɪ ‘Neawáriɪ.’ urɪgɪfawɪxɪnɪ.

¹⁵ Seyɪné dɪɲɪf nɪyɪmɪɲɪf mɪkɪf ikɪɲɪpɪ xɪáwomɪ nɪpɪkɪro tɪagɪfa aɪwɪ Gorɪxoyá dɪɲɪyoyó dánɪ xwárɪpáyo dánɪ nɪwɪáɪpɪnɪmearɪ neaɪmearɪf mɪkɪkone wawɪrɪnɪ.

¹⁶ Jɪsasomɪ yawawɪ dɪɲɪf wɪkwɪroarɪgwɪpɪmɪ dánɪ ámá sɪkwɪf ikɪf enj́ ro —O seyɪné sɪɲwɪf wɪnɪro nɪjɪfá imónɪro egɪforɪnɪ. O apɪmɪ dánɪ rɪxa sɪkwɪf sɪwɪfá yɪɲoɪ. Oyɪ, yawawɪ Jɪsasomɪ dɪɲɪf nɪwɪkwɪrorarɪ éwɪ enagɪf nánɪ ámá ro segɪf sɪɲwɪyoyó dánɪ rɪxa nanj́ nɪmónɪrɪ sɪxɪf kwɪyɪnɪɲɪf onjɪoɪ.

¹⁷ Ai nɪrɪxɪfmeáyɪné, nionɪ nɪjɪfárɪnɪ. ‘Seyɪné Jɪsasomɪ rɪwɪf numoroná majɪfá nero “Gorɪxo urowárénapɪɲorɪfánɪ?” nɪyaiwɪf wɪarɪná segɪf ámɪná seamerɪweagɪfáyɪf enɪ axɪpɪf wɪgɪfárɪnɪ.’ nɪmónarɪnɪ.

¹⁸ E nerɪ aɪwɪf xwɪyɪfá enjɪná Gorɪxo xegɪf wɪfá rókɪamoagɪfáwayá manjɪyoyó dánɪ ámá nene yeáyɪf neayɪmɪxemeánɪf nánɪ xwɪfá piaxɪyoyó dánɪ iwɪaronɪfoyɪf rarɪɲwáwó nánɪ re ragɪfɪ, ‘O rɪnɪɲɪɲɪf nɪmearɪ penfárɪnɪ.’ ragɪfɪ, apɪ seyɪné wɪkárɪgɪfáɪpɪmɪ dánɪ xɪxenɪ imónɪɲɪrɪnɪ.

¹⁹⁻²⁰ Ayɪnánɪ Gorɪxo seyɪnéf segɪf f́wɪf egɪfáɪpɪ yokwarɪmɪf oneaiɪnɪrɪ nánɪ dɪɲɪf sɪpɪf nɪseairɪf rɪwɪmɪnɪ nɪmamoro xɪfó t́fámɪnɪf kɪnɪmónɪfɪpoyɪf. Gorɪxo ámɪ Jɪsasomɪ —O arɪfowayá xwɪfá piaxɪyoyó dánɪ iwɪaronɪfoyɪf rarɪɲwáwó, nene yeáyɪf neayɪmɪxemeánɪf nánɪ urɪpeanɪɲorɪnɪ. Omɪ nene nánɪ ámɪ neawárɪénapɪyɪrɪf dɪɲɪf sɪxɪf neamɪomɪf éfáyɪf parɪmówɪnɪgɪnɪrɪ nánɪ segɪf f́wɪf egɪfáɪpɪf rɪwɪmɪnɪf nɪmamoro xɪfó t́fámɪnɪf kɪnɪmónɪfɪpoyɪf.

²¹ O xegɪf dɪɲɪf t́nɪf ámɪf wáɪnɪf wáɪná weapɪpaxɪf menɪnɪ. Gorɪxo amɪpɪf sɪɲɪf bɪf imɪxɪnɪfáyɪf nánɪ —Ayɪf enjɪnáf dánɪf xegɪf wɪfáf rókɪamoagɪfáwayáf manjɪyoyóf dánɪf ragɪfɪyɪrɪnɪ. Ayɪf nánɪf sɪnɪf anjɪnamɪf wenɪɲɪf nerɪf ɲweanɪf.

²² Moseso o nánɪf nɪrɪrɪnáf re ragɪf enagɪf nánɪf rarɪɲɪnɪf, ‘Arɪrɪf seainɪfáf nánɪf Ámɪnáf Gorɪxoyáf dɪɲɪf t́nɪf segɪf imónɪɲɪyɪf wo wáfáf rókɪamoarɪɲɪf nionɪfɪnɪɲɪf nɪmónɪrɪf iwɪaronɪfárɪnɪ. Amɪpɪf o searɪfɪf nɪnɪf seyɪnéf arɪfáf nɪwɪro xɪxenɪf éfɪrɪxɪnɪf.

²³ Ámáf wáfáf rókɪamoarɪɲɪf imónɪfomɪf arɪfáf mɪwɪfáyɪf sɪnɪf wɪgɪf Isɪrɪerɪf wɪnɪyɪf t́nɪf nawɪnɪf níkwumɪxɪnɪro ɲweapɪrɪxɪnɪrɪf Gorɪxo ámáf ayɪf ayo ɲɪyonɪf emɪf pípɪkɪmɪf énfárɪnɪ.’ Moseso e ragɪf enagɪf nánɪf rarɪɲɪnɪf.

²⁴ Gorɪxoyáf wáfáf rókɪamoagɪfáf nowanɪf, Samueroyɪf rɪnɪɲo wurɪyɪɲe dánɪf oyáf rɪwɪyoyóf dánɪf nɪwurɪyáf bɪgɪfáwáf enɪf amɪpɪf Jɪsaso sɪfáf nene ɲweanɪwáf rɪnáf enjɪpɪf nánɪf ragɪfáf enagɪf nánɪf segɪf f́wɪf yarɪgɪfáɪpɪf rɪwɪmɪnɪf mamópoyɪf.

²⁵ Xwiyfá Gorixoyá wá rókiamaogfáwa n#wuriya bagfápi tñi xwiyfá Gorixo xewaniño negf arfowami nurirfna Arfo Ebrifamomi sm-manfyo dani 'Dixf yf axfpami dani ama gwf wirf wiri nñi xwfa tfo nweagfayo piraninj wimiximfarini.' rooraagfpi tñi apiaú, ayf seyfné nani rininjagf nani rarinjini.

²⁶ Gorixo xegf xewaxomi nurfpearf nurowarenapirfna niyfneni piraninj seaimxinfpimi dani segf yufni yarigfapi pñi nwiarimi kikiá érifxintri nurfpearf xami seyfné tñj e nani urowarenapinj enjagf nani rarinjini." urinjiginini.

4

Pitao mi tñi Jonomi tñi gwf yigfa nanirini.

¹⁻² Awaú ama ayo sint urarfná apaxfpáninj imónigfa wa tñi anj ridiyowá yarigfiwami awi mearoarigfayo seayi e imóniño tñi Sajusiowa tñi awa nibiro awaú nuréwapiyiri "Jisaso wiápnimeanf nani ama nñi eni wiápnimeaprfarini." uranjagfi arfa wífa enjagf nani wigf xwioxfyo dani dnj rfa ápiáwfninj n#wóroa nuro

³ fa nixiriro rixa sfá enjagf nani wfarina xwirixf uméwanigintri gwf anfyo njwirarigfawixini.

⁴ E éagfa aiwi Pitao urarfná arfa wífaý obaxf wí Jisasomf dnj wíkwfrogfawixini. Sfá ayi dnj wíkwfrofáýf ama xami dnj wíkwfrogfáýf tñi nkumixinimána oxf nñi 5,000 imóninjiginini.

Pitao mi tñi Jonomi tñi xwirixf umegfa nanirini.

⁵ Sá wegfáwa wá tñi Judayf wigf umeñweagfáwa tñi amináowa tñi njw ikaxf eáninjpi mewegfáwa tñi Jerusaremfo awi neaniróna

⁶ apaxfpáninj imónigfayo seayi e wimóniño —O Anasoyf rininjorini. O tñi oya ama axfgwiowa Kaiapaso tñi Jono tñi Arekisadao tñi agwiowa eni awi eánfáwa tñi awi neaniro nweanána

⁷ Pitao mi tñi Jonomi tñi gwf anfyo dani nimeami nibiro awi eánigfayo áwini e éf uraráná yarinj re wigfawixini, "Sikwf ikf enomi piraninj n#wimixirfna arige wífirini? Pi enj eáninjipimi danirani, yof goyápmi danirani, nerina awagwi éfipf éfirini?" uragfa

⁸ Pitao kwíyf Gorixoyápi ayá wí sxf wininjagf nani n#wiápnimearfi re urinjiginini, "Isirerene neameñweagfoyné tñi negf amináoyfné tñi

⁹ yawawi sikwf ikf enj romf imixfwífpf arige neri nanj imixfirfantri agwi nijfa imónaniro nani yarinj yeaiarinjagfa nani

¹⁰ apf nani soyné nijfa xixeni imónipfiri nani áwanf bi osearimini. Ama nanj imónfi re éf roñf ro yawawi Nasareti dnj Jisasi Kiraisomf dani —Om Isirerene rfwf umóna ikfayo yekwiroárfagfa aiwi Gorixo amf sñj wimixfagf nani wiápnimeanjintri. Omf dani ama ro nanj imónfirini.

¹¹ 'O gorfani?' mñyaiwipa époyi. Bkwfyo ntrintri eáninjpi tñi xixeni sñj anj mtrarinjfoyné 'Sipiorini.' ntrintri emf mogfo Gorixo nmearfi anj xfo mtrarinjiwami iwamfo ntiwayirorfi enj, ayf ná woni ontrintri.

¹² Ama nene yeáf neayimixemeapaxf imóninj amf wo menini. Gorixo ama nene yeáf neayimixemeapaxf imóniño nani nnearirfna ama nñi xwfa rri nrimini nweagfayo aiwi yof amf wo nani ntrintri nearinjmani. Ayf ná woni ontrintri." urinjiginini.

¹³ Xwirixf umearigfáwa Pitao tñi Jono tñi masifá bi mwi rarinjagfi n#winiróna awaú sikurfá megfiwaú aga knixowau enjagf nani nijfa nimóniro nani ududf nero "Awaú arige neri nijfa awaú rarinjagf imónigfirfani?" niyaiwiróna rixa sñjw mí n#wómixiro re yaiwigfawixini, "Awaú Jisaso tñi emegfiwaúr'fani?" niyaiwiro

¹⁴ ama sikwf ikf enj nanj imónfo awaú tñi nawini roñagf nani amf xwiyfá bi muripaxf imónigfawixini.

¹⁵ E neri aiwi awaumi sekaxf "Awagwi xwirixf eamearinjwa re pñi nwiarimi bfariwamini bi nweapiyi." nurimána wigfpi xwiyfá nimixiro

¹⁶ re rinigfawixini, "None awaumi pi wianfwini? Ama ox f apixf nñi Jerusaremfi re nweagfáýf emimf seayi e imóninj éfipf nani rixa nijfa imóniño. Ayinani none wí 'Awaú méfirini.' uripaxf mimóninjagf aiwi

¹⁷ xwiyfá awaú rarinjagf amf sint bi tñi nriaga nuro ama nñi rinimepfixintri awaumi ikwairif n#wirane 'Awagwi amf arfki bi tñi ama Jisaso riniño nani muréwapiyipa eri xwiyfa muripa eri épiyi.' ouraneyi." ntrintri

¹⁸ "Awaú amf obapiyi." nrimána njw ikaxf re urigfawixini, "Awagwi amf arfki bi tñi Jisaso nani muréwapiyipa eri xwiyfa muripa eri épiyi." uragfa aiwi

¹⁹ Pitao tñi Jono tñi re urigfisixini, "Gfmini gfpf Gorixoyá sñjwfyo dani xixeni rfa imónini? Yawawi Gorixo yearinjpi nixidrai nerfna 'Awaú Gorixoyá sñjwfyo dani nanj

yarinjii.’ riseaimónariní? O yearinjípi mé soyfne yeararigfápi nixfdírai nerfna ‘Awaú Gorixoyá sñwfyó dání nanj yarinjii.’ riseaimónariní? Sewaninjoyfne dñj nímoro rfpoyí.

²⁰ Ayí rípi nání rarinjwií. Yawawi winigwápi tñi arfá wigwápi tñi wí pñi nwiárrí mñipaxf menjagí nání rarinjwií.” urfagí

²¹ awa iwajf mépepaxf imóninjípi nání pfa nímeginiro nání ámi ikwairírf bñ tñi nñwia nufasána ámá nñni awaú éfípi nání Gorixomí yayf seáyimi umearinjagfa nání awaumi sa wárigfawixini.

²² Ámá emimf neri nanj imixfífo, o xegf xwiogwá ríxa 40 nímúrori ámináo enjagí nání ámá nñni Gorixomí yayf seáyimi numéra ugáfawixini.

Gorixomí xwiyfá ririmf wigfá nánirini.

²³ Xwirixf umearigfáwa awaumi wáraná awaú egf nkumixinro yarigfáyf tñj e nání nuri apaxfpáninjf imónigfá xwéowa tñi wigf Judayf ámináowa tñi urfá nípini nání repiyf nñwia úagí

²⁴ ayf arfá e nñwimána dñj ná biní tfgfáyf nimóniro Gorixomí xwiyfá ririmf nñwiro re urigfawixini, “Ámináoixini, joxi anfna tñi xwfári tñi rawírawá tñi imixirí amípi nñni ayó nñyoní yarinjípi imixirí enjoxirini.

²⁵ Xwiyfá joxiyá rípi díx kwíypimi dání negf arfo Depito —O díx rínáinjf nimóniri ominjf siagorini. O nñriri Bíkwyó rfwamíj re eanjirini, ‘Émáyf pí nání mñxf rfá ápiáw nñwerfniñf imónigfawixini? Pí nání wigf surfma imónináfpi nání ipimoárigfawixini?

²⁶ Áminá Gorixomí tñi ámá xfoyá dñj tñi xiáwowayá xwfá piaxíyo dání niwiarorí yeáyf uyimixemeáwíniginírfi urfpeanjomí tñi awaumi mñxf ináyf xwfá tñyo dánj tñi ámáyo umenweagfáwa tñi mñxf wianiro nání mñxf épfmíxamoro xopírarf wianiro nání awí neániro egfawixini.’ Depito díx kwíypí tñi e nñriri eanjirini.

²⁷ Apí tñi xixení anj rípmi dání mñxf ináyf Xeroto tñi gapímanf Podiasí Pairato tñi émáyf ámi wa tñi negf Isireriyf tñi díxf riwaxo Jisasomí —O díx rínáinjf nimóniri siarinjorini. Siyikwf bñ mininjorini. Omí xopírarf wianiro nání awí eánigfawixini.

²⁸ E neri aiwi joxi majfá imóninjípi yaníro nání awí reánigfawixini? Oweoi, sa Gorixoxi enjiná enj neánirfna pí pí e érfixinírfi ipimoáragfipini yaníro nání awí eánigfawixini.

²⁹⁻³⁰ Ámináoixini, agwi joxi awa ikwairírf nñneairo nearfápmi dñj kikayoi. Nene díx rínáwanéninjf nimónirane siarinjwaéne díx enj eaninjyo dání smñxf tfgfáyo piráninjf wimixirane díxf riwaxo Jisaso, siyikwf mininjomí dání emimf bñ tñi ayá rfwamónipaxf bñ tñi wíwapíyirane nerfna ayá igigf mé xwiyfá joxiyápi xixení uranfwa nání enj sixf bñ neaeámixei.”

³¹ Gorixomí xwiyfá e nurimána enjáná re enjningini. Anj ayf awí neániro ñweagfíwá sirf nuga unjningini. Sirf nuga warfna kwíyf Gorixoyápi ayá wí sixf wíninginjini. Ayá wí sixf wíningáná xwiyfá Gorixoyápi ayá bñ mé xixení nuréwapíya ugáfawixini.

Jisasoyá siyikf imónigfáyf xixe nñnowiyaf inigfá nánirini.

³² Ámá Jisasomí dñj nñwíkwíroro axípi imónigfáyf dñj xixegini bñ bñ mímó axípi nñmóa nuróná re yayagfáriní. Wigfíyí wo xegf amípi bñ enjáná “Ayf aga niginirini. Negf imóninjíyf womí arírf nñwirfna apí wipaxf menini.” yaiwiagfámani. “Wone wone negf amípi, ayf nñneneniyáninjf imónini.” yaiwiagfáriní.

³³ E nero wáf wurimeiarigfáwa enj sixf eáninjf Gorixó imóninjípi ámáyo síwá nñwirfna Jisaso xwáripáyo dání nñwiápinimeámí emearinjagí sñjwf wínarogfápi nání repiyf wiayarfna Gorixó nanj ayá wí nñwikára unjningini.

³⁴ Ayf rípi nánirini. Wigfíyí wí amípi bñ nání aninjf dñwf nkeamóga warinjagfa sñjwf mñwínípa yagfáriní. Xwfá tñi anj tñi surfma enjpi tfgfáyf ñigwá nání bñ nero ñigwá xéfápi nñmeámí nñbñro

³⁵ wáf wurimeiarigfáwami mñni wíáná awa wigf wí dñwf ikeamónarigfáyo wipaxfpi tñi xixení yanj nñwia wagfáriní.

³⁶ E néra nuróná wigf wo Josepoyí ríninjó —O Judayf aiwi xiáweyf Ripaiyf enjagí nání siyikf Ripaiyf worini. Pñrñjwf Saipírasí dání xirinjorini. Wáf wurimeiarigfáwa yof sñj bñ Banabaso —Yof mñkf ayf enj ríremíxf yarinjó enjagí nánirini. Yof e wñrigfóriní.

³⁷ O ení xwfá surfma bñ tñjorini. Apí bñ nemána ñigwá xéfpi nñmeámí nñbñri wáf wurimeiarigfáwa negf uyípeayíyo yanj owípoyinírfi mñni winjningini.

5

Ananiaso tñi Sapairá tñi xiapfxiagwá ayaú nánirini.

¹ Ámá wo xegf yof Ananiasoyí ríninjó tñi xiepí xegf yof Sapairáyi ríninjí tñi egf xwfá surfma bñ ámáyo ñigwá nání bñ neri

² xiaowo xiepi nɔ́fá imónɔ́náná nɔ́gwí xéfi bí xegí yumfi nɔ́tɔ́mána bí wáf wurimeiarigfáwa “Nɔ́gwí xéfi nɔ́pɔ́nɔ́nɔ́ apɔ́ neaiaparɔ́nɔ́.” oyaiwɔ́poyɔ́nɔ́rɔ́ nɔ́meámɔ́ nuri mɔ́nɔ́nɔ́ wiagɔ́ aiwɔ́

³ Pitao re urɔ́nɔ́nɔ́nɔ́, “Ananiasoxɔ́nɔ́, Obo xfo wimónarɔ́nɔ́pɔ́ oenɔ́rɔ́ dɔ́nɔ́ rɔ́xɔ́xéroxɔ́nɔ́, pí nánɔ́ kwíyí Gorɔ́xoyápipɔ́ yapí wɔ́wɔ́pɔ́yimɔ́nɔ́rɔ́ xwáf bí nerfɔ́ná nɔ́gwí xéfpɔ́ bí dɔ́xɔ́ pɔ́nɔ́ nɔ́tɔ́mána bí nɔ́neaiaparɔ́nɔ́?”

⁴ Sɔ́nɔ́ bí mepa nerfɔ́ná dɔ́xɔ́ mimónɔ́nɔ́pɔ́ranɔ́? Xwáf apɔ́ bí nerfɔ́ná nɔ́gwí xéfpɔ́ dɔ́xɔ́ dɔ́nɔ́ tɔ́nɔ́ pí pí ‘Oemɔ́nɔ́.’ nɔ́simónɔ́rɔ́nɔ́ ananɔ́ mepaxɔ́pɔ́ranɔ́? E nimónɔ́rɔ́ aɔ́ joxɔ́ pí nánɔ́ dɔ́nɔ́ ínɔ́mɔ́ nɔ́kwɔ́rónɔ́mána ‘Wáf wurimeiarigfáwamɔ́ yapí owɔ́wɔ́pɔ́yimɔ́nɔ́.’ yaiwɔ́nɔ́nɔ́? Yapí joxɔ́ neaiwɔ́pɔ́yimɔ́nɔ́rɔ́ éfpɔ́, ayí ámáone marfáá, Gorɔ́xomɔ́ wɔ́wɔ́pɔ́yimɔ́nɔ́rɔ́ éɔ́nɔ́nɔ́nɔ́.” urfagɔ́

⁵ Ananiaso xwɔ́yáf apɔ́ arfá nɔ́wimána re enɔ́nɔ́nɔ́nɔ́. Xwáfayo nɔ́piérorɔ́ dɔ́nɔ́ nɔ́yámɔ́ga unɔ́nɔ́nɔ́nɔ́. Dɔ́nɔ́ nɔ́yámɔ́ga úaná ámá o éfpɔ́ nánɔ́ arfá wíáfáy nɔ́nɔ́ wáyí níkáriɔ́ga ugáfawixɔ́nɔ́.

⁶ O dɔ́nɔ́ nɔ́yámɔ́ga nuri pɔ́yí weɔ́agɔ́ íwí síkɔ́nɔ́wa nɔ́wiápɔ́nɔ́mearo rapɔ́rapɔ́ tɔ́nɔ́ wowí nero nɔ́meámɔ́ nuro xwáf weyárigfawixɔ́nɔ́.

⁷ Ananiasomɔ́ xiepi xegí wí e sepiá bí onɔ́miápi nɔ́nɔ́weanɔ́sáná xegí xiaowomɔ́ winfɔ́pɔ́ nánɔ́ sɔ́nɔ́ majfí nimónɔ́rɔ́nɔ́ Pitao tɔ́nɔ́ e nánɔ́ nɔ́bɔ́rɔ́ páwíáná

⁸ o re urɔ́nɔ́nɔ́nɔ́, “Nɔ́gwí xwáf bí nerfɔ́ná xéfpɔ́ nɔ́pɔ́nɔ́nɔ́, ayí rɔ́pɔ́ apɔ́ranɔ́? Jɔ́xɔ́ nɔ́rei.” urfagɔ́ “Ayí rɔ́pɔ́ apɔ́rɔ́nɔ́.” uraná

⁹ Pitao re urɔ́nɔ́nɔ́nɔ́, “Ayagwí pí nánɔ́ ‘Kwíyí Ámínáoyápi enɔ́ eánɔ́nɔ́pɔ́rɔ́fanɔ́rɔ́ yapí nɔ́wɔ́wɔ́pɔ́yirai iwamfó owɔ́wɔ́pɔ́yaiyí.’ rɔ́nɔ́sɔ́xɔ́nɔ́? Ámá dɔ́xɔ́ ragwo xwáf weyárfáwa rɔ́xa fwi e riwa rónapɔ́nɔ́. Jɔ́xɔ́ enɔ́ xwáf rɔ́weyáripɔ́rɔ́ nɔ́meámɔ́ rupfɔ́ráo.” uraná re enɔ́nɔ́nɔ́nɔ́.

¹⁰ Í enɔ́ Pitaoyá síkwí tɔ́nɔ́ e nɔ́piérorɔ́ dɔ́nɔ́ nɔ́yámɔ́ga unɔ́nɔ́nɔ́nɔ́. Dɔ́nɔ́ nɔ́yámɔ́ga úagɔ́ íwí síkɔ́nɔ́wa nɔ́wiápiro í pɔ́yí weɔ́agɔ́ nɔ́wɔ́nɔ́ro nɔ́meámɔ́ nɔ́peyero xegí oxo xwáf weyárfé midánɔ́nɔ́ e xwáf weyárigfawixɔ́nɔ́.

¹¹ E eáná Jisasoyá síyíkí imónɔ́nɔ́fáyí nɔ́nɔ́ tɔ́nɔ́ ayaúmɔ́ wímeáfpɔ́ nánɔ́ arfá wíáfá gɔ́yí gɔ́yí tɔ́nɔ́ wáyí níkáriɔ́ga wagfárinɔ́.

Wáf wurimeiarigfáwa emɔ́mɔ́ xixegfɔ́nɔ́ ayá wí egfá nánɔ́rɔ́nɔ́.

¹² Wáf wurimeiarigfáwa ámá wigí tɔ́ámɔ́nɔ́ mimónɔ́nɔ́fáyí tɔ́e nemeɔ́nɔ́ emɔ́mɔ́ tɔ́nɔ́ ayá rɔ́wamónɔ́paxɔ́ imónɔ́nɔ́ tɔ́nɔ́ néra nuro axɔ́pɔ́ nawínɔ́ nimónɔ́ro anɔ́ rɔ́dɔ́yowá yarigfáwámɔ́ inɔ́mɔ́ awí neánɔ́rɔ́nɔ́ anɔ́ wíámfó Soromonoyá rɔ́nɔ́nɔ́pimɔ́ awí neánɔ́ro yaiyága aiwɔ́

¹³ Jisasomɔ́ dɔ́nɔ́ mɔ́wɔ́kwɔ́roarɔ́nɔ́fáyí wáyí nero nánɔ́ “Awa tɔ́nɔ́ awí bí oeánaneyí.” mɔ́yaiwɔ́pa yagfárinɔ́. E nero aɔ́ awa nánɔ́ xwɔ́yáf nɔ́rɔ́nɔ́ “Ámá nanɔ́warɔ́nɔ́.” ragfárinɔ́.

¹⁴ Ámá ámɔ́ ayá wí ayá wí Ámínáomɔ́ dɔ́nɔ́ wɔ́kwɔ́rófáyí oxí tɔ́nɔ́ apɔ́xɔ́ tɔ́nɔ́ inína sfá ayí ayo wí tɔ́nɔ́ wí tɔ́nɔ́ kumɔ́xɔ́nayigfárinɔ́.

¹⁵ Ámá emɔ́mɔ́ wáf wurimeiarigfáwa néra warigfápɔ́ sɔ́nɔ́wí nɔ́wɔ́nɔ́ro nánɔ́ “Negí ámá sɔ́mɔ́xɔ́yo Pitaoyá onapámɔ́gɔ́ enɔ́ aɔ́ wíáná nanɔ́ imónɔ́pɔ́ráo.” nɔ́yaiwɔ́ro wigí ámá sɔ́mɔ́xɔ́ yarigfáyí nɔ́meámɔ́ nuro óf e Pitao nɔ́purfɔ́ná onapámɔ́gɔ́ inɔ́paxɔ́mɔ́nɔ́ ikwanɔ́wɔ́yo wíráragfárinɔ́.

¹⁶ Ámá Jerusalemɔ́ tɔ́nɔ́ e anɔ́ mɔ́nɔ́ mɔ́nɔ́ ikwɔ́rónɔ́nɔ́fɔ́yo nɔ́weagfáyí enɔ́ wigí ámá sɔ́mɔ́xɔ́ xixegfɔ́nɔ́ tɔ́gífáyí tɔ́nɔ́ imfó xixéronɔ́fɔ́yí tɔ́nɔ́ nɔ́meámɔ́ wáf wurimeiarigfáwa tɔ́nɔ́ e nánɔ́ bímánda píranɔ́nɔ́ imɔ́mɔ́xɔ́mɔ́ wiagfárinɔ́.

Wáf wurimeiarigfáwamɔ́ xeanɔ́nɔ́fɔ́ wigí nánɔ́rɔ́nɔ́.

¹⁷ Apaxɔ́pánɔ́nɔ́ imónɔ́nɔ́fáyo seáyí e wimónɔ́nɔ́ tɔ́nɔ́ xegí nɔ́kumɔ́xɔ́nɔ́rɔ́ emearigfáwa tɔ́nɔ́ —Awa xegí gwí mónɔ́nɔ́fáwa Sajusiyí rɔ́nɔ́nɔ́fáwarɔ́nɔ́. Awa tɔ́nɔ́ wáf wurimeiarigfáwamɔ́ sípí dɔ́nɔ́ bí onɔ́miápi mɔ́wíaiwí aga sípí dɔ́nɔ́ xwé ayá wí nɔ́wíaiwɔ́ro nánɔ́ nɔ́wiápɔ́nɔ́mearo re egáfawixɔ́nɔ́.

¹⁸ Awamɔ́ fá nɔ́xero gwí anɔ́fɔ́yo nɔ́wírárigfawixɔ́nɔ́.

¹⁹ Gwí anɔ́fɔ́yo nɔ́wírárfagfá aiwí árfwɔ́yimi Ámínáoyá anɔ́náj wo nɔ́weapɔ́rɔ́ gwí anɔ́fɔ́yo ówanɔ́ nɔ́kwírɔ́ awamɔ́ nɔ́mɔ́xéámɔ́ nɔ́wíapɔ́rɔ́ re urɔ́nɔ́nɔ́nɔ́.

²⁰ “Soyfne nuro anɔ́ rɔ́dɔ́yowá yarigfáwámɔ́ éf nɔ́rómána ámá e rówapɔ́nɔ́fáyo xwɔ́yáf ámá dɔ́nɔ́ nɔ́yámɔ́nɔ́ imónɔ́nɔ́fɔ́rɔ́ nánɔ́ rɔ́nɔ́nɔ́ nɔ́pɔ́nɔ́ nánɔ́ uréwɔ́pɔ́yipoyí.” urfagɔ́

²¹ arfá nɔ́wimowa nuro wáf nógá warɔ́nɔ́ tɔ́nɔ́ anɔ́ rɔ́dɔ́yowá yarigfáwámɔ́ nɔ́páwɔ́ro ámá éf rówapɔ́nɔ́fáyo uréwɔ́pɔ́rɔ́nɔ́ apaxɔ́pánɔ́nɔ́ imónɔ́nɔ́fáyo seáyí e wimónɔ́nɔ́ tɔ́nɔ́ xegí nɔ́kumɔ́xɔ́nɔ́rɔ́ emearigfáwa tɔ́nɔ́ awí neánɔ́mána negí Isɔ́rerɔ́yí mebá parɔ́menɔ́ imónɔ́nɔ́fá nowanɔ́ tɔ́nɔ́ xwɔ́yáf oimɔ́xaneyɔ́nɔ́ro nánɔ́ “Eɔ́nɔ́.” nuriro rɔ́xa awí neánɔ́rɔ́mána anɔ́ rɔ́dɔ́yowá yarigfáwámɔ́ awí mearoarigfá wa wáf wurimeiarigfáwamɔ́ wírmiaupɔ́rɔ́ nánɔ́ gwí anɔ́fɔ́yo nánɔ́ uowáfagfá aiwɔ́

²² gwí anɔ́fɔ́yo nɔ́remórɔ́ná awa nánɔ́ páf nɔ́megɔ́nɔ́ro ámɔ́ Judayí mebáowa awí eánɔ́gfe nánɔ́ nɔ́bɔ́ro repɔ́yí nɔ́wɔ́ro

23 re urigfawixini, “Gwí aníyo nírémómáná ówaní siní xaiwí yáriniri awí mearoarigfáwa fwi tñí e awí roro enagfa nwinirane aí ówaní nkwirane nípawirane siníwí winíwáyí siní ínini nweanagfa mwiníwini.” uráfaga

24 aní ridiyowá yarigfiwami awí mearoarigfáyo seáyí e wimóniño tñí apaxípa imónigfá xwéowa tñí arfá e nwiwironá ududí ayá wí nero re rinigfawixini, “Agwí pí imónimiri nani rfa yarini?” rinarfna re eniginini.

25 Ámá wo nírémónapiri áwaní re uriniginini, “Aí, ámá aginá soyíne gwí aníyo nwinirigfáwa aní ridiyowá yarigfiwami éf nírómáná ámáyo uréwapiyarino.” uraná

26 aní ridiyowá yarigfiwami awí mearoarigfáwa tñí wigí seáyí e wurinigfo tñí awami ámi íá xiripiri nani nuro aí awa uréwapiyarína arfá wiarigfáyí sñjá neeaprixiniri wáyí nwiwo nani awami íá nixero nmera nbiwironá uyní wí mímépegfawixini.

Wáf wurimeiarigfáwa Judayí mebaowami masísa mwi urigfá nánirini.

27 Wáf wurimeiarigfáwami níméa nbiwo Judayí mebaowa awí eánigfe éf uraráná apaxípaníj imónigfáyo seáyí e wimóniño xwiyífa numearirfna

28 re uriniginini, “None arfá jiyikí nisearane sekaxí ‘Segí uréwapiyarigfo nani siní muréwapiyipa époyí.’ searfagwi aí soyíne arfí o nani nuréwapiyiróna segí uréwapiyarigfápi ríxa Jerusalemí tío nnyoni ía menárinigoí. None xenjwone nani re oneaiawipoyiniri, ‘Awa omí nípikiro nani reá roánigfáwarfani?’ oneaiawipoyiniri uréwapiyarigfoynérini.” uráfagi aí

29 Pítao tñí wáf wurimeiarigfá wífa tñí re urigfawixini, “Ámá neararigfápi marfái, Gorixo neararinipini pírfí wiaikpaxí mimóninwini. Ayinani soyíne arfá jiyikí niseaorí nearigfápi wiaikiarinwini.

30 Ayí rípi nánirini. Jisasomí soyíne nípikironá yoxáyo yekwíroarigfa aiwí Nwífa negí arfowa enína dani nixída bagóyo dñíyo dani o ámi wiápnimearinini.

31 O ayí Gorixo gí wé náumini oníwearniri seáyí e nwinixirfna ‘Xiáwowayá xwífa piaxíyo dani wiaroní wo imóniri míxí ináyí wo imóniri éwiniginini.’ nnyawiri winixinirini. Isirerene negí fwi yarínwápi rfwimini mamorane yokwarimí neaiipaxí imónirane yaníwá nani o ríxa e nimóniri xanoyá wé náumini nweani.

32 None seararínwá api siníwí nwinirane nani mfkonerini. Kwíyípi eni ‘Api neparini.’ oyaawipoyiniri neaiwapiyarinirini. Noneni marfái, ámá Gorixomí maní pírfí mwiawiki arfá wífa gíyí gíyo ení xegí kwíyípi ríxa mni winirini.” urigfawixini.

33 Xwirixí mearigfáwa xwiyífa e rarinagfa arfá nwiwo wikí rífa ápiáwininí nwiwo opíkianeyiníro wimóniniginini.

34 Opíkianeyiníro wimónarfná ámá wo —O xegí yoí Gamerieroyí rininorini. O Parisi worini. Nwí ikaxí eáninípi uréwapiyariní worini. Nuréwapiyirfná nanini neníwéperí rarinjo enagi nani ámá nni wé ikwianwíyoniní nwinirigforini. O xwiyífa urini nani awí eánigfe éf nírómáná sekaxí re uriniginini, “Ámá rowami bí onímiápi bfamí wárfpoyi.” nuriri ríxa bfamí wáraná

35 re uriniginini, “Gí Isireroyíne xwiyífa bí osearimini. ‘Ámá rowami owianeyí.’ yaiwiarigfápi siní mepa neróna xami dñí píraniní mópoyi.

36 Ayí rípi nani seararinini. Enína onímiápi ámá Tiudasoyí rininjo enípi nani dñí mópoyi. O xewaninjo nani re rininiginini, ‘Ámína seáyí e imóninjá wonirini.’ nwinirini yarfná ámá 400 xwiyífa o rinípi arfá nwiwo nani gwí numóniro yarfná émayí omí píkiáná xegí gwí mónigfáwa wíwini éf umigfawixini. Éf umiagfa nani o oemini enípi surfmá yaríniginini.

37 E nemáná enáná ámá ámi wo —Gariri píropenisíyo dñí Judasoyí rininjo nani rarinini. O gapímaníyíf ámá nni yoí nwinirigfíná nwiníwéarí xegí dñíyo dani ámá wí o tñí gwí numóniro ‘Émáyo míxí oxídwáraneyi.’ niriwo yarfná omí aníni míxíagfa omí arfá wigfáyí ení wíwini éf umiamogfawixini.

38 Ayinani ámá rowa yaníro yarigfápi pírfí mwiawikipa nero wé ía umíxeánipoyí. Ámá rowa Gorixoyá dñíyo dani marfái, wigí dñíyo dani nípimoáriwo nerfnáyí, wa awami xopiráfí wipírfí enagi nani xe éfrixiniri siníwí winíwáyí.

39 E nerí aí awa wigí dñíyo dani marfái, Gorixoyá dñíyo dani nerfnáyí, soyíne xopiráfí wí wíwápi menini. E owianeyiníro nerfnáyí, Gorixo tñí míxíwininí iníagfa siníwí ainenípírfírinini.” uriniginini.

Wáf wurimeiarigfáwami ríniní wíagfa aí yayí egfá nánirini.

40 Xwirixí umearigfáwa Gameriero “E époyí.” urípi arfá nwiwo nixídiwo nani wami “Wáf wurimeiarigfáwami nwinimeami fwiapipoyí.” nurimáná ríxa níméra fwiapaná síkwífa ragí pírfí uyíkímí nero nwi ikaxí re urigfawixini, “Jisaso nani siní bí muréwapiyipa éfrixini.” nuríro wárigfawixini.

⁴¹ Wáráná awa xwíríxí umearigfáwa tñj e dání nipeyaro nuróná re n̄yawiwo nání, “Goríxo Jisasomí x̄daríjwáone ayá neaimoariñj neaikárfápi x̄xení meapaxowarfan̄ri xe fá xero iwanj mépero éfr̄ix̄n̄ri s̄jw̄f nean̄fr̄fan̄?” n̄yawiwo nání yayí néra nuro

⁴² Iníná sfá ayí ayo anj r̄diyowá yarigfíwámí dán̄raní, amá anj wiwá wiwámí dán̄raní, arfí uréwap̄yiro wáf ur̄mero neróná “Amá Goríxo yeáyí neayim̄ixemeanfa nání urowárenap̄iño, ar̄owayá xwíá piax̄yo dání iwiaron̄oyí rar̄iñwáo, ayí Jisasor̄n̄i.” urigfawix̄n̄i.

6

Seáyí wip̄r̄fa nání amá wé w̄úmí dánj waú r̄ipeagfá nán̄riñi.

¹ Iná Jisasomí x̄darigfáyí amí wí t̄n̄í sayá nimóga nuróná wigí Judayí émáyí t̄ñj̄m̄n̄i x̄rigfáyí wí n̄wiáp̄n̄imearo Judayí anj ná t̄ñj e x̄rigfáyo an̄ñum̄í ikaxí re urigfawix̄n̄i, “Negí yar̄iñwápa sfá ayí ayo aiwá yanj n̄wia nuróná negí ap̄x̄í aniwamí soyíné pí nání múroariñj?” an̄ñum̄í ikaxí e nura warf̄ná

² Jisasoyá wiepisagí wé wúkaú sikwí waú imónigfáwa n̄wiáp̄n̄imearo amá Jisasomí x̄darigfá s̄yikí imónigfá n̄yoní “Eñi.” nur̄iro re urigfawix̄n̄i, “None aiwání yanj seaiapaní nání xwiyá Goríxoyá searéwap̄yar̄iñwápi p̄f̄n̄í n̄wiár̄f̄n̄á ‘Ayí nanj men̄n̄i.’ neaimonar̄n̄i.

³ Ayínání negí n̄rix̄ímeáyíné, negí amá nan̄ñi yarigfápi nání fá roár̄in̄iñowa nán̄n̄i yeyimá nearo wé w̄úmí dánj waú nání nearáná none aiwá yanj n̄seaiapa emep̄r̄fa nání r̄ipeaan̄iñwíñi. Amá kwíyí Goríxoyápi ayá wí sixí wín̄ri d̄ñj émí saimí moro egfáwa nání rar̄iñwíñi.

⁴ Awa aiwá ap̄i yanj mearf̄ná noneyí r̄ip̄n̄i mimáyo n̄t̄n̄irane an̄ñj miní yanf̄wár̄n̄i. Goríxomí r̄ix̄ñj ur̄irane amá xwiyá oyápi nání x̄xení n̄j̄fá oimón̄ipoȳn̄ri uréwap̄yirane yanf̄wár̄n̄i.” urfagfa

⁵ Amá Jisasoyá s̄yikí imónigfá n̄ñí “Apán̄riñi.” n̄yawiwo amá wé w̄úmí dánj waú rowamí eyirogfawix̄n̄i. Wo S̄tipenoyí r̄in̄iño —O Jisasomí enj neán̄ri d̄ñj w̄ikw̄ror̄i kwíyípi ayá wí sixí wín̄ri enjor̄n̄i. Amí wo Piripor̄n̄i. Amí wo P̄iokorasor̄n̄i. Amí wo Naikenaor̄n̄i. Amí wo Taimonor̄n̄i. Amí wo Pamenasor̄n̄i. Amí wo Nikorasó —O émáyí anj yof Adiolkí dánj wo aiwí enjíná dání siwí xegí imónigfáyí yarigfápi p̄f̄n̄i n̄wiár̄imo Judayí yarigfápin̄i yar̄iñor̄n̄i.

⁶ Amá awamí neyírooro wáf wurimeiarigfáwa tñj e nání n̄meámí úáná wáf wurimeiarigfáwa awa nání Goríxomí r̄ix̄ñj nur̄imáná enj neán̄iro pirán̄ñj éfr̄ix̄n̄ri wigí wé seáyí e wikwíarigfawix̄n̄i.

⁷ Xwiyá Goríxoyápi s̄n̄i n̄riaga nemeaf̄ná amá Jerusaremí ñweagfá Jisasomí x̄darigfáyí amí winí ayá wí sayá nimóga nuro apax̄pán̄ñj imónigfá obaxí eni arfá n̄wiwo d̄ñj n̄wikw̄rómáná x̄xení egfawix̄n̄i.

S̄tipenomí fá x̄rigfá nán̄riñi.

⁸ S̄tipeno, Goríxo x̄omí wá ayá wí wian̄ri enj sixí weám̄ix̄ri enj enjagí o amá s̄jw̄f anigfe dání em̄im̄í seáyí e imóniñjpi t̄n̄í ayá r̄iwamón̄ipaxí imóniñjpi t̄n̄í n̄wiwapiya warf̄ná

⁹ Judayíá rotú anj amá Áxenjarí Minigfá r̄in̄ñjyo awí eánarigfá wa —Wa anj yof Sairini d̄ñjowar̄n̄i. Wa anj yof Arekisad̄ria d̄ñjowar̄n̄i. Awa t̄n̄í wigí Judayí wín̄yí —Wa Sirisia p̄ropenis̄yo d̄ñjowar̄n̄i. Wa Esia p̄ropenis̄yo d̄ñjowar̄n̄i. Awa t̄n̄í n̄wiáp̄n̄imearo S̄tipeno t̄n̄í xwiyá x̄m̄ix̄m̄í nin̄ro m̄ix̄í n̄r̄in̄róná

¹⁰ kwíyí Goríxoyápi sixí wín̄ñj enjagí nání o d̄ñj émí saimí n̄mori pirán̄ñj ren̄j̄p̄wear̄iñjagí nání wí xop̄r̄ár̄f̄ n̄wir̄i mur̄ipaxí imónigfawix̄n̄i.

¹¹ Xop̄r̄ár̄f̄ n̄wir̄i mur̄ipaxí imóniñj nání wigí w̄amí yumí in̄im̄i re urigfawix̄n̄i, “Omí nuxekw̄imoro re r̄ipoyí, ‘O negí ar̄o Mosesomí r̄iper̄r̄ññj umerí Goríxomí umerí yar̄iñjagí arfá wiwár̄n̄i.’ r̄ipoyí.” nur̄ar̄im̄i nuro

¹² omí wikí n̄wón̄iro fá ox̄r̄ipoȳn̄ri amá sip̄fáyo t̄n̄í am̄ináowamí t̄n̄i ñwí ikaxí eán̄ñjpi mewegfáwamí t̄n̄i s̄m̄ir̄í xwiyá nura nemero éáná ayí wikí wónfagí n̄biro omí fá n̄xero n̄meámí nuro Judayí mebaowa awí eánigfe wár̄igfawix̄n̄i.

¹³ E nemáná amá omí yapí ouxekw̄mópoȳn̄ri urfáyí éf̄ n̄rooro re urigfawix̄n̄i, “O negí anj ñwíá riwá nání sip̄í r̄ri negí ñwí ikaxí eán̄ñjpi nání eni sip̄í r̄ri arfí yar̄iñor̄n̄i.

¹⁴ Rip̄i rar̄iñjagí arfá wiwá enjagí nání rar̄iñwíñi, ‘Nasaretí dánj Jisaso anj riwá n̄p̄n̄earí siwí nene x̄danf̄wá nání Moseso nérowiáp̄n̄ri nearagfápi xwíá iwení nání amí s̄ñj b̄i érowiáp̄n̄ifár̄n̄i.’ rar̄iñjagí arfá wiwá enjagí nání rar̄iñwíñi.” urar̄f̄ná

¹⁵ mebaowa xwír̄ix̄í umearigfe ñweagfáwa nowaní omí s̄jw̄f agwí n̄wín̄róná xegí s̄m̄iman̄j an̄ñajowayá s̄m̄iman̄ññj xwínfá eaar̄iñjagí w̄n̄igfawix̄n̄i.

7

Sítipeno xwíríxí umearigfáwami rírímí wíńí náníríní.

¹ Apaxípaníńj ímónígfáyo seáyi e wimónińo Sítipenomi yaríńj re wíńínigíní, “Xwíyá joxí ríxekwímoarígíapí neparaní?” urfagi

² o re uríńínigíní, “Nígí níríxímeáyíné tńńń ápoyíné tńńń xwíyá bí searími nání arfá nípoyí. Enjíná negí arfo Ebíríamo anj yofí Xaraníyo nání mú sını xwá Mesopotemia ríníńjípimí ńweañáná Nwáá anjnamí aníńj seáyi e nimónírí ńweańo xfo tńńj e nírónapírí

³ re uríńínigíní, ‘Joxí xwá díxí rínáí ríxíríńje tńńń díxí ríríxímeáyo tńńń pńńń nńwíarímí xwá nioní sńwá simfáé nání úíríxíní.’ urfagi

⁴ Karídiayí anjfo xfo ńweańe pńńń nńwíarímí nuri Xaraníyo nńrémorí nurrínńrńńá xano e nípémáná enjáná Goríxoyá díńńyo dání nńńweaxa nńbírí xwá agwí seyíné ńweagfápimí ńweaagfíríní.

⁵ Apimí ńweaagfí aiwí Goríxo xwá apí onńmiá bíkwí nání aí ‘Ága joxí díxíríní.’ nurrírí nńwíagfí enjagí nání o sını sńńj nńńwearí nemerńńá ‘Xwá rípí nioní gíríní.’ wí rípaxfí ímónagfímaní. E nerí aí o sını nńaiwí meméá enjáná Goríxo sńmńmanńńyo dání re uríńínigíní, ‘Joxí tńńń díxí ráríawé tńńń segí ímónínńfa nání seaiapímńfáríní.’ nurrírí aiwí

⁶ rípńńńj ení uríńínigíní, ‘Díxí ráríawé nuro ámá anj mńdánńyí nimónńro émayí anj wíyo ńweañáná omńńj rfá tńńj nńwiro numépero yarńńá xwiogwí 400 múronfáríní.

⁷ Díxí ráríawéyo ámá gwí axfírímí omńńj rfá tńńj wípńńfáyo xamńńńyo nioní rfá umeáráná díxí ráríawéyí e nńńweagfasáná e pńńń nńwíarímí nńbńro xwá rípimí dání Goríxoní yayfí nńńńmero seáyi e nńmepńńfáríní. Negí arfomí xwíyá e nurrímáná

⁸ re uríńínigíní, ‘Nioní “E seaiimfáríní.” réroarfápí nání díńj morfá nání sńmńmajfó rípí éíríxíní.’ urfagi Ebírífamo xewaxo Aisakomí nemearńńá ríxa sfá wé wfúmi dánj waú wo nńrńmáná enjáná iyfí sńmń sfó wákwinńínigíní. Aisako e dání Jekopomí nemearí iyfí sńmń sfó wákwinńínigíní. Jekopo e dání negí arfo írńńowa wé wúkaú sńmń waú awamí nemearńńá ení iyfí sńmń sfó wákwinńínigíní.

⁹ Arfo írńńj awa Josepomí sípí díńj nńwíaiwiro ‘Isipíyí anjńyo xńnáníńj nimónírí omńńj nńwíarńńá, ananńríní.’ nńwíaiwiro nńgwí xeanńro nání bí egfawixíní. Omí e sípí wíagfá aí sını Goríxo anńńj díńj nukíkayorí

¹⁰ Isipíyí xeanńńj wíkáríge dání éfí numńńrńńá oyá díńj tńńń Isipíyí mńxí ínáyfí Peroyí rínńńoyá sńńwí tńńj e dání Josepo díńj nífá winńpaxfí rírí píránńńj neńwńperí rírí yarńńagí nńwńńrńń nání gapńmanfí ámńńáo oimónńrńń Isipíyí anj nńyoní tńńń xfoyá anj tńńń menjweañá nání rípeañńínigíní.

¹¹ Josepo gapńmanfí nimónírí menjweañáná Isipíyí anjńyo tńńń Kenaníyí anjńyo tńńń aiwá nání dńwí níkeamónńro síyíkí eánígíawixíní. Negí arfowa ení aiwá nání pńá neróná bí mńmanńpaxfí nimónńro aiwí

¹² arfo Jekopo xwíyá ‘Isipíyí anjńyo aiwá wení.’ rńnarńńagí arfá nńwírí nání negí arfo írńńowa íwomó nuro meapńńfa nání urowárńńínigíní.

¹³ Ámí rfwíyo aiwá bí yanńro úáná Josepo xewanńńo nání áwanj nurrírí ‘Segí séríxímeáonńríní.’ urfagi Isipíyí mńxí ínáyfí Peroyí rínńńo Josepomí xanńmńrówá tńńń xexírímeáyí tńńń nání nńjńá ímónńńínigíní.

¹⁴ Josepo gí ápímńrówá weapńńrńxínńrńń xwíyá yanj wíowáríagí epówa o tńńj e nání nńweróná oxfí apíxí nńaiwí nńńń ayfí ámá 75 nńwero

¹⁵ Bíkwíyo nńrńńrńń eánńńńpa Jekopo Isipíyí anjńyo nání nńwerí e dání nńpémáná enjáná negí arfo írńńowa ení e dání pegfawixíní.

¹⁶ Píyí awamí xwá weyáranńro nání nńmeámí Kenaníyí anjńyo Sekemíyí rínńńe nání nńmeámí nńyiro sńńá ofo arfo Ebírífamo Xamomí fwiáríawéyo nńgwí nńwírí bí enjńymí tńńfawixíní.

¹⁷ Ríxa Goríxo arfo Ebírífomomí sńmńmanńńyo dání ‘Díxí ráríawéyo e nńwíimfáríní.’ uríńńpí parímonfáyí ríxa anjwí e ímónarńńá negí arfowa Isipíyí anjńyo dání sayá nimóga warńńá re enjńínigíní.

¹⁸ Ámá arfo Josepo enjńpí nání majfá ímónńńj wo mńxí ínáyfí nimónńrńń Isipíyí anjńyo nńmenjwearńńá

¹⁹ negí arfowamí nepaxńńj pákíní nimónńrńń wíwapíyírí wígí nńaiwí sńńj xíríáyí yfíwí tńmearígíapimí dání píyí oenńrń sípí wíkárńń enjoríní.

²⁰ O ayo e wíkárarńńá nńaiwí wo —O negí arfo Mosesoyí rínńńoríní. Goríxoyá sńńwíyo dání nńaiwí awíaxoríní. Omí xńnái nńxńrńń xanńyaú egfí anjńyo emá waú wo nńmenjweagfísáná

²¹ Pero urarńńńpa neri píyí oenńrń nání wí e xegfń wńrńrńáná xfomí xegfí xemíái íwo wí e wńrńrńńńagí nńwńńrńń nńmearí píránńńj nńmerńńá xegfí xewaxónńńj nńméra unjńínigíní.

22 Ayínání negí arfo Moseso Isipiyí anjyo síkurfá yagfápi xfo ení síkurfá néisáná Isipiyíyá níjfa imónagfápi xixení nípíní níjfa nimóníri xwiyíyá rírí omíhíj erí enfa nání dñhí síxí níga wiápínímeanjínigíní.

23 E nerí aí xegí xwiogwí nfní ríxa 40 imónáná re wimóníhínigíní, 'Gí níríxímeá Isíreríyo bí nurí síhíwí owínímíní.' n'wimóníri nání nurí

24 weníhí éyí wíníhínigíní. Isipiyí wo xfo xegí xexírímeáyí womí sípí n'wikáíríri iwanj mépearíhagí n'wíníri 'Gí níríxímeáomí ourakíowárímíní.' níyaiwirí Isipiyomí xfomí ení iwanj bí oeámíníri éyí píyí n'píkírí tñhínigíní.

25 Píyí n'píkírí nítíríná gí níríxímeáyí re níaiwípíráoíníri éyí, 'O yaríhípímí dání Goríxo gwíníhí hweañwaéne neaikweawárímíníri nání rfa yaríní?' níaiwípíráoíníri éyí xewaníto yaiwípa axípi e m'wíaiwígíawixíní.

26 Sá weño wáfápi tñní xegí Isíreríyí tñhí e nání nurí waú m'xí inaríhagí n'wíníri píyíyá owírímíníri nání re uríhínigíní, 'Ámá axí rowagwí, pí nání axowagwíní iwanj xaiwí eánaríhí?' urfági

27 w'fomí xaiwí nearí xopírárí wimíníri éo arfo Mosesomí n'xoyípiowáríri re uríhínigíní, 'Go simíxíhagí joxí neameñweañoxí imóníri xwiyíyá píráníhí yeaimíxípaxoxí imóníri nerí yaríhíní?

28 Joxí agíná Isipiyomí p'kínípa nioní ení n'píkímíníri ríyaríhíní?' urfági

29 arfo Moseso arfá e n'wimo éfí nurí anj m'dánj wo nimóníri Midianíyí anjyo níhwearí apíxí nímeámáná níaiwí waú nemearí níhweañsáná

30 ríxa xwiogwí 40 múróáná ámá dñhí meañe d'wí Sainai tñhímíní emearíná re enjínigíní. Íkfá enj tñhí wínáina ríá ná m'nfí ápiáwíní wearíhje dání anjínaj wo síhání wimóníhínigíní.

31 Arfo Moseso íkfá ana ríá ná m'nfí ápiáwíní wearíhagí n'wíníríná xfo wínaríhípí nání ududfí nerí 'Píráníhí síhíwí owínímíní.' níyaiwirí anjwí e warfíná Ámínáo re uríhínigíní,

32 'Nioní Njwá díxí arfowa Ebrífamo tñní Aisako tñní Jekopo tñní awa n'xídag'óníriní.' urfági arfo Moseso sírí n'píkíníri tñní níkaríníri nání 'Ámí síhíwí bí tñní owínímíní.' m'wimónípa yaríhagí aiwí

33 Ámínáo re uríhínigíní, 'Xwíá joxí roñe h'wá imóníhje enjagí nání díxí síkwí sú yoáreí.

34 Isipiyí anjyo dání gí amáyo umépeaníro wikáraríhíhagí síhíwí wíníri amípí nfní wikáraríhíhagí nání "Yeyí!" raríhagí arfá wirí enjóní yeáyí wimíxíhímígíníri nání weaparíhíní. Ayínání joxí wiápínímeat. Nioní "Isipiyí anjyo nání oríowáraumíní." nimónaríní." uríhínigíní."

35 Sítipeno e nuríri amí re uríhínigíní, "Ámá o —O xámí re urígíloríní, 'Go simíxíhagí joxí neameñweañoxí imóníri xwiyíyá píráníhí yeaimíxípaxoxí imóníri nerí yaríhíní?' urígíloríní. O anjínaj íkfá onímíánáina tñhí e dání síhání wimóníhje enj síxí weámíxáná arfowamí yeáyí uyimíxemearí umenwearí éwíníhíníri uowáríhje, ayí axo negí arfo Mosesoríní.

36 Negí arfowamí Isipiyí anjyo dání nípemeámí uñoríní. Anj ayo dání nípemeámí umíníri nerfíná ayá ríwamóníhagí bí tñní emímí bí tñní n'wíwápíya urí ipí ayfá ríhí ríwónj tñhí e dání wíwápíyírí ámá dñhí meañe nemeróná xwiogwí 40 múroaríná wíwápíyírí enjoríní.

37 Rípi ení negí arfo Isírerowamí uríhje axoríní, 'Segíyí wo wáf rókíamoaríhí nioníhíní imóníhífa nání Goríxo r'peanfáriní.' uríhje, ayí axoríní.

38 Negí arfowéyí ámá dñhí meañe awí neáníro hweañáná d'wí m'ñhí Sainaiyí ríníhípímí níyírí ronjáná anjínaj Goríxoyáo xwiyíyá uragoríní. O seyíné níjfa imóníhíhífa nání ení xwiyíyá Goríxoyá an'pá mímóní aníhí íníná ríníhíhíhí imóníhíhí anjínajo raríhagí arfá níwirí r'fwamíhí nearí wíhínigíní.

39 E nerí aí negí arfowéyí 'Mosesomí awayíní arfá owianeyí.' m'wimóní nero r'fwí numoro amípí Isipiyí anjyo wenjípí nání ayá sípí n'wirí nání 'Ámí e nání mupaxenerfání?' níyaiwíníro

40 arfo Mosesomí xogwáo Eronomí re urígíawixíní, 'Joxí h'wá bí nene negí xfdanfá nání neaimíxeí. Nene re dání apí xwanjwí níkwónímí nuranéná apí xámí neameaní nání neaimíxeí. Ayí rípi nání ríraráhíwíní. Ámá Moseso ro, nene Isipiyí anjyo dání níneapimeámí bíhje d'wí rípihí peyíaná pí wímeáagí amí ríxa m'weaparíníhí? Nene majfáriní.' nurárímáná

41 síhí gorí bí awí neaáríro apí tñní burímákáu miá xopaíkíhí nímxíro nanjwí bí burímákáu miápí nání rídíyowá yaníro nání nímeámí níbíro wígí wé tñní imíxíhíhí nání yayí seáyímí dání néra ugíawixíní.

42 Ayínáni Gorixo ríwí numori emá t́nı́ sını́ t́nı́ nánı́ xe dı́nı́ nı́kwıróa úfırıxınırı wárıńınıgını. Wárfaǵı ayı wá rókıamoagáwá Bıkwıyo Gorıxo nánı nıwurıyiro eagfá rıpi t́nı xıxenı egfawıxını, ‘Isırerıyıné, ámá dıńı meanje nemero xwiogwı 40 múroarıná nańwı nıpıkıro rıdıyowá wiagfo, ayı Gorıxonıranı? Oweoi, nionımanı.

43 Isıpiyı anıyo pını nıwıarımı nuróná senfá anı ıńwá xegı yoı Morokıyı rınıńıpiyá t́nı ıńwá sınıńıńı imıxınıńı Repanıyı rınıńıpi t́nı —Nıwá apıau sewanıńıyıné xıdanıro nánı imıxıǵápiadıırını. Apıau nımeámı ugfa ęnagı nánı nionıyá dıńı t́nı mıxı wa nıbıro xwırfa nıseaıkıxero seapıkıomeáfáyo nıwirımeámı nuro anı xegı yoı Babıronı t́ńı e orıwámı dánı wárıpırfaırını.’ Wá rókıamoagáwá Gorıxo nánı e nıwurıyiro rıwamıńı eagfápi t́nı negı arfowéyı xıxenı egfawıxını.

44 Negı arfowa ámá dıńı meanje nemeróná senfá anı —Senfá anı iwá Gorıxo Mosesomı ‘Ámá nımıxıróná e éfırıxını. E éfırıxını.’ urırı nımıxıróná iwá sıńwı nıwınaxıda úfırıxınırı sıwá wırı éaná imıxagıwárını. Iwá Gorıxo nánı nepaxıńı imónıńıpı sıwá wiagiwá enı nımeámı emeagfáırını.

45 Ámá dıńı meanje nımeámı emeagfáwá pegfámı dánı ámı wıǵı nıaıwıyı xamıńıyı Josuao t́nı senfá anıwá nımearo émá gwı wırı wırı negı xwá rıpımı ıjweaagfáyo Gorıxo mıxı xıdowarıńe dánı wiwanıńıyı nurápiro senfá anı Gorıxomı seáyi e umepırfaıwá nımeámı nıbıro nıpákiróná ayı negı mıxı ináyı Depito t́ńı e nánı nıpákıa bagfáırını.

46 Depito nánı Gorıxo yayı winfaǵı xfomı Depito rıxıńı re urıńınıgını, ‘Nıwá gı arfo Jekopo rıxıdagoxı, anı joxı ıjwearfa nánı wiwá onımırıyınırı sıńwı naneı.’ urıńı aı

47 anı iwá Depito xamıńo mumırıyınıgını. Umırıyını, ayı xewaxo Soromonorını.

48 E nerı aı Gorıxo, seáyi émı imónıńo anı ámá mırarıǵáyo ıjweaarıńomanı. O nánı wá rókıamoagı wo xwıyá nırırı rıwamıńı re eanırını,

49 ‘Ámınáo re rıńoi, “Anına gı éf ıjweámfa nánı ikwıanıwınarını. Xwfarımı gı sıkwı ikwıarımfá nánırını. Nionı seáyi e seaimónıńaonı ęnagı nánı pí anı nımırıyıpıráoı? Wı e nionı sá ıjweámfaé gıyı erını?

50 Re rınıaiwıarıńoi, ‘Xwfarı t́nı anına t́nı xewanıńo mımıxıpa ęnırını?’ rınıaiwıarıńoi?” Ámınáo e rıńoi.’ Wá rókıamoagı wo e nırırı eanırını.” Sıtıpeno e nurımáná

51 re urıńınıgını, “Mıńı sıwá nıyiro ámá Gorıxomı muxıdarıǵáyı yarıǵfápa arıkwıkwı néra uro arfa mıwı ero yarıǵfoyıné inıná kwıyı Gorıxoyápi sıwá seainımınırı yarıná mırırakı inarıǵfáırını. Segı arfowa néra bagfápa axıpi e yarıǵfoyınérını.

52 Wá rókıamoagfáyo negı arfowa xeanıńı mıwikarıǵfá wo rimónıńı? Oweoi. Eńıná ‘Gorıxoyá wé rónıńo bınfáırını.’ xwıyá yanı e nıwıro áwanı uragfáwamı negı arfowa nıpıkıa bagfa aıwı rıná soyıné awa eńıná dánı ragfomı rıwı numoro mıyı nurıro nánı pıkıǵfoyınérını.

53 Gorıxoyá ıńwı ikaxı rınıńıpi anıńajowa Mosesomı urıǵfápımı dánı tıǵfáyıné imónıńagfa aı nepa mımáyo nıtınıro mıxıdarıǵfoyınérını.” Sıtıpeno e urıńınıgını.

Sıtıpenomı sńıá nearo pıkıǵfá nánırını.

54 Xwırıxı umeanıro nánı awı eanıǵfáwá Sıtıpeno e rarıńagı arfa nıwiróná wıkı rıá ápiáwınıńı nıwero nánı makırıwı nımero yarıńagfa aıwı

55 Sıtıpeno Gorıxoyá kwıyıpi ayá wı sıxı umımońo ęnagı nánı anınamı sıńwı agwı anánıyı wınıńınıgını. Wá Gorıxo t́ńı e dánı pırónaparıńagı sıńwı wınırı Jısasoyá wé náúmını éf rońagı wınırı nerı

56 re urıńınıgını, “Aı, nionı rıxa anına oxoánırı ęnagı wınırı ámá imónıńo Gorıxoyá wé náúmını éf rońagı wınırı ęnıńı.” uráná re egfawıxını.

57 Arfa nıpırónıro xwamıánı neróná omı fá xıranıro nánı axıná mırı nıpumıro

58 fá nıxero xıxoyıpı nıméra nuro rıxa anı apımı ákıńáyo bfarıwámı dánı sńıá t́nı eanıro yarıǵfáwá wıǵı iyá nıpirayıro ámá wo, Soroyı rınıńo oneameınıro xıoyá sıkwı t́ńı e nıtayımáná

59 Sıtıpenomı sńıá t́nı neáa ugfawıxını. Sńıá t́nı neáa warfıná o rfaıwá re rıńınıgını, “Ámıná Jısasoxını, gı dıńıpi orıńıwırırımını.” nırımı

60 xómıńı nıyıkıwırı ámı ęńı t́nı rfaıwá nırırıná re rıńınıgını, “Ámınáoxını, ‘Omı sıpı wıkarfápi nánı yokwarımı wıımfamanı.’ mıyaiwıpa eı.” nurarımı penıńınıgını.

8

1 Soro xegı ámáowa Sıtıpenomı pıkarfıná dıńı sıpı bı mıwı “Apánı yarıńoi.” yaiwıńınıgını.

Soro ámá Jısasoyá sıyıkı imónıǵfáyo xeanıńı wikarıńı nánırını.

Sfá ayimí dání ámá Jisasoyá siyikí imónigfá Jerusaremí ñweagfáyo xeaníñf rfá tññf wikáarfná ayí nñní éf numiamoróná wí Judia píropenisfyo amí amí ñwearo wí Samaria píropenisfyo amí amí ñwearo nero alwí wáf wurimeiarigfáwa Jerusaremí dání éf mugfawixíni.

² Ámá Gorixomí píraníñf xfdaníro nání aníñf miní yarigfá wí Sitipeno píyomí nimeámí nuro xwfá níweyárimáná ámxíxá nímero ení tñní ñwí mieáagfá aí

³ Soro re eníñiginí. Ámá Jisasoyá siyikí imónigfáyo paimímí nfwia nuri aní wiwá wiwámí nípwírí pfa nemezí oxfraní, apixfraní, fá níxerí níropémí nuri gwí aníño uníwírara uníñiginí.

Samaria píropenisfyo xwiyfá yayf neainaríñfpi nání wáf urimegfá náníñi.

⁴ Ámá amí amí xfdfxfdowáf éfáyf éf numiamoróná xwiyfá Jisaso nání wáf nurímero

⁵ wigf wo, Píripoyí rññño aní yoí Samaria rñññpimí níremorí ámá Goríxo yeáyf neayimíxemeanfa nání urowárenapñño nání wáf urarfná

⁶ ámá ayá wí o tññf e eptroyf nero o nura uníñf arfá wíro emímí o néra uníñf síñwí wññño neróná dññf nawíní nimónimáná arfá ókiarí mónigfawixíni.

⁷ Ayf rípi náníñini. O yaríñpimí dání imfó dññf xixéroarigfáyf ámá ayo pññf níwíarímí nuróná xwamiánf níyárimí uro ení síwímí egfáyf naní imóníro síkwf íkí egfáyf naní imóníro yaríñagfa níwññño nání omí arfá ókiarí numóníro

⁸ aní apimí dání yayf seáyimí dání néra ugíawixíni.

⁹ Ámá wo —O xegf yoí Saimonoríni. Aní apimí dání xegf ikayfáf tññf ayáf mfkf níkirí xegf yaríñfpi yarfná ámá Samaria píropenisfyo ñweagfáyf ududf wiagforíni. O e nerí nání “Nioní seáyí e mimóníñáonírfaní?” ríñagoríni.

¹⁰ Ámá seáyí e nimónírí meñweagfáyfraní, ínñmí wuríñgíáyfraní, aní apimí dání nññf omí arfá ókiarí numóníro re ragforíni, “Ení síxí eáníñf Goríxoyá rariñwápi xfo imóníñfpi, ayí axípi o imóníni.” ragforíni.

¹¹ Ayáf mfkf níkiríñfyo dání xegf néra waríñfpi yarfná ududf níkaríñño nání arfá ókiarí numóníro e ragforíni.

¹² O nání ámá aní apimí dáníñf síni e yaiwiarfná Píripo xwiyfá Goríxo xwioxfyo mímeámí nerí umenweanf nání rñññf yayf neainaríñfpi nání wáf uríri Jisasí Kiraiso nání wáf uríri yaríñagí arfá níwiróná dññf wíkwírogfawixíni. Dññf wíkwírófáyf oxfraní, apixfraní, wayf meagfawixíni.

¹³ Saimono ení aí xwiyfá Píripo níra uníñf nání “Neparíni.” níyaiwirí dññf níwíkwírorí wayf meaññiginí. E nemáná Píripomí wí pññf níwíarímí aníñf síñwí níwññaxíñmerí Píripo emímí tññf ayá ríwamónípxáf seáyí e imóníñfpi tññf yaríñagí níwññírfná amí amí ududf níkaríga uníñiginí.

¹⁴ Wáf wurimeiarigfáwa wigf Jerusaremí ñweagfámí dání arfá re níwiro nání, “Samariayf xwiyfá Goríxoyá ríxa arfá níwiro umímíñáoí.” arfá e níwiro nání wigf waú Pítaomí tññf Jonomí tññf urowárfagfa

¹⁵ awáu níwerí kwíyf Goríxoyápi Samariayo ení wímeaní nání Goríxomí ríxíñf uríñfísíxíni.

¹⁶ Ayf rípi náníñini. Ámá ayf Jisasomí dññf níwíkwíroro nání wayf nímearo aiwí kwíyfpi síni níwainígfáyfríni. Síni níwainíff enjagí nání awáu Goríxomí ríxíñf nurímáná

¹⁷ o omí wé seáyí e ikwíkwíarímí éaná kwíyfpi ayo aíníñiginí.

¹⁸ Saimono wáf wurimeiarigfíwaú wé seáyí e wíkwíaríñfípimí dání Goríxo xegf kwíyfpi ayo mññf wiaríñagí níwññírí nígwí bí níroarí awaúmí mññf wimñírí nerí

¹⁹ re uríññiginí, “Awagwí yaríñgípa nioní ení ámá gíyf gíyf níyoní wé wíkwíaráná kwíyf Goríxoyápi aíníni nání ení síxí eáníñf awagwí imóníñfpi nioní ení bí neámíxípiyí.” urfagí aí

²⁰ Pítao re uríññiginí, “Joxí ení síxí eáníñf imónígwí Goríxo anípa yeaiapíñf rípi ‘Nígwí tññf bí epaxonírfni.’ yaiwiaríñagí nání joxí díxí nígwí aí tññf aníñírfíxíni.

²¹ Dññf joxíyá ‘Awaú yaríñgípa oemíni.’ yaiwiaríñfpi Goríxoyá síñwíyo dání aga naní wí mimóníñagí nání joxí yawawí tññf nawíní níkwímíxíñírí yawawí yaríñgíwípi epaxf mimóníñini.

²² Ayíñání sípi joxí emíñírí éf rípi ríwímíñí nímmamorí jíwaníñjoxí díxí dññfyo dání ‘E oemíni.’ yaiwíñfpi nání ‘Goríxo ananí yokwarímí rfa níññírfeníño?’ níyaiwirí ríxíñf ureí.

²³ Joxí yawawí sípi dññf yeaiawiaríñfpi ayá wí dññf síxí ríyíñagí síñwí níranírí fwí joxí yaríñpimí dání gwíññíñf yárfíññagí síñwí níranírí nání rariñíni.” urfagí

24 Saimono re uriniginini, “Awagwi nrarigfipi wi minimeapa oenri nani aiwanjowagwi Aminao mi yarinji niwiiyiyi.” uriniginini.

25 E nemowau egf sijwfi tni Jisaso emearina winigipi nani uriri xwiyfa Aminao nani uriri niyari mi anj e pni niwiarim Jerusarem nani nurina Samariayf anj obaxfi wiyoxwiyfa yayf neinarinijipi wafi nura murogisixini.

Piripo ama Itiopia dajfi womi urewapiyinjfi nanirini.

26 Piripomi anjanj Aminaoya wo nuriri re uriniginini, “Joxi niwiiapinimeami of Jerusarem dani anj Gasayf rininijipimi nani ininijiyi —Of ayi ama dajfi meaje ininijiyirini. Ayi tinji e nani ui.” urifagi

27 O niwiiapinimeami nuri ofiyi tinji e niremorina weninji efyfi wininiginini. Gapimant Itiopia dajfi wo —O Itiopiayf anjyo mejweanji Kadesiyf rininijiyi amipi ayi tinji imoninijfi nipini mewenjo, ayf orini. O Jerusarem dani Gorixomi yayf seayim numemo barinijagi wininiginini.

28 O ami xegf anj e nani nurina karf of iropearinijipimi ef ninjweamana xwiyfa Gorixoyaf wafi rokiamoagf Aisaiao niriri eanji fa niroa warinijagi

29 kwiyf Gorixoyapi Piripomi re uriniginini, “Joxi nuri of iropearinijipimi njweanomimeat.” urifagi

30 Piripo anini mrfi nuri anji e dani arfa wiyfi wininiginini. O wafi rokiamoagf Aisaiao niriri eanji fa niroa warinijagi arfa niwiri re uriniginini, “Joxi fa roarinijipi mkipi nani rixa nijfa nimonimana riroarinini?” urifagi

31 O re uriniginini, “Ama wo miniepisipa nerfayf, arige nerf mkipi nani nionf nigfipi nijfa imonimfifi?” nuriri re uriniginini, “Joxi nixemonapiri nionf tni onjweaayf.” uriniginini.

32 Xwiyfa Bkwiyfo eaninji o fa roarinijagi arfa winipi, ayf rpirini, “Sipisipf nipikianiro nani nimefa warigfapa omf eni axfpi nimefa ugfaawixini. Sipisipf miayo fa wiwakwimf yarfa ogenf bi mfarinijipa o eni axfpi manj bi miyoamoniniginini.

33 Ayi imimf wikararina ama wo nurakiri: ‘fwf bi menjorini.’ muriniginini. Nipikianaf xwfa tfo bi tni minjweanji nani xegf ama imonigfayo wiwaninijiyf wikarigfapi nani go awanjf urinfarfanini?” xwiyfa o fa roarinijagi wimeanji ayf apirini.

34 Itiopia dajfi gapimano Piripomi yarinji niwiri re uriniginini, “Wafi rokiamoago niriri eanji api xewaninjo nani niriri eanjanini? Ama wo nani niriri eanjanini? Joxi anani awanjf nirirerini?” urifagi

35 Piripo xwiyfa Bkwiyfo eaninji amao fa rofipimi dani iwamfo nurwepiya nuri Jisaso nani repiyf wininiginini.

36 Awau sini nerimeanimi of ayimf nuri inigf wu wearinji e niremori Itiopia dajfi gapimano re uriniginini, “Sijwfi wnef. Inigf e wearini. Nionf ‘Wayf omeamini.’ nanimonirfayf, pi narakonjwirarinijagi nani wayf mmeapa epaxf imonimfifi?” urifagi

37 [Piripo re uriniginini, “Joxi dajfi bi bi mamof Jisasomini dajfi niwkwifrorfayf, anani wayf meapaxf imonirfifi.” urifagi o re uriniginini, “Jisaf Kiraiso Gorixomf xewaxorini.’ niyawiri nani dajfi wkwifronini.” nuriri]

38 of iropearinijipimi omniji mearinjomf “Re ikwifroarei.” nuriri Piripo tni Itiopia dajfi tni nayoari inigfayo nani niweri nipawiri e dani Piripo ama omf wayf umeaininiginini.

39 Wayf numeairf awau inigfayo dani nimanimeami peyarina re eniniginini. Kwiyf Aminaoyapi Piripomi anini menapiniginini. Anini menapanaf Itiopia dajfi gapimano Piripomi amf sijwfi bi mwininipa nerf aiwf of xegf warinijiyimf nurina yayf nera uniniginini.

40 Piripo weninji efyfi wininiginini. “Anj xegf yof Asidotf rfa remoini?” niyawiri e dani nurina anj of e api api ikwifroninijiyfo xwiyfa yayf neinarinijipi wafi nura nimirorif anj yof Sisaria rininijipimi remoniniginini.

9

Soro Jisasomf dajfi wkwifronijiyf nanirini.

1 Soro sini ama Jisasomf xidarigfayf pini wiarfirxiniri ef niremori re nira nemeafina, “Jisasomf aninji nuxfidronayf, miyfof rararininijiyoninji urikwinana pikipimf wianfwarini.” nira nemeafina apaxfpaninji imonigfayo seayf e wimoininjo tinji e nani nuri 2 omf re uriniginini, “Nionf anj yof Damasikasi nani nuri Judayene negf rotu anjyo awi eanigfayf oxfrani, apixfrani, giyf giyf of Jisaso tfamini ininijiyimf xidarinijagfa niwini rina fa nixiri gwf nijiri Jerusarem re nani nimeami bmfafa nani joxi payf bi Judayenyaf rotu anj wiwaf wiwami mewegfawa nani niriri rfwaminijf nearf niapowaref.” nuriri o payf nearf mifi niowaranaf

³ Soro payf nurápiri nimeámí nuri nuri ríxa Damasíkasi tñf e anwi e rémóaná re enjínigini. Anjnamí dání wáf nókiénapirfná omí wáf wókiárinjínigini.

⁴ Wáf wókiáráná o xwfáyo pfkínimeááná re enjínigini. Anjnamí dání xwiyfá re rinénapinjínigini, “Soroxini, Soroxini, joxi pí nání nioní ríkikírfo níkararinjini?” urfagi

⁵ Soro re urinjínigini, “Ámináooini, joxi goxirini?” urfagi “Nioní Jisasontí joxi ríkikírfo níkararinjini.” urinjínigini.

⁶ E nuriri re urinjínigini, “E neri aí joxi ntwiápirimeámí anj api ikwíróniñjipimi nání nuri e nweanána ámá wo joxi aga neripi nání áwanj ririnjoi.” urarfná

⁷ Soro tñf warigfáyf e nrówapimáná xwiyfá bí mripaxf nimóniro xwiyfá rinénaparinjipi arfá ntwiro aiwí ámá womí sñjwf mwinigfawixini.

⁸ Soro xwfáyo pfkínimeáe dání ntwiápirimeári xegf sñjwf noxoari naniri aiwí amípi wí sñjwf winipaxf mimónijagi nání omí wéyo fá nmaxiriro níméra nuro Damasíkasi nrémoro

⁹ njwearfná o siní sñjwf mwinipaxf neri iniigf niri aiwá niri mepa yarfná sfá wiyáú wiyi órinjínigini.

¹⁰ Ámá Damasíkasi nweanáyf wo —O xegf yof Ananiasorini. Jisasomí uxfdarinjf worini. Omí Ámináo orinjá nupápiri “Ananiasel!” uráná o “Ámináooini, nioní nweanini.” urfagi

¹¹ Ámináo re urinjínigini, “Joxi ntwiápirimeámí óf Awiaxoi rininjyimí nání nuri anj Judasoyáiwami dání ámá anj xegf yof Tasasi dánj Soroyi rininjo nání yarinjf wí. ‘O re rinjweani?’ Yarinj e wí. Ai agwí o nioní xwiyfá ririmf niarinjagi nání rarinjini.

¹² O orinjá ntwinirfná re winirfiri. Ámá wo, Ananiasoyi rininjo ntwiápiri xfo ámi sñjwf anini nání wé seáyf e wikwiárfagi winif enagf nání eni rarinjini.” urfagi aí

¹³ re urinjínigini, “Ámináooini, ámá obaxf ámá joxi nrarinjjo nání xwiyfá rarinjagfa arfá wináriní. O ámá joxiyá imónigfáyo Jerusalemí dání sipí wikárinjipi nání arfá wináriní.

¹⁴ Apaxipáninjf imónigfá xwéowa payf nearo wiwarénapifagfa nání ámá joxi xwiyfá ririmf nisirfná yof Jisasoyi rarigfáyo gwí yipaxf nimónimí bñjorini.” urfagi aí

¹⁵ Ámináo re urinjínigini, “O gf inókininjf ominjf niarinjjo imóniri yof nioniyápi nání émáyo tñf wigf mxf ináyfo tñf dixf Isireriyjo tñf wáf uriri enfá nání ríxa rípeanáo enagf nání joxi anani o tñf e nání ui.

¹⁶ O nioní nání wáf urimearfná rininjf wímeanfápi nání xamijoni njfá ntwiri wíwapiyimfáriní.” urfagi

¹⁷ Ananiaso arfá e ntwimí nuri anjwámí ntpáwirí wé seáyf e ntwikwiárimáná re urinjínigini, “Jisasomí dnj ntwikwírorai nání gf nrirxímeáe imóninjf Soroxini, Áminá Jisaso, óf joxi barinjyimí sñjani simóninjo joxi ámi sñjwf aniri kwíyf oyápi sixf rimimóni eni nání ntworénapifagi barinjini.” uráná axíná re enjínigini.

¹⁸ Sñjwfyo yfáninjf imóninjf upárinjipi ríxeámioanjínigini. Ríxeámioááná o ámi píraninjf sñjwf naniri nání ntwiápirimeári wayf nimeámáná

¹⁹ aiwá nñiri enj sixf éáninjínigini.

Soro Damasíkasiyo njwearfná uréwapijinjf nánirini.

Soro ámá Jisasomí xfdarigfá Damasíkasiyo nweagfáyf tñf sfá wí njwearfná kikiáfá bí mé re enjínigini.

²⁰ Apaxf mé xegf Judayfá rotú anj wí e wí e mriñinjfyo ntpáwiemerí Jisaso nání “Ayf Gorixomí xewaxorini.” urimeñinjínigini.

²¹ E urimearfná xfo rarinjagi arfá wiarigfáyf nñf aninjf ududf ntwiniro re nríga ugáfawixini, “Jerusalemí dání ámá Gorixomí xwiyfá ririmf ntwirfná yof Jisasoyi rarigfáyo ríkikírfo ntwikárimí bñjo, ayf ro meniraní? Ámá re dánj axfpi yarigfáyo eni gwí nyirí nimeámí nuri apaxipáninjf imónigfá xwéowa tñf e wárimñiri bñjo, ayf ro meniraní?” nríga warfná

²² Soro wáf nurimerí píraninjf nrenjwípeá nurfná xegf Judayo ududf winf nurekáriri “Ámá Gorixó yeáyf neayimíxemeanfa nání urowarénapinjjo, ayf Jisasorini.” urarfná ayf o e urarinjipi xopiráf wipaxf bí mimónigfawixini.

Judayf Soromí mekaxf umegfá nánirini.

²³ Sfá ayá wí ríxa ntmúrómáná enjáná xegf Judayf Soromí pikianiro nání awí neániro mekaxf méagfa aiwí

²⁴ Soro ayf xfo nání mekaxf méfápi nání arfá wiagi nání ayf o éf umñiri nání peyeááná opkianeyinro anj api nñimíni ákínáyo mímímídní fwi ge ge inñje ikwáwiyimíraní, árfwiyimíraní, ináná aninjf awí nrópa pwarinjagfa aiwí

²⁵ xegí uréwapiyarínjyí re egfawixíni. Ríxa sfá yinínjána Soromi soxí fá xwé wúmi nímiárimáná gwí njimáná ákínjáyo seáyí émi dání awayini nímamówára wepfnáná o xwáfá mfdé dání níroámínimeámí unjínigíni.

Soro ámi Jerusaremí nání unjíníníni.

²⁶ Soro ríxa Jerusaremí nání nuri e níréómáná xewaníño amá Jisasomí xfdarigfáyí tñní gwiaumí oinímíníni yaríná ayí “O ení nene tñní Jisasomí xfdarínjwáyí womaní.” níyaiwiro wáyí níwiéra warínjagfá aiwí

²⁷ Banabaso omí sanjí nurápirí wáf wurimeiarigfáwa tñnjí e nání níwirímeámí nuri Soro óf e nuri Ámináomí sínjwí wíníni o tñní xwíyí fá ríníni enjípí nání repíyí wirí o Damasikasí níjwearí Jisaso nání wáf nurírná ayá igigí mé urarínjfpí nání repíyí wirí enjínigíni.

²⁸ E enjíná dání Soro Jisasomí dñnjí wíkwíroarigfáyí tñní gwiaumí níniro ananí Jerusaremí anjí nípimíní nemerfná ayá igigí mé Áminá Jisaso nání nuréwapíya nuri yaríná

²⁹ Judayí émayí tífámíni xirígíyí níwiápnímeáro re egfawixíni. O tñní xwíyí fá xímíxímí níniro míxí nírnínfasáná ríxa “Omí píyo dání píkiáníréwíni?” níniro e yaníro yarínjagfá aiwí

³⁰ Jisasomí dñnjí níwíkwíroaro nání xegí xexírímeá imónígíyí omí owikáraneyíniro rínarígápi nání níjfa níomónimáná omí nímeámí anjí yoí Sisaria nání níwero e dání anjí Tasasí tñnjími nání uowáraugfawixíni.

³¹ Ayínání amá Jisaso yá styíkí imónígí fájúdia píropenísfyo njweagfáyíraní, Gariri píropenísfyo njweagfáyíraní, Samaria píropenísfyo njweagfáyíraní, níni níyopi yá ríni níjwearo dñnjí sfkíki nomíxíga nuróná Ámináo nání wáyí wiro kwíyí Goríxoyápi arírá wirí yaríná amá sínjí wíni wíni níkumíxíga ugíawixíni.

Pitao Iniasomí nanjí imíxínjíníníni.

³² Pitao anjí apí apí ikwíróniñjyí nemerfná anjí yoí Ridayí rínínjípimí nání níwerí nírémorí amá Goríxoyá imónígí fájúdia e njweagfáyí tñní níjwearfná

³³ amá wo —Xegí yoí Iniasoyí rínínjoríni. Xegí enjí níni síwímí enjé enjagí nání íkwianjwíyo wenjána xwiogwí wé wáfúmi dñnjí waú wo múronjoríni. O íkwianjwíyo wenjagí Pitao sínjwí níwíníni

³⁴ re urínjínigíni, “Iníase, Jisasi Kiraiso pírániñjí simíxíagí nání níwiápnímeárí díxí íkwianjwí kíroáret.” uráná re enjínigíni. O axíná wiápnímeánjínigíni.

³⁵ Níwiápnímeárí emearínjagí amá anjí apí Ridayí rínínjípimí dñnjíyí tñní amá ayoxí Saroníyí rínínjípimí njweagfáyí tñní omí sínjwí e níwíníro nání níkínimóníro Ámináo tífámíni dñnjí wíkwírogíawixíni.

Pitao uráná Tabitái wiápnímeanjíníníni.

³⁶ Anjí yoí Jopayí rínínjyí apíxí Jisasomí xfdarínj wí —Í xegí yoí Tabitáiríni. Gírikíyí pñné tñní Dokasíríni. Í kíkí fájú mé anjínj miní amá uyípeayí imónígíyáyo nání ayá níwianíni nání sanjí nurápa warínjíníni.

³⁷ Í Pitao síni Ridayó njweanjáná símíxí níwerí penjínigíni. Péagí píyími pírániñjí igfá neáro anjí awawá ikwíróniñjyíyo seáyí émi nítimáná

³⁸ “Pitao anjí yoí Ridayó njweaní.” rínarínjagfá arfá níwiro Jopa anjí apimí dání anjwí e enjagí nání Jisasomí xfdarigfáyí wígfí waúmí uowáráná awaú nuri wauní ríxínj re urígísisíxíni, “Joxí nene tñnjí e nání bet. Síni mepaní.” urfagí

³⁹ Pitao níwiápnímeámí awaú tñní níbíró anjí e rémóná ayí anjí awawá seáyí émi ikwíróniñjwámí nání nípeameámí nípeyíro apíxí aní imónígííwa xfo roñe anjwí e éf nírómáná njwí neáro rapírapí aikí amípi níni í síni wíyí tñní níjwearfná imíxagípi síwá níwía warfná

⁴⁰ Pitao ayí “Wáfími nání peyeápoi.” nurowárimáná xómínjí níyíkwírí Goríxomí yarínj níwimáná apíxí píyí wenjímíní níkínimóníni re urínjínigíni, “Tabitáixí, wiápnímeái.” uráná re enjínigíni. Í ríxa sínjwí noxoari Pitao njweanjagí níwíníni sá wíráriníje dání níwiápnímeárí éf njweanjínigíni.

⁴¹ Níwiápnímeárí éf njweáná Pitao ímí wéyo fájú níxírímáná nímfeyoarí amá Goríxoyá imónígíyáyo tñní apíxí aníwamí tñní ení ríaiwá nuríni ríxa fíwíapáná í amí sínjí úagí nání ayo mání wíjínigíni.

⁴² Pitao e éfpí nání amá anjí Jopayí rínínje nímíní njweagfáyí arfá níwiáiróná obaxí wí Ámináomí dñnjí níwíkwíróa ugíawixíni.

⁴³ O sfá ayá wí Jopa níwerfná amá wo tñní —O xegí yoí Saimonoyí rínínjoríni. Burímákáú wará enjí erí yeáyí imíxírí yarínjoríni. O tñní njweagfíni.

10

Anjñajf wo Koniriasomi sijnáni urónapinjf nánirini.

¹ Anjf yof Sisariayi riniñfipimi áma wo —O xegf yof Koniriasoyi riniñjorini. Émáyf porisf siminjf níwiniro axe gwí mónigfá Itariyi riniñfyo seáyi e imóninjyf worini.

² “Gorixomi pírániñf ouxfdimni.” niyáiwiri aninjf minf yariniñjorini. O tñni áma xegf anjfo ñweagfáyf tñni Gorixó nání wáyf níwiniro nání Judayf uyipeayfyo sanj urápayiri ñgwí minf wiayiri yariniñjorini. Íníná Gorixomi xwíyá ririmf wiayariniñjorini.

³ O sfá wiyimf 3:00 p.m. imóninjána oriñá winarína anjñajf Gorixoyá wo níwimeari re uriniñiginí, “Koniriasoxini!” urfagi

⁴ o sijnwí agwí níwiniñfánsáni sirf nípiñiri re uriniñiginí, “Ámínáoxini, píriñi?” urfagi anjñajo re uriniñiginí, “Gorixó xwíyá joxi ririmf wiayariniñf arfá sirf uyipeayfyo sanj nurápiriná minf wiayariniñf sijnwí rantrf nerf nání yayf winariniñagi nání nírowárenapinjoi.

⁵⁻⁶ Agwí joxi áma wo Saimonoyi riniñjomi —O xegf yof bi Pitaorini. O áma burimákau wará enj eri yeáyf imixiri yarinj Saimonoyi riniñjoya anj rawirawá imanpá tñni miriniñiwámí ñweani. Omí wirimiauñf riniñjomi nání Jopa nání áma wami urowárei.”

⁷ Anjñajo e nurimí úána Koniriaso xegf anjwámí ominj wiariñfáyf waumí “Eini.” nuriri siminjf winarinjf xfo tñni aninjf minf emearinjf womí ení —O “Gorixomi pírániñf ouxfdimni.” niyáiwiri aninjf minf yariniñjorini. Omí ení “Eini.” nuriri awamí

⁸ amípi nñni anjñajo urífpi nání repiyf níwimáná Jopa nání urowáriniginí.

Pitao ikwákwf niyáiriri winiñfipi nánirini.

⁹ Sá wegfáwa wíapi tñni níwiápinimeámí nuro nuro siní óf e nuróná Jopa tñnj e anjwí e rémoanero yarína Pitao ikwawedf imóninjána Gorixomi xwíyá ririmf wiminiñf nání anj xfo weariniñiwámí waiwíyo níxéga nípeyirf anj ríwí seáiyfo ikwároniñje dání e yarína

¹⁰ agwí wíagi “Aiwá onimni.” níwimóniri aí ayf aiwá siní riyamf yarína ikwákwf niyáiriri

¹¹ weninjf yánfífyf winiñiginí. Anjñamí dání óf ninimáná rapirapf xwé wúniñf imóninjf bi midání biáu midání biáu fá níxirimáná xwíyfo nání awayiniñf nímamówára wepñinariniñagi níwiniñf

¹² ríxa xwíyfo ikwárináná weninjf éyif winiñiginí. Nanjwí xwé xixegíni tñni amípi agwí tñni napéa wariniñfpi tñni injf xixegíni tñni iwáfipimi wenjagi winarína re enjiginí.

¹³ Xwíyá bi nírinénapirf re uriniñiginí, “Pitaoxini, níwiápinimeari nanjwí api nípiñiri nei.” urfagi aí

¹⁴ Pitao re uriniñiginí, “Ámínáoxini, aga oweoi. Nanjwí Judayene ñwí ikaxf éaniñfipimi dání Nwáfirini.” riniñfipi, ayá níwiniñf piáxf neániñpaxf imóninjfpi siní minfáoniñf enjagi nání joxi nírfipi wí emiméni.” urfagi

¹⁵ xwíyá ámi bi re riniñapiniñiginí, “Gorixoni ríxa ‘Ñwí mimónini.’ rárfipi nání siní ñinj re miyáiwipani, ‘Niniñfáyf, siní ayá níwiniñf piáxf neániñpaxf imóninjfpirfani?’ miyáiwipani.” riniñapiniñiginí.

¹⁶ Pitao sijnwí winiñf arfá wirí éfipi axfpi biáu bi níwiniñayimáná enjáná re enjiginí. Iwáfpi apaxf mé nípeyirf anjñamí ainiñiginí.

¹⁷ Pitao ikwákwf niyáiriri winiñfipi nání “Pí nání rfa winiñfipi?” niyáiwiri ududf ayá wí níkaríga warína re enjiginí. Áma Koniriaso xfo tñnj e nání wáf urowárfáwa anj wíyo Saimonoyá anj nání yarinjf níwiéra níximáná ríxa ákiñá fwi e níronapiro

¹⁸ rfaiwá re rigfawixini, “Áma Saimono ámi yof bi Pitaoyi riniñjo re riniñweani?” rfaiwá e rarína

¹⁹ Pitao ikwákwf niyáiriri mífipi nání “Pí nání rfa winiñfipi?” niyáiwiri ñinj e píkinarína Gorixoyá kwíyfipi omí re uriniñiginí, “Arfá nií. Áma waú wo joxi símeanro nání pfa siariniñoi.

²⁰ Wigf ñinjfo dání marfát, níwaniniñoni awa joxi siriménapf rí urowárenapf enjagi nání joxi níwiápinimeámí níwepñirf ñinj obibaxf ‘Pí nání rfa yariniñfipi?’ mímó anani awa tñni níximixiniñf nawiniñf upoyi.” urfagi

²¹ Pitao awa rogfé nání níwepñirf re uriniñiginí, “Arfá nípoyi. Áma soyné pfa yarigfo, ayf nioni nání yariniñoi. Soyfne pí nání bóyfnérini?” urfagi

²² awa re urigfawixini, “Koniriaso —O porisf 100 imónigfáyo seáyi e wimóniniñjorini. Áma wé róniñjo nimóniriñf Gorixomi wáyf wiariniñjorini. Dixf Judayf nñni ‘O áma nanjorini.’ rarigforini. Omí anjñajf wo re urénapiniñiginí, ‘Joxi xwíyá o riniñfápi arfá wirfá nání omí wirimiauñf riniñjomi dñxf wami urowárei.’ urénapinjf nání bfwáonerini.” urfagi

²³ Pitao “Anani níwiápiñf nioni tñni sá oweaneyi.” uriniñiginí.

Pitao Koniriasoyá aniwámí nání unj nánirini.

Sá wenjo wáfpi tñní n'wiápnimeari awa tñní nuróná amá Jopa dánj Jisasomi dñnj n'wíkwíroro nání xexirímeá imónigfáwa tñní nawíní nuro

²⁴ Ófni s'fá wíyi wegíáwa n'wiápnimeámí warfna Koniriaso xegí xexirímeáyí tñní xegí níkwímíxínirí emearigfáyí tñní awí neaarimáná wenñj nerí ñweañáná Pitao anj apimí Sisariayi rínñj'pimí n'rémorí

²⁵ anj Koniriasoyáiwámí páwimínirí éyíyí o Pitao tñní nerimeániríná oyá síkwí tñnj e n'p'kínimeari mñnj xwíáyo íkwíronj'niginí.

²⁶ E éagí aiwí Pitao omí árwífí numearí re uríñj'niginí, "Joxí n'wiápnimeari éfí roí. Nioní ení sa amá woniríní." nuríni

²⁷ o tñní xwíyáfá n'irínirí nerimeánimí n'páwiríná amá obaxí awí neáníro ñweañagfa n'wínirí

²⁸ re uríñj'niginí, "Judayene re rinarñwápi nání émayíné xamñj'fíné ení nijfá imóníñjoi, 'Nene émayí tñní gwiaumí niníranénáraní, xwíyáfá n'ñwearanénáraní, apimí dání negí ñwí ikaxí rinarñwápmí wiaikiarñwiní.' E rinarñwápi nání xamñj'fíné nijfá imóníñjoi. E nerí aí Goríxo nioní re oyaiwinirí oríñj n'párñj'niginí, 'Émayí aí wo tñní gwiaumí minipaxí mimóníni.' E oyaiwinirí oríñj n'párñj' enjagi nání 'Émayí tñní gwiaumí ninírfná piaxí eánipaxírfíní.' wí s'íní r'ipaxonimani.

²⁹ Goríxo síwá éññj níf enjagi nání amá rowa nioní nírimeaníro báná nioní urakímínirí wí murí sa arfá n'wirí númí b'faniginí. Ayínání yaríñj bí oseaimíní. Pí nání nírimeáfoniríní?" urfagi

³⁰ Koniriaso re uríñj'niginí, "Nioní agíná ayímíní sfápi tñní xixení reyáiná 3:00 p.m. imóníñjána anj riwámí dání Goríxomí xwíyáfá rírímí wiarfna re enj'niginí. Amá rapírapí xwínfá eaarñj' yínñj wo n'rónapirí

³¹ re n'iríñj'niginí, 'Koniriasoxíní, joxí Goríxomí yaríñj wiaríñj'pí arfá sirí joxí amá uyípeayíyo arírá wiayaríñj'pí síñwí ranirí nerí nání yayí winaríñjagi nání n'rowárenapíñjoi.

³² Agwí joxí amá wo Saimonoyí rínñjomí —O xegí yoí bí Pitaoríní. O amá burímákau wará enj' erí yeáyí imíxirí yaríñj Saimonoyí rínñj'oyá anj rawírawá imanpá tñní m'irínñjwámí ñweaní. Omí wirímiaupírí nání Jopa nání díxí wamí urowárei.' n'irfagi

³³ nioní s'íní mé anj'fí amá wa joxí sirímearírfí nání urowáraná joxí nanj' nerí awa tñní b'fíní. Agwí nene Ámínáo 'Xwíyáfá ayo urírfíxíní.' r'iríñj'pí n'p'íní arfá wianírane nání Goríxoyá síñwí anñje dání awí neánírfírane ñweañwíní." uríñj'niginí.

Pitao anj Koniriasoyáiwámí dání uréwapíñj'fí nánirini.

³⁴ Pitao manj' n'ñoámorí re uríñj'niginí, "Xámí nioní Goríxo yaríñj'pí nání majfá nerí aiwí agwí ríxa nijfá imóníñjini. O wí s'ímí s'ímí e n'imerí anímí yaríñj'fí epaxomaní.

³⁵ Omí wáyí wiró wo rónj'fí imóníñj'pí ero yaríñj'fí g'íyí g'íyí gwí wírímí dánj' imóníñj'fí ayíwí x'fó t'fámíní báná ananí yayífí n'wirí umím'naríñj'fírfíní.

³⁶ Xwíyáfá Goríxo Isirerene yanj' nealapiñj' r'ipí nání seyíné ríxa nijfárfíní. Jisasi Kiraisomí —O Ámínáo nimónirí amá n'yoní seáyí e wimóníñjoríní. Omí dñnj wíkwíroaríñwápmí dání Goríxo tñní p'yífá w'fínipaxí imóníñjwíní.

³⁷ Jono xámí wayí xegí umeainj'pí nání wáf nememáná enjáná Gariri dání iwamífó nimóga bírfí Judia p'ropen'síyo amí amí imónímerí enj'pí nání xamñj'fíné nijfárfíní.

³⁸ Nasaretí dánj' Jisaso nání raríñj'fí. Omí Goríxo n'irípearí xegí kwíy'pí wírí enj' síxí weámíxírí éáná o Goríxo dánj' ukíkayonj'agi nání nemeanfá amáyo nanj'fí n'wiirí amá obo dñnj' n'ixíxérorí sípí wíkararíñj'fíyo n'yoní nanj'fí imíxímenj'pí nání seyíné ríxa nijfárfíní.

³⁹ Amípi o negí Judayí anj'fíyo erí negí anj' xwé Jerusalem'pimí dání erí enj'pí wone síñwí wíñarónj'wáone ríwoneríní. Omí n'p'íkíróná yoxáfyó yekwíroarífagfa aí

⁴⁰ s'fá wíyáú wíyi nórimáná enjáná Goríxoyá dñnj'fíyo dání n'wiápnimeari amá síñwí anígfé dání síñj'fí wimóníñj'niginí.

⁴¹ Gí amá Judayí n'fíní síñwí anígfé dání marfái, amá Goríxo enj'fí dání síñwí wíñarórfíxínirí neaeyíronj'one —None o xwáripáyo dání n'wiápnimeámáná enjáná o tñní inígf' n'irane aiwá n'irane enj'wáoneríní. Noneyá síñwí aníñwáe dání síñj'fí n'neaimónirí

⁴² sekaxí re nearíñj'niginí, 'Soyíné nioní nání amáyo wáf urímero "Amá síñj' ñweagfáyo tñní ríxa pegfáyo tñní n'yoní áwíní e n'ñweámáná wígf' yarígfápi eyeyírómf' enfa nání Goríxo rípeañ, ayí oríni." Áwanj' e urímero érfíxíní.'

⁴³ E nearíño nání wáf nearókíamoagfá n'fíní re nearag'foríní, 'Amá omí dñnj' wíkwírófáfyí n'fíní x'fó wiñj'pimí dání Goríxo ananí yokwarímí wiaríñj'fírfíní.' nearag'foríní." uríñj'niginí.

Émáyo Kwíyí Gorixoyápi wainiñf nánirini.

⁴⁴ Pitaó xwíyá apí sñi nura warfáná re enjiniñi. Ámá xwíyá o rariniñpi arfá wiarigfáyo niyoni kwíyí Gorixoyápi wainiñiniñi.

⁴⁵⁻⁴⁶ Kwíyí Gorixoyápi waináná Judayf Jisasomi dñf wíkwfroarigfá Pitaó tñi b'áyf wenñf éfáyf winigfawixñi. Xwíyá arfá wiarigfá tiyf ríxa piné xixegñi ayf majfá imónigfáyf r'ro Gorixomi seáyf e umero yariniñagfá n'winiro nání re yaiwigfawixñi, "Gorixó xegf kwíyí émáyo sipí m'wí nene xwé ayá wí neaiapiniñpa ayo ení arfá axfpi r'fa wiariniñ?" niyaiwiro ududf níkariga warfáná Pitaó re uriniñiniñi,

⁴⁷ "Ámá kwíyí Gorixoyápi wainíñf tiyf iniñf tñi wayf meapaxf mimóniñoi." go riniñoi? Oweoi, kwíyípi nene neaainiñfpa axfpi wainíñf enagf nání ámá wo e rípxaf mimóniñi." nurirí

⁴⁸ sekaxf re uriniñiniñi, "Ámá t'yo Jisasi Kiraisomi dñf wíkwfroariniñagfá nání wayf umeaipoyi." uráná ayf "Joxi nene tñi sfá ámi wini re onweaneyi." neaimónariniñi." urigfawixñi.

11*Pitaó Koniriasoyá aniwámi enñpi Jerusaremí dání áwanf uriniñf nánirini.*

¹ Wáf wurimeiarigfáwa tñi ámá Jisasomi dñf n'wíkwf'roro nání xexirfmeainiñf imónigfá Judia piropenisfyo wí e wí e nweagfáyf tñi xwíyá r'ipi r'inariniñagf arfá niwiro "Émáyf ení Gorixoyá xwíyápi arfá niwiro dñf wíkwf'rogfáriniñi." r'inariniñagf arfá niwiro nweanjaná

² Pitaó Jerusaremí nání niyirí rémóaná xegf Judayf wí —Ayf Jisasomi dñf n'wíkwf'roro aiwí re rarigfáyf'riñi, "Émáyf Jisasomi dñf n'wíkwf'roróná iyf símf sfó n'wákwin'ro nene imóniñwápa nimóni'roná, ayf ananiriniñi." rarigfáyf'riñi. Ayf wí Pitaomi m'ixf nur'ro

³ re urigfawixñi, "Joxi pi nání negf yariniñwápi ogámí nerí émáyf, iyf símf sfó m'wákwin'pa egfáyf tñi gwiaumf ninirí nawini aiwá n'iniñiniñi?" urfagfá aí

⁴ Pitaó xámí imóníe dání repiyf n'wiéra nurí nurenwipéa nurfáná re uriniñiniñi,

⁵ "Nioni añf yof Jopayo niñweari Gorixomi xwíyá r'irimf n'wirfáná ikw'kwf niyá'ri oriñá n'páraná wenñf yánfáyf wininiñagñi. Rapirapf xwé wúniñf imóniñf b' m'idáni biaú m'idáni biaú n'ixirimáná anjanami dání awayini n'mamówáriga weapariniñagf n'winiñi nioní tñf e ikwiárinénapaná

⁶ rapirapf iwáf in'ñúmi pirániñf siñw'f owiniñiniñi inimi siñw'f agw'f winfáyf wininiñagñi. Nanw'f ámá iw'f mearigfáyf tñi sayf tñi agw'f tñi niropéa wariniñyf tñi iní tñi inimi wenagf n'winiñfáná

⁷ anjanami dání xwíyá re rinénapfagi arfá winaniñini, 'Pitaoxini, n'wiápiñimeari nanw'f apí n'ipikiri nei.' n'rfagi arfá n'wirí aí

⁸ nioní re uriniñagñi, 'Ámináoxini, am'pi "Nwfáriniñi." riniñfpi, n'niñfáná piáxf eainipaxf imóniñfpi sñi iwamfó g'g'f b' méáoniriniñi. Aga wí n'niñm'éniñi.' urfagi aí

⁹ xwíyá anjanami dání rinénapf'pi ámi b' n'rinénapirí re rinénapiniñiniñi, 'Gorixoni ríxa "Nwfá mimóniniñi." rár'fapi nání joxi sñi dñf re miyaiwipani, "N'niñréniñyf, sñi ayá n'niñirí piáxf neainipaxf imóniniñi." miyaiwipani.' Xwíyá e n'niñrénapimáná

¹⁰ xwíyá apí axfpi biaú b' n'niñrénapimáná íriñwáfpi ámi anjanami nání m'ixeanénapiniñiniñi.

¹¹ M'ixeanénapaná axiná re enjiniñini. Ámá wáu wo —Awa Sisaria dání nioní tñf e nání urowárfawariniñi. Awa añf none weariniñwáiwámi rémónapigfawixñi.

¹² Rémonapaná kwíyí Gorixoyápi re n'iniñiniñi, 'Joxi awa tñi ananí uf. Awa tñi nawiniñi nuróná dñf k'k'fimi nimóga nurí "Pi nání ámá rowa tñi wariniñi?" miyaiwipani.' n'rfagi nioní tñi ámá Jisasomi dñf n'wíkwf'roro nání n'rixfméá imónigfá wé w'fúmi dñf wo rowa tñi nurane ámá nioní nání urowárenapf'oyá aniwámi páwíaná

¹³ o xegf an'yo an'nanj'f wo siñání n'wimónirí uriniñfpi nání repiyf n'neairí re neariniñiniñi, 'An'nanjo re n'rfiniñiniñi, "Dixí ámá wa Saimonomí —Oyá yof b' Pitaoriniñi. Omi wirim'iaup'ri Jopa nání urowáreñi." n'niñirí

¹⁴ re n'riñiniñi, "Xwíyá o n'birí r'iriniñfpi joxi tñi ámá joxiyá aniwámi wearigfáyf tñi arfá wip'rfápi m'í dání Gorixó yeáyf seayim'ixemeanfáriniñi." An'nanjo e n'rfiniñiniñi.' nearfagi

¹⁵ nioní xwíyá iwamfó uréwapiyarfná re enjiniñini. Kwíyí Gorixoyápi nene xámí n'neaiméarfná neaainiñfpa ayo ení axfpi waininiñiniñi.

¹⁶ Ax'fpi wainifagi n'winiñi xwíyá Ámináo nearagf r'ipi nání dñf n'iróniniñiniñi, 'Jono iniñf tñiñi wayf seameiagf aiwí Gorixó seyfné xegf kwíyípi tñi wayf seameainfáriniñi.' r'iniñi nání dñf n'iróniniñiniñi.

17 Gorixo nene Áminá Jisasí Kiraisomí dñj n̄wíkwírómáná enáná xegí kwíyípi aná neaiapñjpa amá ayo ení axípi wíagí nání 'Nioní Gorixo xegí dñjño dání yarñjpi pírí urakipaxoríni.' r̄iseaimónaríni?" urfagi

18 awa xwíyíá Pitaó urfípi piránñj arfá n̄wíro omí amí xwíyíá b̄i murí Gorixomí seáyí e numeróná re rígfawixíni, "Gorixoyá dñj t̄n̄i émáyí ení wígfí f̄wí yarígfápi r̄íwfm̄n̄i n̄imamoro dñj n̄iyimñj imónñjpi meapaxí imónñjoi." rígfawixíni.

Adiokí ñweáyí wí Jisasomí dñj wíkwíróáná imónñjpi nánir̄ini.

19 Xámí Sitipenomí n̄ip̄kiróná Jisasomí dñj wíkwíroarigfáyo xeanñj n̄wíkaríro xfdíxífdowáf éagfá émáyí anfm̄n̄i numiamoróná wí xwíá rawírawápami enñj xegí yoí Pinisia ñwearo wí p̄rñjwí Saip̄rasí r̄inñjfyimí ñwearo wí anj b̄i xegí yoí Adiokí ñwearo neróná xwíyíá Gorixoyápi émáyo muréwapíyí wígfí Judayoní nuréwapíya nuro aí

20 wígfí wa p̄rñjwí xegí yoí Saip̄rasí dání x̄irígfáyí t̄n̄i anj yoí Sairini dání x̄irígfáyí t̄n̄i Adiokí n̄rémero wáf nuriomeróná émáyo ení xwíyíá Áminá Jisaso nání yayí winipaxípi nura emegfawixíni.

21 E yaríná Áminá Gorixo dñj ukikayorí enj síxí weámixirí yarñjagi nání amá obaxí wígfí ñwíá nání yarígfápi arfá ñikeamoro Ámináo t̄fám̄n̄i ñik̄n̄imónñjro dñj wíkwírogrfawixíni.

22 Amá Juresaremí dání Jisasoyá siyikí imónigfáyí xwíyíá r̄ipi r̄inarñjagfá arfá n̄wíro "Adiokíyo émáyí obaxí Jisasomí dñj wíkwíroarñjoi." r̄inarñjagfá arfá n̄wíro nání Banabasomí Adiokí nání urowáfagfá

23 o nuri anj apimí n̄rémorí winñjñiginí. Gorixo émáyo wá n̄wianir̄i ayo wim̄xarñjpi n̄winir̄íná dñj nífá n̄winir̄i enj r̄irémixí n̄wirí re urñjñiginí, "Gorixomí wí r̄íwí mumó anñj miní ayá t̄n̄i xfdífxíxíni." urñjñiginí.

24 O amá nanj yarñjoi imónñj Gorixoyá kwíyípi ayá wí síxí winir̄i Jisasomí dñj ayá wí wíkwírór̄i yarñjoi enjagi nání e urñjñiginí. Amá obaxí Ámináomí dñj wíkwírófáyí axññj nimónñjro n̄ikum̄xíga warñjagfá

25 Banabaso Soro nání p̄fá em̄n̄ir̄i anj yoí Tasasí nání nuri

26 apimí ñweañjagi n̄winir̄i n̄wirímeámí b̄fíwáú nawíní Adiokíyo n̄ñweariná amá e dñj Jisasoyá siyikí imónigfáyí t̄n̄i awí neányiro obaxí wíyo nuréwapíya nuríná xwiogwí wo awaómí e múroñjñiginí. Adiokíyo e íná dání amá wí amá Jisasí Kiraisomí ux̄darigfáyí nání yoí Kirisiteniyí iwamfó w̄rígfar̄ini.

27 Iná wáf rókiamoarigfá wa Juresaremí p̄fni n̄wíar̄imí Adiokí nání n̄weap̄ro

28 wígfí wo Agabasoyí r̄inñjoi éfí n̄rorí Gorixoyá kwíyíyo dání wáf nurókiamorí re urñjñiginí, "Aiwá nání xwíá t̄fyo n̄yomí aga d̄fwi ayá wí ikeamónan̄wárini." E urñjpi Romíyí m̄ixí ináyí Kírodiasoyí r̄inñjoi menweañjáná d̄fwi api ikeamónagfá nání

29 Jisasomí x̄ídarigfáyí woní woní x̄ixegíni n̄wipaxí imónñjpa wígfí dñj re yai-wígfíawixíni, "Negí n̄r̄ixímeá Judia p̄ropen̄s̄fyo ñweagfáyo arir̄á wian̄wá nání ñgwí apí apí n̄t̄rane wiowárwan̄iginí." n̄yaiwíro

30 x̄ixeni e nero ñgwí awí eáfápi Banabaso t̄n̄i Soro t̄n̄i awáú n̄meámí nuri Jisasoyá siyikí imónigfá Juresaremí ñweagfáyo wipenweagfáwami m̄n̄i wip̄s̄fí nání wiowárigfawixíni.

12

Míxí ináyí Xeroto Jemisomí p̄ikirí Pitaomí gwí uyirí enj nánir̄ini.

1 Iná Judayí míxí ináyí Xeroto Jisasoyá siyikí imónigfáyí wíyo r̄ik̄ik̄ir̄fó wikarini nání fá ñixir̄ir̄i

2 porisí wamí uráná kirá t̄n̄i Jonomí x̄iráo Jemisomí p̄ikigfawixíni.

3 Jemisomí p̄ikíagfá nání Judayí yayí yarñjagfá n̄winir̄i Xeroto sípi amí b̄i nerí re enñjñiginí. Pitaomí ení fá x̄irñjñiginí. Sfá Pitaomí fá x̄irñjyí t̄ñíná Judayí Gorixo eníná múroñjpi nání dñj mop̄r̄i nání bisfkerfá yisí mayí úrapí nim̄x̄iro narígfíná omí Xeroto fá x̄irñjñiginí.

4 Omí fá ñixir̄imáná re yaiwinñjñiginí, "Sfá An̄fnajo Neamúroagoí r̄inñj r̄ipi r̄ixa pwéáná omí gwí an̄fyo dání n̄m̄ixearí amá n̄n̄i síñwí anigf̄e dání xw̄ir̄ixí numerí p̄ikim̄iginí." n̄yaiwirí gwí an̄fyo n̄ñwir̄ar̄ir̄íná porisí awí ean̄igfá biau biau x̄ixegíni wáú wáú awí mearoayip̄r̄i nání wárñjñiginí.

5 E wáráná Pitaomí gwí an̄fyo awí mearoarñjagfá aí Jisasoyá siyikí imónigfáyí Gorixo omí arir̄á owinir̄ir̄i anñj miní arfá r̄fá wé yarñj n̄wíera ugfawixíni.

An̄fnají wo Pitaomí gwí an̄fyo dání míxearj nánir̄ini.

6 Sfá Xeroto “Ayimi omi n̄m̄ixeari ámá s̄ijw̄f aniḡte dání xw̄rix̄f uméim̄igin̄i.” yaiw̄inj̄yi s̄ini w̄fá m̄óninj̄áná Pitaos senfá wir̄fkaú n̄iyár̄inim̄áná áw̄inim̄ sá wej̄áná poris̄f wáu m̄id̄im̄idán̄i n̄weari wa gw̄f an̄f ówan̄f n̄iyár̄im̄áná b̄far̄iwám̄i dání awi roro enj̄áná re en̄jin̄igin̄i.

7 Ám̄ináoýa an̄fnaj̄f wo n̄rónap̄ir̄i gw̄f an̄fyo w̄fá ókiáráná Pitaomi miw̄fyo saiwiár̄f wim̄in̄r̄i nán̄i aȳinj̄w̄f n̄úrori re ur̄inj̄in̄igin̄i, “Jox̄i an̄fn̄i wiáp̄n̄imeā.” uráná re en̄jin̄igin̄i. Senfá ar̄fkaú xeḡf wéyo dání ikweámioan̄jin̄igin̄i.

8 Senfá ar̄fkaú ikweámioáḡf an̄fnajo ám̄i re ur̄inj̄in̄igin̄i, “Dix̄f arer̄ix̄f yin̄r̄i síkw̄f s̄ú yin̄r̄i ē.” nur̄r̄i o r̄ixa e éáná re ur̄inj̄in̄igin̄i, “Dix̄f iȳfá n̄ik̄f̄iyin̄im̄i n̄ix̄fdēi.” ur̄faḡi

9 gw̄f an̄f awám̄i dání omi n̄úmi n̄ipeyear̄i n̄úmi nur̄fn̄á “An̄fnajo niri xw̄iȳfá n̄r̄ir̄i yar̄inj̄fp̄i, aȳf nepa r̄fa niar̄in̄i?” m̄iyaiw̄i “Sa or̄inj̄á r̄fa w̄in̄inj̄in̄i?” n̄iyaiwir̄i

10 awáu poris̄f x̄fo t̄nj̄f an̄w̄i e awi roḡfáwam̄i m̄úrori j̄fam̄i awi roḡfáwam̄i en̄i m̄úrori nemáná ák̄inj̄á ówan̄f ain̄ix̄f t̄fn̄i im̄ix̄in̄inj̄fnam̄i —Anam̄i p̄fn̄i n̄wiár̄im̄i n̄ipeyear̄fn̄á gw̄f an̄fyo p̄fn̄i n̄wiár̄im̄i r̄ixa an̄f ap̄i ikw̄r̄óninj̄fp̄im̄i emear̄iḡfánar̄in̄i. Ana t̄nj̄f e rémóáná re en̄jin̄igin̄i. Xeḡfp̄i f̄kwim̄in̄inj̄in̄igin̄i. Xeḡfp̄i f̄kwim̄in̄inj̄in̄i n̄ipeyeari óf w̄iyim̄i nur̄in̄i re en̄jin̄igin̄i. An̄fnajo r̄ixa p̄fn̄i n̄wiár̄im̄i úáná

11 Pitaos xeḡf d̄inj̄f fá n̄ix̄ir̄ir̄i re r̄in̄inj̄in̄igin̄i, “Ám̄ináo nion̄i éf n̄m̄in̄im̄in̄ir̄i nán̄i xeḡf an̄fnajo nur̄owár̄enap̄ir̄i Xeroto ‘Ḡf en̄f eán̄inj̄fyo dání e wik̄ar̄f̄im̄igin̄i.’ yaiwiar̄inj̄fp̄i p̄r̄f urakir̄i ḡf Judaȳf ‘Xeroto omi e wik̄ar̄f̄im̄igin̄i.’ n̄iyaiwir̄o d̄inj̄f wik̄f̄moar̄iḡfáfp̄i p̄r̄f urakir̄i ner̄i gw̄f an̄fyo dání n̄m̄ix̄eáon̄ir̄fan̄? Oyi, e n̄ion̄ir̄in̄i.” r̄in̄inj̄in̄igin̄i.

12 D̄inj̄f e fá n̄ix̄ir̄imo an̄f ap̄ix̄f Mariaiȳf r̄in̄inj̄f w̄iyá —Ím̄i xewaxo Joni Makor̄in̄i. Omi x̄inái Mariaiȳf r̄in̄inj̄fya an̄f iwám̄i nán̄i nur̄i ámá obax̄f an̄jwám̄i awi neánar̄im̄áná Gor̄ixo x̄íomi ar̄ir̄á owin̄in̄ir̄i nán̄i yar̄inj̄f n̄iwia war̄fn̄á n̄irémori

13 ák̄inj̄á f̄wi m̄fde dání iwan̄f near̄i ikax̄f r̄imák̄iáná ap̄ix̄f w̄i, an̄f iwám̄i x̄ináiinj̄f nimón̄ir̄i om̄inj̄f wiir̄inj̄f w̄i —Í xeḡf yof Rodair̄in̄i. Í iwan̄f neán̄ir̄i ikax̄f r̄imák̄in̄ifaḡi nán̄i gor̄fán̄ir̄i s̄ijw̄f owin̄im̄in̄ir̄i nur̄i

14 “Gox̄ir̄in̄i?” nur̄ir̄i Pitaoyá man̄f um̄inj̄in̄ifaḡi nán̄i d̄inj̄f nífá w̄iaḡi re en̄jin̄igin̄i. Xám̄i ówan̄f m̄iw̄fkwioem̄e an̄fn̄i nur̄i ayá t̄fn̄i re ur̄inj̄in̄igin̄i, “Pitaos ák̄inj̄á ówan̄fyo b̄far̄iwám̄in̄i dání b̄raiwo ron̄i.” ur̄faḡi

15 ámá aȳf re ur̄iḡfawix̄in̄i, “Jix̄i xaxá ner̄i rar̄inj̄in̄i.” ur̄faḡfá a í ax̄fp̄i ar̄fki ám̄i b̄i t̄fn̄i urar̄fn̄á aȳf re urayiḡfawix̄in̄i, “Pitaoyá an̄fnajo r̄fa ron̄i?” urayar̄inj̄aḡfá aiwi

16 Pitaos s̄ini ówan̄f iwan̄f near̄i ikax̄f r̄imák̄iar̄inj̄aḡi aȳf nuro ówan̄f n̄fkwiro w̄in̄iḡfawix̄in̄i. Pitaos riwo ron̄jaḡi n̄w̄in̄iro d̄inj̄f n̄iyága úaḡfá a í

17 Pitaos aȳf xw̄iȳfá m̄ir̄ipa oépaȳin̄ir̄i wé ówan̄f nuyim̄áná Ám̄ináo n̄wiir̄i gw̄f an̄fyo dání n̄imeám̄i nupeyear̄fn̄á éfp̄i nán̄i rep̄iȳf n̄w̄ilera nur̄i re ur̄inj̄in̄igin̄i, “Jemisom̄i t̄fn̄i neḡf n̄ir̄ix̄fmeá im̄on̄iḡfáyo t̄fn̄i nion̄i níf ap̄i nán̄i áwan̄f ur̄r̄ix̄in̄i.” nur̄ar̄im̄i n̄ipeyeari m̄i nán̄i w̄inj̄in̄igin̄i.

18 R̄ixa w̄fá ónáná poris̄f Pitaomi awi mearoar̄iḡfáwa o m̄inj̄wean̄jaḡi n̄w̄in̄iro “Pitaos ar̄ige ner̄i r̄fa w̄oj̄?” n̄ir̄in̄iro ayá íp̄ip̄fá n̄inj̄wir̄ar̄iga war̄fn̄á

19 m̄ix̄f in̄áyf Xeroto Pitaos nán̄i p̄fá nera nur̄i p̄fá n̄imeḡin̄ar̄im̄áná poris̄f awi mearoḡfá awam̄i yar̄inj̄f im̄im̄i n̄wiár̄im̄áná w̄fam̄i sekax̄f re ur̄inj̄in̄igin̄i, “Awam̄i n̄imeám̄i nuro pik̄ipoȳi.” Sekax̄f e nur̄imo Judia p̄iropen̄is̄fyo p̄fn̄i n̄wiár̄im̄i an̄f yof Sisaria nán̄i n̄iweri e ur̄in̄inj̄in̄igin̄i.

M̄ix̄f in̄áyf Xeroto pen̄f nán̄ir̄in̄i.

20 Xeroto ámá Taia n̄weayo t̄fn̄i Saidoni n̄weáyo t̄fn̄i wik̄f b̄i on̄im̄iáfp̄i m̄iwón̄i ayá w̄i wónar̄inj̄aḡi wiḡf w̄i awi neánar̄im̄áná o n̄wean̄je nán̄i n̄ib̄iro xám̄i Xerotoyá gap̄iman̄f seáyi e im̄on̄iḡfá wo t̄fn̄i —O xeḡf yof Biras̄itasor̄in̄i. O t̄fn̄i xám̄i Xeroto wik̄f wónar̄inj̄fp̄i nán̄i xw̄iȳfá nim̄ix̄iro re ur̄iḡfawix̄in̄i, “Jox̄i Xeroto wik̄f neaónar̄inj̄fp̄i nán̄i omi xw̄iȳfá n̄neaur̄iȳir̄i p̄iȳfá neaw̄r̄iri. Ámá dix̄f m̄ix̄f in̄áyomi s̄man̄w̄fyon̄inj̄f wur̄in̄iḡfáyo aiwá b̄f yar̄inj̄wáone en̄jaḡi nán̄i r̄ir̄ar̄inj̄w̄in̄i.” uráná o re ur̄inj̄in̄igin̄i, “Soȳfn̄e t̄fn̄i naw̄ini n̄rorane seaur̄iyim̄fár̄in̄i.” ur̄faḡi awa wen̄inj̄f nero n̄wean̄jáná

21 sfá Xeroto xw̄iȳfá im̄ix̄in̄fá nán̄i r̄ar̄inj̄f̄yi par̄imóáná o m̄ix̄f in̄áyowa ȳinar̄iḡfáfp̄i okiȳfá nin̄imáná xeḡf siá ikwian̄jw̄f seáyi e im̄ix̄in̄inj̄fnam̄i n̄inj̄wear̄i xw̄iȳfá r̄ir̄im̄f wiar̄fn̄á

22 ámá awi eán̄iḡfáyf̄f r̄faiwá n̄r̄ir̄o re rayiḡfawix̄in̄i, “Xw̄iȳfá ap̄i ámá woyá m̄ir̄inar̄in̄i. Ap̄i an̄fnam̄i d̄anj̄f n̄w̄fá im̄on̄inj̄f woyán̄inj̄f r̄inar̄in̄i.” rayar̄fn̄a re en̄jin̄igin̄i.

23 Aȳf urar̄iḡfáfp̄i nán̄i xewan̄j̄o p̄r̄f n̄irak̄in̄ir̄i “Gor̄ixom̄in̄i seáyi e numeri r̄ipoȳi.” mur̄ipa éaḡi nán̄i Gor̄ixoyá an̄fnaj̄f wo r̄fn̄inj̄f wianá agw̄f aȳinj̄w̄f nor̄fn̄á p̄iȳf om̄on̄inj̄in̄igin̄i.

24 E ner̄i a í xw̄iȳfá Ám̄ináoýa sur̄fmá mimón̄f s̄ini n̄r̄iga nur̄i nán̄i ámá obax̄f n̄ikum̄ix̄iga uḡfawix̄in̄i.

²⁵ Banabaso tñi Soro tñi awaúmi ñigwí rípi negí ñirixímeá imónigfá Jerusaremí ñweagfáyo mñi wíisixíniri wiowárigfápi ríxa ñiyárimáná Joní Makomí ñwirimeámí Jerusaremí pñni ñwiárimí ámi Adiokí nání yigfawixíní.

13

Banabasomí tñi Soromí tñi wáf urimepisí nání ñirípearo urowárigfá nánirini.

¹ Jisasoyá siyikí imónigfá Adiokíyo ñweáyí wigí wa wáf rókiamoarigfá imóniro wa uréwapiyarigfá imóniro egfáwa rowarini. Wo Banabasorini. Ámi wo Simiono xegí yoí bñ Naijeroyí wñrigforini. Ámi wo Sairini dñj Rusiasorini. Ámi wo Maneyeno —O gapimánf Xeroto tñi nemeřná xwé wiaronjorini. Ámi wo Sororini.

² Ayí awí neániro Ámináomí yayí ñwiro aiwá ñwáf ñweañáná kwíyí Gorixoyápi re uriniginini, “Banabaso tñi Soro tñi nioni awaú e éisixíniri wéyo fá umirárijápi xixeni emepisí nání nurípearo urowáripoyí.” uráná

³ ayí aiwá ñwáf ñwearo Gorixomí xwiyfá ririmí wiro néfasaná awaúmi wé seáyí e ñwikwiárimáná urowárigfawixíní.

Banabaso tñi Soro tñi pñrijwí Saipirasipimi dání wáf urimegí nánirini.

⁴ Awaúmi kwíyí Gorixoyápi urowárigfápi ñweri anj yoí Serusia rininipimi dání sipixí womí ñipixemoániri ññweámáná pñrijwí Saipirasí rininijimí nání nuri

⁵ sipixó anj yoí Saramisiyí rininipimi iwíékñimeááná awaú sipixíyo dání nayoari Judayfá rotú anj wí e wí e mñrininijyo dání Gorixoyá xwiyfápi wáf nurimeríná Joní Mako ení sanj nurápiimerí

⁶ ríxa pñrijwí miwí midáni dání midáni nání wáf nura neméřisaná anj yoí Peposiyí rininipimi ñrémoro wñigfawixíní. Ámá ayáf mfkí ikinj wo —O Judayf worini. Mimónf wáf rókiamoarinj worini. Xegí yoí Ba-Jisasoyí wñrigforini.

⁷ O tñi pñropenisf apimi dání pñrimíáo —O xegí yoí Sejasí Porasorini. Dñj neyírori aumaámí inñjorini. O tñi ñikumixíniri ñweagforini. O anj apimi ñweañagi Banabaso tñi Soro tñi sñjwí e ñwñiniri wáf urimearíná pñrimíáo xwiyfá Gorixó nání wáf rarigfípi arfá owimñiri awaúmi “Eñni.” urfagi ai

⁸ ayáf mfkí ikinjo —Gñrikíyí wigí pñné tñi Erimiasoyí rinñjorini. O pñrimíáo Jisasomí dñj ñwikwíropa oeniri awaúmi xegí dñjyo dání pñf rakimñiri éagi aiwí

⁹ Soro —O xegí yoí bñ Poroyí urigforini. O kwíyí Gorixoyápi ayá wí sixí wññjagi nání ayáf mfkí ikinjomí ríxa sñjwí agwí ñwñiniriri

¹⁰ mñxf re uriniginini, “Oboyá ñiaíwñinij imóninj roxiní, amá wé róninj yarigfá gñyí gñyo pñf urakimñiri yarinjoxirini. Arfíki yapí wíwapiyiri fwf urápiri néra warñjoxirini. Ámináo nání nepaxinj rininipí joxí aninj minf yapñni imoríreñni?” nuriri

¹¹ re uriniginini, “Agwí nioni re rirarinini, ‘Ámináo ríxa dñj ríkikeyoagi nání joxí sñjwí ñisupáriti sfá obaxí wíyo sogwí sñjwí wññifamanti.’ rirarinini.” uráná re eniginini. Agwí wññinij uráriti sfá uyináriti éagi nání “Ámá go go wéyo fá ññixiriri óf síwá ñinñfentñjo?” ñiyaiwiri amá nání pñf emenjinigini.

¹² E éagi pñrimíáo sñjwí ñwñiniri Jisasomí dñj wíkwñoriniginini. E ñeri Ámináo nání uréwapiyarigfápi nání ududf ñwíwiga unñiginini.

Banabaso tñi Soro tñi Pisidia pñropenisfyo nání nuri Adiokíyo wáf urimegí nánirini.

¹³ Poro tñi ñikumixíniri emearigfíwáú tñi Peposi pñni ñwiárimí nuro sipixí womí ñipixemoániro ññweámáná nuro Pabiria pñropenisfyo anj xegí yoí Pega rininipimi iwíékñimeááná nayoaro e dání Joní Mako awaúmi pñni ñwiárimí ámi xegí axf Jerusaremí nání úagí aiwí

¹⁴ Poro tñi Banabaso tñi awaú Pega ñimúrori Pisidia pñropenisfyo anj xegí yoí Adiokíyí rininipimi ñrémori Sabarfáyo Judayfá rotú anjyo ñpáwiri éf ñweañáná

¹⁵ ñwí ikaxf eáninipimi bñ fá roro wáf rókiamoagfáwa eagfápi bñ fá roro ñiyárimáná rotú anj iwámí mewegfáwa amá womí awaú éf ñweagfíe nání nurowáñiro re urigfawixíní, “Re urei, ‘Negí ñirixímeá imónigfíwagwí, awagwí xwiyfá enj rirémixf neaipaxf bñ enjánáyí, ananñ nearfpiyí.’ urei.” urowáraná o nuri awaúmi axfpi e uráná

¹⁶ Poro ñwiápinimearí wé ówanj nuyimáná re uriniginini, “Gf Isireriyñé tñi émáyf Gorixomí wáyí ñwiro nání nene tñi nawíni awí neánirane Gorixomí yayí wiarñjwáyíñé tñi arfá ñipoyí.

¹⁷ Ñwáf Isirereneyá arfowéyí uxídagfo, o eníná negí arfowami neyírori ayí anj mñdánjyí nimóniro Isipiyí anjyo ñweañáná oya dñj tñi sayá nimóga numáná enjáná o enj sixí neániri emñmí ñwíwapíya unñipimi dání anj ayo dání ñwirimeámí ññiniginini.

18 Níwírimeámi báná ayf áamá dñf meanje nemeróná xwiogwí 40 pwearfná o ayá nurímíxírí wé fá numíxeánfásáná

19 Kenaniyf anjfo áamá gwí wírí wírí wé wífúmi dñf wáu apimí xwírí fá níxíxerí xwí fá wígf ñweagfápi nurápirí negf arfowami mñni winñiginí. Api nñpñni yarfná xwiogwí 450 pwenñiginí.

20 Goríxo e níwífásáná oyá dñf tñni áamá wa aníwá nimónayiro wí fá rókiamoagf Samueroyf rññjo tñjíná nání nñmenjweága nñbásáná

21 negf arfowa Goríxomi re urígíawixíní, 'Míxí ináyf neamenjweani nání neaimónaríní.' uráná o Kisomí xewaxo, Soromí —O xiáwo írñjo Bejmanoyáoríní. Omí míxí ináyf nání urípeááná o numenjwearfná xwiogwí ámi 40 pwenñiginí.

22 Goríxo omí surfímá nimíxírí ámi Depito xamñjo míxí ináyf nimónarí oumenjweanírí imíxñjo nání woákíkf nerí re nearíñiginí, 'Jesiomí xewaxo Depito áamá nioní dñf uñwírírípaxf wo imónñjagí wññjáoríní. Nioní nimónaríñf nñpñni xixení enforíní.' nearíñiginí.

23 O 'Depitoyá fwiárfawéyf wo Isireríyo yeáyf uyimíxemeanfa nání oimíxímñni.' níyáiwírí negf arfowami sfmñmanjfo dání uríñjpa xixení nerí áamá Jisasoyí rññjo imíxñjíríní.

24 O síní ámáyo piaumímf mñwinñjáná Jonó xámí Isireríyo níyoní wáf nemerí 'Segf fwf yarígíápi rfwímñni mamóáná wayf seameaimfñni.' nurimerí

25 ríxa Goríxo e éwñiginírí wimíxíyñjípí yoparípí urímfánírí nerfná re rayíñfíní, 'Seyíne nioní nání "Goríní." yáiwírñjoi? Seyíne wenñj nerí nñjweagfónñmaní. E nerí aí arfá nípoyí. Ámá nioníyá rfwíyo bíñfo nioní aga seáyí e nímúroño enjagí nání negf síkwí sú gwí wíkweaipaxf mímónñjíní.' rayíñfíní.

26 Gf nírixímeá imónígfáyíne, Ebíríamoyá fwiárfawéyíne tñni émá Goríxomí wáyf níwíro nání ayf tñni re awí eánígfáyíne tñni rípí osearímñni. Xwíyá ámáyo yeáyf uyimíxemeapaxo nánñpí nñnenení arfá wianí nání Goríxo ríxa urowárenapñfíní.

27 Ámá Jerusaremí ñweagfáyf tñni wígf mebá nimónñro umenjweagfáwa tñni omí ayf orfánírí mí mñwómíxípa ero enjñá dání wí fá rókiamoagfáwa o nání nñrírí rfwamñf eágfápi —Apí Sabarfá ayf ayo dání fá roarígíápiríní. Apí mñkf nání dñf mímó surfímá fá nñro nání 'Ayf o nání rífa rññni?' mñyáiwípa ero néfásáná wí fá rókiamoagfá awa nñro eágfápi tñni xixení omí wíkárígfawixíní. Wí fá rókiamoagfá awa nñro eágfápi tñni xixení nñwíkáríróná 'Spíoxíríní.' nuríro xwíyá umeárigfawixíní.

28 E nemowa nímeámí nuro omí xwíyá numearírí píkipaxf imónñf bí nání pfa nñmegínírí aiwí gapmñanf Pairatomí 'Píkoí.' urígíawixíní.

29 Omí nñpíkíróná wí fá rókiamoagfáwa o nání nñro eágfá nñpñni xixení nñwímáná enjñá wa yoxáfpámí dání níyodámí níwepñro xwáripáyo weyárfagfa aiwí re enñiginí.

30 Goríxoyá dñf tñni xwáripáyo dání ámi wíáfpññmeanñiginí.

31 Níwíáfpññmeámáná sfá ayá wí ámá Garírí píropenífyo dání o tñni nawíní Jerusaremí nání bñgfáyo sfñjñní wímónayíñiginí. Ayínání sfñjñní wímónayíñyf negf Isireríyf imónñjfo áwanj urímepírí nání imónígfáyíríní.

32-33 Yawawí ení xwíyá yáyf seainpaxf rípí searanírai níyáiwímí baríñwí. Goríxo negf arfowami sfmñmanjfo dání nuríríná 'Níseaimfáríní.' uríñjpi Jisaso xfoyá dñf tñni wíáfpññmeanjímí dání awayá fwiárfawene ríxa xixení apí, xfo uríñjpi neainjíríní. Xwíyá Bíkíwí Samíyo sonj biaúyf rññjímí nñrínírí eánñf rípí, 'Joxí Goríxoníyá íwoxíríní. Agwí nioní simíxáná imónfoxíríní.' Xwíyá e nñrínírí eánñfpi ení xixení imónñjíríní.

34 Nene dñf re yáiwianíwá nání 'O Goríxoyá dñf tñni wíáfpññmeáyf nání ámi nñperi wí píyf epaxf meníni.' yáiwianíwá nání Bíkíwíyo nñrínírí eánñjpa Goríxo re uríñfíní, 'Depitomí sfmñmanjfo dání nuríríná "Ayá nñrímíxírí píranñf sfmíáríní." uríñjpi joxí ení axípi nñsiimfáríní.' uríñfíní.

35 Ayínání o nání Bíkíwí Samíyo sonj ámi bimí Depito re rññfíní, 'Goríxoxí ámá e wíwíñiginírí uríñjpi anñj miní xídarñjo joxí xwáripáyo dání xe píyf oenírí sfñwí wññrífá meníni.' rññfíní.

36 Depito imónñjpi nání nene níjfáríní. O Goríxo e éwñiginírí wímónaríñjpi néra núsáná péáná negf arfowa xwí fá weyárinñjfo weyáraná píyf enñiginí.

37 E nerí aí ámá Goríxoyá dñf tñni wíáfpññmeanjo wí píyf menjñiginí.

38 Ayínání gf nírixímeá imónígfáyíne, yawawí seararígwípi nání xixení níjfa re imónípoyí. Jisaso enjímí dání Goríxo negf fwf yaríñwápi yokwarímí neaiipaxfíní.

39 Fwf yaríñwá ñwí ikaxf Moseso nñrírí eanñfpi xídaríñwápmí dání yokwarímí neaiipaxf mímónñjpi Jisasomí dñf wíkwrówá gene gene xegf xewaxo neaiipímí dání ananí yokwarímí neaiirí gwññjñf neajímñjpi neaíkweawárirí epaxfíní.

⁴⁰⁻⁴¹ Ayínáni wá rókiamoogfáwa nírro eagfá rípi xixeni seaimóníniginírí wáy niseainírí dínj mófríxíní, 'Goríxo rínjípimí ikayíwí umeararigfáyíné, xámí sínjwí n'wíníro ududf nemáná anínfríxíní. Ayf rípi nání seararínjíní. Nioní seyíné tíjíná yarínjápí ámá wa áwanj searíagfá aiwí seyíné agwí aí ná ríwíyo aí bí "Neparíní." yai-wípírfá meníní.' xwíyífá apí wá rókiamoogfáwa nírro eagfápi xixeni seaimóníniginírí wáy niseainírí dínj mófríxíní." urínjíniginí.

⁴² Poro tñní Banabaso tñní e nura numowáú peyearíná ámá arfá wíáfáy ríxínj re urayigfawixíní, "Awagwí ámí Sabarfá wíomí dání xwíyífá agwí neararigfápi axípi ananí nearéwapíyípsífrání?" urayigfawixíní.

⁴³ E nemáná ríxa rotú anj tñj e pñní n'wiárimí amí amí numiamoróná Judayf obaxf wí tñní émayf Goríxomí wáyf n'wiro nání Judayfínj imónigfáyf wí tñní Poromí tñní Banabasomí tñní númí warínjagfá awáú amí nura nuríná enj ríremíxí n'wirí re urígísisíní, "Seyíné Goríxo wá n'neawianírí neaiínjpi fá n'xírro n'weáfríxíní." urígísisíní.

⁴⁴ Sabarfá wo ríxa parimóáná ámá anj apimí n'weáyf nápi xwíyífá Goríxoyápi arfá wianíro nání awí eánigfá aí

⁴⁵ ámá ayá wí awáú rarígípi arfá wianíro nání epíroyf yarínjagfá Judayf sínjwí e n'wíníro sípi dínj bí onímíapí m'wíaiwí ayá wí n'wíaiwíro nání Poro uréwapíyarínjpi pírípiéro ikayíwí umearíro egfawixíní.

⁴⁶ E yarínjagfá aí Poro tñní Banabaso tñní ayá igígf bí m'wíní re urígísisíní, "Yawawí aga xwíyífá rípi yegf Judayíné n'neamúrorái émayo xámí urípaxf menjagf nání seyíné xámí seararínjwí. E nerí aí xwíyífá rípi arfá m'yeaí arikwíkwf neróná seyíné áwanj rénjí n'yearíro yarínjoi, 'Dínj n'iyímínj imónínjpi meapaxf imónigfáyf tñní xixeni mímónínjwíní.' Áwanj énjí n'yearíro yarínjagfá nání agwí yawawí seyíné pñní n'neawíarímí émayo uréwapíyanírai warínjwí.

⁴⁷ Ayf rípi náníríní. Ámínáo sekaxf nearínj rípi njwí ikaxf eánínjyo re eáníní, 'Goríxoní joxí émayo uyíwínínj wá wókímíxírífa nání ríjwírírfáriní. Joxí nioní nání urírfápipímí dání ámá xwífa n'írímíní gimí n'weagfáyo yeáyf uyímíxemeámífa nání e oimónírí rírowárfáriní.' Goríxo e n'nearírfá yawawí nání enfínj ríj enjagf nání émayo uranírai warínjwí." urígísisíní.

⁴⁸ E urarínjagí émayf arfá n'wiróná dínj nífá n'wínírí xwíyífá Ámínáoyápi nanj e rínarínjagf nání re rínigfawixíní, "Apí seáyí e imóníní." níríníro ámá Goríxo dínj eyíroárinjyí dínj wíkwírogfawixíní.

⁴⁹ Xwíyífá Ámínáoyápi anj apí tñj e nímíní rínárimearíná

⁵⁰ Judayf re egfawixíní. Apíxí seáyí e imónigfá ayf tñní rotú n'weaarigfáwámí tñní anj apimí seáyí e nímóníro menjweagfáwámí tñní sfmírírf wíagfá ayf Poromí tñní Banabasomí tñní sípi n'wíkáriro wígf tñj e dání m'íxí xífdowárfagfawixíní.

⁵¹ Wígf tñj e dání m'íxí xífdowárfagfá awáú "Nene sípiní wíkárarínjwaénerfaní?" oyai-wínípoyínírí egf skwíyo xwífá sík' xénínjpi pírf wíaikímí n'iyárimí anj yof Aikoniamíyí rínjípimí nání ugísisíní.

⁵² E nerí aí anj apimí dání Jisasomí dínj n'wíkwíroro uxídarígíyí yayf bí onímíapí m'wíní yayf seáyímí dání niga uro kwíyí Goríxoyápi ayá wí síxí wínjípimí dání enj neága uro néra wagfáriní.

14

Poro tñní Banabaso tñní Aikoniamí dání egí náníríní.

¹ Awáú xámí egípa Aikoniamíyo n'réómáná Judayfá rotú anjyo n'páwírí nuríriná píranínj renjwípearínjagí nání ámá xwé ayá wí, Judayf tñní Gíríkíyí tñní ámá gwí apíáu dínj wíkwírogfawixíní.

² E nerí aiwí Judayf arfá n'wiro dínj m'wíkwírofa éfáyf Gíríkíyíf ámá Jisasomí dínj wíkwíroarígífáyo sfmí tñní owípoyínírí sfmírírf n'wiro yarínjagfá nání

³ awáú e ayá wí n'njwearíná "Ámá tíyí wí m'íxí n'yeaipaxf aí Ámínáo ananí yeamenínjoi." n'iyaiwírí ayá igígf bí m'wíní sa n'ra ugísisíní. E yaríná Ámínáo "Awáú neararígípi nepa rífa neararínj?" owípómónípoyínírí gf dínjyo dání xe nuríri emímí tñní ayá ríwámónípaxf imónínjpi tñní owíwapíyíyínírí enj síxí n'weámíxa unjíniginí.

⁴ E nerí aí ámá anj apimí n'weagfáyo dínj bí bíáu n'xírro wí Judayf, dínj m'wíkwíroarígífáyo tñní kumíxíníro wí wáí wurimeiarígíwáú tñní kumíxíníro neróná re enjíniginí.

⁵ Gíríkíyíf wí tñní Judayf wí wígf seáyí e nímóníro umenjweagfáyo tñní ayf n'wíápfínímearo "Awáúmí sípi n'wíkárfáne síjá tñní opíkianeyí." níríníro yaríná

⁶ e owianeyinro yarigfápi nání awáu njjá nimóniri nání Raikonía p̄ropenisíyo anj s̄imf̄ biaú xegf̄ yoí Risit̄irapim̄ t̄n̄i Debipim̄ t̄n̄i nání éf̄ uri anj̄ m̄id̄m̄d̄án̄i ikw̄f̄rón̄inj̄piami eni nání éf̄ uri neri

⁷ anj̄ ayo dán̄i xwiyf̄á yaf̄ neainar̄inj̄pi wáf ur̄imeḡf̄isix̄in̄i.

Poró t̄n̄i Banabaso t̄n̄i Risit̄irapim̄ dán̄i eḡf̄ipi nán̄ir̄in̄i.

⁸ Awáu anj̄ yoí Risit̄irai r̄in̄inj̄pim̄ emearf̄ná amá e dán̄j̄ wo —O x̄ináí agw̄f̄yo dán̄i síkw̄f̄ ikf̄ enj̄ x̄in̄j̄or̄in̄i. Xegf̄ síkw̄f̄yo enj̄ b̄i meán̄inj̄aḡi nání o b̄i on̄imiápi Irú n̄p̄m̄ix̄ir̄i anj̄ yagomani. O éf̄ n̄j̄weari

⁹ Poró urar̄inj̄pi arf̄a wiarf̄ná re en̄in̄iḡin̄i. Poró s̄inj̄w̄f̄ agw̄f̄ n̄w̄in̄ar̄ir̄f̄ná w̄in̄f̄f̄ȳ w̄in̄inj̄n̄iḡin̄i. Xegf̄ síkw̄f̄ sípi enj̄f̄ȳf̄ nanj̄ wim̄ix̄in̄i nání Jisasom̄i d̄inj̄f̄ w̄ikw̄f̄roar̄inj̄aḡi n̄w̄in̄ir̄i

¹⁰ Im̄f̄ t̄n̄i n̄ir̄ir̄i “N̄iw̄iápn̄imeari d̄ix̄f̄ síkw̄f̄ t̄n̄i p̄irán̄inj̄f̄ éf̄ roí.” uráná re en̄in̄iḡin̄i. Úrapí éf̄ n̄iroamori anj̄ en̄in̄iḡin̄i.

¹¹ Poroyá manj̄f̄yo dán̄i éf̄ n̄iroamori anj̄ yar̄inj̄aḡi amá e ep̄f̄royf̄ eḡf̄áyf̄ s̄inj̄w̄f̄ api n̄w̄in̄iro xwiyf̄á n̄im̄f̄eyoaro n̄ir̄ir̄óná wigf̄ Raikoniyaf̄ p̄né t̄n̄i re riḡf̄awix̄in̄i, “Negf̄ njwáf̄ anj̄nam̄i njweagf̄áwa r̄ixa amá nimón̄iro nene t̄nj̄f̄ e nání riwáu weap̄f̄i.” n̄ir̄iro

¹² “Banabaso, o negf̄ njwáf̄o Susoyi w̄r̄in̄inj̄or̄in̄i.” r̄iro Poró xwiyf̄á yanj̄ umeaiar̄inj̄o enj̄aḡi nání “O negf̄ njwáf̄o Xemisoyi w̄r̄in̄inj̄or̄in̄i.” r̄iro neróná

¹³ Susoyi w̄r̄in̄inj̄o —O nání anj̄ r̄id̄iyowá yar̄iḡf̄iwá anj̄ apim̄i ákinj̄ayo b̄f̄ar̄iwám̄i dán̄i um̄r̄iyin̄inj̄or̄in̄i. Oyá apax̄f̄pán̄inj̄f̄ imón̄inj̄o urf̄á iw̄f̄ yeyf̄ in̄inj̄f̄ b̄i n̄imax̄ir̄im̄i bur̄imákau ox̄f̄ wo t̄n̄i n̄im̄era n̄ib̄ir̄i ákinj̄á iw̄f̄ e éf̄ n̄ir̄ómáná amá e ep̄f̄royf̄ eḡf̄áyf̄ t̄n̄i “Awáu nání r̄id̄iyowá owianeyi.” n̄iwimón̄iro e wian̄iro yar̄f̄ná

¹⁴ wáf wurimeiarigf̄iwáu, Banabaso t̄n̄i Poró t̄n̄i ayf̄ “Awáu nání e owianeyi.” r̄inar̄inj̄aḡf̄a arf̄a n̄w̄iri re eḡf̄isix̄in̄i. Ayf̄ “Nene wian̄ir̄i yar̄inj̄wápi awáu aga n̄iwimónar̄in̄i.” oyaiwipoyin̄ir̄i eḡf̄ iyf̄á naxeri amá ep̄f̄royf̄ eḡf̄e áw̄in̄im̄i anj̄n̄i nuri xwiyf̄á im̄f̄ t̄n̄i n̄ira nuri

¹⁵ re ur̄iḡf̄isix̄in̄i, “Amá t̄ȳfné, pí nání e yeian̄iro yar̄inj̄o? Yawawi eni seyfné imón̄iḡf̄ápa amáwawir̄in̄i. Yawawi sa r̄ipi nání yar̄inj̄wi. Seyfné segf̄ njwáf̄pi n̄ix̄f̄d̄ir̄óná surf̄má yar̄iḡf̄ápi p̄n̄i n̄wiárim̄i Gorixom̄i —Njwáf̄ nepa d̄inj̄f̄ t̄nj̄o ayf̄ or̄in̄i. O anj̄na im̄ix̄ir̄i xwáf̄a im̄ix̄ir̄i raw̄irawá im̄ix̄ir̄i neri am̄ipi n̄n̄i ayo yar̄inj̄p̄i im̄ix̄inj̄or̄in̄i. Om̄i seyfné x̄f̄d̄ip̄r̄i nání yawawi xwiyf̄á yaf̄ seain̄pax̄f̄ r̄ip̄i wáf searar̄inj̄wi.

¹⁶ Amá gw̄f̄ w̄ir̄f̄ w̄iri n̄n̄i aga enj̄ná dán̄i n̄inj̄weaxa biḡf̄áyf̄ Gorixó wigf̄ síw̄f̄yo xe ox̄f̄d̄f̄poyin̄ir̄i n̄w̄iga n̄ib̄ir̄i aiw̄f̄

¹⁷ xewan̄inj̄o imón̄inj̄p̄i nání yumf̄i m̄iseain̄f̄ xegf̄ nanj̄ n̄iseaiir̄inj̄pim̄i dán̄i síwán̄inj̄f̄ n̄iseaiga b̄inj̄r̄in̄i. Segf̄ om̄inj̄f̄ ná wear̄inj̄iná wenf̄a nání oyá d̄inj̄f̄ t̄n̄i iniá eaenap̄ir̄i aiwá p̄r̄ip̄r̄f̄ in̄ir̄i yar̄in̄á seyfné n̄in̄iro yaf̄ n̄iga war̄iḡf̄ar̄in̄i. Ayinán̄i o e n̄iseaiir̄inj̄pim̄i dán̄i xewan̄inj̄o imón̄inj̄p̄i nání síwán̄inj̄f̄ n̄iseaiga b̄inj̄r̄in̄i.”

¹⁸ Xwiyf̄á e nuri aiw̄f̄ amá ayf̄ arf̄k̄i “Awagw̄i nán̄i xe r̄id̄iyowá oepoyin̄ir̄i s̄inj̄w̄f̄ nean̄f̄piȳf̄.” urar̄inj̄aḡf̄a awáu an̄inj̄f̄ min̄f̄ p̄r̄f̄ urakian̄ir̄i néf̄isáná enj̄aná ayf̄ k̄ik̄f̄á eḡf̄awix̄in̄i.

Porom̄i s̄nj̄á nearo tigf̄á nán̄ir̄in̄i.

¹⁹ Judayf̄ wí Adiok̄f̄ dán̄i b̄iro Aikoniam̄i dán̄i b̄iro nero amá obaxf̄ e njweagf̄áyo d̄inj̄f̄ uk̄in̄im̄ixáná “Porom̄i sípi e owik̄araneyi.” wimónar̄inj̄p̄i n̄ix̄f̄d̄iro re eḡf̄awix̄in̄i. Om̄i s̄nj̄á t̄n̄i nearo “Rixa piȳf̄r̄an̄i?” n̄iyaiwiro anj̄ apim̄i dán̄i n̄uropem̄i n̄ipeyero e war̄f̄aḡf̄a aí

²⁰ amá Jisasom̄i d̄inj̄f̄ n̄w̄ikw̄f̄oro x̄f̄dar̄iḡf̄áyf̄ p̄yo weje m̄id̄m̄d̄án̄i rówapáná re en̄in̄iḡin̄i. O am̄i w̄iápn̄imean̄inj̄n̄iḡin̄i. Am̄i n̄iw̄iápn̄imeari anj̄ apim̄i nání nuri sá weje w̄f̄ápi t̄n̄i Banabaso t̄n̄i anj̄ yoí Debi r̄in̄inj̄pim̄i nání nuri

²¹ anj̄ apim̄i dán̄i xwiyf̄á yaf̄ neainar̄inj̄p̄i wáf nur̄imerf̄ná amá obaxf̄ Jisasom̄i d̄inj̄f̄ n̄w̄ikw̄f̄oro oux̄f̄d̄f̄poyin̄ir̄i n̄iwim̄ix̄ar̄im̄i am̄i Risit̄ira nání nuri e eni nurára m̄urori Aikoniam̄i e eni nurára m̄urori Adiok̄f̄ e eni nurára m̄urori neriná

²² awáu xám̄i nura púná Jisasom̄i ux̄f̄d̄iḡf̄áyf̄ enj̄ neán̄iro om̄i p̄n̄i m̄wiárf̄ an̄inj̄f̄ min̄f̄ x̄f̄d̄ip̄r̄f̄a nání enj̄ r̄ir̄ém̄ix̄f̄ n̄iw̄iéra nuri re ur̄iḡf̄isix̄in̄i, “Xean̄inj̄f̄ ayá wí n̄ineaiméaa numáná enj̄aná Gor̄ixoyá xwiox̄f̄yo páwian̄f̄wár̄in̄i.” nuri

²³ amá wa Jisasoyá síyikf̄ imón̄iḡf̄áyo wipenweap̄r̄f̄áwa anj̄ ap̄i apim̄i n̄w̄ur̄f̄peaaria n̄weri xám̄i aiwá njwáf̄ njwir̄ar̄in̄ir̄i Gor̄ixom̄i xwiyf̄á r̄ir̄im̄f̄ w̄iri néf̄isáná Am̄ináo, wigf̄ d̄inj̄f̄ w̄ikw̄f̄roar̄iḡf̄o p̄irán̄inj̄f̄ oumen̄ir̄i wéyo n̄wim̄i uḡf̄isix̄in̄i.

Poró t̄n̄i Banabaso t̄n̄i am̄i eḡf̄ ax̄m̄in̄i uḡf̄í nán̄ir̄in̄i.

²⁴ E nemowáu Pisidia p̄ropenisíyo áw̄in̄im̄i n̄ipuri Pabiria p̄ropenisíyo n̄ir̄emori

25 anj yof Pega r+n+ñjfpim+ xwiyfá Gor+xoyápi nurára n+múrori anj yof Ateria r+n+ñjfpim+ nán+ n+weri

26 e dán+ sip+xí wom+ n+pi+xemoán+ri n+ñweámán+ nuri Adiokiyo nán+ nuri —E ayf awáu ríxa eméfp+ wáf emearfná Goríxo wá wianfápmi+ dán+ éfisix+n+ri+ omi wéyo n+wiwo wárigfer+n+ni. E nán+ nuri

27 n+rémómán+ Jisasoyá siyikf imónigfáyo awí neaár+ri am+pi awáu nemeríná Goríxo enjfp+ nán+ repiyf n+wiéra nuri Goríxo émayf n+k+n+imón+ro d+ñj on+kwírfpoy+n+ri ówanj+n+ñj wfkwiinjfp+ nán+ repiyf n+wiiri

28 e nemowáu Jisasom+ ux+darigfá anj apimi ñweáyf t+n+ nawin+ sfá ayá wí e ñweagfisix+n+ni.

15

Émá Jisasom+ x+darigfáyf nán+ xwiyfá im+xigfá nán+ri+n+ni.

1 Ámá wa Judia p+ropenisfyo dán+ n+weapiro Adioki n+rémómán+ ámá Jisasom+ d+ñj n+wikwíroro nán+ wigf xex+r+meá imónigfáyo nuréwapiyro re urigfawix+n+ni, “Seyfné Judayene t+n+ x+xen+ imónipf+ri nán+ negf arfo Moseso r+njfp+ iyf sfm+ sfó m+wakwín+pa nerónáyf, Goríxo yeáyf seayim+xemeapaxf men+n+ni.” urar+ñjagfá

2 Poro t+n+ Banabaso t+n+ xwiyfá sfm+ t+n+ x+m+x+m+ n+n+ro xwiyfá ayá wí n+ríga n+wiápn+mearo néfasán+ ámá e dánj Jisasoyá siyikf imónigfáyf re r+nigfawix+n+ni, “Poro t+n+ Banabaso t+n+ negf wa t+n+ Jerusalem+ nán+ nuro wáf wurimeiarigfáwa t+n+ ámá e dánj Jisasoyá siyikf imónigfáyo wipenweagfáwa t+n+ ner+meán+máná ‘Iyf sfm+ sfó wákwin+poyt.’ nearar+igfá r+pi nán+ xwiyfá nim+xiróná, ayf nanj+r+n+ni.” n+r+n+ro

3 uowárauáná awa xwíá Pinisiay+ r+n+ñjfpim+ t+n+ Samaria p+ropenisfyo t+n+ n+purfná anj ap+ apim+ Jisasom+ d+ñj n+wikwíroro nán+ xex+r+meá imónigfá wiyon+ wiyon+ émayf Goríxo tfám+n+ k+n+imónigfápi nán+ e e áwanj nura n+múroróná yayf n+wiwímóa ug+fawix+n+ni.

4 E nemowa ríxa Jerusalem+ n+rémoro anj e dánj Jisasoyá siyikf imónigfáyf t+n+ wigf wipenweagfáwa t+n+ wáf wurimeiarigfáwa t+n+ yayf wiemeááná Poro t+n+ Banabaso t+n+ awáu émayf tñj e emearfná Goríxo egf wéyo dán+ néra unj n+pin+ nán+ repiyf wiarfná re enj+nig+n+ni.

5 Parisi imónigfá Jisasom+ d+ñj wikwíroarigfá wa n+wiápn+mearo re rigfawix+n+ni, “Émá Jisasom+ d+ñj wikwíroarigfáyf negf iyf sfm+ sfó wákwin+r+ñwápi mepa epaxf wi mimón+n+ni. Ayf ñwf ikaxf negf arfo Moseso enjfpim+ m+x+d+pa nerfná, ‘Ayf anan+r+n+ni.’ ur+pxf mimón+n+ni. Ayo nuréwapiyirane ‘Apim+ an+ñj min+ x+f+ri+x+n+ni.’ urfwanj+n+ni.” rigfawix+n+ni.

6 Ayinán+ wáf wurimeiarigfáwa t+n+ Jisasoyá siyikf imónigfáyo wipenweagfáwa t+n+ ap+ nán+ xwiyfá im+xan+ro nán+ awí neán+ro

7 ríxa xwiyfá ayá wí r+rowiágf ninfasáná enáná Pitao n+wiápn+meari re ur+n+ñig+n+ni, “Gf n+r+x+meá imónigfóyfné, xám+ dán+ émayf xwiyfá yayf neainar+njfp+ arfá wiwo d+ñj wikwíroro epf+ra nán+ soyfnéyá wo iwamfó wáf urfwanj+n+ni Goríxo eyíronjo, ayf nion+ enjag+ nán+ soyfné nijf+r+n+ni.

8 Nion+ ayo wáf ur+meááná Goríxo —O ámáyá xwioxfyo imón+ñjpi n+n+ nán+ nijfá imón+ñjor+n+ni. O xegf kwíyfp+ nene neaiap+njpa axfp+ m+n+ n+wir+njfpim+ dán+ s+wá rén+ñj neainj+r+n+ni. Émayf en+ d+ñj n+n+kwíroróná, ayf anan+r+n+ni. S+wá én+ñj neainj+r+n+ni.

9 Judayene xegf b+ neai+r+ émayo xegf b+ wiir+ enjman+ni. Nene neainjpa axfp+ ayf en+ d+ñj wikwíroar+ñjagfá n+wi+n+ri yokwar+m+ wiinj+r+n+ni.

10 Ayinán+ soyfné Goríxo wikf oneaón+r+ pi nán+ yar+njo? Nwf ikaxf Moseso enjfpim+ dán+ sanj negf arfowa anan+ n+meám+ upaxf mimón+ñjpi —Api, ayf ñwf ikaxf negf arfowa ox+daney+n+róná n+x+d+ipaxf mimón+ñjpi+r+n+ni. Api pi nán+ émá Jisasom+ d+ñj wikwíroarigfáyo wikwiáran+ro yar+njo? Soyfné Goríxo ayo m+wikwiá+r+njfp+ wikwiáran+ro ner+njfpim+ dán+ Goríxo nene wikf oneaón+r+ yar+njo.

11 Nene d+ñj wí re m+mó, ‘Nwf ikaxf eán+ñjpi x+dar+ñwápmi+ dán+ yeáyf neayim+xemeapaxf+r+n+ni.’ wí m+mó d+ñj re neaip+món+n+ni, ‘Ám+ná Jisaso émayo wá n+wián+r+ri ayo nán+ wayfá upeñjyo dán+n+ Goríxo yeáyf uyim+xemeaar+njpa Judayene en+ axfp+ e yeáyf neayim+xemeaar+nj+r+n+ni.’ D+ñj e neaip+món+n+ni.” ur+n+ñig+n+ni.

12 Awí eánigfáwa xwiyfá b+ m+r+ s+n+ arfán+ n+wiwo yarfná Banabaso t+n+ Poro t+n+ éf n+rori xwiyfá nur+ri em+m+ t+n+ ayá r+wamón+pxf imón+ñj t+n+ awáu émayf tñj e wáf ur+mearfna Goríxo egf wéyo dán+ wíwap+yinjfp+ nán+ repiyf n+wiiri

13 ríxa n+r+r+máná enáná Jemiso n+wiápn+meari re ur+n+ñig+n+ni, “Gf n+r+x+meá imónigfóyfné, xwiyfá nion+yá b+ en+ arfá nípoyi.

¹⁴ 'Gorixo émayí nání wí dñj m̄moarín̄n̄.' yaiwiagwá aiwí xewan̄jo émayí wí nioniyá imón̄fr̄ix̄n̄r̄i n̄wiew̄ror̄ñ̄j̄p̄im̄i d̄án̄i ámá ayí nání mon̄j̄p̄i iwam̄fó s̄iwá neain̄j̄r̄in̄i. Ap̄i nání Saimono r̄ixa rep̄iyí neain̄jo.

¹⁵ Agwí o near̄f̄p̄i, ayí wáf rókiamoagfáwa Depitoyá f̄wiárfawé nání n̄r̄iro eagfá r̄ip̄i t̄fn̄i x̄ixen̄i imón̄n̄i,

¹⁶ 'Ap̄i n̄ip̄in̄i nimón̄imáná en̄áná Gorixon̄i ám̄i n̄ibir̄i an̄j̄ segí m̄ixí ináyí Depitoyá p̄neamioagiwá ám̄i m̄ir̄im̄f̄ar̄in̄i. An̄j̄wá xw̄ir̄fá ik̄ixén̄ñ̄j̄p̄i ám̄i n̄im̄r̄ir̄i s̄ñj̄ im̄ix̄im̄f̄ar̄in̄i.

¹⁷ Ayí r̄ip̄i nání e em̄f̄ar̄in̄i. Judayí gwí ax̄ír̄i mar̄f̄át, ámá gwí w̄ir̄f w̄ir̄i n̄fn̄i Ámináon̄i t̄fám̄in̄i ob̄f̄poȳn̄r̄i nání ám̄i ap̄i e m̄ir̄im̄f̄ar̄in̄i. Ayí émá nioniyá imón̄fr̄ix̄n̄r̄i wéyo fá um̄ir̄ñ̄j̄yí nion̄i t̄fám̄in̄i ob̄f̄poȳn̄r̄i ám̄i m̄ir̄im̄f̄ar̄in̄i.

¹⁸ Ámináon̄i xw̄iyfá r̄ip̄i seyíné n̄j̄fá oimón̄f̄poȳn̄r̄i en̄íná d̄án̄i sear̄ñ̄j̄on̄i sear̄ñ̄j̄in̄i.' Xw̄iyfá wáf rókiamoagfáwa eagfá ap̄i t̄fn̄i Saimon̄i near̄f̄p̄i t̄fn̄i x̄ixen̄i imón̄n̄i.

¹⁹ Ayinán̄i d̄ñj̄ nioniyá en̄i r̄ip̄ir̄in̄i. Émá Gorixo t̄fám̄in̄i uk̄in̄imón̄ar̄igfáyo upup̄ígf̄ m̄iwik̄ar̄ipa oyaneyí.

²⁰ N̄wí ikaxí eán̄ñ̄j̄ n̄ip̄in̄i nání m̄iwik̄wiáripa nemáná ai sa payí wí nearane re ur̄fwan̄ḡin̄i, 'Judayene xw̄ir̄fá neain̄ipaxí imón̄ñ̄j̄ r̄ip̄i r̄ip̄i mepa éfr̄ix̄in̄i. Ámá wí mimón̄f̄ ñwáf imón̄ñ̄j̄p̄i nání r̄id̄iyowá yar̄igf̄ap̄i m̄in̄ipa éfr̄ix̄in̄i. Ap̄ixí n̄imear̄fná sewn̄i m̄imeán̄ipa éfr̄ix̄in̄i. Nan̄wí gwí s̄ñj̄w̄yó x̄iráná ragf̄ s̄in̄i en̄j̄p̄i m̄in̄ipa éfr̄ix̄in̄i. Rakiwí en̄i m̄in̄ipa éfr̄ix̄in̄i.' Ap̄in̄i payí nearane ur̄fwan̄ḡin̄i.

²¹ Ámá en̄íná d̄án̄i néra n̄ibiro nene ñweañwá riná en̄i Sabarfá ayí ayo an̄j̄ ap̄i ap̄im̄i ámá wa ñwí ikaxí Moseso en̄j̄p̄im̄i d̄án̄i fá roro ur̄ewap̄iyiro yar̄ñ̄j̄agfá nání émayí Judayene xw̄ir̄fá neain̄ar̄ñ̄j̄p̄i nání n̄j̄fá imón̄ñ̄j̄o. Ayinán̄i r̄fwan̄ñ̄j̄ ap̄in̄i nearane e ur̄fwan̄ḡin̄i." ur̄ñ̄ñ̄iḡin̄i.

Émayí nání payí nearo wiowárigfá nánir̄in̄i.

²² Wáf wurimeiarigfáwa t̄fn̄i Jerusarem̄i d̄án̄i Jisasoyá s̄iyikí imón̄igfá n̄fn̄i t̄fn̄i wigf̄ wip̄ñ̄weagfáwa t̄fn̄i en̄i d̄ñj̄ ná b̄in̄i n̄ix̄ir̄o re r̄in̄igfawix̄in̄i,

"Negí wí Poro t̄fn̄i Banabaso t̄fn̄i payí n̄imax̄ir̄im̄i up̄ir̄i nání n̄ir̄fpearanénayí nan̄j̄r̄in̄i." n̄ir̄in̄iro Judasom̄i —O xegí yoí ám̄i b̄i Basabasor̄in̄i. Om̄i t̄fn̄i ám̄i wo Sairasom̄i t̄fn̄i —Awaú Jisasom̄i d̄ñj̄ n̄iwik̄w̄roro nání xex̄ir̄fmeá imón̄igfáyo seáyí e imón̄igfáwaur̄in̄i. Awaúim̄i n̄ir̄fpearo

²³ payí re n̄ir̄in̄ir̄i eán̄ñ̄j̄p̄i wiowár̄igfawix̄in̄i, "Wáf wurimeiar̄ñ̄wáone t̄fn̄i Jisasoyá s̄iyikí imón̄igfáyo umen̄weañwáone t̄fn̄i nene segí sér̄ix̄fmeá imón̄ñ̄waéne seyíné negí n̄ir̄ix̄fmeá imón̄igfáyné nání —Wiyíné an̄j̄ yoí Adiok̄iyo ñweagfáyné, wiyíné Siria p̄ropen̄is̄fyo ñweagfáyné, wiyíné Sirisia p̄ropen̄is̄fyo ñweagfáynér̄in̄i. Seyíné nání payí r̄ip̄i nearí wiowár̄enap̄ar̄ñ̄w̄in̄i. Seyíné n̄iȳnén̄i yayí oseain̄in̄i.

²⁴ None r̄ixa ar̄fá re wíwár̄in̄i, 'Negíyí wí none "Soyné nuro e ur̄f̄poyi." mur̄f̄wám̄i ayí seyíné t̄fe nání n̄ibiro sear̄ewap̄iyar̄fná d̄ñj̄ r̄fá seaxer̄i d̄ñj̄ sim̄igwíá seayin̄ir̄i en̄j̄r̄in̄i.' ar̄fá e wíwá en̄j̄agí nání

²⁵⁻²⁶ none r̄ixa d̄ñj̄ ná b̄in̄i t̄fn̄i nimón̄imáná 'Ayí r̄ip̄i neranéná nan̄j̄r̄in̄i.' neaimón̄fr̄in̄i, 'Ámá negí wam̄i n̄ir̄fpearane Banabasom̄i t̄fn̄i Sorom̄i t̄fn̄i —Awaú nene d̄ñj̄ s̄ixí uȳñ̄wáwaur̄in̄i. Negí Áminá Jisas̄i Kiraiso nání wáf nur̄imer̄fná yoí mayí nimón̄r̄i ur̄imeḡfáwaur̄in̄i. Awaúim̄i t̄fn̄i negí wam̄i t̄fn̄i seyíné t̄ñj̄ e nání nurowár̄enap̄ir̄fná, ayí nan̄j̄r̄in̄i.' neaimón̄fr̄in̄i.

²⁷ Ayinán̄i r̄fwan̄ñ̄j̄ re ear̄ñ̄wápi Judaso t̄fn̄i Sairaso t̄fn̄i awaú man̄j̄ t̄fn̄i en̄i anani áwan̄j̄ sear̄is̄ix̄in̄ir̄i urowár̄ar̄ñ̄w̄in̄i.

²⁸ None xw̄iyfá nim̄ix̄ranéná kwíyí Gor̄ixoyáyo d̄án̄i re r̄in̄fwan̄ḡin̄i, 'Ñwí ikaxí ayá wí san̄ñ̄ñ̄j̄ imón̄ñ̄j̄p̄i m̄iwik̄wiárip̄an̄i.' r̄in̄fwan̄ḡin̄i. N̄wí ikaxí émayíné aga p̄in̄i m̄iwíar̄ipaxí imón̄ñ̄j̄p̄i, ayí r̄ip̄in̄ir̄in̄i.

²⁹ Ámá wigf̄ mimón̄f̄ ñwáf imón̄ñ̄j̄p̄i nání r̄id̄iyowá yar̄igf̄ap̄i m̄in̄ipa éfr̄ix̄in̄i. Rakiwí m̄in̄ipa éfr̄ix̄in̄i. Nan̄wí gwí s̄ñj̄w̄yó x̄iráná ragf̄ s̄in̄i en̄j̄agí nání m̄in̄ipa éfr̄ix̄in̄i. Ap̄ixí n̄imearoná sewn̄i m̄imeán̄ipa éfr̄ix̄in̄i. Seyíné nene r̄fwa ap̄in̄i e nerónáyí, ayí ap̄an̄i yar̄ñ̄j̄o. Negí xw̄iyfá ap̄ir̄in̄i." E n̄ir̄iro payí eagfawix̄in̄i.

³⁰ E nemowa m̄in̄i wiowár̄fná awa payí n̄imeám̄i Adiok̄i nání n̄iwero n̄irémómáná ámá e d̄ñj̄ Jisasoyá s̄iyikí imón̄igfáyo awí neaár̄imáná payí m̄in̄i wiagfá

³¹ ayí fá n̄iroróná xw̄iyfá en̄j̄ r̄irém̄ixí n̄iwiro eán̄ñ̄j̄agí nání d̄ñj̄ nífá win̄ñ̄ñ̄iḡin̄i.

³² Dñj nífá winarfná Judaso tñni Sairaso tñni awaú ení wáf rókiamoarigfíwaú enagfi nání wigf xexirfmeá imónigfáyo xwiyfá ayá wí bñ tñni enj rirémixf níwiri enj síxf níwímíxñri egfísixñni.

³³ E nemowaú sfá wí e níjweagfísáná enáná awaúmi ámi wigf urowarigfáwa tñj e nání nurowáiro yayf wiowárfagfa nání xexirfmeá imónigfá e njweagfáyo pñni níwíarími kíkífá néra ugfísixñni.

³⁴ [Jerusaremí nání nuri aiwí Sairaso “Adiokiyó ámi bñ tñni níjwearfná, nanj emíñni.” yaiwijnigñni.]

³⁵ Awaú e éagfi aí Poro tñni Banabaso tñni Adiokiyó níjweari ámá obaxf wí tñni nawíni xwiyfá Ámínáoypí wáf urímeri uréwapiyiri egfísixñni.

Poro tñni Banabaso tñni ewáramónigfi nánirñni.

³⁶ E nemowaú ríxa sfá wí múróaná Poro Banabasomí re uríjnigñni, “Yawawi ámi nurai anj apí apimí xwiyfá Ámínáoypí wáf nurimeráná ámá Jisasomí dñj níwíkwíróro nání yegf nírixfmeá imónigfáyf aríge ríá njweajoññri síjwí owínimeaaíyí.” uríagf

³⁷ Banabaso “Ayf ananirñni.” níyaiwirí “Joní Mako ení yawawi tñni nawíni owaneyí.” wimóníagf aiwí

³⁸ Poro arfki re uraríjagf nání, “Xámí wáf urímeanírane nuranéná síni nápi oyaneyññri nání mú Pabiria píropenísfyo dání pñni níyeawíarími ujo ámi yawawi tñni nawíni níwirimeámí mupa oyaiyí.” uraríjagf nání

³⁹ míf nírxínowieánfísáná apimí dání newáramónñri Banabaso Joní Makomí níwirimeámí nurí sípíxf womí nípixemoánñri níjweari pírxíwí Saipírasíyí ríñíjñpimí nání ugfísixñni.

⁴⁰ E nání úagfi aí Poro Sairasomí nímeari xexirfmeá imónigfáyf awaú wáf emearfná Ámínáo wá níwianñri uméwíñññri omí wéyo mñni wíáná e dání pñni níwíarími nuri

⁴¹ Siria píropenísfyo tñni Sirisia píropenísfyo tñni áwñni e nuri anj apí apimí níréómáná ámá Jisasoyá síyikf imónigfá wíyf wíyo nuréwapíya nuríná enj síxf wímíxígfísixñni.

16

Poro Timotiomí níwirimeámí wjf nánirñni.

¹ Poro anj Debiyí ríñíjñpimí níréomorí ámi nurí Rísítíra ríñíjñpimí níréomorfná wíñíjnigñni. Ámá Jisasomí xfdarígfáyf wo —O xegf yoí Timotioñni. Xñnái Jisasomí dñj wíkwíroaríjñ wíñni. Í Judayf enagf aí omí xano Gírikíyíñni.

² Ámá Rísítíra njweáyf tñni Aikoniamí njweáyf tñni Jisasomí dñj níwíkwíróro nání xexíxexírfmeá imónigfáyf Timotio nání “Ámá nanj woríni.” raríforñni.

³ O nání Poro “Yawawi tñni nawíni oemeaneyí.” níwimónñri nání omí nímeari iyf símf sfó wákwiníñni. Ayf rípi nání e eníñni. Judayf aríwámídní njweagfáyf nñni o xegf xano Gírikíyí enagf nání xfo iyf símf sfó míwákwiníññri nání níjfa e imónigfá enagf nání Poro negf Judayo wáf urímeañá omí arfá míwipa epírxíññri iyf símf sfó wákwiníñni.

⁴ Anj apí apimí nurára ní múroróná xwiyfá wáf wurímeiarigfáwa tñni Jerusaremíyo Jisasoyá síyikf imónigfáyo wípenjweagfáwa tñni awa xwiyfá níwímíróná ríñarígfá rípi, “Negf njwí ikaxf éáníj rípiñni émá Jisasomí dñj níwíkwíróro nání negf nírixfmeá imónigfáyf ogámí mepaxf imóníni. Apimíni níxfdíróná apánirñni.” e ríñarígfápi nání áwanj nurára múroaríjagfa nání

⁵ anj apí apimí ámá Jisasoyá síyikf imónigfáyf dñj wíkwíroarígfápi enj neáníro xaiwí fá níxíróro nání sfá ayf ayo ámá ámi wí Jisasomí dñj níwíkwíróro wíñíyí tñni kumíxíñagfáñni.

Poro Tírowasíyo níjwearfná oríjñ wíñíjñpí nánirñni.

⁶ E nemowa píropenísf bíaú Pírigia tñni Garesia tñni ríñíjñpíau tñjñmíni warfná kwíyí Goríxoyápi xe Esia píropenísfyo nání nuro ámá e njweagfáyo xwiyfá yayf wíñpaxfpi wáf urímeá ríxíññri síjwí míwíñf urakíowaríññni.

⁷ Awa ámi wímíni nání níkinímóníro nuro ríxa Maisia píropenísfyo níréómáná Bitinia píropenísfyo nání owaneyññri yarfná ámi kwíyí Jisasoyápi xe oúpoynñri síjwí míwíñf urakíowaríññni.

⁸ Awa Maisia píropenísfyo ní múroro anj Tírowasíyí ríñíjñpimí nání níwero

⁹ níréómáná sfá ayimí aríwíyimi Poro sá wejñá oríjñ wíñíyí wíñíjnigñni. Ámá Masedonia píropenísfyo dánj wo éf nírorí waunf ríxíñf “Joxí Masedonia re nání níbñri arírá neai.” uraríjagf oríjñ e níwíññri nání

¹⁰ none (rífwamínj rípi eanóni tñi) re yaiwíwaniginí, “Goríxo ríxa áma ayo e dáni wáf ourímépoyníri síwá nñeairí oríjá rfa neapáraní?” nñyáiwirane Masedonia tífamíni nání píyo wanírewíníri pfa neranéná sípíxí wo e nání umíníri yarínjagí wíníjwaniginí.

Ridiai níkinimóníri Jisasomí dínj wíkwíronj náníriní.

¹¹ E nemone sípíxomí nípíxemoánírane nñjwearane anj Tírowasíyi ríníjípimí dání píní nñwíarímí nurane píríjwáf Samotíresíyi ríníjípimí tñj e nání nñmeámí nurane nñmúrorane sá wejwáone wíápi tñi anj Niaporisíyi ríníjípimí tñj e nání nñmeámí nurane wíarí nñmúrómáná

¹² e dání anj Píripaiyi ríníjípimí —Anj Masedonia píropenísfyo ikwíróronj seáyí e imóníjyí, ayí bí Píripairíní. Romíyí nñbíro anj apimí dání anj nñmíríro njweagfápiríní. Apimí none nñrémómáná sfá obaxí wí e nñjwearane

¹³ Sabaríayo “Iníigí wearínj tñj e áma Goríxomí xwíyá rírímí wiarígíeríní.” nñyáiwirane anj apimí nání ákiná fwiyo nñpeyearane iníigí e wearínj ú tñj e nání nñwerane éf nñjweámáná apíxí e awí neáníro njweagfíwamí xwíyá yayí neainarínjpi uraríná

¹⁴ apíxí wí —Í xegí yoí Ridiairíní. Anj Taiatairaí ríníjípimí dáníriní. Í rapírapí ayí rínj nígwí xwé ronjpi nígwí xení nání bí yarínjíní. Judayí mimóníj ai Goríxomí wáyí nñwirí nání yayí wiarínj wíríní. Í xwíyá Poro rarínjpi arfá nñwirí Goríxo í xwíyá api dínj íkwíropaxí oimóníri xwioxjóyo píraníj wímíxáná í “Poro neararínjpi neparíní.” nñyáiwirí Jisasomí dínj wíkwíroníniginí.

¹⁵ Jisasomí dínj níwíkwírorí ríxa wayí nñmeari áma xegí anjwámí í tñi nawíní njweagfáyí ení wayí nñmearo e nemáná í re nearínjíniginí, “Soyfne re nñiáiwirónáyí, ‘Neparíní. Ámínáomí dínj wíkwíróf wíríní.’ nñiáiwirónáyí, gí anjwámí nání nñbíro anání sá wepífréoi?” Aníj múní e nearayíagí nání í tñi unjwaniginí.

Poromí tñi Sairasomí tñi gwí anjyo njwírígífa náníriní.

¹⁶ E nemone sfá wíyi Goríxomí xwíyá rírímí wiarígíe nání warfíná apíxí wí —Í áma wíyá xínáíníj nímoníri omínj wíarínjíní. Imfó xíxéroarínjípimí dání áma síní majfá imónígíápi áwanj urékweaarínjíní. Áma ímí xiáwowáníj imónígífáwa í ámayo áwanj urékweaarínjípimí dání nígwí xwé urápayarígíiríní. Í none tñi ófíyímí óróf níníranéná

¹⁷ í Poro tñi none nñmí nñneaxfídírí arfki rfaiwá re nñra neaxfídíniginí, “Áma rowa Njwá wíyo nñmúrorí aga seáyí émí imóníjomi xínáíwáníj nímoníro omínj wíarígífáwaríní. Óf Njwá e imóníjome nene yeáyí neayímíxemeanfá nání iníjyí nání wáf neararígífáwaríní.” nñra neaxfídíniginí.

¹⁸ Ámí ámí sfá ayá wíyo axípi e nñneaxfídíríná e rayarínjagí nání Poro ríxa aníj bí onímíápi mñwínípa yarínjagí nání níkinimóníri imfó ímí xíxéroarínjípimí míxí re urínjíniginí, “Jísasí Kiraisoyá enj eáníjyo dání sekaxí re rírarínjíní, ‘Apíxí rímí píní nñwíarímí ut.’ rírarínjíní.” uráná re enjíniginí. Síní mé imfó api ímí píní nñwíarímí unjíniginí.

¹⁹ Ímí píní nñwíarímí úáná xanowáníj imónígífáwa re nñyáiwíro, “Óf apíxí rí áwanj rékweaarínjípimí dání nígwí meayarínjwáyí ríxa anípa imónígoí. Ámí bí síní meapaxí mimóníni.” nñyáiwíro Poromí tñi Sairasomí tñi ía níxero makerfá imíxarígíe nání níropémí nuro gapímanowa síjwí anígíe dání xwíríxí oumeaneyíníro nñmeámí nuro

²⁰ awa tñj e nñwáríro re uxekwímogíawíxíní, “Áma Judayí rowaúyí áma negí anj rípimí njweagfáyo nearakiowárpaxí yarínjagí nání nene píraníj mñjweapaxí neaimónaríní.

²¹ Stwí nene Romíyene imóníjagwí nání gapímaníyínéyá síjwíyo dání ananí ía xírírane xídírane epaxí wí mimóníjpi áma rowaú wáf neararínjíní.” uráná re enjíniginí.

²² Áma e epíroyí egfáyí ení nñwíápirínímearo awaúmí míxí wianíro yaríná gapímanowa egí iyfá nupíríro porísí wamí sekaxí re urígíawíxíní, “Soxí mépépoyi.” uráfá

²³ iwanj rípi rípi nñmépeayimáná nñméra nuro gwí anjyo nñwáríroná gwí anjyo awí mearoarínjomi re urígíawíxíní, “Joxí awaúmí éf mupaxí imóníj njwírárarínjwápi nñjwírárímáná píraníj awí mearóríxíní.”

²⁴ Sekaxí e uráná awaúmí gwí anjyo nñmeámí nñpáwirí awawá ná ínímí ikwíróroníjípimí nání nñmeámí nñpáwirí e nñjwírárírná re enjíniginí. Egí síkwí íkfá wára wínamí nñwíxímorí wára wína tñi nñwakírwíarímáná rokímí yárínjíniginí.

²⁵ E wíkaríagfá ai ríxa áríwegí imóníjáná Poro tñi Sairaso tñi Goríxomí xwíyá rírímí wírí yayí umeanrí nání sonj ríri yarínjagí áma gwí anjyo njweagfáyí arfá wiaríná re enjíniginí.

26 Poboní xwáfá aí t́nńi yaiwíámńi méáná gwń anjwá nńimńirńíná sńńa piára xwáfámńi eapńinńyńyń rńwómńinńimńinńirńi nerńńá re enńinńiginńi. Gwń anń ńwanńyń nńńiń fńkwńnowirńi senńá ámáyo yárńinńyńyń nńńiń ikweánowirńi enńinńiginńi.

27 Gwń anjwámńi awńi mearoarńńo sá weńe dánńi nńiwiápńinńimearńi wenńinńyń éńyń wńinńinńiginńi. Gwń anń ńwanńyń fńkwńnowinńagńi nńwńinńirńi “Gwńń ńweagńá nńńinńyń rńxa éń úńawixńinńi.” nńyaiwirńi ámá ayń éń úńá nánńi gapńimanowa nionńi nńipńikipńixńinńirńi xegń kírá nńimńixearńi rńxa pikńinńimńinńirńi éńyń

28 Poro enńyń t́nńi rńaiwá nurńirńi re urńinńiginńinńi, “ńńwanńinńoxńi mńipńikńinńipanńi. Gwńń ńweanńwáone nńinonenńi sńńinńi riwone ńweanńwńinńi.” urńagń

29 o awńi mearoarńńigńá wńámńi “Uyńwńi nńimńixáromeáenńapńoyńi.” nura mńńrńi nńipáwirńi wáyń winńagńi enńyń ńńi nńikárńiga Poro t́nńi Sairaso t́nńi tńgńie nńipńikńinńimearńi

30 awaúmńi nńimńixeámńi nńipeyearńi bńarńwámńinńi nńirómáná re urńinńiginńinńi, “Ápowa gwń Gorńxo yeáyń nńyimńixemeánńi nánńi pí emńinńi?” urńagńi

31 awaúń re urńigńisixńinńi, “Ámńná ńisasomńi dńńyń wńkwńróáná Gorńxo yeáyń nńńiymńixemearńi ámá dńxń anjwámńi joxńi t́nńiń ńweagńáyo enńi yeáyń uyimńixemeánńinńo.” urńigńisixńinńi.

32 E nurńirńi omńi t́nńi ámá xegń anjwámńiń ńweagńá nńyoni t́nńiń xwńyńá Ámńnáo nánńipńi rńirńimńi wńáná

33 sńńińi árńiwegńi imónńinńagńi aiwńi o awaúmńi “Eńńi.” nurńirńi iwanńyń mepéńáyo igńá nńiweámáná re enńinńiginńi. Wayń mearńi ámá xegń anjwámńiń ńweagńáńyń enńi wayń mearo nemáná enńáná

34 o awaúmńi xegń anjwámńiń nńimeáa nńipáwirńi aiwá nńixerńi mńinńi nńiwírńná xńo t́nńiń ámá xegń anjwámńiń inńimńiń ńweagńáńyń t́nńiń “Rńxa Gorńxomńi dńńyń wńkwńrówaénerńani?” nńyaiwirńo nánńi yayń seáyimńi dńńinńi nńera ugńawixńinńi.

35 Gapńimanowa wńápi t́nńiń nńiwiápńinńimearo porisńyń wamńi awńi mearoarńńo tńńyń e nánńi xwńyńá yanjń re wiowárńigńawixńinńi, “Omńi ‘Ámá awaúmńi wárei.’ urńipoyńi.” wiowárńagńá awa nuro uráná

36 o xwńyńá apńi Poromńi áwanńyń nurńirńi re urńinńiginńinńi, “Gapńimanowa nionńi nánńi xwńyńá yanjń re wiowárénapáoi, ‘Awaúmńi owárńinńi.’ wiowárénapáagńá nánńi awagńi ananńi nńiwiápńiri kíkńińá nńera úpiyńi.” urńagńi aí

37 Poro re urńinńiginńinńi, “Yawawńi Romńyńwawńi imónńinńagawńi aí mńkńi wńi meńagńi aí gapńimanowa, xwńirńixńiń nńiyeamero ámá obaxńi sńńwńi anńigńe dánńi iwanńyń yeamepero gwń anńyńo yeanjwńrńirńo egńáwa inńimńiń nńiyeamńixearo yeawáranńiro rńirarńinńo? Oweoi, aga wńi e yeapaxńi mimónńinńi. Wiwanńinńowa nńibńiro ‘ńwiapńipi yńi.’ yearáná peyeánńiwńi.” urńagńi

38 porisowa xwńyńá Poro urńirńipńi ámńi nńimeáa nuro gapńimanowanamńi repńyńyń nńiwiro “Awaú Romńyń wáurńinńi.” urńagńá awa arńá nńiwiróná wáyń nńikárńinńiro

39 nuro awaúmńi piyńipi yń nńurńiro gwń anńyńo dánńi nńimńixearo nńwárńiróná arńkńi waunńyń rńixńinńyń re urayńigńawixńinńi, “Awagńi anńyń rńipimńi pńinńi nńineawńarńimńi nurńńá ‘Ayń nanńńirńinńi.’ neaimónarńinńi.” urayarńinńagńá

40 awaú gwń anńyńo dánńi nńipeyearńi anńyń apńixńi Ridiáiyńi rńinńinńyáiwámńi nánńi nuri nńipáwirńi ámá ńisasomńi dńńyń nńiwńkwńróro nánńi egńi xexńirńimeá imónńigńáńyń t́nńiń e nawńinńi nerńimeánńiro xwńyńá ámńi bńi t́nńi enńyń rńirémi xńi nńiwńarńimńi ugńawixńinńi.

17

Tesaronaika ńweáyńi Poromńi t́nńiń Sairasomńi t́nńiń iwanńyń weanńiro egńá nánńirńinńi.

1 E nemowa e dánńi nuro anńyń biaú Abiporisńi t́nńiń Aporonia t́nńiń rńinńinńipiaúmńi nńimńúroá nuro anńyń Tesaronaikań rńinńinńipimńi —Anńyń apimńi Judayń wígńi rotú anńyń wíwá mńirńinńinńipimńirńinńi. Apimńi nńirémómáná

2 Poro xegńi inńiná yarńinńi pa e enńi axńipńi nerńi Sabarńá wńyáú wńyimńi Judayń wígńi rotú anńyńo awńi neánńiro ńweanńáná nńiwńimearńi Bńkwń Gorńxoyáyo dánńi nureńńwńpéa nurńńá

3 ayń re oyaiwńipoyńinńirńi urayńinńiginńinńi, “Bńkwńyo dánńi apńi apńi nńirńinńirńi eánńinńagńi nánńi ámá yeáyń neayimńixemeánńa nánńi Gorńxoyá dńńyń t́nńiń arńowayá xwńá piaxńyńo dánńi iwiaronńoyńi rarńinńwáomńi wa pikńáná rńinńyń o nńimearńi xwárńipáyo dánńi wńiápńinńimeanńipńi apimńi wńi nńimńúropaxńi mimónńinńi.” oyaiwńipoyńinńirńi mńkńipńi nánńi uréwapńiyńirńi mńńyń nńúroa urńi nerńńá re urayńinńiginńinńi, “Ámá ńisasoyńi rńinńinńyń ro, nionńi wáf seararńinńáo, o ayń ámá yeáyń neayimńixemeánńa nánńi arńowayá xwńá piaxńyńo dánńi iwiaronńoyńi rarńinńwáorńinńi.” urayńinńiginńinńi.

4 E nurńirńinńipimńi dńńinńi Judayń wńyo dńńyń ukńinńimńixńagńi ayń dńńyń “Neparńinńi.” nńiwńipńimónńirńi nánńi ńisasomńi dńńyń nńiwńkwńróro Poro t́nńiń Sairaso t́nńiń nawńinńi nńikumńixńinńiro Gńrikiyń Gorńxomńi wáyń nńiwiro nánńi yayń umearńigńáńyń obaxńi t́nńiń anńyń apimńi seáyńi e nimónńiro

menǵeagǵáwayá apixǵ wíwa tǵni eni dǵnjǵ nǵwǵkwǵrǵro nǵni awaúmi nǵkumǵxǵnayiro yarǵnǵ

⁵ Judayǵ Jisasomi dǵnjǵ mǵwǵkwǵróǵáwa awaúmi sǵpǵ dǵnjǵ nǵwǵwaiwiro nǵni nǵwiǵpǵnǵmearo re egǵawixǵnǵ. Makerǵá imǵxarǵǵe dánǵ ámá sǵpǵyǵ wa Poromi tǵnǵ Sairasomi tǵnǵ wikǵ nǵwǵnǵro mǵxǵ wǵpǵrǵ nǵnǵ sǵmǵrǵxwǵró nǵwiemero ayǵ rǵxa ǵkwǵkwǵerǵ nǵga uro wikǵ nǵwǵga uro yarǵǵagǵa nǵwǵnǵro nǵwirǵmeámǵ anǵ apimǵ áwǵnǵmǵ nǵpuróná mǵxǵnǵ nǵpǵmǵxamóa nǵpuro Poro tǵnǵ Sairaso tǵnǵ anǵ Jesonoyǵáwámǵ rǵa ǵweanǵnǵro e nǵnǵ nuro awaúmi ámá negǵ anǵ rǵpimǵ ǵweagǵáǵyǵá sǵǵwǵ anǵǵe dánǵ xwǵrǵxǵ oumeaneyǵnǵro anǵ iwámǵ pǵrǵ ǵkwǵeámǵ néra nǵpáwiro

⁶ awaú nǵnǵ pǵá nǵmegǵnǵro nǵnǵ Jesonomǵ tǵnǵ Jisasomǵ dǵnjǵ nǵwǵkwǵrǵro nǵnǵ xexǵrǵmeá imónǵǵá wamǵ tǵnǵ ǵá nǵxero anǵ apimǵ dánǵ gapǵmanowa tǵnjǵ e nǵnǵ nǵropémǵ nuróná rǵaiwá re nǵra ugǵawixǵnǵ, “Ámá anǵ xwǵá nǵmǵnǵ ikwǵrǵnǵǵyǵo ǵweagǵáǵyǵ wigǵ yarǵǵǵápǵ mé pǵnǵ owǵarǵpoyǵnǵrǵ sǵpǵnǵ urekǵarǵǵáwa rǵxa nene eni nǵnearekǵarǵro yarǵǵojǵ.

⁷ Awa Jesono numǵmǵnǵrǵ xegǵ anǵwámǵ nǵnǵ nǵpemeámǵ uǵowarǵnǵ. Awa ǵwǵ ikaxǵ negǵ mǵxǵ ináyǵ Sisao rǵǵǵpǵ nǵwǵwaiwiro xegǵ bǵ néra nuro re rarǵǵáwarǵnǵ, ‘Segǵ mǵxǵ ináyǵ Sisao, ayǵ surǵmá mǵxǵ ináyorǵnǵ. Wo omǵ seáyǵ e wimónǵǵo xegǵ yoǵ Jisasorǵnǵ.’ rarǵǵáwarǵnǵ.” rǵaiwá e nǵra nuro

⁸ ámá e epǵroyǵ egǵáǵyǵ tǵnǵ anǵ apimǵ dánǵ gapǵmanowa tǵnǵ ayǵ rǵaiwá e rarǵǵagǵa arǵá nǵwiro sǵmǵ nǵrǵnǵro wikǵ nǵwǵga nǵwiǵpǵnǵmearo

⁹ gapǵmanowa xwǵrǵxǵ numǵǵasáná Jesonowa ámǵ axǵpǵ bǵ mepa oǵpoyǵnǵrǵ nǵǵwǵ bǵ nurǵpǵro wǵrǵǵawixǵnǵ.

Poró tǵnǵ Sairaso tǵnǵ Beriayo egǵǵpǵ nǵnǵrǵnǵ.

¹⁰ Sǵá ayimǵ árfǵwǵyimǵ Jisasomǵ dǵnjǵ nǵwǵkwǵrǵro nǵnǵ xexǵrǵmeá imónǵǵáǵyǵ Poromǵ tǵnǵ Sairasomǵ tǵnǵ ǵá xǵrǵpǵrǵxǵnǵrǵ rǵxa anǵ Beriaǵ rǵnǵǵǵpimǵ nǵnǵ éǵ urowǵrǵǵǵa awaú nuri anǵ apimǵ nǵrǵemorǵnǵ Judayǵá rotú anǵ e mǵrǵnǵǵwǵámǵ nǵpáwiri xwǵyǵá yayǵ neainarǵǵpǵ wǵf urǵǵisǵxǵnǵ.

¹¹ Judayǵ Beria ǵweáyǵ —Ayǵ Judayǵ Tesaronaiǵa ǵweagǵáǵyǵ yapǵ mimónǵǵojǵ. Dǵnjǵ pǵrǵnǵǵ eyǵroarǵǵáǵyǵ enǵagǵ nǵnǵ seáyǵ e wimónǵǵojǵ. Ayǵ sǵmǵ nǵxeadǵpǵnǵro “Xwǵyǵá Poró neararǵǵpǵ arǵá owianeyǵ.” nǵwimónǵro sǵá ayǵ ayo re nǵyǵaiwiro, “O neararǵǵpǵ, ayǵ Bǵkwǵyǵo nǵrǵnǵrǵ eánǵǵpǵ tǵnǵ nepa xǵxenǵ rǵa imónǵnǵ?” nǵyǵaiwiro Bǵkwǵpǵ ǵá nǵróa uro pǵá nǵméra uro neróná

¹² obaxǵ wǵ Jisasomǵ dǵnjǵ wǵkwǵrǵro Gǵrǵkǵyǵ anǵ apimǵ dánǵ seáyǵ e imónǵǵáǵyǵ wǵ oxǵ tǵnǵ apixǵ tǵnǵ eni dǵnjǵ wǵkwǵrǵro yarǵnǵ re enǵnǵǵnǵ.

¹³ Judayǵ Tesaronaiǵa ǵweagǵáǵyǵ xwǵyǵá rǵpǵ, “Beriayo eni Poró xwǵyǵá Gorǵxoyá wǵf urarǵnǵ.” rǵnarǵǵagǵ arǵá nǵwiro re egǵawixǵnǵ. Anǵ apimǵ nǵnǵ nuro ámá e dánǵyǵ Poromǵ mǵxǵ owǵpoyǵnǵrǵ sǵmǵrǵxwǵró wieméáná ámá obaxǵ rǵxa epǵroyǵ nero wikǵ nǵwǵga wiǵpǵnǵmeagǵawixǵnǵ.

¹⁴ Ámá obaxǵ rǵxa epǵroyǵ nero wikǵ nǵwǵga wiǵpǵnǵmeaarǵǵagǵa Jisasomǵ dǵnjǵ nǵwǵkwǵrǵro nǵnǵ xexǵxexǵrǵmeá imónǵǵáǵyǵ sǵǵwǵ e nǵwǵnǵro re egǵawixǵnǵ. Apaxǵ mé Poromǵ rawǵrawá tǵnjǵ e nǵnǵ éǵ urowǵrǵǵawixǵnǵ. Poromǵ rawǵrawá tǵnjǵ e nǵnǵ éǵ nurowǵrǵro Sairaso tǵnǵ Timotio tǵnǵ sǵnǵ e ǵweanǵáná

¹⁵ ámá Poromǵ éǵ nǵmǵga úǵáǵyǵ omǵ sǵá obaxǵyǵo nǵméra núǵasáná anǵ Atenǵsǵyǵ rǵnǵǵǵpimǵ nǵrǵemoro e dánǵ wǵraúáná o ámǵ sekaxǵ re urowǵrǵnǵǵnǵnǵ, “Sairaso tǵnǵ Timotio tǵnǵ nionǵ tǵnjǵ e nǵnǵ bǵpaxǵ imónǵǵánáyǵ, anǵnǵ bǵisǵxǵnǵ.” urowǵráná omǵ e nǵwǵrǵmǵ ugǵawixǵnǵ.

Poró Atenǵsǵ dánǵ wǵf urǵnjǵ nǵnǵrǵnǵ.

¹⁶ Poró Atenǵsǵ dánǵ awaú nǵnǵ wenǵnjǵ nerǵ nǵǵwearǵnǵ anǵ apimǵ mimónǵ ǵwǵá imónǵǵyǵ —Ayǵ xopǵikǵǵ xǵxegǵnǵ ámá imǵxǵǵáǵyǵrǵnǵ. Ayǵ aga ayá wǵ amǵ amǵ nǵmǵnǵ éǵ nurǵárǵa unǵǵagǵ nǵwǵnǵrǵ nǵnǵ sǵmǵ nǵrǵnǵmǵ nemerǵnǵ

¹⁷ Judayǵá rotú anǵyǵo nǵpáwǵyǵirǵ ayǵ tǵnǵ émá Gorǵxo nǵnǵ dǵnjǵ moarǵǵáǵyǵ tǵnǵ xwǵyǵá rǵnǵro sǵá ayǵ ayo makerǵá imǵxarǵǵe nǵnǵ nuayirǵ ámá o eméiná e rówapǵǵáǵyǵ tǵnǵ xwǵyǵá rǵnǵro néra nurǵnǵ

¹⁸ ámáyo uréwapǵyarǵǵá Epikurianǵyǵ rǵnǵǵá wa tǵnǵ Sǵtoikǵyǵ rǵnǵǵá wa tǵnǵ Poró tǵnǵ xǵmǵxǵmǵ xwǵyǵá rǵnǵǵáwixǵnǵ. O wǵf nurǵrǵnǵ Jisaso nǵnǵ urǵrǵ ámá xwǵrǵpáyo dánǵ wiǵpǵnǵmeapǵrǵa nǵnǵ urǵrǵ yarǵǵagǵ nǵnǵ wa peayǵ nǵwǵianǵro re rǵǵáwixǵnǵ, “Ámá xwǵyǵá rǵrowǵarǵ emearǵnjǵ ro pǵ xwǵyǵá nearǵmǵnǵrǵ rǵa rarǵnǵ?” rǵro wa “O anǵnamǵ dánǵ ǵwǵá imónǵǵá ámá anǵ mǵdánǵyǵá nǵnǵ nearǵmǵnǵrǵ rǵa rarǵnǵ?” rǵro nero

¹⁹⁻²¹ omǵ nǵwirǵmeámǵ nuro —Ámá Atenǵsǵ dánǵyǵ tǵnǵ ámá anǵ mǵdánǵ anǵ apimǵ urǵnǵǵáǵyǵ tǵnǵ kǵkǵá bǵ mé anǵnjǵ minǵ pǵ pǵ xwǵyǵá sǵnjǵ rǵnǵǵpǵ arǵá wiro áwanǵ urǵro

yanñro nánini yarigfáyíriní. Ayí omi nñwirimeámí nuro Ariopagasiyi riniñpámi dání xwiyfá réwapñnarigfe nání nñwirimeámí nuro re urigfawixini, “Xwiyfá sññí joxí wáí nearariniñpí nene píraniniñ arfá nisirane niñfá imónani nání áwanj nearei. Ayí rípi nání rirariniñwini. Xwiyfá joxiyá nñnearfná nene sñni arfá mñwiariniñwápi rariniñagí nání xwiyfá mñkípi nání niñfá imónani nání rirariniñwini.” urifágá

²² Poro Ariopagasi tññí e dání éf nñrómáná re uriniñigini, “Atenisí dññíyífné, segí ñwáf imóniniñpí nñmeróná awayini ayá tñni wéyo umeariniñagfá sññwí seaniññini.

²³ Ayí rípi nání searariniñi. Xámí nioní anj rípiimi nemeñí segí ñwáf éf nurárara uniniñyo —Ayo seyfné yariniñ nñwiro seáyí e umearigfáyorini. Ayo píraniniñ sññwí mí nómi-xa nurfná wñfnanigini. Éf urárariniñ bimi rfwaminiñ rípi ‘Ñwáf nene majfáó nánirini.’ eániñagí wñfnanigini. Ayináni ñwáf seyfné majfá nimóniro aiwi yariniñ nñwiro seáyí e umearigfá nání áwanj bí osearimini.

²⁴ Ñwáf xwáf ríri nñrimini imixiri amipi níni arimi enyíyí imixiri enjo, o anñnamí tñni xwáfárimí tñni Ámináo seáyí e wimóniniño enagí nání dññí re yaiwipaxí mimónini, ‘O anj nanjwí rídiñyowá yanfá nání negí wé tñni mñrariniñwáyo ñweaariniñrini.’ dññí e yaiwipaxí wí mimónini.

²⁵ Xewaniniño ámá niyoní wigí dññípi sixí umímori sññí nimóniro anj upaxí imónipfíri nání wimixiri amipi níni ámá nñpíri nánirani, yiniñpíri nánirani, wimixiyiri yariniño enagí nání rípi ení yaiwipaxí mimónini, ‘O amipi wí nání dñwí ikeamónariniñagí nání negí wé tñni arírá wipaxorini.’ Dññí api ení yaiwipaxí wí mimónini.

²⁶ Ñwáf o xewaniniño re niyaiwiri, ‘Ámá gwí arí arí e e ñweapírfáriní. Gwí arí arí xífáíwa xñrípírfáriná iná iná imóniniñfáriní.’ niyaiwirí aniniññí neyíróarimáná ámá ná woní imixiniñpimi dání ámá gwí wirí wíri níni nimóga biññwáriní.

²⁷ Ámá gwí arí arí níni xewaniniño nání pfá néra nuro ámírfiniñ neróná sññwí wñniñmeapírfá nání xfo enj api e enjirini. E nerí aí o nene xixegíni ñweañwá gene gene tññí e dání ná jfamí mñneaimónini.

²⁸ Ayí rípi nání searariniñi. Segí sorixowa aí re rigfápi, ‘Nene ení Ñwáfó neaemeañenerini.’ rigfápi tñni xixeni nene enj eániñ oyáyo dání imónirane ñwearane anj emerane yariniñwini.

²⁹ Nene Ñwáf o neaemeañene imóniniñagwí nání dññí re niyaiwipa oyaneyí, ‘Nepa Ñwáf imóniniño imóniniñpi, ayí ámaéne dññí nñmorane wé tñni xopaikigí imóniniñ ñwáf sññáyo dání imixariniñwápirani, sññá goríyo dání imixariniñwápirani, sññá siripáyo dání imixariniñwápirani, sa apñiniñ rífa imónini?’ niyaiwipa oyaneyí.

³⁰ Ayináni Ñwáf o —O Gorixorini. O ámá xámí o nání majfá nero wigí ñwáfáriní nñméra bigfápi nání peá nñmori kikiífá nñwia nñbiri aiwi agwí ámá amí gñmí ñweagfá niyoní re neararini, ‘Segí fwi yarigfápi nání rfwímiñ nñmamoro saniniñ nimóniro ñweapoyí.’ neararini.

³¹ Ayí rípi nání e neararini. O sfá wiyimi ámá xwáf ríri nñrimini ñweañwáyo xwiyfá píraniniñ nñneamearirfná woní woní negí yariniñwápi nání yariniñ imimí neainfa nání ríxa ráriniñrini. Nene xwiyfá neameariniño ení ríxa rípeárinini. Nene ‘Rípeáriní, ayí orfani?’ yaiwianfá nání o péo ámi sññí nerí owiápnímeaniri enj sixí weámixaná wiápnímeanirini.” Poro e uráná re eniniñgini.

³² Ámá e awí eániñfáyí Poro xwiyfá “Xwáripáyo dání wiápnímeanirini.” ríagí arfá nñwiróná wí ríperirí wigfawixini. Wí “Xwiyfá joxí nearariniñpí rfwéná amí bí tñni arfá slanfáwáriní.” urigfawixini.

³³ E uráná Poro réwapñnarigfe dání pñni nñwiárimí úagí aí

³⁴ ámá wí —Oxí wo xegí yoí Daloniasoyí riniñjorini. O Ariopagasi dání réwapñnarigfáyí worini. Apixí wí xegí yoí Damarisiyí riniñjirini. Ámá amí wí ení nawiniñrini. Ayí omí nñkumixiniñro númi nuro Jisasomí dññí wíkwírogfawixini.

18

Poro Koriniño niñwearfná enjipi nánirini.

¹ Poro e nemi Atenisi pñni nñwiárimí anj yoí Korini riniñpimi nání nuri e

² nñréómáná ámá Judayí wo —Xegí yoí Akwiraoyí riniñjorini. Xñnái Podasi pñropeniñfyo dání xñriniñorini. Xiepi xegí yoí Pñrisirairini. Rominiñ mñxí ináyí Kírodiaso Judayí anj apimi ñweagfá niyoní sekaxí re uriniñ enagí nání “Romí anj rípiimi dání pñni nñneawiárimí úfrixini.” uriniñ enagí nání ayaú Itari pñropeniñfyo pñni nñwiárimí Korini nání sññí bigfíyaurini. Ayaúmi Poro nñwimearí

³ niñgwí omiñí o yariniñpi ayaú ení yarigí enagí nání ayaú tñni nawiniñ niñwearo senfá anj pákipírfá nání imimiximí nero niñwearóná

4 Poro Sabarfá ayf ayo Judayfá rotú anfyo nání nuri ayf tñi Grikifyf tñi eni re owipimóniri, “Xwiyfá Gorixoyápmi dání Jisaso nání neararñfpi neparini.” owipimóniri ayf tñi nawini rotú anfyo dání xwiyfá ximximf niniro rinayigfawixini.

5 E néra nurfna Sairaso tñi Timotio tñi Masedonia ppropenisfyo dání nibiri Poromi wimeáána o xegf nngwf omñf yarñfpi pñi nwiarimána Sabarfayoni marfát, sfá ayf ayo Judayf tñf e nání nuayiri pirañf uréwapiyimniri nerfna woáfkf re wiayñnigini, “Ámá yeayf neayimixemeanfa nání arfowayá xwfá piaxfyo dání iwiaronfoyi rarñwáo, ayf Jisasoni.”

6 E urayarfna ayf rixa xixewiámf nuriro ikayfwf urána Poro xegf iyfá nipiriri síkf xeniñfpi pñf wiakimf yarñnigini. Pñf wiakimf niyariri re urñnigini, “Seyfne anfanáyf sewanñfyné rfá mearñfyo dání anñfipfárini. Seyfne arfá mñiarñgafa nání nioni wí nixmeapaxfmani. Agwf nioni seyfne pñi niseawiarimi rixa émáyo wáf urimniri riwonf warñni.” urañnigini.

7 E nuráimo pñi nwiarimi nuri anj amá woyá —O xegf yof Titiasi Jasitasoyi rinñorini. Gorixo nání wáf nwiari nání yayf umeañf worini. Xegf anj Judayfá rotú anfyo dání oriwámf dání mñrññorini. Oyá anjwámf nání nuri e dání xwiyfá urarfna re enñnigini.

8 Judayf wo —Xegf yof Kripasori. Judayfá rotú anfyo awi éanarigfáyo seáyf e umeñweañomf. O tñi amá o xegf anjwámf wearigfáyf tñi Poro urañfpi arfá nwiwo Jisasomf dñf nwiwkwfrowo émáf Korini ñweagfáyf obaxf eni arfá nwiwo dñf wkwfrowo wayf mearo yarfna

9 sfá wiyimi Ámináo re enñnigini. Poromf oriñf nupariri re urñnigini, “Joxf wáf mñsinpa oeni. Xwiyfá nioni nání joxf nura warñfpi pñf mwiarí sñf anñf nura úrixini.

10 Ayf rípi nání rirarñni. Nioni joxf dñf rikikayonagf nání amá mñf sífápmi dání wí rññf sinñfamanf. Amá anj rípmf nioni dñf nñkwfipfárfa nání nñf imónñfyf obaxf enagf nání rirarñni.” uráfagi nání

11 o anj apimi nñweari Gorixo nání nuréwapiya warfna emá 18 múronñnigini.

12 Judayf Koriniyo ñweagfáyf, Romiyf wo xegf yof Gario pñrimiaó nimónri Grikifyf ppropenisf e meñweañána, Judayf dñf axfpi tñni nimóniro nwiápnimearo Poromf xwiyfá umeáraneyñiro wáf pñrimia Gario xwirxf umeañe nání nmeámf nuro

13 Poromf nuxekwíromo re urigfawixini, “Ámá ro amá Gorixomf yayf numeróna ñwf ikaxf rññfpmi nwiáfkiro xegf bi nero érixiniri dñf xerwfmñi ukimñixarñorini.” uráfaga ai

14 Poro rixa manf exoámñiri yarfna pñrimia Gario Judayf ayo re urñnigini, “Poro fwf éf sñwñryf, rikikifó éf sñwñryf, nioni re yaiwimñiri éarini, ‘Ámá rowa uxekwímoarigfápi arfá niwrfna, ayf ananñni.’ yaiwimñiri éarini.

15 Soyfne uxekwímoarigfápi, ayf xwiyfá tñni yof tñni segf ñwf ikaxf eaññfpmi dání rññfpi nání o tñni mñf rñarñgafa nání segfpi xwiyfá nimñiro eyrópoyf. Nioni ‘Xwiyfá apf oseayiroimñi.’ mñnimónarini.” nuriri

16 xwirxf umeañe dání mñxfdamf wiowáraparfná amá wí re egfawixini.

17 Judayf wigf rotú anfyo awi éanarigfáyo seáyf e umeñweañomf —O xegf yof Sotenisori. Omf fá nixero pñrimia Gario xwirxf umeañe mñdññe iwanf mépearñgafa ai o dñf sipf wí mñwí kikiñf enñnigini.

Poro amf Siria ppropenisfyo nání nuri Adiokiyo rémonf nánrñni.

18 Poro sñf sfá ayá wí e nñweañsána amá e dñf Jisasomf dñf nwiwkwfrowo nání xerxfmeá imónigfáyo yayf nwiarimo Siria ppropenisfyo nání umñgñniri sipxf womf nñpñemoánri Pñsirai tñni Akwirao tñni eni nawini nñpñemoánri o tñni nuro Poro Gorixomf dñf nwiwkwfrowo nání ñwfá ñweañfpi nání anj xegf yof Segria rññfpmi dání dfá nñrónri

19 Rixa anj Epesasi rññfpmi nñremoro Poro ayaúm anj apimi nwiarimi Judayfá rotú anj e mñrññwámf nání nuri nñpáwiri ayf tñni xwiyfá nññiro

20 ayf “Joxf sñf bi tñni nñweámoxf úrixini.” neaimónarini.” uráfaga aiwí o “Ananñni.” mñwimónf

21 yayf nwiarimf nurfna re urñnigini, “Gorixo nwiwimónrñnýf, nioni ananf amf re seaiméapimfárini.” nuramf nuri sipxfyo nñpñemoánri Epesasi pñf nwiarimf nuri nuri

22 sipfwo rixa anj Sisaria rññfpmi iwíekñimeáána Poro nayoámñimeámf Jerusalemf nání niyiri Jisasoyf siyikf imónigfáyo yayf nwiára nñmúroairf anj yof Adiokiyo nñremori

²³ e s'fá wí n'ñweañsáná p'ñn' n'wíarim' nuri xw'fá yo' Garesia r'ñn'ri P'irigia r'ñn'ri enje —Ay' x'fó xám' wáf urimeñerini. E n'purná amá Jisasom' d'ñj' w'kw'roarigfáyo xw'iyá amí b'í t'ñn' nuri' enj' six'f' n'weám'xára múroñnig'ñn'.

Aporoso Epesas'yo t'ñn' Koriniyo t'ñn' d'ñn' uréwap'iyinj' n'ñn'ri.

²⁴⁻²⁵ Juday' wo —Xeg' yo' Aporosor'ñn'. Anj' yo' Arek'isad'ria d'ñn' x'riñj' wor'ñn'. Xw'iyá n'ñn'ri'f'ñá neñw'iper'í émf' saím' rariñjor'ñn'. Bikw' Gor'ixoyáyo n'ñn'ri' eán'ñj'p' n'p'ñn' au-maúm' in'ñjor'ñn'. Óf' Am'ínáom' x'f'd'pax'iyi n'ñn' p'irán'ñj' uréwap'iyig'fó enjag' n'ñn' amáyo Jisaso n'ñn' ur'ñn' p'irán'ñj' uréwap'iyir' ner'f'ñá s'f'm' n'xead'f'pén'ri uréwap'iyariñjor'ñn'. E ner'í a'í way' Jono umeaiag'p' n'ñn' n'ñj'f' imón'ñjor'ñn'. O Epesas'yo n'ñremor'í

²⁶ Juday'f'á rotú anj'yo iwam'fó n'páwiri' ayá igig'f' mé xw'iyá Gor'ixo n'ñn' urar'ñjag' a'í P'irisirai' t'ñn' Akwirao' t'ñn' o ap'ñn' n'ñn' rariñjag' ar'f'á n'w'ir'f'ñá om'í n'w'ir'imeám' nuri óf' Gor'ixom' x'f'd'pax'iyi n'ñn' b'í, o s'ñn' maj'f'á enj'p' n'ñn' áwanj' nuri' amí b'í t'ñn' p'irán'ñj' uréwap'iyig'f'isix'ñn'.

²⁷ Aporoso "Nion' G'irikiy' p'ropen's'f'yo n'ñn' úm'ig'ñn'." wimónáná amá Epesasi' d'ñj' Jisasom' d'ñj' n'w'kw'roro n'ñn' xex'í'f'meá imón'ig'f'áyo om'í d'ñj' six'f' numimowá'ro pay'f' b'í nearo G'irikiy' p'ropen's'f'yo ñweag'f'á Jisasom' d'ñj' w'kw'roarig'f'áyo n'ñn' r'f'wam'ñj' re eag'fawix'ñn', "Amá ro seaimeááná yay'f' t'ñn' n'pemeám' ú'f'rix'ñn'." R'f'wam'ñj' e nearo wiowáráná o nuri e n'ñremómáná amá Gor'ixo wá wianar'ñjag' n'ñn' Jisasom' d'ñj' w'kw'roarig'f'áyo xeg'f' nuréwap'iyir'ñj'pim'í d'ñn' ar'írá n'w'ir'f'ñá ar'írá b'í on'ím'íap' m'ñwin'ñnig'ñn'.

²⁸ Ay'f' r'p'í n'ñn'ri. O amá obax'f' s'ñjw'f' an'ig'f'e d'ñn' Juday'f' xejw'f' n'ímoro rarig'f'áyo t'ñn' xim'ixim'f' nin'ro n'ñn'ri'f'óná o Bikw' Gor'ixoyáyo d'ñn' m'ñj' n'ror'í "Amá yeáy'f' neayim'xemean'f'á n'ñn' ar'f'owayá xw'f'á piax'f'yo d'ñn' iw'iaron'f'oy'f' rariñwá'o, ay'f' Jisasor'ñn'." nuri'f'ñá xw'iyá m'ímúropax'f' imón'ñj'p' nuri'f'í xórór'f' b'í on'ím'íap' m'ñwin'ñnig'ñn'.

19

Poró amí Epesas'yo n'ñremor'í e d'ñn' enj' n'ñn'ri.

¹ Poró, Aporoso s'ñn' anj' yo' Koriniy' r'ñn'ñj'pim'í ñweañáná, o d'f'w'ñn' enj'm'í áw'ñn'm'í n'p'umáná am'í anj' yo' Epesas'yo n'ñremor'í Jisasom' x'f'dar'ig'f'á w'yo n'w'imear'í

² yar'ñj' re w'ñnig'ñn', "Soy'f'né Jisasom' d'ñj' w'kw'róáná kw'iy'f' Gor'ixoyáp' seaimeañoy'f'ner'ani?" ur'f'ag'í awa re ur'ig'f'awix'ñn', "Xw'iyá re r'ñn'ñj'p', 'Gor'ixoyá kw'iy'f' b'í ñweani.' r'ñn'ñj'p' a'í r'ñn'ar'ñjag'f'á s'ñn' ar'f'á b'í m'ñwin'wáoner'ñn'." ur'f'ag'f'á

³ o re ur'ñnig'ñn', "Way'f' n'imearóná pí way'f' meag'f'oy'f'ner'ani?" ur'f'ag'í awa "Way'f' Jono umeaiag'p' ax'f'p' meañwáoner'ñn'." ur'f'ag'f'á

⁴ o re ur'ñnig'ñn', "Way'f' Jono umeaiag'p'í, ay'f' amá re oyaiw'ipoy'ñn'ri umeaiag'p'ri'ñn', 'Amá ay'f' wig'f'f'w'f' yar'ig'f'áp' r'f'w'f'm'ñn' mamó'f'ay'f'f'ani?' oyaiw'ipoy'ñn'ri umeaiag'p'ri'ñn'. O amáyo way'f' ap'í numeair'f'ñá re urag'f'ri'ñn', 'Amá nion'iyá r'f'w'f'yo b'ñf'om'í d'ñj'f' w'kw'ró'f'ix'ñn'.' O e urago, ay'f' Jisaso n'ñn' urag'f'ri'ñn'." ur'f'ag'í

⁵ awa Poró e ur'f'p'í ar'f'á n'w'iro way'f' amá Am'íná Jisasom' d'ñj'f' n'w'kw'ror'f'ñá meaar'ig'f'áp' meag'f'awix'ñn'.

⁶ Way'f' ap'í meááná Poró wé seáyi' e wikwiáráná re enj'ñnig'ñn'. Kw'iy'f' Gor'ixoyáp'í amá awam'í wain'ñnig'ñn'í. Kw'iy'f'p'í waináná awa xw'iyáf'á m'f'k'f' ap'í apim'í d'ñn' anan'í r'ñro w'f'á rókiamoar'ig'f'án'ñj'f' r'iro eg'f'awix'ñn'.

⁷ Amá e eg'f'áwa nowan'f' wé wúkaú s'ikw'f' wáu awar'ñn'.

⁸ Poró anj' apim'í n'ñweari' Juday'f'á rotú anj'yo n'páwiri' ayá b'í mé xw'iyáf'á nura nuri' amá ay'f' re owip'imón'ri, "Ay'f' amá Gor'ixo x'fó xeg'f' xwiox'f'yo m'imeám'f' ner'í umeñweañf'áp' n'ñn' amá ro nearar'ñj'p'í, ay'f' near'ñn'." owip'imón'ri' nurenjw'p'éa nuri' ñweañáná emá wáu wo r'ixa n'ímúrómáná enj'áná

⁹ Juday'f' w'í d'ñj'f' wak'is'f' nin'ro Poró rariñj'p'í p'f'f' n'w'iaikiro amá obax'f' ep'f'roy'f' eg'f'á s'ñjw'f' an'ig'f'e d'ñn' óf' Gor'ixo t'ñj'f' e n'ñn' in'ñj'yi n'ñn' Jisasom' x'f'dar'ig'f'áyo n'ñn' ikay'f'w'f' rar'f'ñá o ayo p'ñn' n'w'iar'ím' nuri' amá Jisasom' d'ñj'f' n'w'kw'roro n'ñn' w'iep'sar'ñj'f' w'ñn'ñj' imón'ig'f'áyo n'w'ir'imeám'f' x'fó t'ñn' naw'ñn' nuro s'f'á ay'f' ayo anj' xw'iyáf'á réwap'ñn'ar'ig'f'á Tiranaso'yáiwám'í d'ñn' nurenjw'p'éa un'ñnig'ñn'.

¹⁰ O e yar'ñjag'í n'ñn' amá Juday'f'ran'í, G'irikiy'f'ran'í, Esia p'ropen's'f'yo ñweag'f'áyo f'ñn'í Poroyá manj'yo d'ñn' xw'iyáf'á Am'ínáo n'ñn'p'í ar'f'á wiar'f'ñá xw'iwog'f'f' wáu múroñnig'ñn'.

Sipaom'f' xewaxowa im'f'ó m'ix'f' oumá'ñnowáraney'ñn'ro eg'f'á n'ñn'ri.

¹¹ Poró Gor'ixoyá d'ñj'f' t'ñn' em'ím'f' xeg'f' b'í amá s'ñjw'f' m'ñwinar'ig'f'á imón'ñj'p'í yar'ñjag'í n'ñn'

12 irikwáraní, roarixfarani, o kwíriinarinjipi amá nurápiimi nuro amá simixí yariigfáyí tñj e nání nimeámi úaná simixí ayí píni wiáriti amá imfóo dñj xixéorariñyí tñj e nání nimeámi úaná imfó píni nwiárimí uri yagfáriní.

13 Judayí anj wí e wí e nmero "Imfóo mixel umáinipaxonerini." rinariigfáyí wí re yagfáriní. "Imfóo amá romi xixéorariñyí mixel umáinowáraneyi." niyaiwiro iwamfóo yof Jisasoyáyo dání mixel umáinowáranero neróna imfóoyo re nura wagfáriní, "Nioní yof Poro wáf nearariño, Jisasoyi rininjomi dání rirariñagí nání amá xixéorariñj romi píni nwiárimí uí." nura nuro nemeáiní

14 Judayíya apaxípaninjí imóninjí xwé wo —Xegí yof Sipaoyi rininjorini. Omi xewaxowa wé wáfúmi dñj wáu imónigfáwa eni axípi e yaníro yafána

15 imfóo awa urarigfó re urinjiginí, "Nioní ananí Jisasomí mí omixíri Poro nání nijfá imóniri enagi aiwi soyíne goyínerini?" urána re enjiginí.

16 Amá imfóo dñj xixéorariño nímawiri níxeamomerí awamí xopírari wíaná rñinjí xaiwí winíagfa anj iwámí dání éf nuróna aikf urírfáwa ugáfawixini.

17 Anj iwámí dání éf nuróna aikf urírfáwa úfáyí nání amá Judayírani, Gírikíyírani, Epesasi ñweagfáyí níni arfá nwiáriti nání wáyí níkariniro Áminá Jisasoyá yof nítróna seáyí e numero

18 Jisasomí dñj wíkirófáyí obaxí wí nñbayiro wigí yariigfápi waropári wiro wíá urókiamóniro niyayiro

19 wigíyí obaxí wí ayáf xixegíni yariigfáyí wigí ikayíwí síñwí wímaxídfwanjiginíri bíkwíyo ñwirárininjíyí nimeámi nñbítro amá nñniyá síñwíyo dání rfá níkeaárimána nígwí bíkwí ríá ikeárfápi bí neróna tariigfápi fá níroróna níni K50,000 imónimíni éagi winígfawixini.

20 Api nípiní nimóga warína xwíyá Ámináo nánípi surfá mimóní wí e wí e síní xwé nírga emeariñagí nání amá amí amí ayá wí kumixíniyigfawixini.

Epesasi ñweagfáyí simimiákwí nero egfá nánirini.

21 Api ríxa nimónimána enána Poro Gorixoyá kwíyípmí dání re yaiwinjiginí, "Nioní nurí Masedonia píropenisíyo áwinimí uri Gírikíyí anjyo áwinimí uri niyárimoní Jirusaremí nání úmíginí." E niyaiwirína re rñjiginí, "Nioní ríxa Jirusaremíyo nání nurí nírémorfnáyí e dání wí e nání xámí mupaxí nimóniri nurí anj Romíyí rininjípmi síñwí winímfíginí." níriri

22 amá xfomí seáyí wiariigfáuwami —Egí yof Timotiomi tñni Erasitasomí tñni awaumi Masedonia píropenisíyo nání nurowáriti aí o síní amí bí tñni Esia píropenisíyo ñweanána

23 amá wí nwiápinimearo óf Gorixomí xídarigfáyí nání mixel nírinowieánirína simimiákwí onímiápi megáfawixini.

24 E egfána amá wo —Xegí yof Demitriarisorini. O xegí nígwí omíñj nerfína amípi síñj sirípa tñni imixariigfápi yariñyí worini. Esia píropenisíyo ñweáyí wigí ñwíá xwépi —Api xegí yof Atemisiyí rininjirini. Api wigí anj rídiyowá yariigfáwami éf urarariñjpininjí imóninjipi sirípa tñni wigí ñwíá onímiá bia ananí nimeámi nuro wigí anj xixegíniyo típírfá nání imixariigfáyí worini. Amá omíñj xfo yariñjpa axípi neróna nígwí onímiá meariigfámami.

25 O amá omíñj xfo yariñjpa axípi yariigfáwami tñni amá omíñj xegí bí onímiápi yariigfáwami tñni awí neaáriti re urinjiginí, "Gí amáoyíne, soyíne nijfáriní. Omíñj none yariñjwá rípi nánini nígwí wí mñeamúroarinini.

26 Amá Poroyí rininjio negí anj Epesasiyoní marfái, negí Esia píropenisíyo nímíni eni yariñjpmi soyíne síñwí wñitro arfá wiro yariigfáriní. O amá wigí ñwíá fá xirariigfá imóninjipi ríwí oumópyiníri nerfína re urarinjorini, 'Ñwíá amá wé tñni imixariigfápi nepaxinjí mimónini. Mimóní ñwíáriní.' E uraríñagí nání amá obaxí arfá níwiro ñwíá nene imixariñwápi ríxa ríwí umogfáriní.

27 None o rariñjpi xe oriníri síñwí níwñiranénáyí, nígwí omíñj none nerane nígwí mñeamúroarinípi peayí wianíxaxí imóninípiní marfái, rípi eni imóniníriní. Anj rídiyowá yariñjwáiwá, negí ñwíá Atemisiyí rininjipi nání mñrininjíwá nání eni peayí níwianíro 'Sípíriní.' ríxaxí imóniri ñwíá apíxí imóninjí í, amá Esia píropenisí fíyo ñweagfá níni tñni xwíá nímíni ñweagfáyí tñni yayí umearígfí eni surfá mimóniri xwíá iwerí enífarini." uríagi

28 awa arfá níwiróna wíki bí ayíkwí mñwóníagi enj tñni ríaiwá re níra ugáfawixini, "Epesasi ñweanwaéneyá ñwíá Atemisipi, ayí seáyí e imóninjipirini." níra nuro

29 anj nípinini ríaiwá rírowiámí níga nurína amá níni re egáfawixini. Wáf amá awí eánariigfé nání nawíni xwamiání néra nírfí nuro amá Masedonia píropenisíyo dñj

Poro t́ni emearigfáwaú —Egí yoí rowaúmi Gaiasoyi riniñomi t́ni Arisítakasoyi riniñomi t́nirini. —Awaúmi fá nixero niropémi úaná

³⁰ Poro áma wikí t́ni awí eánarigfe piyí fá xwiyí fá bi ourimíniri yaríná áma Jisasomi x́darigfáyí xe ouniri sñjwí m'winaríná

³¹ gapímaní Esia piropenisí ayo umenweagfá wa —Awa Poro t́ni níkumixiníro emearigfáwarini. Awa xwiyí fá Poro nání nurowáriróná re urayigfawixiní, “Arfki áma awí eánigfe nání mupaní.” uraríná

³² áma awí eánigfe dání xwamiání nero wa wigí bi nání ríro wa wigí bi nání ríro neróná arikikí niníro nání áma nápi arfá kwikwkwikwí nero “Ayí rípi nání awí eáníwaenerfaní?” miyaiwipa nero

³³ wa Judayí wigí wo Arekísadaoyi riniñjo xwiyí fá ririmí oneaiiní wáráná áma e epíroyí egfáyí wí “Ayí o nání awí eáníwaenerfaní?” yaiwiaríná o re oyaiwipoyiníri, “Judayí rí fá apí neamearigfámani.” oyaiwipoyiníri xwiyí fá ourimíniri nání wé ówanj uyimíniri éfyí re egfawixiní.

³⁴ Awa o Judayí wo enagí sñjwí mí níwómixiro nání nawíní axíná nírayiro ayá wí ríaiwá re nura ugfawixiní, “Epəsasi ñweanwaéneyá ñwíá Atemisipi, ayí seáyí e imónini.” Aníjí miní e níra nuro níra nuro

³⁵ gapímanowayá payí weaiaríño níbirí áma epíroyí egfáyó pírfí wiaikímí niyárimáná re uríñigíní, “Epəsasi ñweagfayíné, áma wo sñní majfá re rimónini, ‘Epəsasi ñweagfáyí añj rídiyowá yarigfíwá wigí ñwíá xwé Atemisiyí riniñjipi nání m'iriniñjwá t́ni ñwíá apí añnamí dání piérónapíñpi t́ni menjweagfáyirini.’ Áma wo sñní majfá e rimónini? Oweoi.

³⁶ Nioní searfá apí áma wo ‘Ayí nepamaní.’ rípxaxí mimóninagí nání soyíné niyopiyára oseauní. Úrapí mikárinipa époyí.

³⁷ Ayí rípi nání seararíñini. Áma soyíné fá níxemií b́fá rowaú negí añj rídiyowá yaríñwáiwámi dání amípi bi íwí m'imeapa eri negí ñwíá imóniní nání ikayíwí aí bi m'iripa eri éfiwaúriní.

³⁸ Xwirixí nání mimónipa neri gapímanowa xwirixí arfá wianíro nání m'ñweapa reñoi? Ayínáni Demitiriaso t́ni omíñjí axípi yarigfáwa o t́ni nawíní kumixinigfáwa t́ni áma womí xwiyí fá oumearaníro nerónáyí, xwiyí fá umeararigfe nání ríxa nuro e dání xíxe oxekwímonípyoi.

³⁹ Soyíné xwiyí fá sñní wí t́gfáyíné enánáyí, xwiyí fá nání sfá awí eánaríñwáiná dání ríírixiní.

⁴⁰ Ayí rípi nání seararíñini. Agwí none éwapíníwá rípi m'fkí mayí enagí nání gapímanowa ‘Píyo dání awí neáníro rírowiámí niníro simímiákwí éoi?’ nearáná ‘Xwiyí fá ananí urípxaxí imónaníwini.’ ríseaimónarini? Oweoi, ríxa gapímanowa xwiyí fá neamearípxaxí imóniníwini.’

⁴¹ Gapímanowayá payí weaiaríño e nurítsáná áma e awí eánigfáyó xíxegíní urowárapíñigíní.

20

Poro ámi Masedonia Piropenisíyo emeri Gírikíyí añyo emeri enj nánirini.

¹ Áma xwiyí fá rírowiámí niníro simímiákwí yarigfá píní níwiáíro kiki fá yaríná Poro áma Jisasomi x́darigfáyó xfo t́ñj e nání “Eini.” nuríri ríxa báná enj ríremíxí níwirí yayí níwiárimí Masedonia piropenisíyo nání úmíginíri e dání píní níwiárimí

² nurí piropenisí apimí áwiními nípuríná áma e ñweagfá Jisasomi dñj wíkwírogfáyó enj ríremíxí ayá wí níwiéra nípurí Gírikíyí añyo níremori

³ e ñweanjáná emá waú wo ríxa nímúrómáná enáná ríxa Siria piropenisíyo nání úmíginíri sípixí womí píxemoánimíniri éfyí Judayí wí o nání mekaxí rínaríñagfa nání ámi dñj re yaiwíñigíní, “Ámi Masedonia piropenisíyo nioní biñáimani oumíní.” niyaiwirí imaní nurí

⁴ áma rowa ení o t́ni nawíní ugfawixiní. Wo Beria dánj Pirosomi xewaxo Sopataorini. Ámi waú Tesaronaika dánj Arisítakaso t́ni Sekadaso t́ni awaúrini. Ámi wo Debi dánj Gaiasorini. Ámi wo Timotiorini. Ámi waú Esia piropenisíyo dánj Tikikaso t́ni Tíropimaso t́ni awaúrini.

⁵ Awa nioní t́ni Poromí t́ni xámí niyeamearo Tírowasí dání yawawi nání weníñj nero ñweanjáná

⁶ Judayí Goríxo múronjyi nání dñj mopíri nání sfá bisíkerfá yisí mayí nimíxíro narigfáyí ríxa pweáná yawawí Piripai e dání píní níwiárimí nurai sípixí womí

npiɔxemoánirai nɔɔwɛarai sá rɔxa wé wú yeamúróáná awami Tɔrowasiyo nɔwímeearai e ɔweaɔáná sá wé wáfúmi dánɔf wáu neamúroɔnɔɔnɔɔ.

Yutikaso piyomi Poro siɔɔf imixiɔɔf nánirini.

7 Sadéyo nene aiwá nɔrane rosapá imixirane yani nánɔ awí neániranéná Poro ámá e dánɔf awí eánfáyo xwɔyífá nuríríná “Wáfáriná rɔxa aɔɔf úmɔɔgɔnɔɔ.” nɔyawiɔɔf nánɔ xwɔyífá anɔɔɔf minɔf xwáfá nɔmiri nɔra nurɔ rɔxa áriwɛgɔf imónáná

8 aɔɔf awawá seáyɔ e ikwáronɔɔɔf nene awí neánimáná xwɔyífá arfá wiarɔɔwáwámi ramɔɔf obaxɔf mɔxároárinɔɔɔgɔf ai

9 íwɔf síkɔɔɔf wo —O xegɔf yoɔf Yutikasorini. O pípɔf wíyo nɔɔweámáná Poro anɔɔɔf minɔf xwɔyífá xwáfá nɔmiri nura waríná arfá nɔwirɔf sá nɔfasɔf nɔyayíásáná rɔxa sá dɔɔɔf mamó nɔwɛárirɔf re enɔɔnɔɔɔnɔɔ. Pákɔf wáfá wá ikwáronɔɔɔf seáyɔ e enɔɔwámɔf dánɔf pírimioaɔnɔɔnɔɔ. Pírímioááná ámá nɔwepɔnɔro nɔmearíná xwáfámi piyɔf wenɔɔgɔf meáagfa aiwɔf

10 Poro nɔwepɔnɔri íwɔf síkɔɔɔmɔf seáyɔ e nupíkákwinɔf nɔmɔfkwíyínimáná re urɔɔnɔɔnɔɔnɔɔ, “Seyíné dɔɔɔf sípí mɔseaipanɔ. Ámi siɔɔf enɔɔɔɔ.” nurimɔ

11 ámi nɔpeyirɔf ayɔf tɔnɔf nawínɔf aiwá nɔkwírɔf nɔnimáná ayɔf tɔnɔf xwɔyífá nɔrɔga núfasáná rɔxa wáfá nɔga warɔɔf tɔnɔf Poro pɔnɔf nɔwiarimɔf úagɔf

12 ayɔf íwɔf síkɔɔɔf o ámɔf siɔɔf éagɔf nɔmeámɔf wigɔf aɔɔf e nánɔf nuro dɔɔɔf wáfá bɔ onɔmíápi mɔwónɔɔnɔɔnɔɔ.

Poro Tɔrowasiyo pɔnɔf nɔwiarimɔf Mairitasɔyo nánɔf urɔɔf nánirini.

13 Poro “Awa aɔɔf Asosiyo rɔnɔɔɔpimɔf nánɔf sípɔxíyo waríná nionɔf xwáfáyo úmɔɔgɔnɔɔ.” nɔyawiɔɔf none sípɔxɔf womɔf nɔpiɔxemoánirane Asosiyo nánɔf nurane xóo nánɔf wenɔɔɔf nerɔf ɔweanfáwá nánɔf óf neaimoiɔf enagɔf nánɔf none omɔf xámɔf numearane sípɔxomɔf nɔpiɔxemoánirane Asosiyo nánɔf nurane nɔrémorane ɔweaɔáná

14 Poro rɔxa xwáfáyo nɔbirɔf aɔɔf apimɔf neaiméááná o tɔnɔf nerɔmeánimɔf sípɔxíyo nurane aɔɔf Mítirini rɔnɔɔɔpimɔf nɔrémorane

15-16 e dánɔf pɔnɔf nɔwiarimɔf nurane sípɔxomɔf sá wenɔwáone píriɔwɔf Kaiosiyo rɔnɔɔɔpimɔf orɔwámɔf dánɔf nɔmúrorane ámi sá wenɔwáone píriɔwɔf Semosiyo rɔnɔɔɔpimɔf nɔrémorane Poro nionɔf Esia píropenɔsɔyo nɔrémorɔf nɔɔwearfáná sáfá ayá wí nɔmúronɔɔnɔɔnɔɔf re yayiwarɔɔnɔɔnɔɔ, “None aɔɔnɔf nuranéáyɔf, sáfá Judayeneyá Pedikosíyo rɔnɔɔɔɔf sínɔf mɔpweémɔf enáná Jerusaremɔf rémoanfárfánɔf? Ayínánɔf Epesasiyo múróimɔgɔnɔɔ.” yayiwarɔɔnɔf enagɔf nánɔf none Epesasiyo miwíékínimeá nɔmúrorane ámi sípɔxomɔf sá wenɔwáone aɔɔf Mairitasíyo rɔnɔɔɔpimɔf rémoɔwanɔɔnɔɔ.

Poro Jisasoyá siyikɔf imónigfá Epesasiyo ɔweáyo wipɔɔweagfáwami urɔɔf nánirini.

17 Poro Mairitasíyo nɔrémómáná e dánɔf ámá Jisasoyá siyikɔf imónigfá Epesasiyo ɔweagfáyo wipɔɔweagfáwá nánɔf re urowáɔnɔɔnɔɔnɔɔ, “Awa obɔpoyɔ.” nurowáɔnɔf

18 awa rɔxa o tɔnɔf e nánɔf báná re urɔɔnɔɔnɔɔnɔɔ, “Sáfá nionɔf segɔf Esia píropenɔsɔf tɔyo iwamfó rémoɔyáimɔf dánɔf pɔnɔf nɔseawiárimɔf unáyá nánɔf seyíné tɔnɔf nawínɔf nɔɔwearfáná pí pí enápi nánɔf soyíné nɔɔfárinɔf.

19 Seyíné tɔnɔf nɔɔwearfáná Ámínáoyá xínáinɔnɔɔf nímónirɔf o nánɔf wáf nɔwurimeirɔf nɔsearfáná seáyɔ e mímónɔpa nerɔf inimɔf nɔseaimónirɔf enárinɔf. Seyíné nánɔf dɔɔɔf sípí niarɔɔnɔɔf nánɔf wainɔf wainá ɔwáf nɔseaeayirɔf enárinɔf. Judayɔf nionɔf nánɔf meaxɔf nɔrɔnɔɔnɔɔnɔɔf nánɔf xeanɔɔɔf obaxɔf nimeanɔf aiwɔf

20 nionɔf wé fá mɔmɔxeánɔf xwɔyífá seyíné arfá nɔwiro nɔxɔfdiróná naɔɔf seaimxɔpaxɔf wí yumí mɔseai nerɔf ámá obaxɔf síɔwɔf anɔɔgɔf dániranɔf, aɔɔf xɔxegɔf inimɔf dániranɔf, nɔsearwápiyirɔf enárinɔf.

21 E neríná Judayínéranɔf, Gíríkíyínéranɔf, ayá nɔsearemorɔf re searayinárinɔf, ‘Segɔf fáfá yarɔgɔfápi rɔwímínɔf nɔmamoro Gorixo táfámínɔf nɔkínimónirfáná negɔf Ámíná Jisasi Kiraisomɔf dɔɔɔf wíkwrópoɔf.’ searayinárinɔf.

22 Arfá nípoɔf. Agwí kwíyɔf Gorixoyápi o Jerusaremɔf nánɔf úwínɔgɔnɔɔnɔɔf nɔkíkayonagɔf nánɔf aɔɔf apimɔf rémoáná pí pí nimeanfápi nionɔf majfá aiwɔf, sa e nánɔf warɔɔnɔɔnɔɔ.

23 E rémoáná pí pí nimeanfápi nionɔf majfá enagɔf aiwɔf aɔɔf apɔf apimɔf múroarfáná Gorixoyá kwíyɔf ayá re nɔremoarɔnɔɔnɔɔ, ‘E rémoáná gwí ríyiro xeanɔɔɔf sealkáiro epɔfárinɔf.’

24 Ayá e nɔremoarɔnɔɔf aiwɔf, nionɔf dɔɔɔf mɔɔwírárinɔɔnɔɔnɔɔ. Ayínánɔf mɔnɔf ywáf nírímɔf e nánɔf ananɔf warɔɔnɔɔ. Síɔɔf umfá nánɔf ‘Ayɔf seáyɔ e imónɔɔpɔfárinɔf?’ mɔyaiwí, pí pí níkáripɔfá aɔf gɔf xámɔf néra bɔɔápa sínɔf axɔf néra nurɔf rɔpínɔf nerfánáyɔf, ‘Ayɔf seáyɔ e imónɔɔpɔfárinɔf?’ nímónarínɔf. Ámíná Jisasi re nɔyawiɔɔf sekaxɔf nɔrɔɔnɔɔf, ‘O Gorixo ámáyo wá wianɔɔnɔf enagɔf nánɔf xwɔyífá yayɔf winɔpaxɔf wáf nɔrimeíwínɔgɔnɔɔ.’ nɔyawiɔɔf sekaxɔf nɔrɔɔnɔɔf yoparfápi nɔpínɔf wáf nurárimérfáná ‘Ayɔf seáyɔ e imónɔɔpɔfárinɔf?’ nímónarinɔf.

25 Arfá nípooyi. Nioni seyíne tñjímí nemeři xwiyfá ámá Gorixomí dñjí wíkwfroarigfáyo xegf xwioxfyo míméámí nerí umeñweanfápi nání wáf searimearñjáyíne, ntyíne ní ámí gí sfmítmanj bí síñwí nanípírfá meñjpi nání nioni níjfaríni.

26-27 Ayínání ayá re searemoarñjini, 'Enjíná dání Gorixo "Re éimígini." yaiwiarñjipi nání nioni áwanj nísearírná wé fá mímíxeánf nípiní xixení seararñjá enagí nání ámá níyfyá wo anáná "Poró ríá nímeárñjo." rípaíxí imónínfá meníni.' seararñjini.

28 Ámá Jisasoyá imónígí fá sewanñjoyíne umeñweagfápipimí rikikírfo wiarigfóyíne imónípírxíní wáyf seainfwinígini. Ámá Gorixoyá síyikí imónígí fá ntyoni —Ayf nání yoxáfámí dání nupeiríná xewanñjo gwínñjí roayíroarñjyífríní. Ayo ntyoni numejwearíná Gorixoyá kwíyfpí sipísipí awí mearoarigfápa axfpí awí umearófrírxíní seaimxárxíoyíne xixení píranñjí umeñweáfrírxíní.

29 Ayf rípi nání seararñjini. Nioni ríxa pfní níseawiárimí úaná ámá sfwí sayf sipísipí roarigfápanñjí nímonímí seyíne tfámíní níbéro ámá soyíne umeñweagfáyo xe nanj óepoyíní síñwí míwínf xwírfá seaikíxeayífrírxíní.

30 Ayf rípi nání ení seararñjini. Segíyí wa ení níwiápnímearo re níyaiwiro yapf wíwapiyipírxíní, 'Jisasomí xfdarigfáyf wígf wínño pfní níwiárimí nioníní oníxfópoyí.' níyaiwiro yapf wíwapiyipírxíní.

31 Ayínání nioni seyíne tñí níñwearí xwiogwí waú wo ní múroaríná woxíní woxíní nání dñjí sípí nísearíñwí tñí enj ríremíxí searñjápí bí pfní níwiárf anñjí mínf yayínápí nání rfwímíní mímamó síñwí tñí anñjí mínf éfrírxíní.

32 Agwí nioni Gorixo seamenfá nání xegf wéyo seawárrí soyíne xwiyfá o ámá ntyoni wá níwianírxí enjpi nání dñjí wíkwfropfí seawárrí yarñjini. Xwiyfá apí ananí sfkíxfí seaomírxí amípí nanj Gorixo ámá nioni gí imónñjyó wítmígínírxí imónñjpi meapaxíyíne seaimírxírxí epaxí imóníní.

33 Nioni seyíne tñí níñwearíná segf woyá síñjá goríraní, síñjá sirípáraní, rapírapíraní, wí síñwí fwi míwínñjáríní.

34 Nioni seyíne tñí níñwearíná enjápí sewanñjoyíne níjfaríni. Amípí wí nísearápí 'Pí yínírxí pí nírí emfíní?' níyaiwirí nerfíná wé gí rúmí dání nígwí omñjí nerí nígwí nímearí bí nerfíná nioni gí bí erí ámá nioni tñí ñwearigfáyo ení bí wiirí enjáríní.

35 Amípí nfní nioni enjápí nerfíná ríxa re seaíwapiyínáríní. Ámá sípíyí seáyf nerí mínípaíxí imónñjyó arírá wífrírxíní. Xwiyfá Ámíná Jisaso rñjí rípi, 'Yayf míní wiarñjo wínarñjpi yayf uráparñjo wínarñjpipimí seáyí e imóníní.' xwiyfá apí ení rfwímíní mímamó dñjí mófrírxíní." urñjínigíní.

36 Poró xwiyfá apí nípiní nurárimí xómñjí níyikwirí awa tñí Gorixomí xwiyfá rírxímí níwiro

37-38 awa xwiyfá Poró "Gí sfmítmanj ámí bí síñwí nanípírfámaní." uríf enagí nání dñjí sípí níwirí ñwíf nearo omí nímakfíkíyayiro kíyí nímiáúnayiro xfómí nímeáa nuro sípíxí tñjí e wárigfawírxíní.

21

Poró ámí sípíxíyó nípxemoánírxí urñjí nánírxíni.

1 E nemone awamí pfní níwiárimí ámí sípíxíyó nurané ntyakía mú írfníf pírxíñwí yoí Kosíyí rínñjpipimí níremórane sá weñwáone nurane pírxíñwí Rosíyí rínñjpipimí níremórane e dání nurane anj yoí Patará rínñjpipimí níwíékfnímearane

2 e nayoarane sípíxí ámí wo Pinisia píropenísíyó nání umínírxí yarñjagí níwínírxíne omí nípxemoánírxíne níñweámáná nímeámí nurane nurane

3 pírxíñwí yoí Saipírasíyí rínñjpi wé onamñjímíní enjáná ní múrorane nurane nurane xwiyfá re rínárñj enagí nání. "Anj yoí Taiayí rínñjpipimí sípíxí royá sanj e tfwanígíní." rínárñj enagí nání none Siria píropenísíyó anj apimí níwíékfníméamáná

4 e nayoarane ámá Jisasomí xfdarigfáyf nání páf nemearene ayf tñí sfá wé wúmí dñjí waú ñweañjáná ayf kwíyí Gorixoyáyo dání Poromí re urayigfawírxíní, "Joxí Jerusaremíyo nání wí nurí xwírxíwí mosaxípaní." nurayiro

5 sfá none ayf tñí ñweaaní imónñjyí nfní ríxa óráná anj apimí pfní níwiárimí nurane ayf tñí wígf apíxí tñí wígf níaiwí tñí níneameámí nuro rawírawá imañj e dání xómñj níyíkwirane Gorixomí xwiyfá rírxímí níwímáná yayf nínowárimí

6 none sípíxómí píxemoánáná ayf wígf anj e nání ugíawírxíní.

Agabaso Poromí íkwairírxí wíñjpi nánírxíni.

7 E nemone Taia pfní níwiárimí nurane anj yoí Toremesíyí rínñjpipimí níremómáná nayoarane ámá Jisasomí dñjí níwíkwíroro nání negf nírxímeá imónígíyó yayf níwirane ayf tñí sfá ayí sá weñwáone

8-9 wáfápi t́nń e dání pńń nńwíarńmń nurane anń Sisariayń rńńńńńpńmń nńrémómáná nayoarane anń xwńyá yayń wńńpaxń wáf urarńń rńńńo —O enńń wáf wurimeiarigfáwamń seáyń wńńrńxńńńń wé wńńmń dńńń wáu rńńeńńńowa worńń. O xegń xemíáńwa —ńwa Gorńxo nńń wáf rókíamoarigfńwarńń. Apńyá wńpań wńpań ńwa tńńorńń.

10 Oyá anńyo nńpáwirane o tńń sfá wń űweańńá wáf rókíamoarńńń wo —Xegń yof Agabasorńń. O Judń pńropenńsfyo pńń nńwíarńmń nńweapńń

11 none nńneamńearń orńńń ikaxń nńnearńń re enńńńńń. Poroyá arerńxń nuráńń xegń wéyo tńńń sńkwńyo tńńń nńńarńńń re rńńńńńńń, “Kwńyń Gorńxoyáń rńńńń rńńńńń, ‘Arerńxń rńń xńawomń Judayń Jerusaremń dńńń axńń re gwń nuyiro émáyo mńńń wńńńńńńń.’ Kwńyń Gorńxoyáń rńńńń apńńńń.” nearńfagń

12 none arfá e nńwiranéná none tńńń ámá e űweáyń tńńń Poromń waunń rńxńń re urayńńwanńńń, “Joxń Jerusaremń nńńń mńyipanń.” urńfagwńńń

13 Poro re nearńńńńńńń, “Seyńéń pńń nńńń űwńńń űwńńń nearo íkńńńńń sńńń nńpaxń nńkararńńń? Awa nńńń gwń nńńarńńńyń, ‘Ayń ananńńńń.’” nńyáiwńńń nńńńń e nńńń mńwarńńńń. Ámńńá Jisasomń xńdarńńagń nńńń nńpńkńńńńyń, ‘Ayń ananńńńń.’” nńyáiwńńń nńńń enń warńńńń.” nearńfagń

14 none omń urakńpaxń mńmónńfagń nńwńńńrane omń xwńyáń ámń bń murń re rńńńwanńńń, “Ámńńáo ‘Omń wńmeáwńńńńń.’” yáiwńarńńńń xe wńmeáwńńńńń.” rńńńwanńńńń.

Poro Jerusaremńyo nńrémorń Jisasoyá sńyńkńń imónńgńáyo umenńweagfáwamń repńyń wńńń nńńńńń.

15 E nemone sfá ayń rńxa neamńróáná none yńrńrń nemáná rawńrawá pńńń nńwíarńmń Jerusaremńyo nńńń nńyirane

16 Sisaria dńńń ámá none pńńń nńwíarńmń yarńńwae dńńń Jisasomń xńdarńńgńáń wa tńńń nńyirane awa none ayń Nesonoyá —O Sańpńrasń pńńńńwńńpńmń dńńń worńń. Enńńá dńńń Jisasomń dńńń nńwńkwńrorń xńdagń worńń. “Oyá anńyoy sá owépyoy.” nńyáiwńro nńńń nńneapemeámń nńneayńro e neawńrgfawńxńń.

17 E nemone rńxa Jerusaremń nńńń nńyirane e rémóáná ámá Jisasomń dńńń nńwńkwńroro nńńń negń nńrńxńmeá imónńgńáń yayń nńneayro nńneamńmńńfagń

18 sá wenńwáone wáfápi tńńń Poro tńńń none nńwńáńńńńmeámń Jemiso tńńń e nńńń nurane Jisasomń dńńń wńkwńroarńgńáyo wńpenńweagfáwa enń Jemiso tńńń awń eánńńńáń

19 Poro rńxa yayń nńwńmáńá xfo émáńyń tńńńmńń wáf nurńmerńńá Gorńxo xfoýá wéyo dńńń wńemenń bń bń nńńń repńyń nńwńera úagń

20 awa arfá nńwńróńá Gorńxomń seáyń e numero re urńgńawńxńń, “Gwńáoxńńń, negń Judayń sńńń ayá xwé wń Jisasomń dńńń wńkwńronagńa joxń rńxa nńńń imónńńńń. Ayń nńńń negń űwńń ikaxń enńńá dńńń nńrńńńń eánńńńńpńmń xńdanńro nńńń sńmń xeadńpéanńńń.

21 Ayo ámá wń joxń nńńń re urńgńawńxńń, ‘Poro émáńyńá anńyo nemerńńá negń Judayń émáńyń tńámńńń űweagfáyo re uréwápyarńńńńń, ‘űwńń ikaxń negń arfo Moseso nńrńń eanńpńmń pńńń wńarńro sńwń negń arfowa érowńáńńńgńáńpńmń mńxńdńpa ero nero segń nńáńwńń yń sńmń sfó mńwákńpa éfńxńńń.’” Ámá ayo Poro e uréwápyarńńńńń.

22 E urńgńá enagń nńńń arń yanńwńńń? Negń Judayń Jisasomń xńdarńńgńá anń rńpńmń tńámńńń űweagfáń ananń joxń bńfńpń nńńń rńxa arfá nńwńpńńń enagń nńńń

23 xwńyá none rńranń rńpń axńńń éfńxńńń. Negń ámá űwńá űweagfá wáu wáu űweańoń.

24 Joxń awa tńńń nńkumńxńńro nene xwńraimńmń neainarńńńń anńpá imónńńńá nńńń yarńńwáń awa tńńń nawńń nero ámń nanń imónńńńńń. E nerńńá wáu wáu awa wńgń dńá nńrńńro xwńraimńmń wńnarńńńń anńpá imónńro nanńwń Gorńxo nńńń rńdńyowá wńro epńńńá nńńń bń wńńńńńń. Joxń none rńrarńńwáń axńńń e nerńńá ámá nńńń re yáiwńpńńroń, ‘Poro nńńń neararńńgńáń mńkń mayńńń. O enń negń űwńń ikaxń eánńńńńpńmń nńxńdńńń pńńńńńń yarńńorńń.’ yáiwńpńńroń.

25 E nńsearńrane aí enńńá xwńyáń nńmńxńranéná ‘Émá Jisasomń dńńń wńkwńroarńgńáń negń űwńń ikaxń eánńńń nńpńńń xńdńńńńńńńń uranńrównń?’ nńrńńńranéná re rńńńńwanńńń, ‘űwńń ikaxń rńpńáń rńpńáń pńńń wńarńpaxń mńmónńń.’ nńrńńńrane payń re nearń wńarńwanńńń, ‘Nanńwń ámá wń mńmónń űwńá imónńńń nńńń rńdńyowá éfáń mńńńpa éfńxńńń. Rakńwń enń mńńńpa éfńxńńń. Nanńwń sńńwńyo gwń xńrńńá ragń sńńń enagń nńńń mńńńpa éfńxńńń. Apńxń nńmearoná sewńń mńmeánńpa éfńxńńń.’ Apńáń apńáń nńńń nearń wńowńńwanńńńń.” urńfagń

26 Poro sá wenń wáfápi tńńń ámá űwńá űweagfá wáu wáu awamń nńwńńmeámń nurń xwńraimńmń wńnarńńńń anńpá imónńwńńńńńńń yarńgńápa xfo tńńń nawńń wńgń yarńgńápa nemáná o anń rńdńyowá yarńgńwáńmń nńpáwńń apaxńpáńńń imónńgńáyo áwanń re

urijinigini, “Sfá ámá awa xwíraimimf winarijipí anípá imóninfa nání yarigfápi nípini néfasáná Gorixó nání xixegfíni woni woni ridiyowá wiprfáyí sfá ayimtriní.” urijinigini.

Judayf Poromi anj ridiyowá yarigfáwámi dání mixf wigfá nánirini.

²⁷ E nemo sfá wé wfúmi dánj waú awa xwíraimimf winarijipí anípá imóninfa nání yarigfápi ríxa yoparípi anjwí e imónimniri yarfná Esia píropenisfyo dánj Judayf wí Poro anj ridiyowá yarigfáwámi nweanagí nívwinro re egfawixini. Ámá e epíroyf egfáyo sfmírírí nwiemero omí fá nixero

²⁸ rfaiwá re rigfawixini, “Negf Isireriyfné ríxa siminj neainfopoyí. Ámá re rojf royf ámá xwfá nímíni nweagfáyo nuréwapiyemerí ámá negf gwí axf imóninwá rí nání uréwapiyirí negf njwí ikaxf eáninjipí nání uréwapiyirí negf anj ridiyowá yarijnwá riwá nání uréwapiyirí nerfná api nípini nání ‘Sipirini.’ urarijnorini. Sa apinini marfái, ámá Gírikíyí wí anj ridiyowá yarijnwá riwámi nipemeámí nfiwapijinjipimí dání njwá imóninjf re ríxa xórorf enjriní.” níríro

²⁹ —Xámí ámá Esia píropenisfyo dánj Tíropimasoyi ríniño Poro tñí anj apimí nawíni emearinjagí winfá enjagí nání xenjwí re mogfawixini, “Poro omí ridiyowá yarijnwáiwámi ínimí nipemeámí fwiapinorini.” xenjwí nímoro nání rfaiwá enj tñí níríroná e níríro

³⁰ ámá anj apimí nweagfá nfní simimíakwí e yarigfápi arfá nívwiro mífí nívwiro Poromí fá nixero ridiyowá yarigfáwámi dání níropemí peyeááná apaxf mé ówanj nfní niyára ugfawixini.

Romíyí porisowa Poromí urápigfá nánirini.

³¹ E nemowa Poromí nípiikianro nání yarfná ámá wí porisowámi seáyí e imóninjomí xwiyfá re urémeagfawixini, “Jerusaremí nweáyf nfní simimíakwí inarini.” urémeagfá

³² o ananjfní xegf porisf wami tñí awami seáyí e wimónigfáwami tñí níwirimeámí Poromí píkianro yarigfá nání weáná ayf porisowa tñí wigf seáyí e wimóniño tñí weaparinjagfá nívwinro ámí Poromí iwanj meá pfní wíarigfawixini.

³³ Pfní wíaríagfá porisowami seáyí e wimóniño anjwí e níbirí Poromí fá nixerí xegf porisf wami re urijinigini, “Gwí senfá wírfkau tñí yipoyí.” nuríri ayo yarijnf re wiarinjagini, “Ámá ro gorini? O pí érinini?”

³⁴ Yarijnf e wiarinjagí aiwí ámá e epíroyf egfáyf xwamiánf níríro wí xegf bí nání ríro wí xegf bí nání ríro nero arikí yarijnagfá o arfá kwíkwíkwíkwí níwirí nání o yarijnf wiarinjipí e dání nijfá píraninjf imónipaxf menjagí nívwinri re urijinigini, “Porisoneyá anjwámi nání nmeámí úpoyí.” urfagi

³⁵⁻³⁶ omí níméra warfná ríxa ámá e epíroyf egfáyf númí nuro rfaiwá ímí tñí “Rurápapikianjoi?” níriga warfná awa ríxa anj iwámi sfnjá waiwí tñj e níremorfná ámá Poromí píkianro yarigfáyf porisowami urápapikianro yarijnagfá nání omí seáyí e nímfeyoaro níxírímí peyigfawixini.

Poro Judayf xfómí umeararigfápi owákwimniri urijipí nánirini.

³⁷ Porisowa ríxa wigf anjwámi nmeáa páwianro yarfná awami seáyí e wimóninjomí Poro re urijinigini, “Nioní xwiyfá bí ananí rírimniréini?” urfagi o re urijinigini, “Aí, joxí Gírikíyí pfné ananí rarijnini.

³⁸ Ayináni re nímonarini, ‘Joxí ámá Isipiyf xámí re ríño, “Émáyo mixf xfdwanigini.” níríri ámá 4,000 gwí mónigfá, Iríkíarigfá ríniñowami níwirimeámí ámá dnjf meanje nání unjo, ayf joximani.’ nímonarini.” urfagi

³⁹ Poro re urijinigini, “Ámá joxí raríño, ayf nionimani. Nioní anj onimíá yof míriniñf bimí dánonimani. Sirisia píropenisfyo anj Tasasíyí ríniñjipimí dánj Judayf wontriní. Waunf rixinjf bí orírimini. Ámá tñyo xwiyfá ourniri ananí sfnjwí naniréini?” nuríri

⁴⁰ o ríxa ananí xe ourniri sfnjwí wináná Poro sfnjá waiwíyo e nírómáná ámá ayf xwiyfá mírípa oépojiri wé ówanj nuyiri ríxa njijnfá imónaráná wigf Xibíruyf pfné tñí nuríri re urijinigini,

22

¹ “Rárowayfné, ápowayfné, xwiyfá ámá wí níxekwímoarigfápi wákwimniri searáná ananí arfá nípriréoi?” urfagi

² arfá wíáfá Poro nurírná wigf Xibíruyf pfné tñí raríñagí arfá níwiro erówárf aí bí mé aga njijnfá imónarfagfá Poro ámí re urijinigini,

³ “Nioní Judayf wontriní. Sirisia píropenisfyo anj yof Tasasíyí ríniñjipimí gf nókí níxírínoní aí anj rípimí dání xwé iwíaronjónirini. Negf nearéwapiyagf Gameriero nínréwapiyirfná njwí ikaxf eáninjipí negf arfowa neaiapigfápi nání aga xixení píraninjf níréwapiyinjf enjagí nání agwí seyfne Goríxomí oxfdaneyniri sfmí níxeadfpéníro yarigfápa nioní ení axfí e imóninjánirini.

⁴ Ayínání enjíná nioní áamá Óf ‘Gorixo t́fámíní imóníjoi.’ ríníjyími dínj wíkwíroarigfá anínímáximíní nání xeaníj níwírí oxíyoraní, apíxíyoraní, gwí níyírí gwí anjýo wárágáoníríní.

⁵ Negí apaxípáníj imóníj xwéo t́níní negí áminá mebá imónigfáwa t́níní ení ‘O nepa e yagoríní.’ searípaxí imóníjoi. Awa negí Judayí anj yof Damaskasiyí ríníjípimi njweagfáyí nání payí nearo niapowáráná nioní áamá e njweagfá óf axíyími x́darigfáyí ení anj rípimi dání ríníj meáfríxíníri ayo f́a níxerí gwí níyímáná ámí re nání nímeámí bímfá nání anj rípimi ṕfíní níwíarímí nurí Damaskasiyo nání unjanigíní.

Poro “Apí yaríná Gorixo níkinímíxíjíní.” uríj náníríní.

⁶ “E nemoní nurí nurí Damaskasi t́fj anjwí e rémómíníri nerí ríxa ikwawedí enjána re enjínigíní. Anjínami dání wáf síjwí mímíj iní xwé bí nókíarénapíjínigíní.

⁷ Wáf apí nókíarénapáná nioní xwáfayo nípíkínímearí arf́a wíáyí xwíyf́a bí re nírinénapf́agí wíjanigíní, ‘Soroxíní, Soroxíní, pí nání xeaníj níkáraríjíní?’ nírinénapf́agí

⁸ re uríjanigíní, ‘Ámínáoxíní, joxí goxíríní?’ urf́agí o ‘Nioní Nasaretí dánj Jisasoní joxí xeaníj níkáraríjóníríní.’ nírfagí

⁹ —Ámá nioní t́níní warígífáwa wáf nókíarénapf́pí píráníj síjwí níwínaxídíro aíwí o t́níní xwíyf́a rínarígwífómi arf́a nípíkwíní ḿwigfawíxíní.

¹⁰ ‘Joxí xeaníj níkáraríjóníríní.’ nírfagí re uríjanigíní, ‘Ámínáoxíní, nioní pí oenírí níraríjíní?’ urf́agí Ámínáo re níriníjínigíní, ‘Joxí níwíápínímeámí Damaskasi j́apímí nání nurí e rémóáná áamá wo nísimearí e éwínígíníri rírípeanjápi nání áwanj ríríníjoi.’ nírfagí

¹¹ nioní wáf apí síjwíyo nínpírorí síní síjwí mímíj níninírí síjwí manípaxí niaríjagí nání áamá nioní t́níní warígífáwa wéyo áríwí nínimaxíríro Damaskasiyo nání níniméra nuro e nírémorí njweanjána

¹² áamá wo, xegí yof Ananiasoyí ríníjoi —Judayí anj apímí njweagfáyí nífíní ‘Ámá awíaxí woríní.’ rínagfóríní. Negí njwí íkaxí ríníjípí bí múroagomaní. Aníj mímí nípíní xíxeni axf́pí xfdagoríní.

¹³ O níbirí nioní t́fj anjwí e nírómáná re níriníjínigíní, ‘Gí nírixímeáo imóníj Soroxíní, díxí síjwí ámí anet.’ níráná re enjanigíní. Gí síjwí ámí nanírí omí síjwí wíníjanigíní.

¹⁴ Omí síjwí wínáná o re níriníjínigíní, ‘Njwáf negí arf́owa xfdagí joxí e éwínígíníri wimónaríjípí nání njf́a erí Wé Róníjoi ení síjwí wínírí xíoyá manjýo dání xwíyf́a raríná arf́a wírí oenírí rírípeanjíní.

¹⁵ Ámá níyoní xfo nání áwanj nírirf́ná jíwaníjoxí wáf nírókiaríríná síjwí wínírí arf́a wírí éfpí nání repíyí wírí nání rírípeanjíní.

¹⁶ Ayínání joxí pí nání síní yómíj yaríjíní? Ríxa níwíápínímearí wayí meat. Joxí Ámínáomi ríxíj urírpímí dání díxí f́wí yaríjípí yokwarímí nísiirí wayí píráníjíníj ríroníjoi.’ nírfagí nioní axf́pí e enjanigíní.

“Gorixo Poroní émayí t́jímíní nírowaríjínigíní.” uríj náníríní.

¹⁷ “E nemoní ámí Jerusaremí nání níbirí anj rídíyowá yaríjwá riwámí dání xómíj níyíkwírí Ámínáomi xwíyf́a rírímí níwíríná íkwíkwí níyáríri weníj éáyí

¹⁸ Ámínáo re níraríjagí wíníjanigíní, ‘Joxí síjwí nanírí arf́a níri enjípí nání anj rípímí dání uráná arf́a ḿsipa epírí enjagí nání joxí síní mepaní. Anjíní anj rípímí ṕfíní níwíarímí ut.’ nírfagí

¹⁹ nioní re uríjanigíní, ‘Ámínáoxíní, nioní éwapf́nagápi áamá re njweáyí nífíní njf́a imóníjoi. Ámá joxí nání dínj ríkwíroarigf́ayo nioní f́a níxerí gwí anjýo níjwírírírí iwánj níméperí yagáoní enjagí nání wíwaníjyí ríxa níjf́a imóníjoi.

²⁰ Joxí nání wáf urímeagí Sítipenómí píkígífná nioní anjwí e nírómáná “Ayí omí nípíkíróná apání yaríjoi.” níyáwírí omí píkíaríná wígí iyf́a awí mearonjanigíní.’ urf́agí aí

²¹ Ámínáo re níriníjínigíní, ‘Joxí ut. Nioní ná j́fami émayí t́jímíní rírowarímf́a enjagí nání joxí ananí ut.’ níriníjínigíní.” uríjínigíní.

Porisí seáyí e imóníjoi Poroní éf umíníj náníríní.

²² Ámá e epíroyí egf́ayí Poroní arf́a níwía níbfásáná aíwí xwíyf́a “Émayí t́jímíní rírowarímf́aríní. níriníjíní.” rfe nání arf́a níwímáná xwíyf́a xwámíání níróro ímf́ t́níní re rígfawíxíní, “Ámá e imóníjoi xe onjweanírí síjwí wínípaxí ḿneaimónaríní. Ríxa rurápapíkíaríjoi?”

²³ Xwamiánf e n̄ra nuróná wikf ayikwí n̄wóga m̄war̄n̄jaḡi n̄n̄i wigf iyfá n̄wirayiro úpirixá m̄meám̄f yán̄ro xwá s̄ikf úpirixá m̄meám̄f yán̄ro yar̄n̄jaḡi

²⁴ porisf seáȳi e imón̄n̄jo sekaxf re ur̄n̄jn̄iḡin̄i, “Om̄i porisone negf an̄j riwám̄i n̄meáa n̄páwiro ámá ayf xwamiánf n̄wiróná ríá t̄n̄j wian̄ro yar̄igfáp̄i m̄fk̄p̄i n̄n̄i waropár̄f oneain̄r̄i n̄n̄i s̄ikwá ragf p̄r̄f nuȳkiro yar̄n̄j im̄m̄f w̄ipoȳi.” ur̄faḡi

²⁵ awa om̄i n̄meáa n̄páwiro s̄ikwá ragf p̄r̄f uȳkian̄ro n̄n̄i gw̄f jíáná Poro Porisf an̄jw̄i e roñom̄f re ur̄n̄jn̄iḡin̄i, “Rom̄iyfá n̄w̄f ikaxf re r̄in̄n̄i, r̄isimónar̄in̄i, ‘Ámá Rom̄iyf wom̄i m̄fk̄p̄i n̄n̄i p̄fá mé xám̄i s̄ikwá eápoiȳi.’ r̄in̄n̄i, r̄isimónar̄in̄i?” ur̄faḡi

²⁶ poriso ar̄fá e n̄wimáná seáȳi e wimón̄n̄jo t̄n̄j e n̄n̄i nur̄i re ur̄n̄jn̄iḡin̄i, “Ámá Rom̄iyf rom̄i jox̄i pí wim̄n̄r̄i yar̄n̄jn̄i?” ur̄faḡi

²⁷ porisf seáȳi e imón̄n̄jo Poro t̄n̄j e n̄n̄i n̄páwiri re ur̄n̄jn̄iḡin̄i, “J̄iwan̄n̄jox̄i n̄rei. Jox̄i Rom̄iyf wox̄iran̄i?” ur̄faḡi o “Oȳi.” ur̄faḡi

²⁸ porisf seáȳi e imón̄n̄jo re ur̄n̄jn̄iḡin̄i, “Nion̄t gap̄m̄anowam̄i n̄gw̄f xwé wíáná ‘Rom̄iyf wox̄ir̄n̄i.’ n̄n̄r̄ro nim̄ix̄igfár̄in̄i.” ur̄faḡi Poro re ur̄n̄jn̄iḡin̄i, “Gf inókí t̄n̄i áno t̄n̄i en̄jná dán̄i Rom̄iyf wim̄ix̄igf̄ipaū en̄jaḡi n̄n̄i nion̄i gf nókí n̄x̄ir̄n̄je dán̄i Rom̄iyf imón̄n̄já won̄r̄in̄i.” ur̄faḡi n̄n̄i

²⁹ porisf s̄ikwá ragf p̄r̄f nuȳkiro yar̄n̄j wian̄ro n̄n̄i gw̄f járfáwa wáyf n̄win̄r̄i om̄i wáramoḡfawix̄in̄i. Wigf porisf seáȳi e wimón̄n̄jo en̄i “Poro Rom̄iyf wor̄fan̄i?” n̄iyaiwir̄i n̄jífá nimón̄máná “Om̄i sen̄fá t̄n̄i gw̄f jípoiȳi.” ur̄f en̄jaḡi n̄n̄i wáyf win̄n̄jn̄iḡin̄i.

Poro xwiyfá wákw̄in̄m̄in̄r̄i n̄n̄i Judayf mebáowa awi eán̄igf̄e dán̄i ur̄n̄jn̄i n̄n̄r̄in̄i.

³⁰ Poriso, sá weño wfápi t̄n̄i Judayf om̄i uxekw̄moar̄igf̄ap̄i n̄n̄i x̄ixen̄i n̄jífá oimón̄m̄in̄r̄i om̄i níkw̄eawár̄imáná wam̄i sekaxf re urowar̄ap̄n̄jn̄iḡin̄i, “Apax̄fán̄n̄j imón̄n̄já xwéowa t̄n̄i Judayf mebáowa t̄n̄i awi oean̄poȳi.” nurowar̄ap̄r̄i awa r̄ixa awi eánáráná Porom̄i n̄m̄era n̄wep̄n̄r̄i awa s̄n̄jw̄f an̄igf̄e éf ur̄ár̄ar̄n̄jn̄iḡin̄i.

23

¹ Poro mebáowam̄i s̄n̄jw̄f agw̄f n̄w̄n̄ár̄r̄i re ur̄n̄jn̄iḡin̄i, “Gf n̄r̄ix̄fmeáoȳné, Gor̄ixo s̄n̄jw̄f an̄n̄áná am̄ipi nion̄i iwam̄fó dán̄i sfá r̄iyim̄i n̄n̄i en̄ápi n̄p̄n̄t aí n̄n̄i d̄n̄j n̄ȳaikiror̄fná b̄i n̄n̄i ayá sfw̄f m̄in̄r̄o d̄n̄j peá nunar̄in̄i.” ur̄faḡi

² apax̄fán̄n̄j imón̄n̄j xwéo, Ananiasoyf r̄in̄n̄jo ámá Poro t̄n̄j e an̄jw̄i e roḡfáyo “Om̄i wé man̄fyo up̄ikák̄wipoȳi.” ur̄aná

³ Poro Ananiasom̄i re ur̄n̄jn̄iḡin̄i, “K̄ikérón̄n̄j in̄m̄i p̄p̄f̄w̄f en̄jaḡi aí seáȳi e xwá nañ̄n̄n̄j eán̄n̄j rox̄in̄i, Gor̄ixo jox̄i en̄i wé n̄rup̄ikák̄win̄n̄jo! Jox̄i negf n̄w̄f ikaxf n̄r̄in̄r̄i eán̄n̄jpa xw̄r̄ix̄f n̄mem̄in̄r̄i e éf n̄n̄wear̄fná n̄w̄f ikaxf apim̄i ogám̄f ner̄i ‘Om̄i wé up̄ikák̄wipoȳi.’ ur̄f̄p̄i n̄n̄i ‘Ayf ap̄n̄i yar̄n̄jn̄i.’ r̄isimónar̄in̄i?” ur̄faḡi aí

⁴ ámá e rówap̄igf̄áyf m̄ix̄f re ur̄igf̄awix̄in̄i, “Jox̄i anan̄i apax̄fán̄n̄j imón̄n̄j xwéom̄i ikaȳw̄f urar̄n̄jox̄iran̄i?” ur̄faḡi

⁵ Poro re ur̄n̄jn̄iḡin̄i, “N̄r̄ix̄fmeáoȳné, ‘Apax̄fán̄n̄j imón̄n̄j xwé wor̄fan̄i?’ m̄iyaiwir̄i ner̄i r̄fn̄i. Xwiyfá B̄ikw̄fyo re n̄r̄in̄r̄i eán̄n̄jaḡi n̄n̄i, ‘Jox̄i segf seáȳi e nimón̄r̄i seamen̄weagfá wo n̄n̄i xwiyfá sip̄i b̄i m̄ir̄ipan̄i.’ n̄r̄in̄r̄i eán̄n̄jaḡi n̄n̄i o seáȳi e imón̄n̄j̄p̄i n̄n̄i n̄jífá nimón̄r̄i s̄n̄jw̄r̄iyf, wí e r̄im̄n̄r̄i eáman̄i.” nur̄r̄i aí

⁶ mebáowa wa Sajusi imón̄r̄i wa Parisi imón̄r̄i en̄jaḡi n̄w̄n̄r̄i gf Parisi rowa gw̄f on̄imón̄f̄poȳin̄r̄i en̄j t̄n̄i re ur̄n̄jn̄iḡin̄i, “N̄r̄ix̄fmeáoȳné, nion̄i Parisi won̄r̄in̄i. Parisi imón̄n̄j w̄yauyá xewaxon̄r̄in̄i. Nion̄i ‘Ámá pegfáyf ám̄i n̄wiápn̄imeap̄r̄fár̄in̄i.’ n̄iyaiwir̄i d̄n̄j k̄kayojaḡi n̄n̄i xw̄r̄ix̄f n̄m̄ear̄igf̄on̄r̄in̄i.” urar̄fná

⁷ Parisiowa t̄n̄i Sajusiowa t̄n̄i wiw̄n̄i m̄ix̄f n̄r̄inowieán̄ro d̄n̄j b̄i biaú n̄x̄ir̄ro yan̄j epayón̄igf̄awix̄in̄i.

⁸ Ayf r̄ip̄t̄ n̄n̄r̄in̄i. Sajusiyf re rar̄igf̄áyf̄r̄in̄i, “Ámá pegfáyf ám̄i wiápn̄imeapax̄f men̄n̄i. An̄fnajf wí men̄n̄i. Kwiyf en̄i men̄n̄i.” rar̄igf̄áyf̄r̄in̄i. E ner̄i aí Parisiyf “N̄p̄n̄t anan̄i imón̄pax̄f imón̄n̄i.” rar̄igf̄áyf̄r̄in̄i. Apim̄i dán̄i d̄n̄j b̄i biaú n̄x̄ir̄ro yan̄j n̄p̄ayón̄ro

⁹ x̄ixewiám̄f n̄r̄inowieága nuro n̄w̄f ikaxf eán̄n̄j̄pim̄i mewegfá Parisiowayá wa n̄wiápn̄imearo Sajusiowa t̄n̄i x̄im̄ix̄im̄f nin̄ro n̄r̄iróná re ur̄igf̄awix̄in̄i, “Ámá ro f̄w̄f b̄i éo mimón̄n̄jaḡi w̄n̄n̄jw̄n̄i. An̄fnajf woran̄i, kwiyf b̄iran̄i, om̄i xwiyfá uránáyf, ayf pí en̄n̄jo?” nur̄ro

¹⁰ x̄ixewiám̄f ayá wí n̄r̄inowieága wiápn̄imeaarfná porisf seáȳi e imón̄n̄jo Porom̄i m̄id̄m̄idán̄i m̄im̄x̄ewiám̄f nin̄róná om̄i d̄id̄yim̄f nero p̄kip̄r̄ix̄in̄r̄i xegf porisowam̄i sekaxf re urowar̄ap̄n̄jn̄iḡin̄i, “Soyfné n̄wep̄n̄ro en̄j neán̄ro ayo Porom̄i nur̄ápiro negf porisf an̄j riwám̄i n̄n̄i n̄meám̄i yap̄poȳi.” urowar̄aíáná awa x̄ixen̄i o ur̄fpa e egfawix̄in̄i.

11 Poro sfá ámi ríxa wíyími árfwíyími sá wejáná Ámínáo miwfmídáni nurónapírí re uríjínigíni, “Joxí dínj sítí ínei. Jerusaremi tfo dání xwíríxí rímearfná joxí nioní nání ‘Sínjwí e wínírí arfá e wirí enjáríni.’ urarínjpa é máyíyá anj xwé Romíyo ení axípi uríríá enjagí nání dínj sítí ínei.” uríjínigíni.

Judayf Poro nání mekaxf megfá nániríni.

12 Wáfípi tñi Judayf wí Poro nání mekaxf nimeróná awá njwá níjwíríríníro sfjá womí dání re rínfawixíni, “None inígf mñípa erane aiwá mñípa erane nera nurane Poromí píkiwáé dání ámi nípaxf imónanfwaríni.” níríníro

13 —Ámá mekaxf níméro “Sfjá romí dání rarínjwíni.” rígfáwa ámá 40 wiárf múrogfáwaríni.

14 E nemowa apaxfáníj imónígfá xwéowa tñi Judayf ámínáoowa tñi tífé nání nuro yumfí re urígfawixíni, “None awá njwá níjwírírínírane sfjá womí dání re rínfwaríni, ‘Poromí sñi mñíkípa neranéná aiwá bí aiwf mímepaxf imóníjwíni.’ Sfjá womí dání e rínárfwá enjagí nání

15 soyfne tñi mebáowa tñi ámi xwíríxí níwíro yarínj wiayaníróniñj nimóníro porisíyo seáyí e wimóníjomí wáf re urepearfpoýí, ‘Joxí none Poromí ámi pírániñj yarínj wianí nání níméami weapeí.’ urfpoýí. None omí nípíkianí nání yumfí áyá eánanfwiní. Poromí níméa nímepírí sñi anjwí e mñípa enáná nípíkianíwáriní.” urígfawixíni.

16 Poromí xexírímeáíyá niaíwo “Awa yumfí áyá eánaríjoi.” rínarínjagfá arfá níwírí porisowayá anjwámí nání nuri nípáwírí Poromí áwanj urfagí

17 o porisf womí “Eñi.” nuri re uríjínigíni, “Íwf síkíñj ro díxí porisf seáyí e simóníjomí xwíyá wí áwanj uríní nání o tñj e nání nípemeámí úi.” urfagí

18 o íwf síkíñjomí nípemeámí porisf seáyí e wimóníjo tñj e nání nuri re uríjínigíni, “Poro, gwí njewanjo ‘Eñi.’ nínírírí re níríjoi, ‘Íwf síkíñj ro xwíyá wí díxí seáyí e simóníjomí uríní nání o tñj e nání nípemeámí úi.’ níríagí nípemeámí barínjini.” urfagí

19 porisíyo seáyí e wimóníjo omí wéyo fá níxírírí níméami aíg wí e nání nuri aígípi níjweámáná yarínj re wíjínigíni, “Xwíyá joxí áwanj nírirípi pí xwíyáriní?” urfagí

20 o re uríjínigíni, “Judayf xwíyá ná bñi sñmí e níta nuróná re rínfawixíni, ‘Poromí ámi mñíkípi nání yarínj bí wianíñj nimónírane porisíyo seáyí e wimóníjomí yafí re uréwapíyíwaníni, “Wfáriná joxí Poromí mebáowane xwíríxí ámi bí umeanfwa nání níméami weafíríxíni.” urfwaníni.” rínfawixíni.

21 Ámá 40 wiárf múrogfáwa awá njwá níjwíríríníro sfjá womí dání re rínfawixíni, ‘Omí píkiwáé nání aiwá mñípa erane inígf mñípa erane éwanígníni.’ níríníro omí píkianíro nání ríxa yumfí áyá neáníro njewanjagfá nání awa nurowárenapíro yarínj síáná arfá níwípaní. Awa joxí ríxa re uráná, “Wfáriná nioní Poromí soyfne tñj e nání ananí níméami weapímfáriní.’ uráná nání xíxení nírináríro weníñj nero njewanjoi.” urfagí

22 porisf seáyí e imóníjo íwf síkíñjomí arfá jíyíkí norí re uowárinígníni, “Xwíyá joxí repíyí nínírí áwanj nírfípi nání ámá womí aí ‘Nioní omí e urfíni.’ murípaní.” uowárinígníni.

Poromí Pírímíá Píriso tñj e nání wiowíarínj nániríni.

23 Porisf seáyí e imóníjo xegf porisf ámíná imónígfáyf waúmi “Eñi.” nuri re uríjínigíni, “Awagwí porisf éf tñi mñíxí yarígfáyf 200 apimí ‘Nikínírí njweápoýí.’ uríri osfyo níjweámáná mñíxí yarígfáyf 70 apimí ‘Nikínírí njweápoýí.’ uríri wákwíríxá tñi mñíxí yarígfáyf 200 apimí ‘Nikínírí njweápoýí.’ uríri nemáná ríxa árfwíyími 9:00 p.m. imónáná anj yof Sisariayf ríníjípimí nání upírí nání awí eaárfpíyí.

24 Osf wí ení Poro seáyí e éf níjweámáná uní nání nímearí omí éf numíga nuro pírimíá Píriso tñj e wárfpoýí.” nuri

25 payf re ríníñj wínáníñj ríwamíñj eanígníni,

26 “Nioní Kírodiasí Rísiasoní payf rína pírimíá Pírisoxtí tñj e nání nearí wírenaparíníni. Negf ámíná seáyí e imóníjoxí nioní yaf bí osimíni.

27 Judayf ámá romí fá níxíríro ríxa nípíkianíro yarínjagfá nioní arfá ‘Romíyí woríni.’ níwíríná gf símíñj nínarígfáyf tñi mñí nurane omí éf umíníjwanígníni.

28 Nioní omí uxekwímoarígfápi mñíkípi nání níjfé imónímí nání wígf Judayf mebáowa xwíyá imíxarígfé nání níméami nuri aiwí

29 omí xwíyá nuxekwímoróná none píkipaxf bí uríro gwí yipaxf bí uríro mýyarínjagfá níwínírí xwíyá wígf njwí ikaxf eáníjípimí dání wíwaníñjyí mñíxí rínarígfápi náníni uxekwímoarínjagfá wíníjónígníni.

30 Ámá wo níbírí áwanj re níráná, ‘Judayf Poromí píkianíro nání yumfí mekaxf mearíjoi.’ níráná nioní sñi mé omí joxí tñj e nání níwiowárenapírí ámá omí uxekwímoarígfáyó

sekaxí re urfaniginí, 'Nuro pírimiáoyá sɨɨwí anɨje dání uxekwímófrɨxiní.' urfaniginí. Ayí xwíyá ríxa apírini."

³¹ Porosowa wígí seáyí e wimónɨɨo sekaxí uríípa axípi nero áríwɨyimi Poromi níméra nuro aní yó Adipatírɨsɨyí rɨnɨɨpimi nírémoro

³² ríxa wáf ónáná porisí síkwí tɨnɨ warigfáwa xe osíyo nɨɨweámáná mɨxí yarigfáwa Poromi ananɨ re dání níméra ópoyɨnɨrɨ pɨnɨ nɨwíarɨmɨ ámi wígí porisí anjwámɨ nání úagfa

³³ awa níméra nuro ríxa Sisariayo nírémoro pírimiáo tɨɨf e nání nuro payí mɨnɨ nɨwiro Poromi enɨ xfo tɨɨf e nɨwáróróná "Ayí rorini." urfagfa

³⁴ pírimiáo payfna nurápírɨ ríxa fá nírómáná "Ro ámá nioni umeɨweañáyo dánɨ worfanɨ? Mɨ dánɨorfanɨ?" nɨyairi Poromi yarɨɨf re winɨniginí, "Píropenɨsɨ gɨyo dánɨoxɨrɨnɨ?" urfagí Poro "Sirisia píropenɨsɨyo dánɨonɨrini." urfagí

³⁵ o re urɨɨniginí, "Ananɨrini. Ámá joxɨ ríxekwímoarigfáyí rémónapáná díxɨ xwírɨxɨ arfá simfárini." nurɨrɨ wamɨ sekaxí re urɨɨniginí, "Omɨ gapɨmanɨ aní mɨxɨ ináyí Xeroto mɨragiwámɨ nɨɨwírárɨro meɨweápoyɨ." urɨɨniginí.

24

Píriso Poroyá xwírɨxɨ arfá winɨf nánɨrini.

¹ Ríxa sfá wé wú óráná apaxípánɨɨf imónɨɨf xwéó, Ananiaso tɨnɨ Judayí mebá imónɨɨfáyí wa tɨnɨ ámá womɨ —O xwírɨxɨ neróná xwíyá wurɨyarɨɨf worini. O xegí yóf Tetasorɨni. Omɨ nɨwirimeámɨ Sisaria nání nɨwero pírimiáomɨ nɨwímearo xwíyá Poromi xwírɨxɨ umeanro nánɨɨf urfagí

² Poromi "Eini." nurɨro o ríxa báná Tetaso Poromi nuxekwímorfná pírimiáomɨ re urɨɨniginí, "Negí ámíná awiaxí seáyí e imónɨɨf Pírisoxini, joxɨ neameɨweañagí nání nene mɨxí bɨ minɨ kikiánɨ ɨweañáná xwiogwí ríxa obaxɨ pwéɨniginí. Joxɨ dɨɨf píranɨɨf neɨwiperɨ nɨneameɨweañáná amɨpí enjíná dání nɨpíkwinɨ mimónɨɨfɨpɨ dɨɨf joxɨyá tɨnɨ gwí axírɨ imónɨɨwaéne neaeyíroiarɨɨagí nání agwí ríxa naní nimóga warɨɨwini.

³ Negí aní gɨmɨ gɨmɨ apɨ nɨpɨnɨ e neairɨɨo, ayí joxini enagí nání nene nijfárini. Ayínání yayí tɨnɨ rɨrarɨɨwini.

⁴ E nerɨ aiwɨ nioni ayá wí áxémá siaráná anɨɨf sinɨnɨgɨnɨrɨ joxɨ neaiɨɨpɨ nání ayá wí rɨrɨmɨméini. Sa waunɨ rixɨɨf rɨpɨnɨ orɨrɨmɨnɨ, 'Joxɨ ayá nɨnearɨmɨxɨrɨ pɨné bɨ onɨrɨpoyɨnɨrɨ sɨɨwí neaneɨ.' orɨrɨmɨnɨ.

⁵ Ámá Poroyɨ rɨnɨɨf royí sfwí arfkiónɨɨf neaikárarɨɨorini. Negí Judayí xwíá nɨyonɨ ɨweagfámo mɨxí épɨmɨxamoarɨɨorini. Negí ámá arfowa nɨneaiwápɨya bigfápɨ arfá nikeamoro yóf sɨɨf Nasaretene nɨrɨnɨro kumɨxɨnayífápi, ayí o mɨkfɨ ikiɨɨrini.

⁶ Negí aní rɨdíyowá yarɨɨwáiwá aí xórórɨ emɨnɨrɨ yarɨɨagí nɨwɨnɨranéná fá xɨrɨɨwaniginí. [Negí ɨwí ikaxí eanɨɨfɨpɨ rɨnɨɨfpa xwírɨxɨ umeaneyɨnɨrane fá xɨrɨagwí aiwɨ

⁷ porisí seáyí e imónɨɨf Risiasoɨ rɨnɨɨo mɨxí nimónɨmɨ nɨbiri ení neánɨrɨ omɨ xfo nɨnearápɨwerɨ

⁸ sekaxí re nearɨɨniginí, 'Ámá romɨ xwírɨxɨ umeanɨrɨ éfáyíné pírimiáo sɨɨwí tɨɨf e dání uméfrɨxiní.' nearowáfagí nání barɨɨwini.] Ayínání amɨpí none rɨrarɨɨwápɨ nání xewanɨɨoxɨ yarɨɨf nɨwia nurɨɨpimi dání ananɨ none uxekwímoarɨɨwápɨ nání xixenɨ nijfá imónɨrɨnɨ." Tetaso e nurɨrɨ

⁹ Judayowa enɨ Poromɨ nuxekwímoro pírimiáomɨ re urigfawixini, "Amɨpí Poro nání rɨrɨfɨpɨ neparini." urigfawixini.

¹⁰ Pírimiáo Poro ríxa xwíyá orɨnɨrɨ níkinɨmónɨrɨ sɨɨwí wɨnáná Poro re urɨɨniginí, "Joxɨ ámá gwí rɨrɨmɨ nɨmeɨwearɨ xwírɨxɨ nɨmeámɨ bayífáyo arfá nɨwiera warfná xwiogwí obaxɨ rɨmúroɨoxɨ enagí nání nioni nijfárini. Ayínání joxɨyá sɨɨwíyo dání xwíyá wákwinɨmɨ nání nɨrɨfná 'Ayí ananɨrini.' nɨyairi yayí ninarini.

¹¹ Ámá rowa re rɨrɨpaxɨrini, 'O Gorixomɨ yayí wimɨnɨrɨ nání Jerusaremɨyo rémoɨe dání sfá ayá wí marfá, wé wúkaú síkwí waunɨ wórɨniginí.' rɨrɨpaxɨrini.

¹² Nioni aní rɨdíyowá yarigfáwámɨ dánɨranɨ, rotú aníyo dánɨranɨ, aní apimi wí e dánɨranɨ, wa tɨnɨ xwíyá mɨxí rɨnarɨɨagí sɨɨwí nɨnanɨro mɨxí épɨmɨxamoarɨɨagí nɨnanɨro megfawixini.

¹³ Agwí nɨxekwímoarigfá renɨpɨyí pírimiáoxɨ 'Nepaxini.' yairi nání enɨ mɨkfɨ bɨ síwá sipaxɨ mimónɨɨo.

¹⁴ E nerɨ aí awa rɨrfá rɨpɨnɨ, ayí neparini. Nioni Nwíá negí arfowa xɨdagfomɨ nuxɨdɨfná Óf Gorixomɨ xɨdarigfáyí rɨnɨɨyimi dání xɨdarɨɨrini. Ámá óf ayimi xɨdarigfáyí nání awa re rarigfárini, 'Negí arfowa nɨneaiwápɨya bigfápɨ arfá nikeamoro

pfní wiárigfáríní.' rarínagfa aí nioní sñní amípi negí ñwí ikaxí Moseso níriri eanípí tñní xixení imónínipimí dññí wíkwírorí amípi wá rókiamoagfáwa níríro eagfápimí dññí wíkwírorí enjini.

15 'Ámá pegfáyí nñní wé rónígfáyírani, uyñní egfáyírani, nñní ámí nñwiápnimeapírfáríní.' nñyiwirí Gorixomí dññí ukíkayonjini. Wiwaníjowa ení axípi e nñyawiwo dññí ukíkayonjoi.

16 Nioní dññí e nñyiwirí nukíkayorí nání Gorixoyá sññwíyo dánirani, ámáyá sññwíyo dánirani, pí pí nerfína ayá sipí mñnipa oenirí aníññí miní wé nírónirí oemñnirí yarínáríní.

17 Wí e emeagáoní xwiogwí wí ríxa nñmúrómí ámí gí aní e nání nñbíri ñígwí bí gí ámá gwí axírí imónígfáyí uyípeayíyo mñní wirí Gorixo nání rídíyowá nñwiirí éimínínirí nñmeámí nñbíri

18 ríxa xwíraimímí ninínjipi anípa éwínínínirí yarínjwápi nñyárimáná aní rídíyowá yarínjwáiwámí nñpáwiri e éimínínirí bñjápí yarfína ayí sññwí nanimeagfawixíní. Sññwí nanimeááná nioní ámá ayá wí tñní epíroyí nerí sñmímiákwí mé aga kíkífá yarínjagí aí Judayí Esia píropenisíyo dññí wí

19 —Ayí nioní nání xwíyá bí tégfáyí enánáyí, nñbíro joxiyá sññwí tññí re dání nñnixekwímoro sññwiríyí, nanjí imónímñnirí éfiríní.

20 Ayí joxí tññí re mñbipa éagfa nání nioní Jerusaremíyo mebaowa awí eánigé dání xwíríxí nñnimeróná xwíríxí nápi sññwí wñnigfápi nání re rogfa rowa wiwaníjowa áwanjí 'Ná ripíríní.' orírípoiyí.

21 Mepa oenwiríyí, awa Jerusaremíyo dání xwíríxí nñmearfína xwíyá nioní ímí tñní re uríñá rípiní 'Nioní "Ámá pegfáyí ámí wiápnimeapírfáríní." nñyiwirí kíkayonjagí nání agwí soyfne xwíríxí nñmearíñoj.' uríñá apíní nání joxiyá sññwí tññí e dání nñnixekwímopaxfíní."

22 Poro e urfagí aí pírimíá Piriso ámá Óf Gorixo Tfámñnyí rínínjyimí xfdarígáyí nání bí nñjía imóníí enjagí nání sfá xwíríxí píranínjí wímíxínfáyí nání ná jfe níta nurí re uríñínigíní, "Porisí seáyí e imónínjo, Risiaso weapaná segí xwíríxí píranínjí seaimíximfáríní." nurírí

23 porisí Poromí awí mearoaríñoj re uríñínigíní, "Joxí omí awí nñmearorí aiwí gwíni mñyáripa éiríxíní. Xe eríríó eméwíníní. Xegí nñkumíxínirí emearígáyí omí arírá wianíro bánáyí, pírfí murakipani." uríñínigíní.

Piriso tñní xiepi Dirusirai tñní Poromí arfá wigí nániríní.

24 Sfá wí ríxa nórímáná enáná Piriso tñní xiepi Dirusirai —Í Judayí apíxí wíríní. Í tñní ípaú Poromí awí mearogé nñremorí "Ámá wa omí nñmeámí obfípoiyí." nurírí Poro ríxa nñbíri "Kiraisí Jisasomí dññí nñwíkwírorfína, ayí apíríní." repíyí nñwiéra warínjagí arfá wiarfína

25 o "Wé rónínjí nerfína, ayí apíríní." urírí "Nípíreánírí nerfína, ayí apíríní." urírí "Gorixo ámá nñyoní mí ómómíxímí nerfína, ayí apíríní." urírí yarfína Piriso ríxa wáyí wínfagí re uríñínigíní, "Joxí ámí awí rímearoarígé nání ut. Ríwéná nioní ámí ananí arfá simfa nání nñnimónírfína 'Eñní.' rírímfáríní." nurárimí

26 nñjwearfína Poro ñígwí bí oniapínirí dññí e nukíkayorí wainí wainá re yayagfíní. "Ámá wa Poromí nñwirimeámí obfípoiyí." nurírí Poro báná o tñní xwíyá rínayagíríní.

27 E yayarfína xwiogwí wáú ríxa pweáná ámá sññí wo, xegí yoí Posiasí Pesitasoyí rínínjo pírimíáo nímónírí Piriso imónínjipi urápáná Piriso re enjínigíní. Judayí nioní nání yayí owinípoynírí wíwapíymínírí nání Poro xe gwí onjweanírí wárinínigíní.

25

Poro Romíyí míxí ínáyó xwíríxí píranínjí nímíxíylwínínínírí uríñí nániríní.

1 Pesítaso, pírimíá sññí imónínjo píropenisí o meñjweaníyo nñrémómáná ríxa sfá wíyau wíyí óráná anjí Sisaria rínínjipimí pfní nñwiárimí Jerusaremí nání nñyírí rémóáná

2 apaxpánínjí imónígfa xwéowa tñní Judayí wigí seáyí e wímónígfáwa tñní omí nñwímearo Poro nání áwanjí nuríróná nuxekwímoayiro awayiní ríxínjí re urígíwíxíní,

3 "Poromí negí neaimónarínjipi wianí nání ananí 'Oyí!' nearíréní? 'Poromí Jerusaremí tññí re nání wa nñmeámí yafíríxíní.' neaimónaríní." nuríro ayí ínñmí "Óf e áyá neánirane píkiwanígní." nñyawiwo e urfagfa aiwí

4 Pesítaso re uríñínigíní, "Poro sñní Sisaria gwí ñjweaní. Nñwaníñoj e nání umfa nání anjwí e imóníní.

5 Ayínání segí Judayíne seáyí e seaimónígfáwa nioní tñní nawíní úwanígní. Ámá o fwrí sealkárinjo enánáyí, ananí xwíyá umearpíríní." uríñínigíní.

6 Pírimiá Pesítaso e nurín+ríná sá wé wúkaúrani, wé wúmi dánf waú worani, síní mímúronáni Jerusaremí píní n'wíarími Sisaria nání n'weri e n'rémori sá weño wáfápi t́nín síá íkwianjw'f xwíríx'f mearigfánami éf n'ñjweámáná sekax'f re uowáríñiniginí, "Poromí n'wirimeámí b́poyí." uowáraná

7 wa nuro Poromí n'imeámí báná Judayf Jerusaremí dání weapfáyf Poromí m'ídím'ídání n'rówapímáná xwíy'fá m'wákwinípxaf imóníñf ayá wí nuxekwímoayiro aiwí Pírimiáo "Neparíni." yaiwiní nání m'f'k'f b́ síwá wípxaf mímónípa egfawixíní.

8 E yaríná Poro xwíy'fá owákwiním'nírí nurírí re uríñiniginí, "Nioní negf Judayf jw'f íkax'f eáníñf'pí b́ p'f'f'f' m'wíai'k'f erí r'ídiyowá yarigfíwámí ení xórór'f b́ mé erí Romíy'f m'íx'f ináyf Sisaomí ení sípi b́ m'wíkar'f erí enj'aríní." urfagí ai

9 pírimiá Pesítaso Judayf x'fó nání yayf owínf'poyín'rí Poromí re uríñiniginí, "Nioní díx'f xwíríx'f Jerusaremí dání arfá sirí xwíy'fá awa r'íxekw'fmoarigf'ápi eyeyírómf erí emfá nání 'E nání ananí oumíní.' r'ísimónaríní?" urfagí ai

10 Poro re uríñiniginí, "Síá íkwianjw'f xwíríx'f mearigf'á Sisaoyá manj'yo dání im'íx'aríníñf r'ínamí dání xwíríx'f n'nímepax'f imóníñe r'íxa re roñíní. Ay'f wí e dání xwíríx'f ananí n'ímepax'f mímóníní. Jox'f n'j'f'aríní. Nioní g'f Judayo f'w'f b́ m'wíkar'ñaniginí.

11 f'w'f erí sípi imóníñf n'p'íkípxaf'pí b́ erí enj'áoní enj'ánáyf, 'M'ní'p'íkípaní.' r'ípxaxonímaní. E nerí aí awa xwíríx'f n'mearigf'ápi m'f'k'f may'f imóníñánáyf, áma wo awa omí wígf díñf t́nín owípoynírí m'ní n'wípxaf'f mímóníní. Ay'f nání yaríñf re osimíní, 'M'íx'f ináyf Sísao xewaníño nígf xwíríx'f arfá níwiniginí.' nímónaríní." urfagí

12 pírimiá Pesítaso xeg'f gapímaní yaríñf wíemeanfá nání inímí wur'fngfá wa t́nín xwíy'fá n'rínímáná re uríñiniginí, "Joxí 'Sísao arfá níwiniginí.' r'íy'f nání o t́ñf e nání r'írowáraníwáríní." uríñiniginí.

Poro nání Pesítaso Ag'f'ripaomí áwanj'f uríñf nání'ríní.

13 R'íxa sá wí ór'f'm'f enj'áná Judayf'ya m'íx'f ináyf wo —O xeg'f yo'f Ag'f'ripaoyí r'íníñoríní. O t́nín xexírímeái Benaisí t́nín ípaú pírimiá síñf Pesítasomí yayf owíaiyín'rí Sisaria nání n'íb'írí e nerí

14 sá obax'f e ñweanáná pírimiá Pesítaso xwíríx'f Poroyá nání m'íx'f ináyf Ag'f'ripaomí áwanj'f nurírí re uríñiniginí, "Ámá wo, Píriso gw'f jw'f'r'árago ñweaní.

15 Nioní Jerusaremíyo nání nurí ur'f'níñáná apax'f'p'áníñf imónígfá xwéowa t́nín Judayf wígf mebaówa t́nín omí xwíy'fá nuxekw'f'moro re n'ír'f'f'awixíní, 'Jox'f omí "Nepa sípi ay'íkw'f m'wíkar'íñojoxíríní." nurírí negf neaimónaríñf'pí wíaní nání neaiap'e.' n'ír'f'agfá aí

16 nioní awamí re uríñaniginí, 'Romíyene re yaríñwámáni. Ámá x'fomí uxekw'fmoarigf'áyf t́nín síní nawíní ax'f e awí neán'iro omí xwíy'fá ay'f uxekw'fmoarigf'ápi nání wákwiním'nírí síní m'ír'ípa enj'áná amíná amá wígf wímónaríñf'pí xe owípoynírí wíaríñwámání.' uríñaniginí.

17 Ay'f nání awa re nání n'weap'iro awí eánáná nioní síní mé wáfápi t́nín xwíríx'f nání síá íkwianjw'f'namí éf n'ñjweámáná wamí re uríñaniginí, "Ámá omí n'wirimeámí b́poyí.' urfagí

18 omí n'imeámí báná uxekw'fmoarigf'áwa éf n'roro nuxekw'f'moróná f'w'f m'wákwinípxaf'f imóníñf nioní 'Apí nání uxekw'f'mop'f'r'íreoi?' yaiwíñáp'f nání muxe'f'mó nero

19 sa wígf jw'f'fá imóníñf'pí n'ímépero 'Apí ner'f'ná apí ner'f'ná, ay'f ananíríní.' r'ínarígf'ápi nání m'íx'f r'ín'iro amá p'íy'f wo Jisasoy'f r'íníño —O nání Poro 'Síní síñf ñweaní.' raríñoríní. O nání m'íx'f r'ín'iro egfawixíní.

20 E yaríñagfá níwinírí nioní re yaiwíñaniginí, 'Xwíríx'f nápi níj'fá imónímí nání aríge nerí píráníñf yaríñf wíayím'ír'éníñf?' n'yaiwír'f díñf udud'f ninaríñag'f nání omí re uríñaniginí, 'Nioní díx'f xwíríx'f Jerusaremí dání arfá sirí xwíy'fá awa r'íxekw'fmoarigf'ápi eyeyírómf erí emfá nání "E nání ananí oyimíní." r'ísimónaríní?" urfagí aí

21 Poro yaríñf re niníñiniginí, "M'íx'f ináyf Sísao xewaníño g'f xwíríx'f arfá nínfá nání f'á n'íx'ír'f'f oním'ejweaní." nímónaríní.' n'ír'f'ag'f porísí wamí sekax'f re uríñaniginí, 'Nioní Sísao t́ñf e nání wíowárím'f'ae nání awí mearó'r'íx'íní.' uríñaniginí." Pírimiá Pesítaso e urfagí

22 Ag'f'ripao re uríñiniginí, "Nioní ení amá omí arfá b́ owimíní.' nímónaríní." urfagí "W'f'aríná joxí ení ananí arfá wír'f'aríní." uríñiniginí.

Ag'f'ripao t́nín Benaisí t́nín Poromí arfá wígf'f nání'ríní.

23 Sá weg'fá wáfápi t́nín Ag'f'ripao t́nín Benaisí t́nín ípaú okíy'fá nín'físáná wá nímóníga wígf'f anj'f xwé awí eánarígf'f'wámí n'p'áwírí porísíyo seáyí e wímónígf'f'áwa t́nín amá anj'f apímí

seáyí e nimónírí meñweagíwáwa t́nń ení nawíní nípáwíro éf ñweañáná pírímíá Pesitaso wamí sekaxí nurírí Poromí ríxa ńwírimeámí b́aná

²⁴ re uríñínigíní, “Míxí ináyí Agírípaoxí t́nń ámá ńnń yawawí t́nń re awí eánígíyáyné t́nń xwíyá b́i osearímíní.” nurírí re uríñínigíní, “Ámá ro nání Judayí ńnń nioní anj́ rípímí ñweañánarání, Jerusaremí nání uánarání, ǵ arf́a enj́e dání ímí t́nń ‘ “Xe sñj́ ouní.” ḿneaimónaraní.’ ńrararigíwá romí sñj́ẃ wññpoyí.

²⁵ Omí yaríñj́ ńwíwa nurí aiwí íwí o enj́pí nání píkípaíxí imóníñj́ b́i nání ṕfá megínáríñjanigíní. Xewaníño ‘Sisao xwíríxí nioníyá arf́a ńwínigíní.’ ńŕragí nání nioní omí Sisao t́ñj́ e nání wíowárímf́a nání ríxa ráríñaríní.

²⁶ E nerí aí xwíyá negí míxí ináyí ámíná Sisao nání ‘Poró e enj́ríní. E enj́ríní.’ ńŕrírí payí nearí wíowárímf́a nání ṕi sñj́ ṕfá ńmegínárí nání nioní omí ámá ńyínéní yaríñj́ wíayíro míxí ináyí Agírípaoxí anj́paxí wíayírí ḿkí íperí eṕŕrípímí dání o xwíyá nioní ananí payí eapaxí b́i searíní nání omí seyíné t́ñj́ re nání ‘Ení.’ urf́nń.

²⁷ Ayí rípí náníríní. ‘Gwí ñweañí wo x́omí uxekẃmoarígíá ṕi nání ŕfwamíñj́ meá sa ńwíowárírínáyí, ayí xaxáníñj́ nerí emf́nń.’ nimónaraní.” uríñínigíní.

26

¹ Agírípao Poromí re uríñínigíní, “Joxí díxí ení ananí rei.” urf́agí Poró wé ńmómáná xwíyá wákwinímínírí nání re ríñínigíní,

²⁻³ “Míxí ináyí Agírípaoxíní, joxí śwí Judayene yaríñj́wá ṕi ńnń nájf́a erí nene ‘Apí nerf́náyí, Goríxomí píráníñj́ x́daríñwíní.’ ńŕńrane d́ñj́ xíxegf́nń moaríwá ṕi nání nájf́a erí enj́nń. Apí ńpíní aga nájf́a xíxení imóníñjoxí enj́agí nání nioní joxí arf́a enj́e dání aḿpí Judayí ńxekẃmoarígíá ṕi nání ńwákwinímínírí rímí nání aga yayí ninaríní. Ayínání wauní ríxíñj́ rípí orírímíní, ‘Gf́ xwíyá ńwákwinímínírí raríñj́ ṕi joxí arf́a ńníríná aníñj́ ḿsínípa oení.’ nimónaraní.

⁴ Nioní enj́ná sñj́ onímíáíná dání agwí re nání néra b́ñj́ ṕi nání Judayí ńnń nájf́aríní. Oníná dání ǵ gwí axf́rí imónígíyá t́nń ńñwearí Jerusaremí dání xwé iwíarónj́aríní.

⁵ Enj́ná dání nioní Parisiyí —Judayí Goríxomí oxídaneyníro neróná d́ñj́ xíxegf́nń b́i b́i moarígíá ṕimí dání gwí ńmóga ugf́a ayí ayo ńyoni Parisiyí rínígíyá ý ñwíá xenwírínígíá ṕi wíníyíyáyo seáyí e múroní. Ayí Goríxomí ńxídíróná yarígíá ṕa nioní ení ńxída b́ñj́ ṕi nání Judayí ńnń nájf́aríní. Ámá ayí ‘Áwanj́ oraneyí.’ ńwímónírínáyí, ‘Nepa Poró e yagoríní.’ ńŕpaxf́ríní.

⁶ Agwí nioní Goríxo negí arf́owamí nurírí śmímánj́yo t́nńñj́ ṕi nání ‘Neparíní.’ ńyáwírí d́ñj́ ukíkayonj́agí nání ayí xwíyá ńmeararíní.

⁷ Negí Judayí gwí wírí wírí wé wúkaú síkwí waú ení ikwáwíyímírání, árf́wíyímírání, íníná Goríxomí yayí umero x́díro neróná re ńyáwíro nání, ‘Nene Goríxo negí arf́owamí nurírí śmímánj́yo t́nńñj́ ṕi imónaní nání éwanígíní.’ ńyáwíro nání d́ñj́ axf́pí ukíkayonj́. Míxí ináyoxíní, axf́ apí nání nioní d́ñj́ ukíkayonj́agí nání nígí Judayí xwíyá ńxekẃmoaríño.

⁸ Goríxoyá d́ñj́ t́nń pegíyá wíá ṕnímearígíá ṕi nání seyíné ṕi nání ‘Wí “Neparíní.” yáiwípaí mímóníní.’ yáiwíarígíaríní?

⁹ Enj́ná ńwaníñoní ení re yáiwíagóníríní, ‘Yoí Nasaretí d́ñj́ Jisasomí d́ñj́ wíkwróarígíyá xé oépoyínírí sñj́ẃ wññpaxí mímóníní. Xwíríf́a oíkíxémínírí nání ayá wí nerf́ná, ayí nanj́ yaríñj́nń.’ yáiwíagóníríní.

¹⁰ E ńyáwíríñj́yo dání Jerusaremíyo rípí yagáríní. Apaxf́páníñj́ imónígíá xwéowa ‘Ámá Jisasomí d́ñj́ wíkwróarígíyáyo gwí yípaxoxíríní.’ ńníríro ńwírípeááná nioní nurí ayo gwí yemerí gwí anj́yo ñwírárírí nerf́ná apíní yagámaní. Xwíríxí numeranéná ‘Opíkípoyí. ŕf́áyí t́nń nioní ení ńkumíxínírí ‘Opíkípoyí. ragáríní.

¹¹ Rotú anj́ ayí ayo ńpáwíemerí ŕnńñj́ ńwíemerf́ná ‘Jisasomí sñj́ d́ñj́ ḿwíkwróaríñwíní.’ ńŕro ikayíwí umearípoyínírí wíwápíyagáríní. Nioní ámá ayí nání wíkí ŕf́a ápiáwñíñj́ nónaríñj́agí nání ayí nuro émáyí anj́mí aí ñweañáná nioní ení númí nurí f́a ńxíra wagáríní.

Poró “Nioní apí ńwíníríñj́pímí dání ḱnímóníñj́aríní.” uríñj́ náníríní.

¹²⁻¹³ “Míxí ináyoxíní, nioní e néra nurf́ná apaxf́páníñj́ imónígíá xwéowa nioní Damasíkasi nání nurí ámá anj́ apímí Jisasomí d́ñj́ wíkwróarígíyáyo ení f́a xíríwínígínírí ńníríf́pearo payí nearo nípawáráná nioní anj́ apímí nání nurí sñj́ óyo nurf́ná ríxa ikwawedf́ enj́ná wf́a b́i anj́namí dání ókiénapf́agí wíníñjanigíní. Sogwí wf́a nókirf́ná anaríñj́ ṕi t́nń xíxení marf́át, aga seáyí e imóníñj́ ṕi ḿdímídání nókiáríagí wíníñjanigíní. Nioníní marf́át, ámá nioní t́nń ugf́áwa ení wínígíawíxíní.

¹⁴ Nónonení xwíyáyo ńṕkíníméamáná nioní arf́a wíáyí Xíbíruyí ṕné t́nń xwíyá b́i re rínénapf́agí wíñjanigíní, ‘Soroxíní, Soroxíní, joxí ṕi nání nioní xeaníñj́ níkararíñj́nń? Joxí

Jisasomí rfnínj owimíntri nerfná jwánanjoxi ayínjwánínj omónarínjini. rínénapfagi arfá n'wirí

¹⁵ yarínj re wíjaniginí, 'Ámináoxxíni, goxrínni?' urfagi o re nrínjiginí, 'Nioní Jisasoní joxí xeanínj níkararínjini.

¹⁶ E nerí aí joxí níwíápnímeari éf roi. Nioní rípi emí nání joxí tfámíní simóníní. Joxí nioní nání ámayó wáf nuriyemeri agwí síjwí nanarínj rípi nání áwanj urírfá nání rírféáíni. Apíni áwanj urírfá nání marfát, amípi rfwíyo síwá simfápi nání ení áwanj urírfá nání rírféáíni.

¹⁷ Nioní díxí gwí axfrí imónígfáy sípi sikáraníro yarfná éf rímíntri émayf —Ayf joxí nioní nání wáf urírfá nání rírowármfáyírní. Ayf sípi sikáraníro yarfná éf rímíntri simfáriní.

¹⁸ Ayf rípi nání joxí émayf tfámíní rírowármfáriní. Joxí wáf nura warínjpimí dání ayf níwíápnímearo síjwánínj noxoaro wigf nerfná sfá yinínjímání yarígfápi píní níwíármí wáf ónínjímíní nání kínimóníro Seteno menjweanímí dání píní níwíármí Goríxo menjweanímíní kínimóníro yarfná nioní wigf fwf yarígfápi yokwarímí wiirí ámá nioní dínj nínkwíro nání nioní gf imónígfáyí tñí kumíxárrí emfa nání joxí émayf tfámíní rírowármfáriní. nírinjiginí. nurrí

¹⁹ re urínjiginí, "Míxí ináyf Agírípaoxxíni, ayínání orínjá anfnamí dání nípárenapfápi wí pírí m'wíalkí nerí

²⁰ re néra unárini. Iwamó Damasikasíyo dání uréwapíyirí Jerusaremí dání ení uréwapíyirí Judía píropenísíyo níyoní dání uréwapíyemeri émayf tfínjímí ení uréwapíyemeri nerfná re nura unárini, 'Segí fwf yarígfápi rfwímíní mamoro Goríxo tfámíní ukínimóníro nero ámá síjwí níseanaxídímerfná "Wígí fwf yarígfápi ríxa rfwímíní nímamoro nání rífa yarínjoi?" seaiáiwipaxí imónínjíní éf ríxxíni.' nura unárini.

²¹ Nioní e néra unáoní enjagi nání Judayf wí níwíápnímearo anj rídíyowá yarínjwíamí dání fá nínxíro nípkianíro éagfa aiwí

²² Goríxo arírá níf enjagi nání agwí nioní oníxwéyíné síjwí anígíe dání éf nírómáná 'Wáf rókiamoagfáwa tñí Moseso tñí "E nímónínfáriní." ragfápiní ríxa imónínjíní.' seararínjini.

²³ 'Awa re ragfáriní, "Ámá yeáyf neayímíxemeanfa nání Goríxoyá dínj tñí arfowayá xwfa píaxíyo dání iwíaronfomí rínjínj wímeanfáriní." nírríro ámí rípi ragfáriní, "Xewanínjo xwárpáyo dání wíápnímeanfa enjagi nání o iwamó xwíyíá wíánínj imónínj Goríxo ámayó yeáyf uyímíxemeanfápi nání Judayo tñí émayó tñí wáf urínfáriní." ragfápi ríxa axípi e imónínjíní. seararínjini." urínjiginí.

²⁴ Poro xwíyíá wákwínímíní nání e nura warfná pírimíáo Pesítaso ímf tñí re urínjiginí, "Poroxíni, joxí xaxá nerí rarínjini. Díxí níjfa xwé imónínjíní xaxá rímeariní." urfagi aí

²⁵ Poro re urínjiginí, "Ámá seáyf e imónínjíní Pesítasoxíni, nioní xaxá nerí m'rarínjini. Nepaxínj imónínjíní seararínjini. Dínj síxí níyínímáná seararínjini.

²⁶ Ayf rípi náníriní. Míxí ináyf ro amípi nioní seararínjápí nání níjfa imónínjagi nání dínj sínj neánarini. Apí, ayf íníní píní mímónínjíní enjagi nání 'Omí wíárf mímúropaxí imóníní. nímónarínjagi nání omí nítamíxwfníni murí nípíní repíyí níwíera warínjini." Pesítasomí e nurímáná

²⁷ re urínjiginí, "Míxí ináyf Agírípaoxxíni, 'Wáf rókiamoagfáwa níro éagfápi nepa ríníni.' ríyáiwínjini? Joxí dínj e yáiwínjoxí enjagi nání nioní níjfarini." urfagi

²⁸ Agírípao Poromí re urínjiginí, "Axínání ná bíní nínírfáfná 'O Jisasomí dínj wíkwíropaxoríní.' ríníaiwíarínjini?" urfagi

²⁹ Poro re urínjiginí, "Nioní 'Goríxomí ríxínj bí oseauríymíní.' nímónaríní. Joxí náníni marfát, ámá sfá ríyímí arfá níarígfá níní nioní ná bíní searánáraní, anínj míní searánáraní, nioní Jisasomí dínj wíkwíroarínjápá níyínéní ení axípi níwíkwíro nioní imónínjápá axípi oimónípyíní nímónaríní. Nioní gwí níyígfá rípi seyné ení axípi oseayípyíní m'seararínjini." urínjiginí.

³⁰ Míxí ináyo tñí pírimíáo tñí Benaisí tñí níwíápnímearo ámá ayf tñí nawíní éf njweagfáyí ení níwíápnímearo

³¹ wíwíní wí e éf nírómáná re rínígfawíxxíni, "Ámá o ananí nípkíprí náníraní, gwí njwírárpíprí náníraní, fwf bí menjírní." níriníro

³² Agírípao pírimíáo Pesítasomí re urínjiginí, "Ámá o 'Míxí ináyf Sísaó xwírxí nioníyá níeyíroiwínjíní.' m'rípa nerí síjwíryí, ayf ananí kíkífa wárpaxírní." urínjiginí.

¹ Ríxa none nání re rárinínjáná, “Romíyí ańyó Itariyí rínínjípimí nání sípíxíyó owiowáraneyí.” rárinínjáná porisí 100 bimí seáyí e wimónínjí wo —O síminjé winarigfá Sisaoyá rínínjípí woríní. O xegí yof Juriasoyí rínínjoríní. O Poromí tńní gwí njeagfá wamí tńní níméra ounírí wiowáraná

² Adíramitiamí dńńfíyá sípíxí wo Esia píropenisí tńń ríríwámíní umínírí yarínjagí nńwínrane ámá wo xegí yof Arisítakaso —O Masedonia píropenisíyó ańj yof Tesaronaika dánjoríní. O tńńí nawíní nńpíxemoánirane nńjwearíná xwáfípimí pńńí nńwiárímí nurane

³ sípíxomí sá weńwáone wáfá tńńí ańj yof Saidoníyí rínínjípimí níwíékńńmearane ayoááná Juriaso Poromí ayá nurímíxírí nání xegí nńkumíxínírí emearígíyá míranj owípoyínírí ayí tńńj e nání xe ounírí síjwí wínínjínigíní.

⁴ Ámí sípíxomí nńpíxemoánirane ańj apimí pńńí nńwiárímí nuranéna imínjé símńmíní nńneaxemí barínjagí nání nńyakía nurane nání pírinjwí Saipírasíyí rínínjípimí oríwámí dání nńmeámí nurane

⁵ imanjípámí nuranéna Sírisia píropenisíyó tńńí Pabiria píropenisíyó tńńí nńmúróa nurane Risia píropenisíyó ańj yof Mairá rínínjípimí níwíékńńmearane nayoámáná

⁶ porisí 100 bimí seáyí e wimónínjé Arekísadíría dńńfíyá sípíxí wo Itari píropenisíyó umínírí yarínjagí nńwínírí nńmeámí nńneaurí o tńńí sípíxomí nńpíxemoánirane

⁷ ańj apimí pńńí nńwiárímí nurane sípíxo awayíní awayíní warínjagí nání sá ayá wí nóróa nurane ríá meakíroarínjagfá nńwínírane anńj miní nerínjípimí dání ańj yof Naidasíyí rínínjípimí tńńj e ańwí e nńrémómáná imínjé símńmíní nńneaxemí barínjagí nání nńyakía nurane xwáfá símńńfí imónínjé Sarímóníyí rínínjípimí nńmúrórane pírinjwí yof Kírítíyí rínínjípimí oríwámí dání nńyakirane

⁸ sípíxí omínjé mearígífáwa ríá nńmeakíroro sa anńj miní nerínjípimí dání Kírítí tńńj imanjípámí nńxída nńpurane wí e “Rawírawá símńńfí ríwónjé Nanj Imónínjé” rínínjé —E ańj Rasia rínínjípimí dání ańwí eríní. E rémonjwanígíní.

⁹ Sáfá ayá wí ríxa nórimáná enjáná Judayí íwí yarígífápi Goríxo yokwarímí wíinjé nání dńńj mopírí nání aiwá njeáf njeáf rírírínarígíyí ení ríxa múrómí enjáná xwíogwí nání rawírawá samínjé mńwearínjáná enjagí nání Poro aráf jíyíkí nńrí

¹⁰ re urínjínigíní, “Ámáoyíné, gí dńńj re nímónaríní, ‘Agwí none re pńńí nńwiárímí ámí sípíxomí nńmeámí nuranéńáyí, xwíríá íkíxénípxíríní.’ nímónaríní. ‘Sanj nńmeámí warínjwáfí tńńí sípíxo tńńí anńńínfá nání marfáí, none ení anńńanfáwíríní.’ nímónaríní.” urfagí aí

¹¹ porisí 100 bimí seáyí e wimónínjé sípíxomí omínjé mearínjé tńńí sípíxomí xiáwo tńńí awá rarígífípí nání dńńj nífá wíagí nání omí Poro yopa murígínínjínigíní.

¹² Ayí ípí símńńfí ríwónjé sípíxo njeawéńjípimí xwíogwí nání rawírawá síwáfá yíáná sípíxí píráńínjé wepaxe mímónínjagí nání ámá ná sípíxíyó njeagífápi re rínárígíawíxíní, “Ananí e epaxí enjánáyí, re dání pńńí nńwiárímí sípíxomí nńmeámí nurane ípí símńńfí ríwónjé yof Píníkasiyí rínínjíwámí —Síminjé ríwónjé awá pírinjwí Kírítípimí axí ríwámíní ríwónjéwíríní. Xwáfá mídání mídání wíáfpńńmeañj enjagí nání e rawírawá wíjwí mé ejeríní. Sogwí wearínjímí dání ríwónapínjéwíríní. Awámí nńrémórane rawírawá síwáfá yaríná awámí njeawéńjíní.” rínárígíawíxíní.

Ráfíwípí xwé éáná rawírawá imeamíkwí enjé náníríní.

¹³ Imínjé rawírawá tńńj ríwámí dání sípíxomí Píníkasi tńńj e awayíní nńxemí upaxípi barínjagí nńwíníróná “Síminjé ríwónjé none ríríwáwámí nání ananí sípíxomí nńmeámí upaxíríní.” nńyaiwiro ainíxí gwíyó dání mamówárinínjé ípeañjípí nńmíxearo sípíxomí nńmeámí nuróná pírinjwí Kírítí imanjípá tńńj e ańwí e dání nńxída nńpuro

¹⁴ símí ná jíamíní e munínjáná re enjínigíní. Ráfíwípí íkíá jíjimí epaxí bí —Imínjé apí yof Míwímníní Barínjípíyí rínínjípíríní. Apí tńńjímí dání nńweapírí

¹⁵ sípíxomí xenjeááná sípíxí símńfí imínjé barínjímíní mémopaxí enjagí nání negí wanírí yarínjwáe nání pńńí nńwiárírane “Imínjé xe níméra oneauní.” nńyaiwirane e yaríná

¹⁶ none pírinjwí yof Kodayí rínínjípimí oríwámí dání nńpuríná imínjé bí onńmiápi yimáronjé ewé sípíxomí dńńj níropémí warínjwáfí anńj miní nerínjípimí dání nńmíxeáa nńbírane sípíxo tńńj e enjáná

¹⁷ sípíxomí íkwíáranírane nání nńmíxeáa nńyapírane níkwíárimáná sípíxí xwéo orónowínígínírí enjé tńńí xegí sípíxí míwí mídńmídání nńxemí nńbíro gwí nńja nńpéwémáná sípíxo amí tńńí nńxemí nurí xwáfá ípí seáyí e ríwónjáná ínímí ańwí e imónínjípimí —Apí yof Sairítasiyí rínínjípí Apíríka dání ańwí eríní. Apimí sípíxo ańńńí nuríná síxí úronígínírí wáyí wíńfagí sípíxo awayíní ounírí ainíxí gwí yurárinínjé ípearínjípí nńmamówááro níropémí nuróná imínjé xe nńneaxemí oneaunírí wínínjwanígíní.

¹⁸ Sípìxomì sá weñwáone wáfápi t́nì sípìxo wiápínimeari eámorì néra warìngagì awa sípìxo nayí oenrìrì sanj wí emì míméámí nero

¹⁹ sá weñwáone wáfápi t́nì sípìxí omìnjí mearìgífáwa wiwanìjowa sípìxomì sanj unìnjí ikweari ñwirárirì yarìgífáyí bí emì míméámí egfawixìní.

²⁰ Ríwípì símí t́nì anìnjí sípìxomì xerjweaaríná śfá obaxí ayá wí óŕfagì aí sínjí t́nì sogwí t́nì bí anarìngagì síjwí m̀wìwìnpa nerane nánì “Ám̀nì r̀warìnjwìnjì?” ǹyaiwirane síjwí m̀wìwìnaxídìpa nerane nánì d̀njí “Wí e niwíékínimeare sínjí wanf́wárìní.” ǹyaiwía warìnjwápi d̀njí peá nímónìrane “Rìxa nanf́nanf́wárìní.” ǹyaiwía nurane

²¹ awa śfá ayá wí neamúroaríná níméamíwiáronìgìnjìrì ayá śfwí uroarìngagì nánì aiwá m̀nì néra numáná enjána Poro ǹwiápínimeari ámayo áwìnjì e nìrómáná re urìnjìnjìgìnjì, “Ámayófné, nìonì searìnjápmì aŕfá nìniro ǹnìxídìro píriñjwí K̀rítìyo p̀nì ǹwiárìmì sípìxo níméámì mupa nero síjwirìyí, segí amípì xwírífá ik̀xénìrì anípá imónìrì éfpìyí wí e emìnjìrì éfmanì.

²² E searìngagì aiwì sípìxí ro xwírífá ník̀xénìrì aí ámayone wí anf́nanf́wá menjagì nánì d̀njí peá mímónì s̀nì d̀njí síxí oseainìní.

²³ Ayí r̀pì nánì seararìnjìní. Śfá r̀yìymìní árf̀wìymìní Gorìxo —Nìonì ámá oyáyí imónìnjá wonrìrìní. Oyá anj́nají wo nìonì t́njí e nìrónaprìrì

²⁴ re ǹrìnjìnjìgìnjì, ‘Poroxìnjì, joxì Romìyí anj́yo ananì ǹrémorì m̀xí ináyí Sísao xwírìxí r̀imenf́e sím̀manj́ e uroŕfárìní. Ayìnanì s̀nì wáyí m̀sinìpanì. Aŕfá nìí. Gorìxo joxì t́nì ámá sípìxí romì ñweagífáyí t́nì ǹyífnéni xe sínjí óupoyìnjìrì yaiwíf́ enjagì nánì woxí aí inìgíf́ namìpaxìmanì.’

²⁵ Anj́najo e ǹrìf́ enjagì nánì soyfné d̀njí síxí oseainìní. Ámayófné, nìonì Gorìxomì d̀njí re wìkwíronjìnjì, ‘Nìonì ǹr̀f́pì x̀xenì nímónìnjò.’ ǹwìkwíwírorì nánì e seararìnjìnjì.

²⁶ E nerì aí imìnjí s̀nì nìneaxemì waríná píriñjwí bímì síxí úroarìnjìrì.” urìnjìnjìnjì.

²⁷ None r̀wípì rawìrawá Edìriayí r̀njìnjíwámì sípìxomì ǹneaxemì waríná r̀xa śfá wé wúkaú síkwí waú waú imónìf̀yìmjì árf̀wegí imónáná sípìxí omìnjí mearìgífáwa “Xwífá bí t́njí e r̀xa anjwí erfanì?” ǹyaiwìro

²⁸ gwí e e k̀kwírífá neaárìga puñf́rì t́nì iwamf́o neróná “Xwífá s̀nì ná m̀m̀r̀ranì? Sa m̀m̀ onìmiápìranì?” yaiwìarìgífá rì nímearo nímamówárìro iwamf́o síjwí ǹwìwìnaxídìróná xwífá s̀nì ná m̀m̀ enjagì nánì 40 mita imónìngagì ǹwìwìro ámì bí t́nì nùfasáná ámì bí nímamówárìro xwífá t́njí e r̀xa 30 mita enjagì ǹwìwìro

²⁹ sípìxí imìnjí ǹxemì nurfná wí e sínjáyo síxí úronìgìnjìrì sípìxí ámì bí t́nì ǹxemì mupa oenrìrì ikwémìnjíyo dánì ainìxí ípeaarìnjí wírífkaú wírífkaú nímamówárìmáná wáf anj́njì óonìnjìrì wí gíf́ ikayf́wí ǹra ugfawixìnjì.

³⁰ Sípìxí omìnjí mearìgífáwa sípìxomì p̀nì ǹwiárìmì éf owaneyìnjìro ámayo yapí ǹwìwìwapìyìro “Sípìxí sím̀f́yo dánì enì ainìxí ípeaarìnjí bí mamówáranìrì yarìnjwìnjì.” nurìro ewépa rawìrawáyo ikwíarìnaná apámì ǹp̀xemoánìrì éf owaneyìnjìro r̀xa mamówáraríná

³¹ Poro porisf́ 100 bímì seáyì e wimónìnjomì t́nì xegí porisowamì t́nì re urìnjìnjìgìnjì, “Ámá sípìxí omìnjí mearìgífá rowa sípìxí romì none t́nì m̀njweapa nerfnáyí, soyfné sínjí nuro xwífá t́njí e rémopf́r̀m̀eoi.” uráná

³² porisowa m̀r̀f́ ǹwiápínimearo ewépa gwí ǹyìmjáná awayìnjì mamówárarìngífá rì m̀njí ǹwákwiwo rawìrawáyo mamówárigfawixìnjì.

³³ Wáf ónìne nánì Poro enj́ r̀r̀émìxí ǹwìwía nurì re urayìnjìnjìnjì, “None r̀wípì r̀pì nánì ayá śfwí nearoarìngagì nánì aiwá m̀nì m̀m̀wíwíakf́ nìnjìrane yarfná śfá obaxí r̀xa nóra nurì agwí r̀xa wé wúkaú síkwí waú waú imónìnjíyìrìnjì.

³⁴ Ayìnanì nìonì enj́ r̀r̀émìxí ǹsearì ‘Aiwá bí nímearo ǹpoyì.’ seararìnjìnjì. Se- wanìnjíyìné aiwá ǹnjìro oerf́kìemeánf́poyìnjìrì seararìnjìnjì. Woxí aí bí manf́njpa epf́r̀f́ enjagì nánì seararìnjìnjì.” nurf́máná

³⁵ bísfkerf́a bí nímearì wí gíf́ síjwí anìgíf́e dánì aiwá apì nánì Gorìxomì yayí numemáná níkwìrìrì r̀xa narfná

³⁶ ámá ǹnì enì r̀xa d̀njí wáfá bí wónf́agì aiwá bí nímearo ǹnjìro

³⁷ —Ámá sípìxíyo ñweanwáene ayf́ 276 enerìnjì.

³⁸ Nene r̀xa apánì ǹnjìmáná sípìxo nayí oenrìrì wíf́ aiwá m̀nìf́wápi rawìrawáyo emì míméámí egfawixìnjì.

Sípìxo síxí nùrorì orónowìnjí nánìrìnjì.

³⁹ R̀xa wáf ónáná árf̀wìymì “Xwífá bí anjwí erìnjì.” yaiwíf́apì síjwí ǹwìwìnróná mí mómìxìpa nero aí sím̀nìf́ r̀wìwìnjí bí inìkìnjì wíaronjagì ǹwìwìro e epaxí enjánáyí, sípìxo níméáa ǹyìrane e oiwíékfnìmeaneyìnjìrì éfáyí

⁴⁰ wa gwí ainixí ípeaaríñí mamówaríníñí rawírawáyo ípeañe ami xe oépeanírí níkweawára pwaríná wa imíñípi símíní ríwoníñí nání níxemi oneaunírí sípíxoyá rapírapi nemíméa nípeyiro soná ení níkwearo iníkiní wíaronje nání omíñí níméra waníro yaríñagfá aí re eníñigíní.

⁴¹ Sípíxo xwíá ínimí enáná rawírawá akwínfánáí ríwonje síxí núrórí símí xwíáyo xáiwí norañáríní nání wíjwí bí mepaxí imóníñáná rawírawá sípíxí íkwémíñíyo miákwíayíáná sípíxo ríxa orónowíaríñagí wínígfáwixíní.

⁴² Sípíxo ríxa orónowíaríñagí níwíníro porisowa xámi re rínarígfá enagí nání “Sípíxo sípí éánáyí, áamá gwí ñweagfá none awí mearoaríñwáowa iníbé neáa éf upríxíní rípiíkímí éwanígfíní.” rínígfápa “Ríxa opíkianeyí.” rínaríñagfá aiwí

⁴³ porisowamí seáyí e wimóníño “Poromí níméra nurí Romíyí añíyo xíxeni rémówanígní.” níyáiwírí nání awa wianíro yarígfápi pírí nurakírí sekaxí re nearíñígní, “Ámá iníbé warígfáyíne ríxa nímaxírí níxeamoro iníbé neáa nuro imaní e iwíékínímeápoi.

⁴⁴ Iníbé níwarígfáyíne íká wáráraní, sípíxo ororómí inífpíraní, íá níxírímáná níkwíaríga nuro imaní e iwíékínímeápoi.” nearígfá nene axípi e nerane nání wo aí inígfí mnamí nínenení imaní e iwíékínímeanwanígní.

28

Poromí Morítayo ñweañáná wimóníñí náníríní.

¹ Nene wo maníní nínenení imaní e níwíékínímeámáná áamá e dájíyí “Píríñwí ríyí xegí yof Morítaí ríníñíyíríní.” raríñagfá arfá níwirane ronáná

² ayí none neaiapanírí nání ayá tñí nero iniá aníñí síyamfó erí imíñí rírí yaríñagí nání ríá níkeámáná nínenení níneaipeameámí nuro ríá tñí e neawárfagfá aí

³ Poro ríá kíñí bí awí nearí sarfáwá nerí nímeáa níbírí ríá íkeaarfáná re eníñigíní. Weaxfá wo ríá usínígfá níréímímeámí níwíapírí Poroyá wéyo sídíní norí ríríwínígní.

⁴ Ríríwíagi wé éf míxeááná sídíro síntí yekwíronagí áamá píríñwí ayimí dájíyí síñwí e níwíníro wíwíní re rínígfáwixíní, “Ámá ro rawírawáyo mnamí aí áamá píkíxwíríto ení worfaní? Ayínání ñwíá añínamí dájí imónígfáyí ‘Xe síñí mupa oeni.’ yáiwíarígfápímí dání weaxfá sídíní ríá onjo?” rínígfá aiwí

⁵ Poro weaxfáomí wíwíá nírorí ríá níkeaarímáná ríníñí bíkwí onímíápi aí mívíníñígní.

⁶ Ríníñí bíkwí onímíápi aí mívínígfá aiwí áamá ayí “O xegí wé ríxa nímíníñíño.” yáiwíro “Ríxa nípiérorí píyí neníño.” yáiwíro nero nání síñwí níwíníro níñwearo ayá wí síñwí níwíníro níñweagfásáná “Sípí api wímeaníño.” yáiwíarígfápi níwímeáagí níwíníroná ámí dájí síñí bí nímore re níríga ugíawixíní, “Ámá ro ñwíá añínamí dájí móníñíyí worfani?” níríga ugíawixíní.

⁷ None iwíékínímeáwé áamá píríñwí apimí áamá níyoní seáyí e nímonírí meñweañoyá omíñí bí iníñí eríní. O xegí yof Pabíríasoyí ríníñíoríní. O yáyí níneairí níneaipeameámí nurí none sfá wíyáú wíyí o tñí níñwearene míraní neaiaríná

⁸ Pabíríasomí xano ríá pírí wíayírí agwí xoxí urorí wíaríñagí nání “O símíxí weni.” raríñagfá Poro arfá e níwírí o weje nání nurí nípáwírí Goríxomí yaríñí níwímáná wé seáyí e níwíkwíarírí naní imíxíñígní.

⁹ Naní nímíxímáná enáná áamá píríñwí apimí ñweagfá símíxí yarígfáyí níñí Poro omí naní imíxíñí nání arfá níwíro o tñí e nání bayaríná naní imíxímí eníñígní.

¹⁰ E yaríná áamá ayí wéyo níneamero aiwá amípi naní bí níneaiapa nuro none ríxa píríñwí apimí píní níwíarímí wanírí yaríná óf e sípíxíyo nuranéná aiwá naníwá nání anípa bí neaiapowárfáwixíní.

Poro Romíyo rémoní náníríní.

¹¹ None píríñwí apimí emá wáú wo ñweañwáone sípíxí Arekísadíria dájí wo — Rawírawá xwíogwí nání síwíá yíñagí nání píríñwí apimí e níñweañísaná umíníri yaríñíoríní. O sípíxí símí íkayíwí tñí imíxíñíñípi áamá ayá wauníñí sípíxomí símí e imíxíñíñíoríní. Sípíxomí nípíxemoánírane píríñwí apimí píní níwíarímí nurane

¹² aní yof Sairakusíyí ríníñíñípímí níwíékínímearene sfá wíyáú wíyí e weñwáone

¹³ ámí sípíxomí nípíxemoánírane níyakía nurane aní yof Ríjiamíyí ríníñíñípímí nírémorene e sá weñwáone wíápi tñí imíñí rawírawá tñí dání yaparíñagí níwínírane sípíxomí nímeámí nurane omí sá weñwáone wíápi tñí símíní ríwoní yof Putíoraiyí ríníñíwámí nírémorene nayoámáná

¹⁴ re yáiwíñwanígní, “Ámá Jísaomí dájí níwíkwíroro nání níríxímeá imónígfáyí aní rípímí re wí ríá ñweañó?” níyáiwírane pía nerane wí tñí ríxa nerímeánírane ayí “Sfá

wé wáfúmi dánf wáu nene tñni anani re nweapaxfran?" nearfagfa ayf tñni wínuyf nearfápa e nweanwaniginí. Apí apí néra nóbwasána Romí anj tñnf e rémonwaniginí.

¹⁵ Romíyo nweagfá níríxímeá imónigfáyf wí none nání "Awa óyimi baríñoi." rinaríjagfa arfá níwiro óf e owírimeaneyñiro nibíroná wí anj Apiasí tñnf e makerfá imíxarigfe awí roro wí Ámá Anj Mídánj Níbíro Sá Wearigfáwá Wíkau Wíwáyí ríníjfpí tñnf e awí roro egfáyo Poro síjwí n'wínírná Goríxomi yayf numeri dñj síxí iníjñiginí.

¹⁶ None ríxa Romí náyo rémóáná gapímanowa Poromí gwí anjyo mñjwírírf anj wíwámí xegfpí nweanáná porisf awí mearoaríño xe awí omearonírf síjwí wínigfawixíní.

Poró Romíyo dání wáf uríj nánírní.

¹⁷ Poró sfá wíyáú wíyí ríxa nóráná "Judayf áminá imónigfá Romíyo re nweagfáyf obfopyí." nírírf awa ríxa o tñnf e awí eánáná re uríjñiginí, "Gf Judayfne, nioní negf Judayf wírífá wíxíménírf wí mepa erí síwf enjáná dání negf arfowa érowápníjgfpí píríf wíakímínírf wí mepa erí éagf aiwí Jerusaremíyo dání gwí n'yigfóní negf Judayf Romíyo mñí n'wígírní.

¹⁸ Romíyo mñí n'wíagfá ayf xwíríxí n'ñímero yaríj n'niayíroná íwf nioní n'píkíxá bí mejánóí imóníjagf n'naníro nání ríxa Poromí kíkíá owáraneyírní éagfa aiwí

¹⁹ negf Judayf píríf wíakímí nero 'Wáripaxomaní.' rígfawixíní. E raríjagfa nioní síjwí e n'wínírf 'Go arfá enje dání ráná xe kíkíá ounírf nímíxípfírfání?' n'yaiwírí nání re uríjaniginí, 'Romíyí m'íxí ináyf Sisao gf xwíríxí arfá níwínígní.' uríjaniginí. Nioní negf Judayf nání xwíyíá bí uxekwímómfa nání m'raríjíní.

²⁰ E nígfá apí nání áwanj searímínírf nání 'Awamí síjwí n'wínírf xwíyíá urímí nání obfopyí.' rfaniginí. Ámá Isírerene yeáyf neayímíxemeanfá nání dñj ukíkayoaríjwáomí nioní dñj ukíkayonjagf nání gwí ainíxí rírí n'yínírf." uríjñiginí.

²¹ E urfagí awa re urígfawixíní, "Judia píropenísíyo dání joxí nání payf bí m'imeanwáríní. Negf wo e dání ení n'bírfí repíyí n'neairífnáraní, áwanj n'neairífnáraní, joxí nání sípí bí m'neairíjfní.

²² E nerí aí 'Dñj joxí yaiwíaríjfpí rípi, "Goríxomí píráníj xfdarígíyíf apí apí neríjfpímí dání píráníj xfdarígírní." yaiwíaríjfpí arfá osianeyí.' neaimónaríní. Ayf none rípi nání arfá n'wirane níjfa imóníjagwí nání ríraríjwíní. Ámá Óf Goríxo tífámí n' iníjyíyí ríníjyímí níxídíro gwí mónígfáyf nání ámá amí amí nweagfáyf 'Ayf nanj m'iyaríñoi.' rinaríjagfá nání none níjfní." urígfawixíní.

²³ Judayf áminá awa "Sfá ayimí Poró xwíyíá nearínfa nání awí eáníwaniginí." nírínárfó sfá ayí ríxa imónáná obaxf anj xfo nweaníwámí nání baná wáf móníjfmí dání sfápi tñni nání Goríxo ámayf xegf xwíoxíyo m'imeámí nerí umeñweanfápi nání áwanj nurírná repíyí n'wíera urí nioní Jisasomí dñj wíkwíroaríjápá ayf ení owíkwírfopyírní o nání nuréwapíyírná n'wí ikaxf Moseso nírírf eanjpímí dání tñni wáf rókíamoagfáwa n'íro eagfápmí dání tñni mñj níroa urí nerí nura warfáná

²⁴ wa xfo uraríjfpí arfá níwiro "Neparíní." wípímóníjagf aiwí wa arfá níwiro dñj m'íkwírogfawixíní.

²⁵⁻²⁷ Awa e nero Poró uraríjfpí nání dñj bí bíáu nímero nání xwíyíá ná bíní rínáripaxf mímóní yarfná Poró xwíyíá yoparf rípi uráná omí pfní n'wíarímí ugíawixíní, "Kwíyíf Goríxoyápi wáf rókíamoagf Aisaiaoyí ríníjnomí 'Joxí ámá ayo nurí e urírfíxíní.' uráná o nurí negf arfowéyo aga xíxení re uríjfní, ' "Seyfne arfá néra nuro aí níjfa wí imónípfífámání. Síjwíf naga nuro aí dñj 'Ayf apírfání?' wí mopírfámání." ' urírfíxíní. Ayf rípi nánírní. Wígf dñj tñni néra warígfáyf mñj sfáníj imonjagfa nání ríraríjíní. Wígf síjwí m'isupárfpa ero arfá m'pírfónípa ero nero síjwíríyí, wígf síjwí tñni síjwí aníro arfá ero dñj píráníjf neyíro moro wígf íwf yarígfáyf r'wífmí n' mamoro éánáyf, Goríxoní píráníjf wím'íxípaxfíní.' Aisaiao Goríxo nání e níwuríyírná negf arfowéyo imónagfápi tñni aga xíxení nírírf wúríyíjfní.

²⁸ Ayínání seyfne aga níjfa re imóníjopyí, 'Goríxo xfo nene yeáyf neayímíxemeámínírf enjfpí nání wáf urarígfáwa ríxa émayo ourfpyínírf nání urowáríjfní. Ayf arfá wípfírfíní.' yaiwípyí."

²⁹ [Poró e uráná Judayf m'íxí m'íxeawíámí niga nuro omí pfní n'wíarímí ugíawixíní.]

³⁰⁻³¹ Poró e anj xfo bí eníwámí n'ñwearí ámá xfómí xwíyíá onweaneyírnírf bífáyo yayf n'wímorí xwíyíá Goríxo ámayf xegf xwíoxíyo m'imeámí nerí umeñweanfápi nání wáf nurírf inímf bí mímóní Ámíná Jísasí Kiraiso nání uréwapíyarfná ámá wí píríf urakíaníro mepa egíawixíní. E yarfná xwíogwí wáu múronígní.

Payí Poro Romiyo ñweáyí nání eañnarini.

Payí rina Jisasoyá siyikíyí aní yof Romiyo ñweagfáyí nání Poro níriri eañnarini. Aní apí, Itari píropenísíyo ikwíróniñjipi aní ami ami ikwíróniñfíyo seáyí e imónini. E Romiyí mîxí ináyí Sisaoyí riniño ñweaagfípirini.

Payí rina Poro Koriniyo niñweámána apíxí Pibiyí riniñjimi nearí wiowáñjñarini. Sini Romiyo bí memé eními nearí wiowáñjñarini. Ayí níjía nimóniro re oyaiwípoyníri níriri eaññiginí, “Ámá nñni íwí yarigfáyí imóniño. Wigí íwí nerinípimi dání Goríxo tñni xepíxepá róniño. Nwí ikaxí Moseso níriri eañjipi nîxídirinípimi dání ámá wé róniñf wí imónipaxímaní. Sa Goríxomi xewaxo Jisasomí dñjí nîwíkwírorinípimi dání oyá siñwíyo dání wé róniñj imóniro ámi o tñni nawini imóniro epaxíñni.” oyaiwípoyníri níriri eaññiginí.

¹ Poroní payí rina nearí mónaparini. Nioní Kiraisí Jisasoyá xínáiníñjí nimóniri yariniá wonirini. Goríxo wáf nurimeiariní wo imóníwíniginíri wéyo fá numíriri oyá xwiýfá yayí neainarinípi nurimeíwíniginíri nírípearí niñonirini.

² Xwiýfá apí o enína xegí wáf rókiamoagfáwa nírro ríwamínjí ñwáfá riniñfíyo eagfápimi dání nîneariri símí e tñnínjipirini.

³ Xwiýfá yayí neainarinípi apí xegí xewaxo nání riniñjipirini. O aga ámá nimónirina imóninípi nání dñjí nîmoranéna re yaiwiariníwáñni, “Mîxí ináyí Depitoyá iyí axípa imóniníyí woríani?” yaiwiariníwáñni.

⁴ Kwíyí xegí bí o imóninípi nání dñjí nîmoranéna re yaiwiariníwáñni, “Goríxo ení sixí eániní xfo imóninípi apí wí síwá nearí xwáñpáyo dání owiápnímeaníri ámi síñjí wimíxiri nerinípimi dání réniñj neariníñani, ‘Gí níwaxorini.’ neariníñani?” yaiwiariníwáñni. O Jisási Kiraiso negí Ámináo nání rarini.

⁵ Omí dáníni Goríxo wáf nîneawianíri xegí wáf wurimeiariníwáwa oimónípoyníri nearípearini. None wáf wurimeiarina émayí xixegíni nñni wí wí dñjí “Xwiýfá apí neparini.” yaiwiro sini pírfí mîwiaikí arfá yímiñgí wiwo éñríxiníri nearípearini. Kiraisomí e wíñríxiníri nearípearini.

⁶ Seyíne ení ayí wiyíñérini. Jisási Kiraiso xfoya imónipíri nání wéyo fá seaumíriniñj wiyíñérini.

⁷ Aní Romiyo ñweagfáyíne —Ámá Goríxo dñjí sixí seayiri nioniyá oimónípoyníri wéyo fá seaumíriri eníyíñérini. Seyíne nání nioní payí rina nearí mónaparini. “Negí ápo Goríxo tñni Áminá Jisási Kiraiso tñni awaú wá seawianíri seyíne nîwayíróniño ñweapíri nání seaíiri éisixini.” nimónarini.

“ Romiyíne siñwí seanímiñgini. ’ nimónarini. ’ uriní nánirini. ”

⁸ Payí rina nearina xami rípi osearimíni. Aní nímíni xwiýfá rípi fá menárariníagfa nání gí Goríxomí yayí wiariníni, “Romíyo ñweagfá Jisasomí xídariníagfá píraniní dñjí wíkwíroarinípi.” Xwiýfá apí aní nímíni fá menárariníagfa nání seyíne nîyíñéni nání yayí wiariníni. Jisaso neaininípimi dání seyíne e yariniagfa nání Goríxomí yayí wiariníni.

⁹ Xewaníño —O e éwíniginíri níriniñjipi aniní miní nîwíirina xwiýfá xegí xewaxo nání yayí neainarinípi wáf urimírini nání yariniáorini. Xewaníño nioní xfomí rixiní nuririna sá bí meñwea íniná seyíne nání yariniñjí seawiariníjipi nání anani sopiní opaxíñni.

¹⁰ Omí rixiní nuririna seyíne tñjí e nání mîbipaxí imónayiní enagí aiwí agwí anani oyá dñjí tñni bípaxí imónímiñginiñj aninípaxí yariniñj wiariníñni.

¹¹ Ayí rípi nánirini. Nioní seyíne tñjí e nîseaimeari searéwapiyarina seyíne kwíyípimi dání ámi bí tñni yof imóniro síkíkfí ámi bí tñni nomíxiga upíri nání nioní aga nîbiri siñwí seaními nání nimónarini.

¹² Nioní seyíne nîseaimearo nioniní ení sixí seaimíximi nání marfá, seyíne ení Jisasomí dñjí nîwíkwíroro píraniní xídariníagfa seaníri nioní ení dñjí nîwíkwíroro píraniní xídariníagfa naníro nerinípimi dání xixe ení sixí imíxinani nání rarini.

¹³ Gí nîrixímeáyíne, seyíne rípi nání majfá epírixiníri nání áwaní osearimíni. Ayá wí seyíne tñjí e nání bímiñginiñj nerí af amípi bí pírfí nîrakiayíagí nání seyíne bí sini siñwí mîseainíñarini. “Nioní émá ami gími ñweagfáyí tñjí e nemi wáf urarina wí arfá nñiro Jisasomí dñjí wíkwíroagfápa segí wí ení nioní urarina axípi wíkwíroríxiníri segí tñmíni bímiñgini.” nimónarini.

¹⁴ Nioní ámá nîyoní kñníxí imóníñgíyorani, wauyí imóníñgíyorani, dñjí émfí saímí mogfáyorani, majfá imóníñgíyorani, ámá ayo nîyoní xwiýfá yayí neainarinípi urimífa nání yoxáñiní ináriníñni.

15 Ayínání nioní ámá Romí ηweagfáyíné ení xwíyá yaf seainipaxípi wáf searimfa nání símí dípénaríñini.

“Xwíyá yaf neainaríñipimí dání Goríxo yeáyí neayimíxemeaaríñíñini.” uríñí náníñini.

16 Xwíyá yaf neainaríñipimí dání Goríxo dñí wíkwírófáyo níyoní —Xámí Judayo yeáyí uyimíxemeearí émáyo ení yeáyí uyimíxemeearí epaxí enagí nání xwíyá apí nání nioní ayá bí mé ananí wáf rímeearíñáñini.

17 Ayínání nene “Goríxo aríge nerí ámá ámí wé róníñí xfo imóníñípi wimíxínfárfáni?” níyaiwirane ududí neainipaxímani. Ayí rípi náníñini. Xwíyá yaf neainaríñipimí dání Goríxo wáf réníñí neaókímíxáríñíñini. Ámá Jisasomí iwamfó dání dñí wíkwíróa numáná ámí xegí bí mé sa aníñí wíkwíróarígfáyí, ayí wé rónígfáyí wimíxaríñíñini. Bíkwyó dání re níríní eáníñípi, “Ámá Goríxoní dñí wíkwíróagá nání ‘Wé rónígfáñini.’ ráríñí dñí níyímíñí tígíyá imóníñíñini.” níríní eáníñípi nioní seararíñápi tñí xíxeni imóníñagí nání seararíñini.

Ámá Goríxomí ríwí umogfá náníñini.

18 Goríxo ámá wé róníñí xfo wimónaríñípi mé ríkíkírfo yarígfáyí —Ayí wígf ríkíkírfo yarígfápi neróná Goríxo nání níjfa imónípxí imóníñípi ríwímíni mamoarígfáyíñini. Ámá ayí nání Goríxo aníñamí dání wíkf wóníagí nání pírf umamonípi ríxa síñání piaumíñí iníñini.

19 Ayí rípi nání raríñini. Goríxo ámá xfo nání re yaiwipaxípi, “O imóníñípi, ayí apí rfa imóníñí?” yaiwipaxípi yumí míwimóní síñání imóníñini. Goríxo xewaníño imóníñípi nání síwa winíñí enagí nání raríñini.

20 Xewaníño imóníñípi —Apí síñwí tñí síñwí wínípxí mimóníñagí aí eníñá aníña imíxírí xwífá rí imíxírí enje dání ámá apimí síñwí níwíníñíná “Xfo imóníñípi, ayí apírfáni?” yaiwipaxíñini. “Ení amípi apí imíxíño eáníñípi ná ríwíyo aí wí samíñí wénfámani.” yaiwírí “Xfo imíxíñípi xegí bí níwimóníñí nání aga seáyí e rfa wimóníñí?” yaiwírí epaxíñini. Ayínání ámá Goríxomí wí yafí re uréwapíyipaxí meníñini. “Nioní joxí imóníñípi nání majfá nimóníñí nání nípíkwní mimóníñí enáoníñini.” urípxí meníñini.

21 Eníñá ámá ayí síni xíxeni “Goríxo apí rfa imóníñí?” níyaiwíro aiwí re egfawixíni. O Nwífo enagí nání wé íkwianwíyo típxápa mítípa ero amípi xfo imíxíñípi nání yafí míwípa ero wígf dñí nímoríñá majímajfá ikáríñíro dñí xejwíni nímoa núfasáná dñí rfa xeyánígfáyí imóníro egfawixíni.

22 “Díñí émí saímí monwaéneríñini.” níríro aiwí majímajfá ikáríngígfáyí nimóníro

23 Nwífa mípé aníñí imóníñomí mumímíñí ríwí numero mimóní ñwáf bí fá oxíraneyíñíro ámaraní, iníñaní, odípíraní, naríwí onímíápiarani, xopaikígfí bí nimíxíro “Negí ñwáf imóníñípi, ayí rípiñini.” rígfawixíni.

Ámá Goríxomí ríwí numoríñá egfápi náníñini.

24 Goríxo ámá e majímajfá níkaríñíro yaríñagfa níwíníñíná wígf íeapá winaríñípi dání sípi imóníñípi xé oikírípeánípoyníñí síñwí wíníñínigíñini. Síñwí e wíníñagí wíwaníñíyí piaxí eámíxínígfawixíni.

25 Ayí rípi nání Goríxo e eníñini. Ámá ayí nepa imóníñí Goríxo nánípi ríwí umoro yafí imóníñípi fá xíríro nemáná amípi nñni imíxíñomí —O aníñí míní yafí umepaxoríñini. “Ámá nñni e éfíxíñini.” nimónaríñoríñini. Omí yafí numero fá míxírí xfo imíxíñípiñini fá xíríro wéyo umero yaríñagfa nání Goríxo e eníñini.

26 Ayínání Goríxo wígf íeapá winaríñípi dání piaxí weánípxí imóníñípi xé oikírípeánípoyníñí síñwí wíníñagí apíxíwa oxí nímeáníñíná xíríñíñíñini imóníñípi pñni níwíaríro apíxí wí tñí nípíkwní mimóníñípi niga ugíawixíni.

27 Oxowa ení apíxí nímearo xíríñíñíñini imóníñípi pñni níwíaríro “Oxí wfa tñni íwí oinaneyí.” níyaiwíro aga símf níxeadpéníróná oxí wfa wfa tñni íwí níníro piaxí weánípxí imóníñípi inígfawixíni. Ayínání “Wígf néra ugíápi tñni xíxeni pírf Goríxo umamonípi ríxa wímeañíñini.” raríñini.

28 Ámá “Goríxo apí imóníñoríñini?” níwaiwíro símf e mítíñípa yaríñagfa nání o wígf “Sípi e e oyaneyí.” yaiwíarígfápi nání xé míñí niga úfíxíñíñini síñwí wíníñínigíñini. Síñwí e wíníñí enagí nání ayí amípi nípíkwní mimóníñí ámá mepaxí imóníñípi néra nuro re yarígfáñini.

29 Nípíkwní mimóníñí nñni nání míñí iníro ríkíkírfo epaxí imóníñí nñni nání míñí iníro anímí yarífa epaxí imóníñí nñni nání míñí iníro “Ámá wí rfa omeáríñípoyní.” yaiwíarígfápi nání míñí iníro yarígfáñini. Apíñí yarígfámani. Rípi ení ayá wí

yarigfáriní. Sijwí fwi wíntro “Amípi apí nioní meapaxípiríní.” bí onímiápi míyaiwí ayá wí yaiwirowí nwiápiínimearo ámá píkiro símfráxwíró ero yapí wíwapíyiro ámá wí náni nurírfná sípi owímeanírí uríro únúníngí wikáiro mímáyó wíro

³⁰ xwíyíápai unjwíráríro Goríxo náni símí tñní ero ámáyo xíxewiámí ríníro míxí kñíro míxí meakñíro sípi imóníngí ámá síní níjía mímóníngíápi éwapíntro xínáíxaneyo manj wíakíro yarigfáriní.

³¹ Rípi ení yarigfáriní. Majía ikáriníro dínj unjwírárípaxí mímónípa ero wíyo dínj sípi míwípa ero wá míwianípa ero yarigfáriní.

³² E yarigfáyí Goríxo re rárinjpi náni níjía nimóníro aiwí, “Ámá sípi apí yarigfáyí wí sínj upaxímaní. Pepaxíriní.” rárinjpi náni níjía nimóníro aiwí sípi apí imóníngípimi níxída nuro apíní mé sípi seáyí e imóníngí rípi ení nero fwi apí néra warigfáyo weyí ayá wí meararigfáriní.

2

“Goríxo ámá níyoní mí ómómíxímí nerfna wígf egfápi tñní xíxeni wíiníáriní.” uríngí náníriní.

¹ Ayínáni ámá wíyo xwíyía umeaarigfá wiyínéní wiyínéní bí osearímíní. Sfá yoparíyímí Goríxo ámá níyoní mí ómómíxímí yarfná “Ayí náni fwi apí enjáriní.” urípaxí imóníngípi tígíáyínemaní. Ayí rípi náníriní. Ámá fwi yarigfápi náni xwíyía umeaarigfáyíné, seyfné ení fwi axfpi yarigfáyíné enjagí náni wíniyo xwíyía numearíróna sewaníngíyné enfníngí mearínarigfá enjagí náni Goríxo mí ómómíxímí searífná xwíyía bí urípaxí imóníngírámaní.

² Rípi níyaiwírí níjía imóníngwíní, “Ámá sípi e yarigfáyo Goríxo xwíyía numearírí pírfí numamorfná xerjwíní bí mé xíxeni ayo ría wiaríní?” yaiwíngwíní.

³ Fwí axfpi nero aí segí wíniyí fwi yarigfápi náni xwíyía umeaarigfáyíné, wíniyo numearíróna segí axfpi egfápi náni píoi yaiwínaríngí? “Xwíyía Goríxo neamearínfápipimi ananí múropaxeneríní.” ríyaiwínaríngí?

⁴ Goríxo segí fwi yarigfápi ríwífmíní omamópoyíní wá níseawianírí seainjpi náni majía nimóníróna rípi ení ríseaimónaríní, “O wá ayá wí neawianírí pírfí apaxí mé míneamamó erí okínímóníngíyíní xwapí ayá wí xwayí nanírí njwearí yaríngípi peayí wianípaxí imóníngípi yaríní.” ríseaimónaríní?

⁵ Oweoi, seyfné dínj wakísí níníróna segí fwi yarigfápi ríwífmíní mímamoarigfáyo dání sfá Goríxo sípi ámá yarigfápi náni wíkfí ría ápiáwíníngí níwerí pírfí umamonfáyi náni xfo pírfí seamamonfápi wíní wíní íkwíkwarímíngí yáraríngí.

⁶ Bíkwíyo re nírinírí eáníngípa, “Goríxo ámáyo pírfí numamorfná woní woní xíxegní wígf néra ugfápi tñní xíxeni pírfí umamonfáriní.” nírinírí eáníngípa enfáriní.

⁷ Ámá Goríxo yayí neamerí seáyí e neaimíxírí negí wará urí mepaxí neaimíxírí dínj níyímíngí tñjwaéne neaimíxírí éwíníngíní epaxípi tñní xíxeni nero píni míwíarfí aníngí múní yarigfáyo o pírfí numamorfná dínj níyímíngí tígíáyí imóníngípi náni wímíxínfáriní.

⁸ E nerí aí ámá wíwaníngíyí náníní dínj nínimóníro xwíyía nepaxíngí imóníngípi aríkwíkwí níwíro nípíkwiní mímóníngípimi xídaríngíyí pírfí numamorfná xegí wíkfí ría ápiáwíníngí wearíngípimi dání pírfí umamonfáriní.

⁹ Ámá sípi yarigfá ayí ayo xeaníngí míméníngí ayíkwí mírípaxí imóníngípi wímeanfáriní. Judayí e yarigfáyo anjípaxí níwímeaní aí émáyo e yarigfáyo ení wímeanfáriní.

¹⁰ Apí e níwírí aí ámá nanj yarigfá ayí ayo seáyí e umerí wé íkwíngíyo njwírárí níwayíróníro njwearí náni wíiri enfáriní. Judayí e yarigfáyo anjípaxí e níwíiri aí émáyo ení wíiníáriní.

¹¹ Goríxo ámáyo pírfí numamorfná símí símí e nímerí pírfí umamonfámaní. Sa ámá wígf egfápi tñní xíxeni pírfí umamonfá enjagí náni raríngí.

¹² Ámá Goríxoyá njwí íkaxí eáníngípi mayí nimóníro fwi yarigfáyí aníngípi náni xwíyía numearífná njwí íkaxí eáníngípimi dání numearírí “Joxí xwíyía e eáníngí apí níwíakírí enjrfání?” nurírí umearínfámaní. E nerí aí njwí íkaxí eáníngípi tígí fwi yarigfáyo o apími dání xwíyía nurírí umearínfáriní.

¹³ Ayí rípi náníriní. Ámá xfóyá njwí íkaxí eáníngípimi nepa míxídfí surfma arfá wíarfáyí náni Goríxo dínj re yaiwínfámaní, “Nioníyá síngíyo dání wé róníngí imóníngíyírfání?” yaiwínfámaní. Ámá arfá níwímáná xíxeni xídaríngíyí náni “Wé róníngí imóníngíyírfání.” ráriníáriní.

¹⁴ Émáyo —Ayí njwí íkaxí eáníngípi mayí imóníngíyírfání. Ayí wígf dínj tñní njwí íkaxí eáníngípi ríníngípa nerónáyí, njwí íkaxí eáníngípi mayí imóníngíyírfání aiwí wígf dínjyo

dáni re yaiwiarigfárini, “Mepaxí imóniri anani nepaxí imóniri enjpi, ayf apirfaní?” yaiwiarigfárini.

15 Ayf pí pí neróna wigf dñjfo dáni “Nioni e nerfna sipi rfa yarini?” yaiwiro “E nerfna nanf rfa yarini?” yaiwiro yarigfapi síwa reninj inarigfárini. Nwf ikaxf Bikwifo eaninjpa negf xwioxifo eni axfpi eninj reanini? Síwa eninj inarigfárini.

16 Xwiyfá yaf neanarinj nioni rarinjapi rininjpa sfá Gorixo xegf xewaxo Jisasomi dani áma wigf egfápiranti, dñj inimi ikwifroarigfápiranti aí, pirróro winfáyi imónána áma niyoní wigf egfápi tñni xixeni pirf umamonfárini.

“Judayf ñwf ikaxf eáninjipimi dñj n-wikwifroro aí wiaikiarigfárini.” urinj nánirini.

17 E nerí aí wiyfne “Nene Judayf wírininjwaénerini.” rinarigfáyné re yarigfárini. Nwf ikaxf Moseso eanjipimi dñj n-wikwifroróna “Negf apimi xfdarinjwápimi dani Gorixo yeáyf neayimixemeanfárini.” riro seáyf e nimeniro “Áma Gorixoyá ayá tñjwaéne imóninjwini.” riro yarigfárini.

18 Seáyf e nimeniro “Gorixo áma e érxixiniri wimónarinjpi tñni xixeni rixa nijfá imóninjwini.” riro “Nwf ikaxf eáninjipimi dani nearéwapiyigfene enjagi nani nanf imóninjipimi snjwf mí nómixirane ‘Api nanf imóninjipirini.’ rípxenerini.” riro yarigfárini.

19 “Áma snjwf suparigfáyo nene snjwf tñjwaéne anani nipemeámí upaxenerini.” yaiwinarigfápa seyfne dñj re niyaiwiro dñj snjfa eániro, “Émayo uréwapiyipaxf imónigfáyf áma wímani. Ayf nenenirini.” niyaiwiro dñj snjfa eániro “Émayf Gorixo nani majfá nero sfá yininjimfñinjf emearigfáyo wfá wókímixipaxf imónigfáyf áma wímani. Ayf nenenirini.” yaiwiro yarigfárini.

20 “Áma dñj mamó nerí arfkí yarigfáyo ayiyumf wipaxf imónigfáyf, ayf nenerini.” yaiwiro “Áma siní naíwí dñj mogfáyo uréwapiyipaxf imónigfáyf, ayf nenerini.” yaiwiro “Nwf ikaxf eáninjipi tñjwaéne enjagwi nani mfkf amipi nani nijfá imónirane nepaxinjf imóninjipini rirane yarinjwaénerini.” yaiwiro yarigfárini.

21 Seyfne e e niyaiwiga warigfápi nepa nimónirínáyf, áma wíyo uréwapiyarigfáyné pí nani sewaninjyfné mtréwapfní yarigfárini? Ámayo “fwf mmeapaní.” nuriro aí seyfné eni fwf mmeá yarigfáynéraní?

22 “Meánigfáyné, fwf minipani.” nuriro aí seyfné eni fwf miní yarigfáynéraní? “Áma xopaikigf nimixiro ‘Negf ñwfápi, ayf rpirini.’ rarigfápi nani xwifá neanarini.” nriro aí seyfné anj ñwfá xopaikigf nani mirininjfo nipáwiro fwf mmeapa yarigfárani?

23 Weyf nimeniro “Nwf ikaxf eáninjipi tñjwaéne mimónipa renjwini?” rarigfáyné, apimi niwialkirfna pí nani “Ayf Gorixomi ayá m-wimó wé ikwianjwifo unjwiráraninjwini.” yaiwiarigfárini?

24 Judayfne “Gorixomi xfdarinjwini.” nriro aí sipi api api yarigfáyné enjagi nani Bikwifo xixeni rípi nriiniri eánini, “Sipi seyfné yarigfápimi dani émayf Gorixomi ikayfwf umeararigfárini.” E nriiniri eáninjipi seyfné nani xixeni rini.

“Áma iyf sfmf sfó wákwinarigfápimi dani Gorixoyá imónarigfámani.” urinj nánirini.

25 Judayfne ñwf ikaxf eáninjipimi xixeni nixfdíronáyf, segf síwf “Áma o Gorixoyá imóninjf worfaní?” yaiwipiri nani iyf sfmf sfó wákwinarigfápi nanf seaiipaxf aí ñwf ikaxf eáninjipimi niwialkirfnáyf, iyf sfmf sfó niwákwiniro aí nanf seaiipaxf mimónf neri mniwákwinigfáyf yapí imóninjoi.

26 Áma iyf sfmf sfó mniwákwinigfáyf ñwf ikaxf eáninjipi xixeni nixfdíronáyf, iyf sfmf sfó mniwákwinigfá aí Gorixo “Ayf áma nioniyáfrini.” yaiwiarinjagi nani wákwinigfáyninjf imóninjoi.

27 Judayfne ñwf ikaxf eáninjipi tfgfáyné imóniro iyf sfmf sfó wákwiniro egfáyné aí apimi wialkíanáyf, émayf —Ayf iyf sfmf sfó mniwákwinarigfáfrini. Ayf mniwákwinigfá aí ñwf ikaxf eáninjipi tñni xixeni yarigfápimi dani seyfné xwiyfá seaxekwímopaxf mimónipa epírfáraní? Oyi, xwiyfá seaxekwímopaxf epírfáraní.

28 Ayf rípi nani seararinjini. Segf waráyo igí wegfa bimí dani áma Gorixoyá imónarigfámani. Wákwinarinjf áma Gorixoyá wimixipaxf imóninjipi eni iyf sfmf seyfné sfó wákwinarigfápmanti.

29 Oweoi, áma nepa Gorixoyá imónigfáyf wigf xwioxifo inimi dani e imónarigfárini. Wákwinarinjf áma xfoya wimixipaxf imóninjipi, ayf wigf dñjfo dání imónarigfárini. Nwf ikaxf eáninjipi xfdarigfápimi dani marfát, kwiyf Gorixoyápimi dani áma oyá imónarigfárini. Áma e imónigfáyo winiyf seáyf e umepirfámani. Gorixoní umenifárini.

3

“Juday xwiyá Gorixoyá eánijipi tígáyáini.” urijf nánirini.

1 Ámá iyí símí sfó wákwinarigíapimi dáni Gorixoyá imónipaxí meñagi nani piyo dani Judayene émayo múroñwini? Negí wákwinarijwápimi dáni aga pí nanj neaiiarinjirini?

2 Ai, nene Judayene enjagí nani amípi nanj bi bi obaxí neaimeninjirini. Nanj bi bi obaxíyí xirani imónijipi, ayí ripirini. Gorixo xwiyá xóyápi Judayí nixádro mewérixiniri neaiapinjirini.

3 Judayí dñj níwíkwíroto xwiyá apimi xaiwí ía mixiripa egí enjagí nani pioi ripaxirini? “Ayí dñj níwíkwíroto xaiwí ía mixiripa egí nani Gorixo “Nanj e níseaimfáriní.” urárijipi aríá ikeamonfáriní. Xixeni e enfámani.’ ripaxirini.” riseaimónariní?

4 Aga oweoi! Ámá nñi yapí rarigíá imónijagía aí Gorixo nani wí e ripaxí menini. Nepáni níriri xegí rarijipi tñi xixeni yárarinjorini. Bikwíyo dani axípi re rinini, “Ámá ‘Gorixoxi íwí nene enjwápi nani xwiyá neameárarinjipi xixeni neameárarinjini.’ riripirfáriní. Joxi xwiyá rimeáraníto yaríná xopirárí wirfáriní.” rinijagí nani re yaiuijwini, “Gorixo rarijipi tñi xixeni yárarinjoríani?” yaiuijwini. Ayínani “O xegí Judayo ‘E níseaimfáriní.’ urárijipi wí aríá ikeamonfámani.” seararinjini.

5 E neri aí Judayene Gorixomi manj níwíakirane sipi enjwápimi dani o nearijipi tñi xó xixeni píraninjí xádarinjipi sijnáni piaumimí ninirínáyí, pioi ripaxirini? Ámá wí nene níwíakirane sipi yarijagwí sijwí níneanirijíyo dani “Neparini. Ámá wímani. Sa Gorixoní xó ríjipi tñi xixeni yárarinjorini.” yaiuiaríjagía nani nene re ripaxíraní, “Gorixo Judayene wíkwí níneanirini píri níneamamorfná nípikwini míyarinini.” ripaxíraní? “Ámá dñj nípikwini mamó rarigíapa nímorí ríá rarinjini?” nímonariní.

6 Oweoi, wí e ripaxí menini. “Judayene sipi enjwápi nani Gorixo píri níneamamorfná nípikwini míyarinini.” ripaxí enánáyí, o arige neri ámá níyoní ení píri umamopaxí imónini? O ámá níyoní ení píri umamopaxo enjagí nani wí e ripaxí menini.

7 Ámá wo re níriniñini, “Ámá wí nioni Gorixomi manjío níwíakiri sipi yaríjagí sijwí nñaníto re yaiwipíraoi, ‘Ámáyo xó xegí uraríjipi símí e níñiní xixeni xádaríjo, ayí ámá wímani. Sa Gorixorini.’ E níyáiwiro omí yayí numerínáyí, pí nani o nioni íwí éapi nani xwiyá níñimeárirí píri nímamopaxíraní? Sipi nioni éapimi dani ámá Gorixo yaríjipi nani dñj nanj nímorí yaríjagía nani nioni arige píri nímamopaxíraní?” Ámá wo e níriniñini.

8 Ámá o e níriniñi nepa enánáyí, ámá wí nioni yapí níñíxekwímoró repíyí “Poró e níra waríjorini.” rarigíapa axípi re oraneyí, “Nanj imónijipi sijnáni imíxani nani ne sipi néra owaneyí.” oraneyí. E nísearirí aí ámá e rarigíáyí xixeni xwiyá meárinipirfáriní.

“Ámá wé rónijí imónigíáyí wí menini.” urijf nánirini.

9 Ayínani pioi raniréwini? “Judayene seáyí e imónijí bi neaimenijí enjagí nani émayo seáyí e wimónijwini.” raniréwini? Wí e raniméwini. Ayí rípi nánirini. Nioni xámi níñiríná “Ámá níneneni Judayenerani, Gírikíyenerani, negí íwí yaríjwápi neaíkwáripeárinini.” ríxa ráríá enjagí nani wí e ripaxí menini.

10 Bikwíyo dani rípi rípi níra uníjyí nioni seararíjapimi sopinjí nonini. Bikwíyo wí e rípi níñiniri eánini, “Ámá wí aga wé rónigíá mímoníjoí. Wo aí e mímonini.

11 Ámá wí níjía nímoníto ‘Aríge neri Gorixomi íñimí wuríñimíñiréini?’ yaiwiarigíámani.

12 Níni omí ríwí umóagía nani oyá sijwíyo dani ríxa sipi imóníjoí. Wí wé rónijí imónijipi yarigíámani. Wo aí e míyaríjirini.” níñiniri eánini.

13 Ámá wí e rípi ení níñiniri eánini, “Wígí manjío dani rarigíápi xwáripá oxoámoañaná píyanjí eaaríjipíñinjí imónini. Yapí owíwápiyaneyíníto ayá wí níra warigíáriní. Weaxíá sidíñj norífná ámá píkiaríjípa wígí xwiyá níñiróná axípi yaríjirini.” ení níñiniri eánini.

14 Ámá wí e rípi ení níñiniri eánini, “Xwiyá ámayo ikayíwí umeáriro ramíxíro yarigíápi wígí manjío magwí rároní.” ení níñiniri eánini.

15 Ámá wí e “Ayí ámá opíkianeyíniri aga símí xeadfpenarigíáriní.

16 Ayí nemeígíe aga uyíni níwíkarífasána ríxa ‘Yeyí!’ rarífná píni níwíarími warigíáyíriní.

17 Óí ámá níwayíróníto ñweapíri nani imónijíyimi wí warigíámani.” ení níñiniri eánini.

¹⁸ Ámî wí e “Ayí ‘Goríxo seáyí e imóniñoríani?’ níyaiwirowí wáyí wiarigíámani.” ení níriniñí e eánini. Apí apí nira uníñyí nioní seararíñapí tñí xixeniñini.

¹⁹ Nene níjía re imóniñwini. Ámá niniñi ñweagíyí Goríxomí xwíyíá maní nexoámoro murípañí imóniñro oyá síñwíyo dání xwíyíá meáriniñpaxí imóniñro epírfa náni pí pí ñwí ikaxí eániñjípimi dání riniñjípí Judayene, apimi xídíríxiniñí nearepearíñene neararíni.

²⁰ Ayí rípi nánirini. Ámá wí “Ñwí ikaxí eániñjípimi píraníñí oxídímíni.” níyaiwirowí éfáyí apí tñí xixeni mé wiwaníñyí “Nioni níwialíkirí fwí édoníñani?” níyaiwiníñí níjía e imóniñgíárini. Ayínáni ámá ñwí ikaxí eániñjípimi níxídíríñjípimi dání wí Goríxoyá síñwí tñj e dání wé rónigíáyí imóniñpírfa menini.

“Ámá Jisasomí dñj wíkwírófáyí wé róniñoi.” uríñj nánirini.

²¹ E nerí aí agwí riná óf Goríxo xíoyá síñwí tñj e dání ámá wé róniñj oimóniñpoyiniñí wimíxáriñyí xewaníño ríxa síwá neañjirini. Ñwí ikaxí Moseso eníñá nírini eañjípí tñí xwíyíá wía rókiamoogíáwa nírro eagíapí tñí apiau óf agwí riná Goríxo ámá wé róniñj oimóniñpoyiniñí wimíxáriñyí náni nírini sopíñj norí aiwí wé róniñj apí ámá wiwaníñyí ñwí ikaxí eániñjípimi níxídíríñjípimi dání imóniñpaxíñmani. Xegí bí imóniñjípini.

²²⁻²³ Ayí rípi seararíñini. Goríxo ámá go go Jisasi Kiraisomí dñj wíkwíroaríñagí níwiniñíñá “Gí wé róniñj worini.” ráraríñirini. Ayí rípi nánirini. Ámá nineneni fwí nerane Goríxo seáyí e imóniñj apí éfíxiniñí imóniñjípí mé písífwí weáríñwá enagwí náni o Judayo xegí bí wiiri émayo xegí bí wiiri nerí yeáyí uyimíxemeaníámani. Dñj wíkwírófá gíyí gíyí níni náni o “Dñj wíkwíroaríñgíáyí, ayí gí wé rónigíáyíñini.” ráraríñirini.

²⁴ Goríxo wíniyí ení xíxe bí oníipoyiniñí míneaií wá níneawianíñí Kiraisí Jisaso níneapeíríñá nearoayíronjípimi dání “Gí wé rónigíáyíñini.” ráraríñirini.

²⁵⁻²⁶ O ámá “Jisaso nene aníñaniñíñí náni wayíá neapeíríñani?” níyaiwirowí dñj wíkwíroaríñgíapimi dání wigí fwí yaríñgíapí yokwarimí wíimíñiniñí omí ámáyá síñwí anígíe dání rídíyowániñj wíaríñirini. E neríñá “Níwaniñoni wé róniñj imóniñjípí tñí xixeni yaríñarini.” éniñj nírini síwá neañjirini. Ayí rípi náni raríñini. Eníñá dání Goríxo kikiñaniñj nerí “Ámá fwí éfapí náni axiná píñí ounamómíni.” níyaiwí sa nímúróa núśáná agwí riná ámá níni “Neparini. Goríxo wé róniñj imóniñjípí tñí xixeni yaríñorini.” yaiwíñíñá náni xewaxomí e wíaríñirini. Ayínáni Jisasomí dñj wíkwírófá gíyí gíyí náni anani “Wé rónigíáyíñini.” rípañorini.

²⁷ Ayínáni ámá go “Ñwí ikaxí Moseso nírini eañjípimi xídariñjapimi dání wé róniñj imóniñjónirini.” nírini míxí meakíñipaxí imóniñj? Oweoi, ñwí ikaxí eániñjípí xídariñgíapimi dání maríáí, sa Jisasomí dñj wíkwíroaríñgíapimi dání wé rónigíáyí imóniñgíá enagí náni ámá e rípañí imóniñgíáyí wí menini.

²⁸ Ayínáni re neaimónariñirini, “Goríxo ‘Ámá ayí wé rónigíáyíñini.’ níraríñíñá wigí ñwí ikaxí eániñjípí xídariñgíapimi dání ráraríñimani. Jisasomí dñj wíkwíroaríñgíapimi dání e ráraríñirini.” E níneaimónirini uréwapíyaríñwáñini.

²⁹ “Goríxo Judayoni yeáyí uyimíxemeaníá náni imóniñjorini.” riyaiwiaríñoi? “Émayo ení yeáyí uyimíxemeaníá náni mímóniñjorini.” riyaiwiaríñoi? Oweoi, émayo náni ení imóniñjorini.

³⁰ O ná woní imóniñj enagí náni “Ámá ayí gí wé rónigíáyíñini.” níriríñá bí bí yaríñagía níwiniñjípimi dání e ráriniñámani. Iyí símí só wákwiniñgíáyíñani, só míwákwiniñgíáyíñani, sa Jisasomí dñj wíkwíroaríñagía níwiniñjípimi dáníñí “Wé róniñj imóniñgíáyíñini.” ráriniñirini.

³¹ Nene re níñiranénáyí, “Ámá Jisasomí dñj wíkwíroaríñgíapimi dáníñí Goríxo ‘Ayí wé rónigíáyíñini.’ ráraríñirini.” níñiranénáyí, “Ñwí ikaxí eániñjípí xwíá oiweniniñí yaríñwini.” ríseaimónariñí? Aga oweoi! E níñiranénáyí, nepa ñwí ikaxí eániñjípimi skíkfí nomíxirini yaríñwini.

4

“Ebirífamo Goríxomí dñj wíkwírófagí náni ‘Wé róniñjorini.’ ráriríñirini.” uríñj

¹ Negí arío írino, Ebirífamo —O nene yapí imóniñjorini. O xegí enjípí náni dñj nímorane “Goríxo apimi dání ‘Ámá wé rónigíáyíñini.’ ráraríñirini?” níñiranéná píoi raníwiniñí?

²⁻³ Arío Ebirífamo xewaníño enjí neaníñí enjípimi dání Goríxo “Gí wé róniñjorini.” níraríñí síñwíñíyí, xewaníño anani míxí meakíñiniñipaxíñini. E nerí aí Bíkíwíyo dání píoi níñirini eániñí? “Ebirífamo ‘Goríxo nepa níraríñí.’ níyaiwirí dñj wíkwírófagí náni o náni Goríxo ‘Wé róniñjorini.’ yaiwíaríñirini.” níñirini eániñjagí náni Goríxoyá síñwí tñj e dání míxí meakíñiniñipaxí wí mímóniñí.

⁴ Nene nijáa rípi imónijwápi nání dñj omoneyi. Ámá wo o xegí nígwí omíñj éfpi nání nígwí wíáná, “Anípa wípíríni.” yaiwiaríñwámani. “Xegí omíñj éfpi nání xixeni wípíríni.” yaiwiaríñwáriní.

⁵ Nígwí omíñj yaríñwápi nání dñj e niyaiwirane aí amá Goríxo “Wé rónígíáyíríni.” ráraríñjyí nání dñj nímoranená “Ayí wígí egíápi tñi xixeni ría wiaríni?” wí yaiwipaxímani. Ámá nioni gwí enj neáníri yaríñápi dání Goríxo “Wé róníñoríni.” oríníri mé sa omí —O amá gwí yaríñgíáyí xíomí dñj wíkwíróogí níwínírná ananí “Wé rónígíáyíríni.” ráraríñoríni. Omí dñj níwíkwíróoríñgíáyí, o “Ayí dñj níkwíróaríñgíáyí nání gwí wé rónígíáyíríni.” yaiwiaríñjíríni.

⁶ Nioní seararíñápi tñi xixeni eníná míxí ináyí Depito yayí amá níwaníñoni enj neáníri píraníñj oemíníri yaríñgíáyí dání marfái, yayí dñj wíkwíróaríñgíáyí dání Goríxo “Gí wé rónígíáyíríni.” rárfagí nání winaríñjpi nání xwíyá bí ení níríri re ríñjíríni.

⁷ “Ámá wígí ríkíkiríó yaríñgíáyí Goríxo yokwarímí wiíñj gíyí gíyí yayí owíníni. Ámá wígí íwí egíápi Goríxo ríxa yokwarímí wíuagí nání ámi ríwéná xwíyá míméaríñjíríni ríá imónígíá gíyí gíyí yayí owíníni.

⁸ Ámá wígí íwí egíápi nání Ámínáo ríxa dñj peá nímori nání ámi ‘Sípí e enoríani?’ míwíaiwípa enfáyí yayí owíníni.” Depito e ríñjíríni.

⁹ “Yayí amá Goríxo ‘Wé rónígíáyínéríni.’ urárfípímí dání winípxáí imóníñjpi, ayí amá iyí símí sfo wákwinígíáyí nání náníríni.” ríseaimónaríni? Sfo míwákwinígíáyí nání ení menírani? Bíkíwíyo xwíyá re níríníri eáníñjpi, “Goríxomí Ebírfamó dñj wíkwíróogí nání ‘Gí wé róníñj woríni.’ yaiwiaríñjíríni.” níríníri eáníñjpi nene míñj íroaríñwá enagí nání re nímónaríni, “Yayí api sfo míwákwinígíáyí nání eníríni.” nímónaríni.

¹⁰ Ebírfamó aríge enáná Goríxo “Wé róníñoríni.” rárfíñjíríni? Iyí símí ríxa sfo wákwiníñjímírani, síni sfo míwákwiníñjímírani? Ríxa sfo wákwiníñjána marfái, síni sfo míwákwiníñjána rárfíñjíríni.

¹¹ Ayí ríwíyoní Goríxo sekaxí re uríñjínígíni, “Ígí wenjpi nainenírná ‘Nioní Goríxoyá wonírfani?’ yaiwírífa nání iyí símí sfo wákwiníni.” uríagí o dñj síni sfo míwákwiníñjána wíkwíróogí nání “Goríxo ‘Wé róníñoríni.’ rárfíñjíríni?” yayíwiní nání ígí api enjíríni. Ayínáni Ebírfamó amá iyí símí sfo míwákwinígíáyí aí Goríxomí dñj wíkwíróogí nání “Wé rónígíáyíríni.” ráraríñjpi nání iwamífo épenjo enagí nání wígí xíáwo írínjóníñj imóníni.

¹² Sfo wákwinígíáyí nání ení wígí xíáwo írínjóníñj imóníni. Dñj míwíkwíróo síoni wákwinígíáyí marfái, amá sfo níwákwiníro aí Ebírfamó sfo míwákwiníñjána Goríxomí dñj wíkwíróonjpa axípi wíkwíróaríñgíáyí nání ení wígí xíáwo írínjóníñj imóníni.

“Ebírfamó dñj wíkwíróaríñjípímí dání Goríxo símímanjyó dání uríñjpi wímeanjíríni.” uríñj náníríni.

¹³ Ebírfamó ñwí ikaxí ríníñjípímí xídaríñjagí nánirani, oyá iyí axípa imónígíáyí xídfírfá enagí nánirani, Goríxo xegí símímanjyó dání “Díxí iyí axípa imónígíáyí tñi añj nímíní segí imóníñfáriní.” uríñjmani. Xíomí dñj wíkwíróogí nání “Wé róníñoríni.” rárfíri símímanjyó dání e uríri enjíríni.

¹⁴ Ámá dñj míwíkwíróo ñwí ikaxí eáníñjípímí xídaríñjagí Goríxo Ebírfamomí símímanjyó dání “E níseaiimfáriní.” uríñjpi nepa níwímeaní síñjwíríyí, amá Goríxomí dñj wíkwíróaríñgíáyí surfímá ero xwíyá Goríxo uríñjpi surfímá xwíáni uxewíearíri epaxíriní.

¹⁵ Ayí rípi náníríni. Ámá ñwí ikaxí eáníñjípímí xixeni oxídfímíníri éfáyí wígí níwíakíríñjípímí dání Goríxo pírfí xímonfápi nání yaríñgíáyí. E nerí aí ñwí ikaxí mírínjpa enjánáyí, níwíakípaxí imóníñjpi ení meníni.

¹⁶ Ayínáni Goríxo Ebírfamomí “Joxímí dání amá níyoní nanj wíimfáriní.” uríñjpi amáyo níwímeanírná xegí bí mímóní írná amáyo wá níwíanírí anípa wíiaríñjápí tñi xixeni oimóníri nání amáyí nñi xíomí dñj wíkwíróaríñgíáyí dání owímeaníri enjíríni. Nwí ikaxí eáníñjpi tígfáyí owímeaníri enjimaní. Ebírfamó Goríxomí dñj wíkwíróonjpa wíkwíróaríñgíáyí gíyí gíyo ení owímeaníri enjíríni. O dñj wíkwíróaríñwápi épenjo enagí nání nínenentyá negí arfo írínjóníñj imóníñoríni.

¹⁷ Bíkíwíyo xwíyá rípi “Goríxoní amá gwí wírí wírí obaxí ayá wí nání xíáwo írínjoxí imóníwínígííníri símíxíni.” níríníri eáníñjpi nioní seararíñápi tñi xixeni imóníñjagí nání raríñjini. Ayínáni Goríxo —O amá pegíáyí ámi wíáfnímeapíri nání dñj síxí uyírí amípí síni mímóníñjpi oimóníri ríri yaríño, ayí oríni. Ebírfamó dñj wíkwíróonjo, ayí axoríni. Ayínáni o “E níseaiimfáriní.” uríñjpi bí arfá míkeamoníni. Síni símímanj e tíniñi.

18 Ebirfamo Gorixo “Dixf rarfawéyf obaxf e imónipfrfárini.” nriñpí xixeni nñimeari ámá gwí wirí wirí obaxfíyá xiáwo írñoni imónímgínri yagfrini. E neri Gorixo “E niseaimfárini.” urñpí nání dñj nímorfá “ ‘Apimi dání xixeni e nímeanfárfani?’ nñyairi dñj wikwíropaxfmani.” wimónfagi aí nímeáwíngínri anñj Gorixomi dñj níwikwírori níwikwímóa urñgini.

19 E neri xewanñjo imónipí nání dñj nímorfá “Xwiogwí nioniyá 100 nání anjwí e enjagi nání ríxa yfwí imóníñáonirfani?” yairi “Gf apíxf Seraí ení ríxa rípaíwí imóníñirfani?” yairi neri aiwí Gorixomi dñj wikwíroñpí bí mñwáramó anñj fá níxíra nuri

20 Gorixo xegí smímanñyo dání “Dixf apíxf Seraí naiáwí wo xirínfárini.” urñpí nání dñj níwikwíroríni dñj bí bí mímó omi yayf numerí enj neága nuri xegí dñj wikwíroñpí xaiwí fá níxíra urñgini.

21 Xaiwí fá níxíra nurfá re yaiwíñgini, “Gorixo ‘Niseaimfárini.’ nriñpí e mepaxoríni? Oweoi, aga xixeni e epaxoríni.” yaiwíñgini.

22 Ayínáni Bíkwyo nriñri eánñjpa Gorixo Ebirfamo dñj e wikwíroarñjagi níwini nání “ ‘Gf wé rónñj worfani?’ yaiwíñgini.”

23 Bíkwyo dání “ ‘Gf wé rónñj worfani?’ yaiwíñgini.” nriñri eánñjpi, ayí Ebirfamo nánini mriñri.

24 Nene dñj neaimonfa nání ení nriñri eánñi. Gorixomi —Oyá dñj tñi Áminá Jisaso xwáripáyo dání wiápnimeañri. Omí dñj wikwíroarñjagwi nání “Gf wé rónñgíyíri.” rárinífene dñj neaimonfa nání ení nriñri eánñi.

25 Negí fwí yarñwápi yokwarímí neaiñfa nání rídiyowánñj wirí nene nání “Wé rónñgíyíri.” ríña nání xíoyá dñj tñi xwáripáyo dání wiápnimeañri enjo, ayí Jisaso dñj wikwíroarñjwáorini.

5

“Gorixo ámá xfo tñi nawini imónírxixini Kiraiso enñpimi dání piyá neawríñri.” urñj nánri.

1 Ayínáni Gorixo nene Jisasomi dñj wikwíroarñjagwi síñwí nñeanri “Wé rónñgíyíri.” rárarñj enjagi nání re rípaíri, “Nene negí Áminá Jisaso Kiraiso neaiñpimi dání ríxa Gorixo tñi nawini piyá wriñwini.” rípaíri.

2 Jisasomi dñj wikwíroarñjwápmi dání Gorixo xfo ámáyo wá níwianri wiarñpí nání xe níjá imóniro api wimeáfí imóniro oépoyinri síñwí neaññeneri. E imónñwaéne seáyí e Gorixo imónñpi síwá neaiwíngínri dñj wikwímoarñjwápi nání dñj níá neainari.

3 Api nánini dñj níá neainarñfani. Xeanñj nene neaimearñpí nání ení dñj níá neainarñri. Ayí rípi nánri. Xeanñj neaimearñpí, ayí xaiwí neaimixini nání rfa neaimearinri dñj níá neainarñri.

4 Nene pí pí neaimearñpí xaiwí nñeaimíxa úaná Gorixoyá síñwíyo dání mñmíwíaró yarñwaéne imónarñwári. Mñmíwíaró yarñwaéne imónñjagwi nainenñranéna “Seáyí e Gorixo imónñpi síwá neainfárani?” nñyairane dñj ikwímoarñwári.

5 Dñj e níkwímoranéna rípaíwíññj wí meañwámani. Ayí rípi nánri. Gorixo xegí kwíyí síxf neaimonñpimi dání xewanñjo síwá rénñj neainñj enjagi nání, “Nioní seyíne nání aga wá nonarñonri.” Síwá éññj neainñj enjagi nání dñj níkwímoranéna wí rípaíwíññj meañwámani. Dñj “E neaimanfári?” nñyairane wikwímoarñjwápi xixeni neaimanfári.

6 Ayí rípi nání “Dñj wikwímoarñjwápi nání rípaíwíññj meañwámani.” seararñni. Xámí Gorixomi ríwí umoagwaéne enj óññj nerane xewanñene yeáyí yimíxemeaññri nání wí mímónñáná Gorixo xe oenri wimónñjína ámá Kiraiso yeáyí neayimíxemeaññri nání neapeññri.

7 Ámá wé rónñj wo nání aríra wímgínri anani pepaxí imónñgíyí obaxfani? Oweoi, aga wíni wína árfni wa ámá nanj wo nání aríra wímgínri mññj winípaíxí imónarñfári.

8 E nriñ aiwí nene ríxa ámá wé rónñj nímonímáná enjáná marfái, nene síni uyíñí wiarfá Kiraiso neapeññpimi dání Gorixo nene nání dñj sípi neañpí nání neaiwápiñri.

9 Ayínáni re nñyairane aiwí, “Jisaso níperfá xegí ragí púpi ígíññj neaeámóána nene nání Gorixo ‘Wé rónñgíyíri.’ ráriñri.” nñyairane aiwí rípi añpaxí yaiwíwini, “Ríwéna Gorixo ámáyo pírf numamorfá Kiraiso enñpimi dání yeáyí neayimíxemeaññri.” yaiwíwini.

¹⁰ Ayf rîpî seararîjîni. Nene Gorîxo tîni xepîxepâ rónîjîná xewanîjîo xegf xewaxo penjîpimî dâni xfo tfâmîni bîpaxf oimónîpoyîniþî piyîfá neawîrîjîf enagî nâni rîpî anjîpaxf yaiwiñwîni, “Gorîxo ámáyo pirf numamorîná rîxa piyîfá neawîrîjîene xewaxo nîwiápîniþmeariþ sîjîf imónîjîþimî dâni yeáyf neayimîxemeanfârîni.” yaiwiñwîni.

¹¹ Apî nânîni dîjîf nífá neainarîjîfmanî. Nene negf Áminá Jisasî Kiraiso —O nene Gorîxo tîni nawîni imónanfwá nâni piyîfá neawîrîjîorîni. O dîjîf sîpî nîneairîfá neaiijîþî nâni dîjîf nîmoranéná “Xano Gorîxo enî apîniþî imónîjîorîfani?” nîyawiñwîne yayf seáyiimi dâni yarîjwârîni.

“Adamo enjîpimî dâni ámá xwîyîfá meárîniþfá nîmónîro aí Jisasîo enjîpimî dâni wé rónîþfá imónîþfârîni.” urîjîf nânîrîni.

¹² Ayînanî ámá wo manjî wiaikîjîþimî dâni xwîfá tfyo jweagfáyf nîni fwî epîrfá nâni épenjîrîni. Ámá o fwî nerîjîþimî dâni penjî enagî nâni ámá nîni enî wigf fwî nerîjîþimî dâni þearîþfáþî xîmeanjîrîni.

¹³ Jwî ikaxf éánîþîþî sîni meñáná ámá fwî néra wagfá aiwi jwî ikaxf “Apî mepanî. Apî mepanî.” rîniþîþî bî sîni meñf enagî nâni Gorîxo wîwanîjîyf ayá udunîpaxf enjîþî ikwî wînamî nîjwîrîra pweagfîmanî.

¹⁴ E nerîjî aiwi nene nîjîfá re imónîjwîni. Ámá Adamo tîjîf e dâni nîjweaxa nîþîro Mosesîo tîjîf e nâni jweagfáyf nîni nîþéa wagfârîni. Ámá nîni Adamo —O ámá rfwîyo bînfîo neaiiþáþî nâni dîjîf moanî nâni áriþánîjîf neaiijîorîni. Ámá nîni o wiaikîjîþa mîwiaikîþa nero aí nîni nîþéa wagfârîni.

¹⁵ E nerîf aí Gorîxo wá nîneawianîrî anîþá neaiijîþimî dâni imónîjwáþî, ayf Adamo enjîpimî dâni imónîjwáþî tîni xîxenî menîni. Ayf rîpî nâni seararîjîni. Ámá o wiaikîjîþimî dâni ámá obaxf pegfá aiwi rîpî nâni anjîpaxf yaiwiñwîni, “Gorîxo ámáyo wá wianîrîf ámáyo, Jisasî Kiraisoyî rîniþîo ayá nurîmîxîrî enjîpimî dâni wiirîf enjîþî Adamo enjîpimî seáyi e nîmûrorîf ámá obaxf ayá wîyo wîmeanjîrîni.” yaiwiñwîni.

¹⁶ Rîpî nâni enî dîjîf nîmoranéná “Gorîxo wá nîneawianîrîf neaiijîþimî dâni imónîjwáþî, ayf Adamo enjîpimî dâni imónîjwáþî tîni xîxenî menîni.” yaiwianfwîni. Adamo wiaikîjîf ná bimîniþî dâni ámá xwîyîfá meárîniþfáyf imónîþfârîni. E nerîjî aiwi Gorîxo ámá ayá wî wiaikîarîjagfá nîwîniþmáaná ayf enî xîxenî onîþoyîniþî mîyawi wá nîwianîrîf wiñjîþimî dâni ámá obaxf wé rónîjagfáþî rárîniþyf imónîþfârîni.

¹⁷ Nionî searfáþî, ayf rîpî seararîjîni. Ámá wo Gorîxomîf manjîyo wiaikîjîþimî dâni ámá nîni þearîþfáþî aiwi rîpî imónanfwáþî anjîpaxf imónîniþî. Nene Gorîxo wá ayá wî nîneawianîrîf wîniþf enî wigf onîþoyîniþîf mé anîþá “Wé rónîþfáyf nérîni.” nearárîniþene Jisasî Kiraisîo neaiijîþimî dâni dîjîf nîyîmîþîþîf tîjwaéne imónîrane xfo tîni nawîni seáyi e imónîrane yanfwârîni.

¹⁸ Ayînanî nene dîjîf rîpî moanîþîni, “Ámá ná wonîf wiaikîjîþimî dâni ámá nîni xwîyîfá meárîniþfáþî imónîþfáþîf imónîþfáþa ámá ná wonîf nîþerîf wé rónîjîf enjîpimî dâni ámá nîni ‘Xwîyîfá mayîþfârîni.’ rînarîþaxf imónîþfáþîf imónîro dîjîf nîyîmîþîþîf tîþfáþîf imónîþaxf imónîro egfârîni.” moanîþîni.

¹⁹ Ayf rîpî seararîjîni. Ámá wo Gorîxo “E ériþîni.” urîjîþîf wiaikîjîþimî dâni ámá obaxf fwî yarîþfáþîf imónîþfáþa ámá ná wonîf Gorîxo “E ériþîni.” urîjîþîf arfá nîwîrîf xîxenî xfdîjîþimî dâni ámá obaxf “Wé rónîjîf imónîþfáþîf nérîni.” urárîniþyf imónîþfârîni.

²⁰ Ámá re oyawiþoyîniþî, “Aî, bî onîmiáþî mîwiaikîarîjwîni. Aga ayá wî wiaikîarîjwîni.” oyawiþoyîniþîf Gorîxo Mosesomîf jwîf ikaxf nîrîniþîf éánîþîþîf wéyo fá umîrîjîrîni. E nerîf aí xfo ámá ayá wî nîwiaikîa ugáfáþî tîni xîxenî wá nîwiaga mú wiárf nîmûrorîf nîwiaga unjîrîni.

²¹ Ámá nîni wigf fwî nerîjîþimî dâni þearîþfáþa nîni enî Gorîxo wá nîwianîrîf “Wé rónîjîf imónîþfáþîf nérîni.” rárarîjîþimî dâni dîjîf nîyîmîþîþîf —Apî negf Áminá Jisasî Kiraisîo enjîpimî dâni neaiþeearîjîþîrîni. Apî tîþfáþîf imónîþfáþa nâni wigf nîwiaikîa ugáfáþî tîni xîxenî wá nîwiaga mú wiárf nîmûrorîf nîwiaga unjîrîni.

6

“Kiraisîo tîni nawîni ikárîniþwaéne xfo tîni þerane wiápîniþmearene enjwaénénîjîf imónîjwîni.” urîjîf nânîrîni.

¹ Gorîxo fwîf ámá ayá wî nîwiaikîa warîþfáþîf tîni xîxenîf wá nîwiaga úmîþîniþîf yarîþagîf nâni þíoþ ranfwîniþî? “Gorîxo ámîf bîf tîni wá oneawianîniþîf ámîf fwîf bîf tîni néra owaneyîf. oraneyîf.” riþeaimónarîniþîf

2 Oweoi, aga wí e m̄riþa oyaneyi. Sini fwí mepa oéþoyin̄ri r̄ixa þyín̄ñj ímón̄ñwaéne ar̄ige nerane fwí néra wan̄fw̄in̄t?

3 R̄ip̄i nán̄i seyfné sini majfá rimón̄ñjoi? Nene Kiraisi Jisaso t̄ni ikár̄in̄ñwaéne ímón̄an̄i nán̄i wayf̄ n̄mearanénáyf̄, nene en̄t xfo þenj̄þán̄ñj n̄þerane xfo t̄ni nawin̄i ikár̄in̄an̄i nán̄i wayf̄ meanwár̄in̄i.

4 Ayinán̄i negf̄ wayf̄ meanwáp̄imi dán̄i Kiraiso t̄ni nawin̄i nikár̄in̄r̄fná xfo n̄þer̄t xwfáyo weyár̄in̄ñþán̄ñj nene en̄t n̄þerane xwfá neaweyár̄in̄ñjenén̄ñj ímón̄ñwaniḡin̄i. Kiraiso n̄þémáná xanoyá en̄t eán̄ñj m̄úrón̄ñj ímón̄ñþ̄i t̄ni ámi s̄ñj ner̄i wiáþ̄n̄imean̄ñpa nene en̄t xám̄i fwí nán̄i d̄ñj sixf̄ uyagwáp̄i þ̄n̄i n̄wiár̄irane s̄ñj ím̄r̄ñj mimón̄ñþ̄i ox̄iraneyin̄ri wayf̄ n̄mearanéná xwfá neaweyár̄in̄ñjenén̄ñj ímón̄ñwaniḡin̄i.

5 Nene xfo t̄ni nawin̄i nikár̄in̄rane nán̄i xfo þenj̄þa nene en̄t þenjwaénén̄ñj ímón̄ñgwi nán̄i r̄ip̄i en̄t an̄þaxf̄ ímón̄ni. Xfo wiáþ̄n̄imean̄ñpa nene en̄t ax̄þ̄i wiáþ̄n̄imean̄fwár̄in̄i.

6 Nene niþfá re ímón̄ñgwi nán̄i e r̄ipax̄r̄in̄i. fwí nán̄i sini áxenwarf̄ min̄þa yanfwá nán̄i xám̄i d̄ñj sixf̄ uyagwáp̄i sini muyipa éfr̄ix̄in̄ri nene Jisaso t̄ni nikár̄in̄ri nán̄i xfom̄i yoxáþ̄am̄i n̄yekw̄roár̄iróná xám̄i fwí nán̄i d̄ñj sixf̄ uyagwáp̄i en̄t yoxáþ̄am̄in̄ñj yekw̄rón̄ññiḡin̄i.

7 Ayf̄ amá r̄ixa þéfáyf̄ sini fwí nán̄i áxenwarf̄ min̄i gw̄ññj wíkweawár̄fa en̄gagi nán̄i rar̄ññi.

8 Kiraiso þéaná nene en̄ññj þenjwá en̄gagi nán̄i d̄ñj n̄w̄kw̄rorane r̄ip̄i en̄t yaiwijn̄in̄i, “O t̄ni nawin̄i d̄ñj n̄ȳm̄ñj ímón̄ñþ̄i t̄ñwaéne ímón̄an̄fwár̄in̄i.” yaiwijn̄in̄i.

9 Ayf̄ niþfá r̄ip̄i ímón̄ñgwi nán̄i e yaiwijn̄in̄i. Kiraiso n̄þémáná xwár̄iþáyo dán̄i n̄wiáþ̄n̄imear̄t nán̄i ámi b̄i þenfwáman̄i. Þyí amá þear̄t̄ḡap̄imi sini arfá wiaxf̄d̄in̄fa nán̄i mimón̄ni.

10 Ayf̄ r̄ip̄i nán̄r̄in̄i. O n̄þerfná ná winán̄i fwí amá yar̄t̄ḡap̄i nán̄i þenj̄ñiḡin̄i. E ner̄t aí r̄ixa n̄wiáþ̄n̄imear̄t s̄ñj nimón̄ri n̄ñwearfná Gor̄ixom̄i wé ikwianw̄fyo oujw̄r̄ar̄m̄in̄ri nán̄i ñwean̄i.

11 Ayinán̄i seyfné en̄t “Nene r̄ixa þenjwaénén̄ñj ímón̄ñwaéne fwí nán̄i sini áxenwarf̄ min̄i en̄jwaénerfan̄t?” yaiwin̄ro “Kiraisi Jisaso t̄ni nawin̄i ikár̄in̄ñwáp̄imi dán̄i Gor̄ixom̄i wé ikwianw̄fyo uñw̄r̄aran̄i nán̄i s̄ñj ímón̄ñwaénerfan̄t?” yaiwin̄ro éfr̄ix̄in̄i.

12 Ayinán̄i “Negf̄ wará n̄þepaxf̄ ímón̄ñr̄i fwí nán̄i m̄ñj inar̄ñwáp̄i sini yan̄i nán̄i áxenwarf̄ xe n̄neaiḡa oun̄i.” m̄ȳaiwipant̄.

13 Segf̄ síkw̄r̄an̄i, wérani, fwí nán̄i feapá seaináná “Ayf̄ ap̄i nán̄i r̄fa ímón̄ni?” n̄ȳaiwimáná “Ap̄i t̄ni xe fwí oem̄in̄i.” n̄ȳaiwir̄t sip̄i mepant̄. Amá n̄þémáná ámi s̄ñññj ímón̄t̄ḡáfné, sewan̄ñyfné an̄ñj Gor̄ixoyá oimón̄aneyin̄ro m̄n̄i win̄þoyi. Segf̄ wérani, síkw̄r̄an̄i, ap̄i t̄ni Gor̄ixo nán̄i wé rón̄ñj ímón̄ñþ̄in̄i oyaneyin̄ro en̄t om̄i m̄n̄ññj win̄þoyi.

14 Seyfné Gor̄ixoyá s̄ñw̄fyo dán̄i amá wé rón̄ñj ímón̄þ̄r̄fa nán̄i ñw̄f ikaxf̄ n̄r̄in̄ri eán̄ñþ̄i f̄a m̄seaxenw̄r̄ar̄in̄f̄ Gor̄ixo ayá n̄sear̄m̄ix̄iri ar̄trá seaiar̄ñgagi nán̄i fwí nán̄i feapá seainar̄ñþ̄imi arfá wiaxf̄d̄þ̄r̄fa nán̄i mimón̄þa éfr̄ix̄in̄i.

“Wé rón̄ñþ̄i yan̄i nán̄i áxenwarf̄ in̄ñwaénerin̄i.” ur̄ññ nán̄r̄in̄i.

15 Ayinán̄i þioi ran̄r̄éwin̄t? “Ñw̄f ikaxf̄ n̄r̄in̄ri eán̄ñþ̄i m̄neaxenw̄r̄ar̄in̄f̄ r̄ixa Gor̄ixo ayá n̄near̄m̄ix̄iri ar̄trá neaiar̄ñgagi nán̄i anan̄t fwí néra owaneyi.” ran̄r̄éwin̄t? Oweoi, aga wí e r̄ipaxf̄ men̄in̄t.

16 Seyfné bik̄irain̄f̄ war̄t̄ḡáwa yar̄t̄ḡap̄i nán̄i re m̄ȳaiwipa reñoi, “M̄iraxw̄f o n̄men̄i nán̄i oyá x̄in̄áin̄ññj nimón̄ri om̄ñj ow̄im̄in̄i.” n̄ȳaiwir̄t e nimón̄r̄in̄áyf̄, o þi þi ur̄f̄þ̄imi arfá wiaxf̄d̄in̄fa nán̄i xegf̄ x̄in̄áin̄ñj ímón̄ñþ̄in̄i.” m̄ȳaiwipa reñoi? Bik̄irain̄f̄ war̄t̄ḡáwa yar̄t̄ḡápa seyfné en̄t ax̄þ̄i ímón̄ñjoi. “fwí nán̄i feapá neainar̄ñþ̄i yan̄i nán̄i rimón̄ñw̄in̄t?” n̄ȳaiwiro ap̄in̄i f̄a n̄ix̄ir̄irónáyf̄, x̄in̄áíwayfnén̄ñj nimón̄ro ap̄i néra núfasaná an̄ñþ̄r̄f̄ar̄in̄i. E mepa nero “Gor̄ixo wimón̄ar̄ñþ̄i yan̄i nán̄i rimón̄ñw̄in̄t?” n̄ȳaiwiro f̄a n̄ix̄ir̄irónáyf̄, x̄in̄áíwayfnén̄ñj nimón̄ro x̄ixen̄t arfá yf̄m̄t̄ néra núfasaná wé rón̄ñj ímón̄ñþ̄r̄ar̄in̄i.

17-18 E n̄sear̄r̄i aiw̄t seyfné xám̄i fwí yan̄ro nán̄i x̄in̄áíwayfnén̄ñj nimón̄ro áxenwarf̄ nin̄ro aiw̄t agw̄t s̄n̄i e m̄yar̄ñjoi. R̄ixa xw̄ȳfá sear̄ewap̄yarfná arfá n̄wiwo x̄r̄t̄ḡap̄i x̄ixen̄t ox̄fdaneyin̄ro yar̄ñjoi. Seyfné fwí nán̄i feapá seainar̄ñj áxenwarf̄ nin̄ro gw̄ññj seayin̄ḡip̄i r̄ixa seaikweawár̄ñj en̄gagi nán̄i wé rón̄ñj ímón̄ñþ̄i ep̄r̄fa nán̄i ap̄imi x̄in̄áíwayfnén̄ñj ímón̄t̄ḡar̄in̄i. Ayinán̄i Gor̄ixom̄i yayf̄ wiar̄ññi.

19 Ámaéne xw̄ȳfá arfá n̄wiranéná an̄ññ “Ayf̄ ap̄i nán̄i r̄fa rar̄in̄t?” m̄ȳaiwi yar̄ñwaéne en̄gagi nán̄i nion̄i d̄ñj re yaiwijn̄in̄i, “Xegf̄ r̄in̄ñþ̄i t̄ni n̄r̄irfná apaxf̄ mé niþfá mimón̄þa epaxf̄ en̄gagi nán̄i sa ámaéne yar̄ñwáp̄i t̄ni n̄kum̄ix̄iri our̄m̄in̄i.” n̄ȳaiwir̄t searar̄ññi.

Xámi seyíné segí wé nánirani, síkwí nánirani, “Ayí apí tñí fwi nání rfa imóniñi?” niyaiwiro xe apí tñí nípikwini mimóniñipi ero rfa kíroro oyaneyinri neróna rikikifó ámi bí tñí bí tñí yagfápa agwí rína re éfrixini. Segí wé nánirani, síkwí nánirani, “Ayí apí tñí wé róniñi imóniñipi emí nání rfa imóniñi?” niyaiwiro apí yaní nání áxenwarí oinaneyinro éfrixini. E neríñipimi dání siyikwí míngfáyíné imóniñixini.

²⁰ Ayí rípi nání searariñini. Xámi seyíné fwi yaníro nání xináíwayínéñiñi nimóniñi áxenwarí niniróna wé róniñi imóniñipi nání éfrixiniri míseaxenwirárinñini.

²¹ Segí fwi xámi yagfápi nání “Pini yagwárfani?” niyaiwiro ayá seainariñipi pí naní seaiiagfirini? Ámá apimi dání sa aníñipifá enagi nání naní bí seaiiagfirani.

²² E nerí aí seyíné fwi epírfá nání feapá seainagfipimi dání ríxa gwíniñi seaikweawáriníyíné nimónimána Gorixo wimónariñipi epírfá nání xináíwayínéñiñi nimóniñi yariñagfá nání naní rípi seaiiarini. Siyikwí bí míngfáyíné seaimixiri dñiñi niyimíñipi tífáyíné imóniñiri seaimixiri yariní.

²³ Ayí rípi searariñini. Ámá nigwí omiñi neróna wigí éfápi nání nigwí mearigfápa ámá fwi éfápi dání aníñipifáriní. E nerí aiwí Gorixo xixe nání mniapí anípa neaiapariñipi —Apí dñiñi niyimíñi imóniñipirini. Apí negí Áminá Jisasi Kiraiso tñi nawíni ikáriníñwaéne neaiapariñini.

7

“Penwaénéñiñi imóniñwaéne ñwí ikaxí eániñipi sini fániñi míseaxenwirárinini.” uríñi nánirini.

¹ Gí níríxímeáyíné, ámá mipé sini sñiñi niñwearína ñwí ikaxí riniñipimi xfidpírfá nání uxenwiráriníñipi nání sini majfá rimóniñi? Ñwí ikaxí riniñipi nání níjfa imónigfáyíné enagi nání rariñini.

² Ewayí ikaxí rípi nání dñiñi nímoranéna nioni searariñipi anani dñiñi mopaxfirini. Apíxí oxí nímeánirfna ñwí ikaxí “Oxí nímeánirfna o tñi aníñi kumíxinirfni.” riniñipimi dání oxo sini ñweanána o tñi nawíni ñweanfa nání fániñi xenwirárinini. E nerí aí oxo níperfnáyí, ñwí ikaxí ími xegí oxo nání fániñi xenwiráriníñipimi ríxa rakiowárinini.

³ Ayínáni iyá oxo mipé sini sñiñi ñweanána omi pñi níwiárimí nuri womi meánána “Ámá o oyá apíxirini.” rípiñirfárinini. E nerí aí iyá oxo péanáyí, ñwí ikaxí o nání fániñi xenwiráriníñipimi ríxa rakiowáriníñi enagi nání í nuri womi meánifagi aí “Ámá o oyá apíxirini.” rípiñirfámani.

⁴ Ayínáni gí níríxímeáyíné, ámá pegfáyí pí pí ñwí ikaxí riniñipi sini fániñi míxenwirárinigfápa seyíné ení Kiraiso tñi nawíni ikárinigfáyíné, xfo penfipimi dání ríxa pegfá enagi nání sini ñwí ikaxí eániñipimi dání wé róniñi oimónaneyinro xfidpírfá nání fániñi míseaxenwirárinini. Seyíné ení ámá wo tñi —O nípémána ámi sñiñi nerí wiáfnimeanorini. Seyíné ení ámá o tñi nawíni níkumíxiníro Gorixo nání neróna íkfá sogwí naní wearíñina yapí imóniñixiniri ñwí ikaxí niriñiri eániñipi sini fániñi míseaxenwirárinini.

⁵ Ayí rípi nánirini. Nene sini Jisasomi dñiñi mñiwíkwíro ámá wigí dñiñi níríxímeáyíneróna yariñagfápa neranéna fwi nání feapá neainariñipi ñwí ikaxí eániñipimi dání síwániñi neapiomeaagfirini. E yagí enagi nání anínaníwá nání íkfá sogwí sípi wearíñina yapí yagwárinini.

⁶ E nerí aí ríxa penwaénéñiñi nimónirane nání ñwí ikaxí eániñi xámi fániñi neaxenwiráriníñipimi dání gwíniñi neaikweawáriníñenerini. Ayínáni agwí nene Gorixomi nuxfdíranéna xámi ñwí ikaxí ríwamíñi eagfápipimi sñiwí níwímaxfdírané yagwápipimi mé ámi sñiñi bí, xfoyá kwíyí neaiwapíyariñipimi níxífdíri yariñwini.

“Ñwí ikaxí niriñiri eániñipi fwi nání síwá neapiomeaaríñini.” uríñi nánirini.

⁷ Ayínáni píoi raniñiréwini? “Ñwí ikaxí eániñipi sípirini.” raniñiréwini? Oweoi, wí e rípañi menini. Niiwaníñoni ñwí ikaxí eániñipi fá mropa nerí síñwíyí, arige nerí “E nerfna ayí fwi rfa yariñini?” yaiwimíñiri enárini? Ñwí ikaxí “Amípi wayá síñwí fwi mñiwíñipa erfíni.” riniñipi meániñi nerí síñwíyí, nioni arige apí nání níjfa nimóniri “Síñwí fwi níwíñirfna ayí fwi rfa yariñini?” yaiwimíñiri enárini?

⁸ Fwi nání feapá ninaríñipi ñwí ikaxí “Síñwí fwi mñiwíñipa erfíni.” riniñipimi dání anani amípi níxegíni síñwí fwi owíñiri nání síwá nípiomearíñini. Síñwí fwi wíñimífa nání apí apí síwániñi nípiomeaagí apí e enárini. Ñwí ikaxí “E mepanti. E mepanti.” riniñipi mñiwíñipa nerí síñwíyí, fwi nání feapá neainariñipi síwá wí míneapiomeapaxí imónimíñiri ení meñagi nání searariñini.

9 Enjina niont jwaf ikaxf eaninjipi nani majfa nimonirfana "Anant nanonirini." nyaiwiniri maiwi jweaagarini. Ina fwf nani feapa ninarinjipi nimeami saninj nimewag aiwi niont jwaf ikaxf eaninjipi nani rixa njfa nimonirfanyf, fwf nani feapa ninarinjipi saiwiarinjipi ninjirini. E niagf nani niont "fwf yarinjanonirfani?" nyaiwiniri "Gorixoyaf sinjwyo danf anfnimiginiri yarinjanonirfani?" yaiwininjoginini.

10 "Nwf ikaxf eaninjipi niont nixfidirfana dinj nyiminj imonimfa nani imoninjipirfani?" xami dinj e nyaiwirir ai piraninj njfa nimonirfana apf siwa reninj ninjirini, "Joxf dinj nyiminj imoninjoxmani. Nanfnirfarini." Siwa eninj ninjirini.

11 Fwf nani feapa ninarinjipi jwaf ikaxf eaninjipimi danf siwa ninipiomearfana yafp niniwapiyiri nanfnimfa nani ninj enjagf nani rarinjini.

12 Ayinani re nyaiwirane njfa imoninjwini, "Nwf ikaxf eaninjipi Gorixo tfamini imoninjagf nani awiaxf imoninjipirini. Nwf ikaxf eaninjipimi danf sekaxf rininjyfy nfn awiaxf imonini. We roninj imoninjipi nani riniri nanj imoninjipi nani riniri yarinjyfirini." E nyaiwirane njfa imoninjwini.

13 Ayinani "Nanj imoninjipi apf niont anfnimfa nani nimixinjirini." rimnirerini? Oweoi, wi e ripaxf mimonini. Gorixo niont rpiawf yaiwiwiniginiri fwf nani feapa ninarinjipi xe fwf enfa nani wiwapiyiri anfnimfa nani wimixiri oeniri sinjw naninjiginini, "fwf nani feapa ninarinjipi re enjirfani? Nwf ikaxfipimi danf —Apf nanj imoninjipirini. Apimi danf anfnimfa nani nimiximniri enjirfani?" yaiwirir "Nwf ikaxf rininjipimi danf siwa nipiomearinjagf nani fwf ayf aga xwirfa ninipaxf imoninjipirfani?" eni yaiwirir ewiniginiri fwf nani feapa ninarinjipi xe fwf enfa nani wiwapiyiri anfnimfa nani wimixiri oeniri sinjw naninjiginini.

"fwf nani feapa ninarinjipi axejwarinj neaiararinjirini." urinj nanirini.

14 Nene njfarini. Nwf ikaxf eaninjipimi danf kwiyf Gorixoyapf xfo wimonarinjipi nani siwa neairinjagf ai fwf nani axejwarf ninarinjoni enjagf nani niont gf nimonarinjipimi xfdarinjirini.

15 Ayf ripi seararinjini, "Niont yarinjapi nani ududf ninarini. 'Apf oemini.' nimonarinjipi me sipipi, xwirfa ninarinjipi ai yarinjirini." seararinjini.

16 Niont "Sipi apf mepa oemini." nimonarinjipi nerinayf, ayf "Nwf ikaxf rininjipi nanj imonini." rininjipi tni xixeninj niri woakfkf yarinjini.

17 Ayinani "Niont sipi apf oemini." nimonifagi nani e yarinjamani. fwf feapa ninarinj gf xwioxfo nronjipimi danf ninana sipi e yarinjirini.

18 Niont "Nanj imoninjipi oemini." niniomoniri aiwi wi mepa nerf nani dinj re nyaiwirir njfa imoninjini, "Gf xwioxfo —Niont gf dinjfo danf niniomoniri xfdarinjapi nani rarinjini. Gf xwioxfo nripkwini mimoninjipini rfa ninini?" nyaiwirir njfa imoninjini.

19 Ayf apirini. "Nanj imoninjipi oemini." nimonarinjipi mepa nerf sipi "Mepa oemini." nimonarinjipi yarinjirini.

20 Niont "Sipi mepa oemini." nimonarinjipi yarinj enjagf nani ayf niwaninjoni "Sipi apf oemini." nimonifagi nani e yarinjamani. fwf feapa ninarinj gf xwioxfo nininjipimi danf yarinjirini.

21 Ayinani niont inina yarinjipimi danf sinjw re animeanini. "Nanj oemini." nimonarinjoni sipi nani feapa ninarinj gf xwioxfo nininjipi prf narakiarinjirini.

22 Gf dinj tni jwaf ikaxf Gorixo rinjipi nani dinj nifmorina "Ayf nanjirini." nyaiwirir yaf ninarinjagf aiwi

23 gf xwioxfo nininjipimi danf niarinjipi xegf bi imoninjagf animeaninjini. Gf xwioxfo nripkwini mimoninjipini nininjipi, ayf jwaf ikaxf Gorixoyaf gf dinj tni "Apf nanj rfa ninini?" yaiwiarinjapi tni apiau mxfinj inarinjini. Apf nininjipi fwf nani feapa ninarinjipi nani gwfninj njjarinarini.

24 Ai, niont e imoninjoni enjagf nani ikfninj sipi nimixarini. Wara anfnimfa nani imoninjirf tinjoni fwf nani feapa ninarinj gwfninj jarinjipi go nikweawaripaxf imonini?

25 Ai, negf Aminaf Jisaf Kiraiso neaiinjipimi danf Gorixo neaikweawaripaxf imoninjagf nani omf yaf owianeyf. Ayinani niont nira uapf, ayf ripi seararinjini, "Niont gf dinj tni 'Nwf ikaxf Gorixo rinjipi oxdfimni.' niniomoniri aiwi fwf nani feapa ninarinj nani gwfninj jarinjipimi —Apf nripkwini mimoninj gf xwioxfo nininjipirini. Apimi xfdarinjirini." seararinjini.

8

"Gorixo wimonarinjipimi xfdanfa nani oya kwiyf neaiararinjirini." urinj nanirini.

1 Ayinani Kiraiso Jisaso tni ikarinjwae ne omf dinj wkwiroana "We ronigfayirini." rininjipi tni xixeni nimonirane nani sini xwyfa bi neamearipaxf mimoninjwini.

² Gorîxoyá kwíyîpî —Apî Kiraisî Jisaso tîni ikárîniñwaéne dîñfî niyimîñfî tîñwaéne imónani nânî neaimîxarîñpîrîni. Apî dîñfî neaxîxéroarîñpîmî dâni fîwfî nânî feapá neainarîñfî nene neaanîñimîxarîñfîpî neaikweawárîñfî enjagî nânî “Sîni xwíyîfá neameáripaxî mimónîñwîni.” seararîñîni.

³ Nwî ikaxî eánîñfîpî tîni xîxeni oxîdaneyînrîfná nîpîkwîni mimónîñfî xwioxîyo neainîñpîmî dâni enjî mîneaeánarîñjagî nânî nene mepaxî imónîñwápi, ayî Gorîxo neaiîñfîrîni. Xegî xewaxo —O wará fîwfî nânî feapá neainarîñene inîñwápa axîpî inîñjorîni. O negî fîwfî yarîñwápi yokwarîmî neaiîni nânî Gorîxo rîdiyowánîñfî oenîrî nîwfîrenapîrîfná feapá neainarîñfîpî nânî gwîñîñfî neajárîñfîpîmî xwíyîfá umeáriñfîrîni.

⁴ Agwî nene nîpîkwîni mimónîñfî negî xwioxîyo neainîñfîpîmî nîxîdîrîñfîpîmî dâni marfá, xegî kwíyîpî e éfrîxînrî e éfrîxînrî sîwá neaiarîñfîpîmî nîxîdîrîñfîpîmî dâni ñwfî ikaxî Gorîxo xîo rîñfîpî tîni xîxeni xîdanî nânî feapá nânî gwîñîñfî neajárîñfîpîmî xwíyîfá umeáriñfîrîni.

⁵ Ámá nîpîkwîni mimónîñfî wigî xwioxîyo inîñfîpîmî xîdarigîfáyî apîni sîmfî e tînarigîfárîni. Ámá Gorîxoyá kwíyîpî sîwá wiarîñfîpîmî xîdarigîfáyî enî apî sîmfî e tînarigîfárîni.

⁶ Ámá nîpîkwîni mimónîñfî wigî xwioxîyo inîñfîpî sîmfî e tînarigîfáyî nanîñpîrfá aiwî ámá Gorîxoyá kwíyîpî sîwá wiarîñfîpî sîmfî e tînarigîfáyî dîñfî niyimîñfî tîgîfáyî imónîro nîwayîrónîro ñwearo epîrfárîni.

⁷ Ayî rîpî nânîrîni. Ámá nîpîkwîni mimónîñfî xwioxîyo inîñfîpî sîmfî e nîtînrî yarîgîfáyî “Ñwfî ikaxî Gorîxoyápi xîdîpaxenerfanî?” mîyaiwî nero nânî omî sîmfî tîni nîwiwo yarîgîfáyîrîni. E yarîgîfáyî ñwfî ikaxî Gorîxoyá wî epaxî mimónîgîfáyîrîni.

⁸ Nîpîkwîni mimónîñfî xwioxîyo inîñfîpî yanî nânî imónîgîfáyî Gorîxo yayî winîfná nânî enî wî epaxî menîni.

⁹ Nîpîkwîni mimónîñfî xwioxîyo inîñfîpîmî xîdarigîfáyî e nimónîro aí seyîné axîpî gwîñîñfî mîseajárîni Gorîxoyá kwíyîpî apî éfrîxînrî apî éfrîxînrî sîwá seaiarîñfîpîmî xîdarigîfáyînéni. Kwíyî Gorîxoyá nepa segî xwioxîyo searonánáyî, e imónîgîfáyînéni. Ámá go gomi Kiraisoyá kwíyîpî mîronánáyî, ayî oyá mimónîñjagî nânî seararîñîni.

¹⁰ Kiraiso xegî kwíyîpîmî dâni segî xwioxîyo searonánáyî, fîwfî egîfápi nânî segî wará nîpepîrfá nânî rîxa imónîñjagî aí Gorîxo “Wé rónîgîfáyîrîni.” rîxa rârîñfî enjagî nânî segî dîñfîpî rîxa niyimîñfî imónîni.

¹¹ Kwíyî Gorîxoyápi —Apî Jisaso xwáripáyo dâni wiápnîmeañfîrîni. Apî segî xwioxîyo searonánáyî, Kiraisî Jisaso, piyî éaná ámî sîñfî wimîxîño seyîné enî segî warápi —Apî urî epaxî imónîñfîpîrîni. Segî warápi xegî kwíyî seyîné searonîpîmî dâni sîñfî seaimîxîñfárîni.

“Kwíyî Gorîxoyápi xîoyá niaíwî imónani nânî neaimîxîñfîrîni.” urîñfî nânîrîni.

¹² Ayînanî gî nîrîxîmeáyîné, rîpî osearîmîni, “Gorîxo nanî bî rîxa e neaiirî bî sîni neaiirî enáf enjagî nânî nene nîpîkwîni mimónîñfî negî xwioxîyo inîñfîpîmî xîdanî nânî sîni fânîñfî mîneaxenwîrârîni rîxa xegî kwíyîpî sîwá neainarîñfîpîmî xîdanî nânî fânîñfî neaxenwîrârîni.” osearîmîni.

¹³ Ayî rîpî nânî seararîñîni. Seyîné nîpîkwîni mimónîñfî inîñfîpîmî nîxîdîrónáyî, nanîñpîrfárîni. E nerî aí Gorîxoyá kwíyîpî seaiwapiyarîñfîpîmî nîxîdîrîñfîyo dâni fîwfî nânî feapá seainarîñfîpî pikîmoarîgîfápánîñfî nerfnáyî, dîñfî niyimîñfî tîgîfáyîné imónîpîrfárîni.

¹⁴ Ámá Gorîxoyá kwíyîpî xe nîneaipemeámi úwîpnîgînrî xîxeni xîdarigîfáyî, ayî Gorîxoyá niaíwîñfî imónîño.

¹⁵ Ayî rîpî nânîrîni. Kwíyî Gorîxo sîxî seamîmonîpî, ayî ámî xîomî wáyî owîpoyînrî gwî omîñfî yarîgîfáyînéñîñfî imónîpîrî nânî seaimîxîñfîmanî. Oweoi, kwíyî o neaiarîñfîpî niaíwî xîoyá piaxî mearîñfî wîñfî oimónîpoyînrî seaimîxîñfîrîni. E neaimîxîñfîpîmî dâni Gorîxomî “Ápoxîni, Raráoxîni.” urarîñwárîni.

¹⁶ Nene negî dîñfî nîmorane “Niaíwî Gorîxoyaeñerfanî?” nîyaiwinîranená oyá kwíyî xamîñfîpî sopîñfî neawarîñfîrîni.

¹⁷ Nene niaíwî Gorîxoyaeñe enjagwî nânî o mîni neaiarîmîfánîrî tîñfîpî meanfwarîni. Apî nîmearanéá Kiraiso tîni nawîni meanfwarîni. Rîñîñfî o meanfpa agwî rîná nene enî xe oneaímeáwîñfî, rîwéná o tîni neaiarîmîfánîrî tîñfîpî nîmearanéá o tîni nawîni nikînrîne seáyî e imónanîfwarîni.

“Rîwéná Gorîxo tîni nîñwearene seáyî e imónanîfwarîni.” urîñfî nânîrîni.

¹⁸ Nionî anînamî dâni seáyî e imónîñfî nene neaímeañfápi nânî dîñfî nîmorîná dîñfî re yaiwiarîñfîrîni, “Apî aga seáyî e imónîñfî enjagî nânî rîñîñfî agwî rîná nîmeaarîñfîpî, ayî sipîpiarfanî?” nîyaiwirî paimîmfî wiarîñfîrîni.

19 Amípi Gorixo xwíá t'yo nimixiri t'ij íkíáraní, nanjwíraní, amáraní, nípini xegí niaíwí imónigfáyí piaumimí winínfápi nání s'ímí n'ixeadfépéniro wenínj nero n'weajoi.

20-21 Ayí rípi nání e nerí n'weajoi. Amípi o imixinj'pí Adamo f'wí épéáná urí néra úw'níg'níri ramixinj'fí anínj m'ramixárin'pa erí seáyí e imónínj niaíwí Gorixoyaéne gw'nínj neaikweawáraná imónan'wápi t'ní ax'pí imóniri éwiníg'níri ramixárinj'fí. Amípi x'fo imixinj'pí xeg'pí ramixárin'j'maní. R'fwená amí píranínj imix'míg'níri Gorixo ramixárinj'fí.

22 Nene nijfáriní. Apíxí niaíwí x'riminíri nání "yeyí" r'iri r'ínínj winíri yarínj'pa amípi n'fíní Gorixo imixinj'fí ení amí m'ramixárin'j' imónim'fáníri nání ax'pínínj "yeyí" r'iri r'ínínj winíri yarínj'fí.

23 "Yeyí" r'iri r'ínínj winíri yarínj'pí, ayí apíni marfáí, ámaéne Gorixoyá kwíy'pí — Apí amípi ná r'íw'yo neaiapim'fáníri n'wákwin'fínínj neaiapínj'píri. Apí t'njwaéne ení Gorixo negí warápí s'ínj inaní nání nearoayírorí x'fo xegí piáx'fí neamentí nání neaimixíri en'fíná nání "yeyí" n'irirane xwayí nanírane n'weajwiní.

24 Gorixo yeáyí neayim'ixemeáagi nání amípi nanj x'fo neaiinfápi nání d'ínj n'wikw'f'morí n'weajwiní. E nerí aí amípi nene d'ínj n'wikw'f'móá warínjwápi r'ixa n'neameari s'ínjwíríyí, s'íní apí oneameari d'ínj wikw'f'mopax'fí meníní. Ámá d'ínj wikw'f'moarig'fápi r'ixa wímeááná s'íní apí nání d'ínj m'wikw'f'mopa yarínjag'fá naní rarínjíní.

25 E nerí aí nene "Gorixo seáyí e imónínj apí neaimixínfáriní." yaiwiarínjwápi s'íní m'neameapa enjáná d'ínj n'wikw'f'moranénáyí, s'ímí n'ixeadfépénirane gíní gíná neameari'féníj'ojíníri anínj miní xwayí naníri n'weaarínjwáriní.

26 Negí d'ínj wikw'f'moarínjwápimi dání d'ínj sixí ínarinwápa Gorixoyá kwíy'pí ení omí d'ínj ow'ík'wíroaneyíníri nerf'ná enj meáninwaéne ar'irá neaiarinj'fí. Omí r'ixínj nuríranéná "Apí urí'pax'fíraní?" m'iyaiwí majfá yarínjagwi aí kwíy'fí xaminj'pí xwíy'fá t'ní murí'pax'fí imónínj araríx'fí n'irí'f'ná apax'fánínj nimóníri neauriyarínj'fí.

27 Neauriyaríná Gorixo — O ananí amáyá xwíoxíyo adadé nání pí pí d'ínj moarig'fápi nání nijfá imónarinj'fí. O xegí kwíy'pí x'foya ámaéne nání n'neauriyíríná g'fí amáy'fí e imóní'f'rixíníri wimónarinj'fí neauriyarínjag'fí nání pí pí urarínj'pí nání ananí nijfá imóníní.

28 Nene nijfá re imónínjwiní. Amípi n'fíní Gorixomí d'ínj sixí uyarig'fáyo wímeaarínj'pí nanj imónínj'píraní, s'ípí imónínj'píraní, oyá d'ínj t'ní nanj wimixínfa nání wímeaarínj'fí. Ámá x'foya imóní'f'rixíníri yaiwíarag'fí t'ní x'ixení imóní'f'rixíníri wéyo fá umírínj'fíyo e wíarínj'fíri.

29 Ayí rípi náníriní. Ámá amípi n'fíní s'íní mimónínjáná x'fo yeáyí uyim'ixemeanfa nání xámí nijfá imónínj'fí xewaxo imónínj'pa ayí ení ax'pí nimóní'f'ná Kiraiso xíráónínj imóníri xogweá obax'fínj'fí t'njo imóníri enfa nání repearínj'fíri.

30 Repearínj'fíyo apíni n'wirí p'fíní m'wíarí amá x'foya imóní'f'rixíníri wéyo fá umírínj'fíri. Wéyo fá umírínj'fíyo apíni n'wirí p'fíní m'wíarí "G'fí íwo upeínj'pimi dání d'ínj wíkw'f'roarínjag'fá nání wé rónínj imóníg'fáy'fíri." rarínj'fíri. E rarínj'fíyo apíni n'wirí p'fíní m'wíarí seáyí e x'fo imónínj'pa ayí ení ax'pí imóní'p'fífa nání wimixínj'fíri.

"D'ínj s'ípí Gorixo nene nání neaiarinj'pí wí p'fí rakí'pax'fí mimóníní." urínj náníriní.

31 Gorixo apí apí e neaiinj'fí enjagí nání píoi ranírewíní? O nene t'ní nawíní imónínjagwi nání go s'ímí t'ní neaipax'fí imóníní? Oweoi, wí e mimóníní.

32 O xegí xewaxomí kíy'fí m'miaúnfí nene nání xe opí'kí'poyíníri uowárenapínj enjagí nání nene re m'iyaiwí'pax'fí rejwíní, "O ayí ení x'ixe oní'poyíníri m'iyaiwí x'foya xewaxo aní'pá w'f'renap'fápi nání amípi x'fómí píranínj x'f'd'pax'fí imónaní nání imónínj'pí ení ananí neaiapínfáriní." m'iyaiwí'pax'fí rejwíní?

33 Gorixo fá y'iyam'ixímífí neaijene go xwíy'fá neaxekw'f'mopax'fí imóníní? Oweoi, wí e mimóníní. Nene nání "Wé rónínj imóníg'fáy'fíri." rarínjo, sa Gorixo enjagí nání

34 Ámá go negí f'wí enjwápi nání xwíy'fá neamearí'pax'fí imóníní? Oweoi, ayí rípi nání wí e mimóníní. Jisasi Kiraiso — O nene nání penjoríní. Apíni mé amí n'wíaríní'mearí xano t'ní x'ixení nimóníri xegí wé náúmíní n'weajoríní. E n'njwearf'ná apax'fánínj nimóníri r'ixínj neauriyarínj'fíri. O apax'fánínj nimóníri r'ixínj neauriyarínjag'fí nání amá xwíy'fá neamearí'pax'fí wo meníní.

35 Kiraiso nene nání d'ínj s'ípí n'wirí neaiinj'fí pí p'fí rakí'pax'fí imóníní? Xeanínj neaímeáánaraní, r'f'mewá n'neairínáraní, amá wí xwí'raim'fífí neaik'ixéánaraní, aiwá nání d'f'wí níkeamóní'ranénáraní, íkwauyíx'fí nimóní'ranénáraní, amá wí m'iy'fó rarí'fáyo nene nurí'kwíní'f'náraní, kirá t'ní r'írómfí neaiarínáraní, apí n'píni n'neameari aiwí Kiraiso d'ínj s'ípí n'wirí neaiinj'fí wí p'fí rakí'pax'fí mimóníní.

³⁶ Nioni seararɨjápɨ Bikwɨyo nɨrɨnɨrɨ eánɨjɨ rɨpɨ tɨnɨ xɨxenɨ imónɨnɨ, “Nene Gorɨxoxɨnɨyaéne imónɨnjagwɨ nánɨ ínɨná pɨpɨkɨmɨ neaianɨro yarɨgɨfárɨnɨ. ‘Nanwɨ nɨpɨkɨanɨfáwá nánɨ rɨfa imónɨnɨ?’ nɨyaiwɨro pɨkɨarɨgɨfápa neaiapɨkɨarɨgɨfárɨnɨ.” Nɨrɨnɨrɨ eánɨjɨ apɨ nioni seararɨjápɨ tɨnɨ xɨxenɨ imónɨnɨ.

³⁷ Apɨ nɨpɨnɨ neaɨmeaarɨnjagɨ aiwɨ negɨ dɨnjɨ sɨxɨ neayɨnjomɨ dánɨ xopɨrárɨnɨnjɨ nɨwiranéná mɨgɨ nɨwɨmɨxɨirane xopɨrárɨ wɨarɨnjwárɨnɨ.

³⁸ Nioni rɨpɨ aga nɨpɨmónɨnɨ, “Nene nɨpɨrɨnárani, sɨnɨ xwɨfá tɨyo nɨnjwearɨnárani, anɨnájɨrani, imóronɨ, amɨpɨ agwɨ rɨná imónɨnjɨpɨrani, amɨpɨ rɨwéná imónɨnɨfápɨrani, anɨ pɨrɨyo dánɨ enɨ eánɨjɨ imónɨngɨfáyɨrani,

³⁹ anɨnájɨ tɨnjɨmɨnɨ imónɨnjɨpɨrani, xwánájɨ tɨnjɨmɨnɨ imónɨnjɨpɨrani, ai amɨpɨ nɨnɨ Gorɨxo imɨxɨnjɨfɨ wɨ dɨnjɨ sɨpɨ o nene nánɨ neaiarɨnjɨpɨ —Apɨ Ámɨná Jɨsasɨ Kiraiso neaiɨnjɨpɨmɨ dánɨ sɨwá neaiɨnjɨpɨrɨnɨ. Apɨ wɨ pɨrɨ rakɨpaxɨ menɨnɨ.” nɨpɨmónɨnɨ.

9

“Gɨ Judayɨ obaxɨ Jɨsasomɨ rɨfɨ umogɨfá enjagɨ nánɨ gɨ dɨnjɨ rɨfá nɨxearɨnɨ.” urɨnjɨnánɨrɨnɨ.

¹ Nioni Kiraiso tɨnɨ ikárɨnɨnjáonɨ enjagɨ nánɨ agwɨ nioni searɨmɨpɨ nepa searɨmɨfɨnɨ. Gorɨxoyá kwɨyɨpɨ neaiwapɨyarɨnjɨpɨmɨ nɨxɨdɨrɨná dɨnjɨ nɨyaikɨrorɨ “Ayɨ ananɨrɨfanɨ? Sɨpɨrɨfanɨ?” nɨyaiwirɨ pɨkɨnarɨnjápɨ nioni yapɨ mɨseararɨnjagɨ nánɨ sopɨnjɨ nɨwarɨnɨ.

² “Gɨ Isɨrerɨyɨ Jɨsasomɨ rɨfɨ numero ‘Yeáyɨ neayɨmɨxemeanɨfá nánɨ urowárénápɨnɨfo, ayɨ omanɨ.’ yaiwɨarɨnjagɨfá nánɨ ínɨná nioni dɨnjɨ rɨfá nɨxerɨ ikɨnɨnjɨ nuyɨmɨnɨrɨ erɨ niarɨnɨ.” seararɨnjɨnɨ.

³ Gorɨxo Poronɨ sɨnɨ Kiraiso tɨnɨ nawɨnɨ mikárɨnɨpa oenɨrɨ peá nɨnɨmori emɨ nɨmoarɨnjɨpɨmɨ dánɨ nioni gɨ nɨrɨxɨmeáyɨ —Ayɨ gɨ ámá gwɨ axɨrɨ imónɨngɨfáyɨ nánɨ rarɨnjɨnɨ. Ayɨ Kiraisomɨ dɨnjɨ wɨkwɨropɨrɨ nánɨ arɨrá wɨpaxɨ enánáyɨ, “Xe peá onɨmonɨ.” nɨmónɨpaxɨrɨnɨ.

⁴ Ayɨ gɨ Isɨrerɨyɨ nánɨ rarɨnjɨnɨ. Gorɨxo xegɨ piaxɨ menɨjɨ wɨmɨxɨnjɨyɨrɨnɨ. Moseso tɨnɨ ámá dɨnjɨ meanɨ e nemeɨná Gorɨxoyá apákɨkɨ inarɨnjɨpɨ sɨnjwɨ wɨnagɨfáyɨrɨnɨ. Gorɨxo “E nɨseaiimɨfárɨnɨ.” réroárɨnjɨpɨ arɨfá wiagɨfáyɨrɨnɨ. Nwɨ ikaxɨ Moseso eanɨpɨ meagɨfáyɨrɨnɨ. Omɨ yayɨ wianɨro nánɨ epaxɨ imónɨnjɨpɨ nánɨ nɨjɨfá imónɨngɨfáyɨrɨnɨ. Sɨmɨmanɨjɨyo dánɨ Gorɨxo “E nɨseaiimɨfárɨnɨ.” urɨnjɨyɨrɨnɨ.

⁵ Xiáwo írɨnjɨ xámɨ imónɨngɨfáwá, ayɨ ayɨyárɨnɨ. Ayɨyá xiáwɨyo dánɨ yeáyɨ neayɨmɨxemeanɨfá nánɨ imónɨnjɨo ámá imónɨnjɨrɨnɨ. Amɨpɨ nɨyonɨ seáyɨ e wimónɨnjɨo, ayɨ orɨnɨ. O Gorɨxo, anɨnjɨ ínɨná nene yayɨ umepaxɨ imónɨnjorɨnɨ. “E éwanɨgɨnɨ.” nɨmónarɨnɨ.

Ámá Gorɨxo fá yamɨxárɨnjɨfɨ nánɨ urɨnjɨpɨ nánɨrɨnɨ.

⁶ Gɨ Judayɨ náptɨ Jɨsasomɨ rɨfɨ umogɨfá enjagɨ aí “Xwɨyɨfá Gorɨxo ayo ‘E nɨseaiimɨfárɨnɨ.’ urɨnjɨpɨ pɨsɨfɨ weárɨnɨ.” rɨpaxɨmanɨ. Ayɨ rɨpɨ nánɨrɨnɨ. Negɨ arɨfo Jekopoyá fwiárɨfawéyɨ nɨnɨ omɨ dánɨ nemeága nuro nánɨ Isɨrerɨyɨ aiwɨ wɨ Gorɨxoyá mɨmónɨnjagɨfá nánɨ nɨnɨ nepa Isɨrerɨyɨ imónɨngɨfámanɨ.

⁷ Ebɨrɨfamoyá fwiárɨfawéyɨ nɨnɨ enɨ xɨoyá enjagɨ aí nɨnɨ Gorɨxoyá nɨaiwɨnɨnjɨ imónɨngɨfámanɨ. Oweoi, enɨná Gorɨxo Ebɨrɨfamomɨ re urɨnjɨnɨgɨnɨ, “Dɨxɨ rárɨfawé nepaxɨnjɨ imónɨngɨfáyɨ segɨ nɨaiwɨ wamɨ dánɨ marɨfá, Aisakomɨ dánɨnɨ nemeága upɨrɨfárɨnɨ.” urɨnjɨnɨgɨnɨ.

⁸ Ayɨ rɨpɨ nánɨ seararɨnjɨnɨ. Gorɨxo nɨaiwɨ Ebɨrɨfamo emeanɨyɨfɨ nɨnɨ nánɨ “Ayɨ nɨaiwɨ nepaxɨnjɨ imónɨngɨfáyɨrɨfanɨ?” mɨyaiwɨ sa nɨaiwɨ xɨfo Ebɨrɨfamomɨ sɨmɨmanɨjɨyo dánɨ xwɨyɨfá urɨnjɨpɨmɨ dánɨ emeanɨyɨfɨ nánɨ “Ayɨ nepaxɨnjɨ imónɨngɨfáyɨrɨfanɨ?” nɨyaiwirɨ rɨnjɨrɨnɨ.

⁹ Ebɨrɨfamomɨ sɨmɨmanɨjɨyo dánɨ re urɨnjɨ enjagɨ nánɨ, “Xwɨogwɨ wɨomɨ rɨnánɨnjɨ imónáná Serai nɨaiwɨ wo rɨxa xɨrɨnjáná ámɨ bɨmɨfárɨnɨ.” urɨnjɨ enjagɨ nánɨ rarɨnjɨnɨ.

¹⁰ “Gorɨxo apɨnɨ enɨ enjagɨ nánɨ seararɨnjɨnɨ.” marɨfá, Rebekai ámá ná wonɨ, negɨ arɨfo Aisakoyá nɨaiwɨ ayáf agwɨ enáná enɨpɨmɨ dánɨ enɨ axɨpɨ sɨwá rénɨnjɨ neaiarɨnɨ. Ámá nepa xɨoyá imónɨngɨfáyɨfá ama emeanarɨgɨfápmɨ dánɨ imónarɨgɨfámanɨ.

¹¹ Nɨaiwɨ ayáf Iso tɨnɨ Jekopo tɨnɨ sɨnɨ mɨxɨrɨf agwɨyo nerɨná sɨnɨ nanɨ bɨ erɨ sɨpɨ bɨ erɨ mepa enáná Gorɨxo ámá xɨfo yarɨnjɨpɨ nánɨ re oyaiwɨpoyɨnɨrɨ, “O ámá nionɨyá oimónɨpoyɨnɨrɨfá nɨyamɨxárɨrɨnáyɨ, wɨwanɨnjɨfɨ wigɨ nanɨ epɨrɨfárɨrani, sɨpɨ epɨrɨfárɨrani, apɨ nánɨ dɨnjɨ nɨmori fá yamɨxárɨnjɨmanɨ. Sa xewanɨnjɨ e emɨfánɨrɨ enjwɨpeárágɨpɨ nánɨ dɨnjɨ nɨmori ámáyo fá yamɨxárɨnjɨrɨnɨ.” Dɨnjɨ e oyaiwɨpoyɨnɨrɨ

¹² Rebekaimɨ re urɨnjɨnɨgɨnɨ, “Xɨráo xogwáomɨ ínɨmɨ wurɨnɨnɨfárɨnɨ.” urɨnjɨnɨgɨnɨ.

¹³ Bikwɨyo dánɨ re rɨnɨnjɨpɨ, “Gorɨxonɨ xogwáomɨ Jekopo nánɨ nɨnimónɨrɨ aí xɨráo Iso nánɨ mɨnimónarɨnɨ.” rɨnɨnjɨpɨ nioni “Gorɨxo xɨfo wimónarɨnjɨpɨnɨ yárarɨnjɨrɨnɨ.” seararɨnjápɨ tɨnɨ xɨxenɨ rɨnɨnɨ.

14 Ayínáni píot raniréwini? “Gorixo ámáyo fá ntyamixáritfná enjpi ntipikwini menjrini.” raniréwini? Oweoi, wí e rípxá mimónini.

15 Ayí rípi nánirini. Moseso Gorixomi rixinj uráná Btkwíyo nritinri eáninjpa Gorixo re urinjningini, “Ámá nioní wá owianimínirfná ananí wá wianimínni. Ámá nioní ayá urimiximínirfná ananí ayá urimiximínni.”

16 Gorixo e urinj enjagi nání ayí ámá wigí dnj tñni “E oimónaneyi.” yaiwiarinjagfa nání fá yamixárininjyí imónarigfamaní. E i oimónaneyinro aninj miní yarinjagfa nání fá yamixárininjyí imónarigfamaní. Sa Gorixo wá wianarinjipimí dání fá yamixárininjyí imónarigfáriní.

17 Btkwíyo dání Moseso tñjiná Gorixo Isipiyí mixel ináyomi re urinj enjagi nání nene ananí dnj axípi mopaxirini, “Nioní xopirári siápiimí dání enj eáninj nioniyá sijáni piaumímí iniri yof nioniyá xwá nirimíní yaní niwéa urí éwiniginriti nioniyá dnj tñni joxí mixel ináyí nimónirí menjewajoxirini.”

18 Gorixo e urinj enjagi nání nene re niyaiwirane nijfá imóninjwini, “Ámá ‘Wá owianimínni.’ wimóninjyó wá wianarinjirini. Ámá ‘Dinj wakisí oinífoyiniri owimiximínni.’ wimóninjyó dnj wakisí inpirí nání wimixarinjirini.” niyaiwirane nijfá imóninjwini.

“Gorixo ntipikwini mtyarinini.” rípxá mimónini. urinj nánirini.

19 Seyíné re nripiráo, “Joxí neararinjipi nepa enánáyí, Gorixo pí nání ámá wigí sipi egfápi nání siní ayairíri wiarinjirini? O ‘Ámá xe api apí oimónífoyí,’ yaiwiarinjipi ámá go píri urakipaxí imónini? Oweoi, wí e mimóninjagí nání rarinjwini.” E níráná

20 re searimínni, “Seyíné pí ámáyné mimónimáná Gorixomi xixewiamí wiarinjoi? ‘Xwárfá sixí xwá tñni imixífwá imixarinjomi ‘Niíwání imóninjápi pí nání e nimixínni?’ urinjoi.’ riseaimónariní?”

21 ‘Xwárfá sixí imixarinjo xwá axí xépipimí dání xwárfá sixí wíxaú nimixirfná wíwá ayí aiwá rfá nání imixirí wíwá ráf sixí yinínfa nání imixirí epaxí mimónini.’ riseaimónariní?” searimínni.

22 Gorixo “Ámá fwí egfápi nání wikí nóninjipi owiwapyimínni.” wimónirí “Pírí umamómí nání gf enj eáninjipi síwá owiwapyimínni.” wimónirí nerí aí ámá xwárfá sixí xwárfá ikixeníwíniginriti ipimoárininjyíninj imónigfáyo apaxí mé píri mumamó kikiáfá nerí sa sinjwí níwíga warinjagi nání ámá go xixewiamí níwirí “Joxí ntipikwini mtyarinjini.” urípxá imónini?”

23 O ámá xwárfá sixí wá wianimiginriti ipimoárininjyíninj imónigfáyo —Ayí ení seáyí e xfo imóninjipi bí imónirixinirí enjiná dání ipimoárininjyíninj. Ayo wá wianirfná ámá nñni sinjwí níwínro re yaiwíríxininí, “Seáyí e Gorixo imóninjipi, ayí xegí bí imóninj apírfani?” yaiwíríxinirí winíyo apaxí mé píri mumamó kikiáfá nera unjirini.

24 Ámá xwárfá sixí wá wianimiginriti ipimoárininjyíninj imónigfáyo, ayí nenenirini. Nioniyá oimónífoyinirí wéyo fá neaumirinjenerini. Gf Judayí wienení fá neaumirinjimani. Émá wíyo ení fá umirinjirini.

25 Nioní “Gorixo émayí ení nioniyáyí oimónífoyinirí wéyo fá umirinjirini.” seararinjipi enjiná xwiýfá wá rókiamoagí Xoseao Btkwíyo nritinri eanj rípi tñni xixení rinini, “Ámá Gorixoniyá mimónigfáyo nání ‘Gf ámarini.’ riri ámá dnj sixí muyipa enjáyí nání ‘Gf dnj sixí uyinjáyirini.’ riri emfáriní.

26 Anj nioní ‘Ámá nigíyínémani.’ urinjápi nání re rípirfáriní, ‘Niáiwí Njwá dnj niyimínjí tñnojáyirini.’ rípirfáriní.” Xoseao e nritinri eanjirini.

27 Enjiná wá rókiamoagí Aisaiaoyí rininj Isireriyíyá fwiárfawéyí nání niritfná re rinjirini, “Isireriyíyá fwiárfawéyí ámá obaxí inéki rawirawápamí enjyí imóninjápa imóninjagí aiwí Gorixo árinjipimí yeáyí uyimixemeanfáriní.

28 Áminá Gorixo ‘Xwá tñyo njewagfáyo pírf umamómiginí.’ rinjipi niyáritfná siní mé pírf umamóáriní enjagi nání rarinjini.” Aisaiao e nritinri eanjirini.

29 “Gorixo xegí Judayo wá mwanípa nerfnáyí, wí yeáyí uyimixemeanjyí imónipaxí menini.” oyaiwípyoinirí nání Aisaiao ámi rípi ení rinjirini, “Ámináo —O anjínají nñni siminjí winarigforini. O Isirerene negí ámá bí xe onjwéapoyinirí sinjwí mñeanípa nerí sinjwíríyí, ámá anj Sodomíyí rininjipimí njewáyí tñni Gomorayí rininjipimí njewáyí tñni nñni aná imónagfápa nene ení imónanirí enjwáriní.” nritinri eanjirini.

“Judayí xenjwí xídarigfá enjagi nání wé rónigfáyo mimónigfáriní.” urinj nánirini.

30 Ayínáni nene píot raniréwini? Sa rípi raníwini. Émayí wí “Gorixo ámá nání ‘Gf wé rónigfáyrini.’ níráritfná ayí apimí dání rárarinjirfani?” niyaiwiro “Wé róninjwáyí” oimónaneyinro aninj miní mepa nero aí apí tñni xixení imónigfawixini. Wé

róniŋf Gorixo ámá Jisasomí dŋf wíkwíroarŋagfa nŋwínŋf ná rárarŋfŋpí apí tŋn xixeni imónŋfawixŋn.

³¹ E imónŋfagfa aí Isireriyf ŋwf ikaxf rŋnŋfŋpimi nŋxfđŋrŋfŋpimi dání wé róniŋf oimónaneyŋnro anŋf minf neróná wé róniŋf ŋwf ikaxf eánŋfŋyo rŋnŋfŋpí tŋn xixeni mimónŋfawixŋn.

³² Ayf pí nání apí tŋn xixeni mimónŋfawixŋn? Ayf Jisasomí dŋf nŋwíkwíroarŋfŋpimi dání oimónaneyŋnro mé wigf dŋf tŋn ŋwf ikaxf rŋnŋfŋpimi nŋxfđŋrane oimónaneyŋnro yarŋfagfa nání wé róniŋf apí tŋn xixeni mimónŋfawixŋn. Ayf Jisasomí —Judayf Jisasomí nŋpŋkiro aí “Gorixomí xewaxomí wí pŋkipaxenemant. Ayínání o Gorixomí xewaxomant.” rarŋgfá eŋagí nání o sŋŋá ámá níkrŋpeaánŋr ná eánarŋfŋŋŋf imónŋŋorŋn. Omí níkrŋpeaánŋro nánŋf eánŋfawixŋn.

³³ Bŋkwíyo dání apí nání xixeni re nŋrŋnŋr eánŋn, “Arfá époyí. Gorixoní dŋwf Saioniyf rŋnŋfŋpimi —Apí Jerusaremíyo rŋnŋn. Apimi ámá níkrŋpeaánŋr ná eánro sŋmŋrŋr wŋr epŋrfa nání sŋŋá wo e tŋn. E nerí aí omí dŋf wíkwírófáyf xfo rŋŋfŋpí tŋn xixeni wiinfá eŋagí nání ayá wí epŋrfámani.” Bŋkwíyo dání xixeni e nŋrŋnŋr eánŋn.

10

“Judayf náŋpí Kiraisomí dŋf mŋwíkwírógfá eŋagí nání Gorixo yeáyf uyimíxemeañfmaní.” urŋf nánŋrŋn.

¹ Gf nŋrŋxŋmeáyŋné, Gorixo gf Isireríyo yeáyf uyimíxemeáwŋnŋnŋr íkŋnŋf sŋpí niarŋfagí nání omí rŋxŋf anŋf minf wurŋyarŋŋrŋn.

² E nerí aí ayf yeáyf mŋyimíxemeánŋŋŋ. Nioní ayf yarŋgfáŋpí nání píranŋfŋf dŋf íá nŋxŋrŋrŋ nání áwanf rarŋŋn. Ayf Gorixomí oxŋdaneyŋnro sŋmŋ nŋxeadŋpénro nero aí píranŋfŋf dŋf neŋwŋpémáná mŋyarŋŋŋ.

³ Ayf rŋpí nání seararŋŋn. Ayf “Ámá e yarŋgfáŋpimi dání Gorixo ‘Wé rónŋgfáyŋnéŋn.’ urarŋŋrŋfŋn?” nŋyaiwŋrŋná xerŋwŋ yaiwŋarŋgfáŋn. Xerŋwŋ dŋf re nŋyaiwŋro, “Negf píranŋfŋf yarŋŋwáŋpimi dání Gorixo ‘Wé rónŋgfáyŋnéŋn.’ nearŋnŋrŋn.” nŋyaiwŋro apŋn nŋxfđŋro nání Gorixomí yeáyf sŋmanŋwŋyónŋf mŋwurŋnŋpa ero “Apí neróná wé rónŋgfáyŋné imónŋpŋrŋrŋn.” rárŋnŋfŋpimi mŋxfđŋpa ero egfá eŋagí nání seararŋŋn.

⁴ Gf Judayf dŋf re moarŋgfáŋpí, “Nwf ikaxf rŋnŋfŋpimi nŋxfđŋrŋfŋyo dání wé rónŋfwaéne imónanŋwáŋn.” Dŋf e moarŋgfáŋpimi Kiraiso pŋrŋ wíakŋmonŋrŋn. E eŋf eŋagí nání omí dŋf wíkwírófá gŋyf gŋyf nání Gorixo “Wé rónŋgfáyŋrŋn.” rárŋnŋrŋn.

⁵ Moseso ámá wé rónŋgfá imónŋpŋrŋrŋn nání ŋwf ikaxf eánŋfŋpimi xŋdarŋgfáyf nání nŋrŋrŋ rŋwamŋŋf nearŋná rénŋfŋf rŋŋrŋn, “Ámá wé rónŋgfá imónŋpŋrŋrŋn nání ŋwf ikaxf eánŋfŋf rŋpí nŋpŋn yarŋgfáyf xixeni e nerŋŋfŋpimi dání dŋf nŋyŋmŋŋf tŋgfá imónŋpŋrŋrŋn.”

⁶ Wé rónŋfŋf ámá ŋwf ikaxf eánŋfŋpimi xŋdarŋgfáŋpimi dání imónŋfŋpí nání Moseso e rŋŋf eŋagí aiwŋ dŋf wíkwírówáŋpimi dání “Ámá wé rónŋgfáyŋrŋn.” rárŋnŋŋene Kiraiso yeáyf neayimíxemeánŋf nání rŋxa nŋweapŋrŋ nŋpémáná ámí wíapŋnŋmeanf eŋagí nání Bŋkwíyo dání nŋrŋnŋr eánŋfŋpa re rarŋŋwáŋn, “Re mŋyaiwŋnŋpaní, ‘Anŋnamí nání gene peyanŋwáŋfŋn?’ mŋyaiwŋnŋpaní. Ayf xwŋyfá ‘Apimi dání Gorixo ámáyo yeáyf uyimíxemeánŋrŋn.’ rŋnŋfŋpí arfá wíanŋwá nání Kiraisomí anŋnamí dání gene nŋpeyŋrane nŋpemeámí weapanŋwá nání rarŋŋnŋ.”

⁷ Rŋpí ení mŋyaiwŋnŋpaní, ‘Sŋrŋrŋkŋf sŋrŋwŋf mayf imónŋŋfŋmí nání gene weanŋwáŋfŋn?’ mŋyaiwŋnŋpaní. Ayf Kiraisomí amí dání gene nŋwepŋnŋrane nŋpemeámí yapanŋwá nání rarŋŋnŋ.”

⁸ Bŋkwíyo xwŋyfá Gorixoyáŋpí nání píŋŋ rŋnŋn? Rŋpí re rŋnŋn, “Xwŋyfá apí ná jfami mimónŋn. Anŋw e segf sŋmŋmanŋfŋfŋf e imónŋfagí nání apí ananŋ xwŋyfá rŋro dŋf moro epaxf imónŋn.” Bŋkwíyo e rŋnŋn. Xwŋyfá ámá Jisasomí dŋf wíkwírórŋxŋnŋrŋ none wáf rarŋŋwáŋpí nání rarŋŋnŋ.

⁹ Xwŋyfá apí, ayf rŋpŋrŋn. Ámáŋné ayá mé Jisaso nání “Ámŋnáorŋn.” nŋrŋrŋ woákŋkŋ erí “O Gorixoyá dŋf tŋn xwáŋpáyo dání wíapŋnŋmeanŋrŋn.” nŋyaiwŋrŋ dŋf wíkwírorŋ nerŋnáyf, Gorixo yeáyf seayimíxemeánŋrŋn.

¹⁰ Ayf rŋpí seararŋŋn, “Gorixo ámá wo Jisasomí dŋf wíkwíroarŋfagí nŋwínŋfŋná ‘Wé rónŋŋorŋn.’ rárŋrŋ manŋyo dání woákŋkŋf yarŋfagí nŋwínŋfŋná yeáyf uyimíxemeánŋf yarŋŋrŋnŋ.” seararŋŋn.

¹¹ Nioní seararŋŋpí Jisaso nání Bŋkwíyo dání re nŋrŋnŋr eánŋfŋpí tŋn xixeni seararŋŋn, “Ámá omí dŋf nŋwíkwírorŋnáyf, xfo rŋŋfŋpí tŋn xixeni wiinfá eŋagí nání ayá wí wŋnŋná menŋn.” nŋrŋnŋr eánŋfŋpí tŋn xixeni rarŋŋnŋ.

12 Ayf rípi nánirini. Áminá dñj nineneni wíkwíroaríjwáo —O ámá arírá neaíwíniginíri yaríj wiarígfá nýoni wá bí onímiápi míwianí ayá wí wianaríjorini. O ná woní enjagi nání Judayo xegf bí wiiri é máyo xegf bí wiiri yaríjmani.

13 Bíkwyfo re nírini eáníj rípi “Gíyí gíyí Ámináo yeáy oníyimíxemeaníri yaríj wí fáyo yeáy uyimíxemeanífarini.” nírini eáníjpi nioní seararíjapi tñi xixeni axípi rini enjagi nání seararíjini.

14 Ámá wo gí Judayf nání re níránáyf, “Kíraisomi dñj míwíkwírogfá enjagi nání aríge nero yeáy oneayimíxemeaníri yaríj wí fáyo? O nání arfá míwígíyí enjagi nání aríge nero dñj wíkwíropíráoi? Ámá wo o nání wáf muríj enjagi nání aríge nero arfá wí fáyo?”

15 Goríxo ámá wa wáf urípírfá nání murowaríj enjagi nání aríge nero wáf urípírfáoi? Ámá wo Poroní raríjapi pírf nírakimíni nání e níránáyf, re urímíni, “Bíkwyfo dání ‘Ámá xwíyí fá yayf winípaxf imóníjpi wáf urímearígfáyf nurémearfná ayf awíaxírfini.’ nírini eáníjagi nání wáf urípírfá nání Goríxo ríxa murowarípa reníginíni?”

16 Wáf ourímépyoiníri urowaríagi aí Judayf nñni xwíyí fá yayf winípaxfpi píraníj xixeni arfá níwíro mífídgífaxíni. Wáf rókíamoagf Aísaiao Bíkwyfo re nírini eáníri, ‘Ámináoxíni, none áwanf uraríjwápi gíyí arfá níneairí dñj íkwíroaríjoi? Oweoi, wí e mýaríjoi.’ Nírini eanf api nioní seararíjapi tñi xixeni imóníjagi nání raríjini.

17 Ayínáni nene níj fá rípi imóníjwíni. Ámá xwíyí fá Kírísó nání arfá níwiríjyó dání dñj wíkwíroarígfárfini. Ámá wí xwíyí fá api wáf urarígfápimi dání arfá wíarígfárfini.” urímíni.

18 Ámá wo “Xwíyí fá Kírísó nání wáf rarígfápi Judayf nepa arfá rí fá wígfáwíxíni?” níránáyf, re urímíni, “Aga ríxa arfá wígfáwíxíni. Bíkwyfo dání re nírini eánini, ‘Ámá xwí fá ríri nírimíni njeagíyí wígf manf ríxa arfá wígfáwíxíni. Ámá anf ními ní njeagíyí wígf xwíyí fápi ríxa arfá wígfáwíxíni.’ nírini eáníjagi nání ‘Judayf ríxa arfá wígfáwíxíni.’ urímíni.”

19 Ámi ámá wo “Xwíyí fá wáf uragíapi nání Judayf majfá imónagírfárfani?” níránáyf, re urímíni, “Oweoi, é máyí aí níj fá imóníjánáyf, ‘Judayf níj fá mímonagírfárfini.’ rí paxf meníni.” urímíni. Moseso Goríxo nání re níwuriyírí eanf enjagi nání raríjini, “Judayfne Goríxoní ámá xenjwí wíyo píraníjf mearíjagi síjwí nínanírfná sípi dñj wíaiwípírfárfini. Ámá seyfné ‘Majfá imónígfáyrfini.’ wíaiwíarígfáyo píraníjf mearíjagi síjwí nínanírfná wíkf wónípírfárfini.” Moseso e níwuriyírí eanf enjagi nání raríjini.

20 Judayf “Goríxo é máyo marfáí, nenení neamímínífaríni.” yaiwíaríjagfá aí wáf rókíamoagf Aísaiao ení xwíyí fá Goríxo nání níwuriyírífná ayá ígígf mé nerí re níwuriyírí eanfíri, “Ámá omí ge dání wíni meaníréwíníri mýarígfáyf Goríxoní ríxa síjwí naní meagíyírfini. Ámá Goríxoní nání yaríj míwípa egfáyo níwíwaníjoni xámí píaumímf winíjárfini.” É máyí fá nání Aísaiao e níri rífwamíjf nearí aiwí

21 gí Isíreriýf nání Goríxo ríj rípi rífwamíjf eanfíri, “Ayf Goríxoní tfámíni obfpyoiníri aníj miní wé awíá níwíaxídfárfná ná mé ámá manf níwíakírí ríwí sfwí fá yírí yarígfáyo wé awíá wíaxídfárfini.” níri eanfíri.

11

“Isíreriýf áríni bimi Goríxo wá wianaríjpi wímeaaríni.” uríj nánirini.

1 Ayínáni “Goríxo xegf Isíreriyo ríxa aníjini ríwí umonírfini.” rímíníréini? Oweoi, wí e rí paxf meníni. Nioní ení Isíreriýf wonírfini. Ebríramoyá fwiárfawéyí wonírfini. Síyíkí Bejímano tñni imóníj wónírfini. Nioní e imóníjóní aí Goríxo wí ríwí mínímoní enjagi nání “ Isírerí nýoni ríxa aníjini ríwí umonírfini.” rí paxf meníni.” seararíjini.

2 O xegf á máyo —Ayf amípi síní mímoníjáná fá yíyamíxímí eníyírfini. Ayo wí ríwí umonírfani. Wáf rókíamoagf Irajao nání Bíkwyfo nírini eáníjpi síní majfá rímóníjoi? O Goríxo ayo ení xíxe ríwí umówíníginíri xegf Isíreriýf nání aníjímí íkaxí nurírfná re uríjíníni.

3 “Ámináoxíni, díxf wáf rókíamoarígfáwami nowamíni píkiro joxí nání rídíyowá epírfá nání íraf oníyíf pípínamí ero éfá enjagi nání joxí dñj ríkwíronjá yoparoní njeanfíni. Nioní ení nípíkianíro nání ríxa páf níaríjoi.” uríagi aí

4 Goríxo píoi uríjíníni? “Joxíni marfáí, ámá nñni nioníyá imóníjyí 7,000 imóníni. Ayf wayá njeáf xopaíkígf imóníj Bfariýf ríníjípimi xómíj nýíkwíro yayf múmearígfáyrfini.” uríjíníni.

5 Ayínáni eníj ná e imóníjpa agwí ríná ení axípi áríni wí Goríxo xegf wá wianaríjpi tñni xixeni nerfná fá neayamíxíjf áríni wíene njeanfíni.

⁶ Gorîxo ámáyo fá nuyamîxîrîfná xegî wá nîwianîrîñîpîmî dání fá uyamîxîñîf enaqî nánî “Ámaéne nanî bî yarîñagwî nîneanîrî nánî fá neayamîxîñîrîñî.” yaiwîpaxî menîñî. Ámá nanî yarîñagwî nánî fá nuyamîxîrî sîñwîrîyî, wá wianarîñîpî mimónî, mimónî wá wianarîñîpî imónîmîñîrî enîrîñî.

⁷ Ayîñánî píóî rîpaxîrîñî? Isîrerîyî wé rónîñî apî oimónaneyîñîro anîñî minî yarîgîfápi mimónîpa egfá aiwî ámá Gorîxo xegî dîñî tîñî fá uyamîxîñîyîñî xîxenî imónîgîfáñîñî. Wîñîyî Gorîxoyá dîñîyo dání wigî dîñî rîxa wakîsî inîgîfáñîñî.

⁸ Nionî seararîñîpî tîñî xîxenî Bîkwîyo dání re nîrîñîrî eánîñîpa, “Ayî dîñî píráñîñî nîmoro ‘Gorîxo apî neaîwopîyimîñîrî rîfa yarîñî?’ mîyaiwî éfîrîxîñîrî káká sîñwî anîrî arîkwîkwî arfá wirî dîñî xaxá merî epîrî wimîxîñîf enaqî nánî apî e néra nîbîfasáná agwî rîná enî sîñî yarîñîo.” Bîkwîyo dání e nîrîñîrî eánîñîpa agwî rîná xîxenî dîñî wakîsî inarîñîo.

⁹ Depito enî re rîñîrîñî, “Ayî ‘Nîwayîrónîrî ñweañwîñî.’ nîyaiwîro maiwî ñweañáná aiwá yayî yanîro nánî nimîxîro narîgîfápi dîñî Gorîxoxîñîyá tîñî xe sîpogwîñîñî imónîrî mîrénîñî imónîrî éwîñîgîñî. Xe níkrîpeaánîrî ná eánarîgîfáñîñî imónîrî rîfá meaárînarîgîfáñîñî imónîrî éwîñîgîñî.

¹⁰ Gorîxoxî yarîñîpî nánî sîñwî anopasîñîpîrî nánî joxîyá dîñî tîñî sîñwî xe sfá uyîñîrî joxî yarîñîpî nánî majfá nero íkárînarîgîfápi xe anîñî aiwá fá xwénîñî nîmeareîkwîñîmî emero éfîrîxîñî.” Depito e rîñîpa gî Judayî nápi xîxenî apî nero dîñî wakîsî inarîñîo.

“Judayî manî wîalkîgîfá enaqî nánî Gorîxo émányé yeáyî seayîmîxemeaarîñî.” urîñî nánîñîñî.

¹¹ Ayîñánî ámá wo yarîñî re nîánáyî, “Judayî Jîsasomî dîñî mîwîkwîropa nero níkrîpeaánîrî ná neánîrîñîñîf neróná anîñî axîpî e imónárîwanîgîñîrî egfáñîñî?” Yarîñî e nîánáyî, re urîmîñî, “Aga owoeî, ayî wîalkîgîfá enaqî nánî Gorîxo émányé yeáyî uyîmîxemeaarîñî. Judayî o émányé nanî wîarîñagî sîñwî nîwîñîróná sípî dîñî nîwîaiwîro Jîsasomî dîñî owîkwîrópoyîñîrî nánî e yarîñî.” urîmîñî.

¹² Ayî manî wîalkîgîfá enaqî nánî agwî rîná Gorîxo ámá xwá tîyo ñweagîfá wîñîyo nanî ayá wî nîwiîrî aiwî Judayî Gorîxo fá uyamîxîñî nîñî rîxa Jîsasomî dîñî nîwîkwîrórîñáyî, émányé enî nanî xwapî ayá wî wiîñîfáñîñî. Judayî níkrîpeaánîrî ná eánîgîfá enaqî nánî Gorîxo émányé nanî ayá wî nîwiîrî aiwî Isîrerî Gorîxo fá uyamîxîñîyî nîñî Jîsasomî dîñî nîwîkwîrórîñáyî, émányé nîwiîrîfná xámî nanî wiîñîpa mé ámî seáyî e imónîñîpî wiîñîfáñîñî.

¹³⁻¹⁴ Agwî Romîyo ñweagîfá émányé xwîyîfá bî osearîmîñî. Gorîxo émányé wáf ourîñîrî nîrowárenapîñîñî enaqî nánî nionî e nerîfná rîpî enî yarîñîrîñî. Gî ámá gwî axfîrî imónîgîfáñî “Gorîxo émányé nanî rîfa wîarîñî?” nîyaiwîro sípî dîñî wîaiwîarîñîpîmî dání wîerfîkiemeáñîmîgîñîrî xfo émányé ourîñîrî nîrowárenapîñîpî yarîñîrîñî. E nerîfná “Gorîxo e éwîñîgîñîrî nîrowárenapîñîpî seáyî e imónîñîpîrîñîñî” nîyaiwîrî yayî tîñî néra warîñîrîñî.

¹⁵ Ayî rîpî seararîñîñî, “Gorîxo Isîrerîyo rîwîf umonîpîmî dání ámá xwá tîyo ñweagîfá wîñîyî tîñî xfo nawîñî píyîfá wîrîñîgîfáñîf imónîñagîfá nánî Isîrerîyo ámî numîmîñîrîfná ayî rîxa xwárfáyo dání wîápfîñîmeáfáñîñîñîf imónîpîrîfáñîñî.

¹⁶ Bîskîrfá iwamîfó nimîxîrîfná xámî bî onîmîápi nîxerî ‘Rîpi, ayî Gorîxo nánîpîrîñî.’ nîyaiwîrî táná nápi nîpîñî Gorîxoyánîñîf imónarîñîpa Judayî fwiárfawéwa Gorîxoyá imónîgîfá enaqî nánî rîwîyo imónîgîfáñîf enî axîpî oyá imónîpîrîfáñîñî. Íkáfá píñîñîf wîrî ‘Gorîxo nánîrîñîñî.’ nîyaiwîrî nîrîñîñáyî, reñî enî oyá imónîñîpa Judayîfá xiáwo írîñîyîf Gorîxoyá imónîgîfá enaqî nánî rîwîyo imónîgîfáñîf enî axîpî oyá imónîpîrîfáñîñî.” seararîñîñî.

¹⁷ E nerî aí ewayî xwîyîfá rîpî osearîmîñî, “Gorîxo xegî Judayo rîwîf numorîfná íkáfá orîpî reñîñîñîf bî nórearî émányé —Seyîné reñîf orîpî ámá fwiá urarîgîfá marfát, orîpî xegîpî yaparîñîpîmî dánîñîñîf reñîf eánîgîfáñîñîñî. Seyîné Gorîxo nîmeareî wîñîyîf reñîf eánîgîfá seañwîrîrîf enaqî nánî seyîné orîpî pípîñîpîmî dání inîgîfá nîñîrîfná Judayîfá xiáwo írîñîyîyo Gorîxo nanî wîiagîpîmî dání inîgîfáñîñîf nîñîrî reñîf wîñîyîf tîñî píráñîñîf reñîf onarîgîfáñîñî.

¹⁸ E nerî aiwî Judayo Gorîxo rîwîf numorîfná reñîñîñîf óreañîyîf nánî wárixayîné mimónîpa épyoî. Wárixane oimónaneyîñîrónáyî, xámî píráñîñîf dîñîf nîyaikîrorî re mófîrîxîñî, ‘Reñene pípîñîf nánî inîgîfá imîxarîñwámanî. Pípîñîyîf —Ayî Judayîfá xiáwo írîñîyîrîñî. Ayî nene nánî inîgîfá imîxarîñîrîñî.’ mófîrîxîñî.’ osearîmîñî.

¹⁹ Émá Jîsasomî dîñîf wîkwîroarîgîfáñîf re nîránáyî, “Nene neañwîrîrîmîñîrî nánî ayo óreañîrîñî.” nîránáyî,

²⁰ re searîmîñî, “Seyîné ananî rarîñîo. Ayî Jîsasomî dîñîf mîwîkwîroarîñagîfá nánî óreañîrîñî. E nerî aí seyîné enî píyo dání marfát, sa dîñîf wîkwîroarîgîfáñîf dání

óreaé seaŋwírárínjýfíné imónígáýfíné enjagí nání wá mimónipa ero wáyf ero éfríxíní.” searímíní.

21 Goríxo “Renj ík fá bimi dání nóreari ŋwírárínj marfái, ík fá ná apámí dání eánínjípí xe oeaníní.” míyaiwí óreaŋf enjagí nání émáyfíné ení “Xe oeaníní.” míyaiwí axfípí neadóreaŋgínírí “Wáyf éfríxíní.” seararínjini.

22 Ayínání Goríxo ámayo wá nŋwianíná wírí wíkí fíní nŋwiríná wírí yarínjípí nání dínj móríxíní. Jisasomi dínj mŋwíkwfropa nerínjípimí dání níkrípeaanírí nánínj éánígáyo Goríxo wíkí fíní nŋwirí aiwí émáyfíné wá seawianaríní. Seyfíné dínj wíkwfroarígíápimí dání anínj wá seawianípaxf imónínjánáyf, ayf ananí wá níseawiaga unfáríní. E mepa nerfínáyf, seyfíné ení seawákwimo náníyí.

23 Renj óreaŋmónínjínj imónígáýf ení dínj mŋwíkwfró yarígápi ríxa emí nŋmoro dínj wíkwfróánáyf, Goríxo wígí óreaŋe dání ámí ŋwírárínfáríní. Goríxo ananí ámí ŋwírárípaxf enjagí nání rarínjini.

24 Émáýfíné Goríxo ík fá orípí xegfípí yaparínjnamí dání nóreari ámá aiwá omínj nerfíná mepa yarígápa nerí ámayánamí seaŋwírárínj enjagí nání xegfí anamí dání óreaŋjípí anjípaxf ámí wígí axfínamí ŋwírárípaxf imónínjagí nání seararínjini.

“Goríxo ámí Isíreriyo yeáyf uyimíxemeanfáríní.” urínj náníníni.

25 Gf níríxímeáyfíné, seyfíné “Nene dínj émf saímf monjwaéneríní.” níyaiwíníro “Goríxo xegfí Judayo anínjíní emí monjíní.” yaiwípíxínírí xwíyíá yumí imónínj rípí nání majfá oimónípoynírí mŋnimónaríní. Xwíyíá yumí imónínjípí, ayf rípiríní. Émá Goríxo fá uyamíxínjýf nfní xfo táfámíní bípífíe nání Isíreriýf nápi dínj wakísf niga upírfáríní.

26 E néra numáná enjáná Goríxo Isíreri níyoní yeáyf uyimíxemeanfáríní. Nioní seararínjápí Bíkwyó dání xwíyíá nírínírí eánínj rípiáu sopínj níwaríní, “Éf neamínínfo dfwf Saioní —Dfwf Saioníyí rínjínjípí Judayíyá anj e nání rínjínjípíriní. Éf neamínínfo dfwf Saioní ŋweaŋwaéneyáo nimónírí Jekopoyá fwiáfawene uyfíní yarínjwápi emí neawiaikimónfáríní.” nírínírí eánírí

27 ámí wí e “Goríxoní wígí fwí egfápi yokwarímí nŋwiiríná ‘Rípí nŋwiimfáríní.’ réroárimfíní.” nírínírí eánírí enjípíáu nioní seararínjápí fíní xíxeníríní.

28 Judayf xwíyíá yayf neainípaxf imónínjípí rfwf numoro nání Goríxomí sfmf tfní wiarígáýf imónínjagífa nání Goríxo émáyfíné nanj seaíiaríní. E nerí ai Goríxo wígí xiáwo írínjýyo fá uyamíxínj enjagí nání xfoyá dínj síxf uyínjýf imónínjoi.

29 Goríxo wá níwianíná anípá nŋwirí nioníyá oimónípoynírí wéyo fá numíríná ámí yarápímfo mŋwiarínjjo enjagí nání rarínjini.

30 Émáýfíné enjíná Goríxomí wiaikiagífa aiwí agwí riná Judayf xamínjýf wiaikiarínjagífa nání Goríxo seyfíné ayá searímíxaríní.

31 Judayf Goríxo émáyfíné ayá searímíxarínjagí nŋwíníná sfpí dínj níseaiawírí ámí xfo táfámíní kínimónáná xamínjýyo ení ayá urímíxínífa nání émáyfíné wiaikiagífápa ayf ení axfípí nero xfómí wiaikiarínjoi.

32 Goríxo ámá níyoní Judayoraní, émáyoraní, ayá urímíxífmínjínírí “Ámá nfní gf manj nŋwiaikiarígífáríní.” nírárírí gwfnínj yárinjíní.

“Goríxo dínj émf saímf monjo enjagí nání yayf uméwanínjíní.” urínj náníníni.

33 Goríxo dínj émf saímf morí níj fá imónírí enjípí aga seáyf e imónínjagí nání nioní mínj sínjá weánípaxfíní. Nene ámaéne dínj o “E éfmínjíní.” níyaiwírí monjípí nání anínj míní yarínj niga nurane aí “E rífa moní?” yaiwípaxene meníní. Nene dínj o nŋmorí yarínjípí nání anínj míní “Aríge nŋmorí rífa yaríní?” níyaiwirane aí mfkfípí nání xíxení dínj mopaxene meníní.

34 Nioní seararínjápí Bíkwyó dání re nírínírí eánínjípí fíní xíxeníríní, “Ámínáo dínj moarínjípí nání ámá wí níj fá rimónínjoi? Oweot. Omí ámá wí píránjínj dínj ureŋwípegfárani? Oweot.

35 Ámá gíyí wíníyí xámí wífápi nání xfo wípaxf imónínjoríní? Oweot.” nírínírí eánínjípí nioní seararínjápí fíní xíxení imóníní.

36 Amífpí nfní oyá dínj fíní imónírí xegfí imónínjípa oyá dínj fíní síní imónírí o náníní imónírí enjagí nání rarínjini. Nene íníná omí seáyf e numéra úwanínjíní. “E éwanínjíní.” nimónaríní.

12

“Rídiyowá Goríxo wimónarínjípí infwanínjíní.” urínj náníníni.

1 Ayínání gf níríxímeáyfíné, Goríxo wá neawianayarínjagí nání enj rírémxí bí os-earímíní. Nanjwí noní Goríxo nání rídiyowá yáragífápa sewanínjýfíné ení o nání

ridiyowa sɪŋɔ sɪyikwɔ mɪnɪŋɔ xɔ wimɔnarɪŋɔpɪnɪŋɔ oimɔnaneɪnɪrɔnɔ “Negɔ dɪŋɔyo oxɔɔɔnaneyɪ.” mɪyaiwɪ “Oyá dɪŋɔyonɪ oxɔɔɔdaneyɪ.” nɪyaiwiwo xamɪŋɔɔɔfɔné mɪnɪ winɔfɔrɪxɪnɪ. E neróná Gorɪxomɪ yayɔ umeanɪro nánɪ epaxɪpɪ tɔnɪ xɪxeni yarɪŋɔɔ.

2 Gorɪxomɪ mɪxɔɔɔdarɪgɔɔɔyɔɔ yarɪgɔɔɔpá axɔpɪ mé “E éfɔrɪxɪnɪ.” wimɔnarɪŋɔpɪ nánɪ nɪjɔá imónɪpɪrɪ nánɪ segɔ dɪŋɔ xámɪ moagɔɔpɪ xe sɪŋɔ bɪ oneaimɪxɪnɪrɪ sɪŋwɔ winɔfɔrɪxɪnɪ. Xe dɪŋɔ sɪŋɔ bɪ oneaimɪxɪnɪrɪnɔ xɔ wimɔnarɪŋɔpɪ —Apɪ awɪaxɔ imónɪrɪ oyá sɪŋwɔyo dánɪ apánɪ imónɪrɪ wé rónɪŋɔ imónɪrɪ enɔpɪrɪnɪ. Apɪ nánɪ ananɪ nɪjɔá imónɪpaxɔrɪnɪ.

3 Nionɪ Gorɪxo wá nɪnɪwɪanɪrɪ nɪiŋɔpɪmɪ dánɪ nɪyɔfɔnɪnɪ woɔxɪnɪ woɔxɪnɪ rɪpɪ os-eaɪmɪnɪ, “E imónɪŋáonɪrɔfánɪ?” nɪyaiwɪnɪrɔfáná dɪxɔ imónɪŋɔpɪ nánɪ nɪmúrorɪ ‘Seáyɪ e imónɪŋáonɪrɔfánɪ?’ mɪyaiwɪnɪpanɪ. ‘E imónɪŋáonɪrɔfánɪ?’ nɪyaiwɪnɪrɔfáná dɪŋɔ wɪkwɔroarɪgɔɔɔ woxɪnɪ woɔxɪnɪ Gorɪxo e epaxo e epaxo oimónɪrɪ simɪxɪŋɔpɪ nánɪ dɪŋɔ nɪmorɪ dɪxɔ nepa imónɪŋɔpɪ tɔnɪ xɪxeni ‘E imónɪŋáonɪrɔfánɪ?’ yaiwɪnɪrɔfánɪ.” oseaɪmɪnɪ.

4 Negɔ wará ná wirɪmɪ dánɪ wéranɪ, síkwɔrɪnɪ, bɪ bɪ inɪŋwɔnɪ. Bɪ bɪ inɪŋwápɪ tɔnɪ axɔpɪnɪ yarɪŋwámanɪ. Xɪxegɔnɪ yarɪŋwámanɪ.

5 E imónɪŋɔpá axɔpɪ Kiraiso tɔnɪ ikárɪnɪŋwáéne enɪ re imónɪŋwɔnɪ. Obaxene aɪwɪ omɪ dɪŋɔ wɪkwɔroarɪŋagwɪ nánɪ nɪnenenɪ axɔpɪ wará ná bɪmɪ dánɪ síkwɔ wé ayɔ imónɪŋɔpánɪŋɔ nɪmónɪrɪ ikwɔrɔnɪŋwɔnɪ.

6 Nɪnenenɪ wá neawɪanɪŋɔpɪ tɔnɪ xɪxeni nɪneaiɪrɔfáná xɪxegɔnɪ e epaxɔ e epaxɔ oimónɔpoyɪnɪrɪ neaimɪxɪŋɔɔ enɔgɪ nánɪ xɪxegɔnɪ epaxɔ imónɪŋwápɪ tɔnɪ xɪxeni oyaneɪ. Gorɪxo xwɪyá xɔoyápɪ wá urókiamófɔrɪxɪnɪrɪ neaimɪxánáyɔ, negɔ dɪŋɔ wɪkwɔroarɪŋwápɪ tɔnɪ xɪxeni e éwanɪgɪnɪ.

7 Negɔ wɪnɪyo arɪrá wɪrɪxɪnɪrɪ neaimɪxánáranɪ, wɪnɪyo wɪwapɪyɪfɔrɪxɪnɪrɪ neaimɪxánáranɪ,

8 enɔ rɪrémɪxɔ wɪrɪxɪnɪrɪ neaimɪxánáranɪ, xɪxeni e éwanɪgɪnɪ. Negɔ wɪnɪyo negɔ amɔpɪ nɪnowɪayɔ inɔfɔrɪxɪnɪrɪ neaimɪxánáyɔ, sípɪ mɪwɪ éwanɪgɪnɪ. Negɔ wɪnɪyo oumenɔweápoɪnɪrɪ neaimɪxánáyɔ sɔmɔ nɪxeadɔpɔnɪrane éwanɪgɪnɪ. Negɔ wɪnɪyo wá wɪanɔfɔrɪxɪnɪrɪ neaimɪxánáyɔ, kɪpɪŋɔ mɪyɪ yayɔ tɔnɪ éwanɪgɪnɪ.

“Kiraiso tɔnɪ ikárɪnɪŋɔɔɔfɔné apɪ apɪ néra úfɔrɪxɪnɪ.” urɪŋɔ nánɪrɪnɪ.

9 Segɔ wɪnɪyo dɪŋɔ sípɪ nɪwɪrɔfáná mimónɔ mɪwɪwapɪyɪpa éfɔrɪxɪnɪ. Sípɪ imónɪŋɔpɪ rɔfɔmɪnɪ nɪmamorɪ nanɔ imónɪŋɔpɪ fá xɪrɔfɔrɪxɪnɪ.

10 Xexɔxexɔrɔfmeáyɔ ayá rɪrɪmɪxɔ nɪnɪro píránɪŋɔ menarɪgɔɔpá inɔfɔrɪxɪnɪ. Negɔ wɪnɪyo wéyo umeaneɪnɪro sɔmɔ xeadɔpɔnɪfɔrɪxɪnɪ.

11 Rɔwɔ síwɔá mɪyɪ nɪrɔkwɪnɪrɪ éfɔrɪxɪnɪ. Ámɪnáo mɪ nɪxɔɔɔróná xɔoyá kwɪyɔpɪ e nɪfɔrɪxɪnɪrɪ seaimɪxarɪŋɔpɪmɪ sɪŋwɔrɔfánɪŋɔ wɪaxɔɔfɔrɪxɪnɪ.

12 Ámɪnáo seaiɪfápɪ nánɪ dɪŋɔ ikwɔmoarɪgɔɔpɪmɪ dánɪ dɪŋɔ nɪfá seainɔwɪnɪgɪnɪ. Xeanɪŋɔ seaiméáná xwámám wɪrɪxɪnɪ. Iníná Gorɪxomɪ rɪxɪŋɔ urayɪfɔrɪxɪnɪ.

13 Ámá Gorɪxoyá imónɪgɔɔɔfɔ wɪ dɔfɔ ikeamónarɪŋagɔa nɪwɪnɪrɔfáná segɔ bɪ mɪnɪ wɪrɪxɪnɪ. Ámá anɔ mɪdánɔ wɪ seaiméáná segɔ anɔyo nánɪ nɪpemeámɪ úfɔrɪxɪnɪ.

14 Ámá rɔmewá seaiarɪgɔɔfɔ Gorɪxo nanɔ wɪwɪnɪgɪnɪrɪ rɪxɪŋɔ urɔfɔrɪxɪnɪ. Ayo uramɪxɔwɪnɪgɪnɪrɪ rɪxɪŋɔ murɔ nanɔ imɪxɔwɪnɪgɪnɪrɪ rɪxɪŋɔ urɔfɔrɪxɪnɪ.

15 Ámá yayɔ yarɪŋagɔa nɪwɪnɪrɔná ayɔ tɔnɪ nawɪnɪ yayɔ ero ŋwɔ eaarɪŋagɔa nɪwɪnɪrɔná ayɔ tɔnɪ nawɪnɪ ŋwɔ earo éfɔrɪxɪnɪ.

16 Segɔ wɪnɪyo nánɪ “Wɔ sípɪorɪnɪ. Wɔ nanɔorɪnɪ.” mɪyaiwɪpanɪ. Ná bɪnɪ axɔpɪnɪ mófɔrɪxɪnɪ. “Seáyɪ e imónɪŋwáénerɔfánɪ?” mɪyaiwɪnɔpá nero ámá yunɪgɔɔɔfɔ tɔnɪ ananɪ gwɪaumɔ nɪnɪro eméfɔrɪxɪnɪ. “Nene dɪŋɔ é mɪ saímɔ moŋwáénerɔfánɪ?” mɪyaiwɪnɔpá éfɔrɪxɪnɪ.

17 Sípɪ seaiáráná seyɔné enɪ xɪxe sípɪ mɪwɪkárɪpanɪ. Ámá nɔnɪ “Apɪ nerɔfáná xɪxeni rɔfá yarɪnɪ?” yaiwɪarɪgɔɔpɪ nánɪ dɪŋɔ nɪmorɔ éfɔrɪxɪnɪ.

18 Dɪŋɔ mɪxɔfɔmɪnɪ nikwɔfɔmɔrɪ mepa éfɔrɪxɪnɪ. Ananɪ nepaxɔ enánáyɔ, ámá nɔfɔnɪ tɔnɪ pɪyá nɪwɔrɪnɪro ŋweáfɔrɪxɪnɪ.

19 Gɔ dɪŋɔ síxɔ seayɪnɔfɔné, rɪkɪkɪrɔfɔ seaiárɔfɔ seyɔné enɪ “Pɪrɔfɔ oumamoaneɪ.” nɪyaiwiwo mé Gorɪxo wɪkɔ rɔfá ápiáwɔnɪŋɔ wónɪŋɔpɪ xe ayo wimeáwɪnɪgɪnɪrɪ sɪŋwɔ winɔfɔrɪxɪnɪ. Bɪkwɔyo dánɪ rɪpɪ nɪrɔnɪrɪ eánɪŋagɔ nánɪ seararɪŋɔnɪ, “Rɪkɪkɪrɔfɔ yarɪgɔɔpɪ nánɪ “Gorɪxonɪ pɪrɔfɔf amamómɪgɪnɪ.” nɪmónarɪnɪ. Rɪkɪkɪrɔfɔ seaiárɔfɔné marɔfá, nɪwanɔŋonɪ pɪrɔf numamorɪ rɔfɔŋɔf wɪmɔfɔrɪnɪ. Ámɪnáo e rɪŋɔrɪnɪ.” Bɪkwɔyo dánɪ e nɪrɪnɪrɪ eánɪŋagɔ nánɪ “Sewanɪŋɔfɔné ‘Pɪrɔf oumamoaneɪ.’ nɪyaiwiwo xɪxe mɪwɪpa éfɔrɪxɪnɪ.” seararɪŋɔnɪ.

20 E mepa nero Bɪkwɔyo dánɪ re nɪrɪnɪrɪ eánɪŋɔpá éfɔrɪxɪnɪ, “Joxɔ tɔnɪ sɔmɔ tɔnɪ inarɪgɔɔɔfɔf agwɔ wɪarɪŋagɔ nɪwɪnɪrɔfáná aɪwá mɪnɪ wɪrɔfɔnɪ. Gwɔfɔnɪ yeáyɔ wɪarɪŋagɔ nɪwɪnɪrɔfáná inɪgɔf

niwirí wiríni. E ntwirína wigí sípí seaiarígápi náni ayá wimoríni.” Bíkwoyo dáni e nríni eánigépa éfrixini.

²¹ Ríkíkiríó seaikárfáyo xixe sípí ntwirónáyí, ayí seyíné xopírárínigé seaiaríhoi. Sewanigéyíné pírf oumamoneyínirí nerónáyí, sewanigéyíné samínigéni ímíxínaríhoi. Seyíné e mepa nero naníni ntwirónáyí, xopírárínigé wiaríhoi. Ayínáni sa apíni éfrixini.

13

“Gapímaníyo símanjwíyónigé yeáyí wuríniáwanigéni.” uríngé nániríni.

¹ Ámá ayí ayí gapímaníyo símanjwíyónigé yeáyí wurínífríxini. Gapímaní wí nimóniróná wigí dínigéyo dáni imónarígámaní. Goríxoyá dínigéyo dáni imónarígáfání. O xe oimónípoynirí síjwí wínarínigéyíni gapímaníyí imónarígá éjagí náni rarínigéni.

² Ayínáni gapímaníyo ámá gíyí wíakianiro nerínáyí, ayí Goríxo “E oimónípoyi.” yaiwínigéni ení pírf rakianiro yaríhoi. Ámá e éfáyí ríá meaarínaniro yaríhoi.

³ Ayí rípi náni seararínigéni. Goríxo gapímaní nimóniro seamenjweagíyí naní yaríagíyo ení óf wímíxífríxínirí wímíxínígímaní. Sípí yarígíyíyo ení óf wímíxífríxínirí wímíxínígíni. “Neamenjweagíyí náni wáyí mepa oemíni.” níseaimónirínáyí, naríni éfrixini. E yarínigéya síjwí níseanirínáyí, yáyí seamepírífríni.

⁴ Seamenjweagíyí Goríxo seyíné naní seaiífríxínirí wímíxínigé éjagí náni seararínigéni. E nerí aiwí seyíné sípí nerínáyí, ení óf éfrixini. Gapímaníyí kíkíá éwanígínirí iwaní fá ríxiríhoi? Oweoi, Goríxo sípí néra warígíyí re oyaiwípoynirí, “O nene náni wíkí wónigéyí náni gapímaníyí pírf e ríá neamamoaríhoi?” oyaiwípoynirí seamenjweagíyí sípí yarígíyíyo pírf umamóiríxínirí wímíxínigé éjagí náni seararínigéni.

⁵ Ayínáni nene ayo símanjwíyónigé yeáyí wuríníáwanígíni. “Pírf míneamamopa epírífa náni símanjwíyónigé yeáyí wuríníáwanígíni.” maríá, “Nene woni negí yarínigéyí náni níyaiwínrína ‘Ayo símanjwíyónigé níwúrínífrína, apáni yarínigéyíni.’ yaiwíaníwá náni ení símanjwíyónigé yeáyí wuríníáwanígíni.” seararínigéni.

⁶ “Apáni ríá yarínigéyíni?” yaiwíaníwá náni ení gapímaníyo nígwí takís náni míni wiarínígíni. Goríxo neamenjweaífríxínirí wímíxínigéya píránigé neamenjweaanro náni anígí míni yarínigéyí náni seararínigéni.

⁷ Seamenjweagí gíyo pí pí míni wípaxí imónígípi ananí míni wífríxini. Takís náni pí pí nígwí wípírífa náni imónígíyíyo sa ananí míni wífríxini. Símanjwíyónigé yeáyí wuríníáwanígí náni imónígíyíyo e wuríníáwanígíni. Wé ikwanígíyo umepírífa náni imónígíyíyo e uméfríxini.

“Wínigéyo dínigé sípí ntwirína níwí ikaxí rínigéyí téní xixeni yaríhoi.” uríngé nániríni.

⁸ Seyíné íwí éfápimí dáni “Nígwí neaiapí.” searípaxíyíné mímónípa éfrixini. Apí mímóní “Dínigé sípí neai.” searípaxífríni imónífríxini. Pí náni maríá, ámá wo wíyo dínigé sípí ntwirína níwí ikaxí eánigéyí téní xixeni yarínigé éjagí náni rarínigéni.

⁹ Bíkwoyo dáni rípi rípi rínígíyí, “Meánígíyíné wí téní íwí míniapaní. Níwíapíni meari ámá mípíkípaní. Íwí mímeapaní. Amípi wayá náni síjwí íwí míwíniapaní.” apí apí rínígéyí téní sekaxí ámí bí ení rínígéyí éjánáyí, níní nawíní níkwíerorína sekaxí ná bímíni, Jísaso “Jíwanínoxí náni dínigé sípí inarínigépa ámá wíyo náni dínigé sípí wífríxini.” rínígíyí níkwíkwífrí inígéyí náni seararínigéni.

¹⁰ Ámá wo womí nepa dínigé sípí ntwirína sípí bí wiarínígímaní. Ayínáni “Ámá wigí wínigéyo dínigé sípí ntwirínáyí, níwí ikaxí rínígéyí téní xixeni yaríhoi.” seararínigéni.

“Jísaso weapíníyí anjwí e éjagí náni píránigé éwanígíni.” uríngé nániríni.

¹¹ Rípi ení osearínígíni. Agwí ríná nene njewaníwíná náni seyíné níjáf imóníhoi. Sáf Kíraiso níwepírí yeáyí neayímíxemeeníyí nene dínigé íwamó wíkwíróána ná jfámí imóníhoi sání e mímónígéyí náni sá wegíyíné wíapíni meapaxína ríxa ríníríní.

¹² Sáf níyíga níwísána ríxa wíá nókía warínigépa sáf nene xwíá tíyo njewaníwá náni imóníyí ríxa nóra waríní. Kíraiso weapínífa náni anjwí e imónígéyí náni ámá aíkí nírífríri tarígípa amípi sípí áríwíyína yarígíyí píni wíarírane ámá míxí náni íkínarígípa amípi naní ikwáwíyína yarígíyí fá xírírane oyaneyí.

¹³ Ámá ikwáwíyína píránigé yarígíyípa neranéna papíkí érane uyíní érane mepa éwanígíni. Ámá wí téní íwí inírane iyí ede dáni onarígíyí monípa éwanígíni. Xeanígé rínímerane sípí dínigé yaiwínírane mepa éwanígíni.

¹⁴ E mepa nerane negí Ámína Jísasi Kíraiso wímónarínígí aíkínígé níyínírane íwí náni éepá neainarínígí yaní náni wí dínigé mímopa éwanígíni.

14

“Sérixímeáyo xwíyíá numearíro ‘Sípí yaríñoi.’ murípani.” uríñf nániríni.

1 Ámá Jisasomî dîñf nîwîkwírorírná wígf dîñf samíñf nîwero ududf nîwíntro “Apî nerírnáyf, Goríxo negf yaríñwápî nánî yáyf enírífeníñoi?” yaiwínarígfáyo seyíné ananî umímínípoiyî. Ayf tîní xwíyíá xímíxímí iníprí nánî umímíníprí nánî mîseararíñîní. Nñññî nero umímíníprí nánî seararíñîní.

2 Ámá Jisasomî dîñf nîwîkwírorírná wígf dîñf ení neáníro wí ududf mîwínpa nero “Apî nerírnáyf, Goríxoyá síñwíyo dání ananî yaríñwínî.” yaiwínarígfáyf pí pí reaxf wínífpî ananî narígfárínî. Ámá Jisasomî dîñf nîwîkwírorírná wígf dîñf samíñf wearígfáyf nanjwf mînf aíwánî narígfárínî.

3 Ámá “Pí pí reaxf wínífpî ananî nîpaxírnî.” nîyaiwíro narígfáyf ámá “Nanjwf nîñpaxímanî.” nîyaiwíro mînarígfáyo peayf mîwíanípa oépoiyî. Ámá nanjwf mînarígfáyf ení pí pí reaxf wínífpî ananî narígfáyo xwíyíá numearíro “Nîpîkwínî mîyaríñoi.” murípa oépoiyî. Ayo Goríxo ríxa umímíníñf enjagî nánî raríñîní.

4 Pí pí ananî narígfáyo xwíyíá numearíro “Nîpîkwínî mîyaríñoi.” urarígfá gíyífné ámá woyá xínáíwáníñf nímóníro omíñf wíiarígfáyo xwíyíá numearíranénáyf, “Apánî yaríñwínî.” ríseaimónarínî? Oweot, xwíyíá numearírná “Sípí yaríñoi.” urírî numímínírî “Ananî yaríñoi.” urírî epaxo ná wonî wígf bosíworínî. Ayf nanjwf nîñírnáranî, mîñípa nerírnáranî, wígf bosíwo —O Ámíná Goríxorínî. Oyá dîñf tîní xfómî dîñf nîwîkwíróa upaxf enjagî nánî o ananî umímínínírná.

5 Ámá wí “Sfá ayí wí tîní xíxenî mímónínî. Goríxoyá síñwíyo dání ayá tîñyí ríá imónínî?” yaiwíarígfárínî. Wí “Sfá wíyí seáyí e mímónî nínî Goríxomî yáyf umeanfíwá nánî apánî ríá imónínî?” yaiwíarígfárínî. Ámá ayf ayf “Sfá wíyí seáyí e imónínífránî? Nínî axífpî imónínífránî?” nîyaiwírírná “Nionî e ríyaiwíaríñîní?” nîyaiwírî ípímónírxínî.

6 Ámá “Sfá ayí seáyí e imóníníyírífnî?” nîyaiwíro xfdarígfáyf Ámínáo nene yaríñwápî nánî yáyf owínínírî nánî e yarígfárínî. Ámá pí pí reaxf wínífpî narígfáyf ení Ámínáo nene yaríñwápî nánî yáyf owínínírî nánî narígfárínî. Ayf ananî nîñíróná wígf narígfápî nánî Ámínáomî yáyf wíarígfá enjagî nánî raríñîní. Ámá nanjwf mînarígfáyf ení Ámínáo nene yaríñwápî nánî yáyf owínínírî nánî “Apî mîñípa oyaneýí.” nîyaiwíro xfdarígfárínî. Ayf ení wígf narígfápî nánî Goríxomî yáyf wíarígfárínî.

7 Ayf ríppî seararíñîní. Negíyf wo xfómínî yáyf wínínî nánî síñf ñweapaxímanî. Xfómínî yáyf wínínî nánî “Opémínî.” yaiwípaxímanî.

8 Nene sínî síñf nîñwearírná ayf Ámínáo nene yaríñwápî nánî yáyf owínínírî yaríñwárínî. Pí pí neríná Ámínáo yáyf owínínírî yaríñwárínî. Níperíná ení yáyf owínínírî pearíñwárínî. Ayírnánî nene níperírnáranî, sínî síñf nîñwearírnáranî, newaníñene yáyf inaníwanírî mé sa Ámínáo yáyf wínínífa nánî éwanígnî.

9 Ayf ríppî nánî seararíñîní. Kíraisó ámá pegfáyo tîní mîpé sínî síñf ñweagfáyo tîní wígf Ámínáo imónímífnírî ríxa níperî ámî wíápínímeaní enjagî nánî seararíñîní.

10 Kíraisó ámá nîyíyá Ámínáonî imónímígnírî níperî wíápínímeaní aí dîñf samíñf wegíyífné pí nánî segf sérixímeá dîñf ení eáníñf tígíyífné xwíyíá numearíro “Sípí yaríñoi.” uraríñoi? Dîñf ení eáníñf tígíyífné ení pí nánî segf sérixímeá dîñf samíñf wegíyífné peayf wíanaríñoi? Goríxo ámá nîyonî xwíríxf umenfáyi nînenenî neamenífa enjagî nánî seararíñîní.

11 Bíkíwíyo dání re nírínírî eánínî, “Ámínáo re ríñírnî, ‘Aníñf nonf ñweañáonî, nîwaníñonî imóníñápímî dání seararíñîní. Ámá nínî Goríxonî nánî xómíñf nîyíkwíróná yáyf nîñímero woákíkf nîñíróná ‘Nîyonî nánî Ámínáoxî, ayf joxírínî.’ nîñíprífnínî.’ Ámínáo e ríñírnî.” Bíkíwíyo dání e nírínírî eáníñagî nánî “Ámá nînenenî xwíríxf neamenífnínî.” seararíñîní.

12 Ayírnánî nene níjfa re imóníñwínî. Pí pí newaníñene enjwápî nánî Goríxo xwíríxf neamearfírná “Ayf apî nánî e enjwárínî. E enjwárínî.” nura waníwárínî.

“Sérixímeáyo óreámioapaxí imóníñfpî mîwíwapíyípanî.” uríñf nániríni.

13 Ámá nîyonî xwíríxf umenfó, ayf Goríxo enjagî nánî Jisasomî dîñf wíkwíroñwaéne xwíyíá xíxe nímearínírane “Nîpîkwínî mîyaríñoi.” rínaríñwápî sínî mîrínípa nerane dîñf pírníñf re neyírorî éwanígnî, “Negf nîríxímeá sípí epíríxínírî níkrípeaánípaxf imóníñfpíranî, nóreámioapaxf imóníñfpíranî, bî mîwíwapíyípa éwanígnî.” Dîñf e neyírorî éwanígnî.

14 Nioní Áminá Jisaso tñní ikárin+njápimi dání njífá nimóniri dñí re nýaiwiri nípimónini, “Pí pí ámá narigfápi nñirfná bí piaxf weánipaxf menini.” nýaiwiri nípimónini. E nerñí aí ámá “Apí nñirfná piaxf neánipaxfrfan?” yaiwiarigfá gýyf gýyf ayfni aiwá apí piaxf weánipaxf imónini.

15 Segf dñí tñní “Apí anani nípaxfpirini.” nýaiwiro nñiróná wíwapíyarigfápimi dání sérixfmeá axfpi nemána “Sipi imóninjfpi nfáonirfan?” nýaiwiri xwírfá níkixénirfnáyf, “Ayo sini dñí sípí nýwirane píranñíf umearñwini.” riseaimónarini? Kiraiso yeáyf uyimixemeámánirri upeinjf enjagí nání sérixfmeáyo segf narigfápimi dání xwírfá mñiwikixepani.

16 Ayináni segf “Anani nípaxfpirini.” nýaiwiri narigfápimi sérixfmeá wí niseaxfdiró axfpi nerñijfipimi dání piaxf nýweánirfnáyf, ámá wí segf yarigfápi nání “Ayf sípí imóninjfpi yarñjoi.” rípfrixiniri apí e mepani.

17 Ayf rípi nání seararñjini. Gorixo, xwioxfyo páwianfwáomi inimi nýwurfniranená ayf xwírfá inigfá aiwá tñní nání “Apí nípaxfpirini. Apí mñipaxfpirini.” ranfwá nání inimi wurñarñjwamani. Ayf wé rónñí imóninjfpi xfdirane ámá tñní piyfá wfrñirane kwíyf Gorixoyápimi dání dñí nífá neainiri yanfwá nání inimi wurñarñjwáriní.

18 Ámá e nero Kiraisomi xfdarigfá gýyf gýyf Gorixo “Ayf apáni yarñjoi.” yaiwiri ámá “Ayf mñimwiáro xixeni yarñjoi.” riro yarigfáyf enjagí nání rarñjini.

19 Ayináni “Nene yarñjwápimi dání ámá nýwairóniro ñwearo wigf dñí wikwíroarigfápi yóf imóniro epaxf imóninjfpi nýoyaneyi.” nýaiwiro xaiwí fá xirfrxiní.

20 Aiwá segfí wí “Ñwíáriní.” yaiwiarigfápi nñirñijfipimi dání Gorixo emñirri yarñjipi mñipineamónñí oyaneyi. Pí pí ámá narigfápi Gorixoyá sñjwíyo dání anani nípaxf imóninjagí aí ámá bí nñirri wíyo óreamioanirri wimixána ayf sípí yarñí.

21 Nanwf nñirfnáraní, inigf wainf nñirfnáraní, pí pí nerfná apimi dání segf sérixfmeá óreamioapaxf imóninjfpi mepa nerónáyf, ayf nanf yarñjoi.

22 Seyfne woxini woxini Gorixo sñjwf ranñe dání “Inigf wainf tñní nanwf tñní nání emfápi nání e ipí rýaiwññini?” nýaiwiro ipimónirrxini. Ámá inigf wainf tñní nanwf tñní nání dñí nýaikirómána “E nerfná ayf ananirini.” yaiwinarigfápiní xfdarigfáyf wigf dñí “Nioní sípini yarñjini.” mýaiwinípa yarñjagfa nání yayf winarñjirini.

23 E nerí aiwí ámá wigf dñí tñní “Nioní apí nñirfná Gorixoyá sñjwíyo dání nñipkwini mímónñáná rfa narñjini?” yaiwinarigfápi nýwialkiniri nerfnáyf, wigf dñíyo dání “Sipi rfa yarñjini?” yaiwinarigfáriní. Ayf “E nerfná apánirini.” yaiwinarigfápi tñní xixeni mé nýwialkiniri nání wigf dñíjipimi dání “Nioní sípini yarñjini.” yaiwinarigfá enjagí nání rarñjini. “Gorixoyá sñjwíyo dání ayf e anani epaxenerini.” mýaiwiní enjpi arfkí nerfnáyf, ayf fwf yarñjoi.

15

“Negf neaimónarñjipimini mñixfdiní wñnyf wimónarñjipimí ení xfdwánigini.” urñj nánirini.

1 Nene Jisasomí dñí nýwikwíroranená dñí enj eánñí tñjwaéne negf neaimónarñjipi nánini mñixfdiní re yaiwiwanigini, “Ámá Jisasomí dñí nýwikwíroro aí wigf dñí samñíj wegfáyf amípi Gorixoyá sñjwíyo dání anani epaxf imóninjfpi nání ududf nero ‘Nepa e epaxfman.’ nýaiwiro xfdarigfáyfrfan?” nýwialwimána nýyunirane éwanigini.

2 E neranená nene dñí samñíj wegfáyo nanf wíarñjwápimi dání sfkfkf oomixaneyiniri wigf yayf winipaxf imóninjfipimi xfdwánigini.

3 Ayf rípi nání seararñjini. Kiraiso aí xegf wimónarñjipimini mñixfdiní xfo Gorixomí urñjipi nání Bikwíyo re nñiriri eánñípa, “Ámá joxí ikayfwf rímeararigfápi ayf nioní ení nñirini.” Btkwíyo dání apí nñiriri eánñípa Gorixo wimónarñjipimini xfdñíj enjagí nání re seararñjini, “Negf neaimónarñjipimí mñixfdiní dñí samñíj wegfáyf wimónarñjipimí xfdwánigini.” seararñjini.

4 Xwíyfá enjáná Bikwíyo nñirri eagfá gýyf gýyf nene fá nñiroranená éwapfnwánigini eagfáriní. fá nñiroranená anñí miní xfdipaxf imónirane dñí sixf inirane enjwápimi dání dñí Gorixo neainfápi nání ikwfmófrxiniri eagfáriní.

5 “Gorixo —O ámá dñí sixf iníro xfómi anñí miní xfdíro epfrí nání anani wimixarñjorini. O seyfne ‘Kiraisí Jisaso enjpa nerane oxfdaneyi.’ nýaiwiróná dñí axfpi nñirri nawini nimónmáná píranñíj ñwearo éfrixiniri seaimixfwánigini.” nimónarini.

6 “Seyfne dñí axfpi nñí tfgfáyfne nimóniro nání manf ná bámi dánññí nñirri omí — O negf Áminá Jisasí Kiraisomí xanorini. Omí seáyí e uméfrixiniri e seaimixfwánigini.” seararñjini.

“Kiraiso ‘Émáyo enî yeáyí uyimíxemeáimígini.’ yaiwînjîpî tîni xixeni e enjîrîni.” urînjî nânîrîni.

⁷ Ayînanî Kiraisomî dînjî wîkwîroarîjwaéne yarîjwápîmî dánî ámá Gorîxomî seáyî e umepîrîfa nânî “Kiraiso neamîmîniînjîpa negî wîniyo enî oumîmînaneyî.” nîyairane xîxe mîmîniwanîgîni.

⁸ Nionî seararîjápî, ayî rîpîrîni. Kiraiso “Gorîxo dînjî uñwîrîrîpaxî imónîjorîfani?” yaiwînrane “Arîowamî Gorîxo wigî sîmîmanîjyo dánî ‘Nîseaiimîfîrîni.’ réroárînjîpî xixeni neaiînjîfîrîni?” yaiwînrane yanîwá nânî xîo iyî sîmî sfó wákwinîjwaéneyá inókinînjî nimónîrî arîrá neaiînjîrîni.

⁹ Judayene arîrá neaiînjîni marîfáî, émáýî enî Gorîxo wá nîwianîrî wînjî enjagî nânî xîomî yayî uméfrîxîni ayo enî Kiraiso arîrá wînjîrîni. Émáýî nânî nionî seararîjápî Bîkwîyo nîrîni eánînjî tîyî tîni xixeni imónîjagî nânî seararîjîni. Wî e ayî re nîrîni eánîni, “Ayînanî ámá émáýî arîfa egîfê dánî Gorîxoxî nânî woákkî wirî dîxî yofî nîrîni sînjîyo dánî rîrî emîfîrîni.” nîrîni eánîni.

¹⁰ Ámî wî e enî re nîrîni eánîni, “Émáýîné Gorîxo xegî Judayî tîni yayî éfrîxîni.” nîrîni eánîni.

¹¹ Ámî wî e enî re nîrîni eánîni, “Émáýîné nîyînéni Ámînáomî yayî uméfrîxîni. Ámî nîmîni jweagîfáyî nîni yayî uméfrîxîni.” nîrîni eánîni.

¹² Ámî wá rókiamoagî Aisaiao nîrîni enjîpîmî enî re nîrîni eánîni, “Xiáwo Jesioyá piaxîyo dánî wo niwiarorîná mîxî ináyî nimónîrî émáyo umejweanfîrîni. Émáýî dînjî ‘Pírîniînjî neaiîni, ayî orîfîni?’ nîyairane wîkwîmopîfîrîni.” nîrîni eánînjagî nânî seararîjîni.

¹³ “Gorîxo —O ámá dînjî ‘O nanî e neaiînjîfîrîni?’ nîyairane wîkwîmoarîgîfîpî nânî wîmîxarînjîrîni. O seyîné xîomî dînjî nîwîkwîrorîná dînjî nífá seainîrî nîwayîrónîro jwearo epîrîfa nânî xwapî ayá wî seaiîwîniîgîni.” nimónarîni. Seyîné enî eánînjî oyá kwîyîpî enî sîxî seaeámîxînjîpîmî dánî “Gorîxo e neaiînjîfîrîni?” nîyairane dînjî nîwîkwîmorîná ayá wî wîkwîmófrîxîniîrî “Gorîxo apî seaiîwîniîgîni.” nimónarîni.

Poró xîo émáyo wá urîmîéfpî nânî yayî wînjîfî nânîrîni.

¹⁴ Gî nîrîxîmeáyîné, nionî enî seyîné nânî dînjî re nîseaiiwîrî nîpîmónîni, “Ayî wigî wîniyo nanî wîpaxî imónînjîpî nânî nîjîfá imónîro wîwîni xîxe éwapîniîpaxî imónîro egîfáyî enjagî nânî wîniyo nanî imónînjîpî onîmîápî bî mîwîiî xwapî ayá wî nîwîia warîgîfîrîni.” nîseaiiwîrî nîpîmónîni.

¹⁵ E nîsearîrî aí seyîné xwîyá bî bî dînjî seaimómî nânî payî rîna neáa nurîná ayá igîgî mé nîrîrî eáárîni. Ayî rîpî nânîrîni. Gorîxo wá nîniîwianîrî

¹⁶ Kiraisî Jisaso nânî émáyo wá urîwîniîgîniîrî nîrîpeanjîrîni. Émáýî xegî kwîyî ámá xîoyá wîmîxarînjîpîmî dánî aiwá peaxî tîniînjî Gorîxo wîmónarînjîpîniînjî oimónîpoyîniîrî nionî ámá apaxîpá nimónîrî yarîgîfîniînjî nerîná xwîyá Gorîxo tîfîmîni imónînjî yayî neainîpaxî imónînjîpî wá urarînjîrîni.

¹⁷ Ayînanî Kiraisî Jisaso tîni ikîrîniîjîoniî enjagî nânî Gorîxomî nuxîdîrîná yarînjapî nânî mîxî meakîniîpaxîrîni.

¹⁸⁻¹⁹ Nionî seáyî e nîkîrîniîrî amîpî wî nânî mîrî sa Kiraisî nionî yarînjapîmî dánî enjîpî nânîni orîmîni. Nionî émáýî tînjîmîni wá urîrî Gorîxoyá kwîyîpî enî nîmîxînjîpîmî dánî emîmî tîni ayá rîwamónîpaxî imónînjîpî tîni wîwapîyîrî yarîná ayî arîfa nîniro nânî Jisasomî dînjî wîkwîrogrîfîrîni. Ayînanî iwamîfó Jerusalemî dánî néra neméísáná Irîrikamî pîropenîsînjî e nânî amî amî nemerîná xwîyá Kiraiso nânî yayî neainîpaxîpî nîmîni fá meárînjînjîni.

²⁰ Apî e nerîná “Kiraiso nânî nîjîfá imónîgîfîmî ourîmemîni.” mînimónî “Majîfá imónîgîfîmî ourîmemîni.” nîyairîrî e enjîrîni. “Ámá wo sînjá anî nânî xámî tîwayîronîjîyo omîrîmîni.” mînimónînjî enjagî nânî e enjîrîni.

²¹ “Majîfá imónîgîfîmî ourîmemîni.” nînimónîrî enjapî Bîkwîyo re nîrîni eánînjîpî tîni xixeni imónîni, “Ámá o nânî sîni murémeánînjîfî sînjwî wîniîpîfîrîni. O nânî xwîyá arîfa mîwigîfáyî nîjîfá imónîpîfîrîni.” E nîrîni eánînjîpî tîni nionî enjapî tîni xixeni imónîni.

“Sîpenî nânî nurîná Romîyo imanî seamúrómîfîrîni.” urînjî nânîrîni.

²² Ayînanî seyîné tîfîmîni obîmîniîrî xwapî ayá wî nînimónîrî aí e enjapî áxenwarî nînîga warînjagî nânî wî nîbîpaxî nimónînjîmanî.

²³ E nerî aí nionî tîfá rîmîni wî e sîni urîmepaxî mîmónîpa erî xwîogwî obaxî nîmúroarîná enî ámî ámî “Romîyî tîfîmîni úmîgîni.” nimónayîrî enî enjagî nânî

²⁴ nionî “Sîpenî pîropenîsîyo nânî nurîná seyîné enî sînjwî nîseaga seamúrómîgîni.” nimónarîni. “Seyîné tîni xwîyá nîseanjwaxa seamúroarîná gî dînjî bî yayî onîniîrî óf e nânî aiwá bî niapowáfrîxîni.” nimónarîni.

²⁵ “E éimîngîni.” nînimônîri ai anîgwî amá Gorîxoyá imónîngîá Jerusaremî ñweagîfáyo arîrá wimînrî e nânî warîñîni.

²⁶ Amá Gorîxoyá imónîngîá Masedonia pîropenisîyo tîni Giriki pîropenisîyo tîni ñweagîfáyo, ayí amá Gorîxoyá Jerusaremîyo ñweagîá dîwîf ikeamónarîgîfáyo arîrá wîwanîngînrî raúrooarîngîfáyo enagî nânî nionî ñîgwî apî nîmeámî e nânî warîñîni.

²⁷ Wiwanîñîyîf wîgîf dîñîf tîni yayîf nero “E éwanîngîni.” rîngîfawîxîni. E nerî ai “Émáyo ayo arîrá mîwîpaxîf imónîngîfáyo?” riseaimónarîni? Oweot, Judayî Jisasomî dîñîf wîkwîrogîfáyo dánî émáyo xwîyîfá yayîf neainarîñîpî arîá nîwîro dîñîf nîwîkwîrorîná kwîyîf tîgîfáyo nimónîro nânî wîwanîñîyîf enî ayo wîgîf amîpî bî tîni arîrá wîpaxîf enagî nânî rarîñîni.

²⁸ Ayînânî wîgîf raúrooarîngîfáyo nîmeáa nurî mîni nîwîrî “E nîrémorîná éimîngîni.” nimónarîñîpî nîpîni nîyárîmonî Sîpenî pîropenisîyo nânî nurîná seyîné tîñîmanî seamúrómfárinî.

²⁹ Nionî re nîyaiwirî nîjîfá imónîñîni, “Seyîné tîñîmfîni nîbîrî seáimeáána Kiraiso nanjî nîneaiîrná bî onîmiápi mîneaiînrî ayá wî neaiînfárinî.” nîyaiwirî nîjîfá imónîñîni.

³⁰ Gî nîrixîfmeáyo, anîgwî enjî rîrémîxîf bî rîpî oseaimîni. Seyîné negîf Ámîná Jisasî Kiraiso nânî dîñîf moro negîf nîrixîfmeá nânî dîñîf sîpî wianîwá nânî kwîyîfpîmî dánî imónîñîwápi nânî dîñîf moro nero Poronî tîni nawîngî gwîf nîmónîro nionî nânî anîñîf minîf Gorîxomî rîxîñîf nurîyîfîrxîni.

³¹⁻³² Nionî Gorîxo nîwîmónîrîñîfpîmî dánî seyîné tîfámîni yayîf tîni nîbîrî seyîné tîni xwîyîfá nîñwearîñîfpîmî dánî dîñîf sîxîf ínimîfá nânî rîxîñîf re nurîyîfîrxîni, “Judia pîropenisîyo ñweagîfá xwîyîfá yayîf neainarîñîpî arîá mîwî wîaîkîarîngîfáyo omî wîfáfpîmî dánî éf umînei.” nurîyîfîrxîni. Nionî Jerusaremî nîrémorîná enî amá Gorîxoyá e ñweagîfáyo arîrá nionî wîmfápi nânî yayîf wîñîwîngînrî Gorîxomî rîxîñîf nurîyîfîrxîni.

³³ Gorîxo —O ananî amá nîwayîrónîro ñweapîrî nânî wîmîxarîñorîni. O seyîné dîñîf seakîkayówîngîni. “Apî e éwîngîni.” nimónarîni.

16

Yayîf Poro wîowarîñîpî nânîrîni.

¹ Nionî negîf nîrixîfmeá Pibîyî rîñîñî —Í Jisasoyá sîyikîf imónîngîá Segîria ñweagîfáyo sanjî wurînaroarîñîf wîrîni. “Í apîxîf awîaxîf wîrîni.” seararîñîni.

² Í seyîné tîfámîni nîbîrîná seyîné “Í enî Ámînáo tîni ikárîñîñîf wîrfani?” nîyaiwîro umîmîñîfîrxîni. E nerîná úrapî mîwîf amá Gorîxoyá imónîngîá wîgîf wînyîyo umîmîñîpaxîf imónîñîpá axîfpî numîmînrîo pí pí nânî ikeamónîfagî nîwînróná arîrá wîrîxîni. Ayî rîpî nânîrîni. Í amá ayá wîyo arîrá wirî nionî enî arîrá nîrî yarîñî enagî nânî rarîñîni.

³ Pîrisiraîmî tîni xiagwo Akwiraomî tîni “Poro yayîf eaiwárénapîñîo.” urîpoyî. Ayáú nionî Kiraisî Jisasomî nîxîdîrî yarîñîpî nânî gwîf nîmónîngîfáyoaurîni.

⁴ Nionî éf nîñîmînrî nânî yoí mayîf nimónîrî egîfáyo enagî nânî Gorîxomî yayîf wiarîñîñîni. Nionîni marfát, éma Jisasoyá sîyikîf imónîngîá nîmîni ñweagîfáyo enî ayáú nânî yayîf wiarîñîñîni.

⁵ Jisasoyá sîyikîf imónîngîá xîomî yayîf wianîro nânî anjîf ayáúyáiwámî awî eánarîgîfáyo enî “Poro yayîf seaiwárénapîñîo.” urîpoyî.

Epînîtasomî —O gîf dîñîf sîxîf uyîñîñîni. Esia pîropenisîyo amá nîni sîni enjána xámî Kiraisomî dîñîf wîkwîronîyo, ayî orîni. Omî enî “Poro yayîf siowárénapîñîo.” urîpoyî.

⁶ Mariaîmî —Í seyîné arîrá oseaimînrî anîñîf minîf enjîrîni. Ímî enî “Yayîf siowárénapîñîo.” urîpoyî.

⁷ Adîronikasomî tîni Juniasomî tîni awaúmi enî “Yayîf eaiwárénapîñîo.” urîpoyî. Awaú nionî tîni axîgwîonerîni. Awaú nionî tîni nawîni gwîf anjîyo ñweañwáwaurîni. Nionî sîni Kiraisomî dîñîf mîwîkwîronjána awaú xámî o tîni ikárîngîfáyo wáwaurîni. Wáw wurîmeiarîgîfáyo seáyo e imónîngîfáyo waurîni.

⁸ Abîrietasomî —O Ámînáoyá wo nionî dîñîf sîxîf uyîñîñîni. Omî enî “Yayîf siowárénapîñîo.” urîpoyî.

⁹ Ebanomî —O Kiraisomî nîxîdîrî yarîñîwápi nânî gwîf nîmónîñîyîf worîni. Omî tîni gîf dîñîf sîxîf uyîñîo, Sîtekisomî tîni awaúmi enî “Yayîf Eaiwárénapîñîo.” urîpoyî.

¹⁰ Aperisomî —O Kiraisomî nîxîdîrîná mîmîwîarîo píranîñîf xîdarîñîgîf wînarîñîwá worîni. Omî enî “Yayîf siowárénapîñîo.” urîpoyî.

Arisîtoburasoyá anjîwámî wearîgîfáyo enî “Yayîf seaiwárénapîñîo.” urîpoyî.

¹¹ Yegîf axowawî Xerodionomî enî “Yayîf siowárénapîñîo.” urîpoyî.

Nasîsasoyá imónîngîfáyo —Ayîf Ámînáoyá wî imónîngîfáyoaurîni. Ayo enî “Yayîf seaiwárénapîñîo.” urîpoyî.

12 Tíraipinaími tñni Tíraiposaími tñni —Ípaú Ámínáomi níxídíriná ámá wí eni oxídfópoyíniri ríwí níxíkwíniri aníj miní yarígípaúrini. Ípaúmi eni “Yayí eaiwárenapíjoi.” urípoi.

Gí dñj síxí uyíjáo, Pesisomi —O Ámínáomi níxídíriná wíniyí eni dñj owíkwírfópoyíniri aníj miní yaríjorini. Omí “Yayí siowárenapíjoi.” urípoi.

13 Rupasomi —O Ámínáomi níxídíriná mowíá xídaríjomaní. Omí “Yayí siowárenapíjoi.” nuríróná xínáimi —Í omí xínái gí inókíníj imóníjírini. Ímí eni e urípoi.

14 Asigíritasomi tñni Pírigonomí tñni Xemisomi tñni Patírobasomi tñni Xemasomi tñni negí níxíxímeá awa tñni jweagfáyo eni “Yayí seiawárenapíjoi.” urípoi.

15 Pírorogasomi tñni xiepí Juriaími tñni Neriasomi tñni xínapími tñni Oribasomi tñni ámá Goríxoyá imónígá ayí tñni jweagfáyo eni “Yayí seiawárenapíjoi.” urípoi.

16 Jisasoyá síyikí imónígáíyíne yayí nínróná yayí óf eánenírxíní. Jisasoyá síyikí imónígá jweagfá apí apí níptni yayí seiawárenapíjoi.

“Ámá xepíxepá orónaneyiníro seiawapíyarígíyí síjwí wínoxídfírxíní.” uríj nánirini.

17 Gí níxíxímeáyíne, ení rírémíxí bí rípi oseaimíni. Seyíne ámá míxí orínípoiíniri seaiepísiro óreámíópoyíniri seiawapíyiro yarígíyo —Ayí none seiawapíyíjwápi níwíakíro xegí bí seiawapíyaníro yarígíyírini. Ayo síjwí wínoxídfópoyí. Síjwí níwínoxídfíróna ayí tñni gwíaumí minípa époi.

18 Ayí rípi nání seararíjini. Ámá e yarígíyí nepa Ámíná Kiraisoyá xínáiwáníj nímoníro omíj wíarígíyímaní. Reaxí wínaríjpi nání dñj nímoro yarígíyírini. Ayí díyímání ikaxí nuríro weyí umeararígífípimí dání ámá maíwí “E neawapíyaníro rífa yaríjoi?” míyaiwí egfáyo yapí wíwapíyarígífírini.

19 “Romí jweáyí xwíyíá yayí neainaríjpi ríwí mumó píraníj xídaríjoi.” ríníjpi aní nímníni yaní iwénímení enagí nání nioní seyíne nání yayí nínaríni. E nerí aí ámá nioní seararíjáyí yapí seiawapíyípírxíniri seyíne naní imóníjpi nání dñj émí saímí moro sípi imóníjpi nání majíá ero oimónípoiíniri nímonaríjagí nání raríjini.

20 Nioní seararíjapi seyíne xíxení nerínáyí, Goríxo —O ananí ámá níwayíróníro jweapífíá nání wímíxaríjorini. O síni mé obomí xopírírí níwímáná seyíneyá suyímaníjwíyo wárinífírini.

“Ámíná Jisaso wá seawíaníwínígini.” nímonarini.

“Ámá tíyí yayí seiawárenapíoi.” uríj nánirini.

21 Timotio —O Kiraisomi níxídfíri yaríjapi nání gwí nímoníj woríni. O yayí seiawárenapíjoi. Nioní tñni axígwíowa, Rusiaso tñni Jesono tñni Sosipatao tñni eni yayí seiawárenapíoi.

22 Tetiasoni —Nioní Poro áwaní níraríná payí rína eaaríjónirini. Nioní eni Ámínáoyáyíne yayí seiawárenapíni.

23 Gaíaso —O Poroní xegí aníyo jweanáná píraníj nímeearíjorini. Jisasoyá síyikí imónígá aní rípimí jweagfáyí xegí aníyo awí eánípíri nání umímínaríjorini. O eni yayí seiawárenapíjoi. Erasítaso —O aní rípimí dání gapímaníyíá nígwí meníjorini. O tñni xogwáo Kwotasó tñni awaú eni yayí seiawárenapíi.

24 [Ámíná Jisasi Kiraiso seyíne níyínení wá seawíaníwínígini. “E imóníwínígini.” nímonarini.]

“Goríxomi seáyími uméwanígini.” uríj nánirini.

25-26 Seyíne xwíyíá yayí neainaríjpi —Xwíyíá apí Jisasi Kiraiso nání nioní wáí uraríjpi tñni xíxenirini. Apí eníjá dání ínímí yumí imóníjpirini. Ínímí yumí nímogá bagí aiwí agwí ríná ríxa wá wókímíxíníjpirini. Émá nímníni jweagfáyí wí arfá níwíro dñj owíkwírópoyíniri Goríxo —O aníj noní jweanorini. O eníjá dání “E imóníwínígini.” ráríjpa wá rókíamoagfáwa eagfápi wá urímeearíjwápimí dání émá nímníni jweagfáyí tñj e ríxa síjání áwaní rínáríníjpirini. Xwíyíá apí xaiwí fá oxírfópoyíniri seaimíxípxo, ayí Goríxorini.

27 Dñj émí saímí morí jwá imóníri eno, ayí onírini. Omí Jisasi Kiraiso neaiíjpi nání dñj nímoríjpipimí dání yayí seáyí émí oumeaneyí. “E éwanígini.” nímonarini.

Payí Poro Koriniyo ɲweáyí nání xámi eaɲɲarini.

Payí rina Jisasoyá siyikíyí aɲí yoí Koriniyo ɲweagfáyí nání Poro xámi níriri eaɲɲarini. Aɲí apí Gíríkíyí pɲopenfíyo xwé bɪ imóniɲipirini. Poro émayí aɲíyo wáf nurimeríná aɲí apimí eni nírémorí (Wáf wurimeiarigfá 18:1-17) xwiogwí wo niɲweari nuréwapiyiri ámi wo síní enáná áwini e dání wí e nání nuri niɲwearíná arfá re wiɲiniginí, “Jisasoyá siyikí imónigfá Koriniyo ɲweáyí niɲikwini miyarinoti.” rinarinagfa arfá niwirí payí ayí Poromí yariniɲí owianeyiniro neari wiowarinipí eni nimeari nání payí rina neari wiowariniginini. Ayí Jisasoní dɲɲí niwíkwírooro aiwí síní niaíwí pɲopia yapi imóniro fwi síní Jisasoní dɲɲí niwíkwírooro nerfíná egfápi fá xiriyo yariniɲagfápi nání miɲf nuriri eaɲɲiniginí. Xfomí yariniɲí payí neariniɲipimí dání wigfápi nání eni áwanɲí nuriri eaɲɲiniginí.

1 Poroní —Nioní Gorixo xegí niwimóniniɲipimí dání gí íwí Jisasi Kiraisoyá wáf wurimeiariniɲí wo imónfwiniginiɲí wéyo fá numritinonirini. Nioní negí níríxímeáo, Soteniso tɲni nawini niɲwearíná

2 siyikí Jisasoyá imónigfá aɲí Koriniyo ɲweagfáyí nání —Seyíné Kiraisi Jisaso tɲni nawini ikárinigfáyíné enagí nání siyikwí miní imónfirixiniri searipeaɲiyínérini. Seyíné amá aɲí nimini gimí gimí ɲweagfá negí Áminá Jisasi Kiraisomí —O Áminá ayí tɲni nene tɲni nání nawini imóninjonini. Omí yayí wiarigfáyí nɲni tɲni nawini xewaninjoyá imónfirixiniri wéyo fá seaumirinifinérini. Seyíné nání payí rina neari mónapariniɲni.

3 “Negí apo Gorixo tɲni Áminá Jisasi Kiraiso tɲni awaú wá seawianiri seyíné niwayiróniro ɲweapfirí nání seairi éisixini.” nimónarini.

“Gorixo seaipiniɲí nání yayí wiariniɲarini.” uriniɲí nánirini.

4 Seyíné Kiraisi Jisaso tɲni ikárinigfáyíné enagí nání Gorixomí nuriríná xfo wá ni seawianiríná naní seaimixiniɲí nání dɲɲí niɲmorí ininá seyíné nání yayí wiariniɲarini.

5 Ayí rípi nání rarinini. Kiraiso tɲni ikárinigfáyíné Gorixo wá ni seawianiri naní imóniniɲí bɪ bɪ ni seaimixiríná réwapiniɲaxí imóniro niɲfá imóniɲaxí imóniro epfífa nání bɪ onimiápi sixí mi seaimimó niɲini ayá wí seamimoniniɲni.

6 Xwiyfá Kiraiso nání yaní seaipiniɲwápi xwioxíyo sfkfkfíniɲí seaomixiniɲagí nání

7 negí Áminá Jisasi Kiraiso ámi xwífá tɲyo nání ni weapiri piauimí iníwiniɲiniri xwayí naniri niɲwearóná e e epaxí imónfirixiniri xegí kwíyípiɲí dání sixí seamimoniniɲí nání dɲwí wí mikeamóninoti.

8 Jisasi Kiraiso sfá xfo amá niyoní mí ómómiximí enfáyi nání sfkfkfí ni seaomixa nunfá enagí nání xwiyfá mi seaxe kwí mopaxíyíné imónipfirini.

9 Gorixo —O seyíné xegí xewaxo, negí Áminá Jisasi Kiraiso tɲni nawini gwiaumí inigfáyíné oimónipoyiniri wéyo fá seaumirinini. O ananí amá ikwiárinipaxí imóninjo enagí nání “O xixeni e nealinífaní?” yaiwipaxirini.

“Jisasoyá siyikí imónigfáyíné yaní mepayónipani.” uriniɲí nánirini.

10 Gí níríxímeáyíné, gí dɲɲí tɲni marfá, negí Áminá Jisasi Kiraiso e wiwapiyiwiniginiri nírípeaɲipimí dání ení rírémixí bɪ oseaimini. Seyíné niyínéni xwiyfá axípi riro píraniniɲí ni xiriɲiro ɲweapfirí nání xixegíni yaní mepayónipa ero dɲɲí axípi moro dɲɲí aga ná bɪni fá xiriyo nero ɲweáfirixini.

11 Gí níríxímeáyíné, amá Kírowioyá wí ni bɪro seyíné nání niniriróná “Ayí miɲf rírowliágí inarinoti.” nírífa enagí nání seararinini.

12 Wiyíné wiyíné rípi rípi rariɲfá enagí nání seararinini. Wiyíné “Poro neaiepi siarinjenerini.” raríná wiyíné “Aporoso neaiepi siarinjenerini.” raríná wiyíné “Pitao neaiepi siarinjenerini.” raríná wiyíné “Kiraiso neaiepi siarinjenerini.” rariɲfá enagí nání ení rírémixí seairinini.

13 “Kiraiso ná woni imóninagí aí siyikí oyá imónigfáyí xixegíni yaní epayónipaxirini.” rí seaimónarini? “Poro nene arífa neainífa nání ikfáyo yekwíroárigfáriní.” riyaiwiarinoti? Seyíné wayí ni seameairíná Poromí oxídfipoyiniri yoí nioniyá níríro wayí seameaigfáraní?

14-15 Nioní segíyí wíyo wayí mumeaipa nerí aí Kírísipasomí tɲni Gaiasomí tɲni awaúminí wayí numeari nání Gorixomí yayí wiarinini. Ayinání amá wí re rípaɲí menini, “Poroyá yoí nírírná wayí neameaigfenerini.” rípaɲí menini.

16 Ayí neparini. Amá Sítepanasoyáyo ení wayí umeainípi nání ríxa dɲɲí niníagi aiwí ámi wíyo ení wayí umeainírfaní? Nioní ríxa dɲɲí mɲininarini.

17 Ayí rípi nání rarinini. Kiraiso amáyo wayí umeaiwiniginiri nirowárenapiniɲmani. Xwiyfá yayí neainariniɲí xfo nánipi wáf nurimeaiwiniginiri nirowárenapiniɲfáriní.

Kiraiso yoxáfpámi niperfna neaiinjpi surfma eniginri wáf nurmeiwninginri nnirowárenapifna áma wigf dñjfo dani emf saimf nímoro uréwapiyarigfápi uréwapiyiwninginri nirowárenapifmani.

“Enf eániri nijfá seáy e imóniri Gorixo enjpi Kiraiso síwá neaijfrani.” urinjf nánirini.

18 Xwiyfá Jisaso yoxáfpámi nene nani neapeinjpi nani áma nanfnaniro yarigfáyf re rarinjagfa ai, “Xwiyfá api majfá nikárinro rarigfápirini.” rarinjagfa ai nene Gorixo yeáyf neayimixemeaarjene re yaiwiwni, “Jisaso ikfá yoxáfpámi penjipimi dani Gorixo enf eáninjf xegf imóninjpi síwá neaijfrani?” yaiwiwni.

19 Nioní rarinjápmi Bkwíyo re nrinri eáninjpi sopinjf niwarini, “Gorixoní áma ‘Dinjf emf saimf moarinjwaénerini.’ yaiwinarigfáyo míraká wimfáriní. ‘Dinjf imegf yegf mojwaénerini.’ yaiwinarigfáyo dinjf mixelayaikf wimfáriní.” E nrinri eáninjpi nioní rarinjápmi sopinjf niwarini.

20 Ayinání Gorixo e winfá enjagf nani áma rína dñj imónigfá “Dinjf emf saimf moarinjwaénerini.” yaiwinarigfáyo arirerini? Nwf ikaxf eáninjpi mewegfáyf eni arirerini? “Xwiyfá ximiximf ninri mtrarinjwaénerani?” yaiwinarigfáyo eni arirerini? Áma Gorixoní dinjf mwikwíroarigfáyf “Dinjf emf saimf nímorane rarinjwaénerini.” rarigfápi nani o ríxa re oyaiwipoyinri mneaiwapiyipa enjraní, “Nepa dinjf emf saimf nímoro rarigfápmi. Majfá nikárinro rarigfápirini.” oyaiwipoyinri mneaiwapiyipa enjraní?

21 Ayf ripi nani rarinjini. Gorixo xewanijo dinjf emf saimf nímorfna áma xfomi dinjf mwikwíró “Dinjf emf saimf nene negf moarinjwápmi nixfdíranená ananí xfoya ámaéne imónipaxfáriní.” yaiwiarigfáyo api xe oimónipoyinri sínjwf mwiwnf xwiyfá none wáf rarinjwápmi —Api “Majfá ikárininjpirini.” rarigfápirini. Apimí dani áma nepa dinjf wkwíroarigfáyo Gorixo “Yeáyf uyimixemeámiginí.” wimóninjfrini.

22 Gf Judayf xwiyfá api neparfaniri ipimónani nani emimf bi oneaiwapiyipoyinri wimónarinjfrini. Émáyf xwiyfá api neparfaniri ipimónani nani nijfá seáy e imóninjf bi onearéwapiyipoyinri wimónarinjfrini.

23 E wimónifagf aiwf none wáf nurimeranená xwiyfá ripi wáf urarinjwáriní, “Áma Gorixo yeáyf uyimixemeáwninginri nani urowárenapijomi yoxáfpámi yekwíroárigfawixini.” urarinjwáriní. E urarína émáyf “Xwiyfá majfá ininjpi rfa rarinjoi?” yaiwiarigfáriní. Gf Judayf “Sfmirrf neaiarinjpi rfa rarinjoi?” yaiwiarigfáriní.

24 E nerí aí xfoya imónanfá nani wéyo fá neaumirjene Judayeneraní, Grikijeneraní, xwiyfá api arfá niwiranená re yaiwiarinjwáriní, “Kiraiso niperí niwiápinimearinjipimi dani Gorixoyá enj síxf eáninjf tñní dinjf emf saimf o mojpi tñní síwá neaijfrani?” yaiwiarinjwáriní.

25 Ayf ripi nánirini. Áma dinjf re yaiwiarigfápi, “Gorixo majfá nikárinri yarini.” yaiwiarigfápi, api aí pí pí nijfá áma imónigfáyo wiáf nímúrori seáy e wimónini. “Gorixo enj saminjf niwerí yarini.” yaiwiarigfápi, api eni aí pí pí enj eáninjf áma imónigfáyo wiáf nímúrori seáy e wimónini.

26 Gf nixfmeáyfne, Gorixo gf áma oimónipoyinri wéyo fá seaumíraná iná seyfne imónigfápi nani dinjf nímoroná “Poró ayf api nani rfa neararini?” yaiwipaxfáriní. Nioniyáyf oimónipoyinri wéyo fá niseaumírirfna segfyf obaxf wí nijfá áma wigf dñjfo dani imónarigfápi xwé bi imóninjána wéyo fá seaumirinjfrani? Segfyf obaxf wí xwérixayfne imóninjána wéyo fá seaumirinjfrani? Segfyf obaxf wí enj rñj nímóniro ámayo umejweanána wéyo fá seaumirinjfrani? Oweoi.

27 O ámayo yeáyf uyimixemeámániri nani nerfna áma “Negf dñjfo dani dinjf emf saimf mojwaénerini.” yaiwinarigfáyo ayá wimómániri nani “ ‘Majfá ikárininjf imóninjpirini.’ rarigfápmi oxfdimíni.” niyaiwiri enjfrini. Áma “Enj síxf eáninjwaénerini.” yaiwinarigfáyo ayá wimómániri nani “ ‘Enj meáninjpirini.’ rarigfápmi oxfdimíni.” niyaiwiri enjfrini.

28 Áma xfomi mixelarigfáyf “Api seáy e imóninjpirfani?” yaiwiarigfápi anípa imiximfániri nani “Amípi ayf peayf niwianro ‘Spirini.’ rarigfápmirani, ‘Mipimóninjfrini.’ rarigfápmirani, sa apimí oxfdimíni.” niyaiwiri enjfrini.

29 Áma wo aí Gorixoyá sínjwf tñnjf e dani mixel meakfínipaxf mimónipa éwninginri api api niyaiwiri enjfrini.

30 E nerí aí xewanijo neaiinjipimi dani Kiraisí Jisaso tñní nawini ikárininjwaénerini. Omí dani Gorixo dinjf emf saimf xfo moarinjpi dinjf síxf neaimírori xfoya sínjwíyo dani áma wé róninjwaéne neaimixiri áma nioniyá síyikwf múninjf imónifrixinri wimóninjpi neaimixiri negf fwf yarinjwápmi dani gwáninjf nearoayírori enjfrini.

31 Gorixô Kiraisomî dâni apî apî neaiñjî enjagî nâni Bîkwîyo re nîrînrî eâniñjîpî, “Ámá mîxî nîmeakînróná ámá wî nâni mîxî mîmeakînrî Ámînáo nâni mîxî meakînrîpoyî.” nîrînrî eâniñjîpî xixeni xîdîrîxîni.

2

“Nîsealîmearîná Jîsaso nânîni searêwapîyîñjîrîni.” urîñjî nânîrîni.

1 Gî nîrîxîmeáyîné, nionî iwamîto nîsealîmearî xwîyîfá Gorîxoyá ñimî imónîñjîpî wáf nîsearîrîná “Poró nîjîfá seáyî e imónîñjîrîfani?” oniaiwîpoyînrî xwîyîfá xwé imónîñjî rarîgîfápî tîni searîrî ámaéne negî dîñjîyo dâni dîñjî émî saimî moarîñwápî tîni searîrî mé

2 dîñjî rîpîni moñjîrîni, “Ámî bî gî dîñjî tîni gîwî nîmîxîrî murîpa oemîni. Sa Jîsasî Kiraisomî íkfá yoxáfpâmî yekwîroarîgîfápî nânîni ourêwapîyimîni.” nîmorî apîni sealîwapîyîñjîrîni.

3 Nionî seyîné tîni nîñwearîná enjî samîñjî nînrîwerî ñweañjîrîni. Wáyî eri ófî eri nerî ñweañjîrîni.

4 Nîsearêwapîyîrînrânîni, wáf nîsearîrînrânîni, xwîyîfá ámá “Apî seáyî e imónîñjîrîfani?” yaiwiarîgîfápî bî tîni nîkumîxîrîñjîpîmî dâni dîñjî oseakînrîmîxîmînrî nerî mîsearî emîmî enjî eâniñjî Gorîxoyá kwîyîpîmî dâni nîsealîwapîyîrîná searêwapîyîñjîrîni.

5 E enjîpî, ayî rîpî nânî enjîrîni. Seyîné Gorîxomî dîñjî nîwîkwîroróná ámaéne “Dîñjî émî saimî moarîñwápîni.” yaiwinarîñwápîmî mîwîkwîró Gorîxoyá enjî eâniñjîpîmî dîñjî owîkwîrópoyînrî e nerî sealîwapîyîñjîrîni.

“Nîjîfá Gorîxoyápî xegî kwîyîpîmî dâni imónîpaxîrîni.” urîñjî nânîrîni.

6 E nîsearîrî aî none ámá Gorîxomî dîñjî wîkwîroarîgîfá yóf imónîgîfáyo nîjîfá dîñjî émî saimî mónîñjîpîmî dâni imónîñjî bî urarîñwárîni. Nîjîfá apî ámá rîná dâñjî imónîgîfápîmî dâni manî. Nîjîfá apî enî ámá rîná dâñjî seáyî e nîmónîro meñweagîfáyî —Ayî anînanîro yarîgîfáyîrîni. Ayîyá imónîgîfápîmî dâni manî.

7 Nîjîfá dîñjî émî saimî mónîñjîpîmî dâni imónîñjî nionî seararîñjîpî, ayî Gorîxoyá yumî imónîñjîrînrîni. Apî ñimî imónîñjî nânî ámá “Gorîxo enîfápî nânî nîjîfá oimónaneyî.” nîwîmónîro aîwî wîwanîñjîyîfî dîñjî mopaxî mîmónîni. Apî Gorîxo anjîna tîni xwîfári tîni sîni mîmîxîpa enjî dâni yumî dîñjî enjîwîpearîñjîpîrîni. Nene xîfo tîni anjînamî ñweanfá nânî enjîwîpeaarîñjîpîrîni.

8 Ámá rîná dâñjî seáyî e nîmónîrî meñweagîfáyî wî Gorîxo yumî dîñjî enjîwîpearîñjîpî nânî nîjîfá mîmónîgîfárîni. Ayî nîjîfá nîmónîro sîñwîrîyî, Ámîná enjî eâniñjî nene yeáyî neayîmîxemeanîfá nânî Gorîxo imónîñjîpî neaiwapîyîñjomî wî íkfáyo yekwîroarînrîo egîfamanî.

9 None rarîñwápî nânî Bîkwîyo dâni xixeni re nîrînrî eâniñjî, “Amîpî Gorîxo ámá xîomî dîñjî sîxî uyarîgîfáyo wîpîmoarîñjîpî, ayî ámá wî sîñwáf mîwînrîpa ero arfá mîwîpa ero ‘Neaîpîmoarîñjîpî, ayî apîrîfani?’ nîyaiwîrî dîñjî mîmopa ero yarîgîfápîrîni.” E nîrînrî eâniñjîpî none seararîñwápî tîni xixeni imónîni.

10 Gorîxo nene nânî neaîpîmoarîñjîpî ámá wigî dîñjî tîni dîñjî mîmopaxî imónîñjîpî aîwî Gorîxo xegî kwîyîpîmî dâni rîxa wáf nearókiamonîrîni. Ayî rîpî nânîrîni. Xegî kwîyîpî nemeî amîpî nîni nânî nîjîfá imónîni. Amîpî Gorîxo yumî enjîwîpearîñjîpî nânî aî nîjîfá imónîni.

11 Ámá go ámá wo yumî dîñjî moarîñjîpî nânî nîjîfá imónîni? Oweoî, ámá o yumî dîñjî moarîñjîpî xewanîyóyá dîñjîpîni apî nânî nîjîfá imónîni. Kwîyî Gorîxoyápî enî axîpî imónîni. Ámá wo aî dîñjî Gorîxo moarîñjîpî nânî nîjîfá mîmónîpaxî nerî aî xegî kwîyîpîni nîjîfá imónîñjî enjagî nânî Gorîxo yumî neaîpîmoarîñjîpî nânî ananî wáf nearókiamopaxîrîni.

12 Gorîxo wá nîneawianîrî e e epaxî imónîrîxînrîni sîwîá sîxî neamîmonîñjî nîpîni nânî nîjîfá imónanîwá nânî o kwîyîfá ámá xwîfá tîyo xîomî mîxîdarîgîfáyîyá imónîñjîpî sîxî mîneamîmîo xîfo tîñjî e dâñjîpî sîxî neamîmonîñjîrîni.

13 Ayînanî none Gorîxo wá nîneawianîrî sîwîá sîxî neamîmonîñjîpî nânî nîsearêwapîyîrîná xwîyîfá áxwîñajeneyá dîñjî émî saimî nîmorane rêwapînarîñwápîmî dâni mîsearêwapîyî xwîyîfá Gorîxoyá kwîyîpî nearêwapîyîyo dâni searêwapîyarîñwárîni. Ámá Gorîxoyá kwîyîpî tîgîfáyo kwîyîpî nearêwapîyîpî pîránîñjî urenjîwîpearîñwárîni.

14 E nerî aî ámá kwîyîfá Gorîxoyápî mayî imónîgîfáyo o wá nîneawianîrî e e epaxî imónîrîxînrîni xegî kwîyîpîmî dâni sîxî neamîmonîñjîpî nânî nurîrînáyî wî mîmînrîpaxîmanî. Ayî rîpî nânîrîni. Ámá ayî ámá wî Gorîxoyá kwîyîpîmî dâni yarîñjagfa

n̄w̄in̄iróná kwíȳpimi dán̄ini mí óm̄ix̄ipax̄ ímón̄iḡagi nán̄i d̄iḡ pírániḡ neyiroro “Gor̄xoyá kwíȳpimi dán̄i r̄fa yar̄iḡoi?” yaiwipax̄ mimón̄iḡo. Aȳnán̄i ap̄ e m̄iyaiwí maj̄á neróná “Ámá aȳ maj̄á níkar̄in̄iro r̄fa yar̄iḡoi?” yaiwiar̄iḡfár̄ini.

¹⁵ E ner̄i aí amá Gor̄xoyá kwíȳ t̄ḡf̄áȳ am̄ip̄i b̄i nán̄i d̄iḡ neyiroro “Aȳ m̄k̄f̄ apimi dán̄i r̄fa ímón̄ini? Apimi dán̄i r̄fa ímón̄ini?” yaiwipax̄r̄ini. Kwíȳp̄i t̄ḡf̄áȳ e yaiwipax̄ aȳi maȳf̄ȳ eni kwíȳp̄i t̄ḡf̄áȳ ímón̄iḡf̄ap̄i nán̄i wí d̄iḡ eyiropax̄ men̄ini.

¹⁶ Nion̄i sear̄in̄j̄ap̄i t̄f̄ni x̄ixeni B̄ikw̄f̄yo re n̄ir̄in̄ri eán̄ini, “Ámá ḡiȳ Ám̄ináo d̄iḡ moar̄in̄j̄ap̄i nán̄i níj̄f̄á ímón̄iḡoi? Oweoi. ḡiȳ omi ur̄ewap̄iyipax̄ ímón̄iḡoi?” E n̄ir̄in̄ri eán̄iḡagi aiwi nene oyá kwíȳp̄i t̄f̄n̄waéne d̄iḡ Kiraiso moar̄in̄j̄ap̄i ax̄ip̄i moar̄in̄j̄waéner̄ini.

3

“Sear̄ewap̄iyar̄in̄j̄wáone sa Gor̄xomi x̄in̄áipawén̄iḡ ímón̄iḡwáoner̄ini.” ur̄in̄j̄ nán̄ir̄ini.

¹ ḡf̄ n̄ir̄ix̄imeáȳin̄e, nion̄i e n̄isear̄ir̄i aí x̄ám̄i seȳné t̄f̄ni n̄iḡwear̄i n̄isear̄ewap̄iyir̄in̄á amá kwíȳp̄i t̄ḡf̄á wíyón̄iḡ sear̄ewap̄iyipax̄ mimón̄iḡf̄ár̄ini. Ámá kwíȳp̄i maȳf̄ ímón̄iḡf̄á Gor̄xomi m̄ix̄fdar̄iḡf̄ayo ur̄ewap̄iyar̄in̄j̄wápa ax̄ip̄i sear̄ewap̄iyin̄j̄ár̄ini. Ámá Kiraisom̄i iwam̄f̄o níx̄fd̄ir̄f̄n̄a o t̄f̄ni r̄ixa íkar̄in̄iḡf̄áȳin̄e aiwi s̄ni p̄f̄opia yap̄i ímón̄iḡáná sear̄ewap̄iyin̄j̄ár̄ini.

²⁻³ Seȳné n̄iaiw̄ p̄f̄opia aiwá m̄in̄ipax̄f̄in̄iḡ ímón̄iḡaḡfa nán̄i x̄wiȳf̄á in̄im̄i ímón̄iḡp̄i n̄isear̄ewap̄iyir̄in̄á aiwá m̄iseaiap̄i am̄in̄iḡin̄i seaiap̄in̄j̄ár̄ini. Agw̄i rin̄á aí seȳné kwíȳp̄i oseaiwap̄iyim̄in̄ri yar̄in̄j̄p̄imi m̄ix̄fd̄f̄ seḡf̄ d̄iḡ t̄f̄ni feap̄a seainar̄in̄j̄p̄imi níx̄fd̄iro s̄ni aiwá n̄ipax̄f̄in̄iḡ mimón̄iḡoi. Seȳné seḡf̄ w̄in̄iyo s̄ni s̄p̄i d̄iḡ w̄iaiw̄iro s̄m̄f̄ t̄f̄ni in̄iro nerónáȳ, “feap̄a neainar̄in̄j̄p̄imi x̄fd̄irane s̄p̄i amá Gor̄xomi m̄ix̄fdar̄iḡf̄áȳ yar̄iḡf̄apa erane mepa yar̄in̄j̄w̄in̄.” riseaimónar̄in̄i?

⁴ Aȳ r̄ip̄i nán̄i e sear̄ar̄in̄iḡ. Seȳné yan̄f̄ nepayón̄iro wiȳné “Nene Porom̄ini x̄fdar̄in̄j̄waéner̄ini.” r̄iro am̄i wiȳné “Aporosom̄ini x̄fdar̄in̄j̄waéner̄ini.” r̄iro nerónáȳ, re riseaimónar̄in̄i, “Ámá Gor̄xomi m̄ix̄fdar̄iḡf̄áȳ yap̄i mepa yar̄in̄j̄w̄in̄.” riseaimónar̄in̄i?

⁵ Seȳné pírániḡ d̄iḡ yaikir̄opoyi. Aporoso pí r̄fa ímón̄ini? Poroni pí r̄fa ímón̄iḡin̄i? Sa Ám̄ináoyá x̄in̄áipawin̄iḡ nimón̄irai yawawi x̄ixeḡf̄ni pí pí éisix̄in̄ri fá yeaum̄iráná yar̄iḡw̄íwawir̄ini. Yawawi ap̄ini yar̄iḡw̄íw̄ipimi dán̄i seȳné Gor̄xomi d̄iḡ w̄ikw̄f̄roḡf̄ár̄ini.

⁶ Nion̄i iwam̄f̄o wá n̄isear̄ir̄in̄á aiwá iw̄f̄án̄iḡ seaur̄in̄j̄ár̄ini. Aporoso r̄f̄w̄f̄yo n̄isear̄ewap̄iyir̄in̄á aiwá ap̄i yeáȳ en̄iḡin̄ri in̄iḡf̄in̄iḡ seap̄iseamen̄in̄i. Yawawi e egw̄íwawí aiwi seȳné Gor̄xoyá d̄iḡyo dán̄ini aiwá ná ner̄ap̄ir̄in̄iḡ yap̄iḡf̄ár̄ini.

⁷ Aȳnán̄i ḡf̄m̄ini go aiwá iw̄f̄á ur̄in̄j̄ran̄i, ḡf̄m̄ini go in̄iḡf̄ p̄iseanj̄ran̄i, aȳ anan̄ir̄ini. Sa Gor̄xoyá d̄iḡf̄yo dán̄i aiwá ná yapar̄in̄iḡ en̄j̄agi nán̄i x̄fo nán̄ini “Seáȳ e ímón̄iḡo, aȳ or̄f̄ani?” yaiwipax̄r̄ini.

⁸ Aiwá iw̄f̄á ur̄iḡo t̄f̄ni in̄iḡf̄ p̄isean̄o t̄f̄ni awáw̄ w̄fo w̄f̄om̄i seáȳ e m̄iwimón̄ini. N̄iwaún̄i x̄ixeni ax̄ip̄i ímón̄iḡi. S̄f̄á Gor̄x̄o amáyo yaȳf̄ wimón̄f̄ayimi awáum̄i yaȳf̄ n̄iwimor̄f̄n̄á w̄fo xeḡf̄ en̄j̄p̄i t̄f̄ni x̄ixeni w̄iiri w̄fo xeḡf̄ en̄j̄p̄i t̄f̄ni eni x̄ixeni w̄iiri en̄f̄ár̄ini.

⁹ Yawawi Gor̄xomi x̄in̄áipawin̄iḡ nimón̄irai e éisix̄in̄ri wimónar̄in̄j̄p̄i yan̄irai nán̄i ḡw̄f̄ naw̄ini món̄igw̄íwawí en̄jáná seȳné oyá aiwá om̄in̄f̄ȳf̄néniḡ ímón̄iḡaḡfa nán̄i rar̄in̄iḡ.

Ur̄ewap̄iyar̄iḡf̄áȳ nán̄i an̄j̄ m̄irar̄iḡf̄áȳ t̄f̄ni r̄f̄ram̄in̄j̄ȳf̄ en̄j̄ nán̄ir̄ini.

Seȳné Gor̄xoyá xeḡf̄ an̄j̄wán̄iḡ eni ímón̄iḡoi.

¹⁰ Nion̄i Gor̄x̄o wá n̄in̄wian̄ir̄i e nimón̄ir̄i éw̄in̄iḡin̄ri s̄ix̄f̄ n̄imimón̄f̄pimi dán̄i amá s̄f̄n̄á an̄j̄ m̄iran̄iḡo nán̄i d̄iḡ émf̄ saim̄f̄ moar̄iḡf̄áp̄án̄iḡ ner̄f̄n̄á pírániḡ n̄isear̄ewap̄iyir̄i s̄f̄n̄á x̄ám̄i t̄wayir̄on̄an̄iḡin̄i. S̄f̄n̄á x̄ám̄i n̄it̄wayir̄om̄áná en̄jáná amá am̄i xam̄iḡ wo e dán̄i n̄im̄ira p̄eyar̄in̄i. E ner̄i aí seȳné s̄f̄n̄á x̄ám̄i t̄wayir̄on̄iḡom̄i dán̄i om̄iran̄eyin̄iróná ur̄ap̄i mé wox̄in̄i wox̄in̄i x̄ixeḡf̄ni pírániḡ d̄iḡ n̄imor̄f̄ m̄ir̄f̄r̄ix̄in̄i.

¹¹ Seȳné níj̄f̄á re ímón̄iḡoi. S̄f̄n̄á iwam̄f̄o t̄wayir̄on̄iḡo, aȳ J̄isasi Kiraisor̄ini. S̄f̄n̄á am̄i s̄in̄j̄ wo t̄wayir̄on̄ipax̄ mimón̄ini. Om̄i dán̄ini seáȳ e n̄im̄ira p̄eyipax̄r̄ini.

¹² Om̄i dán̄i an̄j̄ n̄im̄ira n̄ipeyir̄in̄á amá wí s̄f̄n̄á gor̄f̄ t̄n̄iran̄i, s̄f̄n̄á sir̄ip̄á t̄n̄iran̄i, s̄f̄n̄á ayá t̄f̄n̄j̄ ímón̄iḡȳf̄ t̄n̄iran̄i, m̄ir̄iro win̄iȳf̄ ik̄f̄á t̄n̄iran̄i, ów̄f̄ t̄n̄iran̄i, ará s̄iyik̄f̄ t̄n̄iran̄i, m̄ir̄iro yar̄iḡoi.

¹³ Ámá x̄ixeḡf̄ni n̄im̄ira uḡf̄ap̄i s̄f̄á Kiraiso weap̄in̄f̄ayimi amá n̄inenen̄i s̄in̄j̄w̄f̄ w̄inani nán̄i s̄in̄j̄n̄i ímón̄if̄ár̄ini. S̄in̄j̄n̄i ímón̄áná re yaiwian̄f̄wár̄ini, “An̄j̄ n̄im̄ir̄iróná aȳf̄ t̄f̄ni m̄ir̄iḡf̄ár̄ani?” yaiwian̄f̄wár̄ini. Aȳ r̄ip̄i nán̄ir̄ini. S̄f̄á ayimi r̄f̄á n̄in̄f̄pimi dán̄i s̄in̄j̄w̄f̄ w̄inax̄fdan̄f̄wár̄ini. X̄ixeḡf̄ni m̄ir̄iḡf̄ap̄i wiȳf̄yá r̄f̄á náná “Aȳf̄ Gor̄xomi d̄iḡ n̄iw̄ikw̄f̄roro aí r̄f̄á n̄ipax̄f̄ ímón̄iḡ t̄f̄n̄in̄iḡ m̄ir̄iḡf̄ár̄ani?” yaiwirane wiȳf̄yá r̄f̄á n̄im̄in̄ri éf̄ aí s̄ni m̄ir̄in̄iḡagi n̄iw̄in̄iranénáȳ, “Aȳf̄ Gor̄xomi d̄iḡ n̄iw̄ikw̄f̄roróná pírániḡ níx̄fd̄iro r̄f̄á m̄in̄ipax̄f̄ ímón̄iḡp̄i t̄f̄n̄in̄iḡ m̄ir̄iḡf̄ár̄ani?” yaiwirane yan̄f̄wár̄ini.

14 Anî á má gíyí gíyí síñá xámi tíwayíróníjomi seáyí e nímirá peyigfápi ríá mîní síni mîríníñánáyí, á má ayo Goríxo yayí wimónfáriní.

15 Anî á má gíyí gíyí nímirá peyigfápi ríá nowaránáyí, “Anî riwá mîraríníni.” yai-wigfápi anípá imóníí enagí aiwí Goríxo yeáyí nuyimíxemearína anî xiáwíyo ríá nímîníni yarína ríáyo dáníniñí umíxeanfáriní.

“*Seýíne Goríxoyá anî wíwáníñí imóníjoi.*” *uríñí náníríní.*

16 Anî Goríxo tñní awí eánarígíiwáníñí imónígíáyíne imóníjopí nání seýíne síni majfá rimóníjoi? Oyá kwíyípi seýíne anjwáníñí imóníjopimi ínímí seanjweanípi nání ení síni majfá rimóníjoi?

17 Á má gíyí gíyí anî Goríxo tñní awí eánarígíiwámí xwíríá seaikíxéánáyí, iwá nioníyáiwání imónífwíníngíníri imíxíñí enagí nání xfómí ení xwíríá wikíxenfáriní. Seýíne níyínéní, ayí anî iwáníñí imóníjoi nání raríjini.

“*Segíyí wone míneamíeyoapaní.*” *uríñí náníríní.*

18 Á má woxí “Nííwaníjoni díní émí saímí moñáoníríní.” níyaiwiníri yapí méwapiñipani. Segíyí wo “Nioní á má ríná dáníyíyá síñwíyo dání díní píraníñí émí saímí moñáoníríní.” níyaiwinírnáyí, nepa Goríxoyá síñwíyo dání díní émí saímí moño imóníní nání díní apí pñí níwíarímáná wigí síñwíyo dání majfá ikárinaríñí wo imónífwíníngíní.

19 Á má Goríxomi mîxídarígíyí “Nene díní émí saímí moarínjwáriní.” yaiwinarígíapi, ayí Goríxoyá síñwíyo dání majímajfá níkáriníro yarígíapi enagí nání seararíníni. Bíkwíyo dání nioní seararínápi tñní xíxeni rípi níriníri eáníjagí nání raríjini, “Á má ‘Díní émí saímí moarínjwáriní.’ yaiwinarígíapimi dání sípogwí wioáriníyáyo opkínípoyníri yaríjo, ayí Goríxoríní.” níriníri eáníjagí nání raríjini.

20 Á mí wí e ení bí rípi níriníri eáníni, “Ámíná Goríxo níjfáriní. Á má ‘Díní émí saímí moñweéneríní.’ yaiwinarígíyí wigí díní tñní enjwípearígíapi surfíma imóníni.” níriníri eáníni.

21 Ayínání negí nearéwapíyarígíyí womí seáyí e numíeyoarane “Omíní xídaríjweéneríní.” mîrípa oyaneyí. Ayí rípi nání seararíníni. Amípi níni ayí seýíne arírá seainí náníríní.

22 Poroníraní, Aporosorani, Pitaorani, xwíá ríríraní, seýíne síni síñí níñjwearínáraní, níperfnáraní, amípi agwí ríná imóníjyífrani, ríwíyo imóníníáyífrani, nínyíyí ayí seýíneyá imóníni.

23 Seýíne ení Kiraisoyá imóníjoi. O ení Goríxoyá imóníjoi enagí nání “Negí nearéwapíyarígíyí womí seáyí e mímíxípa oyaneyí.” seararíníni.

4

“*Goríxo á má xíoyá imónígíáyo yarígíapi nání píríro umenfáriní.*” *uríñí náníríní.*

1 Seýíne wá rímearínjwáone nání díní nímoróná rípiní mófírxíní, “Áwa Kiraiso apí éfírxíníri wimónarínípi epírí nání xegí xínáíwáníñí imónígíáwarfáni? Xwíyíá oyá yumí ríníjpi áwaní wuriyipíri nání xegí bosíwowaníñí imónígíáwarfáni?” yaiwírxíní.

2 “Bosíwí nímóníro yarígíyí wigí díní tñní amípi ayá wí nerínáyí, ayí apání yaríjoi.” yaiwiarínjwámaní. “Sa ná bíni boso urarínípi tñní xíxeni díní unjwírárípaxí imóníjpi nerfínáyí, ayí apání yaríjoi.” yaiwiarínjwáriní.

3 Á má opísí aníyo dání xwíríxí mearígíá wíraní, seýínerani, segí díníyo dání nioní gí yaríjapi nání píríro níñmerínáyí, ayá síwí bí mîníro “Ápi, ayí ananíríní.” yaiwímíni. Nííwaníjoni áí gí yaríjapi nání píríro nímeníri “E éapí nanírfani? E éapí sípíríni?” yaiwinarínjwámaní.

4 Nioní díní peá nuníri “Íwí bí méáoníríní.” níyaiwiníri aiwí “Xwíyíá mayoni imóníjini.” wí rípaxí meníni. Nioní yaríjapi nání píríro epaxí imóníjoi, ayí ná woní Ámíná Goríxoríní.

5 Ayínání síni imóníjána seýíne á má wíyo xwíyíá mumeárinani. Ámínáo —O níbírná amípi síá yiníñíimíníñí imóníjyí wá okímíxíri á má díní ínímí níkwírómáná egfápirani, rígfápirani, nípíni síñáni imíxíri eníforíní. O weapíne nání xwáyí naníro njweáfríxíní. Íná dání xíxegíni womíni womíni yayí níneamerína wo xegí néra unípi tñní wo xegí néra unípi tñní xíxeni nearíníriní.

“*Seýíne seáyí e seáyí e nímeníroná nanímaní.*” *uríñí náníríní.*

6 Gí nírxímeáyíne, payí rína nearína ewayí xwíyíá nioní tñní Aporoso tñní nání níra warínápi, ayí seýíne díní píraníñí nímero “Poró nene yaríjwápi nání ríá nearíní?” oyaiwípoyníri nání níra waríníni. Seýíne yawawí nání níra warínápi nání díní

nimoróná Btkwáyo nri:niri eáni:ñpi ogámí mepa nero seáyi e mimónipa nemána wíyo imimí wimixiro wíyo seáyi e umfeyoaro mepa éfrixiniri searariñini.

7 Seyíne náni amá gíyí “Seáyi e imónigfáyirini.” yaiwiarñoi? Oweoi, wí e mīseaiiwiariñoi. Amípi seyíne imónigfápi Gorixo wí sixí mīseamimóni reño? Oweoi, amípi seyíne imónigfápi o síwía sixí seamimóniñini. O síwía sixí seamimóni enjagi náni pi náni seáyi e nimóniro sixí mīseamimopa ení náninñi mīxí meakñinarñoi.

8 Neparñani? Seyíne rixa aiwá xwé nri:nronñi agwí imí rfa seayini? Rixa amípi wí mīmúrónigfáyíne nimóniro rfa ñweañoi? None siní sipfánñi nimónirane ñweañána seyíne rixa mīxí ináyí nimóniro rfa ñweañoi? Ai, none ení seyíne tñi nawini mīxí ináyí nimónirane seáyi e imónanwá náni re neaimónarini, “Seyíne nepa rixa mīxí ináyí nimóniro, siñwíríyí naní imónimniri eníñini.” neaimónarini.

9 Nioni dñi re nimónariñagi náni searariñini, “Wáí wurimeaiariñwáone Gorixo aga síwía neawáriñonerini. Amá xwirixí numemána ‘Rixa opikpoyi.’ ráriniñyíñiñi imóniñwáonerini. Pí pi nñi siñwí tgfáyí —Anñajñani, amarani, nñi siñwí nñeaniro rípfá neamearipñi náni áwinimí yariñwáone imóniñwini.” nimónarini.

10 None Kiraisomi nixfdirane náni majimajfá ikárinñwáone aí seyíne o tñi nawini nikárinro náni rixa dñi naní imóniñpini tgfáyíñerini. None ení samñi neaweñone aí seyíne rixa ení eáni:ñyíñerini. None peayí neawimigfone aí seyíne seáyi e seaimixigfoynérini.

11 Eníiná dani agwí rina náni none agwí náni erane iniñi náni neainri iyá írikwñi pánirane amá wé tñi neaupikákwariñone imónirane añí sá weanwá náni wí mayone enjagi náni añí xwiríñmerane

12 negí wé tñi omñi anñi miní erane amá ríperíñí neaiána píránñi nanñi umearirane xeanñi neaiána xwámámí wirane

13 ikayíwí neamearána piyá xwiýfá urirane yariñwáonerini. Xwíá riri nri:mni dñiyí ráf neaimoariñonerini. Amá nñi none piaxí eañí yariñwiniñi neaimoariñonerini. Agwí rina ení api siní e neaimoariñoi.

“Poroni ikanñi niaxídfrixini.” urinñi nánirini.

14 Ríwamñi nioni neáa waríña api seyíne ayá oseaimómniñi meá niaíwí gí dñi sixí seayináyíñeniñi dñi fá oxiripoyinri eariñini.

15 Seyíne Kiraisomi píránñi xfdiprífa náni yayíwí seamearigfáyí nepa fá mīropaxí enjánáyí, segí áponñiñi imóniñáoni ayí obaxí menini. Nioni xwiýfá yayí seainipaxí imóniñpi iwamfó wáí nīsearirñi seyíne Kiraisí Jisaso tñi nawini ikárinpñi náni nioni seameañyíñeniñi imóniñagi náni searariñini.

16 Segí áponñiñi imóniñáoni, ayí nioni enjagi náni ení rirémixí rípi oseaimini, “Nioni yariñápa axípi ikanñi niaxídfrixini.” osearimini.

17 Nioni searariñapi oépoyinri xami Timotiomi —O gí dñi sixí uyirí dñi uñwírariñi enjorini. Kiraiso náni wáí urinñipi dani dñi wíkwíroagí náni gí iwóniñi imóniñorini. Omi seyíne tñamini urowarénapiñarini. O rixa nīseaimearfna nioni Kiraisomi nixfdirina yariñapi —Api nioni amí ami nemerfna Jisasoýa siyikf imónigfá nñyoní uréwapiyariñapiñini. Api náni o diríñí seainñoi.

18 Wiyíne nioni mibípa emfa náninñi seáyi e seáyi e nimeniro wárixayíne imónariñoi.

19 E nerí aí Amíná Gorixo nīwimónirfna nioni siní mé seyíne tñamini nñbiri wárixayíneyá xwiýfapi arfá mīseai segí ení neánro seáyi e imónigfápi apimi dani rí rimónariñgawixinri siñwí seanaxfdimfáriní.

20 Amá manñpáni rariñagfá nīwiniñanéná “Ayí Gorixoyá xwioxfyo páwipirfáyirani?” yaiwiarñwamani. Ení neánro uxídarñagfá nīwiniñanéná “Ayí oyá xwioxfyo ñweáyirani?” yaiwiarñwá enjagi náni searariñini.

21 Seyíne gfmñi gípi náni seaimónarini? “Poros siyikf nearani náni iwaní nīmeami bfwiniñini.” riseaimónarini? “Dñi sixí neayariñpi neaiwapiyini náni nñpení nimónimána bfwiniñini.” riseaimónarini?

5

Wigí wo xanoyá apixi tñi fwí niniri meániñpi náni mīxí urinñi nánirini.

1 Xwiýfá bí rípi seyíne náni riniñearini, “Jisasoýa siyikf imónigfá Koriniño ñweagfáyí wí fwí inariñoi.” riniñearini. Fwí api emá Gorixomi mīxídarigfáyí aí xe oinipoyinri siñwí mīwiniñigfápi náni searariñini. Segí wo xanoyá apixi tñi fwí ninayíñisána meániñi enjagi náni rariñini.

2 Íwí apí sínî enjáná pí nánî wárixayíné imónarîñoî? Sípí apí yarîñomî segí sîyikí imónîgíapimî dánî nîparîro mopaxí enjagî nánî apí e nemáná ñwí nearo sîñwírîyí, ayí nanjî yanîrî egfárinî.

3 Nionî ná ífamî nîñwearî aí gí dîñpî seakîkayonjáonî seyíné tîní ñweaarîñápánîñ sîpí apí enjomî rîxa xwíyíá umeárîñárîní.

4⁵ Áminá Jisasó nîrowárîñpimî dánî dîñjî re moárîanigîní, “Ayí awí neánîróná nionî sínî dîñjî ukîkayonjáná enjî eánîñjî Áminá Jisasoyáapimî dánî xwíyíá axí ripî rîñfîrixîní, ‘Xe íwí apí yarîño náomîní xwíríá wikîxenfa nánî Seteno tîní owáraneyî. Ríwíyo sfá Ámináo bîñfáyimî xegí dîñpî yeáyí uyimîxemeanfa nánî agwî Seteno tîní owáraneyî.’ rîñfîrixîní.” dîñjî e moárîanigîní.

“Ámá sîpí enjomî emî parîmófrîxîní.” urîñjî nánîrîní.

6 Seyíné wárixá imónarîgíapî aga nanjî menîní. Yisí bî onîmiápi tîtagî aí bisfkerfá nîpimîní íkwianjwí eapînáraríná nîpîní nîmîga warîñpî nánî seyíné nîjía mimónîpa reñoî?

7 Yisí onîmiápi táná bisfkerfá nîpimîní íkwianjwí eapînárarîñpá axípi xámi íwí ná wonî éf aí amá obaxí axípi xénîpaxí enjagî nánî seyíné bisfkerfá sîñjîñjî imónîpîrî nánî yisí xámîñjîñjî imónîñpî emî kwírîmópoyî. Seyíné rîxa bisfkerfá yisí mayí sîñjîñjî imónîñjagî aí seararîñjî. Ayí ripî nánîrîní. “Judayene Gorîxoyá anjînao neamúoagîpî nánî dîñjî moanî nánî sipîsîpî rîdîyowá yarîñwápa Kiraiso emî nene nánî rîxa rîdîyowá inîñjî enjagî nánî seyíné rîxa bisfkerfá yisí mayí sîñjîñjî imónîñoî.” nimónarîní.

8 Ayînánî nene Kiraiso neaiîñpî nánî dîñjî moanî nánî aiwá apí nîñrane yayí neranéná bisfkerfá yisí xámîñpî —Apí sîpí wikárîro rîkîkîrîfó ero yarîgíánîñjî imónîñpîrîní. Apí tîní nimîxîrî mîní bisfkerfá yisí mayípi —Apí dîñjî nanjîpîní fá xîrîro nêpa imónîñpîrîní nánî rîro yarîgíápîrîní. Bisfkerfá yisí mayí apí tîní nîwanîgîní.

9 Nionî xámi payí wîna re nîrîrî nearî mónapîñárîní, “Seyíné amá íwí inarîgíáyí tîní nawínî gwiaumí minîpanî.” nîrîrî nearî mónapîñárîní.

10 E nîrîrî nearíná amá Gorîxomî mîxîdarîgíá íwí inîrórani, sîñjwí íwí wîñîrórani, íwí urápirórani, wigí ñwíapimî xfdîrórani, yarîgíáyí nánî mîsearîñanîgîní. “Ámá Gorîxomî mîxîdarîgíá apí apí e yarîgíáyí tîní gwiaumí wí minîpa oemîní.” nîyaiwîrónáyí, xwíá rîrîmî pîní nîwîárîrî nánî e epaxí imónîñjagî nánî wí e mîsearîñanîgîní.

11 Payí xámi nîrîrî nearíná ayí ripî imónîñpî nánî searîñanîgîní, “Ámá ‘Jisasomî nîxîdîrî nánî segí sérîxîmeáonîrîní.’ rarîñjî wo apîxí wí tîní íwí inîrîrîrî, sîñjwí íwí wîñîrîrîrî, xegí ñwíapimî xfdîrîrîrî, amáyo ikayíwí umearîrîrîrî, inîñgí xwapí nîñmáná papîkí erîrîrî, amáyá amîpî wí íwí urápirîrîrî, e yarîño tîní gwiaumí minîpanî. Aiwá aí o tîní nawínî nîkumîxîñîrî mîñpanî.” nîrîrî eanîgîñjî.

12-13 Ayí ripî nánî seararîñjî. Ámá Jisasoyá sîyikí imónîñwaéne tîní sínî nawínî mimónîgíáyo nionî sîñjwí nîwîñaxífdîrî xwíyíá urîpaxí rimónîñjî? Oweoî, ayo Gorîxo sîñjwí nîwîñaxífdîrî xwíyíá urîpaxírdîrî. E nerî aí amá Gorîxomî dîñjî nîwîkwîrîro nánî seyíné tîní nawínî imónîgíáyo sîñjwí nîwîñaxífdîro sîpî yarîñjagíá nîwîñaríná xwíyíá urîfîrixîní. Ámá sîpí enjomî emî parîmófrîxîñîrî seararîñjî.

6

“Segí wíyo xwírîxí mumepani.” urîñjî nánîrîní.

1 Segíyí wo xegí imónîñjî wo tîní xwíyíá imîxîpîsî nánî nimónîríná, arîge nerî “Ámá Gorîxoyá imónîgíáyí tîní nîrîrane píranîñjî oyeaimîxîpoyî.” mîyaiwí ayo nîmúrîrî “Ámá Gorîxoyá mimónîgíáyí tîní nîrîrane píranîñjî oyeaimîxîpoyî.” mîyaiwîrî wigí opisî anjî tîñjî e nánî warîñjîrîñjî?

2 Gorîxoyá amá imónîñwaéne Kiraiso nîweapîríná xfo tîní nawínî nene amá Gorîxoyá mimónîgíáyo xwírîxí umeanîwápi nánî sínî nîjía mimónîpa reñoî? Seyíné xwírîxí seáyî e imónîñjî apí umeapîría enjagî nánî “Xwíyíá onîmî agwî ríná rîñarîñwápa xwírîxí mîmenîpaxí imónîñwaénerîní.” rîyaiwînarîñoî? Ananî xwírîxí menîpaxí imónîgíáyînerîní.

3 Anîñají manjî Gorîxoyáyo pírfî wiaîkîgíáyo xwírîxí nene umeanîwápi nánî sínî nîjía mimónîpa reñoî? Seyíné e epîría enjagî nánî xwíyíá xwíá tîyo rîñarîñwáyo anîpaxí xwírîxí umeapaxíyînerîní.

4 Ayînánî wiyíné xwíyíá bî tîgíáyíné nimónîróná pí nánî amá Jisasoyá sîyikí imónîgíáyínéyá sîñjwíyo dánî sîpíá imónîgíáyí wí píranîñjî oneaimîxîpoyîñîrî ayí tîñjî e nánî warîgíárîñjî?

⁵ Ayá seaimopaxí bî rîpî yarîñî oseaimîni. Jisasoyá siyikí imónîgíáyíne, segíyí wo wo tîni xwíyí tîñî nimónîrîná segíyí dîñî tîñî wo xwíyí ará nîwirî píranîñî wimîxîyipaxí imónîñjo menîranî?

⁶ Sérîxîmeániñî imónîñî wo wíomî xwîrîxí oumemînrîná, ayí nanî mimónîñî nerî aî Jisasomî dîñî mîwîkwîroarîgíáyí píranîñî oyeaimîxîpoyînrî ayí tîñî e nânî nîmeámî nurînáyí, ayí aga sipî imónîñîpî yarîni.

⁷ “Jisasomî píranîñî oxídaneyî.” yaiwiarîgíáyíne xwîrîxí nîmenîroná apimî dâni rîxa rîpawîñîñî meaarîñjoî. Dîxí womî xwîrîxí mumé xe onikârînrî nerînáyí, “Ayí apâni yarîñjoî.” searîmîñî. Xwîrîxí mumé amîpî xe íwî onîrâpînrî nerînáyí, “Ayí apâni yarîñjoî.” searîmîñî.

⁸ E nerî aî seyíne wí e mepa nero sipî ikârînrî íwî rápenro yarîñjoî. Sérîxîmeániñî imónîgíáo aî apî e wikârîñjoî.

⁹ Gorîxo ámá rikîkîrîyo yarîgíáyí xe xíoyá xwioxíyo opáwîpoyînrî sîñwî mîwîñîpa eníápî nânî seyíne sîni nîjía mimónîpa reñjo? Seyíne xenwîni nîmoro yapîñîñî méwapîñîpanî. Ámá íwî nînrî rîpeânarîgíáyírani, wigí ñwíápimî íá xîrarîgíáyírani, oxí wo apîxí wí tîni íwî inarîgíáyírani, oxí wo wífo tîni “Íwî oinaiyî.” wimónarîgíáyírani, oxí wo wífo tîni iyí onarîgíáyírani,

¹⁰ íwî urápekîxearîgíáyírani, amîpî wayáyo sîñwî íwî wînarîgíáyírani, iniñgí xwé nînrîro papîkí yarîgíáyírani, ikayíwî umeaarîgíáyírani, majía nîwikârîmáná íwî uráparîgíáyírani, ámá e yarîgíáyí wí Gorîxo gí xwioxíyo xe onwêápoynînrî wí sîñwî wîñîñîná menîni.

¹¹ Xámî wiyíne apî bî yagíáyíne imónîñagía aî Áminá Jisasi Kiraiso tîni kwíyí negí ápo Gorîxoyápi tîni egíupimî dâni Gorîxo segí yagíápî rîxa igíánîñî seaeámorî siyikwí mîñîñîyíne imónîrîxînrî seaimîxîrî xwíyí mayí imónîgíáyíne imónîrîxînrî seaimîxîrî enîñîni.

“Ámá náomî dâni pí pí neróná Gorîxomî seáyi e umepaxí imónîñîpîni époyî.” urîñî nânîrîni.

¹² Seyíne re nîyaiwiarîñagía aiwî “Pí pí ‘Oemîni.’ nîneaimónîrîná ananî epaxenerîni.” nîyaiwiarîñagía aiwî apimî nîpimîni dâni nanî seaimîxîpaxí menîni. Amîpî nionî “Oemîni.” nînimónîrîná apî ananî nepaxonî aiwî wí nânîni xe mîñî nîniga ounîrî sîñwî wîñîñîfámani.

¹³ Ámá íwî inarîgíá wí íwî wîwanîñîyí yarîgíápî nânî re oyaiwîpoyînrî, “Ananîrîni. Ámá nápi, ayí apî nânî menîranî?” oyaiwîpoyînrî ewayí ikaxí rîpî rarîgíárîni, “Aiwá ayí agwú nânîrîni. Agwú enî ayí aiwá nânîrîni.” E rarîgíápî nepa rîñîñagí aiwî Gorîxo agwú tîni aiwápi tîni anîpá imîxîñîfárîni. E nerî aî ámaéne íwî inaníwá nânî menîni. Ámináo wimónarîñîpîni yaníwá nânî imónîñwîni. Ámináo enî ámá nápi nanî oimónîpoyînrî yarîñîrîni.

¹⁴ Gorîxo sa negí Áminá Jisaso owiápîñîmeanîrî sîñî wimîxîñîfámani. Nene enî wiápîñîmeaníwá nânî xegí enî eánîñîpimî dâni sîñî neaimîxîñîná enagí nânî rarîñîni.

¹⁵ Seyíne Kiraisoyá siyikîpî imónîgíáyíne enagí nânî xíoyá nápimî dâni seyíne bî bîñîñî imónîgíápî nânî sîni majía rimónîñjo? Ayînanî nionî oyá nápimî dâni bîñîñî imónîñjónî nîyónîni nuri apîxí iyí ede dâni warîgíá wîmî nîkumîxînrîná “Ayí ananîrîni.” rîyaiwiarîñjo? Oweoi, wí e yaiwîpaxí menîni.

¹⁶ Ámá apîxí iyí ede dâni warîgíá kumîxîñîgíá gíyí gíyí, ayí xíi tîni nawîni nimónîro ná ayí ná bîñîñîñî imónîgíápî nânî seyíne sîni majía rimónîñjo? Bikwíyo dâni xwíyí rîpî “Ayá nîkumîxînrîná ná ayí ná bîñîñîñî imónîgíárîni.” nîrînrî eánîñagí nânî seararîñîni.

¹⁷ E nerî aî ámá Ámináo tîni nawîni kumîxîñîfáyí o tîni nawîni nimónîroná kwíyí axípi tîgíáyí imónarîgíárîni.

¹⁸ Ámá wí tîni íwî inanîgînrî wáyí nero éf úrîxîni. Pí pí íwî ámá yarîgíá wîniyí náomî bîarîwámîni nero aî apîxí tîni íwî inarîgíápî xegí bî imónîni. Náomî inîmî dâni nero nânî wîwanîñîyí xwîrîfá ikîxenarîgíárîni.

¹⁹⁻²⁰ Segí ná xîxegîni imónîgíápî, ayí kwíyí Gorîxoyápi nânî —Apî Gorîxo síxî seamímóaná seaainîñîpîrîni. Apî nânî segí wará anîñîñî imónîgíápî nânî seyíne sîni majía rimónîñjo? Gorîxo Jisaso neaiñîpimî dâni rîxa bîñîñî neañî enagí nânî rîxa xíoyá imónîñwîni. Sîni sewanîñîyíneýá mimónîñjo. Ayînanî seyíne segí nápimî dâni pí pí neróná Gorîxomî seáyi e umepaxí imónîñîpîni éfîrîxîni.

7

Ámá meánigfáyf nání urinjf nánirini.

¹ Seyíné payf nearo yarinjf nigfápi nání áwanf bi osearimini. Oyi, ámá apixf bi mímeapa nerínáyf, ayf nanj yarinjoi.

² E niseariri aí íwf xixegíní ámá inarigfápipimí dání feapá seainipaxf enagí nání oxí woxí woxí díxf apixf mearí apixf wíyi wíyi ení díxf oxí meániri érixini.

³ Apixf wíyi “Gf oxo fá onixirini.” nisimóniríná xiagwoxi ími xe fá xirírixini. Oxí woxí “Gf apiximí fá oxirimini.” nisimóniríná xiepiyi ení “Xe fá onixirini.” yaiwirixini.

⁴ Xiagwoxi, ayf díxf nápi nání xiáwoxi maní. Díxf apixí díxf nápi nání xiááirini. Xiepiyi ení, ayf díxf nápi nání xiááiyi maní. Díxf oxo, ayf jixiyá nápi nání xiáworini.

⁵ Ayínání wiyagwí wiyagwí “fá oxirinaiyi.” níríniríná arfá mé miní xixe “Oyi.” rínísisixini. Sfá árínf Gorixomí xwíyfá rírimf wiani nání xixe “Oweoi.” níríniríná, ayf ananirini. E niseariri aí sfá “‘Oweoi.’ orinaiyi.” yaiwífipi ríxa nórimáná enáná ámí fá xirínísisixini. Ayf rípi nánirini. Woxí woxí “Ámá wí tñní íwf inanipi nání mñj minípa oemini.” nisimóniri aí xixeni apí eminiri nání enj míreáninagí nání Seteno ámá wí tñní íwf iniri nání rírfpeáwiniginiri “Ámí fá xirínísisixini.” seararini.

⁶ “Sfá árínf Gorixomí rixinjf urípirí nání xixe ‘Oweoi.’ níríniróná, ayf ananirini.” seararinjápi sekaxf e érixiniri míseararinjini. Niseaimóniríná xe e érixiniri síjwí seararinjini.

⁷ “Ámá nñní nioní apixf mímeapa enáoni yapí nimóniríná, ayf ananirini.” nimónarini. E nerí aí Gorixo ámá o omí xixegíníyo wá nñwianiri nñwiiríná wíyo meánipaxf oimónípoyniri wiiri wíyo míméanipaxf oimónípoyniri wiiri enj enagí nání seararinjini.

⁸ Segí ámá síní míméanigfáyf tñní apixf aníyf tñní nání rípi osearimini. Ayí míméaninjáoni yapí síní aníyf e nimóniróná nanj yarinjoi.

⁹ E niseariri aí rípi ení osearimini. “Ámá wí tñní íwf inani nání mñj míméainípa oyaneyí.” niseaimóniri aí xixeni apí yaníro nání enj míméaeainípa nerónáyf xe meánírixini. “Níméanipíri nání dñj sípi nñwia nurfnáyf, nanj menagí nání xe meánírixini.” seararinjini.

¹⁰ Ríxa meánigfáyf nání njwí ikaxf rípi —Apí nioniyápi marfáá, Ámináo rínjpini. Apí osearimini. Apixf meánigfáwa wígf oxowamí nñwárimí mupani.

¹¹ E mepa nerí nñwárimí nurfnáyf, ámí oxí míméanf kikiáf njweárixini. “Kikiáf onjweámini.” mñwimónípa nerfnáyf, ámí xiagwo tñní kumíxinírixini. Xiagwowa ení wígf apixíwamí emí mímopa érixini.

¹² Ámá xamínjf wíníyíné xwíyfá rípi —Apí Ámináo rínjpimani. Nioniyápirini. Apí ení osearimini. Ámináomí dñj wíkwíroníyf woxí apixf dñj mñwíkwíroní wí ríméaninjáná í síní “Anani meáninjáomini omeánimini.” nñwimóniríná xiagwoxi ími emí mímopa érixini.

¹³ Apixf Ámináomí dñj wíkwíroníxi, oxí dñj mñwíkwíroní womí meáninjíxí enánáyf, o síní “Gf apixf meání tñní aníyf onjweámini.” nñwimóniríná omí nñwárimí mupa érixini.

¹⁴ Ayf rípi nání rarinjini. Oxí Ámináomí dñj mñwíkwíroní wo aríge nerí Gorixoyá wo imónipaxirini? Ayf xegí xiepi dñj wíkwíroní tñní nawíni nemerinjípimí dání Gorixomí dñj mñwíkwíroní ámá xíoyá wo imónipaxirini. Apixf dñj mñwíkwíroní wí ení xegí xiagwo, dñj wíkwíroní tñní nawíni nemerinjípimí dání ámá Gorixoyá wí imónipaxirini. Apí mepa nero pñní nñwiárimimí nurónáyf, segí nñáíwí Gorixoyá wí mímóní oyá síjwíyo dání piáxíníj éánigfáyf imónipírixini. Nioní seararinjápi xixeni nerfnáyf, oyá imónipírxirini.

¹⁵ E niseariri aí Gorixomí dñj mñwíkwíroní meánigfíyo “Gf apixf Gorixomí dñj wíkwíroní rímí nñwárimí oumini.” nñwimóniríná xiepixi xe pñní nñwiárimí onuniri síjwí wínírixini. Dñj mñwíkwíroní meánigfíyo “Gf oxí Gorixomí dñj wíkwíroní romí nñwárimí oumini.” nñwimóniríná xiagwoxi xe pñní nñwiárimí onuniri síjwí wínírixini. Niseawárimí ugfáyfíné síní áxenwarí inigfáyf yapí mímóninjoi. Gorixo nñwayíróniro njweárixiniri nánipi ríxa wéyo fá neaumírijene enagí nání rarinjini.

¹⁶ Oxí dñj mñwíkwíroní womí xiepixi, jíxi díxf oxomí pñní mñwiárimí nerí o tñní nñjwearíná síjwepígf nñwirinjípimí dání wierfkiemearfáfaní? Mñwierfkiemeapa erfáfaní? Jíxi majfáriní. Apixf dñj mñwíkwíroní wímí xiagwoxi, joxí ení í tñní nñjwearíná síjwepígf nñwirinjípimí dání wierfkiemearfáfaní? Mñwierfkiemeapa erfáfaní? Joxí ení majfáriní. Ayínání segí ámá Gorixomí dñj mñwíkwírogrfá meánigfáyo nñwárimí mupa érixiniri seararinjini.

“Segí imónírixiniri yanj seadimixinjpi imónírixini.” urinjf nánirini.

17 Seyíné woxíni woxíni Áminá Goríxo ayí xíxegíni apí apí e imóníírixíni; yaní seadímíxíni, o ayí nioníyá ámá oimónípoiini wéyo fá seaumíráná imónígápi axí apíni “Xe oimónimíni.” níyawiwo imóníírixíni. Goríxoyá síyikí nimóníri amí gími ñweagfá níyoní sekaxí axípi urímearijárini.

18 Segíyí wo Judayó enjagi náni iyí símí sfó wákwiníjaná Goríxo o ámá nioníyá oimóníri wéyo fá numírírnáyí, ámá o “Iyí símí sfó wákwiníjipi arige nerí yo miyimíréini?” níyawiwa éwínigíni. Segíyí wo iyí símí sfó míwákwiníjaná Goríxo nioníyá oimóníri wéyo fá numírírnáyí, ámá o Judayí woníniñjí oimónimíni; iyí símí sfó míwákwinípa éwínigíni.

19 Ayí rípi nániríni. Iyí símí sfó níwákwinírnáraní, míwákwinípa nerírnáraní, Goríxoyá síñwíyo dání ná ayo mimóníni. Oyá síñwíyo dání “Ná ayo imóníni.” yaiwiaríni, ayí sekaxí xfo ríñjípimi xdarígípiini.

20 Ayínáni ámá woxíni woxíni, seyíné Goríxo ámá nioníyá oimónípoiini wéyo fá seaumíráná pí pí xíxegíni imónígápi xe apíni nimóníro ñweáírixíni.

21 Woxí Goríxo ámá nioníyá oimóníri wéyo fá rumíráná ámá woyá xínáixíniñjí nimóníri omíñjí wiariñoxi nimónírnáyí, ududí bí miríni neri “Nioní síni axí apíni nimónírná, ayí ananíríni.” yaiwíríxíni. E nerí aí xínáixíniñjí nimóníri omíñjí wiariñoxi ámá áxenwarí minígíyíniñjí imónípa xí enjánáyí, ananí xínáixíniñjí nimóníri omíñjí wiariñoxi píni níwiaríni kikiá úríxíni.

22 Xínáixíniñjí nimóníri omíñjí wiariñoxi, ayí rípi náni “Ududí bí miríni.” ríraríni. Gíyí Áminá Goríxo ámá nioníyá oimónípoiini wéyo fá umíráná ámá wíyá xínáixíniñjí nimóníro omíñjí wiariñoxi enjánáyí, ayí síni apí imóníjagí aí Goríxo ríxa gwí roayíroníyíni. Gíyí Áminá ámá nioníyá oimónípoiini wéyo fá umíráná áxenwarí minígíyí enjánáyí, ayí xfo wimónariñoxi epíra náni xegí xínáixíniñjí omíñjí wiariñoxi imóníjagí náni “Ududí miríni.” seararíni.

23 Jíaso neaiñjípimi dání Ámináo bíniñjí níseairí gwí searoayíroní enjagi náni ámá wíyíyá xínáixíniñjí nimóníro éríxíni.

24 Gí nírixímeániñjí imónígíyíni, Goríxo ámá nioníyá oimónípoiini wéyo fá seaumíráná pí pí xíxegíni imónígápi o xegí síñwíyo dání apíni imóníírixíni.

Ámá mímeánígíyí náni uríni nániríni.

25 Seyíné ámá síni mímeánígíyí náni payí nearí yariñjí nígípi náni Ámináo sekaxí bí míríniñjí aiwí nioní —Nioní Ámináo wá níníwianíri níñjípimi dání xwíyá dñjí ñwírírípaxí imóníni seararíni. Nioní gí dñjío dání bí osearíni.

26 Xeaníñjí neaiméamíni yariñoxi ríxa neaiméaríni enjagi náni nioní dñjí re moaríni, “Ámá agwí pí pí imónariñoxi aníñjí axípi e imóníírixíni. ‘E nerínáyí, ayí naníríni.’ nimónari.” Nioní dñjí e moaríni.

27 Woxí ríxa apíxí mearíni enjánáyí, “Ímí arige wárimíréini?” níyawiwi mepaní. Woxí apíxí mímearíni enjánáyí, “Apíxí arige nerí meámíréini?” níyawiwi mepaní.

28 E nísearíni aí woxí apíxí nímearíni ayí íwí bí míyariñjíni. Apíxí ení oxí nímeánírná ayí íwí bí míyariñjíni. E nerí aí xeaníñjí meánígíyí síni xwíá tíyo ñweanáná wímeanfápi seaiméaníni seararíni.

29 Gí nírixímeányíni, e nísearírná rípiñjí seararíni, “Jíaso weapíni náni ríxa arjwí ayo enjagi náni ámá apíxí ríxa meagíyíni re nimóníro éríxíni. Apíxí mayowa áxenwarí minípa nero náni ‘Goríxo wimónariñoxi oemíni.’ níyawiwo yariñoxi yapí nimóníro éríxíni.

30 Ámíxí yariñoxi ámíxí míyariñoxi yapí nimóníro éríxíni. Dñjí nífá seainaríyíni dñjí nífá míwinaríni yapí nimóníro éríxíni. Amípi bí nero tígíyíni amípi mayíyí yapí nimóníro éríxíni.

31 Omíñjí neríni amípi xwíá tíyo wenípi dání omíñjí yariñoxi ámá apí náni wí ududí míwinaríni yapí nimóníro éríxíni.” Amípi agwí ríni xwíá rírímí eníyí imóníni aníñjí imóníni meníni. Xegí bí imóníni náni arjwí ayo enjagi náni seararíni.

32 “Amípi ayá wí náni ududí miríni oépoi.” nínimóníri náni seararíni. Ámá apíxí mímeagíyí Ámináo nioní yariñoxi náni yáyí owíníni náni o yáyí winípa xí imóníni náni dñjí nímoa warígíni.

33 E nerí aí ámá apíxí meagíyí “Gí apíxí yáyí owíníni náni arige emíni?” níyawiwo apí náni dñjí nímoa nuro

34 dñjí bí bíau í xírariñoxi. Apíxí síni oxí mímeánígíyí níni apíyáwá níni íwa wí wí re yaiwiaríni, “Níni gí náni níni dñjí níni síyikwí miníñjí Ámináo gí ámá e oimónípoiini wimónariñoxi níni xíxeni oimónimíni.” níyawiwi o náni wiipaxí

imóniŋŋɔ́pɪ nánɪnɪ dɪŋɔ́ moariŋŋɪrɪnɪ. E nerɪ aɪ apɪxɪ rɪxa oxɪ meániŋŋíwa wí wí axɪpɪ e yarɪŋŋɪmɪnɪ. “Gɪ oxo yayɪ owɪnɪnɪrɪ nánɪ arɪge emɪnɪrɛrɛnɪ?” nɪyaiwirɪ xwɪá tɪyo dánɪ imóniŋŋɔ́pɪ nánɪ dɪŋɔ́ nɪmóa warɪŋŋɪrɪnɪ.

³⁵ Nionɪ searariŋŋáɔ́pɪ naŋɔ́ oninɪrɪ mɪsearariŋŋɪnɪ. Sewaniŋŋɪfɪné nɪxɪdɪrɪnɪ naŋɔ́ osealinɪrɪ searariŋŋɪnɪ. Nionɪ áxenɔ́warɪ oseaimɪnɪrɪ mɪrarariŋŋɪnɪ. Seyɪné naŋɔ́ imóniŋŋɔ́pɪnɪ nero amɪpɪ pí pí imóniŋŋɔ́pɪ nánɪ mɪmɪwɪaɪkɪ mɪseainɔ́pa yarɪnɪ “Ámɪnáo wimónarɪŋŋɔ́pɪnɪ oyaneyɪ.” nɪyaiwiro oépoynɪrɪ nánɪ searariŋŋɪnɪ.

³⁶ Ámá go go “Apɪyá nionɪ nánɪ rɪxɪŋŋɪ nurɪyɪgɪmɪ nɪpɪkwɪnɪ mɪwikárarariŋŋɪnɪ.” nɪyaiwirɪnɪyáɪ, íxwé nimónɪrɪ rɪxa meapaxɪ imóniŋŋagɪ sɪŋwɪ wɪnɪrɪ “Ímɪ rɪxa omeámɪnɪ.” nɪyaiwirɪ mɪŋŋɪ nɪnɪrɪ nánɪ “Kikɪfá bɪ epaxonɪmanɪ.” yaiwɪnɪrɪ nerɪnɪyáɪ, xe o xegɪ wimónariŋŋɔ́pɪ nerɪ imɪ omeanɪ. E nerɪnɪ, ayɪ sɪpɪ bɪ mɪyarɪnɪnɪ. Ananɪrɪnɪ.

³⁷ E nerɪ aɪ go go “Ná bɪnɪ apɪ oemɪnɪ.” rɪnɪŋŋɔ́pɪ nánɪ dɪŋɔ́ sɪxɪ ínɪrɪ feapá winɪpaxɪ imóniŋŋɔ́pɪ xe mɪŋŋɪ oninɪnɪrɪ mɪmónɔ́pa erɪ xewanɪŋo xegɪ dɪŋŋɪyo dánɪ “Apɪyá nionɪ nánɪ rɪxɪŋŋɪ nurɪyɪgɪ kɪkɪfá onɔ́weanɪ.” yaiwirɪ nerɪnɪyáɪ, ayɪ naŋɔ́ yarɪnɪ.

³⁸ Ayɪnánɪ ámá apɪxɪ xegɪ rɪxɪŋŋɪ wurɪyɪgɪmɪ nɪmearɪnɪ, ayɪ naŋɔ́ yarɪnɪ. Ámá apɪxɪ xegɪ rɪxɪŋŋɪ wurɪyɪgɪmɪ mɪmeapa nerɪnɪ, ayɪ enɪ naŋɔ́ nerɪ seáyɪ e imóniŋŋɔ́pɪ yarɪnɪ.

³⁹ Apɪxɪ wɪyá oxo sɪnɪ mɪpé ŋɔ́weanáná anɪŋŋɪ re yaiwɪwɪnɪgɪnɪ, “Oyá apɪxɪnɪ rimónɪŋŋɪnɪ?” yaiwɪwɪnɪgɪnɪ. E nerɪ aɪ xegɪ oxo rɪxa nɪperɪnɪyáɪ, sɪnɪ omɪ mɪmeánɪ “Go gomɪ omeánɪmɪnɪ?” nɪwimónɪrɪnɪ, ananɪ meánɪwɪnɪgɪnɪ. E nerɪ aɪ ámá sɪpɪfá imóniŋŋɔ́pɪ womɪ mɪmeánɪ Jisasɔ́ tɪnɪ ikárɪnɪgɪfáɪ womɪnɪ meánɪwɪnɪgɪnɪ.

⁴⁰ Ámɪ nɪmeánɪrɪnɪ, ananɪ enɔ́agɪ aiwɪ nionɪ gɪ dɪŋɔ́ ayɪ rɪpɪ nimónarɪnɪ, “Í ámɪ mɪmeánɪ sɪnɪ anɪŋŋɪ apɪxɪ anɪ nɪŋɔ́wearɪnɪyáɪ, yayɪ oxɪ tɪnɪ nɪŋɔ́wearɪnɪ winɪnɪfáɔ́pimɪ seáyɪ e imóniŋŋɔ́pɪ winɪnɪfárɪnɪ.” nimónarɪnɪ. “Nionɪ enɪ Gorɪxoyá kwɪyɪ tɪŋáonɪrɪfánɪ?” nɪyaiwirɪ searariŋŋɪnɪ.

8

Naŋwɪ mímónɔ́ ŋwɪfáɔ́pɪ nánɪ rɪdɪyowá inɪŋŋɔ́pɪ nánɪ urɪŋŋɪ nánɪrɪnɪ.

¹ Seyɪné payɪ nearo naŋwɪ ámá wɪgɪ mímónɔ́ ŋwɪfá imóniŋŋɔ́pɪ nánɪ rɪdɪyowá yarɪgɪfáɔ́pɪ nánɪ yarɪŋŋɪ nɪgɪfáɔ́pɪ nánɪ bɪ osearɪmɪnɪ. Ayɪ neparɪnɪ. Seyɪné rɪwamɪŋŋɪ nearo nɪrɪgɪfáɔ́pa Jisasomɪ dɪŋŋɪ wɪkwɪroŋɔ́weáne nɪnenenɪ rɪxa nɪjɪfá imóniŋŋɔ́weenerɪnɪ. Ayɪ nepa imóniŋŋagɪ aiwɪ rɪpɪ osearɪmɪnɪ. Ámá “Rɪxa nɪjɪfá imóniŋŋáonɪrɪfánɪ?” nɪwimónɪrɪnɪ, dɪŋŋɪ apimɪ dánɪ wárɪxa imónarɪgɪfárɪnɪ. E nerɪ aɪ ámá wɪyo dɪŋŋɪ sɪpɪ nɪwirɪ arɪrɪ nɪwirɪnɪ apimɪ dánɪ Jisasoyá sɪyɪkɪ imóniŋŋɔ́weáne sɪkɪkɪ ámɪ bɪ eámɪxɪnarɪŋwárinɪ.

² None go go “Amɪpɪ bɪ nánɪ rɪxa nɪjɪfá imóniŋŋáonɪrɪfánɪ?” nɪyaiwirɪnɪyáɪ, nɪjɪfá Gorɪxo “Ámá nɪnɪ e oimónɔ́poyɪ.” wimónarɪŋŋɔ́pɪ tɪnɪ sɪnɪ xɪxenɪ wí mímóniŋŋorɪnɪ.

³ E nerɪ aɪ go go “Nɪjɪfá imóniŋŋáonɪrɪfánɪ?” mɪyaiwɪnɪ Gorɪxomɪ dɪŋŋɪ sɪxɪ nuyɪrɪnɪyáɪ, Gorɪxo “Ámá o nionɪyá imóniŋŋɔ́pɪ worɪfánɪ?” yaiwɪnɪ.

⁴ Ayɪnánɪ gɪwɪfá ámá wí wɪgɪ ŋwɪfáɔ́pɪ nánɪ rɪdɪyowá nemáná ámɪ makerɪfá imɪxarɪnɪ Jisasoyá imóniŋŋɔ́fáɪné bɪ nero narɪgɪfáɔ́pɪ nánɪ rɪpɪ osearɪmɪnɪ. Nene nɪjɪfárɪnɪ. Xwɪfá tɪyo mímónɔ́ ŋwɪfáɔ́pɪ obaxɪ enɔ́agɪ aiwɪ bɪ nepaxɪŋŋɪ imóniŋŋɔ́pɪmanɪ. Nɪpɪnɪ nepa ŋwɪfá mɪpɪmóniŋŋɔ́pɪrɪnɪ. Nwɪfá nepa imóniŋŋɔ́pɪ, ayɪ ná wonɪ Gorɪxonɪrɪnɪ.

⁵ Ámá wí re rarɪgɪfárɪnɪ, “Nwɪfá rɪpɪ anɪŋnamɪ dánŋɔ́pɪrɪnɪ.” Wí “Xwɪfárɪmɪ dánŋɔ́pɪrɪnɪ.” rarɪgɪfárɪnɪ. Nwɪfá rarɪgɪfá apɪ bɪ “Nepa ŋwɪfá imónɪnɪ.” rɪnɪŋŋɔ́pɪrɪnɪ. Bɪ “Kwɪyɪ seáyɪ e imóniŋŋɔ́pɪ tɪŋŋɪrɪnɪ.” rɪnɪŋŋɔ́pɪrɪnɪ. Apɪ apɪ obaxɪ ayá wí imóniŋŋagɪ aiwɪ

⁶ nene nánɪ ŋwɪfá imóniŋŋɔ́pɪ, ayɪ ná wonɪ Gorɪxorɪnɪ. O negɪ áporɪnɪ. Amɪpɪ nánɪ mɪkɪ ikɪŋorɪnɪ. Ámá xɪo nánɪ imóniŋŋɔ́weáne ayɪ onɪrɪnɪ. Nene nánɪ seáyɪ e imóniŋŋɔ́pɪ enɪ “Pírɪnɪ?” marɪfáɪ, ayɪ ná wonɪ Ámɪná Jisasɪ Kiraisorɪnɪ. Omɪ dánɪ Gorɪxo amɪpɪ nɪnɪ imɪxɪrɪ sɪŋŋɪ nene imóniŋŋáɔ́pɪ neaimɪxɪrɪ enɔ́rɪnɪ.

⁷ E nerɪ aɪ ámá Jisasomɪ dɪŋŋɪ wɪkwɪroarɪgɪfáɪfá nɪnɪ nɪjɪfá apɪ nimónɪro “Negɪ ŋwɪfá xɪdagwáɔ́pɪ ná mɪkɪ mayɪ imóniŋŋɔ́pɪrɪfánɪ?” yaiwɪarɪgɪfámanɪ. Segɪyɪ wí Jisasomɪ sɪnɪ dɪŋŋɪ mɪwɪkwɪrɔ́ nerɪnɪ wɪgɪ ŋwɪfáɔ́pɪ fá nɪxɪra nɪwagɪfásáná yarɪgɪfáɪfá enɔ́agɪfá nánɪ mímónɔ́ ŋwɪfáɔ́pɪ nánɪ gɪwɪfá rɪdɪyowá inɪpɪ nɪnɪróná “Ayɪ gɪwɪfá ŋwɪfá imóniŋŋɔ́pɪ nánɪ rɪdɪyowá éfáɔ́pɪ rɪfá narɪŋŋɪnɪ?” nɪyaiwiro wɪgɪ dɪŋŋɪ pɪfɪwɪnɪŋŋɪ imóniŋŋɔ́fáɔ́pimɪ dánɪ “Nɪpɪkwɪnɪ mɪyarɪŋŋɪnɪ.” nɪyaiwiro nánɪ apimɪ dánɪ piaxɪ nɪweánɪrɪ udunarɪŋŋɪrɪnɪ.

⁸ E nerɪ aiwɪ aiwá mɪnɔ́pa yarɪŋwáɔ́pimɪ dánɪranɪ, narɪŋwáɔ́pimɪ dánɪranɪ, Gorɪxo neamɪnɪnarɪŋŋɪmanɪ. Mɪnɔ́pa nerɪnɪ oyá sɪŋwɪyo dánɪ sɪyɪkwɪfáɔ́pianénɪŋŋɪ imónarɪŋwámanɪ. Nɪnɪrɪnɪ enɪ oyá sɪŋwɪyo dánɪ seáyɪ e imónarɪŋwámanɪ.

⁹ E nerɪ aɪ ámá Jisasomɪ dɪŋŋɪ nɪwɪkwɪrɔ́ro aɪ wɪgɪ dɪŋŋɪ yóŋnɪŋŋɪ mímónɔ́fáɪfá wɪyɪné ananɪ nɪpaxɪ imóniŋŋɔ́pɪ narɪŋŋagɪfá nɪseanɪro nánɪ ayɪ enɪ nɪnɪmáná “Nɪpɪkwɪnɪ mímóniŋŋɔ́pɪ rɪfá éwɪnɪ?” nɪyaiwirɪŋŋɔ́pimɪ dánɪ óreámioapɪrɪxɪnɪrɪ dɪŋŋɪ tɪnɪ nɪfɪrɪxɪnɪ.

10 Ámá Jisasomi dñj nîwîkwîrooro aiwî sîni dñj yófnîj mimónîgíáyî segí ámá “Nwíá rîniñj rîpî ná mfkî mayírinî.” yaiwiarîñj wo ñwíá imónîñj apî nánî anjî rîdiyowá yarîgíwami nîñweámáná aiwá rîdiyowá éfápi narîñagî nîwîñiróná “Nene enî anani nîpaxenerfanî?” nîyaiwinîro enjî sîxî nîñimáná nîpíróo.

11 Rîxa nîñîro wigí xwioxfyo dání wíá mîwókîpa nerî udunáná re searîmíñni, “Seyíñéyá nîjía imónîgíápmî dání sîni yófnîj mimónîgíá tîyî —Ayí segí sérîxîméanîñj imónîgíáyírinî. Kiraiso upeñjýírinî. Ámá ayí seyíñé nîjía nimónîro ‘Pí pí ñwíá ámá mewegíá nepa mimónîni.’ yaiwiarîgíápmî dání rîxa xwírá ikîxenáo.” searîmíñni.

12 Ayínáni nene negí nîrîxîméa dñj sîni yófnî mimónîgíáyo sîpî e wikárîrane ayí wigí dñj “Apî neranéná nîpîkwîni mîyarîñwîni.” yaiwinarîgíápmî wiaikîrane nerîñjîpmî dání Kiraisomî enî sîpî wikárîñwîni.

13 Ayínáni nionî gíwí narîñápmî dání gí nîrîxîméa imónîgíáyî óreámioapaxî enjánáyî, ayí nóreámioaro udunîñgîñrî nionî aga ná rîwíyo dání aiwî ámi gíwí bî nîmfámantî.

9

“Wáí wurîmeiarîñwáone nîsearâpîpaxîpi Poronî wí searâpîñámani.” urîñj nánîñîni.

1 “O áxenwarî inîñorîni.” rîniawiarîñj? “Jisasoyá wáí wurîmeiarîñj wo mimónîni.” rîniawiarîñj? “O negí Ámíná Jisasomî sîñwí mîwîñîñorîni.” rîniawiarîñj? “O Ámínáo nánî wáí neararîñjîpmî dání dñj wîkwîronñwáene menîni.” rîyaiwinarîñj?

2 “Poro Jisasoyá wáí wurîmeiarîñj womanî.” niawiarîgíáyî wí enjánáyî aí seyíñé anîpaxî nionî wáí wurîmeiarîñj imónîñápmî nánî “Rîxa xîxenî nîjía imónîñj.” nimónarîni. Poronî wáí searáná seyíñé rîxa Gorîxo tîni nawínî ikárîñgíáyíñé nimónîñjîpmî dání ámáyo áwanjî réniñj urarîñj, “O nepa Jisasoyá wáí wurîmeiarîñj worîni.” urarîñj.

3 Ámá pairîrîf niarîgíápmî wiaikîmîñîrî nánî rîpî nura warîñárinî,

4 “Jisasoyá wáí wurîmeiarîñwáone nánî re nîneaiawiro rîrarîñj, ‘Awa yarîgíápmî nánî ñgíwí nánî wayíá inîgí ñîro aiwá ñîro epaxî mimónîñj.’ nîneaiawiro rîrarîñj?”

5 “Wáí wurîmeiarîgíá wíá tîni Ámínáomî xogwáowa tîni Pitao tîni awa apîxî nîmearo apîxî tîni nawínî emearîgíápa Porowa axîpî wí e epaxî mimónîñj.” nîneaiawiro rîrarîñj?

6 Apî nîyawiwo rîrarîñj? Rîmîni rîpî nîyawiwo rîrarîñj? “Wáí wurîmeiarîgíá wíá wigí ñgíwí omîñj pîni wiarîpaxî aiwî Poro tîni Banabaso tîni awaúnî aiwá nîpîsi nánî ñgíwí omîñj yarîgíápmî pîni wiarîpaxî mimónîñj.” nîyaeaiawiro rîrarîñj?

7 Sîmîñj winarîgíá ámá wo mîxî omîpoyîñrî wirîméa gíyî rîxa enjî nîmeámáná wiwanîñj upîrowárînarîgíárinî? Oweoi, wí e epaxî menîni. Ámá gíyî aiwá omîñj nurîmáná mîmianî yarîgíárinî? Oweoi, apî enî wí epaxî menîni. Ámá gíyî burîmákáu nîmeróná wiwanîñj amîñj mîñpa yarîgíárinî? Oweoi, apî enî wí epaxî menîni.

8 Nionî ámá dñj moarîgíápmîni nîxîdîrî rîa rarîñj? Oweoi, ñwí ikaxî Moseso nîrîrî eanjîpmî dání enî axîpî e rîniñî.

9 Apîmî dání re nîrîñîrî eánîni, ‘Burîmákáu tîni wíwî aiwá exwexwîmî nerîfná bî mîñpa oenîrî manjî gwí mîjârîpanî.’ nîrîñîrî eánîñjîpî ‘Gorîxo burîmákáu nánîni dñj nîmori rîñjîrîni.’ rîseaimónarîni?

10 ‘Ayí ámaéne nánî enî dñj nîmori mîrîpa enjîrîfani?’ mîseaimónîpa reñjî? Oyi, ayí ámaéne nánî enî rîñjîrîni. Moseso ámá aiwá íwíá urîpîrî nánî xwíá yunî níkîxéa warîgíáyî tîni aiwá yófnî éáná miarîgíáyî tîni nîni nawínî wigí bî nîpîrîfá nánî dñj níkwîmoro éfîrîxîñîrî e rárinîrîni.

11 Wáí wurîmeiarîñwáone xwíyíá Gorîxoyápmî nîsearîrîfná aiwá íwíánîñj seaurarîñagwî aí re rîseaimónarîni, ‘Aiwá íwíánîñj neaurarîgíápmî dání bî nîmiwo aiwá nîpîrî nánî nînearâpîrónáyîrîni, aikî yîñîpîrî nánî nînearâpîrónáyîrîni, ayí nanjî mîyarîñj.’ rîseaimónarîni?

12 ‘Ámá wí anani nîsearâpîro nîpaxî enjánáyî, ayí none anîpaxîrîni.’ nimónarîni.” rarîñárinî.

E nerî aí none nîsearâpîpaxî imónîñjîpî mîsearâpîñwárîni. Ámá xwíyíá yayî neainîpaxî urarîfná “Amîpî wí nearápanîro nánî rîa yarîñj?” nîyawiwo dñj mîwîkwîropa epîrîñîñrî nîsearâpîpaxî nimónîrane aí wí mîsearâpî dîwí íkeamónîñwápmî xwámámîf wîñwárîni.

13 Ámá amîpî anjî rîdiyowá yarîgíwámî inîmi enjîyo mearîgíáwa aiwá nîpîrî nánî iwámî wenjîpî mearîgíápmî nánî seyíñé nîjía mimónîpa reñjî? Ámá nanjî Gorîxo nánî nîmeámî báná rîdiyowá wiarîgíáwa rîdiyowá wííápmî bî nîmearo narîgíápmî nánî enî seyíñé nîjía mimónîpa reñjî?

14 Axîþî Áminá Jisaso sekaxî re riñîrîni, “Ámá xwiyá yayî seainîpaxîþî wáî nurîmeiarîgáwa apimî dánî aiwá nîþîrî nánî meáfrîxîni.”

15 Ámináo sekaxî e riñî aí nionî seyîné tîni nîñwearîná wî mîsearâþî nerî agwî enî apî bî nionî oniapîpoyînrî payî nearî mîseamónaparîñîni. Ayî rîþî nánî seararîñîni. Nionî aiwá nîsearâþîrî mîniî nerî nêra uñâþî nánî mîxî meakîñînarîñâþî ámá wo aiwá nîniapîrîná nîsanjonwîrârîñîñîni nánî “Nionî xámî péimîgîni.” nimónarîni.

16 Arfá nîpoyî. Nionî xwiyá yayî neainîpaxîþî wáî nîsearîrîná Gorîxo e éwîñîgînrî sekaxî nîrowarénapîñî enjagî nánî e yarîñâþî nánî nîwanîñonî mîxî meakîñîñîpaxî wî menîni. Nionî Gorîxo e éwîñîgînrî nîrowarénapîñîþî mepa nerînýyî, sfá wî nionî majfá nórîpaxîrîni.

17 Gî dîñî tîni “Wáî ourîmemîni.” nînimónîrî sîñwîrîyî, “Gorîxo yayî nimopaxîþî emînrî yarîñîni.” rîpaxîrîni. Gî dîñî tîni “Wáî ourîmemîni.” mînimónî Gorîxo sekaxî nîrowarénapîñî enjagî nánî nerînýyî, arîge nîyaiwirî “O yayî nimopaxîþî yarîñîni.” rîmîñîni?

18 Ayînánî píþimî dánî nionî yayî nimopaxîrîni? Nionî ámáyo xwiyá yayî neainîpaxîþî wáî nurîrîná apimî dánî urâþîpaxî imónîñîþî murâþîpa nerîñîyo dánî yayî nimopaxî imónîñîþî yarîñîni.

“Ámá pí þî imónîgîþápa nionî enî imónarîñârîni.” urîñî nánîrîni.

19 Nionî nepa ámá womî xînáínîñîñî nimónîrî omîñî wîiarîñáonî menjagî aí ámá ayá wî Jisasomî oxîdîpoyînrî nánî nionî gî dîñîyo dánî ámá nîyîyá xînáínîñîñî nimónîrî omîñî wîiarîñáonî imónîñîni.

20 Nionî gî Judayî tîni nîñwearîná Jisasomî dîñî owîkwîrópoyînrî ayîñîñî nimónîrî yarîñârîni. Nwá ikaxî rîñîñîþimî ñwá mîxeñwîrârîñîñáonî aiwî gî Judayî apimî ñwá xeñwîrârîñîgîyá tîni nawîni nîñwearîná, “Nionî arîge yarîná ayî Jisasomî dîñî wîkwîróþrâoi.” nîyaiwirî nánî nionî enî apimî ñwá xeñwîrârîñîñáonî imónarîñârîni.

21 Gî Judayî tîni nîñwearîná ayîñîñî nimónîrî aiwî ámá Gorîxoyá ñwá ikaxî rîñîñîþimî ñwá mîxeñwîrârîñîgîyá tîni nawîni nîñwearîná, ayî Jisasomî dîñî wîkwîrórîxîñînrî nionî enî ñwá mîxeñwîrârîñîñáonî imónarîñârîni. Nionî ñwá ikaxî rîñîñîþimî mîxîdîfî nerî marfáî, Kiraiso rîñîþimî xîdarîñáonî enjagî nánî rarîñîni.

22 Nionî ámá enî samîñî wegíyá tîni nawîni nîñwearîná ayî Jisasomî dîñî wîkwîróþrî nánî nionî enî enî samîñî nîweñonî nimónîrî uréwapîyarîñârîni. Ámá nîni wîyo erîkîemeámîgînrî ayî pí þî imónîgîþápa nionî enî axîþî e imónarîñârîni.

23 Nionî apî nîþîni yarîñâþî, ayî rîþî nánî yarîñârîni. Xwiyá yayî neainîpaxî imónîñîþî uráná arfá nîþîrî nánî yarîñârîni. Xwiyá apî ámáyo nanî wîmîxarîñîþimî nionî enî onîmeanîrî e yarîñârîni.

“Gorîxo yayî neaimonîwîñîgînrî Jisasomî píráñîñî ouxîdaneyî.” urîñî nánîrîni.

24 Ámá yamîyamúrónîgî inarîgîyá nîni anîñî nero aí ná wonî, múróo xfo dîñî nîyaiwirî nîyîrî mearîñîþî nánî seyîné nîjfá mimónîþa reñî? Ayînánî seyîné enî Jisasomî nîxîdîróná yamîyamúrónîgî nero xámî rémoarîgîþápanîñî éfrîxîni.

25 Ámá re yaiwiarîgîyá, “Níá xîxegîni yanîro nánî awî eánarîge nánî nurî wîniyo múróimîgîni.” yaiwiarîgîyá wîwanîñîyî enî sixî imîxînanîro nánî pí þî mîñî wînarîñîþî arfá nîkeamoro enî sixî eámîxînarîgîñîni. E yarîgîyá urî imîxîñîpaxî imónîñîþî bî meaanîro nánî yarîñagfá aí nene urî imîxîñîpaxî mimónîñîþî meaanîrane nánî yarîñwîni.

26 Ayînánî nionî Jisasomî nîxîdîrîná yamîyamúrónîgîñîñî nînrî irfîniî xîxenî warîñârîni. Wé neánîrîná xarîxarî nerî meá píráñîñî sopîñî norî nîrómáná xîxenî eaarîñáonîrîni.

27 Nîwanîñonî enî sixî oímîxîñîmînrî nánî náonî iwanîñîñî eánîrî pí þî nionî mîñî nînarîñîþî arfá oîkeamómînrî nánî iwanîñîñî eánîrî yarîñârîni. Ayî rîþî nánî e yarîñârîni. Nionî ámá wîyo wáî re nurîmeísáná, “Kiraisomî nîxîdîróná yamîyamúrónîgîñîñî nînrî xîdîrîxîni.” nurîmeísáná enáná Gorîxo “Ayî tîni yamîñîyî mimónîñîni.” nînrîñîñînrî e yarîñârîni.

10

“Sîþî Judayenyá neárîawéyî yagíþápa mepa éwanîgîni.” urîñî nánîrîni.

1 Gî nîrîxîmeáyîné, negî neárîawéyî yagíþá nánî dîñî mopîrî nánî bî osearîmîni. Ayî nîni Moseso Isîþîyî anîyîo dánî nîwirîmeámî nurîná agwî Gorîxo nîpemeámî úwîñîgînrî tîñîþimî sîmanwîyónîñî inîmî nîñweámáná númî wagíñîni. Nîni enî ipî Ragî rîñîoyî rîñîñwá nîxeróná mîdîmîdánî eadîkiowârîñîñáná áwîñîmî nîxéa ugíawîxîni.

² Níni agwápipimi símanjwíyóniñj nñjweaxa uro ipíwámi xero neróna Moseso tñni nawíni aní níkáriniro néra ugíawixini.

³ Aiwá mayí e nemeróna aiwá maná riniñj Gorixoyá kwíyíyo dání imóniñjpi ayí níni niga wagíarini.

⁴ Iniigí mayí e nemeróna Gorixoyá kwíyíyo dání símñj meanjú ayí níni nagíarini. Síñj iniigí símñj meago —O wíniyí úfámí nümü meagorini. O, ayí Kiraiso nání rariñjini.

⁵ E nerini ayí nápi yarigíapi nání Gorixo wikí nñwóniri áma dñj meanje dání ami ami opépoyniri níwikára wagíarini.

⁶ Ayí amípi apí apí néra nuróna pegíapimi dání nene nání síñjepigí neainini. Ayí sípi imóniñjpi nání mñj inagíapa nene eni axípi mñj minípa éwanigini síñjepigí neainini.

⁷ Ayí wí wigí njwápipimi níxídiróna Bíkwiyo dání re niriñiri eániñjpi tñni xixeni re egíawixini. “Ámayí aiwá nñro iniigí nñro epíri nání nñjweagfasána ríkikírfo inanñro nání wíapíni meagíawixini.” niriñiri eániñjpi tñni xixeni e egíawixini. Nene ayí yagíapa nerane mimóní njwá imóniñjpi wí mñxídiipa éwanigini.

⁸ Ayí wí fwi inigíapa —fwi e inigíapi nání Gorixo píri umamópoyini urána áma xómi píranini xídarigíayí sfá axíyimi áma fwi inarigíayo, níni 23,000 imónigíayo pípíkímí emegíapi nání rariñjini. fwi ayí e inagíapa nene eni axípi e minípa éwanigini.

⁹ Ayí wí Áminá Gorixo nepa ení eániñjorfaniri iwamfo wíwapiyagíapa —E wíwapiyáná oyá dñj tñni áma ayo weaxá sídñj óagí nání pegíina nání rariñjini. E iwamfo wíwapiyagíapa nene eni mñwíwapiyipa éwanigini.

¹⁰ Ayí wí Gorixomi aníñjumi wirinagíapa —Aníñjumi e wirinána aññají ámayo xwírfa wikíxeariño píkiñjpi nání rariñjini. Gorixomi aníñjumi wirinagíapa nene eni axípi e mepa éwanigini.

¹¹ Apí apí e níwímeáa unípi wigí wíniyí éf oweayimeániñjpoyniri síñjepiginiñj wiri nene agwí riná sfá yopariyi ríxa nímóníina njweañwaéne ikwairiri neainí nání Bíkwiyo njwiriniñjpirini.

¹² Ayínani “Gorixomi píranini xídariniñjoni ayí yagíapa wí epaxoni mani.” yaiwinariñj goxi goxi, jiwaniñjoxi axípi neri aníni mñginiñiri píraniniñj menírixini.

¹³ “Ení eániñjyirfaniri ámayo iwamfo wíwapiyarigíapi axípi mñneámea xegí bñ imóniñjpi neámeaariñi.” miyaiwipani. Gorixo —O áma dñj wikwiariniñj paxí imóniñjini. O iwamfo áma seaiwapiyáná seyíne xwámamí mñwipaxí imóniñjpi xe oseaiwapiyipoyiniñiri wí síñjwí seanína menini. Áma wí xe iwamfo oseaiwapiyipoyiniñiri síñjwí nñseaniñina seyíne xopírariñj wipírfa nání eni xwámamí wipaxíyíne seaimixiyiniñiri.

Rídiyowá mimóní njwápi nání iníñjpi nání uriniñj nániriñi.

¹⁴ Gí nñrixímeáyíne, Gorixo negí nearfawéyo naní wíagí aiwí obaxí ayá wí wigí sípi neriñjyo dání xwírfa ikixenagía enjagí nání nene dñj nñmorane mimóní njwápi wí mñxíriipa nerane apí tñj e dání éñniñj owaneyi.

¹⁵ Dñj tégíayíne, nioni dñj tégíayo urariñjapa axípi nñseariminiñiri yariniñjpi nání sewaniñjyíne dñj níyaikirooro “Sípirfaní? Nanífaní?” yaiwípoyi.

¹⁶ Kapíxí iniigí wainí iníñjpi —Apí Áminá Kiraiso nene nání nñneapeirína ragí punípi nání dñj neainína nání imóniñjpirini. Nene nñnranéna Gorixomi yayí wiariniñjpirini. Iniigí apí nñnranéna o tñni mñmñjiniñjpa yariniñjwáraní? Aiwá o nñneapeirína xó nao rñniñj winiñjpi —Apí nání dñj neainína nání níkwiririñj nariñjwápirini. Aiwá apí nñnranéna eni o tñni nawíni mñmñjiniñjpa yariniñjwáraní?

¹⁷ Aiwá níkwiririñj nariñjwá apí ná bñni enjagí nání nene áma obaxene imóniñjagwí aiwí ná bimí dáníni níkwiririñj nariñjwáyo dání síyikí ná bñni mimóniñjpa renjwini?

¹⁸ Gí Isireriyí yarigíapi nání eni dñj mópoyi. Rídiyowá éfapi narigíayí Gorixo, e íraf oníño tñni mñjinarigíarini.

¹⁹ Nioni seariminiñiri yariniñjpi seyíne ríxa dñj rimoní? “Rídiyowá áma Gorixomi mñxídarigíayí wigí mimóní njwápi nání yarigíapi, ayí nepaxiniñj imóniñjpi nání rfa neararini?” riyaiwariñj? “Wigí njwá imóniñjpi eni, ayí nepaxiniñj imóniñjpi nání rfa neararini?” riyaiwariñj?

²⁰ Oweoi, wí e seariminiñiri mñyariniñj. Rípi oyaiwípoyniri searariñjini, “Áma Gorixomi mñxídarigíayí wigí rídiyowá yarigíapi Gorixo nání rídiyowá mé wigí mimóní njwá kwíyí sípi tñjpi nání rídiyowá yarigíariniñj?” oyaiwípoyniri searariñjini. Seyíne wigí rídiyowá éfapi nñnroná kwíyí apí tñni nawíni mñjiniñjpirixiniñiri searariñjini.

²¹ Wí re mñyaiwiniñjpa éfrixini, “Nene ananiñj kapíxí Ámináo neaiñjpi nání dñj moanfwa náníwá nñrane mimóní kwíyíyí náníwá nñrane epaxenerini. Nene ananiñj

aiwá Ámináo nánipí n̄rane mimóní kwíyíyí nání r̄díyowá éfápi n̄rane epaxener̄n̄i.” m̄iyaiwin̄pa éf̄rix̄n̄i.

22 “R̄díyowá mimóní ŋwá nánipí nar̄iŋwápimí dání Áminá Gor̄ixo wíkw̄ d̄iŋf̄ neaiain̄win̄i nání s̄m̄ir̄r̄f̄ wíwan̄iŋḡin̄i.” r̄iseaimónar̄in̄i? “En̄f̄ eán̄iŋf̄ nene eán̄iŋwápi x̄f̄oyápi m̄i seáyí e imón̄iŋaḡi nání p̄ir̄f̄ neamamopaxeneman̄i.” r̄iyaiwinar̄iŋoi?

“Gor̄ixomi yayí umepaxí imón̄iŋp̄in̄i éwan̄iŋin̄i.” ur̄iŋf̄ nán̄ir̄in̄i.

23 Wiyíné re rar̄igf̄ápi, “Pí pí ‘Oyaneyi.’ n̄ineaimón̄ir̄fná nene anan̄i epax̄r̄in̄i.” rar̄igf̄ápi nepa n̄r̄iro aiwí apí b̄i ner̄iŋp̄imí dání p̄irán̄iŋf̄ im̄ix̄inar̄igf̄áman̄i. Gor̄ixomi d̄iŋf̄ wíkw̄r̄oŋwaéne “Pí pí ‘Oyaneyi.’ n̄ineaimón̄ir̄fná anan̄i epaxener̄n̄i.” yaiwinar̄iŋwápi nepa imón̄iŋaḡi aiwí apí b̄i ner̄iŋp̄imí dání s̄f̄k̄f̄k̄ om̄ix̄inar̄iŋwáman̄i.

24 Seḡyí wo “Nan̄f̄ nīwan̄iŋon̄in̄i nímean̄i nání ar̄ige em̄in̄ir̄éin̄i?” m̄iyaiwipa eri “Nan̄f̄ áma t̄yo en̄i wímean̄i nání ar̄ige em̄in̄ir̄éin̄i?” yaiwiri éw̄n̄iŋḡin̄i.

25 Pí pí ḡw̄f̄ áma wí makerf̄a im̄ix̄ar̄igf̄e dání b̄f̄ yar̄igf̄ápi seyíné anan̄i b̄f̄ nero n̄n̄ir̄óná ayá s̄w̄f̄ searon̄iŋin̄i r̄i “Mimóní ŋwáf̄ápi nání r̄díyowá éf̄ápiran̄i? R̄díyowá mepa éf̄ápiran̄i?” yar̄iŋf̄ m̄in̄pa éf̄rix̄n̄i.

26 Bikw̄yo dání “Xw̄f̄a r̄ir̄iran̄i, am̄ipí xw̄f̄a t̄yo en̄f̄piran̄i, n̄f̄n̄i Ámináo ayá imón̄in̄i.” n̄r̄in̄r̄i eán̄iŋaḡi nání “Pí pí ḡw̄f̄ en̄f̄pi anan̄i n̄paxener̄n̄i.” searar̄iŋin̄i.

27 Áma J̄isasomí d̄iŋf̄ m̄iw̄kw̄r̄oŋf̄ wo “Aiwá b̄i onaneyi.” searepeáráná seyíné “Anan̄i Owaneyi.” n̄iseaimón̄ir̄fná, sa nuro ayá s̄w̄f̄ searon̄iŋin̄i r̄i pí pí aiwá seaiapf̄f̄pi nání “Wiḡf̄ mimóní ŋwáf̄ápi nání r̄díyowá éf̄ápiran̄i? Mepa éf̄ápiran̄i?” m̄iyaiwipa nero anan̄i n̄f̄rix̄n̄i.

28 E ner̄i aí áma wo áwan̄f̄ re n̄isear̄ir̄fnáyí, “Ḡw̄f̄ r̄ip̄i ŋwá imón̄iŋp̄i nání r̄díyowá in̄f̄p̄ir̄in̄i.” n̄isear̄ir̄fnáyí, áwan̄f̄ sear̄fo nání d̄iŋf̄ n̄imoro o seyíné nar̄iŋaḡa n̄isean̄ir̄fná “Ḡw̄f̄ apí J̄isasomí d̄iŋf̄ wíkw̄r̄oar̄igf̄a t̄yí m̄in̄ipaxí imón̄iŋp̄i pí nání r̄fa nar̄iŋoi?” n̄iyaiwiri ayá s̄w̄f̄ uron̄iŋin̄i m̄in̄pa éf̄rix̄n̄i.

29 Seyíné n̄n̄ir̄óná “N̄ip̄ikw̄in̄i m̄iyar̄iŋw̄in̄i.” n̄iyaiwiro ayá s̄w̄f̄ searon̄iŋin̄i r̄i m̄irar̄iŋin̄i. Áwan̄f̄ sear̄fo “Ayí n̄ip̄ikw̄in̄i m̄iyar̄iŋoi.” n̄iseaiawiri ayá s̄w̄f̄ uron̄iŋin̄i r̄i rar̄iŋin̄i. E searar̄iŋaḡi nání áma wo n̄wiáp̄in̄imeari re n̄r̄in̄iŋoi, “Nene anan̄i nepaxí imón̄iŋp̄i pí nání áma wí ayá s̄w̄f̄ uropaxí imón̄iŋp̄imí dání ámi mepaxí imón̄iŋw̄in̄i?”

30 Nioní ḡw̄f̄ apí n̄n̄ir̄i Gor̄ixomi yayí n̄wir̄fnáyí, ḡw̄f̄ nioní yayí wíápi nání m̄f̄k̄f̄ píyo dání pair̄r̄f̄ n̄ipaxí imón̄in̄i?” Áma wo e n̄r̄in̄i aí

31 r̄ipi osear̄im̄in̄i, “Seyíné ḡw̄f̄ n̄n̄ir̄ónar̄an̄i, in̄iŋf̄ n̄n̄ir̄ónar̄an̄i, pí pí nerónar̄an̄i, áma wí s̄iŋw̄f̄ n̄isean̄ir̄óná ‘Gor̄ixomi d̄iŋf̄ n̄iw̄kw̄r̄oro nání r̄fa yar̄iŋoi?’ oseaiawipoyin̄i om̄i seáyí e umf̄eyoapaxí imón̄iŋp̄i éf̄rix̄n̄i.” osear̄im̄in̄i.

32 Judayf̄ran̄i, Ḡr̄ik̄iyf̄ran̄i, áma Gor̄ixoyá siyikf̄ imón̄iŋḡáf̄ran̄i, ayí om̄i s̄n̄i x̄f̄d̄ipaxí en̄án̄áyí, nene oyá s̄iŋw̄yo dání anan̄i epaxí aí ayo óreám̄ioapaxí imón̄iŋp̄i mepa éwan̄iŋin̄i.

33 Nioní yar̄iŋápa seyíné en̄i ax̄f̄pi éf̄rix̄n̄i. Nioní pí pí ner̄fná nīwan̄iŋon̄i nán̄in̄i ayá t̄f̄n̄i m̄imen̄f̄ “Áma obax̄yo Gor̄ixo yeáyí uyim̄ixemeanf̄a nání om̄i d̄iŋf̄ ow̄kw̄r̄f̄poyin̄i ar̄ige ner̄i ayo ayá t̄f̄n̄i unem̄f̄ar̄f̄an̄i?” n̄iyaiwiri ayí yayí win̄ipaxí imón̄iŋp̄in̄i yar̄iŋar̄in̄i.

11

1 Nioní Kiraiso yagf̄pi ikan̄iŋf̄ wiar̄iŋápa seyíné en̄i nioní ikan̄iŋf̄ níf̄rix̄n̄i.

“Ap̄ix̄íwa m̄iŋf̄yo wí pán̄f̄r̄ix̄in̄i.” ur̄iŋf̄ nán̄ir̄in̄i.

2 Seyíné nioní nání ín̄iná d̄iŋf̄ ar̄f̄a m̄ikeam̄o J̄isasomí x̄f̄dar̄iŋwaéne yar̄iŋwápi nání nioní seaiékw̄kw̄yiŋápi xaiwí f̄a n̄ix̄ir̄iro yar̄iŋaḡfa nání yayí b̄i oseaim̄in̄i.

3 Seyíné seaiékw̄kw̄yiŋápi xaiwí f̄a n̄ix̄ir̄iro aí “R̄ip̄i nání en̄i n̄j̄f̄a oimón̄ipoyi.” nimónar̄in̄i. Kiraiso áma ox̄f̄ n̄iyon̄i seáyí e wimón̄ir̄i oxowa xiepiwami seáyí e wimón̄ir̄o Gor̄ixo Kiraisomí seáyí e wimón̄ir̄i en̄i.

4 Ayin̄án̄i ox̄f̄ go go Gor̄ixomi r̄ix̄iŋf̄ nur̄ir̄fnáran̄i, oyá xwiyíápi wf̄a nurókiamorfnáran̄i, wí m̄iŋf̄yo n̄pákin̄imáná e ner̄fnáyí, o xegf̄ seáyí e wimón̄iŋomí —O ayí Kiraisor̄in̄i. Om̄i ayá wimoar̄in̄i.

5 E ner̄i aí ap̄ix̄f̄ gí gí m̄iŋf̄yo wí m̄id̄f̄k̄in̄pa nemáná Gor̄ixomi r̄ix̄iŋf̄ nur̄ir̄fnáran̄i, oyá xwiyíápi wf̄a nurókiamorfnáran̄i, í xegf̄ seáyí e wimón̄iŋomí —O ayí xegf̄ xiagwor̄in̄i. Om̄i í ayá wimoar̄in̄i. Ap̄ix̄f̄ e yar̄igf̄iwa re imón̄igf̄iwa t̄f̄n̄i x̄ixen̄i imón̄iŋoi. Íwami gw̄f̄ n̄iyir̄fná ayá xwé owin̄in̄r̄i d̄f̄a n̄f̄n̄i róáná m̄iŋf̄ wáf̄ nero nání ayá winar̄iŋiwa t̄f̄n̄i x̄ixen̄i imón̄iŋaḡfa nání rar̄iŋin̄i.

6 Ap̄ix̄f̄ ḡiyí “M̄iŋf̄yo wí m̄ipákin̄pa oem̄in̄i.” n̄iwimón̄ir̄fnáyí, wigf̄ d̄f̄a n̄f̄n̄i en̄i rón̄f̄rix̄n̄i. E n̄isear̄ir̄i aí ap̄ix̄f̄ d̄f̄a n̄f̄n̄i róánáyí m̄iŋf̄ wáf̄ nimón̄ir̄i nání ayá

n̄winir̄n̄aran̄i, úrapí róánáyí wiwiá fá n̄weri n̄ani ayá n̄winir̄n̄aran̄i, m̄iñ̄fyo wí pákín̄r̄ix̄in̄i.

⁷ Ayí r̄ip̄i n̄ani rar̄iñ̄in̄i. Gor̄ixo áamá ox̄f iwam̄fó nim̄ix̄ir̄n̄i n̄tir̄fn̄a seáyí e xewan̄iñ̄ón̄iñ̄f im̄ón̄iñ̄pa wim̄ix̄iñ̄f en̄aḡi n̄ani ox̄f̄yí Gor̄ixo x̄fo im̄ón̄iñ̄p̄i síwán̄iñ̄f n̄winir̄i n̄ani om̄i r̄ix̄iñ̄f nur̄ir̄fn̄aran̄i, oyá xwiȳf̄ap̄i w̄fá nur̄ókiamor̄fn̄aran̄i, am̄ip̄i wí m̄iñ̄fyo m̄ipán̄ipa éfir̄ix̄in̄i. E ner̄i aí ap̄ix̄f̄yí wiḡf̄ iwiagw̄f̄yí im̄ón̄iñ̄f̄ap̄i síwán̄iñ̄f n̄winir̄i n̄ani ayí Gor̄ixom̄i r̄ix̄iñ̄f nur̄ir̄fn̄aran̄i, oyá xwiȳf̄ap̄i w̄fá nur̄ókiamor̄fn̄aran̄i, am̄ip̄i wí m̄iñ̄fyo pán̄fir̄ix̄in̄i.

⁸ Ayí r̄ip̄i n̄anir̄in̄i. En̄iná Gor̄ixo áamá ox̄f nim̄ix̄ir̄fn̄a ap̄ix̄im̄i d̄ani b̄i n̄iyor̄i im̄ix̄iñ̄fman̄i. Ap̄ix̄f̄ nim̄ix̄ir̄fn̄a oxom̄i d̄ani b̄i n̄iyor̄i im̄ix̄iñ̄fman̄i.

⁹ Ap̄ix̄im̄i oxo ar̄ir̄a wíwin̄iḡin̄ir̄i im̄ix̄iñ̄fman̄i. Oweoi, ap̄ix̄i oxom̄i ar̄ir̄a wíwin̄iḡin̄ir̄i im̄ix̄iñ̄fman̄i.

¹⁰ Aȳin̄án̄i “Ox̄f̄yí ap̄ix̄f̄yo seáyí e r̄fa wimón̄iñ̄o?” yaiwip̄ir̄i n̄ani im̄ón̄iñ̄p̄i wí ap̄ix̄iwa m̄iñ̄fyo pán̄fir̄ix̄in̄i. Iwa pí pí yar̄iḡf̄ap̄i an̄ñ̄aj̄f̄ s̄iñ̄w̄f̄ w̄inax̄f̄dar̄iḡf̄a en̄aḡi n̄ani rar̄iñ̄in̄i.

¹¹ E searar̄iñ̄aḡi aiwi ox̄f̄ Ámin̄áo t̄ñi naw̄in̄i nik̄ar̄in̄ir̄fn̄a “Nion̄i ap̄ix̄f̄ mayon̄i ner̄i aí sop̄iñ̄f non̄ir̄i yar̄iñ̄áon̄ir̄in̄i.” r̄ipax̄f̄ men̄in̄i. Ap̄ix̄f̄ en̄i Ámin̄áo t̄ñi naw̄in̄i nik̄ar̄in̄ir̄fn̄a “Ox̄f̄ mayin̄i ner̄i aí sop̄iñ̄f non̄ir̄i yar̄iñ̄áin̄ir̄in̄i.” r̄ipax̄f̄ men̄in̄i.

¹² Nepar̄in̄i. Gor̄ixo ap̄ix̄f̄ iwam̄fó nim̄ix̄ir̄fn̄a ayí ox̄f̄yo d̄ani n̄iyor̄i im̄ix̄iñ̄fman̄i. E ner̄i aí r̄ip̄i en̄i nepar̄in̄i. Ox̄f̄ n̄ñi ap̄ix̄iwa x̄rar̄iḡf̄ar̄in̄i. E ner̄i aí ap̄ix̄f̄ran̄i, ox̄f̄ran̄i, píran̄i, am̄ip̄i n̄ip̄in̄i m̄k̄f̄ ikin̄jo, ayí Gor̄ixor̄in̄i.

¹³ Sewan̄iñ̄f̄in̄e xwiȳf̄a nion̄i searar̄iñ̄a r̄ip̄i n̄ani d̄iñ̄f̄ n̄iyaikiroo “S̄ip̄ir̄fan̄? Nan̄ñ̄ir̄fan̄?” yaiwip̄oyi. Ap̄ix̄iwa am̄ip̄i b̄i m̄iñ̄fyo m̄ipákín̄pa nemáná Gor̄ixom̄i r̄ix̄iñ̄f nur̄ir̄fn̄áyí, “Anan̄i yar̄iñ̄o.” riseaimónar̄in̄i? “Anan̄i m̄iyar̄iñ̄o.” riseaimónar̄in̄i?

¹⁴ Ámaéne neḡf̄ im̄ón̄iñ̄wápim̄i d̄ani síwá rén̄iñ̄f̄ neainar̄iñ̄f̄in̄i. Ámá ox̄f̄ d̄f̄a sepiá x̄ir̄a en̄jáná ayí ayá win̄ipax̄f̄ im̄ón̄iñ̄i.

¹⁵ E ner̄i aí ap̄ix̄f̄ d̄f̄a sepiá en̄jáná ayí d̄iñ̄f̄ níf̄a win̄ipax̄f̄ en̄i. Neḡf̄ im̄ón̄iñ̄wápim̄i d̄ani síwá éñ̄iñ̄f̄ neainar̄iñ̄f̄in̄i. Pí n̄ani mar̄f̄ái, Gor̄ixo ap̄ix̄iwa r̄it̄f̄ in̄fir̄ix̄in̄ir̄i d̄f̄a sepiá win̄f̄ en̄aḡi n̄ani sepiá en̄jánáyí “D̄iñ̄f̄ níf̄a win̄ipax̄f̄ en̄i.” searar̄iñ̄in̄i.

¹⁶ Ámá wí “Xwiȳf̄a Poro rar̄iñ̄f̄ r̄ip̄i n̄ani x̄ixewiám̄f̄ ouraneyi.” n̄wimón̄ir̄fn̄a r̄ip̄i ur̄im̄f̄in̄i, “None ámi xeḡf̄ b̄i yar̄iñ̄wáman̄i. Siyik̄f̄ Jisasoyá im̄ón̄iñ̄f̄a am̄i am̄i ñweaḡf̄áyí en̄i xeḡf̄ b̄i x̄f̄dar̄iḡf̄aman̄i. Ayí nion̄i r̄f̄ap̄in̄i yar̄iḡf̄ar̄in̄i.” ur̄im̄f̄in̄i.

“Aiwá Ámin̄áo n̄ani d̄iñ̄f̄ oneain̄ir̄in̄i im̄ix̄ar̄iñ̄wáp̄i úrapí m̄in̄imepani.” ur̄iñ̄f̄ n̄anir̄in̄i.

¹⁷ Seȳné Gor̄ixom̄i yayf̄ wian̄iro n̄ani awí neán̄ir̄óná nan̄f̄ mimón̄f̄ s̄ip̄ip̄in̄i nimón̄ir̄i yar̄iḡf̄a en̄aḡi n̄ani ámi sekax̄f̄ r̄ip̄i n̄ir̄ir̄fn̄a seḡf̄ yar̄iḡf̄ap̄i n̄ani weyf̄ n̄imear̄ir̄i sear̄im̄iméin̄i.

¹⁸ Xám̄i r̄ip̄i sear̄im̄f̄in̄i. Nion̄i ámá wí re rar̄iñ̄aḡf̄a ar̄f̄a win̄ár̄in̄i, “Jisasoyá siyik̄f̄ im̄ón̄iñ̄f̄a Koriniyo ñweaḡf̄áyí Gor̄ixom̄i yayf̄ umean̄iro n̄ani awí neán̄ir̄óná naw̄in̄i mimón̄f̄ yan̄f̄ epayónar̄iḡf̄ar̄in̄i.” rar̄iñ̄aḡf̄a ar̄f̄a n̄wiri “B̄i nepa e r̄fa yar̄iñ̄o?” yaiwiar̄iñ̄ár̄in̄i.

¹⁹ Ayí nepar̄in̄i. “Seȳné d̄iñ̄f̄ ná b̄in̄i n̄imoro ax̄f̄p̄in̄i mimón̄iñ̄f̄áȳn̄ér̄in̄i.” nimónar̄in̄i. Seȳné re yaiwin̄ip̄ir̄i n̄ani “Neḡf̄yí wiene Jisason̄i x̄ixen̄i n̄ix̄f̄dir̄ane m̄im̄iwíaroar̄iñ̄waéne, ayí aner̄fan̄i?” yaiwin̄ip̄ir̄i n̄ani x̄ixeḡf̄in̄i yan̄f̄ nepayón̄iro yar̄iñ̄o.

²⁰ Aȳin̄án̄i seȳné awí neán̄ir̄óná “Aiwá Ámin̄áo n̄ani ‘D̄iñ̄f̄ oseain̄ir̄in̄i r̄fir̄ix̄in̄i.’ near̄iñ̄p̄i nar̄iñ̄w̄in̄i.” n̄iyaiwiro aiwi nepa m̄inar̄iñ̄o.

²¹ Ayí r̄ip̄i n̄anir̄in̄i. Awí neán̄iro aiwá n̄nir̄óná n̄iȳf̄n̄én̄i s̄in̄i mé aiwá x̄ixeḡf̄in̄i r̄f̄a yeaár̄f̄ap̄i an̄ñ̄i n̄iyooaro x̄ixeḡf̄in̄i n̄nir̄o n̄ani wiȳf̄né agw̄f̄in̄i ñwean̄jáná wiȳf̄né in̄iñ̄f̄ wain̄f̄ xwap̄i n̄in̄imáná pap̄ik̄f̄ yar̄iḡf̄ar̄in̄i.

²² Pí n̄ani e yar̄iḡf̄ar̄in̄i? Aiwá ñiro in̄iñ̄f̄ ñiro ep̄f̄r̄fa n̄ani seḡf̄ an̄f̄ men̄ir̄an̄i? Jisasoyá siyik̄f̄ seȳné im̄ón̄iñ̄f̄apim̄i peayf̄ owiananeȳin̄ir̄i e yar̄iḡf̄ar̄an̄i? Sér̄ix̄f̄meá aiwá n̄ani d̄f̄w̄f̄ ikeamónar̄iḡf̄ayo ayá owimoaneȳin̄ir̄i e yar̄iḡf̄ar̄an̄i? “Poro weyf̄ neamear̄ipax̄f̄ im̄ón̄iñ̄p̄i yar̄iñ̄w̄in̄i.” riseaimónar̄in̄i? Oweoi, ap̄i ñera war̄iñ̄aḡf̄a n̄ani wí weyf̄ seamear̄im̄f̄aman̄i.

Aiwá Ámin̄áo x̄fo n̄ani d̄iñ̄f̄ win̄f̄win̄iḡin̄ir̄i im̄ix̄iñ̄f̄p̄i n̄ani ur̄iñ̄f̄ n̄anir̄in̄i.

²³ Xwiȳf̄a nion̄i en̄iná sear̄ewap̄iyin̄ap̄i ḡf̄ d̄iñ̄f̄yo d̄ani m̄isear̄ewap̄iyin̄ár̄in̄i. Ámin̄áo n̄ir̄ewap̄iyin̄f̄yo d̄ani sear̄ewap̄iyin̄ap̄i, ayí r̄ip̄ir̄in̄i. S̄f̄a Ámin̄á Jisaso n̄ani Judaso pasá uméfyim̄i Ámin̄áo aiwá b̄i n̄imear̄i

24 aiwá apí nání Gorixomí yayí n̄wimáná n̄kwírírí re r̄ññigini, “R̄p̄í gí warárini. Seyíné nání r̄diyowánñí in̄im̄p̄ir̄ini. Soyíné nioní seaim̄p̄í nání ðññ seain̄n̄fa nání nioní éapa ax̄p̄í e yayífr̄ix̄ini.” ur̄ññigini.

25 Awa r̄ixa aiwá n̄ñimáná kap̄ix̄í in̄igí wain̄í in̄ññí wá n̄mear̄í xegí yar̄ññpa ax̄p̄í nemáná re r̄ññigini, “Gorixo xw̄iyá s̄ññí ‘E n̄iseaim̄fárini.’ raurooar̄ññp̄í ‘Nepa x̄ixen̄í n̄neain̄fárani?’ oyaiw̄ipoyin̄r̄í nioní n̄perfná gí ragí p̄úyí in̄igí wain̄í s̄ix̄í r̄wánññí imónini. Íníná soyíné in̄igí r̄iwá n̄ññfná nioní nání ðññ seain̄n̄fa nání n̄fr̄ix̄ini.” ur̄ññigini.

26 Seyíné o r̄ññp̄í nero aiwá apí n̄iro in̄igí awá n̄iro ner̄ññpimí ðáni o ámí weap̄n̄fe nání wáí rénññ n̄ra wariḡfárini, “Ám̄náo nene nání r̄ixa neapein̄r̄ini.” Èñññ n̄ra wariḡfárini.

“Ám̄náooyá aiwápi ḡyíné úrapí n̄ññfná xw̄iyá meár̄ññpax̄í yar̄ññoi.” ur̄ñññ n̄ññr̄ini.

27 Ámá ḡiyí xámí píran̄ññ ðñññ m̄iyaikiró Ám̄náo ayá win̄pax̄í imónññp̄í ero aiwáraní, in̄igífr̄an̄í, x̄fo nání ðññ win̄ññ n̄ññp̄í úrapí n̄iro nerónáyí, warápi t̄ññ ragípi t̄ññ xórórññññ nero nání xw̄iyá meár̄ññpax̄í imónññoi.

28 Ayin̄n̄í ámá wox̄í wox̄í, “Nan̄ñ imónññp̄í r̄fa yar̄ññini? S̄ipi imónññp̄í r̄fa yar̄ññini?” n̄yiaiwir̄í yar̄ññí niga n̄úsáná aiwá apí t̄ññ in̄igí awá t̄ññ xe n̄fr̄ix̄ini.

29 Ayí r̄p̄í nánr̄ini. Ámá aiwá apí t̄ññ in̄igí awá t̄ññ n̄ññfná “Ám̄náo xegí warápi ðáni neain̄ññ en̄agí nání r̄fa nar̄ññini?” m̄yiaiwipa nerfnáyí, ayí xw̄iyá meár̄ññn̄ro nání nar̄ññaḡfa nání rar̄ññini.

30 Sa m̄fk̄f apimí ðáni segí obax̄í wí s̄m̄ix̄í nero n̄ȳpé nimónr̄í ero wí r̄ixa p̄iyí ero egfárini.

31 Nene xámí negí yar̄ññwápi nání yar̄ññí niga nurane “Nan̄ñ r̄fa yar̄ññini? S̄ipi r̄fa yar̄ññini?” n̄yiaiwirane ðñññ píran̄ñññ n̄im̄ix̄ññimáná aiwá apí n̄ññrane s̄ññw̄r̄iyí, Kiraiso xw̄iyá b̄í n̄neameár̄r̄í s̄iyikí neareám̄ññr̄í en̄ñmaní.

32 E nerí aí agwí ríná Ám̄náo xw̄iyá n̄neameár̄r̄fná r̄wéná nene ámá x̄fomí m̄ix̄f̄dariḡfayo t̄ññ nawin̄í xw̄iyá umeár̄ññḡññr̄í r̄ixa xw̄iyá n̄neameár̄r̄í s̄iyikí neareaar̄ññí.

33 Ayin̄n̄í gí n̄r̄ix̄ímeáyíné, aiwá nioní sear̄ññp̄í n̄ññro ner̄ññeán̄fná ax̄íná nawin̄í píran̄ñññ onaneyin̄r̄í r̄wíyo rémoar̄iḡfáyí nání wen̄ñññ nerí ñwear̄ññí.

34 Seyíné aiwá apí n̄ññr̄fná úrapí nero xw̄iyá meár̄ññp̄í r̄ix̄ññññ segíyí wí agwí en̄ñ m̄ñweán̄ññánáyí s̄ññ m̄ñb̄ipa neróná wigí an̄iwámí ðáni aiwá n̄fr̄ix̄ini. Aiwá apí nání xw̄iyá b̄í s̄ññ n̄ñweñaḡt̄ aí ámí n̄seaim̄ear̄fná sear̄ññfárini.

12

“Kw̄iȳpimí ðáni epax̄í imónñḡfápi b̄í b̄í imónini.” ur̄ñññ n̄ññr̄ini.

1 Gí n̄r̄ix̄ímeáyíné, seyíné payí nearo Gorixo xegí kw̄iȳp̄í s̄ix̄í seam̄imónñpimí ðáni e e epax̄í imónñfr̄ix̄ññr̄í seaim̄ix̄ñññ seyíné yar̄ñññ niḡfápi nání “Seyíné xe majfá nero oépoyí.” m̄ñnimónar̄ññí.

2 Seyíné s̄ññ Gorixomí m̄ix̄f̄d̄ipa neróná seaḡfápi nání ññfá imónññoi. Ámáya mimónñ ñwá imónññyo —Ayí xw̄iyá b̄í r̄ipax̄í mimónññȳfr̄ini. Ayo ox̄f̄d̄poyin̄r̄í yapí pí pí seaiepiśiáná seyíné nepax̄ññr̄í x̄fdaḡfápi nání ññfá imónññoi.

3 Ayin̄n̄í “Seyíné ññfá re oimónñpoyí.” nimónar̄ññí. Ámá wí Gorixoyá kw̄iȳpimí ðáni n̄ññr̄fná wí re r̄ipax̄í men̄ññ, “Jisaso xewan̄ññ roap̄ik̄ññññr̄ini.” r̄ipax̄í men̄ññ. Ámá wí Gorixoyá kw̄iȳpimí ðáni m̄ñr̄ipa nerfnáyí, “Jisaso negí Ám̄náoññí.” en̄í wí r̄ipax̄í men̄ññ.

4 Kw̄iȳpimí ðáni e e epax̄í imónñfr̄ix̄ññr̄í s̄ix̄í umímoar̄ññp̄í x̄ixeḡññ imónññaḡt̄ aiwí kw̄iȳ ax̄p̄í ná b̄ññ imónññpimí ðánini yar̄ññfárini.

5 E ner̄ññyo ðáni ámáyo seáyí e e wír̄ix̄ññr̄í Ám̄náo wim̄ixar̄ññp̄í x̄ixeḡññ en̄aḡt̄ aiwí Ám̄náo, ayí ná woní axor̄ññí.

6 B̄í b̄í nepax̄í imónñḡfápi x̄ixeḡññ imónññaḡt̄ aiwí Gorixo, ayí ná woní e e epax̄í imónñfr̄ix̄ññr̄í en̄ñ s̄ix̄í weám̄ixar̄ññr̄ini.

7 E ner̄ñññ aiwí o ámá x̄foyá imónñḡfá ññññ x̄ixe ar̄r̄á in̄fr̄ix̄ññr̄í wom̄ññññ xegí kw̄iȳyo ðáni epax̄í imónññp̄í b̄í b̄í yan̄ñ wiar̄ññr̄ini.

8 B̄í b̄í yan̄ñ n̄wir̄fná ámá wo kw̄iȳpimí ðáni xe ðññ émf̄ saím̄f̄ ññmor̄í ámáyo píran̄ñññ ur̄ipax̄í oimónñr̄í wir̄í wo kw̄iȳ ax̄pimí ðáni xe ññfá seáyí e nimónñr̄í píran̄ñññ ur̄ewap̄ȳipax̄í oimónñr̄í wir̄í

9 ámí wo kw̄iȳ ax̄pimí ðáni xe ðññ ayá wí on̄kw̄f̄ron̄r̄í wir̄í ámí wo kw̄iȳ ax̄pimí ðáni xe en̄ñ s̄ix̄í neán̄r̄í ámá s̄m̄ix̄í yar̄ññḡfayo píran̄ñññ owim̄ix̄ññr̄í wir̄í

¹⁰ Ámi womi emimf epaxf oimóniri wiri ámi womi xfoyá xwiyfá wá urókiamopaxf oimóniri wiri ámi womi ámá wí kwiyf bimf dánf rarinqagfa arfá ntwirfná adadf ntwirf “Ayf kwiyf apimf dánf rfa rarinqoi?” yaiwipaxf oimóniri wiri ámi wo ámá gwf wrf wiri xwiyfá mfkf apf apimf dánf ananf rfpaxf oimóniri wiri ámi womf xwiyfá mfkf apf apimf dánf arfá ntwirf yanf weaepaxf oimóniri wiri yarinqfrini.

¹¹ Gorixo ámá wiyf uweyanf xixegfni e e ntwia nurf aiwf kwiyf axf ná bimf dánfni e e epaxf imónifrixiniri ntwimxirfná womf pípf owimnirfná apf wiarinqfrini. Ámi womf pípf owimnirfná apf wiarinqfrini.

“Obaxene imóniqagwi aiwf wará ná binfnifj imóniqwinf.” urifj nánirini.

¹² Ámáyá wará ná binf enagf aiwf nápimf dánf wé síkwf amípf xixegfni bíf bíf imónini. Warápimf dánf amípf xixegfni bíf bíf imónifjyf nfnf obaxf imóninqagf aiwf nápf ná binirini. Ámá Kiraisoyá síyikfpi imónigfáyf ámá warápf tnf rframinqjyf imónipaxfrini.

¹³ Ayf rípf nánirini. Nene —Wiene Judayeneranf, wiene Gtrikiyeneranf, wiene xínáíwanénifj nimónirane omifj wiarinqwaéneranf, wiene áxenwarf mneainf negf dnf tnf emearinqwaéneranf, —Ninenenf enf kwiyf axfpimf dánfni síyikf ná binf imónanf nánf wayf neameairo kwiyf axfpin neaainri enf enagf nánf rarinqni.

¹⁴ Nene nífj re imóniqwinf. Ámá warápf, ayf ná binf mimónf síkwfranf, wéranf, mifjfranf, xixegfni bíf bíf imónini.

¹⁵ Síkwf xwiyfá rfpaxf nimóniri re ránáyf, “Niúnf wéúnf mimóninqagf nánf nápiyá binimanf.” ránáyf, “Nápfimf dánf bíf imónifjpfmanf.” yaiwipaxfrini.” rseaimónarinf? Oweoi.

¹⁶ Arfána enf re ránáyf, “Ninanf síjqwýinif menjagf nánf nápiyá binimanf.” ránáyf, “Nápfimf dánf bíf imónifjpfmanf.” yaiwipaxfrini.” rseaimónarinf? Oweoi.

¹⁷ Nápf nfnf síjqwfnf enánáyf, arige nerf arfá epaxfrini? Nápf nfpin arfánf enánáyf, arige nerf dnf weánipaxfrini?

¹⁸ Nápf, ayf axfpf ná binf mimónini. Síjqwfranf, arfaranf, apf apf e nimóga úwfnqiniri Gorixo xfo wimónifjpa dnf neyirorf nimixiri tnfirini.

¹⁹ Warápfimf dánf amípf síkwfranf, wéranf, xixegfni imónifjpa mimónf axf ná binf nimónirfnáyf, warápf arige imónipaxfrini? Oweoi, e nerfnáyf, wará xegf imónifjpa bíf imónipaxf menini.

²⁰ Negf wará imónifjpf, ayf rípfirini. Warápfimf dánf amípf xixegfni wéranf, síkwfranf, imónifjpf ayf obaxf aiwf warápf, ayf ná binirini.

²¹ Síjqwýi xwiyfá rfpaxf nimónimáná wéúmf wí re urfpaxf menini, “Ná sanf mnráparinqúxí, pí nánf júxí tnf nawínf imónimfnf? Niyínf ananf nigfpf qweapaxfýinirini.” urfpaxf menini. Mifjýi enf síkwúmf wí re urfpaxf menini, “Ná sanf mnráparinqúxí, pí nánf júxí tnf nawínf qweámfnf? Niyínf ananf nigfpf qweapaxfýinirini.” urfpaxf menini.

²² Oweoi, pí pí nápfimf dánf imónifj “Enf meánifjpfirfanf?” yaiwiarinqwápf menjánáyf, omifj amípf nene nápfimf dánf yarinqwápf nfpikwinf epaxf menini.

²³ Nápfimf dánf imónifj “Nanf onimíápf imónifjpfirini.” yaiwiarinqwápf nene ananf píranifj okiyfá mearinqwáfrini. Nápfimf dánf imónifj síjánf mfmepaxf imónifjyf píranifj rtf yarinqwáfrini.

²⁴ E nerf af pí pí nápfimf dánf imónifj “Awiaxf imónifjpfirfanf?” yaiwiarinqwápf, ayf rtf mepaxf imóninqagf nánf wí e yarinqwámanf. Gorixo ámá warápf nimixirf pí pí nápfimf dánf enf nifjwáfrirfná “Nanf onimíápf imónini.” yaiwiarinqwápf seáyf e imónfwfnqiniri qwáfrirfná.

²⁵ Nápfimf dánf imónifjyf mfidmídnf mfmearónipa ero xixe píranifj meniro epfrfa nánf e qwáfrirfná.

²⁶ Nápfimf dánf imónifj bíf rfnifj wináná nápfimf dánf imónifj nfpin rfnifj wináranifjfrini. Bíf imónifjpfimf yayf uméáná nfpin dnf nífá ntwiga warinqfrini.

²⁷ Kiraisoyá síyikfpi imónigfáyfné oyá waráfnifj imóniro wiyfnénf wiyfnénf oyá nápfimf dánf síkwfnifjfranf, wénifjfranf, xixegfni imóniro enoi.

²⁸ Gorixo ámá xfoyá síyikfpi imónigfáyf xixegfni bíf bíf nimóga úfrixiniri rfpéanfrini. Wí wáf wurimeiarigfáyf imóniro wí xewaninqoyá xwiyfápf wá urókiamoarigfáyf imóniro wí uréwapiyarigfáyf imóniro epfrfa nánf rfpéanfrini. Xíránf xíránf imónifj apf apf nifjpeámáná ámf wí emimf epfrfa nánf imóniro wí smxf yarigfáyo nanf wimixpfrfa nánf imóniro wí dfwf ikeamónarigfáyo arírá wipfrfa nánf imóniro wí pí pí omifj yarigfáyo mepfrfa nánf imóniro wí ámá gwf wrf wiri xwiyfá mfkf apf apimf dánf rfpfrfa nánf imóniro epfrfa nánf rfpéanfrini.

²⁹ Nfnf wáf wurimeiarigfáyf rimóninqoi? Nfnf wáf rókiamoarigfáyf rimóninqoi? Nfnf uréwapiyarigfáyf rimóninqoi? Nfnf emimf yarigfáyf rimóninqoi?

30 Níni símíxíyo naní imíxíþírfa nání rimóníñoi? Níni gwí wírí wírí xwíyíá mfkf apí apimí dání ríþírfa nání rimóníñoi? Níni xwíyíá mfkf apí apimí dání rarígíþáþi yaní umeaíþírfa nání rimóníñoi? Oweoi.

31 E nísearíri aí seyíné woxíní woxíní, “Goríxo ámá e e epaxí imóníírxíníri kwíyíþimí dání síxí umímoaríñf apí apí enjagí aí sa seáyi e imóníñfþí oimónímíní.” níyaiwírí símfí xeadíþéníírxíní.

13

“Ámáyo nepa ðíñf sípí níwíríná ríþí ríþí yarígíáríní.” uríñf náníírní.

“Aríge nerí Goríxo wimónaríñfþí tñní xíxeni yaníréwíní?” níseaimóníírná epíríþáþi nání áwaní bí osearímíní.

1 Nioní gwí wírí wírí xwíyíá mfkf ámáraní, aníñajíraní, rarígíþáþimí dání ananí ríþaxí nimóníri aí ámáyo ðíñf sípí míwípa neríñáyí, suríma níráríri berí ikaxí nírírná yaiwíníñf yárraríñfþáníñf imónímífní. Soní udíá xámí mñjwírárípa nemáná eááná raríñfþáníñf ení imónímífní.

2 Nioní xwíyíá Goríxoyáþí wíá rókíamopaxí imóníri amíþí nfní o éímíginíri enjwípearíñf íníní imóníñfþí nání níjía imóníri amíþí nfní ámá “Ayí apí ríá imóníní?” níyaiwíro níjía imóníþáþí nání níjía imóníri nerí aí ámáyo ðíñf sípí míwípa neríñáyí, suríma imónímífní. Nioní Goríxomí ðíñf ení neáníri níwíkwíroríñfþimí dání “Díwí ríþíxí ná jfé ut.” uríþaxí nimóníri aiwí ámáyo ðíñf sípí míwípa neríñáyí, suríma imónímífní.

3 Nioní gí iyíá fá amíþí yaní nímerí uyípeayíyo níwírí aí ámáyo ðíñf sípí míwípa neríñáyí, wí naní nimíxíþaxí meníní. Negí womí þíkianíro yaríná niaíwomí wáríþírí nání re nuríri aí, “Nioní fá níníxíríro ríá níwíoáríþoyí.” nuríri aí ámáyo ðíñf sípí míwípa neríñáyí, nioní éáþí wí naní nimíxíþaxí mimóníní.

4 Ámá wíníyo ðíñf sípí níwíríná píþí marfáí, ríþí yarígíáríní. Síþí wíníyí wíþáþí apaxí mé þírí umamoarígíámaní. Ayá nurímxírí naní rarígíáríní naní rarígíáríní. Wíníyo síþí ðíñf wí wíaiwíarígíámaní. Wíníyo ðíñf sípí wíarígíáyí wíwaníñf míxí meakínírníro wárxíá imóníro

5 uyíní wíkaríro yarígíámaní. Amíþí nenení aríge nerí neaímeaníríeníñoíníri mepa ero apaxí mé símfí ríníñf míwínípa ero íwí wíníyí wíkaríþáþí nání símfí xwanjwí níkwónímí memepa ero yarígíáríní.

6 Níþíkwiní mimóníñf yarígíáþí nání ðíñf nífá míwíní wé róníñf imóníñf yarígíáþí nání ðíñf nífá wínaníñfíní.

7 Ámá wíníyo ðíñf sípí wíarígíáyí pí pí wímeááná “Xe oneaímeaní.” yaiwíro ðíñf wíkwíroarígíáþí wí þíní míwíárípa ero amíþí nfní Goríxo níwíríná nání ðíñf níkwímoró ñweáro pí pí síþí imóníñf wímeááná xwámámí wíro yarígíáríní.

8 Ámáyo ðíñf sípí wíaríñwáþí ná ríwíyo aí wí aníþá imónínífa menjagí nání aníñf fá xíríþaxíríní. E nerí aiwí Goríxoyá kwíyíþimí dání wíá rókíamopaxí imóníñwáþíraní, xwíyíá mfkf apí apimí dání ríþaxí imóníñwáþíraní, pí pí níjía imóníñwáþíraní, apí níþíní aníþá imónínífní.

9 Nioní seararíñáþí nání áwaní bí osearímíní. Agwí ríná nene Goríxoyá kwíyíþimí dání níjía imóníñwáþí sa bíní bíní imóníñwíní. Oyá xwíyíá wíá rókíamoaríñwáþí níþíní marfáí, bíní bíní rókíamoaríñwáþí.

10 E neríñf aiwí Kíraisó níweapírí amíþí Goríxo éímíginíri yaríñfþí ríxa yóí imónáná agwí ríná nene bíní bíní imóníñwáþí aníþá imónínífní.

11 Nioní seararíñáþí niaíwí tñní ríramíñjyí oemíní. Eníñá nioní síní niaíwí nimóníírná niaíwí rarígíáþa xwíyíá axíþí rírí niaíwí yaiwíarígíáþa axíþí yaiwírí niaíwí ðíñf moarígíáþa axíþí morí néísáná aí ríxa ámínaóní nimónímáná niaíwí yarígíáþí síní fá míxírí þíní wíaríñfíní.

12 Agwí nene Goríxo éímíginíri yaríñfþí nání níjía bíní bíní imóníñwáþí xíxíeá sía yíkiníñjyó dání nene síñwí níþíkwiní mainenaríñwáþí tñní ríramíñjyí oemíní. Agwí ríná xíxíeáyo símfímaníñí roñjagí níwínírnane aiwí ríwéná nepa o tñní xíxeni símfímaníñjyó síñwí ainenaníwáriní. Agwí ríná nene bíní bíní níjía nimóníri aí ríwéná xfo nene nání xíxeni níjía imóníñfpa nene ení xfo nání níjía imónaníwáriní.

13 E neríñf aiwí agwí ríná Goríxomí ðíñf wíkwírorane o neainíþáþí nání ðíñf íkwímorane wíníyo ðíñf síþí wírane yaríñwá bíaú bí apí aníñf imóníníþáþírní. Bíaú bí apí bí seáyi e imóníñfþí, ayí ámáyo ðíñf síþí wíaríñwáþírní.

14

Kwiyápipimí dání epaxí imónihípí nání ámí bí uríhí nániríní.

¹ Seyíné “Ámáyo díní sípí owianeyí.” nýaiwiro aníhí miní xdfírxíní. E nero aí Goríxo apí apí e imónírxíní kwiyápipimí dání seaimíxaríníhípí “Apí apí oimónaneyí.” nýaiwiro símí níxeadípéníro aiwí ná bíní ayí oyá xwiyá ámáyo wá urókiamopaxí imóníhípí nání anjipaxí símí xeadípénírxíní.

² Ayí rípi nání seararíní. Ámá gíyí gíyí gwí wirí wirí xwiyá mfkí wíníyí majfá imóníhípimí dání nírírnáyí, ayí ámáyo muraríní. Wíníyí xwiyá mfkí apí nání majfá imóníhípimí dání Goríxomíní nurírí kwiyápipimí dání yumí imóníhípí raríní.

³ E nerí aí gíyí gíyí xwiyá Goríxoyápi wá nírókiamorónáyí, ayí ríhípimí dání ámáyo síkfkí womíxíro ení rírémíxí wiro díní wá wókímíxíro epaxí urarígáriní.

⁴ Ámá xwiyá mfkí xegí wíyo dání raríní go go, ayí xewaníní síkfkí omíxinaríní. Ámá Goríxoyá xwiyápi wá rókiamoaríní go go, ayí Goríxo wimónaríníhípí uríhípimí dání Jisasoyá síyikípi imóníhípimí dání síkfkí womíxaríní.

⁵ Nioní “Seyíné nýínéní xwiyá mfkí bí bimi dání orípoyí.” nínimónírí aiwí aga anjipaxí ayá wí nimónaríníhípí, ayí rípi nání. “Goríxoyá xwiyápi wá orókiamópoyí.” nimónaríní. Ayí rípi nániríní. Wá rókiamoaríní go go Jisasoyá síyikípi imóníhípimí dání síkfkí nítwomíxírí nání xwiyá mfkí xegí wíyo dání raríní go gomi seáyí e wimóníhípimí dání raríní. Xwiyá mfkí xegí wíyo dání raríní go go ráná ámá wo nwiáphínímearí Jisasoyá síyikípi imóníhípimí dání wíyo o ríhípimí dání síkfkí owomíxíní yanjí nimeairíná ení ananíríní.

⁶ Gí níríxímeáyíné, rípi nání píraníníhípí díní mópoyí. Nioní seyíné tíhí e nání nírírí xwiyá mfkí wíyo dání nisearínáyí, “Apí wí naní neaimíxipaxí imóníhípimí dání? Oweoi. Nioní xwiyá Goríxo wá nínókímíxírí níríníhípimí dání nisearípa nerínáraní, níhí o nání nioní imóníhípimí dání nisearípa nerínáraní, xwiyá oyápi bí wá nisearókiamopa nerínáraní, bí nisearéwapíyipa nerínáraní, sa xwiyá mfkí wíyo dání niseara nurínáyí, aríge nerí naní wí seaimíxaríní? Oweoi, wí e epaxímaní.

⁷ Díní mayí imóníhípimí dání, pékákíraní, gitáraní, ayí axípi imóníhípimí dání. Yaiwíníhípimí dání níríkwiní írí mírípepa nerínáyí, ámá aríge “Ayí apí ríra raríní?” yaiwipaxíriní? Ámá kwiyápipimí dání xwiyá mfkí wíyo dání ení nírírnáyí, ámá arfá míwiarígáyí aríge nerí “Ayí apí ríra raríní?” yaiwipaxí imóníhípimí dání?

⁸ Ámá mfkí nání awí ronjo xowienjomi dání ríaiwá oríníhípimí dání pírámí níríkwiní mepa nerínáyí, ámá gíyí “Mfkí nání ríaiwá iyí ríráoi?” nýaiwiro éwaikí tñí níkfíníhípimí dání arfkípaxíriní? Oweoi, pírámí níríkwiní mepa nerínáyí, wí e epaxí meníní.

⁹ Seyíné ení ámá wíyo kwiyápipimí dání xwiyá mfkí xegí wíyo dání nurírnáyí, ámá arfá seaiarígáyí aríge nero “Apí nání ríra neararíní?” nýaiwiro níhí imóníhípimí dání? Oweoi, seyíné urarígápi mímianíwí upaxí imóníhípimí dání.

¹⁰ Ayí neparíní. Xwíá rírímí xwiyá mfkí xixegíní tíhí rarígápi obaxí imóníhípimí dání. Xwiyá bí mfkí mayí imóníhípimí dání. Níní mfkí tíhí imóníhípimí dání.

¹¹ E nerí aí ámá wo xwiyá mfkí nioní majfá imóníhípimí dání raríníhípimí dání níríníhípimí dání arfá níríníhípimí dání. Xfo ení nioní arfá míwiarígápi nínaníríní “Émayí worfání?” yaiwimíhípimí dání. Xfo ení nioní arfá míwiarígápi nínaníríní “Émayí worfání?” niaiwiníní.

¹² Seyíné Goríxo apí apí imónírxíníhípimí dání síxí seamíoaríníhípimí dání “Oimónaneyí.” nýaiwiro símí níxeadípéníro yarígáyíné imóníhípimí dání pí pí neróná rípi éfírxíní. Kwiyápipimí dání epaxí imóníhípimí dání nání Jisasoyá síyikípi imóníhípimí dání ení síkfkí omíxíníhípimí dání oyaneyíníro ayá wí nera úfírxíní.

¹³ Ayínání segíyí wo kwiyápipimí dání xwiyá mfkí seyíné majfá imóníhípimí dání nisearínáyí, arfá míwiarígáyíné yanjí seameaimíníhípimí dání Goríxomí ríxíníhípimí dání urfíwíníhípimí dání.

¹⁴ Ayí rípi nání seararíní. Nioní gí ámá arfá niarígíe dání xwiyá mfkí xegí bimi dání Goríxomí ríxíní nurírnáyí gí díní aí tñí murí sa maníhípimí dání nurírnáyí, “Apí ourímíní.” nýaiwirí murípa éa enjagí nání nioní ríhípimí dání bí naní mímianíní.

¹⁵ Ayínání nioní pí emíníhípimí dání? Nioní Goríxomí ríxíníhípimí dání nurínáraní, soní nírírí omí yáyí numerínáraní, xwiyá mfkí bí bimi dání maníhípimí dání nurírí aí “Ayí apí ríra uraríní?” nýaiwirí gí díní tñí ení nawíní urfíwíníhípimí dání.

¹⁶ Seyíné e mepa nero Goríxomí yáyí níríníhípimí dání díní tñí nawíní murí xwiyá mfkí bí bimi, seyíné majfápipimí dáníhípimí dání nurírnáyí, ámá sípí imóníhípimí dání seyíné tñí nawíní awí éanarígáyí aríge nero “Ayí ríhípimí dání xixení e imóníwíníhípimí dání.” ríhípimí dání? Oweoi, xwiyá mfkí seyíné rarígápi arfá míwipaxí nimóníro nání wí e ríhípimí dání.

17 Seyfne e nerfnayf, Gorixomf piranijf yayf nwirowi aiwi winyoyof sfkfkf mfwmomxf ududf awf wikararinqafa nani seararijnf.

18 Seyfne kwiyfipimi dani xwiyfa mfkf wiyoy dani ayaf wi nwirowi ai nionf enf kwiyfipimi dani xwiyfa mfkf bi bimi dani seayf e niseamurorif nani Gorixomf yayf wiarinjarnf.

19 E nimonirif ai Jisasoyaf siyikf imonigfa bi tnf nerimeanirif wigf araf egfe dani xwiyfa mfkf bi bimi dani nurifna "fa mropaxf imonijf ourimni." mnimonarini. Oweoi, "Poroy ipf rineaiwapyarinf?" oyaiwipoyinirif sa "Xwiyfa mfkf nionf nijfa imonijapimf dani nurif 'Ayf apf rfa urarijnf?' yaiwimf arfnf ourimni." nimonarini. "E nerfna seayf e imonijf yarijnf." nimonarini.

20 Gf nrifximeayfne, seyfnf naiwf onimia dnf mmaxiripa epoyf. E nisearirif ai naiwf pfoya fwf oyaneyinrowi snif dnj mmoarigfapa seyfnf enf axf imonf poyf. E nero dnj nmmorfnaf amfnaf yaf mofrxinif.

21 Isireriyf araf mwiarinqagaf nani Gorixof ama wf e dnjyf mxf nimeamf nibirowi xwiraf wikixefrixinirif rnf bimi dnj ikaxf eanijfyo re nrinirif eaninif, " 'Gorixomf ama mfkf wf e dnjyfya xwiyfa mfkf bi tnf ama tfoy urif wf e dnjyfya manfipimi dani urif emfa enjof aiwf nionf wf araf nipirfamani.' Amfnanonf e rarinif." nrinirif eaninif.

22 Ayfnanif nene re yaiwinwinif, "Gorixoyaf kwiyfipimi dani xwiyfa mfkf nene majaf nimonirif ai rarinwaf, ayf ama omf rixaf dnj wikwifroarigfa winyf araf nneairona of nikarinrowi 'Ayf enj eanijf Gorixoyapimf dani rfa yarijnf?' oyaiwipoyinirif mimoninif. Sa omf dnj mwikwifroarigfayf of nikarinrowi 'Ayf enj eanijf Gorixoyapimf dani rfa yarijnf?' oyaiwipoyinirif imoninif." yaiwinwinif. E nerf ai oyaf xwiyfapf, nene waf urokiamoarinjwaf, ayf ama xfomf dnj mwikwifroarigfayf araf nneairona "Enj eanijf Gorixoyapimf dani rfa rarinjof?" oyaiwipoyinirif mimoninif. Sa xfomf dnj wikwifroarigfayf e oyaiwipoyinirif imoninif.

23 Ayfnanif ama Jisasoyaf siyikf imonigfayfne awf neanironaf niyfnenif xwiyfa mfkf seyfnf majaf bi bimi dani nra warfnaf ama sipfaf imonigfayf wiranif, ama snif Gorixomf dnj mwikwifroarigfayf wiranif, niseaimero nijnwearona "Amaf tyyf xoxwf yarigfayf meniranif?" rpirfarinif.

24 Seyfnf wf e mepa nero niyfnenif xwiyfa Gorixoyapf waf nrókiamofa warfnaf ama sipfaf imonigfayf wiranif, ama snif Gorixomf dnj mwikwifroarigfayf wiranif, niseaimero nijnwearona seyfnf rarigfayf nimpimnif dani "fwf awa rarigfapf mpyarijnwaenerfanif?" niyaiwirowi wairif inrowi "Apf nene nani enf rfa rarinjof?" niyaiwirowi ayaf mjinmijnf roro nemana

25 sipf imonijf wigf bimi dnj yumf egfapf nani waroparf nero mif xwifayof nikwifronrowi Gorixomf yayf numero "Neparinif. Gorixof seyfnf dnj seakikayonf." rpirfarinif.

Gorixomf yayf umeaninrowi nani nerimeanironaf epaxf nani urinj nanimnif.

26 Gf nrifximeayfne, pf oyaneyinirif neararinif? Seyfnf awf neanironaf woxf sonj searawapiyinif nani imonirif woxf xwiyfa bi searawapiyinif nani imonirif woxf xwiyfa Gorixof waf wokimixfipf bi searinif nani imonirif woxf xwiyfa mfkf bi bimi dani bi searinif nani imonirif woxf xwiyfa mfkf bi bimi dani rnf bimi dnj yarj seameainif nani imonirif nerf ai nimpnif nerfnaf Jisasoyaf siyikf imonigfayfne sfkf omxinpfrif nani efrxinif.

27 Segyf wf "Xwiyfa mfkf bimi dani ouraneyf." niwimonirfnaf obaxowa xe onearf poyinirif sinjwaf mwinipanif. Wauniranif, waf woranif, ayf apanirif. Axina nawinif orfpoyinirif sinjwaf mwinipanif. Wo xami nrifmanaf wo rfwifoyof rfwifiniginif. E yarfnaf wo yarj seameawifniginif.

28 Amaf wo xwiyfa yarj seameaipaxf menjanyf, xwiyfa mfkf apf apimf dani rarigfawa Jisasoyaf siyikf imonigfayfne araf egfe dani manfpa tnf sinjanif mripa nero wigf dnjyoy dani Gorixof tnf nawinif inimf rnf rixinif.

29 Awf neanironaf segf xwiyfa Gorixoyapf waf rokiamoarigfayf wauranif, waf woranif, awa xe xwiyfa searfrxinif. Rixaf searfnaf winyf o nepa kwiyfipimf dani rfa rarinif pfaf nmero mf omxifrxinif.

30 E nerf ai segyf wo efnijnwearif waf rokiamoarinjf womf araf wiarfnaf Gorixof xwiyfa bi waf wokimixanayf, o xwiyfa apf awanj searinif nani daw xami rarinj pfnif wiarfwifniginif.

31 Nionf seararinjapf nixfirona seyfnf niyfnenif nijfa imoninrowi enj riremxf inrowi epfraf nani woxf woxf ananif waf nrókiamofa upaxf imonijnjof.

32-33 Nene nijfanif. Gorixof yaiwininjf yarijnomanif. "Xwiyfa nixeyirif nerf orfpoyf." mwiwimonf "Nitfwayrorif orfpoyf." wimonarinjagf nani waf rokiamoarigfawa kwiyfipimf dani rokiamopaxf imonijf tnf urapf mrf piraninj dnj fa nixirrowi rfrxinif.

Gorixoyaf siyikf imonigfa wf e wf e njweagfa nfnf yarigfapa

³⁴ Sɪyɪkɪ oya Koriniyo ɲweagɣáyɪné eni awi neániróná apɪxɪwa xwɪyɪfá wí mɪrɪpa oépoyi. Awí neániranéná apɪxɪwa xe xwɪyɪfá onearɣoyɪnɪrɪ sɪɲwɪ mɪwɪnɪpa yarɪɲwá ɲagɪ nánɪ rarɪɲɪnɪ. ɲwɪ ikaxɪ eánɪɲɪyo dánɪ rɪnɪɲɪpa oxoyɪné sɪmanɲwɪyónɪɲɪ seaurɪnɪrɪxɪnɪ.

³⁵ Íwa Jisasoyá sɪyɪkɪ imónɪɣɣáyɪ awi eánɪɣɣe dánɪ xwɪyɪfá nɪrɪrɪná ayá winɪpaxɪ yarɪɲagá nánɪ winɪ winɪ “Apɪ nánɪ nɪɣfá oimónɪmɪnɪ.” nɪwimónɪrɪná anɪ xɪxegɣɪnɪyo dánɪ oxomɪ yarɪɲɪ wɪwɪnɪɣɪnɪ.

³⁶ Seyɪné seáyɪ e seáyɪ e mimónɪpanɪ. “Xwɪyɪfá Gorɪxoyápi nene tɣámɪnɪ mɣkɪ imónɪɲwaénerɪnɪ.” rɪyɪawinarɪɲoɪ? “Xwɪyɪfá oyápi Koriniyo ɲweanɲwaénerɪ tɣámɪnɪ rɪnɪɲɪrɪnɪ.” rɪseaimónarɪnɪ?

³⁷ Ámá goxɪ goxɪ “Nionɪ Gorɪxoyá xwɪyɪfápi wɪfá rókiamoarɪɲá wonɪrɪnɪ.” nɪyɪawinɪrɪnárani, “Oyá kwɪyɪfá sɪxɪfá nɪmimónɪɣɣápmɪ dánɪ e epaxɪ nimónɪrɪ yarɪɲáonɪrɪnɪ.” nɪyɪawinɪrɪnárani, xwɪyɪfá nionɪ nɪrɪrɪ eaarɪɲá rɪpɪ nánɪ dɪɲɪ re yaiwɪrɪxɪnɪ, “Poro sekaxɪ Ámɪnáo urɪɣɣɪpmɪ dánɪ rɪfá nɪrɪrɪ eanɪrɪfanɪ?” yaiwɪrɪxɪnɪ.

³⁸ Ámá go go e mɪyɪawipa yarɪɲagɪ nɪwɪnɪrɪnáyɪ, seyɪné eni “O nepa Gorɪxoyá wɪfá rókiamoarɪɲɪ wo menɪnɪ.” yaiwɪrɪxɪnɪ.

³⁹ Ayɪnánɪ ɣɣɪ nɪrɪxɪmeáyɪné, Gorɪxoyá xwɪyɪfá wɪfá orókiamoaneyɪnɪrɪ sɪmɪ xeadɣpénɪro oyá kwɪyɪfá tɪnɪ xwɪyɪfá mɣkɪfá bɪ bimɪ dánɪ seyɪné rarɪɣɣápi pɪrɪfá mɪrakɪnɪpa ero éfɪrɪxɪnɪ.

⁴⁰ E nero aí Gorɪxomɪ yayɪfá umeanɪro nánɪ awi neániróná pí pí seyɪné yarɪɣɣápi nɪpɪnɪ nɪtɪwayɪroro píránɪɲɪfá éfɪrɪxɪnɪ.

15

Jisaso nɪpémáná xwáripáyo dánɪ wiáɣɣɪnɪmeanɪɣɣápi nánɪrɪnɪ.

¹ ɣɣɪ nɪrɪxɪmeáyɪné, xwɪyɪfá yayɪfá neainarɪɲɪfá nionɪ wáf searɪɲápi —Apɪ seyɪné arɪfá nɪnɪrɪfá “Neparɪnɪ.” nɪyɪawiro dɪɲɪfá nɪwɪkwɪrɪroro íkɪfá xwɪfá aí tɪnɪ nerɪfá sɪkɣkɪfá nonɪrɪ roarɪɲɪpa seyɪné eni axɪpɪ xwɪyɪfá apɪ tɪnɪ sɪkɣkɪfá nonɪrɪ rogɣáɣɪrɪnɪ. Apɪ nánɪ dirɪrɪfá oseaimɪnɪ.

² Seyɪné nionɪ wáf searɪɲápi anɪɲɪfá minɪfá xáiwɪfá fá nɪxɪtra nurónáyɪ, Gorɪxo apimɪ dánɪ yeáyɪ seayimɪxemeanɣárɪnɪ. Seyɪné sɪnɪ xáiwɪfá fá rɪxɪrɪɲoɪ? E mepa nerɪnáyɪ, surɪfá wɪkwɪropaxɪrɪnɪ.

³ Nionɪ wáf nɪsearɪrɪfá xwɪyɪfá xɪrɪnɪ xɪrɪnɪ imónɪɲɪfá searɪɲápi —Apɪ nionɪ eni enɪná arɪfá wináɣɣɪrɪnɪ. Apɪ, ayɪfá rɪpɪrɪnɪ. Kiraiso nánɪ enɪná Bɪkwɪyo dánɪ nɪrɪnɪrɪ eánɪɲɪpa o nene fɪwɪ yarɪɲwápi yokwarɪmɪfá neainɪfá nánɪ nɪperɪ

⁴ xwɪfá nɪweyárimáná enáná Bɪkwɪyo dánɪ “O nɪwiáɣɣɪnɪmeanɪfá rɪnɪ.” nɪrɪnɪrɪ eánɪɲɪpa sfá wɪyáú wɪyɪ nórɪmáná enáná Gorɪxoyá dɪɲɪfá tɪnɪ wiáɣɣɪnɪmeanɪɲɪnɪɣɪnɪ.

⁵ Nɪwiáɣɣɪnɪmeámo Pitaomɪ sɪɲánɪ nurónapɪrɪ rɪfáwɪyo xegɪfá wɪepɪsɪɲɪfá wé wúkaú sɪkwɪfá awamɪ sɪɲánɪ urónapɪɲɪnɪɣɪnɪ.

⁶ E nemáná ámɪ rɪfáwɪyo xɪomɪfá dɪɲɪfá wɪkwɪrogɣáyɪfá —Ayɪfá 500 apimɪ wiárfá múrogɣáyɪrɪnɪ. Nionɪ payɪfá rɪpɪ eaarɪɲá rɪná winɪ winɪ rɪxa nɪpero aíwɪfá náyɪfá sɪnɪ ɲweanɪoɪ. Apimɪ ná winánɪ axɪná sɪɲánɪ urónapɪɲɪnɪɣɪnɪ.

⁷ E nemáná rɪfáwɪyo xegɪfá xogwáo Jemisomɪ sɪɲánɪ nurónapɪmáná wáf wurɪmeiarɪɣɣáfá nowamɪnɪ eni sɪɲánɪ urónapɪɲɪnɪɣɪnɪ.

⁸ E néisáná nionɪ —Nionɪ apɪxɪwa nɪaiwɪfá nɪxɪrɪróná kwɪyɪfá wiárfáɣɣáyɪfá wonɪnɪɲɪfá imónɪɲáonɪrɪnɪ. Nionɪ awamɪ aga rɪwɪfá náyo yoparɪpɪ sɪɲánɪ nimónɪɲɪnɪɣɪnɪ.

⁹ Ayɪfá rɪpɪ nánɪ rarɪɲɪnɪ. Nionɪ ámá Gorɪxoyá sɪyɪkɪfá imónɪɣɣáyɪfá xeanɪɲɪfá wikáragáonɪ ɲagɪfá nánɪ wáf wurɪmeiarɪɲwá nɪɣɣɪfá wɪfá nɪwamɪnɪ sɪyɪkwɪnɪɲɪfá imónɪɲáonɪ, ayɪfá nionɪrɪnɪ. Gorɪxoyá sɪyɪkɪfá imónɪɣɣáyɪfá xeanɪɲɪfá wikáragá ɲagɪfá nánɪ nepa “Wáf wurɪmeiarɪɲɪfá imónɪɲɪfá woxɪnɪ.” nɪrɪpaxɪfá menɪnɪ.

¹⁰ E nerɪfá aí Gorɪxo wá nɪnɪwianɪrɪ nɪɲɪɣɣɪpmɪ dánɪ agwɪfá rɪná nionɪ imónɪɲápi imónɪɲɪnɪ. O wá nɪwianɪɲɪpɪfá surɪfá nɪwianɪɲɪfámanɪ. Oweoɪ, nionɪ anɪɲɪfá minɪfá nerɪfá nánɪ wáf wurɪmeiarɪɲwá nɪɣɣɪfá wɪfámɪ múronɣárɪnɪ. E nerɪfá aí nɪwianɪɲonɪ enɪfá eánɪɲɪɣɣápmɪ dánɪ nerɪfá múronɣámanɪ. Nionɪ enápi sa Gorɪxo wá nɪwianɪɲɪɣɣápmɪ dánɪ ená ɲagɪfá nánɪ rarɪɲɪnɪ.

¹¹ Ayɪnánɪ seyɪné awamɪ wɪɣɣɪfá manɪyo dánɪ arɪfá nɪwirɪnárani, nionɪyáyo dánɪ arɪfá nɪnɪrɪnárani, wáf nɪnonenɪ seararɪɲwá seyɪné dɪɲɪfá wɪkwɪrogɣápi, ná bɪnɪfá ayɪfá apɪrɪnɪ.

“Rɪwéná pegɣáyɪfá nánɪ wiáɣɣɪnɪmeapɪrɪfá rɪnɪ.” urɪɲɪfá nánɪrɪnɪ.

¹² None wáf nɪsearɪrɪfá “Kiraiso Gorɪxoyá dɪɲɪyo dánɪ wiáɣɣɪnɪmeanɪɲɪnɪɣɪnɪ.” seararɪɲwá ɲagɪfá nánɪ segɣɪfá wí dɪɲɪfá arɪge nɪyɪawiro “Pegɣáyɪfá ámɪ sɪɲɪfá nero wí wiáɣɣɪnɪmeapɪrɪfá menɪnɪ.” rarɪɣɣárɪnɪ?

¹³ Ayɪfá rarɪɣɣápa ámá pegɣáyɪfá nepa nɪwiáɣɣɪnɪmeapa nerɪnáyɪ, “Kiraiso aí Gorɪxoyá dɪɲɪfá tɪnɪ wiáɣɣɪnɪmeanɪɲmanɪ.” ranɪɣɪnɪ.

14 Kiraiso Gorixoyá dññf tññ mîwiápnñmeapa nerî sññwîrîyîf, xwîyîfá none wáf seararññwápnî ná mayî imónñrî seyíné dññf wîkwîroarîgîfápnî ná mayî imónñrî epaxîrññî.

15 Sîpî imónññf apî yanñrî enjwá aí ámî bî rîpî ámá yapî rarîgîfáyîf yapî imónnanñrî enjwárññî. None “Gorixoyá dññfyo dánî Kiraiso wiápnññmeaññrññî.” xenjwî ranñrî enjwá enjagî nánî “Yapî rarîgîfáyîf yapî imónññwññî.” rîpaxîrññî. Pegîfáyîf nepa Gorixoyá dññfyo dánî mîwiápnññmeapa nerîñnýf, “Kiraiso enî Gorixoyá dññf tññ wiápnññmeaññmanî.” rîpaxîrññî.

16 Ayî rîpî nánî rarîñññî. Ámá pegîfáyîf Gorixoyá dññf tññ mîwiápnññmeapa nerónányf, “Kiraiso aí wî wiápnññmeaññmanî.” ranîgññî.

17 Kiraiso Gorixoyá dññf tññ mîwiápnññmeapa nerî sññwîrîyîf, seyíné dññf wîkwîrogîfápnî sîwîá wîkwîroro segî íwî yarîgîfápnî nánî sññ xwîyîfá meárññîpaxî imónñro yanñro egîárññî.

18 Ámá Kiraisomî dññf nîwîkwîroarîmána pegîfáyîf enî rîxa anññññî anññnanñro egîárññî.

19 Nene re nîyaiwirane, “Nene nîpémána enána Kiraiso wî arîrá neainññámantî. Sa xwîfá rîrîmññî emearññî Kiraiso arîrá neainññárññî.” E nîyaiwirane omññî dññf nîkwîmoranénányf, ámá íkññññf sîpî wîpaxî imónññf nîyonî nánî nene anññpaxî neapaxîrññî. Ayî Kiraiso nepa xwárññpáyo dánî mîwiápnññmeapa enñ enánányf nánî rarîñññî.

20 Nionî e nîsearññî aiwî Kiraiso nîperî wenñmî dánî Gorixoyá dññf tññ wiápnññmeaññrññî. O ámá rîxa pegîfáyîf nánî xámî nîwiápnññmeañññá omñññfyo aiwá nîwákwinîf wî xámî miarîgîfápnñññf wiápnññmeaññrññî.

21 Ayî rîpî nánî seararñññî. Ámá wo sîpî yagîpîmî dánî ámaéne pearñññwárññî. E yarñññwápa ámá ámî wo enññpîmî dánî enî wiápnññmeaññwárññî.

22 Nînenenî Adamo tññ íkárññññwáéne imónññwáéne imónññwáéne nánî pearñññwárññî. E yarñññwápa Kiraiso tññ íkárññññwáéne neperane aiwî ámî sñññ nerane wiápnññmeaññwá enjagî nánî rarîñññî.

23 Wiápnññmeapññfáyîf wigî imónnáná wiápnññmeapññfárññî. Kiraiso aiwá nîwákwinîf wîñññf xámî wiápnññmeaññrññî. Omñ dánî rîwîyîyo xîfo weapáná xegî imónñgîfáyîf wiápnññmeapññfárññî.

24 O ámî anññnamî dánî nîweapññfárññá amîpî nene tññf ríná imónññfñpî yoparññpî imónññfárññî. Íná anññnajññanî, ámaranî, omñ manñ pññf wîalkiarîgîfá gîyîf gîyîf, enñ eánîgîfáyîf imónñro nénî tîgîfáyññññf imónñro menjweagîfáyîf imónñro egîfáyo anñpá nîwîmîxîmána ámá xîoyá xwîoxîyîyo mîmeámîf nerî umenñweanñfáyîf xano Gorixomî sîmanñwîyónññf wurñññpññf wîññfárññî.

25 Ayî rîpî nánî rarîñññî. Gorîxo ámá Kiraiso tññf sîmîf tññf inarîgîfáyo xopññrárññf nîwîrî íkwîanñwîf xegî síkwîf íkwîarññfánánññf wîmîxîyîññé nánî mîxîf inányf nîmónñrî menjweanñfárññî. Bîkwîyîyo apî nánî e nîrññññf eánñññagîfá nánî rarîñññî.

26 Sîmîf tññf inarîgîfá yoparññf anñpá imîxññfápnî, ayî pññf nene pearñññwápnñrññî.

27 Bîkwîyîyo bî rîpî xîxenî nîrññññf eánñññf, “Gorîxo amîpî nñññ omñ sîmanñwîyónññf wîmîxîyîññrññî.” nñññññf eánñññagîfá aí ananî re yaiwîpaxîrññî, “Amîpî nñññf rññññfñpî, ayî amîpî nñññ Kiraisomî sîmanñwîyónññf oimónñrî wîmîxîyîñño enî nánî mññññññ.” yaiwîpaxîrññî.

28 Amîpî nñpññî xewaxomî sîmanñwîyónññf yeáyîf wurññññáná o dññf re nîmorî enñfárññî, “Gî ápo Gorîxo amîpî nîyonî ámáyoranî, amîpîyoranî, seáyî e nîwîmónñrî oumenñweanñrî xewanñññonî amîpî nñpññî sîmanñwîyónññf nîmîxîyîññomî sîmanñwîyónññf yeáyîf owurñññmñññ.” nîmorî e enñfárññî.

29 “Ámá pegîfáyîf wiápnññmeapññfárññî.” seararñññwápnî nepa mîmónñññánányf, pí nánî wîyîñé segî pegîfá wîññyîyo nanñ owîmîxaneyñññro ámî wayîf meaarîgîfárññî? “Pegîfáyîf wî wiápnññmeapññfárññî.” rarîgîfápnî nepa imónñññánányf, pegîfá wîññyîyo nanñ rîpî oimîxaneyñññro neróná pí nanññf owianeyñññro epaxîrññî? Oweoi, sa surñmá epaxîrññî.

30 “Pegîfáyîf wiápnññmeapññfárññî.” rarñññwápnî nepa mîmónñññánányf, pí nánî Jisasoyá wáf wurññmeiarññwáéne yof mayî imonanñrî yarñññwññî?

31 Gî nñrîxîfmeáññé, sîá ayî áyo nemeaññá “Nionî nîpémfáonñrññî.” yaiwînarñññápnî sîmîf e nîtñññmî emearñññárññî. E seararñññagîfá aí “Xewanññño seáyî e nîmónñrî rarñññ.” mññññaiwîpanñ. Seyíné negî Ámîná Kiraisî Jisaso tñññ anñ íkárññññwáéne nîmónññrññe nánî nionî mîxîf nîmeakññññf “Nîpémfáonñrññî.” yaiwînarñññápnî sîmîf e nîtñññmî emearññññññ.” seararññññññ.

32 “Pegîfáyîf wiápnññmeapññfárññî.” rarñññwápnî nepa mîmónñññánányf, nionî pí nánî anñ Epesasîyîf rñññññpîmî nññweañññá xwîyîfá Gorîxoyápnî arñkî wáf urñmemññññññ nánî yof mayî nîmónñrî ámá wî sídîf ñññf rîrómîf yarñññpánñññf yarîgîfáyîf tññf nawîññ mîxîf ññññññññññ? Pîpî nanñ onññññññ e enñárññññ? E nerî aí pegîfáyîf nepa mîwiápnññmeapa nerññányf, ámá

winiyí re rariǵǵápa, “Apaxí mé peariŋwaéne enjagi náni amípi wí náni ‘Arige oyaneyi?’ mǵyaiwí sa maiwí iniǵǵi nǵrane aiwá nǵrane oyaneyi.” rariǵǵápa nioní ení axǵí e rǵpaxǵrǵni.

³³ E nerí aí ámá yapí oneaiepiǵipoyinǵri sǵŋwǵ mǵwiniǵpani. Ámá rǵá kǵroarǵǵǵáyǵ tǵni nǵkumǵxinǵro nawǵni nemeronáyǵ, seyǵné nanǵ yarǵǵǵápi pǵrǵ nǵseawiaikiro sípi imóniŋǵpi yapí seaiepiǵipǵrixinǵri searariŋǵni.

³⁴ Seyǵné xaxá yarǵǵǵápi pǵni nǵwiarǵimáná piránǵŋǵ dǵŋǵ nǵmoro segǵ íwǵ yarǵǵǵápi ení pǵni wiárǵǵrixinǵni. Segǵyǵ wí nepa Gorǵxo náni dǵŋǵ mǵmoŋoi. Ayináni ayá seainǵpaxǵpi rǵni.

“Pegǵáyǵ nǵwiápnǵimearoná wará ámi xegǵ bǵ ninimi wiápnǵimeapǵrǵrǵni.” urǵŋǵ nánrǵni.

³⁵ Ámá wí yarǵŋǵ re nǵpǵráoi, “Ámá pegǵáyǵ ámi arige nero wiápnǵimeapǵrǵrǵni? Wará ámi gǵfǵniǵ gǵpǵ ninimi wiápnǵimeapǵrǵrǵni?” nǵráná

³⁶ re urǵimǵgǵni, “Majǵmajǵá ikárǵnarǵǵá tǵyǵné, ‘Aiwá siyǵ wiároariŋwáyǵ urǵ nerǵ mǵpiéropa nerǵnáyǵ, nerápiǵri nǵyapǵpaxǵrǵni.’ rǵseaimónarǵni? Oweoi, xámǵ urǵ nerǵ nǵpiérómáná rǵwǵyo nerápiǵri yapariŋǵrǵni.” urǵimǵgǵni.

³⁷ Siyǵ seyǵné wiároarǵǵápi wǵtǵ siyǵrǵni, ámi xegǵ wǵrǵni, nǵwiároa nurǵnáyǵ, rǵxa nerápiǵri nǵyapǵimáná imóniŋǵpi wiároarǵǵáranǵ? Oweoi, siyǵ anǵpápi wiároarǵǵáranǵ.

³⁸ Seyǵné siyǵ anǵpápi wiároariŋagǵa aí Gorǵxo “Apǵ nerápiǵri oyapǵni.” yaiwiarǵŋǵpi tǵni xǵxenǵ nerápiǵri yapariŋǵrǵni. Siyǵ apǵ apǵ xegǵ íwǵrǵni, enǵrǵni, apǵ tǵni xǵxenǵ imóniŋǵpi xǵxegǵni apǵ yapǵ pǵá orǵxinǵri imǵxariŋǵrǵni.

³⁹ Wará nǵni axǵpǵ minǵni. Ámá wará xegǵ ení bǵ inǵni. Nanǵwǵ wará xegǵ ení bǵ inǵni. Inǵ wará xegǵ ení bǵ inǵni. Peyǵ wará xegǵ ení bǵ inǵni.

⁴⁰ Amípi anǵnamǵ dǵŋǵ pǵá rǵxinǵyǵ tǵni xwǵárǵimǵ dǵŋǵ pǵá rǵxinǵyǵ tǵni náni ení dǵŋǵ mópoyi. Awiaxǵ amípi anǵnamǵ dǵŋǵ pǵá rǵxinǵyǵ imóniŋǵpi xegǵ bǵ imóniŋni. Awiaxǵ amípi xwǵárǵimǵ dǵŋǵ pǵá rǵxinǵyǵ xegǵ bǵ imóniŋni.

⁴¹ Wǵá ónarǵŋǵyǵ náni ení dǵŋǵ mópoyi. Sogwǵ wǵá ókariŋǵpi xegǵ bǵ imóniŋni. Emá wǵá ókariŋǵpi xegǵ bǵ imóniŋni. Sinǵ wǵá ókariŋǵpi ení xegǵ bǵ imóniŋni. Sinǵ nǵniyǵ ení wǵá ókariŋǵyǵ axǵpǵ mimóniŋni. Xegǵ bǵ xegǵ bǵ imóniŋni.

⁴² Ámá pegǵáyǵ nǵwiápnǵimearoná wará inǵpǵrǵápi nionǵ nǵra warǵŋápnǵŋǵ imóniŋni. Wará agwǵ rǵná ninǵrane ŋweanǵwápi —Apǵ urǵ epaxǵ imóniŋǵpǵrǵni. Apǵ xwǵá weyárarǵŋwá enjagi aí urǵ mepaxǵ imóniŋǵpi ninǵmáná wiápnǵimeanǵwárinǵ.

⁴³ Wará nene xwǵá weyárarǵŋwápi, ayǵ sípi imóniŋagǵi aí sǵŋǵ ninǵmi wiápnǵimeanǵwápi, ayǵ aga awiaxǵ imóniŋpǵrǵni. Wará xwǵá weyárarǵŋwápi enǵ meánǵŋǵpi imóniŋagǵi aí sǵŋǵ ninǵmi wiápnǵimeanǵwápi enǵ eánǵŋǵ imóniŋpǵrǵni.

⁴⁴ Wará nene xwǵá weyárarǵŋwápi xwǵá tǵyo dǵŋǵ imóniŋagǵi aí sǵŋǵ ninǵmi wiápnǵimeanǵwápi, ayǵ anǵnamǵ dǵŋǵ kwǵyǵpiyá wará imóniŋni.

Wará xwǵá tǵyo dǵŋǵ imóniŋǵpi enjagi náni re yaiwipaxǵrǵni, “Anǵnamǵ dǵŋǵ kwǵyǵpiyá wará imóniŋǵpi ení rǵa wenǵ?” yaiwipaxǵrǵni.

⁴⁵ Bǵkwǵyo dánǵ apǵ tǵni xǵxenǵ imóniŋǵ rǵpi rǵniŋagǵi náni rariŋǵni. “Ámá iwamǵó imóniŋǵ Adamomǵ Gorǵxo nimǵxinǵná dǵŋǵ sixǵ umímonǵŋǵ enjagi náni o dǵŋǵ tǵŋǵ wo nimónimǵ sǵŋǵ wagǵrǵni.” rǵniŋagǵi aí Adamomǵ rǵwǵyo imóniŋo —O Kiraisorǵni. O ámayo dǵŋǵ nǵyimǵŋǵpi sixǵ umímonǵ náni kwǵyǵ imóniŋorǵni.

⁴⁶ E nerǵ aí anǵnamǵ dǵŋǵ kwǵyǵpiyá wará xámǵ imónarǵŋwámáni. Wará xwǵá rǵrǵimǵ dǵŋǵpi nimónimáná rǵwǵyo anǵnamǵ dǵŋǵ imóniŋǵpi inanǵwárinǵ.

⁴⁷ Ámá Gorǵxo iwamǵó imǵxinǵŋo xwǵá tǵni imǵxinǵŋǵ enjagi náni xegǵ wará xwǵárǵimǵ dǵŋǵ inarǵŋwápi imónagǵrǵni. E nerǵ aí ámá rǵwǵyo imóniŋo —O Kiraisorǵni. O wará anǵnamǵ dǵŋǵ imóniŋǵpi imóniŋǵrǵni.

⁴⁸ Xwǵá tǵyo ŋwearǵǵá gǵyǵ wará ámá xwǵá tǵni imǵxinǵŋo inagǵpa inarǵǵárinǵ. Anǵnamǵ ŋwearǵǵá gǵyǵ wará ámá anǵnamǵ dǵŋo inǵŋǵpa axǵpǵ inarǵǵárinǵ.

⁴⁹ Ayináni dǵŋǵ re oyaiwianeyǵ, “Agwǵ nene wará ámá xwǵá tǵni imǵxinǵŋo inagǵpa rǵxa ninǵrane náni rǵwéna wará ámá anǵnamǵ dǵŋo inǵŋǵpa inanǵwárinǵ.” oyaiwianeyǵ.

⁵⁰ Gǵ nǵrǵxǵmeáyǵné, rǵpiǵ osearǵmǵni. Ámá wará ikǵá íwǵ wǵinánǵŋǵ mimónǵ sǵniǵ gǵwǵ tǵni enǵ tǵni nene imóniŋwápi Gorǵxoyá xwioxǵyo wí ŋweapaxǵ menǵni. Negǵ wará urǵ epaxǵ imóniŋǵpi amípi urǵ mepaxǵpǵ tǵŋǵ e ŋweapaxǵ mimóniŋni.

⁵¹⁻⁵² Nionǵ rariŋápi náni ududǵ rǵseainarǵni? Ai, nionǵ yumǵi xwǵyǵá Gorǵxoyápi áwanǵ bǵ osearǵmǵni. Gorǵxomǵ dǵŋǵ wǵkwǵroariŋwaéne nǵnenenǵ mǵpepa nerane aí pékákǵ yoparǵpǵ ráná sǵni mé ápianǵwǵ norǵmǵxinǵri yarǵŋǵpa nǵnenenǵ ámi wará xegǵ bǵ imónanǵwárinǵ. Pékákǵ ráná pegǵáyǵ wará urǵ mepaxǵ imóniŋǵpi ninǵmi wiápnǵimearoi sǵni sǵŋǵ ŋweanǵwaéne wará xegǵ bǵ inǵrane yanǵwárinǵ.

53 Ayf rĩpi seararĩnĩ. Iná negf wará urf epaxf imónĩnĩpĩ sini anĩnĩ minf axfĩpĩ imónĩpaxfmanĩ. Urf mepaxf imónĩnĩpĩ ikikf inĩnĩfĩrĩnĩ. Iná negf wará nĩpaxf imónĩnĩpĩ sini anĩnĩ minf axfĩpĩ imónĩpaxfmanĩ. Mĩpaxf imónĩnĩpĩ ikikf inĩnĩfĩrĩnĩ.

54 Negf wará piyf erĩ urf erĩ epaxf imónĩnĩpĩ xegf bĩ nimónĩrĩ piyf erĩ urf erĩ mepaxf imónĩnĩpĩmĩ rĩxa ikikf ináná Bĩkwĩyo dání re nĩrĩnĩrĩ eánĩnĩpĩ tĩnĩ xĩxenĩ imónĩnĩfĩrĩnĩ, “Piyfĩpĩ rĩnĩnĩpĩ rĩxa anĩpĩ imĩxĩnĩnĩ. Rĩxa xopĩrĩrĩ winĩnĩ.”

55 Xwĩyĩfá axf ámĩ wĩ e eánĩnĩ rĩpĩ enĩ xĩxenĩ imónĩnĩfĩrĩnĩ, “Piyf rĩpĩxĩnĩ, ‘Sini ámáyo xopĩrĩrĩ wĩpaxfĩnĩrĩnĩ.’ rĩsimónarĩnĩ? Oweoi, sini e wĩ epaxfĩpĩxĩ menĩnĩ. Piyf rĩpĩxĩnĩ, ‘Ámáyo pĩkĩmĩ nání sini sidĩnĩ opaxfĩnĩrĩnĩ.’ rĩsimónarĩnĩ? Oweoi, sini e wĩ epaxfĩpĩxĩ menĩnĩ.” Iná nání e nĩrĩnĩrĩ eánĩnĩpĩ tĩnĩ enĩ xĩxenĩ imónĩnĩfĩrĩnĩ.

56 Iwĩf ámáene yarĩnĩwápmĩ dání Piyfĩpĩ sidĩnĩnĩnĩ norĩ neapĩkipaxf imónĩnĩ. Pĩpĩmĩ dání marĩfát, nene Gorĩxoyá nwf ikaxf rĩnĩnĩpĩmĩ nĩwĩaĩkĩrĩnĩfá iwĩ yarĩnĩwármĩ. Ayĩnání “Piyfĩpĩ nwf ikaxf rĩnĩnĩpĩmĩ dání enĩ eánĩnĩ nimónĩrĩ ámá pĩkipaxf imónĩnĩpĩrĩnĩ.” rĩpaxfĩrĩnĩ.

57 E nerĩ aĩ Gorĩxomĩ yayf owianeyĩ. O negf Ámĩná Jisasĩ Kiraiso neainĩpĩmĩ dání Piyfĩpĩmĩ xopĩrĩrĩ wĩpaxf neaimĩxĩnĩrĩnĩ.

58 Ayĩnání gĩ nĩrĩxĩmeáyĩné, dĩnĩ wĩkwĩrogĩfápi xáiwĩ fá nĩxĩrĩrĩóná bĩ éf mĩmĩxeánĩpa éfĩxĩnĩ. Ámĩnámĩ nuxĩdĩrĩóná rĩwĩ nĩrĩkwĩnĩrĩ yarĩgĩfápi wĩ surfĩmá imónĩnĩfá menĩagĩ nání “Nene xfo ‘E éfĩxĩnĩ.’” rĩnĩpĩ bĩ onĩmiápi nerĩnáyf, ayf apánĩrĩnĩ.” mĩseaimónf anĩnĩ minf xwápf ayá wĩ éfĩxĩnĩ.

16

Nĩgwĩf ámá Gorĩxoyá winĩyo nání awĩ eaarĩgĩfápi nání urĩnĩf nánírĩnĩ.

1 Agwĩ seyĩné payf nearo “Ámá Gorĩxoyá imónĩgĩfá Judia pĩropenĩsĩyo nĩweaqĩfáyo nĩgwĩf wĩanĩwá nání awĩ eaarĩnĩwĩnĩ.” nĩrĩgĩfápi nání bĩ osearĩmĩnĩ. Nionĩ Jisasoyá sĩyĩkĩf imónĩgĩfá Garesia pĩropenĩsĩyo wĩ e wĩ e nĩweaqĩfáyo “Nĩgwĩf awĩ eámeámf nerfĩná apĩ éfĩxĩnĩ. Apĩ éfĩxĩnĩ.” uréwápiyĩnĩpĩ seyĩné enĩ axfĩpĩ nero re éfĩxĩnĩ.

2 Nionĩ rĩxa seyĩné tĩnĩf e nĩseaimearĩ nĩweanáná seyĩné nĩgwĩf ámĩ wĩ awĩ eámeámf mepa epĩfá nání Sadé ayf ayo awĩ neánĩrĩóná woxĩnĩ woxĩnĩ omĩnĩf nēfásaná nĩgwĩf meáfápi tĩnĩ yamĩnĩyĩf nĩtĩrĩóná pĩránĩnĩf xegf wĩ e yómĩnĩf tĩfĩxĩnĩ.

3 Rfĩwéná nionĩ seyĩné tĩf nĩrēmorfĩná ámá seyĩné re nĩyáiwĩro rĩpēáfáyo, “Nĩgwĩf rĩpĩ ananĩ Jerusaremĩ nání nĩmeámĩ upaxfĩrĩnĩ.” nĩyáiwĩro rĩpēáfáyo payf wĩ nearĩ wĩowármĩfĩrĩnĩ.

4 E nerĩ aĩ “Ayf tĩnĩ nurfĩná ananĩrĩnĩ.” nĩmónánáyf, nionĩ ayf tĩnĩ wanfĩwármĩnĩ.

“Rfĩwéná seyĩné tĩfámĩnĩ bĩmĩfĩrĩnĩ.” urĩnĩf nánírĩnĩ.

5 Rfĩwĩyo nionĩ Masedonia pĩropenĩsĩyo imanĩ nĩbĩrĩ seaiménapĩmĩfĩrĩnĩ. “Masedonia pĩropenĩsf tĩnĩmĩnĩ xámĩ útmĩgĩnĩ.” nĩmónarĩnĩagĩ nání rarĩnĩnĩ.

6 Imanĩ nĩbĩrĩ nĩseaiménapĩmĩáná seyĩné tĩnĩ ayá wĩ onĩmiápi nĩweámĩfĩrĩnĩ? Emá rawĩrawá imeamfĩkwĩf yarĩnĩpĩ nĩpĩmĩnĩ seyĩné tĩnĩ nĩweámĩfĩrĩnĩ? Nionĩ majfĩrĩnĩ. Sa seyĩné tĩnĩ nĩnĩweámonĩ ámĩ gĩmĩnĩ “Oumĩnĩ.” nĩnimónĩrĩná seyĩné nionĩ óf e dĩnĩf sĩxĩf nĩga umfá nání nĩapowármĩfĩrĩnĩ.

7 Ayf rĩpĩ nání rarĩnĩnĩ. Nionĩ “Agwĩ sĩnĩwĩf nĩseaga oseamúrómĩnĩ.” mĩnimónarĩnĩ. “Seyĩné tĩnĩ ayá wĩ nĩweámĩgĩnĩ.” nĩnimónĩrĩ dĩnĩf e ikwĩmonjá enĩagĩ nání rarĩnĩnĩ. Ámĩnáo xe éwĩnĩgĩnĩrĩ sĩnĩwĩf nĩnanĩrĩnáyf, e emfĩrĩnĩ.

8 E nerĩ aiwĩ sfá Judayene Pedikosiyĩ rĩnĩnĩfĩyĩ imónĩf nání Epesasiyo re nĩweámĩfĩrĩnĩ.

9 Pĩ nání marĩfát, nionĩ yarĩnĩpĩ nání pĩrĩf mākĩmĩf nianĩro yarĩgĩfá obaxf enĩagĩ aiwĩ Gorĩxo ámá ayá wĩ xfo nání dĩnĩf wĩkwĩfropfĩrĩ nání ouréwápiyĩnĩrĩ ówanĩnĩnĩf nĩkwĩnĩrĩnĩ.

10 Timotio nĩseaimearfĩnáyf, nionĩ Ámĩnáo nání nemerĩ uréwápiyarĩnĩpá o enĩ axfĩpĩ uréwápiyarĩnĩf enĩagĩ nání seyĩné tĩnĩ nĩnĩweanáná ayá sfwĩf muropa enfá nání pĩránĩnĩf wēyo uméfĩxĩnĩ.

11 Segĩyĩf wĩ Timotiomĩ xe peayf owianĩpoyĩnĩrĩ sĩnĩwĩf mĩwĩnĩpá éfĩxĩnĩ. O tĩnĩ nĩrĩxĩmeá imónĩgĩfáyf wĩ tĩnĩ nawĩnĩ nionĩ tĩnĩf re nání bĩpĩrfá nání wenĩnĩf nerĩ nĩweanĩagĩ nání o “Ámá tĩf nanf nĩnĩro nĩowárói.” yáiwĩwĩnĩgĩnĩrĩ seyĩné omĩ pĩránĩnĩf wēyo nĩmēra nuro nionĩ tĩnĩf e nání bĩnfá nání wĩrēnapfĩrĩxĩnĩ.

12 Negf nĩrĩxĩmeá imónĩnĩf Aporoso nání xwĩyĩfá rĩpĩrĩnĩ. Nionĩ negf nĩrĩxĩmeá wĩ seyĩné tĩfámĩnĩ nurowárenapĩrĩnĩ omĩ enĩf rĩrēmĩxĩf ayá wĩ wĩagĩf aiwĩ o “Rĩná seyĩné tĩnĩf e nání obĩmĩnĩ.” mĩwĩmónarĩnĩnĩ. E nerĩ aĩ “Seyĩné tĩfámĩnĩ bĩpaxf imónĩnĩnĩ.” nĩwĩmónĩrĩnĩ bĩnĩfĩrĩnĩ.

Yoparip̄i nur̄ir̄íná ur̄iḡip̄i nánir̄in̄i.

¹³ Seyíné pirán̄iḡí awin̄iḡí ḡwearo d̄iḡí w̄ikw̄iroḡf̄ápi xaiw̄í f̄á x̄ir̄iro d̄iḡí six̄í ín̄iro en̄í eán̄iro éfr̄ix̄in̄i.

¹⁴ E neróná pí pí seyíné yariḡf̄ápi ámáyo d̄iḡí sip̄i n̄iwir̄iḡȳo dán̄i éfr̄ix̄in̄i.

¹⁵ Ḡí n̄ir̄ix̄ímeáȳiné, nion̄i en̄í r̄ir̄émix̄í b̄i r̄ip̄i oseaim̄in̄i. Sitepanasep̄owa nán̄i seyíné nij̄f̄ar̄in̄i. Ámá Ḡiriki p̄iropenis̄f̄yo d̄aḡf̄ȳf̄ ep̄owa aiw̄á n̄iwákwin̄í miariḡf̄ápa Jisasomi x̄ám̄i d̄iḡí n̄iw̄ikw̄iroro ux̄f̄d̄iḡf̄ep̄owarin̄i. Wiḡí d̄iḡíyo dán̄i “Ámá Gor̄ixoyá imóniḡf̄áyo ar̄ir̄á owianeȳi.” yaiwiḡf̄ápi nán̄i s̄im̄í e n̄it̄in̄iro yariḡf̄ep̄owarin̄i.

¹⁶ Seyíné ámá én̄iḡí imóniḡf̄áyo yeáȳf̄ n̄iwur̄in̄iro ámá aȳf̄ t̄n̄i n̄ikum̄ix̄in̄iro r̄f̄w̄f̄ n̄ir̄f̄kw̄in̄imáná Gor̄ixoyá imóniḡf̄áyo ar̄ir̄á wiariḡf̄á ḡiyo en̄i yeáȳf̄ wur̄in̄fr̄ix̄in̄i.

¹⁷ Sitepanaso t̄n̄i Potunetaso t̄n̄i Akaikaso t̄n̄i awa nion̄i t̄n̄i e nán̄i n̄ib̄iro seyíné n̄ib̄iro m̄n̄iipax̄í imóniḡf̄ápi ar̄ir̄á níaḡf̄a nán̄i nion̄i d̄iḡí níf̄á ninar̄in̄i.

¹⁸ Awa nion̄i d̄iḡí six̄í n̄im̄imoro seyíné en̄i d̄iḡí six̄í seamimoro éaḡf̄a nán̄i seáȳf̄ e imóniḡf̄áwa iwa r̄fan̄ir̄i s̄iḡw̄f̄ mí wóm̄ix̄f̄poyi.

¹⁹ Jisasoyá s̄iyik̄í imóniḡf̄á Esia p̄iropenis̄f̄yo d̄aḡf̄ȳf̄ yaȳf̄ seawár̄enapar̄iḡoi. Akwirao t̄n̄i xiepi P̄irisirai t̄n̄i ayaú eḡf̄ aḡf̄yo dán̄i Jisasoyá s̄iyik̄ip̄i imóniḡf̄á awi eánariḡf̄áȳf̄ t̄n̄i nawín̄i yaȳf̄ n̄iseawár̄enapir̄íná seyíné en̄i Ám̄ináó t̄n̄i nawín̄i ikár̄in̄iḡf̄áȳf̄né en̄aḡf̄a nán̄i yaȳf̄ b̄i on̄imiápi m̄iseawár̄enapar̄iḡoi.

²⁰ Neḡí n̄ir̄ix̄ímeá re d̄aḡf̄ȳf̄ n̄n̄i en̄i yaȳf̄ seawár̄enapar̄iḡoi. Sewan̄iḡȳf̄né yaȳf̄ nin̄iróná x̄ixe yaȳf̄ óf̄ eán̄in̄f̄poyi.

²¹ X̄ám̄i neága uḡf̄p̄i ámá wo nion̄i rar̄íná eáf̄ aiw̄í agw̄í nion̄i Poron̄i ḡf̄ wé t̄n̄i yaȳf̄ n̄iseawár̄enap̄ir̄i r̄f̄wam̄iḡf̄ r̄ip̄i near̄i w̄r̄enapar̄iḡin̄i.

²² Ámá ḡiȳf̄ ḡiȳf̄ Ám̄ináomi d̄iḡí six̄í muyipa ner̄ínáȳf̄, xe oroapik̄ín̄f̄poyi. “Ám̄ináó r̄ixa oweap̄in̄i.” nimónar̄in̄i.

²³ “Ám̄iná Jisaso wá seawian̄f̄w̄in̄iḡin̄i.” nimónar̄in̄i.

²⁴ Kirais̄i Jisaso t̄n̄i nawín̄i ikár̄in̄iḡwaéne en̄aḡí nán̄i n̄iȳf̄néni d̄iḡí six̄í n̄iseaya úim̄iḡin̄i. “E éim̄iḡin̄i.” nimónar̄in̄i.

Payf Poro Koriniyo ηweáyf nání rfwíyo eañnarini.

Payf rina Jisasoyá siyikíyí anj yof Koriniyo ηweaqfáyf nání Poro rfwíyo níriri eañnarini. Anj apí Girikiyí píropenisíyo xwé bí imóniñpírini. Payf Poro Koriniyo ηweáyf nání xámí níriri eañna nearfna dñf níkinimóniro píranñf éfríxinírí mǎxí nurírí eañf nání emá bí nǐpwémána eñána “Ayf nimóniro yarígfápi nání Taitaso siñwá nǐwǐnauiní ourowárimǎni.” nǐyaiwirí urowárfagi Taitaso siñwá nǐwǐnaumi nǐbírí áwanj réniñf urññinigǎni, “Wí mǎxí joxí urññipimí dání rǐxa nǐsaníro nero aiwí wí Poro pípmí dání sekaxí nearǐpaxírfani?” nǐróro arfki yarñjot.” Éññf urfagi nání Poro payf rina níriri nearfna nǐpení xwíyǎf bí uriri mǎxí bí uriri xwíyǎf xwíyǎf bí uriri nerí eaññigini.

1 Poroní —Nioní Gorixo wimóniñpimí dání Kiraisí Jisasoyá wáf wurimeiaríñá wonírini. Nioní tñní negí nǐrǐxǐmeá Timotio tñní yawawi siyikí Gorixoyá imónígfá Koriniyo ηweaqfáyfne tñní oyá ámá imónígfá Girikiyí anjño wí e wí e ηweaqfáyfne tñní nání payf rina nearí mónaparñjwi.

2 Negí ápo Gorixo tñní Áminá Jisási Kiraiso tñní awaú wá seawianírí seyǎné nǐwayíróñro ηweapfí nání seaimǐxírí éisixíni.

Xeanñf wímeáagi aí Gorixo ikñjwǐ umírñjǐpí nánirini.

3 Gorixo —O negí Áminá Jisási Kiraisomǐ xano imónírí oyá Nwǎáo imónírí enjorini. Omí yayf nǐwirane seáyí e umfeyoaneyí. Wá wianarígfá ámáyo wímeaarñf nǐpíni mǎkǎ ikñjorini. Ámá pí pípi nání dññf sípí wiarññjño mññf ikñjwǐ umírarígfápi mǎkǎ ikñjo, ayf orini.

4 O mññf ikñjwǐ neamírarñjǐpa nene ení axǐpi pí pí xeanñf wímeáíyo mññf ikñjwǐ umíránwá nání pí pí xeanñf neaímeáána mññf ikñjwǐ neamírarñjǐrini.

5 Ríññf Kiraiso ámáyo arǐrá owimínírí nerfna wímeañjǐpí nene ení ayá wí neaímeaarini. E nerí aí xfo neainǐpimí dání Gorixo mññf ikñjwǐ ayá wí neamírarñjǐrini.

6 Xeanñf none neaímeáǐpi, ayf seyǎné searǐkiemeaarane mññf ikñjwǐ seamírane yanfwa nání neaímeaarini. Mññf ikñjwǐ Gorixo neamírarñjǐpi, ayf seyǎné mññf ikñjwǐ seamíránwá nání ení neamírarñjǐrini. Nepa mññf ikñjwǐ seamírarñjwáeyfne eñánáyf, xeanñf none xwámámǐ wiarññjwápa seyǎné ení xeanñf axǐpi imóniñjǐpí xwámámǐ wipaxíyǐnéni.

7 None re nǐyaiwirí nǐjǎf imóniñwini, “Ríññf none meaarñjwápi seyǎné ení axǐpi mearígfáriní. Ayínání Gorixo mññf ikñjwǐ neamírarñjǐpa seyǎné ení axǐpi seamírarñjǐrini.” nǐyaiwirí nǐjǎf nimónirane nání dññf re nǐyaiwirane ikwǐmoarñjwápi síkǎkǎ onini, “Seyǎné enj neáníro pí pí seámeáǐpi ananí xwámámǐ nǐwiwo ηweapfǐrini.” yaiwiarñjwápi síkǎkǎ onini.

8 Negí nǐrǐxǐmeáyfne, ayf rǐpi nání seararñjini. Xeanñf none Esia píropenisíyo ηweañána neámeañjǐpí “Seyǎné síní majǎf oimónípoiy.” mǐneaimónariní. Xeanñf rǎf tññf none enj neánirane aí xwámámǐ mǐwipaxí imóniñjǐpí neámeáagi “Arí yanfwiní?” nǐyaiwirfna “Rǐxa nǐpeaníréwiní?” yaiwinjwáriní.

9 Aí, newanñjone “Enj éanñjwáonerfani?” nǐyaiwirane dññf mññjwǐrǐníní sa Gorixomí —O ámá pegfáyf wíapfñimearǐfna nání wimǐxarñjorini. Omíní none dññf uñjwǐrǐránwá nání síkwǎf neañjǐpí neainñigini. Síkwǎf neañjǐpí apí ámá opísí anjño dání xwǐrǐxǐ arǎf nǐwimána “Rǐxa píkipoyí.” rarñjo rǐxa “Awamí píkipoyí.” ránánñf neainñigini.

10-11 E nerí aí nene manj umónaní nání mǐmúropaxí imóniñjǐpí apimí dání Gorixo éf neamíñjǐrini. Rfwíyo bí ení éf neamínírfariní. “Ámí rfwíyo bí manj umónǐpaxǐpimí umónanírí yarfna éf neamínírfariní.” nǐyaiwirí dññf wíkwǐmoarñjwá seyǎné none nání rǐxñf nǐneauríyirññipimí dání arǐrá nǐneairfna ananí éf neamínírfariní. Gorixo éf neamíarñjagí nǐwǐnóróná re nǐyaiwiwo, “O ámá obaxene rǐxñf wuríyarñjwápi arǎf nǐneairí nání Porowamí wá nǐwianírí xeanñf wímeáǐpimí dání éf imóniñjǐrini?” nǐyaiwiwo none nání omí yayf wípǐrfariní.

Koriniyo ámí munǐpí nání áwanj urññf nánirini.

12 Ayf rǐpi nání mǐxí meakññinarñjwini. “None nanj rǎf wíññwanígní? Sípi rǎf wíññwanígní?” yarññf e nínǐranená re yaiwinarñjwini, “Gorixomí mǐxǐdarígfáyo siyikwǐ mǐnñf nimónimána wíirane omí píranññf nuxǐdírína epaxǐpí nepáni wíirane nerane aiwí seyǎné ayf anǐpaxí e seaiññwanígní.” yaiwinarñjwini. Ayf “Níjǎf ámá wígf dññjño dání imónarígfápmí dání marǎfáí, Gorixo wá nǐneawianírí

enj sɪxɪ nealmɪxɪŋɪpimi dani ayo e wiirane seyɪne anɪpaxɪ e seaairane enɟwanigɪni.” nɪyaiwinɪrane nani mɪxɪ meakɪnɪnarɪŋwɪni.

13-14 None seyɪne nani payɪ nearɪ nɪseamɔnapɪrɪfnɔ rɪwamɪŋɪ seyɪne fɔ nɪroro nɪjɪfɔ mimɔnɪpaxɪpɪ nearɪ wɪrɛnaparɪŋwɔmani. Sa rɪwamɪŋɪ seyɪne ananɪ fɔ nɪroro nɪjɪfɔ imɔnɪpaxɪpɪ nearɪ wɪrɛnaparɪŋwɔrɪni. Agwɪ seyɪne none e oyaneɪɪnɪrɪ nearɪ wɪrɛnaparɪŋwɔpɪ nani “Awa ayɪ apɪ nani rɪfa yarɪŋo?” nɪyaiwiro xɪxenɪ mɪneaiɪwiarɪŋagɪfa aiwɪ seyɪne rɪpɪ epɪrɪfa nani dɪŋɪ seaikwɪmonɟwɪni. Rɪwɛnɔ seyɪne none yarɪŋwɔpɪ nani “Awa ayɪ apɪ nani regɪawixɪni?” nɪyaiwiro none e oyaneɪɪnɪrɪ yarɪŋwɔpɪ tɪnɪ xɪxenɪ neaiɪwɪpɪrɪfa nani dɪŋɪ seaikwɪmonɟwɪni. Seyɪne “Porowa e yanɪro nani regɪawixɪni?” xɪxenɪ nɪneaiɪwɪrɔnɔyɪ, sɪfɔ Amɪnɔ Jisaso weapɪnɪfɔyimɪ none seyɪne nani ayɔ wɪ mɪxɪ seameakɪnanɪwɔpa seyɪne enɪ none nani mɪxɪ neameakɪnɪpɪrɪfɔrɪni.

15 Seyɪne “Ayɪ neparɪni. Poro aga seayɪ e oimɔnɪmɪnɪrɪ payɪ nearɪ mɔnapɪŋɪfmani. Sa nene nani ayo pɪrɔnɪŋɪ owimɪxɪmɪnɪrɪ nearɪ mɔnapɪŋɪrɪfani?” Seyɪne ananɪ e yaiwɪpɪrɪ nani dɪŋɪ nɪseaikwɪmɔrɪnɔ re yaiwɪŋanigɪni, “Xami seyɪne tɪŋɪ e nani nɪbɪrɪnɔ dɪŋɪ sɪxɪ biaɔ seamɪmɔmɪŋɪni.” yaiwɪŋanigɪni.

16 E nɪyaiwɪrɪfnɔ ayɪ rɪpɪ yaiwɪŋanigɪni, “Masedonia pɪropenɪsɪfo nani nurɪfnɔ seyɪne tɪŋɪmanɪ xami numɔnɔ ami Masedonia pɪropenɪsɪfo dani nɪbɪrɪ Judia pɪropenɪsɪfo nani nurɪfnɔ ɔf e dɪŋɪ sɪxɪ nɪga umɪfa nani bɪ niapɪrɪxɪnɪrɪ ami seyɪne tɪŋɪ aximani bɪmɪŋɪni.” yaiwɪŋanigɪni.

17 Nionɪ e yaiwɪŋɔ enagɪ nani seyɪne re rɪniɪwiarɪŋoɪ, “Poro ‘E ɛmɪŋɪni.’ nɪyaiwɪrɪfnɔ dɪŋɪ ikwɪroayɪrɪ mɪxeayɪrɪ nerɪ yaiwɪŋɪrɪni.” rɪniɪwiarɪŋoɪ? “O ‘Rɪpɪ ɛmɪŋɪni.’ nɪyaiwɪrɪfnɔ sɪpɪ imɔnarɪŋɪpimi dani nɪyaiwɪrɪ nani sa dɪŋɪ ikwɪrorɪ mɪxearɪ yarɪŋorɪni.” rɪniɪwiarɪŋoɪ?

18 Pɪ pɪ Gorɪxo rarɪŋɪpɪ dɪŋɪ uŋwɪrɪrɪpaxɪpa xwɪyɪfɔ none searɪŋwɔpɪmɪ enɪ dɪŋɪ uŋwɪrɪrɪpaxɪpɪ searɪŋwanigɪni. Xwɪyɪfɔ none searɪŋwɔpɪ wɪ dɪŋɪ ikwɪrorɪ mɪxearɪ yarɪŋwɔmani.

19 Ayɪ rɪpɪ nani seararɪŋɪni. Iwɪ Gorɪxoyɔo, Kiraisɪ Jisaso —O nani nionɪ tɪnɪ Sairaso tɪnɪ Timotio tɪnɪ none wɔf searɪŋwɔrɪni. O dɪŋɪ ikwɪrorɪ mɪxearɪ yarɪŋomanɪ. Oweoɪ, xegɪ dɪŋɪ nɪyaiwɪrɪ ikwɪrɔpɪ anɪŋɪni ikwɪroarɪŋo enagɪ nani seararɪŋɪni.

20 Gorɪxo sɪmɪmanɟyɔ danɪnɪŋɪ “E nɪseaiimɪfɔrɪni. E nɪseaiimɪfɔrɪni.” nɪrɪrɪfnɔ obaxɪ rɔrɪŋɪpɪ “Ayɪ neparɪni.” yaiwɪanɪwɔ nani sɪwɔnɪŋɪ inɪŋo, ayɪ Kiraisorɪni. O e imɔnɪŋo enagɪ nani Gorɪxomɪ seayɪ e umeanɪwɔ nani yoparɪpɪ nɪrɪranɛnɔ Jisasɪ Kiraisoyɔ yɔf rɪrane “Apɪ e imɔnɪwɪnɪŋɪni.” rɪrane yarɪŋwɔrɪni.

21 Seyɪne tɪnɪ none tɪnɪ nɪnenɪ Kiraiso tɪnɪ nawɪnɪ ikarɪnanɪwɔ nani sɪkɪkɪ neomɪxarɪŋo, ayɪ Gorɪxo xewanɪŋorɪni. Wɔf rarɪŋwɔpɪ nani nearɪpeano, ayɪ axorɪni.

22 “Ayɪ oyɔrɪfani?” oyaiwɪpoyɪnɪrɪ yarɪŋɪpa nene enɪ neaiɪŋɪrɪni. Xegɪ kwɪyɪpɪ nɪneaiɪpɪrɪfnɔ nene “O rɛroarɪŋɪpɪ nɪpɪnɪ xɪxenɪ nɪneaiimɪfɔrɪni.” yaiwɪanɪwɔ nani kwɪyɪpɪ tɪnɪ ikɪyɪŋɪŋɪf neaiarɪŋɪrɪni.

23 Nionɪ apaxɪ mɛ seyɪne tɪŋɪ e nani nɪbɪrɪ mɪxɪ searɔnɔ dɪŋɪ rɪfɔ seaxenɪŋɪnɪrɪ “Amɪ Koriniyo nani mɪbɪpa ɛmɪŋɪni.” yaiwɪŋanigɪni. Nionɪ dɪŋɪ e yaiwɪarɪfnɔ Gorɪxo, sɪŋwɪ nanɪŋo ananɪ sopɪŋɪf nɔpaxɪrɪni.

24 None seayɪ e nɪseaimɔnɪrane seyɪne dɪŋɪ ikwɪropaxɪ imɔnɪŋɪpɪ “Ayɪ rɪpɪnɪrɪni.” osearaneɪɪnɪrɪ mɪyarɪŋwɪni. Seyɪne Jisasomɪ dɪŋɪ nɪwɪkwɪrorɔnɔ sɪrɪf munɪf nero wɪkwɪroarɪŋɪfɔ enagɪ nani none Gorɪxomɪ nɪxɪfɪranɛnɔ seyɪne dɪŋɪ nɪfɔ seainɪfnɔ nani sa seyɪne tɪnɪ nawɪnɪ omɪŋɪŋɪŋɪf ɛwanɪŋɪnɪrɪ imɔnɪŋwɪni.

2

1 Ayɪnani nionɪ seyɪne nani dɪŋɪ yanɪ nɪmenɪrɪ re yaiwɪarɪŋanigɪni, “Nionɪ seyɪne tɪŋɪ e nani nɪbɪrɪ mɪxɪ searɪfɔpɪmɪ dani dɪŋɪ sɪpɪ seiapaxɪ mɪseaimɪxɪpa ɛmɪŋɪni.” yaiwɪarɪŋanigɪni.

2 Ayɪ rɪpɪ nani e yaiwɪarɪŋanigɪni. Nionɪ nɪbɪrɪ mɪxɪ nɪsearɪrɪ dɪŋɪ sɪpɪ nɪseaimɪxɪrɪnɔyɪf, amɔ wɪ ɟɪyɪf nionɪ dɪŋɪ yanɪ nɪmɔpɪrɪfɔrɪfani? Oweoɪ, seyɪne e nɪseairɪnɔyɪf, amɔ nionɪ dɪŋɪ yanɪ nɪmɔpɪrɪfɔ wɪ nɛnɪni.

3 Ayɪnani nionɪ mɪbɪf payɪnɪ nearɪ wɪrɛnapɪŋanigɪni. “Nionɪ banɔ yanɪ nɪmɔpaxɪfɪne mɪxɪ searɪfɔpɪmɪ dani dɪŋɪ sɪpɪ nɪseaimɪxɪpa ɛmɪŋɪni.” nɪnimɔnɪrɪ nani payɪnɪ nearɪ wɪrɛnapɪŋanigɪni. “Nionɪ yanɪ nɪnarɪfnɔ seyɪne enɪ seainarɪŋɪrɪni.” yaiwɪarɪŋɔpɪ “Apɪ aga nepa imɔnɪni.” nɪpɪmɔnɪŋɪf enagɪ nani rarɪŋɪni.

4 Ayɪ neparɪni. Xami nionɪ payɪ nearɪ nɪwɪrɛnapɪrɪfnɔ dɪŋɪ rɪfɔ samɪŋɪf mɪnɪxɛ ayɔ wɪ nɪxearɪfnɔ ŋwɪf tɪnɪ eanɟanigɪni. Payɪ ana dɪŋɪ sɪpɪ oseainɪrɪ meanɟanigɪni. Seyɪne rɪpɪ nani nɪjɪfɔ oimɔnɪpoyɪnɪrɪ eanɟanigɪni, “Poro nene nani dɪŋɪ sɪpɪ nɪwɪrɪfnɔ xwɔpɪ ayɔ wɪ rɪfɔ wɪarɪni?” oyaiwɪpoyɪnɪrɪ eanɟanigɪni.

“Sipi éomi rixa yokwarimí wiiñáriní.” urijí nánirini.

⁵ Segí áamá xegí sípi nerijípimi dání dñj sípi neaimixijo nepa nioní dñj sípi mñnimixijérini. Seyíné dñj sípi seaimixijérini. Niyínéni dñj sípi mñseaimixipa nerí aí wiyínéni dñj sípi seaimixijérini. Omí ayá ríá wepaxí imónijípi mñipa éimiginirí apiní seararíjini.

⁶ Áamá omí síyikí nñwearíná segíyí nápi weagíápi “Ayí apánirini.” nimónariní.

⁷ Ayínáni dñj sípi íwí xewanijo nerijípimi dání winaríjipi aníj rítí wiáringinirí agwí seyíné ámi síyikí bí mñweá yokwarimí nñwiuro mñj ikíjwí umííírixini.

⁸ Ayínáni enj ríremíxí rípi oseaimini. O “Áamá tíyí nioní dñj síxí nñyarigíáyírfani?” oyaiwinirí nanj wí wííírixini.

⁹ Payí ana nioní nearí nñwírenapiríná re nñyaiwirí eanjáriní, “Nioní payí nearí uríápi nñpini nání ará yímigí epííréoi? Arikwíkwí nípííréoi?” nñyaiwimáná iwamíó seaíwopiyimínirí nání payí ana eanjáriní.

¹⁰ Seyíné áamá xegí sípi éfípi nání yokwarimí wíánáyí, nioní ení ananí yokwarimí wíaríjáriní. Ayínáni nioní áamá omí nepa yokwarimí wíipaxí imónijí bí eanjáyí, yokwarimí nñwiiríná seyíné nání “Aríge nerí arírá wíimíárfani?” nñyaiwirí Kiraisoyá síjwí tíj e dání yokwarimí wiiñáriní.

¹¹ None xíxe yokwarimí minípa nerijípimi dání Seteno yapí nñneaiepisimáná xopírárf neainiginirí nání áamá íwí éomi yokwarimí wiiñáriní. Obo yapí neaiepisimínirí yaríjípi nání nñjía imónijagwí nání raríjini.

Poró anj Tírowasiyo nñjweaxa múroñj nánirini.

¹² Xámí nioní xwíyá Kiraiso nání yayí neainaríjipi wá urímínirí nání anj Tírowasiyo nání nurí nñremóríná Ámínáo ówaníñj nñkwííipimi dání ananí e epaxí imónijáoni nainenirí aiwí

¹³ negí nñrixímeá Taitaso segí tñámíni dání síní mñbipa éagí nání pía nñmegínirí dñj sípi niaríjagí nání iwíeáníjanigíni. Ayínáni nioní Tírowasi jweáyo pñn nñwiárimí Masedonia píropenisíyo nání bíjanigíni.

“Wáí nñwurímeiranéná ámányo sinadíñjñj wearíjwáriní.” urijí nánirini.

¹⁴ Taitaso nání dñj sípi niaríjagí nání iwíeáníjáoni aiwí agwí Goríxomí yayí wiaríjini. Ayí rípi nání yayí wiaríjini. O Kiraiso pí pí imónijípimi xopírárf wipaxo oimónirí wimíxijérini. Apiní maríái, o ge ge nñneaipemeámí umínirí neríná xopírárf wipaxíyí oimónípoynirí nñneaímíxí nñneaipemeámí waríjérini. Ayí rípi nání ení yayí wiaríjini. Goríxo none wáí wurímeiaríjwápimi dání anj nñmíní xwíyá Kiraiso nání ríníjipi “Ayí apírfani?” oyaiwípoynirí yaríjérini. Xwíyá o nánípi awí dñj eaaríj bíñj anj nñmíní rínárimñjépirini.

¹⁵ Ayí rípi nánirini. Sinadíj Kiraiso Goríxomí dñj nanj oweanirí ríá ikeáaráná nanj wearíjípíníj imónijípi, ayí none imónijwini. None sinadíj Goríxo yayí winaríjípíníj imónijwápi neáa nuríná áamá Goríxo yeáyí oneayimíxemeanirí yarigíáyí tíj e neáa urí áamá nanñanirí yarigíáyí tíj e neáa urí yaríjérini.

¹⁶ Áamá maiwí nanñanro yarigíáyí xwíyá wáí rímeiaríjwápi ará nñwiróná “Anínaníwárfani?” yaiwípirí nání píyanj pearigíápiníj wearíjérini. E nerí aí áamá Goríxo yeáyí neayimíxemeawíniginirí wimónarigíáyí xwíyá apí ará nñwiróná “Dñj nñyímíj tíjwaéne imónaníwárfani?” yaiwípirí nání sinadíj síj jweapírfápiníj wearíjérini. Xwíyá apí wáí nñrímeríná e epaxíyí gíyérini?

¹⁷ E epaxí imónijwáyí, ayí nonerini. Ayí rípi nánirini. Áamá obaxí xwíyápi wáí nñrímeríná “Negí yaríjwápimi dání nígwí meaaní nání ríá yaríjwini?” nñyaiwiro úrapí yarigíápa wí mñyaríjwáonerini. Xwíyápi wáí nñrímeríná nepání nimónirí Goríxo apí e éríxínirí nearíjeañjpi rñn ríxeni nñrírí yaríjwáriní. Kiraiso tñn níkarínimáná Goríxoyá síjwí tíj e dání ráríjwá enjagí nání “E epaxí imónijwáyí, ayí nonerini.” seararíjini.

3

“Xwíyá síj réroáriníjpi nání wáí wurímeiaríjwáonerini.” urijí nánirini.

¹ Nioní e seararíjagí nání seyíné “Porowa ámi rixa weyí mearinaríjoi.” ríseaimónariní? Oweoi, seyíné none wáí nñrímeranéná yaríjwápi nání nñjía imóníprí nání áamá wí seáyí e nñneamíeyoaro “Porowa wáí nñrímeríná imíriníj mñyarigíáwaríní.” nñríro payí wína neaeaiarígonemaní. Áamá wí ení none yaríjwápi nání nñjía imóníprí nání seyíné “Porowa e yarigíáwaríní.” nñríro payí wína neaeaiarígonemaní. Wa nání e nñríro payí weaipaxí aiwí none nání wí e nñríro payí neaeaipaxímaní.

2 Payf “Porowa e imónigfáwarini.” niriñiri eániñpíñiniñf seyíne rixa imóniñoi. Negf payíñiniñf imónigfáyíne negf mimáyo tñiñagwi nani wí peá seamopaxíyínemani. Payíñiniñf seyíne imónigfápi áma nñiñ nñifá nimóniro fá roarigfá enjagi nani rariniñi.

3 Payíñiniñf seyíne imónigfápi síwá réniñf inarigfáriní. Kiraiso xewanijo niriñiri eanjpíñiniñf imóniñwini. Síwá éniñf inarigfáriní. None searéwapíñiniñwápiñi dani Kiraiso payf seyíne imónigfápiñiniñf nearná inigf ríwaminiñf eánariñpíñiñf meá Nwíá aniniñf síñf imóniñjowo kwíyípi tñiñ seaeanjíñiniñf. Moseso tñiñiná Gorixo ñwí ikaxf nuriríñá síñjayo eanjpániñf meá ámayíñéyá dñiñpimiñf seaeanjíñiniñf.

4 None Kiraisoye dñiñyo dani Gorixo nani dñiñf síñjá neaeánariñf enjagi nani rariniñi.

5 “Newanijone imóniñwápiñiñf dani wáf rimeapaxf imóniñwini.” wí yaiwiniñpaxonemani. Wáf rimepaxf imóniñwápiñiñf, ayf Gorixo neaimixiniñpimiñf daniñi e imóniñwini.

6 O ámi síñf bí “E niseaimfáriní.” niriñiri réroárininiñf wáf nurimeipaxf imónifriñixiniñf neaimixiniñf. Síñf réroárininiñf api áma ñwí ikaxf eániñpimiñf nixfdiriniñpimiñf dani onixfdiripoyiniñf réroárininiñfpiñiñf. Kwíyípiñf nipemeámiñf newariniñpimiñf dani onixfdiripoyiniñf réroárininiñfpiñiñf. Ñwí ikaxf eániñpimiñf áma “Xixeni oxídaneyi.” niyaiwiro ai apimiñf wiaíkiarigfá enjagi naniñf pemixariñf. E neriñf ai xegf kwíyípiñf ámayo dñiñf niyimiñfpiñf síxí umimóariñf enjagi naniñf xwíyífá síñf réroárininiñfpiñf naniñf wáf nurimeipaxf imónifriñixiniñf neaimixiniñf.

Síñf réroárininiñfpiñf xámi réroárininiñfpiñf seáyi e wimóniñf naniñf.

7 Gorixo xegf ñwí ikaxfpiñf síñjá piárayo akireñf niñperiñf niñwiráriñf Isireriyoyo mñiñf wíáná wíá xfo piñipiñf neriñf ókimiñariñfpiñf eniñf síñjaniñf wimóniñjiniñf. Apiñf Mosesomiñf wíá wókimiñxaná oyá símimaniñf xwíñfá eanjiniñf. Xwíñfá o eanjípiñf awayiniñf awayiniñf neayípoáa wariniñf ai axiná síniñf eniñf tñiñf xwíñfá eariñjagiñf naniñf aríowa síñjwí mñiminiñf winañjagiñf naniñf síñjwí mñiwiniñf xwíñfá imónagfáriní. Ñwí ikaxf eániñf apiñf, áma pemixariñf imóniñfpiñf uraráná Gorixoyá wíá piñipiñf neriñf ókimiñariñfpiñf tñiñf eniñf síñjaniñf imóniñf enjagiñf naniñf

8 “Xwíyífá síñf re réroárininiñf ‘Kwíyípiñf ámaéne ananiñf níneaaniñf dñiñf niyimiñf tñiñwaéne neaimixipaxíñf.’ riniñfpiñf ñwí ikaxf eániñpimiñf wíáñf nímúroriñf wíá mókimiñipaxíñf imóniñf.” riseaimónariñf?

9 Xámiñf réroárininiñfpiñf —Apimiñf daniñf áma aníñipiñfá naniñf xwíyífá meáriñariñfpiñf. Apiñf awiañf imónagf aiwíñf síñf réroárininiñfpiñf —Apimiñf daniñf Gorixo “Áma wé rónigfáyíñf.” rariñfá naniñf imóniñfpiñf. Apiñf xámiñf réroárininiñfpiñf seáyi e niñwimóniñf aga awiañf imóniñf.

10 Re rípiñf, “Xámiñf réroárininiñfpiñf awiañf aiwíñf síñf réroárininiñfpiñf sogwíyo uyíwí mñixaróána peá unariñfpa peá umixiniñf enjagiñf naniñf rixa supíkinariñjagíñf imóniñfpiñf.” rípiñf.

11 Ayf rípiñf naniñf e rípiñf. Xwíyífá xámiñf réroárininiñfpiñf —Apiñf opíñagwífá neayípoáa wariniñfpiñf imóniñfpiñf. Apiñf awiañf imónagf aiwíñf xwíyífá síñf réroárininiñfpiñf —Apiñf yaxwíñf mñiréroáriníñf aniniñf réroárininiñfpiñf. Apiñf awiañf nimóniñf xámiñf imóniñfpiñf aga wíáñf seáyi e múroriñf enjagiñf naniñf rariniñf.

12 None “Xwíyífá síñf réroárininiñfpiñf wí neayípoáa uníñf meníñf.” niyaiwirane dñiñf síñjá neaeániñf naniñf wáf niriñmeranéñf ayá igigf bí me rimeariñwáriní.

13 None Moseso yagípa wí yariniñwáonemani. O re yagoriniñf. Xegf símimaniñfyo daniñf xwíñfá eanjípiñf neayípoáa wariná gí Isireriyíñf síñjwí mñianíñfpa oépoiñfpiñf símimaniñfyo rapírapíñf aximífo bí tñiñf ríñf inagfáriní.

14 E searariñjagiñf aiwíñf wigíñf dñiñf wakíñf inagfáriní. Ai síñf ríyiñf tñiñf e naniñf giniñf giná xwíyífá xámiñf réroárininiñfpiñf fá uroiáná rapírapíñf aximífo axípiñf tñiñfniñf wigíñf dñiñfyo síniñf ikwariñmoáriñf. Ayf rípiñf naniñf wigíñf dñiñfyo síniñf ikwariñmoáriñf. Áma Kiraiso tñiñf nawiniñf níkariniñfpiñfimiñf daniñf rapírapíñf aximífo Gorixo yipiñmoáriñfpiñf.

15 E neriñf aiñf gí Isireriyíñf giniñf giná eníñf daniñf síñf ríyiñf tñiñf e naniñf ñwí ikaxf Moseso eanjípiñf fá niriñoriná rapírapíñf aximífo bí síniñf wigíñf dñiñfyo ikwariñmoáriñf.

16 Síniñf wigíñf dñiñfyo ikwariñmoáriñfjagiñf aiwíñf Ámíñáo tñámiñf niñkiniñmóniñf dñiñf niñkwíroríñf, rapírapíñf wigíñf dñiñfyo ikwariñmoáriñfpiñfniñf yipiñmoáriñfpiñf.

17 Ámíñáo tñámiñf kiníñmóniñfpiñf, ayf Gorixoyá kwíyípiñf. O xwíyífá síñf niñréroáriníñf kwíyíñf apiñf naniñf réroárininiñf. Ámíñáo yá kwíyíñf apiñf áma gíyo niñwainíñf, ayf ñwí ikaxf eániñpimiñf daniñf áxeñwaríñf miniñfáyíñf imónipaxíñf.

18 Ayíñaniñf Ámíñáomiñf dñiñf wíkwíroariñjwáñf niñneneniñf xfo imóniñfpiñf naniñf síwániñf niñwiniñanéñf negf símimaniñf ríñf bí miniñjagiñf naniñf wíá Ámíñáo ónariñfpiñf negf símimaniñfyo daniñf xwíñfániñf wéamixariñfpiñf. E neriñf nene wíá xfo seáyi e nimóniñf

ónarínjfpí tñní xixeni imónanfwá nání wfwá ámi bí ámi bí nógánínj wariñwini. Ámináo ayf kwiyfpíriní. Apimí dání xfo imónínjfpínínj nimóga wariñwini.

4

“Wáf urarínjwápimí dání Gorixo wfwá wókímixarínjfrini.” urínj nánirini.

1 Ayínání Gorixo wá nñeawianínjfpimí dání xfo imónínjfpí nání ámayo síwánínj winfwaniginíriní nearfpéagí nání síní anínj ayá rfwá neawearíní.

2 E nerí aí ámá ayá neainíniginíriní ínimi yariǵfápi wí “Ananí oyaneyi.” rariñwámani. Ináyínínj nimónirí yapf owlepísaneyínirí wí yariñwámani. Xwiýfá Gorixoyápi ení nríranená naíroayiri nerí rariñwámani. Apí apí mepa nerane sa xwiýfá nepaxínj imónínjfpí síjání wfwá rókiamorínjagwí ámá e síjwí nñeanítróna “Awa apání yariñjo+.” neaiwipírfa nání Gorixoyá síjwí neanínje dání e yariñwáriní.

3 Xwiýfá yayf neainarínj none wáf urarínjwápi ritínínj nñwinírnáyí, sa ámá anfnaníro yariǵfáyo ritínínj winarínjfrini.

4 Ayf rípi nání ritínínj winarínjfrini. Xwiýfá Kiraiso —O pí pí Gorixo imónínjfpí tñní xixeni axfpí imónínjoriní. Xwiýfá o wá nñeawianírí seáyí e imónínj neaiínjfpí wfwá neaókímixarínjfrini. Xwiýfá yayf neainarínj apí nánípi ámá Kiraisomí dínj mñwíkwíró anfnaníro nání yariǵfáyo wfwá mñwókímixípa oenírí wigf ñwfwá imónínjo —O, ayf oboríní. O dínj pfríprí wínj enjagí nání xwiýfá apí ritínínj winarínjfrini.

5 None wáf nuríranená newanínjone seáyí e oimónaneyínirí nání wáf urarínjwámani. Jisasí Kiraiso nání “Negf Ámínáoriní.” urírane none nání “Jisasomí xfdarínjwá enjagí nání segf sénáíwanénínj nimónírane omínj seaiarínjwáone imónínjwini.” urírane yariñwáriní.

6 Ayf rípi nání e yariñwáriní. Gorixo —O amípi nñní iwamfó nimíxírná “Sfá yíkiarínjfpí wfwá oóniní.” ríñoriní. Rípi yariñjo, ayf ení axoriní. O wá nñeawianírí seáyí e neaiínjfpí —Apí Kiraisoyá sfmímanjfo dání xwínfánínj neaeámíxarínjfpíriní. Apí nání níjfwá oimónífoyínirí negf dínjfo wfwá neaókímíxíjfrini. E neaiñjo, ayf axo enjagí nání rariñjini.

“Xeanínj neaiímeearínjagí aí wáf rani nání síní ayá rfwá neawearíní.” urínj nánirini.

7 Wáf nurímeífríxínirí nearfpéanínjfpí, ayf ayá tñjfpínínj imónínjfpíriní. Apí tñjwáone enj meánf xwárfá síxí xwfwá tñní imíxínínjínj nimónírane samínj imónínjwáoneriní. Ámá arfwá nñeairóná re yaiwipírí nání e imónínjwáoneriní, “Enj eánínj seáyí e imónínj xwiýfá yayf neainarínjfpimí dání neaiímeáfpí wáf rímeariǵfáwayámani. Sa Gorixoyáriní.” yaiwipírí nání samínj e imónínjwáoneriní.

8 Xeanínj xixegfíní neaikárarínjagí aiwí sumínj imónínjwáoneriní. Wainá neaiímeáfpí nání ududf neainarínjagí aiwí negf dínj anínj nñyoámíga mñeawjoneriní.

9 Ámá wí mñxf neaxídownárfagfa aiwí Gorixo wí neaiépísamoarínjonemani. Iwanj nñeaeearí neatfagfa aiwí anínj eaníramorí wearínjwáoneriní.

10 Íníná wáf nrímeranéná rípi nñyaiwirane yariñwáoneriní, “Negf Jisasomí píkiǵfápa none ení nñeapíkirínáyí, ananírini.” nñyaiwirane yariñwáoneriní. Ámayf none e yariñjagwí síjwí nñeanítróná “Jisaso nñperí aiwí ámi síjínj nimónírí ñweanagí nání rfwá yariñjo?” yaiwipírí nání apí e yariñwáoneriní.

11 Íníná xwfwá tfo amí gímí nemeranéná Jisasomí xfdarínjwáone enjagí nání yo f mayf nimónírane emearínjwáriní. Ámayf wará pepaxf tñj imónínjwáone yo f mayf nimónírí yariñjagwí nñeanítróná “Jisaso ámi síjínj nimónírí anjnamí ñweanagí nání rfwá yariñjo?” yaiwipírí nání e nimónírí emearínjwáriní.

12 Ayínání rípi rípxíriní, “None wáf nrímeranéná nñeaxeainípxf imónínjwáoneriní. E nerí aí e imónínjwápipimí dání seyfné ríxa dínj nñyimínj tǵfáyfné imónínjo+.” rípxíriní.

13 Ámá wo, Bíkfwíyo dání “Nioní Gorixomí dínj nñwíkwírorí nání ámayo uríñaniginí.” rínínjo dínj wíkwíroagípa none ení axfpí e wíkwíroarínjwáoneriní. Ayínání Jisasomí dínj nñwíkwírorane nání xwiýfá yayf neainarínjfpí ámayo wáf urarínjwáriní.

14 Níjfwá re imónínjagwí nání wáf urarínjwáriní. Ámíná Jisaso xwáripáyo dání owiápinímeanírí síjínj wimíxínjo none ení xfomí síjínj wimíxínjpa axfpí síjínj nñeaimíxírí seyfné tñní nawíní gwiaumf nñeairí Jisaso tñj e neawárinífrini. Níjfwá e imónínjagwí nání wáf urarínjwáriní.

15 Ayf seyfné nanj oseaiineyínirí nání yo f mayf imónírane neaxeainípxf imónírane yariñwáriní. Ámá Gorixoyá xfo wá nñwianínjfpimí dání sayá nimóga nuróná ayf omí yayf ayá wí nñwiéra wariǵfápipimí dání “Gorixo seáyí e imónínjorífaní?” waiwipaxf imóníwíniginírí yo f mayf imónírane neaxeainípxf imónírane yariñwáriní.

“Anjñami dani neameanfápi sámiñanjan e nitinirane nani dñj sïx ínarñjwáriní.” urñj nánñiní.

16 None apí nani dñj ñmorane nani Kiraiso nani wáf urani nani siní ayá ríá neawearini. Negí warápi xeanñj neameaarñjñpimi dani ríxa sipí nimóga warñjagí aí dñjñpini sía ayí ayo sñj bí sïx ínarñjñrini.

17 Ayí rípi nani sía ayí ayo negí dñjñpí sñj bí sïx ínarñjñrini. Xeanñj agwí rina neameáñpimi xwámámí ñwiéra úwáyí nani Goríxo yeáyí ñneayimixemearína seáyí e imónñjñpí neaiinárini. Apí nani dñj ñmoranéna “Xeanñj none neameaarñjñpí axiná ná binñññj neamearí onñmiápiánñj neamearí yarñjñrñan?” ñyawiirane peayí wianarñjwáriní. “Sa sipí agwí rina neameaarñjñpí nani dñj aría ikeamopaxípi tññ xixeni Goríxo nanñ neaiinámanti. Ámi wiárí imónñj bí tññ neaiinárini.” yaiwiarñjwáriní.

18 Ayí sipí agwí rina neameaarñjñpí —Apí sñjwí tññ sñjwí winñpaxí imónñjñpñrini. Apimi sñjwí ñwinñranená e yaiwiarñjwámanti. Amñpi ríwíyo Goríxo yeáyí ñneayimixemearína neameanfápi —Apí agwí nene sñjwí tññ sñjwí winñpaxí mimónñjñpñrini. Apí sámiñanjan e nitinirína e yaiwiarñjwáriní. Ayí rípi nani rarñjñni. Sñjwí tññ agwí rina wñnarñjwápi anñj marfáí bí onñmiápi imónññfáriní. E nerí aí agwí rina sñjwí tññ mñwinarñjwápi inina anñj imónññfá enagí nani rarñjñni.

5

“Wará sñj imónanñwápi nani dñj ñmorñjñpimi dani dñj sïx ínarñjwáriní.” urñj nánñiní.

1 Nene nijfá re imónñjagwí nani ríwíyo neameanfápi sámiñanjan e tinñjwiní. Xwíá tñyo ññjwearanéna senfá anñyo ñjweaarñjwápi —Ayí negí warápi nani rarñjñni. Ñperane negí warápi ríxa ñpiñeamioarñññj nerína negí dñjñpí sïx ínanñwá nani anñ Goríxo neaimixñjññj wíwánñj imónñni. Wará apí áma imñxígmanti. Goríxo imñxññj enagí nani anñnami inína anñj minñ imónññfápiñrini.

2 Wará agwí rina negí dñjñpí sïx íññjwápi sini sïx ñinirane xwíá tñyo ññjwearanéna wará sñj anñnami imónñj negí dñjñpí sïx wínanñwápi mñwaneyinñrí nani yeyñññj ññirane ñjweañwiní.

3 Wará sñjñpimi negí dñjñpí sïx ñwinñranená wará mayí nimónñrane dñjñpini mñjweapa yanfá enagí nani apimi sïx owínaneyinñrí yeyñññj rarñjwáriní.

4 Wará agwí dñj sïx íññjwápi sini ñinñranená wará sanñ neaunarñjagí nani yeyñññj rarñjwáriní. Dñjñpini nimónññrí onjweaneyinñrí mñrarñjwiní. Ayí wará ñyíñññj imónñjñpí ñpepaxí imónñjñpimi ríñ enfa nani wará anñnami imónñjñpimi sïx ñwinñrane onjweaneyinñrí yeyñññj rarñjwáriní.

5 Wará sñjñpimi sïx wínanñwá nani neaipimoño, ayí Goríxorini. O “Wará sñjñpimi sïx wínanñwá nani ríxa neaipimoññjenerñan?” oyaiwipoyinñrí xegí kwíyñpí ñneaiapñrí ikñyññññj neaiárññrini.

6 Ayñnani pí pe xeanñj neameaarñjagí aiwí dñj e ñmorñjñpimi dani dñj sïx níga warñjwáriní. Nene nijfáriní. Sini wará xwíá tñyo ññjwearína imónñjwápi sïx ñinñranená Ámináo tññj e mñjweañwiní.

7 Omí negí sñjwí tññ tññ sñjwí ñwinñrñjñpimi dani bí enñ sïx ñinñrane mé sa dñj ñwinñrorñjñpimi dani enñ sïx ñinñrane yarñjagwí nani rarñjñni.

8 “Sini wará urí epaxí imónñjñpimi dñj sïx ñwinñrane wáf ranfá nani dñj sïx íññjwiní.” ñsearñrí aí negí dñjñpí wará rípi dani ñyoámñga nurí Ámináo tññj e onjweaññrí aga neaimónarñjñrini.

9 Ayñnani xfo tññj e ñjweañwáinárani, sini xfo tññ mñjweá xwíá tñyo ññjwearanéñrani, “E éwanñgini.” yaiwiarñjwápi, ayí rípiñni, “Xfo yayí winñpaxí imónñjñpini éwanñgini.”

10 Ayí rípi nani e yaiwiarñjwáriní. Kiraiso áma ñyoní sñjwí mí omómñximí nerína ñneneni ení sñjwí mí omómñximí neainfá enagí nani xfoya sámiñanjan tññj e dani éf ranfáwáriní. Xwíá tñyo ññjwearína winí wine nanñ imónñjñpñrini, sipí imónñjñpñrini, enñwápi tññ xixeni piññ neamamonfá enagí nani sini xwíá tñyo ññjwearanéna “Xfo yayí winñpaxí éwanñgini.” yaiwiarñjwáriní.

“Áma sñjñññj imónñjwiní.” urñj nánñiní.

11 Nene “Áminá Jisaso sñjwí mí omómñximí neainfáriní.” ñyawiirí nijfá e nimónñrane nani wáyí neainarññrini. Ayñnani áma ñkñññimónñro omí dñj owíkwírópoyinñrí wáf nurímeranéna píranññj arfáyo nurémóa warñjwáriní. Goríxoya sñjwíyo dani ríxa sñjñññ piamñññ inñjagwí nani o none yarñjwá ñpiñni nani xixeni nijfá imónñni. Seyñné ení none nani dñj ñmoróna re oneaiwipoyinñrí dñj wíkwíñmonjwiní, “Porowa dñj íñniñ

nĭkwíróni máná mĭyarĭgáráni. Wigí yarĭgápi wí ínĭmi mimónĭ nĭpĭni sĭjánĭ piaumĭmĭ rĭa ínĭni?” oneaiwĭpoyĭnĭrĭ dĭnjĭ wikwĭmojwĭnĭ.

¹² None e searĭagwĭ náni “Porowa rĭxa api mimónĭgáwa enĭagĭ náni ámi weyĭ mearĭnarĭjoĭ.” rĭseaimónarĭni? Oweoĭ, wí e mĭyarĭjwĭnĭ. Sa seyĭné none yarĭjwápi náni rĭxa nĭjĭfá xĭxenĭ nimónĭmána rĭptĭ oépoyĭnĭrĭ seararĭjwĭnĭ. Seyĭné ámá wí tĭni — Ámá sĭjwĭ manĭgĭe dánĭ yarĭgápi náni dĭnjĭ mamó sa ámá sĭjwĭ anĭgĭe dánĭni yarĭgápi náni “Nanjĭ imónĭgáyrĭnĭ.” moarĭgáyrĭnĭ. Seyĭné ámá dĭnjĭ e moarĭgáyrĭ tĭni xwĭyĭfá nĭrĭnĭróná none mĭxĭf nĭneameakĭnĭro wa none náni xenjwĭ rarĭgápi oyanjĭpoyĭnĭrĭ seararĭjwĭnĭ.

¹³ Ámá wí “Porowa majĭmajĭfá nikárĭnĭro yarĭgáwarĭnĭ.” rarĭgápi “Ayĭ neparĭni.” nĭseaimónĭrĭnáyĭ, re yaiwĭrĭxĭnĭ, “Sa Gorĭxomĭ oxĭdaneyĭnĭrĭ nero náni e rĭa imónĭjoĭ?” yaiwĭrĭxĭnĭ. “Porowa dĭnjĭ píránĭnjĭ fá nĭxĭrĭmána yarĭjoĭ.” nĭseaimónĭrĭnáyĭ, “Awa nene arĭrá neaipĭrĭfa náni e rĭa imónĭjoĭ?” yaiwĭrĭxĭnĭ.

¹⁴ Pĭpi náni dĭnjĭ nĭmorĭnjĭpimi dánĭ nĭpĭreánĭrĭ yarĭjwámantĭ. Kiraiso wá nĭneawianĭrĭ neaiĭnjĭpi náni dĭnjĭ nĭmorĭnjĭpimi dánĭ nĭpĭreánĭrĭ xámi sĭpi néra wagwápi pĭni nĭwiárĭrĭ yarĭjwárĭnĭ. O nĭperĭná ámá nĭni náni wayĭfa penjĭ enĭagĭ náni dĭnjĭ re yaiwiárĭjwĭnĭ, “Apimi dánĭ ámá nĭni nĭperĭnjĭfĭ rĭa egĭawixĭni?” yaiwiárĭjwĭnĭ.

¹⁵ Ayĭ ámá dĭnjĭ nĭyĭmĭnjĭpĭ tĭgĭáyĭ wiwanĭnjĭfĭ náni dĭnjĭ nĭmónĭro nĭmenĭro mé arĭrá winĭfa náni nĭpémána ámi wiápĭnĭmeajo xó náni dĭnjĭ nĭmorĭ eĭrĭxĭnĭrĭ ámá nĭni náni wayĭfa penjĭnĭgĭnĭ.

¹⁶ Ayĭnánĭ Jisasomĭ dĭnjĭ wikwĭrojjwá rĭná dánĭ ámá womĭ sĭjwĭ mí nĭwómĭxĭrane “E imónĭjorĭfanĭ?” nĭwaiwirĭná warárimĭnĭ sĭjwĭ nĭwĭnĭrane mí wómĭxarĭjwámantĭ. Ayĭ neparĭni. Xámi none Kiraisomĭ sĭjwĭ mí nĭwómĭxĭranéná warárimĭnĭ sĭjwĭ nĭwĭnĭrane “Nĭpĭkwĭnĭ mejorĭnĭ.” nĭwaiwirane aí agwĭ sĭni wí e sĭjwĭ mí nĭwómĭxĭrane yaiwiarĭjwámantĭ.

¹⁷ Ámá go go Kiraiso tĭni nawĭnĭ nikárĭnĭrĭná ámá sĭnjĭ wónĭnjĭ imónĭnĭjoĭ. Ai, e nimónĭrĭná sĭpi xámi imónagĭpi rĭxa nanĭnĭrĭ sĭnjĭ bĭ imónĭnĭjoĭ.

“Ámá nĭni ámi xó tĭni gwiaumĭ inĭpĭrĭ náni wimĭxĭnjĭrĭni.” urĭnjĭ nánĭrĭni.

¹⁸ Ámá sĭnjĭ imónĭjwápi náni mĭkfĭ ikĭjo, ayĭ Gorĭxorĭni. O Kiraiso neaiĭnjĭpimi dánĭ nĭyopĭyárimána xómi sĭmfĭ tĭni wiarĭjwaéne ámĭ ámá xóyá imónanĭ náni neaimĭxĭnjĭrĭni. E nerĭ none enĭ ámáyo áwanjĭ re urĭmeaanĭwá náni, “Ámá sĭni xómi sĭmfĭ tĭni wiarĭgáyrĭné ámi ámá xóyá imónĭpĭrĭ náni rĭxa seaimĭxĭnjĭrĭni.” Áwanjĭ e urĭmeaanĭwá náni nearĭfpearĭrĭnĭ.

¹⁹ Nioni seararĭnjápi, ayĭ rĭpĭrĭni. Gorĭxo xegĭ xewaxo Kiraiso neaiĭnjĭpimi dánĭ ámá nĭni ámi xó tĭni nawĭnĭ imónĭrĭxĭnĭrĭ neaiimĭnĭrĭ yarĭni. Nene wiaĭkĭjwápi sĭni dĭnjĭ fá mĭxĭrĭf rĭxa yokwarĭmĭ nĭneaiĭrĭ náni peá monĭ. Api nerĭ none enĭ wáĭ nurĭmeranéná xwĭyĭfá re rĭnĭnjĭpĭ, “Gorĭxo rĭxa neaiĭnjĭpimi dánĭ ámi xó tĭni nawĭnĭ imónĭpaxĭrĭnĭ.” rĭnĭnjĭpĭ urĭrĭxĭnĭrĭ nearĭfpearĭrĭnĭ.

²⁰ Ayĭnánĭ none xwĭyĭfá Kiraiso yanjĭ neaiapowárĭnjĭpĭ wurĭyarĭjwáonerĭnĭ. Noneyá manjĭyo dánĭ urarĭná Gorĭxo xewanĭjo eĭnĭnjĭf urarĭnjĭrĭnĭ. Ámáyo Kiraiso náni rĭxĭnjĭf re wurĭyarĭjwárĭnĭ, “Gorĭxomĭ sĭmfĭ tĭni wiarĭgáyrĭné ámá xó tĭni ananĭ gwiaumĭ inanĭ náni xe oneaimĭxĭnĭrĭ sĭjwĭ wĭnĭpoyĭ.” wurĭyarĭjwárĭnĭ.

²¹ Ayĭ rĭpi náni e wurĭyarĭjwárĭnĭ. O fĭwĭ bĭ mejo aí Gorĭxo none o tĭni nikárĭnĭnjĭpimi dánĭ ámá xó “Wé rónĭgáyrĭrĭnĭ.” rárĭnĭfáyrĭ imónĭrĭxĭnĭrĭ omĭ negĭ fĭwĭ yarĭjwápi nĭjwĭrárĭrĭ fĭwĭ yarĭnjĭf wónĭnjĭf nĭwimĭxĭrĭ xe opĭkĭpoyĭnĭrĭ sĭjwĭ wĭnĭnjĭnĭgĭnĭ.

6

Wáĭ wurĭmeiarĭgáwami wĭmeaarĭnjĭpĭ náni rĭni.

¹ Ámá xó tĭni nawĭnĭ gwiaumĭ inĭpĭrĭ náni o tĭni nawĭnĭ yarĭjwáone enĭagwĭ náni enjĭ rĭrémĭxĭf nĭseairĭrĭ rĭpi osearaneyĭ, “Gorĭxo wá seawianĭnjĭfĭné xe surĭmá oneaĭmeanĭrĭ mepanĭ.” osearaneyĭ.

² Ayĭ Bĭkwĭyo rĭpi nĭrĭnĭrĭ eánĭjagĭ náni seararĭjwĭnĭ, “Gorĭxonĭ rĭxĭnjĭf seyĭné nĭrarĭgápi arĭfá seaipaxĭná rĭxa arĭfá seaĭjanĭgĭnĭ. Sĭfá ámáyrĭné yeáyĭ seayimĭxemeámĭfá náni imónáná rĭxa arĭfá seaĭjanĭgĭnĭ.” Api Bĭkwĭyo nĭrĭnĭrĭ eánĭjagĭ náni píránĭnjĭf arĭfá ókiarĭf nĭmónĭpoyĭ. Gorĭxo arĭfá neaipaxĭná, ayĭ rĭnárĭnĭ. Sĭfá o yeáyĭ neayimĭxemeámĭfá náni imónĭnjĭyi, ayĭ rĭyĭrĭnĭ. Ayĭnánĭ “Gorĭxo wá nĭneawianĭrĭ neaiĭnjĭpĭ xe surĭmá oneaĭmeanĭrĭ mepanĭ.” seararĭjwĭnĭ.

3 Wáf wurimeariñwáone nameranéná negí yariñwápi nání xwiýfá m+neameari+paxí oimónaneyinri ámá none yariñagwi sñwí n+neaniróná óreámioapaxí imóniñpí bñ yariñagwi sñwí m+neanipa oépoýinri anñj miní yariñwáriní.

4 Pí pí neranéná “Ámá awa Gorixomí xináiwánñj nimóniro píranñj omñj wi-iarígfáwarfaní?” oneaiawipoyinri yariñwáriní. E neranéná pí pí xeanñj neaimeáfpí xwámamí wirane anñj neainipaxí imóniñj neaimeaarñj xwámamí wirane dñj ríá neawepaxí imóniñj xwámamí wirane yariñwáriní.

5 Iwanñj neamepearfnáraní, gwí anño neañwirárarfnáraní, sipí owikárpoyinri sfmíráxwiró yariñgáýf íkwikwierí niniro neaiarfnáraní, xwámamí wiarñwáriní. Omñj anñj miní okñj tñí erane eñwáoneriní. Si rorane agwí erane eñwáoneriní.

6 None nání “Awa Gorixomí xináiwánñj nimóniro píranñj omñj yariñgáwarfaní?” oneaiawipoyinri rípi ení yariñwáriní. Íkwíráfnánñj nimóniri erane nepaxñj nání nijfá imónirane sanñj imónirane wá n+wum+xirane arírá wirane Gorixoyá kwíýf neaainfpimí dání erane mimóní imóniñj m+wiwapiyí ámáyo nepa dñj sipí n+wirane erane

7 xwiýfá nepaxñj imóniñj yañj urirane eñj eánñj Gorixoxo neaim+xífpimí dání erane yariñwáriní. Ámá m+xí nání imóniñj fá xirariñgápa none nameranéná wé rónñj yariñwápi wíá tñanfwá nání wé onamñj tñí fá xirirane xixe m+xí wlanfwá nání wé náú tñí fá xirirane yariñwáoneriní.

8 Wí yayf neamero wí paimamí neairo neaiarífonerini. Wí none nání repíýf n+wiróná “Sipi yariñgáwarini.” uriro wí “Nanj yariñgáwarini.” uriro yariñfonerini. Nepáni yariñwáone aiwí wí “Yapí neaiepisariñgáwarfaní?” neaiawiarígarini.

9 None nání wí “Porowa gowarfaní?” ‘Awa nání ámá obaxí nijfá imóniñjoi.’ riseaimónariní?” rariñgáfa ai amá obaxí none nání nepa nijfá imóniñjoi. None amí amí nameranéná yoý mayí nimónirane aí sññj ñweañwiní. Siyikí neaeearígone imóniñjagwi aiwí sññj wí m+neapíkífonerini.

10 Íkññj sipí neaiariñjagí aiwí íníná dñj nífá neainariñfiriní. “Awa amípi nání dñwí íkeamónígfáwarfaní?” neaiawiarñjagfa ai none xwiýfá yayf neainariñjpi wáf urarfná ámá obaxí arfá neairñjpipimí dání Kiraiso tñí nawíní níkariniro nání amípi m+múronígfáýf yapí imónariñgáriní. “Amípi bñ fá m+maxirígfáwarfaní.” neaiawiarñjagfa ai amípi Kiraiso neaiñjpi bñ m+neamúronerini.

“Sññj seararñjwá eñagwi nání seyíne ení xixení neaiípoýi.” urñj nánirini.

11 Korinño ñweáyíne, apí apí n+seara nuranéná yumí bñ m+seai sññj ríwáriní. E n+seariránéná seyíne dñj síxí seayinwáone síwánñj seiníwáriní.

12 None dñj síxí muyípa oyaneyinri wí éwáonemaní. Sewanñjyíne awamí dñj síxí muyípa oyaneyinri éfá eñagí nání nawíní mimóniñwiní.

13 Ayínání xanoní gí niaiwíyo urípxaxí rípi osearimíni, “Xixe oinaneyí. None dñj síxí seayarñjwápa seyíne ení neayípoýi.” osearimíni.

“Dñj m+wikwírogfáýf tñí gwí m+imónipani.” urñj nánirini.

14 Jisasomí dñj m+wikwíroarígfáýf tñí wigí yariñgápi oyaneyinri wí gwí m+imónipani. Ayí rípi nání seararñjini. “Ámá wé rónñj imóniñjpiní yariñgáýf tñí maní wiaikariñgáýf tñí axípiní epíra nání imónipaxí imóniní.” riseaimónariní? “Axíná wá óniri sífá yiniri epaxíriní.” riseaimónariní?

15 “Kiraiso tñí Obo tñí dñj axípiní xirñj.” riseaimónariní? “Kiraisomí dñj wikwírogfáýf dñj moro dñj m+wikwírogfáýf dñj moro neróná axípi bñ mopaxíriní.” riseaimónariní?

16 “Gorixoyá anñj ñwáfá —Iwámí dání nene yayf umeariñwáiwáriní. Iwá tñí ñwáfá ámá meñweaarígfápi tñí ananí axí e kum+xáripaxíriní.” riseaimónariní? Oweoí, nene Ñwáfá anñj sñj imóniñjyoyá anñj ñwáfáiwánñj imóniñjagwi nání wí e yaiwipaxímaní. Nioní seararñjapi Gorixoxo xewanñj rñj rípi tñí xixení seararñjini, “Nioní gí ámáýf tñí nawíní darónimífariní. Nioní wigí Ñwáfáoní imóniñjáná ayí gí ámáýf imónipírfáriní.” Ámináo e níriri nání

17 Ámá xegí imóniñjyoyá rípi ení urñjini, “ ‘Ámá Gorixoní dñj m+nikwíró wigí ñwáfáyo xídarígfáýf tñj e dání n+míxeámimíni xegí bñ imóniñjyíne imónirixini.’ Ámináoní e seararñjini. ‘Wigí ñwáfá imóniñjpipimí —Apimí dání piáxí seaeánipaxí imóniñjpipimíriní. Apimí bñ onímíá amáf m+roní anñjini wé fá ayímeaénfirixini. Seyíne e nerónáyf, nioní ananí seamimíni m+fariní.

18 Nioní segí áponí imóniñjáná seyíne gí niaiwí oxoyíne imóniro niaiwí apíxiwayíne imóniro epírfáriní.’ Ámináoní —Nioní eñj eánígfá n+yoni seáyí e wimóniñjónirini.

Nioni e rariñini.” Xwiýá apí Bíkwiyo niriñiri eániñagi nani “Jisasomi dññ mñwíkwíroarigfáy tññ wigf yarigfápi oyaneýiniri wí gwí mímónipani.” searariñini.

7

¹ Negí dññ sixí seayinwáyiné, Gorixo negí símimanñ e dánñinñ e nearinñ enagí nani ámaéne pí pí ayá neadunipaxf yarinwápi, dññ piaxí neaeámixariñpirani, wará piaxí neaeámixariñpiranti, nñpini igfáninñ oeamñaneyí. Gorixomi wáyí nñwirinñpimi dññ siyilkwí mñinñwaéne oimónaneyiniri wé roárfwaniginí.

Koriniyo ñweáyí kinimónigfá enagí nani Poro yayf wininñ naniñini.

² Seyiné none dññ sixí neayipoyí. Ayf rípi nani rariñini. Segíyí womí aí sipí bñ mñwikáriñwáriní. Segíyí womí sipí bñ wikáriñwámaní. Womí amípi bñ íwí urápiñwámani.

³ Nioni e niriñina “Poro xwiýá neamearimñiri rariñni.” riseaimónariní? Oweoi, nioni rixa re seararíñini, “None dññ sixí ayá wí seayinwáone enagí nani seyiné péanáyí, none ení nñpepaxf neainfáriní. Seyiné sññ ñweañána none ení sññ ñweapaxf neamóniníñini.” seararíñ enagí nani wí e seaimónipaxfmaní.

⁴ Seyiné xámí seariniñpi xfdíprífa nani bñ onimiápi marfát, aga dññ ayá wí sññ neánariní. Seyiné nani mñxí nñseameakñiriñina ení ayá wí seameakñinariñini. Xeaninñ nñni none neaimeáimí seyiné nani dññ nñmorinñpimi dññ awayiní ikñinñinñ nñmñiriñiri dññ ayá wí nífá ninarinñini.

⁵ None aññ Trowasíyo pññ nñwiárimí nñpurí Masedonia píropenisíyo nñremómána aí kikiñfá ñweapaxf bñ mñneaiméa rípi rípi oyaneýiniri éwáyf sipíni sipíni neaimeaarína áma wí tññ xwiýá ximiximí niniri niriñirane negí xwioxíyo dññ wáyf neainiri yariniñagwi aiwí

⁶ Gorixo —O áma rixa yopa nñmeginriñpimi dññ dññ sixí mñinñgíayo mññ ikñinñinñ umírarinñorini. O Taitaso ámi neaiméáipimi dññ mññ ikñinñinñ neamñiriñini.

⁷ Taitaso neaiméáipimi dánini Gorixo mññ ikñinñinñ neamñiriñini. Seyiné omí numimñiro mññ ikñinñ umíriñgíapi nani repiyf nñneairína apimi dññ ení Gorixo ikñinñinñ neamñiriñini. Taitaso repiyf nñneairína seyiné Poroní ámi sññwí nananñro nani ikñinñ sipí seaiariñpi nani repiyf neairí “Negí nñpikwini mñyariniñwápi dññ Poroní ayá rífa wimoariniñini?” nñyawiwo nani ñwí eearigfápi nani repiyf neairí Poroní arfá nianñro nani sññ ayá rífa seawearinñpi nani repiyf neairí enñ enagí nani ámi aga yayf seáyimí dññ bñ tññ ninñinñiginí.

⁸ Payf xámí nioni nearí seamónapiñána fá nñroróna aga dññ sipí seainñ enagí aiwí “Nioni ana pí nani nearí wiowáriñfani?” nñyawiwo dññ sipí ninñmaní. E nerí aí seyiné fá nñroróna axinán dññ sipí seainariñagí sññwí nñseaniriñina nioni ení dññ sipí bñ onimiápi ninñinñiginí.

⁹ E nerí aí agwí nioni yayf ninarini. Seyiné dññ sipí seaiñpi naniñni yayf mñniní ayf dññ sipí seaiñpimi dññ segí sipí yarigfápi ríwimñini mamófá enagí nani yayf ninarini. Seyiné dññ sipí nñseairína ayf Gorixo seaimixariñpi tññ xixeni sealf enagí nani xwiýá none searfáwápi dññ wí xwírífa mñseaikxéwá enagí nani rariñini.

¹⁰ Ayf rípi nani searariñini. Áma dññ sipí Gorixo wimixariñpi tññ xixeni nñwirína apimi dññ wigf sipí yarigfápi ríwimñini mamoarigfáriní. E neróna dññ sipí apí Gorixo yeáyf uyimixemeañána nani nñpemeámi warinñ enagí nani ámi dññ sipí nñwirí “Pí nani e rífa yariniñini?” yaiwinipaxfmaní. E nerí aí Gorixo wimixariñpi tññ xixeni marfát, áma wigf dññyo dánini dññ sipí nñwirína ayf wiwaniniñyí anñinñprífa nani nñpemeámi warinñ enagí nani rariñini.

¹¹ Ai dññ sipí sealf gí payf eañapimi dññ Gorixo seaimixíñpi, apí seyiné dññ píraninñ nñmoró amípi nañf xixegñni epñpi seaimixíñini. Apimi dññ Gorixo aññni símirirí seaiána sipí éoyá xwiýfápi mñneaxfñipa oeniri apaxf mé píraninñ imixigfawixini. Apimi dññ ení nñpikwini mñyarigfápi nani wikí ónñigfawixini. Apimi dññ ení Gorixo nani wáyf seaininiñiginí. Apimi dññ ení none ámi sññwí nananñro nani ikñinñ sipí seaininiñiginí. Apimi dññ ení nioni searfápi xfdíprífa nani dññ rífa seaweariniñiginí. Apimi dññ ení sipí yarigfáyo siyilkf ureaaní nani oimónaneyinñro egfawixini. Seyiné apí apí néra úfápipimi dññ síwá rénñyí neainigfawixini. Sipí éf Poro nearfo nani nene wí ayá mññ mññ mñnearoariniñni. Síwá éñinñ neainigfawixini.

¹² Ayinání áwanñ rípi osearimñini. Nioni nearí nñseamónapiñina sipí éo nani dññ nñmorí payf ana nearí mónapiñamani. Sipí wikáfo nani ení dññ nñmorí nearí mónapiñamani. Ayf seyiné Gorixoyá sññwí tññ e dání re yaiwinñriñiriñiri nearí mónapiñariní, “Ayf neparini. Porowa nearigfápipimi píraninñ xfdanñwá nani nene sññ dññ rífa neweariniñni.” yaiwinñriñiriñiri payf ana nearí mónapiñariní.

13 Seyíne rixa xixeni e yaiwinfá enjagi nání none rixa píraníņi mĩņi ikĩņwĩniņi mĩrĩrĩniwĩrĩni.

Mĩņi ikĩņwĩni mĩrĩrĩniwĩmĩni. Dĩņi nífĩ eni neainĩrĩni. Seyíne niyĩnĩni Taitasomi numĩniĩriņiņipimi dání dĩņi sixĩ umĩmogfá enjagi nání o yayĩ nĩra neaĩmeáf enjagi nání none eni dĩņi nífĩ ayá wi neainĩrĩni.

14 O ámi neaĩmeááni seyíne tĩņi e nání nurowĩrĩrĩnĩ mĩxĩ seameakĩniņĩpĩ nání bĩ ayá mĩnĩnĩfĩrĩni. None seyíne tĩni niņwearĩnĩ amĩpĩ nĩni searĩņwĩpĩ nepáni searĩņwĩpĩ omĩ seyíne nání mĩxĩ nĩseameakĩniĩrĩnĩ urĩņwĩpĩ eni seyíne numĩniĩriņiņipimi dání nepa xixeni imónĩņiņiņĩni.

15 O seyíne niyĩnĩni numĩniĩrĩnĩ ófĩ ero wáyfĩ inĩro nero píranĩņi arfá owianeyĩnĩri imónĩņĩpĩ nání dĩņi niwĩnĩrĩnĩ amĩ xwapĩ ayá wi dĩņi sixĩ nĩseaya warĩni.

16 Agwĩ nioni “Ayĩ pí pí nerónĩ xixeni epĩrĩoi.” nĩseaiwiĩrĩri dĩņi sfĩjĩ neánarĩņi enjagi nání dĩņi yayĩ nĩnarĩni.

8

“Masedonia ĩweáyfĩ wĩniyo arĩrĩ wianĩro nání nięwfĩ niĩroaĩrĩro ĩweaņoi.” urĩņfĩ nánírĩni.

1 Negĩ nĩrĩxĩmeáyíne, Jisasoyĩ siyĩkĩ imónĩęfĩ Masedonia piropeniĩsĩyo añfĩ apĩ apimi ĩweaęfĩyĩ nanĩ Gorĩxo wá wianĩņĩpimi dání eęfĩpĩ niņfĩ imónĩpiĩri nání áwanĩ bĩ osearaneyĩ.

2 Xeanĩņfĩ rĩmewá wĩpaxĩpĩ niwĩmearĩņĩpimi dání “Enĩ rĩfĩ eániņoi?” nĩrĩro iwamfó wĩwapiyĩlagfĩ aĩ apĩ peá numĩxĩro dĩņi nífĩ ayá wi wĩniņiņiņi. Wiwanĩņĩyĩ uyĩpeayĩniņfĩ imónĩęfĩyĩ aĩwĩ Jisasomĩ dĩņi wĩkwĩroarĩęfĩ wĩniyo arĩrĩ owianeyĩnĩri nięwfĩ niĩroarĩnĩ bĩ onĩmĩapi mĩroaĩ aga ayá wi roaĩrĩęfĩrĩni.

3 Wĩęfĩ wĩniyo arĩrĩ wianĩro nání nięwfĩ niĩroaro wĩpaxĩpĩ tĩni xixeni niĩroaro aĩwĩ wĩęfĩ dĩņi tĩni apimi niĩmũroo amĩ bĩ tĩni roarĩņagfĩ sfĩņwĩ wĩnaroņwáone enjagi nání rarĩņi.

4 Ayĩ arĩkĩ rĩxĩņfĩ re nearĩęfĩawixĩni, “Ámĩ Gorĩxoyá siyĩkĩ imónĩęfĩ Judia piropeniĩsĩyo ĩweaęfĩ wĩniyĩ arĩrĩ wĩarĩęfĩpa nene eni arĩrĩ wianĩ nání xe nięwfĩ fĩyo oroapoyĩnĩri sfĩņwĩ neanĩpoyĩ.” nearĩęfĩawixĩni.

5 E nerónĩ none “E epĩrĩoi.” niyaiwirane dĩņi ikwĩmoņwápi tĩni xixeni mé xami Ámĩnĩ Gorĩxo pí pí wimónarĩņĩpĩ oxĩdaneyĩnĩro niĩpawimánĩ o wimónarĩņĩpĩ nĩxĩfĩdĩrónĩ Porowane eni neafĩwĩarĩęfĩawixĩni.

6 Ayĩnání Taitasomĩ seyĩne tĩņfĩ e nání nurowĩrĩrĩnĩ enĩ rĩrĩemĩxĩ niwĩri re urĩņwanĩęĩni, “Iwamfó Korĩniyo ĩweáyfĩ joxĩ tĩni negĩ wĩniyo arĩrĩ wianĩwá nání wá niwianĩrane nięwfĩ fĩyo oroaneyĩnĩro eęfĩpa amĩ nero nięwfĩ xami ‘Apĩ roáwanĩęĩni.’ rĩrĩęfĩpĩ tĩni xixeni yĩrĩrĩxĩni.” urĩņwanĩęĩni.

7 Pĩ pí seyíne nerónĩ ámĩ wĩ yarĩęfĩpimi mũroarĩęfĩyíne nimónĩro yarĩęfĩrĩni. Gorĩxomĩ dĩņi niwĩkwĩroarĩnĩ, apĩ nání ámáyo áwanĩ nurĩrĩnĩrĩni, apĩ nání niņfĩ nimónĩrĩnĩrĩni, Gorĩxo wimónarĩņĩpĩ yanĩro nání sfĩmĩ niĩxeadĩpĩnĩrĩnĩrĩni, none nání dĩņi sfĩpĩ none seaimĩxĩņwĩpimi dání niĩseairĩnĩrĩni, apĩ niĩpĩni nerónĩ mũroarĩęfĩyíne nimónĩro yarĩęfĩ enjagi nání seęfĩ wĩniyo arĩrĩ wianĩro nání nięwfĩ niĩroaronĩ eni mũroarĩęfĩyĩ yapĩ nimónĩro yĩrĩrĩxĩni.

“Seyíne eni roaĩrĩrĩxĩni.” urĩņfĩ nánírĩni.

8 “Poró sekaxĩ nĩrĩri neararĩni.” mĩyaiwĩpanĩ. Gĩ dĩņi rĩpĩni enjagi seararĩņĩni. Nioni wĩniyĩ Judia piropeniĩsĩyo ĩweáyo arĩrĩ wianĩro nání sfĩmĩ niĩxeadĩpĩnĩro yarĩęfĩpĩ nání repĩyĩ seaĩánĩ seyíne eni siwá rĩniņfĩ oneaĩpoyĩnĩri seararĩņĩni. Negĩ Judia piropeniĩsĩyo ĩweáyfĩ nání nepa dĩņi sfĩpĩ neainarĩni. Siwá ěniņfĩ oneaĩpoyĩnĩri seararĩņĩni.

9 Seyíne negĩ Ámĩnĩ Jisaiĩ Kiraiso wá nĩneawianĩri neaiĩņĩpĩ nání rixa niņfĩ imónĩņagfĩ nání rarĩņĩni. O añĩnamĩ niņwearĩnĩ amĩpĩ miĩmũrĩniņo nimónĩri aĩwĩ seyíne yeayĩ seayĩmĩxemeamĩfĩnĩrĩ xwáfĩ tĩyo nání niĩbirĩnĩ uyĩpeayĩniņfĩ seyíne añĩnamĩ dāņfĩ amĩpĩ miĩmũrĩniņęfĩyíne imónĩpiĩrĩfĩ nání seaiĩņĩrĩni.

10 Seyíne Judia piropeniĩsĩyo ĩweaęfĩyĩ arĩrĩ owianeyĩnĩri yarĩęfĩpĩ nání dĩņi nionĩyá, ayĩ rĩpĩrĩni. Xwĩogwĩ aga xami pweņomi seyíne iwamfó nięwfĩ roaĩrĩęfĩpĩ agwĩ nĩra nuro yoparĩpĩ niyĩarĩnáyfĩ, “Ayĩ ananĩrĩni.” nimónarĩni. Iwamfó nięwfĩ roaĩrĩęfĩyĩ, ayĩ seyíne aĩwĩ xami oyaneyĩnĩri wimónarĩęfĩyĩ, ayĩ axĩyĩne enjagi nání seararĩņĩni.

11 Ayĩnání nięwfĩ “Apĩ oroaneyĩ.” rĩrĩęfĩpĩ rixa niĩpĩni roaĩrĩpoyĩ. Iwamfó oyaneyĩnĩrĩnĩ dĩņi rĩfĩ seaweņĩpa yoparĩpĩ niĩroaĩrĩfĩnĩ seyíne roaĩrĩpaxĩ imónĩņĩpĩ tĩni xixeni roaĩrĩpiĩrĩfĩ nání xe dĩņi rĩfĩ seawewĩniņi.

¹² Ayî rîpî nânî seararîjîni. Giyî giyî amá wíyo arîrá wianîro nânî “Nîgwî apî roaárîwanîgîni.” nîyaiwimáná amîpî roaárîpaxî imónîjîpî tîni xîxeni roaáránáyî, Gorîxo “Ayî ananîrîni.” wíaiwiarîjîrîni. Amîpî ayî mîroaárîpaxî imónîjîpî “Roaárîrîxîni.” wí yaiwiarîjomani.

¹³ Nîgwî searâpîrîfáyî kiki fá nîweapîrîfa nânî seyîné anîjî seaikârîmîni nîri nerî mîrarîjîni. Ayî enî seyîné tîni xîxeni apânî tîgfáyî oimónîpoyîni rarijîni.

¹⁴ Jisasoyá sîyikî imónîgfáyî wí amîpî wí mîmúrónîgfáyî imónîjîná wí dîwî ikeamónîgfáyî mîmónî nîni apânî tîgfáyî imónîpîrîfa nânî agwî rîná amîpî ayá wí seyîné tîgfápi dîwî ikeamónîgfáyo arîrá wiarîjîni. Seyîné enî rîwéná amîpî wí nânî dîwî ikeamónîro ayî enî amîpî ayá wí tîgfáyî imónîro nerîfáyî, arîrá seaipîrîfârîni.

¹⁵ Bîkwîfîyo dánî enîná Isirerîyîf amá dîjîf meanje nemeróná egfápi nânî re nîrîni eánîjîpî nionî seararîjîpî tîni xîxeni imónîjîagî nânî seararîjîni, “Amá aiwá maná rîni jîpî xwé meáfáyî xwé nîmearo aí wîgî nîpaxî imónîjîpî seáyî e tîgfáyî mîmónîgfawîxîni. Amá onîmiápi meáfáyî onîmiápi nîmearo aí aiwápi nânî dîwî ikeamónîgfáyî mîmónîgfawîxîni.” nîrîni eánîjîpî nionî seararîjîpî tîni xîxeni imónîjîagî nânî rarijîni.

“Taitasomî tîni amá waúmi tîni urowárenaparîjîni.” urîjîf nânîrîni.

¹⁶ Nionî seyîné arîrá seaimî nânî dîjîf rîfá nîwearîjîpa Gorîxo Taitaso enî seyîné arîrá seainî nânî dîjîf rîfá owenîrî wîmîxarîjîagî nânî yayî owianeyî.

¹⁷ Ayî rîpî nânî “Taitaso enî seyîné arîrá seaimî nânî dîjîf rîfá wearîni.” seararîjîni. “Joxî Korinîyo nîweáyî tîjîf e nânî amî nîneauipaxoxîranî?” uráná “Ananîrîni.” rîfî enjîgî nânî nîseararîjîni. Xewanîjo enî “Oumîni.” nîyaiwirî sîmî nîxeadîpénîrî nânî xegî dîjîf tîni seyîné tîjîf e nânî barîjîagî nânî seararîjîni.

¹⁸ None omî tîni negî nîrîxîmeáyî womî tîni enî urowárenaparîjîni. O xwîyîfá yayî neainarîjîpî wáf nurîmerîfá enjîpî nânî Jisasoyá sîyikî imónîgfá amî gîmî nîweagfáyî nîjîfá nîniro fá earoárîni gîforîni.

¹⁹ O apîni imónîjomani. Rîpî enî imónîjîni. Jisasoyá sîyikî imónîgfá Masedonia pîropenîsfî tîyo nîweagfáyî o none Judia pîropenîsfîyo nîweáyo arîrá wianîfá nânî nîgwî Jisasoyá sîyikî imónîgfá apî apimî urâpîmearfá Porowa tîni nawîni nîkumîxîni nîri eméwîngîni nîri urîpeáforîni. Amá wí none nîgwî awî eamearîjîagwî nîneanîroná Ámînáomî seáyî e uméyoaro none nânî “Wîgî wîniyo arîrá wîpîrî nânî dîjîf rîfá wearîgfáwarîfani?” neaiwîro epîrîfa nânî rîpî yarîjîwîni.

²⁰ Dîwîf ikeamónîgfá nânî nîgwî yanî ewanîf nîmónîro xwénî xwénî nîroaro neaiapowárána yarîjîwápi nânî amá wí “Porowa nîpîkwnî mîyarîjîni.” neamearîpîrîxîni nîri pîranîjîf nîjîwîperane amá o tîni nawîni urâpîmearfîwîni.

²¹ None pí pí oyaneyîni nîri neranéná Ámînáo “Ayî e neróná wé rónîjîf imónîjîpî yarîjîni.” yaiwiarîjîpî nânî dîjîf nîmorane aiwî apî nânîni dîjîf nîmorane yarîjîwáonemani. Amá “E neróná wé rónîjîf imónîjîpî yarîjîni.” yaiwiarîgfápi nânî enî dîjîf nîmorane yarîjîwáone enjîgî nânî seararîjîwîni.

²² Awaú tîni negî nîrîxîmeáf amî womî tîni enî urowárenaparîjîwîni. “O none pí pí urarîjîwápi xîxeni xîdîni rîfenîjîni?” nîyaiwirane “Apî ei. Apî ei.” urîjîwápi dîni iwamfó wîwapiyayîaná o arfîkî xîxeni xîdarîjîagî wîniwáorîni. O seyîné “Nîgwî apî roaárîwanîgîni.” rârîgfápi tîni “Xîxeni nîroaárîpîráoi.” nîyaiwirî dîjîf sîjîfá weánarîjîagî nânî “Nionî enî sanî urînarómîni.” nîyaiwirî awaú tîni barîni.

²³ Taitaso nânî seyîné rîxa nîjîfá imónîjîni. O xwîyîfá yayî neainarîjîpî wáf urîmeaanîwî nânî gî gwî mónîgwîfî worîni. Seyîné seáyî seaiianîrai nânî nawîni nîmónîrî yarîgwîfî worîni. O tîni nawîni barîgfîwáwî awaú Jisasoyá sîyikî imónîgfá pîropenîsfî tîyo nîweagfáyî urowárfawáurîni. Egî nerîgfîpîmî dánî Kiraisomî seáyî e uméyoaarîgfîwáurîni.

²⁴ Ayînanî amá waú wo awa nîbîro sîjîwîf seanijîná “Nene amáyo dîjîf sîpî wiarîjîwáenerîni.” rarijîgfápi “Neparîni.” oyaiwîpoyîni apî e iwamfó éfîrîxîni. Seyîné e éánáyî Jisasoyá sîyikî imónîgfá apî apî seyîné nânî re seaiiwîpîrîfârîni, “Ayî amáyo dîjîf sîpî nîwirî wiarîgfáwîrîfani?” yaiwîpîrîfârîni. None seyîné nânî mîxîf nîmeakîni nîri urîjîwápi nânî enî “Apânî nearîgfáwîxîni.” yaiwîpîrîfârîni.

9

Nîgwîf arîrá wianîro nânî awî eameearîgfápi nânî urîjîf nânîrîni.

¹ Nîgwîf Judia pîropenîsfî nîweáyo arîrá wianî nânî awî eameearîjîwápi nânî payî rîpî seyîné nânî nîrîrî nearîfá “Mfîkfîf menjîgî nânî surîfá nîrîrî rîfá eaarîjîni?” nîmónarîni.

2 Seyfne api yaniro nani dñj rfa seawearijipi nani nijfa nimoniri nani e nimonarini. Inina Jisasoya siyik imonigfa Masedonia piropenisf tyo nweagfayf arfa egfe dani weyf niseamekiri rana re rayarinjwari, "Xwiogw xami pweagomi Jisasoya siyik imonigfa Girik piropenisfyo nweagfayf api ewaniginiri rixa ewowiapnigfarini." E rayarinjwapimi dani Masedonia nweayf wigf ama napf nene eni axipi ewaniginiri ayá rowfa wiarini.

3 "Payf rina surfma nriri rfa eearijini?" nimonigf aiwi seyfne nani mixf nimeakiri rayarinjwapf surfma imoniginiri negf nrixfmea wau wo awami urowarenaparijini. Ayf ama re nweagfayo "Koriniyo nweayf nigwf fayo roapiri nani rixa nipimoarimana nweajo." urfapf seyfne nepa xixeni e oepoyiniri ama rowami urowarenaparijini.

4 Rfwená Masedonia dñj tyf wi nioni tñi nbtiranena seyfne rixa nipimoarimana mñjwewagfa sñjwf niseanirfnayf, none "Ayf rixa nipimoarimana nweajo." nyaiwirane dñj sñj neeanarinjipimi dani ayá neainniginiri nani seararijini. Seyfne eni ayá niseainpa enfarani?

5 Ayinani nioni re nimonigot, "Negf nrixfmea awa xami nñimearo nioni sini mirémóami enana nigwf seyfne negf simmanj e dani Niroari wianfwarini." neararigfapf "Rixa ipimoaripoyf." searipiri nani ourowarimni." nimonigot. Nioni nrémorfná nigwf api nani simirif seafipimi dani marfa, segf dñjyo dani xixeni apani ipimoarinjagf wñmiginiri awami urowarenaparijini.

"Yanf ewani nimoniro roarfirixini." urinj nanirini.

6 "Poró pí yaiwiani nani rfa neararini?" nyaiwirfnayf, ewayf xwiyfá rípi nani dñj mópoyi. Áma aiwá xwé iwfa urfo aiwá xwé minfarini. Onmiá urfo onmiá minfarini. Ewayf xwiyfá api ama wigf winyo arira wianiro nani nigwf nroaro wiarigfapf nani ritamijyf niniri rinini. Xwé nwirfná Gorixo wifpi xwé imonini. Onmiá nwirfná Gorixo wifpi onmiá imonini.

7 Ayinani nyifneni xixegfni ama arira wianiro nani nigwf nroarfná wikf dñj nyaiwimánarani, ama wo simeaxdf seainarani, nroari mñi mwi xami "Nigwf nwirfná api wianigini." yaiwiarigfapf nani dñj nímoro nroaro mñi wifrxini. Áma wigf winyo arira wianiro nani nigwf fayo nroarfná yayf tñi roarigfayo Gorixo dñj sixf uyarinj enagf nani rarijini.

8 Ai o seyfne aikf yinpirfa nantrani, aiwá npirfa nantrani, apani tgfayfne imoniro ama dfwf ikeamónigfayo arira wipiri nani imonigfapf tñi xixeni mimóni múroro eprfa nani anani seayf e seaimixipaxorini.

9 Nioni seararinjapf tñi Bkwíyo dani ama wé rónigfayf yarigfapf nani re nriniri eanijipi tñi xixeni imonini, "O yanf ewani nimoniri dfwf ikeamónigfayo wiarinjirini. Ayinani o wa nwaniri wifpi nani Gorixo ná rfwíyo aiwi wí dñj peá monfamani." E rinijipi nioni seararinjapf tñi xixeni imoninjagf nani rarijini.

10 Gorixo —O aiwá omñj yarigfayo iwf iwfa urpifi nani mñi wiri aiwá npiri nani mñi wiri yariorini. O amipi seyfne Kiraisomf dñj wikwíroarigfa winyo arira wipiri nani eni mñi seaiapiri sayá nimíxa uri enfarini. E yarfná ama aiwá omñj xwé nróa nufasána aiwá xwé miarigfapa seyfne eni yanf ewani nimoniro wiarigfapimi dani axpfninj e eprfarini.

11 Seyfne gini giná dñj re yaiwiarfná, "Anani yanf ewani nimonirane negfyo owianeyf." yaiwiarfná Gorixo seyfne xwéni mñi wipaxf imonipirfa nani amipi wí mímurónigfayfneninj seaimixinfarini. E seaimixinfá enagf nani segf sérxfmeayo arira wianiro nani nigwf xwéni roarigfapf Porowane nisearapirane nimeami nurane wianiri yarinjagwf sñjwf nneaniróna rixa Gorixomi yayf wipirfarini.

12 Ayf rípi seararijini. Arira wianiro nani seyfne yarigfapf ama Gorixoyá amipi wí nani dfwf ikeamónigfayo xixeni arira wiaranro nero aiw apini mñarino. Seyfne yarigfapimi dani ama obaxf Gorixomi yayf seayf e nwiéra warino.

13 Ayf rípi rarijini. Ámayf seyfne nigwipi wianiro yarinjagfa sñjwf niseaniróna rípi seaiawipirfarini, "Nene sñjwf anijwaé dani ama ayf xwiyfá woáfkf inarigfapf —Api yayf neainarinj Kiraiso rinjirini. Api arfa ymifg nero xixeni rfa xfdarino?" niseaiawiro nani Gorixomi seayf e umfeyoapirfarini. Rípi eni seaiawipirfarini, "Nene tñi winyo tñi arira neaianro nani mñi neiapaxf imoninjipi nímúroro xwéni rfa neaiaparino?" niseaiawiro nani eni Gorixomi seayf e umfeyoapirfarini.

14 E nero seyfne nani rixinj niseauriyiróna seyfne Gorixo ámayo wa nwanirfná ama wianarigfapimi wiarf nímúrori wianarinjipi tñi yarigfayfne imonigfa enagf nani seyfne nani ikñinj sipi winfarini.

15 Gorixo xegf xewaxomi nwfrenapirfná neaiinjipi —Api amipi bi tñi ritamijyf mepaxf imoninjirini. Api nani yayf owianeyf.

10

Xfo n̄n̄ni rarigf̄ápi xw̄fo oéámin̄iri ur̄ij̄f̄ n̄n̄ni r̄ini.

1 Agwi Poron̄i —Nion̄i ámá wí re rarigfon̄ir̄ini, “Neneyá s̄ijw̄f̄ t̄nj̄f̄ e dán̄i ayá igigf̄ ner̄t̄ aiwi nene s̄ijw̄f̄ man̄ijwaé dán̄i ayá nepeár̄imán̄n̄ij̄f̄ payf̄ near̄i rar̄ijor̄in̄i.” rarigfon̄ir̄ini. Nion̄i Kiraiso xw̄fá t̄yo nemeárná n̄pen̄ir̄i awayini yago en̄aḡi n̄ni

2 r̄ix̄ij̄f̄ r̄ipi osear̄im̄ini, “Nion̄i segf̄ t̄nj̄f̄ e n̄ir̄emor̄íná ayá igigf̄ mé ner̄t̄ ámá ‘Porowa Kiraisom̄i m̄ix̄f̄dar̄igf̄áyf̄ yar̄igf̄ápa yar̄igf̄áwar̄ini.’ neaiaiwiar̄igf̄áwami s̄m̄f̄ t̄n̄i m̄ix̄f̄ r̄fá t̄nj̄f̄ ur̄im̄f̄ápi seyfn̄é en̄i sear̄im̄f̄a n̄n̄i m̄nim̄ix̄t̄pan̄i.”

3 None xw̄fá t̄yo n̄ijwear̄anéná ámá Gor̄ixom̄i m̄ix̄f̄dar̄igf̄áyf̄ t̄n̄i n̄ijwearane aiwi ayf̄ d̄ij̄f̄ moar̄igf̄ápm̄i dán̄i d̄ij̄f̄ n̄imorane m̄ix̄f̄ inar̄ijwáonemant̄.

4 Am̄ipi none m̄ix̄f̄ n̄n̄i x̄ir̄ijwápi ámá ayf̄ x̄irar̄igf̄ápi m̄ix̄ir̄ijwini. None x̄ir̄ijwápi s̄m̄f̄ t̄n̄i inar̄ijwápiya onáf̄ imón̄ij̄f̄pi xw̄ir̄fá ik̄ixean̄f̄wá n̄n̄i Gor̄ixoyá en̄j̄ eán̄ij̄f̄ imón̄ij̄f̄ t̄nj̄f̄pi x̄ir̄ijwini.

5 Api f̄a n̄ix̄ir̄irane re yar̄ijwini. Pí pí ámá wigf̄ d̄ij̄tyo dán̄i xer̄w̄f̄ ner̄w̄ipémáná érowiápn̄ar̄igf̄ápi p̄ir̄f̄ wiaikirane xw̄iyf̄á “Seáȳi e imón̄in̄i.” rarigf̄á ámá Gor̄ixo n̄n̄i n̄ijf̄a mimón̄iipa oépoȳin̄ir̄i mud̄f̄moar̄ij̄f̄pi p̄ir̄f̄ wiaikirane nerane ámá n̄f̄ni pí pí “Oyaneyi.” n̄iyaiwiróná Kiraisom̄i ar̄fá ȳim̄igf̄ wip̄ir̄i n̄n̄i wigf̄ d̄ij̄f̄pi f̄án̄ij̄f̄ x̄ir̄ar̄ar̄ijwini.

6 Seyfn̄é nion̄i sear̄f̄ápi r̄ixa ar̄fá ȳim̄igf̄ niar̄ijagf̄a n̄isean̄ir̄fná nion̄i ámá wigf̄ n̄iwiaikiar̄igf̄ápi t̄n̄i p̄ir̄f̄ umamóm̄f̄a n̄n̄i r̄ixa ip̄imón̄ij̄f̄ini.

7 Seyfn̄é war̄árim̄in̄i s̄ijw̄f̄ n̄iw̄in̄iro yar̄ijoi. Segf̄ wo “Kiraisoyá ayá t̄nj̄f̄ imón̄ij̄áon̄i ayf̄, nion̄ir̄in̄i.” n̄iyaiwin̄ir̄i d̄ij̄f̄ s̄ij̄a neán̄ir̄fnáyf̄, x̄fo Kiraisoyáo imón̄ij̄ápa none en̄i Kiraisoyáone imón̄ij̄agw̄i n̄n̄i ám̄i xewan̄ij̄o d̄ij̄f̄ xer̄w̄f̄ neaiaiwiar̄ij̄f̄pi n̄n̄i d̄ij̄f̄ n̄iyaiKiror̄i none imón̄ij̄wápi t̄n̄i x̄ixen̄i neaiaiw̄in̄iḡin̄i.

8 Ám̄ináo none n̄én̄i t̄fḡáȳin̄ij̄f̄ oimón̄ipoȳin̄ir̄i n̄inear̄ip̄earfná seyfn̄é xw̄ir̄fá m̄iseaik̄ixé Jisasom̄i p̄irán̄ij̄f̄ x̄f̄d̄ip̄ir̄i n̄n̄i en̄j̄ s̄ix̄f̄ seam̄ix̄ant̄ near̄f̄pean̄j̄ en̄aḡi n̄n̄i niwan̄ij̄on̄i m̄ix̄f̄ ayá wí n̄imeak̄fn̄in̄ir̄i ai ayá b̄i n̄in̄imen̄ij̄o.

9 “Payf̄ Poro eaar̄ij̄f̄pi nene f̄a n̄iroranéná en̄j̄ s̄ir̄ir̄ijw̄f̄ neain̄in̄i n̄n̄i r̄fa eaar̄in̄i?” oyaiw̄ipoȳin̄ir̄i meaar̄ij̄f̄ini.

10 Wa nion̄i n̄n̄i re rarigf̄ár̄in̄i, “O payf̄ nearfná xw̄iyf̄á r̄fá t̄nj̄f̄pi n̄ir̄ir̄i eaar̄ij̄o aiwi ámá s̄ijw̄f̄ an̄igf̄é dán̄i ‘En̄j̄ eán̄ij̄o iworant̄?’ wí wiaiw̄ipaxf̄ mimón̄ij̄or̄in̄i. Xw̄iyf̄á n̄ir̄ir̄fná p̄irán̄ij̄f̄ ir̄f̄ m̄ir̄epear̄ij̄or̄in̄i.”

11 Nion̄i n̄n̄i e rarigf̄áwa n̄ijf̄á re imón̄if̄r̄ix̄in̄i. None seyfn̄é s̄ijw̄f̄ m̄inean̄igf̄é dán̄i payf̄ nearfná imón̄ij̄wápa ám̄i segf̄ s̄ijw̄f̄ an̄igf̄é dán̄i neranéná ax̄f̄pi nimón̄irane yan̄f̄wár̄in̄i.

12 None ayá nepeár̄imáná ámá seáȳi e nimón̄iro weyf̄ menar̄igf̄áwa n̄n̄i r̄f̄ram̄ij̄ȳf̄ nin̄irane “Awán̄ij̄f̄ imón̄ij̄w̄in̄i.” wí r̄ipaxonemant̄. “Nawin̄i n̄ikum̄ix̄in̄irane imón̄ij̄w̄in̄i.” en̄i wí r̄ipaxonemant̄. E ner̄t̄ ai ámá ayf̄ wigf̄ wo n̄n̄i “Apán̄i r̄iyar̄in̄i? S̄ipi r̄iyar̄in̄i?” n̄iyaiwiróná wiwan̄ij̄ȳf̄ yar̄igf̄ápi t̄n̄i s̄ijw̄f̄ n̄iw̄in̄ax̄f̄diro “O apán̄i yar̄in̄i.” rarigf̄ár̄in̄i. Wigf̄pi r̄f̄ram̄ij̄ȳf̄ n̄iga war̄igf̄ár̄in̄i. E neróná sa maj̄imaj̄f̄a níkar̄in̄iro yar̄ijoi.

13 Wa e yar̄ijagf̄a aiwi none m̄ix̄f̄ n̄imeak̄fn̄in̄iranéná san̄ij̄f̄ none neat̄ij̄f̄pi n̄n̄i d̄ij̄f̄ mamó nerane wiárf̄ n̄imúrorane m̄ix̄f̄ meak̄fn̄in̄an̄iméw̄in̄i. Gor̄ixo wáf̄ ur̄im̄éfr̄ix̄in̄ir̄i n̄inear̄ip̄earfná none n̄n̄i san̄ij̄f̄ neat̄ij̄f̄pi —Api seyfn̄é en̄i in̄im̄i j̄weagf̄ápir̄in̄i. Api n̄n̄i d̄ij̄f̄ n̄imorane m̄ix̄f̄ meak̄fn̄in̄an̄f̄w̄in̄i.

14 Seyfn̄é san̄ij̄f̄ Gor̄ixo neat̄ij̄f̄pi in̄im̄i j̄weagf̄áyfn̄é en̄aḡi n̄n̄i none seyfn̄é t̄nj̄f̄ e n̄n̄i n̄b̄ir̄i xw̄iyf̄á Kiraiso n̄n̄i yaf̄f̄ neainar̄ij̄f̄pi n̄n̄i wáf̄ n̄isear̄ir̄fná san̄ij̄f̄ Gor̄ixo neat̄ij̄f̄pi wí wiárf̄ n̄imúrorane en̄j̄wámant̄.

15 Aȳin̄án̄i none m̄ix̄f̄ n̄imeak̄fn̄in̄iranéná san̄ij̄f̄ Gor̄ixo neat̄ij̄f̄pi wí wiárf̄ n̄imúrorane ámá wa om̄i n̄ix̄f̄d̄iróná éf̄ápi n̄n̄i none xer̄wone weyf̄ menar̄ij̄wámant̄. Wí e mé d̄ij̄f̄ re n̄iyaiwirane ikw̄f̄mon̄j̄w̄in̄i, “Seyfn̄é Jisasom̄i d̄ij̄f̄ n̄iw̄ikw̄f̄roro en̄j̄ neága nuróná none épeár̄ij̄wápm̄i dán̄i san̄ij̄f̄ Gor̄ixo neat̄ij̄f̄pi t̄n̄i x̄ixen̄i xwé nimóga up̄f̄r̄f̄ár̄in̄i.” n̄iyaiwirane ikw̄f̄mon̄j̄w̄in̄i.

16 Seyfn̄é e nimóga nurónáyf̄, none anan̄i seyfn̄é t̄nj̄f̄ e or̄iwám̄i dán̄i j̄weagf̄áyf̄ t̄nj̄f̄ e n̄n̄i ai nurane xw̄iyf̄á yaf̄f̄ neainar̄ij̄f̄pi wáf̄ ur̄irane yan̄f̄wár̄in̄i. E nerane ámá wa Gor̄ixo urowár̄ij̄e dán̄i wáf̄ r̄iméf̄ápi xer̄wone weyf̄ m̄imear̄in̄iipa yan̄f̄wár̄in̄i.

17 E ner̄t̄ ai B̄ikw̄ȳo re n̄ir̄in̄ir̄i eán̄in̄i, “Go go m̄ix̄f̄ n̄imeak̄fn̄ir̄fná Ám̄ináo en̄j̄pi n̄n̄i m̄ix̄f̄ meak̄fn̄if̄w̄in̄iḡin̄i.” n̄ir̄in̄ir̄i eán̄in̄i.

18 Ayf̄ r̄ipi n̄n̄i xw̄iyf̄á api m̄ij̄f̄ n̄iror̄i searar̄ij̄in̄i. Ámá wiwan̄ij̄ȳf̄ weyf̄ near̄inar̄igf̄áyf̄ n̄n̄i Ám̄ináo “M̄im̄iw̄iáro yar̄igf̄áȳfr̄an̄i?” yaiwiar̄ij̄f̄man̄i. Xewan̄ij̄o s̄ijw̄f̄ n̄iw̄in̄ax̄f̄d̄ir̄i p̄irán̄ij̄f̄ yar̄ijagf̄a n̄iw̄in̄imáná weyf̄ umearar̄ij̄ȳf̄ n̄n̄in̄i “M̄im̄iw̄iáro yar̄igf̄áȳfr̄an̄i?” yaiwiar̄ij̄f̄in̄i.

11

Mimóní wáf wurimeiarígíáwa nání uríjé náníní.

¹ Agwí xe Poro majfá níkáríní xegf enjé nání míxí bí omeakíníní síjwí nanfpoi. E seararíjagí aí ríxa síjwí e nanaríjoi.

² Ayf rípi nání “Xe míxí bí omeakíníní síjwí nanfpoi.” seararíjíní. Goríxo seyfné nanj imóníprífa nání dínj rífa wearíjépa niont ení níwearíní. Seyfné áma yapf seaíwapiyaníro yarígífa wíyo arfá níwíro míxídf síní apíyáíwayfnéníj imóníjána Kiraisomí seanwírírímfa nání oxí ná womí omíníjé meáníríxíní searéroáríjé enjagí nání seyfné nání dínj rífa níwearíní.

³ E nerí aí enjína sídíro Ipímí yapf níwíwapiyirfána xegf ináyíníj imóníjépipimí dání wíwapiyínjépa áma wa seyfné ení yapf níseaíwapiyíro xenjwímí dání níméra seawarfána seyfné síní ikwíránáníj nímóníro Kiraisomíní píráníjé míxídfépa epíríxíní wáyf nínaríní.

⁴ Seyfné rípi rípi yaríjagífa nání seararíjíní. Áma wa Jisaso nání ríníjépi xixení mísearf xegf bí seararfána seyfné ananí arfá wíarígífíní. Kwíyí none searána seaainíjépi marfáí, xegf bí nání searána e oneaainí arfá wíarígífíní. Xwíyífa yayf neainaríjépi none wáf searíjwápi marfáí, xegf bí imóníjépi searána ananí arfá wíarígífíní.

⁵ Aí niont wí re yaiwíaríjéonímání, “ ‘Kiraisoyá wáf wurimeiaríjwá seáyí e imóníjwáoneríní.’ rínarígíáwa niont imímí níxíjéoi.” yaiwíaríjéonímání.

⁶ Niont áma síjwí anígé dání xwíyífa nírífína írí nírépearíjéonírfaní? Írí répearíjéonírfaní? Niont majfáríní. E nerí aiwí níjfa xwíyífa yayf neainaríjépi nání imóníjépi bí onímíapí mímóníjíní. Aí none seyfné tfní níjwearane pí pí neranéná “Porowa níjfa seáyí e imónígíáwarífaní?” oyaiwípoiíníjépi síwá seaíníjwáriní.

⁷ Niont seyfné kwíyí emaxíníprífa nání Goríxoyá xwíyífa yayf neainaríjépi wáf nísearífína nígwí bí mísearíjépipimí dání síyilkwíjépiíníjépi imóníjépi. Niont e enjépi nání “Poro sípí nealkáríjé nígíní.” ríseaimónaríní?

⁸ Niont xámí seyfné searéwapiyímí nání Jisasoyá síyíkí imónígífa wíníyí nígwí nímónapána niont íwíníjé urápíjanígíní.

⁹ Ayf rípi seararíjíní. Niont seyfné tfní jweanána negf níríxímeá Masedonia píropenísíyo dánjyí wí níbíro amípi niont dfwí ikeamóníjépi xixení níapígífa enjagí nání segfíyí womí aí aníjé wí míwíkaríjanígíní. Pí pí nerfína Koríní jweáyífné aníjé osealkárímíní menjanígíní. Rífwéna ámí níseaiméarfána ení axíjépi emáfíní.

¹⁰ Xwíyífa Kiraiso nání nepaxíjé imóníjépi ífa xíríjéoní aga nepa re seararíjíní, “Niont ‘Koríní jweáyo níréwapiyirfána nígwí bí muráparíjépi.’ nírírí míxí meakínímíapí segf Gíríkí píropenísíyo nímíní yanf níwéa warfána áma wo áwíní e dání nírakínífaní.” seararíjíní.

¹¹ “Poro pí nání rífa e neararíní?” ríseaimónaríní? “Dínj síxí míneyaríjé enjagí nání neararíní.” ríseaimónaríní? Oweoi, niont dínj síxí seayaríjagí nání Goríxo níjéfíní.

¹² Dínj síxí seayaríjéoní aiwí “Kiraisoyá wáf wurimeiaríjwá seáyí e imóníjwáoneríní.” rínarígíáwa “Porowa wáf nírímerfína yarígífápa axíjépi yaríjwáoneríní.” níríro weyf mearínarígífápi míwíarómígíní nígwí mísearíjépi yaríjépi axíjépi néra umfáríní.

¹³ Ayf rípi nání e néra umfáríní. Áma niont seararíjépa sa mímóní wáf wurimeiarígíáwaríní. Ámáyo yapf wíwapiyaníro nání yarígíáwaríní. “Kiraisoyá wáf wurimeiarígífa warífaní?” oneaiwípoiíní wígf imónígífápi rítf níníro xegf bí imíxínarígífíní.

¹⁴ Awa nání seararíjépi nání dínj nípíkíníro ududf míseainípaní. Seteno aí xegf imóníjépi ananí rítf nínírí anjénají wífa ókímíxaríjépi wóníjé imónaríjépi.

¹⁵ Ayínání oyá xínáíwírónyí nímóníro omíjé wíarígíáwa wígf imónígífápi rítf níníro ámáya síjwí ténj e dání áma wé rónígífa oimóníjépiíní yarígífáyí imónígífápáníjépi imónáná sírf mípíkínípaní. Yoparf imóníe wígf egífápi tfní xixení Goríxo pírf umamonfá enjagí nání raríjíní.

Wáf nírímerfína wímeanjépi nání uríjé náníní.

¹⁶ Xámí rífápi ámí dírífí nerí bí osearímíní. Niont míxí meakínímíjépi nání “Poro majfá níkáríní raríjéoníní.” míniaíwípaní. E nísearíí aí síní “Poro majfá níkáríní raríjéoníní.” níniaíwírónyí, niont segf arfá egé dání míxí meakínímí nání seyfné majfá íkárínaríjépi wo weyf mearínarífána xe oení síjwí wínarígífápa niont ení síjwí nanfpoi.

¹⁷ Niont míxí nímeakíníní searímíjépi Ámínáo e ouríní wímónaríjépi tfní xixení searímíméíni. Aga majfá níkáríní “E yaríjéonírfaní?” níyáíwírí dínj síjé neánaríjépi wonfínjépi nímóní searímíjépi.

18 Ámá obaxí wíǵ ení eáníǵáǵapimí dání egǵáǵáǵá nání mǵxǵ meakńńnaríǵǵá enǵǵáǵá nání nionń ení axǵǵǵá bǵ mǵxǵ meakńńńmǵńńń.

19 Dńǵǵá émǵ saímǵ mogǵáǵńné ámá wa majǵá níkarńńńro rarńǵǵǵá arǵá nńwíróná ananń yayǵ tńń arǵá wiarńǵǵáǵńné enǵǵáǵá nání nionń ení segǵá arǵá egǵe dání mǵxǵ bǵ meakńńńmǵńńń.

20 Ái ámá wa seyǵńné áxerǵwarǵ seaianńro nání ńǵwǵ ikaxǵ xegǵá bǵ searekwǵkwíyńánaranń, segǵá amǵǵǵá seamǵwíarekńxéánaranń, yapǵ nńseaiwǵapńyírńǵǵǵá dání segǵá amǵǵǵá ǵwǵ searǵpánaranń, wíwanńǵowa seáyǵ e nńmǵfeyoánńro paimǵmǵ seaiánaranń, wé tńńń sǵmǵmǵanńǵyo seaupǵkákawńánaranń, xe oneańpoyńńńrń sńǵǵwǵ wńnarńǵǵáǵńné enǵǵáǵá nání rarńǵǵáǵá.

21 Xámń nionń seyǵńné tńńń nńǵwearǵńá awa seaikárarńǵǵáǵá axǵǵǵá seaikárńmǵ nání ení meánńǵáonń enǵǵáǵá nání aga ayá nńnarńń.

E nerń ái nionń rǵxa majǵmajǵá níkarńńńrń wa ayá nepeárńmáná pí pí mǵxǵ meakńńnarńǵǵáǵá nání nionń ení mǵxǵ meakńńńmǵńńń.

22 Awa “Xibíruone imónńǵwńń.” rarńǵǵǵá ái nionń ení wonń menńranń? Awa “Isńrerone imónńǵwńń.” rarńǵǵǵá ái nionń ení wonń menńranń? Awa “Ebńńfamoyáonernń.” rarńǵǵǵá ái nionń ení oyá wonń menńranń?

23 Ái “Nionń rǵxa xóxwǵ nerń rarńǵǵáǵá.” nímónarńń. Awa “Kíraisomń xńnáwánenńǵ nímónńrane wńarńǵwáonernń.” rarńǵǵǵá ái nionń Kíraisomń nńǵǵdńrń nńwíirńńá awamń wíarń seáyǵ e nńmúrorń yarńǵáonńrńń. Nńńkwńńmáná omńǵ anńǵ mńń nerń múroarńǵáonńrńń. Gwǵ ámǵ ámǵ nńǵwńńarńǵǵonń ríwonńrńń. Iwanń ámǵ ámǵ ayá wń nńmepégǵonń ríwonńrńń. Nńpexǵ xwapǵ níkarńǵǵonń ríwonńrńń.

24 Gǵ Judayǵ wé wú ǵá nńńxeyairo iwarogǵ nńńmépépa nuróná 39 imónayinń nání neayǵǵǵonńrńń.

25 Romńǵǵá bǵ ǵá nńńxeyairo wegǵwǵá tńńń iwanń neayǵǵǵonńrńń. Bńń sńǵá tńń nearń nńǵǵǵonńrńń. Bǵá bǵ sńǵǵǵá nurńń sńǵǵǵá sńǵá eáná rawńrawáyo píeroayńǵáonńrńń. Sǵá wńyımń rawńrawáyo ikwńarńńmepǵáonńrńń.

26 Wǵá urńmemńńrń nání anń níkarńńńá inńǵǵá waxǵ ámǵ ámǵ nńmároayipaxǵ enǵonńrńń. Ámǵ ámǵ nńńrǵekńxeyapaxǵ nńǵǵonńrńń. Gǵ gwǵ axǵńń imónńǵwáǵ sńǵá níkarayipaxǵ egǵonńrńń. Émáǵ ení sńǵá níkarayipaxǵ egǵonńrńń. Anń xwéyo nemerńńaranń, ámá dńǵǵá mearǵ nemerńńaranń, rawńrawáyo nurńńaranń, mímónń nńńńxǵmeá imónńǵǵáǵá tńǵǵá e nemerńńaranń, anńayipaxǵ nera meǵáonńrńń.

27 Omńǵ rǵá tńǵǵá anńǵ mńń nerńǵǵǵá dání okńǵ nńwenǵonńrńń. Sǵá obaxǵyo sńǵá ragáonńrńń. Agwńńń yayagáonńrńń. Inńǵǵá nání gwńń yeáyń nńayagǵonńrńń. Áiwá nánńranń, íyǵá nánńranń, anń nánńranń, ámǵ ámǵ dńwǵ íkeamónayagáonńrńń.

28 Apń tńńń ámǵ bǵ sńń mńsearńǵa nerń aıwǵ sǵá ayǵ ayǵ Jisasomń sńyǵkǵ imónńǵǵáǵá nání “Omń nuxǵǵdńroná arńǵe rǵá yarńǵoı?” nńyawírńǵǵǵá dání dńǵǵá sanń nunarńń.

29 Wo Jisasomń píranńǵǵá oxǵǵdńmńńrń nerń samńǵ wéáná nionń ení dńǵǵá sńǵá nńarńǵǵáǵá nání ení samńǵ nńwearńǵǵáǵá. Womń ámá wń xerńǵmńń nńméra warńǵǵǵá nání ǵwǵ eáná nionń dńǵǵá rǵá nńxerńǵǵáǵá.

30 Mǵxǵ meakńńnarńǵáǵá wń pńń mńwíarńǵpaxǵ nímónǵǵáǵá nání amǵǵǵá nionń ení meánńǵa nerń enǵáǵá —Apń nání ámá dńǵǵá nńmorńńá “Poró ení samńǵ wearńǵorńńanń?” yaiwírńǵǵáǵáǵá. Apń nání ení iwamǵó nńńrń mǵxǵ meakńńńmǵńńń.

31 Gorńxo —O negǵ Ámńńá Jisasomń xano imónńrń Nwǵáo imónńrń enorńń. Anńǵ íńńá seáyǵ e numéra upaxorńń. O nionń yapǵ mńseararńǵ enǵǵáǵá nání nńǵǵá imónńń.

32 Nionń ení meánń nerń enǵá rńǵá nání mǵxǵ omeakńńńmńń. Enńńá nionń anń Damaskasńyń rńńǵǵǵáǵá nńǵweanńá mǵxǵ ináyǵ Aretasoyá kípaxo ǵá nńxńranńro nání xegǵá sńmńǵ wńarńǵǵáyo ákńǵá ǵwń nńyonń awń nurára unńǵńń.

33 E éagǵ negǵ nńńńxǵmeáyǵ wń nionń soxǵ ǵáyo nńńńmńarńrń gwǵ nńǵárńmáná ákńǵá pǵǵǵwǵ wńyımń dání awayinń nńmámówára nńńpíerooro nání oyá ámáǵ wń ǵá mńńxegǵawıxńń.

12

Poró anńńamń dání orńǵá tewńńǵǵá nánńrńń.

1 Mǵxǵ nńmeakńńńrńǵǵáǵá dání narń bǵ neaıpaxǵ meǵǵáǵá aıwǵ wń pńń wíarńǵpaxǵ mímónńǵńń. Ayńńánń Ámńńáo wǵá nókímǵxńǵǵá tńńń oyá dńǵǵáyo dání orńǵá wńńńǵáǵá tńńń apǵáú nání ení xwńyǵá nńńrń mǵxǵ meakńńńmǵńńń.

2 Nionń ámá Kírairo tńńń íkarńńńǵá wo enńǵáǵá nání orńmńń. Gorńxo anńńamń nání uménapńǵorńń. Omń uménapńǵe dání xwıogwǵ wé wúkaú sńkwǵ wáú wáú rǵxa pwenńńrńń. O dńǵǵáǵá rǵá peyńńǵńńń? Náó ení rǵá peyńńǵńńń? Nionń majǵárńń. Sa Gorńxo nńǵárńń.

³ Ámá o anǵna —E ámá siyikwǵ mínǵ nimóniro sirǵ munǵ ǵweagǵerǵnǵ. E nánǵ nǵpeyirǵná —Dǵǵǵpǵnǵ rǵa peyǵǵǵnǵǵnǵ? Náo enǵ rǵa peyǵǵǵnǵǵnǵ? Nionǵ majǵárǵnǵ. Sa Gorǵxo nǵǵǵárǵnǵ.

⁴ E nánǵ nǵpeyirǵná xwǵyǵá seáyǵ e imónǵǵǵ ǵǵagǵ nánǵ dǵǵǵ nǵmorǵ áwanǵ mǵrǵpaxǵǵpǵ arǵá wirǵ xwǵyǵá Gorǵxo xe ámáyo áwanǵ ourǵwǵnǵǵnǵnǵrǵ sǵǵwǵ mǵwǵnarǵǵǵpǵ arǵá wirǵ ǵǵǵrǵnǵ.

⁵ Ámá e yarǵǵomǵ nionǵ weyǵ umearǵpaxǵ aiwǵ nǵwǵanǵǵonǵ weyǵ bǵ mǵmearǵnǵpa nemáná aí ǵǵǵ samǵǵǵ nǵweǵǵǵpǵ nánǵ wǵ nǵwǵiamómǵmǵéǵnǵ.

⁶ Nionǵ nepa “Weyǵ omearǵnǵmǵnǵ.” nǵnimónǵrǵnǵáyǵ, nepaxǵǵǵ imónǵǵǵǵpǵnǵ rǵmǵ ǵǵagǵ nánǵ “Majǵmajǵá ikárǵnarǵǵorǵanǵ?” wǵ nǵaiwǵpaxǵ menǵnǵ. E nerǵ aí ámá nionǵ nánǵ dǵǵǵ nǵmoróná nionǵ nemerǵnǵ urǵewapǵyarǵǵagǵ arǵá niro sǵǵwǵ nanǵro ǵǵǵǵpǵ nánǵ wǵarǵ ǵǵámǵ nero orǵǵá wǵnǵǵǵpǵmǵ dǵnǵnǵ “O seáyǵ e e imónǵǵǵorǵanǵ?” nǵaiwǵpǵrǵxǵnǵnǵrǵ “Ámǵ weyǵ bǵ omearǵnǵmǵnǵ.” mǵnimónarǵnǵnǵ.

Obo Poromǵ xe ǵǵǵ samǵǵǵ owimǵxǵnǵrǵ Gorǵxo sǵǵwǵ wǵnǵǵǵ nánǵrǵnǵ.

⁷ Gorǵxo nionǵ awǵaxǵ imónǵǵǵpǵ nánǵ orǵǵá ámá mǵtewǵnarǵǵǵǵpǵ nǵtewǵnǵrǵǵǵpǵmǵ dǵnǵ wǵrǵ mǵmónǵpa ǵwǵnǵǵnǵnǵrǵ ǵǵǵ wǵyǵ omǵ ayǵǵwǵ ǵwǵnǵǵnǵnǵrǵ sǵǵwǵ nanǵǵǵnǵǵnǵnǵ. ǵǵǵ ayǵ nepa ǵǵǵ nánǵ mǵrarǵǵǵnǵ. Nionǵ wǵrǵ mǵmónǵpa oǵenǵrǵ oboyá xwǵyǵá yanǵ urǵimearǵǵǵǵ wǵ iwanǵǵnǵǵ nǵnearǵ samǵǵǵ nimǵxǵnǵ nánǵ sǵǵwǵ wǵnǵǵǵnǵǵnǵnǵ.

⁸ Apǵ nánǵ Ámǵnámǵ rǵxǵǵǵ nurǵrǵnǵá pǵnǵ onǵwǵarǵnǵrǵ bǵiáú bǵ urayǵǵagǵ aí

⁹ o nionǵ rǵxǵǵǵ urǵǵáyǵ tǵnǵ xǵxenǵ mǵnǵúǵ re nǵrǵǵǵnǵǵnǵnǵ, “Ámá sǵǵwǵ nǵseanǵrǵnǵá re yaiwǵpaxǵ ǵǵagǵ nánǵ, ‘Samǵǵǵ wegǵáyǵ Gorǵxo ǵǵǵ nǵwǵmǵxǵrǵǵǵpǵmǵ dǵnǵ ǵǵǵ sǵxǵ weámǵxǵǵagǵ rǵa yarǵǵo?’ yaiwǵpaxǵ ǵǵagǵ nánǵ nionǵ wá nǵrǵwǵianǵrǵ sǵiarǵǵpǵmǵ joxǵ fá nǵxǵrǵrǵnǵáyǵ, ayǵ apánǵrǵnǵ.” nǵrǵǵǵnǵǵnǵnǵ. E nǵrǵǵǵ ǵǵagǵ nánǵ nionǵ ǵǵǵ eánǵǵǵ Kiraisoyáǵ anǵǵǵ ǵǵǵ sǵxǵ onǵmǵxǵnǵrǵ ǵǵǵ samǵǵǵ nǵwǵearǵǵǵpǵ nánǵ ududǵ mǵnǵnǵ yayǵ tǵnǵ mǵxǵ meakǵnǵnǵmǵǵnǵ.

¹⁰ Ayǵnánǵ nionǵ ǵǵǵ samǵǵǵ nǵwerǵnǵá Kiraiso ǵǵǵ sǵxǵ nǵmǵxǵǵǵpǵmǵ dǵnǵ ǵǵǵ sǵxǵ eánarǵǵá ǵǵagǵ nánǵ nionǵ wáǵ urǵimearǵnǵá amǵpǵ ámá ǵǵǵ samǵǵǵ wepaxǵ imǵxarǵǵǵpǵ nǵmeáánarǵanǵ, ámá paimǵmǵ nǵkáránarǵanǵ, dǵǵǵ rǵá nǵwepaxǵ imónǵǵǵpǵ nǵmeáánarǵanǵ, rǵmewá nǵánarǵanǵ, xeanǵǵǵ nǵkáránarǵanǵ, apǵ nǵpǵnǵ nánǵ “Ayǵ ananǵrǵnǵ.” yaiwǵiarǵǵárǵnǵ.

Wǵǵǵ yarǵǵǵáǵpǵ nánǵ ayá sáwǵ uroarǵǵǵ nánǵ urǵǵǵ nánǵrǵnǵ.

¹¹ “Nionǵ mǵxǵ nǵmeakǵnǵnǵrǵnǵá nǵra weapǵáǵpǵ majǵmajǵá nǵkárǵnǵrǵ rǵárǵnǵ.” nǵmónarǵnǵ. E nerǵ aí sewanǵǵǵyǵnǵé mǵxǵ apǵ omeakǵnǵnǵrǵ nǵmǵxǵǵǵǵá nánǵ apǵ e éarǵnǵ. Nionǵ nánǵ wa rarǵǵǵáǵa siyikwǵpǵnǵǵnǵǵǵ nimónǵrǵ aí “Kiraisoyá wáǵ wurǵimearǵǵwá seáyǵ e imónǵǵwáonerǵnǵ.” rǵnarǵǵǵáwa wǵ mǵnǵmúrogǵonǵ ǵǵagǵ nánǵ seyǵnǵé weyǵ nǵnǵmearǵro sǵǵwǵrǵyǵ, xǵxenǵ epaxǵ imónǵǵǵpǵ tǵnǵ yanǵro ǵǵǵárǵnǵ.

¹² Ayǵ rǵpǵ nánǵ searǵǵǵǵnǵ. Nionǵ seyǵnǵé tǵnǵ nǵǵwǵearǵnǵá Kiraisoyá wáǵ wurǵimearǵǵǵá nepaxǵǵǵ imónǵǵǵáwa emǵmǵ ero ayá rǵwamónǵpaxǵ imónǵǵǵpǵ ero yarǵǵǵáǵpǵ arǵkǵ anǵǵǵ mǵnǵ seaiwǵapǵyayǵǵárǵnǵ.

¹³ ǵǵasoyá siyikǵ imónǵǵǵá wǵnǵyo nǵwǵimearǵnǵá wéyo umearǵǵápa seyǵnǵé enǵ axǵpǵ nǵseamemáná aí wǵamónǵáǵpǵ, ayǵ rǵpǵnǵrǵnǵ. Nionǵ aiwá nǵmǵ nánǵ nǵǵwǵ bǵ nǵsearǵáǵpǵ anǵǵǵ mǵseaikárǵǵǵǵǵnǵ. Sǵpǵ e seainǵáǵpǵ nánǵ ananǵ yokwarǵmǵ nǵiǵpǵrǵéoǵ?

¹⁴ Arǵá nǵpoyǵ. Rǵxa bǵiáú bǵǵǵáonǵ ámǵ bǵ bǵmǵnǵrǵ nánǵ imónǵǵǵnǵ. Ámǵ bǵ bǵmǵnǵrǵ nánǵ nimónǵrǵ aí anǵǵǵ seaikárǵmǵámánǵ. Segǵ amǵpǵ bǵ mǵsearǵáǵpǵ sa seyǵnǵé tǵnǵ nawǵnǵ dǵǵǵ sǵxǵ nǵnǵrǵ ǵǵweaǵneyǵnǵrǵ bǵmǵá nánǵ rarǵǵǵnǵ. Seyǵnǵé nǵǵǵárǵnǵ. Nǵaiwǵyǵ xanǵyaumǵ amǵpǵ arǵrǵ wǵmǵǵǵnǵrǵ awǵ eámǵéamǵ yárǵpaxǵmǵanǵ. Xanǵyaú nǵaiwǵyo arǵrǵ owǵiayǵnǵrǵ amǵpǵ bǵ awǵ eámǵéamǵ yárǵpaxǵrǵnǵ. Segǵ sénomǵ, ayǵ nionǵ éǵnǵǵ imónǵǵáonǵ ǵǵagǵ nánǵ rarǵǵǵnǵ.

¹⁵ Seyǵnǵé arǵrǵ seaimǵ nánǵ ǵǵ amǵpǵ tǵnǵ emǵ nǵmorǵnǵá ayǵ yayǵ tǵnǵ emǵ mómǵárǵnǵ. Arǵrǵ seaimǵ nánǵ nǵyorǵrǵnǵrǵnǵá ayǵ yayǵ tǵnǵ yorǵrǵnǵmǵárǵnǵ. Nionǵ e nerǵ dǵǵǵ sǵxǵ ayá wǵ seayarǵǵagǵ nánǵ seyǵnǵé sa bǵ onǵmiáǵpǵ dǵǵǵ sǵxǵ nǵyǵpǵrǵrǵéoǵ?

¹⁶ Nionǵ seyǵnǵé tǵnǵ nǵǵwǵearǵnǵá anǵǵǵ wǵ mǵseaikárǵǵá aiwǵ ámá wǵ re searǵpǵrǵáoiǵ, “O sǵǵwǵ samámǵ nerǵ ǵwǵ nerǵǵǵpǵmǵ dǵnǵ yapǵ sealepǵsǵǵǵrǵnǵ.” E searǵpǵrǵá aiwǵ wǵ e mǵseaikárǵǵǵǵǵnǵ.

¹⁷ Ámá nionǵ seyǵnǵé tǵe nánǵ nurowárǵnǵapǵrǵǵǵpǵmǵ dǵnǵ enǵ yapǵ nǵseaiwǵapǵyǵrǵ ǵwǵ bǵ mǵsearǵáǵǵǵǵǵnǵ.

¹⁸ Taitaso seyǵnǵé tǵǵǵ e nánǵ bǵnǵ nánǵ ǵǵǵ rǵrémǵxǵ wǵowárǵǵǵǵǵnǵ. Negǵ nǵrǵxǵméá o tǵnǵ bǵǵo enǵ nǵkumǵxǵrǵ wǵrǵenapǵǵǵǵǵnǵ. Taitaso yapǵ nǵseaiwǵapǵyǵrǵ segǵ amǵpǵ bǵ risearǵáǵǵǵǵnǵnǵ? Oweoi, wǵ e menǵǵnǵǵnǵ. Xámǵ none seyǵnǵé nǵseaimǵearǵnǵá ǵǵwáǵpǵ

nán̄ pírániḡ d̄iḡ mópoyi. Taitaso “Píráníḡ e oem̄ni.” n̄yawiḡ seaiḡpa none en̄ ax̄ípi nerane om̄ n̄m̄ irikw̄niḡ miḡeán̄pa rejwan̄iḡni?

¹⁹ Xw̄iyá r̄ipi fá n̄roróná an̄iḡ re r̄neaiawiar̄iḡo, “Porowa wiḡ eḡfápi nán̄ xw̄iyá wákwin̄iḡo nán̄ r̄fa rar̄iḡo?” r̄neaiawiar̄iḡo? Neḡ d̄iḡ siḡ seaiḡwáȳné, w̄i e oneaiawipoyin̄iḡ m̄rar̄iḡw̄ni. Sewan̄iḡȳné Kiraisom̄ niḡd̄iróná en̄ neán̄iḡo x̄d̄iḡr̄fa nán̄ Gor̄xoyá siḡw̄ t̄iḡ e d̄áni Kiraiso awa e our̄poyin̄iḡ neaim̄xiḡiḡni en̄ nímiḡiḡ searar̄iḡw̄ni.

²⁰ Nion̄ ámi seȳné t̄iḡ e n̄r̄em̄r̄fá “Nan̄ aȳ e imón̄iḡaḡa ow̄niḡm̄ni.” n̄yawiā b̄im̄fápi t̄ni xiḡen̄ mimón̄iḡ xeḡ b̄i imón̄iḡáná seaimeám̄iḡniḡ ayá s̄w̄ n̄roarin̄i. Seȳné en̄ “Porowayin̄i nimón̄imáná oneámeani.” yaiwiar̄iḡfápi t̄ni xiḡen̄ nimón̄im̄i m̄iseaimeá wik̄ nón̄im̄i seaimeám̄iḡniḡ ayá s̄w̄ n̄roarin̄i. Seȳné siḡi s̄m̄f t̄ni n̄wiáḡa uro sip̄i d̄iḡ n̄yawiā uro wik̄ r̄fá ápiáw̄niḡ n̄oga uro r̄rowiám̄i n̄iga uro ikaȳf̄w̄ n̄m̄ear̄iḡa uro m̄imaȳf̄o n̄r̄oga uro wár̄ixa nim̄oga uro m̄ix̄f̄ n̄ép̄ega uro yar̄iḡaḡa siḡw̄ sean̄im̄iḡniḡ nán̄ searar̄iḡni.

²¹ Nion̄ ámi n̄b̄iri n̄iseaimear̄fá seḡ sip̄i yar̄iḡfápi d̄áni Gor̄ixo ayá nim̄óáná seḡ siḡw̄ an̄iḡe d̄áni ḡw̄ eám̄iḡniḡ ayá s̄w̄ n̄roarin̄i. Xám̄i seḡf̄ȳ w̄i f̄w̄ nero wiḡ f̄w̄ in̄iḡfápiran̄i, f̄w̄ n̄in̄iḡ r̄f̄eán̄iḡfápiran̄i, piāx̄f̄ weán̄pax̄f̄ imón̄iḡfápi eḡfápiran̄i, r̄ixa r̄f̄w̄m̄niḡ m̄imamó siḡi yar̄iḡaḡa siḡw̄ n̄isean̄iḡfápi ḡw̄ eám̄iḡniḡ r̄ariḡni.

13

Íkwair̄f̄ n̄iwir̄fá ur̄iḡfápi nán̄iḡni.

¹ Seȳné t̄iḡ e nán̄ r̄ixa biaú b̄iḡaon̄i ámi b̄i b̄im̄fárin̄i. R̄ixa n̄iseaimear̄fá xw̄iyá B̄ikw̄yio n̄r̄in̄iḡi eán̄iḡf̄ r̄ipi “Xw̄iyá nim̄ix̄r̄fá siḡw̄ w̄inar̄ofá waur̄ni, wau worani, sop̄iḡ norónáȳ, ‘Api n̄epa r̄fa imón̄iḡ?’ yaiwipax̄r̄ni.” n̄r̄in̄iḡi eán̄iḡf̄pim̄i niḡd̄irane xw̄iyá im̄ix̄an̄f̄w̄rin̄i.

² Xám̄i n̄b̄imáná ámi r̄f̄w̄yio n̄b̄ir̄fá ikwair̄f̄ seaiḡpa agw̄i seȳné siḡi m̄iseaimeapa ner̄fá seḡ f̄w̄ éf̄ayo t̄ni f̄w̄ méfá w̄iniḡné t̄ni nán̄i paȳf̄ near̄i ikwair̄f̄i seawar̄enapar̄iḡni. Nion̄i ámi b̄i n̄b̄ir̄fá amá f̄w̄ yar̄iḡf̄ȳf̄ siḡi xe oépoyin̄iḡ siḡw̄ w̄in̄im̄f̄am̄ni.

³ Seȳné d̄iḡ re yaiwiar̄iḡaḡi nán̄i e em̄fárin̄i, “Nene ‘Kiraiso n̄epa Porom̄i d̄áni rar̄iḡni.’ yaiwian̄i nán̄i o e oneaiawipoyin̄i.” yaiwiar̄iḡaḡa nán̄i e em̄fárin̄i. O pírániḡ owim̄ix̄im̄niḡ ner̄fá sam̄iḡ n̄wer̄i seaiar̄iḡom̄ni. En̄i t̄ni seaiar̄iḡor̄ni.

⁴ En̄iḡná o sam̄iḡf̄i weḡáná ik̄fá yoxáḡpam̄i yekw̄roar̄iḡfá aiw̄i Gor̄ixoyá en̄i eán̄iḡf̄pim̄i d̄áni ámi siḡf̄i ḡwean̄or̄ni. X̄fo t̄ni naw̄in̄i ik̄ar̄in̄iḡwá en̄aḡi nán̄i en̄i sam̄iḡf̄i weḡwáone aiw̄i seȳné t̄iḡ e nán̄i n̄b̄ir̄ane pírániḡf̄i seaim̄ix̄an̄iḡ neranéná siḡo t̄ni naw̄in̄i n̄ikum̄ix̄in̄irane imón̄iḡwá en̄aḡi nán̄i en̄i eán̄iḡf̄i Gor̄ixoyá t̄ni seamean̄f̄w̄rin̄i.

⁵ Seȳné wox̄in̄i wox̄in̄i “N̄epa Kiraisom̄i d̄iḡf̄i wik̄w̄roarin̄i won̄r̄fan̄i? M̄iw̄ikw̄roarin̄i won̄r̄fan̄i?” n̄yawiwin̄iḡi iwam̄f̄o in̄f̄riḡin̄i. Sewan̄iḡȳné wox̄in̄i wox̄in̄i siḡw̄i ainenax̄d̄ir̄ix̄in̄i. “Jisas̄i Kiraiso t̄ni m̄iḡin̄iḡwáener̄ni.” n̄yawiwin̄iḡo siḡw̄f̄i m̄i n̄óm̄ix̄in̄iḡo n̄iḡfá mimón̄iḡpa rej̄o? E n̄sear̄iḡi ai siḡw̄f̄i n̄ainenax̄d̄ir̄fá m̄iwiár̄ofáyf̄i imón̄iḡánáȳf̄i, “Kiraiso t̄ni m̄iḡin̄iḡwáener̄ni.” n̄yawiwin̄iḡo siḡw̄f̄i m̄i óm̄ix̄in̄ipax̄f̄i men̄iḡni.

⁶ E n̄sear̄iḡi ai nion̄i d̄iḡf̄i re seaikw̄m̄on̄iḡni. Seȳné none siḡw̄f̄i n̄neanax̄d̄iróná r̄ixa m̄im̄iwiár̄owáone imón̄iḡagw̄f̄i neanar̄iḡo.

⁷ Seȳné sip̄i w̄i m̄epa oépoyin̄iḡ Gor̄ixom̄i r̄ix̄iḡf̄i seaur̄iyar̄iḡwár̄ni. Amá w̄i re oneaiawipoyin̄iḡ, “Porowa Korin̄i ḡweáyo wáf̄i nur̄im̄er̄fá w̄i m̄im̄iwiár̄oḡfawix̄in̄i.” oneaiawipoyin̄iḡ seaur̄iyar̄iḡwám̄ni. “Porowa m̄iwiár̄oḡfawix̄in̄i.” neaiawiar̄iḡaḡa aiw̄i seȳné nan̄f̄i imón̄iḡf̄i t̄ni xiḡen̄i ep̄f̄i nán̄i Gor̄ixom̄i r̄ix̄iḡf̄i seaur̄iyar̄iḡwár̄ni.

⁸ Aȳf̄i r̄ipi nán̄iḡni. None pí pí neranéná xw̄iyá nepax̄iḡf̄pim̄i d̄iḡf̄i m̄iw̄ikw̄ropa oépoyin̄iḡ w̄i yar̄iḡwáonem̄ni. Apim̄i d̄iḡf̄i wik̄w̄ropax̄f̄iḡni yar̄iḡwáonem̄ni.

⁹ None en̄i sam̄iḡf̄i neawéaḡi ai seȳné en̄i neán̄iḡo Kiraisom̄i x̄d̄ar̄iḡaḡa n̄isean̄iḡfá yaf̄i yar̄iḡwár̄ni. Seȳné yóf̄i oimón̄ipoyin̄iḡ Gor̄ixom̄i r̄ix̄iḡf̄i seaur̄iyar̄iḡwár̄ni.

¹⁰ Aȳf̄i r̄ipi nán̄i agw̄i nion̄i seȳné t̄ni m̄iḡweá w̄i e d̄áni n̄iḡweámáná paȳf̄i r̄ina eaarin̄iḡni. “Nion̄i seḡf̄i t̄iḡ e nán̄i n̄b̄ir̄fá Gor̄ixo n̄énf̄i t̄iḡon̄iḡf̄i oimón̄iḡf̄i nim̄ix̄iḡf̄pim̄i d̄áni r̄fá t̄iḡf̄i oseamem̄ni.” m̄inimón̄ar̄iḡaḡi nán̄i paȳf̄i r̄ina near̄i w̄ir̄enapar̄iḡni. Aȳf̄i r̄ipi nán̄i rar̄iḡni. Gor̄ixo n̄énf̄i t̄iḡon̄iḡf̄i oimón̄iḡf̄i n̄nim̄ix̄iḡf̄ni amá x̄om̄i d̄iḡf̄i wik̄w̄roar̄iḡfáyo uȳin̄iḡf̄i um̄ew̄in̄iḡin̄iḡ nim̄ix̄iḡf̄im̄ni. En̄iḡni w̄im̄ix̄f̄w̄in̄iḡin̄iḡ nim̄ix̄iḡf̄in̄i.

Yopar̄f̄i ur̄iḡf̄i nán̄iḡni.

¹¹ Neḡf̄i n̄r̄ix̄im̄eáȳné, yopar̄f̄i r̄ipi near̄fá yaf̄i seawar̄enapar̄iḡni. Seȳné yóf̄i oimón̄aneyin̄iḡo an̄iḡf̄i min̄i ero nion̄i en̄i r̄r̄ém̄ix̄f̄i seaiar̄iḡáp̄i ar̄fá ók̄iar̄f̄i m̄on̄iḡo

dìḡfí axípinìní xídìro piyá wero éfrìxìní. Seyíné e nerónáyí, Gorìxo —O áamá nání dìḡfí sípí seainí nání seaimìxìrì piyá wepírì nání seaimìxìrì enorìní. O íníná dìḡfí seakìkayonfáriní.

¹² Gorìxomí dìḡfí wìkwírogfáyíné yayí ninìróná yayí óf eánenfírxìní.

¹³ Gorìxoyá áamá nioní tìní re ḡweagfáyí yayí seawárénaparìḡoi.

¹⁴ “Seyíné niyínéni Áminá Jisasi Kiraiso wá seawianìrì Gorìxo dìḡfí sípí seairì oyá kwíyípi nawiní seakumìxàrìrì éwìnígìní.” nimónarìní.

Payí Poro Garesia p̄ropenis̄yo ηweáyí n̄n̄i ean̄nar̄in̄i.

Payí r̄ina Jisasoyá s̄iyikf̄ȳ p̄ropenis̄ yoí Garesiayo ηweagf̄áyí n̄n̄i Poro ean̄nar̄in̄i. Poro x̄ám̄i ém̄áyí an̄j̄ t̄n̄j̄m̄n̄i wá nura n̄emerfn̄a Garesia p̄ropenis̄yo n̄n̄i nur̄i an̄j̄ obax̄í e e ikw̄r̄ón̄iη̄yo wá nura em̄en̄in̄gin̄i (Wá wur̄imeiar̄igf̄awa 13:1-14:26). E nemo ám̄i wí e n̄n̄i nur̄i yarfn̄a Judayí wí Garesia p̄ropenis̄yo n̄n̄i nuro ám̄a Poro xw̄iyf̄a Jisaso n̄n̄i r̄in̄iη̄j̄ yayí win̄ipax̄í wá urarfn̄a Jisasom̄i d̄in̄j̄ wikw̄rogf̄ayo x̄en̄jw̄f̄ nur̄ewap̄iyiro r̄en̄iη̄j̄ ur̄igf̄awix̄in̄i, “Jisasom̄i d̄in̄j̄ n̄iwikw̄r̄oro aiwi iyf̄ s̄m̄f̄ s̄ó m̄iwákwin̄ipa ero ηw̄f̄ ikax̄í Moseso n̄r̄ir̄i ean̄jp̄im̄i en̄i p̄ir̄án̄iη̄j̄ m̄ix̄f̄d̄ipa ero nerón̄áyí, Gor̄ixoyáyfn̄e imón̄ipax̄íman̄i.” ur̄igf̄áp̄i n̄n̄i Poro n̄j̄f̄a nimón̄imán̄a payí r̄ina n̄r̄ir̄i ean̄jin̄gin̄i. X̄en̄jw̄f̄ ur̄ewap̄iyar̄igf̄áyí r̄f̄w̄f̄ numoro sa Jisaso n̄n̄i ur̄ewap̄iyin̄j̄p̄i d̄in̄j̄ ikw̄r̄ófr̄ix̄in̄ir̄i n̄r̄ir̄i ean̄jin̄gin̄i.

1-2 Poron̄i —Nion̄i Kiraisoyá wá wur̄imeiar̄in̄j̄ won̄ir̄in̄i. Ám̄a wí Gor̄ixo n̄n̄i wá wur̄imeiw̄in̄gin̄ir̄i n̄rowar̄enap̄igf̄aman̄i. Wí Gor̄ixoyá wá wur̄imeiar̄igf̄a wo imón̄f̄w̄in̄gin̄ir̄i n̄r̄if̄eagf̄aman̄i. Ápo Gor̄ixo —O Jisasi Kiraiso xw̄ar̄ip̄ayo dán̄i owiápn̄im̄ean̄ir̄i s̄in̄j̄ wim̄ix̄iη̄por̄in̄i. O t̄n̄i Kiraiso t̄n̄i awaú n̄r̄if̄eagf̄ion̄ir̄in̄i. Nion̄i t̄n̄i negf̄ n̄r̄ix̄f̄mea re ηweagf̄a n̄n̄i t̄n̄i Gor̄ixoyá s̄iyikf̄ imón̄igf̄a Garesia p̄ropenis̄yo an̄j̄ bi bim̄i ηweagf̄áyfn̄e n̄n̄i payí r̄ina near̄i m̄onapar̄iη̄wi.

3 “Negf̄ ápo Gor̄ixo t̄n̄i negf̄ Ámin̄a Jisasi Kiraiso t̄n̄i wá seawian̄r̄i seyfn̄e n̄iwaȳr̄on̄iro ηweap̄r̄i n̄n̄i seaim̄ix̄r̄i oépiȳ.” nimón̄ar̄in̄i.

4 Kiraiso nene ám̄a Gor̄ixom̄i m̄ix̄f̄dar̄igf̄áyí yar̄igf̄apa m̄epa yan̄f̄wá n̄n̄i uȳin̄i yar̄igf̄a r̄in̄a dán̄i gw̄f̄n̄iη̄j̄ nealkwean̄i n̄n̄i en̄jin̄gin̄i. E nerfn̄a negf̄ ápo Gor̄ixo “E éw̄in̄gin̄i.” yayiw̄in̄j̄p̄i t̄n̄i x̄ix̄en̄i ner̄i nene f̄w̄f̄ yar̄iη̄wápi yokwar̄im̄f̄ neaim̄in̄ir̄i n̄n̄i yox̄áfp̄am̄i xe on̄ip̄ik̄ipoȳin̄ir̄i en̄jin̄gin̄i.

5 Ayin̄an̄i in̄in̄a Gor̄ixom̄i yayí num̄era úwan̄igin̄i. E éwan̄igin̄i.

“Xw̄iyf̄a yayí neainar̄iη̄j̄p̄i ná bin̄i imón̄in̄i.” ur̄iη̄j̄ n̄án̄ir̄in̄i.

6 Nion̄i seyfn̄e yar̄igf̄áp̄i n̄n̄i ududf̄ xw̄é ninar̄in̄i. Seyfn̄e s̄in̄i mé Kiraiso wá n̄iseawian̄ir̄i seain̄jp̄im̄i dán̄i Gor̄ixoniya oimón̄ipoȳin̄ir̄i w̄eyo f̄a seaum̄ir̄iη̄om̄i n̄iwlep̄isamoár̄im̄i nuro mimón̄f̄ xw̄iyf̄a yayí neainar̄iη̄j̄ bim̄i ox̄f̄dan̄eȳn̄iro yar̄iη̄agf̄a n̄n̄i ududf̄ xw̄é ninar̄in̄i.

7 Ap̄i n̄epa xw̄iyf̄a yayí neain̄ipax̄í b̄iman̄i. Ám̄a wí seyfn̄e ayá n̄isearemoro xw̄iyf̄a Kiraiso n̄n̄i yayí neain̄ipax̄í imón̄iη̄j̄p̄i náiroaȳiri ik̄ix̄ean̄iro yar̄iη̄agf̄a n̄n̄i rar̄iη̄in̄i.

8 Ám̄aone air̄an̄i, an̄fn̄aj̄f̄ wo air̄an̄i, xw̄iyf̄a yayí neainar̄iη̄j̄ nion̄i x̄ám̄i wá n̄isear̄ir̄fn̄a sear̄ar̄iη̄áp̄i t̄n̄i x̄ix̄en̄i m̄isear̄f̄ xegf̄ bi n̄isear̄ir̄fn̄áyí, xe roap̄ik̄in̄f̄wan̄igin̄i.

9 N̄isear̄ir̄fn̄a r̄ixa e sear̄ar̄iη̄wá aiwi ám̄i ax̄f̄p̄i bi osear̄im̄in̄i. Ḡiyf̄ ḡiyf̄ xw̄iyf̄a yayí neainar̄iη̄j̄ nion̄i wá sear̄ar̄fn̄a ar̄f̄a nigf̄áp̄i t̄n̄i x̄ix̄en̄i m̄isear̄f̄ xegf̄ bi n̄isear̄ir̄fn̄áyí, xe roap̄ik̄in̄f̄r̄ix̄in̄i.

10 “Poro ám̄a n̄n̄i x̄fo yar̄iη̄j̄p̄i n̄n̄i yayí ow̄in̄ir̄i rar̄in̄i.” r̄iseaimón̄ar̄in̄i? Oweoi, ám̄a mar̄f̄á, Gor̄ixom̄i nion̄i yar̄iη̄áp̄i n̄n̄i yayí ow̄in̄ir̄i yar̄iη̄in̄i. “Poro ám̄a sírogw̄f̄ t̄n̄j̄aon̄i oimón̄im̄in̄ir̄i yar̄in̄i.” r̄iseaimón̄ar̄in̄i? Nion̄i ám̄a sírogw̄f̄ t̄n̄j̄aon̄i oimón̄im̄in̄ir̄i ner̄i s̄iη̄w̄ir̄iyf̄, Kiraisoyá x̄in̄áin̄in̄iη̄j̄ nimón̄ir̄i om̄iη̄j̄ w̄iir̄iη̄aon̄i imón̄im̄in̄ir̄i en̄j̄aman̄i.

“Xw̄iyf̄a nion̄i wá sear̄ar̄iη̄áp̄i Gor̄ixo wá nók̄im̄ix̄iη̄r̄in̄i.” ur̄iη̄j̄ n̄án̄ir̄in̄i.

11 N̄r̄ix̄f̄meáyfn̄e, x̄ix̄en̄i imón̄iη̄j̄ r̄ip̄i osear̄im̄in̄i. Xw̄iyf̄a yayí neainar̄iη̄j̄ nion̄i wá sear̄iη̄áp̄i ám̄a wí érowiápn̄igf̄ápm̄an̄i.

12 Ám̄a wo rar̄iη̄aḡi ar̄f̄a win̄áp̄im̄an̄i. Ám̄a wo n̄r̄ewap̄iyin̄j̄p̄im̄an̄i. Oweoi, sa Jisasi Kiraiso xewan̄iη̄o wá nók̄im̄ix̄iη̄p̄ir̄in̄i.

13 “Gf̄ Judayí Gor̄ixom̄i p̄ir̄án̄iη̄j̄ ox̄f̄dan̄eȳn̄iro yar̄igf̄apa nion̄i en̄j̄in̄a nerfn̄a yagáp̄i n̄n̄i seyfn̄e r̄ixa ar̄f̄a wigf̄awix̄in̄i.” nimón̄ar̄in̄i. Gor̄ixoyá s̄iyikf̄ iwam̄f̄o imón̄igf̄ayo x̄ean̄iη̄j̄ r̄f̄a t̄n̄j̄ n̄iwik̄ar̄ir̄i an̄ipá im̄ix̄ar̄f̄im̄igin̄ir̄i yagár̄in̄i.

14 Gf̄ ar̄f̄owa érowiápn̄igf̄áp̄i ox̄f̄d̄im̄in̄ir̄i nerfn̄a gf̄ n̄r̄ikw̄f̄ wa nion̄i t̄n̄i x̄ix̄en̄i imón̄agf̄aman̄i. Nion̄i gf̄ ar̄f̄owa nérowiápn̄in̄iro n̄neaiw̄ap̄iya b̄igf̄áp̄i ox̄f̄d̄im̄in̄ir̄i ayá r̄f̄a n̄iweagf̄ en̄aḡi n̄n̄i nion̄i t̄n̄i x̄ix̄en̄i imón̄agf̄aman̄i.

15-16 Nion̄i e yagáon̄i aiwi Gor̄ixo —O gf̄ inók̄i s̄in̄i m̄in̄ix̄ir̄f̄ en̄án̄a wá n̄n̄iwian̄ir̄iη̄j̄p̄im̄i dán̄i x̄f̄oyáon̄i oimón̄ir̄i n̄n̄i w̄eyo f̄a num̄ir̄iη̄por̄in̄i. O Poro gf̄ iwo n̄n̄i ém̄ayo wá nur̄imeiw̄in̄gin̄ir̄i n̄iwimón̄ir̄i o n̄n̄i wá nók̄im̄ix̄iη̄in̄a ax̄in̄a nur̄i wá nók̄im̄ix̄f̄p̄i n̄n̄i ám̄a wí t̄n̄i xw̄iyf̄a bi m̄ir̄in̄iη̄wan̄igin̄i.

17 Wáf wurimeipírfá nání xámí nimónígfáwa Jerusaremí ñweagfe nání wí munjanigíni. Sa Arebiayíyá anjyómíni nuri e dání ámi anj Damaskasiyí ríniñjípimí nání unjanigíni.

18 E nemoni xwiogwí ríxa waú wo pwéáná “Pitao tñí xwiyíyá ñweáimigíni.” ñiyaiwirí Jerusaremí nání nuri o tñí ññjwearfná sfá wé wúkaú síkwí wú yeamúroarfná

19 wáf wurimeiarígfá wíamí sñjwí mñwínpa néra numáná aí Jemiso, Ámínáomí xogwáomíni sñjwí wíññjanigíni.

20 Xwiyíyá agwí nioní nearí wfrénaparíñjápí Goríxoyá sñjwí tñj e dání “Yapf bí mñraríñjini.” ñísearíri eaaríñjini.

21 Pitao tñí xwiyíyá ññjweámoní ámi anj Siria pñropenísíyo tñí anj Sirisia pñropenísíyo tñí níkwíróniaga unjpi tñj e nání unjanigíni.

22 Nioní e ñjá ñjagí nání íná Kiraisoyá síyikí imónígfá Judia pñropenísíyo anj apí apimí ñweagfáyí nioní sñni sñjwí mñnanígfá ñjagí nání sñmímanj mí mñnómíxípxaxí nimóníro

23 wígf wíniyí sa xwiyíyá rípi rínaríñjagfa arfá wíayígfawixíni, “Nene xámí xeaníñf ríá tñj neaikáríño sñni axípi e mé ríxa xwiyíyá nene dñj wíkwíroaríñwá xwírfá oikíxémíniñí ñjpi wáf rímeariní.” rínaríñjagfa arfá ñíwíayiro

24 “Ayf Goríxo omí wíemóagí nání ríá e yaríni?” ñiyaiwiro nání yayf umegfawixíni.

2

Wáf wurimeiarígfá wíá Poromí umímíñgfá náníriñi.

1 Xwiogwí wé wúkaú síkwí waú waú nememoní Banabaso tñí nerímeánírai Taitasomí ñwírimeámí ámi Jerusaremí nání unjanigíni.

2 Nioníyá dñj tñí marfái, Goríxoyá dñj tñí wáf wurimeiarígfá gf wíá —Awa ámá wí “Wíniyo seáyí e wímónígfáwarfani?” wíaiwíarígfáwaríni. Awa tñí xwiyíyá ñweáimigíniñí nuri xwiyíyá yayf neainaríñj nioní émáyí anjyo wáf uraríñjápí nání áwanj nuremeariná awa “Joxí wáf nuriñfná xámí néra bñjpi tñí agwí yaríñjápí tñí surfíma yaríñjini.” ññjpríxíniñí xámí awamí íniñí áwanj uraríñjanigíni.

3 E éagí aí Taitaso, nioní tñí úo —O Gíríkíyí woríni. O nání aí awí eánígfé dání re wí mñnírígfawixíni, “Íyí sñmí sñni sfó mñwákwiníñjáná nene tñni nawíni kumíxíñpaxomani. Xámí íyí sñmí sfó owákwípyí.” wí mñnírígfawixíni.

4 Mímóní ññríxímeá imónígfáyí —Ayf nene gwíññj ñweañwaéne imónírane re yaiwirane “Kiraisomí dñj ñwíkwíroríñjípimí dáníni wé róníñj wíene imónípxámáni. Omí dñj ñwíkwírómáná ñwí ikaxí eáníñjípimí ññfdiríñjípimí dání Goríxoyá sñjwíyo dání wé róníñj wíene imónípxáfríni.” yaiwirane yanfáwá nání gwíññj neañwíráníñj egfáyífríni. Ayf Kiraisomí dñj wíkwíroaríñwápimí dání ñwí ikaxí eáníñjípimí xfdani nání áxerwarf mññjwaéne sñjwí fwf neanímeaaníro nání ámá kíkífá imónígfá wíññj nimóga neaiméagfáyífríni.

5 Ayf xerwí rarígfápi none wí arfá ñwíwirane míxídf xwiyíyá yayf neainaríñj nepaxíñj imóníñjpi seyné tfámíni sñni aníñj ññríga unfá nání ayo pírfí ñwíaikirane erwanigíni.

6 Apíni marfái, wáf wurimeiarígfá “Wíniyo seáyí e wímónígfáwarfani?” wíaiwíarígfáwa —Awa xámí Ámínáo tñí emeagfáwa aí “Ayf ananíriñi.” yaiwíaríñjwaríni. Goríxo ámáyo sñmí sñmí e mumeaññj ñjagí nání raríñjini. Awamí xwiyíyá nioní wáf rímeañjápí nání áwanj urémeááná re wí mñnírígfawixíni, “Joxí wáf ññrífná xwiyíyá ñmúrorí raríñjpi, ayf rípiñíni.” wí mñnírígfawixíni.

7 Wí e mññrípa nero sa dñj rípi ñaiwígfawixíni, “Goríxoyá dñjyo dání íyí sñmí sfó mñwákwinípa yarígfáyo wáf uríniñí urowáríñjorfaní? Pitao negí Judayo wáf uríniñí urowáríñjpa émáyo wáf uríniñí urowáríñjorfaní?” ñaiwígfawixíni.

8 Goríxo íyí sñmí sfó wákwinígfáyo wáf uríniñí Pitaomí enj síxf wímíxíñjpa nioní ení émáyo wáf uríniñí enj síxf nímíxíñj ñjagí nání raríñjini.

9 Apí ññíaiwiro mí mñnómíxíro “Goríxo Poromí wá ñwíaníri e wíññírfani?” ññíaiwiro nání Jemiso tñí Pitao tñí Jono tñí —“Awa anj íyí noraníga punjñññj imónígfáwarfani?” wíaiwíarígfáwaríni. Awa axípiñí re rínarígfawixíni, “None Judayf anjñíni wáf uranfwaríni. Poro tñí Banabaso tñí awaú émáyí anjñíni wáf urípsífríni.” ññíniñro yawawí “Awa tñí ñmíxíniñí yaríñwáonérfani?” yaiwíani nání siganíxf ñíyeyiro yayf yeawarígfawixíni.

10 E neróná yawawí “Apí oyayí.” ñíyeyaimóníri sñmí xeadfénarígwípi ññríñáñro rípiñí yearígfawixíni, “Awagwí ámá re ñweagfá dfwf ikeamónígfáyo dñj ñmóri arírá bí owíayíniñí éfísíxíni.” yearígfawixíni.

Poró Pittaomí ámá sñjwí anígfé dání míxí uríñj náníriñi.

11 E nerî aî Pitao anî Adioki rîniñîpimi nânî nîbîrîfná xewanîño xwiyfá meârîniþaxf bî ikârîniþagî nânî nionî mimáyo dánî nîwialkirî xfomî “Nîþîkwîniî miyarîñîni.” urîñanigîni.

12 Ayf rîpi nânî e urîñanigîni. Ámá Jemiso tfámîniî sîniî mirémónapîpa enáná Pitao ananî ámá émá tfîniî nîkumîxîniîriî aiwá nawîniî nagfîrîni. E nerî aî ámá awa —Awa re rarigfáwarîni, “Émáyf Jisasomî dîñf nîwîkwîroro aî iyf sîmf sfó mîwákwinîpa nerfînýf, Gorîxoyá imónîþaxfmanî.” rarigfáwarîni. Awa rémónapáná Pitao rîxa wé fá nîmîxeânîriî sîniî émáyf tfîniî nîkumîxîniîriî aiwá nawîniî nagfîmanî. Awa nânî wáyf nerî e yagfîrîni.

13 Judayf Jisasomî dîñf wîkwîroarîgíá Adiokiyo ñweagfáyf “Pitao wé fá nîmîxeânîrîfná xîxenî miyarîniîni.” nîwimónîriî aî ayf enî Pitao enîþa axfîþî ewapîniþawîxîni. E nero wigf ewapîniþapimi dánî dîñf Banabasoyáþî enî þfîrî yîþákwigfawîxîni.

14 E éagfa aiwî nionî ayf xwiyfá yayf neainarîñfîþî þîránîñf íá mîxîrîþa nero apî tfîniî nepa xîxenî miyarîñagfa nîwîniîrîfná Pitaomî ámá nîniî arfá egfe dánî re urîñanigîni, “Joxî Judayf woxî aî yegfîyî yarîgíþa íníná mé émáyf yarîgíþa nimónîriî yarîñoþî enagî nânî þî nânî émáyf re oyaiwîþoyîniîrî wîkârîmîniîrî yarîñîni, ‘Judayf yarîgíþa nimónîrane mepa neranényf, nîþîkwîniî miyarîñwîni.’ oyaiwîþoyîniîrî þî nânî wîkârîmîniîrî yarîñîni?” urîñanigîni.

“Jisasomî dîñf wîkwîróþapimi dánîniî Gorîxo ‘Wé rónigíáyîrîni.’ rárarîñfîrîni.” urîñf nánîrîni.

15 Ámi re urîñanigîni, “Yawawi yegf înokîþau yeaxîrîgífe dánî émáyf imónîrai ñwf ikaxf rîniñîþimiî wiaikîarîgîwîwawi imónîraiî mé Judayf imónîgîwîwawîrîni.

16 E imónîgîwîwawi enagî aî Gorîxo ámá ñwf ikaxf Moseso eanîþî xfdarîgíþapimi dánî wî ‘Wé rónigíáyîrîni.’ mîrârîf ámá Kiraisî Jisasomî dîñf wîkwîroarîgíþapimi dánî ‘Wé rónigíáyîrîni.’ rárarîñf enîþî nânî nîjîfá nimónîraiî nânî yawawi Gorîxo yegf ñwf ikaxf eánîñfîþimiî xfdarîgîwîþimiî dánî marfáí, yegf Kiraisî Jisasomî dîñf wîkwîroarîgîwîþimiî dánî ‘Wé rónigíawîrîni.’ rárîfná enagî nânî yawawi aî Kiraisomî dîñf wîkwîrogwîsîxîni. O ámá wo aî ñwf ikaxf eánîñfîþî xfdarîñfîþimiî dánî ‘Wé rónîñorîni.’ wî rárîfná meñagî nânî Kiraisomî dîñf wîkwîrogwîsîxîni.

17 Yaiwanîñowawi ñwf ikaxf eánîñfîþî nîxfdîrainá yarîgîwîþimiî dánî marfáí, Kiraiso neaiîñfîþimiî dîñf wîkwîroarîgîwîþimiî dánî Gorîxo ‘Wé rónigíawîwawîrîni.’ yearárîniñfîwawi oimónaiyîniîrî nerfîfná Judayenyá ñwf ikaxf ‘Apî apî éfîrîxîni.’ rîniñfîþimiî wiaikîgîwîwawi imónîgîwîrîni. E imónîgîwîwawi enagî nânî re rîþaxfîrîni, ‘Kiraíso ámá fwf epfîrî nânî wîepîsarîñorîni.’ rîþaxfîrîni? Oweoi, wî e rîþaxf mîmónîni.

18 Anî nionî þîneaarîñáiwá ámiî nîmîrîrîfnáyf, ‘Ñwf ikaxf eánîñfîþimiî wiaikîarîñoþîrîni.’ nîrîþaxfîrîni. Ayf rîpi rarîñîni, ‘Nionî Judayenyá ñwf ikaxf rîniñfîþî rîwf nîmorîfná nepa sîþî þî meáþî aî xámî apî nîxfdîrîñfîþimiî dánî wé rónîñáonî imónîmîgîniîrî ená emî moñáþî ámi íá nîxîrîrîfnáyf, ‘Ñwf ikaxf eánîñfîþimiî wiaikîarîñoþîrîni.’ nîrîþaxfîrîni.’ rarîñîni.

19 Ayf rîpi nánîrîni. Nionî sîniî ñwf ikaxf eánîñfîþimiî oxfdîmîniîrî nerfîfná nîjîfá re imónîñárîni, ‘Apimiî dánî ámá wî Gorîxoyá sîñwîyo dánî wé rónigíáyf imónîþaxfmanî.’ Nîjîfá e nimónîriî nânî sîniî apimiî nîxfdîmî nânî rîxa pegfáyf wonfîniñf imónîriî Gorîxomîniî nîxfdîrî dîñf wîkwîrómî nânî sîñf egfáyf wonfîniñf imónîriî enárîni.

20 Nionî Kiraiso tfîniî nawîniî rîxa íkfá yoxáfþamiî pegwîfîonîrîni. Ayf rîpi rarîñîni, ‘Nionî Gorîxoyá dîñf tfîniî Kiraiso tfîniî nawîniî ikârîniñgîwîfîonîrîni.’ rarîñîni. Nionî þî þî yarîñáþî gí dîñfîyo dánî yarîñámanî. Kiraiso nionî dîñf íkîkfî nîniñf enagî nânî oyá dîñfîyo dánî yarîñárîni. Sîniî xwfá tfîyo nîñwearîfná þî þî yarîñáþî, ayf Gorîxoyá xewaxomî —O nionî nânî dîñf sîþî nîwîniîrî yorîrîniñorîni. Omîniî dîñf nîwîkwîrîrî yarîñárîni.

21 E nerfîfná Gorîxo nionî wá nîniñwianîrî niîñfîþî peá moarîñámanî. Ñwf ikaxf eánîñfîþimiî nîxfdîrîñfîþimiî dánî ámá nepa wé rónigíáyf imónîñánáyf, ayf Kiraiso þeñfîþî surfîmá þeârîþaxfîrîni.” urîñanigîni.

3

Dîñf nîwîkwîrorîñfîþimiî dánî imónîþaxfîþî tfîniî ñwf ikaxfîþî nîxfdîrîñfîþimiî dánî imónîþaxfîþî tfîniî nánîrîni.

1 Majîmajfá íkârînarîgíá Garesia ñweagfáyfîné, ámá go dîñf þfîrîþfîrî seaiagî yarîñoþî? Kiraisomî yoxáfþamiî yekwîroáráná nene nânî neaiîñfîþî nânî nionî seyfîné tfîniî nîñwearîfná þîránîñfî repîyf nîseaiéra uñá enagî nânî sewanîñfîyîné sîñwf tfîniñîñfî wîniñgíá enagî nânî rarîñîni.

2 Nioni yariŋɗi bi riipini oseaimini, “Gorixo xegf kwiyfpi niseaiapirina seyine jwfi ikaxf Moseso eanfpimi xfdarŋagfa niseaniri seaiapirani? Xwiyfa Kiraiso nani rinŋipɗi arfa niwiro dŋŋf wikwifroagfa niseaniri miseaiapipa enfranit?”

3 Seyine arige nero majmajfa ayfa wi ikarinariŋo? Iwamfo ina Gorixoya oimonaneyinro kwiyfpi enj seaimixŋipimi dani nera nufasana agwi segf enj eanfgapimi dani yof oimonaneyinro riyariŋo?

4 Kiraisomi dŋŋf wikwifroana seameanji nipini surima riseameanjinigini? “Oweoi, api surima wi miseameanjinigini.” nimonarini.

5 Gorixo xegf kwiyfpi sixf niseayiri emimf niseaiwapiyirina seyine jwfi ikaxf Moseso eanfpimi xfdarŋagfa niseaniri nani seaiwapiyariŋirani? Xwiyfa yayf neainariŋf imonŋipɗi arfa niwiro dŋŋf wikwifroagfa niseaniri nani miseaiwapiyipa yariŋirani?

6 Bikwifyo re niriniri eanini, “Ebirfamo Gorixo urfipɗi dŋŋf wikwifroagf nani ‘We ronŋŋf imonŋŋf worini.’ rarŋŋirini.”

7 E niriniri eanŋagf nani dŋŋf re morixini, “Giyf marfai, dŋŋf Gorixomi wikwifroarigfayf Ebirfamoya fiwiarawe imonigfayirini.” morixini.

8 Enina Gorixo re enjwapeariŋf enagf nani “Emayf nioni dŋŋf nkwifroana ‘We ronigfayirini.’ rarimigin.” niriri enjwapeariŋf enagf nani Bikwifyo niriniri eanŋipa Ebirfamomi xwiyfa yayf winariŋf imonŋŋf rŋŋf urŋŋinigin, “Joxim dani ama rixf wif wif wif egfayo niyon nani wiimfariŋf.” urŋŋinigin.

9 Ayinani re ripaxirini, “Gorixo ama xfomi dŋŋf wikwifroarigfa giyf giyo Ebirfamo, dŋŋf wikwifronomi tŋf nawini nani wiŋŋfayirini.” ripaxirini.

10 Ripi nani eni dŋŋf nŋmorina axfpi yaiwipaxirini. Ama jwfi ikaxf Moseso eanfpimi nixfdirŋipimi dani Gorixoya sŋwifyo dani we ronŋŋwaeene oimonaneyinri yariqfa nŋni oya sŋwifyo dani sa anŋimixiniŋirina nani xwiyfa mearinigfayf imonŋo. Bikwifyo re niriniri eanŋagf nani rariŋini, “Ama jwfi ikaxf Bikwifyo eanŋŋf api api niyon xixeni mixfdipa yariqfa giyf giyf Gorixoya sŋwifyo dani sa nanŋimixinaniro nani xwiyfa mearinariŋo.” niriniri eanŋagf nani rariŋini.

11 Bikwifyo rŋŋf eni niriniri eanŋagf nani rariŋini, “Ama dŋŋf wikwifroagfa nani Gorixo ‘We ronŋŋo.’ rarŋŋŋf dŋŋf niyimŋŋf tŋgfa imonŋŋiraoi.” niriniri eanŋagf nani dŋŋf re yaiwiaripaxirini, “Ama wo jwfi ikaxf eanŋŋipimi xfdarŋagf nani Gorixo ‘We ronŋŋoxirini.’ uraripaxf mimonni.” yaiwiaripaxirini.

12 We ronŋŋf oimonaneyinro jwfi ikaxf xfdarŋagfapi, ayf Gorixomi dŋŋf wikwifroarigfapi tŋf xixenimani. Ripi Bikwifyo niriniri eanŋagf nani rariŋini, “Ama jwfi ikaxf eanŋŋfpi xfdarŋagfayf bi ai niwiamio wigi xixeni nixfdirŋipimi dani dŋŋf niyimŋŋf tŋgfa imonarigfariŋini.” niriniri eanŋagf nani rariŋini.

13 Judayene jwfi ikaxf eanŋŋipimi dani nanfanawa nani xwiyfa mearinŋwaeene imonŋagf ai Kiraiso xewanŋo nene nani xwiyfa neamearinariŋina wanŋimixfapimi dani gwŋŋŋf nearoayironŋirini. Ayf rŋŋf niriniri eanŋagf nani searariŋini, “Ama pikana ikfayo yekwiroarinigfa giyf giyf Gorixoya sŋwifyo dani anŋimixinaniro xwiyfa mearinigfayirini.” niriniri eanŋagf nani “Kiraiso nene nani xwiyfa neamearinŋŋipimi dani gwŋŋŋf nearoayironŋirini.” searariŋini.

14 Ebirfamomi sŋmŋanŋyo dani Gorixo “Nanŋ e niseaiimfariŋini.” reoarinŋŋf emayo eni wimeari Judayene Gorixo negf arfowami sŋmŋanŋyo dani “Nigf kwiyfpi niseaiapimfariŋini.” rŋŋŋf nene Kiraiso neaiŋŋfpi dŋŋf wikwifroarŋwapimi dani neaimeari enfa nani gwŋŋŋf nearoayironŋirini.

“Nwfi ikaxfpi niririna Ebirfamomi Niseaiimfariŋini. urŋŋfpi xwifa oiweninri riŋmanini.” urŋŋf nanirini.

15 Gf nixixfameayine, amaene yariŋwapi nani xwiyfa bi osearimini. Ama wo xwiyfa rixa nireoaririna “E nisiimfariŋini.” nuriri nani “Joxi rirfapi ikf sŋŋagf nkwifrimonimfamani.” enŋŋf nuririnaf, rfwena ami omwiarominiri nerf wi rinfarani? Amf sŋŋf bi gfwf nimixiri wi rinfarani? Oweoi.

16 Gorixo Ebirfamomi tŋf iyf axfapami tŋf sŋmŋanŋyo dani “Dixf iyf axfapami dani nanŋ niseaiimfariŋini.” reoarinŋŋfpi nuriri iyf axfpayf niririna Ebirfamoya fiwiarawe obaxf nani mirf na wonf Kiraiso nani riŋŋirini.

17 Nioni osearimiriŋf searariŋapi rŋŋf imonini. Wigf sŋmŋanŋyo dani “Nanŋ e niseaiimfariŋini.” nurarimana enana xwiogwif rixa 430 nimirmana enana jwfi ikaxfpi nuriri aiwif xami “E niseaiimfariŋini.” nuririna “Ikf sŋŋagf nkwifrimonimfamani.” enŋŋf urariŋŋfpi nani wi rakinŋfmani. Ayinani re nimonarini, “E niseaiimfariŋini.” urariŋŋfpi Gorixo wi xwifa oiweninri enjmani.” nimonarini.

18 Nwaf ikaxf riniñjipi xfdarñjwápimi dani Gorixo nene nani neaipmoárinjipi neaimeapaxf nimónirfnáyf, nene re yaiwianigini, “O Niseaiimfarini.” réroárinjipimi dñj wikwfoarñjwápimi dani neaimeapaxfman.” yaiwianigini. E neri ai Ebirfamom smimanjyo dani “Niseaiimfarini.” réroárinjipimi dñj wikwfoarñjipimi danti wimeanj enagi nani dñj wi e yaiwianiméwini.

19 E seararñjagi nani ama wo re nrinñjo, “Nwaf ikaxf riniñjipimi xfdarñjwápimi dani Gorixo nene nani neaipmoárinjipi nepa mneaimapaxf nimónirfnáyf, pi nani nwaf ikaxipi nearinñjani?” nrinñjo. Ai ayf Ebirfamoya iyf axfpa imonñjo — “Om dani nanj niseaiimfarini.” urñjo, ayf orini. O imonfe nani “fwf nene yarñjwápi xfoya manj nwiakiri rfa yarñjwini?” oyaiwipoyinri nwaf ikaxipi nearinñjani. Nwaf ikaxf api Gorixo anñjafya manjyo dani apaxfpanñj imonñj wom urinñjipini.

20 Ama wo apaxfpanñj imonñjo api urinri nurowarfná xewanñjo api urinmenñjo. E neri ai Gorixo “E niseaiimfarini.” nurirfná ama apaxfpanñj imonñj wom murowarf waya smimanjyo dani urarigfapa axfpi e enñrini.

21 Ama wo re riniñjo, “Gorixo xwiyfa Ebirfamom smimanjyo dani E niseaiimfarini.” nurimána ami rfwyo xegf amayo nwaf ikaxipi nurirfná ikweakwfm neri mñipa renñjigini?” Ama wo e rana “Oweoi, wi e ripaxfman.” urimfni. Gorixo nwaf ikaxf ama nixfdarñjipimi dani dñj nymñj imonñj rfa nani imonñj paxf bi nrinri snjwariyf, ayf nwaf ikaxf api xixen xfdarñjagfa nwinirfná “Gf snjwyo dani we ronigfayfnerini.” uripaxf imonñj nrinri enñrini.

22 E neri ai rfwamñj Btkwyo neanrñjyoyo dani amaéne negf fwf yarñjwápi nani Gorixo gwññj neayaragf rini. Ama Jisasi Kiraisom dñj wikwfoarigfayo sa e yarigfapimi dani “E niseaiimfarini.” réroárinjipi tñi xixen wiinfa nani amaéne fwf yarñjwápi nani nwaf ikaxf neanrñjyoyo dani gwññj neayaragf rini.

“Nwaf ikaxipi Kiraisom dñj wikwfoarixinri yarfwf neameñrini.” urñj nani rini.

23 Xwiyfa dñj wikwfoarñjwáo nani pi sñi mñinipa enána nwaf ikaxf eanñjipi yarfwf nneaméra nñr xwiyfa api snani imonfe nani gwññj neayaragf rini.

24 Ayf ripi seararñjini. Nwaf ikaxf eanñjipi Kiraiso tñj e nani nneaipemeam neaunfa nani yarfwf nneaméra bagf rini. Ama Kiraisom dñj wikwfoarñjagfa nani Gorixo “Gf snjwyo dani we ronñjo.” rararñj enagi nani nene api e imonanfwá nani yarfwf nneaméra bagf rini.

25 Xami yarfwf nneaméra bagf ai xwiyfa dñj wikwfoarñjwáo nani rixa nimonñjagi nani yarfwf neamearñjipimi sñi xfdipaxf menini.

“Dñj wikwfoarñjwápimi dani Gorixoya niaiwene imonñjwini.” urñj nani rini.

26 Seyfne nymfne Kiraisi Jisasom dñj wikwfoarigfapimi dani o tñi nawini nikarinro nani niaiwf Gorixoya imonñj rfa nani.

27 Kiraiso tñi oikarinaneyinro nymfne wayf nmearo xfo imonñj pa oimonaneyinro rapirapf wunñj yinif rini.

28 Seyfne nymfne Kiraisi Jisaso tñi nawini ikarinñjagfa nani wiyfne Judayf imonñj rfa nani, wiyfne Grikifyf imonñj rfa nani, wiyfne waya xinaiwanñj nimonro omñj wiarigfayfnerani, wiyfne omñj wayapf epf rini nani axenwarf minifayfnerani, wiyfne oxifyfnerani, wiyfne apixifyfnerani, nymfne siyikf ná bñi imonñj agfa nani Gorixoya snjwyo dani anani imonñj.

29 Kiraiso tñi nawini ikarinifayfne enagi nani Ebirfamoya iyf axfpa imonñjo. Ayinani xfom smimanjyo dani “Niseaiimfarini.” réroárinjipi seainfayfne imonñjo. Segf arfo Ebirfamoya dñjipi meapirfayfnerñj imonñjo.

4

“Nwaf ikaxipimi nixfdarfná gwññj neayaragf ai Kiraiso nearoayinñj rini.” urñj nani rini.

1 Ewayf xwiyfa ripi osearimni. Xano wiepfxfniasinfo sñi onmiá nimonirfná xanoya amñi nñrini meanfo enagi aiw xinaiwanñj nimonro omñj wiarigfayf yapf imonñjorini.

2 Sfa xano rarñjyoi imonfe nani omi ama wi yarfwf umero xfoya omñj snjwf uwinaxfdiro yarigforini.

3 Xami nene eni niaiwenerñj imonagwarini. E nimonirane xwiyfa sñimñj ewapñigfapi — Api, ayf re rinarigfap rini, “Api mepani. Api minipani.” rinarigfap rini. Api oyaneyinri nixfdarfná gwññj neayaragf enagi nani gwf omñjññj yagwarini.

4 Nene e yagwá aiwí Gorixó “Ína imónfwiniginí.” yaiwiárinjfyi imónáná xegí xewaxomi xwíá tfyó nání urowárénapiniginí. Omí apíxí wí uxíriri njwí ikaxí eáninjípimi nixídirane gwí yárinagwáyí imóninjwá womi uxíriri enjorini.

5 Gorixó piaxí n-neamerí xfoya náiaíwénéinjí imónani nání njwí ikaxí nixídirinjípimi dání gwíninjí yárinagwaéne nearoayírówiniginíri urowárénapiniginí.

6 Agwí “Gorixoyá náiaíwenerfaní?” oyaiwinífoyiníri xegí xewaxoyá kwíyípi — Apimi dání Gorixomi nuriríná “Ápoxini. Ápoxini.” urarinjwápirini. Api ríxa síxí seamímonjfirini.

7 Ayináni njwí ikaxí api api xídipíri nání siní gwí omínjí yarigíáyínéninjí mimóninjoi. Ríxa xfoya náiaíwíyíné imóninjoi. Xfoya náiaíwíyíné enjagi nání xfo seaiinjípimi dání xegí djnjípi meapírfáyíné imóninjoi.

“Seyíne yarigíápi nání aga ayá síwí niroariní.” urinjí nánirini.

8 Xámí Gorixó nání siní majíá nimóniri nání míxídípa neríná njwíá segí djnjí tñní imíxigíápi —Api nepa njwíá imóninjípimaní. Api omenjweaneyiníri nání gwíninjí seayárininjíyíné nimóniro yagíáriní.

9 E nero aiwí seyíne ríxa xfomi nixídíro amá xfoya imóninjagífa nání —Api rípxaxí aí amá xfoya oimónífoyiníri xewaniño seaimíxinjí enjagi nání e níríriná “Ayí xixeni rímífiní.” nimónariní. Ríxa xfoya oimónífoyiníri seaimíxinjí enjagi nání seyíne djnjí aríge nímoro axímíni níkinímóniro ámi Judayíyá xwíyíá sírimínjí éwápínigíápipimi —Api pírárinj seaimíxípxaxí wí mimóninjípíriní. Apimí aríge níyaiwiro ámi oxídaneyiníri yariño? Ámi Judayí iwamó érowiápnigíápi nixídirinjípimi dání gwíninjí oyárinaneyiníro riyariño?

10 Seyíne Judayí síá ayimí “E epaxíriní.” rarigíápi xídíro emá sínjí nání síá ayimí “E epaxí imónini.” rarigíápi xídíro Gorixó nání djnjí mopíri nání síá ayí ayí imónáná “Aiwá nimíxiro e érixini.” rarigíápi xídíro xwiogwí sínjí imónáná “E epaxíriní.” rarigíápi xídíro yarinjagífa nání seararinjini.

11 Seyíne e yarigíápi nání aga ayá síwí niroariní. Nioní seyíne tñní nijwearíná aninjí miní nísearéwapiyirí aí “Síwíá searéwapiyiníriní?” nimónarinjagi nání ayá síwí niroariní.

12 Gí nírixímeáyíne, wauní rípi osearimíni, “Njwí ikaxí ríninjípimi dání gwíninjí yíroninjáoni imóninjápa seyíne ení axípi imónífoyi.” osearimíni. Nioní ení seyíne imónigíápa sa amá woní imóninjagi nání seararinjini. Nioní seyíne seaimeáaná seyíne sípi wí mnikárigíawixini.

13 Seyíne níjfarini. Iwamó iná dání xwíyíá yayí neainaríjpi wá nísearíriná ríraminjí nimóniri nání searínaniginí.

14 Nioní ríraminjí imóninjápi seyíne xwírfá seainimíni ení aiwí seyíne wí peayí níníwianíro ríwí mímímó Gorixoyá anjínají womírani, Kiraiso xewaníjomírani, nímimíniíninjí nímimíngíawixini.

15 Nioní wá searána seyíne “Xwíyíá yayí neainípxápi aríá wianíwaéne, nene mimóninjwí reñwini?” níyaiwiníro yayí seaininjípi gími nímoro yariño? Iná e epaxí nimóniri sínjwíyí, niapaníro nání segí sínjwí aí yónípxaxí imóninjagífa sínjwí seaninjá enjagi nání seararinjini.

16 Nioní nepaxinjí imóninjípi tñní xixeni nearí seararinjagi nání seyíne “O símf tñní neaimíániri yariní.” ríseaimónariní?

17 Amá njwí ikaxí ríninjípi tñní gwíninjí seayáraníro yarigíáyí mepi níseatiníro aiwí nanj seaiwapiyaníro nání mepi seatínarigíámani. Poroní ríwí nínímómáná noneyá sírogwí oimónífoyiníri seayinjwíroaníro yariño.

18 Nanj seaiwapiyipíri nání mepi nítiníroná ayí ananirini. Nioní seyíne tñní njwearánani marfáí, nioní mñjwearnjagi aiwí nanj seaiwapiyipíri nání mepi nítiníroná ayí ananirini.

19 Gí náiaíwininjí imónigíáyíne, ríninjí apíxiwa náiaíwí xíraníro iná winarinjípa nioní ení seyíne xenjwímí warigíápi píní níwiáíro Kiraiso imóninjípa imónípiríe nání ámi axípi e níniga warini.

20 E nísearíri aí míxíni mísearí nípení xwíyíáni searimí nání seyíne tñní onjweámíni nání íkíninjí sípi niariní. Seyíne xenjwímí warigíápi nání ududí ninarinjagi nání seararinjini.

Xegai tñní Seraí tñní nání níriríná éwayí xwíyíá bí urinjí nánirini.

21 Njwí ikaxí ríninjípimi xídarinjwápipimi dání Gorixoyá sínjwíyo dání wé róninjwaéne oimónaneyiníri yarigíáyíne, yarinjí bí rípi oseaimíni, “Njwí ikaxí eáninjípimi dání ríninjípi nání nepa djnjí mímooarigíáyínéraní?”

22 Bìkwíyo dánì xwíyǎ́ bí rìpì nánì nírìnrìrì eánìjagá nánì osearìmìnì. Ebírǎfamo niaíwǎ wáu emeaagǎrìnrì. Wáfo xínáínìjǎ nimónìrì omìnjǎ wíiarìnjǎ xírìjorìnrì. Wáfo xegǎ xiepí —Í xínáínìjǎ nimónìrì omìnjǎ mǎwíiipa yarìnjǎrìnrì. Í xírìjorìnrì.

23 Xínáínìjǎ nimónìrì omìnjǎ wíiarìnjǎ xírìjorì sa apǎxíwá oxǎ tǎnì nemero niaíwǎ xírǎrìgǎ́pá xírìjorìnrì. Xiepí, xínáínìjǎ nimónìrì omìnjǎ mǎwíiipa yarìnjǎ xírìjorì Gorìxo Ebírǎfamo mǎsímamǎnjǎo dánì “E nǎsìimǎ́rìnrì.” urìnjǎpìmì dánì xírìjorìnrì. Bìkwíyo apǎ nánì nírìnrìrì eánìjagá nánì osearìmìnì.

24 Xwíyǎ́ ípáú nánì rìnrìnjǎpì agwí ríná imónarìnjǎ bí tǎnì rǎframìnjǎyǎ nínìrì rìpaxǎrìnrì. Ípáú xwíyǎ́ Gorìxo rárìnjǎ bíau nánìrìnrì. Xwíyǎ́ bí —Apǎ njwǎ íkaxǎ rìnrìnjǎpìrìnrì. Apǎ dǎwǎ Sainaiyǎ rìnrìnjǎpì tǎnjǎ e dánì rárìnjǎpì, ayǎ Xegai nánìrìnrì. Niaíwǎ í xírìnjǎyǎ xínáíwánìnjǎ nimónìro omìnjǎ wíiipǎrǎ́fá nánì imónìnjǎyǎrìnrì.

25 Dǎwǎ Sainaiyǎ rìnrìnjǎpì Arebia imónìnrì. Apǎ Jerusalemì agwí ríná imónìnjǎpì tǎnì rǎframìnjǎyǎ nínìrì imónìnjǎpìrìnrì. Ámá anjǎ apìmì njweáyǎ xínáíwánìnjǎ nimónìro omìnjǎ wíiarìgǎ́yǎfnìnjǎ imónìnjagǎ́fá nánì rarìjǎnrì.

26 Ámá anjǎ apìmì njweáyǎ xínáíwánìnjǎ nimónìro omìnjǎ wíiarìgǎ́yǎf imónìnjagǎ́fá aí ámá Jerusalemì anjǎnamì imónìnjǎpìmì njweáyǎ rǎxa gwǎnrìnjǎ yírónìgǎ́yǎrìnrì. Anjǎ apǎ Kiraisomì dǎnjǎ wǎkwírojnwaéne negǎ nókìnrìnjǎ imónìnjǎpìrìnrì.

27 Bìkwíyo dánì anjǎ apǎxǎ ípáú tǎnì rǎframìnjǎyǎ apíau nánì xwíyǎ́ rìpì nírìnrìrì eánìjagá nánì seararìnjǎnrì, “Apǎxǎ niaíwǎ mǎxǎrǎ́ oxǎ rojǎxǎ́ yǎyǎ éirǎxìnrì. Jǎxǎ́ apǎxǎ́ niaíwǎ nǎxǎrǎ́rǎ́nǎ rǎnrìnjǎ wíinarìnjǎpì sǎnrì mǎsìnrìpá yarìnjǎxǎ́ mǎnjǎ nexoarì meanjǎ rǎrǎrǎ́xìnrì. Niaíwǎ apǎxǎ́ meawǎrǎ́ sǎnjǎyǎ obaxǎ nimóga tǎnì dǎxǎ́ apǎxǎ́, rínáínìjǎ nimónìrì omìnjǎ mǎsìiipa yarìnjǎyǎ xewaxo tǎnì awáu nǎwáu nǎ dǎxǎ́ dǎnjǎpì tǎgǎ́fíwáu nimónìrì amǎpǎ́ xanoxǎyǎ mǎmeapa éfǎsǎxǎnrìrì rǎrarìnjǎnrì.” nírìnrìrì eánìnrì.

28 Gǎ́ nǎrǎxǎ́meáyǎné, Ebírǎfamo mǎsímamǎnjǎo dánì Gorìxo “E nǎsìimǎ́rìnrì.” urárìnjǎpìmì dánì Aisako xírìnjǎpá axǎpì e imónìgǎ́yǎfnérìnrì.

29 Ínǎ niaíwǎ apǎxǎ́ oxǎ́ tǎnì nemero xírǎrìgǎ́pá xírìjorì, o niaíwǎ Gorìxoyá kwíyǎ́pìmì dánì xírìjorìmì xeanìnjǎ wíkaragǎ́rìnrì. Agwí enì axǎ́pì e xeanìnjǎ seaikáranìro yarìjorì.

30 E seaikáranìro yarìnjagǎ́fá aiwǎ Bìkwíyo dánì píoo rìnrìnrì? Ayǎ́ re nírìnrìrì eánìnrì, “Xínáínìjǎ nimónìrì omìnjǎ wíiarìnjǎmì tǎnì xegǎ́ niaíwomì tǎnì mǎxǎ́ xǎ́dowáreí. Xínáínìjǎ nimónìrì omìnjǎ wíiarìnjǎyǎ xewaxo tǎnì dǎxǎ́ apǎxǎ́, rínáínìjǎ nimónìrì omìnjǎ mǎsìiipa yarìnjǎyǎ xewaxo tǎnì awáu nǎwáu nǎ dǎxǎ́ dǎnjǎpì tǎgǎ́fíwáu nimónìrì amǎpǎ́ xanoxǎyǎ mǎmeapa éfǎsǎxǎnrìrì rǎrarìnjǎnrì.” nírìnrìrì eánìnrì.

31 Ayǎ́nánì gǎ́ nǎrǎxǎ́meáyǎné, Kiraisomì dǎnjǎ wǎkwíroarìnjwaéne xínáínìjǎ nimónìrì omìnjǎ wíiarìnjǎyǎ niaíwénénìnjǎ nimónìnjwǎnrì. Xínáínìjǎ nimónìrì omìnjǎ mǎwíiipa yarìnjǎyǎ niaíwénénìnjǎ imónìnjwǎnrì.

5

“Gwǎnrìnjǎ yírónìnjwaéne ámì gwǎ́ yárìnrìpaxǎ́ mímónìpá éwanìgǎ́nrì.” urìnjǎ nánìrìnrì.

1 Pípì oimónǎ́poyìnrìrì mǎrǎ́fá, gwǎ́ yírónìnjwaénénìnjǎ oimónǎ́poyìnrìrì Kiraiso gwǎ́nrìnjǎ neaíkweawǎrìnjǎnrì. Ayǎ́nánì seyǎ́né enjǎ neánìro njweáǎrǎ́xìnrì. Ámì njwǎ́ íkaxǎ́pì nǎxǎ́dǎ́rǎne gwǎ́ omìnjǎ yanǎ́wá nánì odǎ́pì sámi xe oneayǎ́poyìnrìrì sǎnjwǎ́ mǎwínrìpá éfǎrǎ́xìnrì.

2 Nionì Poronì searǎ́mǎ́pì arǎ́fá ókíarǎ́ nímónǎ́poyì. Njwǎ́ íkaxǎ́ rìnrìnjǎpì nǎxǎ́dǎ́rìnjǎpìmì dánì wé rónìnjǎ imónìpǎ́rì xe iyǎ́ sǎmǎ́ sǎ́o oneawákwípoyìnrìrì sǎnjwǎ́ nǎwínrìrónáyǎ, Kiraiso nǎpǎ́rǎ́nǎ́ ámá nǎyónìrì nánì enjǎpì nanjǎ wí seaimǎ́xǎ́paxǎ́ menìnrì.

3 Ámá xe iyǎ́ sǎmǎ́ sǎ́o oneawákwípoyìnrìrì sǎnjwǎ́ wínrǎrìgǎ́fá wíyǎ́ wíyǎ́né ámì dǎrǎ́rǎ́ bí oseaimìnì. Apǎ́ e nerónáyǎ, njwǎ́ íkaxǎ́ rìnrìnjǎyǎ́ bínrì xǎ́dǎ́paxǎ́manì. Nǎpìnrìrì xǎ́dǎ́rǎ́xìnrì.

4 Segǎ́ njwǎ́ íkaxǎ́ rìnrìnjǎpì xǎ́dǎ́rìgǎ́pìmì dánì Gorìxo “Wé rónìgǎ́yǎfnérìnrì.” nearǎ́wínrìgǎ́nrìrì yarìgǎ́yǎ́ rǎxa Kiraiso tǎnì gwǎ́nrìnjǎ́ íkwámǎ́xínìgǎ́rìnrì. Gorìxo wá nǎseawíarìnrì seaiinjǎpì rǎxa rǎwǎ́mìnì nǎmamorì yarìjorì.

5 Wíyǎ́né e yarìnjagǎ́fá aí nene Kiraisomì dǎnjǎ nǎwǎkwírorìnjǎpìmì dánì dǎnjǎ re íkwǎ́mójwǎnrì, “Njwǎ́ íkaxǎ́ xǎ́dǎ́rìnjwǎ́pìmì dánì mǎrǎ́fá, Gorìxo xewanìjorì nerìnjǎpìmì dánì ‘Wé rónìgǎ́yǎfnérìnrì.’ nearǎ́rǎ́nrìnrìnrì.” nǎyáiwíranì oya kwíyǎ́pì enjǎ sǎxǎ́ nealmǎ́xǎ́pìmì dánì dǎnjǎ e íkwǎ́mójwǎnrì.

6 Ayǎ́ rǎpì seararìnjǎnrì. Ámá Kiraisì Jǎsaso tǎnì níkarìnrìnrìrǎ́nǎ́ rǎxa iyǎ́ sǎmǎ́ sǎ́o wákwínìjǎnǎ́ níkarìnrìnrìnrìnrì, mǎwákwínìjǎnǎ́ níkarìnrìnrìnrìnrì, ayǎ́ ananìrìnrì. E nerìrì aí Gorìxo wímónarìnjǎpì oyaneyìnrìnrìnrì epǎ́rǎ́pì, ayǎ́ rǎpìrìnrì. Kiraisomì dǎnjǎ nǎwǎkwírorìnjǎpìmì dánì ámáyo dǎnjǎ sǎpì nǎwíro arǎ́rǎ́ wíarìgǎ́pìrìnrì.

7 Seyǎ́né iwamǎ́o Kiraisomì nuxǎ́dǎ́rónǎ́ ámá yamǎ́yamúrónìgǎ́ nínìrónǎ́ anjǎnrì wíarǎ́ múroarìgǎ́yǎ́ yapì nimónìro yagǎ́rìnrì. E nero aí go seapǎ́rìnjagǎ́ xwíyǎ́ nepaxìnjǎ imónìnjǎpì sǎnrì xìxenì mǎxǎ́dǎ́rìnjorì?

8 Dñj sɛyɛné agwí fá xirígápi Gorixoniyá oimónɔpoyiniri wéyo fá seaumirijomi dani arfá wigfápi man.

9 Ewayf xwiyfá ámaéne rarijwá rípi nán dñj mópoyi. Bisíkerfá sñjipimi yisf bi onimiápi táná nímíní ikwajwíf eapínárariririni. Seyiné yarígápi apínijf mimónipa reni?

10 E niseariri aí “Seyiné nanj xixeni imónijfpi nepírfáriní.” niseaiawiri nán dñj sñjá neánariní. Seyiné Ámináo tñi ikárinigfá enjagi nán “Dñj xegf bi mixelí nion xirijá axfpi níxirípíráoi.” niseaiawiri nán dñj sñjá neánariní. Ayá searemoarino go go enjagi aiwí “Gorixo anan pírf umamonfáriní.” nimónariní.

11 Gf nriximeáyíné, nion yarijápi nán píranijf dñj mópoyi. Nion á má wí rarigfápa xwiyfá yaf neainaririfpi wá nrimerná napa rípi nírínáyí, “Jisasomi dñj níwíkwírori aiwí iyf sfmf eni sfó wákwínɔpoyi.” nírínáyí, pí nán gf Judayf sñi xeanijf níkararino? Nion nepa e níriri sñjwíryf, Judayf “Kiraiso nene nán yoxáfámí neapeiririni.” uraririjá arfá níniróna apimi dani sfirmirf níniro óreámioapaxfmaní.

12 “Á má ayá searemoarigfáyf wigf iyf sfmf sfó níwákwíniro pñi wiárigfápi sfó wíwákwímí inayírfáxiní.” nimónariní.

13 Gf nriximeáyíné, Gorixo gwí mýinígáyíné oimónɔpoyiniri wéyo fá seaumirijfýné imónijagfa aiwí “Pí pí nán íeapá neainaririfpi yanf wá nán ñwí ikaxf riririfpimi dani gwínijf neaikweawárinijenerifani?” nýaiwiro apí mepa érfáxiní. E mepa neróna dñj sípi inarígápi dani xixe arírá niga úrfáxiní.

14 Ñwí ikaxf nípiñi, ayf xwiyfá ná bñi rípi ñkwíkwírf iníni, “Jíwanijoxi dñj sípi inaririfpa á má wíyo eni axfpi wirfíni.” riririf apimi ñkwíkwírf iníni.

15 E neri aí seyíné apí miní sfwí xixe sfwí níróga wiárfínimeaaririfpánijf nimóniro xixe rírómf inírfáxiniri nán ñkwairírf seaiaririjni.

Íeapá winaririfpimi dani epaxfpi tñi kwiyfpi nipemeámi waririfpimi dani epaxfpi tñi nánirini.

16 Nion seararirifpi, ayf rípirini. Gorixoyá kwiyfpi xe níneaipemeámi ouniri sñjwí níwínirónáyí, pí pí mñj seainaririfpi xe oneainirifpi éprfámani.

17 Ayf rípi nánirini. Mñj seainaririfpi, ayf kwiyfpi xwámám wimíniri yaririfini. Kwiyfpi eni mñj seainaririfpimi xwámám wimíniri yaririfini. Mñj seainaririfpi tñi kwiyfpi tñi á má midimídani nímearori mxf inarígápinijf imónijagfí nán raririni. Ayínani kwiyfpi xe níneaipemeámi ouniri sñjwí níwínirónáyí, amípi mñj seainaririfpimi dani oyaneyirif seaimónaririfpi anan epaxf mimónini.

18 Kwiyfpi xe níneaipemeámi ouniri sñjwí níwínirónáyí, ñwí ikaxf éanijfpi xfdíprí nán gwínijf mýseayárinini.

19 Mñj inarígápi nán á má nýínéni sñjani seaimónini. Mñj níniróna rípi yarígáriní. fwf iníro piáxf weánipaxfpi ero rípeánaníro nán yarígápi ero

20 ñwáfipimi mewero ayáf ero sfmf tñi iníro mixelíni ríníro sípi dñj yaiwiníro mixelí kñíro xixewiámí ríníro ewáramóníro xepíxepá róníro

21 sñjwí fwf wíníro iníjf xwapf nínimáná papíkf ero papíkf neróna uyíni ero xixegfni apí apí imónijfpi eni ero yarígáriní. Enjína kwairírf seinjapa ámi axfpi ñkwairírf oseaimini. Á má apí apí yarígáfáfrani, apínijf imónijfpi eni yarígáfáfrani, ayf Gorixoyá xwioxíyo wí páwipírfámani.

22 E neri aí á má kwíyf Gorixoyápi xe níneaipemeámi ouniri yarígáfáy rípi yarígáriní. Á máyo dñj sípi wiro dñj nífá winiri níwayiróníro ñwearo ayíni xe óf oneaimópoyiniri sñjwí wíníro ayá urimíxiro píranijf wiro á má dñj uywírírfpaxfpi ero

23 ayá rírfmíxf wipaxf imóníro nípréaníro yarígáriní. Ñwí ikaxf bimí dani apí nípiñi riririfpi bi “Mepani.” miririni.

24 Á má Kiraisí Jisasoyá imónigfáyf wigf xámí nípikwíni mimónigfápi —Apí sípi nán mñj winíro íeapá winiri yarígárfáriní. Apí ríwí nímorfná ríxa yoxáfámínijf níyekwíroárfi píkiárfáwixini.

25 Kwiyfpi dñj níyímñj ríxa síxf neaimónijf enjagi nán apí níneaipemeámi ouniriri yaririfpa oxfdaneyi.

26 Negf wíyf wíyíné mixelí mímekínínpa oyaneyi. Sfmísf mainenípa erane sípi dñj mýyaiwinípa erane oyaneyi.

6

“Xixegfni bi bi arírá inírfáxiní.” uririf nánirini.

1 Gf nriximeáyíné, segíyf wo uyíni éagi níwínímearfnáyí, kwiyfpi nipemeámi seawaririfýné sípi éomi awayini sanjonwírírfáxinini. E neróna seáyí e nimóníro “Sípi

xfo éfpa nene wí epaxenemani.” m̄yawiwa éfrixini. Seyíne eni f̄wí axípi ep̄frixinir̄i searar̄in̄i.

² Segí wíníyí d̄in̄j̄ udud̄f̄ winar̄in̄j̄ imónin̄j̄pi wí wímeáaḡi n̄w̄in̄r̄fn̄áyí, ar̄ir̄á wífr̄ixini. Xíxe e in̄fr̄ixini. Seyíne e nerónáyí, ñw̄f̄ ikax̄f̄ Kiraiso r̄in̄j̄p̄i x̄ixeni t̄f̄ni yar̄in̄j̄o.

³ Ámá wo “Nion̄i seáyí e imónin̄j̄áon̄ir̄ini.” n̄yawiwinar̄in̄j̄aḡi aí o nepa seáyí e mimónin̄j̄ánáyí, ayí xewan̄in̄j̄o yap̄f̄ éwap̄fnar̄in̄i.

⁴ Woxin̄i woxin̄i d̄ix̄f̄ yar̄in̄j̄p̄i píran̄in̄j̄f̄ s̄in̄j̄w̄f̄ anax̄fd̄ineí. E neríná xewan̄in̄j̄ox̄i “Apán̄i yar̄in̄j̄ni.” n̄isimónir̄fn̄á ayí m̄ix̄f̄ meak̄fn̄in̄pax̄f̄r̄ini. E ner̄i aí ámá wí t̄f̄ni r̄ir̄am̄in̄j̄yí nin̄r̄i “Nion̄i yar̄in̄j̄áp̄i wí yar̄iḡf̄áp̄i t̄f̄ni x̄ixeni mimónin̄i.” n̄yawiwin̄r̄i m̄ix̄f̄ m̄imeak̄fn̄in̄pani.

⁵ Niyínén̄i x̄ixeḡfn̄i seḡf̄ yar̄iḡf̄ápim̄i dán̄i seaiméanf̄á en̄j̄aḡi nán̄i rar̄in̄j̄ni.

⁶ Ámá x̄wiȳf̄á Gor̄ixoȳáp̄i uréwap̄iyar̄in̄j̄yí wí ḡf̄ am̄ípi nan̄j̄ imónin̄j̄yí b̄i n̄mearo wí ḡf̄ uréwap̄iyar̄in̄j̄om̄i b̄i m̄ini wífr̄ixini.

⁷ Yap̄f̄ re méwap̄fn̄ipa éfrixini. Ámá wí Gor̄ixom̄i maj̄imaj̄f̄á n̄wikár̄imáná r̄iper̄r̄f̄ umepax̄f̄r̄ini. Ámá pí pí aiwá iw̄f̄á nura núfasáná x̄ixeni ap̄i miar̄iḡf̄á en̄j̄aḡi nán̄i rar̄in̄j̄ni.

⁸ Ámá feapá winar̄in̄j̄p̄in̄i yar̄iḡf̄áyí, ayí ámá om̄in̄j̄yo aiwá iw̄f̄á urar̄iḡf̄áyí yap̄f̄ imónin̄j̄o. Aiwá yóí éf̄p̄i miar̄iḡf̄ápa wí ḡf̄ eḡf̄ápim̄i dán̄i n̄mir̄fn̄in̄j̄f̄ neríná nan̄fn̄ip̄f̄r̄in̄i. E ep̄r̄f̄a aí ámá kwiȳf̄p̄i n̄ipemeám̄i war̄in̄j̄pim̄i x̄f̄dar̄iḡf̄áyí wí ḡf̄ eḡf̄ápim̄i dán̄i n̄mir̄fn̄in̄j̄f̄ neríná d̄in̄j̄ n̄iȳm̄in̄j̄f̄ t̄ḡf̄áyí imónip̄f̄r̄in̄i.

⁹ Ámáyo nan̄j̄ n̄wiia nuranénáyí, an̄in̄j̄f̄ neain̄f̄aḡi aí nan̄j̄ wiir̄in̄j̄wáp̄i p̄fn̄i m̄wiár̄ipa éwan̄iḡfn̄i. En̄j̄ sam̄in̄j̄f̄ m̄neawepa ner̄i p̄fn̄i m̄wiár̄ipa ner̄fn̄áyí, aiwá miwáiná nan̄fn̄i mian̄f̄wá en̄j̄aḡi nán̄i searar̄in̄j̄ni.

¹⁰ Ayin̄án̄i s̄in̄i epax̄f̄ nimónir̄fn̄á ámá n̄yoni nan̄fn̄i wiwan̄iḡfn̄i. Neḡf̄ Ám̄ináom̄i d̄in̄j̄ wíkw̄f̄roḡf̄á nawín̄i imóniḡf̄áyo ayí an̄j̄pax̄f̄ wiian̄f̄wáȳr̄in̄i.

“Kiraiso yoxáfpám̄i dán̄i neain̄j̄p̄i nán̄in̄i m̄ix̄f̄ meak̄fn̄in̄pax̄f̄r̄ini.” ur̄in̄j̄f̄ nán̄ir̄ini.

¹¹ R̄f̄wam̄in̄j̄f̄ nion̄i ḡf̄ wé t̄f̄ni near̄fn̄á xwén̄i xwén̄i neáa war̄in̄j̄á r̄ip̄i seyíne m̄i om̄ix̄f̄poȳf̄.

¹² Ámá iȳf̄ s̄im̄f̄f̄ s̄f̄o owákwín̄f̄poȳin̄r̄i x̄ixoȳf̄pií seamear̄iḡf̄áyí, ayí wí ḡf̄ wíníyí “Apán̄i e imóniḡf̄áyí r̄f̄a yar̄in̄j̄o?” oneaiawipoȳin̄r̄i s̄f̄o seawákwian̄ro yar̄iḡf̄áȳr̄in̄i. Ayí Judaȳf̄ nene Jisaso yoxáfpám̄i neain̄j̄pim̄in̄i d̄in̄j̄f̄ wíkw̄f̄roar̄in̄j̄agw̄i n̄nean̄ir̄óná xean̄in̄j̄f̄ neaikár̄ip̄f̄rixin̄r̄i e yar̄iḡf̄áȳr̄in̄i.

¹³ Ayí wí ñw̄f̄ ikax̄f̄ r̄in̄in̄j̄f̄ n̄p̄in̄i x̄ixeni yar̄iḡf̄áyí mimónin̄j̄aḡf̄a aiwi seyíne s̄f̄o seawákwífp̄i nán̄i wár̄ixa imónan̄ro nán̄i seyíne iȳf̄ s̄im̄f̄f̄ s̄f̄o owákwianeȳn̄ro wimónar̄in̄j̄r̄in̄i.

¹⁴ Ayí e yar̄in̄j̄aḡf̄a aí nion̄i pípi nán̄i seáyí e n̄mer̄i r̄im̄iméfn̄i. Ám̄iná Jisasi Kiraiso yoxáfpám̄i n̄t̄per̄fn̄á neain̄j̄p̄i nán̄in̄i n̄r̄ir̄i yar̄f̄ em̄fn̄i. Ayí r̄ip̄i nán̄ir̄in̄i. Kiraiso yoxáfpám̄i neapein̄j̄pim̄i dán̄i ámá Gor̄ixom̄i m̄ix̄f̄dar̄iḡf̄áyí yar̄iḡf̄áp̄i s̄in̄i em̄f̄a nán̄i p̄ȳfn̄in̄j̄f̄ imónin̄r̄i ḡf̄ s̄in̄j̄w̄f̄ win̄in̄j̄ae dán̄i “Wí ḡf̄ yar̄iḡf̄áp̄i en̄i p̄ȳfn̄in̄j̄f̄ r̄f̄a imónin̄j̄?” yaiwir̄i en̄in̄i.

¹⁵ S̄f̄o n̄wákwín̄r̄fn̄á ayí anan̄ir̄in̄i. M̄iwákwín̄ipa ner̄fn̄á ayí eni anan̄ir̄in̄i. Gor̄ixo ám̄i xeḡf̄ kwiȳf̄pim̄i dán̄i s̄in̄j̄f̄ wí oimón̄f̄poȳin̄r̄i neaim̄ix̄f̄p̄i, ayí an̄j̄pax̄f̄ imónin̄j̄f̄ en̄j̄aḡi nán̄i searar̄in̄j̄ni.

¹⁶ Ámá nion̄i searar̄in̄j̄a ap̄i f̄á n̄ix̄ir̄ro x̄f̄dar̄iḡf̄áyo Gor̄ixo wá wian̄r̄i n̄waȳr̄ón̄ro ñweap̄r̄f̄f̄ nán̄i wiir̄i éwin̄iḡfn̄i. Is̄irer̄i x̄f̄oyá imóniḡf̄áyo eni e éwin̄iḡfn̄i.

¹⁷ Nion̄i Jisasom̄i x̄f̄dar̄in̄j̄aḡf̄ nán̄i iwan̄j̄f̄ n̄imépeayiḡf̄áp̄i iḡi r̄ixa n̄wen̄j̄aḡi nán̄i wiȳfn̄e nion̄i d̄in̄j̄f̄ r̄f̄a n̄ixepax̄f̄ ám̄i b̄i mepa éfrixini.

¹⁸ Ḡf̄ n̄r̄ix̄f̄meáȳfn̄e, Ám̄iná Jisasi Kiraiso wá seawianar̄in̄j̄pim̄i dán̄i d̄in̄j̄f̄ s̄ix̄f̄ os-eam̄imoni. “E oen̄i.” nimónar̄in̄i.

Payí Poro Epesasi ñweáyí nání eañnaríní.

Payí rına Jisasoyá sıyıkf imónıgıá anđ yof Epesasıyo ñweagğáyf nání Poro eañnaríní. Anđ apı Esia pıropenısıyo nıkwırónıga unđ nıpımını seáyı e imónagğıpırını. Poro émáyf anđmını xwıyá yáyf wınıpaxıpı wáf nura nemerfná anđ apımı iwamıfó eméıná Sabarfa ná wonı e ñweañnıgını (Wáf wurımeıarıgğá 18:18-21). E nemo ámi wı e wı e neméısáná ámi rfıwıyo e nání nurı nıñwearı uréwapıyarfná xwiogwf wauı wo múroñnıgını (Wáf wurımeıarıgğá 19:1-41). E nemo ámi wı e emearfná omı fá nıxero gwf anđıyo ñwirárfıe dánı payf rına nearı Tikikasomı wıowárıñnıgını.

1 Poroñı —Nıonı Gorıxo Kiraisı Jisasoyá wáf wurımeıarıñf wo imónfwinıgınıreı xegf dıñf tñnı nırıpeañonırını. Nıonı payf rına ámá Gorıxoyá imónıgğá Epesası ñweáyıñé — Seyfneı segf nawını ikárınıgğf, Jisasomı nuxfdıróná pıránıñf uxıdarıgğáyfñérını. Seyfneı nání nıonı payf rına nearı mónaparıñnı.

2 “Negf ápo Gorıxo tñnı Ámıná Jırası Kiraiso tñnı wá seawıarı seyfneı nıwayırónıro ñweapırı nání seaıırı éısıxını.” nımónarını.

“Kiraiso tñnı ikárınıñweáne Gorıxo nanđ imónıñf apı apı neaııñfırını.” urıñf nánırını.

3 Gorıxo ámá dıñf nıyımıñf tıgğáyf nımónıro anđnamı ñweáfırıxınırı nıwımıxırfná nanđ wıarıñfıpı, apı nıpını Kiraiso tñnı ikárınıñweáne rıxa neaııñf enagı nání omı yáyf uméwanıgını.

4 O xwıarı sıñı mımıxımı dánı nene oyá sıñwıyo dánı sıyıkwf mınıñweáne imónırane xwıyá mıneamearıpaxf imónırane yanfwá nání Kiraiso tñnı nawını ikárınıñwápımı dánı fá yıyamıxımıf neaııñnıgını.

5 O enıñá dánı nene nání dıñf sıpı wıñf enagı nání “Ámá nıonı fá yıyamıxımıf wıáyf Kiraiso wıınıápımı dánı gı nıawıf pıaxf memfáyınıñf wımıxımıgını.” yaiwıarıñnıgını. Xegf dıñıyo dánı “E éımıgını.” nıwımónırı nání e yaiwıarıñnıgını.

6 Nene re nıyaiwirane seáyı e umeanfwá nání e nıyaiwıarırı enđırını, “O wá nıneawıarıfná bı onımiápı mıneawıarıf nene o xegf dıñf sıxı uyıño tñnı nawını ikárınıñweáne enagwı nání ‘Ayf enı xıxe nııfırıxını.’ mıwımónf xegf xewaxo anıpá wıreñapıñfıranı?” nıyaiwirane seáyı e umeanfwá nání e nıyaiwıarırı enđırını.

7 Nene Kiraiso tñnı ikárınıñweáne enagı nání o yoxáfıpámı nıperı xegf ragf púfıpımı dánı Gorıxo gwınıñf nearoayırorı xwıyá xfoyápı nıwıawıkırane yarıñwápı yokwarımıf neaıırı enđırını. E nınealırná Gorıxo wá onımiápı nıneawıarırı neaııñfıranı?

8 Oweof, aga wá ayá wı nıneawıarıñfıpımı dánı nearoayırorı yokwarımıf neaıırı enđ enagı nání rarıñnı. O dıñf émf saımıf nımorı amıpı fñnı nání nıjıfá imónıño enagı nání

9 xewanıño e éımıgınırı wımónıñfıpı tñnı xıxenı nerfná enıñá dánı Kiraiso enfápımı dánı ámá nání e wıımıgınırı enđıpearıñfıpı —Apı ámáya sıñwıyo dánı inımı imónıñfıpırını. Apı nání nene wáf neođkımıxıñfırını.

10-11 Enıñá dánı enđıpearıñfıpı apı, ayf amıpı fñnı anđnamı tñnı xwıarımı tñnı imónıñfıyf “Kıraisomı sımanıwıyónıñf inımı wurfnanfwá nání rımónıñwını?” nıyaiwıro xıxenı e imónfırıxınırı enđıpearıñfıpırını. Sfá e enđıpearıñfıpı imónfwinıgınırı rınárınıñfıyı nımónıfná oyá dıñf tñnı xıxenı e imónınfárını. Dı pı o dıñf neñwıperfná “E éımıgını.” nıwımónırı yaiwıarıñfıpı sıwıá mé apı tñnı xıxenı yárarıñfıpa enıñá dánı Kiraiso tñnı ikárınıñweáne nání “Ámá ayf nıonıyá imónfırıxını.” nıwımónırı yaiwıaragğpı tñnı xıxenı nerı e neaımıxıñfırını.

12 Judayene —Ámá xámı Kiraisomı dıñf nıwıkwımorı re yaiwigğáyf, “O neaııñfıpımı dánı Gorıxo yeáyf neayımıxemeanfárını.” yaiwigğáyf nání nene xámı sıñwıf ıpenıweáneırını. Nene “Aga seáyı e imónıño, ayf Gorıxorfanı?” nıyaiwirane seáyı e umeanfwá nání xfoyaéne neaımıxıñfırını.

13 Seyfneı enı Kiraiso tñnı ikárınıgğáyfneı enagı nání xwıyá nepaxıñf imónıñf yanđ seaııpıgğpı —Apı Gorıxo yeáyf seayımıxemeanfá enagı nání yáyf seainarıñfıpırını. Apı seyfneı arfá nıwıroná dıñf wıkwırófá enagı nání Gorıxo xfoyá imónfırıxınırı xegf kwıyf sımımanıyo dánıñfı “Nıseaııpımıfárını.” rarıñfıpı tñnı ikıyınıñfıñfı seaııarıñfırını.

14 Kwıyf neaııpıñfıpı tñnı rıxa ikıyınıñfıñfı neaııarınıñagı nání dıñf re monıwını, “Gorıxo ‘Nıseaımıfárını.’ rarıñfı sıñı mınealımeañfıpı tñnı xıxenı nınealınfárını. Xfo ‘Nıonı tñnı nıñwearo nıonıyáyf imónfırıxını.’ yaiwıarıñfıpı tñnı xıxenı imónanfwá nání gwınıñfı neaıkwımıxınıfárını.” Dıñf anıñfı e monıwını. Nene “Aga seáyı e imónıño, ayf Gorıxorfanı?” nıyaiwirane seáyı e umeanfwá nání xegf kwıyfıpı tñnı ikıyınıñfıñfı neaııarıñfırını.

“Gorixomi seyíné nání rixinj seauriyarinjáriní.” urinj nánirini.

15-16 Gorixo api api e seaiinj enagj nání nioní ení ámá wí re rarinjagfa, “Epesasi nweáyí Áminá Jisasomí dñj n>wikwíro ro ámá Gorixoyá imónigfá nñní nání dñj sípí wiarinjoi.” rarinjagfa arfá winjaé dání nioní seyíné nání Gorixomi yayí n>wiayiríná wí pñní wíararinjámaní. Rixinj nuriríná seyíné nání dñj nímori

17 rixinj re seauriyarinjáriní, “Negí Áminá Jisasi Kiraisoyá Nwáfaoxini, seáyí e rímepaxí ápo Gorixoxini. Epesasi nweáyí nweáyí ananí re wíirixini. Joxi díxí kwíyípipimí dání ayí dñj émí saímí mopíri nání síkíki womixiri díxí imóninjipi nání xixeni níjfa imónipírfá nání wíá wókímixiri érixini.” seauriyarinjáriní.

18-19 Seyíné rípi rípi níyawiwo níjfa xixeni imónipírfá nání rixinj seauriyarinjáriní, “Gorixo nioniyáyí nimóniro nioní tñní nweáfríxini wéyo fá neaumirinj dñj ikwímoarinjwápi, ayí apírífaní?” yaiwiro “Xífoyaéne awiaxí imóninjí neaímeanfápi —Api ayá tñj símí símí e mepaxí imóninjipirini. Api, ayí apírífaní?” yaiwiro “Xífoya enj síxí eáninj pírfí m>wiaikipaxí imóninjipi —Api aga seáyí émi imóninjipirini. Ámá xíomí dñj wíkwíroarigfáyo dñj síxí wímoarinjipirini. Api, ayí apírífaní?” yaiwiro epírfa nání o segí dñj wíá seaókímixínfa nání omí rixinj seauriyarinjáriní. Xífoya enj síxí eáninj dñj wíkwíro nweaéne síxí neaímoarinjí api pípi marfáí,

20 enj síxí eáninj Kiraiso xwáripáyo dání owiápnímeaníri sínj wímíxiri anjnamí xífoya wé náúmíni onjweaníri wímíxiri enjpi, ayí xíomí dñj wíkwíro nweaéne dñj síxí neaímoarinjí axípnirini.

21 Wé náúmíni nweajo, o gíyí gíyí seáyí e nimóniro wíniyo seáyí e ume nweaarigfáyoraní, gíyí gíyí néni tñjwaéne nimóníri onjweaneyiníri yarigfáyoraní, gíyí gíyí enj eáninjí nimóníri omenjweaneyiníri yarigfáyoraní, gíyí gíyí áminá nimóníri yarigfáyoraní, pí pí yof omíni xixegíni yarigfáyí n>wíro rarigfáyoraní, ayo níyoní kwíyí imónigfáyoraní, ámá imónigfáyoraní, níyoní o aga wíarí seáyí e wímóninjorini. Agwí rínání marfáí, ná ríwíyo ení aninj e seáyí e n>wimóníri nweanfáriní.

22 Gorixo amípi nñní ámaraní, amípiraní, Kiraisoyá suyímanjwíyo wurífríxini wímíxinjirini. O amípi níyoní nání Ámináo imóninjyo enagj nání ámá xífoya síyíkí imónigfáyo mñjyíninj wímónínfa nání ení wímíxinjirini.

23 O mñjyíninj imóninjána ámá oyá síyíkí imónigfáyo xegí warárininj imóninjoi. Mñjyí tñní waráí tñní nawíní enjáná wará noní xixeni imónarinjpa Kiraiso —O amípi nñní Gorixo wímónarinjpi tñní xixeni imóníwínigíni wímíxarinjorini. O Gorixo “Mñjyí xegípi onjweaníri m>wimóníri wará ení tñjyí imóníwínigíni.” yaiwinjpi tñní xixeni imónínfa nání ámá oyá síyíkí imónigfáyo api e imóninjoi.

2

“Nanfnánfáwá nání imónagwí ai Gorixo sínj neaimíxinjirini.” urinj nánirini.

1 Enjíná seyíné Gorixomí manj n>wiaikiro íwí yagfápipimí dání nanfnápirfá nání imónagfáfnérini.

2 Síni e nimóníroná ámá Gorixomí míxídarigfáyo sípí yarigfápa axípi e yagfáriní. Seyíné kwíyí sípíyí anj pírfíyo emearinjyo xiáwomí —O ámá Gorixomí manj wiaikiarigfáyo sípípi éfríxini dñj ukíkayonjorini. Oboríni. Omí seyíné ení xídagfáriní.

3 Ámá Gorixomí manj wiaikiarigfáyo yarigfápa nene ení axípi nerane pí pí nípíkwini mímóninjipi oyaneyiníri mñj níneainírná sa ananí yagwáriní. Pí pí íeapá neainípiraní, negí dñjyo dání oyaneyiníri neaimónípiraní, sa ananí yagwáriní. Ámá Gorixo wíki n>wóníri pírfí umamóáná nanfnápirfáyo nñní yarigfápa nene ení negí nera wagwápipimí dání nerfáí axípi nanfnánfáwáriní yagwáriní.

4 Nene e imónarinjí yagwá aiwí Gorixo nene nání dñj sípí n>wiríná xwapí ayá wí wiarinjagí nání “Wá onímiápi wianímgíni.” m>wimóníri ayá wí neawianinjirini.

5 Nene ríxa nanj imóninjána wá neawianinjímaní. Nene síni oyá manj n>wiaikiarane íwí yagwápipimí dání nanfnánfáwá nání imóninjána wá níneawianíri Kiraiso ámi owiápnímeaníri sínj n>wimíxiríná nene ení nawíní sínj neaimíxinjirini. Gorixo wá níseawianinjípipimí dání yeáyí seayímíxemeanjirini.

6 Nene Kiraisí Jisaso tñní nawíní sínjíninj níneaimíxiri neawárinjmaní. O tñní nawíní ikárininjwaéne enagj nání o xwáripáyo dání owiápnímeaníri n>wimíxiríná nene o tñní nawíní wiápnímeaníri neaimíxiri anjnamí gí íwo wé náúmíni onjweaníri n>wimíxiríná o tñní nawíní nweáfríxini neaimíxiri enjirini.

7 Ayí rípi nání e enjirini. Ámá nñní agwí ríná nweagfáyríraní, ná ríwíyo nweapírfáyríraní, nñní Gorixo ámá nání dñj sípí n>wirí Kiraisí Jisaso uowárenapinjpi nání dñj nímoróná dñj re yaiwífríxini nání e enjirini, “O dñj wíkwíro gífoyo wá onímiápi n>wianíri

uowarénapinjémaní. Wá áamá wianarigfápi tñní xixení mé seáyí e imóninjépipimí aí wíarí nímúrorí imóninjépi níwianírí uowarénapinjéfríní.” yaiwífríxínírí nání Goríxo e enjéfríní.

⁸⁻⁹ Seyíné Jisasomí dñjé wíkwíróaná Goríxo wá níseawianírí seaiinjépipimí dání yeáyí seayimíxemeanjéfríní. Segí dñjé tñní egfápimí dání yeáyí seayimíxemeanjémaní. Seyíné nanjé yaríngagí sñjé níseanírí nání yeáyí seayimíxemeanjémaní. Ámá wí aí wígí egfápi nání weyí mímearínjé éfríxínírí anjé yeáyí seayimíxemeanjéfríní.

¹⁰ Ayí rípi náníríní. Agwí nene imóninjéwápi Goríxo neaimíxíjeneríní. Kiraisí Jisaso tñní ikárininjéwaéne neaimíxíjé enjagí nání “Imírínjé mímóninjéfríní éfríxíní.” yaiwíngjépi —Api enjíná dání repearínjéfríní. Apimí xídfífríxínírí neaimíxíjeneríní.

“Kiraiso Judayene tñní émayíné tñní nawíní neakumíxíjéfríní.” uríngjé náníríní.

¹¹ Ayínání enjíná seyíné segí sénáíwa seaxírígíe dání émá imóníngfáyíné —Seyíné nání Judayé re seararígfáyínéríní, “Iyí sñmí sfo m-wákwinígfáyífríní.” seararígfáyínéríní. E níróro aí “Iyí sñmí sfo wákwinaríngwéneríní.” rínarígfáyí yaríngfápi, ayí Goríxoyá wé tñní marfáí, áamá wé tñníní wákwinarígfápiríní. Seyíné enjíná imónagfápi nání sñní dñjé oseainíní.

¹² Íná Kiraiso tñní míkumíxíní xegí bí nímóníro ná jfámínjé njeaagfáríní. Gwí Isíreriyíyá imóníngfápi —Arí Goríxo nioniyári oimónírí fá yamíxínjéfríní. Arí tñní seyíné wígíyí wí imónagfámaní. Xwíyíá gwí arímí sñmímanjé e dání “E níseaiimífáríní.” réroarínjépi seyíné ení níseakumíxírí mímearagfáyínéríní. Seyíné áamá Goríxomí míkúdarígfáyí tñní níkumíxíníróná ríwéná nanjé api neaiméanfáfanírí dñjé níkwímoro xwayí nanírí njeaagfámaní. Goríxo nání bí níjé ímónagfámaní.

¹³ Enjíná seyíné e nímóníro Goríxo tñmíní ná jfámínjé njeaagfápi aiwí agwí ríná Kiraisí Jisaso tñní nawíní ikárinígíe enjagí nání o níseapeiríná xegí ragí púfpímí dání nípemeámí Goríxo tñngmíní anjé énjé seabínjéfríní.

¹⁴ Émayíné Judayé tñní sñní sñmí tñní minjé epíríe nání píyíá neawírínjéfríní. E neríní émayíné Judayé tñní sñmí tñní inagfápi, api xwfnáníngjé níseamudfómorí píronjépi xfo péfpímí dání xwíná nípi neamorfníngjé nerí áamá apiaú síyikí ná bíní imóníngfápi nání imíxínjéfríní.

¹⁵ Xwínáníngjé níseamudfómorí píronjépi —Api njwí ikaxí éáníngjé “E éfríxíní. E éfríxíní.” nífrí sekaxí nra unjépi tñní “E mepaní. E mepaní.” nífrí njwí ikaxí nra unjépi tñní ayo éáníngjéfríní. Api ríxa síwíá imíxínjéfríní. Ayí émayíné tñní Judayé tñní áamá apiaú nioní tñní níkárinínjépipimí dání síyikí ámí sñjé ná bíní oimónírí njwí ikaxí éáníngjépi síwíá imíxínjéfríní. E neríná áamá apiaúmí píyíá wírínjéfríní.

¹⁶ Yoxáfámí pejépipimí dání áamá apiaú sñmí tñní inagfápi xwapírí eaárírí síyikí ná bíní oimónírí níkwímíxímáná Goríxo tñmíní nípemeámí urí emfánírí njwí ikaxí éáníngjépi ná mayí síwíá imíxínjéfríní.

¹⁷ O níbírí émayíné, Goríxo tñngjé ná jfámínjé njeaagfáyíné tñní Judayé, o tñngjé anjé énjépi njeaagfáyo tñní wáf re searínjéfríní, “Níyínéní tñní nawíní imóníngfápi nání ríxa píyíá seawírínjéfríní.” searínjéfríní.

¹⁸ O, negí wo imóníngjé apo Goríxo tñmíní njeaagfápi nání Judayene tñní émayíné tñní ananí xegí kwíyí neaiapínjépipimí dání ananí o tñngmíní upaxí imóníngwíní.

¹⁹ Ayínání seyíné sñní wí enjéyíné mímóníngjé. Sñní xenjéyíné mímóníngjé. Oweoi, ríxa áamá Goríxoyá imóníngfáyí tñní kumíxíníngjé. Ríxa Goríxoyá fwiáxé wíyínéníngjé imóníngjé.

²⁰ Ayí rípi seararínjé. Goríxo anjé wíwá nímíríní wáf wurímearígíáwá tñní wáf rókiamoarígíáwá tñní nítwayírómáná émayíné ení seáyí e níseaikwíárimáná nímíra peyarínjéfríníngjé imóníní. Anjé iwá nání sñngjé xámí nítwayírorí tñngjé, ayí Kiraisí Jisasoríní.

²¹ Anjé níwání o enjépipimí dání píráníngjé níkíkíróníga urí xwé nímóga urí yaríngagí nání anjé njwíá Ámínáo nání wíwá imónaríní.

²² Émayíné ení Kiraiso tñní ikárinígíe enjagí nání o anjé Goríxo xegí kwíyípipimí dání njeanfá nání iwá nímíra nípeyíríná xfoyá síyikí imóníngfá wíníyí tñní níseakumíxírí nímíra peyaríní.

3

“Goríxo yumí enjéwípeáragfápi wíá wókímíxíwíníngjéfríní nífrípeanjéfríní.” uríngjé náníríní.

¹ Goríxo émayíné tñní Judayene tñní nawíní neakumíxíngjé enjagí nání Poroní —Nioní Kiraisí Jisaso nání émayíné wáf searímearíngjé nání gwí níngwírínígífríní.

² Ai “Goríxo nioní wá níwianírí émayíné wáf searímífa nání nífrípeanjépi nání seyíné ríxa arí fá rífa wíwáwíxíní?” nímónaríní.

3 Xwíyí fá nene yumí neaimóníjípí Goríxo wá nókímíxí fagi nání apí nání nijá imóníjíní. Apí nání ríxa bí onímiápi ríwamíjé nearí searfíní.

4 Seyíné apí fá níroróná re yaiwipaxífríní, “Goríxo eníjíná dání e éimígíníri yumí yaiwiáírí Kiraiso agwí ríná neaimíxíri eníjípí nání nijá Poro imóníjípí, ayí apíríantí?” yaiwipaxífríní.

5 Ámá eníjíná dání neweáa bagíáyí apí nání xe nijá oimónípoyníri wá wókímíxíjímání. E mepa nerí aí agwí ríná kwíyípímí dání xegí wá wurímeiarígíáwamí tñí wá rókíamoarígíáwamí tñí yumí enjwípeáragí apí nání ananí wá wókímíxaríní.

6 Yumí Goríxo enjwípeáragí wá neaókímíxífpí, ayí rípiríní. Émáyíné xwíyí fá yayí neainaríjípímí dñjé níkwíroróná Kiraisí Jisaso tñí nawíní ikárinígíáyíné imónígíápímí dání seyíné Judayí tñí nawíní Goríxo ípímoáriníjípí meapaxí imóníro ayí tñí níkwímíxínímáná síyíkí ná bíní imóníro Goríxo “E níseaiimífáriní.” sémímaníjyo dání réroáriníjípí ayí tñí nawíní seáimeapaxí imóníro egíáyínéríní. Yumí Goríxo enjwípeáragí wá neaókímíxífpí, ayí apíríní.

7 Goríxo xwíyí fá apí wá níurímeíwínígíníri nínríjépearíná “Omíjíníjé e níiní fá nání wá níwianíri anípá e owíimíní.” yaiwíjípí tñí xíxeni níiri “Ení síxí owímíxímíní.” yaiwíjípí tñí xíxeni níiri nerí nírféanífríní.

8 Ámá Goríxoyá imónígíáyo onaxíyíkwíní imóníjéaoní, ayí níoní imóníjé aiwí o émáyo awíaxí xegí bí imóníjé Kiraiso neaiinjípí —Apí aga seáyí émí imóníjé enjagí nání ámá wígí dñjé dání wí “Ayí apíríantí?” yaiwipaxí mímóníjípíríní. Apí nání wá uríwínígíníri Goríxo wá apí e níniwianíri nírféanífríní.

9 Ámá Goríxo ayo e wíimígíníri yumí yaiwiáragípi nání re yaiwíprí fá nání, “Goríxo nerfíná xó yaiwiáragípi tñí xíxeni enírfání?” yaiwíprí fá nání wá wókímíxíwínígíníri ení nírféanífríní. Xámí Goríxo —O amípí níni ímíxíjoríní. O ínítí rípi yaiwiáragípi nání, “Ámáyo yeáyí uyímíxemeámí fá nání apí éimígíní.” yaiwiáragípi nání “Ámá xe ananí nijá oimónípoyní.” míyaiwí yumí níwía wagífríní.

10 Agwí ríná aníjána tíjínímíní néní tégíáyí tñí ámíná imónígíáyí tñí Goríxo ámá xíxegíni imónígíáyí níkwímíxímáná síyíkí ná bíní wímíxaríjagí síjwí níwíníróhá “Níjá xíxegíni Goríxo imóníjípí síxí ínítjáná níkwíoámíga eaariníjípí yapí rí fá imóníni?” yaiwíprí fá nání eníjíná dání ámáyo yumí níwía wagífríní.

11 Apí e nerfíná xó eníjíná dání “E éimígíní.” yaiwiáragípi —Apí negí Ámíná Kiraisí Jisaso neaiinjípímí dání xíxeni yáriníjípíríní. Apí tñí xíxeni eníjíníjíní.

12 Kiraiso tñí níkárinírane nání ayá ígígí mé epaxífríní. “Goríxomí ríxíjé bí ouraneyí.” níneaimónírfíná omí dñjé níwíkwíroríjípímí dání “Ananí arí fá neainíjoi.” níyaiwirane o tífámíníjé níurane ríxíjé urípaxí imóníjwíní.

13 Ayínání níoní re osearímíní, “Níoní seyíné arírá seaimíníri yariníjápí nání xeaníjé rípi nímeáfpí nání Goríxomí nuríróhá anígwi maní ríwíjé meáárinánígíníri kííkí fá mepaní.” osearímíní. Níoní nímeáfpí, ayí apímí dání seyíné seáyí e imóníprí fá nání nímeaaríjagí nání seararíjíní.

“Goríxo ení síxí seáimíxíwínígíníri seauríyaríjíní.” uríjé náníriní.

14-15 Ayínání níoní ápo Goríxomí —O gwí arí arí anínamí njewagíáyoraní, xwíárimí njewagíáyoraní, ayo níyoní emeajoríní. Omí ríxíjé urímíníri nání xómíjé níyíkwírí re uraríjíní.

16 “Joxí Epesasí njewáyo joxíyá kwíyípímí dání ení síxí weámíxeí. E nerfíná joxí píráníjé ríxídíprí fá nání seáyí e xewaníjoxí níkfíníri imóníjípí tñí wígí dñjé ení síxí weámíxeí.” uraríjíní.

17 Ámá aní wíwámí nípáwíríná yarígíápa Kiraiso segí dñjé wíkwíroarígíápímí dání níwíapírí oseajweaníri ríxíjé “Ení síxí weámíxeí.” seauríyaríjíní. Íkí fá xwíáyo pípíní níwáríri xáwí roaríjé seyíné ení axípi e nero Goríxo wá seawianíjípímí pípíníjé níwáríro xáwí rórfíxíníri seauríyaríjíní.

18-19 Seyíné e nímóníróháyí, ámá Goríxoyá segí wíníyí níni tñí Kiraiso nene nání dñjé sípí wíaríjípí —Dñjé sípí o wíaríjípí ámaéne negí wíyo wíaríjwápi tñí xíxeni mímóníni. Apí aga seáyí e ná émí imóníjípíríní. Apí nání ámá nijá nímóníro aí “Yoparí e iyí rímóníni?” nínrí níjá xíxeni mímónípaxífríní. Apí nání seyíné dñjé nímoró “Ayí apí ípí rímóníni?” yaiwíprí fáriní. E nerónáyí Goríxo nímóníri yariníjípí nípíní nání dñjé síxí seáimopaxífríní.

20-21 Goríxomí —O nene ríxíjé nuríranéná “E neaií.” urírane “E epaxoríantí?” yaiwirane yaríjwápiní neaiipaxomání. Xóyá ení síxí eáníjípí ríxa neaimímoníjyo dání aga seáyí émí wíarí múropaxí imóníjípí neaiipaxoríní. Omí Kiraisí Jisasoyá síyíkí imóníjweáene, o tñí nawíní ikáriníjweáene íníná aníjé múní yayí numéra úwanígíní.

Ámá ríná dání gíní gíná ñweañwaéne yayí numéra waníwá nání imónárfwíníginí. “E éwaníginí.” nimónariní.

4

“Kiraisoyá síyikí imóníñwaéne oyá warárf imóníñwíní.” uríñf nánríñí.

1 Ayínání Ámináo nání wáf rímeañíñápmí dání gwí ññwíríríngítoní ení rírémíxí bí rípi oseaimíní. Ámá wí seyíne emeañíñagí sñwí ñíseañíróná dññf re seaiáiwípírfá nání, “Goríxo ayí nañf e imónírfírxíní wéyo íá umíñíñpí tñní xíxeni ayo ríá yaríñoi?” seaiáiwípírfá nání íá seaumíñíñpí nání dññf ñímoro píráññf éfírxíní.

2 Yunígfáyíne imónírfírxíní. Ámáyo awayíní méfírxíní. Ámá wí uyíñí ñíseaikárírfínáyí aí xe oneaikárífpoyíní sñwí wínírfírxíní. Ayí nání dññf sípí ñíseairíñpímí dání íkwíañwí weapíñírfírxíní.

3 Kwíyí Goríxoyápi seyíne nawíní ikárínípfí seakumíxíñf enagí nání píyífá seawíñíñfíne gwíaumí ñíníñíñpímí dání aññf apíñí e imóníwaníginíro xaiwí íá xírírfírxíní.

4 Ayí rípi nání searíññí. Wará Jisasoyá síyikí imóníñwaéne imóníñwárfí ná wíríní imóníñwíní. Kwíyí ññenení neañíñpí ení ná bíní imóní. Goríxo ñioníyá oimónífpoyíní wéyo íá ñíneaumírfírná “Xífo neaiínfápi, ayí apírfání?” yaiwianí nání neaimíxíñpí bí bí mimóní axípfíñí imóníñagí nání dññf “E neaiínfárfí.” ñiyaiwirane wíkwímoaññwápi ení ná bíní imóní.

5 Negí Ámináo ení ná wonírfí. Dññf wíkwíroaññwápi ení ná bínírfí. Wayí Kiraisomí dññf ñíwíkwírómáná meañíñwápi ení ná bíní imóní.

6 Goríxo —O ámá ññí emeañoríní. Omí ññí símaníwíyóníñf wuríngíforíní. Ñíyoní xífo wimónaríñpímí dání wimíxaríñoríní. Ñíyoní dññf ukíkayoníñf. O ení ná wonírfí.

7 Apí ñpíñí ná bíní ná bíní nimóga unagí aiwí o Jisasoyá síyikí imóníñwaéne wá ñíneawianírfí ayí e epaxí e epaxí imónírfírxínírfí síxí neamímoníñpí xíxegíní síxí neamímoníñfí. E nerfíñá sípí míneai Kiraiso wá ñíneawianírfí neaiñpí tñní xíxeni neamímoníñfí.

8 Ayínání Bíkíwíyo dání Kiraiso nání re ññíñírfí eáníñí, “O émí nání ñípeyírfíñá píkiórápíyífí aga ayá wí ñíméra yírí ámáyo wá ñíwianírfí añpá bí mñíñ wírí enírfí.” Bíkíwíyo dání e ññíñírfí eaníñí.

9 Xwíyífá “O émí nání ñípeyírfíñá” ríñíñpí pí nání ríñíñí? Ayí o síñí aññnamí nání mñípeyípa nerfíñá xámí xwífárfí ññíñwámíñí píyíñf síwí aññmíñí wepíññoi enagí nání ríñíñí.

10 Wepíññoi, ayí peyíño axoríní. Ñípeyírfíñá amípi ññí Goríxo “E imóníwíníginí.” yaiwíaríñpí xíxeni imóníñfá nání oemíñírfí añf pírfíyo wíarfí seáyí ríwámíñí peyíññíginí.

11 Xwíyífá ñioní mññf íróá rípi, “Ámáyo wá ñíwianírfí añpá bí mñíñ wírí enírfí.” mññf íróá apí, ayí rípi nánríñí. Kiraiso ámá wíyo wáf nurímeírfírxínírfí wimíxíñfírfí. Wíyo wá ñírókíamoírfírxínírfí wimíxíñfírfí. Wíyo síñí Goríxomí míxfídarígfáyo áwaní nuríróná óññíñf ímopírfá nání mífí imónírfírxínírfí wimíxíñfírfí. Wíyo ríxa Goríxomí xídarígfáyo umenwearo uréwapíyíro éfírxínírfí pasítá wimíxíñfírfí.

12 Goríxoyá imóníñwá ññenení xíxe arírfá ñíñpaxí imónáníwá nání wonení wonení apí apí e ñíneaimíxa unírfíñí. Kiraisoyá wará nene ññíwárfí sayá nimóga uníñá nání xíxe arírfá ñíñpaxí imónáníwá nání apí apí e ñíneaimíxa unírfíñí.

13 Nene Goríxo apí apí e ñíneaimíxa uníñpímí dání xewaxomí dññf axípi wíkwírorane o nání xíxeni ñíjáf imóníñane neranéná bíní bíne marfátf, axenení imónáníwárfí. Yófí Kiraiso imóníñpí nene ení apí tñní xíxeni imónáníwá nání apí apí e ñíneaimíxa unírfíñí.

14 Goríxo apí apí e ñíneaiia uní enagí nání agwí nene síñí pópíya yapi imóníñpaxí mimóníñwíní. Ewé imeamíkwí nerfíñá mamówárfírfí mífeyoarí néra waríñpá, imíñfí nerfíñá ñíxemi urí ñíxemi bñí néra waríñpá nene ení axípi síñí e epaxí mimóníñwíní. Xwíyífá nepa mimóníñfí xegí bí xegí bí nearéwapíyaníro yarígfápmí dání síñí ñíxemi nearí ñíxemi neabñí epaxí mimóníñwíní. Ayí rípi searíññí. Ámá nepaxíñfí nimóníro wígfí ñíyíñíñfí mimóníñpímí dání yapí nearéwapíyaníro éfáyo síñí arfá yímfígfí wípaxí mimóníñwíní.

15 E mimónípa nerane xíxe wá ñíwianeníranéná xwíyífá nepa rarígfápmí íá xírfwaníginí. Apí ñíxíñíñéñáyí, nene pí pí nerfíñá yófí imóníñwaéne nimóga nurane Kiraiso tñní píráññfí kumíxíñnaníwárfíñí. O warárfí imóníñwaéne nání mññfíyí imóní.

16 O mññfíñíñfí imóníñáná oyá síyikí imóníñwaéne xífo neaimíxaríñpímí dání wé síkwífí úpíkwífí sañwí ayí ñíwíkwíróñírfí imóníñpáníñfí imóníñwíní. Apí ñpíñí e imóníwíníginírfí imóníñpí tñní xíxeni neríñfíyo dání íkwíróñíñí. Apí apí e

imónfwinigínri imóniñpí tñni xixeni nero dñj sipí ninirfnáyf, wará nírini xwé niwiaróa urí enj sixí inri néra unfáriní.

“Xámi yagfápi yará nípámoro siñf bi ñwirárinfríxiní.” urñf nánirini.

17 Ayináni nioní Ámínáo tñni ikárinñjáoní ikwairirf bi oseaimíni. Ámá Gorixo nání majfá imónigfáyf yarigfápa siní mepa éfríxiní. Ámá ayf amípi surfma imóniñpí nánini dñj moarigfáyf enagí nání rarñjini.

18 Sipípi nání dñj nímoro nání wigf dñj sfá yimixinarigfáriní. Majfá ikáriníro dñj wakís iníro yarigfá enagí nání dñj niyimñj Gorixo ámá xfomí dñj wíkwíroarigfáyo sixí uyarñjpi tfgfáyf mimóniñoi.

19 Wigf dñj sfñánñf imóniñagí nání ayá bi yarigfámani. “fwf inanfwa nání rfa imóniñwini?” niyaiwiro sfmf xeadfpénarigfáriní. Pí pí piaxf weáñpaxf imóniñpí aí siní mé wiárf yarigfáriní.

20 Ayf e yarñjagfa aiwi seýné Kiraiso nání nisearéwapiyiríná wí e searéwapiyigfámani.

21 Nioní re nimónarini, “Seýné Kiraiso nání ríxa arfá wigfáriní. Ámá Jisaso tñni ikárinigfáyf epaxf imóniñpí ríxa searéwapiyigfáriní.” nimónarini. Ámá Jisasomí xfdarigfáyf nípaxñf imóniñpí nání niñfá imónigfá enagí nání rarñjini.

22 E éfríxinirí ríxa searéwapiyigfápi, ayf rípirini. Seýné siní Jisasomí dñj mñwíkwíropa nerfna sipí imónagfápi —Apí seýné sipí néra wagfápipi dání sfñáni imóniñpíriní. fwf nání inarigfápipi dání xwírfá sealkixémínri nání yapf seaíwapiyimínri enjpirini. Apí yaránñf pímófríxiní.

23 Ámi bi seýné ríxa searéwapiyigfápi, ayf rípirini. Segf dñj moarigfápi ámi sinf bi yarfó inífríxiní.

24 Ámi bi searéwapiyigfápi rípirini. Seýné ámi ámá sinf oimónfpoyinirí Gorixo seaimixiyípi —Apí Gorixo xewanño imóniñpa imóniñpíriní. E nimóníroná nípaxñf nimóniñpí dání wé rónñf ero Gorixo wimónarñjpi ero epaxfpirini. Apí seýné ñwirárinfríxiní.

Enf rirémixf bi winf nánirini.

25 Ayináni segf yapf rarigfápi emí nímómáná woxini woxini ámá seaimearigfá giyf giyo xwiýfá nurirfná nípaxñjpiní urífríxiní. Nene Kiraisoyá wará axrími dánññf ninírane xixe ikwíkwírf inñjwaéne enagí nání rarñjini.

26 Seýné wíkf niseaónri aiwi wíkf seaónfpimi dání “Xe sipí oemini.” niyaiwiri e mepa éfríxiní. Wíkf xwapí ayá wí nóga mupa éfríxiní. Siní niseaónirfnáyf, sogwf ipímeáf e dání pñni wiárfírxini.

27 E nero obo ayf fwf éfríxinirí xe yapf oneaíwapiyinirí sfñwí mñwínipa éfríxiní.

28 fwf meaarigfáyf ámi fwf bi mñmeapa éfríxiní. E mepa nero rfwf nñfkwínimáná wigf wé tñni omñj xixeni imóniñpí nero ámá amípi nání dñwí ikeamónarigfáyo arírá wíwanigínri éfríxiní.

29 Segf manño dání sipí xwiýfá bi aí mñripa éfríxiní. Ámá pí pí xwiýfá urípaxf imónigfáyo wigf imónigfápi tñni xixeni nurirfná dñj sixí inípaxf imóniñpíni urífríxiní. Gíni gíná nuríroná nanf owimíxaneyiníro nání dñj wfá wónpaxf imóniñpíni urífríxiní.

30 Seýné sipí nerñjpipi dání kwíyf Gorixoyápi dñj rfa uxepaxf imóniñpí wí mepa éfríxiní. Kwíyfpí, ayf sfá yoparfyi Gorixo gwfnñf sealkweanfá nání ríxa ikñyñññf seaiáñjpi enagí nání seararñjini.

31 Dñj wí sfá miyikínpa éfríxiní. Míxf wí rípxf mimónipa éfríxiní. Wíkf rfa ápiáwññf mónipa éfríxiní. Xwamián wí mepa éfríxiní. Xwiýfapai wí munñwiráñpa éfríxiní. Sfmf tñni wí mñwipa éfríxiní.

32 Apí apí mepa nero xixe dñj sipí iníro wá wianeníro éfríxiní. E neróná Gorixo Kiraiso seañjpipi dání segf wíkarigfápi yokwarímf seañjpa seýné ení xixe yokwarímf inífríxiní.

5

1 Seýné niaíwí Gorixo dñj sixf seayñfýné enagí nání omí ikanñf wiáxfífríxiní.

2 Kiraiso —O ámaéne nanf neaimiximínri nání yoxáfpami xe onpíkipoyinirí nerfna Gorixomí piýfá wírfamigínri rídiyowánñf niníro omí sinadñf nanf weañorini. O nene nání dñj sipí nñwirfná neañjpa nene ení pí pí neranéná “Ámáyo dñj sipí nñwirñjpipi dání rfa yarñwini?” niyaiwinírane nanfni wíwanigíni.

3 Seýné ámá Gorixoyá imónigfáyf né enagí nání ámá wí seýné nání rípi rípi rípxf oimónfpoyinirí sfñwí mñwínipa éfríxiní, “Ayf fwf apí inífgawíxiní. Piáxf weáñpaxf

apí egáawixini. Amípi wí míneamúropa oeniri aninji miní yarínjoi.” Apí apí ripaxí oimónipoyiniri sijnwí míwiniþa éfrixini. Seyíne apí apí wí mepa éfrixiniri seararínjini.

4 Seyíne ríperiri níriþroná xwiraimimí ininji bí mriþpa éfrixini. Sípi ikaxfrani, xwiýfá miponínfrani, bí mriþpa éfrixini. E mepa nero Gorixomi xfo seaiinþi nani yayí wífrixini.

5 Seyíne rípi nani ríxa níjfa imóninagfa nani rarínjini. Ámá fwi inarigfáýfrani, wigí xwioxfo piaxí eámixinarigfáýfrani, ámá amípi wí míneamúropa oeniri aninji miní yarigfáýf —Ayí amípi míneamúropa oeniri yarigfáþi wigí nwfáninji nimixiro mearigfáýfrini. Ámá ayfrani, ayí níniní wo aí Kiraiso tñi Gorixo tñi awaúyá xwioxfo wí níjweanfámáni.

“Gorixoyá wífa ókinþini néra eméwaniginí.” urínjini nánirini.

6 Seyíne sípi apí apí oépoyiniri yapi searepíþirixiniri awinínjini nwanéfrixini. Ámá Gorixomi manj wiaikiarigfáýf apí apí yarigfáýf enagí nani o xegí wikí wóninþi þiri umamonfá enagí nani seararínjini.

7 Ayínani seyíne ayí tñi níkumixiniro mepi mitinþa éfrixini.

8 Enína seyíne sípi apí apí néra nuróna sfá yinínimíninji emearigfáýne imóninagfa aí agwi rína Ámináo tñi níkaríninþimí dani wífa ómixininje emearigfáýne imóninagfa nani seararínjini. Ayínani wífa ómixininje yarigfá wíyínéninji nimóniro éfrixini.

9 Ámá wífa ómixininje emearigfáþimí dani pí pí nanj imóninþirani, pí pí wé róninji imóninþirani, pí pí nepa imóninþirani, níþiní yarigfá enagí nani rarínjini.

10 Apí apí nerónayí, Ámináo wimónarínþi nani éwapínfrixini.

11 Ámá sfá yinínimíninji emearigfáýf tñi níkumixiniro sípi ayí yarigfáþi —Apimí dani ámáyo nanj wí wiipaxí meniní. Apimí dani ámá xwirfáni ikixénipaxípi imóniní. Apí mepa éfrixini. E mepa nero ámá níní “Sfá yinínimíninji emearigfáýf yarigfáþi sípi rífa imóniní?” oyaiwípoyiniri uyíwí wáninji wómixirínjini.

12 Twí wigí yumí yarigfáþi nerfáni marfái, sa apí nani níriþfána aí ayá neainþaxí enagí nani xwiýfá rípi níriþi eáþimi neámiméni.

13 E nerí aí amípi ámá yarigfáyo wífa wómixána “Apí nanj rífa imóniní? Sípi rífa imóniní?” yaiwipaxífrini. Wífa wómixána amípi sijnáni nimóninþipimí dani wífa ónarínjini enagí nani rarínjini.

14 Ayínani ámá sípi yarigfáyo xwiýfá rípi Bíkwíyo dani urinini, “Sá wenj roxiní, ríxa rikewónei. Ámá piyí wegé dani ríxa wiáþinímeaí. E éána Kiraiso wífa rómixininjoí.” urinini.

15 Ayínani seyíne nemeróna sijnwí tñi nemero majfá níkaríniri yarigfáýf yapi mé dínj emí saimí moarigfáýf yapi éfrixini.

16 Rína ámá sípi xwapí ayá wí yarigfáína enagí nani seyíne síní nanj imóninþi epaxína imóninþánayí, e éfrixini.

17 Ayínani agwi seyíne xaxá mikárinþa nero Ámináo “E éfrixini.” wimónarínþi nani níjfa oimónaneyinro éfrixini.

18 Ininji papíkí yarigfáþi xwapí nínro papíkí mepa éfrixini. Xwirfá seaikixepaxí enagí nani seararínjini. Gorixo wimónarínþi yanfwa nani xfoyá kwíyþi xe neaxixérówiniginiri éfrixini.

19 Seyíne xwiýfá níriþroná sonj Gorixo neaiinþi nani ríninþi tñi seanj Kiraiso náninþi tñi sonj oya kwíyí náninþi tñi níriþro rínfrixini. Ámináomi yayí numeróna manj tñi sonj níriþro aí dínj tñi ení rfrixini.

20 Pí pí seyíne seaimearínþi níþiní nani ápo Gorixomi yayí wífrixini. “Negí Áminá Jisasi Kiraiso tñi ikárininagwi nani yayí wipaxífrani? Oyi, e epaxífrini.” níyaiwiro e éfrixini.

21 Nene arfá níwirane wáyí winwáo Kiraiso enagí nani símanjwíyóninji xixe yeáyí urfíninwaniginí.

Wigí xiepiwami urínþi nánirini.

22 Xiepiwayíne, Áminá Jisasomi símanjwíyóninji yeáyí wurfnarigfápa segí oxowami ení símanjwíyóninji yeáyí wurfnfrixini.

23 Kiraiso ámá xfoyá síyikí imónigfáyo —Ayo gwíninji roayironj enagí nani xfoyá warárininji imóninjoí. Ayo Kiraiso mánjyíninji wimóninþa oxowa wigí apixíwayá mánjyíninji imóninagí nani rarínjini.

24 Kiraisoyá síyikí imónigfáýf xfomi símanjwíyóninji wurfnarigfápa apixíwayíne ení segí oxowa pí pí nani searána arfá níwiro símanjwíyóninji wurfnfrixini.

Wigí xiagwowami urínþi nánirini.

²⁵ Xiagwoyóné, Kiraiso xegí siyikí imóníjyífí nání dñj sípí n>wiri arirá winfa nání xe yoxáfpámí onpíkípoyníri enjpa oxoyíné ení segí apixíwami dñj sípí wífríxíni.

²⁶ O e nerfna xegí siyikí imóníjyífí pípi imóníwínigíníri marfái, “Dñj wíkwíronwíní.” rána igfá eámonjfpimí dání ikwíránáníjyí oimónípoyníri enjfríní.

²⁷ Xfoya siyikí imóníjyífí xegí sfmímanjfmíní nñwíráníri rfná imíriñj mimóníjagí owínímíníri e enjfríní. Rapírapí mídunípa erí kíkwinjwí meakínípa erí enjyí yapí imóníjagí owínímíníri erí siyikwí mínípa erí xwíyáfá meárínípxáf mimónípa erí enjagí síjwí owínímíníri erí e enjfríní.

²⁸ Ayínání oxoyíné woxíní woxíní jtwaníjoxí dñj sípí niníri píráníjyí menaríjyípa segí apixíwami ení dñj sípí n>wiro píráníjyí uméfríxíni. Meánígífpimí dání wará ná bíní imóníjagífí nání ámá xiepímí dñj sípí n>wíráná xfo ení nawíní dñj sípí inaríjyí enjagí nání raríjíní.

²⁹⁻³⁰ Nene njjfaríní. Xegí waráfpimí ámá go peá mónaríjfríní? Oweoi. Kiraiso xfoya warárimí dání síkwí wé iníjyífníjyí imóníjagwí nání xfoya siyikí imóníjwaéne píráníjyí neamearíjyípa ámá níní ení axfpí aiwá nro píráníjyí menaníri ero yaríjgá enjagí nání raríjíní.

³¹ Bíkwoyo dání re níríníri eáníni, “Ayínání oxo xaníyaú pfní n>wiárimí xegí apixí tfní níkwíxínírná sñí xíxegíní mimóní ná ayf ná bíníjyífí mónaríjfríní.”

³² E níríníri eáníjyífí xwíyáfá xwé yumfí imóníjyí bí nání ení ríníni. “Kiraiso tfní ámá xfoya siyikí imóníjyífí tfní nání ríníni.” nímónaríní.

³³ E nerí aiwí oxoyíné woxíní woxíní sewaníjyífí dñj sípí inaríjgápa segí apixíwami ení dñj sípí axfpí wífríxíni. Apixíwayífí ení segí oxowa searfpí xíxení arfá n>wiro wéyo uméfríxíni.

6

Niaíwíyo uríjyífí náníri.

¹ Niaíwíyífí, Ámínáo tfní nawíní ikárínígíáyífí segí ápowami tfní inókíwami tfní xíxení manj arfá wífríxíni. E nerónáyí, ayf xíxení imóníjyífí yaríjagífa nání raríjíní.

² Nwí ikaxíf wé wúkaú Goríxo nra nurfná re ríjyífí “Seyfne xíxení níxídirínáyí, nanjfpí seáimeanfáríní.” ríjyífí xámí ríjyífí, ayf rípiríní, “Segí ápowami tfní inókíwami tfní wé ikwianjwíyo njwíránífríxíni.

³ Xwífa tfoyo njweanáná nanj imóníjyífí seáimearí xwiogwí obaxf seamúrorí enífa nání ayo wé ikwianjwíyo njwíránífríxíni.” ríjyífí apíríní.

Xanowami uríjyífí náníri.

⁴ Xanoyífí, niaíwíyífí wíkwí ónípxáf imóníjyífí nání uyínífí mímé Ámíná Jisasomí xfdaríjgáyf epaxf imóníjyífí wiepísirí xfo ríjyífí uréwapíyírí éfríxíni.

Xináíwáníjyífí mimóníro omíjyífí wíaríjgáyo uríjyífí náníri.

⁵ Xínáíwayífnéníjyí mimóníro omíjyífí wíaríjgáyífí, segí bosf xwífa tfoyo njweagífawami wáyf wiro enj srírinjwífí wiro nero arfá yfmígfí wífríxíni. Kiraiso ríjyífí arfá n>wiro xfdaríjgápa bosowami yapf m>wíwapíyí píráníjyífí yómíjyífí mimóníro sekaxf seararíjgáfpí tfní xíxení éfríxíni.

⁶ Wí bosowa weyfí oneamépoyníri wígfí síjwífí anígífe dáníni nepáníjyí mimóníro yaríjgápa mé seyné Kiraisoyá xínáíwayífnéníjyí mimóníro omíjyífí wíaríjgáyífí enjagí nání Goríxo “E éfríxíni.” wímónaríjyífí nero ayf tfní segí bosowami arfá wífríxíni.

⁷⁻⁸ Xínáíwáníjyífí mimóníro omíjyífí wíaríjgáyífrání, omíjyífí wíipfrí nání áxenwarf mímígfáyífrání, níníyífí pí pí nanj yaríjgáfpí nání Ámínáo pírfí numamorfná wígfí yaríjgáfpí tfní xíxení wíinífa enjagí nání seyné njjfaríní. Ayínání segí bosowami seararíjgáfpí neróná “Ámá wí náníni mtyaríjwíní. Negí Ámíná Goríxo nání ení yaríjwíní.” ntyaiwiro yayf tfní éfríxíni.

Bosowami uríjyífí náníri.

⁹ Wígfí Bosoyífí ení omíjyífí sealiaríjgáwa yómíjyífí mimóníro seáifápa axfpí e nero píráníjyífí uméfríxíni. Bosf seyné seamíearí ayo umíearí enj anjnamí njweanoríní. Wí sfmífí sfmífí e nímérfí yaríjgáyífníjyí mimóníjoríní. O e imóníjyo enjagí nání seyné njjfa imóníjyo. Ayínání segí omíjyífí sealiaríjgáwami éf uremoaríjgáfpí pfní wíarífríxíni.

“Míxífí nání ikánífríxíni ri neaiapíjyífífí ikánífríxíni.” uríjyífí náníri.

¹⁰ Yoparfí osearímíníri imóníjyífí rípiríní. Seyífí Ámínáo tfní ikárínígífa enjagí nání enj síxífí ínfríxíni. “Enj síxífí o xegífí iníjyífífí dání enj síxífí ínfríxíni.” seararíjíní.

11 Seyíné obo xegí ináyíniñf nimóniñfipimi dání yapí seaiepsimíniñf yarína xaiwí nimóniñf xíxe mǎxí wípaxí imónipírfá nání Goríxo apí tǎni níkfíniñf éfríxiñf. neaiapiñfpi nípiñf níkfíniñf éfríxiñf.

12 Aga ámá tǎni mǎxí inariñwá enagi nání mǎsearariñf. Pí pí kwíyí rǎf kíroariñf añf pírfyo yariñfpi —Apí wí wíyo seáyí e níwimóniñf umeariñfpiñf. Wí nénf tǎñf imóniñfpiñf. Wí añfna tǎni xwǎrí tǎni íkwíróniñfmi nímiñf sǎf yiniñfmiñf ñweaarigǎyo umenweariñfpiñf. Apí nípiñf tǎni nene mǎxí inariñwá enagi nání rariñf.

13 Ayíniñf sǎf mǎxí xwíraimímf owikáraneyiñf seaipírfá gíyí gíyi imónána éf níwiniñf mǎ xopírǎf níwiéra núfasána siniñf ení neániñf awí ropírfá nání amípi Goríxo mǎxí nání ikíniñfniñf neaiapiñfpi nípiñf ikíniñfniñf.

14 Ayíniñf rípi rípi néfasána ení sǎxí níniñf xaiwí éf rófríxiñf. Xwíyǎf nepáni imóniñfpi areríxiñf yiniñfniñf. Síwí wé róniñf imóniñfpi sorǎf mǎxí nání éf noyíkiñfna nání yiniñfpiñf yiniñfniñf.

15 Xwíyǎf yayí neainariñfpi —Apí Kiraiso ámaéne neaiñfipimi dání ámá xfo tǎni ani imónipaxípiñf. Xwíyǎf yayí neainariñf apí wǎf urímeaníro imónipírfí nání ámá mǎxí inaniñf nání síkwí sǎf yinarigǎpa yiniñfniñf.

16 Apí nípiñf níyiniñfniñf dñf seyíné Kiraisomi wíkwíroariñfpi ámá níkfíniñf imanariñfpiñf nimaními úfríxiñf. Níkfíniñf ana tǎni nimaníniñf éf obo rǎf oníniñf rǎf níyiniñfniñf ónapiñfpi nípiñf supíkípiñf enagi nání searariñf.

17 Yeáyí Goríxo seayimíxemeañfpi ámá mǎxí mñf míneaoxoapa oépoiñf aríxí dǎkíniñfpiñf dǎkíniñfniñf. Xwíyǎf Goríxoyápi, xfoyá kwíyípiñf dání seaiwapíyariñfpi kíra mǎxí nání xírariñfpiñf xíríxiñf. E néfasána ení sǎxí níniñf xaiwí éf rófríxiñf.

18 Apí apí neríniñf anípa éfríxiñf mǎsearariñf. “Goríxo aríra neaiwíniñfniñf iníniñf kwíyípiñf dání ríxiñf uríro yariñf wíro éfríxiñf.” searariñf. Ayíniñf seyíné maiwí bí mé síñwí síñwí tǎni nero pí pí seaimeápi xwámám níwíro ámá Goríxoyá imóniñf níniñf nání ríxiñf wuriñfniñf.

19 Nioniñf xwíyǎf yayí neainariñf yumí imóniñfpi nání masísfá mñniñf áwaní urímiñfniñf maní yámoaríniñf Goríxo ananiñf woáfkí wípaxoní nimíxiñfna nání ení ríxiñf nuriñfniñfniñf.

20 Xwíyǎf apí yañf wuriñfniñfniñf enagi nání gwí ñweañfniñf. “Nioniñf ayá igíí mé e rímiñfniñf imóniñfpiñf tǎni xíxeniñf urímiñf nání ríxiñf nuriñfniñfniñf.” searariñfniñf.

Tikikaso nání uríñf náníniñf.

21 Tikikaso —O negí níxiñfmeá dñf sǎxí uyiniñfniñf. Ámiñf nání wǎf nuriñfniñfniñf dñf uyíwírariñfniñf yariñfniñf. O níseaimearíniñf seyíné nioniñf pí pí nerí ñweañfpiñf nání níjǎf imónipírfí nání nípiñf nání áwaní searíniñfniñf.

22 Ayí rípiñf nání uowárenapariñfniñf. O níseaimearíniñf áwaní searániñf seyíné “Porowa e nímiñfniñf rǎf ñweañf?” yaiwíro dñf wǎf seaóniñf epírfá nání uowárenapariñfniñf.

23 Gí níxiñfmeániñf imónigíyíniñf, seyíné níwayíróniñf ñweáro segí dñf níwíkwíroriñfpiñf dání xíxe dñf sípi iníro epírfá nání apo Goríxo tǎni Ámiñf Jisasi Kiraiso tǎni awaú dñf seakíyoiñfniñf.

24 Ámá negí Ámiñf Jisasi Kiraisomiñf dñf sǎxí nuyiríniñf ámiñf dñf peá nímoriñf píniñf mǎwiáriñfniñfniñf níyoní Goríxo wá wianíwiniñfniñf.

Payí Poro Piripai ñweáyí nání eañnaríni.

Payí rína Jisasoyá siyikí imóníngfá anj yof Piripai ñweagfáyí nání Poro eañnaríni. Anj apí Masedonia piropenisíyo xwé biríni. Poro émayí anj tññmíni xwiyfá yayí winípxaf imóníñpí wáf nura nemeríná anj apimí ení wáf uriméagí amá wí Jisasoní dññ wíkwírogfawixíni (Wáf wurimeiaríngfáwa 16:12-40). E nemo xwiogwí obaxí ríxa nímúrómáná enjáná amí wí e emearíná omí fá nixero gwí anjyo nñwiráñro awí nñmenweagfasaná anj yof Romíyo nání níméra nuro e gwí anjyo ñwiráraná Piripai ñweáyí arfá nñwiwo nñgwí bñ Poro nání awí nearo Epañrodaitasomí wiowárfagfa o xamñjo yayí nerí payí rína e dání nearí axomí wiowáñññigíni.

1 Poroní tññ Timotio tññ —Yawawi xwiyfá Kiraisoyá wáf wurimeianírai nání xñnápawíññí imónírai wíiarígwíiwawiríni. Yawawi amá Piripai ñweagfá Goríxoyá imóníro Kiraisí Jisaso tññ ikáríñro egfáyíne nñyíñéni nání —segí seaiñweagfáwa tññ seáyí seaiiaríngfáwa tññ aí nñyíñéni nání payí rína nearí mónaparíñwií.

2 “Negí apo Goríxo tññ Áminá Jisasí Kiraiso tññ wá seawianíri seyíne nñwayíróñro ñweapíri nání seaiiri éfisixíni.” nímónaríni.

“Seyíne nání Goríxomí yayí wíaríñaríni.” uríñ nániríni.

3 Íníná seyíne nání dññ nináná Goríxomí yayí wíaríñaríni.

4⁵ Nioní sfá seyíne Goríxomí dññ wíkwírogfáyimí dání agwí ríná nání xwiyfá Jisaso nání wáf wurimeianí nání nawíní ikáríññwayíne enagí nání omí gíní gíná ríxñññ nñseauríyiríná dññ nífání ninaríñagí uraríñaríni.

6 Nioní dññ re yaiwíaríñaríni, “Goríxo —O seyíne xfomí dññ wíkwíróáná iwamíto píraníñ seaimíxññoríni. O sfá Jisaso weapíñfáyí nání seyíne yof amí bñ tññ bñ tññ nímóga upírfá nání píraníñ nñseaimíxa unfáríni.” Dññ e nñyiwírí nání dññ sfá nñseaeáníri omí yayí e wíaríñaríni.

7 Ayí rípi nání seyíne nání yayí nñnínírfná “Ayí xíxení ayo ninaríñaríni.” nímónaríni. Nioní xwiyfá Jisaso yayí neainaríñpí nání gwí anj tñyo nñwearínáraní, xwiyfá nñmeararíngfápí orakínímíñíri nñrírínáraní, apí sopíñí oomíñíri nñrírínáraní, seyíne Goríxo wá nññwianíri e éwíníngíñíri nñrífpeañoní tññ nawíní ikáríññagfá nání nioní dññ síxí seayíñíni.

8 Kiraisí Jisaso seayaríñpá nioní ení dññ síxí nñseayírí nání síñwí oseañímíñíri íkñññí sípí niaríni. “Poro nepa nene síñwí neañímíñíri nání íkñññí sípí rfa wíaríni?” nñseaimónírfná Goríxo nioní e yaríñagí síñwí naníññ enagí nání raríññíni.

9 Seyíne nání Goríxomí ríxíññ nñseauríyiríná rípi uraríñaríni, “Wígí wíñíyí nání dññ sípí nñwiwo arírá inaríngfápí sayá nímíxa úfírxíni. Úrapí néra mú aga xíxení nñjía nímóníro ‘Goríxo amá e éfírxíñíri wímónaríñpí, ayí apírfaní?’ yaiwiro dññ nñyalkiroro ‘Sípí imóníñpí, ayí apírfaní? Nanj imóníñpí, ayí apírfaní?’ yaiwiro neróná dññ sípí níníro arírá inaríngfápí sayá nímíxa úfírxíni.” Goríxomí seyíne nání ríxíññ nñseauríyiríná apíñ uraríñaríni.

10 Ayí rípi nání apí seauríyaríñaríni. Seyíne agwí ríná dání sfá Kiraiso weapíñfáyí nání mímóní yaríngfáyí yapí mímónípa ero xwiyfá seaxe kwí mopaxí mímónípa ero epírfá nání dññ nñyalkiroro “Síwí wé róníññ imóníñpí, ayí apírfaní?” oyaiwípoyníri ríxíññ seauríyaríñaríni.

11 Apí seyíne nerfná Jisasí Kiraiso seaimíxaríñpímí dání íkíá sogwí nanj nñwerfá yaríñpá seyíne síwí wé róníññ imóníñpí ayá wí éfírxíñíri ríxíññ e seauríyaríñaríni. Amá wí seyíne e yaríñagfá síñwí nñseañíróná “Wé róníññ ayí yaríngfápí mfkí ikíño, ayí Goríxorfaní?” nñyaiwiro omí yayí umero seáyí e umíeyoaro epírfá nání ríxíññ e seauríyaríñaríni.

“Nioní gwí ñweañagí nání xwiyfá Jisaso nánípí yaní níwéa waríni.” uríñ nániríni.

12 Gí nñríxímeáyíne, seyíne rípi nání “Níjía oimónípoyní.” nímónaríni. Amípi sípí nioní nímeáf rípi xwiyfá yayí neainaríñpímí pírfí rakínípxaf mímóní nioní nímeáfpímí dání amí bñ tññ yaní níwéa uní.

13 Ayí rípi seararíñíni, “Míxí ináyoyá símíññ wínaríngfá anj ríwámí awí rogfáyí tññ wí re ñweagfá nññ ení ‘Poro Kiraisomí xfdaríñagí nání gwí rfa ñweañí?’ nñrío níjía e imóníñoí.” seararíñíni.

14 Ayí rípi ení seararíñíni, “Negí nñríxímeá anj rípímí ñweagfáyí nápi nioní gwí ñweañáná Goríxo arírá niaríñagí síñwí nñnaníro nání omí amí bñ tññ dññ nñwíkwírooro wáf mñwíní enj síxí níníro Goríxoyá xwiyfá nání ananí wáf raríñoí.” seararíñíni.

15 Ayf neparini. Winiyf Poroni sipi dñf naiwiwo xwiyfa rrowiagf ero yarigfayf enjagf nani Kiraiso nani waf rariñagfa aiwi winiyf nepa niont nani dñf nanf nñiaiwiwo waf rariñoj.

16 Dñf nanf e nñiaiwiwo yarigfayf, ayf niont nani dñf sixf nñiyiwo nani re yaiwiarigfarin, "Xwiyfa yaf neainarñipf xfdarñagwi nani xwiyfa neamearaniwo yarigfapi prf urakiwiniginri Gorixo rpeano, ayf Pororfan?" E niyaiwiwo waf urarigfarin.

17 E nerñf aiwi sipi dñf naiwiarigfayf, ayf nepa "We ronñf oyaneyi." niyaiwiwo me niont gwf ñweañana xwiyfa am bi tñt umeañaneyinri yarñoj. "Poromt nñmúrorane seayf e owimónaneyi." niyaiwirñipimt dani waf urarigfarin.

18 A피아ú xixegini e yarigfapi nani piof rimfñi? Winiyf nepa mimónipa nemána manjpani waf urariñagfa nñwinñínarant, winiyf nepa nimónimána waf urariñagfa nñwinñínarant, nñpiaúnt Kiraiso nani nñriwo waf rariñagfa nani niont yaf yarñini.

"Niont sint mipé niñwearfná Kiraisomt seayf e umepfrfa imónñipf éimiginí." urñf nánñini.

Oyi, nepa yaf emfñi. Ayf ripi nánñini.

19 Niont re nñri ipimónñini, "Rixñf seyné niont nani Gorixomt nuriyiwo kwiyf Jisas Kiraiso neawfrénapiñipf aríra nri yarñipimt dani gwf niont ñweañana rpi ríxa nñiwariñpfrarin.

20 Niont dñf nikwímori "Nepa e éimiginí." yaiwiarñipi nani amá wí aí ayá nimopfrfa menñi. Amá sñwíf nñaniróna "Kiraiso nñxñdri nani seayf e imónñf api rfa yarñi?" nñiaiwiwo omi yaf umepfrfa nani niont waf nñimerfna inina ayá igigf mé enj sixf neamñxinri yarñapa agwf eni sint axñp e éimiginí. "Xe sñf ouñri nñiwariñónarant, nñipikirónarant, Kiraisomt yaf umepaxf imónñipini éimiginí." nimónarin.

21 Niontya dñf ayf ripñini. Sint xwfa tño niñwearfná Kiraisomt yaf umepaxf imónñipf emfarin. E nerf aí ríxa nñperfná xwfa tño niñwearfná nimeañpimt seayf e imónñipf nimeañarin.

22 Niont sint mipé niñwearfnáyf xwiyfa yaf neainarñipf waf nurimerfná íkfa sogwf wearñfyf yaf wepaxf aiwi gfmñt gipi éimiginri imónñmfarant? Sint ñweamiginri imónñmfarant? Ríxa péimiginri imónñmfarant? Niont majfarin.

23 Nñpiaúnt anant imónñimiginri nani ríxa ayagwf imixárarñini. Niont nñpémána nuri Kiraiso tñt niñwearfná dñf niontya "Ayf awiaxñini." niyaiwirf aiwi "Niont e nerfnáyf, sint seyné aríra seaipaxmani." yaiwiarñini.

24 Ayfnani niont seyné aríra seaimfa nani mipé xwfa tño ñweamfa nani "Ayf anjipaxñini." nimónarin.

25 Niont api nani "Neparini." niyaiwirf nñipimónri nani seyné Gorixomt dñf nñwikwírorfná none searéwapñipwapi xaiwf fá nñxira uro dñf nífa seainri enfa nani re niyaiwirf nñjfa imónñini, "Niont agwf rina mipé sint niñwearf seyné aríra seaimf nani emfarin." niyaiwirf nñjfa imónñini.

26 Niont am seyné tfamñt bñmfapimt dani seyné Kirais Jisaso tñt ikarññagfa nani yaf seaym dant epfrfa nani "Niont sint mipé niñwearfná am bi aríra seaimfa nani imónñini." nimónarin.

"Axññññf nimónñiwo xwiyfapi xaiwf fá xññññññni." urñf nánñini.

27 Pi pi nñnimónñináyf, úrapí mé amá xwiyfa Kiraiso nani yaf neainarñipf dñf wikwíroarigfayf epaxñini xfdññññni. Niont am nñbri sñwíf nñseañónarant, am mñbf seyné yarigfapi nani sa arfani nñwirfnarant, re rariñagfa arfa wimfa nani, "Axññññf nimónñiwo xwiyfa yaf neainarñipf xaiwf fá xññññññni." rariñagfa arfa wirf "Amá api pñpñrf yanro yarigfayo wákwianro nani piraññf nñkumñxinro dñf ná bñt fá nñxññro yarñoj." rariñagfa arfa wirf emfa nani "Piraññf dñf wikwíroarigfayf epaxñini xfdñññññni." seararñini.

28 "Amá pñf urakianri yarigfayo Piripai ñweayf wáyf mñwí yarñoj." rariñagfa arfa wimiginí. Ayf seyné wáyf mñyarñagfa sñwíf nñseañónáyf, "Nene añfnanfwa nani imónñwaéne enjagf nani rfa neañwapiyarñoj?" yaiwinpñri nani seyné síwánñf winarñoj. E neróna sewaññyñe en "Gorixo yeayf neayimñxemeañpimt dant ayo múroañwárfani?" yaiwinpñri nani síwánñf inarñoj.

29 Gorixo Kiraisomt dñf owikwírópoyinri sñwíf seaññmani. Omi nuxñdñfná rññf bi eni wimeañwiniginri sñwíf seaññf enjagf nani amá wí pñf searakianro yarfná xwiyfa yaf neainarñipf xaiwf fá xññññññni.

³⁰ Enjína nioni seyíné tñjímñi wáf emearínná ámá wí nípikwíni mñnikáripa yarínná sñjwí nanígfápi tñni agwí rínná eni “Poromi ámí sipí wikárarñjo.” rarñjagfa seyíné arfá e wiarígfápi tñni axípi seyíné eni seaímeaarñjagí nání seararñjini.

2

“Dñjí axípiní fá nixíriri éfríxiní.” urñjí nánirñi.

¹ Kiraiso seañjípimi dání dñjí wáf bí miseaónipaxífrani? O wá seawianñjípimi dání mñjí ikñjwí mñseamñrípaxífrani? Seyíné kwíyí Goríxoyápi tñni mñkumíxinípa renjo? Segí imónígfáyí tñni dñjí sipí iníro wá wianeníro minípaxífrani?

² Api nípini nepa imóníjagí nání “Poró dñjí nífá onímiápi mñwiní ayá wí owiniñ.” niseaimónínná rípi éfríxiní. Dñjí ná bíni axípiní fá nixíriri éfríxiní. Dñjí sipí inarígfá axípiní fá nixíra úfríxiní. Axíyññjí imónífríxiní. Api oyaneyñrónná dñjí ná bíni tñniñ nímoro rñnífrixíni.

³ Seyíné sipíni nimónimáná mepa ero wárixayíné nimónimáná mepa ero éfríxiní. Woxíni woxíni re yaiwinífríxiní, “Nioni síyikwípnñjí imónínná gí wí seáyí e rñnimóníño?” yaiwinífríxiní.

⁴ Seyíné re mñyaiwí, “Nioni gí dñjí e nimónarñjípini nixífrínná ayí apánirñni.” mñyaiwí ámá wí wimónarñjipi eni “Ananí oyaneyí.” yaiwífríxiní.

“Kiraiso síyikwípnñjí nimónarñjípimi dání Goríxomi seáyí e uméyoarñrñi.” urñjí nánirñi.

⁵ Seyíné Kiraisi Jisaso yapí pákíni nimóniro o xwáf tño nání nñbirínná dñjí moñpa seyíné eni axípi mófríxiní.

⁶ O Goríxo imóníjpa aga nepa nimóniri aiwí wí re mñyaiwiñjiniñni, “Goríxo tñni xixeni imóníjapí wí mñwáramopaxí imóníjini.” mñyaiwí neri

⁷ e imóníjipi pñni nñwiárimí aga ámá wónñjí nimónínná omñjí wiínfá nání Goríxoyá xinná wíññjí imóníjiniñni.

⁸ Ámá imóníjpa nimónimáná xewaníño síyikwípnñjí nimóniri Goríxo urípi arfá nñwirí xixeni xídñjiniñni. Ayí nñpenfá nánini marfái, yoxáfpámi yekwóaráná penfá nání aí Goríxo urípi arfá nñwirí xixeni xídñjiniñni.

⁹ Jisaso e éf enjagí nání Goríxo seáyí e numéyoari yof wíyo nñyoní seáyí e múróñjipi wfrñjiniñni.

¹⁰ Ayí rípi nání e enñjiniñni. Anñnamí ñweáyífrani, xwáfáyo ñweáyífrani, xwáfárimí iními ñweáyífrani, nñni yof Jisasoyá arfá nñwiróná xómñjí nñyikwiro yayí umeró

¹¹ woákíki nñwiróná “Nñyoní nání Ámínnáo, ayí Jisasi Kiraisoríni.” rñro epírfá nání Goríxo omí numéyoari yof seáyí e imóníjipi wfrñjiniñni. Kiraisomí ámá seáyí e uméfpápmí dání ápo Goríxomí eni seáyí e umepfrífrani.

“E éfríxiníri yeáyí seayimíxemeañjíné xixeni apí éfríxiní.” urñjí nánirñi.

¹² Gí dñjí síxí seayínnánné, Jisaso “Gí dñjí tñni bí oemñni.” mñyaiwí Goríxo urípi arfá nñwirí xixeni nixífrínná síjwepígfí neaññjé enjagí nání seyíné xámí Goríxo rñjipi arfá ymígfí nñwiwo xixeni yagfápa nioni seyíné tñni ñweañánáni marfái, agwí rínná nioni tñni mñjweá segípi nñjwearínná aí axípi e arfá ymígfí nñwiwo píranñjí xídfríxiní. Xixeni píranñjí nixífrínná omí wáyí wiro óf wiro nero naní e éfríxiníri yeáyí seayimíxemeañjíné xixeni axípi éfríxiní.

¹³ Xfo wimónarñjipi “E oyaneyí.” seaimóniro xixeni e ero epíri nání síkíki seomíxarñjo, ayí xfo enjagí nání rarñjini.

“Seaímeáfpí nání anñjímí ikaxí mñrípáyíni éfríxiní.” urñjí nánirñi.

¹⁴ Pí pí seyíné yarígfápi nerínná anñjímí ikaxí mñrípá ero xwíyífá xímíximí niníri mñrípá ero éfríxiní.

¹⁵⁻¹⁶ Segí yarígfápmi dání ámá wí xwíyífá seaxe kwímpaxí mimónípa ero síyikwí mñngíyínné imóniro oéppoyñni “Anñjímí ikaxí mñrípá ero xwíyífá xímíximí niníri mñrípá ero éfríxiní.” seararñjini. Niaíwí Goríxoyáññjí imónígfáyínné síní xwáf tño nñjwearóná ámá xaríxarí ero uyñni ero yarígfáyí tñni nñjwearo aí xwíyífá mñseaxe kwímpaxíyínné oimóníppoyñni e seararñjini. Seyíné ámá sipí ayí tñni nñjwearo xwíyífá dñjí nñyimñjí imóníjipi meapírfá nání rññjipi nurínná wánñjí wómíxarñjo. Seyíné anñjé e néra nurónáyí, sfá Kiraiso weapínnáyimi nioni dñjí re seaiaiwímífrani, “Nioni nñyunínná anñjé miní wíwapiyñjapí surfímá mimóní ríxa xixeni rí ripímónígo?” niseaiawirí mñxí seameakñmífrani.

¹⁷ Seyíné Goríxomí dñjí nñwíkwírooro xídargífpí, ayí naníwí o nání rídíyowá yarígfápnñjí imónini. Nioni seyíné omí píranñjí oxídfpoyñni nñyunínná seaíwapiyarínná ámá wí nñpíkínná ragí nioniyá púpi, ayí inígfí wainí rídíyowá

seyíne yarigfápi ría ápiáwí xwé oweniri seáyi e iwayimótfápinijí imóninífarini. Nioni nniþikiána aí seyíne Gorixomi píraninjí oxídfpoyiniri rixa seaíwapiyinámí nipiikíá enagí náni anani nioni nigí nímeáfpí náni yayí eri seyíne náni yayí eri emfáriní.

18 Seyíne ení axípi nioni yayí yarínjapa segí seaímeáfpí náni yayí ero nioni nímeáfpí náni yayí ero éfríxiní.

Timotio náni urínjí nániriní.

19 “Áminá Jisaso ‘Ananiriní.’ níwimónirináyí, nioni sfá áríní wí nípwemáná enána Timotio seyíne tñj e yaxwí nénapiri seyíne imónigfápi náni áwanj níraná dnj wá nóninfa náni uowárfimiginí.” nimónariní.

20 Ámá nioni tñi re ñweagfáyí wo seyíne náni dnj nímorfna Timotio moarinjpa mmoarinj enagí náni “Omí uowárfimiginí.” seararinjini. O nepa seyíne náni “Árige ría imóninjoi?” níyaiwiri mimáyo tñinjoriní. Ámá re ñweagfáyí wí axípi mimóninjoi.

21 Ayí Kiraisí Jisaso api náni dnj omópoyniri wimónarinjpi náni dnj mamó wigí wimónarinjpi náni moarigfá enagí náni omí seyíne tñj e náni uowárfimiginí.

22 O mimiwiáro Kiraisomi píraninjí xídarinj enagí náni seyíne níjfarini. Xámí nioni xwiýfápi wá urimearfná niaíwí xanomi sanj uráparinjpa neri sanj nírapinorini.

23 Ayínáni “Amípi nioni nipírfápi náni rixa anijní níjfa nimónárimána uowárfimiginí.” nimónariní.

24 E neri aí nioni dnj re níyaiwiri ipimóninjini, “Timotioní marfái, níwaninjoni ení Ámináoýa dnjyoyo dání sint mé seyíne tfáminí bímáriní.” níyaiwiri ipimóninjini.

Eparírodaitaso náni urínjí nániriní.

25 E neri aí nioni dnj re yaiwiárfini, “Eparírodaitaso —O gí nírixímeáóninjí imóninjí worini. Jisaso náni wá urarínwápi náni gwí móninjwáyí worini. Xwírixí nímearigfá rípi náni ení gwí nímoninjíyí worini. Seyíne nioni tñj e náni uowárenapána sanj níronarónjyí worini. ‘O nioni tñi re sint ámi bí tñi onjweani.’ níyaiwirfná nanjmani. Ámi seyíne tñj e náni ouowárenapimini.” yaiwiárfini.

26 O seyíne náni íkíninjí sipí wiri seyíne xwiýfá “O Romiyo níremómána simixí weni.” rínarigfápi aría wífa enagí náni dnj ría uxeri yarínjagí náni seyíne tñjfmíni ouowárenapimini.

27 Xámí o nepa simixí xwé neri rixa nípémíni éf aiwi Gorixó wá wianfípimi dání ámi nanj enjiniginí. Omíni wá níwianí nioni ení wá níwianíniginini. Ayí rípi náni seararinjini. Eparírodaitaso níperfnáyí, Poro dnj sipí ayá wí winiginiri wá níwianiri nanj imixinjí enagí náni “Nioni ení wá níwianíniginini.” seararinjini.

28 Ayínáni seyíne omí síjwí níwíníroná dnj nífa seainiri nioni “Piripai ñweáyi sint Eparírodaitaso náni ‘Simixí xwé yarini.’ ría yaiwiarinjoi?” níyaiwiri ududí nínarinjpi ení píni wiáriní oniniri aga ayá wí “Seyíne tfáminí ouowárimini.” nimónariní.

29 Ayínáni o ámi seaímeáána “Negí Ámináo tñi ikárininjwáyí worfani?” níyaiwiro yayí tñi numimíro yayí umero ámá ónínj imónigfáyí náni “Seáyi e imónigfáyírfani?” yaiwiro éfríxiní.

30 O “Kiraiso wimónarinjpi owiimini.” níyaiwiri nerfná rixa nípémíni enj enagí náni seararinjini. O seyíne añwí e menjagí náni arírá mniipaxí imóninjpi xewaninj Poromi owimíni nírinfná yof mayí nimóniri rixa nípémíni enj enagí náni seararinjini.

3

Iyí símf sfo wákwinarigfápimi dnj wíkwíroarigfáyí náni urínjí nániriní.

1 Gí nírixímeáýné, xwiýfá yoparí bí rípi osearimíni. “Ámináo tñi ikárininjwaénerfani?” níyaiwíro dnj nífa seainíwíniginí.

Xámí rífwaminj neri seaíapowárienapinjpi ámi axípi nearfná animimí mniarinjagí eaarinjini. Nioni e nerfná ámá wí yapí seaíwapiyipírxiniri síjwí rírimixí seaimí enagí náni rarínjini.

2 Ámá sfwí uyíní yarínjyí yapí imónigfáyí —Ayí sipí imóninjpi yarigfáyírfini. Dnj xenjwí re moarigfáyírfini, “Iyí símf sfo wákwinarigfápimi dání Gorixoyá síjwíyoyo dání ámá wé róninj imónarigfáriní.” Xenjwí e níyaiwiro sfó rónigfáyírfini. Ámá ayí seyíne yapí seaíwapiyipírxiniri síjwí tñi éfríxiní.

3 Ayí rípi náni seararinjini. Nene Gorixó kwíyí neaiapinjípimi dání omí yayí umerane Kiraisí Jisaso neaiinjpi náni seáyi e umerane yarínjwaénerini. Negí imóninjwápimíraní, newaninjene yarínjwápimíraní, dnj níwíkwírorane dnj re níyaiwiarinjwaénerini, “Apiaúmí dání anani Gorixoyá síjwíyoyo dání wé rónipaxí imóninjwáni.” níyaiwirane dnj síjfa neaeárinjmani. Sfo wákwininjwaénerani, míwákwininjwaénerani, Gorixoyá

sijwáyo dáni nepa sfó wákwinijí imónigfáyí, ayí nene Kiraisomi dñí nñwíkwíroronijípmi dáni e imónijwini.

4 Nioni gí imónijápirani, niwanijoni yagápirani, apiaú nani dñí nñmorfná “Apánirfani?” niyawiwi dñí sfjá neánipaxí aiwi apiaúmi dáni wé rónijí imónipaxí menjagi nani dñí wí e niyawiwi dñí sfjá neánaríjmani.

“Xámi dñí sfjá nñeága wagípi paimimí wiaríjini.” uríj nánirini.

Ámá wí “Newanijene apáni imónijwini.” niyawiwo dñí sfjá weánaríjagi ai nioni anjipaxí imónijwini.

5 Ayí rípi nani seararíjini. Sfá inóki nñxiríje dáni sfá wé wúmi dñí wáú wo órání iyí sfmí sfó nñwákwigíonirini. Isireriyí wonirini. Siyikí Bejmanoyápmi dáñonirini. Gí nieáríawé Xibiruyí wonirini. Nwí ikaxí eánijípmi nioni Parisi imónijá woní enjagi nani xixeni xfdaríjá wonirini.

6 Gí nieáríawé érowiápnigfápi xixeni oxídiminirí éáyí sfmí nñeadfpénirí nerfná Jisasoyá siyikí imónigfáyo xeanijí wikárimeagáonirini. Ámá njwí ikaxí eánijípmi nñxídaríjípmi dáni wé rónijí yarigfápa nioni ení e xixeni yaríjá enjagi nani ámá ayairirí wí nipaxí mimónijáonirini.

7 E nerí aiwi Kiraisomi anijí dñí wíkwírómá nani xámi pí pí dñí sfjá nñeága wagípi agwí ríná ríxa paimimí wiaríjini.

“Wé rónijí Kiraiso neaiijípmi dáni imónipaxípmi oimónimini.” uríj nánirini.

8-9 Apini marfát, gí Áminá Kiraisi Jisaso nani njfá xixeni nimónirfná imónijápi, ayí nioni Judayí wo nimóniríjípmi dáni imónagápirani, niwanijoni yagápirani, nñmúrónirí seáyí e imónijagi nani “Xámi yagápi ríxa sipi imónini.” yaiwíjini. Ai, o niijípi nani dñí nñmorfná “Xámi dñí sfjá neánagápi, ayí sikípiánijí imónijípirfani?” yaiwíjini. Anijí Kiraiso tñni kumixinirai o tñni nawini ikárinirí emfa nani e yaiwíjini. “Wé rónijí xewanijoni njwí ikaxí eánijípi xfdaríjápmi dáni imónipaxí enjipi oimónimini.” mñnimóní wé rónijí Kiraisomi dñí wíkwíróaná imónipaxí enjipi —Apí Goríxo ámá xewaxomi dñí wíkwíroaríjagfa nñwinirfná “Wé rónigfáyirini.” ráraríjirini. “Apini oimónimini.” nimónaríjagi nani “Xámi dñí sfjá neánagápi, ayí sikípiánijí rimónini?” yaiwíjini.

10 Enj eánijí Kiraiso niperí ámi wiápinimeanjípi nioni ení axípi nímeari rñnijí o meanjípi axípi meari dñí o niyawiwi penjípi axípi yaiwiri emfa nani o tñni erimeánigwíoní imónimigínirí “Siyikwípiánijí imónijípi rfa imónaganigíni?” yaiwíjini.

11 Pegfáyí nñwiápinimearfná nioni dñí niyimíj tñjóni imónimfa nani re nimónarini, “Kiraiso tñni erimeánigwíoní imónimigíní.” nimónarini.

“Ámá yamíyamúrónigí niníroná yarigfápa yaríjónirini.” uríj nánirini.

12 “Nioni Goríxo dñí ‘Poró e imóníwínigíni.’ naiwíjipi tñni ríxa xixeni imónijwini.” mñseararíjini. “Ríxa yó imónijwini.” mñseararíjini. E mñsearípa nerí ai Kiraisi Jisaso Poró e imóníwínigínirí fá niyamíxíjipi tñni xixeni imónimigínirí sfmí nñeadfpénirí néra waríjini.

13 Nñríxímeáyíné, “Nioni apí tñni ríxa xixeni imónijwini.” mñyawiwi rípiní fá nñxirirí yaríjini. Xámi imónagápi nani arfá nñkeamori siní mimónípa enjipi nani dñí nñmorí yaríjini.

14 E nerfná ámá yamíyamúrónigí niníroná ipímoáriníjipi omeaneyiníro íkfá oranjíniníje nani irfní yarigfápa nioni ení Goríxo nene nani ipímoáriníjipi —Apí Kiraisi Jisaso neaiijípmi dáni dñí niyimíj anjñani dáni imónanfwá nani Goríxo wáf nearepeáriníjirini. Apí meámigínirí axípi éniijí nerí irfní waríjini.

15 Dñí yó imónijwaéne dñí xegí bñ mñmó nioni seararíjápmi mówanigíni. Seyíné dñí nioni nñmorí seararíjápi marfát, dñí xegí bñ fá nñxiríronáyí, Goríxo apí nani ení wáf seaókímíxínífní.

16 E nerí ai dñí narj nene ríxa nñmorane xiríjwápi xaiwí wakírfmíxíwanigíni.

“Nioni ikanijí niaxídfpoyi.” uríj nánirini.

17 Nñríxímeáyíné, sijwepígf nioni enjápmi niaxídfpoyi. Sijwepígf none yaríjwápa yarigfáyo ení sijwí mí ómíxaxídfpoyi.

18 Ayí rípi nani seararíjini. Ámá obaxí wigí dñíyo nñxídróná yarigfápmi dáni rénijí nñríro síwá neainaríjoi, “Xwíyá Kiraiso yoxáfpámi yekwíroáfná neaiijípi nani rñnijípi nani mñneaimóní o tñni xepíxepá rónijwini.” Énijí nñríro síwá neainaríjoi. Ámá e yarigfáyí nani ríxa ámi ámi searayíjanigíni. Agwí ení sijwírxí tñni seararíjini.

19 Ayf rɪpɪ nánirini. Ámá ayo Gorixoxo anɪnɪmɪxɪnfárini. Wigf agwf wiarɪnɪpɪ nánini mɪnɪɪ inarɪgɪfápɪ, ayf ɲwɪfánɪɲf xɪrarɪgɪfáyfɪrini. Wigf yarɪgɪfápɪ ayá wimopaxf imónɪɲagɪ aiwɪ weyf menarɪgɪfárini. Amɪpɪ xwɪfá tɪyo weɲɪpɪ nánini sɪmf sɪmf e nɪtɪnɪro yarɪgɪfárini.

20 Ámá ayf e yarɪɲagɪfá aí ayf rɪpɪ nánɪ “Sɪɲwepɪgɪf nionɪ enjápimɪ ikanɪɲf niaxɪfɪpoyɪ.” seararɪɲɪnɪ. Nene anɪfɪnamɪ ɲweanɪfwaénerini. Ámɪná Jisasɪ Kiraiso e dánɪ nɪweapɪrɪ yeáyf neayimɪxemeáwɪnɪgɪnɪrɪ weɲɪɲf neri ɲweanɪfwaénerini.

21 O nɪweapɪrɪ negf wará urɪ epaxf imónɪɲf tɪyf xɪfóyánɪɲf oimónɪpoyinɪrɪ neaimɪxáná awiaxɪ oyá imónɪɲfɪpɪ axɪpɪ e imónanɪfwarɪnɪ. Ayf xegf enɪ eánɪɲf amɪpɪ nɪnɪ ínɪmɪ onurɪnfɪpoyinɪrɪ wimɪxɪpaxf imónɪɲfɪpɪ tɪnɪ negf warápɪ oyánɪɲf neaimɪxɪyinfá enagɪ nánɪ seararɪɲɪnɪ.

4

1 Ayɪnánɪ dɪɲf sɪxɪ seayɪɲáyɪné, sɪɲwɪ seanɪmɪnɪrɪ nánɪ íkɪnɪɲf sɪpɪ niarɪɲfɪyɪné, Jisasomɪ píranɪɲf nɪxɪfɪrɪɲfɪpimɪ dánɪ dɪɲf nɪfá nimɪxɪro Gorixoxo e éwɪnɪgɪnɪrɪ nɪrɪpeááná mimɪwɪárorɪ enjápɪ nánɪ sɪwánɪɲf nɪnɪro yarɪgɪfáyɪnéfɪnɪ. Seyɪné írɪwá mé “Ámɪnáo tɪnɪ íkárɪnɪɲweánerfanɪ?” nɪyaiwinɪro xaiwɪf dɪɲf sɪxɪ nɪnɪro ɲweáfrɪxɪnɪ.

Apɪxɪf wɪpaúmɪ urɪɲf nánirini.

2 Yuodiaíxɪ tɪnɪ Sidikíxɪ tɪnɪ enɪf rɪrémɪxɪf bɪ oseaimɪnɪ. Aɪpagwɪ Ámɪnáo tɪnɪ íkárɪnɪgɪfɪpagwɪ enagɪ nánɪ nawɪnɪ nimónɪrɪ ɲweápiyɪ.

3 Aɪ, xwɪyɪfápɪ wáf uranɪfwi nánɪ rɪkwɪnɪɲf nimónɪrɪ gwɪ nawɪnɪ mónɪgwɪfɪoxɪnɪ, joxɪ apɪxɪf ípaú dɪɲf ná bɪnɪ xɪrɪpɪsɪ nánɪ wimɪxɪmɪnɪrɪ éfrɪxɪnɪ. Nionɪ tɪnɪ xwɪyɪfá yayf neainarɪɲf imónɪɲfɪpɪ wáf urɪmɛanɪ nánɪ gwɪ nɪmónɪgɪfɪpaú enagɪ nánɪ rarɪɲɪnɪ. Ípaú Kɪremedo tɪnɪ wɪfá nionɪ tɪnɪ wáf urarɪɲwáowa tɪnɪ enɪ gwɪ nɪmónɪrɪ nawɪnɪ egɪfɪpaú enagɪ nánɪ rarɪɲɪnɪ. Ayɪyá yof íkwɪf dɪɲf nɪyɪmɪɲf imónɪɲfɪpɪ meapɪrɪfánamɪ ɲwɪrárɪnɪnɪ.

“Awayinɪ éfrɪxɪnɪ.” urɪɲf nánirini.

4 Seyɪné ínɪná “Ámɪnáo tɪnɪ íkárɪnɪɲweánerfanɪ?” nɪyaiwinɪro yayf éfrɪxɪnɪ. Ámɪ axɪpɪ dirɪf bɪ oseaimɪnɪ. E nɪyaiwinɪro yayf éfrɪxɪnɪ.

5 Ámá nɪnɪ “Ayf sanɪgɪfáyfɪrɪfanɪ?” seaiawɪpɪrɪ nánɪ awayinɪ nɪpenɪf nimónɪro éfrɪxɪnɪ. Ámɪnáo weapɪnfá nánɪ rɪxa anɲwɪ e enagɪ nánɪ seararɪɲɪnɪ.

6 Wɪ ududɪf mɪseainɪpanɪ. Pí pí seámeááná Gorixomɪ urɪfɪrɪxɪnɪ. Omɪ nurɪfɪná rɪxɪɲf “Ananɪ e neaiiɪ.” urɪro yayf wiro éfrɪxɪnɪ.

7 E nerónáyf, seyɪné Kiraisɪ Jisaso tɪnɪ nawɪnɪ íkárɪnɪgɪfá enagɪ nánɪ nɪwayɪrónɪro kíkɪfá ɲweapɪrɪ nánɪ Gorixoxo ananɪ e seaimɪxɪnfárini. Nɪwayɪrónɪro kíkɪfá ɲweapɪrɪ nánɪ Gorixoxo seaimɪxɪnfápi, apɪ nánɪ ámá xɪxenɪ nɪjɪfá oimónanɛyɪnɪro aiwɪ wɪ “Ayf apɪrɪfanɪ?” yaiwɪpaxf mimónɪɲfɪpɪrɪnɪ. Gorixoxo apɪ tɪnɪ seaimɪxánáyf, wɪ dɪɲf sɪpɪ seaimɪxɪrɪ ududɪf seainɪrɪ epaxɪfmanɪ.

“Nanɪ imónɪɲfɪpɪ nánini dɪɲf nɪmoro éfrɪxɪnɪ.” urɪɲf nánirini.

8 Nɪrɪxɪmeáyɪné, yoparf bɪ rɪpɪ osearɪmɪnɪ. Pí pí nepa imónɪɲfɪpɪ tɪnɪ pí pí seáyɪ e umepaxf imónɪɲfɪpɪ tɪnɪ pí pí wé rónɪɲf imónɪɲfɪpɪ tɪnɪ pí pí sɪyɪkwɪf mɪnɪɲf imónɪɲfɪpɪ tɪnɪ pí pí awiaxɪf imónɪɲfɪpɪ tɪnɪ pí pí weyf umearɪgɪfá imónɪɲfɪpɪ tɪnɪ —pí pí sɪwɪf yadɪmɪɲf imónɪɲfɪpɪrɪnɪ, pí pí sɪwɪf yayf umepaxf imónɪɲfɪpɪrɪnɪ, apɪ nɪpɪnɪ nánɪ dɪɲf pɪkɪnɪfɪrɪxɪnɪ.

9 Amɪpɪ nionɪ seaiwapɪyɪáná seyɪné “Neparɪnɪ.” nɪyaiwiro umɪmɪnɪgɪfápi —Apɪ arɪfá niro sɪɲwɪ nanaxɪfɪro egɪfɪpɪrɪnɪ. Apɪ néra úfɪrɪxɪnɪ. E néra nurónáyf, Gorixoxo —O xɪfóyá dɪɲf tɪnɪ ámá nɪwayɪrónɪro kíkɪfá ɲweapɪrɪ nánɪ wimɪxarɪɲorɪnɪ. O xegf dɪɲf tɪnɪ seakikayonɪfárini.

“Seyɪné nionɪ nánɪ dɪɲf nimoarɪgɪfápɪ nánɪ yayf ninarɪnɪ.” urɪɲf nánirini.

10 Emá ayá wɪ rɪxa nɪpwémáná enjáná seyɪné ámɪ nionɪ nánɪ dɪɲf nɪmoro amɪpɪ wɪ wiowárenapɪfagɪ nánɪ “Ámɪnáo tɪnɪ nawɪnɪ íkárɪnɪɲáonɪrɪfanɪ?” nɪyaiwirɪ yayf ayá wɪ yarɪɲɪnɪ. Xámɪ íná nionɪ nánɪ dɪɲf nɪnɪmoro aiwɪ nionɪ anɲwɪ e menagɪ nánɪ sanɪf nɪrápɪpaxf mimónɪɲagɪ nánɪ nionɪ nɪjɪfárini.

11 Nionɪ amɪpɪ wɪ nánɪ dɪwɪf nɪkeamónɪrɪ nánɪ mɪseararɪɲɪnɪ. Nionɪ rɪxa re nɪyaiwirɪ éwapɪnɪɲárɪnɪ, “Pí pí nimónɪrɪnáyf, ayf ananɪ xe oimónɪmɪnɪ.” nɪyaiwirɪ éwapɪnɪɲárɪnɪ.

12 Nionɪ wɪrenɪf meánɪɲáonɪ nimónɪrɪ nɪɲwearɪnárani, sɪrɪf munɪf nimónɪrɪ nɪɲwearɪnárani, “Ayf ananɪrɪnɪ.” nɪyaiwirɪ kíkɪfá ɲweámɪfá nánɪ rɪxa néwapɪnɪrɪ nɪjɪfá imónɪɲɪnɪ. Pí pí wɪ nɪméáánarɪnɪ, agwɪ ímɪf nɪnɪyɪrɪnárani, agwɪ nɪnɪrɪnárani, “Ayf ananɪrɪnɪ.” nɪyaiwirɪ kíkɪfá emɪfá nánɪ ínɪmɪ imónɪɲfɪpɪ nánɪ rɪxa néwapɪnɪrɪ nɪjɪfá imónɪɲɪnɪ.

13 Apɪ, ayf rɪpɪrɪnɪ. Kiraiso enɪf sɪxɪf neámɪxɪɲfɪpimɪ dánɪ pí pí nɪméááná “Ananɪrɪnɪ.” nɪyaiwirɪ kíkɪfá ɲweapaxɪrɪnɪ.

¹⁴ E nerijí aiwí xeanijí rípi nímeáána seyíne arirá owianeyiniri nigfápi weyí seamearipaxí nigfáriní.

¹⁵ Piripai nweáyíne, nioniní marfái, sewanijíyíne ení rípi nání nijfáriní. Iwamó nioní xwíyí fá yayí neainaríjipi wá níriríná Masedonia piropenisíyo píní níwiárimí unjána Jisasoyá síyikí imónigfá aní bimí nweagfápi marfái, seyínení nioní saní nírápaniro nání wiowárenapayigfawixiní.

¹⁶ Nioní píní níseawiárimí nuri síní ná jfamí mú aní Tesaronaikayo e nweanána ná biní míwiowárenapigfawixiní. Biaú wiowárenapigfáriní.

¹⁷ Ámí bí wiowárenapírixiniri míseararíjini. Seyíne nioní nání wiowárenaparíjagfá enagi nání Goríxo naní seaiíwiniginiri seararíjini.

¹⁸ Amípi níní seyíne wiowárenapípi nímearíná xixeni nímeari aí amí surfíná wí epákwínowíniginí. Wiowárenapána Epapírodaitaso nímeamí bípi ríxa meáa enagi nání nioní ríxa apániríní. Seyíne saní nírápaniro wiowárenapípi, ayí Goríxo nání rídiyowá sinadíjí naní eaaríjipíníjí imóniní. Api sinadíjí weáána díní yayí winípaxíníjí imóníjipiríní.

¹⁹ Nwá nioní xídaríjáo, o seyíne Kiraisí Jisaso tñní nawíní ikárinígíáyíne enagi nání amípi seyíne díwí ikeamónigfápi níseaiapiríná “Amípi níní naníjipi nání mímúroníjáo nírífaní?” níyaiwirí seáyí e imóníjipi seaiapínfáriní.

²⁰ Negí ápo Goríxomí ámá níní aníjí miní seáyí e umfeyoáwaniginí. “Api e éwaniginí.” nimónariní.

Yayí wiowáriníjipi nániríní.

²¹ Nioní “Ámá Jisaisí Kiraiso tñní ikárinígí fá níyoní yayí níwiífiríní.” nimónariní. Níríxímeá nioní tñní re nweagfáyí ení yayí seaiwáraríjoi.

²² Ámá Goríxoyá re nweagfá níní yayí níseaiwáriro aí ámá Goríxoyá míxí ináyí Sisaoyá aníyo omíjí wíiarígíáyí aníjipaxíriní.

²³ Ámíná Jisaisí Kiraiso wá níseawianiri díní seakíyowíniginí.

Payí Poro Korosi ɲweáyí nání eaɲɲaríní.

Payí rína Jisasoyá siyikí imónígá aɲí yof Korosi ɲweagfáyí nání Poro eaɲɲaríní. Aɲí apí Esia p̄ropenisíyo ikwíróniɲagí aiwí Poro xewaníɲo p̄ropenisí ayo nemeríná aɲí apimí memé Epapíraso aɲí apimí xwiyí fá yayí neainaríɲpí wáf uríníri urowáráná e ɲweáyí wí Jisasomí dɲí wíkwírogfawixíní. Xwiogwí waú woraní, waú waúrání, pweáná Poro Romíyo gwí ɲweaɲáná Epapíraso n̄wímeari áwaní réníɲí uríɲínigíní, “Mimóní uréwapiyarígá wí Korosi nání nuro Jisasoyá siyikí imónígáyo ikweakwímí imóníɲpí nuréwapíyro re uraríɲo, ‘Goríxoyá imónímáníri n̄simónírná Jisasomíní dɲí n̄wíkwíroríná apánmani. Aiwá ɲwá ɲwíráríníro xwíríá imóníro neríɲíɲpimí dání n̄ imónípaxírní.’ uríro ‘Goríxomí xómíɲí n̄yíkwiírí seáyí e numero aiwí aɲíɲáɲíyo ení wí múropaxí mimóníní.’ uríro ‘Jisaso Goríxo t̄n̄í x̄ixení imóníɲomani.’ uríro nero sekaxí ámí b̄í t̄n̄í b̄í t̄n̄í seáyí e ikwíkwarímí wiaríɲo.” Áwaní e uríagí Poro Korosi ɲweáyí xejwí uréwapiyarígáɲpí r̄fwímíní omamópoyíníri payí rína nearí Tikkasomí wiowáríɲínigíní.

1-2 Poroní —Nioní Goríxo n̄r̄fpeáagí nání Jisasi Kiraisoyá wáf wurímeiaríɲá wonírní. Nioní t̄n̄í Timotio —O Kiraisomí x̄ɲdaríɲagí nání negí n̄r̄ixímeáníɲí imóníɲí woríní. O t̄n̄í yawawí payí rína Korosi ɲweaarígá Goríxoyá imóníro Kiraiso t̄n̄í nawíní ikáríníro egfáyíné —Seyíné n̄r̄ixímeá Kiraisomí píráníɲí x̄ɲdarígáɲírní. Seyíné nání yawawí payí rína nearí mónaparíɲwí. Yawawí “Negí ápo Goríxo wá seawianíri oyá dɲí t̄n̄í seyíné n̄wayíróntíro ɲweap̄r̄í nání seaiirí éwínígíní.” yeaimónaríní.

“Segí naɲí yarígáɲpí nání Goríxomí yayí wiarígáwíríní.” uríɲí nánírní.

3 Seyíné nání yawawí Goríxomí —O negí Ámíná Jisasi Kiraisomí xanoríní. Omí r̄ixíɲí n̄seauríyirainá íníná yayí wiarígáwíríní.

4 Xwiyí fá re ríníagí aríá n̄wirane nání, “Korosi ɲweáyí Kiraisí Jisasomí dɲí n̄wíkwírooro ámá Goríxoyá imónígá t̄n̄í nání dɲí sípí wiarígáɲíní.” Xwiyí fá e ríníagí aríá n̄wirane nání Goríxomí yayí wiarígáwíríní.

5 Seyíné “Aɲínamí dání Goríxo yeáyí neayimíxemeánírní.” n̄r̄íro dɲí ikwímogfáɲpí nání n̄imoro nání Jisasomí dɲí n̄wíkwírooro oyá ámá nání dɲí sípí wiarígáɲíní. Xámí xwiyí fá nepaxíɲí imóníɲpí —Apí yayí neainaríɲí imóníɲpírní. Apí aríá n̄wiróná “Nepa Goríxo e neaiínfáríní.” n̄yaiwíro dɲí ikwímogfáɲpí nání aríá wígíáríní.

6 Xwiyí fá yayí neainaríɲpí aɲí n̄míní aríá wígíápa seyíné ení aríá wígíáríní. Aɲí n̄míní ámá xwiyí fá apí aríá n̄wíro nání síwí naɲí imóníɲpí néra uro Jisasomí dɲí n̄wíkwíroarígáɲí sayá n̄imóga uro yarígápa seyíné iwamfó aríá n̄wíro wá Goríxo n̄neawianíri neaiíníɲpí nání x̄ixení n̄jífá imónígé dání ax̄íɲí e néra wáríɲo.

7 Xwiyí fá yayí neainaríɲí nioní seararíɲpí, ayí Epapíraso searéwapíɲíɲpírní. O negí dɲí síxí uyíɲwá woríní. Xwiyí fá Jisaso nání none t̄n̄í wáf wurímeaianíwá nání gwí móníɲwá woríní. Seyíné aríá seainí nání Kiraisomí x̄ínáníɲí n̄imóníri yaríɲo ananí dɲí ɲwírárípaxí yaríɲí woríní.

8 O seyíné kwíyíɲpí seainíɲpimí dání ámá nání dɲí sípí n̄wíro aríá wiarígáɲpí nání áwaní yearémeaɲírní.

“Seyíné apí apí epíríá nání r̄ixíɲí seauríyarígáwíríní.” uríɲí nánírní.

9 Seyíné nání áwaní e yearémeaɲí enagí nání síá iwamfó aríá wígwíyí dání p̄n̄í wí m̄wiárí seyíné nání Goríxomí r̄ixíɲí n̄seauríya warígáwíríní. R̄ixíɲí n̄seauríya nurainá seyíné r̄ipí r̄ipí oimóníɲpoyíníri urarígáwíríní. Seyíné ámá Goríxoyáyí e éf̄r̄ixíní wimónaríɲpí nání n̄jífá onímiáɲpí mimóní aga x̄ixení n̄imóníróná dɲí émf̄ saímí moro kwíyí oyáɲpí seainíɲpimí dání “O imóníɲpí apí r̄íɲá?” n̄yaiwíro s̄ɲwí mí wómíxíɲpí nání imóníro oépyíníri urarígáwíríní.

10 Seyíné apí apí n̄imónímáná r̄ipí r̄ipí epíríá nání r̄ixíɲí seauríyarígáwíríní. Segí pí pí yarígá n̄p̄n̄í nání Goríxo yayí winífná nání Ámínáoyá ámá imónígáɲí epaxíɲpí t̄n̄í x̄ixení néra úf̄r̄ixíní r̄ixíɲí e seauríyarígáwíríní. Seyíné ámá seaikwíáríníɲpaxí imóníɲí x̄ixegíní epíríá nání ení seauríyarígáwíríní. N̄jífá Goríxo nání imónígáɲpí sayá n̄míxá upíríá nání ení seauríyarígáwíríní.

11 Seyíné pí pí seaiméáná yayí t̄n̄í “Ananírní.” n̄yaiwíro xwámámí wípíríá nání Goríxo xegí ení síxí eáiníɲpimí dání —Apí x̄fo ník̄n̄í seáyí e imóníɲpírní. Apimí dání ení seaimíxíní nání ení r̄ixíɲí seauríyarígáwíríní.

12 Ámá ápo Gorixó tñni wáa óniñje ñweapfírífáyi imónipfírífápi seyfíné eni axípi e imónipaxí seaimixiñf enjagi nání seyfíné eni wáa xfo óniñje ñweapfírífáriní. Ayínáni seyfíné omi yayí umeprífa nání eni rixiñf seauriyarigwífiriní.

13 O síá yiniñje obomi símanwíyóniñf wurínagwaé dání níneaikwamixírí xegí xewaxo, ðiñf síxí uyiñoyá xwioxíyo ñweáfíríxiniñí neawáriníñfiriní.

14 O xegí xewaxo neapeiñfipimi dání nínearoayíroríná negí fwi yaríñwápi yokwarimí neaiñfiriní.

Kiraiso, niyoní seayi e wimóniño nání uríñf nánirini.

15 Kiraiso, nene siñwí winiñwáo, o Gorixó, nene siñwí míviniñpaxí imóniño nání “E imóniñforfani?” yaiwianíwá nání piaumimí neainaríñfiriní. Amípi níni Gorixó imixiñfipimi seayi e múroñorini.

16 Ayí rípi nání “Seayi e múroñorini.” seararíñfiriní. O amípi xwíayo enjífirani, añfínamí enjífirani, siñwí winiñpaxí imóniñfípirani, míviniñpaxí imóniñfípirani, pí pí kwíyí enjí eániro seayi e imóniño yarígfáyífirani, apí nípiñí Gorixó nimíxíríná xewaxoyá wéyo dání imixiñfíriní. Apí nípiñí nimíxíríná oyá wéyo dání imixiñfíní marfáa, apí nípiñí omi yayí umeprífa nání eni imixiñfí enjagi nání raríñfiriní.

17 O amípi síni mimóniña enjímí ñweaagorini. O xegí enjí eániñfipimi dání amípi síni xegí wenípa wentí.

18 Míñfíyimi wará nípiñí ínimí wuríniñfípa Kiraiso míniñiñfí imóniñomí xfoyá siyikí imónigfáyí ínimí wuríniñjagífa nání seayi e wimóniñorini. Xegí siyikí imónigfáyo mfkí ikiñorini. Amípi nípiñí nání xírání xírání imóníto imóniñfa nání xwárípáyo dání níwiápfínimearíná óf imomeañorini.

19 Ayí rípi nání seararíñfiriní. Gorixó xewaníño “Nioní imóniñá nípiñí gí iwomí xe síxí owínini.” wimónáriñfí enjagi nání xewaxo xixeni e imóniñfíriní.

20 Gorixó amípi níni xwíá tío enjífirani, añfínamí enjífirani, amípi níni xegí xewaxo éfipimi dání piyíá wíráriníwaníñfiriní enjírini. Sípi ámá wikárarígfápi nání xegí xewaxo yoxáfpámí yekwíroaráná xegí ragí púfpimi dání yíyí xópé níoníniñfí imónimfánirí enjírini.

“Gorixó xfo tñni gwiaumí inípxí imónaníwá nání neaimixiñfiriní.” uríñf nánirini.

21 Xámí seyfíné ðiñf sípi moro sípi ero yagfáfpimi dání Goríxomí símfí tñni wiro o tñni nawíni mimóní xepíxepá róniño yagfáyíne enjagi aiwí

22 O xegí xewaxo ámá nimónirí yoxáfpámí penjípimi dání xfo tñni nawíni gwiaumí inípxí imónipfírífa nání seaimixiñfiriní. Xegí siñwí aníñje dání éfí seauráraná seyfíné siyikwí míniñgfáyíne imóniño igfáníñfí eámónigfáyíne imóniño xwíyíá míseaxe kwí mopaxí imóniño epírífa nání e seaimixiñfiriní.

23 E seararíñjagi aí seyfíné xwíyíá yayí neainaríñfípi —Apí añfí nímiñí ñweagfáyo ríxa wáí urimeñwápirini. Poroní eni wáí urimemífa nání imóniñfípirini. Apí seyfíné aga xaiwí íá níxíra uro ðiñf níwíkwíroróná sírfí muní ero xwíyíá apí iwamíto arfá níwiróná “Neparíni. Gorixó naní e neaiñfáriní.” yaiwigfápi nání síni ðiñf níwikwífmóá uro nerónáyí, Gorixó seyfíné ríxa siyikwí míniñgfáyíne imóniñáná xegí siñwí aníñje dání éfí seauráriníñfiriní.

“Ríniñfí meari wáí urírí yaríñfiriní.” uríñf nánirini.

24 Seyfíné arírá seaiminirí yaríná ríniñfí nímeáfí rípi nání yayí ninarini. Ríniñfí Kiraisomí síni mívimeañfíniñfí imóniñfípi nioní onininiñfí yaríñfiriní. Ayí rípi seararíñfiriní. Gorixó níniñfípearíná nioní ámá Kiraisoyá siyikí imónigfáyo —Ayí xfoyá waráriníñfí imónigfáyíriní. Ayo arírá wimínirí yaríná xeaníñfí wímeáwiniñfíniñfí nírfípeañfípi, apí nípiñí xixeni onimeañfíniñfí yaríñfiriní.

25 Émá imónigfáyíyá xínáiniñfí níwimónimáná wáí wurímeimífa nání nírfípeaagi nání ámá xfoyá siyikí imónigfáyíneýá sénáiniñfí nímónirí arírá seaiminirí yaríñfíáonirini. Émáyfíne xwíyíá Goríxoyápi rokwípa seaimífa nání e nimónirí yaríñfíáonirini.

26 Xwíyíá apí xáminá dání ámá níñweaxa bagfáa níyoní ínimí rínáriníñfípi aí agwí ríná ámá Goríxoyá imónigfáyo ríxa piaumimí winini.

27 Xwíyíá ínimí rínáriníñfí apí —Apí “Goríxo émá imónigfáyo naní ayá wí wimíxíyiniñfíriní.” rínáriníñfípirini. Apí nání Goríxo émáyí aí níjífá oimónípoynirí wimóniñfíriní. Ínimí ríniñfí apí, ayí “Kiraiso seyfíné tñni nawíni imóniñfípi.” ríniñfípirini. Ayínáni seyfíné re níro ðiñf íkwímoaríñfíto, “Goríxo seayi e Kiraiso añfínamí nání nípeyimáná imóniñfípi tñni xixeni neaimixiniñfíriní.” níriño íkwímoaríñfíto.

28 Xwíyíá o nání yayí neainaríñfípi wáí nuríranéná ámá níyoní íkwáirírfí wirane ðiñfí neñwípémáná urírane yaríñwáriní. Ámá Kiraiso tñni íkárinigfáyí ríxa yófí imóniñáná xfoyá símfímaní e éfí urárfíwaníñfíniñfí e yaríñwáriní.

29 Nioni e yárimfánirí ríwí níríkwínimáná aninjí miní yarínjini. “Kiraiso xewaninjo enj sáxí ayá wí nímíxínjípí tñní xixení e yárimfánirí aninjí miní yarínjini.” seararínjini.

2

“Yapí seaiwapiyipíríxínirí yarínjini.” urínjí nániríni.

1 “Seyíné rípí nání nífá oimónípoi.” nimónaríni. “Seyíné nání tñní anj Reodisia nweáyí nání tñní amá gí símímanj síní mí mímómíxígíáyí nání tñní nioní ríwí níríkwínirí aninjí miní ríá tñj yarínjápí nání nífá oimónípoi.” nimónaríni.

2-3 Ayí tñní seyíné tñní dñj sáxí íniró dñj sípí inarígíápimi dání iríkwíninjí ikeániró epíríá nání e yarínjini. Xwíyíá yumí rínáríninjípí xixení nífá nimóniróná “Ayí apimí dání amípí mímúróinjwaénéninjí ríá imóninjwíní?” yaiwípíríá nání ení e yarínjini. “Xwíyíá Goríxoyá yumí rínáríninjípí nání —Apí Kiraiso nání ríninjípíríni. Apí nání xixení nífá imóníríá nání yarínjini.” seararínjini. Dñj émfí saímí Goríxo morí dñj enjwiperí enjípí —Apí ayá tñjíninjí imóninjípíríni. Apí nání amáyo nífá wimíxípaxo wo maríá, sa Kiraisoríni.

4 Amá wí wigí xwíyíá dñj seakínímíxípaxí imóninjípimi dání —Apí yapí ríninjí aí nepa imoarígíápíríni. Apimí dání yapí seaiwapiyipíríxínirí Kiraiso nání e seararínjini.

5 Nioni seyíné tñní mñjweapa nerí aiwí dñj seakíkayonjini. Seyíné Kiraisomí dñj níríkwíroróná sírí muní ero iyí wíámí yarígíáyínéninjí imóniró yarínjagíá nání dñj yáyí ninaríni.

“Wé searoárinjíné enjagí nání píyínj íkayíwípí dñj míkwrópani.” urínjí nániríni.

6 Seyíné nemeróná xwíyíá Áminá Kiraisí Jisaso nání ríninjípí xámí umímínígíá tñní xixení amá o tñní ikárínígíáyí epaxí imóninjípa axípí e éfíríxíní.

7 E nero Kiraisí Jisaso nání searéwapiyígíápí íká pípínj ná ínímí wearínjípáninjí imóniró anj íká xwíyíá xaíwíyo dání mírínarínjípáninjí imóniró Kiraiso nání searéwapiyíáná dñj wíkwírogíápí píráninjí dñj sáxí íniró o seaiinjípí nání yáyí bí onímíápí mé ayá wí ero éfíríxíní.

8 Amá wí píyínj íkayíwí ríninjípí —Apí nepa mífí mayípíríni. Amá wigí dñjyo dání nérowiápniró rarígíápíríni. Kiraiso nání ríninjípí maríá, sa amá omí mífídarígíáyí wigí amípí xíxegíní nepa mípímónípaxí imóninjípa nání ríninjípíríni. Apí searéwapiyaníro éáná dñj níríkwíroró xídípíríxínirí síjwí níyápirómí memepaní.

9 Ayí rípí nání seararínjini. Goríxo imóninjípí bí onímíápí maríá, nípíní Kiraisomí sáxí íníní. Xegí nápimi nípíní sáxí íníní.

10 O —Gíyí gíyí seáyí e nimónirí wíyo mejnwearígíáyoraní, gíyí gíyí néní tégíáyoraní, níyoní o seáyí e wimóníjoríní. O tñní ikárínígíáyíné enjagí nání Goríxoyá síjwíyo dání dñwí wí mísealkáríní ríxa wé searoáriníni.

11 O tñní ikárínígíáyíné enjagí nání iyí símí sfó wákwínígíáyíné ení imóníjoi. Nepa wé tñní amá iyí símí sfó wákwínarígíápí nání mírínjini. Kiraiso iyí símíninjí sfó níseawákwiríná sípí oyaneyíniró mñj inagíápí —Apí nípíkwíní mímóninjí xwíoxíyo ínínjípíríni. Apí seawákwínjípí nání rarínjini.

12 Seyíné wayí nímeoróná iníjgíyo fá seaurímíxáná Kiraiso tñní nawíní xwíá weyárínígíáyínéninjí nimónímáná Goríxo o xwárípáyo dání owiápnímeaníri wíinjípí nání dñj wíkwírogíápimi dání o tñní nawíní wíápnímeagíáyínéninjí imóníjoi.

13 Seyíné xámí níwíalkía nuro sípí yaníro nání mñj inagíápimí níxídíro nání amá anínímíxínaniró imónígíáyíné enjagí aiwí Goríxo xegí xewaxo Jisaso tñní dñj níyímínj tégíáyíné oimónípoiínirí seaimíxínjíríni. E nerí negí níwíalkía wagwápní nípíní ení yokwarímí neaiinjíríni.

14 Ayí rípíninjí neríná e neaiinjíríni. Nwí ikaxí eáninjíyo dání ríninjí nene wíalkíagwápní nání xwíyíá neaxekwímopaxí imóninjípí Kiraisomí íkápámí yekwíroaráná Goríxo apí ení íkápámíninjí yekwíroárinjípímí dání anípá imíxínjíríni.

15 O ríxa pí pí kwíyí seáyí e nimónirí mejnwearígíáyoraní, néní tégíáyí imónígíáyoraní, Kiraiso yoxáfpámí níperíná enjípimí dání xopírírí níwímáná amá nñí re oyaiwípoiínirí, “Goríxo ayo ríxa mífí ríá wímíxárínjoi?” oyaiwípoiínirí wigí síjwí tégíe dání nímera púfninjí enjíríni.

“Apí apí nímusíroríná nípíkwíní mýyarínjoi.” searáná aríá míwípani.” urínjí nániríni.

16 Amá wí seyíné aiwá bí narínjagíá síjwí níseaníro “Nípíkwíní mýyarínjoi.” searánaráni, iníjgí bí narínjagíá níseaníro “Nípíkwíní mýyarínjoi.” searánaráni, sfá xwíogwí o omí Goríxo nání dñj oneainínirí yarígíáyo seyíné kíkíá yarínjagíá níseaníro “Nípíkwíní mýyarínjoi.” searánaráni, sfá emá síjwí wo imónáná yarígíápí mífídarínjagíá

niseaniro “Nipikwini mīyarīhoi.” searānārani, Sabarfāyo yarigfāpi mīxfdarīhagfa sīhwf niseaniro “Nipikwini mīyarīhoi.” searānārani, wī ayf seararīgāpī arfā mīwīpa éfrīxīni.

17 Ayf rīpī nāni seararīhīni. “Apī apī nerónā Gorīxomi pīrānīhīf xfdarīhoi.” seararīgāpī amā nāo barīnā onapāmīgī inarīhīpīnīhīf imōnīni. Apī nīpīni, ayf nene Kiraiso neaīhīpī nāni mī neaōrīnīnfāpī imōnīni. Nāo, ayf Kiraiso xfo imōnīni.

18 Amā wī “Gorīxo nene nāni yayf owinīni oyaneyīnīrīnā rīpīni epaxfīni.” yaiwiarīgāpīmī seyfīné mīxfdīpa yarīhagfa sīhwf niseaniro “Nipikwini mīyarīhoi.” nisearīro “Sewanīhīyfīné sīyīkwīpīānīhīf mīmōnarīhoi. Anīnājīyo inīmī nīwūrīnīro yayf mūmearīhoi.” searānāyf, arfā mīwī sa paimīmī éfrīxīni. Ayf rīpī nāni seararīhīni. Amā e nīrīro yarīgīfāyf nepa sīhwf nāyi tīnī mīwīnīpa nerīhīpīmī dāni e rīro mīkfā nā mīmōnīhānā nīpīkwīnī mīmōnīhīf wīgī xwīoxīyo inīhīpīmī dāni wārīxa imōnīro yarīgīfāyf enagī nāni seararīhīni.

19 Xwīyfā Kiraiso nāni rīnīhīf rīpī enī fā mīxīrarīgīfāyfīnī. Nene oyā sīyīkfī imōnīhwaēne warārī imōnīhwinī. O mīhīyfī imōnīni. Warārī xōmīhīf tīnī wīkfī tīnī enagī nāni xegfī imōnīhīpa imōnīhīrīnī. Warārī mīhīyfīmī ikīkfī winīhagī nāni xwē nimōga warīhīpa oyā sīyīkfī imōnīhwaēne axfīpī omī mīhīyfīmīnīhīf ikīkfī winīhāwā enagī nāni Gorīxoyā dīhīyo dāni nimōga warīhīwīnī.

“Mīpīmōnīpaxfī imōnīhīpīa nāni rīnīhīpī arfā mīwīpanī.” urīhīf nānīrīnī.

20-21 Kiraiso nīperfnā seyfīné o tīnī ikārīnīgīfāyfīné enagī nāni o tīnī nawīnī pīyfī egīfāyfīnénīhīf imōnīgīfārīnī. Ayīnāni seyfīné amā omī mīxfdarīgīfāyfī wīgī amīpī xīxegīnī nepa mīpīmōnīpaxfī imōnīhīpīa nāni rīnīhīpīmī sīnī xfdīpaxīfīné mīmōnīhoi. Seyfīné e imōnīhagfa nāni arīre nero amā omī mīxfdarīgīfāyfī tīnī nawīnī nimōnīrōnīhīf wīgī rarīgāpī yarīhoi? Nwī ikaxfī “Apī fā mīmaxīrīpanī. Apī gīgī bī mepanī. Apī amāf aī mīrōnīpanī.” rarīgāpī arfā bī mīwīpanī.

22 Ayf rīpī nāni seararīhīni. Nwī ikaxfī apīnīhīf nīrīga unīpī, ayf sa amīpī aīwārāni, inīgīfranī, nene nīnfānā anīpā imōnarīhīpīnī nāni rīnīni. Apī sa amāyfī érowīāpīnīro éwapīnīro yarīgīfāpīrīnī.

23 Apī rarīgīfāyfī Gorīxomi yayf owīaneyīnīrīnā dīhī amā moarīgīfāpīnī xfdīro “Gorīxo dīhīf nīfā owinīnīrī amā wīwanīhīyfī sīyīkwīpīānīhīf oīmōnīpoyī.” rīro “Gorīxo dīhīf nīfā owinīnīrī iwanīf oēānīpoyī.” rīro nerónā nepaxīhīf pākīnīf nimōnīro rarīgīfā enagī nāni seyfīné xehwīf re wīaiwīpaxīrīnī, “Amā e rarīgīfāyfī nepa dīhīf émīf saīmīf nīmoro rīfā rarīhoi?” Xehwīf e wīaiwīpaxī aīwīf wīgī rarīgīfāpī, ayf amā nīxfdīrīhīpīmī dāni fwfī nāni fēapā wīnarīhīpīmī wī pīrīf rakīpaxī mīmōnīhīpīrīnī.

3

“Anīnamī imōnīhīpī nāni dīhīf īkwīrōrīxīnī.” urīhīf nānīrīnī.

1 Gorīxo Kiraiso xwārīpāyo dāni owīāpīnīmeanīrī amī sīhīf nīwīmīxīrīnā seyfīné enī axfīpīnīhīf sīhīf seaimīxīhīf enagī nāni sīwīf anīnamī dāni —Anīnamī seāyī eyf Kiraiso seāyī e nimōnīrī Gorīxoyā wē nāumīnī hīweahīerīnī. Sīwīf nanīf e dāni imōnīhīpī arīge imōnanīwārīanīrī anīhīf mīnīf nēra úfrīxīnī.

2 “Seyfīné sīwīf sīpī xwīfā tīyo imōnīhīpī nāni dīhīf mīkwīrō anīnamī imōnīhīpī nāni dīhīf īkwīrōrīxīnī.” seararīhīni.

3 Ayf rīpī nāni seararīhīni. Kiraiso péānā seyfīné enī o tīnī nawīnī ikārīnīgīfāyfīné enagī nāni rīxānīhīf pegīfāyīnī. Amā nīperfnā xāmī yagīfāpī pīnī wīārārīgīfāpa seyfīné Kiraiso tīnī rīxānīhīf pegīfāyīné enī axfīpī nero xāmī yagīfāpī pīnī wīārīgīfā enagī nāni seararīhīni. Ayf dīhīf nīyīmīhīf seyfīné Kiraiso tīnī imōnīgīfāpī —Apī Gorīxo tīnī axfī e imōnīhīpīrīnī. Apī amā sīhwf nīseanīrōnā anopasīnīpaxfī imōnīhagī nāni enī seararīhīni.

4 Kiraiso —O dīhīf nīyīmīhīf nene imōnīhāpī mīkfī ikīhōrīnī. O rīxa sīhānī pīaumīmī inānā seyfīné enī o tīnī imōnīgīfāpī pīaumīmīf inīpīrfārīnī. Pīaumīmīf nīmīrōnā Kiraiso nīkfīnīrī seāyī e imōnīhīpa seyfīné enī axfīpī nimōnīro yarīnā amā sīhwf mīseanopasīnīf mī seāōmīxīpīrfārīnī.

“Sīpīpī mēpa éfrīxīnī.” urīhīf nānīrīnī.

5 Ayīnāni “Gfī wē sīkwīf amīpī, ayf fwfī apī nāni rīfā imōnīni?” nīyīwīrīfī xe fwfī apī nāni mīhīf onīnīnīrīfī mē “Apī emīnīrīfī nāni rīxa amā pīyīnīhīf imōnīhāonīrīfānī?” yaiwīnīfrīxīnī. E nīyīwīnīro fwfī mīnīpa éfrīxīnī. Pīaxfī weānīpaxfī imōnīhīpī mēpa éfrīxīnī. fwfī nāni mīhīf mīnīpa éfrīxīnī. fwfī nāni fēapā seainarīhīpīfī xe oneainīnīrī sīhwf mīwīnīpa éfrīxīnī. Ayā tīhīf wī mīnīmūropa oenīrīfī mēpa éfrīxīnī. Amā ayā tīhīf bī mīnīmūropa oenīrīfī yarīgīfāyfī Nwīfā nepa imōnīho nāni dīhīf mamopa nero apī nānīnī nerónā wīgīfī hīwīfānīhīf nīmīxīro yarīgīfā enagī nāni seararīhīni.

6 Ayí rípi nání “Apí apí mepa éfríxini.” seararíjni. Ámá pírfí n̄wialkiro e yarígfáyo Goríxo pírfí umamonfá enagí nání seararíjni.

7 Eníiná seyíné Goríxomi pírfí wialkiarígfáyí t̄ni n̄kumíxiniro neróná seyíné eni e néra wagfárini.

8 Seyíné xámí axípi e néra wagfáyíné aiwi agwi ríná rípi rípi wí mepa éfríxini. Wikí móniipa éfríxini. Wikí ríá ápiáwíniñfí m̄wénipa éfríxini. Únúniñfí m̄wikáripa éfríxini. Xwíyífápai m̄niwíráripa éfríxini. Ikayíwí m̄mearipa éfríxini.

9 Yapí m̄riñipa éfríxini. Ayí rípi nání “Apí apí mepa éfríxini.” seararíjni. Seyíné xámí imónogfápi emi n̄moro s̄ini e n̄imóniróná s̄ipi yagfápi p̄ini n̄wiárímaná

10 Ámí ríxa s̄iñfíyíné imónígfá enagí nání seararíjni. D̄iñfí s̄iñfí agwi ríná seyíné imónígfápi Goríxo xewaníño imóníñfípi nání xixeni n̄jífá oimónípoiñirí seaimíxiniñfí. Apí d̄iñfí x̄fo imóníñfípa oimónípoiñirí s̄ini aníñfí axípiñi ámí b̄i t̄ni b̄i t̄ni n̄seaimíxa warini.

11 Ámá d̄iñfí s̄iñfí t̄ígfáyíné n̄seaimíxa waríñagí nání wiyíné Ḡirikíyínerani, wiyíné Judayínerani, ayí ananirini. Wiyíné iyí s̄imí s̄ío wákwinígfáyínerani, m̄wákwinígfáyínerani, ayí eni ananirini. Wiyíné émáyínerani, k̄niñxíyínerani, ayí eni ananirini. Wiyíné x̄ináíwayíneníñfí n̄imóniño omíñfí wíiarígfáyínerani, omíñfí wíip̄irí nání áxenwarí minígfáyínerani, ayí eni ananirini. Ná b̄ini xwé imóníñfípi, ayí Kiraiso t̄ni ikarínígfápiñi. O n̄ip̄im̄ni seáyí e wimóniñorini. Pí pí ámá imónígfápi omi d̄iñfí n̄wíkwíroróná anani o t̄ni ikarínipaxirini.

“Xixe d̄iñfí s̄ipi in̄fríxini.” uríñfí n̄anirini.

12 Goríxo f̄á yiyamíximí seairí ámá nioniyá oimónípoiñirí seaimíxiri d̄iñfí sixí seayiri egfáyíné enagí nání rípi éfríxini. Winiyo wá wlanífríxini. D̄iñfí s̄ipi eni wífríxini. Seáyí e seáyí e mimóní s̄iyikwípiayíneníñfí imónífríxini. Niyapenimáná urífríxini. Anaj̄ñi murí xe ófí oneaimópoyinirí éfríxini.

13 Segíyí pí pí sealkáríagfá aí seyíné eni xixewiámí m̄wipa éfríxini. Segí wo s̄ipi sealkáríagí nání xwíyífá umearipaxí enánáyí, yokwarimí wífríxini. Ámináo yokwarimí seaiñfípa axípi e wífríxini.

14 Apí apí n̄ip̄ini nero aiwi anipaxí epaxípi, ayí rípiñi. Xixe d̄iñfí sixí yinífríxini. E neróná píraníñfí nawíni kumíxiniñfífá enagí nání seararíjni.

15 Kiraiso seyíné píyífá seawíriñfí enagí nání omí wí pírfí m̄wialkí segí wíniyí t̄ni píraníñfí n̄kumíxiniro ñweáfríxini. Seyíné Kiraisoyá s̄iyikí imónígfá wíniyí t̄ni n̄kumíxiniro píraníñfí onjweápoiñirí f̄á seaumíriñfíyíné enagí nání seararíjni. Íníná Goríxomi yayí wlayífríxini.

16 Xwíyífá Kiraiso nání r̄iniñfípi seyíné aumaúmí in̄fríxini. Segí sonfí t̄ni seanfí t̄ni apí n̄iriróná n̄iréwap̄iniro ikwairífrí in̄ro yarígfápipi d̄ani xwíyífá o nání r̄iniñfípi aumaúmí in̄fríxini. Sonfí t̄ni seanfí t̄ni apí n̄iriróná manj̄páni m̄trí “Goríxo e neaiñfífrani?” n̄yawiwo omí xwioxí aí t̄ni nífá n̄iseainirí yayí wífríxini.

17 Pí pí seyíné n̄irirónarani, pí pí nerónarani, “Áminá Jisasomí in̄imí wuríñiñweanerani?” n̄yawiwo ámá x̄foyáyí epaxípiñi éfríxini. E neróná “Kraiso nene nání e neaiñfífrani?” n̄yawiwo ápo Goríxomi yayí wífríxini.

Xiepiwami t̄ni xiagwowami t̄ni uríñfí n̄anirini.

18 Apíxíwayíné, segí oxowami s̄imanj̄wíyóniñfí wuríñfífríxini. Áminá Jisaso t̄ni ikarínígfíwayíné e epaxí enagí nání seararíjni.

19 Oxoyíné segí apíxíwa nání d̄iñfí s̄ipi seaiwíniñfíni. Narírimí m̄wipa éfríxini.

Niaíwíyo t̄ni xanowami t̄ni uríñfí n̄anirini.

20 Niaíwíyíné, segí inókíwa ápowa sekaxí pí pí searáná arfá yímfí wífríxini. E neróná Ámináo yayí winipaxípi yaríñagfá nání seararíjni.

21 Xanowayíné, segí niaíwíyo éwapiyí n̄wirífná m̄txiniñfí m̄yomíxípa éfríxini. Segí niaíwíyí d̄iñfí aníñfí rakiáriniñfífríxini seararíjni.

Bosowami t̄ni omíñfí wíiarígfáyo t̄ni uríñfí n̄anirini.

22 X̄ináíwayíneníñfí n̄imóniño omíñfí wíiarígfáyíné, segí bosowayá s̄iñfí anígfé d̄anini e éfríxiniñfí m̄seararíjni. Omíñfí yarígfáyí yapí n̄imóniño wíep̄isarígfápa mé “Ayá t̄ni oyaneyí.” n̄yawiwo éfríxini. Seyíné Ámináomí wáyí wíiarígfáyíné enagí nání seararíjni.

23 Omíñfí wíiarígfáyíné pí pí nerífnáyí “Ámá n̄anini r̄iwíiaríñwini?” n̄yawiwo úrapí yarígfáyí yarígfápa mé “Áminá Jisaso nání r̄iwíiaríñwini?” n̄yawiwo píraníñfí yarígfáyí yarígfápa seyíné eni e nero ayá t̄ni éfríxini.

24 Seyíné nijfáriní. Ámá wí marfáí, Ámíná Jisaso yayí niseaimorí Goríxo “Naní e niseaimfáriní.” rárinípi seainfá enagi nání seararíní. Bosí seyíné wiiarígfo, ayí Ámíná Kiraiso enagi nání seararíní.

25 Giyí giyí sipíní néra nurfnáyí, Goríxo pírf numamorfná mímearó sipí ayí éfápi tñní xixení pírf umamonfá enagi nání seararíní.

4

1 Bosoyíné, “None ení bosí anínamí wo tñjwáonerfaní?” niyaiwiro segí inókiwáníjí nimóníro omíjí seaiiarígfiyo nejwípero píraníjí numerfná epaxípiní tñní xixení uméfríxíní.

“Goríxomí ríxíjí neauríyífríxíní.” uríjí náníríní.

2 Seyíné Goríxomí ríxíjí nuríroná xaiwí níwakírímíxínímáná níra úfríxíní. E neróná díní yaikiá nímómáná mepa ero yayí wiro éfríxíní.

3 E neróná none nání ení ríxíjí neauríyífríxíní. None xwíyíá Kiraiso nání ení dání ínímí imónagípi —Xwíyíá apí nioní gwí nweanápíríní. Apí ámáyo woákkf wianfíwá nání “Óf wimoií.” nuríro ríxíjí neauríyífríxíní.

4 “Nioní apí nírfírná síjání áwaní uríimígíní.” nimónarínípi tñní xixení uríimfá nání ríxíjí neauríyífríxíní.” seararíní.

5 Seyíné ámá Jisaso y síyíkí mimónígfiyí tñní níjwearóná díní émí saimí nímómáná éfríxíní. Íníná ayí tñní níjwearóná “Ayí Goríxo nání díní mopaxíná rínárfaní?” niyaiwiro wé róníjipíní éfríxíní.

6 Íníná xwíyíá nuríroná segí xwíyíá aiwáyo saxí nímoróná awíí yarínípaníjí nímixíro urífríxíní. E neróná ámá seyíné yaríní seaiíá ayí ayo “Apí urípaxíriní.” niyaiwiro xixení urípaxí imóníjipi tñní urípírfáriní.

Tíkikaso tñní Onesimaso tñní nání uríjí náníríní.

7 Nioní níkararígfiá nípiní Tikikaso —O negí nírxímeá díní síxí uyíjwáoríní. Díní unjwírírípaxí imóníjipíní yaríjoríní. Ámínáo nání wáf uraní nání gwí móníjwá woríní. O níbirí áwaní searínífáriní.

8 Ayí rípi nání urowárenaparíní. O niseaimearí áwaní searáná seyíné “Porowamí wímeaarínípi, ayí apírífaní?” yaiwiro díní wíá seaónírí ení nání urowárenaparíní.

9 Nioní Tikikasomí tñní Onesimomí tñní —O ení negí nírxímeáyí imóníjí woríní. Díní unjwírírípaxí neaiiaríjoríní. Negí díní síxí uyíjwáoríní. Omí ení segí tñjí e nání urowárenaparíní. Awaú amípi none re neaimónarínípi nání áwaní searípístíí.

“Ámá tíyíyayí seaiwárenaparíní.” uríjí náníríní.

10 Arístakaso —O nioní tñní nawíní gwí nweagwíoríní. O seyíné yayí seaiwárenaparíní. Mako —O Banabasomí xoayoríní. O ení yayí seaiwárenaparíní. O seyíné tñjí e rémónapánáyí, o nání nioní xámí bí searíná enagi nání yayí wífríxíní.

11 Jisaso —O yofí bí ámí Jasítasoyí wífríníjoríní. O ení yayí seaiwárenaparíní. Judayí nfní enagi aiwí Porone ámá wí ení Goríxomí díní níwíkwíroríníjipímí dání oyá xwioxíyo nweáfríxínírí wáf rímearíjwápa axípi nero gwí móníjwáwá, ayí waú woní awaríní. Rípi ení nioní díní wíá nónígfáwaríní.

12 Epapíraso —O segíyí woríní. Jisási Kiraisoyá xínáíníjí nímonírí omíjí wiiaríní woríní. O ení yayí seaiwárenaparíní. O Goríxomí xwíyíá rírímí níwírná símí níxeadpénírí seyíné nání aníjí míní ríxíjí seauríyaríní. Seyíné yofí imóníro “Goríxo ámá xfoyá e éfríxínírí wimónarínípi, ayí apírífaní?” yaiwíáro éfríxínírí ríxíjí seauríyaríní.

13 O seyíné nání tñní sérxímeá imónígfiá Reodisia nweáyí nání tñní sérxímeá imónígfiá Xiraporisí nweáyí nání tñní íkfníjí sipí wiarínagí síjwí wínaríná enagi nání seararíní.

14 Ruko —O dokítá tene díní síxí uyíjwáoríní. O ení yayí seaiwárenaparíní. Dimaso ení yayí seaiwárenaparíní.

Poroyí níwiowáriní uríjipi náníríní.

15 Seyíné segí sérxímeáníjí imónígfiá Reodisia nweáyo “Poroyí seaiwárenapíjoi.” urípoyí. Nibaimí tñní ámá Jisaso y síyíkí imónígfiá íyá anjwámí awí eánarígfiyo tñní ení “Poroyí seaiwárenapíjoi.” urípoyí.

16 Seyíné payí nioní eaaríná rína segí awí eánígíe dání fá níroárimáná ámí Jisaso y síyíkí imónígfiá Reodisia nweagfiyí ení fá orópoyínírí wífríxíní. Payí nioní ayí nání eána seyíné ení nurápíro fá rófríxíní.

17 Akipasomí re urífríxíní, “Joxí Ámínáo tñní íkáríníjoxí enagi nání o e éfríxínírí rírféanípi nání díní nímorí xixení nípiní yáfríxíní.” urífríxíní.

¹⁸ Poroní niíwaníḡoní gí wé t́ní yoparí ríḡí yayí níseaiwárénapírí eaaríḡń. Nioní nání “O śń gwí ríḡweaní?” níyaiwiro Goríxomí ríxíḡí nuríyí́ríxí́ń. “Goríxo wá seawianíwíníḡń.” níḡónaríní.

Payí Poro Tesaronaika ñweáyí nání xámi eañnaríni.

Payí rína Jisasoyá siyikí imónigfá aní yof Tesaronaika ñweagfáyí nání Poro xámi eañnaríni. Apí Masedonia pìropenisfyo aní xwé bìrini. Poro émayí aníminí xwiyfá yayí winipaxí imóniñfpi wáf nurimeríná aní apimí uráná émayí obaxí Jisasomí dññ nìwìkwírorí aiwí Judayí e ñweáyí áríní wí dññ wìkwírográfawixíni. Judayí Jisasomí dññ nìwìkwírófáyí émayí obaxí Poromí arfá wiarñjagfa nìwìniro nání sipí dññ nìwìaiwiro omí mìxí xfdowáráná Poro aní wí e nání éf nurí e dání Jisasoyá siyikí imóní Tesaronaika ñweáyí aríge rfa imóniñjoiñri Timotio siñwí oníwiniuiníri urowárfagi o siñwí nìwìnaumo nìbìri Poro ríxa Koriníyo nìrémorí ñweañaná nìwìmearí repíyí nìwìri yaríñí Tesaronaika ñweáyí wífápi nání áwaní uráná Poro payí rína eaññigíni (Wáf wurimeiarígfáwa 17:1-4).

1 Poroní tñni Sairaso tñni Timotio tñni none Jisasoyá siyikí imónigfá Tesaronaika ñweáyíne —Seyíne ápo Goríxo tñni Áminá Jisasi Kiraiso tñni nawíni ikáríñigfáyíneríni. Seyíne nání payí rína nearí mónaparíñwíni. “Awaú wá seawianíri seyíne nìwayíroníro ñweapíri nání seaiiri éisixíni.” neaimónaríni.

Tesaronaika ñweáyí xixeni arfá wiro xfdiro egfá nániríni.

2 None íniná seyíne nání Goríxomí yayí nìwirane rixíñí nuríranéná seyíne nání ení seauríyaríñwáríni.

3 Seyíne Áminá Jisasi Kiraisomí dññ nìwìkwíroríñjipimí dání nuxfdíroná rfwí nìrìkwíníñíñí egfápi nání arfá mikeamopa erane omí dññ sixí nuyiro nání aníñí miní egfápi nání ení arfá mikeamopa erane o ámi weapíwíñigíniñí weníñí nerí ñweaarígfápi nání ení arfá mikeamopa erane nerane mimáyo nítíñirane nání ápo Goríxomí nuríranéná rixíñí seauríyaríñwáríni.

4 Negí nìrìxímeáyíne, Goríxo dññ sixí nìseayirí fá yíyamíximí seainípi nání none nijfá imóniñwíni.

5 Ayí rípi nání nijfá e imóniñwíni. Xwiyfá yayí neainaríñfpi wáf nìsearémearíná manípa tñni xwiyfáni mìsearéwapíyíñwanigíni. “Xwiyfá apí nepa imóníni.” neaipmónaríná emíniñ ení éaníñí imóniñí bí ení kwíyípimí dání seaiwapíyíñwanigíni. None seyíne tñni nìñwearanéná enjwápi —Apí seyíne arírá oseaianeyíniñí enjwápiñí. Apí nání seyíne nijfá imóniñjoi.

6 Seyíne none enjwápi nání ení ikaníñí neairo Ámináomí ikaníñí wiro egfáríni. E neróná xwiyfá yayí neainaríñfpi xixeni arfá nìwiro nìxífdíroná xeaníñí ayá wí seaímeáaqí aiwí yayí kwíyí sixí seamímófpi tñni nìxífa ugfáríni.

7 Seyíne e nìxífa nuróná amá Kiraisomí dññ wìkwíroarígfá Masedonia pìropenisfyo ñweagfáyo tñni Gíriki pìropenisfyo ñweagfáyo tñni ayo nìyoní siñwepígfí wigfáríni. Kiraisomí nuxfdíroná xeaníñí seaímeáaqí aiwí yayí tñni aníñí nuxfdíñjipimí dání siñwepígfí wigfáríni.

8 Ayí rípi nání seararíñíni. Xwiyfá seyíne Ámináo nání nìrìga úfápi amá rfaiwá nìremeága warígfápániñí nìrìga nuríná Masedonia pìropenisfyo tñni Gíriki pìropenisfyo tñni apiaúmíni mìríníñigíni. Aní nìmíni seyíne Goríxomí dññ wìkwírófápi nání arfá wiarígfawixíni. Ríxa arfá wífa enjagí nání none ámi aní bimí nìrémoríná seyíne nání bí tñni rípxaxí meníni.

9 Ayí rípi nániríni. Amá nñí none seyíne tññí e nání báná nìneamímíniro egfápi nání repíyí iníro seyíne Goríxo, nepa ñwáf dññ nìyíminíñí tññí imóniñjomí uxfdípiñí nání nìkínimónimáná segí ñwáfipimí rfwí umogfápi nání repíyí iníro

10 seyíne Goríxomí xewaxo —O xwárípayo dání owíápiñímeaníri siñí wimíxiñjoríni. fwi amá yarígfápi nání Goríxo wíki rfa ápiáwíñíñí nìwóníri rfwéná pírí umamoníápi dání éf neamímíñaríñjoríni. Ayí womaní. Sa Jisasoríni. O aníñamí dání weapíñfe nání seyíne xwayí naníri ñweaarígfápi nání repíyí iníro yaríná wímeaaríñwá enjagí nání none ámi bí tñni urípxaxí mimóniñwíni.

2

Poro Tesaronaika ñweáyí tñni nìñwearíná enípi nániríni.

1 Gí nìrìxímeáyíne, seyíne nijfáríni. None seyíne tññí e nìseaimearíná wáf yopa mìseamearíñíñwanigíni.

2 Sini seyíne tñmíniñ mìsearémeapa nerí aní Piripaiyo wáf emearíná apimí dáníyí xeaníñí neaikáñro ríkíkírfo neairo egfápi nání seyíne ríxa nijfáríni. E neaikáfagfa

aiwí e píní nîwîarîmî seýné tîámîní nîbîrîná ámá obaxí pîrîpîrî neaianîro yarîngáfa aî Gorîxo dînjí sixí neamímófpimî dâní masîsîá bî mîneainî xwîyîá yayí neainarînjîpî xîxenî nîseara uñwanîgîní.

³ Ámá xwîyîá yayí neainarînjîpî dînjí oîkwîrópoyîní nîrî nîranéná nepa mîmónînjîpîmî dâní wí urarîjwámanî. Nîpîkwîní mîmónînjîpî owîkâraneyîní wí urarîjwámanî. Yapí owîwapiyaneyîní urarîjwámanî.

⁴ E mepa nerane Gorîxo “Porowa mîmîwîarîroarîgîfáwarîaní?” nîyawiirî xwîyîá yayí neainarînjîpî wáí uranîwá nánî dînjí neanjwîrîrînjî enjagî nánî xfo rîrîxîní wîmónînjîpî tîní xîxenî axîpîní urarîjwárinî. Ámá wí nene nánî yayí owînjîpoyîní urarîgîfápa none axîpî e wî murí Gorîxo —Negí xwîoxîyo adadî neaiarîjo, ayí orîní. O none nánî yayí owînírî negí rarîjwápi ámáyo urarîjwárinî.

⁵ Seyîné nîjîfárinî. None seýné tînjí e nîseaimearîfná rîxînjî remeanî wí mîsearîjwanîgîní. Rîpî nánî enî Gorîxo sopînjî neapaxî imónîní. Íwí searâpanîrane nánî dînjí ínímî nîkwîrómáná nîremeá xwîyîá bî mîsearîjwanîgîní.

⁶ None Kiraisoyá wáí wurîmeiarîjwáone imónînjagwî nánî ananî oneaîpoyîní searîpaxî imónînjagwî aî seýnéranî, ámá wîranî, seáyi e oneamearîpoyîní wí enî menjwanîgîní.

⁷ None seýné tîní nîjwearanéná nîpenîmáná awayîní nîseairane apîxî sîní nîaíwí pfo tînjí xegí nîaíwîyo dînjí nîjwîrîrîrî umearîjpa axîpî e seainwanîgîní.

⁸ None dînjí sixí nîseayîrane nánî “Xwîyîá yayí neainarînjî Gorîxo tîámîní imónînjîpî áwajî ouraneyî.” nîneaimónîfná dînjí arîá nîkeamónîmáná seýné nánî aga íkînjî sîpî neaiarînjagî nánî yoí mayí nîmónîmî seýné tîámîní emenjwanîgîní.

⁹ Gí nîrîxîmeáýíné, “Omînjî none seýné tîní nîjwearanéná anînjí mînjí rîá tînjí enjwápi nánî sîní dînjí seainarîní.” nîmónarîní. Xwîyîá Gorîxoyá yayí neainarînjîpî wáí nîsearîranéná aîwá none nánî nánî anînjí seaikâranîgîní arîwîyîranî, íkwáwîyîranî, rîwí nîrîkwînímáná omînjí wé tîní íníná yagwárinî.

¹⁰ None Kiraisomî dînjí wîkwîróarîgîfáýíné tîní nîjwearanéná sîyîkwî mînjîpîní erane wé rónînjîpîní erane xwîyîá mîneaxekwîmopaxî imónînjîpî erane enjwápi nánî seýné sopînjî neapaxîfînérinî. Gorîxo enî sopînjî neapaxî imónîní.

¹¹ None xanowa wigí nîaíwîyo pîránînjî umearîgîfápanînjî axîpî e seamearîjwápi nánî seýné nîjîfárinî. Woxîní woxîní e nîseameranéná wairîrî seairane enjî rîrîémîxî seairane dînjí sixí seamîmorane enjwárinî.

¹² Seyîné ámá Gorîxoyá —O ámá xfoyá xwîoxîyo ñwepîrîfáyo seáyi e xfo imónînjîpî bî ouxîmeáwînjîgîní wéyo fâ seamîrarîjorîní. Oyá ámá pîránînjî nîxîfîróná epaxîpî seýné apî tîní xîxenî éfîxîwîní apî apî e seainwanîgîní.

¹³ Rîpî nánî enî íníná Gorîxomî yayí wiarîjwárinî. None nîbîrane xwîyîá Gorîxoyápi yanjî seaiapáná seýné xîxenî arîá nîneairóná xwîyîá ámáoneyá bînjînjî arîá mîneainî xwîyîá nepaxînjî imónînjîpînjî arîá neaîgîfawîxîní. Xwîyîá apî —Apî Kiraisomî dînjí wîkwîrófáýíné dînjí seaimoarîjîpîrîní. Apî nepa xwîyîá oyápi enjagî nánî arîá e neaîgîfawîxîní.

¹⁴ Gí nîrîxîmeáýíné, ámá Kiraisî Jisaso tîní íkârnîgîfá, sîyîkî Gorîxoyá Judia pîropenîsîyo imónîgîfáyo wîmeajîpa seýné enî rîxa seaimearînjîgîní. Wigí Judayî xeanînjî wîkârigîfápa seýné enî segí gwí axîyî xeanînjî seaikârigîfawîxîní.

¹⁵ Gí Judayî wá rókîmaoogîfáwamî nîpîkîa nîwagîfasáná Ámíná Jisasomî pîkîro none enî mîxî neaxîfîdowárinî egiáýínî. Ayí ámá Gorîxo yayí wînarînjîyî rimónîjî? Aga oweoi. Ámá nîyonî sîmî tîní wiarîgîfáýínî.

¹⁶ None xwîyîá émáýî arîá nîwîro dînjí wîkwîróáná Gorîxo yeáýî uyîmîxemeañîpî wáí murîmepa oépoyîní pîrîpîrî neaianîro yarîgîfáýínî. E nerînjîpîmî dâní wigí íwí pákîfî néra úfápi rîxa yurîfînowîarîní. Ayînánî Gorîxo rîxa wîkî nîwónîrî ayo pîrî umamoarîní.

Poró ámî sîjwí wînjîmînjîrî nánî wîmónînjî nánîrîní.

¹⁷ Gí nîrîxîmeáýíné, none ayí yapí wí mîmónîjwîní. None segí tînjí e dâní mîxî neaxîfîdowáriná negîpî ámî wí e bî onîmîápi nîjweámáná —Íná none sîní sîmîmanjîyo sîjwí mîseanîpa nerane aî dînjí arîá wí mîseaikeamîjwanîgîní. Ámî wí e negîpî bî onîmîápi nîjweámáná ámî seýné tîní onjweaneyîní aga íkînjî sîpî nîneairî e yanî nánî sîmî xeadîpénîjwanîgîní.

¹⁸ Awá tîní Poronî tîní —Nionî ayí ná bîní marfáí. None segí tîámîní “Obaneyî.” neaimónîfagî aî Seteno pîrî nearakînjîgîní.

¹⁹ Ayí rîpî nánî segí tîámîní “Obaneyî.” neaimónînjîgîní. Gorîxo none yayí neaimónîfá nánî imónîgîfáýî, ayí seýné menîranî? Dînjí nîfá neainînfá nánî imónîgîfáýî, ayí seýné menîranî? “Ná tîyî rîmeáwîní?” yaiwianîwá nánî imónîgîfáýî, ayí seýné

men+raní? Jisaso ámi bána oyá sñjwí anñje dání none igigí bñ mé seyíné wáf nñsearíranená nánñjé enjwápi nání raníwáríni.

²⁰ None seáyí e nimónírane dñjé nífá neainíñfápi, ayí seyíné enjagí nání raríñjini.

3

Timotio enjé sixí oweámíxíñíri uowáríggí náníñíni.

¹⁻² Ayínání seyíné nñseawárími re nání nñbiranená amípi seaímeáípi nání majfá nimóga núwasáná “Majfá oimónaneyí.” sññí mñneaimónípxí nerfína re egwísisixíni. “Yawawi Timotio, negí nñríxímeáo —O Goríxoyá xwíyífá Kiraiso nání yayí neainaríñjé wáf wurímeínfa nání imóníñjé woríni. O anjé Atenísiyí ríññjé rípiimi yeawáraná ayí ananíñíni.” nñyáiwirai segí tífámiñí nurowárenapíraíná Kiraisomi dñjé wíkwírófápi xáiwí fá xírípíri nání enjé sixí seaeámíxíri dñjé sixí seamímori éwíñgíñíri uowárenapíggwísisixíni.

³ Segíyí wo aí xeaníñjé seaímeáí apimi dání ududí mñwinípa oeníri Timotio apí e éwíñgíñíri uowárenapíggwísisixíni. E nerai aí enjína dání Goríxo “Xeaníñjé apí ayo xe wímeawíñgíni.” yáiwíaríñjene imóníñjagwí nání sewaníñjéyíné nijfáñíni.

⁴ Xámi seyíné tññí sññí nññwearanená “Ríwéná xeaníñjé nñneaiméaníñjé.” mñsearayípa renwaníñjé? Apí ríxa nñseaiméagí nání seyíné “Rípi apíñfané?” nñyáiwiro ríxa nijfá imóníñjé.

⁵ Ayínání Timotiomi uowárenapíñjanigíni. Ríxa seyíné imóníggífápi nání “Sññí majfá oimónímíni.” mñnimónípxí nerfína o seyíné Kiraisomi dñjé wíkwíróggífápi sññí píraníñjé rífa wíkwíróñjéñíri mñ seámíxíñfa nání uowárenapíñjanigíni. “Ámáyo yapí wíwapíyaríñjé —O oboríni. O seyíné Kiraisomi pññí owíarífpoyíñíri yapí seaíwapíyíáná none aníñjé miní enjwápi anípa imóníñgíñíri uowárenapíñjanigíni.” seararíñjini.

Timotio Poromí yayí xwíyífá urémeanjé náníñíni.

⁶ E éagí aíwí agwí Timotio seyíné tífámiñí pññí nñseawíarími nñbíri xwíyífá yayí yeainípxíñjéni áwanjé yearémeáñgíni. Seyíné sññí Kiraisomi dñjé wíkwíróro xíxe dñjé sípi iníro yaríñjagfa sññjwí seaníñjépi nání áwanjé yearémeáñgíni. None nání dñjé nñmoróná wá seauríri none seyíné nání “Sññjwí owíñaneyí.” neaimónaríñjépa seyíné axípi Porowamí sññjwí owíñaneyíñíri ikíññjé sípi searí yaríñjagfa sññjwí seaníñjépi nání ení áwanjé yearémeáñgíni.

⁷ Gí nñríxímeáyíné, Timotio apí áwanjé yearémeáí enjagí nání dñjé rífa neaxepaxí imóníñjépi tññí xeaníñjépi tññí apí nñpíni neaiméaarfína dñjé sípi mñneai dñjé sixí iníñwanigíni. O re yearfagí nání, “Kirisomi sññí píraníñjé dñjé wíkwíróaríñjé.” yearfagí nání dñjé sixí iníñwanigíni.

⁸ Seyíné enjé neáníro Ámínáo tññí ikáríñgífápi xáiwí fá nñxírírónýf, none seáyí níkaríñirane ñweapaxí enjagí nání seararíñjini.

⁹ Goríxomi seyíné nání yayí aníñjé miní nñwirane aí yayí seyíné nání wípxíñjépi tññí xíxení mímóníñjwíni. Ayí pí náníni marfáí, seyíné nání yayí nñwiranéná dñjé nífá onímiá neainaríñjémani. Ayá wí neainaríñjé enjagí nání raríñjini.

¹⁰ Segí sññímanjé sññjwí nñseanírane Kiraisomi aníñjé píraníñjé dñjé wíkwírópírfá nání sññí mímóníggífápi osearéwapíyaneyíñíri aníñjé miní ikwáwíyirani, áríwíyirani, wauní ríxíñjé uraríñwáríni.

Poró Tesaronaika ñweáyí nání ríxíñjé wuríñjé náníñíni.

¹¹ Negí ápo Goríxo tññí Ámíná Jisaso tññí awaú none seyíné tññjé e baníwá nání “Ámí óf neaimósisixíni.” nimónaríni.

¹² None seyíné nání dñjé sípi nñneairí aríra seaiaríñwápa seyíné ení axípi xíxe dñjé sípi nñíro aríra nñnítónáraní, wíñyíf nání dñjé sípi nñwiro aríra nñwirónáraní, ayá wí epírfá nání “Ámínáo e seaimíxíwíñgíni.” nimónaríni.

¹³ Ámíná Jisaso ámá xfo xegí imóníggífápi tññí ámi nñweapírfína seyíné negí ápo Goríxo sññjwí aníñje dání xwíyífá mñseaxekwímpaxí imóníro síyíkwí mññgífáyíné imóníro epírfá nání síkíkfí seamíxíwíñgíni.

4

“Goríxo wimónaríñjéni éfíxíñíni.” uríñjé náníñíni.

¹ Gí nñríxímeáyíné, nioní payí rína yoparípi nearfína Ámíná Jisaso wáf nurímeírfíxíñíri nearowaríñjé enjagí nání ayá tññí nerí enjé rírémiñí bñ rípi oseaianeyí. Seyíné nemeróná Goríxo yayí winípxíñjépi epírfá nání searéwapíñjéwápi tññí ríxa xíxení yaríñjé. E nero aí apimi nñmúroro ámi bñ tññí oyaneyíñíro éfíxíñíni.

² Sekaxí riniñí Áminá Jisaso nearípeañone searéwapíyiniwápi nání seyíne níjía imóniñagía nání rariñini.

³ Gorixo seyíne e éfrixiniri wimónariñipi ayí rípirini. Siyikwí minigíáyíne imónírixini. Ámá wí tñi íwí bí minípa éfrixini.

⁴ Meánigíáyíne ámi wí tñi íwí bí miní Gorixoyá siñwíyo dání siyikwí miníñí imóniñipi ero amáyá siñwíyo dání weyí seameariñaxí imóniñipi ero nero xixeni meánírixini.

⁵ Émáyi —Ayí amá Gorixo nání dñí mímooariñipi. Ayí íwí inaniro nání mñí niniro sñmí xeadípenariñípa mepa éfrixini.

⁶ Segí séríxímeañíñí imónigíáyíya apíxí tñi íwí oinaneyiníro yapí níwímeari níwero sipí míwikáripa éfrixini. Xámi seyíne tñi niñwearanená áwaní searirane erírí seairane enjwápa xixeni amá íwí apí éfáyo Ámináo pírfí umamonfá enjagí nání searariñini.

⁷ Gorixo nene amá wí tñi íwí inaniwá nání nioniyáyi imónírixiniri wéyo ía neaumiriñimani. Gí siyikwí minigíáyí imónírixiniri wéyo ía neaumiriñini.

⁸ Ayínani rípi nání dñí móríxini. Gíyí gíyí nioní searariñipi ríwíminí nímamoriñáyí, ayí amáyoni ríwí mumoariñipi. —O nene siyikwí miníñí imónani nání xegí kwíyípi owaininiri síxí neamimooariñipi. Omí ríwí umooariñipi.

⁹ Séríxímeá nání dñí sipí níseairí arírí níwirífná epaxípi nání Gorixo xewaníño ríxa seaiwapiñí enjagí nání none ai wí ríwamíñí nearí searipaxí mímóniñwini.

¹⁰ Séríxímeá segí Masedonia píropeniñíyo amí gimí ñweagífáyo nání ríxa dñí sipí níwiro arírí wiaríñipi. Gí nírixímeáyíne, seyíne e yariñagía ai amí bí rípi oépoyniri yariñí oseaimini. Seyíne dñí sipí e wiarigíapi amí xwé bí tñi nímoğa úfrixini.

¹¹ Porowa xámi sekaxí nearigífápa xixeni píraníñí oimónaneyiníro éfrixini. Awayini yapeniñweane oimónaneyiniri ero wí yariñípi marfáí, negí yariñwápiñi oainexáídaneyiniri ero negí omíñí ení nírfkwíniñmána oyaneyiniri ero éfrixini.

¹² E nerónáyí, nípirí nánirani, yinípirí nánirani, díwí míkreamónípa ero amá Gorixoyá mímónigíáyí re seaiaiwipaxípi ero, “Ayí wé róníñí imóniñipi yariñipi.” seaiaiwipaxípi ero epírífa enjagí nání searariñini.

“Ámináo amí weapána pegífáyí wiápiñimeapírfáriní.” uríñí nánirini.

¹³ Gí nírixímeáyíne, amá re niyaiwiri, “Gí amá piyí ro Gorixo siñí wimíxána níwiápiñimeapírfáriní.” niyaiwiri mlkwímoariñíyí iwíeánariñípa seyíne ení axípi miwíeánípa éfrixiniri pegífáyí imóniñipi nání xe majfá oimóniñipi mímooariñini.

¹⁴ Jisaso nípémána amí wiápiñimeapírfáriní. E enjipi nání nene ríxa “Nepariñi.” niyaiwirane dñí íkwíronjwini. Ayínani Jisaso enjí apí re yaiwiaríñwápi mímooariñí woní, “Amá Jisasomí dñí níwikwírorífná pegífáyo Gorixo xegí tñí e nání tñi nawíni nímeamí unírfáriní.” yaiwiaríñwápi mímooariñí woní.

¹⁵ Rípi ranípi, ayí Ámináo ríñípirini. O amí báná nene sñni siñí ñweañweane omí wímeaani nání pegífáyo xámi umeañwámani.

¹⁶ Íná anjñami dání apí bí enjí tñni riniñi anjñajíyo xiráoníñí imóniñoyá manj riniñi pékákí Gorixoyá riniñi yarfána Ámináo xewaníño anjñami dání weapírfáriní. Anjñami dání weapána amá xíomi dñí wíkwírogífa ríxa pegífáyí xámi siñí nero wiápiñimeapírfáriní.

¹⁷ Ríxa níwiápiñimeamána enjána sñni siñí ñweañweane ení Ámináomi anj pírfíyo wímeani nání ayí tñni nawíni agwípi tñí e nání neyooañapiñírfáriní.

¹⁸ Ayínani segíyí wí wigí amá péána xwíyífa apí nuríro mñí ikíñwí umírfrixini.

5

“Ámináo biniñí nání siñwí tñni ñweañwanigíni.” uríñí nánirini.

¹ Gí nírixímeáyíne, Ámináo weapírfáriní nání seyíne ríxa arfá wigífa enjagí nání ríwamíñí bí nearí áwaní searipaxí mímóniñi.

² Rípi nání seyíne níjía imóniñagía nání rariñini. “Amá aríwíyimi íwí meariñíyí rína bípiríreó?” niyaiwipa yarfána barigífápa Ámináo ení axípi “Rína biniñíeníño?” niyaiwipa enjana biniñírfáriní. Apí nání seyíne ríxa níjía imóniñagí nání rariñini.

³ Ayí re rarífná, “Ríxa níwayíroniri ñweañwini. Amípi wí nání wáyí neainípaxí mímóniñi.” rarífná sñni mé rímevá inípaxí rífa tñí wímeañírfáriní. Ríniñí apíxiwa níaiwí xiraníroná nawínani winariñípa axípi wímeáána apimi wí urakíniñírfá meníni.

⁴ Gí nírixímeáyíne, seyíne sfá yiniñimíni memearigífáyíne enjagí nání Ámináo níweapírfá níseaimearífná amá íwí xaurápiñiniri wímeáána sírfí píkinariñíyí yapí píkinípaxí mímónigífáyíne.

⁵ Niyínéní wá ónaríjímíní nemero ikwáwiyíná yarígáýíné imóníjagá nání seararíjíní. Nene sá yíníjímíní nemerane árwíyímí yaríjwaénemání.

⁶ Ayínání Jisasomí dñj m̄wíkwáwírógáý sá o weapínfáyí nání síjwí maní maiwí sá wearígápa mepa éwanígíní. Síjwí tñí níjwearane p̄reánfwanígíní.

⁷ Ayí rípi nání seararíjíní. Ámá sá wearígáýf árwíyímí wearígáriní. Ámá iníjgí xwapí n̄n̄ro papíkí yarígáýf árwíyímí n̄n̄ro papíkí yarígáriní.

⁸ E neré aí nene ikwáwiyíná emearíjwaéne imóníjagwí nání p̄reánfwanígíní. Ámá m̄xí inán̄ro nání ik̄n̄arígápa nene axípi Goríxomí dñj wíkwírorane dñj síxí uyirane yaríjwápí sorfá m̄xí nání yínarígápaníj yín̄rane “Goríxo yeáyf neayim̄xemeanfáriní.” níyáiwirane ikwímoaríjwápí aríxí m̄xí nání d̄kínarígápaníj d̄kínirane éwanígíní.

⁹ Goríxo xegí wíkf rá ápiáwíníj wearíjpi wímeáwínígíní neaiáiwíáríjenemání. Negí Ámíná Jisasi Kiraiso neaiijpimí dání yeáyf uyim̄xemeámígíní neaiáiwíáríjeneríní.

¹⁰ Nene síní jweanáná níweapírínáraní, penjwámí enjáná níweapírínáraní, xfo tñí nawíní jweaanfáwá nání neapeijínígíní.

¹¹ Ayínání xixe m̄jñf ik̄jwá m̄rín̄ro s̄k̄k̄f om̄xín̄ro éf̄rixíní. “Seyfne ríxa e inarígápi síní niga úf̄rixíní.” seararíjíní.

“Apí apí éf̄rixíní.” nura ujñpi nániríní.

¹² Gí n̄r̄ixímeáyíné, bí r̄ipi éf̄rixíní yaríj oseaimíní. Segí arírá seaian̄ro nání aníj m̄n̄í yarígáýf —Ayí Ámínáoyá dñj dñj dání seamejwearo searéwapíyiro ep̄r̄í nání imóníjgáýfíní. Ayo seyfné wéyo umep̄r̄í nání éf̄rixíní.

¹³ Ámá ayí sanj searapan̄ro yaríjagá nání dñj síxí uyiro wé ikwianjwíyo jwírár̄iro éf̄rixíní. Sér̄ixímeá tñí xep̄xepá m̄rónf nawíní nimón̄ro jweáf̄rixíní.

¹⁴ Gí n̄r̄ixímeáyíné, bí r̄ipi ení éf̄rixíní yaríj oseaimíní. Segí ámá r̄wí síwá yigáyo yum̄x̄ro ayá igíj yarígáyo dñj síxí umíromo í wegáyo arírá wiro éf̄rixíní. Ámá níyoní nuríríná símeaxídf̄ m̄wí wíj dñj tñí “E oyaneyí.” níyáiwiríná e éf̄rixíní síjwí wíñf̄rixíní.

¹⁵ Ámá sípi seaikáríyo seyfné ení p̄r̄f numamoro sípi m̄wíkarípa éf̄rixíní. Pí pí seaikáríjagfá aí “Negí wínyo aríge neríná nanj wíianr̄éwíní?” níyáiwiro e wian̄ro nání éf̄rixíní. Ámá níyoní aí e wian̄ro nání éf̄rixíní.

¹⁶⁻¹⁷ Íníná dñj nífá seainf̄wínígíní. Íníná Goríxomí r̄ixíj ur̄f̄rixíní.

¹⁸ Pí pí seaímeáná Goríxomí yayf wíf̄rixíní. Kiraisí Jisaso tñí nawíní ik̄arínígáýíné Goríxo e éf̄rixíní wimónaríjagí nání raríjíní.

¹⁹ Seyfné kwíyí Goríxoyá yaríjipimí p̄r̄ip̄r̄f m̄wípa nero

²⁰ apimí dání xwíyá wá rókiamoarígápi paimím̄f m̄wípa éf̄rixíní.

²¹ E mepa nero aí wá nísearókiamoríná “Xwíyá r̄ipi Goríxo tfáminí imóníjpi raríjíní.” searánáyf, píraníj p̄fá nímeaxídmáná nanj imóníjpiní xáiwí fá x̄r̄ro

²² sípi imóníjpi n̄p̄n̄í r̄wí umoro éf̄rixíní.

²³ Goríxo —O ámá níwayírón̄ro jweap̄r̄í nání m̄k̄f ik̄inoríní. “O seyfné síyikwí míníj nimóníga nuro yóf imóníp̄r̄í nání seaim̄x̄f̄wínígíní.” nimónaríní. “Ámíná Jisasi Kiraiso báná seyfné xwíyá seaxekwímpoxá mimónípa ep̄r̄fá nání Goríxo segí dñjpiní marfá, warápi ení seaerf̄kiemeáwínígíní.” nimónaríní.

²⁴ Nioníyáyf imónf̄r̄ixíní wéyo fá seaum̄raríj —O ámá wikwíárínipaxf imóníjoríní. O x̄xení apí apí e seainfáriní.

²⁵ Gí n̄r̄ixímeáyíné, none nání ení r̄ixíj neauríyíf̄rixíní.

²⁶ Sér̄ixímeá ḡyí ḡyo yayf níwiríná yayf óf weánf̄r̄ixíní.

²⁷ Ámínáo arfá enj dání sekaxí r̄ipi osearímíní, “Payf r̄ina nímearf̄ná sér̄ixímeá níyoní fá urowiem̄f̄rixíní.”

²⁸ “Negí Ámíná Jisasi Kiraiso wá seawianf̄wínígíní.” nimónaríní.

Payí Poro Tesaronaika ηweáyí nání r'wíyo eañnaríní.

Payí r'ina Jisasoyá siyikí imónig'á anj' yo' Tesaronaika ηweag'áyí nání Poro r'wíyo eañnaríní. Ayí payí Poro xámi nearí wiowárin'ina nimearo ía n'ororo aiwi siní d'ñj' xejw'íní n'omoro "Jisaso anj'namí dání r'ixa weap'ín'ini." n'iyaiwiwo wáyí nero ηweañaná ámá wí Poromí apí nání urémeáag'á o s'á Jisaso anj'namí dání weap'ín'ái t'ñj'iná imónín'ápi nání píran'ñj' uréwap'iyim'nírí payí ámi r'ina eañ'niginí.

1 Poroní t'ñí Sairaso t'ñí Timotio t'ñí none Jisasoyá siyikí imónig'á Tesaron- aika ηweáyíne —Sey'íne negí ápo Gorixó t'ñí Áminá Jisasi Kiraiso t'ñí nawíní ikárin'ig'áyinériní. Sey'íne nání payí r'ina nearí mónapar'ñjw'íní.

2 Ápo Gorixó t'ñí Áminá Jisasi Kiraiso t'ñí awáu wá seawian'ñri sey'íne n'wayiróniro ηweap'írí nání seañiri éisixíní.

"Sey'íne nání Gorixomí yayí wiar'ñjwárini." ur'ñj' nánir'ini.

3 Negí n'ir'ixímeáyíne, sey'íne Jisasomí d'ñj' n'iwikw'íroróná d'ñj' m'imixeá ámi xwapí ayá wí t'ñí n'iwikw'íroa uro xixe d'ñj' sipí n'in'ro arirá inar'ig'ápi wí p'íní m'iwíarí siní ámi b'í t'ñí b'í t'ñí nera uro yar'ñjag'á nání none kiki'á ηweapax' mimón'ñjw'íní. Sa sey'íne nání Gorixomí yayí wípaxí imón'ñjw'íní. "E neranéná ayí xixeni imón'ñj'pí yar'ñjw'íní." neaimónariní.

4 Sey'íne e yar'ñjag'á nání siyikí Gorixoyáyo wá n'ur'imeranéná sey'íne nání m'ixí re seameak'ñnar'ñjwárini, "Xean'ñj' wiká'iro rik'ik'író wiká'iro wiar'ñj' alí xwámám' n'wiwo siní Jisasomí d'ñj' n'iwikw'íroa war'ñjoi." urar'ñjwárini.

Gorixó ámáyo p'ír' numamor'ína en'ápi nánir'ini.

5 Sey'íne e yar'ig'ápi dání r'ipi wá neaón'ini. Gorixó ámáyo mí ómóm'ixim' n'wirí wig' eg'ápi t'ñí xixeni wiin'ápi nání d'ñj' n'moranéná "Apán'ñfani?" yaiwipax'ñrini. Ayínání sey'íne oyá xwiox'íyo ηweáwan'ig'ín'iro yar'ína xean'ñj' seaikárar'ñjag'á nání o sey'íne nání re rárin'fárini, "Ayí ananí nioní t'ñj' e ηweapax'ý'ñrini." rárin'fárini. Apí sey'íne yar'ig'ápi dání wá neaón'ini.

6 Ai Gorixó ámá xean'ñj' seaikárar'ig'áyo p'ír' numamori xean'ñj' ax'ipi wíaná "Ayí xixeni imón'ñj'p'íní r'ía yar'ini?" yaiwian'fárini.

7 Xean'ñj' seaikárar'ig'áyo p'ír' n'wíai'kímorí kiki'á sey'íne seañwiráriri none neañwiráriri yar'ñjag'á n'wín'ranéná "Ayí ení xixeni imón'ñj'p'íní r'ía yar'ini?" yaiwian'fárini. Áminá Jisaso s'ñj'áni piaum'im' n'in'ri xeg' anj'naj' enj' eánig'áyo t'ñí anj'namí dání n'weap'ín'ína r'ía ápiáw' xwé aip'ñan'w' yar'ñj'p'í t'ñí xixeni e en'fárini.

8 E ner'ína ámá Gorixó nání d'ñj' m'mopa ero xwíy'fá negí Áminá Jisaso nání yayí neainar'ñj'p'imi m'ix'í'f' arikw'kw'í ero yar'ig'áyo p'ír' umamon'fárini.

9 Ámá ayo wig' eg'ápi nání xwír'fá n'wik'ixeri p'ír' numamor'ína seáyi e x'fo xeg' enj' eán'ñj'p'imi dání imón'ñj'p'í "Xe s'ñjw'f' onan'poyí." m'iyaiwí xeg' s'fm'mañ'f' t'ñj' e dání an'ñj'ni wieawárin'fárini.

10 Negí Ámináo ámá x'foy'áyo imón'ñ'ix'in'ri wiin'p'imi dání seáyi e um'feyoaro d'ñj' w'kw'íroar'ig'áyo n'ñí m'ñj' s'ñj' weán'iro oépoy'ín'ri anj'namí dání n'weap'ín'ína p'ír' e umamon'fárini. Sey'íne m'íkone rep'iy'f' enjwápi d'ñj' n'ikw'íroro nání íná sey'íne ení ayí t'ñí nawíní omí seáyi e umep'ír'fárini.

Poro Gorixomí r'ix'ñj' wur'iy'ñj'p'í nánir'ini.

11 Ámináomí sey'íne seáyi e umep'ír'fá enjag'á nání in'ína sey'íne nání Gorixomí r'ix'ñj' seauriyar'ñjwárini. Gorixó e imón'ñ'ix'in'ri wéyo ía seaum'ñj'p'í t'ñí xixeni ayo seaim'ix'w'ín'ig'ín'ri seauriyar'ñjwárini. Nanj' imón'ñj'p'í oyaney'ín'ri seaimónar'ñj'p'í n'p'íní t'ñí Jisasomí d'ñj' n'iwikw'íroro nání wín'yo sanj' urápaney'ín'ri seaimónar'ñj'p'í t'ñí ap'iaú t'ñí xixeni ep'ífa nání xeg' enj' eán'ñj'p'í t'ñí seaim'ix'w'ín'ig'ín'ri seauriyar'ñjwárini.

12 E ner'ñj'p'imi dání sey'íne omí seáyi e um'feyoaro x'fo ení sey'íne seáyi e seam'feyoari in'p'ír'fá nání Gorixomí sey'íne nání e seauriyar'ñjwárini. O t'ñí Áminá Jisasi Kiraiso t'ñí wá seawian'ig'í enjag'á nání xixe seáyi e m'feyoan'p'ír'fárini.

2

Xwíy'fá xórór'f' yar'ñjoi nání ur'ñj' nánir'ini.

¹ Gf nrixímeáyíné, xwiyfá re riniñpí, “Negf Áminá Jisasi Kiraiso ámi weapána nene o tñi nawini awi éananfwarini.” riniñpí nani rípi éfrixiniñi yariniñf oseaimini.

² Kwiyf bimí dánirani, xwiyfá áma yanf wiowarfá bimí dánirani, payf “Porowa nearo wárenapigfápirini.” rariáfá bimí dánirani, ayá nisearemorí re riniñánáyf, “Sfá Ámináo weapiniñfáyi rixa imóniñfáriní.” riniñánáyf, sñni mé dñf úpirixá niseapeyirí ududf maseainipani.

³ Áma wo aí pípimi dani yapf oneaiwapiyiniri sñwf mñwiniña éfrixini. Xami áma obaxf Gorixomi manf xowiakimí wiro áma xwiyfá xórórf yariniñf piaumimf iniri nemána enána ayf rfwíyo sfá ayi imóninífa enagf nani rariñini. Áma xwiyfá xórórf yariniñf Gorixo waniniñixinorini.

⁴ Gorixomi anñf sñmf tñni wiarinjorini. Pí pí ñwfá áma nimixiro menjweaarigfápirani, pí pí kwiyf áma dñf ujwirárarigfápirani, paimimf nimerí xewaninjo ayo seáyí e mñeyoáninífarini. E nerfna añf Gorixo nani ridiyowá yarigfiwámí nípawiri áma obaxf sñwf anigfe dani éf niñweamána xewaninjo re uriniñfáriní, “Niñwaninjoni Gorixonirini.” uriniñfáriní.

⁵ Xami nioni sñni seyíné tñni niñwearfna apí nani seariniñfápi sñni dñf mñseainarinirani?

⁶ Áma o Gorixo xe piaumimf iníwiniñginiñf ipimóarinína imóninífe nani agwí sñni omí bí wakirímiñini. Omí wakirímiñiniñf nani seyíné niñfáriní.

⁷ Obo áma obaxf manf Gorixoyápi xórórf oépoyniriñf inimi dani rixa niñwipiya warinagf aí omí wakirímiñiniñf Gorixo emí mamonífa nani niñwakirímiñina unfáriní.

⁸ Xfomí wakirímiñiniñf Gorixo niñyoámána enána xwiyfá oyápi xórórf yariniñf sñni inimi mimóní rixa sñjaniñf piaumimf ininiñfáriní. Omí Áminá Jisaso niñweapiriñf sogwiniñf píripiñf neriniñfimi dani saminiñf niñwimixiriñf xegf madiniñf tñni píkinífarini.

⁹ Xwiyfá xórórf yariniñf rixa sñjaniñf nimóniriñf niñwearfna Seteno xewaninjo ayf ení sñf éaniniñfimi dani ení sñf weámiñinífa enagf nani o ámayf “O Gorixorfaní?” oniñwipoyiniriñf yapf niñwepisiriñf emimf ayá wí eri áma ayá niñwamónipaxípi eri enífarini.

¹⁰ E nerfna áma anñaniro yarigfáyo xegf uyíniñf neriniñf bí bimí dani yapf wiñwipiyáná xewaninjo e onaiñwipoyiniriñf yariniñf tñni xixeniñf waiñwipirífarini. Ayf re mñwimóní, “Gorixo yeáyf neayimixemeanfa nani xwiyfá Jisaso nani nepaxiniñf imóniniñf arfá owianeyi.” mñwimóní rfwf umogfá enagf nani xwiyfá xórórf yariniñf yapf wiñwipiyipaxíriní.

¹¹ Ayf rfwf umogfá enagf nani Gorixo dñf xejwf omópoyiniriñf wimixarína xwiyfá xórórf yariniñf pí pí yapf wiñwipiyiniñf arfá niñwiro ayá sfwf uróagf “Nepariniñf.” yaiñwipirífarini.

¹² Áma xwiyfá Jisaso nani nepaxiniñf imóniniñf dñf mñkwíró wigf sñpi imóniniñf yaniro nani dñf nífa wininiñfyo Gorixo xwiyfá umeárinífa nani dñf xejwf omópoyiniriñf wimixiniñfáriní.

“Searéwapiyinwápi xaiwf fá xirírixiniñf.” uriniñf naniñfáriní.

¹³ Negf nrixímeáyíné, Áminá Jisasi Kiraiso wá seawianiniñfíne, seyíné nani kikiáf ñweapaxf mimóniniñwini. Sa seyíné nani inína Gorixomi yayíniñf wipaxf imóniniñwini. Gorixo xegf kwiyfimi dani sñyikwf mñigfáyf oimónipoyiniriñf seaimixiriñf seyíné xwiyfá nepaxiniñf imóniniñfimi dñf íkwíroro yarigfápirimi dani yeáyf uyimixemeámániriñf enína dani fá yiyamiximí seainí enagf nani omí yayíniñf wipaxf imóniniñwini.

¹⁴ Gorixo seyíné apí imónirírixiniñf xwiyfá yayf neainariniñf nene wáf seariniñfápirimi dani wéyo fá niseaumiríriní negf Áminá Jisasi Kiraiso níkniriñf seáyí e imóniniñfápi seyíné ení bí e imónirírixiniñf wéyo fá seaumiriniñfáriní.

¹⁵ Ayinaniñf negf nrixímeáyíné, ení sñf níniñf xwiyfá riréwapigf inariniñfá maníyo dani searéwapiyinwápirani, payíyo dani searéwapiyinwápirani, xaiwf fá niñxira úfrixiniñf.

¹⁶⁻¹⁷ Negf ápo Gorixo —O wá niñweawianiriñf inína ení sñf iníwiniñfá nani neaimixiriñf ayá niñnearimixiriñfimi dani awiaxf xfo neainíñfápi nani weniñf neriñf ñweaníwá nani neaimixiriñf enoriniñf. O tñni negf Áminá Jisasi Kiraiso tñni awáu ení sñf seaimixiriñf seyíné pí pí xwiyfá naní imóniniñf riro pí pí naní imóniniñf ero epírfá nani seaimixiriñf éisixiniñf.

3

“Gorixomi rixiniñf neauriyirírixiniñf.” uriniñf naniñfáriní.

¹ Negf nrixímeáyíné, payf rina yoparípiñf nearfna rípiñf oseariminiñf. Xwiyfá Ámináo nani wáf rimeariniñfápiñf yaní niñwéa nuriñf seyíné egfápa amí amí yayf tñni arfá wipirí naniñf Gorixomi rixiniñf neauriyirírixiniñf.

² O áamá nípikwini mimóninipi ero sipi ero yarigfáy xeanin neaikáraniro yarigfápimi dáni éf oneamíninri eni rixinj neauriyipoyi. Áamá nfini omi dinj mwiwkwíroarigfáy enjagi nani rarinjin.

³ Negí Áamíná Jisaso áamá ikwiárinipaxipi yarino enjagi nani none re neaimónarin, “O enj sxi seaeámixiri sipi imónino —O, ayf oborini. O xwírfá seaikxeniginri éf seamínri enfárin.” neaimónarin.

⁴ Áamínáo yá dinjyo dáni seyfné nani re niyaiwirane dinj sfjá neaeánarin, “Sekaxí none urinwápi wí pñni mwiwíarí agwi xixeni xídro rfwíyo eni xixeni nixída uro epírfárin.” niyaiwirane dinj sfjá neaeánarin.

⁵ Seyfné “Gorixo nepa wá neawianarinjorfan?” niyaiwiróna nijfá ámi bi tñni imóniro Kiraisomí sipi wíána enj sxi níni xwámámí wiiñpa ero epírfá nani Áamínáo yayfwi seaméwinigin.

“Aiwá nípñri nani ominj éfrixini.” urinj náninini.

⁶ Negí nixímeáyfné, Áamíná Jisaso Kiraiso nearowárinone enjagwi nani sekaxí rípi osearimini. Séríxímeá gíyí gíyí riréwapígi inarínwá none searéwapiyinwápi mxiádf miiyunipa neri kikiá yarínáyí, ayf tñni gwiaumí minipani.

⁷ Ayf rípi nani sekaxí api seararinjin. Pípi xídfpaxífné marfái, none seyfné tñni ninjwearanéná sinjwepígi seaiwapiyinwápi xídfpaxífné enjagi nani seyfné nijfárin. None wí nípíreániri mé memenwanigin.

⁸ None aiwá wí swiá mīsearapaninwanigin. Aninj mīseikáripa éwaniginiri árfwiyínarani, ikwáwiyínarani, rfwí níríkwinimáná nígwí ominj rfa tñni aninj miní nerinjpimí dáni bñ nerane ninjwanigin.

⁹ “Aiwá anipá mīnearapanipaxawa imóninagfa nani e egfawixini.” riseaimónarin? Oweoí, seyfné sinjwepígi seaiwapiyinwápi xídfrixiniri e enjwanigin.

¹⁰ Seyfné nijfárin. None siní seyfné tñni ninjwearanéná sekaxí re searayinwanigin, “Áamá ‘Ominj mepa oemini.’ wimónarigfáyo aiwá mīni mīwipa éfrixini.” searayinwanigin.

¹¹ “Poró pí nani rfa e neararin?” mīyaiwipani. Segíyí wí nani xwiýfá re rinarinjagi arfá niwirane nani rarinjwini, “Wí ominj mé sinjwí niyápirómí nemeróna xwiýfá mīmayfóni néra warinjoí.” rinarinjagi arfá niwirane nani seararinjwini.

¹² Nene Áamíná Jisaso Kiraiso tñni nawini ikárininwaéne enjagi nani wiyfné e yarigfáyfné sekaxí nīsearirane enj rirémíxí rípi oseaianeyi, “Piráninj niyuniri ninjweámáná segí ominj éfápipi dáni nīmiro nífríxiní.”

¹³ Negí nixímeáyfné, segí winiyí nani enj rirémíxí e nīseairi aí nanj yarigfáyfné segí yarigfápi nani aninj nīseainiri pñni mwiwíarípani.

¹⁴ Segíyí wí none seararinjwápi “Arfá mīwipa oyaneyi.” wimónarigfáyo sinjwí mī niwómíxíro “Ayf Poró nearinjpí arfá mīwiarigfárfani?” niyaiwiro ayá winíwiniiginiri ayf tñni gwiaumí minipani.

¹⁵ E nero aí “Ayf nene tñni sfmísf eaininwáyírfani?” mīyaiwí ségwáo sipi yarfná “Gf gwíáorfani?” niyaiwiro dinj píraninj omoniri ikwairiri niwírná urarigfápa urífríxiní.

Yayf niwiowárinfná urinj náninini.

¹⁶ Áamínáo —O áamá niwayiróniro njweapírfípi nani mfkí ikinorini. O pí pí seaiméagí aí niwayiróniro njweapíri nani seaimíxíwinigin.

¹⁷ Poróni niwaninoní gí wé tñni yoparí rípi neari yayf seaiwárenaparinjin. Nioní payf nearfná yoparí sírfwí e api eáninjagi niwinirfná “Poró eanjírfani?” yaiwipíri nani e earinjárin.

¹⁸ “Áamíná Jisaso Kiraiso niyfnéni wá seawianíwiniigin.” nimónarin.

Payf Poro Timotio nani xami eanjarani.

Payf rina Timotio nani Poro xami eanjarani. Timotio Esia piropenisyo danjorini. Xano emayf wo aiwi xinaf Judayf wirini. Poro emayf anjmiti xwiyaf yayf winipaxf imonijipi waf nurimerina nioni tni nawini waf rimewiniginiri rfeanjarini (Waf wurimeiarigfawa 16:1-3). Poro tni nawini ami ami nemefisaná xwiogwaf wau wo Epesasyo niuweari uréwapiyine dani "Rixa wi e nani oumni." niwimonirina Timotiom "Joxi sini re niuweari Jisasoyá siyikf imonigfayo umejwearixini." nurarimi nuri anj wi e dani pni niwiarimi nibirina sekaxf urijapi tni xixeni ewiniginiri payf rina neari o tñf e nani monapinjigini.

1 Pori —Nioni Kiraisi Jisasoyá waf wurimeiarina wonirini. Gorixo —O niweapiri nene yeayf neayimixemeaarinjorini. O tni Kiraisi Jisaso —O nene neairiménapina nani dnj nkwfomorijweanwáorini. O tni awau Poro waf yeaurimeinfa nani imonifwiniginiri nifpeagfionirini.

2 Nioni payf rina Timotiox —Joxi nioni waf rimearinjapimi dani Kiraisomi dnj wkwfrojef enagi nani gf piaxf rimearina woxinijf imonijoxirini. Joxi nani payf rina neari monaparinjini. "Apo Gorixo tni negf Aminá Kiraisi Jisaso tni awau wa riwianiri ayá ririmitiri joxi niwayiróniri jweari nani siiri éisixini." nimonarini.

"Xwiyaf wigf dnj tni nipimori rarigfayo wiaikirixini." urijf nanirini.

3 Nioni Epesasyo pni niwiarimi Masedonia piropenisyo nani uminiri nerina ririnjapa ami axipi oririmi. Joxi Epesasyo niuweari amá xwiyaf Jisaso nani nepaxijipi nimumisiroro xegf bi uréwapiyarigfayo piri niwiaikimori "Api e muréwapiyipani." urei.

4 "Piyinjf ikayfwf rinijipimi tni aríowa enina dani wigf niaiwf nemeaga nuro yof wriigfipimi tni apiaumi manaxdipani." urei. Apimi nanaxdirfnayf, Gorixo "Nioni dnj nnikwrorinjipimi dani gf imonigfayo numeifrixini." yaiwinjipi tni xixeni mé wigf dnj tni nipimoro swian rijnwanarigfa enagi nani rarinjini.

5 Ayf wigf winiyo nani nepa dnj sipi winina nani "Sekaxf e uririxini." rirarinjini. Amá ayf api xixeni nixdirfnayf, dnj inimi bi nkwfómáná muf ero dnj niyairor "Nepa Gorixo wimonarijipi rfa yarijnwini?" niyairina esisf bi minf ero Jisasomi dnj niwkwrorina sirrowiarf mepa ero epaxirini. Api api nerinjipimi dani wigf winiyo nani dnj sipi winina enagi nani e uririxini.

6 Ayf ripi nani rirarinjini. Amá wa api apimi pni niwiariro nani rixa xaxá nero ararixinjf raripo.

7 Awa wigf dnjyo dani nipimori rarigfapi nani majfa nero re niyaiwinro rarigfapi, "Nijfa mimonijwif rejnwini? Bikwfo e e rinijipi, ayf api apí nani rinini." rarigfapi nani eni majfa nero ai jwf ikaxf éanijipi nani negf wíyo uréwapiyani nani oimónaneyinro yaiwinarigfawarini.

Nwf ikaxf éanijipi nani urijf nanirini.

8 Yawawi nijfarini. Nwf ikaxf éanijipi, ayf nanj imonini. E nimonijagi ai Gorixo jwf ikaxf rinjipi ayf amá wigf dnj tni nipimori rarigfapimi sopinj onfirixiniri rinjiman.

9 Gorixo e érixiniri wimonijipi tni xixeni nerina ayf re yaiwipirao, "Nwf ikaxf rinijyf amá wé rónigfayf naniman. Ayf amá xwiyaf xowiaikimf yarigfayf tni unif yarigfayf tni nanirini. Amá Gorixomi rfwf riwamini mamoarigfayf tni fwf yarigfayf tni nanirini. Amá Gorixomi paimimf wiarigfayf tni arki imonigfayf tni nanirini. Xaniyaumi pikiarigfayf tni pikioymf yarigfayf tni nanirini.

10 Amá apixf wi tni fwf inarigfayf tni oxw waunirani, apixf wipaunirani, onarigfayf tni amá pikioeearigfayf tni yapf rarigfayf tni 'Sija romi dani rirarinjini.' nurimána ná mnyarigfayf tni ayf nni nanirini. Nwf ikaxyf, ayf xwiyaf nanj imonijifo pi pi wiaikiarigfayf nani eni rinini." yaiwipirao.

11 Xwiyaf api, ayf xwiyaf seayf e imonijf, nene yayf neainarinjipi tni xixeni imonini. Api Gorixo —O amá nni yayf umepaxf imonijorini. O xwiyaf nioni dnj nniujwirariri waf nurimeiwiginiri nifpeanjipi nani rarinjini.

Poro xfomi wa wianijipi nani yayf wijf nanirini.

12 Negf Aminá Kiraisi Jisasomi yayf wiarjarini. O "Poro dnj ujwiraripaxorani?" nniawirf xwiyaf oyapf waf urimewiniginiri nniurpearf enj sixf neamixinjf enagi nani omi yayf wiarjarini.

13 Xámi nioni omi ikayíwí umeariiri áma xíoyá siyikí imónigfáyo xeaniñ ríá tññ wíkariri arfki númí nurí aninñ míxí wíaxfdiri yagáoni aiwí nioni omi dññ mîwíkwíropa nerí nání majfá níkaríniri e yarñjagi nání o ayá níniri míxiri api e niññrini.

14 Nioni sipí imóniñ e yagáoni aiwí negí Áminá Kiraisi Jisaso wá xwapí ayá wí nîwianíagi áma xíó tññ nawini níkaríniríná dññ wíkwírori dññ sixí uyiri yarigfápi nioni ení axípi númeaññiginí.

15 Xwíyá “Kiraisi Jisaso áma fwi yarñwaéne yeáyí neayimíxemeañfa nání xwíá tfoyo nání bññrini.” rinññpi dññ ñwiráripaxípirini. Áma nñni arfá nîwiro “Neparini.” yaiwipaxípirini. Níneneni fwi yarñwaéne aiwí ayí yarigfápi tññ xixení mé seáyí e imóniñpi yagáoni, ayí nionirini.

16 Nioní e imóniñáoni aí Jisasi Kiraiso áma xfo nání re owiaiwípoyiniri, “O apaxí mé pirí mumamó áma wigí fwi yarigfápi ríwífmíni umamopíri nání xwayí nîwíniri kikiíá ñweaarñorfaní?” owiaiwípoyiniri nioni ayá níniri míxiri yeáyí nîyimíxemeaññrini. Kiraiso e nerññpimí dání áma ríwíyo dññ nîwíkwírori dññ nîyimññ tgfá imónipírfáyí nání nioni, fwi xwapí yagáoni síñwepigí ñññrini.

17 Ayínani Gorixo, aññamíni míxí ináyí anññ miní imóniño —O wí mîpé yarñorini. Áma síñwí wññpaxí mímóniñorini. Ná woní oni ñwíá nepaxiñ imóniño, ayí orini. Omi anññ inína seáyí e umfeyoarane yayí umerane nera úwanññini.

“Xámi rñññwápi nání dññ nímori xopírari wíríxini.” urññ nánirini.

18 Timotioxi, gí íwoxñññ imóniñoxi, agwí payí rina nearí “Joxí érixini.” rírarññapi, ayí xwíyá xámi joxí ríwíyo erfápi nání Gorixoyá dññyo dání wá nírókiamoríná rñññwápi tññ xixení axípi rírarññini. Xwíyá apimí dání dññ sixí níniri xopírari wíríxini.

19 E nerí dññ wíkwíroarññwápi xaíwí íá xíriri dññ nîyaikírori “Nepa naní ría yarññini?” nîyaíwírná esisi bí minarññpi síñwí ainenaxfdiri érixini. Áma wa “Joxí e érixini.” rírarññapi ríwífmíni nîmamoro mepa neróná síní Jisasomi dññ mîwíkwíró ewé síñyo sixí núrori xwírá íkixenarññpa axípi e inígfawixini.

20 Ayí waú ríwaúrini. Xaimeniaso tññ Arekísadao tññ awaúrini. Awaú “Gorixomi ikayíwí umearípaxowawimani.” oyaiwinñpiyini Seteno xe xeaniñ owíkariniri mñni winñrini.

2

“Áma nñni nání Gorixomi rixiñ wuriyíríxini.” urññ nánirini.

1 Áma Jisaso yá siyikí imónigfáyo e érixiniri rírmíyí seáyí e imóniñpi, ayí rípirini. Áma nñni nání Gorixomi rixiñ wuriyiro yarññ wíro yayí wiro érixini.

2 Dññ wíkwíroarññwaéne píyá werane kikiíá ñwearane yanfwa nání Gorixo negí míxí ináyíyo tññ gapímani neameñweaarigfá gíyí gíyo tññ wigí dññ píranññ owimíxíniri rixiñ wuriyíríxini. Nene “Gorixomi níxídro nání píranññ e ría yarñño?” neaiwipaxí imóniñpi erane ámayo yadimññ imóniñpi wirane yanfwa nání rixiñ wuriyíríxini.

3 Áma e nerónáyí, Gorixoyá síñwíyo dání naní ero apáni imóniñpi ero yarñjagi nání “Rixiñ wuriyíríxini.” rarññni. O nene yeáyí neayimíxemeaarññorini.

4 Áma nñni xwíyá mfkí nepaxiñ imóniñpimí mí nómxíro dññ omópoyiniri wimónarññorini. Apimí mí ómíxána yeáyí uyimíxemeámániri nání wimónarññorini.

5 Nene níjfarini. Ñwíá nepa imóniñpi, ayí ná woní Gorixorini. O tñni xíomí sipí wíkararññwaéne tñni nání wáwují imóniño, ayí ení ná woní Kiraisi Jisasorini.

6 O Gorixo iná e éwññññiri wimóniñíná imónáná áma nñneneni negí fwi yarññwápi gwññññ neaikweawárímániri neapeñññiginí. Xfo nñeapeñññpimí dání síwá réñññ neaññrini. Gorixo áma nîyoní yeáyí uyimíxemeámániri nání wimónarññorini.

7 Nioni Kiraiso e neaññpi nání wáí nurímeiarigfáyí wo nimóniri áwanñ nurímeíwínñññiri Gorixo nññrípíari —Aga yapí bí mñrarññini. Nepáni rarññni. Gorixo nññrípíari érmíyí maní nioniyáyo dání xwíyá nepaxiñ imóniñpi arfá niro dññ wíkwíroro epíra nání uréwapíymífáoni imónimí nání nimíxññrini.

8 Ayínani ge ge Jisaso yá siyikí imónigfáyo Gorixomi yayí owianeyiníro awí neáníroná “Oxowa omí rixiñ urírxini.” nimónarini. Ayí “Oxí síyikwí mññpa nemána wigí winíyo wíki mñwónpa ero xixewíamí mñññpa ero yarigfáwa mé seáyí e nímfeyoarane íepá nemána rixiñ urírxini.” nimónarini.

Apíxíwa epaxípi nání urññ nánirini.

9 Apixiwa eni áamá Gorixomi yayí owianeyinro awi eánarigfe nani nibironá piráninǵ niteániro aikfý xixeni wigí yinipaxǵpi niyiniimi bǵrrixini. Ámá weyí onearǵpoyiniri dǵa okiyá ero nigwǵ okiyá iniro rapirapǵ nigwǵ xwé ronǵyí yiniro mé

10 apixǵ "Niaiwǵ Gorixoyáíwanexini." rinarigǵiwa epaxǵpi wigí ámayo arirá niwirinǵpimi dani okiyáinǵ inǵrrixini.

11 Apixiwa oxowa uréwapiyarǵná xwiýá mirǵ inimi niwurninro arǵa wǵrrixini.

12 Apixiwa xe oxowami seáyí e niwimóniro ouréwapiyipoyiniri winarinǵámani. "Íwa xwiýá mirǵ ero oxowami manǵ arǵa wiwo éfrixini." nimónarinǵ.

13 Ayǵ rǵpi nani rarinǵini. Eniná Gorixo áamá nimixirǵná xami imixinǵo, oxǵ Adamomi nimiximáná rǵwýyo apixǵ Ipimi imixinǵrini.

14 Ayǵ rǵpi nani eni rarinǵini. Obo yapǵ wíwapiyiño, ayǵ Adamomimani. Ipimi yapǵ wíwapiyiáná í xwiýá Gorixo urinǵpǵ wiaikinǵ enagǵi nani "Apixiwa xwiýá mirǵ ero oxowami manǵ arǵa wiwo éfrixini." rarinǵini.

15 Nioni e niriǵí aǵ apixiwa Gorixomi dǵnǵ niwǵkwǵrǵa uro ámayo dǵnǵ sipǵ niwia uro siyikwǵ minǵnǵ imóniro niteániǵ ero nerónáyǵ, niaiwǵ xirarigǵapimi dani erfkiemeánǵpǵrǵrini.

3

Siyikǵ Jisasoyá imónigǵáyo wipeñweagǵiwa nánirini.

1 Xwiýá re rinǵnǵpǵ dǵnǵ ñwiráripaxǵ imóninǵpǵrini. "Ámá Gorixoyá siyikǵ imóninǵ bimǵ" go go "Oumenǵeámni." niyaiwirǵnáyǵ, "Nioni apǵ e oemni." wimónarinǵpǵ, ayǵ awiaxǵrini.

2 Ayinani Gorixoyá siyikǵ imóninǵyǵ bimǵ wipeñweanǵ go go rǵpǵ rǵpǵ imónfwinǵini. Xwiýá mumeáripaxǵ imónfwinǵini. Apixǵ ná winǵ meáwinǵini. Dǵnǵ niǵikwinǵi mimóninǵ nani niǵikayó nanǵ naniǵni kǵkayówinǵini. Dǵnǵ nanǵ nimorǵ ámayá siñwýyo dani wé róninǵ imóninǵpǵni éwinǵini. Wé ikwianǵwýyo unǵwiráripaxǵ imónfwinǵini. Ámá wimeááná niǵemeámǵ nurǵ aiwá miranǵ wíwinǵini. Winǵyo uréwapiyipaxǵ imónfwinǵini.

3 Inigǵi ninǵrǵná papikǵ yarǵǵapǵ nani minǵ minǵpa éwinǵini. Wáwinǵnǵ nimóniri apaxǵ mé mǵxǵ mimónǵpa eri awayini wirǵ éwinǵini. Mǵxǵ níǵeá memepa éwinǵini. "Nigwǵ bi aǵ minǵmúropa oeni." yaiwiarǵǵapǵ wǵ dǵnǵ íá mǵmaxǵrǵpa éwinǵini.

4 Xegǵ sǵwǵ niaiwǵ piráninǵ méwinǵini. E nerǵná niaiwǵyǵ xanoyá manǵ arǵa wiwo wéyo umero éfrixiniri éwinǵini.

5 Ámá majǵa neri xegǵ sǵwǵ niaiwǵ piráninǵ mumeǵa nerǵnáyǵ, "Gorixoyá siyikǵ imónigǵáyǵ bimǵ anani piráninǵ umenǵweapaxǵrini." riǵeaimónarinǵ? Oweoi, e nerǵnáyǵ, piráninǵ mumenǵweapaxǵ enagǵi nani rarinǵini.

6 Jisasomi sǵni aǵ dǵnǵ niwǵkwǵrorǵ niǵǵdirǵná negǵ neaiǵpenǵweanǵ wo oimóniri siñwǵ mǵwinǵpa éfrixini. O e nimóniri nani wári imónarinǵ obo seáyí e seáyí e nimóniri naniǵnǵ neániǵ xwiýá meárinǵnǵpa o eni xwiýá meárinǵinǵrini nani rarinǵini.

7 Ámá wǵ xegǵ yoi ráná dǵnǵ Jisasoyá siyikǵ imónigǵáynǵéyáyo daniǵni marǵáǵ, sipǵáýyá dǵnǵyo dani eni "Nanǵorini." yaiwiarǵǵo, o seaiǵpenǵweáwinǵini. Dǵnǵ e mǵwiaiwiarǵǵo enánáyǵ, ámá wǵ niwǵiáǵniǵmearo o ayá wimopaxǵ enǵpǵ nani ráná awi oboyá ñwirárinǵinǵrini nani rarinǵini.

Jisasoyá siyikǵ imónigǵáyo seáyǵ wiarǵǵáyǵ nánirini.

8 Ámá go go "Jisasoyá siyikǵ imónigǵáyo seáyǵ wiarinǵa wonǵ oimónimni." niwimónirǵnáyǵ, dǵnǵ íá xirǵño imónfwinǵini. Nanǵ riri sipǵ riri mepa éwinǵini. Inigǵi papikǵ yarǵǵapǵ nani minǵ minǵpa éwinǵini. "Amǵpi wǵ minǵmúropa oeni." niyaiwirǵ íwǵ uráǵimniri mepa éwinǵini.

9 Apǵ apǵ mepa neri xwiýá eniná dani yumǵi imóninǵ Gorixo wǵa ókimxinǵpǵ nani sǵni ududǵ mǵwinǵ "Aga nepa rǵa rinini?" niyaiwirǵ xaiwǵ íá xirǵwinǵini.

10 Jisasoyá siyikǵ imóninǵweáne seáyǵ neaiǵpaxǵ imóninǵ worǵanǵ xami iwamǵo iwamǵo wíwapiyǵrǵini. E nerǵná rǵxa mǵmǵwiáro neri wǵ xwiýá mumeáripaxǵ imóninǵpǵ néra warǵnagǵi niwǵnǵrónáyǵ, xe e oimóniri siñwǵ winǵrǵrini.

11 Apixiwa eni dǵnǵ íá xirǵǵáyǵ imónirǵrini. Mǵmayǵo mǵropa ero dǵnǵ niǵikwinǵi mimóninǵ nani niǵikayó nanǵ naniǵni kǵkayoro éfrixini. Pǵ pi nerǵná ámá dǵnǵ ñwiráripaxǵpǵni éfrixini.

12 Jisasoyá siyikǵ imónigǵáynǵé seáyǵ seaiarǵǵáwa apixǵ ná winǵ meáfrixini. Wigǵ sǵwǵ niaiwǵ piráninǵ méfrixini.

13 Ayǵ rǵpǵ nani "Seáyǵ seaiarǵǵáwa apǵ apǵ éfrixini." rarinǵini. Jisasoyá siyikǵ imónigǵáyo seáyǵ wiarǵǵá gǵyǵ gǵyǵ piráninǵ niwǵiirónáyǵ, ayo wé ikwianǵwýyo

ujwiráripírfá enjagi nání rariñini. Kiraisi Jisasomi dñf wíkwíroarigfápi nání wíyo áwanj nurírfná eni igigf mé anani urípaXF imónipírfá enjagi nání rariñini.

“Joxi áamá Gorixoyáyf epaxípi nání nijfá oimóniri eaarñini.” uríñf nánirini.

¹⁴ Nioni xwiyfá rípi rfwamíñf neáa nurírfná “Ríxa ríná níbirí símeámigini.” níyawiwi dñf síkwímonñini.

¹⁵ E nerí aiwi nioni mibípaXF nimónánáyf, joxi nijfá re imónirfá nání payf rína eaarñini. Ámá Gorixoyá gwí imónigfári —Ari áamá Gorixo, dñf mífkí ikinoyá síyikf imónigfáyfirini. Íká xwiyfá xaiwípfññf nimóniro xwiyfá nepaxíñf imóniñfipim sopíñf warigfáyfirini. Ayf Gorixo e éfirixíññf wimónaríñfpi tñf xixeni nerírfná epaxípi nání joxi nijfá imónirfá nání eaarñini.

¹⁶ Aga neparini. Xwiyfá nene dñf íkwíroaríñwápi, Gorixo wíá mókímíxípa enána siní nijfá mimónípa enwápi —“Api aga seáyf émi imóniñfpirfani?” níyawiwirane rariñwápirini. Ayínáni seañ níriranéna rípi rariñwáriní, “O síñáni áamá imónirí kwiyfpi “O aga wé róniñorini” owiaiwipoyiníri neaiwapiyirí enjorini. Anñajowa síñwí wímaxídiro xwiyfá o nání riniñfpi añf níminí riniñmeri enjorini. Ámá xwíá tfyó ñweagfáyf dñf wíkwíroro Gorixo aññnamí nání wíráññf enjorini.” rariñwáriní.

Ámá Jisasomi rfwí numero kwiyf xegf bimí xídiñfáyf nánirini.

4

¹ Kwiyf Gorixoyápi ríxa áwanj re rémíxamonñrini, “Sfá yoparfí tñjína áamá wí Jisasomi síni dñf míwíkwíro rfwí numeroírfá re epírfárini. Kwiyf ámi xegf bimí —Api áamá yaf wíwapiyaríñfpirini. Apimi xídiro áamá kwiyf apimí dání uréwapiyarigfáyf rariñfápi arfá wiro imfóyo dání éwapíñarigfápi arfá wiro epírfárini.” Gorixoyá kwiyfpi áwanj e rémíxamonñrini.

² Apimí dání uréwapiyarigfáyf yaf owíwapíyaneyiníri yarigfápipimí dání wíwapiyarigfárini. Wigf dñfpi fwi ayá wí yarigfápipimí dání ríxaxf óriñjagi nání fwi nero aí “Ayf fwi rfa yaríññf?” níyawiwrírfná esísf bí minarigfárini.

³ Ayf “Apxí míméañpaní.” riro “Aiwá api ñwífarini. Mñipani.” riro yarigfáyfirini. E nerí aí nene xfómí dñf níwíkwírorane xwiyfá nepaxíñf imóniñfpi nání dñf moaríñwáene Gorixo aiwá api api nání yayf nínimána nífirixíññf imíxíñfpirini.

⁴ Ayf rípi nání rariñini. Amípi Gorixo imíxíñfíyí nñf nanñrini. Wí rfwíminí mamopaxf mimónini. Nene Gorixomi yayf níwirane nípaXF imóniñjagi nání rariñini.

⁵ Gorixoyá síñwíyo dání aiwá nípiní anani nípaXF imóniñjagi nání rariñini. Ayf xewaniño amípi nñf iwamfó nímxírfná “Nípiní nanñrini.” ríñfirimí dání nípaXF imónirí nene níriranéna api nání yayf wiaríñwápipimí dání nípaXF imónirí enjagi nání rariñini.

“Rírixímeáyo uréwapíyirí Gorixomi píraníñf xídirfá nání iwamfó éwapíññf éirixini.” uríñf nánirini.

⁶ Xwiyfá api joxi yegf nírixímeáyo nuréwapíyirírfáyf, surífmá wí mé áamá Kiraisi Jisasoyá xínáiwániñf nimónirí omíñf xixeni níwiirírfná yarigfápa axípi e erfárini. Joxi e nerírfná aiwá níññfipimí dání enj síxf eánaríñwápa axípiññf joxi xwiyfá nene dñf wíkwíroaríñwápi —Api xwiyfá píraníñf reñwípeníñf joxi níxífda waríñfpirini. Nepaxíñf imóniñfpirini. Apimí dání enj síxf eánírfárini.

⁷ E nerí aí píyíñf ikayíwípi —Api sa xwíá tfyó dánfpirini. Niaíwí dñf mímogfápiñf rípaXFpirini. Apimí dñf bí míkwíro arikwíkwf níwiéra nurí áamá Gorixomi xixeni níxídiñf ná yarigfápi tñf xixeni erfá nání áamá nífá yaníro nání iwamfó éwapíñarigfápa axípiññf iwamfó éwapíññfrixini.

⁸ Ayf rípi nání “Ámá Gorixomi xixeni níxídiñf ná yarigfápi tñf xixeni erfá nání iwamfó éwapíññfrixini.” rirariñini. Wará rírowá oneaiññf nání iwamfó níréwapíññfpirini, apimí dání nanj onímiápi neaiipaxírfini. E nerí aí Gorixomi xixeni xídaníwá nání iwamfó níréwapíññfpirini, apimí dání nanj ayá wí neaiipaxírfini. Agwí ríná síni xwíá tfyó níñwearanénarant, rfwíyo aññnamí níñwearanénarant, nanj neaiipaxf enjagi nání rariñini.

⁹ Xwiyfá api, ayf dñf ñwiráripaxf imóniñfpirini. Ámá arfá níwiri xídiñfpirini.

¹⁰ Ayf rfwíyo aññnamí níñwearanénarant, síni xwíá tfyó níñwearanénarant, Gorixomi xixeni xídaníwá nání iwamfó níréwapíññfpirini dání nanj neaiiwíññfrixini agwí ríná rfwí nírfkwíñmána aññf miní yaríñwáriní. Nene Nwíá dñf nonf imóniño —O áamá níyoní yeáyf uyimíxemeámfánñf enjorini. Xíomí dñf wíkwíroaríñwáene añpaXF yeáyf

neayim+xemeaar+ñorini. “O nene e neainfáriní.” n+yaiwirane ðiñf níkwf+morane nání anñf miní yarñwáriní.

11 Xwiyfá apí nñpini sekaxí uriri uréwapiyiri éirixini.

“Dixí nerñjipimi dání sñjwepigf wñrixini.” urñj nánirini.

12 Joxí siní amá rfá mñrñjoxí aí xe peayí onanfpoynñri sñjwf mñwinñpaní. Joxí wé íkwianjwfyo rñjwñrñrñpñri nání Jisasomí ðiñf wñkwfñroarigfáyf epaxf imónñjñpñri nání sñjwepigf wñrixini. Jwanñjoxí nñra nurñjipimí dání sñjwepigf wirí neme rfá piránñjñf nerñjipimí dání sñjwepigf wirí winíyo ðiñf sipí nñwirñjñpimí dání sñjwepigf wirí ðiñf ñwirñrñpaxfñpñri nerñjipimí dání sñjwepigf wirí íkwñrñfñánñjñf nimónñri nerñjipimí dání sñjwepigf wirí éirixini.

13 Nioní bñmfaé nání wenñf nerí nñjwearñfá Gorixomí yayf umeañro nání awí eañarigfe dání xwiyfá Gorixoyápi fá nuroimáná apimí dání uréwapiyiri enñ rñrñmxf wirí éirixini.

14 Xámí Jisasoyá sñyikf imónñgfáyo wipenñwega fawa joxí erfápi nání Gorixoyá ðiñfyo dání wfá rókiamoro wé seáyí e sikwiáñro éaná Gorixo xegf kwíyñpimí dání e epaxf oimónñri ðiñf sñxñ simonñpñri ðiñf yaikía mñmopaní.

15 Xwiyfá “Joxí e éirixini. E éirixini.” rñrññjápñri nñpini xixeni wé oroárñminñri éirixini. Amá giyf giyf sñjwf nñranñroná joxí xwiyfá nioní “E éirixini.” rñrññjápñri nerí wé nñroá warñjagf ranñpñrfá nání e éirixini.

16 Jñwanñjoxí yarñjñpñri nání sñjwf ainenaxfñri uréwapiyarñjñpñri nání ení sñjwf ainenaxfñri éirixini. Kikíá bñ mñjweá arfíki e yayñrixini. Ayf rñpñ nánirini. Joxí e nerfñá jñwanñjoxí erfkiemeañri ðixí manñ arfá siarñgfáyo erfkiemeañri erfá enjagf nání rarñjññi.

5

“Ámáyo piránñjñf owimixñminñri nurñrñfá ðixíyo urarñjñpa urñrixini.” urñj nánirini.

1 Áminápia wími piránñjñf owimixñminñri nerfñá xwamiání tññ muripani. Dixf ápowami nñpenf urarñjñpa urñrixini. Íwf sñkñjowami piránñjñf owimixñminñri nerfñá ðixf rñgwáowami urarñjñpa nñpenf urñrixini.

2 Apianñpñmí nurñrñfá ðixf rinókíwami urarñjñpa urñrixini. Apíyáíwami nurñrñfá íkwñrñf wñnánñjñf nimónñri rñnapíwami urarñjñpa urñrixini.

Apixf aníwa nání urñjñpñri nánirini.

3 Apixf anf wí úmayí imónñjagf nñwinñrñfá wéyo umeéirixini.

4 E rñrññjagf aí apixf anf gí gí niaíwf tññí imónñrñrññi, fwiárñawéyf tññí imónñrñrññi, enjánáyf, ayf epñrfá seáyí e imónñjñpñri rñpñrññi. Wigf imónñgfáyo wéyo umeépñrfá nání éwapññfñrixini. Wigf xanñyaú ume gñpñ wñwanññjñf ení rñxa xwé niwñrorñfá axfñpñ umeépñrfá nání éwapññfñrixini. E nerónáyf, Gorixo yayf winarñjñpñri yarñjagfá nání rarñjññi.

5 Apixf anf aga úmayf imónñjñf gí gí Gorixo arñrñ oninñri ðiñf wñkwfmoarññrññi. E nerfñá árñwiyimñrññi, íkwáwñyiraní, omí rñxññf urñri yarñjñf wirí yarññrññi.

6 E nerí aí apixf anf gí gí “Pí enñjo?” nñyaiwirí mññf winarñjñpñri “Oemññi.” nñwimónñrñfá, siní sññf nimónñri nñjwearí aí aga penñññf imónññi.

7 Apixf aníwayá niaíwñf tññí fwiárñawéyf tññí piránñjñf numero xwiyfá murñpaxf imónñfñrixini nioní rñrññjápñri sekaxí nura úñrixini.

8 Ayf rñpñ nání “Nioní rñrññjápñri sekaxí nura úñrixini.” rñrññjññi. Amá go go xegf imónññfyo numepa nerfñá Jisasomí ðiñf wñkwfñroarñjñpñri rñwf rñrñwámññi nñmamorñ sipí amá ðiñf mñwñkwfñroarñjñf yarñgfñpimí nñmúrñri aga sipí imónñjñpñri yarññi. E nerí aí go go xanñpñauñmí mumepa nerfñá ayf aga anñpaxf sipí imónñjñpñri yarññi.

9 Apixf anf wí siní xwiogwf 60 mñmúropa enjáná íkwf Jisasoya sñyikf imónñgfáyné apixf aníwami arñrñ wññfñwññro nání wigf yoñ ñwirñrñrñgfñamí mñjwñrñrñpñri éirixini. E nerí aí í oxf ná womññí piránñjñf meañagf enjagf wññri.

10 “Sanñf piránñjñf nearáparññrññi.” rarñjagfá arfá wirí “Xegf niaíwf piránñjñf meagñrññi.” rarñjagfá arfá wirí amá anñ mñðánñfyo aíwá mñrññf yagí imónñjagf wññrñí amá Gorixoyáyo arñrñ nñwirñfá sñyikwñpñññf nimónñmáná arñrñ wiagí imónñjagf wññrñí amá wñ ðiñf rfá umeaññjagf nñwññrñfá seáyf wiagí imónñjagf wññrñí pí pí nanñ imónñjñpñri “Oemññi.” nñyaiwirí ðiñf wñkwfñroagí imónñjagf wññrñí nerñfáyf, íyá yoñ ananí íkwñnamí ñwirñrñfñrixini.

11 E nerí aí apixf anf siní apianñpñia mñmónñpa egñíwayá yoñ mñjwñrñrñpñri éirixini. Ayf rñpñ nání rarñjññi. Apixf anf siní apianñpñia mñmónñgfíwa “Amí oxí wo tññí oinaiyí.”

wimónáná síní Kiraiso nání díní mamóníní nero “Ámí womí omeánímíni.” wimónariní enjagí nání raríníni.

¹² Íwa e nerónáyí, oyá símímaníyo dáníní re rárigíápí, “Ámí oxí míméání sa Kiraiso tñí níkarínírná apánírníni.” rárigíápí ríwírníni mamoarígá enjagí nání xwíyá méarínígíwa imónarígáriní.

¹³ Rípí ení yarígá enjagí nání raríníni. Omíní bí mé kikiá néra waníro nání néwapíga nuro aí nepa kikiá bí yarígámani. Aní íwá iwámi nemeróná xwíyá mímáyó roro wiá rí nírémoro xwíyá répiroro neróná xwíyá píraníní nírípaxí mimónínípi rarígáriní.

¹⁴ Ayínáni “Apíxí aní síní apianípia mimónígíwa re éríxíni.” nimónariní. “Ámí oxí níméániro niaíwí níxíro uméríxíni.” nimónariní. Íwa e neróná ámá Jisasomí díní míwíkwíró nene nání wíkwí neaóníníyí wo íwa apíní yarínagá níwínírná “Íwa sípí yaríníoi.” nearípaxí wí imónínímani.

¹⁵ E nerí aí apíxí aní wíwa Setenomí xídípírní nání ríxa Jisasomí píní níwírní wígní warígá enjagí nání raríníni.

¹⁶ Apíxí Kiraisomí díní wíkwíroarígá gíyí gíyí wíkwí apíxí aní enánáyí, Jisasoyá síyíkí imónígíyo aníní wíkarípírnírní wíwaníníyí íwami píraníní número arírá wíríxíni. Ayí Jisasoyá síyíkí imónígíyí apíxí aní úmayí imónígíwami arírá wípírní nání raríníni.

Jisasoyá síyíkí imónígíyo wípenweagíwa nánírníni.

¹⁷ Jisasoyá síyíkí imónígíyo wípenweagíwa numenwaríná naní nero píraníní yarígáwa yayí owínírní aiwáraní, nígwíraní, míní wiarígápi “Biaú míní wípaxowaríani?” níyaiwíro wé íkwíwaníyo unwírírírníni. Wípenweagíwa xwíyá Goríxoyápipí dání ení rírémíxí wíro uréwapíyíro yaníro nání aníní míní yarígáwa nání ayí anípaxírníni.

¹⁸ Bíkíwíyo dání xwíyá rípiáú nírnírní eánínjagí nání raríníni, “Burímákáú wítípí exwexwímí oenírní xwírníwí xapíxapí nosaxa pwaríná bí mímípa oenírní maní gwí míkíríwípaní.” nírnírní eánírní “Nígwí omíní yarígáyí wíkwí omíní egíápí nání nígwí meapaxírníni.” nírnírní eánírní enjagí nání wípenweagíyí re yaiwírírnírní raríníni, “Neaipenweagíwami yayí owínírní mímí wiarínwápi biaú mímí wípaxowaríani?” yaiwírírnírní raríníni.

¹⁹ Ámá ná womí níwírnírnímeari Jisasoyá síyíkí imónígíyo wípenweagíwa womí xwíyá nuxekwímori “Sípí yaríni.” ríránáyí, aríá míwípaní. E nerí aí síjwí wírnaróyí wáúraní, wáú woraní, enánáyí, ayí ananí aríá wíríxíni.

²⁰ Wípenweagíwa aríki íwí yarígáyo Jisasoyá síyíkí imónígíwa níyíyá síjwí anígíe dání mímí urírnírníni. Wa ení wáyí nero axípi mepa epírní nání “Níyíyá síjwí anígíe dání urírnírníni.” rírariníni.

²¹ E nerí aí nioní Goríxoyá síjwí tñí e dání tñí Kiraisí Jisasoyá síjwí tñí e dání tñí anínají xfo fá yíyamíxímí eníyíyá síjwí tñí e dání tñí xwíyá joxí mímímúropaxí imóníní rípí orírníni. Joxí nioní wípenweagíwa nání rírarínjapí nerírní wí nání “Ámá nioníyáírníni?” níyaiwírí níyíjwírnírní mepa éríxíni. Wí díxíyoni símí símí e nímerí mepa éríxíni. Xíxení wíkwí yarígápi tñí wírírníni.

²² Joxí ámá wo ayá tñí nímeari Jisasoyá síyíkí imónígíyo wípenweagíwa imóníwínígnírní níwímíxírní wé seáyí e míwíkwíarípaní. Apaxí mé wípenweagíwa wo oimónírní wímíxáná íwí ayí yarígápi ríxímeanígnírní raríníni. Joxí íwí bí mé íkwírárníxírní imóníwínígnírní raríníni.

²³ Timotioxí, írní agá símíxí agwíyo siayarínjapí naní síní nání aga inígní mímípa nerí marísní nání wayí inígní wainí bí tñí nírnírníni.

²⁴ Sípí ámá wa éfápi síjwí díní éfá enjagí nání síní pía mímínáná aí ríxa síjwí imónarínírníni. E nimónírní aí sípí wa éfápi inírní dání éfá enjagí nání pía néfasáná enáná síjwí imónarínírníni.

²⁵ Axípi érní naní wa éfápi síjwí díní éfá enjagí nání síjwí imónarínírníni. E nimónírní aí naní wa yumí éfápi aníní yumí imónarípaxímani.

6

Ámá xínáíwáníní nimóníro omíní wíarígáyí nánírníni.

¹ Ámá xínáíwáníní nimóníro omíní wíarígáyí wíkwí bosowa nání “Awami wéyo umerane xíxení aríá yímígní wírane epaxowaríani?” níyaiwíro apí e wírírníni. Awa Goríxo nání sípí mímípa ero none ámáyo uréwapíyarínwápi nání sípí mímípa ero oépoynírní ríraríníni.

² Go go xegí boso Jisasomí díní wíkwíroaríní wo enánáyí, díní re níwaiwírí paimímí mímípa éwínígníni, “Xfo ení gí Jisasomí díní wíkwíroarígíwí wo enjagí nání

sa gí nrixiímeániníj imóniníj worífaní? E níwaiwirí paimimí mtiwipa neri rípiní yaiwíwinígíni, “Gí bosí omíníj wiilariníáo Jisasomí díníj wíkwíroariníj wo imóniní Goríxo díníj síxí uyaríníj wo imóniní eníj eníj nání aríá yíimígí níwirí omíníj owiimíní.” yaiwíwinígíni. Xínáiwániníj nimóniní omíníj wiilarígíáyí nání ríraríníjapimí dání síyilkí Jisasoyá imónigíá joxí tíníj e njeaqíáyo uréwapíyirí eníj rírémíxí wirí éiríxíní.

Mimóní uréwapíyarígíáyí nániní.

3 Ámá go go xwíyíá nioní ríraríníjapí maríá, xegí bí imóniníjípí —Apí xwíyíá pírániníj réwapínígíápí tíní xíxeni mimóniníjípíríní. Xwíyíá negí Áminá Jisási Kiraiso ríníjípí tíní xíxeni mimóniníjípíríní. “Goríxomí pírániníj níxídíríná epaxí, ayí apíríní.” ríniníjípí tíní xíxeni mimóniníjípíríní. Xwíyíá xegí bí imóniníj apí fá xírariníj go go

4 wáriní nimóniní aí aga níníj fá naní bí mimóniníjoríní. O xwíyíá rírowiámí inarígíápí nání wí tíní orínaneyíní rí símí xeadípénariníjíní. Xwíyíá xímíxímí níníro rarígíápí nání ení wí tíní orínaneyíní rí símí xeadípénariníjíní. E yaríníjipimí dání ámá sípí díníj yaiwiníro xwíyíá míxímíxeawiámí iníro ikayíwí ríníro anídíníj yaiwiníro

5 xixewiámí ríníro yarígíáríní. Ámá e yarígíáyí díníj xeyániníj imóniníro xwíyíá Jisaso nání nepaxíníj imóniníjípí bí síní míxéniníj imóniníro egíáyíríní. Xejwíní re yaiwiarígíáríní, “Goríxomí níxídíríníjípimí dání amípí xwé meapírí fá nániní.” yaiwiarígíáríní.

“Íá xíríníjapí apániní.” yaiwiarígíáyí tíní e mīyaiwiarígíáyí tíní nání uríníj nániní.

6 Ayí e yaiwiaríníjagí fá aí ámá “Amípí nioní fá xíríníjapí, ayí apániní.” yaiwiarígíáyí Goríxomí níxídíríníjípimí dání amípí Goríxo “E wíimígíni.” yaiwiaríníjípí wí mímúronígíáyíríní.

7 Inókiwa neaxírígíe dání amípí wí tíníj imóniníjwaéne fá neaxírígíáraní? Péwáé dání ení amípí wí nímeámí waníwáraní? Oweoi.

8 Ayínání sa aiwá naní nániní, aikí yínani nániní, apání enjánáyí, díníj re oyaiwianeyí, “Nene fá xíríníjapí ayí apániní.” oyaiwianeyí.

9 E nerí aí ámá amípí wí mímímúropa oeníní yarígíáyí re yarígíáríní. Amípí wí nániní ayá síwí nuroríná míníj síxí níniníjípimí dání wiwaníníyí mífreyóniníj píkinarígíáríní. Ayí mají fá níkaríniní amípí ríwéna xeaníníj wímeapaxí imóniníjípí nání ikíniníj sípí wiaríníjíní. Maiwí e néra núfasáná ríwéna síwá neri píeropíríáríní.

10 Ayí rípi nání raríniní. Ámá nígwí nániní díníj sípí níwiríná ayí íwí xixegíní oépyoníní wipemearíníjíní. Ámá wí nígwí nániní ikíniníj sípí níwiríníjípimí dání xwíyíá nene díníj íkwíroariníjapí ríxa píní níwiárimí majímají fá néra xejwímí nuro ríniníj méárinaríníjagí fá nání raríniní.

“Pírániníj neri díníj níyímíníjípí xaiwí fá maxíríríxíní.” uríníj nániní.

11 “Goríxo ‘Timotio e éwínígíni.’ wimónariníjípí tíní xíxeni oemíní.” yaiwiaríníjoxí, sípí apimí pírániníj éf meníríxíní. E neríná “Wé róniníj imóniníjípíní oemíní.” yaiwirí “Goríxomí pírániníj níxídíríná epaxípíní oemíní.” yaiwirí “Omí aníníj díníj owíkwírómíní.” yaiwirí “Ámáyo díníj sípí owimíní.” yaiwirí “Pí pí nímeáfpí xwámámí oemíní.” yaiwirí “Ámáyo nípiyiní owimíní.” yaiwirí éiríxíní.

12 Joxí Jisasomí díníj níwíkwíróríná ámá “Xífo xopírírí nínífeníníj?” níyaiwiníri eníj neániní eníj menarígíápa axípi éiríxíní. E neri díníj níyímíníj joxí e oimóniní wéyo fá rumíníjípí xaiwí fá maxíríríxíní. Joxí naníj imóniníj díníj wíkwíróríníj ríxa ámá obaxí aríá egíe dání waropárf wíníj eníj nání ríraríniní.

13 Goríxo —O pí pí díníj tíníj imóniníjípí nání mífí ikíníjoríní. O tíní Kiraisí Jisaso —O míxí ináyí Podiasí Pairato xwíríxí umearíná xífo nání waropárf xíxeni iníjoríní. O tíní awaú aríá egíe dání xwíyíá joxí mímúropaxí imóniníj rípi orírímíní.

14 Joxí sekaxí Áminá Jisási Kiraiso nínearímí peyiníjípí xíxeni éiríxíní. E neri Jisaso síjání píaumímí infé nání joxí ríduníjapí imóniníjípí mepa néra urí ámá xwíyíá “O sípí yaríní.” rímearípaxí imóniníjípí mepa néra urí éiríxíní.

15 Goríxo moáríníná nimóninírná o síjání píaumímí iníníjíní. Ayí rípi nání raríniní. Goríxo yayí xífo winaríníjípí nání xewaníníj mífí ikíníjoríní. Ná woní oníní seáyí e imóniníjoríní. Míxí ináyí nímíníj njeaqíáyo seáyí e wimóniníjoríní. Áminá níyoní ení seáyí e wimóniníjoríní.

16 Aníníj noní njeano, ayí ná woní oníríní. Wí fá o ómíxariníjípí ináyíniníj píroariníjagí nání ámá anjwí e pupaxomání. Ámá wí síjwí wínígífomání. Wí ení síjwí wíníjapí imóniníjomaní. Omí ámá nínenení seáyí e uméwanígíni. O aníníj íníná neamejweáwínígíni. “E imóníníwínígíni.” nimónariní.

Ámá amípi wí mímúróniǵǵáyǵ epaxǵpǵ nánǵrǵnǵ.

¹⁷ Ámá agwǵ rǵnǵ amípi wí mímúróniǵǵáyǵo re urǵrǵxǵnǵ, “Wǵrǵxayǵné mímónǵpa ero amípi seyǵné mǵseamúroarǵnǵpǵ nánǵ ‘Anǵnǵ fǵá xǵranǵwǵrǵnǵ. Wí anǵpǵ imónǵnǵfǵa menǵnǵ.’ mǵyaiwipaxǵ enǵagǵ nánǵ apimǵ dǵnǵf mǵnǵwǵrǵrǵpǵa ero éǵrǵxǵnǵ. É mepa nero Gorǵxo —O yayǵf oneainǵnǵrǵpǵ nǵneaiapǵrǵnǵa xwapǵ ayǵa wí neaiapǵrǵnǵorǵnǵ. Omǵnǵ dǵnǵf uǵwǵrǵrǵpoyǵ.” urǵrǵxǵnǵ.

¹⁸ Rǵpǵ enǵ urǵrǵxǵnǵ, “Ámáyo nanǵnǵ wǵiuro sanǵf nurǵpǵrǵónǵa onǵmiǵpǵ murǵpǵ ayǵa wí urǵpǵro yanǵf ewanǵf imónǵro amípi bǵ wǵawuǵf oimóaneyǵnǵro tǵro éǵrǵxǵnǵ.

¹⁹ Seyǵné e nerónǵyǵf, nepa amípi ayǵa tǵnǵf imónǵrǵ nǵpémánǵa rǵwǵyo seaǵmeanǵa imónǵrǵ enǵpǵ awǵ eámeámǵ yǵararǵnǵoǵ. Apǵ dǵnǵf nǵwǵrǵrǵpaxǵf imónǵnǵpǵrǵnǵ. Apǵ dǵnǵf nǵyǵmǵnǵf imónǵnǵpǵ maxǵrǵpǵrǵa nánǵ sǵnǵánǵf eánǵrǵǵǵpǵrǵnǵ.” E urǵrǵxǵnǵ.

“Nionǵ nǵra weapǵpǵ sǵmǵmanǵmǵnǵ tǵneǵ.” urǵnǵf nánǵrǵnǵ.

²⁰ Timotioxǵ, nionǵ e éǵrǵxǵnǵrǵ dǵnǵf rǵnǵwǵrǵrǵnǵpǵ rǵwǵmǵnǵ mǵtǵpanǵ. Sǵmǵmanǵmǵnǵ tǵneǵ. Ámá Gorǵxomǵ mǵxǵdarǵǵǵáyǵf xwǵyǵfǵa íkǵfǵa tǵwǵyo dánǵ rarǵǵǵpǵ tǵnǵ xwǵyǵfǵa íkweakwǵmǵf rǵnarǵnǵpǵ —“Apǵ xǵxenǵ nǵjǵfǵa imónǵnǵpǵrǵnǵ.” nǵrǵro aǵ yapǵ rarǵǵǵpǵrǵnǵ. Apǵ tǵnǵ gǵf tǵnǵf e dánǵ xe orǵpoyǵnǵrǵ sǵnǵwǵf mǵwǵnǵpa éǵrǵxǵnǵ.

²¹ Ayǵf ámá wí “Xwǵyǵfǵa apimǵ dánǵ nǵjǵfǵa imónǵnǵwaénerǵnǵ.” nǵrǵnǵrǵnǵpǵmǵ dánǵ rǵxa majǵmajǵfǵa néra xenǵwǵmǵ ugǵfǵa enǵagǵ nánǵ rarǵnǵnǵ.

“Gorǵxo wǵa rǵwǵanǵwǵnǵǵnǵ.” nímónarǵnǵ.

Payí Poro Timotio nání r'wíyo eaḡnarini.

Payí rina Timotio nání Poro ná r'wíyo eaḡnarini. Poro ámi aní yoí Romiyo gwí nḡwearíná Timotio síní Epesasiyo nḡweari Jisasoyá síyikí e imóníḡáyo umenweaḡnáná Poro “Nioní nḡpíkípíri anḡwí ayorfaní?” nḡyaiwiríná Timotio ení neága nuri pí pí wímeáḡpimi xopírárí wípaxí imóníwíníḡinírí payí rina nearí dḡḡ síxí umímonḡiníḡiní.

¹ Poroní —Nioní Gorixo wimóníḡáḡí nání Kiraisí Jisasoyá wáf wurímeiaríḡá wonírini. O tḡní níkaríníríḡpimí dání dḡḡ nḡyimḡḡí imóníḡwá Gorixo negí símḡmanḡíyo dáníḡḡḡ “Apí seaimfáriní.” nearíḡpí nání wáf wurímeiwíníḡinírí nírípeaḡonírini.

² Nioní Timotioxí —Joxí ḡí niaíwoxíníḡí dḡḡ síxí r'yiḡáoxini. Joxí nání payí rina nearí mónapariḡini. “Negí ápo Gorixo tḡní Áminá Kiraisí Jisaso tḡní awáu wá r'wianírí ayá ríríníxírí joxí nḡwayíronírí ḡweari nání siiri éfísixini.” nimónarini.

“Joxí nání Gorixomí yayí wiaríḡáriní.” uríḡí nánirini.

³ Nioní aníḡí ikwáwíyiraní, ár'wíyiraní, Gorixomí joxí nání r'ixíḡí nḡruríyíríná omí —O nioní yaríḡí re níníríná “Negí aríowa omí píraníḡí n'xídaríná yagíḡápa nioní ení axíḡí xídaríḡáonírini?” yaríḡí e níníríná esíḡí b'í m'niní xídaríḡáonírini. Omí joxí nání r'ixíḡí nḡruríyíríná yayí wiaríḡáriní.

⁴ Nioní yayí nísiárimí níbíríná joxí ḡwí neawár'ḡáḡí raníḡáḡí nání dḡḡ nímoríná ámi dḡḡ nífá ayá wí níníríná nání “Sḡḡwí oranímíní.” nḡyaiwirí ikḡḡḡ sípí niaríḡḡḡ.

⁵ Joxí nání dḡḡ nímoríná dḡḡ re ninaríḡḡḡ, “O mimóní dḡḡ w'kwíroḡomaní. Aga nepa Jisasomí dḡḡ w'kwíroḡonírini.” Dḡḡ e ninaríḡḡḡ. Dḡḡ r'íáí Roisí xámi w'kwírorí dḡḡ rínáí Yunisí ení w'kwírorí yagíḡápa joxí ení “Axíḡí w'kwíroaríní.” nimónarini.

“Xwíy'fá yayí neainaríḡpí nání ayá m'isin'paní.” uríḡí nánirini.

⁶ Ayínání dirírí r'ipí osimíní. Nioní ḡí wé seáyi e síkwíaríná Gorixo e epaxo imóníwíníḡinírí simíxíḡpí —Apí r'ixa r'fnayíní yaríníḡpírini. Apí ámi r'íáí ápiáwí xwé oenírí p'rámi yaríḡwápáníḡí iní'rixini.

⁷ Ayí r'ipí nání r'raríḡḡḡ. Gorixo kwíyí ayá igíḡí neainí'paxí imóníḡpí m'neaiapí ení neánirane ḡweaán'wá nání neaimíxírí ámayo dḡḡ sípí wianí'wá nání neaimíxírí awayíní nḡp'feánirane yaní'wá nání neaimíxírí ení nání imóníḡpí neaiapíḡí enḡḡí nání raríḡḡḡ.

⁸ Ayínání negí Áminá Jisási Kiraiso nání wáf nuríríná ayá wí m'isiní ananí wáf uríríxini. Nioní o nání wáf urímearíḡḡí nání gwí nḡḡwáríḡíḡoní nání ení ayá m'isiní'pa éwíníḡiní. E mepa neri Gorixo ení síxí simíxíḡpimí dání re yaiwíríxini, “Nioní ení Poro ení'pa axíḡí neri xwíy'fá yayí neainaríḡpí wáf uraríḡáḡpimí dání xeaníḡí nḡnimearínáyí, ananírini.” yaiwíríxini.

⁹ O nene yaríḡwápí nání dḡḡ nímorí yeáyí nḡneayimíxemearí ḡí áma síyikwí m'íníḡáyí oimóní'poyínírí wéyo f'á neaumíríḡímaní. Ení'ná dání “Nioní wá nḡwianírí e wíimfáriní.” yaiwíaragíḡpí nání dḡḡ nímorí yeáyí nḡneayimíxemearí nioníyáyí oimóní'poyínírí wéyo f'á neaumíríḡḡḡ. O xwí'fá síní mimíxíníḡáná re nḡyaiwiríḡpimí dání wá neawianíḡḡḡ, “Kiraisí Jisaso ámayo yeáyí uyimíxemeáwíníḡinírí urowárí'ḡiní.” nḡyaiwiríḡpimí dání wá neawianíḡḡḡ.

¹⁰ Ení'ná dání wá e neawianíḡí enḡḡí aí agwí ríná Kiraisí Jisaso —O yeáyí neayimíxemeaní nání neaiḡonírini. O r'ixa xwí'fá t'yo níbíríḡpimí dání Gorixo “Wá seawianím'fáriní.” ráríḡpí r'ixa sḡḡání p'iaumím'fá iníḡḡḡ. Xwíy'fá nene yayí neainaríḡpimí dání Jisaso wá neaókímíxáná re nḡyaiwirane níj'fá imóníḡwíní, “Pearíḡwápimí Jisaso xopírárí'fá iyí r'wíḡíníḡiní? Dḡḡ níyímíḡí nene maní'fá aníḡí ḡweaní'wá nání ipí r'neaiapíḡiníḡiní?” nḡyaiwirane níj'fá imóníḡwíní.

¹¹ Xwíy'fá yayí neainaríḡí apí nání áwaní urímerí wáf urímerí uréwapíyemerí éwíníḡinírí nírípeaḡonírini.

¹² E nírípeaḡoní enḡḡí nání xeaníḡí r'ipí nímeaníḡḡḡ. E neri aí apí nání nioní ayá wí m'ninarínini. Ayí r'ipí nání ayá wí m'ninarínini. Gorixo, nioní dḡḡ w'kwíroḡáo nání nioní níj'fáriní. “O xwíy'fá yayí neainaríḡí wáf ríméwíníḡinírí nání fáníḡí niep'xíniasiḡpí s'fá Jisaso weapín'fáyi imóní'fá nání ananí meḡweapaxorini. Áma ámi sḡḡí xegí b'í tḡní sayá nimíxírí r'ipíríxínírí meḡweapaxorini.” nimónaríḡḡí nání ayá wí m'ninarínini.

¹³ Xwíy'fá enḡwípeáriníḡí, nioní xamíḡoxí e dání wáf urírí uréwapíyiri éwíníḡinírí sḡḡwepíḡí siaríná ar'fá níḡpí xaiwí f'á xíríríxini. Kiraisí Jisaso tḡní nawíní níkaríníríná dḡḡ w'kwírorí dḡḡ síxí uyírí neríḡpimí dání xwíy'fá apí xaiwí f'á xíríríxini.

14 Xwiyíá ayá t́nįf imónińęf f́anińęf siepfxńiasinińęf api kwiyí Gorixoyápimi dáni —Api sýikwf bi minįńęfńi. Dńęf neaxixerońęfńi. Apimi dáni f́anińęf siepfxńiasinińęfńi fá nixiriri meńweairixini.

“Esia piropenisfyo dńęfńi niepismoárımı ugfawixini.” urıńęf nánírini.

15 Joxi nįfárini. Esia piropenisfyo dńęfńi Jisasomi dńęfńi wıkwıroarigá nńi niepismoárımı ugfawixini. Niepismoárımı nuróna wigf waü Pigeraso tńi Xemoseniso tńi awau eni niepismoárımı ugfisixini.

16 E neri ai “Áminá Jisaso Onesiporasomi tńi amá xegf anjwámı wearıgfayo tńi ayá urımxıfwınıgını.” nimónarini. Ayf rıpi nánírini. O amf amf dńęfńi sıxř nımıoayıńi. Nionı gwı ņweañoni nání aıwı ayá mıwıńı

17 añf Romi rıpimi nıremónarıńı nionı nání ayá tńi pfa nera nuri nımeanıgını.

18 Ayınání “Sfa negf Áminá Jisaso amá nıyonı mı omómıxmı enfayımı omı ayá urımxıfwınıgını.” nimónarini. Nionı sıńı Epesasiyo ņweañána seáfı o nıńęfńi nání eni joxi rıxa nıfá imónińęfńi.

2

“Xwiyıfapı wıyo eni f́anińęf wıepfxńiasırxini.” urıńęf nánírini.

1 Ayınání gf nıaıwınıńęf imónińjoxı, joxi re nıyaiwinrıńęfńi dáni, “Kiraisı Jisaso tńi nawını ikarıńęñonı eńagf nání Gorıxo wá wı minıwianıpa yarıńęfranı?” nıyaiwinrıńęfńi dáni eńf sıxř eáneı.

2 Xwiyıá nionı amá obaxı arfa egfe dáni rarına arfa nıńęfńi joxi eni amá dńęf ņwıwırarıpaxı imónıgfáyo áwanf nurıńı f́anińęf wıepfxńiasırxini. Ayf e dáni xamıńęf wıyo uréwapıpaxı imónıgfáya nání rırarıńini.

“Jisasomı xıdarııagı nání sıkarıfapı xwámamf wırxıni.” urıńęf nánírini.

3 Ewayf xwıyıá bi rıpi nání dńęfńi moi. Simıńęf wınarıgfáyı wamı wımeanfńi nání ududf mırxınıpa nero wigf mıxř ináyomı eńf neanıro númı uxřdarıgfáwa yapı joxı eni axřpı e nimónırı Kiraisı Jisasomı nıxıdřıná sımeanfapı nání ududf mırxınıpa nerı xe onımeanrı xıdřırxini.

4 Simıńęf wınarıgfáwa sımıńęf wınarıńęwáo none yarıńęwápı nání yayf owınınrı pí pí omıńęf amá sfá ayf ayo yarıgfapı xe nawını rıgwırıgwfınıńęf oeanınrı mé ná bıńı xfo wımónarıńęfńi yarıgfáríńi.

5 Ewayf xwıyıá rıpi nání eni dńęfńi moi. Yamıyamúrónıgf inarıgfá go go yamıyamúrónıgf inıfńıf nání xıawo rarıfńımi xıxenı arfa mıwı anıńęf wıńęfńi nání manf nıwıaikrı xegf dńęf tńi áwını e nıyaimı nıyarıfńıyáf, yayf nıwımorı yamıyamúrónıgf nıńıfńı mıróomı minı wıńęfńi wıpaxı menını.

6 Ewayf xwıyıá rıpi nání eni dńęfńi moi. Amá nırfkwınrı omıseáfı éo, o xámı wıfwamı nımırórı aıwá nımırı nıpaxorını.

7 Ewayf xwıyıá nionı nıra weaparıńęyf nání dńęfńi moi. Joxi e nerına Ámináo simıxıńęfńi dáni re yaiwıpaxıńı, “Ayf apı nání rfa rıńıńı? Apı nání rfa rıńıńı?” yaiwıpaxı eńagf nání “Apı nání dńęfńi moi.” rırarıńini.

8 Joxi Jisası Kiraiso nání arfa wı mikeamopanı. Nionı xwıyıá yayf neainarıńęfńi wáf nıfńıńı re rarıńępa “O nıpémána amı xwárfáyo dáni wıpńıneañorını. Negf arfo mıxř ináyı Depıtoyá wıarıfawéyf worını.” E rarıńępa o xıxenı apı e imónıńorını.

9 Nionı xwıyıá apı wáf urarıńęfńi nání “O nıpıkwını mıyarıńıńı.” nńiıaiwıro xeanıńęf nıńıkarayıro amá rıkıkrıfó yarıgfáyo gwı ņwırararıgfápa apı enı apı enı nigfáríńi. Nionı gwı nıńwırarıgfá aıwı xwıyıá Gorıxoyápı enı gwınıńęf mıńęfńı nıńęfńı nıńęfńı.

10 Xwıyıá Gorıxoyápı enı gwınıńęf mıńęfńı nıńęfńı nıńęfńı nıńęfńı nıńęfńı nıńęfńı. Amá ayf Kiraisı Jisasomı dńęfńi wıkwıróána o tńi nawını nıkarıńıńęfńı dáni yeáfı uyımıxemearı añfınamı xfo tńi anıńęf seáfı e nimónıro ņweapıfıfa nání wımıxıřı éwıńıgınırı e yarıńęfńı.

11 Xwıyıá re rıńęfńı nene dńęf ņwırarıpaxıfıńı, “O tńi nıkarıńıńęfńı dáni penjweáneńęf eńánıyf, dńęf nıyımıńęf enı tńıweéne nımónırı o tńı ņweanıwáríńı.

12 Nene pí pi neaméáfıo xwámámı nıwiranéńıyf, wıyo enı seáfı e nıwımónıřıne xfo tńı nawını umıńęfńıwıfáwıńı. Nene ‘O negf Ámináomanı.’ nıřıřıanéńıyf, xfo nene nání enı ‘Ayf nání nionı majfáríńı. Gf amá wımanı.’ rıńıfáříńı.

13 Nene inına dńęf neañwırarıpaxıfı mepa yarıńęgwfı aıwı o sa anıńęf dńęf ņwırarıpaxıfı yarıńorını. Amı sıńıf bı nımıxıřı rıpaxı mımónıńo eńagf nánírini.” Xwıyıá e rıńıńęfńı nene dńęf ņwırarıpaxıfıńı.

“Uréwapiyarigítáyí xwíyítá xímíxímí níníro mírínípa éfíríxíní.” uríní náníníní.

14 Xwíyítá nioní rírarínápi áamá joxí tńńf e ńweagítáyo dirírí wíríxíní. E nerfńá Goríxo sńńwí anńje dání joxí ríperírí xwíyítánńńf bń mírí aga nepa sekaxí re urfíríxíní, “Xwíyítá nání xímíxímí níníro mírínípa époyí.” urfíríxíní. Xímíxímí níníro rínarígítápi áamá wíyo nanńf bń wíarínńmaní. Arfá wíarígítáyo xwírítá wíkíxearńńf enagí nání rarínńńń.

15 Goríxo “Timotio mímíwíaróarńńf wo ríta imónńńf?” osíawínńrń anńńf mńńf éfíríxíní. Xwíyítá nepaxńńf imónńńfńf xegf rínńńfpa nńrenńwípéa nurí urfíríxíní. E nerí re éfíríxíní. Áamá wígí omńńf nerfńá nanńf éfá enagí nání “Áamá omńńf nioní éápi sńńwí nńwínńrńńáyí, ayá nínńpaxńmaní.” yaiwíarígítáyí yarígítápa axńpń éfíríxíní.

Sípí xwíyítá Goríxomí míxídítá rarígítápi náníníní.

16 Xwíyítá áamá Goríxomí míxídítá nerfńá ríro íkítá íwíyo dání ríro yarígítápi gí tńńf e dání orfípoyńńrń sńńwí mńwínńpa éfíríxíní. Ayf rńpń nání rarínńńń. Xwíyítá íkítá íwíyo dání rarígítápi, ayf Goríxomí míxídítápa epfírta nání ná jfe xíxoyípńf mfoarńńńńń.

17 Áamá ayf wígí pńńe e rarígítápi oremánńńf xwé nímóga unfá enagí nání rarínńńń. Áamá e rarígítáyí wígí wáu Xaimenásó tńń Pairitasó tńń awaúrńń.

18 Awaú xwíyítá nepaxńńf imónńńfńf pńń nńwíarńrń majńmajfá nńra xenńwńmń nuríná re rarígítáwaurńń, “Kíraisomń dńńf wíkńfńrówáene negf dńńf sńńf neaimńxńfńpimń dání rńxa wíápńńmeáwá enagí nání nńpémáná negf warápi ámń rńwéná bń wíápńńmeanńfámánń.” rarínńagfń nání áamá dńńf wíkńfńrogfá wí mńdńmńdánń ayagwńf imńxárńńfárńń.

19 Wí mńdńmńdánń ayagwńf imńxárńńfá enagí aiwí xwíyítá Goríxoyápi sńńánńńf eáarńńńń. Xwíyítá oyápi sńńá anńf nńmńrńróńá sńńá iwamfó nńńwáyńrórń tfgítápi wí mńkwierómíóá xaiwńf sńńánńńf eánńńfńf apń imónńńń. Sńńánńńf eánńńfńmń rńwamńńf rńpíau nńrńńń eánńń, “Áamá xfóyá imónńgítáyí ayf Ámńńáo o nńńfárńń.” rńńńrń “‘O gń Ámńńáorńń.’ rarígítá gńyí gńyí wígí sńpń yarígítápi rńwńmńń umamófńxínń.” rńńńrń enńpíau apimń nńrńńń eánńń.

“Goríxomí seáyí nanńf wíipaxoxí imónńńrńxíní.” uríní náníníní.

20 Anńf xwé wíwámń sńxń xńxegfńń wenń. Sńxń awíaxńf sńńá gorf tńńńrannń, sńńá sńrńpá tńńńrannń, imńxínńńfńpńń mńwenńń. Úrapń sńxń íkítá tńńńrannń, xwítá tńńńrannń, imńxínńńfńpń enń wí wenń. Wínńyí ayá tńń mearígítápińń. Wínńyí ayá tńń mńmearígítápińń.

21 Ayńńánń áamá gńyí gńyí sńpń apń nńpńń nánń ígńńńńf eánńgítáyí, ayf áamá Goríxomí seáyí nanńf wíipaxńyńńń. Sńxń ayá tńń mearígítáwánńńf imónńńń. Xfó “Awá tńń e éímígnń.” wímónarńńfńpń nánń rárńńf imónńńfwanńńf imónńńń. Sńxń rńxa dńńf peyeañfwa yapń mímónńf anń xíáwo sńń eá tńń aiwá ríta yeaanńpaxńf imónńńwá yapń imónńńń. Sńxń pí pí nanńf imónńńńf nerfńá meámńfánńrń wí e píránńf nímńxńńro wenńfwa yapń imónńńń.

22 Ayńńánń íwńf sńkńńoyńńé feapá seainńfńpń pńrń nńwíalkíarńmń éf úfíríxíní. “Wé rónńńf imónńńfńpimńń oíponńmńń.” yaiwírń “Xwíyítá nepaxńńf imónńńfńpimń dńńf nńkwńfńróa oumńń.” yaiwírń “Ámáyo dńńf sńpń owímńń.” yaiwírń “Áamá tńń pńyítá owńrńnaneyń.” yaiwírń nerń áamá íkwńrńńńńńf imónńgítápińń dánń Ámńńáo arńrńa oneainńrń urarígítáyí tńń nawnń xńxenń e éfíríxíní.

“Xwíyítá íkweakwńmńf rarígítápi arfá mńwí píránńńf wé urófńxíní.” uríní náníníní.

23 E nerń aí xwíyítá majńmajfá níkarńńro dńńf ríta nńxeyánńmáná íkweakwńmńf rínarígítápi bń xe onńxńfmeanńńrń sńńwí mńwínńpa éfíríxíní. Joxń nńńfárńń. Xwíyítá apń nńrńńńróńá sa xímíxímíń níníro rínarígítá enagí nání rarínńńń.

24 Ámńńáoýá xńńáńńńf nímónńrń omńńf wíarígítá gńyí gńyí xwíyítá xímíxímí níníro mńrńpa éfíríxíní. E mepa nero áamá nńń nánń wá wumńxńro píránńńf uréwapiyipaxńf imónńro “Sńpń áamá ayf níkarfápi ananńńń.” yaiwíro éfíríxíní.

25 Uréwapiyarńńá manńf pńrńf wíalkímńf yarígítáyo awayínń xwíyítá nurńro píránńńf wé uroanńro éfíríxíní. Ayf “Xwíyítá nepaxńńf imónńńfńpń, ayf apńfńanń?” nńyaiwíro xńxenń e waropárf epfírta nánń xámń imónńgítápi Goríxoyá dńńf tńń rńwńmńń mamófńxínńń awayínń xwíyítá nurńro píránńńf wé urófńxínń.

26 Áamá ayf ámń dńńf fá nńxńrńro awí obo —O xfó wímónarńńfńpń oépoyńńrń yapńf wíwapńńńńń. O awí ńweañf manńf umónńfapimń dánń ayf nurakńńrńmń úfíríxínńń awayínń xwíyítá nurńro píránńńf wé urófńxínń.

3

“Jísasomń oxfídímńń.” yaiwíarńńagń aí áamá sńpń xńxegfńń epfírta nánń sanńf runńńfárńń.” uríní náníníní.

1 Joxi rípi nání dñj irónei. Sfá yoparf imóniñjyf tñjíná Jisaso weapínfáyi sñi mimóniñáná "Omí anñj ouxfdaneyi." yaiwiarígfáyo sanj wunipaxf imóniñjípí wímeanfáriní.

2 Ayf ámá sipíyf rípi rípi epírfá enagí nání rarñjíní. Wiwanñjíní dñj sipí iníro nígwf nání ikññj sipí iníro mñxf meakñññiro wárixá imóniro ikayíwí ríro xináixaneyo aríkwíkwí wiro amá amípi nanj bñ wiagfa aí yayf mñwipa ero pí pí ñwfa imóniñjípí wíwífa rírómf ero

3 úrixámeáyo dñj sixf muyipa ero símísf neainíróná piyfá mñwírinipaxf imóniro sipí owímeaníri mñmayfó ríro pí pí feapá winarñjípí mñwiaikpaxf imóniro pí pípi oyaneyíníri neróná imí tñí ero pí pí nanj imóniñjípí nání wikf óñiro

4 wigf wínyf aí nání mñyf uríro pasá umero ayá nepearímáná úrapí ero wiwanñjíf nání "Seáyi e mimónipa renjwíní?" yaiwiníro amípi neríná Goríxo yayf winarñjípí nání ikññj sipí bñ mñwí wiwanñjíf yayf winarñjípíní nání ikññj sipí wiro epírfáriní.

5 Mímoní xwíyfá níríro "Goríxomí píranñj xfdaníro rfa yarñjoi?" oneaiáiwipoyíníri nero aiwí oyá enj éaññj xfomí xfdípírfá nání wimñxípxf imóniñjípímí ríwí umopírfáriní. Ámá e yarígfáyf tñj e yaríróríxíní.

6-7 Ayf ámá ayífa wí rípi yarígfá enagí nání "Ayf tñj e yaríróríxíní." rírarñjíní. Wigf xwíyfá piyípiyf urarígfápipímí dání anj ákññáyo nípáwiro apíxf wigf fwf éfápipímí dání ayá udunarñjwamí —Íwa dñj nípíkwíni mñmaxírgífwáriní. Wigf mñj winarñjípímí dání sipí oyaneyíníri nípemeánímí warígfíwaríní. Níjfa oimónaneyíníri anñj mñf néwapíníri aí xwíyfá nepaxñj imóniñjípí tñí xixení níjfa mimónarígfíwaríní. Íwamí yapf wíwapíyaríná arfá nñwiro nání gwíyónñj níkirípeañíri ñweañoi.

8 Enína Janiso tñí Jaboriso tñí awáu Mosesomí manj pírí wiaikímí yaníri nání egfípa amá sipí ayf —Ayf dñj rírófá néxánígfáyf enagí nání dñj nípíkwíni mñmoarígfáyfíní. Xwíyfá nepa imóniñjípímí dñj mñkwíroarñjagfa nání Goríxo ríwí umonñyírfíní. Ayf ení awáu egfípa axípi xwíyfá nepaxñj imóniñjípí pírí wiaikímí yaníro yarígfáriní.

9 Enína yegf Isíreríyf wigf awáu Mosesomí manj pírí wiaikímí owiaiyíníri yarígfápi síñwá nñwímaxídróná "Majímajfá níkaríníri rfa yarñji?" yaiwiagfápa agwí ríná ení amá nñí sipí yarígfáyf wigf yarígfápi síñwá mí nómíxíróná "Majímajfá níkaríníro rfa éfawíxíní?" yaiwírfá enagí nání xwíyfá nepaxñj imóniñjípí pírí wiaikímí yaníro yarígfápi sípúrúf epírfáriní.

"Nioní rírewapíyínjápí xaiwí fá xírírixíní." urñj náníriní.

10 Joxi nioní tñí nemeai síñwá nanaxfdagoxí enagí nání nioní ámáyo uréwapíyemeagápiraní, nemeafná yagápiraní, e oemíníri yagápiraní, Goríxomí dñj níwíkwírófá wagápiraní, wikf mñwónipa nerí awayíní yagápiraní, amá nání wá nunagfápiraní, xeanñj xwámámí wiagápiraní, apí nípíní yagápi nání joxí níjfáriní.

11 Nioní anj Adíokíyf rínñjípímí tñí Aíkoniamíyf rínñjípímí tñí Rísítíraí rínñjípímí tñí anj apíau apímí wáf urímearíná xeanñj níkarífagi nání rínñj nímeañjípí nání ení joxí níjfa imóniñjíní. Xeanñj rífa tñj níkaráyíagfa aí xwámámí wináríní. Apí nípímíní dání Ámínáo éf nímímínñjíní.

12 Aí, amá Kiraisí Jisaso tñí nawíní ikáríngfá enagí nání omí píranñj oxfdaneyíníri yarígfá nñyoní ení xeanñj wímeanfáriní.

13 Ámá sipí yarígfáyf tñí mimóní yarígfáyf tñí wigf sipí yarígfápi sayá nímíxa nuróná wíyo yapf wíwapíyiro wiwanñjíf oboya dñjyo dání yapf éwapíníro epírfáriní.

14 E epírfá enagí aí xwíyfá joxí rírewapíyínjápímí dání níjfa imóníri "Apí nepaxñj imóniñjípírfání?" yaiwíaríri enjípí wí arfá míkeamó xaiwí fá xírírixíní. Ayf rípi nání rírarñjíní. Joxí nene xwíyfá apí ríriñjwaéne nání "Ayf dñj ñwírípaxíyírfání?" níyáiwírí píranñj níjfa imóníri

15 oníná dání rífwamñj Goríxoyá níríníri éaññjípí nání níjfa imóníri enagí nání rírarñjíní. Rífwamñj níríníri éaññj apí joxí fá nñrorñjípímí dání dñj émf saímf monjípí morfa nání síwánñj sípemeari Kiraisí Jisasomí dñj wíkwírófápipímí dání yeáyf ríyímíxemeañfa nání síwánñj sípemeari epaxíriní.

16 Goríxoyá rífwamñj níríníri éaññj nípíní xfoya kwíyípímí dání nñro eagfápiraní. Nepa imóniñjípí nání nearéwapíyípxf imóníri xenwí yarñjwápi nání síwá neaipaxf imóníri ayíyumf neaipaxf imóníri éaññj rónñj imóniñjípí yaníwá nání yayíwí neamepaxf imóníri enjípíriní.

17 Xwíyfá apí amá Goríxoyá imónígfáyf rípiáu epírfá náníriní. Xfo "E éfrixíní." wimónarñjípí epírfá nání enj síxf éañíro pí pí nanj imóniñjípí epírfá nání ipímóníro epírfá náníriní.

4

“Xwiyá Gorixoyápi wáf uriri xixeni eri éirixini.” urijf nánirini.

1 Kiraisi Jisaso nîweapiri áamá niyonî sîjani nîwimónimána mîxî ináyîniñf nerî áamá xfoyáí xwoxfyo urimeámî eri pegfáyorani, sîni sîñf nimónîrî ñweagfáyorani, womî womî páf nîméra urî enáf enagî nánî o tîni Gorixo tîni awau sîñwî anigfîe dánî xwiyá apimî joxî wiáf mîmúropaxî imónîñf rîpi orîrîmîni.

2 Xwiyá Gorixoyápi wáf urîrîxîni. “Aráf owianeyî.” wimónariñagî nîwînrîfnáranî, “Aráf mîwîpa oyaneyî.” wimónariñagî nîwînrîfnáranî, wáf urîrî nánî ipîmónîrîxîni. Áamá Gorixoyá imónîgfáyî sîpî yarîñagfa nîwînrîfná wigf yarîgfápî nánî ayá owudunîrî mîxî urîrî “Pîni wiáfpoiyî.” urîrî éirîxîni. Jisasomî píranîñf ouxfîdpoyînrî enj rîrémîxî wîrîxîni. Apî apî nerî aí apaxî mé nanj mimónariñagfa nîwînrîfná wikî tîni murî awayîni nuréwapîya úrîxîni.

3 Ayî rîpi nánî rîrarîñîni. Xwiyá enjwîpearîniñfîpî áamá paimîmf nîwiwo aráf mîwî epîrîfná rîxa anjwî erîni. Ayf apî aráf mîwî re epîrîfárîni. Xwiyá xegf bî imónîñfîpîni aráf owianeyînrî wigf wimónariñfîpî tîni xixeni uréwapîyarîgfáyîni nîmearo awî éameámîniñf epîrîfárîni.

4 Xwiyá nepaxîñf imónîñfîpî rîfwîmîni nîmamoro piyîñf ikayîfwîyo aráf nîwiwo xîdanîro nánî epîrîfárîni.

5 Ayf e epîrîfá enagî aí joxî dîñf nanjîni nîmorî xixeni irîni éirîxîni. Pí pí símeáfîpî sa xwámámî wirî áamáyo xwiyá yayf neainariñfîpî wáf urîmemînrî eri Kiraisoyá xînáixîniñf nimónîrî omîñf wiirfa nánî imónîñjoxî áamáyo e wiîwîngînrî imónîñfîpî tîni xixeni eri éirîxîni.

6 Ayf rîpi nánî rîrarîñîni. Gorixo nánî nanjwî rîdiyowá nerfná ápiáwî xwé owenîrî iniñf wainî iwayîmoarîgfápîniñf nionî gî ragf rîxa iwayîmoanîro yarîño. Nionî nîpîkipîrîe anjwî ayo enagî nánî rarîñîni.

7 Nionî Kiraisomî nuxfdirfná áamá “Xfo xopîrîrîf nînrîfenîño?” nîyaiwinîrî enj neánîrî enj menariñfápîniñf yárfáonîrîni. Áamá yamîyamúrónîgî nînróná yoparf e múroarîgfápîniñf yárfáonîrîni. Xwiyá nene dîñf îkwfroarîñwápî wî mîmîwiáfó xáiwf fá nîxîra úaonîrîni.

8 Ayînánî áamá yamîyamúrónîgî nînróná xámî múróomî yayf wîmoarîgfápî nionî nánî enî rîxa imónárîniñfîpî, ayf rîpîrîni. Ámînáo —O áamáyo páf nîmerfná xixeni wigf yarîgfápî tîni wiariñorîni. O yayf nînimorî Kiraiso enjîpimî dánî “Wé rónîñjoxîrîni.” nîrârîniñfîpîrîni. Apî nionî nánîni mimónîni. Ayf áamá gîyf gîyf Kiraiso negf sîñwîf anîñwáe weapfwnîgînrî wimónarîgfáyî nánî enî imónîni.

“Nionî tîñf e nánî anjîni bîrîxîni.” urijf nánirini.

9 Timotioxî sîni mé nionî tîñf e nánî bîrfa nánî anîñf mîni éirîxîni.

10 Ayf rîpi nánî rîrarîñîni. Dimaso amîpî áamá Gorîxomî mîxîdarîgfáyî yarîgfápî nánî wimónîfagî nîniépîsamoárîmî anj Tesaronaikayo nánî únîgîni. Kîresenîso enî Garesia pîropenîsîyo nánî únîgîni. Taitaso enî Darîmesia pîropenîsîyo nánî únîgîni.

11 Ruko xegf xewîni nionî tîni ñweañwî. Ayînánî joxî Makomî nîwirîmeámî bîrîxîni. O sanj nîrónaropaxî imónîño enagî nánî rîrarîñîni.

12 Nionî Tikikaso rîxa anj Epesasîyo nánî urowáfárîni.

13 Joxî nîbîrîfná gî iyfá nîpánoyf anj yoî Tîrowasîyo Kapasoyá anjwámî pîni wiárîjáú tîni bîkwîf tîni nîmeáxa bîrîxîni. E nerfná “Bîkwî sipîsipî wará tîni imîxîniñfîpî, apî anjîpaxîrîani?” nîyaiwirî apî enî nîmeáxa bîrîxîni.

Arekisadao nánî urijf nánirini.

14 Amîpî ainîxî tîni imîxariñf Arekîsadao, o aga sîpî nikárîñîgîni. E nikáfagî aí Ámînáo xfo nikárîñfîpî tîni xixeni pírf umamonîfárîni.

15 O aga sîpî nikárîñf enagî nánî joxî enî áamá omî sîñwîf nîwînaxfdirî éirîxîni. O none uréwapîyemearîñwápî mîmîwiaikf emînrî nánî mîrîmîrîf nîaxfdirîñf enagî nánî rarîñîni.

“Áamá nîniépîsamoárîmî úagfa aí Gorîxo éf nîmîmîniñfîrîni.” urijf nánirini.

16 Iwamîfó xwîrîxîf nîmearfná nionî wákwinîmînrî xwiyá urarfna áamá wo sopîñf mîno nîni nîniépîsamoárîmî úfawîxîni. “E nífápî nánî Gorîxo xwiyá bî mumearîpa éwîngîni.” nîmónarîni.

17 Ayf nîniépîsamoárîmî úagfa aiwî Ámînáo wî mîniépîsamó enj sîxî nîmîxîñf enagî nánî nionî anj xwîrîxîf niarîgîwámî dánî xwiyá nionî wáf rîmearîñápî urarfna émayf anj amî gîmî dánjyf aráf nigfárîni. Ai, manj nionî umónîñapimî dánî Ámînáo éf nîmîmîniñfîrîni.

¹⁸ Ayínání nioní níjǎríní. Nioní síní xwǎá tǎyo ñweañáná pí pí Poromí sǐpí owikáraneyíní níǎpí Ámínáo ananí éfí nínímímíníísáná añínami xóoyá xwioxíyo onjweanírí yeáyí níyímíxemeanǎríní. Ayínání omí íníná seáyí e numǎeyoáa úwanígíní. Apí e éwanígíní.

Yayí níwíowáríríná uríjǎpí náníríní.

¹⁹ Joxí Pǐrisiráímí tǎní Akwíraomí tǎní ayaúmí tǎní Onesiporasepówami tǎní áamá ayo “Poro yayí seaiwárenapíjoi.” urííríxíní.

²⁰ Re nání níbíríná Erasítaso añí Koríníyo urííníjíríní. Tíropimaso símíxí yaríjagí añí Mairitasíyo wáríjǎríní.

²¹ Ríwípí yaríjíná síní mimóníjǎnǎ síní mé añíní bǐíríxíní. Yubiuraso tǎní Pudeníso tǎní Rainaso tǎní Kírodiao tǎní yegí níríxímeá re ñweagǎyí níní tǎní yayí siowárenaparíjoi.

²² Ámínáo wá ríwianírí dǎjǎ ríkíkyorí éwínígíní. Apíríní.

Payí Poro Taitaso nání eaḡnarini.

Payí rina Taitaso nání Poro eaḡnarini. Taitaso Judyayí womaní. Émáyí worini. Poro émáyí aḡyo xwiyá yayí winipaxipi wá urimearíná ará nḡwiri Jisasomi dḡḡ wíkwíronjorini. Poro tḡni nawini emegí worini (Wá wuriḡmeiarigfáwa 15:2, 2 Korini 7:6-7, 8:6,16). Jisasoyá siyikí imónigfá pḡriḡwí yoḡ Kiritiyi riniḡpimi ḡweaḡfáyo umeḡweawiniḡiniri urípeaḡorini. O e niḡweari umeḡweaḡaná Poro wí e dání “Numeḡwearíná e epaxí e epaxí tiyí rimónini?” yaiwíwiniḡiniri payí rina neari wíowáriḡiniḡini.

1 Poroni —Nioni Gorixoyá xínáininiḡi nimóniri omiḡḡi wiiariḡá wonirini. Jisasi Kiraisoyá wá wuriḡmeiarinḡá wonirini. Ayí Gorixo ámá nioniyá oimónipoyiniri fá yiyamiximí yagýí xíomí dḡḡ wíkwíroro xwiyá nepaxiḡi imóniḡipi —Apí ámá Gorixomi píraniniḡi nixídiróná epaxipi naniḡirini. Apí nani xixeni niḡfá imóniro epírá nání wá wuriḡmeiarinḡá wonirini.

2-3 Nioni dḡḡ re niyawiwi wíkwímonini, “Ámá Gorixomi dḡḡ wíkwíroarigfáyí wí maníni aniḡḡ ḡweapírá nání dḡḡ niyiminiḡi sixí umimónirini.” niyawiwi níwíkwímoríná wá wuriḡmeiarinḡá wonirini. Dḡḡ niyiminiḡi apí, ayí Gorixo —O yapí wí rípxomani. O amipi wí sḡni mimixáriḡimi dání re ráriḡpíriḡini, “Dḡḡ níkwíropíráyí dḡḡ niyiminiḡi tḡfáyí imónipíráriḡini.” ráriḡpíriḡini. Xewaninjo ráriḡiná imónaná ámá xwiyá xíoyá wá uríriḡiniri nurowárenapiriḡipimi dání xwiyá apí siḡáni wá óniḡriḡini. Xwiyá apí Gorixo —O yeáyí neayimixemeaariḡorini. O nioni xwiyá apí ámáyo wá urimefá nání “Apí Poromi fániniḡi wíepíxíniasimigini.” ráriḡriḡini.

4 Nioni Titasoxi —Joxi dḡḡ nene ikwíronḡwápa ikwíronjoxi eḡaḡi nání ḡfí niaíwiniḡi imóniḡoxirini. Joxi nání payí rina neari mónapariḡini. Negí apo Gorixo tḡni Kiraisi Jisasi —O nene yeáyí neayimixemeanforini. O tḡni awaú wá ríwianiri joxi níwayíroniri ḡweari nání simixiri oépiy.

Ámá Jisasoyá siyikí imónigfáyo wipeḡweapaxíimónipíráfáwa nánirini.

5 Ayí joxi rípi éwiniḡiniri píriḡwí yoḡ Kiritiyi riniḡpimi ríwáriḡarini. Nioni sḡni píraniniḡi wé míoárfápi joxi wé roáriti nioni ríráriḡápa anḡ ḡipi ḡipi Jisasoyá siyikí imónigfáyí ḡweaḡfápi ámá wí wipeḡweapírá nání urípeari éwiniḡiniri e ríwáriḡarini.

6 Ámá wo nání “Omí orípeámini.” niyawiwiná “Apí apí e imóniḡorfaní?” niyawiwi siḡwí wínoxídirixini. Ámá wí xwiyá mumeáriḡaxo eḡaḡi siḡwí wíniḡi apíxí ná wíni meajo eḡaḡi wíniḡi xegí niaíwí Jisasomi dḡḡ wíkwíroro ámá wí xwiyá re umeariḡaxí mimónipa ero, “Ayí ríkiḡirífo nero arikwíkwí yariḡfáyirini.” umeariḡaxí mimónipa ero eḡaḡa siḡwí wíniḡi nerfányí, anani rípeárixini.

7 Titasoxini, ayí rípi nání rírariniḡini. Ámá Jisasoyá siyikí imónigfáyo wipeḡweaḡfáwa Gorixoyá bosíwówininiḡi nimóniro umeiarigfáwa eḡaḡi nání ámá wí awami xwiyá mumeariḡaxí imónirixini. Ayí wíḡi dḡḡ tḡniḡi míxídiriniḡi ero anḡni wíkwí ríá ápiáwiniḡi míwónipa ero iniḡí papíḡi yariḡfápi nání sḡmí míxeadípenipa ero míxí mípepa ero “Amipi apí nioni meapaxirini.” niyawiwiro íwí urápaniro nání mepa ero éfrixini.

8 Apí apí e mepa neróná ámá anḡ mídáníyo aíwá míranḡi ero ámáyo nanḡ imóniḡipi owiianeyiniro ikniḡi sípi wiro dḡḡ fá xirigfáyí nimóniri ero xixeni imóniḡipini ero siyikwí muniḡfáyí imóniro niḡfáreániri ero éfrixini.

9 Ámá xwiyá eḡwípeniniḡi imóniḡipimi píriḡ rakimí yariḡfáyo apimi dání enḡ ríremixí wiri wíḡi dḡḡyo dání rariḡfápi xopírárfí wiri epaxí imónipírá nání xwiyá dḡḡ ḡwíráriḡaxí none ámáyo uréwapiyariḡwápi tḡni xixeni imóniḡipi eni xaíwí fá xiríriḡini.

Mimóní uréwapiyariḡfáyí nánirini.

10 Ayí rípi nání “Ámá apí apí imónigfáyoni urípeárixini.” rírariniḡini. Ámá “Jisasoyá siyikí imónigfáyo uréwapiyarini woní imónimigini.” yaiwinarigfáyí obaxí ayí wauminiḡi ero surfá xwiyá riḡwaniri ámáyo yapí wíwapiyaniro uriro yariḡfáyirini. Ámá e yariḡfáyí obaxí re rariḡfáyirini, “ ‘Gorixomi píraniniḡi ouxídirini.’ níwimóniríná Jisasomi dḡḡ níwíkwírori ai iyí sḡmí sío níwákwiniḡiná ayí anḡpaxí epaxirini.” rariḡfáyirini.

11 Ayí wayá amipi íwí ourápaneyiniro muréwapiyipaxí imóniḡipi uréwapiyariḡfápi dání ámá wiyá sḡwí niaíwí ai tḡni ríxa ayagwí ayónarigfá eḡaḡi nání wíḡi uréwapiyariḡfápi xe uréwapiyipoyiniri siḡwí míwiniḡaxí imóniḡwini. Sa píroáriḡaxí imóniḡwini.

12 Enjína wiwanijáyá Kiritiyí wo —O wigíyí dñj émf saimí moñyí woríni. O re nríri eanjíni, “Kiritiyí anijí yapí rímeariǵáyíni. Sfwí sayíniñj imónǵáyíni. Aiwá ímf tñi nñro rfwí síwfa viro yarigǵáyíni.”

13 E nríri eanjí nipa rñni. Ayínáni mimóní uréwapíyarigǵáyo mǵxí rfa tñj arfa óyo dani urírixiñi. Ayí Jisasomí dñj níwkwíroróná samñj wegíapí enj síxí eámíxiñiro

14 Judayí pñyñ ikayíwípi nani arfa ókiarí mímónípa ero áma xwíyá nepaxñj imónijípi rfwíminí mamogíyí sekaxí rarigíapí arfa mívipa ero epíri nani mǵxí rfa tñj urírixiñi.

15 Áma ikwiráññj imónǵáyí amípi apia nñi nani “Wé sfa neayíkinípañmaní.” yaiwiarigíaríni. E yaiwiaríñagfa aí áma ikwiráññj nimóníro Jisasomí dñj níwkwíropa yarigíyí amípi apia nñi nani “Wé sfa neayíkinípañni.” yaiwiarigíaríni. Wigí dñj sípíwí imóníri eri dñj níyaikiroóná “Apí piaxí eanípañni? Meanípañni?” moariǵápi sfa uyíkiníri eri enagí nani e yaiwiarigíaríni.

16 Ayí manípami dáníni waropári ninióná re rarigíaríni, “Nene Gorixo nani dñj moñwaeneríni.” nríro aiwí wigí yarigíapimí dani waropári réniñj inarigíaríni, “O nani wí dñj moñwaenemani.” rarigíaríni. Wigí yarigíapí nani Gorixo xwírfa winíri omí aríkwíkwí wiwo nanj imónijíyí bí epaxí mimónípa ero enagí nani raríñni.

2

Áma rfa rigíawa nániríni.

1 Ayí e yaríñagfa aí jíwaníñoxí nuréwapíyirína xwíyá enjwípéníñj imónijípi tñi xixení urírixiñi.

2 E nerína áma rfa rigíawami re urírixiñi, “Nípikwíni mimóníñj imónijípi dñj mǵkayopa ero ámínáowa yapíni pákiní imóníro dñj nanj ía xíróro époyí. Jisasomí dñj níwkwíroróná samñj mívipa ero ámayo dñj sípí wiwo wí sípí seaikarána xwámámí wiwo neróná samñj mívé époyí.” urírixiñi.

Apíxiwa nániríni.

3 Apianíwami ení re urírixiñi, “Pí pí neróná síyíkwí mǵnǵíwayíné nimónímána ero sípí owímeaníri xwíyá mímáyó mǵropa ero inǵí papíki yarigíapí nani mñj mívipa ero apíyá imónǵíwami nanj imónijípi nani wíwapíyiro époyí.” urírixiñi.

4 “Apíyá imónǵíwami wigí oxowami tñi niaíwíyo tñi dñj síxí nuyirína wípañpi nani wíwapíyiro

5 dñj nanj ía xírípíri nani wíwapíyiro ikwiráññj imónǵáyí imónípi nani wíwapíyiro omíseáyíwa oimónípoyíni wíwapíyiro wá nívuníri aríra wípi nani wíwapíyiro wigí oxowami píraníñj yeáyí wuríni píri nani wíwapíyiro éríxiñi. Áma wí apíyá imónǵíwami e mepa yaríñagfa níwínírná xwíyá Goríxoyápi nani ‘Sípíríni.’ rípiríxiñi apí apí epíri nani wíwapíyípoyí.” urírixiñi.

Íwí Síkiñowa nániríni.

6 Íwí síkiñowa ení pí pí nerína dñj nanj ía níxíróro epíri nani enj ríremíxí wíríxiñi.

7 Joxí pí pí nerína dñxí nanj yaríñpi tñi íwí síkiñj imónǵíwami síñwepí wíríxiñi. Nuréwapíyirína nanj imónijí bí tñi sípí imónijí bí tñi gwí nímorí muréwapíyipa eri ámínáowa yapí pákiní nimóníri eri

8 xwíyá enjwípéníñj —Apí áma wí “Sípíríni.” rípañ mimónijípi rñni. Apí uréwapíyirí éríxiñi. Joxí tñi xewíxewí rónǵíyí ayá winíri nene nani xwíyá sípí bí mírípañ imóníro epírfá nani apí “E éríxiñi.” ríraríñni.

Xínáiwáníñj nimóníro omíñj wíarigíáyí nániríni.

9 Xínáiwáníñj nimóníro omíñj wíarigíáyo enj ríremíxí re wíríxiñi, “Segí bosowami símanjwíyóníñj wuríro yayí winípañpi wíro xíxewíamí wí murípa ero

10 wigí amípi wí éf mímínípa ero dñj seanjwírípañ imónijípi wíwapíyiro époyí.” urírixiñi. Xínáiwáníñj nimóníro omíñj wíarigíáyí pí pí neróná apí apí e níxídíriñjímimí dani xwíyá Goríxoyá —O yeáyí neayímíxemeaaríñni. Xwíyá oyápipimí okíyáníñj yaroarína áma “Xwíyá apí sípímaní.” yaiwípi rfa nani apí “E urírixiñi.” ríraríñni.

“Goríxo wá neawianaríño enagí nani ríxa síñánípiaumíni iníni.” uríñj nániríni.

11 Ayí rípi nani “Jisasomí dñj wíkwírogíyí apí apí éríxiñi.” ríraríñni. Goríxo wá níneawianíri “Wíimígníni.” yaiwíragípi Jisasomí neawíaríñjímimí dani áma níyoní ríxa síñání piaumíni winíñj rñni. O áma níyoní yeáyí uyímíxemeámíni nani enjpi síñání piaumíni iníñj rñni.

12-13 Ayí nene síni xwíá tñyo níñwearane yayí neainíñj apí nani dñj wíkwímoariñjwápi nani weníñj nerí níñwearanéna Goríxo re yaiwianí nani xegí wá neawianípi

wfá neaókímíxihírini, “Goríxo nene áma omí ríwí ríwámíni nímamorfína yarígápi pńni wíarirane áma omí míxídarígáyí mńj wíarirani pńni wíarirane nerane dńj tńni erane wé rónńj erane Goríxomí píranńj níxídiríná epaxípi erane yanfwa nání ríneaiwapiyarńni?” yaiwiani nání xegí wá neawianńjpi wfá neaókímíxihírini. Yayí neainńfpi nání dńj wikwímoarńjwápi, ayí Jisasi Kiraiso —O negí Nwfá seáyí e imónńjorini. Nene yeáyí neayimíxemeaarńjorini. Yayí neainńfpi nání dńj wikwímoarńjwápi, ayí o wfá sogwńńj píripírí yarńjpi tńni sńjńni nimónimí weapńfńjpi.

14 O negí ríkíkírífo yarńjwápi nípipimni dání gwńńj neaikweawárirí áma niontyáyńni nimóniro imńńj mé nanńni oépayńńri ígńńj neaeámori éimígnńri xewanńjo xe onípíkípoyńńri sńjwf wńńjńjgini.

15 Ínina nioní rírarńj ríp dńj tńj e nweagfáyo urńri oxídfópoyńńri ení rírémíxí wirí áma xwíyá ríp tńni xixeni mýyarígáyo míxí urńri éirixini. E nerína áma wo nioní xe paimńm oninńri sńjwf mńwńńpa nerí néní tńjoxi nimónńjńjpmi dání éirixini.

3

“Xami yagwápi mé wé rónńj imónńjpi ní éwanígní.” urńj nánńri.

1 Joxí áma Jisasomí dńj wikwíroarígá joxí tńj e nweagfáyo re nurńri dirńri wíayíríxini, “Gapńmanfyoranń, néní tfgáyoranń, símanfwońńj yeáyí wurfńro arfá ymígf wiro époyí. Pí pí imńńj mimónńjpi epńri nání ipimónńjpi.”

2 Áma wíyo xwíyápai mńjwírńpa ero wík tńni xwíyá rarígáyíné mimónńpa ero époyí. Awayini samńj imónńro áma nýyoní wé ikwianfáyo umero époyí.” nurńri dirńri wíayíríxini.

3 Ayí ríp nání rírarńj. Nene ení enína dńj nanń bń mímó majfá ikáńnagwaénerini. Manń wíakiagwaénerini. Yapí éwapńnagwaénerini. Íepá neainarńj xixegńni imónńjńjpi erane mńj neainarńj xixegńni imónńjńjpi erane yaní nání gwńńj neayagenerini. E néra nurané ámayo sípí wikáraní nání imónńrane sípí dńj wíawirane símń tńni oneaipoyńńri wíwapíyirane newanńjene ení símń tńni inirane yagwaénerini.

4 Nene e imónagwaéne aiwí Goríxo —O nene yeáyí neayimíxemeaarńjorini. O áma nńni nání wá wunńri wá wianńri yarńjo enagí nání wfá níneaókímíxirína

5 nene yeáyí neayimíxemeaarńni. Imńńj mimónńj newanńjene wé níronńrane yarńjwápi nání dńj nímorí nání yeáyí neayimíxemeaarńmaní. Xewanńjo wá níneawianńri nání yeáyí neayimíxemeaarńni. Ayí íwí nene yarńjwápi yokwarímń níneaiirína xóyá kwíyńpmi dání —Apí ígńńj neaeámooarńjńjpmi dání áma ámí sńj imónńjwaéne neaewearí dńj níyimńj tńjwaéne neaimíxirí enípńri. Apimń dání yeáyí neayimíxemeaarńni.

6 Apí níneaiapńna sípí mńneai Jisasi Kiraiso, negí yeáyí neayimíxemeaarńjo neaińjńjpmi dání ayá wí neawńrenapńjńri.

7 Ayí o wá níneawianńńjńjpmi dání “Wé rónńgfáyńri.” rárińjene imónńrane dńj níyimńj imónńj nene e oimónaneyńńri dńj ikwímoarńjwápi tńjwaéne imónńrane yanfwa nání kwíyńpi neawńrenapńjńri.

8 Xwíyá apí, ayí nepa áma dńj njwiránpaxí imónńjńjpi. Ayináni apí nání nurńrína samńj nimónńmána murí ení neánńmána urńríxini. Áma Goríxomí dńj wikwíroarígáyí píranńj nero imńńj mimónńjpi —Apí nanń imónńjagí nání ámayo sa nanńni wípaxńńri. Apí aríge nerí yanfwarńńri símń xeadńpénńpńfa nání e urńríxini.

9 E nerí aí áma majímajfá níkarńńro xwíyá míxímíxeawíamí inarígápi rarńjagfá níwńńrńnaranń, arfowa enína dání wígf níaiwí nemeága nuro yof wńrígápi nání rarńjagfá níwńńrńnaranń, njwí ikaxí eánńjpi nání xwíyá xímíxímń níńro rarńjagfá níwńńrńnaranń, ayí tńni wí níkumíxirń mńpńni. Xwíyá ayí rarígápi nanń imónńjńjpmi xídanń nání neaińpaxí mimónńjagí nání rarńjńni. Sa mípńńj xwíyá enagí nání rarńjńni.

10 Áma gíyí gíyí Jisasoyá síyíkí imónńgfáyo xewíxewí oimónńpoyńńri wíwapíyarńjagfá níwńńrńna erńri bíau wíagí aiwí arfki yarńjagfá níwńńrńna ríwí umóńríxini.

11 Joxí níjńarńni. Áma e yarígáyí wígf dńj sfá níyimíxirńro fwf néra warígápi dání xwíyá mearńnarígá enagí nání rarńjńni.

Yayí níwíowáńrína urńjpi nánńri.

12 Nioní ríxa dńj neyíronńri “Ríwípi yarńjina añj ríxa Nikoporisíyí rńjńjpmi njweámígní.” yaiwíarńj enagí nání nioní Atemasomńranń, Tikikasomńranń, joxí tńj e nání nurowáńrńnáyí, joxí ení neánńri níbńri añj apimí nímeárńxini.

¹³ Sinaso —O xwíríxí wienwípeiaríñí woríni. O tñni Aporoso tñni egí añí nuríná amípi wí nání dñwí mikeamónípa eri óf e dñí síxí níga uri epísfí nání “Bí wiowáríímgíni.” nñyiwirí aníñí miní éíríxíni.

¹⁴ Negí imónígfáyí íkíá ná mñwearíñíñí mimónípa ero Goríxomí píraníñí nixídíróná imíñí mimóníñípi epíífa nání ayí ení ámá dñwí ikeamónígfáyo arírá wipaxípi éwapíñíírxíni.

¹⁵ Nioní tñni re ñweagfáyí nñni yayí siowárénaparíñwíni. Ámá nene Goríxomí dñí wíkwíroaríñagwí nání dñí síxí neayarígfáyo “Poro yayí neawárénaparíni.” uríírxíni. “Seyiné nñyínení Goríxo wá seawianíwíngíni.” nímónaríni.

Payí Poro Pairimono nání eañnarini.

Payí rina Pairimono nání Poro eañnarini. Pairimono áma anj yof Korosi ñweáyí worini. Amipi wí mímuroñorini. Xináinijf nimóniri wiiarigfáyí wí eni tñjorini. Oya xináinijf nimóniri omijf wiiarigfáyí wo, Onesimasoyf rinñjo re enjñigini. Iwí n>wikarimi éf nurí Romíoy nírémori Poro, e gwí ñweañomi n>wimearñjfpimi dání ámi dñj émóagí Poro payí nearí Onesimasomí n>wiowáriríná Pairimono yokwarimí n>wiiri oumimíniri nearí wiowárinñigini.

1 Poroni —Nioni Kiraisi Jisasomí n>xídirí yarñjápí nání gwí anjyo niñwirárgfonirini. Nioni tñí negí n>xímeá Timotio tñí payí rina nearí mónaparñjwi. Pairimonoxi, yegí dñj síxí riyigwífoxí —Joxí yawawi tñí nawíni Jisasomí n>xídirí yarñjwá nání gwí mónijwá woxirini.

2 Joxí tñí negí n>xímeáí Apiaí tñí Akipaso tñí —O none tñí negí nawíni roarinjwá worini. O tñí Jisasoyf siyilkí imónigfá joxiyá anj iwámí awí éanarigfáyí tñí ayí nñí ení aí tñí nání payí rina nearí mónaparñjwi.

3 “Negí ápo Gorixó tñí Áminá Jisasí Kiraiso tñí awaú wá seawianiri seyíné píranñj n>wayíróñro ñweapíri nání seaíri éfisixini.” nimónarini.

“Joxí yarñjfpí nání yayí ninarini.” urñj nánirini.

4⁵ Nioni negí Gorixomí xwiyfá ririmi n>wiri joxí nání rixñj n>riruríyiríná arfá re n>wiri nání, “O áma Gorixoyá imónigfá niyoní dñj sípí n>wiri arirá wiri Áminá Jisasomí dñj w>kwírorí yarñjorini.” Arfá e n>wiri nání joxí nání rixñj n>riruríyiríná Gorixomí yayí wiarñjári.

6 Joxí nene tñí nawíni Kiraisomí dñj w>kwíroarñjagwi nání nawíni ikárinñjwápimi dání “rípi re oimónini.” nimónarini, “Amipi nanj Kiraisomí nuxfdiríná epaxí imónijwá niñni nání xixeni n>jfá oimónini.” nimónarini.

7 Gí n>xímeáoxini, joxí áma Gorixoyá imónigfáyo dñj sípí n>wiri nerñjfpimi dání dñj síxí umímonj enagí nání nioni yayí ayá wí n>niniri dñj nífá ninarini.

Pairimonomí Onesimaso nání rixñj wuríyinj nánirini.

8⁹ Ayínáni Poroni —Nioni rixa xweyanoni neri Kiraisí Jisasomí nuxfdiríná yarñjápí nání gwí ñweañónirini. Nioni yawawi Kiraiso nání nawíni gwí mónigwíwawi enagí nání masísá bí m>isi “O e nerñáyí nanj imónijfpí yarini.” yaiwiarñjápí e érixñiri sekaxí bí riripaxí aiwi dñj síxí yinarigwíwawi enagí nání awayini rixñj bí oririni.

10 Onesimaso —O nioni gwí anj tñjo niñwearíná wáf urfápmi dání Gorixomí dñj w>kwíroarñj enagí nání gí íwónijf emeááorini. “O nání rixñj bí owuríyimi.” nimónigo.

11 Xámí “Yf>wí imóniñorfaní?” waiwiago aiwi agwí joxí tñí nioni tñí n>wawini dñj uñwiráripaxí imóniñorini.

12 Agwí nioni omí joxí tñj e nání nurowáriríná gí dñj aí tñí n>xeyánirínñj wírenaparñjini.

13¹⁴ Nioni xwiyfá yayí neainarñjfpí wáf urimearñjóni enagí nání gwí anjyo ñweañáná “Onesimaso nioni tñí niñwearí joxí nání wayfá arirá onini.” n>nimóniri aiwi joxí “Ayf ananirini.” sñí m>niñripa enánáyí, “E apí xe oemini.” m>nimónifagi nání ámi joxí tñj e nání urowárenaparñjini. Joxí “Poro sekaxí n>rífpmi dání oemini.” miyaiwí díxí dñjyo dání “Xe Poro tñí niñwearí arirá owini.” yaiwirfá nání omí joxí tñj e nání úrowárenaparñjini.

15 Ayf rípi nání rirarñjini. O ámi anñj joxiyá imóninfa nání bí onimíapi pñí n>riwiárimí nibiri ñweañfífaní?

16 O sñí díxí rínáinijf nimóniri omijf siarñjo aí sñí axí apini mimóní apimi nímúrorí Jisasomí dñj n>wikwírorí nání gí n>xímeá dñj síxí uyinjáonijf imóniñfíni. E nimóniri aiwi joxí anjipaxí “Rixa gí n>xímeáonijf imóniñf worfaní?” waiwipaxorini.

17 Ayínáni “Poro nioni tñí nawíni gwí mónigwílorfaní?” n>niaiwirínáyí, Onesimaso símeáaná nioni n>mimínimíniri enjpa omí ení axípi umímínirixini.

18 E n>ririri aí o pñí n>riwiárimí nurfá sípí n>sikárimí uñfpirant, amipi fwi rirápiñjpirant, anant nioni riyipáromfáriní.

19 Poroni niñwanñjoni gí wé tñí r>wamñj rípi “Nioni riyipáromfáriní.” n>ririri eaarñjini. Ayf joxí ení manj nioniyáyo dání raríná Jisasomí dñj w>kwíróagí nání joxí nioni ení niyipáropaxí imóniñfpí nání m>rirripa éimigini.

²⁰ Gí níríxímeáoxíní, Ámíná Kiraiso t́nń nawíní ikárínígwííoxí enjagí nánń nionń ríxíní ríríápí xíxeni nííríxíní. E nerínáyí, apíní mé dńń śxí enń nímímoríáríní.

²¹ “Aríá ýmígí ninńńoń.” nńsialwirń dńń sńńá neánarńjagí nánń re nńnimónńrń payí eaarńńńń, “Joxń nionń ríríápńńń mé apń nńmúrórń ámń seáyń e imónńńń bń tńń eríárńńń.” nńnimónńrń payí rńna eaarńńńń.

²² Ríxínń ámń bń rńpń orírńmńńń, “Anń awawá nionń wepaxí imónńńńwá óń nńmoárńrńxńńń.” orírńmńńń. Ayí rńpń nánń rńrarńńńńń. Seyńné Goríxomń ríxínń nurrńyarńgíápimń dánń oyá dńń tńń gwí anńyo dánń nńwáráná seyńné t́ámńńń bńmńgńńńrń dńńń níkwńmorń nánń rarńńńńń.

Yayí nńwiowárńńńá urńńńpń nánńńńń.

²³ Epapńraso —O enń Kiraisń Jisasomń uxńdarńńń wo enjagí nánń nionń tńń nawínń gwí ńweagwńńńńń. O joxń nánń yayí siowárénaparńńń.

²⁴ Mako tńń Arisńtakaso tńń Dimaso tńń Ruko tńń —Awa Jisasomń nńxńdńro yarńńjagńá nánń gwí nńmónńgíáwarńńń. Awa enń yayí siowárénaparńńń.

²⁵ “Ámíná Jisasi Kiraiso anńńń wá nńseawiaga úwńńgńńń.” nńmónarńńń.

Payá ámá Xibiruyá nání eáníññaríní.

Payá rína Judayá Jisasomí díñf nîwîkwîróro nání oyá sîyîkf imónîgfá anj bîmî ñweagfáyf nání eagfánariní. Xibiruyí rínîñfpî wigf pîné rarîgfápî tîní nîkumîxînírî rîñîjagî nání yóf e wîrínîní. Payí rína eanoyá yóf mîñwîrîrîñîjagî nání “Ámá o nîrîrî eanjîrîfani?” yaiwîpaxf mîmónîññaríní. Jisaso rîxa anjñamî nîpeyimáná xwîogwî rîxa obaxf nîpwémáná eñáná payf eanjo Judayá Jisasoyá sîyîkf imónîgfá ayo xeañîñf wîmeaayariñjagî nání anîñf Jisasomí díñf mîwîkwîró pîní nîwiárîro xámî yagfápî ámî fá xîrîpîrîxînírî nîrîrî eanjîñîgîní. Ayf re nîyaiwîro anîñf sîñf imónîñfpî xaiwí fá xîrîrîxînírî nîrîrî eanjîñîgîní, “Anjñajf nîyonî Jisaso seáyî e mîwîmónîpa renî? Mosesomî enî seáyî e mîmónîpa renî? Apaxf pánîñf imónîgfá xwéowamî enî seáyî e mîwîmónîpa renî? Rîdíyowá xfo ná wînánî nealîñîñfpî apaxf pánîñf imónîgfá xwéowamî ámî ámî nealîarîgfápîmî seáyî e mîmónîpa renî?” nîyaiwîro anîñf Jisasomî díñf nîwîkwîróa úrîrîxînírî nîrîrî eanjîñîgîní.

“Ríná Gorîxo xegf xewaxo eñfîpîmî dání nearîñfîrîní.” urîñf nánírîní.

1 Gorîxo eñíná wíá rókîamoagfáwa rîwamîñf earo xîxegîní ero egfápîmî dání xfoyá xwîyíá negf arfowéyo ayá wí nura nîbayíísáná

2 agwî sáa yoparîyí tîñf ríná xegf xewaxo xwîyíá rîrî amîpî wîwápîyemeri eñfîpîmî dání nearîñfîrîní. Xegf xewaxo amîpî imónîñfpî nîpîní nání xiáwo imónîwîñîgîñîrî urîpeañorîní. Omî dání anjña tîní xwíá rîrî ímîxîñfîrîní.

3 O Gorîxo níkfîrî seáyî e imónîñfpî axfîpî enî aupákîkfî inarîñorîní. Xano yapî pákînf imónîñorîní. Sogwí sîñf emá amîpî nîpîní oyá xwîyíá eñf eáníñf rîñfîpîmî dání xomaxîñf yárîñîjagî nání xegf imónîñfpa sîñî imónîní. Xewanîño fwf ámá yarîgfápî nání yokwarîmf wîpaxf oimónîrî nîwiárîmáná nîpeyîrî Nwíá seáyî émî imónîñjoya wé náúmîní éf ñweaní.

“Gorîxomî xewaxo anjñajfîyó seáyî e mîwîmónîpî.” urîñf nánírîní.

4 Gorîxo o e imónîwîñîgîñîrî nurîpêarî nîwîmîxîrîrná anjñajf e imónîrîxînírî urîpeañfîpîmî aga seáyî e wíarf imónîñfpî tîní xîxenî seáyî e wîmîxîñfîrîní.

5 Omî Bîkwîyo nîrîñîrî eáníñf rîpî Gorîxo urîñfpa anjñajf gîyo axfîpî urîñfîrîní, “Joxî rîxa gî íwoxî oimónîrî sîmîxíá rîñî. Agwî ríná joxîñîñf semeárîñî.” E urîñfpa anjñajf gîyo axfîpî urîñfîrîní? Oweoi, wí e murîñfîrîní. Xewaxo nání ámî bî re rîñfpa anjñajf gîyí nání axfîpî rîñfîrîní, “Nîonî xegf xanonî imónîmîfîñî. O gî íwo imónîñîjoi.” rîñfpa axfîpî anjñajf gîyí nání rîñfîrîní? Oweoi, wí e mîrîñf eñagî nání “O ayo seáyî e wîmónîñî.” nîrîrî eaarîñîñî.

6 Xegf nîaiwí xámîñîñf emeanomî xwíá rîrîmî nání wírénapîñî nání nîmónîrîrná Bîkwîyo nîrîñîrî eáníñf rîpî enî rîñîñîgîñî, “Anjñajf Gorîxonîyáyf nîñî omî nûpîkfîmearo seáyî e uméfrîxîñî.” rîñf eñagî nání o seáyî e wîmónîñî.

7 Anjñajf nání Bîkwîyo re nîrîñîrî eáníñî, “Gorîxo xegf anjñajf —Ayf xfo sekaxf urîfîpî tîñî xîxenî seáyí wîpîfîrî nání imónîgfáyîrîñî. Ayf imîñfîñf imónîrîxîñîrî wîmîxîrî ríá ápiáwîñîñf imónîrîxîñîrî wîmîxîrî yarîñfîrîñî.” Anjñajf nání e nîrîñîrî eáníñjagî aiwí

8 xewaxo nání re nîrîñîrî eáníñî, “Gorîxoxîñî, díxî ámáyo nûmewearîrná ná ríwîyo aí sîñî axfîpî anîñf umenjewearî pí pí wé rónîñf imónîñfpî tîñî xîxenî nerî umenjewearî erfárîñî.

9 Joxî wé rónîñfpî nání sîmónîrî unîfîpî nání mîsîmónîpa eri yarîñjagî nání Gorîxonî díxî Nwíáonî nîrîñfpeari ámá díxî imónîgfáyo seáyî e sîmîxíagî nání díñf nífá sînarîñî.” E nîrîñîrî eáníñjagî nání “Xewaxo anjñajfîyó seáyî e ríá wîmónîñî?” yaiwîpaxfîrîñî.

10 Xewaxomî urîñf rîpî enî nîrîñîrî eáníñî, “Ámînáoxîñî, iwamfó dání amîpî nîñî wí sîñî mîmónîñáná joxî xwíá rîrî íkwîróorî anjña díxî wé tîñî ímîxîrî eñfîrîñî.

11 Apî anfîñîfá eñagî aiwí joxî sîñî anîñf mînf ñwearfárîñî. Anjña tîñî xwíá rîrî íyá nîpánoyf urî nerfíá yarîñf pánîñf imónáná

12 joxî íyá nîxoperî tarîgfápa axfîpî e tîrfárîñî. Ámá íyá urú emî nîmori sîñf wú pánarîgfápa axfîpî anjñamî tîñî xwíá rîrî tîñî e ímîxîrîfárîñî. E nerî aí joxî imónîñfpî anîñf mînf sîñî axfîpî nîmónîrî xwîogwî díñf nîmori fá ropaxf mîmónf nîpwerî aí joxî wí mîpepa erfárîñî.” Xewaxomî e nurîrî aí

13 ámî axomî re urîñfpa anjñajf gîyo enî urîñfîrîñî, “Nîonî ámá joxî sîmf tîñî sîarîgfáyo xopîrârî nîwîrî íkwîwîwí díxî sîkwî íkwîarîrîfánîñf sîmîxîyîmfá íná nání nîonî imónîñjapa xîxenî axfîpî nîmónîrî gî wé náúmîñî éf nîñjewearî wenîñf nerî ñwea.” Xewaxomî e urîñfpa anjñajf gîyo axfîpî urîñfîrîñî? Oweoi.

14 Xewaxo ríxa e imóniño enjagí aiwí anjñají nñni ayí sa kwíyíyíriñi. Goríxo sekaxí uríjipi xixení seáyí wiipírí nání imónigíáyíriñi. Ámá xfo xegí yeáyí uyimíxemeanfáyo aríra uwiipírí nání urowáraníyíyíriñi.

2

“Jisaso neaiñjipi s ímímanjímíni tñífríxíni.” uríñí náníriñi.

1 Xewaxo anjñajíyo seáyí e wimóniño enjagí nání xwíyíá o nání arfá wíñwápi pñni nñwíarírane ewé gwí mñyárinñaná ná jfámí níkwíaríga waríñjipa axípi e yanigíníri apimí xaiwí fá nixírirane píraníñí xídfíwanigíní.

2 Ayí rípi nání seararíñíni. Enjíná Goríxo negí arfowéyo anjñají uríro wíwapíyiro éfápipimí dání uragípi aí pírfí wiaikípa xí mimónípa erí amá xwíyíá apimí ogámí nero pírfí wiaikigíá ayí ayo Goríxo xixení pírfí umamori enj enjagí nání

3 agwí ríná nene rípi wí yaiwípa xene meníni, “O awíaxí nerí yeáyí neayimíxemeanfá nání neaiñjipi ríwí nukínímoranéáyí, ananí pírfí o neamamonfápipimí dání nurakínárimí upaxíriñi.” yaiwípa xene meníni. Xámí Ámíñá Jisaso xewaníño Goríxo yeáyí neayimíxemeanfá nání neaiñjipi nání nñnearímaná enjána amá omí arfá wígfáwa nene “Neparíni.” yaiwianí nání sopíñí noro wáf neararíñá

4 Goríxo ení nene “Neparíni.” yaiwianí nání emímfí tñni ayá ríwamónípa xí imóníñí tñni amípi xixegíní amá mepaxí imóníñí tñni sopíñí noa uñjíríni. O xfo wimónaríñjipi tñni xixení amá awa kwíyíyípi dání emímfí epaxí oimónípo yiníri wíñjipi tñni egfápipimí dání sopíñí noa uñjíríni.

Yeáyí neayimíxemeanfápi nání mfkí ikíño jisasoríni.” uríñí náníriñi.

5 Goríxo amá anj sñjí imóníñfárimí —Arí nání nioní nñrí ríwamíñjí eaaríñjini. Arímí ñweapírífáyo Goríxo anjñajowamí s ímanjwíyóníñjí yeáyí wuríñjírífa nání ráríñjímamí.

6 E nerí aí amá wo Goríxomí uríñjí rípi Bíkíwíyo wí e nñríni eáníñjagí nání “Ámáyo Goríxoyá dñjí tñni amípi nñyoní seáyí e nñwimónípi rífaríni.” nene re yaiwípa xíriñi, “Ámáyo pí imóníñjagífa nání Goríxoxí ayí nání dñjí nñmori umearíñjíríni? Ayí joxí ananí peayí wianípa xíyí enjagí nání raríñjini.

7 Aníñjí marfáti, b í onímiápi nání amá anjñajíyo íniñmí owimónípo yiníri nñwárirí aí amí ríwíyo dání wé ikwianjwíyo uñwíráríri seáyí e wimíxírí nerífná seáyí e numfeyoari [amípi nñni joxí díxí wé tñni imíxíñjíyo seáyí e nñwimóníri oudenjweáfríxíniñi urípeañjíríni.]

8 Joxí anjñajíraní, amípiraní, nñni amáyo íniñmí wuríñjwíwíñjíníri wimíxíñjíríni.” Bíkíwíyo e nñríni eáníni. Goríxo nñni amáyo yeáyí wuríñjwíwíñjíníri nñwimíxírífná payíkeyí b í mimíxípa enj enjagí nání nene re yaiwípa xíriñi, “Ámáyo Goríxoyá dñjí tñni amípi nñyoní seáyí e rífa wimóníni?” yaiwípa xí aí agwí ríná nene amípi nñni amáyo íniñmí imóníñjagí mí mñwómíxaríñjwíni.

9 E nerí aiwí amá Goríxo onímiápi nání anjñajowamí íniñmí wimíxíñjómí ríxa mí wómíxíñjwáriríni. O, ayí Jisaso nání raríñjini. O Goríxo nene nání wá nñneawianíri píraníñjí e wíimíngíníri yaiwíaragípi tñni xixení nerífná amá nñnenení nání neapeínífa nání onímiápi b í anjñajowamí íniñmí wimóníwíwíñjíníri wimíxíñjíríni. Íniñmí e nñwimónírifná ríñjí nñmearí penj enjagí nání Goríxo ríxa wé ikwianjwíyo uñwíráríri seáyí e wimíxírí enjíríni.

10 Goríxo —Xfomí dání amípi nñni imóníri nñni ení o nání imóníri ení. O re enjíríni. Amá obaxí xegí íwíaxéñíñjí nímóníro xewaxo níkníri seáyí e imóníñjipa axípi imónípi rífa nání omí ríñjí ayá wí wímeañjípimí dání wé uroárfíwíwíñjíníri nerífná xixení imóníñjipi tñni enjíríni. “Yeáyí neayimíxemeanfá nání apání mfkí ikípa xíyo, ayí Jisasoríni?” wíaiwípi rí nání Goríxo e enjíríni.

11 Jisaso —O amáyo Goríxoyá imóníri xíniñmí wimíxíñjóríni. O tñni amá Goríxoyá xfo imíxíñjíyí tñni wígfí xano ná womí dáníni eweagíyí enjagí o ayí nání ayá mñwíní ananí “Gf nñríxímeá imónígfáyíriñi.” raríñjíríni.

12 O Goríxomí re uríñjipi Bíkíwíyo nñríni eáníñjagí nání raríñjini, “Joxí nání gf nñríxímeáyo ‘E imóníñjóríni. E imóníñjóríni.’ ourímiñni. Amá joxí seáyí e rímepeírí nání awí eánígfáyo áwíniñmí dání nioní joxí seáyí e rímemíníri nání sonjí orímearímiñni.” nñríni eáníñjí enjagí nání raríñjini.

13 Xwíyíá Jisaso Goríxo nání ríñjí rípi ení re nñríni eáníni, “Nioní omí aga xixení dñjí uñwírárími fáríni.” Xwíyíá amí axo ríñjí rípi ení re nñríni eáníni, “Ámá Goríxo nñwíwí nemearíñjí niapíñjíyí, ayí aí tñni nawíní ríyeneríni.” ení nñríni eáníñjí enjagí nání re seararíñjini, “Jisaso ayí nání ayá mñwíní ananí ‘Gf nñríxímeá imónígfáyíriñi.’ raríñjíríni.” seararíñjini.

“Jisaso nepa áamá imóniñiniginí.” urinñ nánirini.

14 Ayináni niaíwá rariniñyí warárimí dání gfwí tñní enñ tñní tfgáyí imónigfá enagí nání xewaxo eni axípi imóniñiniginí. Xewaninjo niperinñipimí dání áamáyo anfá wimixipaxí imóninjomí — O ayí oborini. Omí mīgí wimixiri

15 áamá íniná naninaniñiniri wiwaninñyí wáyí nerinñipimí dání gwfninñi ñweaqfáyo nikwearfninñi wárirí étmiginiri warárimí dání áamá gfwí tñní enñ tñní tfgáyí imónigfápa axípi e imóniñiniginí.

16 Ayí neparini. O anñnajíyo arirá owimniri nerfna e mimóniñiniginí. Áamá Ebirámoyá iyí axípa imónigfáyo arirá owimniri nání nerfna wará ayí inigfápa axípi inñiniginí.

17 Ayináni o apaxfpáninñi imóninñi xwé wo nimónimáná xegí xexirfmeáninñi imónigfáyo píraninñi ayá urimixiri Gorixo xfo urinñipi nání dññi unjwáripaxí imóninñipi eri nerfna íwí áamá yarigfápi yokwarimí wiipaxí oimóniri ridiyowá yarigfápa axípi ridiyowaninñi inimniri nání pipi inipaxí marfáá, sa wará xegí xexirfmeáyí inigfápi inipaxí enagí nání xfo eni axípi e inñiniginí.

18 Rñinñi wimeañpimí dání obo iwamfó wíwapiyinjo enagí nání áamá obo agwí ríná dání óreamioáfirixiniri wíwapyarinñiyo eni arirá wipaxí imóninjo enagí nání rarinñi.

3

“Moseso seáyi e imónagí wo enagí al Jisaso aga seáyi e wiárí múroni.” urinñ nánirini.

1-2 Ayináni gí nriximeáyíne, — Seyiné Gorixo anñnamí dání xfoyá imónfirixiniri wéyo fá seaumrinñinérini. Seyiné Jisaso nání dññi émófirixini. Gorixo nene tññi e nání urowárenañiyo, ayí orini. Apaxfpáninñi imóninñi xwéo, nene “Apimí dññi wíkwíroarínwáriní.” rarinñwárimí píraninñi xdfirixiniri arirá neainfna nání imóninjo, ayí orini. Moseso enjiná áamá Gorixoyá anñinñi imónigfáyo numeirfna xixeni wiinñi áamá Gorixo xfo wimónarinñipi e éwiniginiri urípeaagi nání xixeni wiinjo, ayí axo Jisasonini. O nání píraninñi dññi émófirixini.

3 Ayí rípi seararinñi. Anñi wíwá nání “Nanjiwáriní.” niriwo mññi sññá nimeeaniro aiwi anñi iwámí mññiyo nání aga mññi sññá seáyi e umeeánipaxirini. Axípi e imóninñi pa Moseso nání mññi sññá umeeánipaxí imóninñi agi aiwi Jisaso nání ayí anñipaxí mññi sññá umeeánipaxirini.

4 Anñi ayí ayí wí xegípi mimóni nñni áamá mññirigfá aiwi amípi nñni imóninñipi imixinjo, ayí Gorixo enagí nání rarinñi.

5 Ayí rípi nání eni “Jisaso nání dññi píraninñi émófirixini.” seararinñi. Moseso enjiná áamá Gorixoyá anñinñi imónigfáyo xixeni píraninñi numeirfna áamá xnáiwáninñi nimóniro wígi bosowamí píraninñi nñwíroná yarigfápa axípi éninñi nerí amípi Gorixo rfwíyo rñfápi nání woákií wíñi aiwi

6 Kiraiso Moseso nimóniri enñi pa axípi nimóniri enñimaní. Omí wiárí nímúrori re enñinñi. Niáwa áamá xanowayá imónigfáyo píraninñi numeirfna yarigfápa Kiraiso axípi e nerí áamá xanoyá anñinñi imónigfáyo xixeni píraninñi umeinñinñi. Nene wará sarfwa mímárinñi nerane “Jisaso e nñealinñinñi.” nñyairirane dññi wíkwímoarínwárimí dání sáyí nimóniri rarinñwápi anñi miní xaiwí fá nñixira nuranénáyí, ayí anñi Gorixoyáninñi imóninñinñi.

“Manñ pñí wíalkiagfáyí dññi sixí inñfirixiniri enje mññweaqfáriní.” urinñ nánirini.

7 Ayináni Gorixo xegí kwíyipi tñni Bkwíyo dání rinñi rípi tñni xixeni segí seárfawéyí manñ nñwíalkiro dññi sixí inñfirixiniri imóninñe ñweaqfámani, “Agwí ríná manñ Gorixoniyá seararinñi arfá nñiniróná

8-9 enjiná segí seárfawéyí áamá dññi meañe nemeróná yagfápa mepa éfirixini. Ayí gí manñ xowíalkimí nñniro nepa enñ eáninñorfaniri iwamfó nñwápiyro neróná xwiogwí 40 pwearfna nioní emimí nñwíwapiya unñi sññwí nñwíga nuro aí wígi dññi wakísi nñniro rfwí nñmoagfáriní. E yagfápa seýné eni axípi mepa éfirixini.

10 Ayináni segí seárfawé íná ñweaqfáyí nání wíki nñwóniri re rinñaniginí, ‘Ayí íniná dññi xenwíni moro Gorixoní sekaxí urarinñipimí mñxfípa ero yarigfáyirini.’ nñiriri

11 wíki rfá ápiáwñinñi nñwónirfna sññá womí dññinñi re rñinñaniginí, ‘Xwí fá dññi sixí inñpñfá nání wípmoárinñirimi wí nññweapñfámani.’ rñinñaniginí.’ Segí seárfawé íná ñweaqfáyí Bkwíyo dání e nñrinñi eáninñipi tñni xixeni nero Gorixomí manñ pñí nñwíalkiro nání dññi sixí inñfirixiniri enje wí mññweaqfáriní.

“Neárfawéyí Gorixomí manñ wíalkiagfápa mepa éwaniginí.” urinñ nánirini.

12 Gí nñiximeáyíne, wiyíne sípi nero aríkwíkwí nñwirinñipimí dání Nwí fá wí mñpe anñi sññi imóninjomí rfwí umófirixiniri píraninñi awinñi menweánfirixini.

13 Wiyíne íwí nera nuríñpimí dání yapí néwapíntiro dññ wakísí niníroná Goríxomi ríwí umopíríxiníri sáá Bikwíyo dání Agwíyí ríníñyí síní imóníñánáyí, síní epaxí enjánáyí, sáa ayí ayo xíxe enñ rírémíxí inayíríxiní.

14 Ayí rípi nání seararíñiní. Dññ Kiraisomí iwamfó dání níwíkwíroranéná wará saríwá mimáriní nerane xaiwí fá xíríñwápi aníñ xaiwí fá níxíra nurane negí peaníwáe nání síní xaiwí fá níxíra nuranénáyí, nepa Kiraiso tñí ikáríññwaéneríní.

15 Bíkwyó re níríníri eáníñpi tñí xíxení neríñpimí dání ananí dññ wíkwíroaríñwápi xaiwí fá níxíra upaxíriní, “Agwí Goríxo seararíñagí arfá níwiróná eníná segí searíawéyí omí manñ xowiaikímí níwiróná dññ wakísí niníro nání ríwí umoagíapa seyíne ení axípi e mepa éríxiní.” E níríníri eáníñpi tñí xíxení neranénáyí, dññ wíkwíroaríñwápi xaiwí fá níxíra waníwáriní.

16 Ayí rípi nání seararíñiní. Ámá Goríxo raríñagí arfá níwiróná manñ xowiaikímí wiagíáyí, ayí gíyíriní? Nfñí ayí ámá Moseso Isipíyí aníyo dání wirímeáaná e pñí níwiárimí wagíáyí meníraní?

17 Xwíogwí 40 apí pwearíná Goríxo ámá gíyo wíkwí níwóga wagíriní? Ayí axíyí íwí nero ámá dññ meanje dání nípea emeagíáyí meníraní?

18 Ámá Goríxo sñjáyó dání nuríríná “Xwíá e níñwearóná dññ sixí ínfíríxiníri enírimí wí níñwearífámaní.” uragíyí gíyíriní? Ayí axíyí xómi manñ pírí wiaíkiagíáyí meníraní?

19 Ayínání nene níjía re imóníñwiní. Nearíawé íná ñweaagíáyí dññ níwíkwíropa nero nání Goríxoyá xwíá dññ sixí ínfíríxiníri enírimí wí nírémero ñweaagíámani.

4

“Nene dññ sixí ínaníwá nání imóníñe síní imóníni.” uríñí náníriní.

1 Ayínání Goríxo ayí dññ sixí ínfíríxiníri negí nearíawéyo sñmímaníyo dání uríñpi síní enjagí nání xfo ámayo eyeyírómi neríná wiyíne nání re seaíaiwinígíníri, “Ayí e ñweapaxí mimóníñoi.” seaíaiwinígíníri wáyí nerane píraníñí oyaneyí.

2 Negí nearíawéyí ámá dññ meanje nemeróná xwíyíá xwíá dññ sixí ínfíríxiníri enírimí nání yayí winípaxí imóníñpi arfá wiagíápa nene ení axípi arfá wíñwáriní. Ayí arfá níwiro aí arfá níwiróná dññ níwíkwíropa nero nání suríma arfá níwiáiro xwíá dññ sixí ínfíríxiníri imóníñrimí nírémo ámá dññ meanje dání penowígíawíxiní.

3 Dññ wíkwíroaríñwaéne dññ sixí ínfíríxiníri enje páwiaríñwáriní. Ayí Goríxo rípi ríñí enjagí nání “Dññ sixí ínaníwá nání imóníñe ríxa rfa neaipmoáriní?” níyaiwirane níjía imóníñwiní, “Goríxoní manñ níwiaíkiarígíáyo wíkwí rfa ápiáwíññí níwóníriná sñjá womí dáníññí re rárinjanigíní, ‘Xwíá ayí dññ sixí íñpírfa nání wípímoaríñpimí wí níñwearífámaní.’ rárinjanigíní.” Xwíá rí tñí aníña tñí imíxáriníe dání amípi nípiní xfo imíxíñpi ríxa yáriníñagí aiwí xwíyíá apí e ríñínigíní.

4 Bíkwyó wí e sáa wé wíwími dññ wo nímonímáná Sabarfá imóníñyí nání re níríníri eáníni, “Goríxo sáa wé wíwími dññ wo pwearíná amípi nímixa núsaná pñí níwiáriní Sabarfá imóníñyimí kikiíá níñwearí dññ sixí íñpíríní.” níríníri eáníni.

5 Ámí wí e dññ sixí íñpíaxe nání re níríníri eáníni, “Xwíá dññ sixí íñpírfa nání Goríxoní wípímoaríñpimí wí níñwearífá meníni.” níríníri eáníni. Xwíyíá aplaú níríníri eáníñagí nání “Nene dññ sixí ínaníwá nání imóníñe ríxa rfa imóníni?” níyaiwirane níjía imóníñwiní.

6 Eníná xwíyíá xwíá dññ sixí íñpírfa nání imóníñrimí nání yayí winípaxípi arfá wiagíáyí Goríxomí manñ xowiaikímí nera waríñagí nání dññ sixí ínfíríxiníri enje xe ñweáfiríxiníri síñwí níwíñípa enñ erí wíni e xe ñweáfiríxiníri síñwí wíñínfá erí enjagí nání

7 re níyaiwirane níjía imóníñwiní, “Nene dññ sixí ínaní nání imóníñe ñweaaníwáiná nání Goríxo ríxa sáa amí wíyí ráriníriní.” Bíkwyó dání sáa ayí, ayí Agwíyí ríníñyíriní. Nearíawéyí arfá níwígíe dání ná ríwíyo Goríxo manñ míxí ináyí Depitoyáyo dání xwíyíá Bíkwyó nioní xamí míññ íñpírfa níriní re ríñínigíní, “Agwí manñ Goríxoníyá seararíñagí arfá níwiróná dññ wakísí minípa époyí.” ríñí enjagí nání “Nene dññ sixí ínaníwáiná rfa imóníni?” yayíwíaríñwáriní.

8 Josuao negí nearíawéyo xwíá dññ sixí ínfíríxiníri enje nípemeámí nurí nírémoríná dññ sixí Goríxo e ínfíríxiníri wimóníñpi nepa níntro síñwíyí, ayimí dání ríwíyo Goríxo sáa dññ sixí ínaníwá nání imóníñí amí wíyí nání rímíníri enímaní.

9 Ayínání nene re níyaiwirane níjía imóníñwiní, “Sáa Goríxo amípi nfñí nímixárimáná dññ sixí íñpíríñíñí imóníñí axípi ámá xóyá imóníñíyí nání dññ sixí íñpíríriná síní imóníni.” yayíwíñwiní.

10 Dñj sîxî ñífrîxîñîrî enjîpîmî páwîño, xîo Gorîxo xwîá amîpî ññî ñmîmîxîmî ñîyârîmâná kîkîfá ñerî dñj sîxî ñîñjîpa axîpî e ñerî xegî e éwîñîgîñîrî urîpeañjîpî ñîyârîmâná xewanîño rîxa dñj sîxî ñîñîrî ñweanî.

11 Ayîñánî ñeárfawéyî manjî Gorîxomî pîrî ñîwîalîkîro sîñwepîgî ñealwápîyagîfápîmî ñîxîdîrane omî rîwî umoanîgîñîrî dñj sîxî ñîñîrî ñîñîrî enje ñweáwanîgîñîrî anîjî minjî ñerane pîránîjî ñîrîkwinîrane oyaneyî.

12 Ayî rîpî ñánî seararîñîñî. Xwîyîfá Gorîxoyápî pí pí oenîrî wîmónarîñjîpî tîñî xîxenî epaxî ñmónîrî enjî eánîrî enjîpîrîñî. Xegî ñwá yîñîñîñîjî ñmónîñjîpî kîrá manjî mîdîmîdánî wenjî ññîyîfî ñwá yîñîñjîpî tîñî xîxenî ñmónîñî. Kîrá aga ñwá yîñîñjî bá xómîñjî xîfáyo tîñî enjî wîwîfáyo tîñî dakwîpaxîpa xwîyîfá oyápî ámáyo wairîrî ñîwîrîñá wîgî xwîoxîfáyo fá ñmîárîñîrî ayá tîñî dñj tîñî kumîxîñîñe dakwîarîñîrîñî. Pí pí ámá dñj moro pí pí “Emîñîrî oemîñî.” wîmónîrî yarîgîfápî eyeyîrómfî yarîñîrîñî.

13 Amîpî ññî Gorîxo —Pí pí éwápî ñánîranî, rîwápî ñánîranî, yarîñjî ñmîmî ñealáná “Ayî apî ñánî e rîárîñî. E éárîñî.” uranîfwáo, ayî orîñî. Amîpî ññî o ñmîxîñjîfî xegî sîñwîfî anîje dánî wî pîñî ñmónîpaxî menîñî. Amîpî ññî xegî sîñwîfáyo dánîñîñjî ñîparárîmâná sîñánî ñmónîñî.

“Negî apaxîpánîñjî ñmónîñjî xwéo Jîsatorîñî.” urîñjî ñánîrîñî.

14 Nene apaxîpánîñjî ñmónîñjî xwé wo —O rîxa anjîñámîñî peyîño, ayî Gorîxomî xewaxo Jîsatorîñî. Apaxîpánîñjî ñmónîñjî xwé o tîñjwaéne enjagî ñánî woákkîfî ñerane “Apîmî dñj wîkwîfroywîñî.” rarîñwápî xáiwîfá fá oxîraneyî.

15 Ayî rîpî ñánî rarîñîñî. “Negî apaxîpánîñjî ñmónîñjî xwéo nene wé rónîñjî ñmónîñjîpîñî oyaneyîñîrî ñerîñá enjî meánî yarîñjagwî ñîñeanîrîñá wî dñj sîpî mîñeaiarîñîñî?” rîseaimónarîñî? Oweo, nene fíwî oépoynîrî ñealîmeaarîñjîpî o enî fíwî oenîrî wîmeáagî aîwî wî fíwî meño ñánî nene wî e waiwîpaxî menîñî. Sa “Samîñjî ñmónîrî yarîñjagwî ñîñeanîrîñá ananî dñj sîpî ñeaiarîñjorîñî?” waiwîpaxîrîñî.

16 Negî apaxîpánîñjî ñmónîñjî xwéo e ñmónîño enjagî ñánî amîpî samîñjî ñealîmîxîpaxî ñmónîñjîpî wî ñealîmeááná Gorîxo —O ámáyo ayá xwapî urîmîxarîñjorîñî. O wá ñeawîanîrî ayá ñearîmîxîrî oenîrî wará saríwá mîmárîñîpa ñerane oyá síá íkwîañwîfána tîñjî e anjîwî éñîñjî úwanîgîñî.

5

1 Apaxîpánîñjî ñmónîñjîfá xwé wo wo nowanî fíwî wîgîfá ámá yarîgîfápî ñánî Gorîxoyá íráf onîje ñánî ñîwurîyîro aîwá peaxîf utîro rîdîyowá wîiro epîrîfá ñánî xîo wîgîfá ñmónîñjîfáyo dánî éñîñjî ñîyoarî urîpeaarîñjowarîñî.

2 Awa enî wé rónîñjî ñmónîñjîpîñî oyaneyîñîrî ñero aî enjî ñeánîro mîxîmopaxîf wîagîfá ñánî wîgîfá ámá majífá ñero xejwîmîñî kîñîmónîfáyo ananî awayîñî mîmeyówarîf wîpaxowarîñî.

3 Wé rónîñjî ñmónîñjîpîñî oyaneyîñîrî ñero aî enjî ñeánîro mîxîmopaxîf wîagîfá ñánî wîgîfá ámá fíwî yarîgîfápî ñánî rîdîyowá wîarîgîfápa fíwî wîwanîñowa yarîgîfápî ñánî enî rîdîyowá mîñîpaxîf mîmónîñjîfáwarîñî. Awa enî aga ñîñîpaxowarîñî.

4 Ámá wo xewanîño wé íkwîañwîfáyo ñîñwîrîrîñîrî xîo xegîfá dñjño dánî rîpeañarîñîmanî. Oweo, nowanî enjîñá Gorîxo xîo xegîfá dñj tîñî Erono apî e oimónîrî wéyo fá umîrîñjîpa axîpî umîrîñá apaxîpánîñjî ñmónîñjî xwéowa ñmónarîgîfáñî.

5 Kîraiso enî xewanîño seáyî e ñîmîfeyoánîrî apaxîpánîñjî ñmónîñjî xwé wonî oimónîmîñîrî mîrîpeánîñîñîgîñî. Oweo, Gorîxo omî seáyî e ñumîfeyoarî Bîkwîfáyo ñîrîñîrî eánîñjî rîpî urîñîñîgîñî, “Joxî gîfá íwoxî oimónîrî sîmîxîfáñî. Agwî rîñá joxîñîñjîfá semeáárîñî.” ñurîrî

6 Bîkwîfáyo ámî wî e ñîrîñîrî eánîñjîfá rîpî enî urîñîñîgîñî, “Apaxîpánîñjî ñmónîñjî Meríkisedeko ñmónîrî enjî yapî joxî enî axîpî anîñjî ñánî e ñmónîñîrîñî.” urîñjî enjagî ñánî Kîraiso e ñmónîñjîrîñî.

7 Xámî o ámá ñmónîrî xwîfá tîyo ñîñwearîñá “Ámá ñîpîkianîro yarîgîfápî ñánî wáyî ñîñîñîgîñîrî ápo dñj sîxî ñîmîmopaxorîñî?” ñîyáiwîrî arîrá onîñîrî ñwá pîyîfî ñîwîrîñîrî gwîñîfá kîkîfá tîñî rîxîñjîfá uráná xanomî arífá ñîwîrî pîránîñjîfá yapenîño enjagî ñánî omî xîxenî arífá wîñjorîñî.

8 O Gorîxomî xewaxo aî rîñîñjîfá xîomî ñîwîmearîfá penjîfáyo dánî re ñîyáiwîrî ñîjîfá ñmónîñjîrîñî, “Ápomî arífá ñîwîrî xîxenî ñerîñá apî e xîxenî rî rîñîmeaarîñî?” E ñîyáiwîrî ñîjîfá ñmónîrî

9 xano wîmónîñjîfá ñîpîñî rîxa sîpearfîmî ñîyárîrî ñánî ámá xîomî pîrîfá mîwîalîkî arífá wîarîgîfá gîyîfá gîyîfá ññîñî anîñjî minjî ñîñá ñanñîñî ñweapîrîfá ñánî yeáyîfá uyîmîxemeapaxo ñmónîrî

¹⁰ Gorixox re ráriñjipi tñni xixeni imóniri enjirini, “Xwé apaxipánijf imónijf Merikisedeko imónijpa axípi imónijorini.” ráriñjipi tñni xixeni imóniri enjirini.

Jisasomi ríwíf umóhixiniri erirí wijf nánirini.

¹¹ “Nioní Kiraiso nání nririni Merikisedeko nání nririniñf apfniñf apfniñf imónini.” osearimni.” nanimóniri aiwi arfá iwayf pifrogáyfne, seyfné mfkípi nání nijfá imónipfiri nání arige searimfiri?

¹² None ayá wí searéwapiyinwá enjagwí nání xamijyfné e dání wíyo nuréwapiyipaxf nimónirfina ayf nanf imónimniri enj aiwi seyfné siní majimajfá yarijagfa nání amá wí amí Kiraiso nání sirimijf imónijpimí dání nisearéwapiyipaxf imónigfáyfnérini. Seyfné aiwá nípaxf mimónf amijfní narigfáyf yapí imónijoi.

¹³ Ayf rípi nání seararijnini. Amá aiwá nípaxf mimónf siní amijf narigfáyf nfní “Apí nerfná wé ronijfpi yarijoi.” rinijfpi nání majfá nero nání siní niaiwf pfofia yapí imónijoi.

¹⁴ E nerí aí aiwáyf amá ríxa amínánijf imónigfáyf narigfáriní. Amá e imónigfáyf wigf dñj tñni píranijf éwapfnarigfá enjagí nání nanf imónijpíraní, sipí imónijpíraní, ananí mí omíxarigfáyfíni.

6

¹⁻² Ayináni, nene xwiyfá Kiraiso nání sirimijf imónijpini anijf miní mirinipa oyaneýi. Iníná amí amí xwiyfá sirimijf imónijf rípi rípi nitíwayírorí mirinipa oyaneýi. Xwiyfá negf íwíf amípi néra nurfná anfnimixinanirane yarijwápi aga ríwfmnini nímamopaxípiraní, xwiyfá Gorixomi aga dñj n-wíkwíropaxípiraní, xwiyfá igfá xixegfni eánarijwápiraní, Gorixox nanf owimixiniri wé seáyí e wikwiárararijwápiraní, amá pegfáyf amí wiáfnimeapírfápiraní, Gorixox amáyo mí omómiximí nerí xwiyfá umeárná anijf nweapírfápiraní, xwiyfá api api amí nitíwayírorí méwapfnipa oyaneýi. Sa xwiyfá Gorixoyá amá arfá n-wirijpimí dání yóf imónipaxípi éwapfnaní nání oxímeaneýi.

³ Gorixox apí xe oépoýiniri síñwí níneanirfnáyf, ananí yanfwní.

⁴ Ayf rípi nání “Xwiyfá xamí nitíwayírorane éwapfnijwápi pfní n-wiárirane xwiyfá yóf imónanifá nání imónijfpi oxímeaneýi.” seararijnini. Amá Gorixox xewanijoi nání “E imónijorfaní?” oyaiwípoýiniri ríxa wfá wókímixiri amá aiwá gígf nerfná nijfá awí yarijf imónijfpi nání imónarigfápa axífnijf e nero anjnamí dání Gorixox neaiapijfpi nání nijfá imóniro kwíyf oyápi amá wíyo tñni nawíni wainiri

⁵ amá aiwá awí imónijfpi gígf nerfná “Nanf imónini.” yaiwiarigfápa xwiyfá Gorixoyápi tñni enj eánijf o yeáyf níneayimíxemearí neameñweanfná imónijfpi tñni axípi gígfijf nerfná “Nanf imónini.” yaiwiro néfasána

⁶ dñj wíkwíroarigfápi ríwfmnini nímamorfnáyf, ayf Gorixomi xewaxomi ikayíwí oumeapípoýiniri amí yoxáfámíniñf yekwíroárararijagfa nání amí xwiyfá kinimónírxiniri urípaxf imónijfpi bí menini.

⁷ Ayf rípi nání seararijnini. Xwíá iniá amí amí nearí aináná amá aiwá omijf íwíá urfáyf nání aiwá nanf yaparijfpi, ayf Gorixox aiwá nanf oyapiniri xwiyfá tñni píranijf imíxarijfíni.

⁸ E nerí aí xwíá iniá amí amí nearí nainiri aiwi aiwá nanf mīyapf ará enj tñjfní kisonárararijfpi, ayf ráfnijf imónijfpi enjagí nání Gorixox ríxa nírámíximniri nání imóniri árfá yimniri nání imóniri enjpirini.

⁹ Dñj síxí seayijnífné, nioní mīxí e niseariri aiwi “Seyfné nioní mīxí searfápi mīyaríjoi.” nimónarini. “Óf Gorixox yeáyf seayimíxemeanfa nání imónijyíminí xídaríjoi.” nimónarini.

¹⁰ Ayf rípi nání seararijnini. Gorixox xixeni mimónijfpi tñni mīyaríjoi enjagí nání amípi seyfné xíomí nixídróná ero amá xegf imónigfáyo arírá wigfápi siní n-wirijfyo dání síwá rēnijf winíro “Nene Gorixoxi dñj síxí riyijníni.” síwá éñijf winíro yarigfápi nání o wí arfá ikeamopaxf menini.

¹¹⁻¹² Seyfné ríwí síwá nīyiri mé amá enj neániro Gorixomi dñj wíkwíroro “Xewaníjoi óf oneaimoní.” yaiwiro yarigfáyo dání Gorixox símímaníjyo dání “Nísiimífarini.” urijfpi wímeaaríjyio ikanijf wiaxídípirí nání seyfné wiyfnéní wiyfnéní amípi nfní oneáimeaniriri dñj ikwímoarigfápi seáimeanfē nání anijf miní ríwí nīyuníro dñj níkwífmóa úríxiníni.

“Gorixox ríjipimí dñj n-wíkwífmóa úríxiníni.” urijf nánirini.

¹³⁻¹⁴ Enjfná Gorixox Ebírfamoyá símímaníjyo dání Bíkwyíyo nriniri eánijf rípi urijfnigíni, “Nioní píranijf símíxiri díxí rárfawéyo sayá wimíxiri nemífarini.”

urinjínigini. E sñjá wo arfá enje dánfíninjí nuriríná áamá wo xfomi seáyi e múróniño arfá enje dání rípaaxí meñagí nání xewaníño nání níríníri urinjínigini.

¹⁵ Ayínání Ebírfamo yómíinjí nimóníri “Goríxo nírínjipi xegí dñj tñni xe óf nimówinigini.” nīyáiwírí wenínj neri nñjweañísáná enjáná wímeañínigini.

¹⁶ Áamá “Nepa neararíni.” oyaiwípoyíníri nuriróná nīyimínj imóninjí seáyi e wimóninjí bimí dání urarigfáríni. Áamá xwiyfá ximiximí niníro níríníroná xwiyfá apí rfáipimí dání sanínarínjíní.

¹⁷ Ayínání Goríxo áamá xfo Ebírfamomí sfmímanjyo dání urinjipi wímeañíyí re oyaiwípoyíníri, “Goríxo arfomí ‘Nanj e niseaiimfáríni.’ urinjipi ámi ná rfwíyo aiwi xegí dñj níkinimóníri kikiáf epaxfmaní.” oyaiwípoyíníri sñjáyo dánfíninjí nírínírná xewaníjomí dání níríníri e urinjipi nání ámi sopínj wárinjínigini.

¹⁸ Goríxo, yapí mírípaxí imóníño “Sfmímanjyo dání rírarínjini.” urinjipi síwiá imónípaxí meñagí aiwi ámi síwiá mimónípaxí bí xewaníjomí dání uríninjí enjagí nání nene ananí enj síxí neámíxíníri ñweañwíni. Nene —Goríxo yeáyí neaimíxwínigini o tfámíni éf nurane símanjyóninjí yeáyí wurfínjweáneríni. Nene o neaiínfa nání dñj wikwímoarínjwápí xaiwí fáfá xíraní nání enj síxí neámíxíníri ñweañwíni.

¹⁹ Nene dñj wikwímoarínjwá apimí dání dñj síkíkfí nomíxínírane ñweañwíni. Síkíkfí onínjwá enjagí nání anj rídíyowá yarigfíwámí awawá ñwfáfawámí rapírapí epanjónínjómí íníríwámínínj ananí páwíarínjwáriní.

²⁰ Íníní e Jisaso ríxa anínj íníná nání apaxfpanínj imóninjí xwé Merikisedeko imóninjípa axípi nimónimáná nene arírá neainínfa nání xámí nīneameá páwínjíní.

7

Merikisedeko, apaxfpanínj imóníño nání urínj náníriní.

¹ Merikisedeko —O míxí ináyí anj Seremíyí ríninjípimí umenjweaagoríni. Nwáfá seáyi e imóníoyá apaxfpanínj imóníñoríni. O Ebírfamo míxí ináyí wáu wáu awamí xopírírí nīyárimo weaparíná óf e órórí niníríná Goríxoyá dñjyó dání nanjíní owímeaníri xwiyfá bí tñni nanj wimíxínjoríni.

² Amípi Ebírfamo píkiomeápi yanj wé wúkaú nīmemáná bí mīnī winj, ayf Merikisedeko oríni. Xegí yof Merikisedekoyí ríninjipi, ayf xámí negí aga pínéyo dání míxí ináyí wé róninjí umenjweaarínjyoyí rarínjwápiríní. O Seremí dñj míxí ináyoyí ríninjipi ení negí aga pínéyo dání míxí ináyí áamá nīwayíróníro ñweapfíri nání wimíxarínjyoyí rarínjwápiríní.

³ Bíkwíyo dání xwiyfá bí míríníñagí nání o nání re rípaaxíriní, “O xano tñni xínái tñni mayí eri xegí fwiáfawé ení mayí eri enjoríni. Sfá xínái xírínjyoyí mimónípa eri sfá xfo penfáyi mimónípa eri enjoríni. Ayínání o nīaiwí Goríxoyáóninjí imóníño enjagí nání apaxfpa anínj mīnī imóníñoríni.” rípaaxíriní.

⁴ Seáyí e Merikisedeko imóníñjpi nání bí dñj mópoyí. Negí arfo íríño Ebírfamo amípi awíaxí imóníñj wí míxí neri píkiomeañíyí yanj wé wúkaú nītímáná bí mīnī winj ayf oríni.

⁵ Ripaioyá fwiáfawé apaxfpanínj imónígfáwa Goríxoyá ñwf íkaxí ríninjipi tñni xīxení nīxfdíro nání wígf axíyí, ayf ení Ebírfamoyá fwiáfawéyí imóníñagí aiwi wígf amípi yanj wé wúkaú méfápi bí uráparigfáríni.

⁶ E neri aí Merikisedeko, Ripaioyá fwiáfawéyí wo mimóníñagí aiwi Ebírfamo, Goríxo sfmímanjyo dání “E niseaiimfáríni.” uríño nīpíkiomearí yanj wé wúkaú méfápi bí Merikisedeko nurápirí omí nanj bí owímeaníri xwiyfá bí tñni nanj wimíxínjínigini.

⁷ Xwiyfá rípi áamá wí “Nepamaní.” nīyáiwírí rípaaxfpmání. Nanjipi owímeaníri xwiyfá bí tñni wimíxarínj, seáyi e wimóníñoríni. Nanjipi wímeáo, omí símanjyónínj íníní wurínjñoríni.

⁸ Ripaioyá fwiáfawéwa —Awa nīpepírfá nání imónígfáwaríni. Awa wígf axíyí yanj wé wúkaú méfápi bí nurápiróná ayf áamá nīpepírfáwaní uráparigfá aiwi Merikisedeko nurápiríná xfo nání Bíkwíyo ríninjípa anínj ñweañj urápinjínigini.

⁹⁻¹⁰ Rípi ení rípaaxíriní, “Ebírfamo yanj xfo méfápi Merikisedeko tñni óf e órórí niníri mīnī wíáná Ripaio —Oyá fwiáfawé wígf wíníyí yanj wé wúkaú méfápi bí uráparigfáwamí xíáworíni. O ení síní xegí xíáwo Ebírfamoyá kímínjyó ínínjagí nání xíáwo Ebírfamo yanj nīmerí Merikisedekomí wíffa éninj neri mīnī winjínigini.” rípaaxíriní.

Apaxf xámíñjpa síní e enjáná sñj imóníñj ámi bá nání urínj náníriní.

¹¹ Enjáná Goríxo ñwf íkaxí xfo rínjipi Mosesomí mīnī nīwíríná Ripaioyáyí apaxfpanínj imónípírfá nání rárínjínigini. Apaxf Ripaioyáyí imónígfápa Goríxo apá e enfápi nání imóníwínigini rárínjipi tñni ayf xīxení nero wé níroáríro síñwíríyí, apaxf ámi xegí

bí imóninǵ bá, Erono imóninǵpáninǵ marfái, Merikisedeko imóninǵpáninǵ imóninǵ bá imóninǵniri enǵmaní.

¹² Apaxí Ripaioyáyí imóninǵpá apáni mimóninǵagí nání ámi bá imóninǵniri. Ayínání nǵwí ikaxí niri niri eáninǵ axípiní siní nimónipaxímaní. Ámi bí ení imónipaxíriní.

¹³ Áminá Jisaso, Gorixo e rǵnǵoyí Ripaioyáomaní. Gwí wírími dánoriní. Xegí gwí arími dánǵ wo enǵná rǵdiyowá eri apaxípáninǵ imóninǵ yagímaní.

¹⁴ Nǵjǵá re imóninǵwini. Negí Áminá Jisaso Judaoyá gwírími dání imóninǵniri. Nǵwí ikaxí Gorixo rǵnǵ Moseso enǵpí Judaoyáyí wí apaxípáninǵ imóninǵfá nání niri rǵ mearǵnigini.

“Jisaso apaxí Merikisedeko imóninǵpáninǵ imóninǵniri.” urǵinǵ nániniri.

¹⁵ Apaxí xegí bí imóninǵ bá, Merikisedeko imóninǵpáninǵ nimóninǵáyí, nioní re searǵpí rǵxa sǵjání wíá órironí, “Nǵwí ikaxí niri niri eáninǵ axípiní siní imónipaxímaní. Ámi bí nimónipaxíriní.” searǵpí rǵxa sǵjání wíá órironí.

¹⁶ O apaxí Merikisedeko imóninǵ apá nimóninǵnǵ nǵwí ikaxí re rǵnǵinǵyo dání, “Ámá gwí arími dánǵyífrani, e imóninǵfáyífrani, ayíní apaxípá imónipaxíriní.” rǵnǵinǵyo dání imóninǵmaní. Oweoi, o sa xegí enǵ eáninǵyo dání dǵnǵ manǵnǵpaxí imóninǵpí tǵnǵ enǵagí nání imóninǵniri.

¹⁷ Bǵkwíyo niri niri eáninǵ rǵpí nioní searǵinǵpí tǵnǵ xixeni enǵagí nání rǵnǵinǵ, “Joxí apaxípá Merikisedeko imóninǵpá axípi e nimóninǵ anǵinǵ iníná nǵweáirǵxiní.” Gorixo e urǵinǵ nioní searǵinǵpí tǵnǵ xixeni enǵagí nání rǵnǵinǵ.

¹⁸ Sekaxí xámi rǵnǵinǵ wí enǵ neáninǵ arǵrá neaipaxí imóninǵ bí mǵrǵnarǵinǵagí nání Gorixo rǵxa peá nǵmorí tǵnǵinǵ.

¹⁹ Ayí nǵwí ikaxí Moseso neaipǵinǵpimi ámá nǵxǵdǵroná wé róninǵ imóninǵfáyí mimónipaxí enǵagí nání rǵnǵinǵ. E nerí aí Gorixo Kiraisomi negí apaxípá wimǵinǵinǵ enǵagí nání dǵnǵ nene rǵxa agwí ríná wikwǵmoarǵnǵwápi xámi nǵwí ikaxí rǵnǵinǵpimi ikwǵmoagwápi seáyí e mǵróninǵ. Apimi dáninǵ nene Gorixo tǵnǵ e arǵwí éninǵ upaxíriní.

²⁰⁻²¹ Gorixo Jisasomi apaxípá nǵwimǵxǵrǵnǵá xewanǵo nání sǵjǵá arǵá enǵe dáninǵinǵ niri niri imǵxǵinǵinǵ. Ripaioyáyí apaxípá nimóninǵroná Gorixorani, ámá worani, xámi “Sǵjǵá romí dání rǵrǵinǵinǵ.” rǵrǵinǵwápa murǵnǵinǵáná imóninǵfǵriní. E nerí aí nioní searǵinǵáomi Gorixo Bǵkwíyo niri niri eáninǵ rǵpí urǵinǵnigini, “Ámináoni ‘Joxí apaxípá nimóninǵ anǵinǵ iníná nǵweáirǵxiní.’ niri rǵnǵá sǵjǵáyo dáninǵinǵ rǵrǵáoni ámi gí dǵnǵ tǵnǵ nǵkǵnǵimóninǵ wí wǵaikǵfámaní.” urǵinǵnigini.

²² Ayínání nene “Gorixo ‘E nǵseaiimǵfǵriní.’ réroárinǵ seáyí e imóninǵ bí xixeni neaiimǵfǵriní.” yaiwianǵwá nání Jisaso negí ikǵinǵinǵ neaiárinǵonǵinǵ imóninǵ.

²³ Apaxípá xámi imóninǵfáwa pearǵfǵfáwa enǵagí nání anǵinǵ imónipaxí meninǵ. Ayínání obaxí nimóga wagfǵriní.

²⁴ E nerí aiwí Jisaso anǵinǵ nǵweanǵo enǵagí nání apaxípá o imóninǵpí anǵinǵ pǵrǵ tǵnǵweanǵpǵriní.

²⁵ Ayínání o ámá xǵomi dǵnǵ nǵwikwǵrorǵinǵyo dání Gorixo tǵnǵ e arǵwí éninǵ úfáyí nǵnǵ nání Gorixomi rǵxǵinǵ wurǵinǵfá nání anǵinǵ nǵweanǵo enǵagí nání agwǵiraní, ná rǵwǵyoraní, anǵinǵ yeáyí uyimǵxemeapaxoriní.

²⁶ Apaxípáninǵ imóninǵfá go go marfái, xwé imóninǵ wo o imóninǵpá nene nání xixeni imóninǵ. Sǵyikwí bí mǵnǵpá eri xwǵyǵfá bí uxekwǵmopaxí mimóninǵ eri piaxí weánipaxí imóninǵ bí muxénipá eri enǵoriní. Íwǵ yarǵfǵfáyí yapí wayfá mimóninǵpá nerí aga xegí bí imóninǵoriní. Gorixoyá dǵnǵ tǵnǵ anǵinǵnamí seáyí rǵwámǵnǵ peyinǵoriní.

²⁷ Apaxípá xámi seáyí e imóninǵfáwa sfá ayí ayo Gorixo wiwanǵnǵowa wigí íwǵ yarǵfǵfápi yokwarǵmǵ oneaiinǵro xámi rǵdiyowá nǵyárimáná rǵwǵyo dání íwǵ wigí ámá yarǵfǵfápi nání rǵdiyowá wǵiarǵfǵfápa Jisaso axípi e wí epaxomaní. Xewanǵo íwǵ bí meǵo enǵagí nání ámáyo yeáyí uyimǵxemeámǵnǵinǵ nawnání rǵdiyowáninǵ wǵiinǵinǵ enǵagí nání wí e epaxomaní.

²⁸ Ayí rǵpí nání “Apaxípáninǵ imóninǵfá go go marfái, xwé imóninǵ wo o imóninǵpá nene nání xixeni imóninǵ.” searǵinǵinǵ. Ámá nǵwí ikaxí rǵnǵinǵpimi dání apaxípá oimóninǵpoyinǵinǵ rǵpeáfáwa wé róninǵpǵnǵ oyaneyinǵro nero aí enǵ neáninǵro mǵxǵmopaxí wigífáwariní. E nerí aí xewaxo axípi e éninǵ imóninǵomaní. Gorixo, Mosesomi nǵwí ikaxípi nurǵmáná xegí xewaxo apaxí amǵpí nǵpǵnǵ anǵinǵinǵ nání sipearǵmǵ yárfwǵnǵinǵinǵinǵ imóninǵpá imóninǵwǵnǵinǵinǵinǵ xewanǵo nání sǵjǵáyo dáninǵinǵ niri niri urǵpeanǵinǵinǵ.

8

Nene nání anǵinǵami dánǵ apaxípáninǵ imóninǵ xwéo nániniri.

1 Xwiyá nioni repiyé néra úa kumixinayinjépi, ayé rípi-ríni. Negé apaxé xwé imóninjépa xixení nepa seáyí e imóníni. O ríxa anjnamíni Nwá aga seáyí e wiárf imóninjépa siá ikwianjwána tñj e nání nipeyirí o tñi xixení nimóníni nání oyá wé náúmíni éf ñweani.

2 O apaxépa ámání nimónírná yarigépa axépi neré senfá anj mfkí ikinjwámí dání —Iwá ámá wo rfkárinjwámíni. Sa Goríxo rfkárinjwáriní. Iwámí dání yaríjoríni.

3 Apaxépaninjé imónigépa xwé wo wo nowaní Goríxo wigé ámá nání yayé owínirí ridíyowá wiíro peaxé utiro epérfá nání rípeánigépa enagé nání Jísaso ení apaxépaninjé imóninjé xwé wo enagé nání ámá xegé imónigépa nání ridíyowá bí m+wiipa epaxé mimóninjériní. O ení ámá nfní nání ridíyowá bí wiinjériní.

4 Ámá xwá tfo dánj apaxépaninjé imónigépa nwf ikaxé ríninjépipimí nixédíro ridíyowá wiíro aiwá peaxé utiro xwá enagé nání o sñi xwá tfo nñjwearí sñjwíríyí, apaxépaninjé imóninjé wo imónimínirí enjmani.

5 Apaxépa xwá tfo imónigépa mfkí Kiraiso anjnamí dání enjépi mtyarigéwaríni. Wigé xwá tfo dání neróna yarigépa sa onapámiginjé Kiraiso anjnamí yaríjépi náninjé yarigépa enagé nání raríjéni. Moseso Goríxo nání senfá anj xwá tfo rfkárinjwámíni yarfná o píraninjé erírf níwirí re uríjépi nioni seararíjépipimí sopíjé níwaríni. “Joxí senfá anj ríwáninjé xopaikigé orfkárinjwámírná dñwí mñjépipimí dání síwá síjépi xixení nixédírí rfkárinjwámíni.” Goríxo Mosesomí e uríjépi nioni seararíjépi tñi xixení imóninjépi nání “Apaxépa xwá tfo dánj imónigépa sa Kiraiso anjnamí dání yaríjépi nání onapámiginjé yaríjépi.” yaiwíjwíni.

6 E neré aí agwí ríná Goríxo Jísaso apaxépaninjé wo nimóníni e níwíniginjé uríjépipimí apaxépa xwá tfo ñweagépa e éfríxinjé uríjépipimí seáyí e múrónjépi nání o yaríjépi ení seáyí e wimóníni. Agwí ríná xwíyá Goríxo ríwíyo réroárinjépi —Apí Jísaso neaiinjépipimí dáníni imónipaxé enjépi-ríni. Apí ení xámí réroáragépipimí seáyí e múróni. Ayé rípi nániríni. Ríwíyo sñmímanjépi dání “Nanj e e niseaiiméfríni.” réroárinjépi, ayé xámí Mosesomí nwf ikaxé nurírná sñmímanjépi dání “Seyné píraninjé nínixédíroná e e niseaiiméfríni.” réroáragépipimí seáyí e múróni.

7 Xwíyá xámí Goríxo Mosesomí nurírná réroárinjépipimí dání o “Gé ámá nwf ikaxé apimí nixédíroná píraninjé imónírníxíni.” wimóninjépi tñi xixení nimóníro sñjwíríyí, ámí ríwíyo bí réroárinjépi enjmani.

8 Goríxo ámá ayo ayairírf wíjé enagé nání nene ení re yaiwipaxériní, “Xwíyá xfo xámí re níriní réroáragé, ‘Gé ámá nwf ikaxépipimí nixédíroná píraninjé e imónírníxíni.’ réroáragépi xfo wimóninjépi tñi xixení imónírnímaní.” yaiwipaxériní. Ayínání Bíkwyépi dání re níriní eáníni, “Ámínáoní re seararíjépi, ‘Arfá époyí. Goríxoní gé ámá Isíreríyí tñi Judáyí tñi nání xwíyá ‘Nioní e e niseaiiméfríni.’ síjé bí réroárinjépi nání anjwí eríni.

9 Nioní wigé wiárfawéyo ámá niaíwí mímeyówárf níméra warigépa Isípiyí anjéyo dání níméra nurfná xwíyá réroáragépi apírinjé imóninjépi nání mírarinjéni. Ayé nioní sírinjépi réroárfá apimí xixení míxédírná nwf níní nání nioní ení xixení peá numorí ríwí umonanjéni.

10 Ámínáoní re raríjéni, ‘Xwíyá ríwéna “Gé Isíreríyo e e níwíiméfríni.” réroárinjépi, ayé rípi-ríni. Gé nwf ikaxé ríninjépi wigé xwíoxéyo aumaúmí wiárfí nwfírfírfí níyárimáná nioní ayéyá Nwáoní imóniméfríni. Ayé ení ámá nioníyá imónípi-ríni.

11 Nioní aumaúmí e wiárfá wigé imónigépi wí níwíárinjépi méaro wigé wíniyo nuréwapíyíro “Goríxo nání níjé imónípoi.” uríjérfá meníni. Ámá nfní síyikwíninjé imónigépi-ríni, xwérixarantí, nfní nioní nání ríxa níjé imónigépi imónípi-ríni enagé nání wí e uríjérfámaní.

12 Ayé rípi nániríni. Nioní ayá urímíxírí wigé fwf yarigépa yokwarímí níwíirfná dñjé peá morí emfá enagé nání raríjéni.” Bíkwyé e níriní eáníni.

13 Goríxo xwíyá síjé réroárinjépi nírinjé xámíjépi íríkwíninjé imíxamoníjéni. Amípi íríkwíninjé imíxamónaríjépi ríxa níkeamóga waríjépi nání apaxé mé anfnaríjéni.

9

Apaxépa xwé imónigépa Goríxo nání nanjwíni ridíyowá yarigépa nániríni.

1 Xwíyá Goríxo xámí réroárinjépi nurírná xegé ámá níbíro xíomí yayé numeróná “Nene e níwíirfná xfo wimónaríjépi rífa yaríjéni?” níyáiwíro epérfá nání wíekwíkwíyírí xfo nání anj nwfá xwá tfo imóninjépi nání wíekwíkwíyírí enjéni.

2 Anj nwfá iwá, ayé senfá anj ríkarínjwáriní. Awawá óf e ikwírónjwámí uyéwí obaxé níkkíróaríga unáná míxároaríjépi tñi aiwá ikwianjwé Goríxo nání peaxé tarigépa tñi

bisfkerfá Gorixo náni peaxf tayarigfápi tñi awámi wenjerini. Awá yof awawá ñwáfáwáyí rarigfáwáriní.

³ Rapirapf áwini e epanjoárinñjómí iniríwámi dání awawá ámi wá ikwíróniñi. Awá xegf yof awawá ñwáfá seáyí e imóniñwáyí rarigfáwáriní.

⁴ Awawá ná inimi ikwíróniñwámí Gorixomí ññf nanf oweaniri rfa ikeaaripírfá náni sñjá gorf tñi imixiniñfpi tñi bokisf xwiyfá Gorixo réroárinñfpi náni imixiniñfáwá tñi api awawá awámi e wentí. Bokisf awá nimiximáná sñjá gorf tñi yopirímf yárinñwáriní. Bokisf awámi inimi xwáfá sixf sñjá gorf tñi imixiniñwámí inimi aiwá yof manái rinñfpi tñi eranf Eronoyá wiriñf eánñfáwá tñi sñjá piára Gorixo ñwáf ikaxf urñfpi eánñfina tñi bokisf awá ayf api api inñfáwáriní.

⁵ Awá “Seáyí e Gorixo imóniñfpi, ayf apirfaní?” oyaiwípyoinirí xopaikigf aññajf íwá mídáni wúkaú wú mídáni wúkaú wú onñfáwá seáyí e ñwirárinñfáwáriní. Awá ñweagfíe iniríwámíni Gorixo yokwarímf oneaiinirí ragf wíwífá eaárayarigferini. Api api náni repiyf ñseaiéra urí piráññf áwanf “Api, ayf api náni imóniñi. Api náni imóniñi.” ñseara urí epaxíná rinámani.

⁶ Amípi api api ríxa e ñyárimáná apaxfpa imónigfáwa awawá óf e ikwíróniñwámí Gorixo yayf oneainirí yarigfápi epírfá náni ininá páwiayaríñagfá aiwi

⁷ awawá ná inimi ikwíróniñwámí apaxfpa xwé, onñf xwiogwí o omí ná bñi páwiarñfñi. Nípáwirfna anípáo páwiarñfmani. Íwí xfo tñi xegf ámá tñi maiwí nero yarigfápi Gorixo yokwarímf oneaiinirí ragf nanwf rídiyowá éfpiyá bi ñmeámi páwiarñfñi.

⁸ Apimi dání kwíyf Gorixoyápi síwá rénñf neaiarini. Awawá óf e ikwíróniñwá sñi apaxfpa imónigfáwa opáwípyoinirí náni ikwíróniñfáwá óf nene aññamí páwianfáwá náni imóniñfñi sñi sñjání mimóniñi.

⁹ Awámi dání yagfápi Kiraiso agwí riná enñfpi náni neaiwápyarinñfñi. Awámi dání Gorixo nene náni yayf owiniñfpi náni imóniñfpi neróná rídiyowá wiro peaxf tñro yaríñagfá aí ámá e wíífáyf ññf wfá ñwónñro re yaiwinípxaf menini, “Apaxfpa imónigfáwa rídiyowá e níífáyó dání Gorixo ríxa yokwarímf nííf enjagf náni oyá sññwíyo dání ríxa wé rónñf imóniñfáonirfaní?” yaiwinípxaf menini.

¹⁰ Ayf rípi nániñi. “Rídiyowá neróná e éfrixini. E éfrixini.” rinñfpi sa “Aiwá ñiro iniñf ñiro igfá xixegfñi eáñro éfrixini.” rinñfpi imóniñfpi enjagf náni e yaiwípxfmani. E e rinñfpi api “Apimi dání ámá xwioxf nanf imóniñfpiñi.” mñrinñfpiñi. Api, ayf xfo amípi sñf imixínfne náni wíekwíkwíyñfpiñi enjagf náni raríñfñi.

Kiraiso xewanño rídiyowáññf wíinñf náñfñi.

¹¹ E nerí aí Kiraiso amípi nanf neaimeaarñfpi náni apaxfpa xwé wo nimónirfna senfá anñf xwáf tñyo ríkaríññwámí mípáwí aññamí páwiniñgini. E nípáwirfna senfá anñf wé roárinirí aga seáyí e imónirí enññfpi wíwámí páwiniñgini. Iwá ámá ríkaríññwámani. Xwáf tñyo dánñwámani. Anñnamí ríkaríññwáriní.

¹² Nípáwirfna memé rídiyowá éfpiyá ragfñi, burímákaú miá rídiyowá éfpiyá ragfñi, ñmeámi aga ñwáfá imóniñe mípáwí xewanño rídiyowáññf ninimáná xegf ragf ñmeámi nawinání páwiniñgini. Ayínáni anñf ininá ñweanfáwá náni yeáyf neayimixemeañorini.

¹³ Ámá Gorixoyá sññwíyo dání xwírfá winñjányf apaxfpa imónigfáwa memé ragf tñi burímákaú oxíyf ragf tñi burímákaú sipíkf rfa níf kíkíñaxfá tñi apiaú api wé tñi ñmeaayiri wíwífá ñróa úaná ámá xwírfá inigfápi Gorixoyá sññwíyo dání nanf imónarigfá enjagf náni

¹⁴ ragf Kiraisoyá —O síyikwí bi mññjo aí kwíyf ñyíññf imóniñfpi arírfá wiarfna xewanño rídiyowáññf inñjorini. Oyá ragf puñfpi aññpaxf negf xwioxíyf igfáññf neaeámoarñfñi. Amípi nene anññmíññani náni yaríñwápi igfáññf neaeámoarñf enjagf náni ññf wfá ñneaññiñf “fwf éwápi náni sñi ayá mñneadunini.” yaiwiarñwáriní. Ñwáf anñf sññf imóniñjo wimónarñfpi éfrixiniñf igfáññf neaeámoarñfñi.

“O péfimi dání xwíyfá sññf réroárinñfpi mñrogwí ríxáññf wíárimóniñfñi.” urñf náñfñi.

¹⁵ Kiraiso ññperfna xegf ragf púfimi dání ámá xwíyfá Gorixo xámí réroárinñfpi pírí wíáikigfáyo gwíññf ñroayírori náni xwíyfá sññf réroárinñfpi náni wáwunf imóniñorini. Ámá Gorixo nionfá imónfñfrixiniñf wéyo fá wumññfño amípi xfo wígf sñmñmanñjo dání “Ñseaiimfáriní.” nuríri réroárinñfpi xixeni wímeañf anñf ininá imónirí enfa náni wígf wáwunjo imóniñfñi.

¹⁶ Xwíyfá Gorixo réroárinñfpi, ayf ámá sñi ññweanfna “Nioni péána amípi nioníyá ámá ayfñí meáfrixiniñf.” ññriri payf eaárñññññf imóniñi. Payf xano ññriri tññfpi xegf

naiáwí nixádiró amípi meaaníro nerfna xámi áma nñni nñfá nimóníro “Xano ríxa iyf rípeíniginí?” yaiwiárináná e meapaxíriní.

17 Payf ana eaárinjo síní mipepa nerfna payf ana síní surfmana imónariníriní. Ayf rípi nánirini. Payf ana neari tñjo síní síní ñweanáná ríxa xfo rñjpi mñrogw rixánñj nñwiárimónipaxí mimónini. Xfo ríxa niperfna xixeni nñwiárimónipaxí imónini. Payf ana xiáwo niperíjipimi dani rixánñj wiárimónarinína imónarinípa xwiyá Goríxo réroárinípi eni ragf pújipimi dani rixánñj wiárimónarinípi imónariníriní.

18 Nanjw bñ mñpíkípa nero sñjwiriyf, xwiyá Goríxo xámi réroárinípi ríxa wíññj nñwiárimónimñññ enímaní. Ayñnani apñ aí nanjw pñkíáná ragf puñjipimí dani wiárimóniniginí.

19 Ayf rípi searariníni. Xámi Moseso sekaxf ñwf ikaxf eániníjipimi dani rñññj nñpini xegf Isireriyó nura núisána burimákau miá tñni memé tñni apiaú ridiyowá éfipiya ragf tñni iníñg tñni nñmeámáná ará fwf xisopfyf rñññjpi nñneari sipisipí fá ayfá rññj bñ tñni nawini gwf nñkírwimáná igfá neari Bñkwíjipimí wíwifá eari áma ñyoni wíwifá eari nerfna

20 re uriniginini, “Ragf ríjipimí dani xwiyá Goríxo ‘Seyfne api e xídfírxini.’ nñneariní réroárinípi ríxa rixánñj wiárimónariní.” uriniginini.

21 Axípi e senfá añf rñkárinñjwámí ragf tñni wíwifá rorí sixf amípi inimi wenjyo wíwifá rorí eniginini.

22 Ayñnani ragf wíwifá nñróa nuriníjipimí dani amípi ayá wí ñwf ikaxf rñññjpi tñni xixeni igfá eámóniníjipinññj imónariníriní. Ridiyowá neri ragf mñpupa nerfñayf, Goríxo fwf áma egfápi wí yokwarimf wiárinímaní.

“Kiraiso niperiníjipimi dani fwf nene yaríñwápi ritf yáriníriní.” uriní nánirini.

23 Senfá añf rñkárinñjwáraní, sixf amípi iwámí inimi wenjpirani, api nñpini —Ayf mñkf aññnamí wenjpi tñni ramixñjá imóniníjipiní. Api nñpini ridiyowá Moseso neri ragf wíwifá nñróa újipimí dani igfá eámóniníjipinññj imónipaxí enagf aí mñkf aññnamí wenjpi ridiyowá éf seáy e imóniníjipimí daniñññ igfá eámóniníjipinññj imónipaxíriní.

24 Kiraiso awawá ñwfá imóniníj áma ikwírogfá wámí —Awá mñkwámamí. Sa mñkf imóniníjwámí dani ramixñjwáraní. Kiraiso awámí mñpáwiniginini. Aññnamí mñkf imóniníjwámí nñpáwiri nene nani arirá owimñññ Goríxoyá sfmñmaní e ñweaní.

25 O xwiogw ayf ayo apaxípániníj imónigfá xwéowa wíwanñwayá ragf marfá, ragf ridiyowá éfápiya nñmeámí awawá ñwfáwámí páwiyarigfápa ámi ámi nñtwanññoní ridiyowá owinayimñññ e nñpáwiri mññweanini.

26 Apaxípániníj imónigfá xwéowa ridiyowá yayarigfápa ridiyowá owinayayimñññ neri sñjwiriyf, Goríxo xwáfari tñni añña tñni imixñje dani ámi ámi nñpáwiyaríná rñññj nñwinayipaxí imónimñññ eníriní. E neri aí rína sfá yoparíyf tñññá ná bñni ridiyowániníj nñwiiníjipimí dani fwf áma yarigfápi ritf owiimñññ xwáfá tñño nani bññiginini.

27-28 Áma nñni aniníj síní ñweapaxí mimóní ná bñni nñpémáná enáná Goríxo mí ómómiximf winfáriní. Ná bñni pearigfápa Kiraiso eni áma nñni fwf yarigfápi yokwarimf owiimñññ axípi ná bñni ridiyowániníj nñwiiníj peniginini. Ríwéná ámi bñ nñbiríná áma fwf yarigfápi yokwarimf owiimñññ nani mñb áma xfo nani sfmñ nñxeadípeníro xwayf naniní ñweagfáyo aniní yeáyf uyimñxemeárimñññ bñfáriní.

10

“Ridiyowá xwifá tñño dani yarigfáyo dani yokwarimf wí seaiipaxf menini.” uriní nánirini.

1 Ñwf ikaxf nññññ eániníjpi, ayf nepa Goríxo sfmñmaníyo dáninñññ “Nanj e e nñseaimfáriní.” urinípi tñni xixeni mñkf ayo mimóní mñkf api nani sa onapámígnññ inarínpi imónini. Sa e imóniníj enagf nani xwiogw ayf ayo onapámigf inarínñ rñññjipimí nixádiróná ridiyowá axíni yayarigfápi dani áma “Goríxo tññ e añwí éñññ oumññ.” yaiwífáyf wé roárinigfáyf imónipaxí wí menini.

2 Ridiyowá yayarigfápi dani nepa xwioxí igfániníj eámónigfáyf nimóníro sñjwiriyf, dññ wfá nñwónmáná síní “fwf éápi mñ dani síní ayá nñdunññoníññ?” yaiwinípaxí wí meñagfá nani ámi ridiyowá bñ mepaxí imónaníro egfáriní. Ríxa pñni wiáraníro egfáriní.

3 E neri aí ridiyowá xwiogw ayf ayo yayarigfápi dani wigf fwf yarigfápi nani dññ wimoariníriní.

4 Ayf rípi nánirini. Burimákau oxfrani, meméraní, ridiyowá éfápiya ragfyo dani fwf yarigfápi yokwarimf wiipaxí wí menini.

5 Ayínání Kiraiso xwá rírímí nání weapímánírí nimóníríná Bìkwíyo nírínírí eáníñf rípí xanomí re uríñíniginí, “Joxí ‘Ámá aiwá peaxf tíro nanwí nípíkíro rídíyowá ero oépayí.’ m̀simónípa nerí aí nioní nání ámá wará bí nimíxíyínfíní.

6 Goríxoxíní, joxí ámá rídíyowá neríná Goríxo negí yaríñwápi nání yayí owínírí bí m̀míní noní ríá ikeaarígíápi nání yayí m̀sinípa erí rídíyowá íwí yaríñwápi Goríxo yokwarímí oneaiínírí yarígíápi nání yayí m̀sinípa erí yaríñoxíríní.

7 Ayínání nioní nání Bìkwí xopiníñnamí dání ríníñfpi t́nń xixení re ríríñaniginí, ‘Goríxoxíní, joxí simónaríñfíní oemínírí ríxa riwoní b́fíní.’ ríríñaniginí.” uríñíniginí.

8 Kiraiso re nurímáná, “Goríxoxíní, joxí ámá aiwá peaxf otípoyínírí m̀simónípa erí nanwí nípíkíro rídíyowá oépayínírí m̀simónípa erí ámá rídíyowá neríná Goríxo yayí owínírí bí m̀míní noní ríá ikeaarígíápi nání m̀simónípa erí rídíyowá wígf íwí yarígíápi Goríxo yokwarímí oneaiínírí yarígíápi nání m̀simónípa erí yaríñíní. Apí nípíní yaríñagífa aí joxí yayí wí m̀sinaríníní.” Kiraiso ámá rídíyowá apí apí ñwá ikaxí nírínírí eáníñfímí ríníñfpi t́nń xixení yaríñagífa aiwí Goríxomí xwíyífa apí e nurímáná

9 re uríñíniginí, “Joxí simónaríñfíní oemínírí b́fáoní riwoníríní.” E uríñí enjagí nání o rídíyowá amípi nípíní ámá xámí néra wagíápmí śwíá imíxírí xewaxo rídíyowá inífpíní seáyí e ikwíkwiníñiginí.

10 Jisasí Kiraiso xano e éwíníginírí wimónaríñfpi nìxídírí xewaníño nawínání rídíyowáníñf iníñfímí dání ámaéne Goríxo ámá xwioxí ígfáníñf eámónígfáyí imónírxínírí wimónaríñfpi imóníñwáríní.

“Kiraiso rídíyowáníñf seaiíníñfímí dání yokwarímí seaiípaxíríní.” uríñí náníríní.

11 Apaxípáníñf imónígfá nowaní śfá ayí ayo añf rídíyowá yarígíwámí éf nírómáná wígf yarígíápi neróná rídíyowá ámá íwí yarígíápi wí yokwarímí wíipaxí mimóníñfíní amí amí yayarígífa aí

12 Kiraiso axípi e m̀yaríníní. O íwí yaríñwápi yokwarímí neaiimínírí nání rídíyowáníñf níníríná nawínání íwí yaríñwápi aníñf xwapíra eáarínífa imóníñfpi nemáná nípéyírí amí Goríxo t́nń xixení nimónírí oyá wé náúmíní éf ñweañíniginí.

13 E éf níñwearí xano ámá omí śmí t́nń wiarígíayo xopírírí níwíírí ayo síkwí wikwíarínífa nání wimíxíyínífe nání xwayí nanírí ñweaní.

14 Ayí rípi nání raríñíní. O rídíyowá ná b́nń níníríñfímí dání ámá Goríxo xwioxí ígfáníñf eámónígfáyí imónírxínírí wimónaríñfíyí aníñf e imónípírfá nání wé roáríñfíní.

15 “O xwioxí ígfáníñf eámónáníwá nání sípearímí yáríñfíní.” seararíñfpi kwíyí Goríxoyápi ení Bìkwíyo nírínírí eáníñfímí dání axípi nírírí sopíñf waríní. Bìkwíyo nírínírí eáníñf rípi nírínímáná,

16 “Ámínáoní re raríñíní, ‘Xwíyífa ríwéná “Gf imónígfáyo e e níwíimífaríní.” réoárímíápi, ayí rípiíní. Gf ñwá ikaxí wígf xwioxíyo aumaúmí wíarírí ñwírarírí emífaríní.’” nírínímáná

17 amí re ríníñíniginí, “ ‘Wígf íwí egíápi nání t́nń ríkíkírío egíápi nání t́nń amí wí d́ñf nínínífamání.’ Amínáoní e raríñíní.” E ríníñjagí nání “Kwíyípi ení Bìkwíyo nírínírí eáníñfímí dání axípi nínearírí sopíñf waríní.” seararíñfíní.

18 Íwí apí Goríxo ríxa yokwarímí neaiíní enjagí nání śnń xfo yokwarímí oneaiínírí nání amí rídíyowá epaxí meníní.

“Wará saríwá mímáriní Goríxo t́fámíní úwanígní.” uríñí náníríní.

19 Ayínání gf níríxímeáyíné, Jisaso nípéríná xegí ragí puníyo dání nene wará saríwá mímáriní ananí Goríxo t́ñf e awawá ñwífa seáyí e imóníñfíwámí páwípaxene imóníñwíní.

20 O óf síñf imóníñfíyí nene nání níneaimoíríná rapírapi áwíní e epanjóaríníñf m̀neapíropa nerí Goríxo t́fámíní ananí opáwípayínírí dání érowíáfnírí xewaníño rídíyowáníñf iníñfíyo dání óf síñf d́ñf níyímíñf imónáníwá nányí neaimoírí

21 apaxí ámá Goríxoyá imóníñwaéne nání seáyí e imóníñf b́a imónírí enjagí nání

22 nene nepání nimónímí Goríxo t́fámíní anwí éñíñf úwanígní. Wará saríwá mímáriní d́ñf wikwírórane “Newaníjene íwí éwápmí dání ayá neaduníñenerfaní?” yaiwinaríñwápi Jisaso xegí ragí wíwífa nearonípmí dání xwioxí ígfá eámóníñwaéne imónírane inígf wífa óríronf t́nń ígfá eáf yapí imónírane neríñfímí dání o t́fámíní anwí éñíñf úwanígní.

23 Símímaníyo dáníñf “E e níseaiimífaríní.” nearíño, o nene d́ñf upwírírípaxo enjagí nání wé fá m̀xeánanírane mé waropárf nerane “O nearíñfímí d́ñf wikwímoaríñwíní.” raríñwápi ení śnń xaíwí fá oxíraneyí.

24 “Aríge nerane xíxe d́ñf sípi inírane arírí inírane yaníwárfaní?” níyaiwirane e yaní nání ení d́ñf omoaneyí.

25 Ámá wí yarigfápa nene Gorixomi yayf umeanirane awí eánarihwápi rfwfmníní mímamó xixe enj sxf neámixnirane sfá xfo mí ómómiximí neainfáyi anjwi e nimóga barinjagi nwiniranená ámi ayá wí niga úwaniginí.

“Gorixomi xewaxo peayf nñwianiranénáyf, pírf neamamonfáriní.” urinjf nániríní.

26 Ayf rípi nání seararinjiní. Nene “Xwiyfá nepaxinjf imóninjfi, ayf apirfaní?” rixa e nñyawiwaná aí siní arfki “Ámí fwí oyaneyí.” nñyawiwane e neranénáyf, fwí apí yokwarimf neaiinfa nání rídiyowá ámí gfmíní gpi inipaxfíní?

27 Oweoi, arfki e neranénáyf, pípi epaxf marfá, sa Gorixo xamijno pírf neamamonfápi nání mñjf yfwf nñirane ñwearane ámá xfo tñf nawíní mimóní smf tñf wiarigfáyo rfa rfmimeninjwf eánarinjfi nñfápi nání mñjf yfwf nñirane ñwearane epaxfíní.

28 Ámá go go ñwf ikaxf Moseso eanjpimi pírf wiaikíaná ámá sñwf wñnarogfáyf waú woraní, waúraní, áwanj ránáyf, ayá mñrimixí sa pikiarigfáriní.

29 Ayinání ámá naiwf Gorixoyáomi peayf wianiro o nñperi xegf ragf punjfi —Apimí dání xwiyfá Gorixo “E e nñseaimfáriní.” réroarinjfi rixáninjf wiarimónifagi xwioxí igfáninjf eámónarinjwápi apiríní. Xegf ragf punjfi apí “Pírfaní?” nñyawiwo ráfninjf imoro kwiyf wá neawianarinjipimí ikayfwí umeariro yarigfáyf, ámá sa e yarigfáyf nání seyiné dñjf píoi seaimónariní? “Pírf aga rfa tñjf Gorixo umamonfápi nñwimearfná aga xixení ayo wimeanfáriní.” mñseaimónipa rení?

30 Xwiyfá rípi, “Nñwaninjoní pírf numamorí enj meámfáriní.” riri ámi xwiyfá rípi, “Ámí náomí gí ámayo eyeyíromf emfáriní.” riri enjo, ayf ná woní Gorixo enjagi nání nene dñjf e yaiwipaxfíní.

31 Ñwfá dñjf aninjf imóninjfi tñjo pírf neamamómñirí nání fá neaxéaná ayf nene mñjf yfwf íripaxf imóninjagi nání rarínjiní.

“Sipi seaikárarigfáyo xwámámí wífrixiní.” urinjf nániríní.

32 Xámí xwiyfá Gorixoyá iwamfó wífa seaokíaná egfápi nání ámí dñjf irónfpoysi. Íná xeaninjf rfa tñjf ayá wí seaikárfagfa aiwi xwámámí nera ugfawixíní.

33 Wainá ámayá sñwf e nñseameámí nurí nñseawárimáná ikayfwí seameariro xeaninjf seaikáriro yarfná seyiné xwámámí wigfawixíní. Wainá seyiné seaikárarigfápa wikárfáyf tñf axí e ñikumixiniro ayo wimeararinjfi “Nene ení nñneamearfná ayf ananiríní.” nñyawiwo e egfawixíní.

34 Ámá gwí ñweagfáyf nání dñjf sipí nñwiwo arirá wigfawixíní. Segf xwfá anj amípi searapekixéagfa aiwi “Negf amípi nearapekixéfápipimí seayí e imóninjfi —Apí ná rfwíyo aí bñ manfí aninjf imónínfápiríní. Apí siní rfa wení?” nñyawiwo nání dñjf sipí mñseaf yaf tñf xwámámí nñwiéra ugfawixíní.

35 Ayinání wará sarfwá mímáriní Jisasomí xfdarigfápi pñf nñwiaripani. E nerónáyf, Gorixo yayf seaimonfáriní.

36 Ayf rípi seararinjiní. O gí ámá imónigfáyf e éfrixinirí wimónarinjfi xixení nera núfasaná smñmanjfo dánfinjfi “E e nñseaimfáriní.” searinjfi neaimeáwiniginirí xwámámí nñwiéra úfrixiní.

37 Gorixo Bikwíyo nñiríní eáninjf rípi ámá nene yeáyf neayimixemeanfo nání rinj enjagi nání rarínjiní, “O bñfa nání ná jfamí mimóníní. Siní yómñjf mé rixa anjñf bñfáriní.

38 Gí wé róninjfi yarigfáyf dñjf ñkwfrorinjpipimí dání dñjf nñymñjf imóninjfi tfgfáyf imónipfáriní. E nerí aí ámí wé fá mñxeánánáyf nioní wí dñjf yayf ninfnámani.” Gorixo e rinj enjagi nání “Xwámámí nñwiéra úfrixiní.” seararinjiní.

39 E nñsearirí aí “Nene ámá wé fá nñmñxeánirí anfnanfwaéne wí mimóní dñjf nñwikwrorinjpipimí dání erfkiemeánñjwaéne imóninjwñí.” nimónariní.

11

Ámá dñjf nñwikwrorinjpipimí dání yagfápi nániríní.

1 Ámá Gorixomí dñjf wíkwfroarigfáyf xfoyá dñjf tñf dñjf re nñyawiwo wipimóníní, “Nene dñjf wíkwfmoarinjwápi o aga xixení nñneainfáriní. Amípi xfo neaiapimfánirí nearinjfi nene siní sñwf tf tñf mñwñnarinjwápi aí aga nepa imóníní.” nñyawiwo wipimóníní.

2 Enjíná ñweaagfáyf píyo dání Gorixo “Ayf nanj yarñjoí.” rinjmani. Ayf dñjf wíkwfroarinjagfa nání rinjíní.

3 Nene dñjf nñwikwrorinjpipimí dání re nñyawiwo nñjfa imóninjwñí, “Gorixo xwfáriní tñf anjña tñf nñmñxirfná xegf xwiyfá rfwíyo dání imóninjf enjagi nání amípi nene

sijwí wí naríjwápi nimixíríná amípi nene sijwí t́ t́ni m̄wínipaxí imóníjipi t́ni imixíríní. Nijfá e imóníjwini.

4 Aiborfo Gorixomi dñj n̄wíkwíroríjipimí dání o nání narjwí r̄diyowá neríná xiráo Keno épipimí seáyí e imóníj b̄ enjínigini. Ayínání Gorixo r̄diyowá o épipimí yayí numeríná “Aiborfo ámá wé róníj worini.” r̄injínigini. Ayínání o r̄ixa penj amí aí Gorixomi dñj n̄wíkwírorí enjipi nene Bikwíyo fá roaríná síníníj nearéwapíyarini.

5 Inoko Gorixomi dñj wíkwíroaríjagi nání m̄pepa oenr̄i ménapíjínigini. Gorixo ménapíj enjagi nání o nání p̄fá megínigíawixini. Ayí r̄ipi nání raríjini. Sini m̄ménapípa enjána Gorixomí píráníj ux̄fadaríjagi nání Gorixo o nání yayí winíjipi nání B̄kwíyo wí e n̄r̄inr̄i eáníjagi nání raríjini.

6 Ámá Gorixomí dñj n̄wíkwírófáyí nání o dñj yayí winipaxí wí menini. Ayí r̄ipi nánir̄ini. Gíyí gíyí “Gorixo t́ámíni oumíni.” n̄wimónír̄íná “Pípi nepaxímani. Sa Gorixo nepa r̄fa njewani?” yaiwiro “Ámá x̄fo t́ámíni ban̄ro yarígfáyo yayí wimoaríjorfaní?” yaiwiro nero dñj wíkwíropaxíriní.

7 Nowao Gorixomí dñj n̄wíkwírorí nání o amípi síní m̄wímeapa épi nání er̄r̄í wíáná x̄fo arfá n̄wirí xegí f̄wixeyówa yeáyí uyim̄ixemeámfan̄r̄i sip̄ixí wo imixíníjínigini. O xegípi dñj n̄wíkwírorí e neríjyio dání amá íná xwfá t̄yio njewagíyio xwíyíá umeár̄ir̄i amá Gorixomí dñj wíkwíroaríjagífa nání “Ayí wé rónígfáyíriní.” ráraríj wo imónir̄i enjínigini.

8 Ebr̄famo Gorixomí dñj n̄wíkwírorí nání o “Dix̄ anj re p̄fni n̄wiár̄imí xwfá nioní síwá sím̄fáé nání úir̄ixini.” uráná arfá n̄wirí xwfá “Jox̄ mearfár̄ini.” urfáyo nání unjínigini. Nurfáná “E nání r̄fa waríjini?” m̄iyaiwipa ner̄í aí ananí p̄fni n̄wiár̄imí unjínigini.

9 O Gorixomí dñj n̄wíkwírorí nání amá anj m̄i dánóníj nímonir̄i xwfá Gorixo sím̄imanjyio dání “Nioní n̄siapimfár̄ini.” uríjipimí n̄njewaxa unjínigini. Apimí n̄njewaríná xwfá amá wíyíyáyoníj n̄njewaxa nemer̄í senfá anj n̄pákia nurí emenjínigini. Xegí xewaxo Aisako t̄fni xiáwo Jekopo t̄fni awaú —Gorixo egí sím̄imanjyio dání “Xwfá r̄ipi n̄iseaiapimfár̄ini.” uríjowaur̄ini. Awaú ení xano enj̄pa axf̄pi e egísisixini.

10 Ebr̄famo xwfá apimí n̄njewaxa nemerfáná anj Gorixo dñj nejp̄wiperí ikwíronj̄pimí —Anj apí aníj imónífá nání píráníj n̄t̄iwayir̄orí ikwíronj̄p̄r̄ini. Apimí e njewáimigínir̄i weníj ner̄í n̄njewarí nání e nera unjínigini.

11 Seraí ení Gorixomí dñj n̄wíkwírorí nání oyá dñj t̄fni n̄iaiwí xir̄ipaxí imóníjínigini. Í ox̄f n̄r̄óa n̄uisáná r̄ixa r̄ipaíwí imóníj aí re yaiwíníjínigini, “Gorixo, níni r̄ixa n̄iaiwí xir̄imfá nání rár̄ijho x̄fo r̄f̄pi t̄fni x̄ixeni yáraríjho enjagi nání níni ananí dñj unj̄r̄ar̄ipaxor̄ini.” yaiwíníjínigini.

12 Ayínání Ebr̄famo —O amá ná woní aí xweyanj̄ sip̄ipi ner̄í r̄ixa n̄ipém̄inir̄iníj nerfáná n̄iaiwí t̄meááná omí dání f̄wiáfawé sijf anj p̄r̄iyio dání ónaríjyí fá m̄ropaxí imónir̄i in̄kí rawírawápamí wiaronj̄yí fá m̄ropaxí imónir̄i enj̄pa imóníjínigini.

13 Ámá nioní n̄r̄ir̄i r̄fwaníj neáa weaparíjáyí n̄fni Gorixomí dñj n̄wíkwíróa nuro xwíyíá wigí sím̄imanjyio dání “Niseaiimfár̄ini.” uríjipi síní m̄wímeapa enjána pegfawixini. Gorixo wiin̄fapimí ná j̄famí dáníj s̄ijwí n̄wínir̄íná yayí nero “Ayí awíax̄r̄iní.” n̄yaiwiro waropár̄f nero re n̄r̄ar̄imí pegfawixini, “Xwfá r̄r̄imí n̄njewaranéna amá anj m̄i dáneníníj nímonir̄i njewanjwini.”

14 Ámá éni j̄ imóníjipi r̄igfáyí s̄ijání waropár̄f r̄ipfíníj yaríjoi, “Negí njewapaxí imóníje nání weníj ner̄í njewanjwini.” s̄ijání waropár̄f apfíníj yaríjoi.

15 Wigí anj x̄amí p̄fni n̄wiár̄imí b̄igfe nání dñj sip̄i wiaríjagi nání e n̄r̄ro s̄ijwir̄iyí, amí axf e nání upr̄f̄api imóníjagi nání ananí upaxí imónan̄ro egfár̄ini.

16 E mepa nero anj seáyí e imóníj b̄imí —Apí anjnamí imóníjip̄r̄ini. Apimí njewéwanigínir̄o dñj sip̄i n̄wia wagíriní. Ayínání Gorixo amá ayí x̄fomí “Jox̄ negí Njwíáox̄r̄iní.” urarígfápi nání ayá m̄winfagi nání x̄fo t̄fni nawíní njewapf̄r̄fa nání anj b̄i wíkwíroinj̄r̄ini.

17-18 Ebr̄famo Gorixomí dñj n̄wíkwírorí nání o nepa nioní nímonaríjipi x̄f̄dn̄r̄feníjoi n̄r̄i iwamfó wíwapíyíáná xegí xewaxo Aisakomí Gorixo uríjipi t̄fni x̄ixeni r̄diyowá em̄nir̄i enjínigini. Axomí Gorixo sím̄imanjyio dání re uríjínigini, “Dix̄ íyí axf̄pá e imóníj̄r̄ar̄ini.” r̄r̄injáyí Aisakomí dání nemeága upr̄f̄ar̄ini.” uríj enjagi aí xegí xewaxo Aisako, ná woní sijfíníj émiaojomí r̄diyowá nání pikim̄nir̄i nerfáná

19 dñj re moníjínigini, “Ámá r̄ixa pegfá aiwí Gorixo owiáp̄n̄imeapoyin̄r̄i amí sijf wim̄ixipaxorfaní?” n̄yaiwirí Gorixo p̄r̄f urakíáná xewaxomí amí síní sijf meáagi nání réníj r̄ipaxíriní, “Ebr̄famo xegí n̄iaiwomí yowfyo dání m̄ixeanjínigini.” r̄ipaxíriní.

²⁰ Aisako Gorixomi dñj n̄w̄ikw̄rori n̄ni xeḡ xewaxowá Jekopomi t̄ni Isomi t̄ni awaumi r̄w̄ená w̄imeanf̄api n̄ni dñj n̄imori xw̄iyá bi t̄ni nan̄j w̄im̄x̄ñ̄niḡni.

²¹ Jekopo Gorixomi dñj n̄w̄ikw̄rori n̄ni r̄ixa n̄ip̄em̄n̄ri an̄wi e ner̄f̄ná xeḡ xewaxo Josepoyá xewaxowáumi Gorixoyá dñj t̄ni nan̄j w̄imeaw̄in̄gin̄ri xw̄iyá bi t̄ni nan̄j n̄w̄im̄x̄im̄aná xeḡ eran̄fw̄am̄i n̄ikw̄rón̄r̄f̄ná Gorixomi yaȳf̄ umen̄ñ̄niḡni.

²² Josepo Gorixomi dñj n̄w̄ikw̄rori n̄ni r̄ixa n̄ip̄em̄n̄ri ner̄f̄ná r̄f̄w̄yo xeḡ Isireriyá Isipiyá an̄f̄yo p̄ñi n̄wiár̄im̄i up̄r̄f̄api n̄ni nur̄r̄f̄ná re ur̄ñ̄niḡni, “Nuróná ḡ en̄f̄ ai t̄ni n̄imeam̄i nuro xw̄f̄ayo n̄weyár̄f̄ix̄ini.” ur̄ñ̄niḡni.

²³ Mosesomi xan̄iyá Gorixomi dñj n̄w̄ikw̄rori n̄ni n̄iaiw̄f̄ x̄r̄f̄o awiaw̄f̄ imón̄ñ̄jaḡi n̄w̄in̄ri sekax̄f̄ Isipiyá m̄ix̄f̄ in̄ayo “Isireriyá n̄iaiw̄f̄ ox̄f̄ n̄ix̄r̄ir̄f̄ná p̄k̄ir̄ix̄ini.” r̄ar̄ñ̄p̄i n̄ni w̄áyf̄ mepa neri Mosesomi emá wá wo n̄ni p̄ñi ñw̄r̄ar̄iḡf̄ix̄ini.

²⁴ Moseso Gorixomi dñj n̄w̄ikw̄rori n̄ni r̄ixa xw̄e niwiaror̄ ner̄f̄ná “Isipiyá m̄ix̄f̄ in̄ayom̄i xemiáiyá xewaxoȳf̄ m̄in̄r̄ipa oépaȳf̄.” w̄imón̄ñ̄niḡni.

²⁵ “Sf̄á ámaéne xw̄f̄a t̄f̄yo ñweaar̄ñ̄w̄api ár̄ñf̄ imón̄ñ̄jaḡi n̄ni xe yaȳf̄ rikik̄ir̄f̄o ner̄ñ̄p̄im̄i d̄an̄i oneaimean̄ri yar̄iḡf̄api xe nera úm̄iḡni.” m̄iwimón̄f̄ “Nion̄i amá Gorixoyá t̄ni kum̄x̄in̄aná uȳñ̄if̄ wikár̄ar̄iḡf̄api nion̄i t̄ni naw̄in̄i oneaikár̄f̄oȳf̄.” yaȳw̄in̄ñ̄niḡni.

²⁶ X̄f̄omi Gorixoyá yaȳf̄ n̄w̄imor̄f̄ná win̄f̄api n̄ni dñj re mon̄ñ̄niḡni, “Amá Gorixoyá yeáyf̄ neayim̄x̄emeanf̄a n̄ni urowár̄enap̄in̄fo n̄ni peaȳf̄ n̄wian̄iro ayá w̄imop̄r̄f̄apa nion̄i en̄i n̄nir̄ónáyf̄, Gorixoyá yaȳf̄ n̄w̄imor̄f̄ná nin̄f̄api am̄ipi ayá t̄ñf̄ Isipiyá an̄f̄yo wen̄p̄im̄i seáyf̄ e imón̄ñ̄j en̄jaḡi n̄ni aȳf̄ anan̄r̄in̄i.” n̄iyaiwir̄i n̄ni “Amá Gorixoyá uȳñ̄if̄ wikár̄ar̄iḡf̄api nion̄i t̄ni naw̄in̄i oneaikár̄f̄oȳf̄.” yaȳw̄in̄ñ̄niḡni.

²⁷ O Gorixomi dñj n̄w̄ikw̄rori n̄ni Isipiyá an̄f̄yo p̄ñi n̄wiár̄im̄i un̄ñ̄niḡni. M̄ix̄f̄ in̄ayo x̄f̄omi wik̄f̄ wón̄ñ̄p̄i n̄ni w̄áyf̄ ner̄i mú Gorixomi —O amá w̄i s̄ñw̄f̄ m̄iw̄inar̄iḡf̄or̄ni. Om̄i s̄ñw̄in̄ñ̄f̄ n̄w̄in̄ri n̄ni x̄f̄omi w̄imean̄p̄im̄i xwámam̄f̄ n̄w̄ir̄i Isipiyá an̄f̄yo p̄ñi n̄wiár̄im̄i un̄ñ̄niḡni.

²⁸ Axo Gorixomi dñj n̄w̄ikw̄rori n̄ni an̄ñ̄aj p̄ip̄ikim̄f̄ emear̄ñ̄o xeḡ Isireriyá n̄iaiw̄f̄yo en̄i m̄ip̄ikipa oen̄ri re ur̄ñ̄niḡni, “Sip̄sip̄f̄ miá n̄ip̄ikiro raḡf̄ seḡf̄ an̄f̄ f̄wiyo xóp̄e ñyára up̄oȳf̄.” nur̄r̄f̄ná aiwá sf̄á An̄ñ̄ajo Neam̄uroago r̄in̄ñ̄f̄yi n̄ni érowiár̄ñ̄ñ̄niḡni.

²⁹ Isireriyá Gorixomi dñj n̄w̄ikw̄roro n̄ni ip̄i Ayf̄á R̄ñ̄o r̄in̄ñ̄fw̄am̄i n̄ixeróná in̄iḡf̄ m̄idim̄idán̄i deawár̄aná xw̄f̄a yeáyf̄ ȳk̄iár̄ñ̄ñ̄ñ̄f̄ úaḡf̄a aiw̄i Isipiyá en̄i ax̄f̄yim̄i owaneȳn̄ri éf̄áyf̄ win̄f̄ȳf̄ ai t̄ni in̄iḡf̄ emad̄r̄ón̄r̄ñ̄ñ̄niḡni.

³⁰ Isireriyá Gorixomi dñj n̄w̄ikw̄roro n̄ni o ur̄f̄p̄i nero an̄f̄ yo f̄ Jerikoȳ r̄in̄ñ̄piyá s̄ñj ák̄ñ̄jaḡo b̄far̄w̄am̄in̄i sf̄á w̄e w̄úm̄i d̄añf̄ wá ap̄im̄i aw̄i n̄mud̄f̄moayim̄aná en̄aná s̄ñj ák̄ñ̄jap̄i n̄p̄ñi ikwierónowin̄ñ̄niḡni.

³¹ Rexap̄i —Í iȳf̄ ede d̄an̄i war̄iḡf̄i an̄f̄ ap̄im̄i d̄añ̄r̄in̄i. —Í Gorixomi dñj n̄w̄ikw̄rori n̄ni Isireriyá an̄f̄ ap̄im̄i s̄ñw̄f̄ win̄áran̄ri b̄fiwáum̄i yaȳf̄ t̄ni n̄ipemeam̄i úaḡf̄ n̄ni Isireriyá amá uȳñ̄if̄ yar̄iḡf̄ayo n̄ip̄ikiróná im̄i m̄ip̄ikiḡf̄awix̄ini.

³² Agw̄i am̄i bi pip̄i n̄r̄ir̄i eam̄ñ̄ni? Amá rowa, Gidiono t̄ni Barako t̄ni Sam̄isono t̄ni Jep̄itao t̄ni Depito t̄ni Samuero t̄ni w̄f̄á rókiamoaḡf̄awa t̄ni amá awa eḡf̄api n̄ni rep̄iȳf̄ n̄iseaiéra nur̄f̄ná sf̄á neaor̄ipax̄r̄in̄i.

³³ Amá aȳf̄ Gorixomi dñj n̄w̄ikw̄roro n̄ni amá m̄k̄f̄ bi bim̄i xop̄ir̄ar̄f̄ wiro wé rón̄ñ̄f̄ imón̄ñ̄p̄i ero Gorixoyá w̄iḡf̄ s̄m̄iman̄f̄yo d̄an̄i “San̄f̄ searap̄im̄f̄ar̄in̄i.” ur̄f̄p̄i w̄imear̄i Gorixoyá dñj t̄ni pus̄f̄ saȳf̄ raion̄f̄ȳ r̄in̄ñ̄f̄yo man̄f̄ up̄ror̄i

³⁴ r̄f̄á xw̄e nar̄ñ̄ñ̄rim̄i in̄iḡf̄yón̄ñ̄f̄ anan̄i xop̄ir̄ar̄f̄ emero amá kirá t̄ni p̄kian̄ri yar̄iḡf̄ayo éf̄ nurakin̄r̄im̄i uro m̄iḡf̄ nimón̄im̄aná am̄i en̄f̄ s̄ix̄f̄ ean̄ñ̄f̄ in̄tro m̄ix̄f̄ in̄p̄r̄f̄a n̄ni en̄f̄ r̄f̄á ȳk̄iro emá s̄im̄ñ̄f̄ winar̄iḡf̄a bi bim̄i m̄ix̄f̄ x̄f̄dowar̄iro

³⁵ ap̄ix̄f̄ w̄iḡf̄ amá Gorixoyá dñj t̄ni xwár̄ip̄ayo d̄an̄i wiápn̄imeaná yaȳf̄ t̄ni am̄i um̄im̄in̄ro eḡf̄awix̄ini. E ner̄i ai Gorixomi dñj w̄ikw̄roar̄iḡf̄a w̄iyo amá wa f̄á n̄xero gw̄f̄ n̄ñ̄iro Gorixomi r̄f̄w̄f̄ umópoȳn̄ri n̄imép̄ea nuro “Gorixomi r̄f̄w̄f̄ umóánáyf̄, nene gw̄f̄yo d̄an̄i seaikweawár̄an̄w̄in̄i. E mepa ner̄f̄náyf̄, n̄seamép̄ea núwasaná n̄seap̄ikian̄f̄w̄in̄i.” ur̄f̄aḡa ai am̄i xwár̄ip̄ayo d̄an̄i n̄wiápn̄imear̄f̄ná dñj n̄iȳm̄ñ̄ñ̄f̄ imón̄ñ̄p̄i meáwan̄gin̄ri n̄ni aȳf̄ ur̄f̄api ar̄f̄a m̄iw̄iḡf̄awix̄ini.

³⁶ Gorixomi dñj w̄ikw̄roar̄iḡf̄a am̄i w̄iyo ikaȳf̄w̄f̄ umear̄iro w̄iyo iwan̄f̄ raḡf̄ p̄r̄f̄ uȳk̄im̄f̄ ero w̄iyo sen̄f̄a t̄ni gw̄f̄ jiro w̄iyo gw̄f̄ an̄f̄o ñw̄ir̄ar̄iro

³⁷⁻³⁸ w̄iyo s̄ñj t̄ni p̄kiro w̄iyo só t̄ni áw̄ñ̄i e sf̄o d̄ȳearo w̄iyo “En̄f̄ ean̄iḡf̄aȳr̄f̄an̄i?” n̄r̄ir̄i iwam̄f̄o w̄iwap̄iȳiro w̄iyo kirá t̄ni p̄kiro w̄iḡf̄awix̄ini. Am̄i w̄iyo amá w̄i —Aȳf̄ sip̄i amá imón̄ñ̄jaḡf̄a n̄ni amá Gorixomi dñj w̄ikw̄roar̄iḡf̄a aȳf̄ t̄ni n̄ikum̄x̄in̄ri ñweapax̄f̄ mimón̄ñ̄f̄aȳr̄in̄i. Aȳf̄ xean̄ñ̄f̄ wikar̄iro uȳñ̄if̄ umépero yar̄f̄ná aȳf̄ d̄w̄f̄ ikeamón̄ro memé wará t̄ni sip̄sip̄f̄ wará t̄ni rap̄rap̄f̄ n̄ni waȳf̄a yin̄ro amá dñj mean̄ñ̄m̄i

anj kwirónimero d́wfní enj́mí nemero śnjá siririḱfyo ńpáwiro njwearo xwárinjwáyo ńpáwiro njwearo eǵfawix́níní.

³⁹ Ámá ayf́ nfní Gorixomí d́njf́ ńwíkwíroro nání o “Mímíwíároariǵfáyírf́aníní?” wíai-wíarínj́f́ enjagí aí o wígf́ śfḿmanj́fyo dání “Níseaiḿfáríní.” urínj́f́pí ḿwíameanj́nigíní.

⁴⁰ Ayf́ rípi nániríní. Enj́náné nene nání Gorixó d́njf́ re nejnwpérei yaiwíarínj́nigíní, “Ámá ayf́ nání seáyí e imónínj́f́ b́i wíiḿigíní.” yaiwíarínj́f́ enjagí nání apí ámá nioní ńra weapf́áyo śníní ḿwíameanj́nigíní. Ayf́ wígf́pí Gorixó “Ǵf́ ámá wé róniǵf́a apí imónífŕixíní.” yaiwíarínj́f́pí t́níní x́ixení imónípf́ŕf́a nání marf́ái, ayf́ t́níní nene t́níní nawíní imónanf́wá nání ayo xámí ḿwíameanj́nigíní.

12

“Gorixó síyikf́ nearearfná Jisasomí sínjwf́ wínaxfd́poyí.” urínj́f́ nániríní.

¹ Ayínání nene pí yanf́wíní? Ámá “Gorixomí d́njf́ ńwíkwírorfná e epaxf́rf́aníní?” oyaiwípoyíní śwánínj́f́ ńneainírí neaiwapiyariǵf́a ayf́ obaxé ayá wí mídímídání wíarí wíarí neadéronj́f́a nání pí yanf́wíní? Sa rípiní oyaneýí. Amípi nfní upupígf́ nealkárarínj́f́pí pfní wíarírane negf́ f́wí śníní mé ípeaarínj́wápi pfní wíarírane nemáná Gorixó apí e imónífŕixínírí wimónarínj́f́pí imónanf́wá nání ámá yamíyamúrónigf́ inariǵf́ápa nene ení omí ńx́fd́íranená enj́ neánírane axf́pí e oyaneýí.

² E neranéná Jisasomí —O nene Gorixomí d́njf́ wíkwíroanf́wá nání imónínj́f́pí mfḱf́ ikírí wé roárírí enjoríní. O d́njf́ níf́a rfẃf́yo winínf́apí nímeawínigínírí níyekwíroaríróná wíf́apímí xwámámí ńwirí ayá winpaxf́ wikárf́apí nání palmímf́ enjoríní. Ńwíapfnímeámáná ámí Gorixó t́níní x́ixení nimónírí ḿx́f́ ináyf́ síá íkwianj́wf́ o éf́ njweanj́namí wé náúmíní éf́ njweanjoríní. Omí sínjwf́ owínaxfd́aneyí.

³ Ayá sípí seaiḿxírí enj́ samínj́f́ seaweri mepa enfa nání f́wí yariǵf́áyf́ sípí ayá wí wikáríagf́a aí xwámámf́ wíno —Ayf́ Jisaso nání rarínj́níní. O nání píránínj́f́ d́njf́ mópoyí.

⁴ Seyfné f́wí yariǵf́áyf́ sealkárariǵf́apí xwámámf́ ńwíawia núfasáná aiwí segf́ wí śníní ḿseapíkigf́aríní.

⁵ Nene niaiwene nánínj́f́ B́kwíf́yo enj́ rírémíx́f́ nínírí eánínj́f́ rípi seyfné ríxa arf́a íkeamogf́aríní, “Ǵf́ niaiwoxíní, Ámíná Gorixó síyikf́ ríreearínj́f́pí nání peayf́ ḿwianípaní. Píránínj́f́ simíxímínírí nání ḿx́f́ ríránáyf́, ayá sípí ḿsimíxípaní.

⁶ Ayf́ rípi nániríní. Ámá Ámínáo ‘Ǵf́ niaiwírf́aníní?’ ńyaiwirí d́njf́ síx́f́ uyarínj́f́yo síyikf́ urearí síkwf́a earí yarínj́f́ enjagí nání rarínj́níní.” B́kwíf́yo e nírínírí eánínj́f́pí seyfné ríxa peá mogf́a enjagí nání rarínj́níní.

⁷ Seyfné Gorixó xeanínj́f́ seaiḿearínj́pímí dání xe síyikf́ oneareanírí ríxa xwámámf́ ńwíawia warínj́o. Niaiwíf́ xano síyikf́ murearínj́f́ wo rimóníní? Oweoi, mimóníní. Ayínání xano xegf́ niaiwíf́yo wiarínj́f́pa Gorixó ení axf́pí e seaiaríní.

⁸ E nerí aí Gorixó xegf́ niaiwíf́ nýoní síyikf́ urearínj́f́ enjagí nání seyfné síyikf́ ḿseareapa nerfnáyf́, xegf́ niaiwíf́fné mimóní sa óf́ e d́njf́ niaiwíf́fnénínj́f́ imónínj́o.

⁹ Rípi nání ení d́njf́ mópoyí. Nene śníní niaiwíf́ enjáná negf́ xwáf́a t́f́yo d́njf́ ápowa síyikf́ neareaaqf́ aiwí wé íkwianj́wíyo urj́wíráragwáríní. Nene e neranéná nanj́ nerí aiwí re ríseaimónaríní, “Ápo Gorixomí —D́njf́ t́njf́ imónínj́f́ ńpíní imíxínj́o, ayf́ oríní. Omí ínímí wurfnípxf́maní.” ríseaimónaríní? Oweoi, anj́paxf́ ínímí wurfnípxf́ enjagí nání e nerane d́njf́ nýimínj́f́ t́njwaéne oimónaneyí.

¹⁰ Ayf́ rípi nániríní. Nene śníní niaiwíf́ enjáná xwáf́a t́f́yo d́njf́ ápowa anj́f́ marf́ái, síyikf́ ná b́nfnínj́f́ ńnearearfná “E ńwirfná ayf́ nanj́ imónínj́f́pí wíwapiyarínj́wíní.” wimónarínj́f́pí neareaaqf́a aiwí Gorixó síyikf́ ńnearearfná síyikwíf́ mínínj́f́ x́fo imónínj́f́pí nene ení imónanf́wá nání arírá owimínírí nearearínj́f́níní.

¹¹ Ǵyf́ ǵyf́ nanj́ oimónípf́oyínírí síyikf́ nurearí śníní e wiarfná yayf́ ḿwinf́ d́njf́ sípíní wiarínj́f́níní. E nerí aí síyikf́ nurearínj́pímí dání yayf́wíf́ numéra núísáná wárínj́f́f́yí nánínj́f́ ńwerí wé rónínj́f́ ero ńwayírónró njwearo epaxf́ríní.

Erírí ńwirfná urínj́f́pí nániríní.

¹² Ayínání segf́ wé imínj́f́ ḿx́wewénj́f́f́ ámí rf́a símíxíro síkwf́ xómínj́f́ íkwf́o seaiarínj́f́f́f́ ámí írú pfḿixíníro nemáná enj́ neáníro Gorixomí xfd́fŕixíní.

¹³ Segf́ xómínj́f́ xejwfḿníní njweanj́f́ muyf́kínípa nerí ámí nanj́ oimónírí óf́ śfḿf́ inínj́f́yimí úfŕixíní.

¹⁴ Ámá nfní t́níní ḿx́f́ mínf́ aríge píránínj́f́ menaníréwiníro anj́f́ mínf́ ero síyikwíf́ mínínj́f́ Gorixó “Ámá nioníáyf́ e imónífŕixíní.” wimónarínj́f́pí —Apí t́níní x́ixení mimónígf́áyf́ Ámínáoómí wí sínjwíf́ wínípf́ŕf́amání. Apí t́níní x́ixení oimónaneyíníro anj́f́ mínf́ ero éfŕixíní.

15 Segí wo Gorixo ayá nisearimixirí seaiinjipimi ríwí mamoniginirí awininj mearonfirixini. Aiwá maiwí sxífo nyiríná yikí yarinj b́ t́ni yáná aiwá ńpini yikí imixarinjpa segí wo sipí nerinjyo dání nyínéní ax́pí seainiginirí píraninj awininj mearonfirixini.

16-17 Segí wo Isóninj — O xiráo imóninjipimi dání xanoyá amípi meapaxí imóninjó aí aiwá ná b́ni nímínirí nání amípi apí peá nímori “Gí gwíáo xe meáwíniginí.” wimónagorini. Ámí ríwíyo dání ápo xwiyá b́ nanj onimixinirí rixinj uríagí aí xano aráá ḿwiagí nání xwiyá b́ t́ni nanj onimixinirí njẃ piyí núrínirí aiwí x́fo xámí ríwí umonjpi amí ríwíyo níkinimónirí meapaxí mimóninjiginí. Segí wo áamá óninj Gorixomí ríwí umoarigíyá yapí imóninjiginirí nániraní, f́wí inarigíyá yapí imóninjiginirí nániraní, píraninj awininj mearonfirixini.

“Seyíné siní kikininj mé ríxa náyo páwiarinjoi.” urinj nánirini.

18 Seyíné Gorixo t́fáminí ńb́tróná enjíná amípi negí aríowéyí d́fwí Sainaiyí ríninjipimi dání śnjwí winíro aráá wíro egíápi wí ḿwinarinjoi. Ayí d́fwí ananí wé t́ni f́á xiripaxí imóninjipimi anjwí e nuróná ŕá ápiáwí werí śfá xaiwí yidoárirí ríwípi t́ni ápianjwí t́ni nawíní erí yarinjagí ńwiníro

19 pékákí enj t́ni rínirí ikaxí xwiyá rínarinjipáninj rínirí yarinjagí aráá wigíawixini. Xwiyá ikaxí níríná rínarinjpi aráá ńwiróná Mosesomí rísísí re urigíawixini, “Nene ámí Gorixomí aráá owianeyí.” ḿneaimónariní.” urigíawixini.

20 Ayí Gorixo sekaxí “Ámá woraní, memé áiraní, d́fwí ŕpimi amá nírónirínáyí, śnjá nearo pikíríxini.” urípi nání wáyí winíagí nání e urigíawixini.

21 Ayí śnjwí e wínfápi ḿinj ýfwí níro njweapaxí enjagí Moseso ení re ríniginí, “Nioní wáyí níkarínirí enj síríninjwí ninarini.” ríniginí.

22 Agwí riná seyíné d́fwí enjíná segí aríowéyí bagíá ax́pimi ḿb́ ríxa d́fwí Saioniyí ríninjipimíninj rémófawixini. D́fwí apimí Njwá aninj śnj imóninjóyá anj ikwírónjjerini. Anj apí Jerusaremíyí ríninj anjnamí ikwírónjjpirini. E anjnjá f́á ḿropaxí imóninjpi awí neánimáná yayí néra wíápnarigíerini.

23 E áamá Gorixoyá niaiwí xámínjóninj imónigíyá — Ayí anjnamí aninj njweapífa nání wigí yóí ríxa anamí njwiríninjirini. Ayí awí eánigíerini. E Gorixo, áamá nýoní mí ómómíximí ení njweanerini. D́nj áamá xwíáyo nýjwearóná wé róninj yarigíyá yapí anjnamí peyíáná Gorixo wé uroárinjyí t́nj e, ayí erini.

24 E Jisaso ení t́nj erini. O xwiyá śnj Gorixo “E e niseaimífarini.” réroárinjpi nání negí wáwuj imóninjorini. Ragí o níperíná puñpi — Apí xwiyáninj níríniríná “Nioní péapimi dání seyíné d́nj nýimínj imóninjpi meapífarini.” ríninjpirini. Apí ragí enjíná xiráo Keno xogwáo Aiborómí pikíxwíró wíáná puñpi — Apí xwíáyo dání “Nioní nání enj meai.” ríninjpirini. Apimí seáyí e imónini. Apí ńpini t́nj e seyíné ríxa agwí barinjoi.

“Gorixo neararinjpi arikwíkwí ḿwipa éwaniginí.” urinj nánirini.

25 Xwiyá seararinjomí arikwíkwí wipíríxini śnjwí ainenaxídfpoyí. Negí aríowé enjíná Moseso xwíá t́yo dání erírí wíagí aiwí arikwíkwí wigíyá Gorixo pírtí umamófpimi ḿmúrogíá enjagí nání seyíné ení anjnamí dání erírí neaiarinjomí arikwíkwí ńwirínáyí, “Pírí neamamómínirí eníapimi ananí nímúropaxenerini.” riyaiwinarinjoi?

26 Enjíná o d́fwí Sainaiyí ríninjipimi dání xwiyá ráná xwíá rírímí poboní nerí yaiwíám méagí aiwí agwí riná nenfápi nání B́kwíyo nírínirí eáninj rípi nearinjirini, “Nioniyá d́nj t́ni xwíá rí amí b́ yaiwíám níméniríná xwíá rini marfá, anjna t́ni ení yaiwíám menínfá rini.” nearinjirini.

27 Xwiyá Gorixo níríná amí b́iyí rínjpi, ayí rípi áwanj nearimfánirí rínini. Amípi anjpa imónipaxí mimóninjpi íníná aninj imóníwíniginirí amípi anjpa imónipaxí imóninjpi — Apí x́fo xwíá amípi nímíxiríná imíxinjpirini. Apí anjpa imíxárimfánirí nání rínini.

28 Ayínání Gorixoyá xwioxíyo njweanjwápi wí anjpa mimónipaxí enjagí nání omí yayí numerane “Enj eáninj Gorixo imóninjpi, ayí apírání?” nýaiwirane awayini f́á nýamíxinirane nýjwearane x́fo e éfíríxini wimónarinjpi neranéná yayí winíapaxí imóninjpi éwaniginí.

29 Negí Njwáó amípi sipí imóninjpi ŕfá narinjipáninj imóninjó enjagí nání api e éwaniginí.

13

“Gorixo yayí winipaxípi oyaneyí.” niseaimóniríná rípi rípi éfíríxini.” urinj nánirini.

1 Seyíné áamá Jisasomí d́nj ńwíkwíróro nání séríxímeáninj imónigíyá nání d́nj sipí wiarigíápi ṕni ḿwiárí ananí siní wíríxini.

2 Ámá wí “Ámá anj mî dânjyó aiwá míranj wiarînjwîni.” nîyaiwiróná maiwí anjînajyó wigfá enagî nânî seyîné ámá anj mî dânjyó arfá mikeamó aiwá míranj wírîxîni.

3 Segf sérîxîfmeá gwí anjyó njweagfáyîf nânî dînjî arfá mikeamó seyîné enî nawîni gwí nînjwearónînjî nimónîro arîrá wírîxîni. Sérîxîfmeá paimîmf wiarîngfáyîf nânî dînjî peá mîmó “Nene enî gwíf tînjwaéne enagî nânî axîpî e neaipaxîrfanî?” nîyaiwiro arîrá wírîxîni.

4 Ámá fwf inarîngfáyo rîxa nîmeánîmána inarîngfáyoranî, sîni mîmeánîpa nemána inarîngfáyoranî, nîyonî Gorîxo pirî umamonfá enagî nânî seyîné segf meánîgfápî peayf nîwianîro wí tîni fwf minîmepa éfrîxîni. fwf nînîrîná ayf Gorîxoyá sînjwíyo dâni piaxf weánîpaxîpî yarînjagfá nânî rarînjîni.

5 Xwfá tîyo nînjwearóná njgwí nânî dînjî sipî seaiarînjîpî xe áxenjarîniînjî oneainîri sînjwí mîwîniîpa éfrîxîni. Bikwíyo nîrîniîri éanînjî rîpî Gorîxo xewanîjo re rînjî enagî nânî rarînjîni, “Nionî wí mîrîwáramó erî wí mîsiepîsamó erî emfárinî.” rînjî enagî nânî rarînjîni.

6 Ayînânî nene wará sarîfwá mîmárinîf Bîkwíyo nîrîniîri éanînjî rîpî rîpaxenerîni, “Arîrá niarîjo, ayf Ámîná Gorîxo enagî nânî nionî wí wáyî emîméni. Ámá pí pí nînikáiro ai Gorîxomî dînjî wîkwíroarînjápî pîrfî nîrakîpaxî menîni.” rîpaxenerîni.

“Neaipejweagfáwa yagfápîmî ikanînjî owianeyî.” urînjî nânîrîni.

7 Ámîná xámî xwíyáfá Gorîxoyápî nîsearêwapîyiro seaipejweagfáwa nânî dînjî irónîpoyî. Awa sîni mîpé nînjwearóná néra núfasaná imónagfápî nânî dînjî nîmoro Gorîxomî dînjî nîwîkwíroro yagfápa axîpî oyaneyîniîro ikanînjî wiaxîfdîpoyî.

8 Jîsasi Kiraiso imónînjîpî ámî xegf bî xegf bî imónarînjîmanî. Anînjî imónînjîpî enîná dâni apîni imónîri agwî rîná enî sîni axîpî imónîri ná rfwíyo enî anînjî minî axîpî imónîri enfárinî.

9 Ayînânî xwíyáfá Kiraiso neaiînjîpî nânî rîniînjîpî marfá, xwíyáfá xegf bî nânî éwapînarîngfá xîxegfîni imónînjîpî inîngfî waxfîniînjî xe oneamáronîri sînjwí mîwîniîpanî. Ayf rîpî nânîrîni. Gorîxo ayá nînearîmîxîriî neaiînjîpîmî dâni dînjî sixf nîniîránénáyî, nanj neaimîxîpaxf imónînjîpîmî xfdarînjwîni. Nanjwí nânî njwí ikaxíyo “Rîpî njwáxîni. Rîpî ananîrîni.” rîniînjîpîmî dâni wí dînjî sixf neainîpaxf menîni. Ayînânî ámá xámî “Njwí ikaxf rîniînjî apîmî oxfdîmîni.” nîyaiwiro xfdîngfáyîf apî nanj wí wimîxînjîmanî.

“Rîdiyowá nânî wayfá Gorîxo wimónarînjî rîpî éfrîxîni.” urînjî nânîrîni.

10 Nene íráf onînjîfwá Jîsasi Kiraiso rîdiyowánînjî neaiîniînjîfwá tînjwaénerîni. Rîdiyowá Jîsaso inînjîpî —Apî dînjî nîwîkwírorînjîpîmî dâni ananîniînjî nîniîrane nanj imónarînjwápîrîni. Apî ámá sîni sentá anj rîkárîniînjwámî dâni yagfápîmî xfdarîngfáyîf bî nîpaxf menîni.

11 Rîpî nânî dînjî mópoyî. Apaxîpá imónîngfá xwéowa xwiogwí o omî fwf none tîni negf ámá tîni yarînjwápî Gorîxo yokwarîmf oneaiîniîri nanjwí nîpîkîmáná ragf púfpî nîmeámî awawá njwáf rîniînjîwámî nîpáwiro wîwífá neaáiro aiwá nanjwí náo ámá njweagfê bfanîrîwámîni ríá ikearîngfárinî.

12 Ayînânî Jîsaso enî xegf ámá agwí axfýónînjî mîniîngfáyo xfo nîperîná ragf púfpîmî dâni síyîkwíf mîniînjî Gorîxo e imónîrîrîxîniîri wimónarînjîpî wimîxîmîniîri nânî akînjá fwf e bfanîrîwámî dâni rîniînjî meanîngîni.

13 Ayînânî nene ámá sîni “Njwí ikaxíyo ‘Apî njwáxîni. Apî ananîrîni.’ rîniînjîpîmî oxfdaneyî.” rarîngfáyîf njweagfê pîniî nîwîarîmf o tînjî e nânî nurane dînjî “Xfómî ayá wíayîgfápa nene enî neaiarîná ayf ananîrîni.” oyaiwianeyî.

14 Ayf rîpî nânî seararînjîni. Anj bî xwfá tîyo nene anînjî ínîná njweanfá nânî mîmónînjagî aí anj anjnamî rfwíyo imónînfápî nene njweáwanîgîniîri dînjî nîwîkwímorane yarînjwá enagî nânî rarînjîni.

15 Ayînânî Jîsaso neaiînjîpîmî dâni Gorîxomî rîdiyowá nânî wayfá yayîni uméwanîgîni. Negf manjyó dâni ámá wíyo pí pí nîrîrîná onîniî negf Ámînáorîniînjî nîrîrane waropárf wíwanîgîni.

16 Gorîxo ámá xfóyáyf wîniîyo nanjîniî wíiro dîwf ikeamónîngfáyo amîpî bî mîniî wiro yarînjagfá nîwîniîrîná yayf winarînjî enagî nânî seyîné apî nânî arfá mikeamó nero éfrîxîni. E neróná rîdiyowá nânî wayfá Gorîxo wimónarînjîpî yarînjagfá nânî rarînjîni.

17 Segf ámîná seyîné Jîsasomî píranînjî xfdîrîxîniîri seaipejweaarîngfáwamî —Awa Gorîxo yarînjî imîmf wíaná nîseaipejwearîná egfápî nânî “Ayf apî nânî enjwárinî. Apî nânî enjwárinî.” urîpîrfáwarîni. Awamî arfá nîwíro ínîmî yeáyf wurîniîrîxîni. Seyîné píranînjî arfá nîwíro ínîmî nîwurîniîrónáyî, awa nîseaipejwearóná wigf dînjî ríá muxé dînjî yayf nîyaiwiro seaipejweapîrfárinî. Seyîné e mepa nerónáyf, nanj imónînjîpî wí seaimîxîniîfá menîni.

18 Amípi none neranéná píráníñf íá niyamixinri éwanigini nerane nani re neaimónarini, “Gorixoyá sijnwíyo dani píraníñf wé róniñfipi néra warinwini.” neaimónaríñagí nani seyíné none nani Gorixomi xwíyá ririmí wípoyi.

19 Nioni pírf n-rakiaríñfpi anípa imónaná seyíné tífamin aníni bímfa nani Gorixomi rixiñf ayá wí urífrixinri dirírf seaiaríñfpi.

Gorixomi nurífná uríñfpi nánirini.

20 Gorixo —O áma níwayiróniro ñweapaxípi nani míkí ikinorini. Oyá dñfyo dani negí Áminá Jisaso xwáripáyo dani ámi sñf nerí wiápinimeañirini. Ragí o níperíná púfpimi dani xwíyá niyimíñf imóniñf Gorixo “E e níseaimfáriní.” réroaríñfpi aníñf wayíroaríñf eñagí nani sipísipí imóniñwaéne neamearíñf xwé imóniñorini.

21 Seyíné amípi Gorixo wimónaríñfpi nípiní epaxí imónipíri nani seaimixwini. E nerífná Jisasi Kiraiso —Aníñf íniná seáyí e numepaxí imóniño, ayí orini. O seaiñfipimi dani pí pí xfo yayí winípxí imóniñfpi imónífrixinri seaimixwini. “Aga e imóníwini.” nimónarini.

Yoparf uríñfpi nánirini.

22 Gí nrixímeáyíné, eñf rirémixí nioni seaía rípi sepiá ayá wí niri meapa nerí nani rípi re osearimini, “ ‘Píraníñf aríá ókiarí nímonírane apimi oxídaneyí.’ yaiwípoyi.” osearimini.

23 Seyíné rípi nani níjfa imónífoyí. Negí nrixímeá Timotio ríxa gwí añfyo dani wárfawixini. O sini mé nioni nímeáaná yawawi nawini níbirai sijnwí seananwini.

24 Segí seáyí e nimónirí seaipeñweaarígfáwami tñf Gorixoyá imónígfá niyoní tñf none nani yayí neawiemeaipoyí. Áma nioni tñf Itari píropenísfyo re ñweañwáyí yayí seaiwárenaparíñwini.

25 “Gorixo niyífnéni ayá seaiwianíwini.” nimónarini.

Payí Jemiso eanjnarini.

Payí rina áma Jisasomí dñj wíkwíroarigfáyo mîxí uxífdowárarinjagfa nání amí amí numiamoro wí enj nimóniro anj apí apimí urfningfáyí nání Jemiso eanjnarini. Xewaninjo nání awanj píraninj mîrînj enjagi aí “Jisasomí xogwáo, Jemisoyí rînjorfaní?” wíaiwiarinjwáorini. Jisasoyá siyikí imónigfá Jerusaremi ñweagfáyo wipenweagfá seáyí e imóninjorini (Wáf wurimeiarigfáwa 15:13, 21:18). Jisaso rîxa anjnamí nîpeyimáná xwiogwí rîxa obaxí onimíapí nîpwémáná enjáná Jono áma wí “Jisasomí dñj wíkwíroarinjwini.” nîrîro aí omí píraninj nuxídirfáná epaxípi tñí xixeni mé yarigfápi nání aráf nîwirí nání ayí re oyaiwipoyinrí “Jisasomí píraninj nîxídirfáná epaxípi, ayí ripirfaní? Ripirfaní?” oyaiwipoyinrí payí rina nîrîrí eanjnigini.

1 Jemisoní —Nioní Gorixomí tñí Jisási Kiraisomí tñí xináíninj nimónirí ominj wíiarinjá wonirini. Nioní payí rina gí áma Jisasomí dñj wíkwíroarigfáyné nání —Seyíne gwí bî bî wé wúkaú síkwí wáú apiyíne wí enj nimóniro ñweagfáynérini. Ayíne nání payí rina nearí yayí seawárenaparini.

“Iwamó neaiwapiyarigfápi enj neaeámixipaxríni.” urinj nánirini.

2³ Gí nîrixímeáyíne, seyíne rîxa nîjía rîpí imóninjoi. Jisasomí dñj nîwíkwíroroná enj neánro rífa xídarinjoi nîrí iwamó seaiwapiyífápimí xwámámí nîwiéra nurónáyí, xeaninj rífa tñj ríwíyo seáimeanfápimí ení xwámámí wipaxí imónipírfáriní. Seyíne nîjía e imóninjagfa nání xeaninj xixegíni seáimeáaná kíkítmí mimóní “Dñj nífa neainínfápi nání rífa neámeaarini?” yaiwírfixini.

4 Áma xeaninj wíkararigfápimí xwámámí nîwiéra núfasáná imónipaxí imóninjópi seyíne ení axípi imónipírfáfa nání xwámámí nîwiéra úrfixini. E neróná Goríxo gwí áma e imónírfixinrí wimóninjópi bî mîmúro nîpiní píraninj nîyipárorómíníroná wé roáringfáyné xixeni e imónipírfáriní.

“Dñj emí saímí mîmojiní.” nîseaimónírfáná Gorixomí rîxinj urírfixini.” urinj nánirini.

5 Síní dñj nîpîkwini émf saímí mîmoarinj go go “Xeaninj nímeaarinjópi, ayí apí nání rífa nímeaarini?” mîyaiwipa nerfnáyí, xewaninjo Gorixoyá dñj tñí dñj émf saímí e mopaxí oimónimînrí omí rîxinj urfwinigini. Goríxo áma nîyoní yanj nîwirfáná símf tñí mîwí yanj ewaní nimónirí xwéni mîni wíarinj enjagi nání ananí rîxinj urfwinigini.

6 E seararinjagi aí rîxinj nurírfáná dñj bî biaú nîmorí “Goríxo aga nepa nîniapínífeninjoi? Mîniapípa enífeninjoi?” mîyaiwí aga xixeni dñj nîwíkwírómáná “Nepa xixeni niapípaxorini.” nîyawiwrí rîxinj urfwinigini. Áma dñj bî biaú moarinj go go rawírawáyo imeamíkwí nerfáná iminj nîxemi urí nîxemi bîrí yarínjfpíninj imóninjagi nání

7 áma ónj dñj imónigfáyí bî re mîyaiwipa érfixini, “Goríxomí rîxinj uráná o ananí nîniapíninjoi.” mîyaiwipa érfixini.

8 Áma ayí dñj nîmoróná ná bîni mamó dñj náiroayiri nero moro amípi ení neróná “E oemini.” yaiwífápiní mé xegí bî xegí bî ero yarigfáyí enjagi nání e mîyaiwipa érfixini.

Áma dñwí ikeamónigfáyí tñí amípi mîmúronigfáyí tñí apíau nánirini.

9 Segí séríxímeá dñwí ikeamónigfáyí re nîyaiwiro mînj sínjá meakínírfixini, “Nioní Jisaso neaiinjípimí dání Goríxo seáyí e nîmîxinjorfaní?” nîyaiwiro mînj sínjá meakínírfixini.

10 E nerí aí séríxímeá amípi wí mîmúronigfáyí re nîyaiwiro mînj sínjá meakínírfixini, “Nioní Goríxoyá síñwíyo dání sa ikwíaríninjáonírfaní?” nîyaiwiro mînj sínjá meakínírfixini. Ará siyí piyí nerí piéroarinjpa ayí ení aninj mîñweá axípi apaxí mé pepírfá enjagi nání rarinjini.

11 Seyíne nîjírfáriní. Sogwí xaiwí nîwepíní nánírfáná ará yeáyí yíkiáráná xegí siyípi piyí nerí nîpiérínowírfáná xámí awíaxí imóninjópi síní mimóní xwírfá inarínjriní. Áma amípi wí mîmúronigfáyí ení “E nerfáná ámi bî tñí bî tñí nímeapaxríni.” yaiwiarigfápi síní nîxída nuróná síní mé nero axípi e pepírfáriní.

Iwí oépoyinrí wímeaarinjópi nání urinj nánirini.

12 Áma Goríxomí xídarinjagfa nání xeaninj wímeaarinj nîpimíni xwámámí nîwiéra núfasáná enjáná Goríxo yayí nîwimorí dñj nîyimíinj imóninjópi —Apí nání nîrîrfáná “Áma nioní dñj síxí nîyarigfá gíyí gíyo mîni wimírfáriní.” rîninjpirini. Yayí nîwimorí dñj

nɪyɪmɪŋɟ apɪ sɪxɟ umɪmɔnɟá ɛŋagɟ náni áamá xeanɪŋɟ wɪfáyo xwámámɟ yarɪgɟáyɟ Gorɪxoyá dɪŋɟ tɪnɪ yayɟ wɪpaxɟyɟrɪnɪ.

13 Áamá xeanɪŋɟ wɪmeaarɪnáná re mɪrɪpa ɛ́fɪrɪxɪnɪ, “Gorɪxo nɪonɪ ɪwɟ oenɪrɪ xeanɪŋɟ apɪ níwapɪyɪfɪrɪnɪ.” mɪrɪpa ɛ́fɪrɪxɪnɪ. Ayɟ rɪpɪ nániɪrɪnɪ. Gorɪxo áamá wɪ xɔmɪ ɪwɟ oenɪrɪ wɪwapɪyɪpaxɟ mɪmɔnɟɪŋorɪnɪ. Xɔ ɛnɪ ámáyo ɪwɟ oɛpoyɪnɪrɪ wɪwapɪyarɪŋomani.

14 Oweoi, nene newanɪŋene wine wine pɪpɪ náni nɪneaimɔnɟrɪnáná ɟeapá nɪneainɪrɪŋɟpɪmɪ dáni ɪwɟ oɛpoyɪnɪrɪ nearɟpeaarɪŋɟrɪnɪ.

15 Apɪxɟ níaiwɟ agwɟ nerɪ xɪrarɪgɟápa ɟeapá neainarɪŋɟpɪ níaiwɟ agwɟnɪŋɟ nerɪ ɪwɟ ayɟ níaiwɟnɪŋɟ xɪrarɪŋwárɪnɪ. ɪwɟ ayɟ níaiwɟnɪŋɟ nɪxɪrɪmáná níaiwɟ xwé iwɪaroarɪŋɟpa ɪwɟ yárɟwápɪmɪ dáni nɪperane anɟnarɪŋwárɪnɪ.

16 Gɟ nɪrɪxɪmeáyɪné, dɪŋɟ sɪxɟ seayɪŋáyɪné, nɪonɪ re searɟápi, “Seyɪné ɪwɟ oɛpoyɪnɪrɪ seaɪwapɪyarɪŋɟpɪ pɪpɪmɪ dáni marɟáá, apɪmɪ dáni seaɪwapɪyarɪŋɟrɪnɪ.” searɟápi pɟnɪ nɪwɪárɪro yapɟ méwápɟnɪpanɪ.

17 Pɪ pɪ nanɟ imɔnɟŋɟpɪrɪnɪ, pɪ pɪ awɪaxɟ imɔnɟŋɟpɪrɪnɪ, gɪmɪ dáni marɟáá, anɟnamɪ dánɪnɪ neaimɛaarɪŋɟrɪnɪ. Ápo Gorɪxo —O pɪ pɪ anɟnamɪ wɪá ɔnarɪŋɟpɪ náni mɟkɟ ikɪŋorɪnɪ. Sogwɟ onapámɪgɟ nɪnɪrɪnáná sepiá imɔnɟrɪ rɪpɟwɟ imɔnɟrɪ yarɪŋɟpa nɪmɔnɟrɪ ámɪ xegɟ bɪ imɔnɟrɪ xegɟ bɪ imɔnɟrɪ yarɪŋomani. Onɪ amɪpɪ awɪaxɟ imɔnɟŋɟpɪ anɟpá neaiaparɪŋɟrɪnɪ.

18 Amɪpɪ o imɪxɪŋɟpɪ nɪpɪmɪnɪ dáni ná bɪnɪ ayɟ nene aɪwá nɪwákwinɟ minɟfɪnɟŋɟ oimɔnɟpoyɪnɪrɪ xewanɪŋo “E ɛ́mɪgɟnɪ.” wimɔnɟŋɟpɪmɪ nɪxɪfɪdɪnɪrɪ oyá xwɪyɟfá nepa imɔnɟŋɟpɪmɪ dáni nene neameanɟrɪnɪ.

“Xwɪyɟfápi xɪxenɪ arɟá nɪwɪro neróná rɪpɪ rɪpɪ yarɪgɟárɪnɪ.” urɪŋɟ nániɪrɪnɪ.

19 Gɟ nɪrɪxɪmeáyɪné, dɪŋɟ sɪxɟ seayɪŋáyɪné, apɪ nɪpɪnɪ nɪonɪ searɟápi seyɪné rɪxa nɪjɟá imɔnɟŋagɟa aɪwɟ rɪpɪ osearɪmɪnɪ. Arɟá owɪaneyɪnɪro sɟŋwɟ nanɪro aɪ apaxɟ mé nɪwɪápiŋmearo xwɪyɟfá mɪrɪpanɪ. Wikɟ ɛnɪ anɟnɪ mɔnɟpanɪ.

20 Áamá wikɟ nɔnɪro neróná wé rɔnɪŋɟ Gorɪxo wimɔnarɪŋɟpɪ tɪnɪ xɪxenɪ mɪyárarɪgɟá ɛŋagɟ náni rarɪŋɟnɪ.

21 Ayɪnánɪ segɟ ɪwɟ sɪnɪ yayarɪgɟápi —Bɪ náni “Onɪmɪárɪnɪ.” yaiwɪarɪŋagɟa aɪwɟ nɪpɪnɪ piaxɟnɪŋɟ seaeánarɪŋɟpɪrɪnɪ. Apɪ nɪpɪnɪ emɪ mɪmeámɟ nero seáyɟ e mɪmɔnɟpa neróná xwɪyɟfá áamá aɪwá ɪwɪá urarɪgɟápa segɟ xwɪoxɟyo Gorɪxo ɪwɟánɪŋɟ seaurárɪŋɟpɪmɪ —Xwɪyɟfá apɪ seaerɟkiemeapaxɟ imɔnɟŋɟpɪrɪnɪ. Apɪmɪ nɪmɪmɪnɪro “Píránɪŋɟ oxɟfɪdɪmɪnɪ.” yaiwɪfɪrɪxɪnɪ.

22 Yapɟ néwápɟnɪro “Xwɪyɟfá apɪ arɟáni nɪwɪranéná apáni yarɪŋwɪnɪ.” mɪyaiwɪ “Apɪ pɪ pɪ rɪnɪŋɟpɪ tɪnɪ xɪxenɪ oxɟdaneyɪ.” nɪyaiwɪro xɪxenɪ e ɛ́fɪrɪxɪnɪ.

23 Ayɟ rɪpɪ náni seararɪŋɟnɪ. Áamá xwɪyɟfápi arɟá nɪwɪro aɪ xɪxenɪ méfáyɟ, ayɟ áamá xɪxɟeáyo gɟ sɟmɪmanɟ arɟe rɟa imɔnɟnɪrɪ sɟŋwɟ onɪmɪápi ainenɟo yapɟ imɔnɟŋoɪ.

24 Xegɟ sɟmɪmanɟŋyo xɪxɟeá tɪnɪ sɟŋwɟ nainenɪmɪ numáná apaxɟ mé “Gɟ sɟmɪmanɟ e rɟa imɔnɟnɪ?” yaiwɪfɪpɟ náni arɟá ikeamɔarɪŋorɪnɪ.

25 E nerɪ aɪ áamá wɟgɟ ikaxɟ awɪaxɟ imɔnɟŋɟpɪmɪ —Apɪ ɪwɟ yarɪŋwápɪmɪ dáni gwɟnɪŋɟ neayárɪnɪŋɟpɪ neaikweawárɪpaxɟ imɔnɟŋɟpɪrɪnɪ. Áamá apɪmɪ anɪŋɟ sɟŋwɟ agwɟ nɪwɪnɪro xɟdarɪgɟáyɟ ɔnɪŋɟ wɪ mɪmɔnɟŋoɪ. Arɟá nɪwɪrɔnáná dɪŋɟ arɟá mɪkeamó pɪ pɪ rɪnɪŋɟpɪ tɪnɪ xɪxenɪ nɪxɟfɪro yarɟnáná Gorɪxoyá dɪŋɟ tɪnɪ yayɟ winɟpaxɟ imɔnɟŋɟpɪ wɪmeanɟárɪnɪ.

26 Áamá wɟgɟ manɟŋyo dáni nɪsanɪrɪ mɪrɪpa nerɪ aɪ “Nɪonɪ Gorɪxomɪ píránɪŋɟ nɪxɟfɪrɪ yarɪŋáonɪrɪnɪ.” nɪyaiwinɪrɟnáyɟ, xewanɪŋo yapɟ ɛwápɟnarɪnɪ. Xewanɪŋo “Gorɪxomɪ píránɪŋɟ nɪxɟfɪrɪ yarɪŋɟnɪ.” nɪyaiwinɪrɪ yarɪŋɟpɪ ɛnɪ ránɪŋɟ imɔnɟnɪ.

27 Áamá negɟ ápo Gorɪxo “Ayɟ sɟyɪkwɟ mɪnɟ egɟáyɟ nɪonɪ píránɪŋɟ nɪxɟdarɪŋoɪ.” waiwɪarɪŋɟyɟ rɪpɪ yarɪgɟárɪnɪ. Uyɪpeayɟ ikeamɔnarɪŋagɟa nɪwɪnɪrɔnáná arɪrɟa wɪro ayá udunɟpaxɟ áamá Gorɪxomɪ nɪxɟdarɪgɟáyɟ yarɪgɟápi nene ɛnɪ xe oneaxɟmeanɪrɪ mɪyaiwɪpa ero yarɪgɟárɪnɪ.

2

“Wɪyo wé ikwɪanŋwɟyo uŋwɪrɪrɪro wɪyo paimɪmɟ wɪro mepani.” urɪŋɟ nániɪrɪnɪ.

1 Gɟ nɪrɪxɪmeáyɪné, seyɪné negɟ Ámɪnáná Jɪsasɪ Kiraisomɟ —O Gorɪxo nɪkɟnɪrɪ ŋweanɟpɪ tɪnɪ xɪxenɪ nɪmɔnɟrɪ ŋweanɟorɪnɪ. Omɪ dɪŋɟ nɪwɪkwɟrɔrɔnáná seáyɟ e imɔnɟgɟáyo wé ikwɪanŋwɟyo uŋwɪrɪrɪro sɟpɪ imɔnɟgɟáyo paimɪmɟ wɪro mepa ɛ́fɪrɪxɪnɪ.

2 Ayɟ rɪpɪ seararɪŋɟnɪ. Seyɪné Gorɪxomɪ yayɟ wɪanɪro náni awɪ ɛánɟgɟe áamá waú —Wɟo amɪpɪ wɪ mɪmɪrɔnɟŋorɪnɪ. Rapɟrapɟ awɪaxɟ nɪyɪnɪrɪ wé ramaxɟ sɟŋá gorɟ tɪnɪ imɪxɪnɪŋɟwá ikɪkɟ nɪnɪmáná ɟwɪapɟorɪnɪ. Wɟo amɪpɪ mayɟ sa ikwɪárɪnɪŋɟ imɔnɟŋorɪnɪ. Rapɟrapɟ kɪyɟ ɔf mɪnɟ yárɪŋɟ nɪyɪnɪmáná ɟwɪapɟorɪnɪ.

3 Awai fwiapaná seyíné rapirapí awiaxí yíníjomi ayá tñí yayí níwiro “Símí re ikwíawí naní imóníj rínamí jweai.” uríro amípí mayí sa ikwíaríníj imóníjomi “Xw’á yání jferani, negí síkwí tñíj rerani, jweai.” uríro nerónáyí,

4 “Apimí dání meyrónípa yarínjwíní.” ríseaimónaríní? Oweoi, sewanínjyíné ríxa neyróníro “Wiene seáyí e imóníri wiene sípí imóníri enjwíní.” nýyaiwíroná amá opisí anjyo dání xwíríxí yaríná eyíroarígíáwa dñíj ínímí níkwírónimáná eyíroarígíápa seyíné ení axípi dñíj ínímí níkwírónimáná eyírónarínjowa.

5 Gí níríxímeáyíné, dñíj síxí seayínjáyíné, ar’á nípoyí. Goríxo amá xfoya imónífríxíníri fá nýyamíxíríná amá xw’á tfoyo dñíj nýyíyá síjwíyo dání amá amípí mayí sa ikwíaríníj imóníjáyí dñíj níwíkwírorínjípimí dání amípí Jisaso neainjípí wí mímúróngíáyí imónípírífa nání fá muyamíxípa enj’rani? Ayí xegí xwioxíyo —E amá xfomi dñíj síxí uyarígíáyo “Nínjweapírífaríní.” urínjeríní. E jweáfríxíníri fá muyamíxípa enj’rani?

6 Seyíné e neróná amá sa ikwíarínígíáyo ayá wimoarígíaríní. Amá xeanínj níseaikáriro xwíríxí umeaneyíníro enj nápémí nuro opisí anj tñíj e seawárarígíáyí gíyíríní? Ayí amá amípí xw’á re wenjípí wí mímúróngíáyí meníraní?

7 Ayí ení yo’í naní seyíné Kiraisomí xídarínjagífa nání seanjwíráríníjípimí ikayíwí mumearípa yarígíaríní?

8 Seyíné njwí ikaxí negí míxí ináyí Jisaso nearínj Bíkíwíyo re níríníri eánínj rípi, “Jíwanínjoxí nání dñíj sípí inarínjpa amá síjwí wíníí gíyí gíyo ení axípi wíríxíní.” níríníri eánínj apí xíxení níxídírónýí, naní yarínjoi.

9 E nísearíní aí seyíné amá seáyí e imónígíáyo píránínj umero sípí imónígíáyo paimímí wíro nerónáyí, íwí nero njwí ikaxí ríníjípí wíaikarígíáyíné enjagífa nání apimí dání xwíyífa meárínjapaxíríní.

10 Ayí rípi náníriní. Amá njwí ikaxí ríníj nípimíní píránínj oxídímíníri nemáná ná bimíní níwíaikírínáyí, xwíyífa amá njwí ikaxí nípimíní wíaikíáyí meárínífa axípi e meárínjapaxíríní.

11 Ayínání pí ní searínjíní. Bíkíwíyo njwí ikaxí re níríníri eánínj rípi, “Meánígíáyíné íwí minípaní.” rínjoi, ayí njwí ikaxí “Níwíápínímeari amá nípi’kípaní.” ení rínjínígíní. Seyíné meánígíáyí tñí íwí minípa nero aí níwíápínímearo amá nípi’kírínáyí, njwí ikaxí ríníjípí wíaikíáyíné imónínjagífa nání rarínjíní.

12 Ayínání pí ní seyíné nerónáraní, níróráraní, re nýyaiwíro dñíj tñí éfríxíní, “Njwí ikaxí ríníjípí —Apí íwí yarínjwípimí dání gwííníj neayáríníjípí neaikweawáripaxí imónínjípíriní. Njwí ikaxí ríníj apimí dání Goríxo eyeyíróm’ neainífaríní.” nýyaiwíro dñíj tñí éfríxíní.

13 O amáyo eyeyíróm’ níwíríná amá wígí wíyo ayá murímíxí wíarígíáyo xfo ení ayo ayá murímíxí xíxení xwíyífa umeárínífa enjagí nání rarínjíní. E nerí aí wígí wíníyo ayá nurímíxíri wíarígíáyo xfo ení ayo ayá urímíxáná apimí dání xíxení roayírónpírífaríní.

Ámáyo arírá mívípa neróná “Goríxomí dñíj wíkwíronjwíní.” rínarígíáyí nání urínj náníriní.

14 Gí níríxímeáyíné, amá go go wíyo arírá bí míví “Goríxomí dñíj wíkwíronjíní.” nírínírináyí, o “Dñíj wíkwíronjíní.” rínarínjípí surífmá imóníní. “O amá nání dñíj sípí mívíní ‘Goríxomí dñíj wíkwíronjíní.’ rarínjípimí dáníní er’kíemeáníjapaxíríní.” ríseaimónaríní? Oweoi.

15 Segí séríxímeá wo amí wo iyífa náníraní, aiwá s’á ayimí nínípi náníraní, d’wí ikeamónarínjagí níwínírná

16 amípí xfo d’wí ikeamónarínjípí bí míní míví re nurírnáyí, “Joxí ‘Níwayírónrí onjweaní.’ nímónaríní. Joxí nurí r’á rísíníní nání iyífa páníri agwí imí ríyíní nání aiwá níri eí.” nurírnáyí, “Amípí xfo d’wí ikeamónarínjípí nání xwíyífa e ur’ápi ananí arírá wípaxíríní.” ríseaimónaríní? Oweoi, ráfníj imónínjípíní uraríní.

17 “Goríxomí dñíj wíkwíronjíní.” rarínjípí ení axípi imóníní. Ámáyo arírá míví sa apíní nírírnáyí, dñíj wíkwíroarínj apí ríxa íkwíkwí yíní.

18 E nerí aí amá wo re nírínífaríní, “Amá wí Goríxomí dñíj níwíkwíroríná amáyo arírá wíarínjagífa aiwí nioní amáyo arírá míví Goríxomí dñíj níwíkwíroríná ‘Ayí ananíriní.’ nímónaríní.” Amá wo e nírnífa enjagí aí nioní omí re urímífaríní, “Joxí amáyo arírá míví ‘Goríxomí dñíj wíkwíronjíní.’ rarínjípí nioní ‘O nepa dñíj wíkwíroní.’ síaiwímí nání aríge níwapíyíláná ‘Neparíní.’ yaiwímífní?” nurí amí re urímífaríní, “Joxí ‘O ‘Goríxomí dñíj wíkwíronjíní.’ rarínjípí neparíní.’ níaiwírí nání amáyo arírá wíarínjípimí dání síwapíyíláná ‘O nepa dñíj wíkwíroní.’ níaiwíríní.” nuríri

19 re urímífaríní, “Joxí dñíj re nýyaiwírí íkwíronjíní, ‘Njw’á imónínjoi, ayí ná woní Goríxoríní.’ Joxí dñíj e nýyaiwírí níkwíroríná naní yarínjagí aiwí rípi nání ení dñíj

r̄imonj̄n̄? Im̄f̄oȳ eni d̄nj̄ ax̄fp̄i n̄iyaiwiro n̄ikw̄f̄roro ai Gor̄ixo r̄f̄a ikeaar̄n̄f̄a en̄aḡi n̄an̄i en̄j̄ óf̄ ik̄ar̄inar̄iḡf̄ar̄n̄i.” nur̄r̄i

²⁰ re ur̄im̄f̄ar̄n̄i, “Maj̄maj̄f̄a ik̄ar̄inar̄inj̄f̄ rox̄n̄i, ám̄ayo ar̄ir̄a m̄iw̄i ‘Gor̄ixom̄i d̄nj̄f̄ w̄ikw̄f̄ron̄j̄n̄i.’ rar̄inj̄f̄p̄i ‘Sur̄f̄m̄á r̄f̄a im̄ón̄n̄i?’ m̄iyaiwipaxox̄f̄ran̄i?”

²¹ En̄j̄n̄a neḡf̄ ar̄fo Eb̄ir̄f̄amo sekax̄f̄ Gor̄ixo ur̄f̄f̄p̄i t̄f̄n̄i x̄ixen̄i xeḡf̄ xewaxo Aisako s̄nj̄á ír̄áf̄ noga peyin̄je d̄an̄i r̄id̄yowá em̄in̄r̄i yar̄f̄n̄a Gor̄ixo o e éf̄pim̄i d̄an̄i ‘Wé rón̄j̄or̄n̄i.’ m̄ir̄ár̄ipa ren̄j̄n̄igin̄i?

²² Ayin̄án̄i nene d̄nj̄f̄ re yaiwipax̄f̄r̄n̄i, ‘Eb̄ir̄f̄amo Gor̄ixom̄i d̄nj̄f̄ n̄iw̄ikw̄f̄ror̄f̄n̄a d̄nj̄f̄n̄i w̄ikw̄f̄ron̄j̄man̄i. Gor̄ixo ur̄inj̄f̄p̄i x̄ixen̄i ner̄f̄n̄a w̄ikw̄f̄ron̄j̄f̄ en̄aḡi n̄an̄i d̄nj̄f̄ o w̄ikw̄f̄ron̄j̄f̄p̄i xewan̄j̄o ar̄f̄a n̄iwir̄i en̄f̄pim̄i d̄an̄i yóf̄ im̄ón̄n̄i?’ yaiwipax̄f̄r̄n̄i.

²³ R̄ip̄i eni yaiwipax̄f̄r̄n̄i, ‘Neḡf̄ ar̄fo e ner̄f̄n̄a x̄fo n̄an̄i B̄ikw̄f̄yo re n̄ir̄in̄r̄i eán̄inj̄f̄ r̄ip̄i, “Eb̄ir̄f̄amo Gor̄ixom̄i d̄nj̄f̄ w̄ikw̄f̄róaḡi n̄an̄i ‘Wé rón̄inj̄f̄ im̄ón̄j̄or̄n̄i.’ yaiwijn̄igin̄i.” n̄ir̄in̄r̄i eán̄inj̄f̄p̄i x̄ixen̄i im̄ón̄n̄igin̄i. Ayin̄án̄i Eb̄ir̄f̄amo Gor̄ixo t̄f̄n̄i n̄ikum̄ix̄in̄r̄i emear̄inj̄f̄ woȳf̄ raḡf̄ar̄f̄an̄i?” ur̄im̄f̄ar̄n̄i.

²⁴ Agw̄i seýf̄né n̄j̄f̄á re im̄ón̄j̄o, “Ám̄á ‘Nion̄i Gor̄ixom̄i d̄nj̄f̄ w̄ikw̄f̄ron̄j̄n̄i.’ rar̄inj̄f̄pim̄i d̄an̄in̄i Gor̄ixo ‘Wé rón̄j̄or̄n̄i.’ r̄árar̄inj̄f̄man̄i. X̄f̄om̄i d̄nj̄f̄ n̄iw̄ikw̄f̄ror̄f̄n̄a x̄fo wim̄ón̄ar̄inj̄f̄p̄i yar̄inj̄f̄pim̄i d̄an̄i ‘Wé rón̄j̄or̄n̄i.’ r̄árar̄inj̄f̄r̄n̄i.” Ap̄i n̄an̄i seýf̄né r̄ixa n̄j̄f̄á im̄ón̄j̄o.

²⁵ En̄j̄n̄a iȳf̄ ede d̄an̄i waḡf̄á Rexap̄iȳf̄ r̄in̄inj̄ —Í Josuao ám̄á waú an̄j̄ apim̄i s̄nj̄w̄f̄ ow̄in̄ár̄ip̄iȳn̄r̄i urowár̄enap̄aná nipemeám̄i nur̄i óf̄ w̄iyo urowár̄inj̄r̄in̄i. Í eni ax̄f̄p̄i Gor̄ixom̄i d̄nj̄f̄ n̄iw̄ikw̄f̄ror̄f̄n̄a e éf̄pim̄i d̄an̄i Gor̄ixoȳá s̄nj̄w̄f̄yo d̄an̄i ap̄ix̄f̄ wé rón̄inj̄f̄ mim̄ón̄ipa ren̄j̄n̄igin̄i?

²⁶ Ayin̄án̄i re r̄ipax̄f̄r̄n̄i, “Ám̄á d̄nj̄f̄p̄i s̄n̄i s̄ix̄f̄ m̄in̄j̄án̄a war̄áo p̄iȳf̄ en̄j̄pa ám̄á Gor̄ixo e éf̄rix̄in̄r̄i wim̄ón̄inj̄f̄p̄i mé d̄nj̄f̄p̄in̄i w̄ikw̄f̄roar̄iḡf̄ap̄i ax̄f̄p̄in̄inj̄f̄ nim̄ón̄r̄i ikw̄f̄kw̄f̄ yin̄i.” r̄ipax̄f̄r̄n̄i.

3

“Pí pí xw̄ȳf̄á rar̄inj̄wápi nar̄j̄n̄i r̄f̄wan̄igin̄i.” ur̄inj̄f̄ n̄án̄ir̄in̄i.

¹ Ḡf̄ n̄ir̄ix̄imeáȳf̄né, Gor̄ixo ám̄á wiḡf̄ win̄yo ur̄ewap̄iyar̄iḡf̄ayo yar̄inj̄f̄ im̄im̄f̄ n̄iwir̄f̄n̄a awayin̄i m̄iw̄i en̄f̄a en̄aḡi n̄an̄i seḡȳf̄ w̄i obax̄f̄ ám̄ayo our̄ewap̄iyaneyin̄iro mim̄ón̄ipa éf̄rix̄in̄i.

² N̄in̄enen̄i p̄ir̄án̄inj̄f̄ oyaneyin̄r̄i éwáȳf̄ nóreám̄ioarane s̄p̄in̄i ik̄ar̄inar̄inj̄wá aí ám̄á man̄j̄pá t̄f̄n̄i n̄ir̄ir̄f̄n̄a móreám̄ioapa ner̄f̄n̄áȳf̄, Gor̄ixoȳá s̄nj̄w̄f̄yo d̄an̄i r̄ixa wé rón̄inj̄f̄ im̄ón̄j̄or̄n̄i. Pí pí f̄w̄f̄ feapá win̄im̄in̄r̄i yar̄inj̄f̄p̄i n̄an̄i eni anan̄i f̄á yam̄ix̄inar̄inj̄or̄n̄i.

³ Nene os̄f̄ im̄an̄i oun̄r̄i ner̄f̄n̄a yar̄inj̄wápi n̄an̄i d̄nj̄f̄ omoaneȳ. Ain̄ix̄f̄ on̄im̄iá b̄i xeḡf̄ man̄j̄yo s̄f̄w̄f̄ f̄kw̄ir̄árar̄inj̄wápipim̄i d̄an̄i ḡf̄m̄in̄i ge oun̄r̄i k̄in̄im̄ix̄áná man̄j̄n̄i mar̄f̄ái, os̄f̄ non̄i eni ám̄in̄i war̄inj̄f̄r̄in̄i.

⁴ Ai s̄ip̄ix̄f̄ eni xwé im̄ón̄r̄i im̄inj̄f̄ en̄j̄ eán̄inj̄f̄ ner̄f̄n̄a n̄ixem̄i ur̄i yar̄inj̄aḡi aiw̄i om̄inj̄f̄ mear̄j̄o “Ám̄in̄i oun̄m̄in̄i.” n̄iwim̄ón̄r̄i par̄á on̄im̄iáp̄i t̄f̄n̄i aí ám̄in̄i méáná ám̄in̄i war̄inj̄f̄r̄in̄i.

⁵ Neḡf̄ man̄j̄ȳf̄ eni ax̄f̄p̄i im̄ón̄n̄i. War̄á n̄ir̄im̄in̄i n̄an̄i on̄im̄iáp̄i en̄aḡi aí apim̄i d̄an̄i ám̄á “Seáȳf̄ e im̄ón̄inj̄f̄ ap̄i epaxon̄r̄in̄i.” n̄ir̄iro m̄ix̄f̄ meak̄in̄inar̄iḡf̄ar̄n̄i.

Ai r̄f̄a b̄i on̄im̄iáp̄i m̄ir̄oar̄f̄aḡi aiw̄i ik̄f̄á xwé b̄i n̄ip̄in̄i r̄f̄a nowár̄ipax̄f̄r̄in̄i.

⁶ Neḡf̄ man̄j̄ȳf̄ r̄f̄án̄inj̄f̄ wear̄inj̄ȳf̄r̄in̄i. S̄ip̄i b̄i on̄im̄iá mar̄f̄ái, ayá w̄i epax̄f̄ȳr̄in̄i. Neḡf̄ war̄ar̄im̄i w̄i e en̄aḡi aiw̄i war̄á n̄ir̄im̄in̄i xw̄ir̄f̄a neaim̄ixar̄inj̄ȳf̄r̄in̄i. R̄f̄a neḡf̄ man̄j̄yo d̄an̄i wear̄inj̄f̄p̄i —Ap̄i p̄ipim̄i d̄an̄i mar̄f̄ái, sa r̄f̄a xwé Seteno wen̄f̄ar̄im̄i d̄an̄i m̄ir̄ón̄inj̄f̄p̄ir̄in̄i. Ap̄i am̄p̄i nene on̄iná d̄an̄i néra yar̄inj̄wápi r̄f̄m̄imen̄inj̄w̄n̄inj̄f̄ neaeán̄ar̄inj̄f̄r̄in̄i.

⁷ Aȳf̄ r̄ip̄i searar̄inj̄n̄i. Xám̄i nar̄j̄w̄f̄ x̄ixeḡf̄n̄i aȳf̄ aȳf̄, s̄ran̄i, in̄j̄ran̄i, agw̄f̄ar̄an̄i, iniiḡf̄yo yar̄inj̄ȳf̄ran̄i, ám̄á íw̄f̄ oim̄ón̄r̄i yapem̄ix̄áná aȳf̄ íw̄f̄ im̄ón̄aḡf̄r̄in̄i. Agw̄i eni nene íw̄f̄ oim̄ón̄r̄i yapem̄ix̄áná anan̄i íw̄f̄ im̄ón̄ar̄inj̄f̄ en̄aḡi aí

⁸ ám̄á go nar̄j̄w̄f̄ saȳf̄ yapem̄ix̄ar̄iḡf̄apa xeḡf̄ man̄j̄ eni oyapem̄ix̄in̄im̄in̄r̄i ner̄f̄n̄a x̄ixen̄i e epax̄f̄ im̄ón̄n̄i? “Ḡf̄ man̄j̄ an̄inj̄f̄ sam̄inj̄f̄ n̄iw̄f̄r̄i n̄ira úm̄igin̄i.” n̄iyaiwir̄i aiw̄i w̄i e epax̄f̄ mim̄ón̄n̄i. Man̄j̄ȳf̄ s̄ip̄i n̄an̄i ner̄f̄n̄a kikīf̄a b̄i yar̄inj̄f̄man̄i. Sid̄inj̄f̄ ám̄á p̄iȳf̄ om̄im̄f̄ yar̄inj̄f̄p̄i magw̄f̄ ín̄n̄i.

⁹ Man̄j̄pá t̄f̄n̄i neḡf̄ Ám̄in̄a im̄ón̄inj̄f̄ apo xwéom̄i yaȳf̄ wirane ám̄á x̄f̄ón̄inj̄f̄ nim̄ón̄r̄i nj̄weáf̄rix̄in̄r̄i neaim̄ix̄ij̄ene win̄yo ikaȳf̄w̄f̄ ur̄irane yar̄inj̄wár̄in̄i.

¹⁰ Ayin̄án̄i man̄j̄ ax̄f̄pám̄i d̄an̄i yaȳf̄ wirane ikaȳf̄w̄f̄ ur̄irane yar̄inj̄wár̄in̄i. Ḡf̄ n̄ir̄ix̄imeáȳf̄né, “Nene e neran̄éná aȳf̄ apán̄r̄in̄i.” riseaim̄ón̄ar̄in̄i?

¹¹ “Iniiḡf̄ s̄im̄inj̄f̄ sir̄ir̄ik̄f̄ ax̄f̄yim̄i d̄an̄i nar̄j̄f̄ wú mear̄i p̄iȳanj̄f̄ eaar̄inj̄f̄ wú mear̄i epax̄f̄r̄in̄i.” riseaim̄ón̄ar̄in̄i?

12 Gf nri:rixímeáyíné, “Íkíá pikí wínamí dání sogwí oripí wepaxíriní.” riseaimónariní? “Wainí uraxí wírímí dání ikíá pikí sogwí wepaxíriní.” riseaimónariní? “Iniígí símíní iwamá tńń meearíní wúmí dání ámí iniígí naní wepaxíriní.” riseaimónariní?

Ámá dńń émf saímí Goríxo tńńmí dánńpí moarígááyí yarígáápí nání uríní nániríní.

13 “Nioní dńń émf saímí morí nńjá imónirí enáoníriní.” yaiwinarígá gíyí gíyí nene “Ayí wigí yaiwinarígáápí tńń xíxení iyí rimónńjoí?” waiwianíwá nání woxíní woxíní nemeríná awayíní nimónímáná naní ero dńń émf saímí nímómáná naní ero yarígáápimí dání apí nene neaiwapíyíríxíní.

14 E nerí aí segí xwioxíyo dání wíyo sípí dńń ayá wí rńá tńń waiwiro nioníní seáyí e oimónímínirí imímí wiro nerónáyí, dńń xenwí e nímoróná seyíné nepa imónígáápí rńtí nńro mńxí mńmeakńńpa éfírixíní.

15 Ámá wigí wńnyo sípí e nńwikáríroná “Dńń émf saímí nńmorane yarínwini.” yaiwinarígáápí, ayí anńnamí nńweańoyá dńńyó dání nńyaiwiro yarígáamaní. Dńń ámá Goríxomí mńxídarígááyo dání imónirí ámá Goríxo nání dńń wí mńmó wiwanńńyí náníní mónarígááyo dání imónirí enńpíríní. Obńyíyáyo dání ení imónirí enńpíríní.

16 Ayí rńpí nání seararńńń. Ámá wigí wńnyo sípí dńń waiwiro nioníní seáyí e oimónímínirí imímí wimńxíro yarígááyí enánáyí, ámá píranńń mńńweá uyńńí nero sípí xíxegńń nńra warígáá enagí nání seararńńń.

17 E nerí aí ámá dńń émf saímí anńnamí dánńpí nńmoro yarígáápí aga xegí bń imónńnagí nání ayí rńpí yarígáariní. Xámí síyikwí mńń ero wigí wńnyí tńń xepíxepá mńroní mepí tńńro awayíní yapenńń imónńro wigí wńnyí xwíyńá uráná píranńń arńá nńwiro dńń yalkíro wńnyo wá bń onńmiáńpí mńwianí xwapí ayá wí nńwianńroná ikíá nanńna sogwí obaxí wearńńńyí yapí nimónńro wńnyo wíro wńnyo símí símí e mumé nero naní ero sípí ero mepa ero yarígáariní.

18 Ámá wigí wńnyí tńń xepíxepá mńroní mepí tńnarígáá e yarígáápimí dání ámá aiwá omńńń wńá nńra warígáápa nerónáyí, wé ronńń yarígáápí aiwá xwé pńrńpńrń inarńńpńńń imónńńńo.

4

“Seyíné sípípi nerńńá Goríxomí símí tńń wiarígááyíné imónńńo.” uríní nániríní.

1 Segí mńxí rńńro mńxí inńro yarígáápí mńkí piyo dání inarígáariní? “Apí meapaxonńriní.” nńyaiwiro feapá seainarńńńpí —Apí segí xwioxíyo dání seyíné tńń mńxńńń inarígááariní. feapá seainarńńń mńkí apímí dání seyíné segí wńnyí tńń mńxí rńńro mńxí inńro yarígáá menńraní?

2 Seyíné amńpí wí nání “Omeámíní.” nńseaimónńrń aí meapaxí mímónńpa nero nání “Ámá opíkímíní.” yaiwiarígáariní. Amńpí bń síńwí fńwí nńwńńńńń mńmeapaxí mímónńro nání mńxí nímépero mńxí rńnarígáariní. Seyíné “Pí nání nene neaimónarńńńpí mńmepa yarńńwáfanń?” mńyaiwipanń. Goríxomí rńxńń murrípa nero nání mńmeaarígáariní.

3 E nerí aí segí seaimónarńńńpí nání Goríxomí rńxńń nurírńńá dńń naní nńxírímáná mé segí feapá seainarńńńpí oyaneynńrń rńxńń urarígáá enagí nání Goríxo wí arńá xíxení nńseairí mńseaiaparíní.

4 Goríxomí píranńń dńń mńwńkwńropaneróná xńđiro pńń wíarńro nero nání fńwńńń inarígááyíné, seyíné nńjń rńpí síń mímónńpa renńo, “Ámá Goríxomí mńxídarígááyí tńń nawíní nńkumńxńńro emearígááyí, ayí Goríxoyá símí tńń inarígááyí wí imónńńo. Ayínání gíyí gíyí ‘Ámá Goríxomí mńxídarígááyí tńń nńkumńxńńmí oememńń.’ nńwimónńńń wíwanńńyí Goríxo tńń símí tńń inarígááyí imńxńnarńńo.” Seyíné nńjń apí síń mímónńpa renńo?

5 Seyíné dńń re rńyaiwiarńńo, “Bíkńyó re nńrńńrń eánńń rńpí, ‘Goríxo xegí kwíyí negí xwioxíyo síxí neayńńpímí píranńń susńńń memearńńrńń.’ Bíkńyó e nńrńńrń eánńń surńmá rńńń.’ rńyaiwiarńńo? Oweoí, Goríxo xegí kwíyńpí ámá xńo tńń símí tńń inarígááyí wí wípaxí menagí nání rarńńń.

6 E nńsearńrń aí Goríxo ayá nńneawianńńń xwapí ayá wí neawianarńńagí nání Bíkńyó re nńrńńrń eánńń, “Wáńxa imónarígááyo Goríxo pńrń rakírń ámá ‘Síyikwńńń imónńńwini.’ yaiwinarígááyo wá wianńrń yarńńoríní.” eánńagí nání

7 Goríxomí símanńyńńń yéáy wurfńro obo xórórń neainńńńńrń xaiwí éf nńro ro o tńń mńxńńń inńro éfírixíní. O tńń mńxńńń inarńń éf nńseanńmí unfńríní.

8 Seyíné Goríxo tńámíní úfírxíní. E nerńńáyí, xńo ení seyíné tńámíní bńńńríní. Ámá fńwí yarígááyíné, seyíné “Aríge nerí Goríxo tńámíní umńńrńrńń?” nńseaimónńńń síkí wéyo xénńńá okwńrńńmínńrń ígá eánarígáápa axńpí nero segí fńwí yarígáápí ení

okwírínímínírí ígá éánípoi. Ámá díní bí biaú xírígááyíné, seyíné “Aríge nerí Goríxo táfámíní umíníréní?” níseaimóníríná saxí síkí mayí óínírí yarínwápa segí xwioxíyo ení díní sípípí t́níní níxírírí yarígáápi apí ení síní neaínínígínírí saxí síkí mayí ínarinípáníní imíxínípoi.

⁹ Segí íwí yarígáápi nání díní sípí níseairí xwírífa nímoníro njeápoi. Rípífa seyíné rarígáápi ṕníní níwíarímáná segí íwí yarígáápi nání ámíxífa époi. Díní nífa seainarínípi ṕníní níwíaríro kípiní yínípoi.

¹⁰ Goríxoyá sínwíyo dání síyikwípiayínéníní imíxínípoi. Seyíné e éánáyí, o seamfeyoanífaríní.

“Séríxímeáyo xwírífa numearípaní.” uríní náníríní.

¹¹ Gí níxíxímeááyíné, seyíné xwírífapai múnwírírínípa éfíríní. Ayí rípi náníríní. Ámá gíyí gíyí xexírímeáyo xwírífapai níwírírínáraní, xwírífa numearírónáraní, ayí ayoní muraríní. Nwí ikaxí Jísaso rínípipímí ení xwírífapai nwíríríro xwírífa “Ayí nípíkwiní míríníní.” umearíróníní yaríní. Nwí ikaxí rínípipímí xwírífa numearírínáyí, nwí ikaxí rínípi t́níní xíxeni mé xwírífa umeararígááyíné nímonírí yaríní.

¹² Ámáyo nwí ikaxí urírí xwírífa umearírí epaxo, ayí ná woní Goríxoríní. Ámáyo yeáyí uyímíxemearí xwírífa wíkíxerí epaxo ná woní o enjagí aí “Negí wíníyo xwírífa umearípaxeneríní.” yaiwiarígááyíné gíyínérífaní?

“Míxí míxínípaní.” uríní náníríní.

¹³ Ámá Goríxo nání díní mímó re rarígááyíné, “Agwírani, wífarínáraní, aní xwé apímí nání nurane xwíogwí wo e níjwearanéná kodíreakí nerane nígwí xwé meaníwáríní.” rarígááyíné píraníní ará nípoi.

¹⁴ E rarígááyíné wífaríná seaiméanfápi nání níjfa nímonímáná rírariní? Seyíné píriní imóníní. Seyíné sínwírífa xenianwí yarínípíníní imóníní. Bí onímíápi níjweámáná apaxí mé anípa imónarígááyínéríní.

¹⁵ Ayínání seyíné e mírípa nero Goríxo nání díní nímore rípiní níxírónáyí, “Ámínáo xe níjwearo époyínírí sínwí níneanírínáyí, nene ámí sfá wí t́níní níjwearane rípi yaníwárífaní? Rípi yaníwárífaní?” níxírónáyí, ayí ananíríní.

¹⁶ E nísearírí aí wíríxayíné nímonímáná e wí mírí míxí kínaríní. Míxí kínarígáá apíníní imóníní nípiní sípíríní.

¹⁷ Ayínání rípi osearímíní, “Ámá níjfa re nímoníro aiwí, ‘Nioní naní imónínípi neríná ayí e epaxíríní.’ Níjfa e nímoníro aiwí apí e mepa yarígáá gíyí gíyí, ayí ríxa íwí nero nání xwírífa mearínípaxípi yaríní.” osearímíní.

5

Amípi wí mímúronígááyo erírí wíní náníríní.

¹ Agwí amípi wí mímúronígááyíné erírí bí seaimípi ará nípoi. Íkíníní sípí seaipaxí seaiméanfápi nání nwí earo “Yeyí” ríro époi.

² Ayí rípi nání seararíní. Segí amípi ayá t́níní ríxa dídímfí ináírí rapírapí ení ríxa kwínumíní nowáírí ení.

³ Síjfa gorí t́níní sírípá t́níní nígíyí míkípaxí imóníníagí aí segí awí eámeámí yarígáápi ríxa nígíyí kíní. Sfá Goríxo ámá níyoní mí ómómíxímí enfáyímí nígíyí kíjíní apí segí sípí níwíera warígáápi síjfaní píaumímí erí rífa íkíáyo nowárarínípa segí waráyo ení nowáírí enífaríní. Sfá yoparíyí t́níní ríná amípi ayá t́níní t́níní nígwí t́níní míméámí yáraríníagí aí

⁴ píraníní ará nípoi. Nígwí ámá omíní seaiiarígááyí t́níní aiwá seamíiarígááyí t́níní nígwí omíní seaijáná “E seaiapaníwáríní.” nuríro yofí urígáápi —Apí níwíroná bí níwákwiro síní fá xírarígáápiríní. Apí rfaiwá réniní rínaríní, “Ámá ayí sípí e yarígááriní. Sípí e yarígááriní.” Rfaiwá éniní rínarínípi Goríxo —O anínamí dání símíní wínígááwayá Ámínáoríní. O ríxa ará wíní.

⁵ Amípi wí mímúronígááyíné, seyíné xwífa t́yo níjwearoná sírí muní níjwearo pí pí segí íeapá seainarínípmí dáníní néra warígááriní. E neróná ámá odípi iwaní ení wímí nání oimónírí aiwá xwé níwíro imíxarígáápa sfá Goríxo xwírífa seaikíxéníyí anínní oneaiméanírí sewaníníyíné axípi e imíxínaríní.

⁶ Ámá wé róníní yarígááyo seyíné xwírífa numearíro píkíaríníagí aiwí wíníyí ení wí pírfí searakianíro mýaríní.

“Díní síxí nínrane Ámínáo nání weníní nerí njeáwanígíní.” uríní náníríní.

⁷ Ayínání, gí níxíxímeááyíné, Ámínáo xegí díní t́níní ófí neaimówínígínírí xfo weapíné nání weníní nero njeáfíríní. Aiwá omíní yarígááyí aiwá íwífa nurárimáná yarígáápi

nání dínjé mópoyí. Iníá earí sogwí anírí neríná aiwá xwé imíxínfá nání weníjé nerí nínjwearíná yóí nerí xegípi ófínjé oneaimonírí weníjé nerí njwearígífáríní.

⁸ Ámínáo weapínfáyi anjwí ayo enjagí nání seyíné ení axípi xe ófí oneaimówíniginírí dínjé síxí níníro weníjé nero njwearírxíní.

⁹ Gí níríxímeáyíné, Ámínáo xwíyífá mneameárípa éwíniginírí anínjómí ikaxí mírínípa éfírxíní. Ai eyeyírómí nínearíná xwíyífá neameárípaxí imónínjo anjíní bífíniginírí ríxa íwí e rónapínjagí nání rarínjíní.

¹⁰ Gí níríxímeáyíné, wíá rókiamoagífáwa —Awa Ámínáo xegí xwíyífá onurímeípoyínírí urowárenapáná níbíro oyá xwíyífápi wuríyigífáwaríní. Awa ámá wí xeanínjé wikáráná xwámámí níwíróná egífápi seyíné nání sínjwepígí seaigí enjagí nání axípi e nero xdfípoyí.

¹¹ Ai Goríxomí dínjé wíkwíro njwaéne dínjé re yaiwiarínjwáríní, “Ámá enínanjé xeanínjé wikáríagí aí xwámámí wífáyí Goríxoyá dínjé téní yayí winípaxí imónígífáyírxíní.” yaiwiarínjwáríní. Seyíné Jopo yagípi nání ríxa arfá níwíro omí xeanínjé níwíera úfápi mí xwámámí níwíera núsáná enjáná Ámínáo ámí nanjé wíiáná wímeanjépi nání nene njífá e imónínjagwí nání re yaiwínjwíní, “Ámínáo ámá nání wá wianírí ayá urímíxírí neríná bí oníníapí ayíkwí míwí ayá wí wiarínjoríní.” yaiwínjwíní.

“*Síhjá romí dání rírarinjíní.*’ murípa éfírxíní.” urínjé náníríní.

¹² Gí níríxímeáyíné, amípi seararínjápí “Oxídfípoyí.” nínimónírí aiwí rípi anjípaxfírxíní. “Nepa nírariní.” oyaiwípoyínírí nurírxíná anjínámí dáníraní, xwífárimí dáníraní, amípi wíyo dáníraní, aga murípa éfírxíní. Seyíné nioní e searfá apímí dání ráná Goríxo pírfí seamamonígínírí ámáyo “Nemfíní.” nuríróná apíní urífrírxíní. “Nemíméíní.” nuríróná apíní urífrírxíní.

Goríxomí anínjé miní ríxínjé urífrírxínírí urínjé náníríní.

¹³ Segíyí go go rfnínjé nímearínáyí, Goríxo arírá onínírí ríxínjé uríwíniginíní. Segíyí go go dínjé nífá níwínírxínáyí, Goríxomí yayí numerí sonjé umearíwíniginíní.

¹⁴ Segíyí go go símíxí níwerínáyí, Jísasoyá síyíkí imónígífáyíné seaiper njweagífáwamí “Eíní.” urífrírxíní. Awa níbíro Ámínáooyá dínjé téní ámí wará oinínírí ríxínjé wuríyíro raní bí téní xwífá earó éfírxíní.

¹⁵ Awa ríxínjé nuríróná dínjé níwíkwíro urarígífápi mí dání Ámínáo ámí nanjé wímíxínfáríní. Símxíxo íwí bí ení enjé enjánáyí, yokwarímí wíinífáríní.

¹⁶ Ayínání, símíxí píni seawiárírí Goríxo nanjé seaimíxírí eníá nání segí íwí éfápi nání waropárfí iníro Goríxomí xíxe ríxínjé wurímeírí inífrírxíní. Ríxínjé wé rónínjé imónígífáyí wuríyarígífápi, ayí ananí ámáyo arírá wípaxí enjagí nání rarínjíní.

¹⁷ Enjíná wíá rókiamoagí Irajáo enjépi nání dínjé mópoyí. O ámá nenénínjé imónínjo aiwí iníá meapa oenírí Goríxomí ríxínjé enjé téní uráná oyá dínjé téní xwífá tfyó iníá meapa nerí xwíogwí wáwí wo nípwémáná enjáná ámí emá wé wíúmí dánjé wo ení pweníniginíní.

¹⁸ O iníá ámí oeanírí Goríxomí ríxínjé uráná iníá xwífá tfyó nearí aiwá yapíniginíní.

“*Séríxímeá wí xejwíní yarínjagí níwíníróná yumíxínífpoyí.*” urínjé náníríní.

¹⁹ Gí níríxímeáyíné, segíyí wo ámá xegí imónínjé wo Goríxoyá xwíyífá nepa imónínjépi píni níwíarímí xejwíní yarínjagí níwínírí ámí Goríxo tífámíní obínírí nípemeámí níbírínáyí,

²⁰ re mówíniginíní, “Xexírxímeá íwí arfíkí yarígífáyí wígí íwí yarígífápi píni níwíaríro ámí Goríxomí dínjé owíkwírfípoyínírí yumíxarínjé go go, o ayí anfínímíxínáníro yarígífápi mí dání erfíkíemeáníprí nání erí íwí xwapí éfápi rítí iníprí nání erí yarínjoríní.” mówíniginíní.

Payé Pitao xámi eañnarini.

Payé rina áma Jisasomí dñj wíkwíroarígá wí enj nimóniro ñweagfáyí nání Pitao xámi eañnarini. O Jisaso wíepisagowa worini. Jisaso ríxa anjnamí nñpeyimáná xwiogwí ríxa obaxí nñpwémáná enjána Pitao Jisasoýá sñyíkí imónígfáyo Romíyíyá gapñmanowa xeanñj ríá tñj nñwikára warñagá nání ayé enj neániro anñj Jisasomí pirániñj uxídfíríxiniñj “Dñj sñxí umimómíni.” nñyaiwiri payé rina eañnigini. Payé rinami yoparñi nearína Romí, anj xfo nñweámáná payé eaarñjñi nání nurírína yumí urimínirí xwiýíxá nuríri Babironi nání urñnigini.

1-2 Pitaoni —Nioni Jisasi Kiraisoyá wáf wurimearñj wonirini. Nioni payé rina áma mí dñjyífnéñj imónígfáyíné nání —Seyíné éf nñmiamoro píropenisé xegí yof Podasiyí riniñjyo ñwearo Garesia riniñjyo ñwearo Kapadosa riniñjyo ñwearo Esia riniñjyo ñwearo Bitinia riniñjyo ñwearo egfáyínéñj. Seyíné nání payé rina niríri eaarñjñi. Seyíné Jisasi Kiraiso rñjñimí xixeni xídfírí nání ero o ragí yoxáfámi nñperñi punjñi tñi igfánñj nñseaeámoirína segí fwí yarígíapi yokwarimí seaini nání eri enfa nání ápo Goríxo xegí kwíyípi seaainñjyo dání nioniyáyí imónífríxiniñj xegí nñjía xámí xwíá ríri sini mimóníñá imóníñjpi tñi xixeni ía yiyamíximí seainíyífnéñj. “O wá ayá wí seawianñi nñwayíróntro ñweapíri nání ayá wí seaíri éwiniñgini.” nimóroniñj.

“Xeanñj seaiméarñjagi aí Goríxo yeáyí neayimíxemeanfáriní.” urñj nánirini.

3 Nene Goríxomí —O negí Ámíná Jisasi Kiraisomí xano imónirí Ñwáfó imónirí enjorini. Omí yayí owianeyí. Ayí rípi nánirini. Nene Jisasi Kiraiso xwárípayó dání wiáfnímeanj enjagi nání wenñj nerí ñweaarñjwápi “Nepa xixeni neaiméarñjini.” yaiwianfwá nání Goríxo xegí wá xwapí neaumíxñjyo dání ámi sñj neaxírñjenéñj eweawárini.

4 “Nene nñneaiméarñjini.” nñyaiwiri wenñj nerí ñweaarñjwápi, ayí Goríxo “Nanj e e nñseaiméarñjini.” rñjñi apíriní. Apí wí urí epaxí mimóní eri sñyíkwí miní nanjñi epaxí eri anípa bí mimónipaxí eri enjñirini. Anjnamí Goríxo seyíné nání seamerñwearñjñirini.

5 Goríxo sfá yoparñi imónáná yeáyí nñseayimíxemeanfána sñpearími seainfápi pi-aumími iníwiniñjñirí seyíné dñj wíkwíroarñjagá nání xegí enj sñxí eaññjpi tñi awí seamerñweañyíné enjagi nání rarñjñi.

6 Xeanñj agwí rína Goríxo xe owímeaníri wimóníñj bí onímíapi nání xixegíni seaiméarñjpi nñmúropaxí mimóníñjagi nání dñj ríá seaxearñjñirini. E nerí aiwí sfá yoparñimi Goríxo seaainfápi nání seyíné yayí seáyimi dání seainarñjñirini.

7 Jisasi Kiraiso seyíné mimóní dñj mñwíkwíró nepa xwióxyo dání xfomi dñj wíkwíroarñjagá nñseaníri nání xewanñjo piaumími nñseainírina seyíné yayí seamerí seáyí e seamíyoiari wé íkwianñwíyo seanwíríriri emíánirí nání agwí rína xeanñj xixegíni seaiméarñjini. Ewayí xwíyíá sñj gorf nání riniñj rípi nání dñj mópoyi. Áma sñj gorf —Gorf ayí urí epaxí imóníñjñirini. Sñj apí tñj bí nñmearo aga sñjapi ríá nñirí gorf nápi, sñj inñjñini xegípi owenirí ámi ámi ríá ikeaararígíapa segí dñj wíkwíroarígíapi —Apí gorf tñi xixeni imóníñjñimaní. Seáyí e imóníñjñirini. Apí ení axípi xwióxyo dání ríá nñkwíroarñjoiñirí gorf ríánñj ikeaararígíapa xeanñj ení axípi e seaiméarñjñirini.

8 Seyíné Jisasomí sfmímanñjyo sñwí mñwínpa egfáyíné nimóniro aiwí dñj sñxí uyarígíarini. Agwí rína ení sñwí mñwínpaxí nñseaimónirí aiwí dñj nñwíkwíroro nání aga yayí xwíyíá tñi rípxá mimóníñjpi seáyimi dání nñseainirí nání íkwíyóanarñjoí.

9 E nerína Jisasomí dñj wíkwíroarñjagá nání seaimóníñfápi —Goríxo yeáyí seayimíxemeanfápi nání rarñjñi. Apí ríxa seaiméarñjagi nání yayí seainarini.

10 Goríxo apí e nerína yeáyí seayimíxemeanfápi nání enjína wíá rókiamoagfá “Goríxo wá nñseawianírina e seaínfáriní.” rígfáwa dñj “Goríxo aríge nerí enfa nání ríá rarñjñi?” nñyaiwiro anñj miní yarimágf niga bagfáriní.

11 Kwíyí Kiraisoyápi áwanj iními dání uriniñj rípi, “Xámi xeanñj áma Goríxo yeáyí seayimíxemeanfá nání urowárénapñfomi nñwíeamáná enjána ríwéna ámi seáyí e xegí bí imóníñjpi wímeanfáriní.” Wíá rókiamoagfáwami áwanj kwíyíyo dání e uriniñjpi nání awa dñj nñmoróná “Yeáyí neayimíxemeanfá nání urowárénapñfo gíná bínfáriní? Omí wímeanfápi aríge nimónirí wímeanfáriní?” nñyaiwiro yarimágf niga bagfáriní.

12 E nero aí Goríxo awa re oyaiwípyoinirí, “None wíá urókiamoarñjwápi negí tñj rína imóníñfápiñj. Áma noneyá rífwíyo ñweagfáyí tñjíná imóníñfápiñj.” oyaiwípyoinirí sñjání waroparí winññgini. O nene nání neainñjpi, ayí xwíyíá yayí seainipaxí agwí

riná wáf rarigfáwa kwíyf anjnamí dání wáfrenapinjípimí dání wáf searimegfápíriní. Anjnojowa ení aga nijfá oimónaneyinro níwimóniro egfápíriní.

“Íkwiráfnáninjf imónífríxini.” urinjf nánirini.

13 Gorixo e neaiinjf enjagi nání segf dñjf níseaitkwearipeárinigínirí píránjnjf pírf wiaákimf ninro sínjwf tñní nero re níyaiwiro, “Jisasi Kiraiso xewaninjjo piaumimf ináná Gorixo wá níneawianirfná neaiinjfpí yoparfpi sípearimf níneairí yeáyf neayimixemeáwinigini.” níyaiwiro dñjf níwikwímoro ñweáfríxini.

14 Seyfne níaiwf arfá yfmigf yarigfáyinjnjf nimóniro xwíyáf yayf seainipaxfpí síní majfá nimónirfná “Pí pí nioní feapá ninarinjfpí sa oemini.” níyaiwiro yagfápí síní xe oneaímeaninirí míseaimónipa éfríxini.

15 E mepa nero síyikwf bí mínf íkwiráfnáninjf imóninjjo —O seyfne xfo xegfýf imónífríxiniirí wéyo fá seaumirinjorini. O imóninjfpa seyfne ení pí pí neróná íkwiráfnáninjf nimóniro axfpí éfríxini.

16 Bikwíyo rfwaminjf re nírinirí eáninjagi nání rarinjini, “Nioní síyikwf bí mínf íkwiráfnáninjf imóninjáoní enjagi nání seyfne ení axfpí íkwiráfnáninjf imónífríxini.” nírinirí eáninjagi nání “Seyfne ení e éfríxini.” rarinjini.

Gorixo ayá tñnjf imóninjfpí tñní gwínjnjf nearoayironjf nánirini.

17 Seyfne Gorixomí —O ámáyo mí ómómíximf nerfná ámá xwérixá wímí símf símf e mñjwirárf ayf ayo wigf egfápimí dání mí ómíxaxídníforini. Omí xwíyáf ririmf níwirfná “Ápoxini” nuriro nání síní xwíá ririmi nurfnároná omí wáyf níwiro píránjnjf éfríxini.

18 Seyfne nijfá re imóninjagfá nání rarinjini. Gorixo segf arfowa síwf surfmá seaiékwíkwíyigfápí píni wiáfrírxinirí sínjá sírípá tñniraní, gorí tñniraní, —Apí anípá imónipaxfíriní. Apí tñní gwínjnjf searoayironjmaní.

19 Negf Judayf wigf fwf yarigfápí Gorixo ragf pwarinjagi níwinirí yokwarimf oneaiinirí sipisipí miá síyikwf mñnjjo nípkiróná yarigfápa o xegf xewaxo Kiraiso, ragf xegf ayá tñnjjo níperfná purjfpimí dání gwínjnjf searoayironjfrini.

20 Xwífarí tñní anjna tñní síní mímíxípa enjáná xámí xegf xano e éwinigínirí wimóninjfpí tñní xixení nerfná urípeajo seyfne arírá seaiminirí nání sfá yoparfýf tñnjf riná ríxa síjání piaumimf ninirí seapeinjfrini.

21 Seyfne o seaiinjfpimí dání Gorixomí dñnjf wíkwíroarigfáriní. O xewaninjjo Kiraiso xwáripáyo dání owiápnímeanirí ámí dñnjf síxí numimorí aga seáyí emí umfeyoanjf enjagi nání seyfne omí dñnjf níwikwírooro “O nearinjfpí nepa neainfáriní.” níyaiwiro dñnjf níwikwímoro ñweañojí.

“Xixe dñnjf síxí yinífríxini.” urinjf nánirini.

22 Xwioxíyo dání nírixímeáyo dñnjf síxí ouyaneyinro segf fwf yarigfápí xwíyáf nepaxinjf imóninjfpimí arfá níwiro píránjnjf níxídníinjfpimí dání ríxa ígfáninjf eámónigfá enjagi nání aninjf mñnf xwioxíyo dání dñnjf síxí yinífríxini.

23 Ayf rfpí nání “Dñnjf síxí yinífríxini.” seararinini. Seyfne ámí sínjf bñnjnjf eweáfápi, ayf anípá imónipaxf enjfpí marfái, aninjf ñweapaxf imóninjfpí tñní eweáfáriní. Ayf xwíyáf Gorixoyá aninjf níyiminjf enjfpí ámáyo ámí sínjf bí eweearinjfpí nání rarinjini.

24-25 Bikwíyo dání re nírinirí eáninjfpí nioní seararinjápí tñní xixení imóninjagi nání rarinjini, “Ámá ayf ayf nfní aráninjf imónigfáyfrini. Amípí ámá yarinjagfá níwiniro yayf umearigfápí, ayf ará síyíinjf imónini. Ará yeáyf níyipeárimáná urf yarinjfpa ámá ení axfpí yarigfáriní. Ará síyí urf nerfná píeroarinjpa amípí ámáyo yayf umearigfápí axfpídninjf imónarinjfrini. E nerí aí Ámínóoyá xwíyáfápí aga aninjf iníná imóninjfpíriní.” Xwíyáf e ríninjagi nání seararinjini. Xwíyáf apí yayf seainipaxf imóninjf wáf seararinjwápirini.

2

“Xwíyáf Gorixoyá oxídmínirí ayá wí seaimóníwínigini.” urinjf nánirini.

1 Ayínání segf rfá kíroarigfá nípnini tñní yapf wíwapíyarigfá nípnini tñní nanj ríro sípí ríro yarigfápí tñní sípí dñnjf yayiwarigfápí tñní xwíyáfapí ujwirárarigfá nípnini tñní apí nípnini ríxa xwíá weyáfríxini.

2 E nero níaiwf sínjf xírfáy amánj nání ayá wí wimónarinjpa seyfne ení axfpí xwíyáf Gorixoyápi —Apí ikweakwímí mininjfpíriní. Apí arfá níwirí xixení oxídmíninirí ayá wí seaimóníwínigini. Gorixo yeáyf seayimixemeané nání segf dñnjf níaiwf amánj nínirfná xwé iwíroarigfápa axfpí yóf nimóniro amípí Gorixo wimónarinjfpí nání dñnjf aumaúm ínfírxinirí xwíyáf oyápi nání ayá wí seaimóníwínigini.

³ Seyíne aiwá gígf neróná awíí yarínjípí nání nījǎ imónarígǎpa Ámináo dínj sǐpí nǐwíríná nanj seaiinjípí nání rǐxa nījǎ imónígǎyíne enjagǎ nání apǐ e éríxǐnǐ.

“Seyíne áma Gorixoyáyínerǐnǐ.” urínj nánǐrǐnǐ.

⁴ Seyíne Jisaso —O dínj nǐyímínj tǐnj sǐjánínj imónínj worínǐ. Ámáy “Sǐnjá ro sǐpíorínǐ.” nǐrǐro emǐ móagǎ aiwǐ Gorixoyá sǐnjwǐyo dánǐ ayá tǐjjo enjagǐ nǐwǐnǐrǐ anj xǐo mǐrarínjípí nání íá yamǐxǎrǐnjorínǐ.

⁵ Seyíne enǐ sǐnjá dínj nǐyímínj tǐnjínj imónígǎyínerǐnǐ. Seyíne o tǐámínǐ barǐná Gorixo nǐseamearǐ anj rǐdiyowá nání xegǐ kwǐyǐ njweapǐ wǐwánínj seamǐrarínǐ. Seyíne anj iwámǐ dánǐ oyá apaxǐpánínj imónígǎ “Gorixo wimónarínjípí nánínǐ e nǐyanǐwǎrínǐ.” yaiwǐarígǎyínj nímónǐro ayǐ Gorixo none nání yayǐ oneainǐrǐ rǐdiyowá wǐarígǎpa seyíne enǐ Jisatǐ Kǐraisso seaiinjǐyo dánǐ axǐpǐnínj xegǐ kwǐyǐ xǐo wimónarínjípí nání seaiwopǐyarínjípí wǐírǐxǐnǐrǐ seyíne anj wǐwánínj seamǐrarínǐ.

⁶ Xwǐyǐfá nionǐ seararínjǐpǐ, ayǐ Bǐkwǐyo dánǐ re nǐrǐnǐrǐ eánínjípí tǐnǐ xǐxenǐ imónínjagǐ nánǐ rarínjǐnǐ, “Arǐfá époyǐ. Gorixonǐ áma sǐnjá anj nǐmǐrǐróná sǐnjá awǐaxǐ wo xámǐ nǐmearo iwamó tǐwayroarígǎpa nionǐ enǐ áma wo gǐ Saionǐ njweagǐyo umenjweanǐ nánǐ nurǐpearǐnǐ sǐnjá ayá tǐnj imónínj wo nǐmearǐ iwamónínj tǐwayroarínjǐnǐ. Omǐ dínj wǐkwǐrogǎyǐ ayá nǐwǐnǐrǐ ‘Pí nánǐ wǐkwǐronǐrǐfǎnǐ?’ wǐ yaiwǐpǐrǐfámǎnǐ.” nǐrǐnǐrǐ eánínjípí nionǐ seararínjǐpǐ tǐnǐ xǐxenǐrǐnǐ.

⁷ Ayǐnánǐ dínj wǐkwǐroarígǎyíne nánǐ sǐnjá o ayá tǐjjo imónínǐ. E nerǐ aiwǐ dínj mǐwǐkwǐroa yarígǎyǐ Bǐkwǐyo re nǐrǐnǐrǐ eánínjípí tǐnǐ xǐxenǐ egǐfawǐxǐnǐ, “Sǐnjá anj mǐrarígǐfáwa ‘Sǐpíorínǐ.’ nǐrǐro emǐ mogǐfo Gorixo nǐmearǐ iwamó tǐwayroarǐnj imónínjǐrǐnǐ.” nǐrǐnǐrǐ eánínjípí tǐnǐ xǐxenǐ egǐfawǐxǐnǐ.

⁸ Áma dínj mǐwǐkwǐroarígǎyǐ nánǐ rǐpǐ enǐ nǐrǐnǐrǐ eánínǐ, “Sǐnjá o, ayǐ áma nóreámioarǐ ná eánǐrǐ nǐkǐrǐpeaánǐrǐ ná eánǐrǐ yarígǐfónínj imónínǐ.” nǐrǐnǐrǐ eánínǐ. Ayǐ rǐpǐ nánǐrǐnǐ. Gorixoyá xwǐyǐfǐpǐ nǐwǐaǐkǐro nánǐ nóreámioarǐ nánínj eánarígǐfǐrǐnǐ. Enjǐná Gorixo e éríxǐnǐrǐ urǐpeaagǐrǐnǐ.

⁹ E nerǐ aǐ enjǐná Gorixo áma xegǐ imónígǎyǐ nánǐ rǐnjǐpa seyíne nánǐ enǐ xǐxenǐ axǐpǐ re nǐrǐnǐrǐ eánínǐ, “Áma gwǐ wǐrǐ xǐo xegǐ imónǐfǐwǐnǐgǐnǐrǐ íá yamǐxǎrǐnjǐrǐnǐj imónǐro mǐxǐ ínáyǐ xǐoyá apaxǐpánínj imónígǎyínj imónǐro áma gwǐ mónígǎ ‘Xǐo wimónarínjǐpǐnǐ éwanǐgǐnǐ.’ yaiwǐarígǎyínj imónǐro áma xǐoyá imónígǎyínj imónǐro egǐfǐrǐnǐ.” nǐrǐnǐrǐ eánínjípí seyíne nánǐ xǐxenǐ rǐnǐnǐ. Gorixo —O seyíne sǐá yǐnǐjǐmǐnǐ pǐnǐ nǐwǐarǐmǐ nǐbǐro xegǐ wǐfá ókǐarǐnjǐmǐnǐ njweapǐrǐfá nánǐ íá seaumǐrǐnjorínǐ. O seyíne awǐaxǐ seáyǐ emǐ imónínj xǐo seaiinjǐpǐ ámáyo áwanj urǐrǐxǐnǐrǐ apǐ apǐ imónǐrǐxǐnǐrǐ searǐpeanjǐrǐnǐ.

¹⁰ Enjǐná seyíne Bǐkwǐyo “Áma sǐpǐfá imónígǎyǐrǐnǐ.” nǐrǐnǐrǐ eánínjípí tǐnǐ xǐxenǐ nímónǐro aiwǐ agwǐ rǐnǐ rǐxa áma Gorixoyáyíne imónínjoi. Bǐkwǐyo rǐnǐnjǐpa xámǐ Gorixo ayá mǐseawǐanǐnjǐyíne aiwǐ agwǐ rǐnǐ rǐxa ayá seawǐanarǐnjǐyínerǐnǐ.

“Áma Gorixo nánǐ majǐfá imónígǎyǐ tǐnǐ nǐnjwearóná pǐrǎnínj éríxǐnǐ.” urínj nánǐrǐnǐ.

¹¹ Gǐ dínj sǐxǐ seayǐnjáyíne, enjǐ rǐrémǐxǐ nǐseairǐ re seararínjǐnǐ, “Seyíne anj mǐ dánjyǐnénínj nímónǐro xwǐfá rǐrǐmǐ urǐnǐgǎyíne feapá seainarínjǐpǐ xe oneainǐrǐ sǐnjwǐ mǐwǐnǐpanǐ. feapá seainarínjǐpǐ dǐnjǐyo sǐpǐ seakǐxǐémǐnǐrǐ yarínj enjagǐ nánǐ rarínjǐnǐ.

¹² Seyíne áma Gorixo nánǐ majǐfá nero nánǐ émá imónígǎyǐ tǐnj e nǐnjwearóná pǐrǎnínj wé rónǐnjǐpǐnǐ éríxǐnǐ. Émáyǐlkayǐwǐ nǐsearǐróná ‘Áma rǐkǐkǐrǐfó yarígǐfǐnerǐnǐ.’ searǐfá aǐ seyíne wé rónǐnj imónínjǐpǐnǐ yarínjagǐ sǐnjwǐ nǐseairǐro nánǐ sǐfá Kǐraisso ámáyo mǐ ómómǐxǐmǐ wǐnǐ nánǐ bǐnǐfáymǐ omǐ seáyǐ e umǐfeyoaro ‘Joxǐ rǐxǐdarígǎyǐ xenjwǐ rǐnjwǎrǐnǐ.’ rǐro epǐrǐfá nánǐ pǐrǎnínj e éríxǐnǐ.” seararínjǐnǐ.

“Áma seáyǐ e seaimónígǎyǐo ínǐmǐ wurǐnǐrǐxǐnǐ.” urínj nánǐrǐnǐ.

¹³⁻¹⁴ Seyíne Ámináo wimónarínjǐpǐmǐ oxǐfǐdaneyǐnǐro áma seamejweapǐrǐfá nánǐ imónígǎ ayǐ ayo ínǐmǐ sǐmanjwǐyónínj yeáyǐ wurǐnǐrǐxǐnǐ. E nero mǐxǐ ínáyǐ seáyǐ e imónínjjo gapǐmanǐ nǐyonǐ seáyǐ e wimónínj enjagǐ nánǐ omǐ sǐmanjwǐyónínj yeáyǐ wurǐnǐro gapǐmanǐyǐ enǐ áma fǐwǐ yarígǎyǐo pǐrǐf umamoro nanj yarígǎyǐo seáyǐ e umero oépoyǐnǐrǐ urǐpeanjǐyǐ enjagǐ nánǐ ayo enǐ sǐmanjwǐyónínj wurǐnǐro éríxǐnǐ.

¹⁵ Gorixo seyíne nánǐ re nǐyǐawǐrǐ wimónarínjagǐ nánǐ rarínjǐnǐ, “Áma nionǐ dínj nǐkwǐroarígǎyǐ nanj nero ínǐmǐ e nǐwurǐnǐrǐnjǐpǐmǐ dánǐ áma majǐfá nǐkǐrǐnǐro wǐgǐ majǐfá imónígǐpǐmǐ dánǐ yapǐ nǐrǐro ‘Gorixomǐ dínj wǐkwǐroarígǎyǐ sǐwǐ sǐpǐ yarígǐfǐrǐnǐ.’ rarǐgǐfǐpǐmǐ sanjǐarǐrǐxǐnǐ.” nǐyǐawǐrǐ wimónarínjagǐ nánǐ rarínjǐnǐ.

¹⁶ Gapǐmanǐyǐo ínǐmǐ nǐwurǐnǐróná Jisaso seaiinjǐpǐmǐ dánǐ fǐwǐ nánǐ áxenjwarǐnínj mǐseainǐnjǐyíne enjagǐ nánǐ áma “Nene áxenjwarǐ mǐnǐpa enjagwǐ nánǐ fǐwǐ ananǐ yanǐfǐwǐnǐ.” nǐrǐro yarígǐfápa mepa éríxǐnǐ. Áma “Gorixo wimónarínjǐpǐnǐ oyaneyǐ.”

nɪwimóniɾo ínɪmɪ nɪwɯrɪnɪɾo nánɪ ƒwɪ epaxɪ imónɪŋɪɾɪ mé yarɪgɪápa seyɪné enɪ axɪɾɪ e éƒɪxɪnɪ.

17 Ámá nɪyonɪ wéyo uŋwɪrárɪɾo sérixɪmeáyo dɪŋɪ sɪxɪ uyɪro Gorɪxomɪ wáyɪ wɪro mɪxɪ ínáyɪ seáyɪ e imónɪŋomɪ wéyo uŋwɪrárɪɾo éƒɪxɪnɪ.

“Kiraiso sɪŋwepɪgɪ neaiŋɪpɪmɪ xɪdɪɪxɪnɪ.” urɪŋɪ nánɪrɪnɪ.

18 Xɪnáiwanɪŋɪ nɪmónɪɾo omɪŋɪ wɪarɪgɪáyɪné, segɪ bosɪ seamearɪgɪáwa nánɪ wáyɪ nɪwɪro ínɪmɪ nɪwɯrɪnɪɾóná nanɪ nɪseamero awayɪnɪ seaiarɪgɪáyomɪ marɪáɪ, uyɪnɪ nɪseaikárɪɾo seamearɪgɪáyo enɪ ínɪmɪ wɯrɪnɪɾɪnɪ.

19 Ayɪ rɪɾɪ nánɪ rarɪŋɪnɪ. “Gorɪxo wimónarɪŋɪɾɪ apɪɾáni?” nɪyaiwɪro sa apɪnɪ oyaneɪnɪɾo nánɪ “Pɪ pɪ xeanɪŋɪ neaikáráná dɪŋɪ rɪá neaxearɪŋɪɾɪ ayɪ ananɪɾnɪ.” nɪyaiwɪro xwámámɪ nɪwɪrɪnáyɪ, Gorɪxo yayɪ winarɪŋɪ enagɪ nánɪ ananɪ bosowamɪ wɯrɪnɪɾɪxɪnɪ.

20 ƒwɪ yarɪŋagɪá nɪseanɪɾo uyɪnɪ seaikáránáyɪ, seyɪné xwámámɪ wɪagɪa aiwɪ “Gorɪxo nene xwámámɪ wɪarɪŋagwɪ nánɪ ananɪ yayɪ seáyɪ e neamenɪɾnɪ.” rɪseaimónarɪnɪ? Oweo! E nerɪ aɪ seyɪné nanɪnɪ yarɪŋagɪa aiwɪ uyɪnɪ seaikáráná xɪxe mɪwɪ xwámámɪ nɪwɪrɪnáyɪ, Gorɪxo yayɪ winɪpaxɪɾɪ yarɪŋoɪ.

21 Gorɪxo seyɪné e éƒɪxɪnɪɾɪ wéyo ɪá seaumɪrɪŋɪɾnɪ. Rɪnɪŋɪ seyɪné meapaxɪ imónɪŋɪɾɪ Kiraiso nɪmeárɪnɪɾnɪ rɪnɪŋɪ seyɪné enɪ surɪmá nɪmeárɪnɪɾóná epɪɾɪɾɪpɪ nánɪ sɪŋwepɪgɪ seaɪɪŋɪ enagɪ nánɪ rarɪŋɪnɪ.

22 O Bɪkwɪyo “ƒwɪ bɪ mepa erɪ xegɪ marɪpá tɪnɪ yapɪ bɪ mɪɾɪpa erɪ enɪɾnɪ.” nɪrɪnɪɾɪ eánɪŋɪɾɪ tɪnɪ xɪxenɪ enɪŋɪnɪ.

23 Omɪ ikayɪwɪ umeaarɪnɪ xɪfo enɪ wɪ xɪxe ikayɪwɪ murɪpa erɪ omɪ rɪnɪŋɪ wɪarɪnɪ “Soyɪné mɪyɪó rárárɪnɪŋɪyo rɪxa urɪkwɪnɪpɪráoi.” murɪpa erɪ Gorɪxomɪ —O ámá nɪyonɪ wɪgɪ egɪáɾɪ tɪnɪ xɪxenɪ pɪɾɪ umamoarɪŋorɪnɪ. Omɪ dɪŋɪ nɪwɪkwɪrɪɾɪ “Ayɪ nionɪ nɪɪáɾɪ nánɪ pɪɾɪ umamonɪɾnɪ.” yaiwɪrɪ enɪŋɪnɪ.

24 Nene ƒwɪ enɪwáɾɪ nánɪ Gorɪxo pɪɾɪ nɪneamamorɪnáyɪ xɪxenɪ imónɪmɪnɪɾɪ enɪ aiwɪ o nene pɪɾɪ neamamómɪnɪɾɪ éɾɪ Kiraisomɪ pɪɾɪ umamóáná o rɪnɪŋɪ nɪmearɪ yoxáɾpámɪ dánɪ penɪŋɪnɪ. Ámá pɪyɪ sɪnɪ ƒwɪ bɪ mepa yarɪgɪápa seyɪné enɪ axɪɾɪ ero ámá sɪŋɪ ŋweagɪáyɪ amɪpɪ xwapɪ yarɪgɪápa seyɪné enɪ axɪɾɪ wé rónɪŋɪ imónɪŋɪɾɪ ero éƒɪxɪnɪɾɪ penɪŋɪnɪ. Omɪ iwanɪ nɪmépero pɪkɪgɪáyo dánɪ segɪ wárá rɪxa nanɪ inɪŋagɪ nánɪ “Apɪ e éƒɪxɪnɪ.” seararɪŋɪnɪ.

25 Enɪná sɪnɪ Jisasomɪ dɪŋɪ mɪwɪkwɪɾopa neróná sipɪsipɪ xiáwomɪ pɪnɪ nɪwɪárɪmɪ ŋɪŋɪɪá neánowɪrɪnɪ yarɪŋɪpa yagɪáyɪné aiwɪ agwɪ rɪná segɪ seáwo —O dɪŋɪɾɪ awɪnɪŋɪ seameŋweaarɪŋorɪnɪ. O tɪŋɪmɪnɪ nɪbɪɾo nánɪ rɪxa pɪránɪŋɪ ŋweanɪoɪ.

3

“Apɪxɪwayɪné oxowamɪ yeáyɪ wurɪnɪɪxɪnɪ.” urɪŋɪ nánɪrɪnɪ.

1 Apɪxɪ oxɪ meánɪgɪwayɪné enɪ axɪɾɪ segɪ oxowamɪ yeáyɪ wurɪnɪɪxɪnɪ. Segɪ oxɪ wa xwɪyɪá Gorɪxoyáɾɪ pɪɾɪ wɪaikɪmɪ yarɪgɪáwa enánáyɪ, awa enɪ sewayɪné yeáyɪ nɪwɯrɪnɪ wé rónɪŋɪ yarɪŋagɪa sɪŋwɪ nɪseanɪrɪŋɪyo dánɪ dɪŋɪ nɪkɪnɪmónɪɾo “Xwɪyɪá apɪ neparɪnɪ.” yaiwɪpɪɾɪa nánɪ “Yeáyɪ wurɪnɪɪxɪnɪ.” seararɪŋɪnɪ. Sewayɪné xwɪyɪá Gorɪxomɪ dɪŋɪ owɪkwɪrɪpoyɪnɪɾɪ imónɪŋɪ bɪ murarɪŋagɪa aiwɪ

2 awa sewayɪné sɪyɪkwɪ bɪ mɪnɪgɪwayɪné ero Gorɪxomɪ wáyɪ wɪro yarɪŋagɪa sɪŋwɪ nɪseanɪɾóná awa enɪ axɪɾɪ dɪŋɪ wɪkwɪropaxɪ enagɪ nánɪ rarɪŋɪnɪ.

3 Sewayɪné “Arɪge nerɪ negɪ dɪá awɪaxɪ imónɪɾɪenɪŋoɪ?” yaiwɪro “Arɪge nerɪná awɪaxɪ imónanɪ nánɪ nɪgwɪ yeyɪ nerɪ ipɪnanɪrɪwɪnɪ?” yaiwɪro “Arɪge nerɪ awɪaxɪ imónanɪ nánɪ aikɪ aɪpɪyɪ yɪnanɪrɪwɪnɪ?” yaiwɪro mepa éƒɪxɪnɪ. Okɪyɪá nɪnɪɾóná segɪ waráyo seáyɪrɪwámɪ dánɪnɪ okɪyɪá mɪnɪpanɪ.

4 Xwɪoxɪyo ínɪmɪ nánɪ enɪ dɪŋɪ nɪmoro okɪyɪá ínɪɪxɪnɪ. Xwɪoxɪyo ínɪmɪ okɪyɪánɪŋɪ inarɪŋɪɾɪ, ayɪ sewayɪné xwɪoxɪyo rɪá ápiáwɪ mɪseawé sa pɪyɪá nɪseaweárɪŋɪpɪmɪ dánɪ okɪyɪánɪŋɪ inarɪgɪáɾɪnɪ. Apɪ wɪ anɪpá mɪmónɪpaxɪ enagɪ nánɪ Gorɪxoyá sɪŋwɪyo dánɪ ayá tɪŋɪ imónɪŋɪɾɪnɪ.

5 Apɪxɪ enɪŋɪnɪ “Gorɪxo wimónarɪŋɪɾɪnɪ oemɪnɪ.” yaiwɪagɪɪwa —Íwa “Gorɪxo nearɪŋɪɾɪ xɪxenɪ neaiɪnɪɾnɪ.” nɪyaiwɪro dɪŋɪ wɪkwɪmoagɪɪwarɪnɪ. Íwa enɪ axɪɾɪ wɪgɪ xiagwomamɪ yeáyɪ nɪwɯrɪnɪrɪŋɪpɪmɪ dánɪ xwɪoxɪyo ínɪrɪwámɪnɪ okɪyɪánɪŋɪ inagɪɾnɪ.

6 Seraɪ yagɪɾɪ nánɪ bɪ osearɪmɪnɪ. Í xegɪ xiagwo Ebɪɾɪfamomɪ yeáyɪ nɪwɯrɪnɪɾnɪ arɪá nɪwɪrɪ “Ámɪnáoxɪnɪ” uragɪɾnɪ. Sewayɪné amɪpɪ wɪ nánɪ wáyɪ bɪ mepa nero pɪránɪŋɪ nerónáyɪ, sɪwá rɪnɪŋɪ inarɪŋoɪ, “Seraɪ yagɪɾa newanɪŋene axɪɾɪ imónɪŋwɪnɪ.” Sɪwá énnɪŋɪ inarɪŋoɪ.

“Oxoyɪné apɪxɪwamɪ pɪránɪŋɪ uméɪxɪnɪ.” urɪŋɪ nánɪrɪnɪ.

7 Apixá meagfoýíno eni segí apixá tñi nawini nñjwearóná “Apixáwa imónigfápi, ayf apírfani?” nñyawiuro nñjfa imónigfá apí tñi xixeni nñwiwapýiuro nawini ñweáfríxini. Apixáwa oxoyíne tñi xixeni enj neániro mepaxí enjagi nani seararñini. Gorixomi rixinj urarigfápi arikwkwf mñseaiapa enfa nani “Negí apixáwa eni dñj nñyimñj imónijfpi meapírfwarfani?” nñyaiwiuro wé ikwianjwfyo urjwírarífríxini.

“Sipi seaikárfagfa aiwi nanñi wífríxini.” urñj nanñini.

8 Repiyf nñseaiéra úapi, ayf nñpini rípi éfríxini r seararñini. Píraninj nñtiwayíróniro ñwearo xixe dñj sípi iníro xexíxexírfmeáyf dñj síxí yinarigfápa axípi xixe dñj síxí yiniro wá wianeniro seáyf e mimónf síyikwñnj nimóniuro ñwearo éfríxini.

9 Ámá uyfní seaikárfáyo pírf numamoro axípi xixeni mñwikárfpa ero xwíyápai seanjwírarfáyo axípi xixeni pírf numamoro xwíyápai mñjwírarfpa ero neróná ámá sípi seaikárfagfáyo Goríxo nanj owinñi rixinj urfírxini. Goríxo seýné nanj seaiñfa nani ámá ayo e wífríxini wéyo fá seaumñnj enjagi nani seararñini.

10 Bíkwyfo dani re nñrñnj eániñagi nani rarñnj, “Ámá ‘Nioni yayf nñinñi kikifá onjweámñ.’ nñwimónírná re yaiwíwñnj, ‘Gf manjpa tñi xwíyá sípi imónijfpi rñm mexoámopa eri yaf bñ rñm mexoámopa eri oemñ.’ yaiwíwñnj.

11 Sípi imónijf yarñjpmi wé fá nñmñxeánñ nanj imónijfpi éwñnj. ‘Ámá nñni tñni aríge píyá nñwírnñ ñweaanfwarfani?’ nñyawiuri apí e imóníwanñnj anñj minf iponñwñnj.

12 Ayf rípi nani e éwñnj. Ámína Goríxo wé róninj yarigfáyo síjwí wñnaxfñmeri inína xfomi rixinj urarigfápi nani arfá ókiar umónñ yarñnj. E nerí aí sípi yarigfáyo wikf wónarñj enjagi nani e éwñnj.” Bíkwyfo e nñrñnj eániñagi nani rarñnj.

Nanj yarñjwápmi dani rñnj neaiimearñá epaxípi nanñini.

13 Seyfne nanñi oyaneyñnj anñj minf xídarñáyf, gíyf rñnj seaiapírfarñi?

14 E nñsearñi aí seýné wé róninj yarñjagfa nani rñnj seaiimeagf aiwí anani yayf seainñwñnj. Bíkwyfo rñnjpa “Seýné ámá sípi seaikárfagfáyf óf nerí dñj yanipaxf seaiwapýarñá óf mepa nero ayá ípípa mñjwírarñjpa nero rípi éfríxini.

15 Xwioxíyo dani ‘Kiraíso gf Ámínaorñi.’ nñrñnj dñj síxí inífríxini.” Seyfne “Goríxo yeáyf nñeayimñxemearñá e neainñrñi.” nñyaiwiuro dñj wikwímoarigfápi nani ámá yarñj seaiífa ayf ayo repiyf wírfá nani dñj neñjwípero ñweáfríxini. Seyfne apí nani repiyf nñwíróna ímf tñi murípa nero “Jisaso ámá ayf nani eni mñpepa reñnjñi?” nñyaiwiuro awayini nñpenf xwíyá urfírxini.

16 Seyfne e neróná ámá seýné Kiraíso tñi nawini nimóniuro nani nanj yarñjagfa síjwí nñseanñro aí ikayfwf seamearñigfáyf rfwéna “Nñpíkwnñ murñjwanñnj.” nñyaiwiuro ayá winñrñá nani seýné repiyf nñwíróna rfwéna wairñi inipaxf imónijf bñ murípa éfríxini.

17 Ayf rípi nanñini. Goríxo xe rñnj oseaiimeanñ nñwimónírnáyf, seýné nanj yarñjwápmi dani rñnj seaiimeáana ayf ananñini. Sípi yarñjwápmi dani rñnj seaiimeáana xixeni Goríxo “E éfríxini.” wimónarñjpmi mñxídarñjagfa nani seararñini.

“Kiraíso negf íwípi yokwarimf neaiimñnj penjñnj.” urñj nanñini.

18 Kiraíso enjpi nani bñ orimñi. O Goríxo negf íwí yarñjwápi yokwarimf neaiimñnj nani rñnj nñmearñá nawinani penjñnj. Síyikwí minñj síyikwí inñjwaéne Goríxo tñi nawini píyá neawírnñ nani penjñnj. Ámá wará írñjána pikigfá aiwí kwíyfo dani amí nñwiápnñmearf

19-20 apimi dani nuri ámá píyá dñj gwñnj ñweagfáyo —Ayf Nowao tñjña o sípíxo imñjarñá Goríxo “Pírf umamómñnj.” nñyawiuri aí wigf rífa kíroarigfápi nani axína ipipimf mñwípa enána pírf wiaikimf egfáyñnj. O ayo nuri wáf urñnjñini. Ámá sípíxomi píxemoánigfáyf ámá obaxf marfá, wé wíumi dñj wáu wo apñi nñpíxemoánro nani inñgj waxíyo mñnamí síjwí egfawixini.

21 Inñgj waxí apí ámá agwí rína wayf meáfáyo yeáyf uyimñxemeearñjpi nani neaiwapýarñjpi. Ámá wayf nñmearñá kíyf xéñnjpi emí kwírnñmónanñro yarñjgámani. Ayf xwioxíyo dani Goríxomi réñnj uranñro yarñjgáñni, “Jisasomí nuxfñranéna wairñi inipaxf imónijf bñ yanfámani.” éñnj uranñro yarñjgáñni. Ayf píyo dani marfá, Jisaf Kiraíso wiápnñmeañjpmi dani yeáyf neayimñxemeearñjñni.

22 O anñnamí nani ríxa nñpeyri Goríxomi wé náumñnj ñweani. Goríxo fánñj wíepñxñniasinj enjagi nani anñnamí ñweagfá gíyf gíyf anñnajrñni, enj eániñj imónigfáyñni, néni tñgáyñni, nñni omí smañjwíyónñj yeáyf wurñnjñni.

4

“Íwí xami yagfápi siní mepani.” urñj nanñini.

1 Kiraiso xfomi upikláná ríninjf meanj enjagj nánj seyfné enj dñj xfo “Nanj imóninjfpj yarínjónj aí ananj ríninjf omeámínj.” niyaiwirj fá xirínjpa seyfné enj axfpj fá nixirirj dñj íkwíróríxínj. Ámá ríxa ríninjf meáfáyj íwí yarigfápj pfnj wíarigfá enjagj nánj dñj apj fá nixirirj íkwíróríxínj.

2 Rfninjf meáfáyj íná dánj ígí sínj sínjwí nainenjro njñwearóná feapá ámá winarinjfpj “Oyanej.” mjyaiwí Gorixó e éfrinxínj wimónarinjfpj “Oyanej.” yaiwiarigfárínj.

3 Ayf rípj nánj seararínj. Xámj seyfné ámá Gorixoyá mimónigfáyj feapá wináná rikíkírfo yarigfápa néra ugfápj ríxa apánj egfárínj. Ríkíkírfo seyfné néra ugfápj, ayf rípirínj. “Íwí oinaij.” niyaiwinjro oxí wo tñj apíxí wí tñj nípoga uro feapá néra uro iríwá íkárínjro ámá sínjwí anigfe dánj piaxí weánipaxí imóninjfpj ero iniigí papíkí yarigfápj xwapí njro segí njwá nímeróná Gorixó xwirfá winarinjfpj ero egfápj, ayf apírinj.

4 Ámá Gorixoyá mimónigfáyj seyfné ríxa o wimónarinjfpj xfdjro ayf tñj nawínj sfwíninjf arfkí sínj misonjpa ero yarínjagfa nánj dñj ududf nero xwijfápai njseanjwiráro aiwj

5 Ámáyo mí ómómíxímí émíngínj nánj nimónjri weninjf nerj njweajomj —O pegfáyo tñj sínj njweagfáyo tñj nawínj mí ómómíxímí enforínj. Omj wigf egfápj nánj “Apj nánj enjwárinj. Apj nánj enjwárinj.” repíyj níwíera upírfá enjagj seyfné ikayfíwí seamearínjfpj nánj wáyf mjseainjpanj.

6 Ayf rípj xixenj imónínfa nánj xwijfá yayf winjpxáfpj Jisaso ámá ríxa pegfáyo aí wáf urínjnígínj. Pegfáyj sípj sínj xwáf tfo njñwearóná egfápj nánj Gorixó pírf umamónjpmj dánj pegfá aiwj o wimónarinjfpj tñj xixenj ámj dñj síxj umímóáná wíápnimeáfrixínj wáf urínjnígínj.

“Gorixó seaiapínjpmj dánj píraninjf inífríxínj.” urínj nánjrinj.

7 Amínj rfnj ríxa anjpa imónínfa nánj anjwí e imónínj. Ajnánj Gorixomj xwijfá rírinmí níwirfná píraninjf uríprfá nánj nípréanírj ero sínjwí tñj ero éfríxínj.

8 Apj nero aí rípj anjpxá imóninjfpjrinj. Ámá dñj síxj uyinarigfá wo wfómj íwí wíkáraná apaxí mé yokwarímj wíarínj enjagj nánj sérixímeáyf tñj dñj síxj njyinínfná xwapí ayá wí dñj síxj yinífríxínj.

9 Xíxe nípemeánímj úfríxínj. Xíxe nípemeánímj numáná rfwéná anjnjúmí ikaxí mirínjpa éfríxínj.

10 Gorixó seyfné woxínj woxínj píraninjf menífríxínj xixegfnj imóninjf síxj seamíonjfpj ríxa tfgíayné enjagfa nánj apímj dánj arírá inífríxínj. Bosíwí awiaxo xegf bosó wéyo fá umínjfpj tñj píraninjf yarínjpa seyfné enj Gorixó wá njseawianírj xixegfnj imóninjf seaiapínjfpj tñj axfpj nero píraninjf arírá inífríxínj.

11 Xwijfá xfoyaj rípxá imónífríxínj síxj umímonj gíyj gíyj apj xixenj rífríxínj. Arírá wípxá imónífríxínj síxj umímonj gíyj gíyj enj éáninj Gorixó e éfríxínj weámíxínjfpj tñj wífríxínj. Seyfné Jisaj Kiraiso enj éáninj seamíxíagj yarigfápj nípmj dánj Gorixomj seáyj e umepírfá nánj apj e éfríxínj. Aninjf íníná seáyj e imónjri amípj níyonj seáyj e wimónjri epaxo, ayf orínj. “E imóníwínjgínj.” nimónarínj.

“Rfninjf nímeanfá yayf seainíwínjgínj.” urínj nánjrinj.

12 Gf dñj síxj seayínjáyfné, xeaninjf iwamfó seaiwapjyíprj nánj ámá seaikárarigfápj rfninjf seanarínjagj aí “Rfáninjf nene neanarínj rípj Jisasomj dñj wíkwíroarigfá wíyo míwímeaarínjfpjrinj.” niyaiwiro dñj níyága mupanj.

13 Kiraiso níknjri seáyj e imóninjfpj píaumímj ináná dñj nífá bj onímíápj mjseainj xwapí ayá wí seainínfa nánj rfninjf omj wímeanjfpj seyfné enj axfpj seaimeaarínjagj nánj yayf seainíwínjgínj.

14 Kiraisomj xfdarínjagfa nánj ikayfíwí seamearínjagf, “Gorixó nanj neaimíxíjene enjagwí nánj rfa neaiméarínj?” yaiwífríxínj. “Kwijf Gorixoyápj —Apj seáyj e imóninjfpjrinj. Apj nene neakíyónjrfánj?” yaiwípxá enjagj nánj yayf seainíwínjgínj.

15 Seyfnéyá wo ámá píxíwíróf enjpmj dánjranj, íwí enjpmj dánjranj, uyfní enjpmj dánjranj, mímáyfo enjpmj dánjranj, apímj dánj pírf umamóáná rfninjf meaarínjagj níwínjfnáyf, “Ayf ananj imóninjfpjrinj.” mjyaiwípanj.

16 E nísearírj aí segí wo “Kiraisomj xfdarínjagj nánj oyá imóninjfyf worínj.” rfninjagj nánj rfninjf meaarínjagj níwínjfnáyf, o ayá míwinjpa nerj “Kiraisoyá yoí nionj enj wífrínjónjrfánj?” niyaiwirj Gorixomj yayf wíwínjgínj.

17 Ayf rípj nánj seararínj. Gorixó ámá níyonj mí ómómíxímí enfa nánj ríxa anjwí erínj. Xegf imónigfáyo xámj ayo xwiríxí umenífrínj. Ámá xfómj dñj wíkwíroarínjwéne xámj níneaiméamáná ayf ámá xwijfá Gorixoyá yayf winjpxá imóninjfpj pírf wíakímí wíarigfáyo ayoyf apa aríge wímeanfárfánj?

18 Bikwáyo re nírini eánijagi nán rariñini, “Ámá wé róninj ímónigfáy Gorixo siní yeáy muyimxemeapa eními ríninj nímearínáy, ámá Gorixomi ríwí umoro íwí ero yarígfáy aga arige wímeanfárfani?” rínijagi nán rariñini.

19 Ayínáni ámá Gorixo ríninj xe owímeaníri síjwí wínarínjyí nanj ímóninjipini nero “Nene neaimíxíño —O pí pí neararínjipi xixeni símí e nítníri nealiaríjorini. Píráninj neamepaxorini.” nýaiwiwo omí wikwiárinírxini.

5

Jisasoyá síyikí ímónigfáyo wípenjweagfáwami urínj nánirini.

1 Ayínáni Pitaoni —Nioní Kiraiso ríninj nímearí péaná síjwí wíniñá woníriini. O níkními weapána seáyí e o ímóninjipi nioní ení o tñí nawíni ímónímfa nání ímóninjá woníriini. Nioní ení síyikí Jisasoyá ímónigfáyo wípenjweámfa nání ímóninjá woní enjagi nání segí wípenjweagfóyíne enj ríremíxí bí oseaimini.

2 Sipísipi píráninj mearígfáwa mearígfápa ámá Gorixoyá ímónigfá soyíne tñí njweagfáyo axípi píráninj umeñweáírxini. E neróná “Simeaxídí nealiaríjagfa nání owianeyí.” miyáiwipa ero Gorixo wimónarínjipimi dání níxídíro “Negí dínj tñí owianeyí.” yaiwiwo érírxini. “Bí oneaiapípoyníri aríra owianeyí.” miyáiwipa ero símí níxeadípenírinjipimi dání aríra wíro érírxini.

3 Soyíne seáyí e níwimóníro ámá Gorixo umeñweáírxiníri wéyo seaiarínjyó paimímí mýiwipa ero síwí nanj íkaninj seaipaxí ímóninjipi wíwapíyíro érírxini.

4 Soyíne píráninj e nerónáyí, sipísipi mearígfá nýoni seáyí e wimóníño —O Kiraisorini. O síjáni weapána ámá nífá neróná wíarí nímúrooro xopírará níwíroná nígwí meaarígfápa soyíne ení íná axípininj níknínmáná urí mimóninj bí meapírfárfani.

Íwí síkíñowami urínj nánirini.

5 Íwí síkíñoyíne ení seaijenjweagfáwami yeáyí wurínírxini. Gorixo ámá “Nioní seáyí e ímóníñáonírfani?” yaiwínarígfáyo pírf máknímí nerí ámá “Nioní seáyí e mímoníñáonírfani?” yaiwínarígfáyo wá wíanarínj enjagi nání noyínení “Negí wí seáyí e níneaimónírfányí, ananírini.” yaiwiwo “Xínáíwanéniñj mímonírane omínj owianeyí.” yaiwiwo érírxini.

6 Ayínáni Gorixo xegí ríxa nímonáná seáyí e neaimíxíwínígníri “Síyikwíninj ímóníñwápiane Gorixo xegí enj eáninj tñí neameñjweapaxorírfani?” nýaiwiwo ínímí yeáyí wurínípoyi.

7 O ámá xegí ímónigfáyo píráninj umeañíño enjagi nání amípí seyíne ududí seainarínjipi omí íkwíkwarímí wíayípoyi.

8 Pusí sayí raioníyí ríninjipi nanjwí roanímíníri nání awí níra warínjpa seyíne tñí míxí inarígíto —O, ayí oborini. O axípi e seaimíníri yaríjagí nání síjwí tñí neróná síjwí míxí nero rórírxini.

9 Seyíne níjfa re ímóníñoi. Séríxímeá xwíá rírí nírimíni njweagfáy ríninj seyíne seaimaarínjpa axípi ayo ení wímeaarínj enjagi nání seyíne Gorixomi dínj wíkwíroarígfápi enj síxí neámíxíníro obomí pírf máknírxini.

10 Ríná bí onímiápi nání seyíne ríninj nímeámáná enjáná Gorixo —O wá aninj míní neawíanaríjorini. Kiraiso ríxa níkníri seáyí e ímóninjipi seyíne ení o tñí íkárínigfáyíne enjagi nání axípi ímónírxiníri wéyo fá seaumíníño, ayí orini. O seyíne fá seawearímíxíri píráninj síkíkfí seaimíxíri enj síxí seaeámíxíri Kiraisomí xídarígfápi níwáramopaxí seaimíxíri enfárfani.

11 O aninj íníná amípí nýoni seáyí e wimóníwínígní. “E ímóníwínígní.” nímonarini.

12 Nioní Sairaso —O negí nírxímeá dínj ujwírípaxí ímóninj woríni. O sanj nínráprí ríwamínj nearínjipimi dání nioní xwíyífa onímiá rípi enj ríremíxí seairí áwanj “Gorixo wá níseawíaníri seainjipi aga xixeni apírini.” searíri yaríñini. Nioní searfápi dínj fá níxíríro enj neáníri njweáírxini.

13 Jisasoyá síyikí ímónigfá Babironíyo njweagfáy —Ayí seyíne tñí nawíni Gorixo fá seayamíxárinjyíriini. Ayí yayí seawárenaparíño. Gí íwí Mako ení yayí seawárenaparini.

14 Sewaníyíne yayí nínróná xwíoxíyo dání yayí óf eánenírxini. “Kiraiso tñí nawíni íkárínigfá níyínení oyá dínjyó dání níwayíróniro njweáírxini.” nímonarini.

Payí Pitao ríwíyo eanjnarini.

Payí rina áma Jisasomi dññ wíkwíroarígá wí ení nimóniro ñweagfáyf nání Pitao ríwíyo eanjnarini. O Jisaso wiepisagowa worini. Jisaso rixa anñnamí nipeyimáná xwiogwí rixa obaxí nípwemáná enáná mimóní uréwapiyarígáyf obaxí Jisasoyá siyikí imónígáyo níwimearo xenwáni xenwáni re urarígápi nání, “Jisaso xwiogwí obaxí yómínj néra nurí nání ámi níweapínfámáni.” urarígápi nání Pitao arfá níwirí ayf mimóní uréwapiyarígáyf urarígápi ríwímíní mamoro Jisaso neaímeañf mfkone uríwápi aníñf fá xíríro éríxíníri payí rina níríri eanjríni. Pitao xíomí Romíyo dání píkipríri anjwí e enjáná eanjríni.

1 Saimoní Pitaoní —Nioní Jisasi Kiraisoyá xínáíníññf nimóníri omíñf wiirí wáf wurímeiri yaríñwáyf woníriní. Nioní payí rina seyíné Goríxoyá dññf tñní dññf wáf wurímeiaríñwáone fá níxíríreane wíkwíroaríñwápi fá níxíríro wíkwíroarígáyfíné nání —Seyíné wé róníñf Jisasi Kiraiso —O negí Nwáfá imóníri yeáyf neayimíxemeearíño imóníri enjoríní. Seyíné wé róníñf o imóníñfípimí dání dññf wíkwíroarígáyfínéríní. Seyíné nání payí rina nearí mónaparíññí.

2 “Níjífá seyíné Goríxo tñní negí Ámíná Jisaso tñní awaú nání imónígápiímí dání Goríxo wá ayá wí seawianíri seyíné níwayíróníro ñweapíri nání ayá wí sealiirí éwíníññí.” nimónaríní.

“Goríxo e imónííríxíníri fá yíyamíxímí neaiñeneríní.” uríñf náníriní.

3 Nwáfá imóníño xegí ení síxí éánírinípi tñní xíxeni nerí amípi nene dññf níyímíñf imóníriane síwíf áma omí píraníñf níxídíróná epaxípi erane yanf wá nání imóníñf nípiíní rixa neaiapíñríni. Apiaú e yanf wá nání níjífá o —O seáyí e imóníri síyikwíf múní íkwíráfíníñf imóníri enípiímí dání nene ení axípi imónííríxíníri wéyo fá neaumírinjoríní. Níjífá o nání xíxeni imóníñwápiímí dání amípi apí neaiapíñríni.

4 O seáyí e imóníri síyikwíf múní íkwíráfíníñf imóníri enípiímí dání “E e níseaiímíáríní.” nearíñfípi —Apí seáyí e imóníri ayá tññf imóníri enípiíní. Apí rixa neaiñíriní. Áma píkianíro yarfíná nurakínárímí warígápa feapá áma xwáfá tíyo ñweanwáene níneainírfná xwírífá neaikíxearíñfípimí dání nurakínárímí uro Goríxo imóníñfpa axípi imóníro epírfá nání e neaiñíriní.

5 Nene o imóníñfpa axípi e imónííríxíníri apí nípiíní e neaiñf enjagí nání seyíné ríwíf síwífá míyí nírfkwíníro síní dññf níwíkwíroróná wé róníñf ero wé róníñf neróná Goríxo áma xíoyáyf e éríxíníri wimónaríñfípi nání píraníñf níjífá imóníro

6 apí nání níjífá nímoníróná nípíreáníri ero nípíreáníri neróná sípi seaímeaaríñfípimí xwámámí wíro xwámámí níwiróná síwíf áma Goríxomí píraníñf níxídíróná epaxípi ero

7 apí neróná séríxímeáyo ayá urímíxíro ayá nurímíxíróná áma níyoní dññf sípi wíro éríxíní.

8 Ayí rípi nání raríññí. Seyíné nioní “E e éríxíní.” searfá apí tñní xíxeni nepa nero sayá níwíxa nurónáyf, síwá réníñf inaríñoj, “Níjífá nene negí Ámíná Jisasi Kiraiso nání imóníñwápi surfímá wí mimóníni. Íkfá ná níwé oxí roaríñfíññf mimóníñwíní.” síwá éñíñf inaríñoj.

9 Ayí rípi nání ení raríññí. Áma “Goríxoyaéneríní.” níriníro aí nioní searfá apí níyarígáyf, ayí íwí enjáná yagfá Jisaso yokwarímí wiññfípi nání rixa dññf arfá níkeamoro nání áma síñwíf agwí uparígáraní, síñwíf suparígáraní, imónígáyo axípi imóníro.

10 Aynání gí níríxímeáyíne, seyíné “Goríxo nene fá yíyamíxímí níneaiirí fá neaumírinjeneríaní?” níyaiwíníro ípímónípiíní nání nioní searfápi aníñf níyaxfíró píraníñf éríxíní. Ayí rípi nání raríññí. Apí fá níxíríro néra nuróná wí nóreámioapírfámáni.

11 Seyíné nioní searfápi fá níxíra nuro xíxeni nerónáyf, negí Ámíná Jisasi Kiraiso, yeáyf neayimíxemeearíño xegí xwioxíyo aníñf íniná neameñweanfé páwíáná yayí níseamerfíná aga yayí óf seaeáníñfíní.

12 Aynání seyíné nioní agwí searfápi nání rixa níjífá imóníro xwíyífá nepaxíñf imóníñf none searéwapíñwápi xaiwí fá xíríro yaríñwagfá aiwí seyíné apí nání dññf seainírfá nání íniná dírírf oseaiyímíníri nání ípímóníññí.

13-14 Ayí rípi nání seararíññí. Negí Ámíná Jisasi Kiraiso áwanf nírinípi tñní xíxeni gí dññfípi níníwárímí unfá anjwí e enjagí nání síní gí dññfípi níníwárímí mupa enfímí xwíyífá apí seyíné ámi dññf síxí oínfípoyníri dírírf seaimí nání “Aníñf múní nísearírfínáyf, nanfíriní.” nimónaríní.

¹⁵ Ayí rípi seararíñini. Nioní ríxa penjámi ríwíyo xwiyífa searfá api ámi dñj yaikiropaxí imónipírfá nání aníñj miní sñjwírífaníñj níyaxídrí osearítmíní rariñini.

“Jisaso níkíní rí rojaná wíñjwáoneríni.” uríñj nání ríni.

¹⁶ Negí Áminá Jisái Kiraiso enj neáníri weapínfápi nání áwanj nísearíranená negí dñj tñí bí nísearíñwanigíni. Piyíñj ikayíwí ámá wígf dñj tñí éwapínarígfápi bí ení mñsearíñwanigíni. Xfo níkíníri ñweañáná sñjwí wínarorñwáone searíñwanigíni.

¹⁷ Ayí rípi nání seararíñini. Negí ápo Goríxo omí seáyí e numfeyoarí wé ikwíñwíyo níñwírírírfíná xfo, ikínígfá níyoní seáyí e wimóníño anjnamí dání re rínénaríñínigíni, “Gí dñj síxí uyiñá ro nání aga yayí seáyími dání ninaríni.” rínénaríñj

¹⁸ none dífwí ñwífpimí o tñí níñjwearanéná newaníñjone arfá tfo dání arfá e wíñwanigíni.

¹⁹ None api searíñwáone aiwí xwiyífa Kiraiso nání wífa rókiamoogfáwa níriro eagfápi —Api anj paxí “Neparíni.” yaiwipaxí imóníñjíríni. Xwiyífa api ení tñjwaéneríni. Uyíwí sfá yiníñmí wífa ókímíxaríñjpa wífa rókiamoogfáwa níriro eagfápi axípi ríwíyo imónínfápi nání wífa neaókimíxíyíminíri nání neaiiaríñjagí nání sfmímanjfo tñífríxíni. Awa níriro eagfápi Jisaso ámi níweapíríná wífaníñj nóga ufe nání uyíwíñj wífa neaókimíxíya unfáriní. Iná imiáoníñj weaparíñjagí níwíníranená xwiyífa xfo weapínfápi nání ríñjírípi negí xwioxíyo dání wífa neaókimíxínfáriní.

²⁰ E nísearíri aí rípi nání “Ayí neparíni.” yayíwífríxíni. Wífa rókiamoogfáwa níriro Bíkwoyí eagfápi bí negí dñjfo dání “Mfkí api nání iyí ríriñíni?” yayíwipaxí mímóníni.

²¹ Wífa rókiamoogfáwa níriro nearfíná ámá wayá dñjfo dání níriro meá Goríxoyá kwíyípi ukíyayóyo dání xwiyífa oyápiní nra ugífa enjagí nání seararíñini.

2

“Mimóní searéwapíyarígfáwami Goríxo pírfí umamonírfáriní.” uríñj nání ríni.

¹ Enjíná arfowéyí wí mímóní wífa rókiamoarígfáwa níriro wígf ámayo yapí uréwapíyagfápa axípi segí imónígfáyí wí mímóní searéwapíyarígfáwa níriro iními nímonímáná xwiyífa nepa mímóní ámá níxídróná xwírífa ikíxéní paxí imóníñjpi nísearéwapíyiróná Ámínáo níperíñjímí dání ayo uroayíronj enjagí aí omí ríwí umopírírfáriní. E neríñjímí dání apaxí mé wíarí xwiyífa mearínírfáriní.

² Uyíñí yapí searéwapíyaníro epírífáyí epírífa axípmí segí ámá obaxí xídrírfáriní. E yaríná ámá Jisasomí dñj níwíkwíroarígfáyí óf Goríxomí nepa xíxomí xídrírfí imóníñjyí nání ikayíwí mearírfáriní.

³ Ámá yapí seaiwapíyaníro epírífáyí sñjwí fwi wínararígfáyí enjagí nání yapí níseaiwapíyiríñjímí dání segí amípi fwi searápírfáriní. Xwiyífa Goríxo enjíná dání “Ayo xwiyífa numeárfíná e wíkaríñmíginí.” yayíwíragípi síni píyífa míweníni. “Xwírífa níwíxíxerfíná e wíxíxéñmíginí.” yayíwíago sá míweníni.

⁴ Ayí rípi nání seararíñini. Enjíná anjñají wa fwi éaná Goríxo axípi xe ámi ámi éfríxíníri sñjwí míwíñf míméníñwí mearínírfífe nímamówárfíná sfá xfo pírfí umamonífáyí nání sírfírfá sfá aníñj yínaríníyómíni wáñjínigíni.

⁵ Ámá enjíná xwífa rírímí níñjwearóná ríkíkírífo yagí nñí ení Goríxo xe aníñj e nero ñweáfríxíníri sñjwí míwíñf xwírífa níwíxíxerfíná xfoyá dñj tñí inígf waxí níróga níwíáfpínímearí ayo nípíkírí aiwí Nowaomí —O ámá ayí ayo “Wé róníñj imóníñj Goríxo wimónaríñjpi apírírfá?” yayíwípoyníri wáf uragóriní. Omí tñí xegí ámá wé wíwímí dñj wáumí tñí Goríxo yeáyí wímíxímeañjínigíni.

⁶ Enjíná ámá anj Sodomí tñí Gomora tñí apiaúmí ñweaagfáyo ení Goríxo xwiyífa numeárfíná “Síní bí tñí ñweapaxíymaní.” níyáiwírí anj apiaúmí rífa mamówárfáná rífa nínowárfí uráwíni imóníñjínigíni. Goríxo e níwíkaríñjímí dání ayí tñj e iná dání ámá xfo wimónaríñjpi níxídarígfáyo sñjwepígf níwírí nene ení axípi meáimeañjíníri éf owíníri erírf wíñjínigíni.

⁷ Ámá anj apiaúmí ñweaagfáyo e níwíkaríri aiwí Rotomí —O ámá wé róníñj woríni. Ámá anj apiaúmí ñweaagfáyí ríkíkírífo ayá wí yaríñjagí níwíníri nání dñj rífa uxerjoríni. Omí ení Goríxo yeáyí wímíxímeañjínigíni.

⁸ Ámá wé róníñj o ámá ayí tñí nawíní níñjwearfíná ayí rífa kíroarígfápi sñjwí wíníri arfá wírí nerfíná sfá ayí ayo ikíníñj sípi wírí dñj rífa uxerí yagí enjagí nání rariñini.

⁹ Goríxo sñjwepígf e e yayíñj enjagí nání nene ananí dñj re yayíwipaxíriní, “Ámínáo ámá xfo wimónaríñjímí xídarígfáyo fwi éfríxíníri wíkararígfápmí dání ananí yeáyí wímíxímeapaxíriní. Ámá wé róníñj imóníñjpi níyarígfáyo sfá xfo ámá níyoní mí ómómíxímí enífáyí tñj e nání ananí pírfí numamóa nuri awí umeñjweapaxíriní.

10 Ámá síwí piaxí weánipaxí imóninjí feapá winarinjípi oyaneyiníro niponíga uro seáyí e umeñweogíáyo paimími wiro yariğıfáyo anjípaxí sfá ayi tñj e nání pírí numamáo nuri awí umeñweapaxírini.” Nene e yaiwípaxírini.

“Mimóní searéwapiyariğıfáwa sípí rípi rípi yariğıfáwarini.” urinjí nánirini.

Mimóní searéwapiyariğıfáyí “Nioní arfki yaríná apí nímeanírífeninjoi?” miyaiwí ayá nepeárimáná wigí dñj tñnini níxíđiro anjínají seáyí e wimóníğıfáwamí ikayíwí numearíróná enj óf bí yariğıfámaní.

11 E yariğagfa aí anjínajowa —Awa ámá ayíyá enj síxí eáníğıfápimi seáyí e wimóníğıfáwarini. Awa seáyí e níwimóníro aí Ámináoyá sñjwí tñj e dání xwíyíá nuxekwímoríná ikayíwí bí umeariğıfámani.

12 Ámá ayí nanjwíninjí imóninjoi. Nanjwíyí wí dñj neñwíperi mimonjyírini. Sa ámá fá níxero pikipírífa nání miarinjyírini. Nanjwíyí dñj ríá níxeyániri yariğjpa ámá ayí ení axípi e nero amípi ayí majfá imóníğıfápi nání ikayíwí meariğıfá enjagí nání ámá nanjwíyo pikiaríğıfápa ámá ayo ení Goríxo wanínimixínfáriní.

13 E yaríná ámá ominjí egfápi nání nígwí meariğıfápa ámá ayí ení axípi wigí sípi egfápi tñnini níxeni wimeanfáriní. Ikwáwíyíná aí pí pí feapá winípi sa “Ímí tñnini oyaneyí.” níwimóníro yayí néra waríğıfáyíriní. Ayí seyíné tñnini nawíní nerímeaníro aiwá sfanj níníróná wigí feapá winarinjípi ayá wí nero seyíné syilkwíninjí níseaxéniri nání ayá onímíá míseainarínjirini.

14 Apíxí í í tñnini íwí oinaneyiniri ero íwí nání wimónarinjípi wí mívaramó ero yariğıfáyíriní. Ámá Jisasomí dñj níwíkwíroro aí síní nípikwíní dñj aumaúmí miníğıfáyo nene yariğwápa axípi oépoyniri wipiomeariğıfáriní. “Ámáyá amípi apí nioní meapaxíriní.” niyaiwiro éwapíğıfá inaríğıfá enjagí nání Goríxo “Ríxa xwíríá wíkwíxémíginí.” rárinjyírini.

15-16 Ayí óf Goríxo oxíđfepoyiniri wimónarinjíyimi pñnini níwíarimí xaríxaríninjí néra xenjwímíní nuro nání enjíná sípi wíá rókiamoagí Beramoyí ríninjjo —Omí xano Bioríní. O yagípimi íkaninjí yariğıfáriní. O nígwí nání aga ayá wí níwimóníri nání “Pí pí sípi imóninjípi aí neríná nígwí nímeari nání ayí ananí emfíní.” yaiwiagorini. O ámá wo ríxinjí re uráná, “Ístíreriyí Goríxomí ríwí número ñwíá xegí bí imóninjípimi xíđpírí nání ikayíwí tñnini uramíxeti.” uráná o “Nígwí meámíniri nání ananí sípi apí oemíní.” yaiwiaríná dogí xwíyíá nání níjfa mimoninjí aí wo ámá xwíyíá nítríninjí axípi nítrini míxí nuri wíá rókiamoarínjo dñj ríá níxeyánimáná “Oemíní.” yaiwiarinjípi pírfí wíaikimonjíniginí.

17 Ámá ayí iníğıfá sımínj ná mívé yeáyí yárinjyíninjí imóníro kípínj níyíríná agwí kfkfá yaráná iníá ná meá ámi iminjí nípipepi warínjipáninjí imóníro enjagfa nání siríríkí aninjí sfá yinárinjíyí ayí nání ríxa aninjí meaxárfó yáriníní.

18 Ayí rípi nánirini. Ámá ayí “Nioní pí pí nínimóníríná ananí emfíní.” nítríro weyí e nímearinirinjípimi dání ámá óf xenjwímíní nífásáná pñnini níwíarimí Jisasomí dñj wíkwíroariğıfáyí tñnini iwamífo kumíxinaníro yariğıfáyo wíwapiyariğıfáriní. íwí nene yariğwápi axípi oépoyniri wipiomearo feapá wíwaninjíyí winífpimi dání sípi oépoyniri wíwapíyiro yariğıfáriní.

19 Níwipiomearíná íwí wíwaninjíyí yariğıfápi gwí fáninjí uxíríninjagí aí mimáyo dání re searariğıfáriní, “Seyíné nene yariğwápa axípi neróná wí gwí fáninjí seaxírípaxí meníní.” searariğıfáriní. E searariğfáfa aí ámá íwípi nání aninjí mírogwíninjí naníríná ayí ríxa gwí fáninjí uxíríninjagí nání rarínjini.

20 Ámá negí Áminá Jisasi Kiraiso —O negí yeáyí neayimíxemeariğorini. Ámá o nání níjfa imóníğıfápimi dání síwí amípi xwíá tño ñweagífáyo piaxí weánarinjípimi níwíaikíarimí numáná ámi axípi nero nání apimí gwí fáninjí uxírínjíná nerónáyí, ayí sípi ríwíyo imónípírífápi xámí imóníğıfápi tñnini níxeni imónípaxímani.

21 Ámá ayí óf wé róninjí imóninjíyí nání síní níjfa mimonípa nero sñjwíríyí, sípi ayá wí wímeámíniri enjpi wímeapaxí aiwí óf wé róninjí imóninjíyí nání níjfa nímónimáná sekaxí ayá tñj none searínjwápi níwíaikiro ríwímíní mamoiğıfáfa nání sípi imóninjí ámi bí tñnini ná seáyí e wímeanfáriní.

22 Ewayí xwíyíá nene iníná re rínarínjwá rípiáu tñnini níxeni yariğıfáriní, “Síwí xwíríá níđarímáná ámi nuri manarínjirini. Odípi ámá wayí píráninjí níroárimáná enjáná ámi xwírínjwíyo gíní inarínjirini.” rínarínjwápiáu tñnini níxeni yariğıfáriní.

3

“Jisasa ámi níweapínfáriní.” urinjí nánirini.

1-2 Gf dñj sñx seayináyíne, xwiyá wá rókiamoagfáwa —Awa Gorixo “E érixini.” wimónariñpini oyaneyinri yagfáwarini. Awa enjina nriro eagfápi tñi sekaxf amipi Ámináo, yeáy neayimixemeaarñjo riñj wá wurimeiarñjwáone searñjwápi tñi xwiyá api seyíne ámi dñj sñx nñiro piránñj omópoyinri dirirf seaimi nán enjina payf wina neari mónariñanigini. Agwí eni axfpi neri ámi wina neari mónariñanigini.

3 Xwiyá neta imónñj rím ripi nani “Ayf anjipaxfñani?” yaiwírixini. Sfá yoparfýf tñjina amá riperrif seamepífáyf seyíne wé ronñj yarñjagfa niseanro wigf feapá winarñjpi nixdíro nani riperrif niseamero

4 re searipfífáriní, “Segf mimáyo dani ‘Ámi nweapimfáriní.’ searñjyí ríxa ná gi weapariní? Negf ápowa ríxa pegfámi aiwi amipi xwfári tñi anjina tñi iwamfó imónñe dani imónñyíf sñi axfpi imónñjagi nani seararñwiní.” searipfífáriní.

5 Riperrif e niseariróna rípi nani dñj arfá ikeamopfífáriní. Enjina Gorixo xwiyá rana anjina imónñi xwfári inigfyo dani nimónñfná inigfyo inimi eje dani sñjani imónñi eñfñi.

6 Inigf tñi eni Gorixo xwfá ina imónñfñi “Xwírfá oikixeni.” rana inigf waxf niroga nwiápnimeari amá xwfárimf ñweagfáyo anñimixñj aiwi api nani arfá nkeamoro riperrif searipfífáriní.

7 E nerñj aiwi anjina tñi xwfári tñi agwí rina imónñjpiáú xwiyá axoyápmi dani rfa nfwññgññri rárññi. Sfá amá xfo wimónariñpini mixfdarigfáyo xwiyá numearñri wanñimixññfáyi imónñe nani rárññi.

8 E neri ai dñj sñx seayináyíne, seyíne searimf rípi nani rfwf mukñimopani. Gorixoyá sñjwíyo dani xwiogwí 1,000 nñpweri ai sfá ná wiyinññj órarñfñri. Sfá ná wiyini nórrí ai xwiogwí 1,000 nñj pwearñfñri.

9 Ámináo noneyá mimáyo dani “Ámi nweapimfáriní.” nearñjpi nani amá wí “O ríxa mñweapf yómñj yarini.” yaiwiarigfápa axfpi e mñyarini. Nene nani wenñj neri ñweani. Yómñj ayf rípi nani yarini. Amá wí manññpa ero nñi wigf fwf yarigfápi rfwfññi mamoro érixinñri nani sñi yómñj yarini.

“Xwfári tñi anjina tñi rfa nowárinfáriní.” urñj nánñini.

10 E neri ai sfá o ámi nweapñfá nani Ámináoayá rñññyí “Amá fwf meámññri rfa barññ?” mñyaiwí maiwí ñweañfána wimeaarññpa sfá ayi eni axfpi e seaimenfáriní. Sfá ayi anj pirf fwf tñi rfa nññri anipá amipi anj pirfyo dani wfa ónarññyíf nññi rñmñmenñjwí neánñfná rfa nowáriní xwfári tñi amipi xwfáyo yarñjyíf tñi nññi rfa nññri yayimf yowáriní enfáriní.

11 Api nñpini rfa e nowárinfá eñjagi nani seyíne amá Gorixo wimónariñpimi xdfiro wé ronññi imónñjpiñi ero yarigfáyf yapí nimónñro axfpi érixini.

12 E nerónáyf, sfá Gorixo Binfáti rñññyí “Gina parimónfáriní?” nñyaiwiro anjñi ayf rññxáñññj nero mónariñjoi. Sfá ayimññi anjina rfa nowáriní anj pirfyo dani wfa ónarññjpi rñmñmenñjwí neánñfná ikimimf enfáriní.

13 E neri ai xfo sfmñmanfyo dani nearññj eñjagi nani nene anj sññj wina tñi xwfá sññj wñri tñi imónññfpiáú —Apiáumi wé ronññj imónñgfaní ñweapfífápiáurini. Apiáú nani wenñj neri ñweañwiní.

“Awñññj rónññrixini.” urñj nánñini.

14 Ayinani dñj sñx seayináyíne apiáú nani wenñj nero nññwearo nani Gorixo piránñj nñwayirónñrane ñweañjagwí oneanññri rfwf síwfa mñyi “Amipi bi nani rfa mñmeárññpa nerane ikwíráñññj síyikwí mññ éwanigini.” nñyaiwiro nñyñro érixini.

15 E neróna negf Ámináo anjñi ámi mñweapf yómñj yarñjpi nani re yaiwírixini, “Amá obaxfyo yeáy uyimixemeámññri yarini.” yaiwírixini. Negf nññxmeáo Poro eni dñj émí saimf monf Gorixo sñx umimónñpimi dani nññri rfwamññj nearfná axfpi rñpñññj nññri neari seamónariññj eñjagi nani e yaiwírixini.

16 Payf o eaarññyí nññi api nani eni axfpi nññri eaarññri. Xwiyá payf ayo eánñyíf wí sñjani mñpimónñjagi nani apaxf mé nñjfa imónñpaxf mimónni. Amá majfá nikárññro dñj bi bi momearigfáyf xwiyá api ikweakwímf nññro rarigfáriní. Xwiyá Gorixoyá Bñkwíyo rñññyíf amí wí eni ikweakwímf nññro xejwñni nññññpimi dani sfá yoparfýi imónññe nani rfa meárññarigfáriní.

17 Ayinani dñj sñx seayináyíne, api nani seyíne ríxa nñjfa imónññagfa nani amá rfa xearmñxarigfáyf sñpi nero xejwñmñni warfná seyíne eni axfpi ewapfíf inñro Jisasomí dñj nññkwíróro sfkñkñññj onigfáyfne piéroro epfrixinñri awñññj rónññrixini.

18 Niaíwí apfñoarññpa axfpi seyíne amáyo ayá urmñxarigfápi xwé napfíroa urí nñjfa negf Ámináo Jisasi Kiraiso, yeáy neayimixemeaarñjo nani imónñgfpí api eni xwé napfíroa

urí éwánígíní. Agwí rínáraní, ná ríwíyoraní, omí aníjé íníná seáyí e uméwanígíní. “E éwanígíní.” nímónaríní.

Payí Jono xámi eañnarini.

Payí rina Jisasoyá siyikí imónigíáyí nání Jono xámi eañnarini. O Jisaso wiepísagowa worini. Jisaso ríxa añnamí nipeyimaná xwiogwí aga obaxí nípwemáná enáná Jono nñweañsáná ríxa xweyaní nerí añí yoí Epesasiyo nñweámáná payí rina eañnigini. Ayí Gorixomí dñí sixí uyarigíápa xíxe dñí sixí yinírixinirí níriri earí mimóní uréwapíyarigíáyí rarigíápi ará mñwipa érixinirí níriri earí enñnigini. Mimóní uréwapíyarigíáyí re rarigíápi nání, “Wará nene inñwápi sípi inñagwi nání Jisaso xwíáyo nemeřfná nepa ámá mimónagířini.” rarigíápi nání nñfá nimónirí “Jisaso nepa ámá nimónimáná emeagríni.” uréwapíyiminirí ení níriri eañnigini.

Dñí nñyimñí imóniñpi ámáyo umímoariño nánirini.

1 Iwamíó xwíáři tñí añfna tñí imixinñjíná eno nání —Omí ará wirane negí sñwí tñí tñí winirane sñwí winaxđirane wé tñí fá xirirane enwáorini. Xwiyíá dñí nñyimñí imóniñpi nání neaiwapíyñjorini.

2 Dñí nñyimñí imóniñwápi nání sixí neamímoariñorini. Xegí sñmñmaní sñwá neainfagí sñwí winñwá enagí nání neaimañ mfkone dñí nñyimñiñpi nání mfkí ikñj nání —O enñá dání iníná ápo Gorixo tñí nawini ñweagfío xegí sñmñmaní sñwá neainñjorini. O nání xwiyíápi sopññññí nñworane wá seararñwini.

3 Seyíne tñí aga nawini xirññwáene imónirane dñí axípiñí nawini xirirane yanfwa nání sñwí winirane ará wirane enwá nání wá seararñwini. None aga dñí ná bñí nimónirane xirññwáwáwá, ayí ápo Gorixo tñí xewaxo Jisasi Kiraiso tñí awá enagfí nání seararñwini.

4 Dñí nífá nñneainřfná bñ onimíapi mñneainí aga seáyí e neainñfá nání řwamñí řipi neari seaiapowárarñini.

“Wá ókññe eméřixini.” urñí nánirini.

5 Xwiyíá Jisaso yaní neaiapowárřagí ará winñwá wá seararñwápi, ayí řipirini. Gorixo wññññí imóniñorini. Onimíapi bñ aí sfá mñyikññjorini.

6 Ayináni nene “O tñí nawini xirññwáenerini.” nññirane aí maní nñwiaikirane sfá yikñññe nemeřanénáyí, yapí rarñwini. Nepaxññí imóniñpi wí mñyarñwini.

7 E nerí aí nene uyññí bñ mé wá ókññe xfo ñweañpa nene ení wá ókññe nemeřanénáyí, xfo tñí nawini aní xirññwáene imónirane xfo nene nañ imónanřwá nání ragí xewaxo Jisaso nñperfná puññpimi dání řwí nñpini yarñwápi nání igfánññí neaeámori yarñřini.

8 Nene “řwí bñ mñyarñwáenerini.” nñññranénáyí, newaniñene yapí éwapñnarñwini. Nepa imóniñpi bñ fá mñxirarñwini.

9 E nerí aí nene xfoya ará ene dání řwí yarñwápi nání waropáři nññranénáyí, o dñí uñwáraripaxí imóniñpi tñí xixeni ení wé rónññí imóniñpi tñí xixeni eri yarñño enagí nání ananí řwí yarñwápi yokwarimí neaiñfá nání imóniñorini. řwí nene yarñwápiñí marřá, řwí ámá xwá řiri nñřimni amí gñmí ñweagfáyí yarigíápi nání ení nñwiapemixiri nání yokwarimí wiñfá nání imóniñorini.

10 Nene “řwí bñ meñwářini.” nñññranénáyí, “Ámá nñni řwí yarigířini.” řñjomí yapí rarñññññí wimixanirí yarñwini. Xwiyíá o neariñpi bñ fá mñxirarñwini.

2

1 Gf niaíwñpiayñé, řwí mepa érixinirí řwamñí řipi seyíne nání eaarñini. E nerí aí wiene řwí nerřnáyí, arirá neaiarñño ápo Gorixo tññ e nñřómáná yokwarimí owiññirí neariyarini. Wé rónññí o, ayí Jisasi Kiraiso nání rarñini.

2 O xewanñño nñperfná řidñyowánññí nññirí xano Gorixomí nñwiapemixiri nání negí řwí yarñwápi yokwarimí neaiñfá nání imóniñorini. řwí nene yarñwápiñí marřá, řwí ámá xwá řiri nñřimni amí gñmí ñweagfáyí yarigíápi nání ení nñwiapemixiri nání yokwarimí wiñfá nání imóniñorini.

Ámá Gorixo tñí ikárññgíáyí epaxípi nánirini.

3 Nene xfo sekaxí neariñpimi nixđiraneénáyí, woni woni dñí re yaiwinñpaxenerini, “Nioní o nání nepa nñfá nimónirí o tñí nawini ikárññññáyí wonřřaní?” yaiwinñpaxenerini.

4 Ámá wo “Nioní o nání nñfá nimónirí o tñí nawini ikárññññonirini.” nññññirí aí sekaxí neariñpi xixeni mñyarñño enánáyí, yapí rarññññni. Nepa imóniññí Gorixo neariñpi fá xirarññmaní.

⁵ E neri aí xwíyá Goríxo nearíñpí go go nixdírnáy, omí úrapí neri dñj sîxí muyí aga xixeni píraníñj dñj sîxí uyini. Nene apí neranéná “Goríxo tñtí nawíní ikáriníñwaénerfaní?” yaiwinaníwini.

⁶ Ámá wo “Nioni Jisaso tñtí nawíní kumíxinígwí woníriní.” nírínírnáy, Jisaso xwíá tño nemeríná xano wimóníñpí nípini yárinípa axípi éwiníginí.

⁷ Gí dñj sîxí seayínáyne, “O sekaxí sñj bí níriri ríwamíñj eaaríni.” mîyawiwaní. Iwamí imóníñá dání sekaxí Jisaso ríñj seyíne níjía imóníñápi —Apí xwíyá seyíne arfá wígfápiríní. Apí nání níriri eaaríñjini.

⁸ E níseariri aí sfá yiníñpí ríxa nídeaxa nuri wíá ónaríñpá Jisaso xewaníño neaíwapiyíñpí ríxa ónaríñagí nání nioni “Sekaxí Jisaso ríñpí sñj imóníni.” searípañíni. Xámí xewaníñojá sekaxípmí nixdíri yariníñj wínrane agwí seyíne nixdíro yariníñagí seanírane nerane nání “Xwíyá apí nepaxíñj imóníñpírfaní?” yaiwiaríñwini.

⁹ Ámá wo “Nioni Jisaso neaíwapiyíñpí nixdíri wíá ókine emearíñá woníriní.” níríníri aí xexírímeáyo sfmí tñtí níwirínáy, sñtí sfá yiníñmíñjñj ñweani.

¹⁰ Ámá Jisaso neaíwapiyíñpí tñtí xixeni neri xexírímeáyo dñj sîxí uyaríñj go go, ayí wíá ókine nñweari nání xexírímeáyí óreámioapaxí wí wíwapiyaríñmanti.

¹¹ E neri aí xexírímeáyo sfmí tñtí wiaríñj go go, ayí sfá yiníñéníñj imóníñe ñwearí añj emerí nerfíná xegí sññwíyo sfá uyiníñagí nání xto gími nání waríñe majfá imóníñoríní.

“Ayí rípi nání níseariri ríwamíñj eaaríñjini.” uríñj náníriní.

¹² Niaíwípiayíne, Jisasi Kiraiso neaíñpimí dání segí fíwí yaríñgápi Goríxo ríxa yokwarímí seaiñj enagí nání apiayíne nání níriri ríwamíñj eaaríñjini.

¹³ Ámináooyíne, soyíne iwamíó imóníñá eno tñtí nawíní ikáriníño níjía imóníño enagí nání soyíne nání níriri ríwamíñj eaaríñjini. Ámá swaríá rígfóyíne, soyíne sípi imóníñomí —Ayí oboyí ríníño nání raríñjini. Omí ríxa xopírárí wíá enagí nání nioni soyíne nání níriri ríwamíñj eaaríñjini. Niaíwíyíne, seyíne ápo Goríxo tñtí nawíní ikáriníño níjía imóníño enagí nání seyíne nání níriri ríwamíñj eaaríñjini.

¹⁴ Ámináooyíne, soyíne iwamíó imóníñá eno tñtí nawíní ikáriníño níjía imóníño enagí nání soyíne nání níriri ríwamíñj eaaríñjini. Ámá swaríá rígfóyíne, soyíne Jisasomí nuxdíroná ení sîxí eáníro xwíyá Goríxoyápi aumaúmí iníro sípi imóníñomí xopírárí wíro egfá enagí nání soyíne nání níriri ríwamíñj eaaríñjini.

¹⁵ Seyíne amípi sípi xwíá tño dánj yaríñgápmí dñj sîxí muyípa ero amípi nñtí xwíá tño weníyo dñj sîxí muyípa ero érxíni. Amípi xwíá tño dánj yaríñgápmí go go dñj sîxí nuyirínáyí, ápo Goríxomí dñj sîxí muyíni.

¹⁶ Ayí rípi nání searíñjini. Amípi xwíá tño dánj yaríñgápi fíwí nání feapá winaríñpírant, sññwí fíwí winaríñgápiraní, “Amípi xwé tññáonírfaní?” nîyawiwiní seáyí e menaríñgápiraní, apí nípini ápo Goríxoyá dñj tño dání yaríñgámani. Sípi xwíá tño dánj imóníñj yaríñgá enagí nání searíñjini.

¹⁷ Amípi sípi xwíá tño dánj yaríñgápi anípa nímoğa urí feapá níwiníri: “Apí nioníyá enáná ananíriní.” yaiwiaríñgápi apí ení anípa nímoğa urí enfá enagí aiwí amá Goríxo “E érxíni.” yaiwiaríñpimí xídaríñgáyí anípa wí mimóní aníñj iníná ñwearírfá enagí nání amípi xwíá tño enípimí dñj sîxí muyípa érxíni.

Ámá Kiraisomí xopírárí wianíro yaríñgáyí yapí wíwapiyíñpí ríxiníri uríñj náníriní.

¹⁸ Gí niaíwíyíne, sfá yoparíyí imóníñá ríxa rínáriní. Eníñá dání arfá re winíwápi tñtí xixeni “Ámá Kiraisomí xopírárí wimíníri yariníño ríxa níñífníni.” arfá e winíwápi tñtí xixeni agwí ríná amá Kiraisomí xopírárí wianíro yaríñgáyí ríxa nímoñoño ñweanó. Ayí ríxa nímoñoño yariníñagí sññwí níwínírane nání “Sfá yoparíyí imóníñá ríxa rínárfaní?” yaiwiníwini.

¹⁹ Ámá ayí xámí none tñtí nawíní nerímeánayirane aí nepa none tñtí nawíní mímoñípa nero nání pñtí níneawiárimí ugíyíriní. Ayí nepa none tñtí kumíxiníñwáyí nímoñoño sññwíyí, none tñtí ananí ñweaníro egírfaní. E neri aí “Ayí negí imóníñgáyí wí meníni.” yaiwianí nání pñtí níneawiárimí ugírfaní.

²⁰ Seyíne ayíñj imóníñgá wíyínemani. Goríxoyá kwíyípi ríxa seaainíñyíne enagí nání xwíyá nepaxíñj imóníñpí nání seyíne ríxa níjírini.

²¹ “Nene sñtí majfá imóníñagwí nání ríwamíñj rípi nearí mónaparíni.” ríseaimónaríni? Oweot, seyíne ríxa níjía nímoñoño “Xwíyá nepaxíñj imóníñpí fá níxíríñpimí dání wí yapí rípañ meníni.” níjía e ení imóníñagí nání ríwamíñj rípi eaaríñjini.

22 Xwiyá yapí rariño, ayí gorini? Amípi wí nání rariño marfái, sa “Ámá yeáyí neayimixemeanfa nání Gorixoyá dñí tñí arfowayá xwá piaxfyo dání iwiaronfoyi rariñwáo Jisasomani.” rariño, ayí orini. Kiraisomi xopíraráf wimínirí yaríñorini. Xanomí tñí xewaxomí tñí níwaúmíní ríwí umonjorini.

23 Ámá giyí giyí xewaxomí ríwí numorínáyí, ayí xanomí ení ríwí umoaríño. Giyí giyí xewaxo nání “Yeáyí neayimixemeanfa nání urowárénapíñoríani?” níyaiwiro numimínirínáyí, ayí xanomí ení umimínaríño.

24 Seyíné xwiyá Jisaso nání iwamó dání arfá wigfápi pñí míwíarípa nero dñí fá xirífríxini. Aga xixeni e nerónáyí, xewaxo tñí nawíní imóniro xano tñí ení nawíní imóniro epírífríni.

25 Xewaníño mimáyo dání nearíñípi, ayí rípiríni, “Seyíné e nerónáyí, dñí níyímíñí tígíáyíné imónípirífríni.” nearíñípiríni.

26 Payí rínamí xámí eáapi ámá xwiyá Jisaso nání ríñípi yapí seaiwapíyaníro yarígíáyí nání nrírí eáaríni.

27 Seyíné ayíníñí imónígífi wiyínemani. Kwíyí Gorixoyá seaainíñípi ríañíñí mimóní siní aí tñí enagfa nání ámá wí searéwapíyípaxfíñemani. E nísearíñí aí kwíyí seaainíñípi amípi nñí Kiraiso nání dñí mopaxí imóníñípi nání níseainírná yapí bí mimóní nepaxíñí imóníñípiñí seainaríñí enagí nání agwí xegípi níseaiqa urí xámí níseaiqa urí enjpi tñí xixeni nero Kiraisomí xaiwí fá uxífríxini.

“Ámá Gorixoyá imónígífi íwí néra warígíamani.” uríñí nániríni.

28 Gí niaíwípiayíné, o síñání nimóníñí weapání peayí níneauríñí wará saríwá mímáríñí newíarímóníñíne éf roanfá nání omí xaiwí fá uxífríxini.

29 Seyíné “Gorixo wé róníñoríni.” níyaiwiro níjfi imóníñagfa nání rípi ení aga níjfi imónípaxfíñéríni, “Wé róníñí yarígífi giyí giyí, ayí Gorixo o xegí emeanfífríni.” Níjfi e ení imónípaxfíñéxíni.

3

1 Aí ámá tíyíné rípi nání dñí omoaneyí. Ápo Gorixo bí onimíapi marfái, dñí ayá wí síxí níneayirí nání “Gí niaíwíñéríni.” neararíni. Xfo neararíñípi nepa e imóníñagwí nání neararíni. Ayí rípi nání ámá xwá tño dñíñí nene Gorixoyá niaíwene enagwí nání mí míneaómíxíño. Ayí xfo tñí nawíní níkáríñíro níjfi mimónígífi enagfa nání mí míneaómíxíño.

2 Gí dñí síxí seayínáyíné, ayí mí míneaómíxíñagfa aiwí nene xfoya niaíwí imóníñwáéneríni. Ríwéná aríre imónanfápi siní wá míneaókíamóníñagí aiwí níjfi re imóníñwíni, “Kiraiso síñání níneaimóníñí weapáná xfo imóníñípa nene ení axípi imónanfáwáriní.” Níjfi e imóníñwíni. Xfo imóníñípi iná dání aga xixeni síñwí wínanfá enagí nání rariñíni.

3 Ámá Kiraiso neaiménapáná xfo imóníñípi oimónaneyíñí weníñí nerí ñweaarígífi ayí ayí nñí rípi yarígífríni. Xewaníño awíaxí imóníñípa axípi oimónaneyíñíro wigfí xwioxfyo ígáníñí neámorí nanj ímíxíñarígífríni.

4 Ámá íwí néra warígífi ayí ayí nñí Gorixoyá sekaxí ríñíñípi xórórí yarígífríni. Íwí ámá néra warígífi, ayí pípi marfái, sa Gorixoyá sekaxí ríñíñípi xórórí yarígífríni.

5 Rípi nání seyíné níjfi imóníño. Kiraiso —O íwí bí meñoríni. O íwí nene yaríñwápi yokwarímí neaimíníñí nání xwá tño nene tñí e bíñíñíni.

6 Ayínání ámá Jisaso tñí kumíxíñgífi íwí néra warígíamani. E nerí aí ámá íwí néra warígífi “Jisaso Gorixomí xewaxoríani?” níyaiwiro nepa xfo tñí nawíní kumíxíñarígíamani.

7 Gí niaíwípiayíné, ámá yapí rariñíñí xe níbiro yapí oneaiwapíyípoyníñí síñwí míwínípa éfríxini. Ámá wé róníñí imóníñípi néra warígífi Kiraiso wé róníñí imóníñípa axípi imóníñífríni.

8 E nerí aí ámá íwí yarígífi oboyáfríni. Eníñá íwí iwamó néra bíño, ayí obo enagí nání oyá imóníñífríni. Gorixomí xewaxo rípi emíníñí nání bíñíñíni. Obo íwí arfki nerí ámáyí ení axípi éfríxiniñí wíwapíyaríñípi pírf urakímíníñí nání bíñíñíni.

9 Ayínání ámá Gorixo xegí tímeanfíñíñí nímonírnáyí, oyá dñípi íkíkí wíñagí nání íwí néra warígíamani. Ayí Gorixo xegí tímeanfíñíñí imóníñagfa nání aga íwí néra upaxí mímóníño.

10 Rípiñí dání ananí ámá mí níwómíxíro “Tíyí niaíwí Gorixoyáfríni? Tíyí oboyáfríni?” yaiwípaxífríni. Ámá síwí wé róníñí imóníñípi míyaríñagfa níwínírná “Ayí Gorixo tímeanfíñíñí imóníñí wímani.” yaiwípaxífríni. Ámá xexírneáyo dñí síxí mularíñagfa níwínírná ení “Ayí Gorixoyá imóníñí wímani.” yaiwípaxífríni.

Xexirímeáyo dñj sîxí nuyiríná epaxípi nánirini.

¹¹ Iwamfó imóninjína dání xwíyá Jisaso yanj neaiapinj none searéwapiyaríná arfá neaigfápi, ayf rípirini, “Xexíxexirímeáyíne xíxe dñj sîxí yinrírxini.” Arfá neaigfápi, ayf apirini.

¹² Apí nixídíranená Keno —O sípí imóninjoyáorini. Xegf xogwáomí píkíxwirfó enjorini. O enjpa axípi mepa oyaneyi. “Xogwáomí ayf nání rfa píkíinjigini?” yaiwiarigfápi pípirini? Xfo xegf yarinjpi sípí imónirí xogwáo yarinjpi wé róninj imónirí enjagí nání símf tñi níwirí píkíinjigini.

¹³ Ayínání gf nírxímeáyíne, seyíne ení amá Goríxoyá mimónigfáyf símf tñi seaiarinjagfa níwiníronáyf, ududf mepani.

¹⁴ Nene negí nírxímeáyo dñj sîxí nuyirane nání nijfá re imóninjwini, “Óf amá anánipírfá nání imóninjíyimi pñi níwiárimí óf dñj níyíminj imónipírfá nání imóninjíyimi níxídírane yarinjwini.” Nijfá e imóninjwini. E nerí aí amá xexirímeáyo dñj sîxí muyarigfáyf, ayf dñj níyíminj tígfa mimóní síni óf anánipírfá nání imóninjíyimi xfdaríno.

¹⁵ Amá xexirímeáyo símf tñi wiarinjagfa níwiníronáyf, “Ananirini.” riyaiwiaríno? Oweoi, nene nijfá re imóninjwini, “Amá píkiarigfá gíyí gíyí dñj níyíminj meapírfá nání mimóninjoi.” Nijfá e imóninjwini.

¹⁶ Pípi nání dñj nímorinjípimi dání “Amáyo dñj sîxí nuyiríná epaxípi, ayf apírfani?” yaiwipaxírfini? Sa Jisaso nene yeáyf neayimíxemeámíni nání minj níwinírfná enjpi nání dñj nímorinjípimi dání nene “Amáyo dñj sîxí nuyiríná o enjpa e epaxírfani?” yaiwíwini. Ayínání nene ení nírxímeáyo arírfá wianí nání minj níwiníranená aí “Ayf ananirini.” yaiwíwanigini.

¹⁷ E nerí aí amá amípi mímúroninj wo xegf xexirímeá wo amípi nání dfwf ikeamónaríjagf níwinirí aiwí sípiáf sfá nítinirí amípi bí minj mívípa nerfínáyf, o aríge nerí “Nioní Goríxomí dñj sîxí uyíjini.” rípxírfini?

¹⁸ Gf níaiwípiayíne, negí nírxímeá dfwf ikeamónaríjagfa níwiníranená pñeni nuríane “Dñj sípí niarini.” murípa éwanigini. Aga xwíoxíyo dání dñj sîxí nuyirane arírfá wíwanigini.

“Apí neríná Goríxoyá sínjwíyo dání wará saríwá márínpaxímani.” uríj nánirini.

¹⁹ Amáyo aga xwíoxíyo dání dñj sîxí nuyirinjípimi dání re níyaiwirí nijfá imóninjwini, “Goríxo, nepaxíj imóninjoyáyf imóninjwá wienerfani?” níyaiwirí nijfá imóninjwini. Ayf rípi nánini dñj nímoranená Goríxoyá símfímanjyo dání ananí dñj wíá neaónípxírfini.

²⁰ “Amáyo arírfá níwiríná Jisaso tñi xíxeni míyaríjdonirini.” níyaiwinírane xwíyá meárínaríjwá aí Goríxo nene dñj e yaiwinaríjwápipi seáyí e wimónirí amípi nñi nání nijfá imónirí enj enjagí nání nene nepa amáyo dñj sîxí uyíjwápi nání nijfá ení nimónirí nání xwíyá míneameáríná enjagí nání nene ananí dñj wíá neaónípxírfini.

²¹ Gf dñj sîxí seayínáyíne “Amáyo arírfá níwiríná Jisaso tñi xíxeni míyaríjdonirini.” níyaiwinírane xwíyá mímeárínípa neranénáyf, Goríxoyá sínjwí tñj e wará saríwá mímáríní níyopiárfini

²² Xfomí amípi bí nání yaríj wíáná ananí xíxeni neaiaparíjrfini. Ayf rípi nání neaiaparíjrfini. O sekaxí ríjípimi xfdírane amípi xfo “Érfírxini.” wimónaríjípimi erane yaríjagwí nání neaiaparíjrfini.

²³ Sekaxí mfkí imóninjí Goríxo nearíjpi, ayf rípi nání raríjini. Seyíne xegf xewaxo Jisafí Kiraisomí dñj wkwíroro xfo sekaxí nearíjpi tñi xíxeni xíxe dñj sîxí yiníro érfírxini.

²⁴ Amá Goríxo xegf sekaxí ríjípimi xfdarígfá gíyí gíyí, ayf Goríxo tñi nawíni imóníro xfo ení ayf tñi nawíni imóníro enjoi. Ayf rípipi dání “Goríxo nene tñi nawíni rimóninjwini?” yaiwiaríjwárfini. Goríxo xegf kwíyípi sîxí neamíjof enjagí nání “O tñi nawíni rfa imóninjwini?” yaiwiaríjwárfini.

4

Kwíyí Goríxoyápipi tñi sípípipi tñi mí ómíxaríjwápi nánirini.

¹ Gf dñj sîxí seayínáyíne, amá “Kwíyí tñjdoní enjagí nání raríjini.” rarígfá níyoní arfá níwípa nero mimóní wíá rókíamoarígfá obaxí xwíá tíyo emearíjagfa nání “Kwíyí apí nepa Goríxo tñj e dání bíjfpírfani? Goríxo tñj e dání míbíjfpírfani?” yaiwianí nání iwamfó imímí wírfírxini.

² Iwamfó imímí níwiríná rípi raríjagfa níwinírfná “Kwíyí Goríxoyápi tíjo rfa raríni?” yaiwírfírxini. Kwíyíyo dání nírfírfná “Jisafí Kiraiso amá nimónirí nene tfámíni

bɪŋɪnɪgɪnɪ.” rarɪŋaɣfa nɪwɪnɪrɪnɪ “Kwɪyɪ Gorɪxo tɪŋɪ e dɪnɪ bɪŋɪpɪmɪ dɪnɪ rfa rarɪnɪ?” yaiwɪrɪxɪnɪ.

³ E nerɪ aɪ kwɪyɪ xegɪ bɪmɪ dɪnɪ nɪrɪrɪnɪ “Jɪsaso ɔmɔ nimɔnɪrɪ nene tɪfɔmɪnɪ bɪŋɪnɪgɪnɪ.” mɪrɪpa yarɪŋaɣfa nɪwɪnɪrɪnɪ “Kwɪyɪ apɪ Gorɪxo tɪŋɪ e dɪnɪ bɪŋɪpɪmanɪ.” yaiwɪrɪxɪnɪ. ɔmɔ kwɪyɪ ayo dɪnɪ rarɪɣfɔyɪ Kiraisomɪ xopɪrɪrɪ wɪmɪnɪrɪ yarɪŋo tɪnɪ anɪ nawɪnɪ imɔnɪɣfɔyɪrɪnɪ. Enɪnɔ “O nɪbɪnɪfɔrɪnɪ.” arfɔ e wɪɣo agwɪ rɪnɔ rɪxa nɪbɪrɪ xwɪfɔ tɪyo yarɪnɪ.

⁴ E nerɪ aɪ gɪ nɪaɪwɪpɪayɪnɪ, seyɪnɪ Gorɪxoyɔyɪnɪ enaɣfa nɪnɪ mɪmɔnɪ wɪfɔ rɔkɪamoarɪɣfɔyɪ yapɪ seaiwɪpɪyanɪro seaiagɪfa aiwɪ rɪxa xopɪrɪrɪ wɪɣfɔrɪnɪ. Kwɪyɪ seyɪnɪ seaainɪŋɪpɪ obomɪ —O ɔmɔ Gorɪxomɪ dɪŋɪ mɪwɪkwɪfɔroarɪɣfɔyɪ xɔ tɪnɪ nawɪnɪ imɔnɪɣfɔrɪnɪ. Omɪ kwɪyɪ seyɪnɪ seaainɪŋɪpɪ seayɪ e wɪmɔnɪŋaɣɪ nɪnɪ ayo xopɪrɪrɪ wɪɣfɔrɪnɪ.

⁵ “Jɪsaso nepa ɔmɔ nimɔnɪrɪ nene tɪfɔmɪnɪ mɪbɪŋɪnɪgɪnɪ.” rarɪɣfɔyɪ Gorɪxomɪ paimɪmɪ wɪarɪɣfɔyɪ tɪŋɪmɪ dɪnɪ imɔnɪɣfɔyɪrɪnɪ. Ayɪnɔnɪ xwɪyɪfɔ wɪɣɪ nɪrɪrɪnɪ xwɪyɪfɔ Gorɪxomɪ paimɪmɪ wɪarɪɣfɔpɪmɪ dɪnɪ rarɪɣfɔ nɪnɪ wɪɣɪ imɔnɪɣfɔyɪfɔ ayo arfɔ wɪarɪɣfɔrɪnɪ.

⁶ E nerɪ aɪ none Gorɪxoyɔ imɔnɪŋaɣwɪ nɪnɪ ɔmɔ o tɪnɪ nawɪnɪ ikɔrɪnɪɣfɔyɪ none arfɔ neaiarɪɣfɔrɪnɪ. ɔmɔ o tɪnɪ nawɪnɪ mɪkɔrɪnɪɣfɔyɪ none arfɔ neaiarɪɣfɔmanɪ. Ayo dɪnɪ re yaiwɪarɪŋwɔrɪnɪ, “Kwɪyɪ nepaxɪŋɪ imɔnɪŋɪfɔ dɪnɪ rarɪɣfɔyɪ mɪ nɔmɪxɪrɪ ayɪ tɪyɪrɪfɔnɪ? Kwɪyɪ yapɪ imɔnɪŋɪpɪmɪ dɪnɪ rarɪɣfɔyɪ mɪ nɔmɪxɪrɪ ayɪ tɪyɪrɪfɔnɪ?” yaiwɪarɪŋwɔrɪnɪ.

“Xɪxe dɪŋɪ sɪxɪ yɪnɪfɪrɪxɪnɪ.” urɪŋɪ nɪnɪrɪnɪ.

⁷ Gɪ dɪŋɪ sɪxɪ seayɪŋɔyɪnɪ, xɪxe dɪŋɪ sɪxɪ yɪnɪwanɪɣɪnɪ. Ayɪ rɪpɪ nɪnɪ rarɪŋɪnɪ. ɔmɔ wɪyo dɪŋɪ sɪxɪ nuyɪranɪnɔ Gorɪxo yarɪŋɪpa axɪpɪ yarɪŋwɔ enaɣɪ nɪnɪ rarɪŋɪnɪ. Ayɪ rɪpɪ nɪnɪ enɪ “Xɪxe dɪŋɪ sɪxɪ yɪnɪfɪrɪxɪnɪ.” rarɪŋɪnɪ. Dɪŋɪ sɪxɪ uyarɪɣfɔ ayɪ ayɪ nɪnɪ Gorɪxo xegɪ tɪmeanɪyɪnɪŋɪ imɔnɪro o tɪnɪ nawɪnɪ nɪkɔrɪnɪro nɪjɪfɔ imɔnɪro egɪfɔyɪ enaɣfa nɪnɪ rarɪŋɪnɪ.

⁸ E nerɪ aɪ amɪpɪ o yarɪŋɪpɪ xɔ ɔmɔyo dɪŋɪ sɪxɪ nuyɪrɪŋɪpɪmɪ dɪnɪ yarɪŋɪ enaɣɪ nɪnɪ ɔmɔ wɪɣɪ wɪnɪyo dɪŋɪ sɪxɪ muypa yarɪɣfɔ gɪyɪ gɪyɪ, ayɪ Gorɪxo tɪnɪ nawɪnɪ nɪkɔrɪnɪro nɪjɪfɔ imɔnɪɣfɔyɪfɔmanɪ.

⁹ Gorɪxo xɔ rɪpɪ nerɪŋɪpɪmɪ dɪnɪ dɪŋɪ sɪxɪ neayarɪŋɪpɪ neaiwɪpɪyɪŋɪnɪgɪnɪ. O xegɪ nɪaɪwɪ sɪŋɪnɪŋɪ ɛmɪaɔŋo neaiɪnɪfɔpɪmɪ dɪnɪ nene dɪŋɪ nɪyɪmɪŋɪfɔ imɔnɪŋɪpɪ meanɪwɔ nɪnɪ xwɪfɔ tɪyo wɪrɪnɪpɪŋɪnɪgɪnɪ.

¹⁰ Rɪpɪ nɪnɪ dɪŋɪ nɪmoranɪnɔ “ɔmɔyo dɪŋɪ sɪxɪ nuyɪrɪnɔ epaxɪpɪ, ayɪ apɪrɪfɔnɪ?” yaiwɪpaxɪrɪnɪ. Nene Gorɪxomɪ dɪŋɪ sɪxɪ nuyɪrane enwɔpɪ marɪfɔ, sa xewanɪŋo nene dɪŋɪ sɪxɪ nɪneayɪrɪ xewaxo negɪ fɔwɪ yarɪŋwɔpɪ yokwarɪmɪfɔ neaiɪnɪfɔ nɪnɪ wɪrɪnɪpɪŋɪpɪ nɪnɪ rarɪŋɪnɪ.

¹¹ Gɪ dɪŋɪ sɪxɪ seayɪŋɔyɪnɪ, Gorɪxo nene dɪŋɪ sɪxɪ xwapɪ ayɔ wɪ nɪneayɪrɪ e neaiɪŋɪ enaɣɪ nɪnɪ xɪxɪxɪrɪfɔmeaɛne enɪ xɪxe dɪŋɪ sɪxɪ yɪnɪfɔwanɪɣɪnɪ.

¹² ɔmɔ Gorɪxomɪ sɪŋwɪ bɪ mɪwɪnɪɣfɔ aiwɪ xɪxɪxɪrɪfɔmeaɛne xɪxe dɪŋɪ sɪxɪ nɪyɪnɪranɪnɔyɪfɔ, Gorɪxo tɪnɪ nawɪnɪ imɔnɪŋaɣwɪ nɪnɪ xɔ ɔmɔyo ɔrapɪ mɪwɪkɔrɪfɔ pɪrɪnɪŋɪfɔ dɪŋɪ sɪxɪ uyarɪŋɪpa axɪpɪ dɪŋɪ sɪxɪ yɪnanɪfɔwɪnɪ.

¹³ Rɪpɪ nɪnɪ dɪŋɪ nɪmoranɪnɔ “Xɔ nene tɪnɪ imɔnɪrɪ nene xɔ tɪnɪ imɔnɪrane enwɪnɪ.” yaiwɪpaxɪrɪnɪ. Xegɪ kwɪyɪpɪ neaiapɪŋɪfɔ enaɣɪ nɪnɪ dɪŋɪ e yaiwɪpaxɪrɪnɪ.

¹⁴ ɔpo Gorɪxo xegɪ xewaxo ɔmɔ xwɪfɔ tɪyo ŋweagɪfɔ nɪyonɪ yeayɪ uyɪmɪxɛmeawɪnɪɣɪnɪrɪ wɪrɪnɪpɪnɔ neaiɛmeanɪfɔ mɪkone, sɪŋwɪfɔ wɪnɪŋwɔone xwɪyɪfɔ rɪpɪ seararɪŋwɪnɪ.

¹⁵ ɔmɔ “Jɪsaso nɪaɪwɪ Gorɪxoyɔorɪnɪ.” rarɪɣfɔ gɪyɪ gɪyɪ Gorɪxo ɔmɔ e rɪfɔyɪ tɪnɪ nawɪnɪ imɔnɪrɪ ayɪ xɔ tɪnɪ nawɪnɪ imɔnɪro enoɪ.

¹⁶ Ayɪnɔnɪ nene dɪŋɪ “Gorɪxo aga dɪŋɪ sɪxɪ neayarɪnɪ.” yaiwɪanɪ nɪnɪ nɪneaiɪmɔnɪrɪ nɪjɪfɔ imɔnɪŋwɪnɪ.

Pɪ pɪ Gorɪxo yarɪŋɪpɪ sa dɪŋɪ sɪxɪ nuyɪrɪŋɪpɪmɪ dɪnɪ yarɪŋɪfɔ enaɣɪ nɪnɪ ɔmɔ wɪɣɪ xɪxɪrɪfɔmeayɔ anɪŋɪfɔ mɪnɪfɔ dɪŋɪ sɪxɪ uyarɪɣfɔyɪfɔ, ayɪ Gorɪxo tɪnɪ nawɪnɪ imɔnɪro xɔ enɪ ayɪ tɪnɪ nawɪnɪ imɔnɪro egɪfɔyɪrɪnɪ.

¹⁷ Nene sfɔ Gorɪxo ɔmɔ nɪyonɪ mɪ ɔmɔmɪxɪmɪfɔ enɪfɔyɪmɪ warɔ sarɪwɔ mɪmɔrɪnɪfɔ ananɪ ewɪarɪmɔnanɪfɔwɔ nɪnɪ negɪ nɪrɪxɪfɔmeayɔ ɔrapɪ mɪwɪkɔrɪfɔ pɪrɪnɪŋɪfɔ dɪŋɪ sɪxɪ uyɪwanɪɣɪnɪ. Kiraiso xwɪfɔ tɪyo nɪŋwearɪnɔ nimɔnɪrɪ enɪfɔpa nene enɪ xwɪfɔ tɪyo nɪŋwearanɪnɔ axɪpɪ imɔnɪrɪne yarɪŋwɔ enaɣɪ nɪnɪ ananɪ e yanɪwɔrɪnɪ.

¹⁸ ɔmɔ wɪɣɪ xɪxɪrɪfɔmeayɔ dɪŋɪ sɪxɪ nuyɪrɪnɔ Gorɪxo nɪnɪ wɔyɪfɔ wɪ wɪnarɪŋɪfɔmanɪ. Dɪŋɪ sɪxɪ nuyɪrɪnɔ ɔrapɪ wɪ mɪwɪkɔrɪfɔ aga xɪxenɪ nanɪŋɪnɪ nuyɪrɪnɔyɪfɔ, wɔyɪfɔ bɪ mɪwɪnɪfɔ sɔyɪfɔ ikɔrɪnɪrɪɣfɔrɪnɪ. Mɪkɪfɔ ɔmɔ Gorɪxo nɪnɪ wɔyɪfɔ wɪnarɪŋɪfɔ, ayɪ rɪpɪ nɪnɪrɪnɪ. “Gorɪxo nɪonɪ gɪfɔ sɪpɪ yarɪŋɔpɪ tɪnɪ xɪxenɪ sɪpɪ nɪkɔrɪnɪrɪfɔnɪ?” nɪyɪawɪro nɪnɪ wɔyɪfɔ wɪnarɪŋɪrɪnɪ. Wɔyɪfɔ wɪnarɪŋɪfɔ xɪxɪrɪfɔmeayɔ sɪnɪ dɪŋɪ sɪxɪ xɪxenɪ muyarɪɣfɔfɔ enaɣɪ nɪnɪ rarɪŋɪnɪ.

¹⁹ Gorixox nene xámi dñj sixf neayinj enagj nani nene eni nrixixmeayo dñj sixf uyarinjwáriní.

²⁰ Áma wo “Gorixoxmi dñj sixf uyiñáonirini.” nrixirini ai xexirimeayo simf tñi nixwirináy, yapf rariñorini. Ayf rixi nani rariñini. Xexirimeayo sñjw nixwini ai dñj sixf muyipa nerináy, o arige ner Gorixox, áma sñjw mxiwixgomi dñj sixf uyipaxf imónini? Oweoi.

²¹ Sekaxí o nearinjpi, ayf rixirini. Áma Gorixoxmi dñj sixf uyarigfa giyf giyf, xexirimeayo eni dñj sixf uylirixini.

5

“Dñj wikwíroarigfáy xegf tmeañyo dñj sixf uyarigfáriní.” urinj nánirini.

¹ Áma “Nene yeáy neayimixemeanfa nani Gorixoyá dñj tñi arfowayá xwfa piaxyo dani iwiaronfoyi rariñwao Jisatorfani?” niyaiwiro dñj wikwíroarigfa giyf giyf, ayf niaiwf Gorixox xegf emeañfñinj imónigfáyriní. Áma xano Gorixoxmi dñj sixf uyarigfa giyf giyf xegf emeañyo eni dñj sixf uyarigfáriní.

² Rixi nerinjipimi dani anani dñj “Niaiwf Gorixox xegf emeañfñinj imónigfáy dñj sixf uyarinjwaenerfani?” yaiwinipaxfíriní. Xfomi dñj sixf uyirane xegf sekaxf nearinjipimi xidirane neranéayf, anani dñj e yaiwinipaxfíriní.

³⁻⁴ Xfomi aga dñj sixf nuyiranéna pipi epaxf marfai, xfoya sekaxf rixinjipimi xidipaxf enagj nani rariñini. Niaiwf Gorixox xegf emeañfñinj imónigfáy sñw sipi xfomi paimimf wiarigfa imóninjipimi xopirarf wiarigfa enagj nani xo sekaxf nearinjipi nene nixidiranéna ayf rfa tñj xidipaxf wi mimóninjipirini. Rixini nerfna sñw sipi Gorixoxmi paimimf wiarigfa imóninjipimi xopirarf wiarinjwáriní. Jisaxomi dñj nixwikwírorinjyo dani api yarinjwáriní.

“Dñj wikwíroarigfáy sopinj Gorixox wofa arfa wiarigfáriní.” urinj nánirini.

⁵ “Áma sñw sipi Gorixoxmi paimimf wiarigfa imóninjipimi xopirarf wiarigfáy giyfíriní?” niyaiwipani. Áma “Jisax niaiwf Gorixoyáorfani?” niyaiwiro dñj wikwíroarigfáy anani xopirarf wiarigfáyriní.

⁶ “Niaiwf Gorixoyáorfani?” oniaiwiwoyini inigfyo wayf meari niperfna ragf puri eno, ayf Jisaxi Kiraisorini. O “Gorixoxmi xewaxorfani?” oniaiwiwoyini nani nerfna wayfni meañfmani. E oniaiwiwoyini wayf meari xegf ragf puri eninjigini.

⁷ Gorixoyá kwiyipi nrixirina nepani rixaxipi enagj nani negf xwioxfyo dani áwanj rénijf neararinjipi, “Kiraiso apiaú nerinjipimi dani xewaninjo nani siwá neainimixirini enjpi, ayf neparini.” neararinjipi arfa owianeyi.

⁸ Ayinani “Jisax Gorixoxmi xewaxorfani?” yaiwiani nani sopinj neawarinj biaú bi, ayf rixipiaú rixirini. Kwiyipi neararinjipi tñi inigfyo wayf mearfna imóninjipi tñi xegf ragf nixpurí péana imóninjipi tñi biaú bi imóninjipi apirini. Apiaú api sopinj nixnearfna xegf bi xegf bi oyaiwiwoyini neaiwapiyarinjfmani. Axipini oyaiwiwoyini neaiwapiyarinjfíriní.

⁹ Áma pi pi nani sopinj neaófpi anani arfa wiarinjwáriní. Ayinani Gorixox sopinj neaófpi seayf e imóninjagj nani api eni arfa owianeyinixi seararinjini. Gorixox xewaninjo sopinj neaófpi, ayf pipi nani marfai, ayf xegf xewaxo nánirini.

¹⁰ Gorixox xewaxomi dñj wikwíroarigfa giyf giyf o xegf xewaxo nani sopinj wofpi wigf xwioxfyo dani “Aga neparini.” yaiwiarigfáriní. E ner ai Gorixoxmi dñj mxiwikwíroarigfáy “O sopinj neaófpi nepamani.” niyaiwiro nani rénijf urarigfáriní, “Yapf rariñyf woxirini.” urarigfáriní.

¹¹ Xwiyfa Gorixox sopinj neaófpi, ayf rixirini. O dñj niyiminj imóninjipi rixa neaiarinjirini. Dñj niyiminj imóninjipi api nani xegf xewaxo mfkf ikino enagj nani

¹² Áma xewaxo tñi kumixixigfáy dñj niyiminj imóninjipi tfgfáyíriní. E ner ai xewaxo tñi nawini mikumixixigfáy ayf dñj niyiminj imóninjipi tfgfáyímani.

Yoparipi nurifna urinj nánirini.

¹³ Nioní seyné, Gorixox xewaxomi dñj wikwíroarigfáyiné “Nene dñj niyiminj imóninjipi tñjwaenerfani?” niyaiwiniro nijfa imónipfí nani payf rina neari mónararinjini.

¹⁴ Nene rixi nerane nani Gorixox sñjw anixe dani wara sarfwa mxiarini newiarimónixi yarinjwáriní. Xo e neaiwixigini yarinj nixwiranéna negf dñjyo dani bi murf xo wimónarinjipi tñi xixeni yarinj nixwirane nani “Arfa xixeni nixneaininjo.” yaiwiarinjwáriní.

15 “Omí yariñf nîwiranéná pí pí nánî yariñf wiarîñwápi xîxeni arfá nîneainîjo.” nîyawiirane nîjáf e imónîñagwî nánî dîñf rîpi enî “Negf yariñf wiarîñwápi rîxa neaimónîni.” yaiwîpaxfrîni.

16 Ámá giyf giyf xexîrîmeáyf wo fwî anfnîmîxinîfa nánî mimónîñf bî éagi nîwîniro Gorîxo yokwarîmî owîinîrî yariñf nîwîrónáyf, Gorîxo wigf yariñf wîfápi arfá nîwîrî fwî anfnîmîxinîfa nánî mimónîñf bî éomî dîñf nîyimîñf imónîñfpi uñwîrîrînfárinî. E nîsearîrî aî fwî ámá anfnîmîxinîpîrfá nánî imónîñf bî enî weni. Nionî “Ámá fwî apî éfáyo Gorîxo yokwarîmî owîinîrî yariñf wîfrîxîni.” mîseararîñîni.

17 Pí pí sipî ámá yariñgáfpi nfnî fwî yariñgáfpi imónîñagî aîwî nîpîni anfnîmîxinîpîrfá nánî mimónîñagî nánî rarîñîni.

18 Nene nîjáf re imónîñwîni, “Ámá Gorîxo xegf tîmeanfnîñf imónîñgáfyf fwî néra warîñgámanî. Gorîxo emeanjo —Xewaxo nánî rarîñîni. O ámá ayo piránîñf umearîñagî nánî sipî imónîño wî xwîrfá wikîxearîñfmanî.”

19 Nîjáf re enî imónîñwîni, “Ámá xwîfá tîyo dáñf —Ayf Gorîxomî dîñf mîwîkwîroarîñgáfyfîrîni. Ayf nfnî sipî imónîñomî ínîmî wurfnîñagfa aî nene ámá Gorîxoyá imónîñwîni.”

20 Rîpi nánî enî nîjáf imónîñwîni, “ ‘Nwîfá nepaxîñf imónîño, ayf Gorîxorfanî?’ wîaiwîanî nánî xegf xewaxo nene tîámîni nîbîrîfná o nánî nîjáf neaiapîñfîrîni. Nene rîxa xegf xewaxo Jîsasi Kiraiso tîni nawîni nimónîrane nánî xano, Nwîfá nepaxîñf imónîño tîni enî axîpi nawîni imónîñwîni. O enî Nwîfá aga nepaxîñf imónîñorîni. Dîñf nîyimîñf tîñwápi neaiaparîño, ayf orîni.”

21 Gf nîaiwîplayfné, nene nîjáf e imónîñagwî nánî ñwîfá imónîñfpiamî dîñf wîkwîropfrîxinîrî sewanîñfyfné awîniñf meñweánîfrîxinîni.

Payí Jono áwiniimi eañnarini.

Payí rina Jono áwini e eañnarini. O xewanijoyá yof miriní Jisasoyá siyikí imónigfáyo wipenweañoniyí niriniri ñwiráriniginini. Ámá Jono nuriri payí eañfí nán eni nirinina sijnáni yof mirí apixí wí tñi xegí niaiwí tñi nán niriniri eañniginí. E neri aí “Jisasoyá siyikí imónijí bñ nán xwiýfá niriniri eañrñani?” yaiwiarñwáriní. Jisaso rixa añnamí nipeyimána xwiogwí aga obaxí ñpwémána enjána Jono nñjweañsána rixa xweyaní neri añ yof Epesasiyo nñjweámána payí rina eañniginini.

1 Jisasoyá siyikí imónigfáyo wipenweañoniyí apixixi nán —Jixí Gorixo xegí imónirfa nán ía riyamixinjixirini. Jixí nán tñi dixí niaiwíyí nán tñi payí rina eaarñini. Nioní gí xwioxíyo dán nepa ññj sñxí seayñni. Nionini marfá, ámá xwiýfá nepaxññ imónijí nán nijfá nimóniro ññj wikwíroarigfáy nñni eni ññj sñxí seayññ.

2 Xwiýfá nepaxññ imónijí agwí riná mimáyo tñirane ná rfwíyo aí sñni tñirane yanfwa enagñ nán seyñné ññj sñxí seayññwini.

3 Ápo Gorixo tñi xewaxo Jisasi Kiraiso tñni awaú nepa ññj sñxí nñeayirina nene píranññ ñwayirónirane ñjweañfwa nán neairi wá nñeawianñri ayá nearimixñri episñrini.

“Sekaxí o nearijñpi axñpini xñdñrñxini.” urññ nánñini.

4 Nioní “Íyá niaiwí xwiýfá nepaxññ imónijí xixeni xñdarññ.” rarññagfa arfá ñwiri nán “Ápo sekaxí nñnearirfá apí xñdñrñxini nearijñpi tñni xixeni rfa yarññ?” ñyairi ññj nífá ninarini.

5 Apixixini, jixí inina erfapí nán bñ orñrñmñni. Sekaxí sññ bñ niriniri rfwamññ meañññ. Enjána dán nene arfá wñwápí —Ayí “Negí nñrñxñmeáyo ññj sñxí uyiwaniginini.” rñññpi jixí éñrñxini nán niriniri eaarññni.

6 “Ámáyo ññj sñxí nuyirfá epaxñpi pípirñani?” miyaiwipani. Nene negí nñrñxñmeáyo ññj sñxí nuyiranenáy, o sekaxí nearijñpi xixeni píranññ xñdarñwáriní. Sekaxí o nearijñpi —Apí seyñné enjána dán arfá wigfapirini. “Segí sérñxñmeáyo ññj sñxí uyiñrñxini.” nearijñpini. Apí tñni xixeni axñpi e éñrñxini.

“Kiraiso nearéwapññpi xaiwfá xñrñwaniginini.” urññ nánñini.

7 Ámá obaxí rixa “Ámáyo yapí owiwapñyaneyí.” ñyairi xwí rñrñmi emearññagfa nán searñññ. Yapí ranñro nán “Jisasi Kiraiso nepa ámá nimónñr xwí tñyo nene tfámiñ mñbññniginini.” rarññgáyñrini. E yarññgáyfá ámáyo yapí wíwapññr Kiraisomi xopñrñr wimññri eri yarñño tñni nawini imónññ.

8 Ayñnani seyñné Jisasomi nñxñdñroná ñgwññññ wayfá meáwanññññ añññ miní rfa tññ egfapí surfma nimónñ apí ññpñni tñni xixeni mearo yayf seaimorñ enfa nán píranññ sññwí tñni éñrñxini.

9 Ámá Kiraiso nearéwapññpi sñni añññ xaiwfí ía mñxirí ami wigfí ññj tñni gfwí ñmñññ rarññgá gñyí gñyí, ayf Gorixo tñni nawini imónñgáyf wimani. E neri aí Kiraiso rññññni xixeni ía ñññññ axñpini rarññgá gñyí gñyí, ayf xañwíñmñraú tñni nawini imónñgáyf wíññni.

10 Ámá “Jisasomi xñdarññwañnerini.” rññññgá wí seyñné tfámiñ ñññro Kiraiso nearéwapññpi axñpi mñrñpa yarññagfa ñwñññññáyf, yayf ññwiemearo segí aññyo nán ñipemeámñ mñpáwipa éñrñxini.

11 Ayf rñpi nán rarñññ. Ámá e yarññgáyo gñyí gñyí yayf ññwiemearññáyf, fwf ayf yarññgápi axñpi ayo eni uxñmeanfá enagñ nán rarñññ.

12 Xwiýfá xwapí ayf wí tñni seyñné nán rfwamññ epaxí aiwí “Payí rñnamí meapa oemñni.” nimónñrini. “Nioní seyñné ññj nífá aga seáy e dán seainñfá nán ññññ ññseañmeámána xwiýfá axí e dán rññññwáriní.” ñyairi ññj ikwñmonñni.

13 Dixí rñññmeáí —Í eni Gorixo xegí imónñwññññññ ía uyamixññññ. Íyá niaiwíyí payí rñnamí dán yayf seaiwárenapñññ.

Payí Jono eanj yoparinarini.

Payí rina yoparf Jono eanjnarini. O xewanijoya yof mirini Jisasoya siyikf imonigfayo wipejweañoni niriñiri jwirariniñigini. Áma Jono nuriri payí eajo xegf yof Gaiasorini. Jiaso rixa anjnam nipeyimána xwiogwf aga obaxf nipwémána enána Jono nijweañisána rixa xweyanf nerf anj yof Epesasayo nijweámána payí rina eanjnigini

1 Jisasoya siyikf imonigfayo wipejweañoni gf dñf sixf riyinj Gaiasoxi nani payí rina earinjini. Joxi nepa dñf sixf riyinj.

2 Gf dñf sixf riyinjaoxini, Gorixomi joxi nani ripi yarinj rwiirarinarini, “O Jiasomi piranjf nixfdiri nani xegf dñf nanj imoninjpi tñi xixeni Gorixoxiniya dñfyo dani nanj imoninjpinf wimearf wara iniri ewiniginf.” yarinj e rwiirarinarini.

3 Negf nriximeayf wi joxi nani awanj re niximeagfa, “O nepaxinj imoninjpi —Jiaso nearéwapiyinjpi nani rarinjini. Apf nixfdiri nerfna yaf bi mneaiepsif apf tñi xixeni yarini. Nepaxinj imoninjpi nerfna axfp piranjf xfdarinfi.” Awanj e nriarinjagfa arfa nwiirf nani nionf yaf seayimf dani nininjini.

4 “Dixf niaiwf imonigfayf xwiyfá nepaxinj imoninjpi fá nixiro xixeni xfdarinoi.” rarinjagfa arfa nwiirfna yaf seayimf dani ninarinjpi amipi wi nani yaf ninarinjpi apf tñi xixeni mimonini.

“Nriximeayo arira wiarinjpa sinf axfp niwia urixini.” urinj nanirini.

5 Gf dñf sixf riyinjaoxini, joxi negf nriximeayo arira nwiirfna urapi bi mwikarf dñf rijnwiraripaxfp wíwapiyarinjini. Nriximeá joxi sinf stjwf mwiwinjfi af xegf bi marfafi, axfpini wiarinjini.

6 Áma ayf joxi dñf sixf nuyirf arira wiarinjpi nani Jisasoya siyikf imonijwa re jweañwaéne rixa awanj nearigfawixini. Joxi Gorixomi piranjf nixfdirina epaxfp tñi xixeni nerf of e nani arira nwiirf nwiowaririna yarinjpi nanj yarinjini.

7 Ayf ripi nani “Arira wixini.” rirarinjini. Áma ayf yof Jiaso Kiraisoya éma imonigfayo waf urimeanro nuróna “Waf nurirane af wigf amipi ourapaneyi.” niyaiwiro amipi bi murápf yarigfa enagi nani rirarinjini.

8 Ayinani Gorixomi dñf wikwironjwaéne xwiyfá nepaxinj imoninjpi nriga eméwiniginirf ayo arira wíwaniginf.

“Sipi yarigfayo ikaninj mwiaxfdipanf.” urinj nanirini.

9 Nionf waf rimearigfa ayf nani Jisasoya siyikf imonigfa e jweagfayfne awanj osearimniri nani payf bi nearf seawfrenapagf aiwf segf áma wo, Daiotrepisoyf riniño —O “Nionf seayf e wimonijnána winyf inimi onurfnfpoyf.” wimonarjorini. O xwiyfá none urarjwa bi arfa neaiarjfmant.

10 Ayinani nionf seyfné tñf e nani nibirf amipi o yarinjyf nani waroparf seaimfarini. O mfkf wi menjagi aiwf none nani ikaywf rimearjini. “E nerfna apani yarinjini.” niyaiwi none rarjwápf nwiakirf nriximeá segf tfámini bfayo mumimnipa yarinjini. Winyf wigf anjyo nani nipemeamf wanro yarinjagfa nwiwinfna prf urakiarjini. Apni mé e yarigfayo Jisasoya siyikf imonigfayfne awf énarigfe dani mmiexemf yarinjini.

11 Gf dñf sixf riyinjaoxini, áma nanj yarigfayf Gorixo tmeanjyfninj imoninoi. E nerf af sipi yarigfayf Gorixomi sinf stjwf mi mwiwomxigfayfni. Ayinani joxi sipi imoninjpinf imoninj mwiwaxfdipa nerf nanjpinf imoninjf wiaxfdirini.

12 Demitiriaso nani áma nniñf “Nanjorini.” rarigforini. Xewanijo xwiyfá nepaxinj imoninjpi nixfdirina nerinjpinf dani eni “Nionf áma nanjorini.” niriñf stwaninjf neainarjorini. None eni “Nanjorini.” urarjwáorini. Xwiyfá none rarjwápf nepa imonini. Joxi nijfa e imoninjagi nani rarinjini.

13 Joxi nani “Payf oeamini.” niyaiwirfna rfwaminj obaxf ayaf wi epaxf aiwf “Nipini niriñf payf rnamf oeamini.” minimonarini.

14-15 E nerf aiwf “Nionf sinf mé nibirf nisimeámána axf e dani xwiyfá rinanwirini.” niyaiwirf dñf ikwmonjini. Joxi piranjf oriwayirónini. Nikumixinirf emearjwayf re dani yaf seaiwárenaparjoi. Joxi tñf nikumixinirf emearigfayo e dani womini womini yaf nwiéra urixini.

Payí Juto eaŋnarini.

Payí rina áamá Jisasoyá siyikí imónigfáyí nání Juto eaŋnarini. Xewaninjo nání áwanj sijnání mriŋinŋí enagí aí Jisasomí xogwáo Jutoyí riniŋjo (Mako 6:3) “Ayí axorfaní?” yaiwiariŋwáriní. Jisaso ríxa aŋnami nípeyimáná xwiogwí aga obaxí nípwémáná enjáná “Mimóní uréwapiyarigfáyí Jisasomí dŋj wíkwíroarigfáyo enjwími níwipemífoarŋjoi.” rinarinŋagí Juto arfá níwiri ayí arfá níwiro níxídróná sipí imónipríxini ní éf uremómíni ní riniŋ eaŋnigini.

1 Jutoní —Nioní Jisasi Kiraisomí xínáinŋinŋí nimóniri omiŋj wiariŋjá wontriŋni. Jemisomí xexiriŋmeáoniriŋni. Nioní payí rina seyíne nání —Seyíne ápo Goríxo nioniyáyí imóníriŋiniŋ wéyo fá seamiriŋriŋ dŋj síxí seayiri xewaxo Jisasi Kiraiso nání awí seamenjweairi seainjyínerini. Seyíne nání níriŋi payí rina eaariŋini.

2 “Goríxo wá seawianiri níwayíroniro píraninŋí njweapíriŋ nání seaiiri sewaninŋíyíne eni níxe dŋj sipí inipíriŋ nání seaiiri nerfána ayá wí seaiiwinigini.” nimónariní.

“Jisaso tŋni nawini mimónigfáyí seyíne tŋniyumí gwiaumí inarŋjoi.” urinŋí naniŋriŋni.

3 Gí dŋj síxí seayinŋíyíne, Goríxo seyíne tŋni nene tŋni yeáyí neayimíxemeanfá nání enjipiŋ nání payí wina neari seawarénapiyimiriŋ enjái aiwí agwí nioní “Payí enjí ríremíxí re níseairi oeamini.” nimónigoi. “Xwiyí fá nene dŋj wíkwíroarŋjwápi —Api áamá marfái, Goríxo nawínání neaiapinŋí enagí nání gíwí nímiŋiriŋ mriŋipaxípiŋriŋ. Api áamá wí ikweakwímfí raníro yarŋnagá níwiniŋróná xe oépoyniriŋ sínjwí mŋwiniŋpa éfíriŋini. Enjí neáníro píriŋ wiaikianíro éfíriŋini. Enjí ríremíxí e níseairi oeamini.” nimónigoi eaariŋini.

4 Ayí rípiŋ nání enjí ríremíxí e níseairi seariŋini. Jisasoýá siyikí imónigfáyíne maiwí njweanáná áamá wí —Ayí Goríxomí ríwí umoarigfáyíriŋni. Enjáná dání “Sfá yoparíyí Goríxo xwiyí fá umeariŋriŋriŋ.” rinarinŋíyíriŋni. Ayí yumí seyíne tŋni nawini imóniro íwí niga oemeaneyiniŋro xwiyí fá nipa re riniŋipiŋ, “Pí pí íwí ámaéne yarŋjwápi Goríxo ananí ayá nínearimíxiriŋ yokwarimí neaiipaxíriŋni.” riniŋipiŋ wígí dŋj tŋni ikweakwímfí ríro “Jisasi Kiraisoniŋ negí Áminá inimiŋi wuríniŋwáomani.” ríro yarigfá enagí nání enjí ríremíxí e seaiariŋini.

5 Áminá Goríxo enjáná dání manŋí píriŋ wiaikigfáyo píriŋ numamóá biŋipiŋ nání seyíne ríxa xixeniŋ níjífá imóninŋagí aiwí ámi dŋj mopíriŋ nání diririŋ rípiŋ oseaimini. O negí Isiriŋeriyó Isipiyí anjyo dání éfí numiniŋ nípeameáni nuriŋ aí áamá xíomí dŋj mŋwíkwíro “Xwí fá Goríxo neaiapimiriŋiŋ yarŋjipiŋ oya dŋj tŋni aí áamá e njweagfáyo nurápiŋaxenemani.” yaiwígí fáyo áamá dŋj meanje dání waníniŋmíxiniŋigini.

6 Anŋnajiŋ wí enjáná dání eni Goríxo nurípearí xe éfíriŋiniŋ sínjwí winiŋipiŋ nání re mŋyaiwí, “Apiŋiŋ nerí nínjweariŋni ayí nanŋriŋni.” mŋyaiwí níwiaikiro íwí yaníro nání anŋnamiŋ píniŋ níwiariŋmíŋ weapigfá enagí nání o gwí ainíxí marfíkiníŋpaxí imóninŋíriŋ tŋni níjiriŋ sfá áamá níyoní mí omómíximiŋ emfáyimiŋ píriŋ umamómimiginiŋiŋ sfá yináriŋe njwiráŋiniginiŋ.

7 Enjáná áamá Sodomí njweáyí tŋni Gomora njweáyí tŋni anŋí apiaúmiŋ axí e ikwíroninŋíyo njweagfáyí tŋni eni axípiŋ ayíniŋíŋ piáxí weániŋpaxí imóninŋipiŋ nero Goríxo áamá nímiŋiriŋnání ayí api éfíriŋiniŋiŋ wipimóninŋipiŋ mé ikweakwímfí nero wígí dŋj tŋni íwí sípi imónariŋipiŋ niga warinŋagá nání nene sínjwepigí neaiinfa nání píriŋ numamoríŋnání ríá ápiáwí aninŋí ininá weariŋipiŋ nímamówárenapíriŋ ayo ríá níniŋiŋ píkininiginiŋ.

8 Goríxo nene sínjwepigí e neaiinŋí enagí aiwí ayí yagfápa áamá yumí seyíne tŋni nawini imónigfáyí axípiŋ nero wígí sípi orŋjá wínarigfápiŋ mimáyo níŋiniŋinŋipiŋmíŋ dání íwí aga piáxí ayá wí weániŋipiŋ iníro “Ámá womí inimiŋiŋ wuríniŋpaxí mneaimónariní.” ríro anŋnamiŋ dánŋí seáyimiŋ imónigfáyo ripeririŋ umero yarigfáriŋni.

9 E yarŋnagá aí anŋnajiŋ Maikoroyí riniŋjo —O anŋnajiŋ níyoní seáyí e wimóninŋorini. O enjáná obo tŋni Moseso píyomíŋ go go meanríŋenŋoniriŋ xwiyí fá ximíximiŋ níniŋiŋ níriŋiriŋnání o anŋnajiŋ seáyí e imóninŋí wo enagí aiwí ayá nepearímaná “Níwaninŋoniŋ enjí eániŋáoniŋ ananí obomí xwiyí fá ríá tŋj umeariŋpaxoniriŋni.” mŋyaiwí “Goríxo xewaninŋoniŋ míxí ríriŋwiniŋiginiŋ.” urinŋiginiŋiŋ.

10 Ayá nepearímaná murinŋí enagí aí áamá yumí seyíne tŋni nawini imónigfáyí amípiŋ wiwaninŋíyíŋ majfá imónigfápiŋ nání ananí ikayíwíŋ mearariŋigíriŋni. E nerí aí wígí níjífá imónigfápiŋ nanjwíyí —Ayí dŋj ríá xeyániŋyíriŋni. Nanjwíyíŋ dŋj mejnwiŋepa nerí níjífá áamá imónariŋigfápiŋ marfái, xegí bí imónariŋipá áamá ayí eni axípiŋniŋ nero wígí níjífá api imónariŋigíriŋni. Apimiŋ dániniŋ wiwaninŋíyíŋ xwírfá ikixenariŋigíriŋni.

11 Sfá wíyí ayí majfá wórinfá enagí nání awe! Ayí enjáná Keno “Nioní Goríxomí ananí inimiŋiŋ owuríniŋiniŋiŋ.” mŋyaiwí nerfána enjpa axípiŋ yarigfáriŋni. Enjáná áamá Beramoyí

ríninjo —O “Nígwí nioní bí m+nímúropa oeni.” yaiwiagoríni. O “Ámá wí nígwí niapáná pí pí nírfápi nioní wí mímúró nemfíni.” níyaiwiríná xewaninjo yapí néwapfíníri yagípa ayí ení axípi oyaneyíníro nání síní mé igwíá urírinarigfáriní. Eníná ámá Koraoyí ríninjoyáyí ámá Goríxo rípeañowamí arfá míwí nero urakínáníro yarínjagfa nání anfními+xínjpa ayí ení axípfíníj e yarigfáriní.

12 Ámá nioní seararínjáyí píniñj imónigfáyí marfáí, sa rípiñí rípiñí imóninjoí. Seyfíne ámá gíyí gíyí sínjwí níneaníróná “Awí eánigfáyí xixení dínj sípi inarigfáyírfíani?” oneaiawípoyníri awí neáníro aiwá narfíná ámá ayí ipí akwínfánáí ríwonjáná ewé síxí núrórí xwírfá ikíxenarínjpa ámá ayí axípi e nímoníro nání xwírfá seaikíxepaxí imóninjoí. Ayí seyíne tfiní nawíní aiwá nínióróná Goríxo nání wáyí bí míwiní wiwanínj náníni dínj nímoníro sa úrapí yarínjagfa nání seararínjní. “Agwí apí iníá eantí nání írfíraríni.” yaiwiarfíná iniá meapa nerí imínj nerfíná agwí níriaimí warínjpa axípi e imónigfáyírfíni. Ámá ayí ikfá sogwí ná wearínjíná aí anínj oxí roarinjagí nání níyoarí emí móáná urfí biaú enjpi imónínjyífnínj imóninjoí.

13 Rawírawá imeamfkwí nerfíná reakfkwí njwirárinjpa ámá ayí wigí piaxí weánipaxfpi neróná axípi apfínj yarigfáriní. Ámá ayí sínj anj pírfyo nemerfíná ámá ewéyo nímeámí núfasáná rawírawáyo áwíními enjáná xenjwími nípemeámí warínjpi yapí axípi níseairo yapí seaiwapíyarigfáriní. Ayí aga sfá yidoárínjipimí anínj íníná njweapírfá nání Goríxo ríxa wimíxíyínjyírfíni.

Jisaso tfiní nawíní mimónigfáyo Goríxo pírf umamonfá nánírfíni.

14-15 Inoko —O Adamomí dání nemeága nuro wé wíumí dínj wáu emeánigfo, ayí oríni. O ámáyo wíá nurókiamorfíná re rínjínigíni, “Arfá époyí. Orínj níwínírfíná wínfíni. Ámínáo ámá tfiní wigí egfápi nání xixení pírf umamómíníri nání erí ámá xfo wimónarínjpi míxfdarigfáyo wigí uyfíní egfápi nání xwíyíá umeárímiñíri nání erí ámá íwí ayíní míyarigfáyí xfo nání ámáyo nuríróná sípíní urekárarigfápi nání xwíyíá umeárímiñíri nání erí ení nání xegí anfnáj dínj nímorí fá míropaxí wí tfiní weaparínjagí wínfíni.” rínjínigíni.

16 Ámá nioní seararínjáyí anínjómí ikaxí rarigfáyírfíni. “Omeaneyí.” níwimóníri wé enj óf winarínjpiñí níxídfíro aiwí anínj míní kíniñj írinarigfáyírfíni. Wigí yoí wiwanínjyí nání símf símf e tfinimearigfáyírfíni. Ámáya amípi íwí urápanyéniro níremeá xwíyíá urepísiarigfáyírfíni.

Dínj sfkfkf onfírfíxíníri urínj nánírfíni.

17-18 Gf dínj síxí seayínjáyíne, ayí e imóninjagfa aí negfí Ámíná Jisasi Kiraisoyá wáf wurímeigfáwa xámí rígfá rípi nání dínj oírónaneyí, “Sfá yoparíyí tfiníná anjwí e enjáná ámá wí re epírfáriní. Seáyí e wimónigfáwamí ikayífwí umearíro amípi Goríxo níwimónarínjpi xfdípiñí nání wé enj óf ero epírfáyí imónípiñírfíni.” rígfápi nání dínj oírónaneyí.

19 Ámá ayí Jisasoyá síyíkí imónigfáyí nawíní mimóní xíxegfíní oimónípoyníri urakiowáíro dínj ríá xeyánínjfnínj imóníro kwíyí Goríxoyápi mayí imóníro egfáyírfíni. 20 Gf dínj síxí seayínjáyíne, ámá ayí e imóninjagfa aí Jisasoyá síyíkí imónigfáyíne nepa imónínjpi dínj níwíkwíroróná sfkfkf umíxíníro enj eánínj kwíyífápimí dání Goríxomí ríxínj urayiro

21 o nene nání dínj sípi níwírí neainjpi dínj síxí anínj íníro dínj níyímiñj Ámíná Jisasi Kiraiso wá nene neaumíxínjipimí dání imónanfáwápi gíní gíná nímeanfárfáníri wenínj nero njwearo éfírxíní.

22 Ámá xwíyíá Goríxo nání rínínjpi nání ududf níniro “Aga nepa imónínjpiñíri? Yapí imónínjpiñíri?” yaiwiarigfáyo seyíne ayá urímiñíro

23 ámí wíníyo amípi wí ríá tfinj e wenjáná apaxí mé meaarínjwápa axípi éf umínáníro nání ero ámí wíníyo ayá nurímiñíri aí seyíne rapíarj píyanj eaarínjpi tfinj e nání wáyí nero anjwí e mupa yarigfápa wigí íwí yarigfápi nání wáyí ero éfírxíní.

Goríxomí seáyí e numerfíná rínj nánírfíni.

24 Agwí Goríxo seyíne íwí mepa éfírxíníri pírf searakipaxí imóníri ríwíyo seyíne xewanínjo níkfíníri njweane rojáná dínj nífá níseainíri xwíyíá mímeárínjipaxí imónigfáyíne seaimíxípaxí imóníri enjo enjagí nání

25 re seararínjní, “Goríxo ná woní oní negfí Ámíná Jisasi Kiraiso neainjpiñími dání yeáyí neayímíxemeañjo, xwífárfí tfiní anjfná tfiní síní mimónínjánáraní, agwíraní, ná ríwíyo ínínáraní, níkfíníri njwearí aga seáyí emí imónínjo imóníri enj eánínj imóníri néfí tfgfáyo níyoní seáyí e wimóníri enjo, ayí ná woní oní enjagí nání seáyí e uméwanígní.” seararínjní. “E éwanígní.” nímonaríní.

Orinjá Jono nîwiniñi wfá wómixiniñpiti.

Rfáwaminiñ rîpi, “Wfá wómixiniñpiti” riniñpiti Jono eanñpitiñi. O Jisaso wiepisagowa worini. Jisaso rixa anñnamî nîpeyimána xwiogwî aga obaxî nîpwémána enána Jono nîñweanñsána rixa xweyanñ nerî pîriñwî bimî xegî yoî Patîmosiyî riniñpitiñ gwî ñweanñána Gorîxo orinjá upáraná Jisasomî sîñwî wîniñi anñnamî nânî nîpeyirî amîpî Gorîxo tññî e imóniniñpî sîñwî wîniñi amîpî rfáwîyo xwíá rîrimî imóniniñpî sîñwî wîniñi Jisaso Setenomî xopirárfî winíápi sîñwî wîniñi nerî nânî rfáwaminiñ rîpi nîriñi eanñiniñ. Sîyikî Jisasoyá fá rîpîrfáyî re oyaiwîpoyiniñî nîriñi eanñiniñ, “Agwî riná xeaniniñ neaimeaariniñagi aiwi ámá e neairo Gorîxomî sîmî tñni wiro yarîgíayo o anîpá wimîxiniñ fá enagi nânî nene enî píraniniñ nîxîdîriñpimî dâni xopirárfîniñ owianeyî.” oyaiwîpoyiniñî nîriñi eanñiniñ.

1 Xwiýá re nîriñi eaniniñpî, ayî amîpî rfáwîyo anñî e nimóniniñpî nânî Jisasi Kiraiso sîñánî nimîxîri wfá wómixiniñpitiñ. Gorîxo ámá xîfomî xînáiwániñî nimónîro omîñî wîiarîgíayo wfá owómixiniñî wîwapîyiniñpitiñ. Apî Jisaso xîfomî omîñî wîiariniñ Jonoyî riniñjo tññî e nânî anñnajiñ xîoyáo uowárenápána orinjá ikaxî uriniñpitiñ.

2 Apî wîniñî nîpini xwiýá Gorîxo uriniñpitanî, Jisasi Kiraiso woákîkî wîñîpitanî, apî nîpiniñ Jono áwanñ xîxenî rowiároniniñ.

3 Amîpî apî rixa anñî e nimóniniñ fá enagi nânî ámá xwiýá re wfá omîxiniñpiti fá rófa gîyî gîyî yayî anñnamî dâñî imóniniñpî wîniñî ámá rfáwaminiñ re nîriñi eaniniñ rîpi fá roarinñagi arfá nîwiro xîdîá gîyî gîyî yayî anñnamî dâñî imóniniñpî wîniñî enfárinî.

Jono Jisasoyá sîyikî imónigíayî wé wfúmi dâñî waú nânî payî eanñî nânîriñi.

4 Jononî Jisasoyá sîyikî wé wfúmi dâñî waú Esia píropeniñsîyo ñweagíayîné nânî rfáwaminiñ rîpi eaniniñ. Gorîxo —O anîñî inína ñweanoriniñ. Enína dâni ñweariñ sîni agwî ñweariñ ná rfáwîyo anîñî ñweariñ enforiniñ. O wá seawianîriñ nîwayîronîro ñweapîriñ nânî seaîirî éwiniñginiñ. Kwîyî wé wfúmi dâñî waú ikwanñwî seáyî e imóniniñnamî Gorîxo éf ñweane ñweagíapi enî wá seawianîriñ nîwayîronîro ñweapîriñ nânî seaîirî éwiniñginiñ.

5 Jisasi Kiraiso —O Gorîxo gî iwo ámáyo wîwapîyîwîniñginiñî uowárenápána xîxenî nîpiniñ nîyárimî mîñî wîniñoriniñ. Ámá xwáripáyo dâni wîápîniñmeapîrîfa nânî xámi wîápîniñmeanoriniñ. Mîxî ináyî xwíá rîrimî ñweagíá nîyonî seáyî e wimóniniñoriniñ. O enî wá seawianîriñ nîwayîronîro ñweapîriñ nânî seaîirî éwiniñginiñ. Omî —O dîñî sîxî nîneayîriñ negî fwî yariniñwápi yokwarimî neaiimîniñî nânî nerîná xewanîño nîperiniñpimî dâni gîwîniñî nearoayîroniniñ.

6 Ámá oyá xwioxîyo ñweaaníwaéne neaimîxîri xano Gorîxoyá apaxîpániñî imónigíayî xîo tññî e ananî páwiarîgíápa nene enî ananî páwipaxene neaimîxîri enoriniñ. Omî anîñî minî inína nîni seáyî e umero inîmi wurîniñro éfîxîniñ. Apî e imónîwîniñginiñ.

7 Ai, o agwî tñni wepînariniñagi ámá nîni sîñwî wîniñro omî pîkigíayî enî sîñwî wîniñro epîrfárinî. Xwíá rîrimî ámá gwî wîrfî wîriñî omî sîñwî nîwîniñro ñwî numieáa upîrfárinî. Ayî nepariniñ. Xîxenî e imónîwîniñginiñ.

8 Áminá Gorîxo re rariniñ, “Nionî anîñî pîrfî tîñweanñonîriñ. Enína dâni ñweariñ sîni agwî ñweariñ ná rfáwîyo anîñî ñweariñ emfáonîriñ. Wa nionî tñni xîxenî mimónî enñî sîxî eaniniñonîriñ.” rariniñ.

Jono Kiraisomî orinjá tewîniñî nânîriñi.

9 Jononî —Nionî segî sérîxîmeá wonîriñ. Jisaso tñni nawîniñ nîkárîniñpimî dâni rîniñî seaimaariniñpa nionî enî nîmeariñ oyá xwioxîyo ñweaarîgíápa nionî enî ñweariñ xeaniniñ xwámámî wiarîgíápa nionî enî axîpî e wîri yarîñonîriñ. Nionî Gorîxoyá xwiýá wáf urîriñ Jisaso Gorîxo nânî neaiwîpîyiniñpî áwanñ urîriñ yarîñagi nânî pîriñwî Patîmosiyî rarîgíapimî dâni gwî nîyíáná nîñweanñsána

10 sîá Ámináo nânî kîkîfá ñweaarîñwá wîyimî Gorîxoyá kwîyîpî nîxîxéronána rfáiwá bî rfáwîmi dâni pékákî nîriñîriñîñî enñî tñni rîniñagi arfá re wîjaniginiñ,

11 “Orinjá joxî tewîniñpiti bîkwî wînamî rfáwaminiñ nearî ámá sîyikî Jisasoyá imónigíá wé wfúmi dâñî waú imónigíayî nânî —Wigî anñîyî xegî yoî tîyîriñ. Epesasi tñni Sîmena tñni Pegamamî tñni Taiataira tñni Sadisi tñni Piradeapia tñni Reodisia tñni ayîriñ. Anñî ayî ayî tññî e nânî wiowárfîriñî.” rîniñagi arfá e nîwîriñ

12 manñî e nîrarîniñpámî sîñwî owîniñmîniñî nîkîniñmónîriñî wenîñî éáyî wîniñjaniginiñ. Sîñá gorî tñni ikwanñwî imîxîniñî wé wfúmi dâñî waú uyîwî ñwîrîrîpîrîfa nânî mîdîmîdâniñ éf nîrîrîrîniñga punîñagi nîwîniñî

13 ikwianjwé éf nuráráriniga puniñyó áwiniñi amániñj imóniñj wo roñagj winñjaniginí. O rapirapf sepiá síkwf ayo tñi rítf inñj wú yiníri irikwññj sñj gorf tñi imixiniñpí xegf úpikwfyó xwinamiyaiwí iróniri nemána roñagj winñjaniginí.

14 Xegf mññj tñi dáf tñi apfá nñwerfna sipisipf faniñj apfá xaiwí weáriti xegf sñjwé eni rfá ápiáwññj weri

15 xegf síkwf kapá awiaxf rfá xaiwí ninírfna sñj inñjyf xixfeá inarñjpa axfpí e imóniri manj oyáyo dani nñrñrfna iniñg iyakwí nñdñrorfna ruríwí rarñjpa axfpí rñri yarñjagj winñjaniginí.

16 O sñj wé wfúmi dññj wáu wé náu tñi árfwí xñriñ kirá mñxf nani mñdñmídaní ñwá yinñj bá xegf manj dani peyearf xegf sfmñmanj sogwí xaiwí nanírfna anarñjpa axfpí e anñri yarñjagj eni winñjaniginí.

17 Nioni omí sñjwé e nñwinírfna xegf síkwf tññj e nñperñññj wéagj aiwí o wé náu seáyí e nñnikwiárñri re nñriññiginí, “Joxí wáyf mñsinipani. Nioni pñrf tññweañññi

18 anñj sññj ñweaññññi. Nioni rñxa peññoni aí sññi piyf mimóní rñxa anñj íníná ñweámfa nani sññj imóniññi. Nioni kí ámá anññpñrfna nanñpí xñriñ piyññj siwí anñyo ñweagfáyo úkwíowárñmífpí nani xñriñ enñi.

19 Ayñnani joxí sññwé nanñfpí nani rfwamññj earí amípi agwí ríñá imóniñpí nani rfwamññj earí amípi agwí ríñá imóniñpimí rfwfyó imóniñfpí nani rfwamññj earí eí.

20 Sññj wé wfúmi dññj wáu wé náu tñi xñriñagj nanñri uyíwí ikwiárñpñrfna nani ikwianjwé sññj gorf tñi imixiniññj wé wfúmi dññj wáu weñagj winñri éfpí, inñmí simónífpí mñkñpí rñpñriñi. Sññj wé wfúmi dññj wáu ayf Jisasoyá sññj wé wfúmi dññj wáu imóniñgáfyá anññajowa nanñriñi. Uyíwí nani ikwianjwé imixiniññj wé wfúmi dññj wáu ayf Jisasoyá sññj wé wfúmi dññj wáu imóniñgáfyá apí nanñriñi.

2

Anñ Epesasiyo sññj xfoyáyo nani xwíyá urññ nanñriñi.

1 “Sññj nioniyá Epesasiyo ñweagfáfyá anññajomí rfwamññj rñpí nearí mññi wñriññi, ‘Sññj wé wfúmi dññj wáu wé náu tñi árfwí xñriñ ikwianjwé uyíwí ikwiárñpñrfna nani sññj gorf tñi imixiniññj wé wfúmi dññj wáu éf nuráráriniga punyó áwini e anñ emerí yarñño re rññoi urñriññi,

2 “Amípi joxí éfpí nñpñi nani nioni ññjfa imóniññi. Anññj miní erí xwámámí wirí yarññpí nani nioni ññjfa imóniññi. ‘Ámá sñpiyo anani oumññmññi.’ yaiwipaxf mimóniñpí nani eni ññjfa imóniññi. Ámá wáf wurñmeiarññfa wa mimóniñpa nero aí ‘None eni wáf wurñmeiarññwáonerñi.’ rñnarñgíawami joxí dññj adadf nñwirí iwamfó nñwiwopñññpimí dani yapf rñmeiarññfawá enñgfa winñpí nani eni ññjfa imóniññi.

3 Joxí nioní nñxñdarññagj nani ámá wí xeanññj sñriáná dññj síxf nñriñ xwámámí nñwirfna anññj bñ mñsinipá enñpí nani eni nioni ññjfaññi.

4 E nñriñriñ aí rñpñi mñxf bñ orññmññi. Enññá joxí iwamfó dññj nñnikwñrorfna dññj síxf nñyagñpa agwí sññi axfpí dññj síxf mññññññi.

5 Xami neísána óreámioaññpí nani dññj nñsinñri sñpi agwí yarññpí rfwñmññi nñmamori xamí sññi piránññj dññj nñnikwñrorfna yagñpa amí axfpí éñriññi. E mepa nerññayf, nioni nñbñriñ joxí nñsimearññá joxiyá ikwianjwé uyíwí nani éf ráráññe dani emí mñmeámí emfárññi. Joxí nñkññmónñri nñsanñri mepa éánayf, e emfárññi.

6 Nioni mñxf e nñriñriñ aiwí joxí yarññj rñpí nanñriññi. Ámá uyññi yarññj Nikorasomí xñdarññgáfyá yarññgáfyá nani joxí sfmí rñññj sñnarññpí nanñriññi. Nioni eni nñnarññriññi.

7 Arfá tññjoxí enññayf, xwíyá Gorñxoyá kwíyñpí sññj nioniyá imóniñgáyo urarññj rñpí arfá ókñrf umónei. Ámá amípi sñpi xfomí wimeámññri éfyf xopñrárñ wiarññj go go ikfá dññj nñyñññññ iníná ñweapñrfna nani meaarññgána —Ana, ayf Gorñxoyá omññyó anññamí roní. Ana xe odanññriñ sññwé winñmñfárññi.” rññoi. nñriñ rfwamññj éáñriññi.

Anñ Simenayo sññj xfoyáyo nani xwíyá urññ nanñriñi.

8 “Sññj nioniyá Simena ñweagfáfyá anññajomí rfwamññj re nearí wñriññi, ‘Pñrf tññweañño —O piyf eno aí amí sññj ñweañññi. O re rññoi urñriññi,

9 “Xeanññj rfá tññj joxí simeaarññpí nani nioni ññjfaññi. Dfáwí ikeamónarññpí nani eni nioni ññjfaññi. E nñriñriñ aí amípi nanñ dññj nñkwñroarññgáyo wñmñfápí wí mñriñmúronññññi. Ámá wí —Ayf ‘Judayenerññi.’ nñriññro aiwí nepa xñxení Judayf imóniñgáfyamññi. ‘Gorñxomí yayf umeaññrane nani awí éánarññwññi.’ nñriñro aí surfñmá nero obomí xñdarññgáfyáññi. Ayf ikayfñwí seameararññgáfpí nani eni nioni ññjfa imóniññi.

10 Xeanññj nñsimearññá rñññj sñññpí nani wáyf mepa éñriññi. Arfá niñ. Seteno ‘Jisasomí xñdarññgáfyá enñ neaññro xñdñpññreó? Iwamfó owíwopññmññi.’ yaiwiarññagj nani xegf ámá imóniñgáfyá xfoyá dññj tññi segí wíyo fá nñseaxero gwí anñyo nñseaññwññriñro sfá

wé wúkaú núkaúmíní xeaníngí níseaikára upírífaríní. Xeaníngí níseaikára waríná wiyíné míngí winípíríra aiwí aníngí dínjé níníkwíróro níxídfíríxíní. E nerónáyí, amínanjwí ámá dínjé níyímíngí tígíá nímoníro íníná njewapíríra nání dńkíníprírípí anípá níseaiapímífaríní.

11 Ámá aráá tígíáyíné enjánáyí, xwíyíá Goríxoyá kwíyípi níoniyá síyíkí imónígíáyo uraríngí rípi aráá ókiarí umónípooyí. Ámá níoní níxídaríngagí nání xeaníngí wímeáyí, ayí níoní pńí mńíwíarí síní nńíxídfíríngípímí dání xeaníngí wíarígíáyo xopíríríníngí wíáyí Goríxo ámá sípíyí ríá xwérímí ikeaaráná ayí tńí nawíní rńíngí Ámí bí Pepírípíyí rńíngípi wí meapíríámantí.” rńjoi.’ nńírí rńwamíngí nearí wíríxíní.

Anjé Pegamamíyo síyíkí xóyáyo nání xwíyíá uríngí náníríní.

12 “Joxí síyíkí níoniyá Pegamamí njewagíáyíyá anńanjomí rńwamíngí re nearí wíowáríríxíní, ‘Kírá mídímídání njwá yíníngípa tńjo re rńjoi uríríxíní,

13 “Níoní díxí njewaje nání níjía imóníngí. E njewagíáyí obaxí Setenomí xídaríngagí nání anjé o seáyí e wímóníngé, ayí joxí njewajeríní. Xámí segí wo, Adipaso —O ámáyo níoní enjápí nání wá nurrífná xíxeni nurríyagoríní. O anjé Seteno seáyí e wímóníngí apímí e nurrífná mńngí winíngí aiwí seyíné wí dínjé níkwíróarígíápi emí mímó dínjé síxí níniyíro xaíwí fá níxíríngí.

14 E nńírírí aí xwíyíá níoní míxí rírípaxí bí imóníní. Segí wí mímóní wíá rókíamoagí Beramoyí rńíngí —O enjíná Isíreríyo yapí owíwapíyímíní nání émáyí míxí ináyí Berakomí re uréwapíyayínoríní, ‘Isíreríyí fńwí nero nanjwí njwíápí nání rídíyowá yarígíápi nńro fńwí ínńro éfíríxínírí nání e wíwapíyí. E wíwapíyí.’ uréwapíyayínoríní. O enjé agwí segí wí fá níxíríro axípi e seaiwapíyaríngagí nání míxí searípaxí imóníní.

15 Enjíná mímóní wíá rókíamoagí Beramo Isíreríyo wíwapíyíáná dínjé fá níxíríro fńwí yagíápa segí wí ení Nikorasó seaiwapíyaríngípi dínjé fá níxíríro fńwí axípi yaríngí.

16 Ayínání ámá e yarígíáyíné rńwímní nńmamoro éfíríxíní. E mepa nerónáyí, níoní síní mé seyíné tńngé e nání nńbírí ámá apímí arńkí xídarígíáyí kírá gí manjío dání peyeaaríngípa tńí míxí wímífaríní.

17 Aráá tígíáyíné enjánáyí, xwíyíá Goríxoyá kwíyípi síyíkí níoniyá imónígíáyo uraríngí rípi aráá ókiarí umónípooyí. Ámá níoní níxídarígíáyí ámá wí fńwí oépoynírí wíwapíyíagí aiwí aráá mńwí níoní aníngí nńíxídfíríngípímí dání ayo xopíríríníngí wíá go gomí níoní aiwá anńnamí dánjé agwí pńí wenjé bí mńí wírí síngá kírínasí wo —Síngá yof síngí ámá meáoní níjía imóníngípi rńwamíngí njwiríríníngí. Síngá o mńí wírí emífaríní.” rńjoi.’ nńírí rńwamíngí nearí wíríxíní.

Anjé Taiatairayo síyíkí xóyáyo nání xwíyíá uríngí náníríní.

18 “Joxí síyíkí níoniyá imónígíá Taiatairayo njewagíáyíyá anńanjomí rńwamíngí re nearí wíowáríríxíní, ‘Goríxomí xewaxo, xegí síngwí ríá ápiáwíngí werí xegí síkwí kapá awíaxíyí xíxíéá inaríngípa imónírí enjé re rńjoi uríríxíní,

19 “Níoní joxí yaríngípi nání níjía imóníngí. Joxí dínjé síxí níyírí dínjé níkwíróro ámáyo arírá wírí xeaníngí síarígíápi xwámámí wírí yaríngípi nání níjía imóníngí. Síní iwamíó dínjé níkwírórofná yagípímí ríxa nńmúrorí seáyí e yaríngípi nání ení níjía imóníngí.

20 E nńírírí aí rípi nání míxí rírípaxí imóníní. Joxí apíxí Jeseberíyí rńíngí —Í wí mímónípa nerí aí ‘Wíá rókíamoaríngíní’ rńnaríngí. Í ámá níoní dínjé níkwíróro nání gí inókíngí nímoníro omńngí níarígíáyo sípíní níwíwapíyá nurrí xaríxarí nímera waríngí nání ayí fńwí ínńro nanjwí wígí njwíápí nání rídíyowá iníngípi nńro yaríngí. Ímí numímíní xé owíwapíyínírí síngwí wínaríngí enjagí nání míxí rírípaxí imóníní.

21 Í xegí fńwí yaríngípi rńwímní nńmamorí kíkíá éwíníngíní xé bí tńí onjwemíní síngwí wíníngí enjagí aiwí xegí fńwí ámá wí tńí inaríngípi ‘Bí pńí owíarímíní.’ mńwímónaríní.

22 Aráá et. Níoniyá dínjé tńí í símíxí xaíwí werí ámá í tńí fńwí inarígíáyo xeaníngí xwé wímearí enífaríní. fńwí í wíwapíyaríngípi rńwímní nńmamoro kíkíá meánáyí, e wíkarímífaríní.

23 Ámá ímí níxídfíro nání xegí níaiwíngí imónígíáyo ení símíarí níwírí píkímífaríní. Níoní e wíáná síyíkí níoniyá imónígíá nńnyí níjía re imónípríríní, ‘Ámá xwíoxíyo dání pí dínjé morí pí nání wímónírí yaríngípi adadé wíaríngí, ayí orfaní?’ níaiwípírífaríní. Seyíné woxíní woxíní sípí segí egíápi tńí xíxentí prírí seamamómífaríní.

24 E nísearírí aí apíxí í wíwapíyaríngípímí míxídarígíá Taiataira njewagí wíyíné bí osearímíní. Seyíné xwíyíá ámá wí ‘Seteno nearéwapíyaríngí ná ínímí imóníngípríní.’ rarígíápipímí aráá mńwígíáyíné ríní. Seyíné sekaxí xámí searíngípímí ámí bí nísearírí íkwíkwarímí seaimímé ríní.

25 Sekaxí ámí bí íkwíkwarímí níseaiapa emí enjagí aiwí níoní nńíxídfírofná fá xírarígíápiní ananí níoní weapímífé nání aníngí mímí níxíra úfíríxíní.

²⁶ Ámá apíxí í wíwapíyímíníri yarínínpímí míxífdípa nero nioníyá urínápipímíní yoparí imónífe nání níxífdá nurínínpímí dání imí xopírárínínpí wíá gíyí gíyo seáyi e wímíxímífaríní. Émáyo —Ayí ‘Goríxomí símanjwíyóníní ínímí wurínaníméwíní.’ rarígíyáfríní. Ayo seáyi e níwimóníro umenjweapírífa nání seáyi e wímíxímífaríní.

²⁷ Gí ápo nioní seáyi e nimóníri ámáyo umenjweámífa nání nimíxínínpa nioní ámá xopírárí wíáyo ení axífpí seáyi e wímíxáná émáyo numenjwearóná xwárífa síxí xwíá tñí imíxínínpí aíníxí tñí pírfí uyíkíeááná yuní ikíxenarínínpa aíníxí tñí níxírímáná umenjweanáná manjyo wí pírfí wíákipaxí imónípírfámani.

²⁸ Xopírárínínpí wíá gíyí gíyo síní ímíáo ení mìní wímífaríní.

²⁹ Arífa tígíyáíné enjánáyí, xwíyífa Goríxoyá kwíyífpí síyíkí nioníyá imónígíyáyo urarínínpí rípi arífa ókiarí umónípoyi.” rínoí.’ níríri ríwamínífpí nearí wíowáríríxíní.

3

Aní Sadisiyo síyíkí xíoyáyo nání xwíyífa uríní náníri.

¹ “Joxí síyíkí nioníyá Sadisiyo njweagíyáyífa anífnajomí ríwamínífpí re nearí wíowáríríxíní, ‘Kwíyí Goríxoyá wé wíúmí dání wáu tñí síní wé wíúmí dání wáu tñí apíáu tñjo re rínoí uríríxíní, “Nioní joxí yarínínpí nání níjífa imóníní. Seyíné nání wa re rarígífaríní, ‘Jisasoyá síyíkí imónígífa ayí síní díní níwíkwírooro nání sínínpí imóníní.’ rarínjagífa aí seyíné ríxa peá nínímoro nání díní níkwíroarígífápi ríxa íkwíkwí yíní.

² Nioní níníxífdíro neróná gí ápo Goríxo ‘Apí neróná wé róníní yaríní.’ wimónarínífpí tñí xíxení mepa nero nání sáníní wegíyáíné, seyíné ríxa níwíápínímearo segí xámí píráníní yagífa samínífpí níwerí anípa imónímíníri yarínífpí ámí díní aumaúmfí níniro ení síxí eámíxínípoyi.

³ Xámí nioní nání arífa níwíríná díní níkwírogífápi ámí díní oseainíní. Apímí níxífdíroná segí íwí yarígífápi ríwímíní mamófríxíní. Sáníní wegíe dání níwíápínímepa éánáyí, nioní ámá íwí meámíníri barígíyáfpí yapí níbírí maiwí njweagífámí seámeámíníri yaríná níjífa wí re imónípírfámani, ‘O íná bínírfeníní?’ yaiwípírfámani.

⁴ E nísearíri aí Sadisiyo njweagífa wíyíné nioní píráníní níníxífdíro nání íwí mé neróná segí rapírápí kíyíníní mórímíxarígíyáínéríní. Seyíné árfíní wí síní njwearí. Seyíné rapírápí apífa wení níyínímáná nioní tñí nawíní aní yaníwáríní. Seyíné nioní píráníní níníxífdíriníyó dání e epaxí imónípírfá enagí nání raríní.

⁵ Ámá nioní níníxífdíroná peá mínímó xopírárínínpí wíá gíyí gíyo nioní rapírápí apífa wení rúníní imónínífpí uyírífpí wígí yofí íkwí ámá díní níyímíní imóníní íníná njweapírífa nání yofí njwírárínínínamí njwírárínínífpí níkwírípa erí gí ápo tñí xegí anífnajowa tñí síníwí anígíe dání ‘Ayí gí ámaríní.’ uríri emífaríní.

⁶ Arífa tígíyáíné enjánáyí, xwíyífa Goríxoyá kwíyífpí síyíkí nioníyá imónígíyáyo urarínínpí rípi arífa ókiarí umónípoyi.” rínoí.’ níríri ríwamínífpí eáríxíní.

Aní Piradepiayo síyíkí xíoyáyo nání xwíyífa uríní náníri.

⁷ “Joxí síyíkí nioníyá Piradepiayo njweagíyáyífa anífnajomí ríwamínífpí re nearí wíowáríríxíní, ‘Xewíní aga xegí bí imóníri nepaxíní imóníri eno —O kí míxí ínáyí Depito eníná fá xírínínpa aní síníyó njweapírífa nání fá xíríníroóní. O íkwíáná ámá wo ówaní yarírapaxí meníní. O ówaní yáraná ámá wo íkwípaxí meníní. O re rínoí uríríxíní,

⁸ “Amípí seyíné yarígífápi nání nioní níjífaríní. Ení xwapí meánígíyáíné nímóníro aí xwíyífa nioníyáfpí xaiwí fá níxíríro xeaníní seaikáraná ‘Jisasomí xídarígíyáfpí wíenemaní.’ murípa egífa enagí nání segí símímanífpí ríwámíní nioní aní ówaní ámá wo míyáripaxí imónínífa seáikwíaríní.

⁹ Ámá ‘Goríxomí yayí oumeanírane nání awí eánaríníwíní.’ níríniro aí surífmá nero Setenomí xídarígíyáfpí —Ayí nepa Judayí mímonípa nero aiwí yapí níríro ‘Judayí wíenéríní.’ rarígíyáfríní. Ayí nioníyá díníyó dání níbíro wauní níseaikáríníro segí síkwí tñí e nípíkinímearo níjífa re imónípírfáriní, ‘Ámá tíyí o díní síxí uyíníyífríní.’ Níjífa e imónípírfáriní.

¹⁰ Seyíné xwíyífa ‘Ámá xeaníní seáífápipímí xwámámí níwíro aníní níxídfírxíní.’ searínáfpí píráníní fá níxíra warínjagífa nání nioní xeaníní rífa tñí ámá xwífa ríri nírimíní njweagífa níyoní iwamífo wíwapíyíní nání wímeanífápipímí dání seyíné seamíxeámífaríní.

¹¹ Nioní síní mé níbírí seámeámífa enagí nání wa segí amínanjwí díní níyímíní íníná njweapírífa nání dífínífpírfáfpí seapírífpírxíníri nioní níníxífdíroná fá xírírígífáfpí anínífpí míní píráníní fá xírífríxíní.

12 Ámá nioni niniñxídiróná xopirárí wíá giyí giyo nioni nimeari gí ápo Gorixoyá anj wíwáiwámí ikfá xwiyfáninj oranjáráná ámi iwámí dání wí peyeapírfámaní. Ayo gí ápo Gorixoyá yoípi njwirárirí anj o njweañjipiá —Anj apí Jerusaremí Siniñjipiá riniñjipirini. O tñj e anjnamí dání wepiniñfápirini. Apiyá yoí njwirárirí emfáriní.

13 Arfá tfgáyífné enánáyí, xwiyfá Gorixoyá kwíyípi siyikf nioniyá imónigfáyo urarinjipi arfá ókiarí umónfopoyí.” rñjoi.’ niri rífwaminj neari wiowárfirixini.

Anj Reodisiayo siyikf xfoyáyo nani xwiyfá urinj nani rini.

14 “Joxi siyikf nioniyá Reodisiayo njweagfáyíyá anjnamí rífwaminj re neari wiowárfirixini, ‘Nepaxinj imónijo —O Gorixo ámáyo xfo imóninjipi nani wíwapiyíwiniñjipirini urowárenapinjipi nepáni wíwapiyirí xixeni nipi ní yárirí enjorini. O amípi nipi Gorixo imixinjipi mífí ikiñjorini. O re rñjoi urírfirixini,

15 “Amípi seyné yarigfápi nani nioni njfáriní. Sogwí dñj yinarinjipáninj yarigfáyífné, seyné ríá sininj nimóniro nioní aga piráninj mniñxíðpa yarigfáriní. E nisearini aí iminj rarininjinj nimóniro aninjini dñj peá niniñmoró ení mnyarigfáriní. Sa sogwí dñj yinarinjipáninj yarigfáriní. Seyfné ríá nisiniñ sñjwiriyí, iminj niriñjipi sñjwiriyí, ‘Ayí ananirini.’ nimónimniñ éfirini.

16 Seyfné ríá msiñjipa ero iminj miráripa ero nero sa sogwí dñj yinarinjipáninj yarinjagfá nani seyné gí manjyo dání emí seaúrímómfáriní.

17 Sewaninjyífné ‘Amípi bí mneamuroñjenerini. Amípi xwé ayá tñjwaénerini. Amípi aí bí nani míkeamóninjwini.’ niriñjoro aiwí gí sñjwíyo dání seyné imónigfá rípi nani aga majfá imónijoi. Sipí imóniro amá dñj sipí seaipaxí imóniro uyiyeapí imóniro sñjwí supárinj imóniro ikwauyixí imóniro egfápi nani sewaninjyífné majfá imóninjagfá nani

18 nioni seyné ámi piráninj niñxíðpirfá nani ewayí xwiyfá rípi bí osearimni, ‘Seyfné amípi wí mniñmóronigfáyífné imónifípi nani sñj gorf ríá yeáaná sík niriñxanowimáná awiaxí imóninjipi bí nioni bí niro amá sñjwí seanarfná ikwauyixí enagi niseaniróná ayá seaininjiginiñ rapirapí apfá wenj yiniñjipi nani bí bí niro pigí sñjwíyo gfní niniñro sñjwí anipirí nani bí bí niro éfirixini.’ osearimni.

19 Ámá nioni dñj síx uyiñáyí piráninj onixíðfopoyiniñ mniñ nuriri siyikf weawapíyarinjá enagi nani sñmí nixeadfépniñro segí fwí yarigfápi rífwimniñ nimeamoro éfirixini.

20 Arfá époyí. Nioni segí xwioxíyo fwi éniñj bíaríwámniñ nirománá ówanj iwanj eariñjini. Ámá go go manjpa arfá niniñ ówanj niniñkwirífnáyí, o tñj e nani nípawiri o tñj yawawí aiwá nawiniñ naníwiriñ.

21 Ámá nioni niniñxídiróná xopirárífninj wíá giyí giyo nioni xopirárí níwíarimí gí ápoyá siá ikwianjwínamí xfo tñj njweañjipa ayí ení nioni tñj gí siá ikwianjwínamí xe niñjwearo ámáyo umenjweapoyiniñ sñjwí winiñmífní.

22 Arfá tfgáyífné enánáyí, xwiyfá Gorixoyá kwíyípi siyikf nioniyá imónigfáyo urarinjipi arfá ókiarí umónfopoyí.” rñjoi.’ niriñjipi rífwaminj neari wiowárfirixini.” niriñjigini.

4

Orinjá niñwiniñfná anjnamí Gorixo tñj e imóninjipi winiñjipi nani rini.

1 Xwiyfá apí ríxa niniñrírímáná enáná Jononi weninj yánfáyí winiñjanigini. Anjnamí anj ówanj wina kwiáriniñjagi níwiniñ manj xami pékákiniñ rariñjagi arfá wíá axípa “Amípi apimi dání rífwíyo nimóninifápi síwá simí nani re nani yapei.” niriñnapíagi arfá niñwiriñá

2 axiná re enjigini. Gorixoyá kwíyípi niñxéroninjigini. Niñxéronáná weninj éayí winiñjanigini. Mniñ ináyíyá siá ikwianjwí wina anjnamí njwirárininjagi winiñ anamí wo éf njweanjagi winiñ enjanigini.

3 Anamí éf njweanjo xegí imóninjipi, ayí sñj awiaxí jasípa riniñjipi yaf kikirori xwiniñfá earí yarinjipa eri sñj konirianyí riniñjipi ayfá riri xwiniñfá earí yarinjipa eri eno e éf njweanjagi níwiniñ opínagwí sñj emerá riniñjipiniñj sowiniñj imóninjipi siá ikwianjwí anamí xapixapí eadñronjagi níwiniñ

4 ikwianjwí anamí dání amí obaxí bí 24 imóninjipi mniñmídní niñjwiráriníga punjagi níwiniñ amá amídní 24 awa rapirapí apfá wenj niñyiniñ amínanjwí sñj gorf tñj imixiniñ mniñkíniñmáná ikwianjwí mniñmídní niñjwiráriníga punjipimiñ niñjweaxa punjagfá níwiniñ

5 ikwianjwí áwiniñ enjnamí dání ápianjwí néra uri ikaxí níra uri akiríwí níra uri yarinjagi níwiniñ uyífwí wé wíúmí dní wá —Ayí Gorixoyá kwíyí wé wíúmí dní wá apí naniñjini. Ayí siá ikwianjwí anamí sñmímanjfmniñ ápiáwí wearinjagi níwiniñ

6 Íkwianjwí anamí sfmímanjfmíni bí rawírawáníj ímóníj bí rírímá síjwí wínpaxí ímóníjípí wejagí níwínírí dínj tńj ímóníj wáu wáu awa agwí ríwámíní síjwíní nírómíxa urí ríwí ríwámíní nírómíxa urí egfáwa áwíní e njwearo íkwianjwínamí mídímídání njwearo enjagfa wíníjanigíní.

7 Dínj tńj ímóníj wíníjáwa wo raioníj ímóníjípí —Apí pusí sayí xwéríxa míxí yaríjípíríní. Apíníj ímóníjoríní. Ámí wo burímákáúníj ímóníjoríní. Ámí wo ámá sfmímanjfmíni ínjoríní. Ámí wo apurí nípípíka waríjípíníj ímóníjoríní.

8 Awaú awaú awa woní woní íwí wé wfúmí dńj wo ero wará nípíní síjwíní nírómíxa ugáfawaríní. Ikwáwíyiraní, áríwíyiraní, bí píní míwíarí aníj míní re nńra warígfaríní, “Áminá Goríxo, o enj eáníj ámá woyápi tńí xíxéní mimóníjoríní. Enjíná dání njwearí ríná síní njwearí ríwéná aníj njwearí enforíní. Xewíní xegí bí ímóníjoríní. Aga xegí bí ímóníjoríní. Oyí, aga xegí bí ímóníjoríní.”

9 Íníná e nńra nuro íkwianjwí anamí njweajomí, aníj ímóníjomi seáyí e umero wé íkwianjwíyo unjwíráro yayí wíro éáná

10 ámá áminá 24 ímónígfa mídímídání éf njweagfáwa íkwianjwí anamí njweajomí nupfkínímearo wígí amínanjwí síjgá gorí tńí ímíxíníjípí nípíríro xfo tńj e nńmoauróná re urarígfaríní,

11 “Negí Ámínáoxí ímónírí Njwáfáoxí ímónírí enjoxíní, amípí nńn enjípí ímíxínoxí, ayí joxíríní. Nípíní pípímí dání marfáí, joxí simóníjípímí dánín ímónírí apímí dání ení síní ímónírí enj enjagí nání ámá nńn joxí seáyí e rńmero wé íkwianjwíyo rńjwíráro ‘Enj wíarí nńmúrorí eáníjoxí, ayí joxíríní.’ rńríro sípaxoxíríní.” rarígfaríní.

5

Jono bíkwí wína nńtamínímáná wejagí wíníj náníríní.

1 Íkwianjwínamí éf njweajo wé náú tńí bíkwí xopemíxíníj wína —Anamí xegí ríwamíj nńnéríná ínríwámíní eánírí seáyí ríwámíní eánírí enjnaríní. Míxí nńrínímáná tamíxaríj wé wfúmí dńj bíau tńí íkíyíníj yáriníjnaríní. Ana íkwianjwínamí éf njweajo fá xíríjagí síjwí nńwínírí

2 ámí síjwí wínfáyí wíníjanigíní. Anjínaj wo ríaiwá enj tńí re raríjagí wíníjanigíní, “Wé róníj ímóníj go ananí bíkwí ana tamíxíníjípí araríkmí neri parípaxí ímóníní?” raríjagí wíníjanigíní.

3 O ríaiwá e raríjagí aí anjnamí njweagfáyíraní, xwáfárimí njweagfáyíraní, xwáfárimí ínímí njweagfáyíraní, wo bíkwí xopemíxíníj ana parípaxíraní, ínímí síjwí wínípaxíraní, wo mimóníní.

4 Níoní ámá wé róníj ímóníj wo bíkwí ana nńparírí ínímí síjwí wínípaxí ímóníj wo nání pń megínáríagfa síjwí nńwínírí nání níoní njwí pńyí wírínaríná

5 áminá e njweagfáyí wo re nńríníjíní, “Joxí njwí meapaní. Arfá et. Raioníj ímóníj —O xiáwo írńjo Judaoyá gwí axírímí dání eweajoríní. Míxí ínáyí Depitoyá xwáfá píaxíyo dání iwíaroríní. O Goríxo tńí xepíxepá nńróro míxí ínígfáyo ríxa xopírárí wíjo enjagí nání bíkwí anamí tamíxíníjípí ananí araríkmí neri parípaxíraní.” nńríníjíní.

Jono sípísípí miá womí wíníj náníríní.

6 Níoní weníj éáyí wíníjanigíní. Sípísípí miá wo —O ámá píkgíóníj ímóníjoríní. Síwanj wé wfúmí dńj wáu erí síjwí wé wfúmí dńj wáu —Síjwí apí Goríxoyá kwíyí wé wfúmí dńj wáu xfo xwáfá nńrímíní wáríjípí náníríní. Síjwí apí anírí enjoríní. O ámínáyí ákíjń pánaujńńá dńj tńj ímónígfa wáu wáu íkwianjwína tńj e mídímídání njweajńńá xewaníjo íkwianjwína tńj e éf rojagí wíníjanigíní.

7 O nuri bíkwí íkwianjwínamí njweajoyá wé náúmíní xírínína urápáná re enjíníjíní.

8 Dínj tńj ímónígfa wáu wáu awa tńí áminá 24 e nńnjweaxa pugfáwa —Awa woní woní kítá fá xíríro íkíá dń ríá yeáná dńj nanj eaaríj bí píreríxí síjgá gorí tńí ímíxíníjyo magwí xearíníjípí —Apí ámá Goríxoyá ímónígfáyí xwíyífá xfómí rírímí wíarígfaríní. Apí fá xíríro yarígfáwa tńí sípísípí miáo tńj e nupfkínímearo

9 sonj síj bí nńróná re urígawíxíní, “Joxí rípíkíáná díxí nupeíríjípímí dání ámá fwi nání gwíníj njweagfáyí Goríxoyá ímónípírfa nání roayíronjíní. E nerfńá ámá gwí wírí wírí níyoní dání wíyo roayírórí pńné míkí xíxegíní rarígfa níyoní dńjyí wíyo roayírórí wará xíxegíní írígfa níyoní dání wíyo roayírórí wí e wí e gwí mónígfa níyoní dání wíyo roayírórí enj enjagí nání bíkwí míxí ríníjńna ananí nurápirí tamíxíníjípí araríkmí epaxoxíríní.

10 Ámá joxí roayíronjyí negí Njwáfáoyá xwíoxíyo njweapírfa nání wímíxírí xfoyá apaxípaníj ímónígfáyí o tńj e ananí páwíarígfa ayí ení páwíaxí ímónípírfa nání

wim+xiri éf enjagi nani ayf seayi e nimoniro xwfa tŋyo umenŋweapirfarini.” Sonŋ sŋŋ niriŋna e rigfawixini.

Sipisipf miadomi seayi e umegfa naniŋni.

¹¹ Nioni ami wenŋŋ éayf winŋjanigini. Ikwanŋfna tŋni dŋŋf tŋŋf imonigfa awau awau tŋni aminá 24 e niŋweaxa pugfawa tŋni awŋni e nŋweanana anŋnajf dŋŋf nŋmori fa ropaxf marfa, aga ayá wí dŋŋf mŋmopaxfyf mŋdŋmŋdani xapixapf niŋmudŋmoro aga mŋronariŋagfa niwŋniŋ wígf manŋf tŋni sonŋ rariŋagfa arfa winjanigini.

¹² Sonŋ niriŋona enŋf tŋni re rariŋagfa arfa winjanigini, “Sipisipf mia pikigfo, ama nŋni ‘Seayi e nimoniri neamenŋweapaxoxi, ayf joxiriŋni.’ uriro ‘Amipi wi mŋmuropaxoxi, ayf joxiriŋni.’ uriro ‘Pi pi niŋfa enŋf nani dŋŋf aumaumf inŋpaxoxi, ayf joxiriŋni.’ uriro ‘Enŋ wiarf nŋmuroŋi eaniŋjoxi, ayf joxiriŋni.’ uriro wé ikwanŋfyo uŋwirariro seayi emi umero yayf umero epaxorini.” E rariŋagfa arfa niwiri

¹³ ami amipi dŋŋf tŋŋf xfo imixiŋf, anŋnamf nŋweagfayfŋrani, xwfarimi nŋweagfayfŋrani, xwfarimi inimi nŋweagfayfŋrani, rawirawayo nŋweanfyfŋrani, pi pi ayo enŋpŋrani, nŋni sonŋ niriŋona re rariŋagfa arfa winjanigini, “Ikwanŋfna emi éf nŋweanŋ tŋni sipisipf miao tŋni seayi emi umepaxf imoniri wé ikwanŋfyo uŋwiraripaxf imoniri seayi e umfeyoapaxf imoniri seayi e nŋneaimoniri neamenŋweapaxf imoniri egfawau enjagi nani anŋŋ minf e e nera uwanigini.” rariŋagfa arfa niwiri

¹⁴ dŋŋf tŋŋf imonigfa awau awau “Nepa e imonifwinigini.” rariŋagfa arfa niwiri aminá 24 imonigfayf awaumi nupfkinimearo seayi e umeariŋagfa winŋjanigini.

6

Sipisipf mio bikwŋnamf tamixiniŋŋŋpí ararŋkimf enŋ naniŋni.

¹ Nionf sipisipf mio bikwŋnamf tamixiniŋŋŋf wé wŋumi danŋf wau enŋfŋ bi arfkiagi niwiniŋna dŋŋf tŋŋf imonigfa wau wau awa wo akiriwŋniŋ niriŋna “Eini.” rariŋagi arfa niwiri

² wenŋŋ éayf winŋjanigini. Osf apfa wenŋf wo winŋjanigini. Osomi seayi e xenŋweanŋ éwaikf ba fa niŋiriŋ nŋweanŋŋf winŋjanigini. Amnanŋwŋf ama mŋxŋ ninŋna xopirarf wiomf wiarigfayf wina omf mŋni wiana o xopirarf winfo yapf nimoniri amayo xopirarf wiamiginiŋf uagi winŋjanigini.

³ Bikwŋnamf tamixiniŋŋŋf ami bi sipisipf mio arfkiána dŋŋf tŋŋf imonigfa wau wau awa ami wo “Eini.” rariŋagi arfa niwiriŋna winŋjanigini.

⁴ Osf ami wo, ayfa riŋo uagi niwiniŋf Gorixo xe osomi xenŋweanŋ ama xwfarimi niwayironiro awayinŋ nŋweagfayf mŋxŋ níkwŋnaroro wiwiniŋ pipikimf inŋriŋniŋ owiwapiyiniŋf sŋŋwŋ winarŋagf niwiniŋf e eminiŋf warfna kirá mŋxŋ naniŋ sepiá ba mŋni wiowarfagi winŋjanigini.

⁵ Bikwŋnamf tamixiniŋŋŋf ami bi arfkiána dŋŋf tŋŋf imonigfa wau wau awa ami wo “Eini.” rariŋagi arfa niwiriŋna wenŋŋ éayf winŋjanigini. Osf urapf pŋpfo onŋf wo winŋjanigini. Osomf seayi e xenŋweanŋ amayo aiwa onŋmiapia niwayiriŋ ai nŋgwŋ xwé urarapimf winfa naniŋ sikerfa bi fa niŋiriŋna xenŋweanŋŋf winŋjanigini.

⁶ Manŋpŋniŋf imonŋŋf bi dŋŋf tŋŋf imonigfa wau wau awami awiniŋmi daniŋ re rariŋagi arfa winjanigini, “Witf aiwa siŋf aga onŋmiawa naniŋ xegf nŋgwŋ rŋpŋ ronŋwarini. Ama sfá wiyimf omŋŋf rfa tŋŋf nerfna nŋgwŋ meaarigfapf tŋni xixenŋ imonŋŋwarini. Bari aiwa siŋf aga onŋmiá wfxau wa naniŋ xegf nŋgwŋ axŋpŋ wenŋ. Joxi witf aiwa tŋni bari aiwa tŋni xwifá ikixéana xegf nŋgwŋpŋ enŋf e imonŋna enjagi aiwŋ wainf aiwŋ tŋni ikfá sogwŋ gŋriŋf imixarigfapf tŋni naniŋ nŋgwŋ seayi e ronŋginiŋf xwifá mikixepani.” rariŋagi arfa winjanigini.

⁷ Bikwŋnamf tamixiniŋŋŋf ami bi arfkiána dŋŋf tŋŋf imonigfa yoparo “Eini.” rariŋagi arfa niwiriŋna

⁸ wenŋŋ éayf winŋjanigini. Osf siyo riŋf wo winŋjanigini. Osomi xenŋweanŋ —O xegf yof Piyoyf wŋriŋŋorini. O xenŋweanŋŋf winŋjanigini. Piyiŋf Siwi Anŋfyo Warariŋoyi riŋŋo nawiniŋ rŋwŋmŋniŋ niŋxenŋweamana warŋagfŋf winŋjanigini. Gorixo awau ama xwfa ririŋ nŋriminiŋ biau biau imonigfa bimf niŋpikiriŋna xe mŋxŋ naniŋ niwŋwapiyiriŋ pipikimf eri aiwa naniŋ dŋwŋf niwimixiriŋ pipikimf eri simiarf niwiriŋ pipikimf eri sŋwi sayf oronŋpoyiniŋf niwimixiriŋ pipikimf eri eisixiniŋf sŋŋwŋ winowarfagi winŋjanigini.

⁹ Bikwŋnamf tamixiniŋŋŋf ami bi arfkiána nionf wenŋŋ éayf winŋjanigini. Ridiyowa naniŋ iraf noa peyiniŋfyo inimiŋ ama xwiyfa Gorixoya waf urimero Jisaso urwapiyiniŋf anŋŋ minf xidiro yarŋagfa naniŋ pikigfayfa dŋŋfyf inimiŋ e yarŋagfa winŋjanigini.

10 Ayf enj tñni re urariniñagfa arfa winjanigini, "Ámináoxini, aga xegf bi imóniri nepaxiniñ imóniri enoxini, sfá ararína sipi neaikárfá xwáfayo nweagfáyo pirf mumamó nerf nene neapikigfá nání enj mameá nerf kikiáf erfárin?" urariniñagfa arfa niwiri

11 niyonf womini womini rapirapf apfá wenj sepiáf wú yiniñpí nání mñni niwiri re urariniñagf arfa winjanigini, "Seyfne bf onimiápi sñni weniniñ nero kikiáf nweáfrixini. Seyfne seapikifána amá apo Gorixoyá xináiwániñ imóniro segf sérxfmeá imóniro egfá winiyo eni xe pikifrixiniñf yaiwinipf tñni xixeni pikipíre nánf weniniñ nerf nweáfrixiniñ." urariniñagf arfa winjanigini.

12 Bikwínamf tamixiniñf amf bi arfikianá weniniñ éayf winjanigini. Pobonf ayikwf mé eri sogwf manf pípfó wárinf emá xfá ayfá niriñfá ragf pwariniñpániñ riri

13 sijnf anj píryio dánf nriwómioarfná ikfá pikf sogwf sñni yóf menjána ríwipi kikidimf éaná piéoriniñpa axfpi e piéorif

14 anj pirf ikwf winániñf áwini e naxinowárinimána midimidáni nixopéga urf dfwf nñni tñni piriniñf nñni tñni xámf imóniñe dánf nixoyfpiğa nurf amf wí e imóniri yariniñagf niwiri

15 xwáfayo dánf mixf ináyf tñni amá wíyo seáyi e wimónigfáyf tñni porisfyo seáyi e wimónigfáyf tñni amá amipi wí mimúrónigfáyf tñni amá xwérixá imónigfáyf tñni amá kodireakf nero xináiwániñf nimóniri omiñf wiariğfá nñniyf tñni amá wif omiñfni yarigfáyf tñni wiwaniniñf sñjáf óyo pñni nwearo dfwf sñjáf tñni ene yimáronimf pñni nwearo yariniñagfa winjanigini.

16 E nero dfwíyo tñni sñjáfyo tñni re urariniñagfa winjanigini, "Sñjáf tñyíne, dfwf tñyíne, ananf seáyi e neaikwarimoi. Íkwianwínamf éf nweaño sñjwf neaniri sipisipf miáo wikf neaóniñpí pirf neamamori eniginiñf rirf neatef.

17 Sfá sipíyf, sfá awau wikf neaónigf enagf nání pirf neamamopisfíyf rixa nimónini enagf nání rariñwini. Apimi gone múropaxf imóniñwini? Oweof." rariñagfa arfa winjanigini.

7

Isireriyf 144,000 egfáyo ipirfá eagfá nánirini.

1 Api e niwinárimána anfnajf wáu wáu xwáf sirfwf biaú biaú imonj midimidáni e éf niro ro imiñf xwáfayorani, rawirawáyorani, ikfá wíyorani, mepa oenirf imiñf apiaú apiaú imoje bariniñpí nipiñoro ronagfa niwiri

2 anfnajf amf wo ipirfá Nwíáf aniniñ sijnf imóniñoyá nání ikwíroarigfápí nmaxirimi sogwf weapariñimf dánf nipeyirf anfnajf Gorixoxe xwáfari tñni rawirawá tñni xwírfa ikixéfrixiniñf sñjwf wininiñf wáu wáu awamf enj tñni rfaiwá nurirfna

3 áxémá niwiri re uriniñigini, "None negf Gorixoyá amá xegf xewaxomi dñjf niwkwíro ro nání xináiwániñf nimóniro omiñf wiariğfáyo sñni ipirfá mimáyo niweapa enána xámf xwáf tñni rawirawá tñni ikfá tñni xwírfa mikixepa époyf." urariniñagf arfa niwiri

4 ayf rirf eni rinariniñagfa arfa winjanigini, "Amá Gorixoyá ipirfá weáfá nñni, 144,000 egfáyf, ayf Isireriyf gwf rirf riri imónigfá niyonf dánfyirini.

5 Xiáwo iriño Judaoyárimf dánf 12,000 ipirfá earo xiáwo iriño Gatoyárimf dánf 12,000 ipirfá earo Rubenoyárimf dánf 12,000 ipirfá earo

6 Asaoyárimf dánf 12,000 ipirfá earo Napitaraioyárimf dánf 12,000 ipirfá earo Manasaoyárimf dánf 12,000 ipirfá earo

7 Simionoyárimf dánf 12,000 ipirfá earo Ripaioyárimf dánf 12,000 ipirfá earo Isakaoyárimf dánf 12,000 ipirfá earo

8 Seburanoyárimf dánf 12,000 ipirfá earo Josepoyárimf dánf 12,000 ipirfá earo Bejimanoyárimf dánf 12,000 ipirfá earo egfáyf ayf apirini." rinariniñagfa arfa winjanigini.

Amá fáf mīropaxf wí Gorixomi yayf wigfá nánirini.

9 Arfá e niwiárimána weniniñf éayf winjanigini. Amá ayá wí mironárinagf winjanigini. Dñjf nñmorf fáf ropaxf mimóniñfyirini. Ayf amá gwf xixegini imónigfá niyonf dánfyirini. Gwf wirf wirf xixegini imónigfáyorani, wará xixegini iriniñyorani, pñne xixegini rariğfáyorani, ayo niyonf dánfyf wí axf e nimirónari ro rapirapf apfá wenj niyiniñmána ikwianwína tñni sipisipf miáo tñni agwírwámniñ tñj e yayf niwiniro nání soná iwí fáf nixiri ro

10 meanj niriñóna enj tñni re rariñagfa winjanigini, "Gorixoxe, ikwianwínamf éf nweañf ro tñni sipisipf miá ro tñni yeáyf neayimixemeáfíwauriniñ." rána

11 İkwianwına tñni áminá 24 e niñweaxa pugfáwa tñni dññf tññf imóniñgfá awau awau tñni áwini e enjána anñnajf midimídáni xap+xapf nñmudfmoro rogáfáyf İkwianwınamı sfmımanñf+wámıni nıpfkınımearo Gorıxomı yayf numeróna

12 re rarıñagfa arfa winjaniginı, "Rıpi aga nepa imónini. Negf Gorıxo yayf umepaxo imóniri seáyf emı umepaxo imóniri nñni nani dññf aumaúmı inıpxo imóniri yayf wıpxo imóniri weyf umearıpxo imóniri seáyf e nıneaimóniri neameıweapaxo imóniri enñ sıxf eanıpxo imóniri enjo enjagı nani anıñf minf inına e e néra úwanıgıni. Nepa xıxenı e imónıwınıgıni." rarıñagfa winıjaniginı.

Rapırapf ragf sipısipf miáooyáyo igfa eáfáyf nánırini.

13 Sıñwf e wınarfna áminá e niñweaxa pugfáwa wo re nıriñjiniginı, "Áma rapırapf apfa wenf niyinımána re rogfa tıyf giyfırini? Gımı dani bıáfıriñi? Joxı niñfaranı?" nırtıagı

14 nionı re urıñjaniginı, "Oweoi, ápoxini niñfárinı." urıagı o re nıriñjiniginı, "Áma tıyf xeanıñf xwfárimı bı tñni xıxenı mımónı seáyf e imóniñf wımeañfımımı dani bıáfıriñi. Wigf rapırapf ragf sipısipf miáooyáyo igfa eáána apfa wenf imóniñfırini.

15 Ayınanı Gorıxoyá İkwianwınamı sfmımanñfımı dani éf nıtoro xegf anñ ĩwfa riwámı dani İkwáwıyiranı, árfwıyiranı, Gorıxoyá apaxfpanıñf imónıgfáyf wıiarıgfápa axfpi wıiarıgfárinı. İkwianwınamı éf ĩwearjo anıñf smañwınıñf yeáyf wımıxıñfárinı.

16 Áma tıyf ámi bı agwf nani mepa ero iniıgf nani mıwınıpa ero sogwf xáıwf mıwanıpa erı amıpi wı wigf waráyo rfmımenıñwınıñf mıweanıpa erı enfárinı.

17 Ayf rıpi nánırini. Sipısipf miáo, İkwianwınamı áwini e éf roñjo sipısipfyo xiáwo pıranıñf mearıñfpa áma tıyo axfpi nımerfna iniıgf smıñf ayf nıñırfna dññf niyimıñf imónıpfırı nani tññf e nipemeámı unfárinı. Xeanıñf wımeaarfna ĩwfa eaarıgfápı enı Gorıxo sıñwırxıf nñni kwıkwfımıf winfárinı." nıriñjiniginı.

8

Sipısipf miáo bıkwáyo tamıxıniñf yoparıfı arfkiñf nánırini.

1 Bıkwınamı tamıxıniñf yoparıfı arfkiána re imónıfagi wınıñjaniginı. Anñnamı ĩñıjıfa nımónarıri bı onımiápe e nemána enjana

2 anñnajf Gorıxoyá agwfırwámıñf rogfa wé wfúmi dññf wau imónıgfáwamı pékákf wé wfúmi dññf wau wıagı winıjaniginı.

3 Anñnajf ámi wo pırerıxf sıñja gorf tñni imıxıniñf wına fá nıxırimı nıbirı iráf sıñja gorf tñni imıxıniñfı tññf e —Apı İkwianwınamı agwfırwámıni onıñfıriñi. Apı tññf e éf róána xwıyfá áma Gorıxoyá imónıgfá nıniyf xfómı rırimf wıarıgfápı —Apı iráfıyo nanwf rıdiywófa yarıgfápfıñf wenfıriñi. Apı tñni nawını rfá oikeaárıñıñf İkfá dfá rfá yeáána dññf nanf eaarıñf xwé bı mını wıagı

4 anñnajo e rfá ikeáaráná xegf wéyo dani İkfá dfápiya sinadıñf tñni áma Gorıxoyá imónıgfá xfómı yarıñf wigfápı tñni nawını xfó sıñwf anıñe peyıagı nionı sıñwf niwınıri

5 anñnajo pırerıxf sıñja gorf tñni imıxıniñfına ámi nımearı rfkwamıñf iráfıyo wenfıri nıxerı pırerıxfnamı magwf niyárimána xwfáyo mamówarıñjiniginı. Mamówarána akırıwf rıri İkaxf rıri ápıanwf ókırı pobonf erı éagı winıjaniginı.

Anñnajf wau wau pékákf rıgfá nánırini.

6 Anñnajf wé wfúmi dññf wau, pékákf wa tñni xıxenı xırgfáwa pékákf ranıro nani nımıxárinımána

7 wo iwamfó pékákf rána re enıñiginı. Anñnaıkf tñni rfá tñni ragf tñni nawını xwfáyo piéróána xwfá nıriñi bıau bı enfıpi bıfımı enfıyf amıpi rfá nıñowárfırfna ará nñni nñnıri aí İkfá orıwámı daniñi nepearıagı winıjaniginı.

8 Anñnajf ámi wo pékákf rána re éagı winıjaniginı. Bı dfwf mıñf xwé ápiáwf wearıñfıñf imóniñfı rawırawáyo mamówarınána rawırawá nñni bıau bı imóniñfı bıbı apı nıpiñf ragf imóniri

9 nanwf amıpi rawırawáyo yarıñfıf nñni bıau bı enfıpi bıfı bıyf erı ewé amıpi rawırawáyo warıñfıf nñni bıau bı enfıpi bıfı xwırfá İkixenıri éagı winıjaniginı.

10-11 Anñnajf ámi wo pékákf rána re éagı winıjaniginı. Sıñf xwé wo —O xegf yoı Yıkf Yarıñoyf rıñıñorıni. O uyfıf wıri ápiáwf nıwerfıñf anñnamı dani nıpiérorfna iniıgf wearıñfıf tñni smıñf mearıñfıf tñni nñni bıau bı imóniñfıf bıfımı piéróána apı nıpiñf yıkf imóniñjiniginı. Áma iniıgf apımı nñnıroná yıkf imónıñagı nani obaxf péagfa winıjaniginı.

12 Anñnajf ámi wo pékákf rána re éagı winıjaniginı. Sogwf pırf rakıñrı emá pırf rakıñrı sıñf pırf rakıñrı éagı nani İkwáwıyına bıau bı imóniñfı bıfımı dani sfá niyináriñf sogwf manıpa erı árfwıyına bıau bı imóniñfı bıfımı dani enı sfá niyináriñf emá tñni sıñf tñni wfá mókupa erı éagı winıjaniginı.

13 Nioni ámi weniní éáyí apurí wo aní pirínamí ayá áwiniyo niñpurífná ení tñní re raríñagí arfá winjanigíni, “Ine, aníñají awa wáu wo yoparowa, ríxa pékákí niñipírí nání imóniñjoí. Awa rána ámá xwíáyo ñweagfáyo wímeanípi nání ine! Ine!” raríñagí arfá winjanigíni.

9

Aníñají awaú awaú pékákí niñimáná enjáná ámi wo ríñí nánirini.

1 Aníñají pékákí xirígíáyí yoparí wáu wo awayá wo pékákí rána nioni siní aníñamí dání piéroní wo xwíámí wenjagí niñwinirí sinjomí siriríkí yoparí bí mimóniñíyi nání kípi wíagí

2 o nuri siriríkí yoparí bí mimóniñíyi íkwíáná re éagi winíñjanigíni. Sijwirfá rfá xwé bimí roñpimí dání awimíñíñíñí niñirfná siriríkí ayimí dání peyíagí winíñjanigíni. Peyíáná sogwí íkwapiñí meari agwíñíñí táríñagí nání aní pirí sijnání mepa erí yarfná winíñjanigíni.

3 Áxwaxí sijwirfá apimí dání peyeamiaríñagí winíñjanigíni. Waré xwíáyo enípi sidíñí waríñípa áxwaxí apí ení xe wáreníñí sidíñí opaxí imóníwiniñíñirí Goríxo sijwí niñwinirí

4 áxwaxí apimí ñwí ikaxí re uríñíñagí winíñjanigíni, “Ará tñní íkí tñní amípi sowiniñí imóniñípi tñní niñirí kíriñí mípimíxípaní. E neri aí ámá Goríxoyá mimónípa nero nání xegí ipírí meáníñíyo ananí xwirfá íkíxérixíni.” uríñíñagí niñwinirí

5 ámá ayo xwirfá níxíxerfná xe pikíríxíñirí sijwí míwiní neri rfníñí bí — Rfníñí áxwaxí ayí wiaríñípi wáre ámáyo sidíñí óaná rfníñí winaríñípi, ayí axfíñíñí imóniñípiñiríni. Rfníñí apíni niñwia warfná xe emá wé wú nuni pwéwiníñíñirí sijwí wíñíñagí winíñjanigíni.

6 Áxwaxí apí ámá rfníñí ayíkwí míwinípa yarfná ríxa “Opémíni.” niñwimóníro íkíñíñí spí niñwiníro “Aríge nerfná péminíréini?” niñyaiwiro aiwí íná wí niñpexá imóniñíñíñamíni.

7 Áxwaxí ayí osí ámá míxí nání niñmeámí nurfná níkníñíñíñí yimároaríñípa imóniñíñagí niñwinirí wigí mñíño amíñanwí sijná gorí tñní imíxiniñíñáníñí dñkíñíro sñmímaníñí ámá sñmímaníñíñí iníro

8 wigí dñá sepiá apíxí wíwayáníñí wero wigí síwaní pusí sayí raioníyi ríñíñíñíyá síwaníñíñí wero

9 agwíríwámíni níkníñíñí kapá tñní imíxiniñíñáníñí ñwiráñíro enjagí winíñjanigíni. Íwí wigí niñipíkí nurofná raríñípi, ayí osí obaxí míxí nání niñmeámí nurfná raríñípa rírí osí karí obaxí míxí nání níropémí nurfná raríñípa rírí yaríñagí winíñjanigíni.

10 Wigí íkwémíñíyi wáre sidíñí waríñíñíñí imóniñíñagí winíñjanigíni. Ámáyo emá wé wúmí rfníñí wípaxí imóníñíñíyi ayí wigí íkwémíñíño dání sidíñí waríñíñíñíni.

11 Míxí ináyí áxwaxí ayo seáyí e niñwimóníni umenñeño, ayí aníñají siriríkí yoparí bí mimóniñíymí meñweañoríni. O xegí yoí Xibíruyí pñé tñní niñirfná Abadonoyí raríñíñíñíni. Gíríkíyí pñé tñní niñirfná Aporiyonoyí raríñíñíñíni. Yoí niñpiaúni mñkí ayí o íríkíaríño enjagí nániríni.

12 Rfíwíyo wímeanípi nání “Ine” biaú bí ríñípi bí ríxa apí wímeanípi. Biaú apimí rfíwíyo imóniñíñíñí sñiríni.

Aníñají awa yoparo tñño pékákí ríñí nánirini.

13 Aníñají pékákí xirígífá awa yoparo tñño pékákí rána íraf sijná gorí tñní imíxiniñíñí Goríxoyá sñmímaníñíni oníñípiyá síwaní biaú biaú tññí e dání maní bí niñirfná

14 aníñají pékákí ífá xirígífá yoparo tññomí re uraríñagí arfá winjanigíni, “Aníñají wáu wáu iníñí Yuríretisí rapáú tññí e gwí ñweagfáwamí wikweawárei.” uraríñagí arfá niñwirí

15 aníñají awaú awaú —Awa ríxa xwíogwí o imóníni emá o imóníni sñá ayí imóníni éaná e éríxíñirí wimíxaríñowaríni. Awa nuro ámá xwífá nírimíni ñweagfáyi biaú bí imóníñíñí bimí pípiñíñí epírífa nání wikweawárfagí niñwinirí

16 “Ámá míxí nání osíyo xerñweagfáwa dñíñí niñmorí ífá míropaxí imóniñjoí. Nñni 200,000,000 imóníñíñíñíni.” raríñagí arfá winjanigíni.

17 Osí tñní seáyí e xerñweagfáyi tñní nioni oríñá niñwinirfná rípiñíñí imóniñíñagí winíñjanigíni. Seáyí e xerñweagfáyi níkníñíñí rfníñí ayí rírí onagwá werí siyó rírí eníñí imaníro osí mñíñí pusí sayí raioníyi ríñíñíñíyá mñíñíñíñí imóníni osí maníño dání ríá ápiáwí tñní sijwirfá tñní sijná xegí yoí sarípaí ríñíñí ríá siní iníñípi tñní kwíyí orí yaríñagí sijwí winíñjanigíni.

18 Rfá ápiáwí tñní sijwirfá tñní sijná ríá siní iníñípi tñní osíñíyá maníño dání kwíyí omomí nerfná xeaníñí apiaú apí imóniñíñíñí dání ámá rfní biaú bí imóníñíñí bimí píkiaríñagí winíñjanigíni.

¹⁹ Osíyá sowí sidírñiníj nimónimáná síríwí sidírí mñij imóninagaj nán apimí dání ámáyo píkarijá enagaj nán ayí wigí ení eániníj ámá píkípaxí imóninípí maníyo dání imónirí sowíyo dání imónirí enagaj winñaniginí.

²⁰ Ámá nñn bíau bí imónigíyáyo xeaniníj apiaú apí nìwikáriríná bíbiaú mípíkiápiáú re egíawixiní. Wigí nñwá wé tñn imixigíapí peá mímopa nero imífo dñij wíkwoarigíapí pñn mñwiáripa ero wigí nñwá sñj gori tñn imixiro siripá tñn imixiro kapá tñn imixiro aga sñj tñn imixiro ikíá tñn imixiro yarigíapí —Apí wí sñjwí anirí arfá wirí aní erí mñyarínipiríní. Apí aniníj miní íá nixiríro símí símí e mearigíapí pñn mñwiáripa egíawixiní.

²¹ Wigí píkixwirífo néra warigíapí tñn ayáf néra warigíapí tñn íwí niga warigíapí tñn íwí meamearigíapí tñn apí nípini ení ríwímíní mímamogíawixiní.

10

Jono bíkwí onimíá bíkwí nurápirí nñij nániríní.

¹ Nioní weniníj éáyí winñaniginí. Anñnají eníj sixí eániníj ámí wo —O agwí xopíxopí rónirí xegí mñijyo opinagwíá dñkínirí nerí xegí símimaníj sogwíniníj wíá ókirí xegí síkwíyo dání ríá ápiawíniníj werí nemáná anñnamí dání wepñnarinagaj winñaniginí.

² O bíkwí onimíá pariníníj bíkwí íá nixirirí sisixirí nroríná síkwí náú rawírawáyo osaxirí onamíníj xwíáyo osaxirí nerí nrorimáná

³ pusí sayí xwéríxa raionfíj ríniníj awí nñiríná ayá wí yaiwiámí márarinípa ení tñn nñimáná enáná akiríwí wé wíúmí dñj wáu rayigíawixiní.

⁴ Akiríwí wé wíúmí dñj wáu apí nñrayimáná enáná nioní ríxa ríwamíníj eámínirí yaríná xwiyíá anñnamí dání re rínénapíagí arfá winñaniginí. “Xwiyíá akiríwí wé wíúmí dñj wáu apí nñiríná ríapí ríwamíníj meapa nerí inímí áyá eaárei.” rínénapíagí arfá nñwirí

⁵ anñnají síkwí sisixirí nroríná rawírawáyo osaxirí xwíáyo osaxirí enagaj winíáo wé náú nñmíyoiarí anñnamí nimixirí

⁶ sñjá womí dániníj nñiríná aniníj iníná nñeajo tñj e dání —O anñna imixirí amípí nñn e eníyí imixirí erí xwíarí imixirí amípí nñn e eníyí imixirí erí rawírawá imixirí amípí nñn e eníyí imixirí erí enoríní. O tñj e dániníj anñnajo re rarínagaj winñaniginí, “Goríxo ‘E éimiginí. E éimiginí.’ yaiwiárinípí sñn yómíníj wí nenimeniníjoi.

⁷ Anñnají pékákí íá xirigíáyí yoparo pékákí ríníapí tñjñá Goríxo eníná dání dñj neníwiperí yumí dñj ‘E éimiginí. E éimiginí.’ yaiwiáriníj xegí wíá rókiamoagíawamí —Awa xegí xínáiwániníj nimóniro omíníj wílagíawaríní. Awamí áwaníj uríníj tñn xixeni axípi neníaríní.” Anñnajo e rarínagaj nñwinirí

⁸ maníj anñnamí dání rínénapíagí arfá wíapí ámí nñiríná re rínénaparínagaj arfá winñaniginí. “Joxí nurí anñnají sisixirí nroríná rawírawáyo osaxirí xwíáyo osaxirí nerí ronjomí bíkwí pariníníj íá xirínípíkwí urápei.” rínénaparínagaj arfá nñwirí

⁹ nioní nurí anñnajomí “Bíkwí onimíápíkwí niapai.” uríagí o re nñiníniginí, “Joxí nñirápirí nei. Nñiríná maníyo awí píkí iníginíj nñsirí aiwí agwíyo dání ayí yíkí ríduñiníjoi.” nñríagí

¹⁰ nioní bíkwí onimíápíkwí nurápirí nñiríná gí maníyo ayí awí píkí iníginíj níagí aiwí nñowárímáná enáná gí agwíyo dání yíkí nñduníagí

¹¹ awa re nñrigíawixiní, “Amípí ámá gwí wirí wirí obaxí imónigíyáyo wímeari ámá axí e gwí móngíá obaxíyo wímeari xwiyíá mfkí xegí bí xegí bí rarigíá obaxíyo wímeari mñxí ináyí obaxíyo wímeari eníapí nání ámí wíá rókiamoí.” nñrigíawixiní.

11

Goríxo imóninípí nání mfkí imónipisíwau nániríní.

¹ Iwamífo yarigíá xoyíwániníj imóniníj wá nñniapirí re nñiníniginí, “Joxí nñwiápirínimeari aní Goríxoní nání rídiyowá yarigíawamí xoyíwá awá tñn iwamífo e e néra urí rídiyowá nání iráf onínipimí iwamífo eri ámá nñbro Goríxoní yayí nñmearigíyáyo íá rírómí eri ei.

² Rídiyowá yarigíawamí wáfíwamí ‘Xe oeni.’ nñyairirí iwamífo mepaní. Ámá gwí xenwíyí wigí dñj tñn xe éfirixínirí sñjwí winíá enagaj nání iwamífo mepaní. Wigí dñj tñn neróná emá 42 pwearíná aní nñwáfipimí xórórí nero sipí wikáripiríaríní.

³ Sipí wikáraríná gí ámá nioní imóniníj nání mfkí imónigíwau xe wíá urókiamopaxí oimónipiyínirí sñjwí wináná awáu okiyíá wí miní bekí wú nñfkíyinimáná sá 1,260 imóniníjyí —Sá ayí emá 42 nání xixeni imóniní. Sá ayí pwearíná ámá wigí íwí néra warigíapí ríwímíní omamópoyinirí wíá urókiamopisínirí.” nñiníniginí.

4 Awaú ikfá oripýi riniŋf wáu tñi ikwiaŋwf uyúwf ikwiáripírfa nání winfxaú tñi sfmamajf Gorixoyá —O xwáf niyoni nání Áminá imóniŋorini. Oyá sfmamajfmni roŋpí yapi imóniŋwaurini.

5 Ámá awáu tñi mîxf inarigfáyf awaúmi sipi wikáraniri nerfnáyf, awaúyá manjyo dání rfá ápiáwf nipeyeari ayo rfá ninfáriní. “Awaúmi sipi owikáraneyi.” yaiwífá giyf giyo rfá apimi dání aga nipikipisfirini.

6 Emá awáu wfá urókiamoarigfáyo iníá meapa oeniri anj pirfnami yeáyf yimixáripaxf imóniri inigf ragf imónini nani imixipaxf imóniri gini giná “Xwfáyo ŋweagfáyo e owikáraiyei.” wimóniná anani egf dñf tñi xeaniŋf ayf ayf nñi wikáripaxf imóniri neri

7 xwiýfá Gorixo wfá rókiamóisixiniri uriniŋpí tñi xixeni rixa nurárimáná enjáná nanwf mîxf yariŋf siririkf yoparí bî mimóniŋf yimí dání peyeaŋfo awáu tñi mîxf niniro awaúmi xopiráf nîwirí pkinfáriní.

8 Píkianá piyowáu anj xwé apimi —Anj egf Ámináomi eni yekwiroárigfápi nání rariŋini. Anj api nání nriríná rasí nríro Sodomiyi ríro Isipiyi ríro yariŋfápirini. Anj xwé apimi awáu óf e piyf opisfirini.

9-10 E piyf wejáná sfá wiyáu wiyi nóriti ámi wiyi óriminiri yariná amá wará xixegfni iríro egfáyo dñf tñi gwí wirí wirí imónigfáyo dñf tñi pñe xixegfni rariŋfáyo dñf tñi gwí bî bî mónigfáyo dñf tñi nibimiro xe piyowaúmi xwfá oweyárfpoyiniri siŋwf mîwiniŋpa nero siŋwf nîwinayiro wfá rókiamófiwáu, amá xwfáyo ŋweagfáyo rñniŋf ayikwf nîwia múfiwáu rixa péagfi nání ayf yaf seáymí dání néra upfáriní. E neróná aiwá xwé nimixiro nîga uro wigf ámayf yaf owiniri amipi nanjyf aná yanj iníro néra warfná

11 Rixa sfá wiyáu wiyi nórimáná wiyfjimí áwini e dání re enjiniŋini. Gorixo xfómi dání ámi awaúmi dñf sixf uyáraná awáu ámi siŋf neri éf rogísisixini. Éf róaná amá awaúmi siŋwf wînyariŋfáyf dñf nîyága nuro wáyf ayikwf mîwinarfná

12 awáu xwiýfá bî anjnamí dání enj tñi re rinénapfagf arfá wigfísisixini, “Awaŋwí re nání yafpiyi.” Arfá e nîwiri agwf tñi anjnamí nání peyariniŋagfí awáu tñi mîxf inigfáyf siŋwf wînowaráná

13 axiná re enjiniŋini. Pobonf xwfá yaiwiámí enjiniŋini. Xwfá yaiwiámí éaná anj anj apimi mîrininiŋf wé wúkaú imóniŋpí bî nîpini pinanowiri amá e ŋweagfá ení 7,000 penowiro éagfa anj apimi ŋweagfá mîpéfáyf enj óf nikáriníro Nwfá anjnamí ŋweaŋomi seáyi e numeróná “Enj éániŋoxi, ayf joxirini.” urariniŋagfa wîniŋjanigini. Nioni oriniŋá nîwiniŋfná e wîniŋjanigini.

14 Rfáwíyo wímeanpí nání “Ine” biaú bî rífpí áwini e enjpi rixa api imóniŋgoí. Apimi rfáwíyo imóninfpí anjini imóninŋoí.

Anjnamí pékákí xirigfá yoparo pékákí riniŋ nánirini.

15 Anjnamí pékákí xirigfá wé wúmi dñf wáu imónigfáwa yoparo pékákí ráná anjnamí dání manj obaxf enj tñi re nríga wariniŋagi arfá wîniŋjanigini, “Xwfárimí menjweapaxf nání imóniŋpí siní wiyfá marfá, rixa negf Ámináo tñi xegf amá nene yeáyf neayimíxemeanfa nání oya dñf tñi arfowayá xwfá piaxfíyo dání iwiaronfoyi rariŋwáo tñi awaúyápinirini. O wí aná mimóní aniniŋ ininá niŋweari menjweanfáriní.” nríga wariniŋagi arfá nîwiri

16 amá áminá 24 Gorixo tñf e ikwiaŋwfíyo éf niŋwearo xapixapf niŋweaxa pugfáwa wigf sfmamajfmni nîpkinimearo Gorixomi yaf numeróná

17 re urariniŋagfa arfá wîniŋjanigini, “Áminá Gorixoxini, enj sixf éanigfá niyoni seáyi e wimóniŋoxini, riná ŋweari enjina dání aniniŋ ŋweari enjoxini, joxi enjina dání enj sixf éaniniŋ néra bagfpi tñi rixa xixeni neri xwfárimí iwamífo menjweaŋagi nání none yaf siariŋwini.

18 Ámá gwí bî bî mónigfá wíniŋf joxi nání wikf nîroníro ‘Omí inimi wí wurfnaniméwini.’ yaiwiagfa aiwí joxi ayo wíniŋf wóniŋpí wíwapiyirina rixa nimóninŋoí. Riná amá pegfáyo xwárixí numerí eyeyíromí wirináriní. Riná wfá rókiamoarigfá, dixf rináiwániŋf nimóniro omiŋf siariŋgíyo yaf nîwimori ‘Api wîmigiŋni.’ yaiwiniŋpí mîni wirí amá dixf imónigfá joxi nání wáyf nîsiro pirániŋf xfdarigfá, siyikwiniŋf imónigfáyorani, xwéniŋf imónigfáyorani, ayo eni yaf nîwimori ‘Api wîmigiŋni.’ yaiwiniŋpí mîni wirí amá xwfárimí xwírfa ikixearigfáyo xwírfa wikixerí eriná, ayf rixa rináriní.” rariŋagfa arfá nîwirí wîniŋjanigini.

19 Gorixoyá anj ŋwfá anjnamí enjwá fkwiniŋf bokisf xwiýfá Gorixo enjina réroárinipí nání imixiniŋfwá anj iwámí dání siŋáni imóniri éaná re enjiniŋini. Ápiaŋwf okímíxayiri ikaxí rayiri akiríwí rayiri pobonf eri anjinaikf ayá wí eri éagi wîniŋjanigini.

12

Ekíyíjǫf íwǫf wo iníjǫpí tǫnǫf apíxǫf wí iníjǫpí tǫnǫf nániríní.

¹ Ekíyíjǫf anǫf pírǫfyo ayá sǫwǫf ropaxǫf bǫf nínirǫfná rǫpǫf imóníjǫnigíní. Apíxǫf wí —Í sogwo rapírǫpíníjǫf yínirǫf xegǫf síkwǫf emáomǫf ikwíarírǫf amínanǫwǫf síjǫf wé wúkaú síkwǫf waú tǫnjǫf dǫkínirǫf nemáná

² niaíwǫf agwǫf enjíríní. Í niaíwǫf xírímínirǫf nání síjǫwǫf wanaríjǫgǫf rǫnǫnjǫf ayíkwǫf mǫwínaríjǫgǫf nání “Anǫfnǫf oxírímíní.” nǫyíawírǫf “yeyí” rǫnǫnjǫf.

³ Ekíyíjǫf ámǫf bǫf anǫf pírǫfyo nínirǫfná rǫpǫf imóníjǫnigíní. Íwǫf ayǫfá rǫnjǫf xwé wo —O mǫnjǫf wé wǫúmǫf dǫnjǫf waú imorǫf síwanǫf wé wúkaú mǫnjǫfyo dǫnǫf rémówapírǫf dírǫf mǫxǫf ináyǫf dǫkínaríjǫf imóníjǫf wé wǫúmǫf dǫnjǫf waú mǫnjǫfyo xixenǫf nídǫkígí urǫf enjoríní. O anǫf pírǫfyo e síjǫnǫf nímónirǫf re enjǫnjǫf.

⁴ Síjǫf bíauǫf bǫf egǫfá bímǫf xegǫf sowǫf tǫnǫf anǫfnámǫf dǫnǫf aláírómǫf énapáná xwǫfáyo píérínowíjǫnigíní. E nemáná íwǫf xwé “Apíxǫf niaíwǫf xírímínirǫf yaríjǫf rǫxa niaíwǫf xíráná oroanímíní.” nǫyíawírǫf ímǫf agwǫfírǫwámíní urójaná

⁵ í niaíwǫf oxǫf womǫf —O ainǫf wá fá nǫxírírǫf ámǫf gwǫf bǫf móníjǫfá nǫyoní umenǫweanǫf nání imónirǫf xwíyǫfá xǫfóyápmǫf mǫmúropaxǫf imónirǫf enforíní. Omǫf í xíríjǫnigíní. Niaíwǫf omǫf nǫxírímáná enjáná íwo Gorǫxoyá dǫnjǫf tǫnǫf xǫf íkwíarǫfnámǫf njweanǫf nání nǫpéyírǫf njweanǫf

⁶ apíxǫf ámǫf dǫnjǫf meanǫf e nání éf uníjǫnjǫf. Gorǫxo í e nání éf nurǫf njweáwíníjǫnjǫf aníjǫfnǫf wímíxíyárinǫf nání nurǫf njweanǫfá aíwǫf nǫwíro píráníjǫf meanǫfná sǫf 1,260 nóra uníjǫnjǫf.

⁷ Anǫfnámǫf dǫnǫf mǫxǫf nínowíápmíróná anǫfnájǫf Maikoroyǫf ríníjǫf tǫnǫf xegǫf anǫfnajowa tǫnǫf mǫdǫnǫf nírómáná íwǫf xwé tǫnǫf mǫxǫf níniróná íwo enǫf anǫfnájǫf xǫfomǫf xǫdaríjǫfáwa tǫnǫf mǫdǫnǫf nírómáná mǫxǫf nínoíro aí

⁸ íwowa enǫf mǫweánǫf nero nání sínǫf anǫfnámǫf njweapaxǫf mímóníjǫgǫfá nání

⁹ Maikorowa íwomǫf mamówárénapíjǫfawíxíní. Sídíro enjáná dǫnǫf oboyǫf rǫro Setenoyǫf rǫro egǫf, ayǫf oríní. Ámǫf xwǫfáyo njweagǫfá nǫfnǫf íwǫf oépoynírǫf yapǫf nǫwíwapíyá waríjǫf, ayǫf oríní. Omǫf xwǫfáyo nání mamówárénapíro anǫfnájǫf omǫf nǫxǫf díro yaríjǫfáwamǫf mamówárénapíro éagǫfá

¹⁰ níonǫf arǫfá wíáyǫf anǫfnámǫf dǫnǫf xwíyǫfá bǫf enǫf tǫnǫf re rínénaparíjǫgǫf arǫfá wíjaníjǫnjǫf, “Gorǫxo enǫf eáníjǫf xǫf imóníjǫpí tǫnǫf erǫf ámǫf xǫfóyá imóníjǫfyo yeáyǫf uyímíxemearǫf mǫxǫf ináyǫf yapǫf nímónirǫf xwíoxǫfyo mǫmeámǫf nerǫf umenǫwearǫf enǫf rǫxa agwíríní. Yeáyǫf uyímíxemeanǫf nání oyá dǫnjǫf tǫnǫf arǫfowáyá xwǫf píaxǫfyo dǫnǫf íwiaronǫf, o xegǫf nénǫf tǫjǫf nímónirǫnjǫfyo dǫnǫf ámǫf xwǫfáyo njweagǫfáyo wíwapíyíní rǫxa agwíríní. Ayǫf rǫpǫf nániríní. Jísasomǫf dǫnjǫf níwíkwíroro nání xexǫf xexírímeá imóníjǫfáyo xwíyǫfá uxekwǫf moayaríjǫmǫf —O negǫf Gorǫxoyá síjǫwǫfyo dǫnǫf íkwáwíyírání, árǫf wíyírání, xwíyǫfá uxekwǫf moayaríjǫríní. Omǫf rǫxa xwǫfáyo mamówárǫfáríní.

¹¹ Negǫf nírǫxǫfmeáyǫf ‘Sípǫsípǫf míáo nene yeáyǫf neayímíxemeanǫf nání neapeínírfání?’ nǫyíawíro ragǫf oyáyo ígǫfníjǫf eáníro o nání xwíyǫfá wáf uríyíro neríjǫfyo dǫnǫf obomǫf xopírǫf wífaríní. Ayǫf omǫf xopírǫf nǫwírǫfná wíwaníjǫf wá mómíxíní ‘Wa nene Jísasomǫf xǫdaríjǫgwǫf nání nǫneapíkiróná ayǫf aníntǫf xe oneapíkipoyǫf.’ nǫyíawíro xǫdíjǫfáyríní.

¹² Ayínání anǫf rínaxǫf tǫnǫf re njweagǫfáyné tǫnǫf dǫnjǫf nífá oseainí. E nerǫf aí xwǫfárxǫf tǫnǫf rawírawáwáxǫf tǫnǫf íne! Obo xwǫfárimǫf seýíné tǫnjǫf e nání rǫxa wéf enagǫf nání raríjǫnjǫf. O ‘Aníjǫf xwǫfárimǫf nǫjweámáná epaxonímání. Re enǫf pírfǫf nǫrakípírǫf anǫwǫf ayorífaní?’ nǫyíawírǫf nání xegǫf wíkwǫf nónirǫf seainí rǫf ápiáwíníjǫf imóníjǫgǫf nání íne!” Xwíyǫfá anǫfnámǫf dǫnǫf e rínénaparíjǫgǫf arǫfá wíjaníjǫnjǫf.

¹³ Íwǫf xwé “Rǫxa xwǫfárimǫf rínímamówárénapáo?” nǫyíawírǫf apíxǫf niaíwǫf oxo xíríímǫf mǫxǫf eaxǫf dǫnjǫnjǫf.

¹⁴ Mǫxǫf eaxǫf dǫfǫgǫf aí apíxǫf ámǫf dǫnjǫf meanǫfyo xǫf nání wímíxíyárinǫf nání nǫpǫpíka ounírǫf nabíkínáo íwǫf wíníxáú ímǫf unǫwíráná í sídíro tǫnjǫf e pǫfnǫf nǫwíarímǫf nǫpǫpíka nurǫf e njweanǫfá xwíogwǫf waú wo nímúrorǫf ámǫf wo áwíní e imóníe nání aíwǫf nǫwíro píráníjǫf umegǫfawíxíní.

¹⁵ Sídíro iníjǫf xegǫf manǫfyo dǫnǫf peyeáú iníjǫf waxǫfníjǫf númǫf nurǫf ímǫf nǫxemǫf níwerǫf opíkinírǫf ímíxowárǫfǫf aí

¹⁶ xwǫfá rǫfíxímǫf arírá nǫwírǫfná re enjǫnjǫf. Iníjǫf waxǫf íwǫf xwé apíxímǫf opíkinírǫf xwírǫfá dowárǫfú xwǫfá rǫfíxímǫf xegǫf manǫf nexoarǫf nǫnjǫnjǫf.

¹⁷⁻¹⁸ Íwo síjǫwǫf e nǫwínírǫf apíxǫf nání wíkwǫf rǫf ápiáwíníjǫf nǫwónírǫf nání niaíwǫf apíxǫf í xíríjǫf wíníyo mǫxǫf wímínírǫf uníjǫnjǫf. Ayǫf ámǫf sekaxǫf Gorǫxo uríjǫpí xǫdíro xwíyǫfá Jísaso nání ríjǫpí dǫnjǫf fá xíríro yaríjǫfáyo enagǫf nání ayo mǫxǫf wímínírǫf nání nurǫf rawírawáyo ímanǫf e éf roáríjǫnjǫf.

13

Naŋwɔ mɔxɔ yarɔŋɔ rawɔrawáyo dani fwiapɔŋo naniɔriɔni.

1 Nioni naŋwɔ mɔxɔ yarɔŋɔ wo rawɔrawáyo dani fwiapɔŋagɔ niwɔniɔri o siwanɔ wé wúkaú rémowapɔri mɔŋɔ wé wúmi dɔŋɔ wáú imori eno xegɔ siwanɔ wé wúkaú apimi wámiɔni wámiɔni dɔri mɔxɔ ináyɔ dɔkɔnarigɔpɔ ni dɔkɔgɔ urɔ xegɔ mɔŋɔ wé wúmi dɔŋɔ wáú apimi womɔni womɔni yoɔ Gorixomi ikayɔwɔ umeararigɔpɔ rɔwamɔŋɔ niŋwɔrɔrɔgɔ urɔ enagɔ winɔŋanigɔni.

2 Naŋwɔ mɔxɔ yarɔŋɔ nioni siŋwɔ wináyo pusɔ sayɔ papeariɔxɔ imóniŋɔ repatɔyi riɔniŋɔniŋɔ imóniɔri xegɔ sɔkwɔ ayɔ naŋwɔ beyáɔ riɔniŋɔyɔyáɔpɔniŋɔ imóniɔri xegɔ maŋɔ ayɔ pusɔ sayɔ raionɔyi riɔniŋɔyɔyániŋɔ imóniɔri enjoriɔni. Iwɔ xwéyo naŋwɔ mɔxɔ yarɔŋo xɔo tɔni xiɔenɔ oimóniɔri siŋwɔ niwɔniɔri nani enɔ eániŋɔ xɔo yarɔŋɔpɔ siɔxɔ umimori xɔo ámayo seáyɔ e niwimóniɔri umenɔweariŋɔpɔ axɔpɔ oimóniɔri wimɔxiɔri xɔo néni tɔŋɔ seáyɔ e imóniŋɔpɔ axɔpɔ oimóniɔri wimɔxiɔri enjoriɔni.

3 Mɔŋɔ wiyimi mɔŋɔ rogɔá igi ayɔ niɔpɔkipaxɔ rogɔániŋɔ imóniŋagɔ winɔŋanigɔni. Ámá xwɔá niɔriɔniŋɔ nɔweagɔáyɔ “Naŋwo arige neri siŋɔ enɔriɔni?” niyawiɔro o nani ududɔ niwɔniɔriɔni nixɔdɔro

4 iwo naŋwomi xɔo néni tɔŋɔ imóniŋɔpɔ axɔpɔ wimɔxiɔri enagɔ nani xɔomi seáyɔ e numero naŋwomi enɔ axɔpɔ seáyɔ e numero ná re niɔra ugɔawixɔni, “Naŋwo tɔni go xiɔenɔ imóniɔri? O tɔni go mɔxɔ xiɔe inɔpaxɔ imóniɔri?” niɔra ugɔawixɔni.

5 Gorixi naŋwo xegɔ dɔŋɔ tɔni xe maŋɔ niyoámori weyɔ niɔmenɔri ikayɔwɔ niɔniɔmeara úwiniŋɔniɔri siŋwɔ winɔri emá 42 múroarɔni apɔ enɔa nani néni tɔŋóniŋɔ nimóniɔri éwiniŋɔniɔri siŋwɔ winɔri éagɔ

6 o re enɔniŋɔni. Maŋɔ niyoámori Gorixi nani ikayɔwɔ niɔmeariɔni oya yoɔyo ikayɔwɔ meariɔri anɔŋwɔ oyaíwá nani ikayɔwɔ meariɔri anɔŋnamɔ nɔweagɔáyɔ nani ikayɔwɔ meariɔri enɔniŋɔni.

7 Gorixi ámá xɔoyá imónigɔáyoy naŋwo xe mɔxɔ niwiri xopɔrɔri wíwiniŋɔniɔri siŋwɔ winɔri xe néni tɔŋóniŋɔ nimóniɔri ámá gwɔ wɔri wɔri niyonɔ tɔni wará xiɔegɔni irigɔá niyonɔ tɔni pɔni xiɔegɔni rarigɔá niyonɔ tɔni gwɔ bi bi mónigɔá niyonɔ tɔni ayo seáyɔ e wimóniɔwiniŋɔniɔri siŋwɔ winɔri enɔniŋɔni.

8 Ayɔnani ámá xwɔáyo nɔweagɔáyɔ nɔni —Ámá enina Gorixi xwɔári imixɔni dani wigɔ yoɔ ikwɔ dɔŋɔ niyɔmɔŋɔ meapɔrɔa nani nɔwɔrɔriɔniŋɔnamɔ —Ana sipɔsipɔ pɔkigɔoyanarɔni. Anami yoɔ nɔwɔrɔriɔniŋɔyɔ marɔá, ámá yoɔ mɔŋwɔrɔriɔniŋɔyɔ naŋwo nene nani yayɔ owiniɔri seáyɔ e umepɔrɔriɔni.

9 Ámá arɔá tɔgɔáyɔni enánáyɔ, arɔá ókɔarɔ mónipoyi.

10 Ámá Gorixi “Xe gwɔ uyɔriɔni.” wiaiwɔŋɔ go go apimi wí múropaxɔ imóniɔniɔmani. Ámá “Kirá tɔni xe pɔkɔriɔni.” wiaiwɔŋɔ go go apimi wí múropaxɔ imóniɔniɔmani. Apɔ imónánáyɔ, Gorixoyá imónigɔáyɔni seɔgɔ dɔŋɔ wɔkwɔroarigɔpɔ pɔni mɔwɔarɔ anɔŋɔ minɔ xwámámɔ niwɔa úriɔni.

Naŋwɔ xwɔáyo dani fwiapɔŋo naniɔriɔni.

11 Nioni naŋwɔ ámi wo xwɔáyo dani fwiapɔŋagɔ niwɔniɔri o sipɔsipɔ miá mɔŋɔyo dani siwanɔ wiyáú rémowariŋɔpɔ rémori xegɔ xwiyáá niɔriɔniɔni iwɔ xwiyáá rarɔŋɔpɔ riɔri yarɔŋagɔ winɔŋanigɔni.

12 O naŋwɔ xámi fwiapɔŋoyá néni imóniŋɔ niɔpimiɔni dani niwiriɔni ámá xwɔáyo nɔweagɔá nɔni naŋwɔ xámi fwiapɔŋo, igi niɔpɔkipaxɔ wenjomi nupɔkɔniɔmearo seáyɔ e umepoyiniɔri mɔrɔkɔkwɔ wɔaxɔdɔri

13 emimɔ ayá riwamónipaxɔ xiɔegɔni bi eri neriɔni ámá siŋwɔ anigɔe dani oya dɔŋɔ tɔni rɔa wearɔŋɔ bi ái anɔŋnamɔ dani xwɔáyo piérónapayariŋɔpɔ tɔni yapɔ wɔwɔyariŋɔriɔni.

14 E neriɔni emimɔ Gorixi naŋwɔ wɔoyá néni tɔŋɔ imóniŋɔpimi dani xe wɔwɔyariŋɔpaxɔ oimóniɔri siŋwɔ winɔpimi dani ámá xwɔáyo nɔweagɔáyoy yapɔ niwɔwɔyariŋɔ re urariŋɔriɔni, “Xwɔáyo nɔweagɔáyɔni xopaiɔgɔ naŋwɔ mɔŋɔ rogɔá ámi siŋɔ imóniŋóniŋɔ imóniŋɔ bi nimixɔro éf urarɔriɔni.” urariŋɔ enagɔ nani

15 ayɔ e éaná naŋwɔ rɔwɔyo fwiapɔŋo xopaiɔgɔ imóniŋɔpɔ niɔmeari siŋɔ oeniɔri sɔmɔ óyo dani pɔrámɔ wíáná siŋɔ imóniŋniŋɔni. Gorixi naŋwɔ xwɔáyo dani fwiapɔŋo xegɔ wóniŋɔ xopaiɔgɔ imóniŋpimi sɔmɔ óyo dani pɔrámɔ wípimi dani xe siŋɔ nimóniɔri xwiyáá riɔri ámá xébiɔni xómiŋɔ niyikwiro seáyɔ e mumeariŋɔyoy opɔkɔpoyiniɔri riɔri epaxɔ imóniɔwiniŋɔniɔri siŋwɔ winɔŋɔ enagɔ nani e imóniŋniŋɔni.

16 Naŋwɔ xwɔáyo dani fwiapɔŋo e nemána xɔoyá maŋɔyo dani ámá niyonɔ siyikwɔniŋɔ imónigɔápiamɔriani, mamadɔriɔxamɔriani, ámá amipɔ wí mɔmúronigɔáyoyani, uyipeayɔ imónigɔáyoyani, ámá xiɔniáwaniŋɔ nimóniɔro omɔŋɔ wɔliariŋɔáyoyani, wíwiniɔ

menjweáníǎyáorani, ayo n̄yoni ipírǎá nearǎná wíyo wé náumi earo wíyo mimáyo earo egǎawíxíní.

¹⁷ E neríjǎyo dání áamá ipírǎá nanjwoyá yoǎ t̄n̄iraní, nabá xǎoyá yoǎp̄iraní, x̄ixení imóníjǎp̄iraní, meáníǎǎyáí aiwá n̄ipírí nání b̄í ero aiwá n̄ígwí meapírí nání b̄í ero epaxí mimónípa egǎawíxíní. Ipírǎá eáníǎǎyáí n̄í ananí b̄í epaxí imóníǎǎawíxíní.

¹⁸ Íá roaríǎǎyáí n̄é, seyíné píraníjǎ díjǎ nejwíperǎnáyí, re éǎíxíní. Nabá nanjwí oyá yoǎ t̄n̄í x̄ixení imóníjǎp̄í, ayí áamá wo nání r̄íníjǎǎǎǎ nání áamá díjǎ íá x̄íríǎǎǎ ḡiyí ḡiyíné, nabá oyá yoǎ nání p̄íraníjǎ íá róíxíní. Nabá oyá yoǎ nání r̄íníjǎp̄í, ayí 666 apírí n̄í.

14

Áamá 144,000 imóníǎǎp̄í nání r̄íní.

¹ Nioní weníjǎ éáyí w̄íníjǎnigíní. Sipísipí miáo díwí m̄íjǎ Saioníyí r̄íníjǎp̄ímí éí ronjǎǎ s̄íjwí n̄íw̄íní r̄í áamá 144,000 imóníǎǎyáí —Ayí yoǎ xǎoyá t̄n̄í xanoyá t̄n̄í r̄íwamíjǎ mimáyo eáníǎǎyáí r̄íní. Ayí o t̄n̄í nawí n̄í éí ronjǎǎǎ n̄íw̄íní r̄í

² arǎá wíáyí w̄íníjǎnigíní. Anjǎnamí dání ikaxí b̄í n̄ír̄íní r̄íná ikaxí iníǎǎǎ iyakwí obaxí n̄íd̄írorí n̄á rarijǎpa r̄írí akíríwí enj t̄n̄í n̄ír̄íná rarijǎpa r̄írí ikaxí áamá kítá eaaríǎǎyáí kítá eaarí n̄á rarijǎpa r̄írí yaríjǎǎǎ arǎá w̄íníjǎnigíní.

³ Goríxoyá íkwianjwí n̄á t̄n̄í díjǎ t̄jǎǎ imóníǎǎ wáú wáú awa t̄n̄í ámí n̄á 24 e n̄íjweaxa pugǎáwa t̄n̄í wigí s̄ím̄ímanj̄íwámí n̄í áamá 144,000 ayí éí n̄írómáná sonj s̄íjǎ b̄í rarijǎǎǎ arǎá w̄íníjǎnigíní. Sonj rariǎǎǎ apí áamá xwíáyo dánj wí n̄íjǎ imónípaxí mení n̄í. E dánj 144,000 imóníǎǎǎ xǎo nupeíríjǎp̄ímí dání gwí n̄íjǎ uroyíronjǎyí n̄í ananí n̄íjǎ nimóní r̄í paxí r̄íní.

⁴ Áamá apíxí t̄n̄í íwí minípa nero piaxí míweánaríǎǎyáí ayí ení njwá p̄í s̄íní íá m̄íx̄írariǎǎǎ enjǎǎ nání Goríxoyá s̄íjwíyo dání piaxí míweánaríǎǎyáí r̄íní. S̄íní apíxí t̄n̄í memegǎǎyáí r̄íní. Sipísipí miáo ḡímí ḡímí úfímí ananí númí x̄ídaríǎǎyáí r̄íní. Áamá n̄yoni dání gwí n̄íjǎ Goríxo roayíronjǎyí xǎo nání t̄n̄í sipísipí miáo nání t̄n̄í aiwá n̄íwákwiní n̄íjǎ imóníjǎyí r̄íní.

⁵ Yapí n̄ír̄íro xwíyá óf e rariǎǎǎǎ. Ramí n̄íǎǎyáí r̄íní. Xwíyá b̄í xǎmeapaxíyímaní.

Anjǎnáj wáú wo xwíyá ríǎǎ nání r̄íní.

⁶ Anjǎnáj ámí wo anj p̄íríyo ayá áwínímí n̄í p̄íp̄íka waríjǎǎ w̄íníjǎnigíní. O áamá xwíáyo njweagǎǎyáí gwí w̄írí w̄írí imóníǎǎǎ n̄yoni t̄n̄í p̄íné x̄íxegíní rariǎǎǎ n̄yoni t̄n̄í wará x̄íxegíní iníǎǎǎ n̄yoni t̄n̄í ayo n̄yoni xwíyá arǎá n̄íwírí n̄á yayí w̄íní paxí p̄í —Apí aníjǎ r̄íná r̄íní p̄írí n̄í. Apí wáí urí n̄í nání t̄j̄orí n̄í.

⁷ O enj t̄n̄í re r̄íní n̄íǎǎǎ, “Goríxo, anjǎna imíx̄írí xwíá rí imíx̄írí rariwírawá imíx̄írí iníǎǎǎ s̄ím̄íjǎyí imíx̄írí enj áamá n̄yoni eyeyíró m̄í ení n̄á ríxa rí n̄á enjǎǎ nání omí wá yí wíro seáyí e umfeyoaro o nene nání yayí owíní r̄í seáyí e umero éǎíxíní.” Anjǎnajo n̄í p̄íp̄íka n̄í purí n̄á e rarijǎǎǎ w̄íníjǎnigíní.

⁸ Anjǎnáj ámí wo r̄íwíyo anj p̄íríyo áwínímí n̄í p̄íp̄íka n̄í purí n̄á re n̄íra punjǎnigíní, “Anj xwé Babironíyí r̄íníjǎp̄í ríxa xwí rǎá íkixenárí n̄í. Oyt, ríxa xwí rǎá íkixenárí n̄í. Áamá wí wíyo papíkí oépoyní r̄í iníǎǎǎ wainí m̄íní n̄íwíro wíwariyariǎǎyáí anj apí ení íwí xé b̄í inaríjǎ gwí b̄í b̄í móníǎǎǎ n̄í ení íwí axí p̄í oinípoyní r̄í wíwariyariǎǎyáí r̄íní.” n̄íra pwaríjǎǎ w̄íníjǎnigíní.

⁹ Anjǎnáj awaúmí ámí r̄íwíyo wo n̄í purí n̄á enj t̄n̄í re n̄íra punjǎnigíní, “Áamá nanjwo t̄n̄í ón̄íjǎ xopaikíǎǎ imíx̄íníjǎp̄í t̄n̄í awaú nene nání yayí owíní n̄í r̄í xómíjǎ n̄íyíkwíro seáyí e umero ipírǎá oyá mimáyorani, wéyorani, eáníro yaríǎǎǎ ḡiyí ḡiyí

¹⁰ wíkí Goríxo awa ayíkwí wíwóníjǎp̄í wí múropírǎámaní. Iníǎǎǎ wainí m̄íxí yaríjǎp̄íníjǎ n̄í p̄írí r̄íní. Wainí oyá p̄í, ayí m̄íxí b̄í onímiá p̄í éwíní ḡíní r̄í aga iníǎǎǎ t̄n̄í gwíaumí n̄é r̄í yíníjǎp̄í maríá, wainí apí m̄íxí ayíkwí mepa éwíní ḡíní r̄í iníǎǎǎ t̄n̄í gwíaumí mé wainí aíní n̄í s̄íxí oyá wíkí ón̄íjǎn̄íjǎ imóníjǎwámí iníjǎp̄írí n̄í. Áamá ayí wainí apí n̄í n̄í r̄íníjǎ neróná re epírí r̄íní. Anjǎnáj Goríxoyáowa t̄n̄í sipísipí miáo t̄n̄í awa s̄íjwí w̄íníjǎnáná r̄íníjǎ s̄íjǎ sarí p̄á r̄íníjǎp̄ímí dání t̄n̄í r̄í ápiáwí wearíjǎp̄ímí dání t̄n̄í xaiwí n̄íwíní r̄í m̄ímeníjwí nura unfárí n̄í.

¹¹ Rǎá m̄ímeníjwí uraríjǎp̄ímí dání s̄íjwí rǎá p̄eyaríjǎp̄í aga ná r̄íwíyo dání aí p̄íní b̄í m̄íwíarí aníjǎ m̄íní p̄eyarí n̄í áamá ayí íkwáwíyiraní, áríwíyiraní, b̄í kíkíǎ njweapírí r̄í mení n̄í. Áamá nanjwo t̄n̄í ón̄íjǎ xopaikíǎǎ imíx̄íníjǎp̄í t̄n̄í awaú nene nání yayí owíní n̄í r̄í xómíjǎ n̄íyíkwíro seáyí e umero ipírǎá xegí yoǎ nání eáníro yaríǎǎǎ e epírí r̄íní.” Anjǎnajo apí e n̄íra pwaríjǎǎ w̄íníjǎnigíní.

¹² Áamá Goríxoyá imóníǎǎǎ xwámámí n̄íwía waríǎǎyáí re epírí r̄íní. Sekaxí o r̄íníjǎp̄í xaiwí íá x̄ír̄íro Jisasomí díjǎ wíkíwíroaríǎǎǎ xaiwí íá x̄ír̄íro epírí r̄íní.

13 Nioni anjñami dání xwíyá bî re rînénapariñagi arfá winjanigîni, “Joxî re nîrîri rfwamîñj eai, ‘Ámá Gorîxo tñni ikárîniñgá rîná dání nîpéa upîrfáyî oyápmi dání yayî winîpaxîrîni. Kwíyîpî enî re rarîni, ‘Oyi, yayî owiniñi. Nîperîná Jîsasomi nîxfîdro nání rfwî nîrfkwîniñî nerîñjîpîmi dání wará sanjî wunarîñjîpîmi dání gwîniñjî níkwéaniñî kikiîá epîrfá enjagi nání yayî owiniñi. Nîperîná wé rónîñjî imónîñjî wiwanîñjîyî néra ugáá aná wî mimónî Gorîxo yayî wimóná nání sîni nimónîñfá enjagi nání anani kikiîá epaxîrîni.” Kwíyîpî enî re rarîni.” nîrîri rfwamîñj eai.” rînénapariñagi arfá winjanigîni.

Xwíarîmi aiwániñjî mipîrîfîná nânîrîni.

14 Nioni wenîñjî éáyî winîñjanigîni. Agwî apfá wenjîpîmi sîñwî nîwîniñî ámániñjî imónîñjî wo apîmi seáyî e éf xerjewanjagi nîwîniñî o amîñanawî sfîñá gorî tñni imîxîniñjî wîna mîñjîyo dîkîniñî kirá witf aiwá wákwîarîñgá ñwá xaiwî yiniñjî bá fá xîrîri nemána ñjewanjagi winîñjanigîni.

15 Ámi anjñajî wo anjî ñwáíwámî dání nfwîapîri agwîpîmi éf xerjewanjomî rfaiwá enjî tñni re urfagi winîñjanigîni, “Aiwá xwíarîmi dånjî nñni rîxa yófrîni. Rîxa nîmîpaxîná rîná enjagi nání dîxfî kirápá tñni mîñjî nîwákwîrî mi.” urfagi

16 agwîpîmi éf xerjewanjo xegfî kirá xwíarîmi seáyî e puwíaraúfyfî nñni wiárf wákwîmonjîniñgîni.

17 Ámi anjñajî wo anjî ñwá anjñami enjwámî dání fwiaparîñjagi nîwîniñî o enî kirá ñwá yiniñjî bá fá nîmaxîrîmi fwiaparîñjagi winîñjanigîni.

18 Ámi anjñajî wo —O rfá wearîñjîpîmi xiáworîni. O ridîyowá yarîñgá nání írafî onîñjîpî tññjî e dání nfwîapîri anjñajî kirá ñwá yiniñjîpá fá xîrîñjomî rfaiwá enjî tñni nurîri re urîñjîniñgîni, “Xwíarîmi wainî uraxfî sogwî rîxa niáf enjagi nání dîxfî kirá ñwá yiniñjîpá tñni wîwákwîmî nerî awî éameámî et.” urfagi

19 anjñajo xegfî kirápá tñni wainî uraxfî xwíáyo enjîyî wîwákwîmî nerî awî neaárîmáná xoyîkîmî epîrî nání sfîñá ikwîañwî xwé eapînáriññami —Ana, ayfî pîrfî Gorîxo aga wikfî nîwónîri nání umamonfápî nání imónîñjînarîni. Anami xoyîkîmî epîrî nání mîmeámî yáráná

20 anjîpîmi bîarîwámîni sfîñá ikwîañwîñami xoyîkîmî yarfîná ragfî anami dání nîpurîná waxîñjî nîwerî nîrôga nîwîapîñîmeari osfîyá manjî tñni xîxenî rónîri ná mîmî waxî nîwerî 300 kiromita wiárf mûrorî enjîniñgîni.

15

Anjñajî wé wúmi dånjî waumi pîrerîxfî xîxenî winjî nânîrîni.

1 Nioni ekîyiñjî anjñami dání ámi bî inîfagi sîñwî winîñjanigîni. Apî seáyî e imónîri dîñjî nîyága upaxfî imónîri enjîpîrîni. Anjñajî wé wúmi dånjî waú ámáyo xeanîñjî aga rfá tññjî wikárîpîrîrîni. Apî wikárîrîná Gorîxo xegfî wikfî óniñjîpî nîyopîyárinîfá enjagi nání ayfî xeanîñjî yoparîpîrîni. Apî anjñajî wé wúmi dånjî waú tîgáwami nîwîniñîrná wenîñjî éáyî winîñjanigîni.

2 Rawîrawániñjî imónîñjî gîrasîniñjî rîrîmá óniñjîpî rfá tñni gwiaumfî ninîri rîwonjagi nîwîniñî ámá narjwoyá xopalkîgî imîxîniñjîpîmi seáyî e mûmepa ero oyá ipîrfá xe oneaeaniñî mîwîniñî ero nerîñjîpîmi dání xopîrârî egfáyî kitá Gorîxo winjîyî fá nîxîrîmáná rîrîmá óniñjîpîmi seáyî e ronjagfá winîñjanigîni.

3 Ayfî sonjî nîrîro Moseso, Gorîxomi xînálnîñjî nimónîri omîñjî wîiago répenjîpî rîro sipîsipî miáoyápi rîro neróná sonjî re rigfawixîni, “Ámîná Gorîxoxîni, enjî eánîgá nîyonî seáyî e wîmónîñjoxîni, amîpî joxî yarîñjîpî seáyî e erî ámáyo ududfî winîpaxfîpî erî yarîñjagi ranarîñwárinî. Gwî wîrî wîrîmi dånjî nîyonî mîxfî ináyoñîni, pí pí joxî nerfîná wé rónîñjî erî nepáni erî yarîñjagi ranarîñwárinî.

4 Ámînáoxîni, joxî ná woxîni sîyîkwî mîniñjoxî enjagi nání ámá gîyî wáyî mîsîpa ero seáyî e mîrîmîeyoapa ero epîrfárinî? Dîxfî nání pîrfî numamorîná xîxenî imónîñjîpî tñni yarîñjîpî rîxa sîñani imónîñjagi nání ámá gwî wîrî wîrî nñni nîbîro dîxfî sfîmîmanjîmi dání waunî níkarîniñro seáyî e rîmepîrfárinî.” Sonjî nîrîro e rarîñjagfá winîñjanigîni.

5 Apî nîwîniñîmáná wenîñjî éáyî winîñjanigîni. Anjñami anjî ñwáíwámî inîmi anjî pákîniñwá —Awá Gorîxoyá anjî awawá ayá rfá wenjîwárinî. Awá fkwîniñjagi nîwîniñî

6 anjñajî xeanîñjî aga rfá tññjî wikárîpîrî nání tîgá wé wúmi dånjî waú awa rapîrapfî awîaxfî apfá werî xwînfá earî enjî yîniñro îrîkwîniñjî sfîñá gorfî tñni imîxîniñjîpî xwînamîyainî yirónîro nemána anjî ñwáíwámî dání fwiaparîñjagfá nîwîniñî

7 dîñjî tññjî imónîñgá waú waú awa wo nîwîapîñîmeari anjñajî wé wúmi dånjî waú awami pîrerîxfî sfîñá gorfî tñni imîxîniñjî wé wúmi dånjî waú mîni winjîniñgîni. Pîrerîxfî apîmi wikfî óniñjî Gorîxo, anîñjî ínîná ñjewanoyá magwî enjîpîrîni.

8 Miti wíána enj eániñf Gorixoyá imóniri seáyi e oya imóniri enjipimi dáni sñwírfa xegf anj ñwfaíwámi árfó inárinñfagi nani anjñajf wé wúmi dánf wáu awa xeanñf rfa tññf wé wúmi dánf wáu api wikáripírfe nani páwipaxf wí mimónñfagi sñwíf e winñjanigini.

16

Anjñajf wé wúmi dánf wáu pírerixfo inñpí mñwiáromogfa nánirini.

1 Nioni arfa wiáyf anj ñwfaíwámi dáni manf bá enj tññf anjñajf wé wúmi dánf wáu awamí re urinénapfagi arfa winñjanigini, “Soyné nuro Gorixoyá wikf óniñf pírerixf wé wúmi dánf wáu ayo magwf enjpi xwfarimi mñwiáromoáipoyi.” urinénapfagi arfa winñjanigini.

2 Anjñajf awa wó pírerixf o xirññina nimeáa nuri xwfarimi mñwiáromoalána re enjñigini. Áma nanñwoyápi ipírfa eániro xegf xopaikígf imixiniñpimi seáyi e umero yarigfáyf oremá sipi xwírfa wianarigfápi imónigfawixini.

3 Anjñajf awa ámi wo xegf pírerixfina rawirawáyo mñwiáromoalána re enjñigini. Rawirawá ragf nimóniri áma piyíyá pwarññpa axípi pípfó onj imónárññigini. E imónaráná amipi dññf tññf rawirawáyo ñweaññyf nñni piyf yarññigini.

4 Anjñajf awa ámi wo xegf pírerixfina iniñgf ná wearññyo tññf simññf meaarññyo tññf mñwiáromoalána iniñgf nñni ragf imónññigini.

5 Iniñgf nñni ragf imónáná anjñajf iniñgf xiáwo re rarññagf arfa winñjanigini, “Agwf rína ñwearññ enjína dáni anññf imóniri enjoxini, aga siyikwf mínf enjoxini, pírf joxi umamoarññf api xwíyfa mñmeárññpa nerí xixeni wikárarññni.

6 Ayf áma díxf imónigfáyo tññf wfa rókiamogfáyo tññf ragf pikieweámixigfá nani joxi ragf onñpoyiniri pírf api numamorína xixeni yarññni. Áma ayf pírf joxi umamoarññfpi rñññf meapaxf imónigfáyf enjagfa nani ayf ananirini.” rarññagf arfa nñwirí

7 xwíyfa bi iráf noa peyinñe dáni re rñnarññagf arfa winñjanigini, “Áminá Gorixoxini, enj eániñf tññfáyo niyoni seáyi e wimónñjoxini, ayf neparini. O aga xixeni rññj. Pírf joxi umamoarññf api api nepa xixenini wiarññrini.” rarññagf arfa winñjanigini.

8 Anjñajf awa ámi wo xegf pírerixfina sogwomi mñwiáromoáná Gorixo áma xwíyfo ñweagfáyo xe sogwf xaiwf nñwepññri naniri rñmimenññwíf neániri pírf owiárññri sñwíf winñjanigini.

9 Xe rñmimenññwíf neániri pírf owiárññri sñwíf winñfagi sogwf nñwepññri ayo rfa pírf wiárññfagi nani áma ayf Gorixomi —O xegf enj síxf eániñfyo dáni xeanññf ayf wikárññpaxf imónññorini. Omí ikayíwíf numearññóná wigf fwíf yarigfápi rñwíminí nñmamoro omí seáyi e mumfeyoagfawixini.

10 Anjñajf awa ámi wo xegf pírerixfina ikwianñwíf nanñwo éf nññweámáná ámayo umenñweaññnamí mñwiáromoalána re enjñigini. Áma nanñwo xegf seáyi e nñwimóniri umenñweaññyo niyoni sfá yidoárññigini. Sfá yidoaráná rñññf ayíkwíf wí mñwinarññagf nani iwieániro wigf aiwf sfwíf kiro neróná

11 wigf sipi yarigfápi rñwíminí mñmamopa nero rñññf winarññfpi tññf uranf egfápi tññf nani Nwfa anñnamí dññomi ikayíwíf umearigfawixini.

12 Anjñajf awa yoparo tñño xegf pírerixfina iniñgf rapá xwéu, Yupiretisiyi rññññmí mñwiáromoalána mñxf ináyf sogwf fwíaparññmí dññowa iniñgumí anani xepñf nani yeáyf yarñññigini.

13 Nioni wenññf éáyf winñjanigini. Piyimñnfá sipi biaú bi mññññññf nimóniro iwíf xweoyá manñyo dáni fwíapñri nanñwoyá manñyo dáni fwíapñri mimónf wfa rókiamoarññoyá manñyo dáni fwíapñri yarññagfa winñjanigini.

14 Piyimñnfá apiaú api nñpñni kwíyf sipipñri. Ámayo emimí nñwíwapiya warigfápirini. Míxf ináyf xwífa nñrímñni ñweagfáyf sfá sipi Gorixo, enj eániñfá niyoni seáyi e wimónññoyáymí mñxf inñpñrfa nani awí oeaemeaneyññri upñfápirini.

15 Ai, Ámináoní áma árfwíymí fwíf meámñni barigfápanññf axípi bñmfárini. Áma sánññf mñwé sñwíf nanñro aikf píranññf niyiniro ñweagfáyf yayf owinñni. E mepa nerññáyf, ikwauyíxfyí nuróná áma sñwíyfo dáni ayá winñññññri nánirini.

16 Kwíyf sipi biaú bi api nuro mñxf ináyowami nñwirñmearo Xibiruyf pñné tñni Amagedonñf rñññe awí eaárarññagfa winñjanigini.

17 Anjñajf awa yoparo xegf pírerixfina imññf yarññe —E kwíyf sipíyá anj erini. E mñwiáromoalána anj ñwfaíwámi inñmí siá ikwianññnamí dáni xwíyfa enj tññf rñwíwá re rññenapññigini, “Ríxa apñrini.” rññenapáná re enjñigini.

18 Ápianñwíf nókimíxa urí anñnamí dáni ikaxí nñra urí akñrñwíf nñra urí nerí pobonf xwé bi —Api enjína áma xwfarimi iwamfó ñweagfe dáni wainf wainá pobonf xwé nerí aiwí bi api tññf xixeni mñyagf enjagf nani api aga xwé birini.

19 Apɪ yarɪná anɟ aga xwé mamadɪ ikwíróniŋpɪ xwá yaiwiámɪ nɪmenɪrɪná nɪkwírɪnɪrɪ biaú bɪ imónɪrɪ anɟ ámá gwɪ wɪrɪ wɪrɪ nɪyɪyáyɪ úpɪyinowɪrɪ enɟiniŋɪnɪ. E nerɪná Gorɪxo anɟ xwé Babironɪyɪ rɪniŋpɪ náni dɪŋɟ peá mɪmó nerɪ ámá apimɪ ŋweagɪá rɪniŋpɪ xwé omeápoynɪrɪ kapɪxɪ xfoyá wikɪ óniŋpɪmɪ dánɪ mɪxɪpɪ inɪŋfwá mɪnɪ wiagɪ

20 pɪriŋwɪ nɪni rawɪrawáyo urɪpɪnɪrɪ dɪfwɪ mɪŋɟ roŋɪyɪ nɪni aɪnɪrɪ nerɪ

21 anɟnaɪkɪ xwé amɪmá inɪŋɟ wɪ —Woni wonɪ xegɪ sanɟ 50 kɪro imóniŋpɪrɪnɪ. Apɪ anɟnamɪ dánɪ ámáyo píeróáná xeanɪŋ Gorɪxo wikárɪf apɪ xeanɪŋ aga rɪá tɪŋɟ enɟagɪ náni omɪ ikayɪfwɪ umeaarɪŋagɪa wɪniŋanigɪnɪ.

17

Apɪxɪ iyɪ ede dánɪ warɪgɪ nániŋɪnɪ.

1-2 Anɟnaɟɪ wé wúmiɪ dánɟ waú pɪrerɪxɪ wé wúmiɪ dánɟ waú tɪgɪfáwa wo nɪbɪrɪ nɪnɪrɪfɪná re nɪriŋniŋɪnɪ, “Joxɪ bei. Apɪxɪ iyɪ ede dánɪ warɪgɪmɪ —Í náni anɟ nɪmɪnɪ fá earoarɪniŋɪrɪnɪ. Iniŋgɪ wearɪŋɪ obaxɪyo seáyi e éf xerɟweanɟɪnɪ. Mɪxɪ ináyɪ xwɪárɪmɪ dánɟyɪ tɪni fwɪ inɪgɪrɪnɪ. Ámá xwɪárɪmɪ ŋweagɪfáyɪ í tɪni fwɪ nɪnɪróná ayɪ ámá iniŋgɪ wainɪ xwapɪ nɪnɪróná papɪkɪ yarɪgɪpánɪŋɪ dɪŋɟ mamó nero inɪgɪrɪnɪ. Ímɪ Gorɪxo pɪrɪ umamoarɪŋpɪ síwá osimɪnɪ.” nɪnɪrɪrɪ

3 Gorɪxoyá kwɪyɪpɪ nɪxiéeróáná ámá dɪŋɟ meanje náni nɪnɪmeámɪ úaná wenɪŋɪ éáyɪ wɪniŋanigɪnɪ. Apɪxɪ wɪ nanɟwɪ ayɪá rɪŋɟ womɪ —Nanɟwo nomɪnɪ yoɪ Gorɪxomɪ ikayɪfwɪ umeaarɪgɪfápi eánɪrɪ mɪŋɟ wé wúmiɪ dánɟ waú imorɪ síwanɟ wé wúkaú mɪŋɟyo dánɪ rémówapɪrɪ enorɪnɪ. Omɪ í seáyi e éf xerɟweanɟagɪ wɪniŋanigɪnɪ.

4 Í rapɪrapɪ ayɪá rɪrɪ mipɪyɪ morɪ enɟyɪ yɪnɪrɪ okɪyɪá náni sɪŋá gorɪ tɪni imɪxɪniŋpɪ tɪni sɪŋá awɪaxɪ tɪni urɪpó apɪá wenɪ nɪgwɪ xwé roŋpɪ tɪni okɪyɪ inɪrɪ nemáná kapɪxɪ sɪŋá gorɪ tɪni imɪxɪniŋpɪ wá fá nɪxɪrɪrɪ ŋweanɟagɪ wɪniŋanigɪnɪ. Kapɪxɪ awámɪ fwɪ í yarɪŋɟ xwɪrɪfá wianɪpaxɪ imóniŋpɪ tɪni fwɪ í nɪnɪrɪ piaxɪ weánarɪŋpɪ tɪni magwɪ inɪŋagɪ wɪniŋanigɪnɪ.

5 Yoɪ ímɪ mɪmáyo eánɪŋpɪ rasɪ re nɪrɪnɪrɪ eánɪŋagɪ wɪniŋanigɪnɪ, “Anɟ xwé Babironɪyɪ wɪrɪnɪŋáɪnɪrɪnɪ. Apɪxɪ iyɪ ede dánɪ warɪgɪá níwamɪ tɪni ámá xwɪárɪmɪ ŋweagɪá yarɪgɪá Gorɪxo xwɪrɪfá wianarɪŋɪ nɪyonɪ tɪni xɪnáɪnɪrɪnɪ.” Rasɪ e nɪrɪnɪrɪ eánɪŋagɪ wɪniŋanigɪnɪ.

6 Apɪxɪ í ragɪ ámá Gorɪxoyá imónɪgɪfáyɪfá tɪni Jisaso náni wáɪ nɪrɪmeróná mɪŋɟ wɪniŋgɪfáyɪfá tɪni nɪnɪmáná papɪkɪ yarɪŋagɪ sɪŋwɪ nɪwɪnɪrɪ “Ámá Gorɪxomɪ dɪŋɟ wɪkwɪroarɪgɪfáyɪfá aga onɪmiá rɪá pɪkɪŋpɪ?” nɪyaiwɪrɪ ududɪ ikárɪnarɪná

7 anɟnajo re nɪriŋniŋɪnɪ, “Pɪ náni joxɪ ududɪ ikárɪnarɪŋɪnɪ? Apɪxɪ í tɪni nanɟwɪ mɪŋɟ wé wúmiɪ dánɟ waú imorɪ síwanɟ wé wúkaú mɪŋɟyo dánɪ rémówapɪrɪ enɟo, í seáyi e éf xerɟweanɟo tɪni ípaú náni xwɪyɪfá rasɪ nɪrɪnɪrɪ inɪmɪ imóniŋpɪ nionɪ pírániŋɪ áwanɟ orɪrɪmɪnɪ.” nɪnɪrɪrɪ

8 re rɪŋniŋɪnɪ, “Nanɟwɪ joxɪ wɪnɪfo xámɪ ŋweaago aɪ agwɪ mɪŋweanɪnɪ. O sɪrɪrɪkɪ yoparɪpɪ mɪmónɪŋɪyɪmɪ dánɪ rɪxa nɪpeyearɪ sepiápi mɪŋweá wɪárɪ mɪdánɪ anɟɪnɪ anɪnɪfárɪnɪ. Ámá xwɪárɪmɪ ŋweagɪfáyɪf —Ayɪ enɟɪná Gorɪxo xwɪárɪf imɪxɪniŋá dánɪ ikwɪ dɪŋɟ nɪyɪmɪŋɪ meapɪrɪfá náni ŋwɪrɪrɪnɪŋɪnámɪ wigɪ yoɪ mɪŋwɪrɪnɪpa egɪfáyɪf náni rarɪŋɪnɪ. Ayɪ nanɟwomɪ nɪwɪnɪróná ududɪ wɪnɪfárɪnɪ. O xámɪ ŋweaago agwɪ mɪŋweanɟagɪ aɪwɪ rɪwénéá ámɪ bɪnɪfá enɟagɪ náni ámá ayɪ sɪŋwɪ e nɪwɪnɪro náni ududɪ wɪnɪfárɪnɪ.” nɪnɪrɪrɪ

9 re rɪŋniŋɪnɪ, “Ámá dɪŋɟ pírániŋɪ neŋwɪperɪ moarɪgɪfáyɪf ‘Ayɪ apɪ náni rɪfá imónɪnɪ?’ yaiwɪpaxɪrɪnɪ. Nanɟwoyá mɪŋɟ wé wúmiɪ dánɟ waú imóniŋpɪ apɪxɪ éf xerɟweanɟpɪ, ayɪ dɪfwɪ mɪŋɟ wé wúmiɪ dánɟ biaú nániŋɪnɪ.

10 Ayɪ mɪxɪ ináyɪ wé wúmiɪ dánɟ waú enɪ nániŋɪnɪ. Awa wé wú rɪxa anɪfá nimóga ugɪfárɪnɪ. Wo sɪnɪ agwɪ ŋweanɪ. Wo sɪnɪ nɪŋweanɪfárɪnɪ. O imónáná Gorɪxo xe bɪ onɪmiápi nɪŋweanɪ umeŋweawɪnɪgɪnɪrɪ sɪŋwɪ wɪnɪfórɪnɪ.

11 Nanɟwɪ enɟɪná ŋweaagɪ agwɪ mɪŋweanɟo enɪ mɪxɪ ináyɪ ámɪ worɪnɪ. Xfo mɪxɪ ináyɪ wé wúmiɪ dánɟ waú awayá wo aɪ awamɪ rɪfwɪyo mɪxɪ ináyɪ imónɪfórɪnɪ. O mɪxɪ ináyɪ nimónɪfɪná sepiápi mɪŋweá wɪárɪ mɪdánɪ anɟɪnɪ anɪnɪfárɪnɪ.

12 Síwanɟ nanɟwoyá mɪŋɟyo dánɪ wé wúkaú rémówapɪŋagɪ sɪŋwɪ wɪnɪfɪyɪf, ayɪ mɪxɪ ináyɪ wé wúkaú ámáyo umeŋweapɪrɪfá náni sɪnɪ mɪmónɪgɪfáwa nániŋɪnɪ. Awa enɟ eánɪŋɪ mɪxɪ ináyɪ imónɪpɪrɪ náni nimónɪro nanɟwo tɪni ámáyo numeŋwearóná anɪŋɪ mumeŋweá sfá ná wɪyɪnɪŋɪŋɪf umeŋweapɪrɪfárɪnɪ.

13 Awa dɪŋɟ axɪpɪnɪ tɪgɪfáwarɪnɪ. Wigɪ enɟ eánɪgɪfá imóniŋpɪ tɪni nénɪ tɪgɪfá imónɪgɪfápi tɪni enɪ nawɪnɪ nanɟwomɪ inɪmɪ nɪwɪrɪnɪro

14 sipɪsipɪ miáo tɪni mɪxɪ nɪnɪróná sipɪsipɪ miáo xopɪrárɪf wɪnɪfárɪnɪ. O ámɪná nɪyonɪ ámɪná seáyi e imóniŋo wimónɪrɪ mɪxɪ ináyɪ nɪyonɪ mɪxɪ ináyɪ seáyi e imóniŋo wimónɪrɪ

neri nani áma o tñi nawini imónigáyí —Ayí xfo xegí imónipírfa nani pariri wéyo fá umíriri enjýfiri. O nani peá mímó dñj n>wikwíro ro fá xirarigáyíri. Ayí o tñi nawini xopírari wipírári. Anájajo e nñiri+maná

15 re niriñinigiñi, “Inigí wearinj apixí iyí ede dani warigí seáyí e xenweanj joxí sñjwí winíyí, ayí áma nñi nñiriñi. Áma wará xixegíni irigíarani, gwí wirí wirirani, gwí moníyá bí birani, pñé xixegíni rarigíarani, ayí nñi nñiriñi.

16 Siwanj wé wíkaú rémowapñagí sñjwí winíyí tñi nanjwo tñi awa apixí iyí ede dani warigími sñmí tñi ni>wiro xwiríá wikíxero xegí amípi urápekíxero nero sñwí sayí nanjwí roanarinjpaninj ni>wiro nímíni árfá yipíráriñi.

17 Ayí rípi nani e epíráriñi. Goríxo awa dñj ná bini tñi nero wigí umenweagáyí tñi nawini nanjwomi inimi ni>wuríni róná imi e wíríxñiri dñj utiníá enagí nani awa api e ni>wikára nuróná xwiyíá Goríxo rñjipi xixeni imóniníe nani ni>wikára upíráriñi.” nñiriñi

18 re niriñinigiñi, “Apixí joxí sñjwí winí, í anj xwé mamadí ikwíroninjipi nñiriñi. Api mñxí ináyí xwíá nñirimíni ñweagáyó seáyí e ni>wimóniri menjweanjpiríni.” nñiriñinigiñi.

18

Anj Babironi xwiríá ikixeninj tñi nñiriñi.

1 Api ni>winarímaná anjánj ámi wo anjnamí dani weapanñagí winñjanigíni. O nénf tñj seáyí e imóninj anj. Anjnamí dani ni>weapírína xegí ikññinjpi xwiníá nearí xwíarími wía nókiarírná

2 enj tñi ríaiwá nñiriñá rípi rarñagí aríá winñjanigíni, “Babironi, anj xwé mamadí ikwíroninjipi ríxa xwiríá ikixenáriniñi. Ríxa xwiríá nikixenáriniñi yfwí imóninjagí nani imíó yáñeriniñi. Ríxa kwíyí sipíyí eni awí eánárñeriniñi. Ríxa inj sipí ‘Ayí obí dñj ríá rarini?’ rarigíapi xwapí yáñeriniñi.

3 Ayí rípi nani xwiríá ikixenáriniñi. Áma gwí bí bí monigáyí nñi apixí ‘Niñi tñi fwí nñiróná m්රේnñj oañpoyi.’ yaiwiarñj tñi fwí nñiróná inigí wainí nñiriñinj nero papíkí ero wigí mñxí ináyí xwíarími dñjyí í tñi fwí inayiro egíá enagí nani xwiríá ikixenáriniñi. Nigwí omeaneyniñro yúbí sábninj inarigáyí apixí í ‘Amípi xwé tñjání nímóniri sirí muní onjweámíni.’ yaiwiarñjagí nani imi amípi wí mñi wiayiro nigwí urápayiro nerñjipimí dani nigwí xwé tfgíá imónigíá enagí nani eni xwiríá ikixenáriniñi.” rarñagí aríá winñjanigíni.

4 Xwiyíá ámi bí anjnamí dani re rínénapanñagí aríá winñjanigíni, “Áma nioní gí imónigáyíné, seyíné fwí apixí í yarñjpa axípi nero xeaninj imi wímeaníapi seyíné eni seaímeanígniri imi pñi ni>wiarími wí e nani úpoyi.

5 Ayí rípi nani seararñjini. Í fwí arfki ni>yayirína xegí fwí yarñjpi ríxa ni>ramóga nearína anjna tñi xixeni rónñagí nani fwí í yarñjpi nani Goríxo dñj peá mímó eni.”

6 Ámi rípi rarñagí aríá winñjanigíni, “Imi pñi numamorína í wikárñjpa axípi wikáriri sipí í enjpi biaú kikírf wirí inigí wainí í kapixíyo niwirí winjpa wainí pñj biaú kikírf opaxí imóninjpi niwirí wirí érixiniñi.

7 Í xewanñj seáyí e m්රේyoániri sirí muní ñweari enjpi tñi xixeni m්රmenñjwí uriri ámixíá eri oeniri pñrí umamórixiniñi. Í xegí dñj tñi re yaiwinarñjriñi, ‘Niñi mñxí ináyí nímóniri menjweanjáni meniraní? Niñi apixí aní imóninjániñiraní? Giná dani dñj sipí níagí ñwí eapaxí imónimíaríani?’ yaiwinarñj enagí nani

8 xeaninj stá axíyimíni re wímeaníriñi. Simiárf wímeani piyí epaxípi wímeani ámixíá epaxí imóninjpi wímeani aiwá nani dñwí ikeamónipaxípi wímeani nemána nímíni ríá uníaríniñi. Ámína Goríxo, imi pñrí umamonífo enj síxí eánñjo enagí nani api nñpini wímeaníriñi.

9 “Mñxí ináyí xwíarími dñj í tñi fwí inñro í tñi nawini ni>ñwearóná sirí muní ñwearo egíáyí imi ríá nñiriñi sñjwiríá peyarñjagí ni>winíroná re epíráriñi. Ámixíá ero ñwí m්රearo nero

10 ríñinj imi wímeanípi none eni neaímeanígniriñi wáyí nero ná jfamiñi nñirómána re rípiráriñi, ‘Ine! Babironi anj xwé mamadí ikwíroninjipixí, anj wí tñi xixeni mímóninjpi xí, axináni pñrí rímamófpí ríxa símeáf enagí nani ine!’ rípiráriñi.

11 “Áma xwíarími dñj nigwíni omeaneyniñro yúbí sábninj yarigáyí wigí sanjyí nigwí nani áma ámi wí bí wipaxí menagí nani í nani eni ámixíá ero ñwí earo epíráriñi.

12 Wigí sanjyí, ayí tñriñi. Sñj gori tñi sñj sirípa tñi sñj awiaxí xixegíni imóninj tñi urípo apíá wenj nigwí xwé ronj tñi rapírapí awiaxí apíá wenj tñi rapírapí mipíyí monj tñi rapírapí siríkayí rññj tñi rapírapí ayíá rñj tñi ikíá xaiwí xegí yoí sitíronyí rññj tñi amípi bí nanjwí erepanyí rññjyíyá sñwanjipimí dani imixiniñj tñi amípi bí

ikfá nŋgwí xwé roŋŋipimi dání imixiniŋŋí tŋni amipí bŋ kapáyo dání imixiniŋŋí tŋni amipí bŋ ainixŋyo dání imixiniŋŋí tŋni amipí bŋ sŋjá wáf wáfó móniŋŋipimi dání imixiniŋŋí tŋni

¹³ werixí sinamonŋyi riniŋŋipi tŋni kariniŋŋí imóniŋŋí amomŋyi riniŋŋí tŋni ikfá dŋá rŋá ikeaaráná sŋjwírŋá dŋŋí nanŋí eaariŋŋipi tŋni inigŋí waráyo xópé inipŋrŋa nání dŋŋí nanŋí eaariŋŋipi tŋni ikfá dŋá pŋrakenisanŋyi riniŋŋipi tŋni inigŋí wainí tŋni werixí oripŋí tŋni pŋrawá awiaxí tŋni wítŋí awíwá tŋni burimákau tŋni sipisipí tŋni osí tŋni karí osí oripeariŋŋí tŋni áamá eni xínáiwániŋŋí nimóniŋŋi omiŋŋí wiiarigŋáyí tŋni wigí sanŋí bŋ epŋrŋa nání imóniŋŋiyí, ayí apirini.

¹⁴ Amipí jixí ‘Omeámni.’ simónariŋŋipi rixá pŋni niwiarimi ruŋoi. Amipí jixí mŋrimúroniŋŋipi tŋni amipí jixí nimearŋná sirŋí munŋí jweaarŋŋipi tŋni rixá anipá imónŋŋagí nání ámi sŋjwí winiŋpaxí mimónini.

¹⁵ “Ámá nŋgwíni omeaaneyiniŋŋi wigí amipí nŋni yof riniŋŋí api ími bŋ egŋáyo dání nŋgwí xwé tŋgŋá imónigŋáyí rŋniŋŋí axí ími winariŋŋipi none eni neainiŋŋiniŋŋi wáyí nero ná jŋami nŋrómáná ámíxŋá ero jwí miearo nero

¹⁶ re rŋpŋrŋarini, ‘Ine! Anŋí xwé mamadŋí ikwŋróniŋŋipixi, ine! Apixí rapirapí awiaxí apŋá wenŋí tŋni mipiyí monŋí tŋni ayá rŋŋí tŋni yiniŋŋí sŋjá gorŋí tŋni imixiniŋŋipi tŋni sŋjá awiaxí imóniŋŋí xixegŋini tŋni urŋpó apŋá wenŋí nŋgwí xwé roŋŋipi tŋni okiyá iniri enjixini,

¹⁷ axináni jixiyá amipí ayá tŋŋí api nŋpini rixá xwírŋá ikixenárŋŋagí nŋranirane nání ine!’ rŋpŋrŋarini.

“Sipixí o omi xiáwowa tŋni áamá wí e nání owaneyiniŋŋi sipixí o omi bŋ nero jweaarigŋáyí tŋni sipixí o omi omiŋŋí mearigŋáwa tŋni áamá sipixíyo niŋjwearo wigí nŋgwí omiŋŋí yarigŋá nŋniŋŋí tŋni ayí anŋí apimi ná jŋami nŋrómáná

¹⁸ anŋí apí rŋá nŋniŋŋí sŋjwírŋá peyarŋŋagí niwiniŋróná enŋí tŋni ‘Ine!’ nŋriŋŋi re rigŋawixini, ‘Anŋí xwé mamadŋí ikwŋróniŋŋí api tŋni xixeni ámi bŋ gŋpŋí rŋá ikwŋróniŋŋí?’ nŋriŋŋi re egŋawixini.

¹⁹ Isikí nimeaayiro mŋŋiŋŋi mŋmeámí niniŋŋi ‘Ine!’ rŋro ámíxŋá ero jwí miearo neróná re nŋra ugŋawixini, ‘Ine! Anŋí xwé mamadŋí ikwŋróniŋŋipi —Anŋí apí sipixí xiáwowa amipí wí nŋgwí meapŋri nání rawirawáyo niŋxero nŋrémómáná bŋ egŋápirini. E nerŋiŋŋiyo dání nŋgwí xwé tŋgŋáyí imónigŋápirini. Anŋí apí axináni sini mé xwírŋá ikixenárŋŋagí nání ine!’ nŋra ugŋawixini.

²⁰ “Anŋnaxini, apixí í rixá xwírŋá ikixenárŋŋagí nání dŋŋí nífá osinini. Gorixoyá imónigŋáyíne tŋni wáf wurimeigŋáyíne tŋni wfá rókiamoagŋáyíne tŋni niŋyŋeniŋŋí dŋŋí nífá oseainini. Gorixó anŋí apí seyŋne seaikariŋŋipi nání pŋrŋí mamóŋ enŋagí nání dŋŋí nífá oseainini.” Xwiyá bŋ anŋnami dání e rŋnenapŋŋagí arŋá wiŋanigini.

²¹ Anŋnajiŋŋí enŋí sŋxí eániŋŋí wo sŋjá xwé wítŋí siyí yuní ikixearŋŋiyí sipaxí wo niŋmŋeyoari rawirawáyo niŋmoairiŋŋi re rŋŋiniŋigini, “Babironi, anŋí xwé mamadŋí ikwŋróniŋŋipi nioniŋŋí sŋjá ro moaiápa anŋí apí eni piéronŋarini. Anŋí apí áamá wará sini niniŋmáná pearigŋáyiniŋŋí anipá imónáná ámi sŋjwí winiŋpaxí imóniŋŋí menini.

²² Anŋí apixí dání ámi kítá eániŋŋí sonŋí riniŋŋí webŋí riniŋŋí pékákí riniŋŋí yarŋŋagí arŋá ámi bŋ wipŋrŋá menini. Ámá amipí imixanŋiŋŋi ewapŋniŋgŋáyí wí anŋí apixí dání wigí yarigŋápi ámi yarŋŋagí winiŋpŋrŋámani. Sŋjá wítŋí siyí yuní ikixearŋŋiyí apixí dání ámi nerŋná ikaxí rŋnarŋŋagí arŋá wipŋrŋá menini.

²³ Apixí dání uyŋwí wfá ónariŋŋipi ámi óniŋfá menini. Íwí sŋkŋŋí tŋni apiyá tŋni apixí dání ámi bŋ niŋmeaniŋŋi xwiyá nawiniŋŋi rŋnarigŋí arŋá wipŋrŋá menini. Ayí rŋpŋí nání rŋrarŋŋini. Apixiyá áamá nŋgwíni omeaaneyiniŋŋi amipí bŋ yarigŋáyí dŋxí ayá tŋni nerŋŋipimi dání áamá xwŋarimiŋŋi jweagŋáyo niŋyoní yapŋí niwŋwariŋróná seáyí e múronigŋá enŋagí nání rarŋŋini.

²⁴ “Í Gorixoyá wfá rókiamoarigŋáyo tŋni áamá xegí imónigŋáyo tŋni áamá ámi gŋmiŋŋi jweagŋá piŋŋikimí inŋiŋŋiyo tŋni niŋpŋkiriŋŋi reá roániŋŋirini.” Anŋnajo e rarŋŋagí arŋá wiŋanigini.

19

Babironi xwírŋá ikixenárŋŋagí nání anŋnami dání yayí egŋá naniŋŋini.

¹ Apí arŋá niwimáná manŋí xwé bŋ áamá ayá wí anŋnamiŋŋi epŋroyí egŋáyiniŋŋí meanŋí nŋriŋŋiriŋŋi enŋí tŋni re rŋnarŋŋagí arŋá wiŋanigini, “Negí Gorixomiŋŋi seáyí e oumeaneyí. Nene éf neainiŋŋi, ayí orŋni. Enŋí eániŋŋí seáyí e umŋeyoapaxí imóniŋŋi enŋo, ayí orŋni.

² O neyíroriŋŋi pŋrŋí numamorŋná nepa xixeniŋŋi imóniŋŋipi tŋni wiarŋŋí enŋagí nání seáyí e oumeaneyi. Apixí iyí ede dání warigŋá anŋí niŋminiŋŋi fá earóariŋŋini —Í áamá xwŋarimiŋŋi jweagŋáyí tŋni íwí niniŋŋipimi dání uyŋniŋŋi oépoyniŋŋiŋŋi niwŋwapiya nurŋná xwírŋá wikixenŋirini. Ími Gorixó neyíroriŋŋi xixeniŋŋi pŋrŋí numamorŋná áamá xínáiwániŋŋi nimóniŋŋi omiŋŋí wiiarigŋá í niŋpŋkiriŋŋi reá roániŋŋiyí nání rixá xixeniŋŋi enŋí meáŋirini.” nŋriŋŋi

3 ámi re rigfawixini, “Negí Gorixomi seáyi e oumeaneyi. Siñwirfá anj apimi rfá niniñi peyariniñjipi aniniñi miní peyinifáriní.” ríagfa

4 áma áminá 24 imónigfá e niñweaxa pugfáwa tñiñ dñj tñj imónigfá waú waú awa tñiñ Gorixo ikwianjwínamí ñweañe nupfkinimearo omí yayí nñwiróná re nñra ugíawixini, “E imónini. Omí seáyi e oumeaneyi.” ríagfa

5 siá ikwianjwínamí dání manj bá re riniñjiniñi, “Áma Gorixomi xináíwayñéniñj nimóniro omíñj wiariñgíayíne, siyikwíniñj imónigfápiayínerani, xwérixayínerani, omí wáyí wiarigíayíne niyíneñi, negí Gorixomi seáyi e umépoi.” rñnariniñjagí arfá winjanigini.

“Sipisipí miáo apixí nñmeanini.” ríagfá nánirini.

6 Nioni manj xwé bí áma ayá wí epíroyí egíayí meanj nñirífná riniñi iniñj iyakwí nñdñrorfná riniñi akiríwí nñwekirfná riniñi yariniñpániñj nerfná re rñnariniñjagí arfá winjanigini, “Negí Gorixomi seáyi e oumeaneyi. Negí Áminá Gorixo, enj eániñgíá niyoni seáyi e wimóniño ríxa neameñweani.

7 Sipisipí miáo apixí meaní ríxa rínarini. Apixí meaní ríxa wé nñrónirí ñweani. Ayináni negí xwioxíyo dání dñj nífá nñeainirí yayí nerane Gorixomi seáyi e uméyooaneyi.” rariñjagí arfá nñwirí winjanigini.

8 Í oyiniñirí rapirapí awiaxí apfá xaíwí werí kíyí bí mayí erí enj wú —Ú ayí áma Gorixoyá imónigíayí xwíayo niñwearóná wé nñróniro píraniniñj egfá nání imóniñjirini. Ú miní wíagí siñjwí nñwinirí

9 anñajno re nñriniñjini, “Re nñirí rñwaminiñj eai, ‘Aiwá sipisipí miáo apixí meaní nání imixárinifápi nání wá urepeariniñjyí yayí owinini.’ nñirí rñwaminiñj eai.” nñirirí re nñriniñjini, “Xwiyfá api Gorixo riniñj enjagí nání nepaxiniñjirini.” nñríagí

10 anñajomí yayí owiminiñirí nání oyá síkwí tñj e upfkinimeáaná o re nñriniñjini, “Joxí yegí axípi xináipawiniñj nimónirai Gorixomi omíñj wiariñgíawíwawí e mñipani. Dixí ririxímeá Jisaso seaiwapiniñjipi fá xirariñgíayí yarigfápa nioni ení axípi yariniñj wóní enjagí nání Gorixomini yayí wí. Ayí rípi nání rariñjini. Gini gine wía nñrókiamoranéniñj, sa Jisaso neaiwapiniñjipi rókiamoaniñirí nání imónariñjwá enjagí nání rariñjini.” nñriniñjini.

Osí apfá wenj womí seáyi e xejweaño nánirini.

11 Anñna oxoánfagi nñwinirífná wenjyí yánfayí winjanigini. Osí apfá wenj wo roñjagí nñwinirí osomí seáyi e xejweaño —O re rigforini, “Diniñj unjwiráripaxorini. Nepaxiniñj imóniñjipini yariniñjini.” rigforini. O osomí seáyi e xejweañagí winjanigini. O ámayo nñwiewirori píri umamorí mñxí wirí nerfná wé róniniñj imóniñjipini xixeniñj xñdariniñjini.

12 Xegí siñjwí rfá ápiawiniñj werí mñjyio dirí mñxí ináyowa dñkinarigíapí obaxí dñkiniñj enjorini. Xegí yoí áma nñni majfá nimónimáná xewanijoniñj nñjifá imóniñjipi xegí warárimí eániñj

13 rapirapí ragíyo igfá eániñj wú yiniñj enjorini. Yoí oyá re riniñjorini, “Gorixoyá Xwiyfáoyí” riniñjorini.

14 Anñnamí dání siminiñj winariñgíayí rapirapí awiaxí apfá werí kíyí bí mayí imónirí enjyí niyiniñmána osí apfá wenjyio niñxeweamána omí númí wariniñjagí nñwinirí

15 áma gwí bí bí mónigfá niyoniñj xopirárf winí kirá ñwá yiniñjipá oyá manjyio dání peyeaariniñjagí winjanigini. Ayo ainixí wá fá nñxirirí numejwearí wikí Gorixo, enj eániñgíá niyoniñj seáyi e wimóniño ayikwí mñwóniñjipi nñwiwapiniñjfná uraxí wainí sogwí síñá ikwianjwí eapiniñjnamí xoyikimí yarigfápa axípi winifáriní.

16 Yoí bí rípi “Mñxí Ináyí Niñyoni Seáyi e Wimónirí Áminá Niñyoni Seáyi e Wimónirí Enjoniñj” nñriniñj xegí rapirapiño ñwirárinirí sáfyo ñwirárinirí enjagí winjanigini.

17 Nioni weniniñj yánfayí anñnají wo sogwí ñweañe nñrómáná apurí anj pírfyio nñpípika emeariniñjyio enj tñiñ rfaiwá re urariñjagí winjanigini, “Gorixo aiwá xwé imixiniñjipi nání nñbñro awí eániñjyio.

18 Mñxí ináyíyá gfwí yiyóní ero siminiñj winariñgíayío seáyi e wimónigíayíyá gfwí yiyóní ero áma enj eániñgíayíyá gfwí yiyóní ero osíyíyá gfwí yiyóní ero osíyo seáyi e xejweafáyíyá gfwí yiyóní ero áma xináíwániñj nimóniro omíñj wiariñgíayífraní, wigí omíñjiniñj yarigíayífraní, áma siyikwíniñj imónigíayífraní, áma xwérixá imónigíayífraní, nñniñjyíyá gfwí yiyóní ero epíriñj nání awí eániñjyio.” Injyio rfaiwá e urariñjagí winjanigini.

19 Weniniñj eáyí winjanigini. Nanjwo tñiñ mñxí ináyí xwífarimí ñweagíayí tñiñ wigí siminiñj winariñgíayí tñiñ nawiniñj awí neániño osí apfá wenjomiñj seáyi e xejweañomí tñiñ o xegí siminiñj winariñgíayío tñiñ mñxí wianiro nání awí eánariñjagí nñwinirí winjanigini.

20 Nanjwomí fá nñxiráñro mimóní wía rókiamoariniñj —O nanjwoyá néní tñj imóniñjipimí dání emimí nerfná áma nanjwoyá ipirfá eániñj nanjwoyá xopaikí gí imóniñjipi yayí nñwiro egfáyo yapí wiwapiniñjorini. Omí ení fá nñxiráñro awaú siniñj

enáná ipí rírómixiniŋ ríá ápiáwí sŋhá saripáí riniŋpí tŋni weariniŋwámí mamówárfagá wininiŋanigini.

²¹ Winiyo eni osomi seáyi e xenweaŋo kirá xegí maŋŋyo dání peyeaariniŋpá tŋni pipikímí yaráná inŋí nŋni nibimiro wigí gíwí yiyóní nerfna agwí ímí uyárfagí wininiŋanigini.

20

Seteno xwiogwí 1,000 apimi gwí ŋweaŋí nánirini.

¹ Nioni weniniŋ yánfáyí wininiŋanigini. Anŋnají wo xegí wéyo siririkí yoparí bí mimóniniŋfíyí nání kípí fá xiriri senfá wírí fá xiriri nemána anŋnamí dání weapariniŋagí wininiŋanigini.

²⁻³ Anŋnajo iwí xwéomi —O sidiri enína ŋweaagí axorini. Obo axo Setenorini. Omí fá nixeri xwiogwí 1,000 múronfá nání gwí niyárirí siririkí yoparí bí mimóniniŋfíyí nŋmoaimáná maŋí éde ówanŋí niyárimáná sikí bí sŋmimájó nání ikwiárfagí wininiŋanigini. Xwiogwí 1,000 apí pwearína amá gwí bí bí mónigíŋáyo yapí mŋwipiyipa éwiniginiŋí óf ayimí ŋwirárfagí wininiŋanigini. E nerí ai xwiogwí apí ríxa múróaná axiná onimiápi éwiniginiŋí óf ayimí dání wŋkwiowáriní.

⁴ Nioni weniniŋ yánfáyí wininiŋanigini. Míxí ináyíyá siá ikwianŋwí wí sŋŋwí nŋwiniri ayo wa amáyo wiewiropírfa nání rípeaariniŋowa éf ŋweaŋagá nŋwiniri amá xwiýfá Gorixoyá fá xiriro Jisaso nání aniniŋí múní áwanŋí urro neróná wiwaniniŋfíyí mŋŋí winána sŋŋwí mŋŋí wákwigíŋá —Ayí sŋni xwárimí nŋŋwearóná naŋwomí tŋni xegí xopaikigí imixiniŋpimí tŋni yayí mŋwipa ero naŋwo nání ipírfa wigí mimáyorani, wéyorani, meániŋpa ero egíŋáŋirini. Ayíŋá dŋŋyo sŋŋwí nŋwinirina rípi éagífa wininiŋanigini. Amí sŋŋí nero xwiogwí 1,000 apimi amáyo Kiraiso tŋni nawini umeŋweaŋagá wininiŋanigini.

⁵ Iwamfó amá amí sŋŋí nero wiápnimeapírfaŋí, ayí apirini. Pegífa winiyí ayí iná mŋwiápnimeagá wininiŋanigini. Xwiogwí 1,000 apí ríxa nŋpwémána enána wiápnimeagá wininiŋanigini.

⁶ Amá pegífa iwamfó sŋŋí nero wiápnimeafáyí tŋni aní nawini wiápnimeapírfa giyí giyí yayí owinini. Ayí amá Gorixoyá imónigíŋáŋí enagífa nání oya dŋŋí tŋni yayí winipaxíŋirini. Ayí Gorixo amá sipíyí ríá xwérimí ikaráná ayí tŋni nawini riniŋí Amí bí Pepírfaŋí riniŋpí mŋmeá Gorixo tŋni Kiraiso tŋni awaúyá apaxíŋaniniŋí imónigíŋáwa yarigíŋápa nero awaú ŋweagíŋe anani nŋpáwiro Kiraiso tŋni nawini nŋŋwearo xwiogwí 1,000 apí múroarína amáyo umeŋweapírfa enagí nání rariŋini.

Setenomi migí nŋwimixiri xopírari wiáŋiniŋí nánirini.

⁷ Xwiogwí 1,000 apí ríxa nŋpwémána enána siririkí Seteno gwí ŋweaŋfíyimi dání wŋkwiowárána

⁸ o nŋpeyearí amá gwí bí bí mónigíŋá xwífa riri nŋrimini amí gimi ŋweagíŋáyo —Ayí amá Gokiyí riniŋíŋáŋí tŋni Megokiyí riniŋíŋáŋí tŋni ayirini. Ayo Seteno yapí owiwapiyiminiŋí nemerí amá Gorixoyá imónigíŋáŋí tŋni míxí inaniro nání ayo awí neaemerina amá o awí eaeméŋíŋí rawírawá imaniŋí e iniki e weníŋí yapí xixeni imónipírfaŋini.

⁹ Míxí obaxí ayí xwárimí ayoxí xwé ikwianŋwíŋí eapiniŋe nání niyiro ayí tŋni míxí oinaneyiniro anŋí Gorixo dŋŋí sŋxí uyiniŋpimí —E xegí amá imónigíŋáŋí ŋweagíŋerini. E awí mudímoáná re éagí wininiŋanigini. Rífa anŋnamí dání nŋpiéronapirí ayo rífa nowárfagí wininiŋanigini.

¹⁰ Ayo ríxa rífa nána obo, ayo yapí wiwapiyariniŋomí fá nixero ipí rírómixiniŋ ríá ápiáwí sŋhá saripáí riniŋpí tŋni weariniŋwámí —E naŋwo tŋni mimóní wfá rókiamoago tŋni awaú xámi moaigíŋe omí ení axí e nawini ŋweáŋixiniŋí moaigíŋá wininiŋanigini. E ikwáwiyirani, árŋwiyirani, kikiŋá bí mepa nero riniŋí aniniŋí wininiŋanigini.

Gorixo amáyo eyeyíromí enŋí nánirini.

¹¹ Nioni weniniŋ yánfáyí míxí ináyíyá siá ikwianŋwí apífa wení xwé wina nŋwiniri anamí éf ŋweaŋoyá sŋmimaŋe dání xwáŋí tŋni anŋna tŋni nŋni peá unárfagí nání amí sŋŋwí bí mŋwinipaxí imóniniŋagí nŋwiniri

¹² weniniŋí éáyí wininiŋanigini. Amá pegíŋáŋí siyikwiniŋí imónigíŋápiarani, mamedírizarani, ikwianŋwínamí agwíríwámíŋí ronagá winarína bíkwíŋí nŋpariro ikwí amí wina, amá dŋŋí niyiminiŋí meapírfa nání yofí ŋwirárininiŋí eni nŋpariro pegífa ayí sŋni sŋŋí neróná yagíŋáŋí tŋni xixeni xwiýfá umeáŋiminiŋí nání apí nání bíkwíyo ŋwirárininiŋíyo dání fá rírómí nerí xixeni xwiýfá umeáŋíŋagí wininiŋanigini.

¹³ Amá pegífa rawírawáyo nŋnamiro wegíŋáŋirani, pegífa piyiniŋí siwí anŋí e —E pepírfa nání Piyoyí riniŋpí tŋŋí erini. E ugíŋáŋirani, nŋni ikwianŋwí Gorixo éf ŋweaŋína tŋŋí e bána wigí yagíŋáŋí tŋni xixeni xwiýfá umeáŋíŋagí wininiŋanigini.

¹⁴ Pepírfa nání Piyoyí riniñpí, piyinjí siwí anjyo njeagfáyo nimeari ipí rírómixiniñ ría wearije —E Gorixo xwiyfá umearífpimí dání ríniñj wíniñferini. E moaiagí wíniñjanigini.

¹⁵ Xwiyfá numearirfna íkwf ámá dñj njiyminj meapírfa nání yoí njiwírariñnamí gíyí gíyí anamí yoí mñjwírariñnagí niwíniñfna ayo fá níxero ipí rírómixiniñ ría wearijfwámí moaiagfa wíniñjanigini.

21

Anj sijná tñi xwía sijní tñi nánirini.

¹ Nioni weninj éayí wíniñjanigini. Anj sijní wina tñi xwía sijní wíri tñi rixa nimóninagí wíniñjanigini. Anj xámñina tñi xwía xámñirí tñi rixa anjpa imóninagí nání anj sijná tñi xwía sijní tñi imóninagí wíniñjanigini. Rawrawá amí mriwonaqí niwíniñj

² weninj yánfáyí anj nwfá Gorixoyápi —Api Jerusaremí Sijnípiyí riniñpíriñi. Api apixí oxí meániñirfna okiyfá inarigfápa axípi éniñj ninimánañ anjnamí Gorixo tfe dání wearinagí wíniñjanigini.

³ Amípi dñj sipí wiarinñj xóróf niwíri nání wigí sijnwíríxí wearigfápi kwikwírímí niwíriniñj wíagí nání ámá pero amixfá ero nwf earo riniñj winiro yagfápi amí bi mepa epíríriñi. Xámí e yagfá api rixa riná dání anjñiñ xwía iwéagí nání amí axípi wí epíríramani.” rariñagí arfá wíniñjanigini.

⁴ Amípi dñj sipí wiarinñj xóróf niwíri nání wigí sijnwíríxí wearigfápi kwikwírímí niwíriniñj wíagí nání ámá pero amixfá ero nwf earo riniñj winiro yagfápi amí bi mepa epíríriñi. Xámí e yagfá api rixa riná dání anjñiñ xwía iwéagí nání amí axípi wí epíríramani.” rariñagí arfá wíniñjanigini.

⁵ Íkwiañnamí éf njeano re rinñigini, “Arfá ei. Nioni amípi niñini amí sijní imixarfáriñi.” niñiri re niñinñigini, “Xwiyfá nioni rariñapi nepaxinj imóniri ámá dñj wíkwíropaxí imóniri enagí nání joxí ríwamíñj eai.” niñiriñi

⁶ re niñinñigini, “Amípi nioni ‘E imóniwíniñj.’ yaiwíñapi rixariñi. Nioni sijná pírf tíñjeañiniñj nerí nání iwamfó imóniri yoparf e nání imóniri mé anjñ imóniniñi. Inigí nání gwíniñ yeáyí wí gíyí gíyo inigí dñj njiyminj meapírfa nání smíñj mearinjúmi dání ananiñ niwírí mñiñ wimfáriñi.” niñiriñi

⁷ re niñinñigini, “Ámá nioni aninj fá niñixiríroná nioni tñi smí tñi inarinjwáyo xopírariñj wía gíyí gíyo nioni ría api niñiniñ niwíríniñ Nwfá ayfáoni imóniri ayf éni gí niáiwí imóniro epíríriñi.

⁸ E nerí aí ikwíkwíá imónigfáyí tñi nioni dñj niñikwíroero aí amí peá nimogfáyí tñi ámá xwirfá wianipaxí imóninñj yariñfáyí tñi pikixwirfó yariñfáyí tñi íwí inarigfáyí tñi ayf yariñfáyí tñi wigí njiwípimí fá niñiriñi dñj níkwíroero píranñj mearigfáyí tñi yarf rariñfá niñiyí tñi wigí pírf mamónipírfe —E ipí rírómixiniñ sijná saripáyo dání ría ápiawí aninj wearinjerini. Ayf e aninj wepírfa enagí nání riniñj Amí bi Pepírípiyí riniñpí xixeni meapíríriñi.” niñinñigini.

Anj Jerusaremí sijnípi nánirini.

⁹ Anjñají wé wíumí dñj wáu awa pírerixí wé wíumí dñj wáu ayo xeaninj yoparf wé wíumí dñj wáu iníñáná xirigfáwa wo niñiri re niñinñigini, “Eini. Apixí sipísipí miáo meaní síwá osimíni.” niñiriñi

¹⁰⁻¹¹ Gorixoyá kwíyípi niñixéróáná anjñajo dífwí mñj sepiá roñj bimí nání nimeami niñiyiriñ anj nwfá xoyápi. Jerusaremíyí riniñpí anjñamí Gorixo tfe dání xixfá xfo inariniñj tñi nawíni wearirfna síwá niagí wíniñjanigini. Xwíniñfá anj api eanjpi sijná awiaxf niñwí xwé roñjpi xwíniñfá eariniñfpa eanjagí niwíniñrí sijná awiaxf jasipá riniñpí ririñmá óniñfpa ónariñagí wíniñjanigini.

¹²⁻¹³ Anj apimí niñimíniñ sijná tñi ákijná aga seáyi émi eániñagí niwíniñrí ákijná apimí fwi wé wúkaú síkwí wáu inñagí niwíniñrí ákijná sogwí xemónaparinjñimíni imixiniñpimí dání fwi wíyau wíyi inñagí wíniñrí ákijná sogwí wearinñimíni imixiniñpimí dání ení fwi wíyau wíyi inñagí wíniñrí midáni midáni ení fwi wíyau wíyi inñagí wíniñrí nerí ayo bimí bimí anjñají xixeniñ awí mearonagfá niwíniñrí Isireriyfá xiáwo irinjowa wé wúkaú síkwí wáu imónigfáwayá yoí fwi bimí bimí niyoní wo woyá yoí eániñagí wíniñjanigini.

¹⁴ Sijná tñi ákijná nearíniñ iwamfó niñwayírorí tñinñyo —Ayf sijná wé wúkaú síkwí wáu xámí weníyíriñi. Ayo sipísipí miáo yá wáf wurimeagfá wé wúkaú síkwí wáu imónigfáwayá yoí sijná ayf ayimí xixeniñ eániñagí wíniñjanigini.

¹⁵ Anjñají nioni xwiyfá nírfó xoyfá iwamfó yariñfá sijná gorí tñi imixiniñfíyí anj apimí tñi ákijnáyo tñi fwiyo tñi iwamfó néra uniñ nání fá xiriñagí wíniñjanigini.

16 Anj apiyá miwí imóniñf biaú biaú nípini xixeni imóniñpírini. Sepiá miwí mǎdimǎdani imóniñf axípi imóniñpírini. Anjñajo rixá iwamfo yarigfáyi tñni iwamfo yarfná anj apí xegf sepiá éfpi 12,000 imóniñgagí nǎwiniñf sepiá enj ákijá xwápíyi nimixíga puñpí tñni sepiá enj yegf nimixíga nǎpeyiri pñni wiárinñf tñni nǎpini axípi 12,000 imóniñgagí nǎwiniñf

17 anjñajo anj apiyá ákijá iwamfo nerfná xegf sepiá nróga nǎpeyiri pñni wiárinñe imóniñf 144 mita enjagi winiñjanigini. Anjñajo iwamfo nerfná ámá iwamfo yarigfáyi tñni enjñigini.

18 Ákijá sñjá awiaxí jasipái riniñf tñni nǎkikiróga nǎpeyiri eániri anj nápi sñjá gorf tñni mǎrinñjagí náni gǎrasniñf rǎrimá ókiárinñf enjagi winiñjanigini.

19 Sñjá ákijá nearfná iwamfo nǎtwayirori tñniñf wé wúkaú síkwí wáu xámi wenjpi sñjá awiaxí nǎgwí xwé roñf wíyí wíyo dánf tñni nanj oimóniri dǎdairí inñjagí winiñjanigini. Sñjá iwamfo nǎtwayirori tñniñf wíyi sñjá jasipái riniñfyirini. Ámi wíyi onagwá wenj sapáyi riniñfyirini. Ámi wíyi apfá wenj agetái riniñfyirini. Ámi wíyi sowi inñf emerái riniñfyirini.

20 Ámi wíyi sadonikisíyi riniñfyirini. Ámi wíyi ayfá rñf konirianíyi riniñfyirini. Ámi wíyi siyó rñf kirisoraitíyi riniñfyirini. Ámi wíyi sowi xegf bi inñf beriríyi riniñfyirini. Ámi wíyi siyó xegf bi rñf topasíyi riniñfyirini. Ámi wíyi kǎrisopǎrasíyi riniñfyirini. Ámi wíyi onagwá wenj jaisiníyi riniñfyirini. Yoparíyi mipíyi monj ametisíyi riniñfyirini.

21 Ákijá ówanj wé wúkaú síkwí wáu enjfyí ayf urfó apfá wenj nǎgwí xwé roñf wé wúkaú síkwí wáu ayfíni. Winani winani urfó ná won tñni imixiniñfyirini. Anj apiyá ófyi sñjá gorf tñni imixiniñf enjagi náni gǎrasniñf rǎrimá ókinfyirini.

22 Anj apimi dani anj Gorixo nani rǎdiyowá nero seáyí e umearigfá wiwá mǎrinñjagí mǎwiniñjanigini. Ayf rǎpi nánirini. Áminá Gorixo, enj eánigfá nǎyon seáyí e wimóniño tñni sipisipí miáo tñni aǎwanjowau anñf e nñjweari anj iwánñf mǎrinñjagí náni wiwá mǎmǎrinñáyi, ná mayí imónipaxí enjagi nani mǎmǎrinñjagí winiñjanigini.

23 Gorixo xewanño xixfá inarñf wfá anj apimi ókimixiri sipisipí miáo apimi uyíwiniñf yamorí enjagi nani sogwíraní, emáraní, apimi wfá ómixinífa nani ná mayíni.

24 Wfá anj apimi dani óniníapí anj apimini wóninífamani. Ámá gwí bi bi mónigfá wfá apí ónñe nñjwearo wigf yarigfápi éfírarini. Mixí ináyí xwárimí nñjwearigfáyi wigf amípi ayá tññf nǎmeámí nuro anj apimi páwipírarini.

25 Ikwáwíyíná ákijá fwi ówanjfyí yárinífa menini. Anj apimi ámi árfwíyi wí imóninífa menjagi nánirini.

26 Ámá gwí bi bi mónigfáyo dani amípi ayá tññf tñni amípi ámá sñjwí nǎwiniñfná “Seáyí e imóniñpírani?” yaiwiarigfápi tñni anj apimi nani nǎmeámí nuro páwipíra aiwí

27 ámá piáxí weánipaxípi yarigfáyi tñni xwírfá winipaxí imóniñf yarigfáyi tñni yapí rarigfáyi tñni ayf wí anj apimi aga ná rǎwíyo aí wí páwipírfá menini. Ámá wigf yoí ikwí sipisipí miáo ayá dñf nǎyimñf meapírfánami nǎwírariniñf anj apimi páwipírfáni.

22

1 Anjñajo iniñf dñf nǎyimñf imónipíri nani wearinju síwá niána nioni sñjwí nǎwiniñfná ú gǎrasí rǎrimá ónarñpa nónimáná siá ikwianjwí Gorixo tñni sipisipí miáo tñni awaúyanami dani sǎmñf nǎmearí

2 anj apimi nani xegf ófyo ayá áwiniñf wearinñjagí winiñjanigini. Iniñf úmi ororfwámi dani íkfá dñf nǎyimñf imónipírfá naniñf roñjagi winiñjanigini. Íkfá ayf emá ayf ayo sogwí nǎwerfná sogwí xixegíni wé wúkaú síkwí wáu wearinñfyirini. Íkfá ayf iwírfi Gorixo ámá gwí bi bi mónigfá nǎyon wé roñwírarini imóniñf enjagi nani

3 xfo enjíná ramixiniñf e dani axípi sñni wí imóninífamani. Siá ikwianjwí Gorixo tñni sipisipí miáo tñni awaúyána anj apimi imóninífa enjagi nani ámá xfomi nǎxírdiro nani xínáíwanñf nimóniro omñf wiárigfáyi anj apimi dani xómiñf nǎyimñf yayf seáyí e numero

4 oya sǎmmanjpi eni sñjwí nǎwiniñro xegf yoí wigf mimáyo eánigfáyi imónipírfáni.

5 Anj apimi dani sfá ámi bi yinífamani. Áminá Gorixo ámá apimi nñjwearigfáyo wfá wókimixinífa enjagi nani uyíwí tñni sogwí tñni wfá ómixinífa nani mǎkí mayí nimóniro xfo tñni nawini nñjwearo nani mixí ináyiniñf nimóniro anñf miní menjwearírarini.

“Jisao ámi weapíni nani anjwí ayorini.” urñf nánirini.

6 Anjñajo re nǎrinñigini, “Xwíyá apí aga nepaxiniñf. Dñf nǎwírariniñf. Áminá Gorixo —O xegf wfá rókiamoarigfáwami xegf kwíyí tñni enj síxí

wírómixowárarinjorini. O xegí anjñajoni áamá xómi nuxfdíro nání xináiwániñf nimóniro omñf wiariñfáyo amípí rfwíyo anjñf nimóninñápi nání síwá wimí nání nrirowárenapfñini.” nriñiniginí.

7 “Arfá époyí. Nioní seaimeámfa nání anjwí ayorini. Xwiyfá bikwí rípiimí wía nriókiamóniri eániñfyo xfdarigfá gíyí gíyí Gorixoyá dñf tñi yayí winipaxf imóniñjo.” Jisaso e riñiniginí.

8 Amípí apí nání arfá wiri síñwí wñiri yariñjóni, ayf nioní Jononirini. Arfá wiri síñwí wñiri nerfñá anjñajf amípí apí síñwí owñinirí síwá níomi yayí oumemñiri xegí síkwí tñf e upfkinímeaagí aí

9 o re nriñiniginí, “E mñipani. Joxí Gorixomi nuxfdíri nání xináixfñfñf nimóniri omñf wiariñfápa nioní ení axfpi nimóniri yariñfáwawirini. Dixí ririxfmeá imónigfáyí, wía rókiamoarigfáyí tñi xwiyfá bikwí rípiimí nriñiri eániñfpi arfá wiarigfá nñfñf tñi ayfñfñf imóniñá woní enagí nání e mñipani. Gorixo ná womñi upfkinímea.” nñinirí

10 re nriñiniginí, “Xwiyfá bikwí rípiimí wía nriókiamóniri eániñfpi ríxa nimóninfa anjwí ayo enagí nání joxí sfá óriñfñf neri rítí mñyáripani.

11 Áamá sipiní imixarigfáyí xe axfpi sipiní nimíxa uro áamá sipí neróná sfwí yapi yariñfáyí xe axfpi sipí nera uro áamá wé rónñf yariñfáyí xe axfpi wé rónñf nera uro ‘Gorixo wimónariñfpi éimiginí.’ yaiwiarigfáyí xe axfpi nera uro éfrixini.” nriñiniginí.

12 Jisaso “Arfá é.” nñinirí re nriñiniginí, “Nioní seaimeámfa nání anjwí ayorini. Nioní nñbiri niseaimearfná áamá wigf yariñfápi tñi xixeni pñrf umamómí nání fá nixirimi bimfáriní.

13 Nioní sfñá pñrf tñjweañññf nimóniri anñf miní ñjweañññf rariñini. Iwamfó wí e dání imóniri yoparf wí e nání imóniri enaññmaní. Iwamfó imóniñe dání anñf síñ ñjwearí yoparf imóninfe anñf síñ ñjwearí emfáonirini.” nriñiniginí.

14 Áamá sipisipí miáomí dñf nñwíkwíroriñfpiimí dání wigf rapñrapf oyá ragfyo igfániñf eagfáyí, ayf ikfá dñf nñyñmñf imónipñfána danipaxf imóniro anjpiimí fwíyo páwipaxf imóniro enagfá nání yayí Gorixoyá dñf tñi winipaxfñini.

15 E neri aí apimí bñariwámí ñjweagfáyí tñyí yariñfáyñini. Sfwinñf nimóniri ero ayáf ero fwí inñro pñixwñfó ero wigf ñwñápiimí fá nixiriro menjwearo “Yapf oraneyí.” nñwimóniro yapisixí riro yariñfáyñini.

16 “Nioní, Jisasoní styikf nioniyá anj apí apimí dñf imónigfáyí amípí apí nñpñi nání nñfá imónipñri nání gf anjñajo áwanj osearñiri urowárenapñfñini. Míxf ináyf Depitoyá xwfá piaxfyo dání iwiaronññni, ayf nionirini. Siñf imiáoní, ayf nionirini.” riñiniginí.

17 Kwíyñf tñi sipisipí miáo apixf meañfápi tñi “Beí.” rariñii. Xwiyfá rípi fá roarfñá arfá wía gíyí gíyí ení “Beí.” rñrixini. Áamá iniñf nání gwñf yeáy nñwiro “Iniñf dñf nñyñmñf imónipñri nání imóniñúmi dání niwiri onñmñi.” yaiwíwí gíyí gíyí ananí nñbiro onñpoyí.

18 Xwiyfá bikwí rípiimí wía nriókiamóniri eániñfpi fá roarfñá arfá wíwí gíyí gíyíné arfá jiyikf nñsearñi re osearñmñi, “Áamá wiyíné xwiyfá rípiimí ámí bñ tñi gwí nñmori nriñfñáyí, xeanñf bikwí rípiimí eániñfpi Gorixo e éfáyíné sealkarñfñini.

19 Wiyíné xwiyfá bikwí rípiimí wía nriókiamóniri eániñfpi rítí nerfñáyí, e éfáyíné Gorixo ikfá dñf nñyñmñf imónipñri dananñro éfánamí mñdanpa oépoyññf pñrf searakiri anj ñwñápiimí ñjweanñro éfápiimí mñpáwipa oépoyññf pñrf searakiri neri seawarñfñini.” osearñmñi.

20 Xwiyfá rípi áwanj rariñjo “Nepa nñbimfá nání anjwí e imónini.” rariñi. “Oyí, e imóniñiniginí.” nimónarini. Áminá Jisasoñ ríxa bñrixini.

21 Áamá niyñéni Áminá Jisaso ayá osearñmñini. Apñrini.